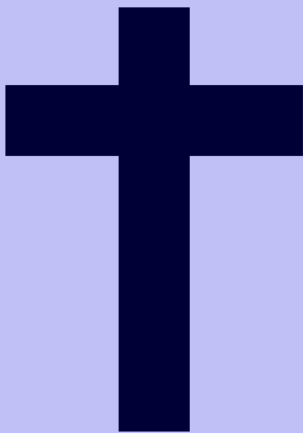

Janeruwarete 'Ga
Je'eg

New Testament in Kayabí (BR:kyz:Kayabí)

Janeruwarete 'Ga Je'eg

New Testament in Kayabí (BR:kyz:Kayabí)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayabí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayabí

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
4079b71d-584e-51a5-ad2a-7eb18ed8c7d4

Contents

Mateu	1
Maku	94
Luka	148
Juã	250
Atos	311
Romanũ	403
1 Korĩtu	442
2 Korĩtu	479
Garasi	503
Efesu	518
Firiposi	533
Korosi	542
1 Tesarũn	553
2 Tesarũn	562
1 Timoteo	567
2 Timoteo	579
Tito	587
Firemõ	593
Epyreu	596
Tiago	628
1 Pedro	640
2 Pedro	652
1 Juã	659
2 Juã	668
3 Juã	670
Judas	672
Apocalipse	675

Mateu

Mateu 'ga Jeju 'ga remimu'efera mū. Levi 'ga rer irūa. Jeju 'ga kwaawe'emauwe 'ga ka'aranūū ppyka 'wyriararete 'ga upe. A'ere 'ga Jeju 'ga omo'wyr ire 'ga oporowyky rejari awau watau Jeju 'ga rupi. Ywag ipe Jeju 'ga jewyr ire Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari Mateu 'ga upe. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaa inuga Jeju 'ga ree.

Jeju 'ga pytunet (Luka 3.23-38)

¹ 'Agamū Jeju Kristu 'ga pytunera 'gā. Abraão 'ga juapyrera 'ga Davia. Davi 'ga juapyrera 'ga Jeju Kristua.

² Abraão 'ga Isaki 'ga ruwa.

Isaki 'ga Jako 'ga ruwa.

Jako 'ga Juda 'ga ruwa, 'ga rewirera 'gā netee.

³ Juda 'ga Peres 'ga ruwa, Sera 'ga retee. 'Gā y ēē rera Tamar.

Peres 'ga Esrom 'ga ruwa.

Esrom 'ga Arão 'ga ruwa.

⁴ Arão 'ga Aminatape 'ga ruwa.

Aminatape 'ga Nasom 'ga ruwa.

Nasom 'ga Saumō 'ga ruwa.

⁵ Saumō 'ga Poasi 'ga ruwa. Poasi 'ga y ēē Raape ēē.

Poasi 'ga Opete 'ga ruwa. Opete 'ga y ēē Rute.

Opete 'ga Jese 'ga ruwa.

⁶ Jese 'ga Davi 'ga ruwa. Davi 'ga 'ūina 'wyriaramū judeu 'gā nupe rakue.

Davi 'ga Uri 'ga remirekofera ēē rerekou. 'Gā na'yra 'ga Sarumāu 'ga.

⁷ Sarumāu 'ga Ropoāu 'ga ruwa.

Ropoāu 'ga Apiasi 'ga ruwa.

Apiasi 'ga Asa 'ga ruwa.

⁸ Asa 'ga Josafa 'ga ruwa.

Josafa 'ga Jorāu 'ga ruwa.

Jorāu 'ga Usiasi 'ga ruwa.

⁹ Usiasi 'ga Jotāu 'ga ruwa.

Jotāu 'ga Akasi 'ga ruwa.

Akasi 'ga Esekiasi 'ga ruwa.

¹⁰ Esekiasi 'ga Manase 'ga ruwa.

Manase 'ga Amom 'ga ruwa.

Amom 'ga Josiasi 'ga ruwa.

¹¹ Josiasi 'ga Jekoni 'ga ruwa, 'ga rewirera 'gā nuwa nanē nū.

Jekoni 'ga rekoramū Israeu juapyrera 'gā nee iporomutare'ema 'gā 'ua ojemorypa 'gā nee, 'gā ppyka, 'gā faa, 'gā nerawau Papironi ywy pe.

¹² Papironi ywy pe weroo re Jekoni 'ga wa'yramū.

Jekoni 'ga Saratieu 'ga ruwa 'ga.

Saratieu 'ga Soropapeu 'ga ruwa.

¹³ Soropapeu 'ga Apiute 'ga ruwa.

Apiute 'ga Eriakī 'ga ruwa.

Eriakī 'ga Aso 'ga ruwa.

¹⁴ Aso 'ga Satoki 'ga ruwa.

Satoki 'ga Akī 'ga ruwa.

Akī 'ga Eriute 'ga ruwa.

¹⁵ Eriute 'ga Eriesa 'ga ruwa.

Eriesa 'ga Matā 'ga ruwa.

Matā 'ga Jako 'ga ruwa.

¹⁶ Jako 'ga Jose 'ga ruwa.

Jose 'ga Mari ēē mena. Mari ēē ra'yra 'ga Jejui 'ga. Ēē wi futat 'ga 'ari rakue. Jejui Kristu 'ga Janeruwarete 'ga remimurera te.

¹⁷ Abraão 'ga remymīnū juapyret awau ojemomytuna katosi rakue. Awau owaēma Davi 'ga upe rakue. A'eramū Davi 'ga remymīnū juapyrera nānēwējēmī ojemomytuna katosi rakue. Awau owaēma Papironi wyy pe 'gā nerooawa upe. Papironi wyy pe weroo re 'gā nānēwējēmī 'gā nemyminū juapyrera ojemomytuna katosi rakue. Awau owaēma Kristu 'ga i'aawa upe.

*Jejui Kristu 'ga 'aawet
(Luka 2.1-7)*

¹⁸ Nan Janeruwarete 'ga Jejui Kristu 'ga muri wyy pe rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejui 'ga mua Mari ēē upe rakue, ēē ra'yramū rakue. Mari ēē merama 'ga Jose 'ga. A'ere Jose 'ga ēē rerekoe'emauwe Janeruwarete 'ga 'Agesagea kunumī muri ēē upe rakue.

¹⁹ “Mari ēē ta'yt” e kwaapawe Jose 'ga 'jau ojeupe: “Najera'yra rūi futat. Nakoi we je ēē ree”, 'jau 'ga ojeupe. “Narekokatui je ēē 'awamū. Maran ajee je ēē rerekoi 'awamū 'ū? Namome'ua'uweri je ēē 'gā nupe. ‘Ta'yr ēē’ e kwaawe'emauwe pa je ēē retygi kwy”, 'jau 'ga ojeupe. Jose 'ga esage ma'ea. A'jeteetewi tee 'ga mama'e apoi rakue. A'eramū 'ga a'eramū oporerekowere'emamū ēē ree. A'ere 'ga nafutari ēē mojenosīa nanē nū.

²⁰ Wemiaporam are 'ga wea'aramū oser enune. 'Ga ser ire Janeruwarete 'ga pyriwara 'ga amū 'ua ojesaukaa 'ga upe, 'ga fayupaw ipe. A'eramū 'ga oje'ega Jose 'ga upe, judeu 'gā 'wyrīat ymanera 'ga juapyrera 'ga upe, Davi 'ga juapyrera 'ga upe:

–Ku'jywa 'ga 'Agesagea te kunumī amut Mari ēē upe. A'eramū ene epy'a'wyre'emamū ēē ree. “Narekoi je ēē”, ere awi.

²¹ Kūima'ea futat ēē ra'yra 'ga. 'Ga 'aramū ene 'ga re'roka. 'Ga futat 'ut opytuna 'gā tywera moiawamū 'gā nui. A'eramū ene Jejui nuga 'ga ree—'jau ywagipewara 'ga Jose 'ga fayupaw ipe 'ga upe.

(Grego 'gā je'eg imū aekatu'okat 'ea futat poromū Jejui 'ea.)

²²⁻²³ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega mome'ui Isai 'ga upe rakue. “Anure nipo kūjāmuku ēē mū ra'yramū. Kunumī 'ga 'ar ire nipo 'ga 'jau Emanueu 'jau 'ga upe”, 'jau 'ga Isai 'ga upe rakue. (Epyreu 'gā je'eg imū *Emanueu* 'ea Janeruwarete 'ga ako jane pyri 'ea futat.) U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga Jejui 'ga muri kūjāmuku ēē mū upe.

²⁴ Opag ire Jose 'ga awau Mari ēē 'wyr ipe, ēē rerua oje'wyr ipe, ywagipewara 'ga 'eawer imū etee futat rakue.

²⁵ A'ere 'ga ēē ra'yra 'ga 'are'emauwe nokoi futari ēē ree. Ēē ra'yra 'ga 'ar ire Jose 'ga 'ga re'rogi. Jejuja 'ga inuga 'ga ree, ywagipewara 'ga 'eawer imū etee futat.

2

Kwara poawa katy awi 'ut ma'e 'gā

¹ Perēi me Jejui 'ga u'aa rakue. Judeja wyy pype Perēi: 'jawa amunawa 'upa. Israeu juapyrera 'gā nupe 'wyrīaramū Ērote 'ga renamū Jejui 'ga u'aa rakue.

Jeju 'ga 'ar ire kūima'e 'gā amū 'ua Jerusareg ipe, Erote 'ga rekwaw ipe. Muku awi 'gā nuri. Kwara poawa katy awi 'gā nuri. Jaytata mojoyrūara 'gā.

² 'Gā poromū 'ut muku awi. A'eramū 'gā oporonupa ee judeu 'gā nupe:

—Ma'ape te pē'wyrriarareterama 'ga 'ari 'awamueuu rai'i? Oroje 'wyr ipe ore rekoramū jaytata yau renyfugamū ojesaukaa ore ai'i. Esakawe ore 'jau arajaupe ai'i: "Judeu 'gā 'wyrriarareterama 'ga u'at ra'e", 'jau ore arajaupe ai'i. A'eramū ore arajua koromū 'ga muorypa arakou— 'jau 'gā Jerusareg ipewara 'gā nupe.

³ A'eramū Erote 'ga opy'a'wyrāmū ee. "Ma'ape te judeu 'gā 'wyrriarareterama 'ga 'ari rai'i" 'e renupawe 'ga opy'a'wyrāmū ee. "Tÿÿ. Je futat nā'ā a'ÿi 'wyrriaramū judeu 'gā nupe re'ā", 'jau 'ga ojeupe. "Awÿja upe sipo 'gā 'i poromū 'wei?" 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga opy'a'wyrāmū akou ee. Jerusareg ipewara 'gā juejue futat nanē opy'a'wyrāmū aipo are nū.

⁴ A'eramū Erote 'ga mainana 'wyrriara 'gā murukaa ojeypyri Moisesi 'ga je'eger are moromu'jara 'gā neewe.

—Ma'ape te Janeruwarete 'ga remimurama 'ga 'ari e'i te 'gā nakue— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵ —"Perēi me nipo 'ga 'ari", e'i 'gā nakue. "Judeja wyw pype 'up ma'e pype nipo 'ga 'ari", e'i 'gā nakue— 'jau mainana 'gā Erote 'ga upe.

⁶ —Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are oje'ega mome'wara 'ga upe rakue:

"Perēi mewaramū pēē pejejenosōue'em pejeje'wyr awi.

Sikō'i' agawewi pē'wyr. A'etea nipo pē'wyr ipe futat pē'wyrriarareterama 'ga u'at anure.

Poromū futat nipo 'ga 'ua ajemogou 'wyrriarareteramū jeremiayuwamū pē nupe, Israeu juapyreramū pē nupe",

'jau 'ga ikwasiarukaa Mikeiasi 'ga upe rakue— 'jau mainana 'wyrriara 'gā imome'wau Erote 'ga upe.

⁷ A'eramū Erote 'ga muku awi 'ut ma'efera 'gā nenūina.

—Pe'je pejejua. 'Gā nemianuwa tywi saporogyta jarejete 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau oporogytau 'ga upe.

A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maranime te peesak jaytata yaua rai'i? Ma'e 'ara rupi te peesak rai'i?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā jaytata yau resakawera mome'wau esage 'ga upe.

⁸ A'eramū Erote 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau Perēi me. "Perēi me futat ore 'wyrriarareterama 'ga 'ari", e'i mainana 'wyrriara 'gā jee— 'jau 'ga jaytata yau resakarera 'gā nupe. —A'eramū pēē pejewau 'ga rekau. 'Ga resag ire tepejot 'ga rekwawa mome'wau jee 'jau. A'eramū je nanē tewau 'ga muorypa— 'jau Erote 'ga 'gā nupe.

A'ere o'meramū te Erote 'ga 'i 'gā nupe. "Ga rekwawa tejeupe 'gā imome'u re too 'ga jukau 'jau kwy", e'i te 'ga ojeupe.

⁹⁻¹⁰ Ojeupe 'ga imome'u re 'gā awau nū. 'Gā waw ipe jaytata yau ojesaukaru'japa 'gā nupe nū.

—Kuu. Kweramū janeremiesagera rekoi ra'e kūi— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā aku'iramū jaytata yau are.

Jaytata weny rerawau 'gā nenune. A'eramū 'gā jaytata reny rewiri etee futat akou. Awau jaytata opytau Jeju 'ga rekwawa 'oga'arimū.

¹¹ A'eramū 'gā awau osou 'ga 'wyr ipe. Kunumī'i 'ga 'gā esaka 'ga y'ēē retee, Mari ēē retee. A'eramū 'gā wapyka wenupy'au Jeju 'ga rowase 'ga muorypa. A'eramū 'gā wemirerurera okaraemā renū'jau imua wepyrū awi imonou 'ga

upe. Ouru, Janeruwarete 'ga upe iapyryra jany kasig, mira 'jawa jany kasig. Mîmera 'gã imonou Jejuu 'ga upe. 'Ga upe 'gã nemirerurera epy ete mama'ea.

¹² Ypytunimû Janeruwarete 'ga oje'ega jaytata mojoyrûara 'ga amû upe 'ga fayupaw ipe:

—Pejewyt kasi pejewau Erote 'ga pyu ne— 'jau 'ga 'ga upe, 'ga fayupaw ipe.

Opag ire ofayup ma'efera 'ga imome'wau opytuna 'gã nupe. A'eramû 'gã awawe'em Erote 'ga pyu. Amutee pe rupi etee 'gã awau ojewya oje'wyr ipe nû.

Oka'jama 'gã awau Egitu ywy pe

¹³ 'Gã o re ywagipewara 'ga amû ojesaukaa Jose 'ga upe. 'Ga fayupaw ipe 'ga ojesaukaa oje'ega 'ga upe:

—Erote 'ga ifuwet Jejuu 'ga ree. Anurenure'i nipo 'ga wemiayuwa 'gã murukari Jejuu 'ga rekaa, 'ga jukaawamû. A'eramû ene 'awauwe futat 'ga rerawau 'ga y êê retee eroka'jama 'ga wi. Egitu ywy pe pekwap. Peu futat pejepytaw. “Pe'je pejewewya Judeja ywy pe”, pejejeupe je'e'emamû pêê pejekou Egitu ywy pe etee futat— 'jau ywagipewara 'ga Jose 'ga upe, 'ga fayupaw ipe.

¹⁴ A'erauwe Jose 'ga ojypa, okaraemã mogatyrûmû. Ypytunimûwe futat 'ga Jejuu 'ga rerawau 'ga y êê reewe 'gã neroka'jama erawau Egitu ywy pe.

¹⁵ Erote 'ga manû'emamû 'gã akou Egitu ywy pe etee futat. Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Oseja 'ga upe rakue: “Egitu ywy awi je teja'yra 'ga muri”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramû 'ga u'eawer imû etee futat 'gã monoukaa Egitu ywy pe.

Kunumîakya apisiawet

¹⁶ Erote 'ga jaytata mojoyrûara 'gã napesaka 'ûina numiamû. A'ere 'gã nooi 'ga pyu. “Tÿÿ. Nuri futari te 'gã imome'wau jee 'wei. Je morytee pa 'gã nai'i”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramû 'ga amara'neramû 'ûina 'gã nee. A'eramû 'ga wea'aramû jaytata mojoyrûara 'gã je'eger are jaytata yau resakawer are. A'eramû 'gã 'jau: “Nomagwawi we kunumi 'ga mukûi kwara”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramû 'ga 'jau wemiayuwa 'gã nupe:

—Pe'je pejewau kunumî'î'î apisaupap. Perêi mewara 'gã na'yra 'gã, ipyriu'i ajemogy ma'e 'gã na'yra 'gã. Mîmera ki peapisi. Mukûi kwara magwapa'ema 'gã juejue ki peapisi— 'jau Erote 'ga wemiayuwa 'gã nupe.

¹⁷⁻¹⁸ Ymã te Jeremi 'ga ka'arana kwasiari ee rakue.

“Rama 'jaw ipewara 'gã wapirû wa'yra 'gã.

Opapap 'gã na'yra 'gã nui.

Rakeu êê taetu wa'y'ri are u'arasigeteteramû.

Ni'arasîmawa'uweri te êê wa'yra 'gã nee”,

'jau Jeremi 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'jea futat 'ga remikwasiarera. 'Ga remikwasiarer imû etee futat Erote 'ga kunumî'î'î apisaupawukaa wemiayuwa 'gã nupe.

Egitu ywy awi 'gã 'ua nû

¹⁹ Anure, Erote 'ga manû re, Janeruwarete 'ga ojepyriwara 'ga amû re-saukaa Jose 'ga upe, 'ga fayupaw ipe.

²⁰ —Jejuu 'ga ree ifuwet ma'e 'ga amanû 'awamû. A'eramû ene 'ga rerawau erojewya 'ga y êê retee pejewewya Israeu juapyreramû pejewy pe— 'jau ywagipewara 'ga Jose 'ga upe 'ga fayupaw ipe.

²¹ A'erauwe Jose 'ga ojypa, okaraemã mogatyrûmû. A'eramû 'ga Jejuu 'ga rerawau 'ga y êê reewe, 'gã nerojewya oywy pe nû.

²² Oywy upe owaẽmawe Jose 'ga 'wryriara 'ga rera renupa. “Erote 'ga ra'yra 'ga, Akirau 'ga 'ũi 'wryriaramũ Judeja ywy pewara 'gã nupe”, 'jau 'ga amũ Jose 'ga upe. A'eramũ 'ga okyjau 'ga pyri oo awi. A'eramũ ywagipewara 'ga ojesaukaa 'ga upe nũ, 'ga fayupaw ipe nũ. “Garireja ywy pe pekwap”, 'jau 'ga 'ga upe, 'ga fayupaw ipe. A'eramũ Jose 'ga 'gã nerawau Garireja ywy pe.

²³ Nasare 'jawa amunawa 'upa Garireja ywy pype. A'eramũ Jose 'ga 'gã nerawau 'gã neropytau Nasare pe. Ymã te Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã 'i rakue: “Anure nipo 'gã 'i 'ga remimono 'ga upe, Nasare pe waranup ma'efera 'ga, 'jau nipo 'gã 'ga upe”, 'jau Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nakue. A'eramũ Jose 'ga Jejui 'ga muaranupa Nasare pe futat, 'gã 'eawer imũ etee futat.

3

Juã Batista 'ga remimome'ufet (Maku 1.1-8; Luka 3.1-18; Juã 1.19-28)

¹ Anure, Jejui 'ga aranuw ire, Juã Batista 'ga awau amunawe'em ipe oje'ega ojepyri oo ma'e 'gã nupe. Judeja ywy pype 'ga rekoi oje'ega 'gã nupe:

² —Peru'arasig tee awi pejetywera. Pepoit tãmẽjẽ pejetywer awi— 'jau 'ga 'gã nupe. —Anurenure'i nipo Janeruwarete 'ga wemimura 'ga resaukari janee. 'Ga remimurera 'ga 'ã Janejararetea. A'eramũ ki pẽẽ pejepoia pejetywer awi 'ga rur enune— 'jau 'ga 'gã nupe.

³ Ymã te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe, Juã 'ga rekwawam are rakue:

“Amunawe'em ipe nipo 'ga amũ awau akou wafukaita 'ga nupe:
Pe'je Jarejararete 'ga rape katu'oka imonou 'ga renune.

Pepyo esage etee futar iki imonou jarejeupe 'ga ruawamũ, 'jau nipo 'ga akou wafukaita amunawe'em ipe”,
'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue. “Jarejararete 'ga rape pekatu'ok imonou 'ga renunewe”, 'jau 'ga 'gã nupe. Aipo 'ga “pejetywer awi pepoit”, e'i te 'ga 'ua janee.

⁴ Juã 'ga kameru rawa apopyrera rerekou waityramũ imunepa. Wyra pirera 'ga erekou aku'afaawamũ. 'Ga raitya ymãwarera 'ga raity 'jawerimũ etee futat, Eliasi 'ga raity 'jawerimũ etee futat. 'Ga remi'ua tukut, eit. Mĩmera etee 'ga remi'ua rakue.

⁵ A'eramũ 'gã 'ua Jerusareg awi 'ga je'ega renupa ajatykau. Judeja ywy awi, Jotãuy ka'a awi. Mĩmer awi 'gã 'ua ajatykau 'ga je'ega renupa.

⁶ Otywer awi 'gã poir ire Juã 'ga 'gã pymĩau 'y pe. Jotãuy pe 'ga 'gã pymĩau. “Awamũ je mama'e esage etee iapoi, Jarejuwarete 'ga je'eg imũ”, 'jau 'gã ojepymĩaukaa 'y pe 'ga upe.

⁷ A'eramũ fariseu 'gã satuseu 'gã netee 'ua kwaiwete ojepymĩaukaa Juã 'ga upe. A'eramũ 'ga 'gã nesakawe 'jau 'gã nupe:

—Ma'eramũ pẽẽ pejepoia pejepymĩaukaa ekoete jee ki 'ei, pejetywer awi opoit ma'e 'jawe 'ũ? Pejetywer awi ra'ne pepoit kũ. A'eramũ te je pẽ pymĩ kũ— 'ga 'i etee 'gã nupe ojee 'gã jatykaramũ. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe: —Janeruwarete 'ga imara'ne pẽ nee. Pẽtywer are 'ga mara'neramũ pẽ nee. A'eramũ nipo 'ga pẽ nerekou tyweate pẽtywer are. “Ene'me awi”, pe'je awi etee jee. A'jea futat nipo 'ga pẽ nerekou tyweretei. “Nore rerekou tywera'uweri 'ga”, pe'je awi. A'jea futat 'ga pẽ nerekou tyweretei— 'jau Juã 'ga 'gã nupe.

⁸ —Pe'je pejewau mama'e esage mũ apou pejetywer awi pejepoira re-saukaawamũ kũ— 'jau 'ga oje'ega moywyrafena 'gã nupe.

⁹ —“O’meramū ‘ga ‘i”, pe’je kasi jee ne. “Je ‘ā Abraão ‘ga juapyrera te. A’eramū ‘ga a’eramū je rereko tywere’ema”, pe’je kasi ne. Janeruwarete ‘ga ifutar ire amunipo ‘ā ‘ga ita mu’jagi Abraão ‘ga juapyreramū— ‘jau ‘ga ‘gā nupe.

¹⁰ —Sā’ā ae ‘ywa ‘i’a a’wyre’ema iypy mosoga. A’eramū ‘ā ae erawau imonou imomoa tata pe. Nan tee futat ‘ga pē nerekoi pejetywer awi pepoire’emamū— ‘jau ‘ga fariseu ‘gā nupe satuseu ‘gā netee.

¹¹ A’eramū ‘ga ‘jau najuejue etee ‘gā nupe:

—Je ‘ā a’jea futat apymī pēē ‘y pe tekou pejetywer awi pē pōira re-saukaawamū. A’ere je rewiri ‘ut ma’e ‘ga te Jarejuwarete ‘ga ‘Agesage muri pē nupe. Je rewiri ‘ut ma’e ‘ga te kūima’eeteetea te. Je naani. Je akotee’i ma’ea te. Apoat te je ‘ga tekou— ‘jau ‘ga ‘gā nupe. —Werowiaara ‘gā nupe ‘ga ‘Uwarete ‘ga ‘Agesage muri. Werowiare’ema ‘gā te nipo aje ‘ga wereko tywerete anure— ‘jau Juā ‘ga ‘gā nupe.

¹² —Sā’ā ae juowuran ape ‘oga. A’eramū ‘ā ae a’yi esage mū’jāu jui. A’eramū ‘ā ae iapefera monou tata pe. Nan tee futat nipo ‘ga werowiare’ema ‘gā monoi mama’eukwaawa rapyaw ipe. Aipōa tata nowewi futari. Nitywi futari imowepara ‘ga amū— ‘jau ‘ga ‘gā nupe imome’wau.

‘Y pe Jeju ‘ga pymīawet

(Maku 1.9-11; Luka 3.21-22; Juā 1.31-34)

¹³ Jotāuy pe Juā Batista ‘ga rekoramū, Jeju ‘ga ‘ua owaēma ‘ga upe rakue. Garireja ywy awi ‘ga ‘ua owaēma ojepymīāukaa ‘y pe Juā ‘ga upe.

¹⁴ A’ere Juā ‘ga ‘i:

—Naani nū’ū. Naje rūi ene pymīara. Ene te ‘ā kūima’eeteetea. Je ‘ā naani. Je ‘ā akotee’i ma’ea te. A’eramū je te amunipo ‘ā tejepymīāukaa enee— ‘jau Juā ‘ga Jeju ‘ga upe.

¹⁵ A’ere Jeju ‘ga ‘i ‘ga upe:

—A’jea futat ere poromū jee. A’ere Janeruwarete ‘ga ene je pymīa futari. A’eramū jane iapou ‘ga remifutar imū etee futat— ‘jau Jeju ‘ga Juā ‘ga upe.

—Nai’i— ‘jau ‘ga ‘ga upe.

A’eramū ‘ga ‘ga pymīau ‘y pe.

¹⁶ Opymī re Jeju ‘ga ‘ua awua ‘y awi. ‘Y awi ‘ga wyrauwe ywaga owoka ‘ga upe. A’eramū ‘ga ‘Agesage rura resaka. Pykau ‘jawe ‘ua ywag awi wapyka ‘ga ree.

¹⁷ U’agesage jyw ire Janeruwarete ‘ga oje’ega mua ywag awi:

—Koromū futat jera’yrarete ‘ga. Jeremifutararetea ‘ga. ‘Ga etee futat je muorypararetea ojee— ‘jau ‘ga oje’ega mua ywag awi ‘gā nupe, Jeju ‘ga ‘ga imome’wau ‘gā nupe.

4

Amunawe’em ipe Jeju ‘ga rerawaawet

(Maku 1.12-13; Luka 4.1-13)

¹ ‘Y pe ‘ga jepymī re Janeruwarete ‘ga ‘Agesagea Jeju ‘ga rerawau erekou amunawe’em ipe, mama’eukwaawa ‘wyriara ‘ga resakaawamū.

² Peu akou Jeju ‘ga ojemi’ware’ema akou. Kwarēta ‘ara ‘ga imagwapa akou ojemi’ware’ema. A’eramū ‘ga opy’arayparamū akou.

³ A’eramū mama’eukwaawa ‘wyriara ‘ua ‘ga resaka. “Taesak ‘ga pōira ‘uwa ‘ga rerowiar awi ‘jau kwy”, ‘jau akou ojeupe etee futat. “Teje’ega taenuwukat esaka ‘ga upe ‘jau kwy”, ‘jau ‘ūina ojeupe etee futat. A’eramū ‘jau Jeju ‘ga upe: —“Ku’jywa ‘ga ra’yra je”, ere ‘ā. A’eramū ene ita mu’jaga ejemi’uramamū— ‘jau mama’eukwaawa ‘wyriara ‘ua Jeju ‘ga upe.

⁴ Aipo ojeupe 'eramū Jeju 'ga 'jau jupe:

—Naani. Naene rūi je arowiat tekou. Tejuwarete 'ga etee te je arowiat tekou. Jeruwarete 'ga e'i oree: “Nawemi'uram are tee rūi ae reko'i”, 'jau oree jepi— 'jau etee 'ga jupe. —“Jeje'ega renupara 'gā etee te ajemogy a'jea futat”, e'i 'ga ikwasiarukaa inuga oree rakue. A'eramū je 'ga je'ega renupa tekou— 'jau Jeju 'ga mama'eukwaawa 'wyrriara upe.

⁵ A'ere mama'eukwaawa 'wyrriara Jeju 'ga rerawau Jerusareg ipe. Jerusarega pype Janeruwarete 'ga mogytaawa 'ūina. A'eramū 'gā 'jau, Janeruwarete 'ga 'wyrarete, 'jau 'gā Jerusarega upe. Peu futat 'ga rerawau. Janeruwarete 'ga mogytaawa apyte'rariimū 'ga rerawau erojeupia. Ywatewate 'ga mogytaawa.

⁶ A'eramū mama'eukwaawa 'wyrriara 'jau 'ga upe nū:

—Ku'jywa 'ga ra'yra 'ā ene. A'eramū ene ewau epoa 'aw awi. Nerepena'uweri ewau. Jaruete ereo e'aa. Ymā ako Ku'jywa 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe wa'yramū ene ree ikue.

“Tejepyriwara 'gā je omono enee.

A'eramū 'gā ojejukau ene ree.

A'eramū ene ejemokanāje'ema ewau e'aa.

Epya miamū ene imokanāje'ema ita are”,

'jau ako Ku'jywa 'ga ka'arana kwasiarukaa wa'yra 'ga ree ikue— 'jau mama'eukwaawa 'wyrriara Jeju 'ga upe. “Omorytee pa je 'ga kwy”, 'jau ojeupe numiamū.

⁷ A'ere Jeju 'ga 'i etee jupe:

—A'jea futat aipo 'ea numiamū. A'ere je narowiari futari eneje'ega. Jeruwarete 'ga ka'arana okwasiarukat ajepeja 'ga upe nanē nū: “A'jea futat sipo ajee 'ga jejukai je ree, pe'je kasi jee ne, je rowiare'ema ne”, e'i 'ga ikwasiarukaa ajepeja 'ga upe rakue— 'jau 'ga jupe. —A'eramū je eneje'ega mojerowiare'ema— 'jau etee Jeju 'ga mama'eukwaawa 'wyrriara upe.

⁸ A'eramū mama'eukwaawa 'wyrriara Jeju 'ga rerawau 'ga rorojeupia wwytyr apyte'rariimū nū. Peu 'ga rerowaēm ire mama'eukwaawa 'wyrriara wwy resaukaa 'ga upe. Mama'ea ipype ajemogy ma'e reewe futat esaukapap 'ga upe. Kamēsīete futat mama'e resaukaa wwy pypewara resaukapap 'ga upe.

⁹ —Ikaturam te 'ā eneremiesaga. Je rowase eapyk ejenupy'āu je muorypa. A'eramū je eneremiesagera monoupap enee— 'jau Jeju 'ga upe.

¹⁰ A'eramū Jeju 'ga 'jau jupe:

—Ere ejepe'au je wi, ki mama'eukwaawaiwet. Ymā 'ā Jeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are 'ga amū upe rakue. “Je te 'ā Pējararetea. Je te 'ā Pēnuwaretea. A'eramū ki pēē jeje'ega tee enupa pejemogyau. Je tee ki je muoryp pejepe pejemogyau”, 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue— 'jau etee Jeju 'ga jupe.

¹¹ Amojerowiare'emauwe mama'eukwaawa 'wyrriara ojepe'au awau Jeju 'ga wi. 'Ga wi iorauwe ywagipewara 'gā amū 'ua ojejukau 'ga ree.

*Jeju 'ga porowyky ypyruga
(Maku 1.14-15; Luka 4.14-15)*

¹² Aipo re Jeju 'ga Juā Batista 'ga rera renupa. “Juā Batista 'ga 'gā opyyk imonou imunēpa imyina moromunepawa pype” e renupa. A'eramū Jeju 'ga awau ojewya Garireja wwy pe nū.

¹³ A'ere 'ga nopytai oje'wyr ymaner ipe, Nasare pe. Kafanaū 'jaw ipe etee 'ga awau opytaw. Kafanaū 'jawa 'upa ypiauu pyri, Garireja 'jawa pyri. Ymā te Sepurō 'ga juapyrera 'gā 'upa Garireja wwy pype Nafitari 'ga juapyrera 'gā netee 'gā 'upa rakue.

14-16 Ymā te Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga, Isai 'ga ka'arana kwasiari ee rakue, peuwara 'gā mome'wau rakue. Sepurō 'ga juapyrera 'gā nekwaw ipewat, Nafitari 'ga juapyrera 'gā nekwaw ipewat, Jotāu pyriwat, 'yē'ē pyriwat, Garireja ywy pewat. Mīmera 'gā 'ga imome'wau rakue. Garireja ywy pe judeue'ema 'gā nekoi judeu 'gā pyri rakue: "Anure nipo ppytunimū ajemogy ma'e 'jawewara 'gā mama'e reny 'jawewara resagi.

'Awamū 'gā nokwaawi Janeruwarete 'ga.

A'ere nipo 'gā anure 'ga kwaawi",

'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue. Isai 'ga 'eawer imū etee futat Jejui 'ga oi peu, Garireja ywy pe Jarejuwarete 'ga mome'wau 'gā nupe.

17 A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pejetywer are ki pēnea'at peje'arasigamū pejemogyau. A'eramū futat pejepoia pejetywer awi. Anurenure'i nipo Janeruwarete 'ga wemimureramū je mīi 'wyrriaramū pē nupe. Pejetywer awi pepoir ire 'ga pē mogyi wemiayuwamū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Jejui 'ga remimu'e ppy 'gā

(Maku 1.16-20; Luka 5.1-11)

18 A'ere Jejui 'ga awau watau Garireja ypiauu reme'y'warimū. Aipo pe awau 'ga ipira rewara 'gā nesaka. Simāo 'ga, Andre 'ga. Mīmera 'gā 'ga esaka. Simāo 'ga rer irūa Pedroa. Andre 'ga Simāo Pedro 'ga rewirera. Jejui 'ga wesagamū 'gā taityuu monou etyka 'y pe.

19 A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejejua je rupi. Simu'e pēē 'jau. Naipira rewara rūi pēē 'awamū. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara te pēē 'awamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

20 A'erauwe 'gā taityuu rejaa awau 'ga rupi.

21 Awaw ipe Jejui 'ga Tiago 'ga resaka 'ga rewirera 'ga retee, Juā 'ga retee. Sepeteu 'ga ra'ya poromū. Yaruu pype 'gā 'upa 'uwa 'ga pyri, taityuu mōmyka. A'eramū Jejui 'ga 'gā mo'wya:

—Pe'je pejejua je rupi— 'jau 'ga Tiago 'ga upe, Juā 'ga retee.

22 A'erauwe 'gā ū'jāu yaruu awi, 'uwa 'ga rejaa awau Jejui 'ga rupi.

Kwaiwete Jejui 'ga 'gā katu'oka

(Luka 6.17-19)

23 Garireja ywy pyterimū Jejui 'ga awau akou peuwara 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

—Pejetywer awi pēpoiweramū Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui. A'eramū 'ga pē mogyau wemiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

'Gā jatykaaw ipe 'ga 'gā mu'jau 'ga ree. Ojero'wu ma'e 'gā 'ga ikatu'oka.

24 "Jejui 'ga ojero'wu ma'e 'gā okatu'ok" 'ea awau uāina Siria ywy pypiruga. A'eramū kwe pewara 'gā we futat ikaapa. A'eramū kwe pewara 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua 'ga upe. Ojero'wu ma'e, iypip ma'e, ika'na ma'e, iteu ma'e, mama'eukwaawa rerekwat. Mīmera 'gā 'gā erua Jejui 'ga upe. A'eramū Jejui 'ga 'gā katu'okapap.

25 A'eramū kwaiwete 'gā awau Jejui 'ga rewiri. Tekapuru ywy awi, Garireja ywy awi, Jerusareg awi, Judeja ywy awi, Jotāu ry owajara katywar awi. Mīmer awi 'gā 'ua ajatykau Jejui 'ga ree, 'ga je'ega renupa. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oga resaka nanē 'gā 'ua ajatykau 'ga ree nū.

5

1 Kwaiwete 'gā nesakawe Jejui 'ga ojeupia'i awau wyytyra rupi. A'eramū 'ga wapyka. 'Ga apygauwe 'ga ree ijemu'ewet ma'e 'ga 'ua wapyka 'ga pyri.

2 A'erauwe Jejui 'ga oje'ega 'gã nupe, 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga remifutar are.

Iku'i ma'e
(Luka 6.20-23)

3 –Jarejuwarete 'ga upe “Jetywerete je tekou. Ejejuka je ree” 'jara 'gã aku'iramũ ajemogyau.

A'e 'gã Janeruwarete 'ga imogyau wemiayuwamũ.

A'eramũ 'gã aku'iramũ ajemogyau.

4 Ojoo'o ma'e 'gã aku'iramũ ajemogyau.

Anure nipo Janeruwarete 'ga 'gã mojemogypyka'i 'gã mogyau 'gã 'arasig awi.

A'eramũ nipo 'gã aku'iramũ ajemogyau.

5 Ajuee ipota'wa ma'e 'gã aku'iramũ ajemogyau.

'Gã nupe Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi u'eawer imũ etee futat.

A'eramũ 'gã aku'iramũ ajemogyau.

6 A'jea futat Janeruwarete 'ga remifutar imũ etee mama'e are iparuapowet ma'e 'gã aku'iramũ ajemogyau.

A'e 'gã a'jea futat Janeruwarete 'ga opoat mama'e apoukaa wemifutar imũ.

A'eramũ 'gã aku'iramũ ajemogyau.

7 Ajuee ajemuaem ma'e 'gã a'jea futat iku'i ajemogyau.

'Gã nee nipo Janeruwarete 'ga jemuaemi.

A'eramũ 'gã aku'iramũ ajemogyau.

8 A'jea futat mama'e esage are etee ea'at ma'e 'gã iku'i futat ajemogyau.

“Tamuoryp Jarejuwarete 'ga 'jau”, 'jau nipo 'gã ojeupe.

A'eramũ nipo anure aipo 'gã awau Jarejuwarete 'ga pyri.

A'eramũ 'gã a'e are aku'iramũ ajemogyau.

9 Ajaupe ojomota'waara 'gã aku'iramũ ajemogyau.

Anure nipo Janeruwarete 'ga 'i 'gã nupe: “Agamũ jera'yra 'gã”, 'jau nipo 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'gã aku'iramũ ajemogyau.

10 Jarejuwarete 'ga remifutara apo are ereko tyweripyretera 'gã nipo aku'iramũ ajemogyau.

A'e 'gã Janeruwarete 'ga amogy wemiayuwamũ.

A'eramũ 'gã aku'iramũ ajemogyau—

'jau Jejui 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

11 –Jeremiayuwamũ pejemogyramũ nipo je rerowiare'ema 'gã pẽ kurawi. Pẽ nerekou tyweaete je ree. Pẽ je'ewu'jaga je ree. A'ere pẽ pejereko tywereteramũ pẽku'i etee futat pejejemogyau— 'jau 'ga 'gã nupe.

12 –Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi pẽ nupe kwaiwete. A'eramũ pẽ pejeku'iramũ etee pejejemogyau. Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã 'ga je'ega mome'wara 'gã nerekou tyweretei rakue. A'eramũ nipo 'ga rerowiare'ema 'gã pẽ nanẽ pẽ nerekou tyweaete 'ga rerowiaaramũ— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

Pẽ'ã jukyra 'jawe
(Maku 9.50; Luka 14.34-35)

13 –Jukyra 'jawe pẽ. Sã'ã jukyra. Ipyu omosa re 'ã miaro'oa oneme'emamũ. Nan tee futat pẽ. Mama'e esage apo re mama'e tywera apoukare'ema 'gã nupe. Sã'ã ae jukyra tyweramũ monoa imyina imomoa upupe. A'eramũ 'ã ipyu wata ma'e 'gã opyruga ee. Nan tee futat pẽ. Mama'e tywera aporamũ 'gã mu'jawardẽ'em mama'e esage apo are. Nepẽ nerowiari 'gã a'eramũ— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

Pěē 'ā tata reny 'jawe
(Maku 4.21-25; Luka 8.16-18)

14 –Tata reny 'jawe nanē pēē nū. Tata renya 'ā ypytunaiwa mojesaka. Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee mama'e apo re pē nesakara 'gā neapyoramū Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū nipo 'gā 'ga muorypa pē nee. Ywytyr apyte'rarimū amunawa apo re ipyriwara 'gā juejue esaka. Nomimarūi 'ga amū. Nan tee pēē. Pē pyriwara 'gā juejue pēnemiapofera resaka ajemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

15 –Nomonyga'uweri ae arāparīna mū im'īina imima mama'e 'ag are. Imonyg ire ae imonoi im'īina ajuesawamū te.

16 Nan tee futat ki pēē. Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gā nowase mama'ea peapo. A'eramū nipo pē nesakara 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee, pē nemiapofer are— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Moisesi 'ga remikwasiaret

17 –NaMoisesi 'ga remikwasiarera mateepapa rūi je ruri. “Moisesi 'ga remikwasiarar imū kasi mama'ea peapo ne”, na'e rūi je tekou. 'Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā je'ega na'wyri”, na'ea'uweri je tekou. Naani. Ee pē mueapyo katuawamū te je ruri.

18 A'jea futat 'gā nemikwasiarar ymanera resageramū janee 'awamū miamū futat. A'jea futat nateepawa'uweri Janeruwarete 'ga je'ega jane wi. Ywaga teepawamū ywy reewe 'eramū miamū futat nateepawa'uweri Janeruwarete 'ga je'ega— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

19 –Anure, Jarejuwarete 'ga pyri 'ga je'ega renuparera 'gā jemogyi kūima'eeteeteramū. A'ere 'ga je'ega renupap katuare'ema 'gā naani. 'Ga je'ega renup katuare'ema 'gā ajemogyau akotee ma'e 'jawe 'ga pyri oo re. “Peapo kasi mama'ea aipo 'ga je'eg imū ne” 'jara 'gā nanē ajemogyau akotee ma'e 'jawe 'ga pyri oo re nū. Aipo 'gā namojeupawa rūi 'ga pyri oo re— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

20 –Fariseu 'gā, Moisesi 'ga remikwasiarar are moromu'jara 'gā netee mama'e esagea wapo 'me ae reape etee. A'eramū nipo 'gā nesakara 'gā 'jau: “Mama'e esagea 'gā wapo”, 'jau nipo 'gā 'gā nesakara 'gā. A'ere 'gā najarejuwarete 'ga muorypawamū rūi mama'e apoi. 'Gā 'jawe kasi peko ne. Jarejuwarete 'ga muorypawamū etee mama'e apou 'eramū etee nipo 'ga pē mogyi wemiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Pēmara'ne kasi pejepytuna 'gā nee ne

21 –Ymā te 'ga amū 'i janepy 'gā nupe rakue: “Pejuka kasi 'ga amū ne. Oporojuka ma'e 'ga nipo 'gā weroo amū 'wyriara 'ga upe. A'eramū nipo 'wyriara 'ga oporojuka ma'e 'ga jukaukaa 'gā amū nupe, 'ga remijukafera repyaawamū”, 'jau 'ga amū janepy 'gā nupe rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

22 –A'jea futat 'gā 'eawera. A'ere 'awamū je 'i pē nupe: Pēmara'ne ekoete kasi pejepytuna 'ga ree ne. Opytuna 'ga ree imara'ne ekoete ma'e 'ga nanē nipo 'gā erawau ekoete 'wyriara 'ga upe nū. Opytuna kurapara 'ga nanē nipo 'gā erawau ekoete 'wyriara poara 'gā nupe nū. “Nene'akwaawi te 'ā ene” 'ga amū upe 'eramū Janeruwarete 'ga aipo 'jara 'ga monoi mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

23 –A'eramū ki pēē pejemogyau esage Jarejuwarete 'ga upe. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe mama'e mū reroow ipe pejejea'aramū pejepytuna 'ga ree, pejejee iporomutare'ema 'gā nee 'jau.

24 A'eramū ki pejejee iporomutare'ema 'ga upe ra'ne pejewau 'ga mojrūmū pejejeupe. Pejejeupe 'ga mojrū re tāmējē pejewau Jarejuwarete 'ga

mogytaaw ipe nū, mama'e rerawau 'ga upe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

²⁵ —“Mama'e tywera 'ga wapo jee”, pejejeupe 'ga amū 'eramū pejewau pejeporogytau 'ga upe, 'ga mota'wau pejejeupe. Kasi a'e pe 'ga pē nerooi 'wyriara 'ga upe ne. A'eramū 'wyriara 'ga pē monoukaa jefaruu 'ga upe, pē munewukaa ne.

²⁶ Moromunepawa pype pejemono re nipo nepe'ēarūi jui. Mama'e tywera apo mepy re tāmējē te pē'ē jui— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Peko kasi pejejemireko are ne

²⁷ —Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i janee rakue: “Peko kasi pejejemireko are ne”, 'ga 'i janee rakue.

²⁸ A'jea futat 'ga 'eawera. A'ere 'awamū je 'i pē nupe: Kūjā mū resag ire nipo pēē mū 'jau: “Kuu. Ikatura'mū te ēē nū'ū. Ako pa je ēē ree kwy”, 'jau nipo pēē pejejeupe. Aipo 'jara 'ga wemirekoe'em are ako ma'ea futat. Wea'aw imū etee futat aipo 'ga akou wemirekoe'em are— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

²⁹ —“Jerea je motywet. Ēē resage'em ire amunipo 'ā je najerea'ari ēē ree teko are”, 'jau nipo pēē pejejeupe. A'eramū je 'jau pē nupe: “Orereaa ore motywerukat”, 'jau pejejea pemosok imonou imomoa pejejewi. Kasi a'e pe pēnea pē motywerukaru'jaw ine— 'jau 'ga 'gā nupe. —Wea mosoga ay futat wea mosokara 'gā nupe numiamū. A'ere mama'eukwaawa rapyaw ipe pēo te naay teepawi pē nūi. Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ea te nipo ayay futat aipo pype imonopyra 'gā nupe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

³⁰ —“Mama'e apoara ore motywerukat”, 'jau pejepoa pemonok imonou imomoa pejejewi. Aepo monoga ay futat numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā mama'eukwaawa rapyaw ipe imomopora teayramū. A'eramū waywayramū imonopyra 'gā nupe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

Peetyg awi pejejemirekoa (Maku 10.11-12; Luka 16.18)

³¹ —Ymā te Moisesi 'ga 'i rakue: “Pejejemireko retyka ki ka'arana pekwasiarukat 'ga amū upe ēē ree. 'Aetyk je ene tejemirekoferamū akiko', pe'je ki ikwasiarukaa pejejemirekofera ēē ree, imonou ēē upe”, 'jau 'ga rakue— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

³² —A'ere je 'awamū je 'i pē nupe: Peetyk ekoete kasi pejejemirekoa ne. 'Ga amū ēē ree 'ga reko re etee pēē etyka. Kasi a'e pe tekotee 'gā 'i ēē upe: “Okō nipo ēē amutee 'ga ree ra'e. A'eramū ēē mena 'ga ēē retyka”, 'jau nipo 'gā ēē upe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. —A'eramū 'gā anure kūima'e ēē ree amū remiarūnamū 'jau ēē upe ne: “Kuu. Emā'ē 'ga kūjā tywera ēē 'ga werekō wemirekoramū”, 'jau nipo 'gā ēē upe. A'eramū 'ga ēē rerekō re nipo amutee 'gā 'jau: “Amutee 'ga remireko ēē 'ga werekō”, 'jau nipo 'gā 'ga upe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Pē'me kasi Jarejuwarete 'ga upe ne

³³ —Ymā te Moisesi 'ga 'i janyppy 'gā nupe rakue: “Pē'me kasi Jarejuwarete 'ga upe ne. 'Taapo mama'e esagea ene upe 'jau' Jarejuwarete 'ga upe 'jaramū pēē aipoa etee futat iapou 'ga upe peje'eawer imū etee futat. A'ere kasi pē'me ne”, 'jau 'ga rakue.

³⁴ A'ere je 'i pē nupe: “Ywaga teepawe'emamū je mama'e apoi enee”, 'jawe'em pēē pejejaupe, pejeje'ega rerowiarukaawamū. Pē'je

peje'me'emamū pejejaupe. Ywag ipe Janeruwarete 'ga rekoi. A'eramū pēē ywaga mome'wau ekoete'em pejejaupe erowiarukaa futatee.

³⁵ Ywya nanē pēē imome'wau ekoete'em pejejaupe nū. Ywya 'ā 'ga py rupawa futat. A'eramū pēē peje'me'emamū ee nū. Jerusareg are nanē peje'me ekoete'emamū nū. Jerusarega jane'wyriarareterete 'ga wyraretea te. A'eramū pēē imome'wau ekoete'em pejejaupe erowiarukaa futatee.

³⁶ “Mama'ea taapo ene upe 'jau' 'eramū pēē aipo etee futat iapou peje'eawer imū etee futat. Pejeje'ega ekoete'em futat pejejemogyau. “Teakag are je 'i enee mama'ea taapo enee 'jau”, 'jawe'em pēē pejejaupe erowiarukaa futatee. Naene rūi e'awa mosigara. Naene rūi nanē e'awa moūnara nū. A'eramū ki pēē pejeakag are peje'me'emamū pejejaupe.

³⁷ “Mama'ea taapo enee 'jau' 'eramū pēē aipo etee futat iapou. Mama'e are pejeparuapowere'emamū pēē “Naani. Najeparuapoweri je ee”, 'jau tāmējē ki pēē pejejaupe. Pē'me kasi pejejaupe ne. Ojeupe pē'me'emamū 'gā pēje'ega rerowiaa. Ojeupe pē'meramū 'gā pēje'ega nuerowiari futari. “I'me ma'e 'gā te ako”, 'jau etee 'gā pē nupe ne. “Janeruwarete 'ga remianuwamū je 'i enee: Mama'ea taapo enee 'jau, a'e je enee”, 'jau nipo 'gā o'me rerowiarukaawamū ajaupe. Mama'eukwaawa 'wyriara i'me ma'ea futat. A'eramū ki pēē peje'me'emamū pejejaupe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

Pejepyk kasi 'gā nee ne

(Luka 6.29-30)

³⁸ —Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i rakue: “Pejepyk iki 'gā amū nee. 'Gā amū nipo pēnea mamuka 'eramū pejepykyka 'ga ree, 'ga rea mamuka. 'Ga amū pejejāja mopen ire pēē 'ga rāja mū mopena, pejepykyka 'ga ree”, 'jau 'ā Moisesi 'ga rakue— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

³⁹ —A'ere je 'awamū je 'i pē nupe: Pejepyk kasi nanuara 'gā nee ne, a'e je pē nupe. 'Ga amū nipo eneretywape nupāu. A'eramū ki ejetywape nupānamū erowag etee amogaty 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama.

⁴⁰ —Eneraitya mū futaa nipo 'ga amū ene rerawau 'wyriara 'ga upe. “Ejaitya emut amū 'ga upe, 'ga mepyawamū”, ere ki 'ga upe, 'jau futatee nipo 'ga ene rerawau 'wyriara 'ga upe. A'eramū ki ejaitya emono etee 'ga upe ejaity poakuwuu reewe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

⁴¹ —“Majepei kilometro rupi ene jekaraemā eroo jee”, ejeupe 'ga amū 'eramū ene erawau mukūi kilometro rupi 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

⁴² —“Mama'e mū emut jee”, ejeupe 'ga amū 'eramū imonou etee futat 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe. —“Ekaraemā mū emut jee ra'ne”, ejeupe 'ga amū 'eramū “naani”, ere kasi 'ga upe ne. Emono futat 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Pēporomutar iki pēē pejejee iporomutare'ema 'gā nee

(Luka 6.27-28, 32-36)

⁴³ —Pēmu'jara 'gā 'ā e'i pē nupe: “Pēporomutar ete ki pēē pejejekoty'aawa 'gā nee. Perekō esage etee ki 'gā. A'ere ki pejejee iporomutare'ema 'gā perekō tywet”, 'jau 'gā pē nupe.

⁴⁴ A'ere 'ā je 'i pē nupe: Perekō esage pejejekoty'aawa 'ga. Pejejee iporomutare'ema 'gā nee nanē pejejekau esage nū. “Ejejuka esage ki ore rereko tywera 'gā nee”, 'jau etee ki pēē Jarejuwarete 'ga upe 'ga nee.

⁴⁵ Aipo apo re nipo pē nesakara 'gā 'i: “A'jea futat. 'Gā Ku'jywa 'ga remiayuwaretea. A'eramū 'gā 'ā 'ga 'jawe 'gā ojee iporomutare'ema 'gā nereko esagei”, 'jau nipo 'gā pē nesaka. Janeruwarete 'ga mama'e esagea wapo pāwē pāwē janee. Kwara 'ga imuenyu esage ma'e 'gā nupe, ia'wyre'ema

'gã nupe we. Amana 'ga imogyrukaa mama'e esage apoara 'gã nupe, mama'e tywera apoara 'gã nupe we— 'jau Jeju'i 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

⁴⁶—Pejejee iporomutat ma'e 'gã nereko esagea etee sipo Janeruwarete 'ga afutat? Pejejee iporomutare'ema 'gã nereko tywera sipo 'ga afutat? Naani. Pê meyo sipo 'ga pejejee iporomutat ma'e 'gã nereko esage are? Naani. Nomepyi futari 'ga pê nupe. “Itywerete 'wyriara upe ka'aranũũ reroara 'gã”, 'jau 'ã pêe jepi. A'etea 'gã miamũ wereko esage ojee iporomutat ma'e 'gã.

⁴⁷ Pejejee iporomutat ma'e 'gã nupe etee oporogyta ma'eramũ 'ã pejejemogyau Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã 'jawe. 'Ga rerowiare'ema 'gã miamũ oporogytau ojee iporomutat ma'e 'gã nupe. A'eramũ je 'jau pê nupe: 'Gã nupe juejue ki peporogyta. Pejejee iporomutat ma'e 'gã nupe, pejejee iporomutare'ema 'gã nupe. Mïmera 'gã nupe pejejeopogytau pejejemogyau— 'jau Jeju'i 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

⁴⁸—Janeruwarete 'ga 'ã mama'e esagea etee wapo pãwẽ pãwẽ janee. A'eramũ ki pêe pejejemogyau 'ga 'jawe futat— 'jau Jeju'i 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

6

Pejejeupe kasi pemono mama'ea Jarejuwarete 'ga upe ne

¹ A'eramũ Jeju'i 'ga 'jau akou 'gã nupe, 'gã mu'jau 'gã neko esage are:

—Jarejuwarete 'ga upe mama'e apou kasi peapo amutee 'gã nupe pejejee 'gã moporesakawamũ etee ne. Pênemiapo resakara 'gã nipo 'jau: “Kuu. Esage ma'e 'ga ra'e”, 'jau nipo 'gã pê nupe. A'eramũ nipo nanuaramũ Janeruwarete 'ga pê mepyawe'em pênemiapofer are. Aipo 'gã 'ea te futat pênemiapofera repya ra'e— 'jau 'ga 'gã nupe.

²—A'eramũ pêe, imama'e'ema 'gã nupe mama'e mono re imonowe'em amutee 'gã neape. Pejejuea tywi pejejaupe mama'e mũ monou miamũ pêe imome'wawe'em pejejaupe, pejejerowiaraipe'ema pejejemiapofer are. Sã 'ã ae mama'e esage apoaramũ. Nan tee futat aipo 'gã numiamũ. A'ere 'gã iapoi amutee 'gã ojee 'gã moporesakawamũ etee. Judeu 'gã jatykaaw ipe kwaiwete 'gã ajatykau 'upa. A'eramũ 'gã 'gã neape mama'e monou imama'e'ema 'ga amũ upe. Amunawa myter ipe nanẽ 'gã mama'e monou 'gã nupe nũ. Wemiapoã 'gã iapou mytuna 'gã nemiesagamũ. 'Gã nupe esaukaripyramũ te 'gã iapoi. A'eramũ nipo 'gã nesakara 'gã 'jau: “Kuu. Esage pa'e 'gã na'e nũ. Mama'ea 'gã omono imama'e'ema 'gã nupe”, 'jau nipo 'gã 'gã nesakawe. A'eramũ nipo 'gã nesakarera 'gã 'eawera etee futat 'gã nemiapofera repya. Janeruwarete 'ga 'gã mepyawe'em anure— 'jau 'gã 'gã nupe.

³⁻⁴—A'eramũ ki pêe, ikaraemãe'ema 'gã amũ nupe mama'e mono re, imonou jemime futat. 'Gã nupe imonou kasi amutee 'gã nupe pejesaukar etee ne. Pejejekoty'aawa 'gã nupe miamũ pêe pejejemiapofera mome'wawe'em. Jarejuwarete 'ga upe pejejesakawamũ futat pêe iapou. A'eramũ nipo Janeruwarete 'ga pê mepyau pênemiapofer are— 'jau Jeju'i 'ga 'gã nupe.

Jarejuwarete 'ga upe ki pejeje'ega pemono (Luka 11.2-4)

⁵—Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou ki, 'ga upe etee futat peje'eg. A'ere 'ã 'ga upe oporogyta 'me ma'e 'gã porogyta 'mei etee 'ga upe. Judeu 'gã jatykaaw ipe 'gã 'ã Jarejuwarete 'ga upe oporogytau 'me ajemogyau. Amunawa pyter ipe nanẽ 'ã 'gã oporogytau 'me ajemogyau 'ga upe nũ. A'ere 'gã amutee 'gã nemianuwamũ tee 'gã porogyta 'me 'ga upe. 'Gã

wesakawamū etee 'gā porogyta 'mei 'ga upe. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā mepyawe'em anure— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

⁶ A'eramū 'ga 'jau wenupara 'gā nupe:

—Pejemogy kasi 'gā 'jawe ne. Jarejuwarete 'ga upe pejeporogytau pejepeje'au'i 'gā nui ra'ne. Pejejetee pejewau peje'yina pejeporogytau 'ga upe. Jarejuwarete 'ga upe ete'i futat peporogyta pejejemogyau. A'eramū nipo 'ga anure pē mepyau ojeupe pēporogyta are— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

⁷ —Peporogyta ekoete kasi Jarejuwarete 'ga upe ne, 'ga upe pejeporogytau ne. 'Ga rerowiare'ema 'gā oporogyta 'me etee 'ga upe. Oporogytau 'me kwaiwete 'ga upe. “Ojeupe je porogyta kwajamū nipo 'ga jeje'ega renuwi”, 'jau 'gā ojeupe numiamū.

⁸ A'ere kasi peporogyta 'ga upe aipo 'gā 'jawe ne. Pejejea'awa etee peenūi 'ga upe. Ojeupe peporogyta enune 'ga pēnemifutara kwaawi. A'eramū ki pēē pejemifutara etee enūina 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁹ —Nan iki peporogyta 'ga upe:

“Kiapi'ni. Ene 'ā Ooreruwaretea. Ywag ipe 'ā ere'yī. A'eramū ore oroje'ega arajupa enee.

Tene muoryp ki 'gā najuejue etee.

¹⁰ Kamēsīete ki 'gā najuejue etee tene rerowiat ajemogyau.

Kamēsīete tere'yī 'wyrīaramū ore najuejue etee 'jau.

Ywagipewara 'gā 'ā mama'ea wapo eneremifutar imū etee futat.

Nan tee futat ywy pewara 'gā iapoa ore arafutat.

¹¹ 'Awamū ki mama'ea emut oree oreremi'uramamū.

¹² Norerea'aru'jawi ore mama'e tywera orojeupe 'ga iapoawer are.

A'eramū ki ene ejea'aru'jawe'emamū oretywer are.

¹³ Ore mamuakat futar iki ape mama'e tywera apoe'em are.

Mama'e tywera jar awi ene ore a'gwau, mama'eukwaawa 'wyrīar awi”, pe'je ki 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga upe 'gā porogyta are.

¹⁴ —'Gā amū pejejereko tyweawer are pēē 'gā naykae'emamū Janeruwarete 'ga nanē nepē naykai pēnemīapo tywer are. Imoia etee futat 'ga pētywera pē nui.

¹⁵ A'ere 'ga pejejuaykapawe'emamū 'ga nanē pē nakyaupawe'em ee nū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

¹⁶ —'Ga upe pejeporogytaawa upe iwaēmauwe pēē pejewau pejemī'ware'ema pejeporogytau Jarejuwarete 'ga upe. Aipoa esage. Aipoa Janeruwarete 'ga amuoryp. A'ere kasi pejejeakwara pemu'arasig ee ne. Janeruwarete 'ga remīayup 'me 'gā i'arasig ajemogyau. Weakwara nipo 'gā imotyaipe ajemogyau. A'eramū nipo 'gā nesakara 'gā 'jau: “Kwe 'ga ty'ara weroporogyta Ku'jywa 'ga upe ra'e”, 'jau nipo 'gā nesakara 'gā 'gā nupe. A'eramū 'gā 'eawera etee futat 'gā nemiapofera repya. Janeruwarete 'ga nomepyi futari 'gā ee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ee.

¹⁷ —A'eramū pēē 'ga upe pejeporogytaawa upe iwaēmauwe pejejawaeita, pejejemoyma pejeje'wyr awi peje'jāue'ēwe.

¹⁸ A'eramū pē nesakara 'gā ty'ara pereko kwaape'ema ajemogyau. A'eramū Janeruwarete 'ga etee futat ikwaapa 'ūina. A'eramū 'ga pē mepyau ee anure— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

*Jarejuwarete 'ga ree 'gā mu'eawet
(Luka 11.34-36; 12.22-34; 16.13)*

19 —Anure nipo Janeruwarete 'ga pē mepyi ojeupe pēnemiapofer are. A'eramū ki pēē pejejea'aramū pejejeupe imepyram are. 'Au kasi pemomytun pejekaraemā ne. 'Auwara mama'ea teepaw etee. Jypemeruua etee taity a'upap. Itaju apopyrera miamū eposipopora etee a'upap. Muna'ywa nanē amunarūmū pēkaraemā are 'jau. A'eramū ateepawamū etee pē nuī.

20 A'eramū ki pēē mama'e apou Jarejuwarete 'ga upe etee. A'eramū 'ga anure mama'e esage monou pē nupe, ojeupe pēnemiapofera mepyawamū. Peu te mama'ea nateepawa'uweri. Nitywi futari mama'e mateepaara. Nitywi futari jypemeruua. Naeposipopori futari mama'ea. Nitywi futari amunarū ma'ea peu.

21 Ojeupe pēē mama'e aporamū 'ga mama'e mū m'īgatui pē nupe peu ojepyri. Ojeupe pēnemiapofer imū etee futat 'ga pē mepyau peu. Ojeupe kwaiwete mama'ea pēē iapo re 'ga kwaiwete futat mama'e m'īgatui pē nupe. Ojepyri peo re te nipo 'ga wemim'īgatufera muri pē nupe. A'eramū ki pēē mama'e apou 'ga upe kwaiwete futat. 'Auwara karaemā momytunara 'gā ea'at 'auwara ako ma'e are etee ajemogyau. A'ere ywag ipe karaemā momytunara 'gā nearamū Jarejuwarete 'ga ree— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

22-23 —Tata reny 'jawe aereaa. Sā'ā tata enya mama'e resaukara janee. Nan tee futat jarejeau jane mama'e resagi. Ea ma'e 'gā wesak katu katu futat mama'ea. Eawep ma'e 'ga te aje 'ā nuesakatui mama'ea. Nan tee futat pēē. Ea ma'e 'gā 'jawewaramū pēē pēneapyo pejejemogyau jeje'eg are, erowiaa pejejemogyau. A'eramū pēē mama'e apou Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat. A'ere eawep ma'e 'jawewaramū nepēneapyoi futari jeje'eg are. Neperowiari jeje'ega. A'eramū pēē pejejemifutar imū etee futat mama'e apou pejejemogyau. Ypytunaiwa pype wata ma'e 'jawe pēē— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

24 —Namukūja 'wyrīara 'gā nemiayuwamū rūi 'ga amū rekoī. Noporowykya'uweri 'ga amū mukūja 'wyrīara upe. Kasi a'e pe 'ga majepeja 'ga ree etee 'ga poromutaramū akou ne. Ajepeja 'ga ree jēmī oporomutare'emamū ne. Wemifutara 'ga je'eg imū etee mama'e apou ne. A'eramū 'ga wemifutare'ema 'ga je'eg imū mama'e apowe'em ne. Nan tee futat pēē. Pejeka'aranūū kwai are etee ea'at ma'eramū nepēnea'aru'jawi Jarejuwarete 'ga ree— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

25 —Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: Pēnea awi mama'e are etee pejejemogyau, je 'i pē nupe. "Ma'ja je i'wau 'awamū", pe'je awi pejejeupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe 'ūina. —Pēnea'ar awi pejejaity are etee pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga ree te pejemogyppyk pejejemogyau, 'jau je 'ā pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina. —'Ga te 'ā pē apo rakue. A'eramū 'ga ojee pejemogyppygamū mama'e mua pē nupe.

26 Sā'ā wya'ia. Wya'ia 'ā nuapoi agawewi mama'ea. Nitywi agawewi 'ā mama'e tymawa. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga mama'ea omono jupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Niapoi agawewi wya'ia 'ga upe. A'etea 'ga ojejukau ee. Pēē taetu aje 'ā aeramū 'ga upe. A'etea sipo 'ga nojejukai pē nee?— 'jau 'ga 'gā nupe.

27 —Peko sipo amū pejeymane'em are ete ea'at ma'eramū amū pejeymane'emamū namutat?— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Naani. Nia'wyrī futari aipoa miamū pē nupe ee pēnea'ara. A'etea te nipo pēyman pejejemogyau. Pejeywyr are tee pejejea'aramū miamū pemanū futat. Mama'e are etee pēnea'at pē nekou nepē koga'uweri— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

28 —A'eramū ki pēē pejejea'are'emamū pejejemogyau pejejaity are ete. Sā'ā 'ywotyra jū mewara. 'Ywa 'ā noporowyki agawewi opoty are. A'ere

'ā ipotyra esageteeramū— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁹—Ymā te janepytunera 'ga, Sarumāu 'ga, ikaraemā kwai ma'ea rakue. 'Ga te 'ā taity esage ma'ea rakue. A'ere 'ā 'ywotyra te 'ga raity esage apyraawi.

³⁰ 'Ywotyra 'ā majepēi 'ara rupi etee wesageramū. A'eramū 'ā ai'iwe opŷijagamū. A'eramū nipo 'ga amū iapyau. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga omokaturam ipotyra jupe— 'jau 'ga 'gā nupe. —Jupe iapo re sipo 'ga nomonoī mama'e esagea pē nupe? Pēē taetu aje 'ā pēnesage 'ywotyra resage apyraapa 'ga upe. Ma'eramū pēē 'ga rerowiaripa etee 'ū? Pe'je 'ga rerowiaa a'jea futat pejemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³¹—Au'je mama'e are etee pēnea'ar ire. Pejemuaēm awi pejemēi'uram are etee. Pejemuaēm awi nanē pejejaity are etee nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³²—Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā te ajemuaēm mama'e are etee. A'ere kasi pēē 'gā 'jawe peko ne. Janeruwarete 'ga pēnemifutara okwaap. Ojejuka 'ga pē nee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³³—Jarejuwarete 'ga remifutar are etee pejejea'aramū pejemogyau. 'Ga je'ega renuw are ki pēnea'at. "Ga remifutar imū sipo je mama'e apoī" 'e are etee ki pejejea'aramū pejemogyau. Wemifutar imū mama'e apo are pejejuka re 'ga mama'e esage muri pē nupe, ojejukau pē nee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁴—A'eramū ki pēē pejemuaēme'ema ai'iwewar are. "Au'je pa 'awauwewara kwy", pe'je ki pejemuaēme'ema ee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

7

Pēpota'wa ki pejejuee

(Luka 6.37-38, 41-42)

¹—“Nepēa'wyri pēē Jarejuwarete 'ga upe”, pe'je kasi 'gā amū nupe ne. Aipoa 'gā nupe 'e'emamū Janeruwarete 'ga nanē aipo ne'i pē nupe. “Mama'e tywerete 'ā ereapo ekou”, tepe'je kasi 'gā nupe ne. Aipoa 'gā nupe pēē 'e'emamū Janeruwarete 'ga nanē aipo ne'i pē nupe nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe 'ūina.

²—'Gā nupe pē'eawera 'jawerimū etee futat nipo Janeruwarete 'ga 'i pē nupe. Mama'ea 'gā nupe iapoawera 'jawerimū etee futat Janeruwarete 'ga iapoī pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina.

³⁻⁴—Najuejue etee futat pētywet. A'eramū pēē “Itywet ma'ea pēē” 'jawarūe'em pejejaupe. A'eramū ki pēē pejejaupe aipo 'e enune pejetywera ra'ne etyka.

⁵—“Najetywi je tetywera pyu”, pe'je nipo numiamū. A'ere pētyt futat. A'eramū pēē pejetywer awi ra'ne pejepoia. A'ere pejewisirera tepepoat 'jau. “Ere epoia etywer awi”, tepe'je pejewisirera 'ga upe 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe 'ūina. —Sā'ā ae 'ywa tuwyrera weape i'aramū ajuea pewara resage'ema ajauī. A'eramū 'ā ae enuēmukaa ra'ne wea awi. Ojewi enuēm ire 'ā ae ojoma'e resaka ajuea awi. Nan tee futat ae otywer awi ra'ne ae poiri. A'ere ojopoa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁶—Pe'je pejewau kwe pewara 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga ree, a'e je 'awamū pē nupe. Ee iporenuwewere'ema 'gā nipo e'i pē nupe: “Noreporenuweweri ore 'ga je'eg are”, 'jau nipo 'gā pē nupe. A'eramū pēē 'ga mome'wau'jape'ema 'gā nupe. Pejewau kamēsīete 'gā nui. Amutee 'gā nupe etee pejewau imome'wau nū. Kasi a'e pe iparuerowiariwere'ema 'gā mara'neramū pē nee ne. Kasuru jarū 'jawe aipo 'gā. Sā'ā kasuru jarūa ujare'emamū ae murukare'ema ojepyrī. Nan tee futat aipo 'gā. Sā'ā

tajaurana. Ojeupe ita esage momor ire ipyruka etee ee. Nan tee futat aipo 'gā— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

*Esage futat Janeruwarete 'ga
(Luka 11.9-13)*

⁷ A'eramū Jeju'i 'ga 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga upe 'gā porogyta are:

—Ojeupe pēē mama'e renūjamū Janeruwarete 'ga imuri pē nupe. “Je poar ape” ojeupe 'eramū 'ga pē poari futari. Kamēsiete 'ga pejepeoare'emamū, pejeje'ega pejejemogyau pejeojere'emamū 'ga upe. Sā'ā mama'e 'ara ae wi. A'eramū 'ā ae ijaramū awau ekaa. Esag ire tāmējē 'ā ae opoia ekar awi. Nan tee futat kasi peojet 'ga upe mama'e renūi awi ne. A'eramū 'ga mama'e mua pē nupe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe. —'Okwara mopogara 'ga 'jawe ki peko. 'Okwara rawopytymo'wog ire etee 'ga poiri imopog awi. Nan tee futar iki pēē. Pepoit kasi 'ga upe pejeporogyta awi ne. A'eramū 'ga pē poari futari— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

⁸ —“Mama'e emut amū jee” 'jara 'gā nupe 'ga imuri futari. “Je poar ape” 'jara 'gā 'ga opoat futat. Ojeupe peje'egamū 'ga je'egi futari pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁹ —Pejenosī kasi mama'ea 'ga upe enūina ne. Mama'e esage tee te 'ga amut pē nupe. Namura'uweri 'ga mama'e tywera pē nupe. Sā'ā pēē. “Mama'ea emut amū jee, Kiapi'ni”, pejeja'yra pejejeupe i'eramū mama'e katurama etee imonoa pejeja'yra upe. Nan tee futat Janeruwarete 'ga mama'e esagea etee imuri pē nupe, “mama'e esagea emut jee” 'eramū. Ta'yriaramū sipo ita pemono pejeja'yra upe, mani'oko'o renūjamū? Naani.

¹⁰ Moja sipo pemono pejeja'yra upe, ipira renūjamū? Naani. Mama'e esagea etee futat pemono pejeja'yra upe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

¹¹ —Pēē 'ā aetywera agawewi. A'etea 'ā mama'e esagea etee pemono pejeja'yra upe. Nan tee futat ywag ipe 'ūi ma'e 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga taetu 'ā esage te. Ma'eramū sipo 'ga mama'e esage mure'ema pē nupe, ojeupe pēē enūjamū? Amut futat 'ga mama'e esagea ojeupe enūinaramū pē nupe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

¹² —Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwa. Pefutat 'gā pejejereko esagea. A'eramū pēē nanē pejejelukau esage 'gā nee nū. Aipo are Moisesi 'ga ikwasari inuga janee rakue. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nanē ikwasiaa ee rakue nū— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina.

*Mukūi pea
(Luka 13.24)*

¹³⁻¹⁴ —Pe'i'i rupi ki pekwap. Pe'i'ia ywag ipe oo ma'ea. A'ere noko ayeteramū jupi ae oa. Amume'riramū etee te peo aipoa pe'i'i rupi. Pe'i'i rupi oo ma'eramū etee te peo Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū warāu rūi pejejemogyau peu. Peuu rupi ae oa te ajee naayi futari numiamū. Kwaiwete te 'gā oi peuu rupi. A'ere peuu rupi oo ma'e 'gā oi mama'eukwaawa rapyaw ipe te. Peu futat 'gā oi ajemogyau nakwaparimū warāu rūi. Peu 'gā awau ajemogyau tywet— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

*I'me ma'e are 'gā mu'eawet
(Luka 6.43-44)*

¹⁵ —A'eramū ki pēē pejejea'gwau Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wararūare'ema 'gā nui. 'Ga je'ega nipo 'gā omome'u 'me pē nupe. 'Ga je'ega mome'wara 'jawe futat nipo 'gā numiamū. A'ere 'gā o'meramū te 'gā 'i. “Tamomoirukat 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiar awi 'jau kwy”, e'i tee 'gā ajemogyau. A'eramū pēē 'gā nerowiare'ema pejejemogyau— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

16 —'Gã je'eg are ki pekwaap 'gã. Jarejuwarete 'ga je'eg imũ etee 'gã mama'e mome'uramũ pëë 'gã kwaapa. "Aipo 'gã a'jea futat 'ga je'ega omome'u", pe'je ki 'gã je'ega renupa. 'Ga 'eawer imũ moromu'jare'ema 'gã sigaty etee omome'u 'ga je'ega ajemogyau. Sã'ã y'waa 'ywa. Nooi ae ju'yw are maga rekaa. Nopo'oi ae mamãüüa amyneju 'yw awi. Nan tee kasi peo moromu'jat tywera 'gã je'ega renuwu'japa ne— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

17 —Y'wa 'yp katurama i'a katuram tãmëjê futat. Y'wa 'yw a'wyre'ema o'ywa 'jawe etee futat ni'aa'wryi. Y'wa 'yp katurama pekwaap i'a esage are.

18 Ni'a katurama'uweri futari y'wa 'ywa tywera. Y'wa a'wyre'ema etee 'ã akã are. Y'wa katurama 'aa o'ywa katurama 'jawe tãmëjê futat— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

19-20 —Nan tee futat pëë. Jarejuwarete 'ga je'eg are moromu'jat tywera 'gã ia'wyre'ema futat. 'Gã je'eg are pëë moromu'jat tywera 'gã kwaapa tãmëjê futat. O'me are 'gã mu'e re nipo moromu'jat tywera 'gã wa'wyre'emamũ. Sã'ã y'wa a'wyre'ema jara 'gã y'wa 'ywa retyga imonoa imomoa tata pe. Nan tee futat nipo Janeruwarete 'ga moromu'jat tywera 'gã monoi imomopoa mama'eukwaawa rapyaw ipe anure— 'jau 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

Janeruwarete 'ga remiayuwarete

(Luka 13.25-27)

21 —"Ore 'ã Jejui 'ga remiayuwa", e'i futatee nipo 'gã amũ. "Jejui 'ga Orejararetea", 'jau futatee nipo 'gã. A'ere 'gã nosei futari ywag ipe. Nuapoi futari 'gã mama'ea Jeruwarete 'ga remifutar imũ. Nuenuwi 'gã 'ga je'ega. A'eramũ 'gã osowe'em ywag ipe. 'Ga je'ega renupara 'gã etee futat oo ajemogyau ywag ipe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

22 —Anure nipo Jarejuwarete 'ga rowase pejemajatykaaw ipe kwaiwete 'gã 'i ekoete jee: "Jarejuwarete 'ga je'eg are ore oi kwe pewara 'gã mu'jau ikue", 'jau nipo 'gã jee. "Eneremiayuwa 'jawe futat ore mama'eukwaawa moia erekwara 'gã nui. Eneremiayuwa 'jawe futat ore aeremiapoe'ema apou ikue", 'jau nipo 'gã jee— 'jau 'ga 'gã nupe.

23 —A'ere nipo je 'i 'gã nupe: "Pëë pekwap futat je wi muku. Jeremiayup 'mea te pëë. Mama'e tywera apoarera te pëë", 'jau nipo je 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

I'akwaap ma'e

(Luka 6.47-49)

24 —Jeje'ega renuparamũ pë'akwaap pejejemogyau. Sã'ã i'akwaap ma'e 'ga 'oga mÿja ywy ätã pype.

25 Kwaiwete agawewi 'ã amana 'ua. Ywytuu agawewi 'ã erua. A'etea 'ã 'oga nu'ari futari ywytuu upe. 'Y ruwiretea miamũ 'ã owaëme'ema jupe. A'eramũ 'ã aipoa 'oga awawe'em ppy pe. Nan tee futat jeje'ega renuparamũ pëë— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

26 —A'ere jeje'ega renupare'emamũ pejemogy i'akwaawe'ema 'ga 'jawe. I'akwaawe'ema 'ga te ajee 'oga omÿi amũ 'y apopewa pype.

27 A'eramũ amanakyr ppy are we 'ga roga awau ppy pe 'ga wi. A'eramũ futat 'ã 'y rypojuga 'ga roga retyka 'ga wi. A'eramũ nipo jeje'ega renupare'emamũ pëë aipoa 'oga apoara 'ga 'jawe etee futat. Aipo 'ga 'jawewaramũ nipo pëë anure pejepapa— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

28-29 Jejui 'ga porogytapaw ire, 'ga renuparera 'gã oporesagamũ ajemogyau 'ga ree.

—Kuu. 'Ga pa'e aipo e'i ae mu'jau ra'e nũ— 'jau 'gã ajaupe. —NaMoisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã 'jawe rui 'ga porogytai. Moisesi 'ga

'eawer are moromu'jara 'gā Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat 'gā ae mu'ei—'jau 'gā ajaupe. —A'ere Jejuu 'ga nanarūi. U'eawer imū etee futat 'ga jane mueapyoi ee—'jau 'gā ajaupe, oporesagamū 'ga ree.

8

Ipito'om ma'e

(Maku 1.40-45; Luka 5.12-16)

¹'Gā nupe oporogytapaw ire Jejuu 'ga 'ua ojyppa ywytyr awi nū. Kwaiwete 'gā 'ua ojyppa 'ga reewe te futat.

²Poje ipito'om ma'e 'ga amū 'ua wapyka wenupy'āu 'ga rowase. A'eramū 'ga 'jau Jejuu 'ga upe:

—Je resag ape, ki Ku'jyp. “Jejuu 'ga ae katu'okara”, e'i 'gā jee. A'eramū je tejua tejesaukaa enee. Je ree ejemuaēmiweramū je mokā'ē ape—'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

³Aipo ojeupe 'erauwe Jejuu 'ga opo monou 'ga 'arimū:

—Kō ajee je ene mokā'ēi 'wei—'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

Oje'arimū 'ga po mono ppyrauwe okā'jāu 'ga pito'oma 'ga wi. A'eramū futat 'ga pira ojekatu'oka.

⁴'Ga mokā'ē re Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—Eremome'u kasi emokā'ēawera tekotee 'gā nupe ne. Ere ewau ejesaukaa mainana 'ga upe ra'ne. “Je resag ape. Jepito'oma okā'ē je wi”, ere ewau 'ga upe. “A'jea futat ra'e”, te'i 'ga enee 'jau, ene resag ire 'jau—'jau Jejuu 'ga 'ga upe. —A'ere ene ejeymawa mū rerawau 'ga upe. A'eramū 'ga iapyau Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa enekā'ēawer are—'jau Jejuu 'ga 'ga upe. —Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat ene ejeymawa mū rerawau iapyaukaa Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Ejeymawa mū rapyukara ene ekā'ēawera resaukaaawa futat—'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

A'eramū ipito'om ma'efera 'ga awau ojeupe 'ga 'eawer imū etee futat iapou.

Jefaruu 'ga remiyap

(Luka 7.1-10)

⁵Kafanaū pe 'gā waēm ire jefaruu 'gā 'wyrira'ri 'ga amū 'ua owaēma Jejuu 'ga upe. Tapy'yi amuteea te 'ā 'ga, romanūa te 'ā 'ga.

⁶A'eramū 'ga 'jau Jejuu 'ga upe:

—Jeremiayuwa 'ga ojero'wu 'upa ayrūgatugatu 'ga 'upa—'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

⁷Aipo ojeupe 'eramū Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere iruukwe. Too ene rupi 'ga katu'oka 'jau—'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

⁸—Naani nū'ū. Ene 'ā kūima'eeteetea te. Je 'ā akotee ma'ea te. Eje'eg imū etee futat ekatu'ok 'ga. “Ojekatu'ok futat 'ga” ene 'eramū 'ga jekatu'ogi futari—'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

⁹—Je 'ā jefaruaa. A'eramū je te'wyrira 'ga je'eg imū etee futat mama'e apou tekou jepi. Je 'ā jefaruaa 'gā 'wyrira'ria. Sēg jeremiayuwa jefaruu 'gā pytuna. A'eramū jeremiayuwa 'gā jeje'eg imū etee futat mama'e apou ajemogyau. 'Ga amū upe je 'jau: “Ere ewau peu jee”, 'jau je 'ga upe. A'eramū 'ga awau. Ajepeja 'ga upe je 'jau jepi: “Ere ejua 'au je pyri”, 'jau je 'ga upe jepi. A'eramū 'ga 'ua je pyri jepi. Tejeupe oporowyky ma'e 'ga amū upe je 'jau: “Ekwap mama'e apou jee”, 'jau je 'ga upe. A'eramū 'ga jeje'eg imū etee futat mama'e apou jee jepi. A'eramū ene nanē eje'eg imū etee futat jeremiayuwa 'ga katu'oka jee—'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

¹⁰Aipo ojeupe 'eramū Jejuu 'ga oporesagamū etee 'ga ree. A'eramū 'ga 'jau wewiri ako ma'e 'gā nupe:

—Israeu juapyrera agawewi 'ā pēē. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe. Ināinānīī etee futat 'ā pēē je rerowiaa pejejemogyau. Ko 'ga judeue'ema agawewi. A'etea 'ga je rerowiat kwaiwete ra'e jepi— 'jau Jejuī 'ga wewiri ako ma'e gā nupe.

11 —Peapyaka jeje'eg are? Anure nipo kwaiwete 'gā oi osou ywag ipe. Amunap tesirūmer awi we futat nipo 'gā oi ajatykau ore ree ywag ipe. Peu futat 'gā jemi'wari ymāwarera 'gā pyri. Abraão 'ga, Isaki 'ga, Jako 'ga. Mīmera 'gā pyri nipo 'gā awau ojemi'waa. Judeue'ema 'gā agawewi. A'etea 'gā je rerowiat ajemogyau. A'eramū nipo 'gā awau ajatykau ore ree peu Jarejuwarete 'ga pyri.

12 A'ere 'ā judeu 'gā jēmī naani. Ywag ipe oo ma'eramera 'gā futat numiamū. A'ere 'gā naje rerowiari etee. Amume'ri 'gā etee 'ā je rerowiaa. A'eramū nipo Jeruwarete 'ga je rerowiare'ema 'gā monou 'gā pe'au muku ojewi. Ypytunaiwayay pype nipo 'ga 'gā monoi. Peu futat nipo 'gā wayrū ojere'emamū ajemogyau. Aya nipo 'gā nerekou, 'gā maema 'gā na'jywa mokāina 'gā mogyau— 'jau Jejuī 'ga wewiri ako ma'e 'gā nupe.

13 A'ere 'ga 'jau jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga upe nū:

—Ere ewau ejewya eje'wyr ipe nū. Je rerowiar ape ekou ra'e jepi. A'eramū eneremiayuwa 'ga ojekatu'oka enee nū— 'jau Jejuī 'ga upe.

A'eramū 'ga awau ojewya oje'wyr ipe nū. Owaēma ppy we 'ga wemiayuwa 'ga resaka, jaruete 'ga reko esaka. Jejuī 'ga 'eawa rupi we etee futat 'ga remiayuwa 'ga ojekatu'oka.

Pedro 'ga rojo ēē

(Maku 1.29-34; Luka 4.38-41)

14 A'ere Jejuī 'ga awau Pedro 'ga 'wyr ipe nū. 'Ga roga pype osouwe 'ga Pedro 'ga rojo ēē resaka. Iro'y ēē 'upa.

15 A'eramū 'ga awau ēē popyyka. A'erauwe ēē ro'ya atee pawamū ēē wi. A'erauwe ēē afu'ama okama awi mama'e apou 'ga upe 'ga mojemi'waa.

16 Kaaruwamū peuwara 'gā kwaiwete mama'eukwaawa rerekwara 'gā nerua Jejuī 'ga upe. A'eramū 'ga mama'eukwaawa moia 'gā nui, oje'eg imū etee futat. Ojero'wu ma'e 'gā nanē 'ga ikatu'oka nū.

17 Ymā te Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga, Isai 'ga 'ga mome'ui rakue:

“Janekaruara 'ga omoit jane wi, jane katu'oka”,

'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. Jejuī 'ga remiaporama 'ga imome'wau inuga ka'aran are rakue. A'eramū 'ga 'gā katu'oka, Isai 'ga 'eawer imū etee futat.

“Too ene rupi 'jau” 'ga 'eawet

(Luka 9.57-62)

18 Anure kwaiwete 'gā 'ua ajatykau 'ga ree. 'Gā nesakawe Jejuī 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Kwe katy soo jareyaapa 'jau, 'y owajara katy 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

19 'Gā o enunewe Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga amū 'ua oje'ega Jejuī 'ga upe:

—Too ene rupi 'jau, ki Ku'jyp— 'jau 'ga 'ga upe. —Taata tekou ene rewiri kwe pe ene orauwe 'jau— 'jau 'ga 'ua Jejuī 'ga upe.

20 A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat nipo eneatawet je rupi ki sa? A'ere 'ā je najerogi te tekou a'i kūi. Kasuru'miara te 'ā ok. Ywykwara 'ā 'ga roga. Wyrā'i nanē 'ā waityramū nū. A'eramū 'ā kaaruwauwe ojewya 'ua waity pype osea. A'ere je nanarūi. Aset ekoete tee futat je tekou. Tekaarupaw ipe je tesa ekoete tee futat tekou. Je

'ā pēneki'yra agawewi. A'etea 'ā je najerogi tekou. Jeremiayuwamū nan tee futat pejemogy nū. A'etea futat te eneatawet je rupi?— 'jau 'ga 'ga upe.

²¹ A'eramū Jejuī 'ga rerowiaara 'ga amū 'jau 'ga upe:

—Tene ajee jeruwa manūi ra'ne. Tejuwa 'ga manū re too ene rupi 'jau. 'Ga manū re nipo a'jea futat tekou wwyapi ene rewiri. Tejuwa 'ga manūa ra'ne je aesak— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

²² A'ere Jejuī 'ga 'i etee 'ga upe:

—Naani. Ene'me awi. 'Awauwe futat ejot je rupi. Eneruwa 'ga manū re amutee 'gā totym 'ga enee 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

Ywyrūu muojeawet

(Maku 4.35-41; Luka 8.22-25)

²³ A'ere Jejuī 'ga u'aa yaruū pype, wemimu'e 'gā netee.

²⁴ 'Gā yaapaw ipe ywyrūua 'ua erujewi 'gā nupe. 'Y ryjuapia yara matyneema imotypywuka ja'wyja'wy 'gā nupe. A'ere Jejuī 'ga seri etee futat 'upa.

²⁵ A'eramū 'ga remimu'e 'gā 'ga renūina 'ga momaka:

—Ku'jyp! Ere ejua epaka kūi! Sapap jane kūi!— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁶ Opag ire 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pejekyjau nanimenime 'ū? Maran ajee nepejemogypygyi etee je ree 'ū? Nepeesagi nipo pejejepype je rekoa ki sa? Je te 'ā areko pēē. Je rerowia'ri etee 'ā pejepe pejemogyau— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe.

A'erauwe 'ga fu'ami oje'ega ywyrūu upe, tyjapetega upe nanē nū. A'erauwe futat ywyrūua wojeramū. 'Y rajapetega nanē wojeramū nū.

²⁷ A'eramū 'ga remimu'e 'gā oporesagamū etee 'ga ree.

—Ma'e pājē 'ga te jane sireko jarejepype nū'ū?— 'jau etee 'gā ajaupe. —Ywyrūua te 'ā 'ga amuojet erujewi jarejewi a'i kūi. 'Y rajapetega nanē 'ga 'ā imuojea erujewi nū. Ma'e pājē 'ga te nū'ū? Naesagi pa je 'ga amū je'ega wwytu upe jepi nū, wwytu muojera erujewi jepi nū— 'jau 'gā ajaupe oporesagamū 'ga ree. —Janeruwarete 'ga te wapoukat 'ga upe nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Maku 5.1-20; Luka 8.26-39)

²⁸ Garireja ypiauu owajara katy owaēm ire 'gā oyaruu monou imojekoka Gatarā ywy are. Yaruū awi Jejuī 'ga ēm ypyrauwe mukūja 'gā 'ua 'ga rowosōu. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā poromū. Tywy 'arimū etee futat 'gā nekoī. A'eramū 'gā 'ua tywy awi Jejuī 'ga repejāna. Mama'eukwaawa 'gā muarūukare'ema 'gā mamara'neu 'gā mogyau. Ipojte 'gā ajemogyau. A'eramū 'gā pyriwara 'gā okyjau 'gā nui. Nooi futari 'gā 'gā pyri.

²⁹ A'eramū Jejuī 'ga resakawe mama'eukwaawa werekwara 'gā muafukajukaa Jejuī 'ga upe:

—Ku'jywa 'ga ra'yra 'ā ene. Maran te ore rereko ape? Norowaēmi we ore orojereko tyweawa upe— 'jau mama'eukwaawa Jejuī 'ga upe.

³⁰ Aipo 'eramū mukuu'i tajaurana ajemogyau ojemi'waa. Kwaiwete tajaurana.

³¹ A'eramū mama'eukwaawa 'jau Jejuī 'ga upe:

—'Gā nui ore moir ire ore monoukar ape tajaurana wwyterimū ore mojejaga— 'jau mama'eukwaawa 'ga upe.

³² —Pe'je ajee pejewau— 'jau Jejuī 'ga upe.

A'erauwe mama'eukwaawa awau ū'jāu 'gā nui. Awau ojejaga tajaurana pype. A'eramū tajaurana mama'eukwaawa ojepepe ijejagamū erowawaka erajemogyau. A'eramū erawau enujāna ywy'amuku rupi eropopoa erawau eropapa 'y pe.

³³ A'erauwe tajaan are omaenun ma'e 'gã awau imome'wau amunaw ipewara 'gã nupe:

—Ekoay Jejui 'ga 'ua tywy 'arimũ ako ma'e 'gã pirewara omoit 'gã nui ko, imonou tajaanana pype ko. A'eramũ tajaanana opapa ko— 'jau 'gã awau imome'wau amunaw ipewara 'gã nupe.

³⁴ A'erauwe amunaw ipewara 'gã 'uapap Jejui 'ga resaka. A'eramũ 'gã 'jau Jejui 'ga upe:

—Ere ejepe'au oreywy awi. Nenea'wyrine ene ra'e. Orereymawa 'ã ereapisi-pap— 'jau 'gã Jejui 'ga upe.

A'eramũ Jejui 'ga awau 'gã nui.

9

Iteu ma'e

(Maku 2.1-12; Luka 5.17-26)

¹ A'eramũ Jejui 'ga awau 'gã nui. Awau u'aa yaruu pype, awau oyaapa nũ. Oje'wyr ipe 'ga awau ojewya nũ.

² A'eramũ peuwara 'gã teewi iteu ma'e 'ga rerua Jejui 'ga upe nũ. 'Ga rerua 'ga rupia 'ga rupawa reewe Jejui 'ga upe. “Je rerowiat pa 'gã ajemogyau ra'e”, 'jau Jejui 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

—Erekyje awi je wi kũ. Enetywera je amoit ene wi— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

³ A'eramũ Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã 'ga rerowiare'ema ajemogyau. A'eramũ 'gã 'jau ajaupe:

—Awÿja 'agamũ 'ũ? Janeruwarete 'ga etee te janetywera omoit jane wi— 'jau 'gã ajaupe. —Enetywera je amoit ene wi 'eramũ 'ga Jarejuwarete 'ga 'jawe je reko'i 'ga 'i te janee— 'jau 'gã ajaupe 'upa.

⁴ A'ere Jejui 'ga 'gã kwaawi oje. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'eramũ pëe poromũ 'jau pejejeupe 'ũ?— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁵ —Je upe naayi. Iteu ma'e mafu'amaramũ ae nanë ojotywera moiri ajau nũ kũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁶ —Pëneki'yra je 'ã. A'eramũ je tepäjë resaukaa pë nupe. Iteu ma'e 'ga je amafu'am pë neape— 'jau 'ga 'gã nupe. —'Ga fu'ama resaka taje kwaap pejepe 'jau— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —“Aeteufera 'ga amafu'am. Aetywera 'ga omoit nanë ae wi nũ”, tepe'je 'jau. Jeruwarete 'ga te 'ã opäjë amuf'jee. A'eramũ je pëtywera moia pë nui, iteu ma'e mafu'ama nanë nũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

—Ere efu'ama jui. Ejupawa pyyka erawau eje'wyr ipe— 'jau 'ga 'ga upe.

⁷ Aipo ojeupe 'erauwe iteu ma'e 'ga afu'ama 'gã neape. A'eramũ 'ga wupawa pyyka erawau oje'wyr ipe.

⁸ A'eramũ esakarera 'gã ajemogyau okyjau, oporesagamũ 'ga ree. A'e pype 'gã aku'iramũ 'ga ree. A'eramũ 'gã 'jau ajaupe.

—Kuu. Namafu'ami sipo 'ga 'ga pa, a'e ako je ko re'ã— 'jau 'gã ajaupe. —Ku'jywa 'ga 'ga amafu'amukat 'ga upe— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramũ 'gã 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ã esage ma'eramũ, ki Ku'jyp. Ene 'ã eremafu'amukat 'ga 'ga upe. Epäjëa 'ã eremut 'ga upe rai'i— 'jau 'gã Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa ee.

Mateu 'ga mo'wyawet

(Maku 2.13-17; Luka 5.27-32)

⁹ A'eramũ Jejui 'ga awau watau nũ. Awaw ipe 'ga Mateuramũ je resaka. 'Wyrararete upe ka'aranũ pyykarera je. Jeporowyky je renamũ Jejui 'ga 'ua oje'ega jee:

—Ere ejua je rupi— 'jau 'ga jee, je mo'wya ojeupi.

A'erauwe je tepoia teporowyky awi ejaa inuga a'e pe te futat. A'eramū futat je tewau 'ga rupi, 'ga remimu'eramū.

¹⁰ A'ere je 'ga mo'wya teje'wyr ipe:

—Ere ejua ejemi'waa je pyri. Ere ejemiayuwa 'gā nenūina erua erojemi'waa jerog ipe— 'jau je 'ga upe.

A'eramū 'gā 'ua ojemi'waa jerog ipe. Orojemi'waaw ipe kwaiwete 'wyr-iararete 'ga upe ka'aranūū pyykara 'gā 'ua ojemi'waa ore pyri. Mama'e tywera apoara 'gā nanē 'ua ojemi'waa ore pyri nū.

¹¹ Poje fariseu 'gā amū 'ua ore resaka. A'eramū 'gā 'jau Jeju 'ga remiayuwa 'gā nupe:

—Kuu. Ma'eramū pēmu'jara 'ga ojemi'waa 'wyr-iararete 'ga upe ka'aranūū pyykara 'gā pyri 'ū? Nia'wyr 'gā kūi. Mama'e tywera apoara 'gā pype nanē 'ga reni ojemi'waa kūi. Nojemi'wari noko ae 'gā pyri 'ja. Nia'wyr 'gā ajemogyau kūi— 'jau 'gā 'gā nupe.

¹²⁻¹³ Aipo 'gā 'e renupawe Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Gā pyri je reko 'gā poawamū te nū'ū. Je 'ā morofuanugara 'jawewara te ako 'gā nupe. Sā'ā morofuanugara 'ga muaga monoa ojero'wu ma'e 'gā nupe etee. Nomono ekoetei futari 'ga ijero'wue'ema 'gā nupe muaga. Nan tee futat je. Ia'wyr'e'ema 'gā katu'okawamū te je ruri. “Je jeresage”, pe'je 'ā. A'ere je naesage ma'eramū rūi je ruri pē katu'oka. Itywet ma'e katu'oka tee je ruri. Pe'je pejewau pejemū'jau Jarejuwarete 'ga 'eawer are— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Oseja 'ga upe rakue: “Je upe mama'e mura esage futat jee.

A'ere pejejee pēpota'wa esagea taetu esageramū jee.

Nafutari je tejeupe pēnemimurera, pejejee pejepota'wa esage'em ire”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue— 'jau Jeju 'ga fariseu 'gā nupe.

*'Gā jemi'ware'em are 'gā mu'eawet
(Maku 2.18-22; Luka 5.33-39)*

¹⁴ Anure Juā Batista 'ga remiayuwa 'gā amū 'ua oje'ega Jeju 'ga upe:

—Juā Batista 'ga remiayuwamū ore orojemi'ware'ema futat oroje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe jepi. Fariseu 'gā nemiayuwa 'gā nanē ojemi'ware'ema futat oje'ega 'ga upe jepi nū. 'Ga upe oporogytaawa upe iwaēmauwe ore orojemi'ware'ema Jarejuwarete 'ga upe oroporogytau jepi. A'ere 'ā eneremiayuwa 'gā nanarūi. Niojeri agawewi 'gā 'ā ojemi'war awi. A'etea 'ā 'gā oje'ega omonō Jarejuwarete 'ga upe— 'jau 'gā Jeju 'ga upe.

¹⁵ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Akokatu ma'e 'gā nekokaturamū sipo 'gā nekokatu resakara 'gā ty'ara rerajemogyi maraka are? Naani. Maraka teepaw ire tāmējē te 'gā py'arayaramū nū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —'Gā nui akokatu ma'e 'gā jepe'aramū tee esakara 'gā pōiri ojemi'war awi oporogytau Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jeju 'ga oje'ega 'gā nupe u'ama. —Nan tee futat jeremiayuwa 'gā wojere'emamū ojemi'war awi oje'pyri je rekoramū. Ojewi je o re te nipo 'gā nojemi'wari ajemogyau. Je o re te nipo 'gā 'arasigamū ajemogyau je ree. A'eramū te nipo 'gā nojemi'wari ajemogyau wea'aramū etee je ree— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹⁶ —Ymā te 'ā ae'py 'gā pē mu'ei mama'e are rakue. A'ere je 'ā 'awamū pē mu'ei nū. Amutee are je 'awamū pē mu'ei nū. A'ere nepemojopypea'uweri jeporogyta ae'py 'gā nemimome'ufer are. Jeporogyta are ojemu'e ma'eramū ki a'ea etee futat pejemū'e. Pemojopype kasi morogyta ymaner are ne. Morogyta ymaner are ojemu'e ma'e 'gā nuapoi jeporogytau mama'ea— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —Naperugi ae taity ymanera taity yau pyu. Kasi a'e pe taity

yau opoejamū erojefuapygi etee ne. A'eramū futat taity ymanera otoroka etee nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

¹⁷ —Y'way yau ae nueko'wogi yrū ymanera pype. Yrū yau pype te ae eko'wogi. Yrū ymana pype sieko'wok'eramū ajaiwayramū erujewi. A'eramū futat opy'apefugamū wajaiwamū yrū pype. A'eramū futat wyrū kakau. A'eramū ojeko'woka— 'jau 'ga 'gā nupe. —Yrū yau pype eko'wog ire ojeko'woke'ema. Yrūa kaw'e'em nanē nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ee. —Nan tee futat nepemojopypea'uwari jeporogytafera morogyta ymaner are— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Kūjā ēē mū kūjāmuku ēē retee

(Maku 5.21-43; Luka 8.40-56)

¹⁸ 'Ga porogyta 'ga renamū kūima'e 'ga amū 'ua owaēma Jejuī 'ga upe. Judeu 'gā 'wyrīa'ri 'ga amū 'ua wapyka wenupy'āu 'ga rowase. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Jera'jyr ēē amanū 'awamue futat ko. A'eramū ene ejua ēē resaka. Epoa ēē 'arimū imonoramū nipo ēē ferawī nū— 'jau 'ga 'ua 'ga upe.

—Ere ajee iruukwe. Taesak ēē enee 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'gā upe.

¹⁹ A'eramū Jejuī 'ga afu'ama awau 'ga rupi. 'Ga remimu'eramū ore nanē arawau 'gā nupī nū.

²⁰ Orewaw ipe kūjā ēē mū 'ua Jejuī 'ga rupisika, 'ga raity pypireme'ywa ppyka. Ojero'wu ma'e ēē. Tusi kwara ēē imu'aa akou ojero'wau. Nuogi futari ēē ry ēē wi. Ymā te ēē rekoi rakue.

²¹ A'eramū ēē 'jau ojeupe etee futat: “Kīā raity ppygamū tajekatu'ok 'jau kwy”, 'jau ēē ojeupe etee futat. A'eramū ēē 'ua 'ga raity pypireme'ywa etee agawewi ippyka. A'etea ēē ojekatu'ok 'ga raity pypireme'ywa ppyg ypyrauwe futat.

²² A'erauwe Jejuī 'ga ojerowaka amā'jāu ēē ree. A'eramū 'ga 'jau ēē upe:

—Erekyje awī kari. Je rerowiar ape ekou ra'e jepi. A'eramū je ene katu'oka akiko— 'jau 'ga ēē upe.

Ēē upe aipo 'ga 'erauwe ēē ojekatu'oka.

²³ A'ere Jejuī 'ga ore reruatau nū. “Jera'jyra ēē ree epoa emono” 'jara 'ga 'wyrā upe orowaēm ire orosou. Orosouwe Jejuī 'ga ēē ree ajatyka ma'e 'gā nesaka. 'Ga mo'wyarera 'ga ra'jyra ēē rapirūmū ēē rerekou. Jumi'ara'nī moje'egara 'gā nanē 'ga esaka nū* Kwaiwete 'gā 'upa 'oga pype.

²⁴ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je peje 'jāu pejewau ukupepe. Namanū ēē. Oset tee ēē 'upa. Peesag iki je ēē momaga— 'jau 'ga 'gā nupe.

Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā 'ga rerekoemāu etee.

—Ēne'me awī nū'ū. Amanū futat akiko— 'jau 'gā 'ga upe.

“Amoferap nipo je ēē re'ā”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga poromū 'jau 'gā nupe, “oset tee ēē 'upa”, 'jau etee 'ga 'gā nupe.

²⁵ 'Og awī 'gā mū'ē re 'ga amanū ma'efera ēē poppyka.

—Ere ejua ewya, ky'ri— 'jau Jejuī 'ga ēē upe.

A'erauwe ēē ferawī owya afu'ama.

²⁶ A'eramū 'gā ēē moferapawera mome'wau imuāina ojepyriwara 'gā nupe.

Mukūi eae'ema 'gā

²⁷ Ēē moferaw ire Jejuī 'ga awau pe awī nū. 'Ga remimu'eramū ore arawau 'ga rupi. Orewaw ipe mukūja eae'ema 'gā 'ua ore rewiri wafukaita Jejuī 'ga upe:

* 9:23 Ajamanūnamū ipypyra poromū jumi'ara'nīa.

—Jejui! Ene 'ã Janeruwarete 'ga remimurera! Ore resag ape. Epãjë mû ore katu'og ape— 'jau 'gã wafukaita 'ga upe.

²⁸ 'Og ipe ore se re, 'gã nanë awau osou nû, Jejui 'ga rerowyka. A'eramû Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Je rerowiat te pejepe pejemogyau jepi? “Ore mamã'ë 'ga nû” 'ea te perowiat pejemogyau?— 'jau 'ga 'gã nupe.

—Aruerowiat futat ore ene— 'jau 'gã 'ga upe.

²⁹ A'eramû Jejui 'ga opo monou 'gã nea are.

—Tejerowiat pejemogyramû je pê mamã'ëi— 'jau 'ga 'gã nupe.

³⁰ A'erauwe futat 'gã amã'jãu. A'eramû Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Je mome'u kasi pejepe kwe pewara 'gã nupe kamësiete ne, jerera muãje'ema kamësiete amunawa pype ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

³¹ A'ere 'gã naani. Nuereko katui 'gã 'ga 'eawera, 'ga rera muãina kamësiete peuwara 'gã nupe.

Jje'ege'ema 'ga

³² Jejui 'ga wi 'gã o pyyrauwe 'gã amû mama'eukwaawa rerekwara 'ga rerua Jejui 'ga upe.

—Mama'eukwaawa mû 'upa 'ga pir are. A'eramû 'ga oje'ege'ema akou. Mama'eukwaawa 'ga nomojë'egukari imogou— 'jau 'gã Jejui 'ga upe.

A'erauwe Jejui 'ga imoia 'ga wi.

³³ Ojewi Jejui 'ga imoir ire 'ga oje'ega nû. A'eramû 'ga resakara 'gã oporesagamû 'ga ree ajemogyau.

—Niesagi pa jane nanuara Israeu juapyreramû jarewyw pe jepi nû— 'jau 'gã ajaupe, oporesagamû 'ga ree ajemogyau.

³⁴ A'ere fariseu 'gã nuerowiari 'ga. A'eramû 'gã 'jau:

—Naani nû'û. Mama'eukwaawa 'wyrriara je'eg imû tee 'ga 'ga pirewara moiri 'ga wi nû'û— 'jau futatee 'gã 'gã nupe.

Jejui 'ga ajemuaëma 'gã nee

³⁵ Pe awi Jejui 'ga awau nû. Awau 'ga amunawa moymoyka akou. 'Ga remimu'eramû ore arakou 'ga retee te futat. Judeu 'gã jatykaaw ipe 'ga awau 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga ree:

—Pejetywer awi pêpoiweramû Janeruwarete 'ga pêtywera moiri pê nui. A'eramû 'ga pê mogyau wemiayuwamû— 'jau 'ga 'gã nupe akou, 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

Ojero'wu ma'e 'gã 'ga ikatu'oka akou.

³⁶ Kwaiwete 'gã jatykai 'ga ree, 'ga porogyta renupa. 'Gã nesakawe Jejui 'ga ajemuaëma 'gã nee. “Karupa'mû jare'ema 'jawe 'gã jemogyi. Oje-jukawe'emamû nanë nû. Worypawamû 'gã ajemogyau. Nitywi futari 'gã poara 'ga amû”, 'jau Jejui 'ga ojeupe.

³⁷ A'eramû 'ga 'jau wemimu'eramû oree:

—Inãinãni'ï etee Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã jemogyi. A'ere 'ã kwaiwete je te 'gã jemogyi Janeruwarete 'ga kwaape'ema— 'jau 'ga oree.

³⁸ —A'eramû ki pêë pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe aipo are: “Emonou'jau'jap ejemiayuwa 'gã emome'waramû kwe pewara 'gã nupe”, pe'je ki 'ga upe aipo are— 'jau Jejui 'ga oree. —Sã'ã juuwuurana. Omonookara ae mû tywe'emamû 'ã ototokapaw ekoete. Nan tee futat nipo 'gã 'ga je'ega ojeupe 'gã imome'ue'emamû 'gã pawî etee mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejui 'ga oree.

10

Jejui 'ga remimu'e 'gã
(Maku 3.13-19; Luka 6.12-16)

¹ Jejui 'ga wemimu'eramū ore majatykau ojee, tusiramū ore majatykau ojee. Opājēa 'ga imua ore upe ore moporowykyawū.

—Tepājēa je amono pē nupe amutee 'gã poawamū. Pe'je pejewau mama'eukwaawa moia erekwara 'gã nui. Ojero'wu ma'e 'gã nanē pēē ikatu'oka nū— 'jau 'ga oree ikue.

²⁻⁴ 'Ga remimonoramū orepytuna tusi. Simão, Andre, Tiago, Juã, Filipe, Patarumeu, Tome, Mateuramū je, ajepeja Tiago, Tadeu, ajepeja Simão, Judas. Mīmeramū ore Jejui 'ga remimu'eramū. Simão 'ga mukūi 'ga rera. Pedro 'ga rer irūa. Ajepeja Simão 'ga rera nanē mukūi nū. Serote 'jau 'ga rer irūa. Andre 'ga Pedro 'ga rewirera 'ga. Tiago 'ga rewirera 'ga Juānamū. Sepeteuramū Tiago 'ga ruwa 'ga Juã 'ga retee. Je Mateuramū 'wyrriara upe ka'aranūū pyykareramū. Ajepeja Tiago 'ga Aufeu 'ga ra'ya 'ga. Judas 'ga nanē mukūi 'ga rera nū. Iskariote 'ga rer irūa. Kūima'e tywera 'gã nupe 'ga monoara 'ga poromū. Mīmeramū ore Jejui 'ga remimonoramū.

Jejui 'ga wemimu'e 'gã monoawet
(Maku 6.7-13; Luka 9.1-6)

⁵ Wemimu'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gã nupe. A'ere ki judeu 'gã nupe etee je mome'u pejepe. Judeu'e'ema 'gã nupe kasi je mome'u pejepe ne. Samari ywy pewara 'gã nupe nanē je mome'wawe'em nū.

⁶ Israeu juapyrera 'gã nupe etee futat pejewau morogyta esage mome'wau. Sã'ã karupa'mī ka'jama ujar awi. Nan tee futat Israeu juapyrera 'gã jemogyi. Ymã te 'gã ypya Jarejuwarete 'ga je 'ega renuwi rakue. A'eramū 'gã 'ga kwaapa katu katu rakue— 'jau 'ga oree. —A'ere 'awauwara 'gã nokwaawi futari 'ga. 'Ga remifutara nanē 'gã ikwaape'ema nū. A'eramū 'gã ajemogyau karupa'mī ka'jama 'jawe— 'jau Jejui 'ga oree.

⁷ —“Otywer awi opoit ma'e 'gã Janeruwarete 'ga omogy wemiayuwamū. A'eramū ki pēē pejejoia pejetywer awi”, pe'je ki pejewau 'gã nupe.

⁸ Ojero'wu ma'e 'gã pēē ikatu'oka. Amanū ma'e 'gã pēē imoferapa. Ipito'om ma'e 'gã pēē imokã'jāu. Mama'eukwaawa pēē imoia mama'eukwaawa rerekwara 'gã nui— 'jau Jejui 'ga oree. —Tepājēa je amono pē nupe. A'ere naje mepyi pejepe tepājēa pejejeupe imono are. A'eramū pēē pejewau 'gã katu'oka ekoete te futat pejejemogyau. “Je mepy pejepe. Pejekatu'okawera pemepy jee”, 'jawe'em futat pēē 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

⁹ —Ka'aranūūa kasi peroo ne.

¹⁰ Pejekaraemã nanē erawawe'em nū. Pejejyrū, pejepypapaap. Mīmera miamū kasi peroo ne. Pejepir arewara etee futar iki peroo. Ywyrã nanē pēē erawawe'em pejepe oree. Ojeupe peporogytaramū 'gã pē mojemī'waa. Aipoa esage— 'jau Jejui 'ga oree.

¹¹ —'Gã 'wyrarete upe pejewaēma pejewau pejeseawa rekaa. “Pe'je pejeju pejesea 'au ore pyri” 'jara 'gã noga pype etee futar iki pejup. Peo kasi kwe pe pejejemogyau ne.

¹² 'Gã nog ipe pejewau ki “Awamū Janeruwarete 'ga nepē mu'arasigukari pē mogyau”, pe'je pejewau pejesou 'gã nupe. “Arafutar ore Jarejuwarete 'ga pē muekōēja pē mogya”, pe'je ki 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

¹³ —“Pe'je pejeju pejepytaw ore'wyr ipe” 'gã 'eramū ki pe'je 'gã nupe: “A'jea futat. Janeruwarete 'ga aku'i muri pē nupe, pē mopy'ata'wau a'jea futat”, pe'je ki 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga oree. —“Narafutari ore pēpyta oroje'wyr

ipe” gā 'eramū pēē 'jau gā nupe: “Janeruwarete 'ga aku'ia namura'uweri pē nupe”, pe'je ki gā nupe— 'jau Jeju' 'ga oree.

14—A'eramū nipo pēē pejewau majepeja gā amū 'wyr ipe nū. A'eramū nipo gā 'jau: “Norepōrenuwiweri ore Jarejuwarete 'ga je'eg are”, 'jau nipo gā pē nupe. A'eramū ki pe'je gā nupe “Janeruwarete 'ga 'ā wemiayuwamū pefutat numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee 'ga. A'eramū nipo 'ga anure pē mu'arasiga pē mogyau”, pe'je ki gā nupe— 'jau Jeju' 'ga oree u'ama. —A'eramū pēē gā 'wyrarete awi peje'jāu pejeppyapaawa nupānupāu ajuee, 'jja motototoka jui. “Janeruwarete 'ga pē katu'og are ifuwet numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee 'ga”, pe'je ki pejeppapaawa nupāu ajuee gā nupe— 'jau Jeju' 'ga oree.

15—A'jea futat je 'i. Anure, wowase pē majatykaaw ipe nipo Janeruwarete 'ga Sodom ipewarera gā nereko tyweretei Gomora pewarera gā netee. Sodom ipewarera gā ityweretei Janeruwarete 'ga upe, Gomora pewarera 'ga netee rakue. A'eramū nipo 'ga gā nerekou tyweaete gā tywer are. A'ere “norepōrenuwiweri ore Jarejuwarete 'ga je'eg are” 'jara gā Sodom ipewara gā tywera apyraawi. A'eramū nipo 'ga taetu gā nerekou tyweaete etee te nū Sodom ipewarera gā apyraapa— 'jau Jeju' 'ga oree.

Jeju' 'ga rur enune ojeapo ma'e
(Maku 13.1-13; Luka 21.12-19)

16—Sā'ā kasurua tajau jarū pyterimū isea. A'eramū 'ā tajaua iu'wau. Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga kwaapare'ema gā pyterimū pese. 'Gā amū nipo amara'neramū akou pē nee. A'ere ki pē'akwaap pejejemogyau gā nupe. Pejepota'waramū etee futar iki gā nee— 'jau Jeju' 'ga oree.

17—Pejea'gu te ki ajee pejejerowiare'ema gā nui. 'Gā amū nipo pē pyyka pē nerawau o'wyr'ia'ri gā nowase pē moporogytaukaa o'wyr'ia'ri upe. Judeu gā jatykaaw ipe nipo gā amū pē pyyka pē nupānupāu.

18 Je rerowiaaramū pē nekoramū nipo gā pē pyygi pē nerawau judeue'ema gā 'wyr'ia'ra gā nowase. O'wyr'iararete gā nowase pejejeroramū pēē je ree morogyta esage mome'wau gā nupe. A'eramū futat nipo o'wyr'ia'ra gā nowase pē nerawarera gā morogyta esagea pēē imome'u renuwi o'wyr'ia'ra gā neewe futat— 'jau Jeju' 'ga oree.

19—A'ere kasi pekyje pejejerooramū ne. “Ma'ja 'jau sipo je teje'ega gā nupe 'wei”, pe'je kasi ne, pejky'jau ne. Janeruwarete 'ga te peje'egawa amut pē nupe peu pē nerooramū— 'jau 'ga oree.

20—Napēē tee rūi peporogyta gā nupe. Pēnuwarete 'ga 'Agesagea te nipo pē mueapyo pē'eaw are— 'jau Jeju' 'ga oree.

21—Je rerowiare'ema gā nipo wewirera 'ga miamū futat omono gā nupe, ijukaukaa, wewirera 'ga je rerowiar ire. Wa'yra gā miamū nipo gā imonou gā nupe iapisaukaa. Uwa miamū, oya miamū 'jau nipo gā imonou iapisaukaa gā nupe je rerowiaaramū gā jemogyramū— 'jau Jeju' 'ga oree.

22—Je rerowiare'ema gā oporomutare'emamū je ree. A'eramū nipo gā je rerowiarāmū pē nee nanē oporomutare'emamū nū. A'ere Janeruwarete 'ga je rerowiar awi ipoire'ema gā nerooi imogyau ojeppyr'i nakwaparimū ete rūi futat— 'jau 'ga oree.

23—Amunaw ipewara gā pejejereko tyweramū, pejeka'jama pejewau gā nui. Ajepeja amunaw ipe pejewau je mome'wau. Israeu wyy pypewara amunawa moyge'emaue nipo je ruri tejewya nū— 'jau 'ga oree.

24—Ojemu'e yau ma'e gā amu'jara 'ga nuapyraawi futari. I'wyr'iat ma'e gā o'wyr'ia'ra 'ga nanē nuapyraawi nū.

25 Ojemu'e ma'e 'ga e 'i ojeupe: “Tako temu'jara 'ga 'jawe 'jau kwy”, 'jau nipo 'ga ojeupe. Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: Je rerowiare'ema gā je kurapara te ajemogyau. “Mama'eukwaawa 'wyr'ia'ra je'eg imū tee 'ga mama'eukwaawa

moia 'gā nui", 'jau futatee nipo 'gā jee je kurapa ajemogyau. A'eramū nipo 'gā pēē taetu je rerowiarāmū pē kurapa— 'jau Jejui 'ga oree.

*Pekyje ki Jarejuwarete 'ga wi
(Luka 12.2-7)*

²⁶—Pekyje awi 'gā nui. Nomima'uweri futari ae mama'ea. Anure te nipo imimipyrrera jesaukari katu katu 'gā nupe.

²⁷'Awamū je je'egi pē nupe etee futat. A'ere tepeo jeje'ega mome'wau 'gā nupe najuejue etee futat 'jau— 'jau Jejui 'ga oree.

²⁸—Pekyje awi pejejee ifuwet ma'e 'gā nui. Pē apisi 'gā numiamū. A'ere 'gā pē'aga nomateepawa'uweri. Jarejuwarete 'ga wi te a'jea futat pekyje ete. 'Ga te a'jea futat pē mateepap ywawuje futat werowiare'emamū. Pē'aga we futat 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau 'ga oree. —'Ga te a'jea futat mama'e tywera ojeupe iapoaramū ae apisi— 'jau 'ga oree.

²⁹—Janeruwarete 'ga te 'ā pājēreteā. A'ere 'ga jejuka esagei futari ae ree. Peesak wyra'ia. Wyra'ia 'ā niapoi agawewi. A'etea Janeruwarete 'ga imanūnamū wesak 'ūina. 'Ga remifutarimū etee te wyra'ia imanū.

³⁰Ae taetu aje 'ā ae ate 'ga upe. Ma'eramū 'ā 'ga jejukai ae ree taetu— 'jau 'ga imome'wau oree 'ūina. —Pē'awa we futat ojemojopyrūmap ajemogyau pēakag are. Aeakag are ijemogya we futat 'ga okwaapap. “Nojejukai nipo 'ga ore ree?” pe'je kasi ne. Naani. Ojejuka futat 'ga pē nee.

³¹A'eramū ki pēē pejekyjawe'em pejejeroko tywera 'gā nui— 'jau 'ga oree.

³²—Pejenosī kasi je mome'wau 'gā nupe ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —'Gā nowase pēē je mome'u renosīe'em ire je nanē najenosī pē mome'wau nū. “Je Jejui 'ga remiayuwamū je” pēē 'eramū je ywag ipe peoramū je nanē futat ywagipewara 'gā nowase a'e 'gā nupe nū: “Koromū noko jeremiayuwa 'gā 'ja”, 'jau nipo je pē nupe ywag ipe peoramū, ywagipewara 'gā nowase pē mome'wau enosōue'em 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

³³—“Je najejui 'ga remiayuwa rūi” 'jaramū je ywag ipe peoramū pēē 'jawerimū etee futat nipo je pē nenosōu pē mome'wau Tejuwarete 'ga rowase: “Najeremiayuwa 'ga rūi noko 'agamū”, 'jau nipo je pē nupe pē mome'wau 'ga rowase. A'eramū je aipo 'jarera 'gā monou muku tejewi— 'jau 'ga oree.

*Jejui 'ga ree nipo ae ajamueu
(Luka 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴—“Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga rur ire nipo ore jamuepawi”, pe'je kasi ne. Naani. Je ree taetu nipo pejamue pejejemogyau— 'jau 'ga oree.

³⁵—Kūima'e 'ga amū nipo je rerowiaa. A'ere nipo 'ga ra'yra naje rerowiari. A'eramū nipo 'gā ajamueu je ree. Kūjā ēē mū nipo je rerowiaa. A'ere nipo ēē ra'yra ēē naje rerowiari. Eē ra'ytatya nanē nipo je rerowiare'ema nū. A'eramū nipo aipo 'gā je rerowiaara ēē mueu je ree.

³⁶Amumē je rerowiaara 'gā pytuna 'gā we futat nipo 'gā nerekou tyweate je ree. Je rerowiaara 'gā nereko tywera 'gā 'gā pytuna futat— 'jau Jejui 'ga oree.

³⁷—Pēporomutat 'ā pēē pejepytuna 'gā nee. A'eramū pēē mama'e apou 'gā maku'iu. A'ere je 'i 'awamū pē nupe: Jeremiayuwamū pejejekoweramū ki pēporomutat je ree, pejepytuna 'gā nee pejeporomutara apyraapa. Pejejuw are, pejeje are, pejeja'y are. Mīmēra 'gā nee pejeporomutara apyraapa. Je ree pejeporomutaramū ki mama'e apou jeremifutar imū etee je muorypawamū. “Ereapo awi nanuara ki sa”, 'jau nipo pēpytuna 'gā pē nupe. A'ere kasi eremojerowiat 'gā ne. Jeje'eg imū etee futat pēē iapou. Kasi a'e pe pēē najeremiayuwa rūi ne— 'jau 'ga oree.

38 —Anure nipo 'gã pë nereko tyweretei je ree, pë apisau je ree. A'eramũ futat nipo pëe mũ je rerowiar awi pejepoia. A'ere pëe je rerowiar awi opoit ma'eramũ najeremiyuwa rũi pejemogy. Jeremiyuwamũ pejekoweramũ jeremifutara etee futat pëe iapou, pejekyllawe'em 'gã pejerekoreko tywer awi. "Tene 'gã je jukai kwy. Napoira'uweri je Jejui 'ga rerowiar awi", 'jau etee ki pëe— 'jau 'ga oree.

39 —"Najemanũweri je Jejui 'ga mome'u are" 'jara 'gã nooa'uweri futari ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. "Je naapoa'uweri futari mama'ea Jejui 'ga remifutar imũ" 'jara nanë awawe'em ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri nũ— 'jau Jejui 'ga oree. —A'ere "tene 'gã je jukai kwy. Napoira'uweri je 'ga rerowiar awi" 'jara 'gã oi futari ywag ipe, Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jejui 'ga oree.

Janeruwarete 'ga jane mepyawam (Maku 9.41)

40 —"Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gã nupe", a'e ako je pë nupe ko. A'jea futat je 'i: Je rerowiaramũ pë nereko esageara 'gã je nanë je rereko esage nũ. Je rereko esageara 'gã je muarera 'ga nanë wereko esage nũ.

41 Ojeupe 'ga amũ waemamũ nipo 'gã 'jau: "Janeruwarete 'ga 'ga mut janee, ojee jane mu'jawamũ. Ma'eramũ 'ã oreporenuwiweramũ 'ga je'eg are", 'jau nipo 'gã. "Torojeka esage 'ga ree nanë 'jau nũ", 'jau nipo 'gã. A'jea futat je 'i: Anure nipo Janeruwarete 'ga oje'eg are moromu'jarera 'gã mepyi. 'Ga ree ojejuka esage ma'e 'gã nanë 'ga omepyi nũ, moromu'jarera 'ga repy 'jawe etee futat. Ojeupe 'ga amũ waem ire nipo 'gã amũ 'jau: "Koromũ esage ma'e 'ga. Ma'eramũ 'ã ore jejuka esagei 'ga ree", 'jau nipo 'gã. A'jea futat je 'i: Anure nipo Janeruwarete 'ga esage ma'e 'gã mepyi. A'eramũ 'ga esage ma'e 'gã nee ojejuka esage ma'e 'gã nanë imepyau nũ, esage ma'e 'gã nepy 'jawe etee futat nũ— 'jau Jejui 'ga oree.

42 —A'jea futat je 'i: Anure nipo Janeruwarete 'ga je rerowiaara 'gã nereko esageara 'gã mepyi. 'Yro'ysaga etee agawewi nipo 'gã imonou je rerowiaara 'ga amũ upe, i'yuwei ma'eramũ. A'etea Janeruwarete 'ga 'yro'ysaga monoara 'gã imepyau 'ga upe imonoawer are— 'jau 'ga oree, kwe pe omome'wawamũ 'ga ore monoi.

A'eramũ ore arawau kwe pe 'ga mome'wau oropytuna judeu 'gã nupe.

11

Juã Batista 'ga remiayup (Luka 7.18-35)

1 Ojewi 'ga remimu'e 'gã orauwe Jejui 'ga awau ipyriu'iwara 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

2 A'e pype Juã Batista 'ga remiayuwa 'gã amũ 'ua owaema Jejui 'ga upe. Juã Batista 'ga remiayuwa 'gã Jejui 'ga remiapofera mome'wau 'ga upe moromunepawa pype 'ga renaw ipe rakue. A'eramũ Juã 'ga 'gã amũ monou 'gã moporonuwukaa ee Jejui 'ga upe:

—"Ene te Jarejuwarete 'ga remimurera? 'Ga amũ te ra'u nũ?" pe'je ki pejewau 'ga upe jee— 'jau 'ga wemiayuwa 'gã nupe.

3 A'eramũ 'gã awau oporonupa ee Jejui 'ga upe:

—"Ene te Jarejuwarete 'ga remimurera? 'Ga amũ te ra'u nũ?" e'i Juã 'ga enee ko— 'jau 'gã awau 'ga upe.

4 A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je pejewau pejemiesagera mome'wau 'ga upe.

5 "Eae'ema 'gã 'ga amamã'ẽ akou. Iteu ma'e 'gã 'ga amafu'am. Ipito'om ma'e 'gã 'ga imokã'jäu. Iapyae'ema 'gã 'ga imuapyau. Amanũ ma'e 'gã 'ga

imoferapa. Iporiyai'ma'e 'gã nupe 'ga morogyta esage mome'wau akou' pe'je ki, jeremiapofera mome'wau 'ga upe.

⁶ “Je rerowiar awi ipoire'ema 'gã niku'ipawi futari ajemogyau”, e'i 'ga enee ko, pe'je ki 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁷ Ojewi Juã 'ga remiayuwa 'gã o ypyrauwe Jejui 'ga oporonupa Juã 'ga rekawer are ojeypyriwara 'gã nupe.

—Amunawe'em ipe pejewau te maran peesak 'ga rai'i? Ma'ja 'jawe te 'ga rai'i? Sã'ã juowa ywytua erojetyjetyga erekoa. Nan te 'ga rekoi rai'i? Naani te ra'u nũ?— 'jau 'ga 'gã nupe. —Nanarũi futat 'ga rekoi— 'jau 'ga 'gã nupe. —Najuejue etee futat 'ga rekoi oje'egawer imũ etee futat 'ga oje'ega 'gã nupe ai'i, wesakara 'gã nupe ai'i. “Pejetywer awi pẽpoiirweramũ Ku'jywa 'ga imoiri pẽ nui”, 'jau pãwẽ pãwẽ etee futat 'ga akou 'gã nupe. Kũima'eeteete 'gã nupe, akotee ma'e 'gã nupe 'jau 'ga akou 'ga mome'wau 'gã nupe ai'i— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁸ —Taity esagea sipo 'ga wereko eruatau pẽnemiesagamũ rai'i? Naani. Taity esage ma'e 'gã ako 'og esage pype etee. A'ere Juã 'ga nanarũi. Taity ekoetea etee futat 'ga wereko imunepa. Nu'ari futari 'ga taity esage rerekwar ipe. Ikaraemã kwai ma'e 'gã 'ã waity esage etee te wereko imunepa. A'ere Juã 'ga nanarũi— 'jau Jejui 'ga u'ama 'gã nupe.

⁹ —Juã 'ga 'ã Jarejuwarete 'ga mome'wararete ako rai'i.

¹⁰ Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Juã 'ga ree inuga rakue. “Koromũ jeje'ega mome'wara 'ga”, 'jau 'ga 'ã ikwasiarukaa inuga 'gã nupe rakue— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gã nupe. —“Tomono 'ga ene renunewe 'jau, kwe pewara 'gã mu 'jau ene ree 'jau, ene rura futarukaa 'gã nupe 'jau”, 'jau 'ga inuga ikwasiaa ka'aran are rakue— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

¹¹ —Aeppy 'gã porogytafera wesageramũ agawewi. A'ere Juã 'ga porogytafera te 'gã porogytafera resage apyraawi Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'awamũ je rerowiaara 'gã te Juã 'ga porogytafera apyraawi. Imu'epyre'ema 'gã agawewi 'ã. A'etea 'gã 'ga ma'e apyraapa Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe imome'wau.

¹² —Juã 'ga ra'ne 'ã 'gã mu'jau Jarejuwarete 'ga ree rakue. “Pejetywer awi pẽpoiirweramũ Janeruwarete 'ga petywera moiri pẽ nui, pẽ mogyau wemiayuwamũ”, 'jau 'ã Juã 'ga 'gã nupe rakue. 'Awamũ 'ã je nanẽ aipo 'jau pẽ nupe nũ— 'jau Jejui 'ga 'ũina 'gã nupe. —A'eramũ kwaiwete itywet ma'e 'gã oreje'ega rerowiaa. 'Gã ku'ia 'gã nerekou. “Arowiat je 'gã je'ega. A'eramũ Janeruwarete 'ga jetywera moia je wi, je mogou wemiayuwamũ. Tene 'ga rerowiare'ema 'gã je rereko tyweretei kwy. Napoiri futari je 'ga rerowiar awi”, 'jau nipo 'gã aku'iramũ ajemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

¹³ —Ymã we te 'ã Janeruwarete 'ga je'ega mome'warera 'gã Moisesi 'ga retee imome'ui pẽ nupe rakue. “Anure nipo Janeruwarete 'ga wemimurama 'ga muri, 'ga mogou 'wyririamũ ae upẽ. Otywer awi opoit ma'e 'gã nipo 'ga imogyau wemiayuwamũ”, 'jau 'gã nakue. Juã 'ga nanẽ Janeruwarete 'ga remimureramũ je mome'wau pẽ nupe rai'i nũ.

¹⁴ Ymã te Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã amũ 'i rakue: “Anure nipo Eliasi 'ga 'jawewaramũ ra'ne ijesakuri pẽ nupe. 'Ga rewiri etee nipo ajee Janeruwarete 'ga remimura 'ga jesakuri”, 'jau 'gã ikwasiaa ee rakue. A'eramũ je ee iparuerowiarinet ma'eramũ pẽ mueapyou 'gã je'eg are. Juã 'ga futat Eliasi 'ga 'jawewara. A'eramũ 'ga 'ua Jarejuwarete 'ga remimuramamũ je renune ai'i.

¹⁵ Ee pejejeapyoweramũ ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

16-17 —Ma'ja 'jawe te 'awauwaramū pēē? — 'jau 'ga 'gā nupe. — Kunumīarū'e'ema 'jawe futat pēē. Sā'ā kunumīa. “Soo jarejerokyau 'jau' 'eramū, “Naani. Najeataweretei je”, 'jau etee 'ā ajaupe. “Pe'je ajee sajeawotee 'ū”, 'jau 'ā kunumīa ajaupe nū. “Najejeweoteeweri futari je”, a'e ako je ko, 'jau ete 'ā kunumīa ajaupe. Nan tee futat pēē.

18 Juā Batista 'ga 'ā ojemi'ware'ema akou Jarejuwarete 'ga upe oporogytau rakue. A'eramū 'ā pēē “mama'eukwaawa 'ga wereko opir are ra'e”, 'jau 'ā pēē 'ga upe, 'ga jemi'ware'emamū rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

19 —A'ere 'ā je ruri Juā 'ga rewiri nū. Je 'ā tekou teojere'emamū tejemi'waa Jarejuwarete 'ga upe teporogytau. A'eramū 'ā pēē “Emi'uu 'ā 'ga ra'e”, 'jau etee jee nū— 'jau 'ga 'gā nupe. —“Itywet ma'e 'gā jekoty'aawa 'ga ra'e, 'wyriararete upe ka'aranūū pyykara 'gā jekoty'aawa 'ga ra'e”, 'jau etee 'ā pēē jee nū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Kunumī 'jawe pēē. Juā 'ga ree ra'ne 'ā pēē pejeporomutare'emamū rai'i. 'Awamū 'ā pēē je ree nanē pejeporomutare'emamū nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Kunumī 'jawe 'ā pejemogy. Jarejuwarete 'ga je'eg imū mama'ea jane iaporamū nipo jane pyriwara 'gā 'i jane: “A'jea futat. Janeruwarete 'ga 'ā i'akwaap. Sā'ā 'ga remiyauwa 'gā neko esagea”, 'jau nipo 'gā jane, janereko esage resag ire— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

Jejuī 'ga je'ega moywyrafenawet (Luka 10.13-15)

20 A'eramū Jejuī 'ga oje'ega moywyrafena wemiapofera resakara 'gā nupe. 'Gā 'wyr ipe agawewi Jejuī 'ga aeremiapoe'ema apou 'gā nowase. A'etea 'gā nopoiri futari otywer awi. A'eramū Jejuī 'ga oje'ega moywyrafena 'gā nupe:

21 —A'e je ki 'ei. Naje moporomutarukari te 'ā pejepe a'i kūi. Pēporiay'i 'ā pejejemogyau numiamū a'i kūi. Korasī pewaramū, Pesaita pewaramū. Mīmer ipewaramū 'ā pēporiay'i pejejemogyau numiamū. Pē'wyr ipe ako je Jarejuwarete 'ga mome'ui tekou pē nupe ikue numiamū. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oka ako tekou pē neape ikue numiamū. A'ere ako nepēporeniwiwiri jeje'eg are ikue. Nepēporiwiwiri ako pejetywer awi ikue. Pejetywera retee ako pēē ikue. Tiro pe 'gā katu'og ire amunipo 'ā peuwara 'gā poiri otywer awi rakue. Sidom ipe. Mīmer imū 'gā katu'og ire amunipo 'ā peuwara 'gā poiri futari otywer awi rakue. Tanimuga amunipo 'ā 'gā wereko wapyte'rarimū otywer awi opoira resaukaawamū. A'ere ako je 'au agawewi iapoi tekou pē'wyr ipe ikue. A'etea ako nepepori pejetywer awi ikue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, wemiapofera resakarera 'gā pyu oje'ega magwamagwapa.

22 —A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē majatykaawa 'ara rupi Tiro pewara 'gā majatykau wowase. A'eramū nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete. Sidom ipewarera 'gā nanē nipo 'ga erekou tyweaete nū. 'Gā tywer are wejue nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete etee. A'ere nipo 'ga pēē te pē nereko tyweretei kwaiwete. Pēē te 'ā neperowiari 'ga, 'ga pājē resakareramū miamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

23 —Pēporiay'i pejejemogyau numiamū, a'e je 'ā pē nupe, Kafanaū pewaramū nanē nū. “Ore Kafanaū pewaramū oreresage”, pe'je numiamū. “A'eramū ore arawau ywag ipe”, pe'je pejejaupe numiamū. A'ere je 'i pē nupe: Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'eramū futat pēē, a'e je 'ā pē nupe— 'jau Jejuī 'ga Kafanaū pewarera 'gā nupe. —Nepepori te 'ā pejetywer awi. A'eramū pēē pejewau mama'eukwaawa rapyaw ipe futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Pē neape futat je ako pēnemiapoe'ema apou tekou a'i. A'ere ako nepēporiwiwiri pejetywer awi ikue. Sodom ipe iapo re amunipo 'ā peuwara 'gā poiri otywer awi rakue. A'eramū amunipo 'ā 'gā 'wyr a'atepawē'emamū

futat rakue. 'Upa we futat amunipo 'ā 'gā 'wyrā 'awamū miamū futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁴—Wowase pē majatykaaw ipe nipo Janeruwarete 'ga pē nereko tyw-eretei te futat kwaiwete Sodom ipewarera 'gā nereko tywera apyraapa— 'jau 'ga oje'ega moywyräfena Kafanaū pewara 'gā nupe.

Jejuī 'ga oporopoariweramū jane ree
(Luka 10.21-22)

²⁵A'ere Jejuī 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Kiapi'ni. Ene 'ā mama'e jararetea. Ene 'ā ywag ipewara mama'e jara. Ywy pewara jara nanē 'ā ene nū. Ene te 'ā mama'e jararetea. Nai'akwaap ma'e 'gā etee rūi 'ā eremueapyo jeje'eg are. Akotee ma'e 'gā na'ne 'ā eremueapyo ee nū. I'akwaap ma'e 'gā jēmī 'ā ene imueapyowe'em ee.

²⁶Ejemifutar imū etee futat 'ā ene akotee ma'e 'gā mueapyo ee. Nanuara futat te 'ā erefutat rakue— 'jau 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe.

²⁷A'eramū 'ga 'jau ojepeyriwara 'gā nupe nū:

—Jeruwarete 'ga je mu'akwaap mama'e are ikue. Ma'eramū je 'ā ikwaawi— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau. —Jeruwarete 'ga je kwaap katu katu futat. Nitywi 'gā amū je kwaaparamū. Jeruwarete 'ga etee te je kwaap. Je 'ā Tejuwa 'ga akwaap katu katu futat. A'ere 'gā nitywi amū je 'jawewara Jeruwa 'ga kwaapa katu katuara 'gā amū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Ma'eramū je 'ā tejemipyyrūmera 'gā mu'ei Tejuwarete 'ga ree. A'eramū 'gā a'eramū 'ga kwaapa je pyri— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁸A'eramū Jejuī 'ga 'jau ojepeyriwara 'gā nupe nū:

—Pe'je pejejua jee jeje'ega renupawamū je pyri. Tejerowiar ire je jejuka esagei pē nee. Pēē mū mama'e poyjuu rupiara 'jawe. Sā'ā ae mama'e poyjuu upiaramū. Nan tee futat pēfuakapawamū. Pejepy'a'wyrāmū pejejemogyau mama'e are. A'eramū pēē pejejuakapawamū pejejemogyau. Tejerowiar ire je jejukai pē nee. A'eramū nipo pejepy'a'wyre'emamū mama'e are pejejemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁹—Pejemu'e je ree. Jeje'eg are nanē pejemu'jau nū. Je te 'ā ajemuaēm pē nee. Jeporopoariwet je tekou pē nee. Je ree pejemu'e re nipo pēē pejepy'a'wyre'emamū mama'e are pejejemogyau.

³⁰Naayi futari jeje'ega renuwa. Ay futat numiamū. Je futat apoat pēē mama'e apo are teje'eg imū futat. A'eramū aye'ema 'jawe akou pē nupe. Jeje'ega renuw ire nipo pēē pejeku'iramū pejejemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

12

Morowykye'em are 'gā mu'eawet
(Maku 2.23-28; Luka 6.1-5)

¹Morowykye'ema mū rupi Jejuī 'ga awau juowuurana ko pyterimū akou. 'Ga rewiri oo ma'e 'gā opy'arayparamū ajemogyau. A'eramū 'gā a'ŷja pa'wau erawau opo pe. A'eramū 'gā ipe'oka i'wau.

²'Gā nesakawe fariseu 'gā amū 'jau Jejuī 'ga upe:

—Kuu. Emā'ē 'gā nee ki sa. Eneremiayuwa 'gā opo'o a'ŷja i'wau ra'e ki sa. "Noporowyky'a'uweri ae morowykye'ema rupi", e'i nā'ā Moisesi 'ga jepi re'ā. Juowuurān a'ŷja po'oa aeporowyky'a futat. Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i rakue: "Peporowyky kasi morowykye'ema rupi ne", 'jau 'ga 'ā rakue a'i kūi— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

³A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja te Davi 'ga wapo rakue? Nepemogytai nipo ka'arana 'ga remiapofer are? Ymã te 'ã 'ga py'arayparamũ opytuna 'gã netee akou rakue.

⁴ A'eramũ 'ã 'ga awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe osou rakue. A'e pe 'ga 'ã kanape pyyka i'wau opytuna 'gã netee rakue. Pekwaap 'ã aipoa. Na'gã nem'i'ua rui poa numiamũ. Mainana 'gã etee te a'u aipoa rakue. A'etea Davi 'ga a'u opytuna 'gã netee rakue. Ipy'araypat 'gã awau osou peu. A'eramũ 'ga amũ “Nepëa'wyri pëë” jawe'em 'gã nupe rakue— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁵ —Morowykye'ema rupi mainana nanë oporowykyau nũ. Nepemogytai nipo Moisesi 'ga remikwasiarera ka'arana mainana 'gã porowyky are ki sa? Morowykye'ema mũ magwamagwapa 'gã wyra rapyau Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'gã amũ “Iro peporowyky morowykye'ema rupi pejejupa” ne'i 'gã 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁶ —A'jea futat je 'i: Esage futat Janeruwarete 'ga mogytaawa. Esage futat 'ga mogytaawa pype 'gã nemiapofera— 'jau 'ga 'gã nupe. —A'ere 'awamũ je rekoi. A'eramũ jeje'ega renuwa wesageramũ futat 'ga mogytaawa pype 'gã nemiapofera apyraapa— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁷ —Ymã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Oseja 'ga upe rakue: “Je upe mama'e mura esage futat jee. A'ere pejejee pëpota'wa esagea etee esageramũ jee. Nafutari je tejeupe pënemimurera, pejejee pejepota'wa esage'em ire”, 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue. Nepëapyoi nipo pëë 'ga remikwasiarer are pejejemogyau ki sa. Ee pejejeapyo re amunipo 'ã “Nia'wyri pënemiapofera” nepe'jei 'gã nupe, a'ÿja po'wara 'gã nupe. Nuapoi futari 'gã mama'e tywera— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁸ —Je 'ã pëneki'yararetea, Jarejuwarete 'ga remimurera. A'eramũ je 'jau pë nupe: “Je 'ã morowykye'ema jara”. A'eramũ je tee pë mu'jau morowykye'ema rupi pënemiapoe'em are— 'jau 'ga 'gã nupe.

Ipoteu ma'e

(Maku 3.1-6; Luka 6.6-11)

⁹ 'Gã nupe oporogytapaw ire Jejui 'ga awau osou judeu 'gã jatykaaw ipe.

¹⁰ A'e pe ipoteu ma'e 'ga wapyka 'ũina. A'eramũ Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gã 'jau ajaupe:

—Awamũ morowykye'ema. Maran sipo 'ga 'awamũ ipoteu ma'e 'ga rerekoi nũ?— 'jau 'gã ajaupe. —'Ga po katu'ogamũ ki sa'e 'ga upe: “Nuenuwi futari 'ga Moisesi 'ga porogytafera ra'e”, sa'e ki 'ga upe a'i kũi— 'jau 'gã 'upa ajaupe.

A'eramũ 'gã 'jau Jejui 'ga upe:

—Esageay te Moisesi 'ga remikwasiarer imũ ae katu'oga morowykye'ema rupi enee?— 'jau 'gã 'ga upe.

¹¹ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pejejemawa ywy kwara pype i'aramũ sipo nepenuëmi ywy kwar awi morowykye'ema rupi? Morowykye'ema rupi agawewi nipo i'ari ywy kwara pype pë nui. A'etea nipo penuëm futat jui morowykye'ema rupi. Nepee-jara'uweri ywy kwara pype imÿina— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹² —Pë nupe pënemaw repyramũ futat. A'eramũ pëë pejejekau esage futat ee. Ae taetu ajeë 'ã ae ate Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ 'ga ajemuaëma iteu ma'e 'ga ree taetu pejejemaw are pejemuaëma apyraapa. Ma'eramũ sipo jane jarejopoare'ema morowykye'ema rupi? “Pejopoar iki”, e'i 'ã Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹³ A'eramũ 'ga 'jau ipoteu ma'e 'ga upe:

—Epo epopyo— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe futat 'ga opo popywau. A'eramũ futat 'ga po ojekatu'oka 'ga po owajara 'jawe etee futat.

14 A'e resakawe fariseu 'gã awau ũ'jãu jui. Morowykye'ema rupi 'ga katu'ogamũ 'gã amara'neramũ Jejuu 'ga ree. A'eramũ 'gã afuwereteteramũ 'ga ree.

—Maran te jane Jejuu 'ga rerekoï? Jemime te ra'u jane 'ga jukai nũ?— 'jau 'gã ajaupe.

Janeruwarete 'ga remipyyrũmet

15 “Fariseu 'gã ifuwerete te ene ree” 'e renupawe Jejuu 'ga awau jui. Kwaiwete 'gã awau 'ga rupi. A'eramũ 'ga ojero'wu ma'e 'gã katu'okapap.

16 'Gã katu'og ire 'ga 'jau 'gã nupe:

—Je mome'u kasi pejepe 'gã nupe ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

17 Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega mome'wara 'ga upe ka'arana kwasiarukari Jejuu 'ga ree rakue. A'eramũ Jejuu 'ga mama'e apou Isai 'ga remikwasiarer imũ etee futat rakue.

18 “Koromũ je upe oporowyky ma'e 'ga, jeremipyyrũmera 'ga. Jeremifutaretete 'ga. A'eramũ je teku'iramũ tekou 'ga ree.

Te'agesagea je amono 'ga upe 'ga rerekwaramũ. A'eramũ nipo 'ga jepãjẽ mũ etee futat mama'e apou akou.

Ywy pewara 'gã nupe nipo 'ga jeremiyorama mome'wau akou.

'Otywer awi opoit ma'e 'gã nipo 'ga imogyau wemiayuwamũ', 'jau 'ga 'gã nupe najuejue etee.

19 Nimara'nei 'ga ae ree. A'eramũ 'ga oje'egayawe'em.

Wafukaite'ema 'ga kwe pewara 'gã nupe. Ojee etee 'ga ojerowiaraipe'ema.

20 Ajemuaẽm te 'ga ae ree. Ojero'wu ma'e 'gã nee 'ga opota'waramũ.

Iku'ipap ma'e 'gã nee 'ga ojejukau esage. A'eramũ 'gã aku'iramũ ajemogyau nũ.

Afuakaramũ 'ga 'gã nee. 'Jeruwarete 'ga oje'ega pẽ nupe', 'jau 'ga 'gã nupe, 'ga je'ega 'gã erowiare'emaue.

A'eramũ nipo 'gã 'ga je'ega rerowiaa ajemogyau.

21 'Ga ree nipo judeue'ema 'gã jemogyppygi. 'Anure nipo 'ga jane katu'ogi Jarejuwarete 'ga upe', 'jau nipo 'gã ajaupe',

'jau Isai 'ga ikwasiaa Jejuu 'ga ree rakue. A'eramũ Jejuu 'ga mama'e apou 'ga remikwasiarer imũ etee futat.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Maku 3.20-30; Luka 11.14-23)

22 Anure 'gã amũ mama'eukwaawa rerekwara 'ga rerua Jejuu 'ga upe. 'Gã nemierurera 'ga noje'egi futari. Mama'eukwaawa 'ga moje'egukare'ema 'ga mogou. Mama'e resagukare'ema nanẽ 'ga upe nũ. A'eramũ 'gã 'ga rerua Jejuu 'ga upe. A'erauwe Jejuu 'ga 'ga katu'oka, mama'eukwaawa moia 'ga wi. A'erauwe ikatu'ogipyrera 'ga je'egi 'gã nupe. Mama'e resaka nanẽ 'ga akou nũ.

23 A'e resakarera 'gã oporesagamũ ajemogyau Jejuu 'ga ree.

—Tÿÿ. Okatu'ok 'ga 'ga ra'e— 'jau 'gã ajaupe. —Janeruwarete 'ga remimurera 'ga te 'ũi? Janeremiapesagera 'ga te 'agamũ 'ũi?— 'jau 'gã ajaupe.

24 A'e renupawe fariseu 'gã 'jau 'gã nupe:

—Mama'eukwaawa 'wyrriara je'eg imũ te 'ga 'ga piwera moiri 'ga wi— 'jau 'gã 'gã nupe. —Pesepu* pãjẽ mũ etee 'ga imoiri 'ga wi— 'jau 'gã 'gã nupe.

25 'Gã 'eawera kwaapawe Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

—'Gã amũ nipo ojo'oka oywy pype ajamueu— 'jau 'ga 'gã nupe. — Maran sipo 'gã amũ a'eramũ ojo'oka oywy pype ajamueu. Ajaupi etee

* 12:24 Mama'eukwaawa 'wyrriara rera mukũ tapy'ÿja je'eg imũ. Satanasi 'jawamũ, Pesepu 'jau nũ.

futat ajuapisaupap, ojomateepapa ajaupi etee futat— 'jau Jejui 'ga u'ama oporogytau 'gã nupe. —Maran sipo a'eramũ majepeja amunaw ipewara 'gã ojo'oka ajaupi tee futat ajuapisawamũ— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe u'ama.

26 —Nan iapo re amunipo 'ã mama'eukwaawa remiayuwa ijomateepawi ajaupi etee futat— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

27 —“Pesepu pãjẽ mũ 'ga mama'eukwaawa pe'ai 'gã nui”, pe'je ako jee ko. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Ma'ja pãjẽ mũ ajee pẽnemiyuwa 'gã mama'eukwaawa moiri 'gã nui jepi? Najarejuwarete 'ga pãjẽ mũ rũi nipo 'gã imoiri 'gã nui jepi?— 'jau 'ga 'gã nupe.

28 —Je nanẽ futat 'ã Jarejuwarete 'ga pãjẽ mũ etee futat je amoit 'ga wi nũ. A'eramũ pẽẽ a'e are je kwaapa. “Janeruwarete 'ga remimurera 'ga futat ra'e, janeremiapesagera 'ga futat ra'e”, 'jau amunipo 'ã pẽẽ jee— 'jau 'ga 'gã nupe.

29 —Ose sipo muna'ywa ifuakat ma'e 'ga rog ipe, 'oga jara 'ga fare'emamũ? Naani. Nosei futari. Ifuakat ma'e 'ga far ire etee isei 'ga rog ipe, 'ga karaemã pojekau 'ga wi— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —Mama'eukwaawa 'wryiara ifuakat ma'e 'jawe. Ipãjẽ futat numiamũ. A'ere Janeruwarete 'ga te pãjẽrete, mama'eukwaawa 'wryiara pãjẽ apyraap. Ma'eramũ 'ã ae Jarejuwarete 'ga pãjẽ mũ etee mama'eukwaawa moiri 'gã nui— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

30 —Je ree iporomutare'ema 'gã najeremiyuwa rũi — 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —Jeporowyky are je poare'ema 'gã nanẽ naje upe rũi oporowyky. Mama'eukwaawa upe te 'gã porowyky— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

31 —Ma'eramũ 'ã je 'i pẽ nupe: Janeruwarete 'ga petywera omoit pẽ nui, jui pẽpoiriweramũ, je 'i pẽ nupe. A'ere 'ga nomoiri futari U'agesage kuraparamũ petywera pẽ nui— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

32 —Pẽẽ mũ nipo je kurapa agawewi pejejemogyau. A'etea nipo Janeruwarete 'ga petywera moiri pẽ nui, ojeupe peporogytaramũ. A'ere 'ga U'agesage kuraw ire petywera nomoiri futari pẽ nui. Jarejuwarete 'ga 'Agesage pãjẽ mũ etee je mama'eukwaawa moiri 'ga wi. “Pesepu pãjẽ mũ te 'ga mama'eukwaawa moiri 'ga wi” 'jaramũ pẽẽ Jarejuwarete 'ga 'Agesage kuraparamũ. A'eramũ nipo Janeruwarete 'ga petywera moire'ema pẽ nui. 'Awamũ miamũ 'ga namoiri futari petywera pẽ nui. Anure nanẽ nipo 'ga imoire'ema U'agesage kuraparamũ pẽ nui— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

Y'wa 'yp (Luka 6.43-45)

33 —Y'wa 'ywa 'jawe pẽẽ. Y'wa 'yp katurama i'a katuram tãmẽjẽ futat. Y'wa 'yw a'wyre'ema o'ywa 'jawe etee futat ni'aa'wyri. A'eramũ ki pẽẽ y'wa katurama resag ire 'jau jupe: “Agamũ 'ywa katurama. Sã'ã i'a katurama tãmẽjẽ”, 'jau ki pẽẽ jupe. A'ere pẽẽ y'wa a'wyre'ema resag ire ki 'jau tãmẽjẽ jupe: “Agamũ 'ywa a'wyre'ema. Sã'ã i'a a'wyre'ema”, 'jau tãmẽjẽ pẽẽ jupe esaka— 'jau 'ga 'gã nupe.

34-35 —Esage ma'e 'jawe futat pejemogy numiamũ. A'ere petywet futat pejejemogyau— 'jau 'ga 'gã nupe. —Maran sipo ajee nanuaramũ pejemogy esage ma'e 'jawe pejeje'ega? Naesage ma'e arũi futat pẽẽ. Esage ma'e 'gã ea'at mama'e esage are etee futat. A'eramũ 'gã mama'e esage are etee futat oporogytau. Ia'wyre'ema 'gã ea'at mama'e tywer are etee futat. A'eramũ mama'e tywer are etee futat 'gã oporogytau— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

36 —Pẽẽ mũ nipo pejeje'ega ekoete pejejemogyau. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Anure wowase pẽ majatykaaw ipe nipo Janeruwarete 'ga 'i pẽ nupe: “Ma'eramũ te ereje'eg ekoete ekou rakue?” 'ga 'i pẽ nupe.

³⁷ Pē'eawer imū etee futat nipo Janeruwarete 'ga pē mepyau. Mama'e esage mome'wareramū te nipo ajee Janeruwarete 'ga 'i pē nupe: "Eneresage jee", 'jau nipo 'ga pē nupe. A'ere nipo 'ga mama'e tywer are tee nipo peporogyta pejemogyau 'eramū nipo 'ga 'i pē nupe: "Pētywet jee", 'jau nipo 'ga pē nupe—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

*Aeremiapoe'ema fariseu 'gā enūinawet
(Maku 8.11-12; Luka 11.29-32)*

³⁸ A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā oje'ega 'ga upe, fariseu 'gā netee:

—Oremeriapoe'ema eapo amū oree. Taruesak 'jau—'jau 'gā 'ga upe.

³⁹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'awauwaramū miamū 'ā nepēa'wyri futari pejemogyau 'ga upe. "Oremeriapoe'ema eapo amū oree", pe'je 'ā jee numiamū. A'ere je naapoa'uweri mama'ea pē nupe pēnemiesagamū. Juna 'ga ree etee je pē muea'ari pē mogyau—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴⁰ —Sā'ā ipira Juna 'ga mokona rakue. A'eramū 'ga 'ā muapyt osea ipira reweg ipe rakue. Nan tee futat nipo pēneki'yramū je seri muapyr etee ywy pe, 'gā tejuka re—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴¹ —Ymā te 'ā Juna 'ga rekoi Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'ga monou ojemome'waukaa Ninewa pewara 'gā nupe rakue. "Kwe pe ekwap je mome'wau Ninewa pewara 'gā nupe", 'jau 'ga 'ā 'ga upe rakue. Ipira amun ire te 'ā Juna 'ga awau Jarejuwarete 'ga mome'wau Ninewa pewara 'gā nupe rakue. Juna 'ga je'ega renupawe peuwara 'gā opoia otywer awi rakue. A'eramū nipo 'gā 'jau pē nupe: "Norokwaawi futari ore Ku'jywa 'ga ikue. A'etea ore orojeupe Juna 'ga 'ga mome'u ppyrauwe oropoit orotywer awi ikue", 'jau nipo 'gā pē nupe, Jarejuwarete 'ga rowase pē majatykaaw ipe—'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Juna 'ga a'jea futat esage ma'ea rakue. A'ere 'ā je te esage ma'ea Juna 'ga apyraapa. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe pejemogyau—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴² —Janeruwarete 'ga rowase pē majatykaaw ipe nipo Sepa ywy pewara 'wyriara ēē nanē nipo 'jau pē nupe: "NaKu'jywa kiā remiayua rūi agawewi je ikue. A'etea je ojet muku awi Sarumāu kiā je'ega renupa ikue. Sarumāu kiā i'akwaawa agawewi kiā ikue", 'jau nipo ēē pē nupe. A'eramū je 'jau pē nupe: A'jea futat Sarumāu 'ga i'akwaap ma'ea rakue. A'ere 'ā je te i'akwaawete ma'ea je rekoi. Ma'eramū gatu nipo 'ā naje rerowiari pejepe, a'e je 'ā pē nupe—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

*Werekwarera upe mama'eukwaawa jewyawet
(Luka 11.24-26)*

⁴³⁻⁴⁴ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pē nū omoir ire nipo mama'eukwaawa ioi ywy akŷme'ema rupi opytaawa mü rekaa akou. A'eramū nipo opytaawa mü resake'emawe 'jau ojeupe etee futat nū: "Maran te 'ā nooi tejekwawer ipe etee futat tejewya nū 'i?" 'jau nipo ojeupe. A'eramū nipo ojewya 'ua werekwarera 'ga resaka. Erekwarera 'wyriari amuteeramū nipo akowe'em ee. Ijekatu'oguu tuwamū.

⁴⁵ A'eramū nipo opytuna majatykau awau. Sete nipo opytuna rerua. A'ea te nipo itywerete. A'eramū te nipo erekwarera 'ga te'arareteramū—'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau. —Nan tee pēē. Jeje'ega rerowiare'emamū pētywet pejemogyau jee—'jau 'ga 'gā nupe.

*Jejui 'gay ēē 'ga rewirera 'gā netee
(Maku 3.31-35; Luka 8.19-21)*

⁴⁶ 'Ga porogyta pype Jejuu 'ga y eẽ 'ua, 'ga rewirera 'gã netee. Ukupepewara 'gã nupe owaẽma.

—Toroporogyta Jejuu kiã upe 'jau— 'jau eẽ 'gã amũ nupe.

⁴⁷ A'eramũ 'ga amũ 'jau Jejuu 'ga upe:

—Eney eẽ 'ut owaẽma enerewirera 'gã netee janee. “Toroporogyta kiã upe 'jau”, e'í eẽ oree— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴⁸ A'eramũ Jejuu 'ga 'jau ojepyriwara 'gã nupe:

—Maranuarãmũ te pẽẽ jey 'jawe jee? Maranuarãmũ te pẽẽ jerewirera 'gã 'jawe jee?— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁴⁹ A'eramũ 'ga wemimu'eramũ ore mome'wau 'gã nupe:

—Koromũ jey eẽ 'jawewara 'gã, jerewirera 'gã 'jawewara 'gã— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁵⁰ —Jeruwarete 'ga je'ega renuparamũ pẽẽ jepytunamũ pejemogy, jerewireramũ nanẽ pejemogy nũ. Kũjãmeramũ pẽẽ jerenyramũ pejejemogyau nũ, jeyramũ nanẽ pejejemogyau nũ. Jarejuwarete 'ga remifutar imũ mama'e apoaramũ jepytunamũ pejemogy jee— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

13

Mama'e a'yi tymawet

(Maku 4.1-20; Luka 8.4-15)

¹ Aipo 'ara rupiwewe futat Jejuu 'ga uẽma 'og awi awau wapyka ypia reme'y'warimũ. Ajatyka ma'e 'gã nupe oporogytau.

² A'eramũ kwaiwete 'gã 'ua ajatykau 'ga ree.

³ A'eramũ 'ga awau u'aa wapyka yaruu pype. A'eramũ 'ga yaruu pype u'ar ire 'gã oporogytau ojee ajatyka ma'e 'gã nupe, mama'e mũ mome'wau 'gã nupe, 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga ree. 'Ga renupara 'gã 'upa 'yisiga pype.

—Kũima'e 'ga amũ akou oko pe juowuuran a'ÿja momopoa.

⁴ A'eramũ a'ÿja mũ u'aa pe pe 'ga wi. A'ere 'ga imomopor ire wyra'i ruri i'wau etee 'ga wi.

⁵ Amumera u'aa wyy a'wyye'ema pype 'ga wi. Kwaiwete ita. A'eramũ 'yja otywe'emamũ jupe. 'Yi tywe'ria te. Jaruete futat opopoa numiamũ.

⁶ A'ere nooi apoa kwe pe. A'eramũ kwaraya imomÿjaga etee. Ita rakuwa ijukau etee.

⁷ Amumera a'ÿja u'aa juemy pype. A'eramũ jua imoteu etee 'ga wi. A'eramũ jawaiwa iapisau etee.

⁸ Amumera a'ÿja te ajee u'at wyy katurama pype. A'eramũ opopoa. A'eramũ wyy esage pype u'at ma'efera te u'aramũ kwaiwete. Ajepeja 'ywa'aa sêg i'aa. Ajepeja 'ywa'aa sesêta i'aa. Ajepeja 'ywa'aa trita i'aa— 'jau Jejuu 'ga imome'wau 'gã nupe.

⁹ —Ee pejepepyoweramũ ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

¹⁰ Oporogytapaw ire 'ga uẽma yaruu awi nũ. A'eramũ ore 'ga remimu'eramũ 'ga rerowyka, oroporonupa ee 'ga upe:

—Ma'eramũ te eroporogyta sigaty etee te 'gã nupe? Ma'eramũ ene 'gã mu'jau morogytau etee ki 'ei?— 'jau ore 'ga upe.

¹¹ A'eramũ Jejuu 'ga 'jau oree:

—Tejuwarete 'ga je'eg imũ futat je ruri pẽ mu'jau 'ga ree. 'Awamũ Jeruwa 'ga pẽ mogyi wemiayuamũ jeje'ega renupa katu katuaramũ, a'e je 'ã pẽ

nupe— 'jau 'ga oree. —A'ere je porogytai sigaty etee te pē mu'jau ee. Kasi a'e pe tesirūmera 'gā we ikwaawi erujewi ne, a'e je— 'jau Jejuī 'ga oree.

12 —Jeje'eg are eapyowet ma'eramū Janeruwarete 'ga pē mueapyoi ee. A'ere 'ga jeje'eg are eapyowere'ema 'gā namueapyoi ee. Ee 'gā neapyower-amū etee te 'ga 'gā mueapyoi ee— 'jau 'ga oree. —A'ere ee eapyowere'ema 'gā 'gā amu'eawera moka'jamawi etee.

13 Jeje'eg are eapyowere'ema 'gā wanup futat jeje'ega numiamū. A'ere 'gā naeapyoi futari ee. Amā'jāu agawewi 'gā jeremiapofer are. A'etea 'gā naeapyoi ee. Ma'eramū je 'ā morogytau etee imome'ui pē nupe pē mu'jawamū. Imome'u katu re 'gā neapyo ekoeteramū ajemogyau ee ne— 'jau Jejuī 'ga oree.

14 —Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā nee Isai 'ga upe rakue:

“Jeje'eg are nipo 'gā apyakai agawewi ajemogyau. A'etea nipo 'gā naeapyoi ee.

Amā'jāu nipo 'gā mama'e are. A'ere nipo 'gā nuesakatui.

15 U'akwaawe'emamū nipo 'gā ee. Wapya rawopytyma ete nipo 'gā jui. Wapymāu ete nipo 'gā jui nanē nū. *Kasi janereapyoramū ee ne', 'jau nipo 'gā.

Ee weapyo re amunipo 'ā 'gā poiri futari otywer awi. A'eramū amunipo 'ā je 'gā katu'ogi 'gā tywer awi”,

'jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa 'gā nupe rakue— 'jau Jejuī 'ga wemimu'eramū oree.

16 —'Gā amū nipo naeapyoweri futari jeje'eg are. A'eramū 'gā weapyoe'emamū futat ajemogyau ee. A'ere 'ā na'gā 'jawe rūi te pēē. Pēneapyowet te pēē jeje'eg are pejejemogyau. A'eramū pēē pejejeapyoramū pejejemogyau ee. A'eramū pēē a'eramū pejeku'iramū pejejemogyau ee.

17 Janeyare 'gā 'ā iporesagiwet futat jeremiapo are rakue numiamū. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā, amumera 'ga remiayuwa 'gā. Mīmera 'gā iporesagiwet ee rakue numiamū. Iporenuwiwet jeje'eg are rakue numiamū. A'ere 'ā 'gā manūi erujewi je rure'emauewe rakue— 'jau Jejuī 'ga oree.

18 —Peapyaka ki jeje'eg are. Tamueapyo pēē teje'eg are 'jau— 'jau 'ga oree.

19 —Sā'ā y'wa a'ŷja. Nan tee futat Janeruwarete 'ga je'ega. A'ŷja mū nipo 'ā u'aa pe pe 'ga wi. A'ea nipo 'ā wyra'ia 'ua i'wau etee 'ga wi. Nan tee futat nipo Janeruwarete 'ga je'ega renupara 'gā amū. 'Ga je'ega renuwi futari numiamū. A'ere nipo 'gā naeapyoi ee. A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara 'ua erowiarukare'ema 'gā nupe: “Perowiar awi”, 'jau 'ua 'gā nupe. A'eramū futat 'gā momoirukaa je rerowiar awi— 'jau Jejuī 'ga oree.

20 —Sā'ā y'wa a'ŷja mū 'ara wyy a'wyyre'ema pype ipopora numiamū. A'ere nitywi apoa. A'eramū 'ā opapapa etee. Nan tee futat nipo 'gā amū je rerowiaraiwi etee. Kamēsiete nipo 'gā je rerowiari. A'ere 'gā poiri kamēsiete je rerowiar awi nū. Ojeupe mama'eay jesaukarauwe nipo 'gā opoia je wi.

21 A'ere nipo amumera 'gā “Iro ererowiat aipoa?” 'jau nipo 'gā 'ua 'gā nupe, 'gā nerekou tywaete je rerowiar are. A'erauwe nipo 'gā poiri je rerowiar awi je upe oporogyta awi. “Nia'wyyi 'ga porogyta ra'e”, ojeupe 'erauwe nipo 'gā poiri je wi— 'jau Jejuī 'ga oree ore mueapyou ee.

22 —Sā'ā y'wa a'ŷja 'ara ju pype. A'eramū 'ā opopoa futat numiamū. A'eramū 'ā jua imoteu etee. Nan tee futat nipo 'gā amū Jarejuwarete 'ga je'ega renuwaiwi etee. A'eramū nipo 'gā wemifutar are etee wea'aramū ajemogyau nū. Wea'aru'jawe'emamū nipo 'gā jeje'eg are. Ojemuarypaw are etee nipo 'gā wea'aramū akou. Okaraemā momytun are etee nipo 'gā

wea'aramū akou nū. A'eramū futat nipo 'gā wea'aru'jawe'emamū jeje'eg are. Jeremifutar imū nipo 'gā mama'e apowe'em futat— 'jau Jejui 'ga oree.

²³ —Sā'ā y'wa a'ŷja wyy katurama pype u'at ma'ea. A'ea nipo awau waranupa u'aramū. Nan tee futat Ku'jywa 'ga je'ega renupara 'gā neapyoramū ajemogyau ee. Wago'oramū miamū 'gā nopoirau'wuri futari je reoriwar awi. Ojemogypyka etee futat nipo 'gā ajemogyau je ree. Janeruwarete 'ga pājē mū etee futat nipo mama'e esage apou ajemogyau. Sā'ā wyy katurama pype u'at ma'e 'ara. A'eramū 'ā u'aramū kwaiwete. Ajepeja 'ywa'aa sēg i'aa. A'ere ajepeja 'ywa'aa sesēta i'aa. Ajepeja 'ywa'aa trīta i'aa. Nan tee futat jeje'ega renupara 'gā mama'e esage apoi Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat— 'jau Jejui 'ga oree, ore mueapyou ee.

Juowuunan

²⁴ A'eramū Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe najuejue etee futat nū: —Mama'e mū je amome'u pē nupe. Jarejuwarete 'ga rowase pē matykaaw are je pē mu'ei— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Kūima'e 'ga amū akou juowuu ra'ŷja tyma oko pe.

²⁵ A'ere ppytun imū, 'ga seramū, 'ga ree iporomutare'ema 'ga ruri juowunana ra'ŷja tyma juowuu ra'ŷja pō'ō me 'ga wi. A'ere 'ga itym ire awau jui nū.

²⁶ A'eramū opopoa waranupa awau. Aju'jaju'jawe futat numiamū. I'ywa nanē nū aju'jaju'jawe etee futat. A'ere i'a oteei ajau. A'eramū 'gā i'aramū tāmējē esaka.

²⁷ A'eramū ko jara 'ga remiayuwa 'gā 'jau 'ga upe: “Juowuunana nipo erety moko pype rai'i ki sa. Ma'eramū nā'ā ipopori eewe re'ā”, 'jau 'gā 'ga upe— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

²⁸ —A'eramū ko jara 'ga 'jau 'gā nupe: “Je ree iporomutare'ema 'ga nipo a'ŷja werut ityma jeko pe rai'i. 'Tamote'at 'ga koa 'jau' e'i nipo 'ga jee rai'i”, 'jau 'ga 'gā nupe.

—A'eramū 'ga remiayuwa 'gā 'jau 'ga upe: “Juowuunana jui ipo'oa te erefutat?” 'jau nipo 'gā 'ga upe.

²⁹ —A'ere 'ga 'i etee 'gā nupe: “Naani. Pepo'o awi. Kasi a'e pe pemososok eewe te ne.

³⁰ Tene ijuwamū ra'ne. A'ere tamū'ēukat ajau imonookara 'gā nupe 'jau. 'Pemū'ē ra'ne juowuunana jui. A'eramū pēē imono'oga, iku'afaa, erawau iapyau. Iapy re pēē juowuurete monooka erawau ejaa yrū pype' ta'e 'gā nupe 'jau”, 'jau ko jara 'ga wemiayuwa 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

Jejui 'ga rerowiaara 'gā jemomytunawam

(Maku 4.30-34; Luka 13.18-21)

³¹⁻³² Imome'upaw ire Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā nee:

—Sā'ā y'wa'ŷi'ī'ā, mostarda 'jawa. A'eramū 'ā ae ityma. A'eramū 'ā opopoa awau o'ywuoramū. A'eramū 'ā wyra'ia aja'yrapyau akā are, waity mogyau ee— 'jau Jejui 'ga u'ama 'gā nupe.

Aipo Jejui 'ga 'ea wemiayuwa jemomytunawama upe 'ga 'i poromū. 'Awamū 'ga rerowiaara 'gā ināinānī'i etee. A'ere 'gā anure kwaiwete 'gā jemomytuni nipo ajemogyau.

³³ A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jau ee nū:

—Sā'ā kūjā u'i mojerawa. A'eramū 'ā imojopypeawa monou ipype. Ināinānī'i etee agawewi 'ā imonou ipype. A'etea 'ā awua— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

Aipo Jeju'i 'ga 'ea nanē wemiayuwa jemomytunawama upe 'ga 'i poromū.

³⁴ Mama'e mū 'ga omome'u 'gā nupe 'gā mu'jawamū nū. Mama'e mū mome'ue'em ire amunipo 'ā 'ga nimu'jawi futari.

³⁵ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari ee 'ga amū upe rakue: "Mama'e mū je amome'u 'gā nupe Tejuwarete 'ga ree 'gā mu'jawamū. Wyy apoe'emauwe 'gā naeapyo'i ee. A'eramū je 'gā mueapyou ee", 'jau 'ga ikwasiaa Jeju'i 'ga ree rakue. A'eramū Jeju'i 'ga morogyta mome'wau 'gā nupe, ee 'gā mu'jawamū, 'ga remikwasiarer imū etee futat.

Jeju'i 'ga 'gā mueapyoawet

³⁶ 'Gā nupe oporogytapaw ire Jeju'i 'ga awau 'gā nui. Awau osou 'og ipe nū. 'Ga remiayuwamū nanē ore arawau orosou 'ga rupi nū. A'eramū ore 'jau 'ga upe:

—Ore mueapyo ape eporogyta are, juowuu pype opopot ma'e are— 'jau ore 'ga upe.

³⁷ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau oree:

—Sā'ā ae a'ŷja esage tyma. Nan tee futat je, Jarejuwarete 'ga remimur-eramū.

³⁸ 'Awa ywya ko 'jawewara. Je rerowiaara 'gā a'ŷi esagea 'jawewara. Je rerowiare'ema 'gā a'ŷi esage pype opopot ma'e 'jawewara. Mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwa futat aipo 'gā.

³⁹⁻⁴¹ Je ree iporomutare'ema 'gā mama'eukwaawa 'wyrriara futat. A'eramū mama'eukwaawa 'wyrriara je rerowiare'ema 'gā mokwasi'wau jeremiayuwa 'gā pype. Anure nipo je Jarejuwarete 'ga rowase pē majatykaramū, Jarejuwarete 'ga remimureramū ywagipewara 'gā monou kwe pe mama'e tywera apoara 'gā mono'ogukaa. Ojomotywerukaarera 'gā neewe nipo je 'gā mōno'ogukaa 'gā nupe, mama'eukwaawa rapyawa pype 'gā mopoawamū.

⁴² Tata rakuwa pype futat nipo 'gā awau ajemogyau. Eukwere nipo 'gā jemogyi waemamū. Wa'jykājamū nipo 'gā ajemogyau ay upe— 'jau 'ga oree imome'wau.

⁴³ —Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā etee te ywagipewara 'gā weroo ywag ipe 'gā mogyau Jarejuwarete 'ga pyri. A'eramū nipo 'gā najuejue etee 'ga remiayuwa 'gā nesaka, 'ga pyri 'gā jemogyramū. A'eramū nipo 'gā nesakara 'gā 'jau: "A'jea futat 'gā jemogyi Ku'jywa 'ga remiayuwamū", 'jau nipo 'gā 'gā nesakawe— 'jau Jeju'i 'ga oree, ore mueapyou ee.

—Ee pejejeapoweramū ki peapypaka katu jeje'eg are— 'jau Jeju'i 'ga oree.

Wemiayuwamū 'gā neko are

'gā mu'eawet

⁴⁴ A'eramū Jeju'i 'ga mama'e mū mome'wau oree nū:

—Sā'ā 'ga amū mama'e epy mū resaga ywy pype. A'eramū nipo esakarera 'ga 'jau ojeupe: "Kuu. Ymā te sipo 'ā 'ga amū imimi imŷina rakue. 'Awa pa je ywy amut tejee kwy", 'jau 'ga ojeupe etee futat. "A'eramū jema'ea futat imimipyra 'jau kwy", 'jau nipo 'ga ojeupe. A'eramū 'ga imŷina gatu ra'ne. A'eramū nipo 'ga awau okaraemā me'ega ka'aranūū are. A'eramū nipo 'ga ka'aranūū rerawau ywy jara 'ga upe, ojeupe imuawamū. Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pejemogyweramū pēē pejepoia pejemifutar imū mama'e apo awi— 'jau Jeju'i 'ga oree.

⁴⁵⁻⁴⁶ A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau oree nū:

—Jarejuwarete 'ga remiayuwamū ae rekoa ita epy 'jawe. Sā'ā ita muara 'ga ita epy resaga. Esakawe nipo 'ga 'jau ojeupe: "Koa je afutat", 'jau nipo 'ga ojeupe. A'eramū nipo 'ga okaraemā me'ega ita epy muawamū—

'jau Jejui 'ga oree. —Nan tee futat pëë. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pejejemogyweramū pëë pejeipoia pejejemifutar imū etee mama'e apo awi—'jau Jejui 'ga oree.

⁴⁷ A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau oree nū:

—Jarejuwarete 'ga rowase pë majatykaaw are je pë mu'ei— 'jau 'ga oree. —Taityuu momoara 'gā 'ā taityuu monou imomoa 'y pe.

⁴⁸ Ipye kwaiwete pira jejag ire 'ā, 'gā imatāu imua nū. A'eramū nipo 'gā ipira renū'jāu jui. Pira esagea etee nipo 'gā imonou yrū pype. Pira a'wyre'ema nipo 'gā imomopoa etee.

⁴⁹ Nan tee futat Janeruwarete 'ga rowase pë majatykaaw ipe ywagipewara 'gā oi mama'e tywera apoara 'gā pe'au esage ma'e 'gā nui, 'gā mojo'oka 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe.

⁵⁰ Tata rakuwa pype futat nipo 'gā oi ajemogyau akuekuewamū. Aya nipo 'gā maema 'gā na'jywa mokāina 'gā mogyau— 'jau 'ga oree imome'wau.

⁵¹ A'eramū 'ga oporonupa ee oree:

—Pëneapyo te pejejeupe jeremimome'u are ra'e?— 'jau 'ga oree.

—Orereapyo ore ee arajemogyau— 'jau ore 'ga upe.

⁵² A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—Pejejeupe jeremimome'ufer are pejejeapyoramū pejejemogyau pejemu'jara 'gā 'jawe etee futat. Jarejuwarete 'ga remikwasiarukarer are pejamu'jaramū nipo pëë. Ymā we te 'ā pëneapyo Jarejuwarete 'ga je'eg are rake. A'ere 'ā 'awamū pëneapyo jeje'eg are nū. A'eramū nipo pëë 'gā mu'earūmū 'ga je'eg ymaner are, jeje'ega reewe— 'jau 'ga oree. —Karaemā jara 'jawe pëë pejejemogyau. Sā'ā karaemā jara 'ga okaraemā rerekoa. Iymanera 'ga nuetygi futari. Okaraemā momytuna erekou ipyu. Mama'e pyaua nanē 'ga 'ā erekou nū. Nan tee futat pëë. Pëneapyo jeje'eg are. Jarejuwarete 'ga je'eg ymaner are nanē 'ā pejejeapyoramū pejejemogyau nū— 'jau Jejui 'ga oree.

Nasare pe 'ga oawet

(Maku 6.1-6; Luka 4.16-30)

⁵³ Morogyta mome'upaw ire Jejui 'ga awau uēma amunaw awi.

⁵⁴ Oje'wyr ipe 'ga awau, Nasare pe 'ga awau opytawaipa. Peu wekwaw ipe 'ga peuwara 'gā mu'jau judeu 'gā jatykaaw ipe. A'eramū peuwara 'gā ajemogyau oporesagamū 'ga ree:

—Awýja te 'ga amu'akwaap mama'e are nū'ū? Ma'ja pājē mū sipo 'ga aeremiapoe'ema apoi?— 'jau 'gā ajaupe.

⁵⁵ —Ma'eramū sipo 'ga jane mu'ei mama'e are? NaMoisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga ra'yra rūi agawewi 'ga. A'etea 'ga 'ā ifuwet jane mu'e are. A'ere jane nienuwi 'ga porogytaa— 'jau 'gā 'ga upe. —Yjepana pinara 'ga ra'yra 'ga te 'ā. Mari ēē te 'ā 'ga ya. Tiago 'ga, Jose 'ga, Simão 'ga, Judas 'ga. Mīmera 'gā 'ā 'ga rewirera.

⁵⁶ 'Ga renrya 'gā nanē 'ā ajemogyau 'au jane pype nū. Maran ajee 'ga jane mu'ei 'ū? Ma'ja pājē mū sipo 'ga mama'e apoi akou?— 'jau 'gā ajaupe.

⁵⁷ Nuerowiari futari 'gā 'ga.

A'ere Jejui 'ga 'i 'gā nupe:

—Sā'ā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā oa kwe pe 'ga je'ega mome'ua. A'eramū 'ā kwe pewara 'gā jēmī 'gā je'ega rerowiaa. A'ere 'ā 'gā 'wyr ipewara 'gā jēmī nuerowiari 'gā. 'Gā pytuna 'gā miamū 'ā 'ga rerowiare'ema ajemogyau— 'jau Jejui 'ga oje'wyr ipewara 'gā nupe. —Nan tee futat ajee 'ā kwe pewara 'gā jēmī je rerowiari. A'ere 'ā je'wyr ipewaramū jēmī naje rerowiari pejepe pejejemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe.

58 Nuerowiari wejue 'gã 'ga. A'eramũ 'ga aeremiapoe'ema mama'e apoarũme'em oje'wyr ipe. Inãinãniĩ etee 'ga iapoi peu.

14

Juã Batista 'ga jukaawet

(Maku 6.14-29; Luka 9.7-9)

1 Anure Erote 'ga, Garireja ywy pewara 'gã 'wyrriara 'ga, Jejui 'ga rera renupa. 'Ga amũ Jejui 'ga remiapofera mome'wau 'ga upe.

2 A'eramũ 'ga 'jau wemiayuwa 'gã nupe:

—Juã Batista 'ga nipo 'ut oferapa rai'i nũ. A'eramũ nipo a'e 'ga aeremiapoe'em apou— 'jau 'ga 'gã nupe.

Erote 'ga Juã 'ga jukaakaa 'gã nupe rakue. A'eramũ 'ga wea'aramũ 'ga ree, Jejui 'ga remiapofera renupawe.

3-4 Ymã te Erote 'ga wewirera 'ga remireko eẽ pojekai 'ga wi rakue. Erotiasi eẽ pojekau 'ga wi rakue, Filipe 'ga wi rakue. A'eramũ 'ga eẽ rerekou katu rakue. A'eramũ Juã 'ga 'jau 'ga upe: “Nia'wyrri nanuara. Ejewirera remireko 'ã erepojeka 'ga wi. Ymã 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: ‘Peko awi pejejuemireko are’, 'jau 'ga 'ã ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'etea 'ã ereapo nanuara. A'eramũ ene etywereteramũ ekou Jarejuwarete 'ga upe” 'jau Juã 'ga Erote 'ga upe rakue.

A'eramũ Erote 'ga amara'neramũ Juã 'ga ree, 'ga pofaa, 'ga munewukaa moromunepawa pype rakue.

5 'Ga jukaa 'ga ifutaa numiamũ. A'ere 'ga kyjei judeu 'gã nui. “Juã 'ga 'ã Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara futat”, e'i te 'ã judeu 'gã ajaupe jepi. A'eramũ Erote 'ga okyjau Juã 'ga juka awi.

6 Anure Erote 'ga maraka apou. U'aawera 'ara rupi 'ga maraka apoi. A'eramũ Erotiasi eẽ ra'ra'ra eẽ ojerokyau maraka are ajatyka ma'e 'gã nowase. A'eramũ Erote 'ga aku'iramũ eẽ jeroky are.

7 A'eramũ 'ga 'jau eẽ upe:

—Ma'ja te erefutut? Tamono eneremifutara enee 'jau— 'jau 'ga eẽ upe. —Ma'ja te erefutut? Na'e ekoetei je enee. “Tamono eneremifutara enee 'jau”, a'e te je enee— 'jau 'ga eẽ upe rakue.

8 A'erauwe eẽ awau ujãna oy eẽ upe 'jau:

—“Ma'ja te erefutut?” e'i kiã jee. “Tomono eneremifutara enee 'jau”, e'i kiã jee. Ma'ja te je aenũi kiã upe?— 'jau eẽ oy eẽ upe rakue.

—“Juã Batista kiã akagera erurukat imonogukaa paratu pype jee”, ere kiã upe kyn— 'jau eẽ wa'ra'ra eẽ upe rakue.

A'eramũ eẽ awau ojewya 'jau 'ga upe:

—Juã Batista kiã akagera erurukat paratu pype imonogukaa wã nupe jee ki'i— 'jau eẽ 'ga upe rakue.

9 Aipo ojeupe eẽ 'eramũ Erote 'ga u'arasigamũ 'ũina eẽ 'e are. “Ma'eramũ je 'jau eẽ upe ra'e 'ũ: ‘Eneremifutara tomono enee 'jau’, 'jau eẽ upe ra'e 'ũ”, 'jau 'ga ojeupe, u'arasigamũ 'ũina. A'ere 'ga wemimo'wy'wyrera 'gã nemianuwamũ aipo 'ga 'i eẽ upe. A'eramũ 'ga ojenosõu iapoe'em are. “Kasi a'e pe je'me are 'gã neko'i ajaupe ne kwy”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga eẽ remienũiwera apoukaa ojeupe.

10 A'eramũ 'ga wemiayuwa 'gã amũ monou Juã 'ga ajuwonogukaa rakue.

—Moromunepawa pype Juã 'ga 'ami. Pe'je pejewau 'ga ajuwonoka. A'eramũ pẽe 'ga akagera rerua paratu pype eẽ upe— 'jau 'ga 'gã nupe rakue.

11 A'eramũ 'gã iapou, ojeupe 'ga 'eawer imũ etee futat. A'eramũ 'gã paratu pype Juã 'ga akagera rerua 'ga upe. A'eramũ Erote 'ga imonou Erotiasi eẽ ra'ra eẽ upe. Ojeupe 'gã imurauwe eẽ imonou oy eẽ upe.

—Kweramũ, a'ni— 'jau ãẽ oy upe rakue.

¹²“Erote 'ga 'ga jukaukat 'gã nupe” 'e renupawe Juã 'ga remiayuwa 'gã awau 'ga reumera upe erawau imonou inuga ita kwara pype. A'eramũ 'gã awau imome'wau Jejui 'ga upe.

Kanape'i me'yitawet

(Maku 6.30-44; Luka 9.10-17; Juã 6.1-14)

¹³ Ojeupe Juã 'ga jukaawera mome'urauwe Jejui 'ga 'jau wemimu'eramũ ore:

—Awotywe'eme soo ra'ne 'jau— 'jau 'ga oree.

A'eramũ ore arawau oroyaapa yaruu pype. A'ere 'gã kwaiwete oreo kwaawi.

—Soo 'ga rewiri 'ga porogyta renupa 'jau— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramũ 'gã awau ypia ywiri.

¹⁴ Ojekog ire Jejui 'ga uẽma yaruu awi. Ko'iko'i ete mytuna 'gã 'ua owaẽma oree. 'Gã nesakawe Jejui 'ga ajemuaẽma 'gã nee. Ojero'wu ma'e 'gã 'gã erua 'ga upe. A'eramũ 'ga 'gã katu'oka.

¹⁵ Kaaruwamũ ore 'ga remimu'eramũ 'jau 'ga upe:

—Kaarup, ki 'ei. A'ere nitywi mama'ea 'au 'gã nemi'uramũ ki 'ei— 'jau ore 'ga upe. —Emono 'gã jarejewi. Too 'gã amunawa mũ pype wemi'urama mua ojeupe 'jau— 'jau ore 'ga upe.

¹⁶ A'ere Jejui 'ga 'i etee oree:

—Naani. Nooi futari 'gã. Pẽẽ te mama'ea pemono 'gã nupe— 'jau etee 'ga oree.

¹⁷ —Nitywi futari mama'ea— 'jau ore 'ga upe. —Sĩku etee kanape'ia. Mukũ'i' etee ipira'ia. A'ea niapoi 'gã nupe— 'jau ore 'ga upe.

¹⁸ A'eramũ 'ga 'jau oree:

—Perut ajee jee— 'jau 'ga oree.

A'eramũ ore erawau 'ga upe.

¹⁹ A'eramũ 'ga ojee ajatyka ma'e 'gã nupe 'jau:

—Pe'je pejeapyka juo'wi 'arimũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'gã wapyka. A'ere Jejui 'ga kanape'i pyyka opo pe ipira'i reewe. A'ere 'ga eramã'jãu ywau opo pe. A'eramũ 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree. Ene te 'ã eneresage oree— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

Aipo 'e re 'ga kanape'i mowowoka ipira reewe 'ga imopẽpena imonou wemimu'eramũ ore. Omowowogamũ ojeme'yita oree. A'eramũ ore imonou wapyk ma'efera 'gã nupe.

²⁰ A'eramũ futat 'gã ojemi'waa. Ojemi'wapaw ire 'gã 'jau:

—Niapoi agawewi akiko. A'etea ojeme'yi 'ga upe 'ga omowowogamũ— 'jau 'gã ajaupe. —Janeruwarete 'ga te ome'yi janee. A'eramũ jane jarejewegamũ rëwëjëm jarejemogyau. Janeruwarete 'ga jarejeupe ime'yje'em ire amunipo 'ã jane ty'ara rerekoi— 'jau 'gã ajaupe.

'Gã jemi'wapaw ire ore emyrera mono'oga yrũ pype. Tusi yrupemũ matyneema.

²¹ Kwaiwete 'gã ojemi'waa. Sĩku miu agawewi kũima'efera 'gã pytuna. A'e pe kũjãmera nũ kunumĩmera 'gã netee. A'etea 'gã na'upawi kumia. Wewegamũ 'gã jui.

'Yrajape 'arimũ 'gã ataawet

(Maku 6.45-52; Juã 6.16-21)

²² A'ere Jejui 'ga wemimu'eramũ ore monou ojewi:

–Pe'je iruukwe je renune. Kwe katy pejewau pejejaapa— 'jau 'ga oree. –Je apyta ra'ne. Tamono 'gã 'gã 'wyr ipe 'jau nũ. A'eramũ pëë pejewau je renune— 'jau 'ga oree.

A'eramũ ore arawau 'ga wi 'ga rejaa ojetee'i.

²³ Ojewi mytuna 'gã mono re Jejuu 'ga awau ojeupia wytyra rupi. Ojetee futat 'ga 'ũina oporogytau 'Uwarete 'ga upe ppytunimũ.

²⁴ A'e pe ore arawau arakou oroyaapa. Mukuu te ore oi. Poje wytyuaa 'ua oree, 'y ryjuapi retee.

²⁵ Ku'em ja'wyja'wyrãmũ Jejuu 'ga 'ua ore rewiri. 'Y rajape 'arimũ etee futat 'ga 'ua watau akou. 'Ua 'ga ore rupisika.

²⁶ 'Y rajape 'arimũ 'ga ata resakawe ore orokyjau 'ga wi. Orekyjea ore pifuaka'roka.

–Ajaga nipo kwe 'ut owaẽma janee kũi— 'jau ore aruafukaita arajaupe.

²⁷ A'erauwe Jejuu 'ga 'jau oree:

–Pekyje awi je wi. Je te ojet pë newiri— 'jau 'ga oree.

²⁸ A'erauwe Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

–Ene futat nipo ereko, ki Ku'jyp? Je futat 'jau, je mono ape je muatau 'y rajape 'arimũ eje'jawe— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

²⁹ A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

–Ere ajee ejua— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe Pedro 'ga awau ojyapa yaruu awi. A'eramũ futat 'ga awau watau 'y rajape 'arimũ Jejuu 'ga repejana.

³⁰ Poje 'ga wea'aramũ erujewi wyty are. A'erauwe 'ga kyjei. A'eramũ 'ga awau wypywygamũ. A'eramũ 'ga wafukaita Jejuu 'ga upe:

–Je poar ape, ki Ku'jyp! Jerypywyk je tekou— 'jau 'ga wafukaita, Jejuu 'ga upe.

³¹ A'eramũ Jejuu 'ga 'ga popyka oje'ega 'ga upe:

–Ma'eramũ ene ekyjau ete 'ũ? Ma'eramũ te ene nerejemogypygyi etee je ree? Je rerowia'ri'i tãmëjẽ 'ã ape— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

³² A'eramũ 'ga 'ga rerua eru'aa yaruu pype. Ore pype 'gã 'arauwe wyty wjoeramũ.

³³ A'erauwe ore 'jau Jejuu 'ga upe, yaruu pype ajemogy ma'eramũ:

–A'jea futat. Ene te 'ã Jarejuwarete 'ga ra'yraretea— 'jau ore 'ga upe, 'ga muorypa.

Genesare ywy pewat

(Maku 6.53-56)

³⁴ A'eramũ ore arawau oroyaapa orojekoka Genesare ywy are.

³⁵ Jejuu 'ga kwaaw ire peuwara 'gã oje'ega monou kwe pewara 'gã nupe:

–Pe'je pejejuu Jejuu 'ga resaka. Ojero'wu ma'e 'gã nerua 'ga upe— 'jau 'gã oje'ega monou 'gã nupe.

A'eramũ 'gã ojero'wu ma'e 'gã nerua 'ga upe.

³⁶ A'eramũ 'gã 'jau Jejuu 'ga upe:

–Tene 'gã eneraity pypiremë'ywa pygyi etee agawewi— 'jau 'gã 'ga upe.

A'eramũ 'ga raity pypiremë'ywa pygyarera 'gã ojekatu'okapap najuejue etee futat.

15

Judeu 'gã nemiapo

(Maku 7.1-23)

¹ Anure fariseu 'gã amũ 'ua Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã netee Jerusareg awi oporonupa ee Jejuu 'ga upe:

² —Ma'eramū te eneremiayuwa 'gā nuapoi mama'ea jareypy 'gā je'eg ymaner imū? — 'jau 'gā 'ga upe. —Ymā te 'ā janepy 'gā 'i ajaupe rakue: “Janeruwarete 'ga janejepoeja afutat. Mama'e 'u enune jarejepoeite'ema 'eramū janetyweramū Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau 'gā ajaupe rakue. A'eramū ore orojepoeita orojemi'war enune 'gā 'eawer imū etee futat jepi. A'ere 'ā eneremiayuwa 'gā nojepoei ojemī'war enune 'gā 'eawer imū— 'jau 'gā Jeju 'ga upe.

³ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū ajee nepeenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega pejemogyau 'ū? Na'ga je'eg imū rūi nanē pēē mama'e apou nū. Peje'eawer imū etee 'ā pēē mama'e apou. A'eramū kasi pēē jeremiayuwa 'gā ago'wau ekoete pejemimu'e tywer are ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴ —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Peanuw etee ki pejejuwa 'ga je'ega. Pejey ēē je'ega nanē ianupa etee nū”, 'jau 'ga 'ā rakue. “Ūjara 'gā kurapara 'gā ki peapisi”, 'jau 'ā Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa rakue— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

⁵ —A'ere 'ā pemu'e 'gā 'gā jara 'gā je'ega renuw etee'em are etee pejemogyau. “Pejajara 'gā nūpe mama'e are pejeporomonowere'emamū ki pe'je 'gā nupe: 'Pē nupewara je amono Jarejuwarete 'ga upe ai'i. A'eramū je mama'e mū monowe'em pē nupe', pe'je ki pejajara 'gā nupe”, 'jau 'ā pēē 'gā mu'jau tywet pejemogyau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

⁶ —Aipo apoaramū pēē pejar are iporomutare'emamū futat. A'eramū pēē aipo apoaramū Jarejuwarete 'ga je'ega renupare'emamū futat nanē nū. Jarejuwarete 'ga je'eg imū jēmī 'ā mama'e apowe'em. Pejeje'aw imū etee te 'ā pēē mama'e apou ekoete pejemogyau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

⁷ —“Ore Jarejuwarete 'ga je'eg are oreporenuwiwet jepi”, 'jau futatee 'ā pēē pejemogyau. A'ere pē'me ate. Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari inuga ka'aran are Isai 'ga upe pē nee rakue:

⁸ “Nomŷi agawewi 'gā weaa je ree. A'etea nipo 'gā e'i ekoete futat:

'Arafutar ore Jarejuwarete 'ga. Oroporenuwiweramū 'ga je'eg are', 'jau futatee nanē 'gā ajemogyau nū.

⁹ 'Aramuoryw ore Orojuwarete 'ga', 'jau futatee 'gā jee”, 'jau Janeruwarete 'ga. “A'ere 'ā 'gā 'meramū te.

Nomŷi 'gā weaa je ree. Naje rerowari tāmējē 'gā.

U'eawer are etee 'gā jamu'ei. A'ere 'gā 'jau ajaupe:

'Jarejuwarete 'ga je'eg are je pē mu'ei', 'jau futatee 'gā ajaupe”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa inuga ka'aran are Isai 'ga upe rakue— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹⁰ A'eramū Jeju 'ga 'jau mytuna 'gā nupe:

—Pe'je pejeju pejeapykau je'eg are. Pejeepyoramū ee pejemogyau.

¹¹ Napē pype oo ma'efera rūi pē motywet Janeruwarete 'ga upe pē mogyau. Pē nui uēm ma'ea te pē motywet Janeruwarete 'ga upe. Pēje'egaiwa te pē motywet Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹² A'eramū ore Jeju 'ga remimu'eramū 'ga rerowyka arajua oroporogytau 'ga upe:

—Nafutari fariseu 'gā eneje'ega ra'e— 'jau ore 'ga upe.

¹³ A'eramū Jeju 'ga 'jau oree:

—Anure nipo Janeruwarete 'ga 'gā nereko tyweretei 'gā 'eawer are. Sā'ā koa. Ko jara 'ā opopot ekoete ma'e ka'a po'oa. Wemitymera etee 'ā 'ga imuaranuwukaa oko pype. Nan tee futat nipo Janeruwarete 'ga iapoi. Oje'eg are ajamu'jatywera 'gā nereko tyweri.

14 A'eramū pēē pejejemuaēme'ema 'gā nee. Eae'ema 'jawe 'gā. Eae'ema 'gā ojopopyyk ekoete ajuerawau kwe pe. A'ere nipo 'gā ajueru'ari etee ajuerawau ywy kwara pype. Nan tee fariseu 'gā. Naeapyoi 'gā Jarejuwarete 'ga je'eg are. A'etea 'gā ajamu'e ekoete ee. A'eramū nipo 'gā wemimu'e 'gā nerawau mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejui 'ga oree.

15 A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ore mueapyo ape e'eawer are, ki Ku'jyp. “Napē pype oo ma'efera rūi pē motywet Janeruwarete 'ga upe pē mogyau. Pē nui uēm ma'ea tee pē motywet Janeruwarete 'ga upe. Pēje'egaiwa te 'ā pē motywet Janeruwarete 'ga upe” eawer are— 'jau 'ga 'ga upe.

16 A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—Pēē nanē nipo nepepyygi we pejeakag imū ra'e ki sa? Ekoay pēē na'e ki 'ei. Pēē nanē meewei etee pēneapyo ee ra'e ki 'ei.

17 Nepēneapyoi we futat nipo je'eawer are ki sa? Pejejemi'ua nipo pēē imonou pejejuru pe. A'ere nipo pēē imokona. Pēnemi'ua osou pēnawyrū pype. A'ere nipo “pēnemi'ufera okwapa pē nui” 'ea miamū pē motywere'ema Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga oree.

18 —Pēje'egaiwa te a'jea futat pē motywet 'ga upe. Pejejea'aw imū etee pejeje'ega. Pēje'egaiwa te a'jea futat pēwyter a'wyr'e'ema wesaukat Janeruwarete 'ga upe.

19 Mama'e tywer are etee pejejea'aramū. A'eramū pēē mama'e apou pejejea'ar imū. 'Ga amū nipo wea'aramū akou oporojuka are. A'eramū nipo 'ga oporojukau. 'Ga amū nipo wea'aramū akou wemirekoe'ema kūjā are oko are. A'eramū nipo 'ga okou ēē ree. Kūjā ēē mū nipo wea'aramū akou omene'ema kūima'e are oko are. A'eramū nipo ēē okou 'ga ree. 'Gā amū nipo wea'aramū mama'e tesirū apo are. A'eramū nipo 'ga otyweramū akou Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga amū nipo ojokaraemā futaa akou. A'eramū nipo 'gā amunarūmū ee. Wemifutar imū etee o'meramū nipo. Wea'aw imū etee futat nipo 'gā ajuago'wau ajemogyau. Wea'aw imū etee futat nipo 'gā Jarejuwarete 'ga kurapa.

20 Poromū te 'gā jemotyweawa Jarejuwarete 'ga upe. Na'gā nemi'ua rūi futat 'gā motywet 'ga upe. 'Gā jepoeje'ema miamū nomotyweri 'gā Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga oree, ore mueapyou ee.

Judeu'ema ēē (Maku 7.24-30)

21 A'ere Jejui 'ga ore rerawau pe awi nū. Tiro 'jawa pyri ore oi, Sidoma 'jawa pyri 'jau.

22 Peu ore rekoramū peuwara ēē mū, judeu'ema ēē mū 'ua oje'ega Jejui 'ga upe:

—Ene 'ā Jarejuwarete kīā remimurera, Ku'jyp. Ejemuaēm iki je ree, Ku'jyp— 'jau ēē 'ua 'ga upe. —Mama'eukwaawa 'up jera'yra kyna pir are. Ojero'wu etee te kyna. Epe'a kyna wi jee, Ku'jyp— 'jau ēē 'ga upe au'jeteramū.

23 A'ere Jejui 'ga ēē je'eg anupare'ema 'jawe etee futat. A'eramū ore 'ga remimu'eramū 'jau 'ga upe:

—Emono ēē jarejewi. Jane rewiri etee 'ā ēē rekoi wafukaita— 'jau ore 'ga upe.

24 A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—Janeruwarete 'ga je mua Israeu juapyrera 'gā nupe etee. Judeu 'gā karupa'mī ka'jama 'jawe jee. A'eramū 'ga je mua 'gā nupe, 'gā mu'jaukaa ojee— 'jau 'ga oree. —A'ere ēē najudeu arūi. Amutee ēē te— 'jau 'ga oree.

²⁵ A'ere 'ā ēē ruri ojea'gwawe'em futat wapyka wenupy'āu 'ga rowase 'jau 'ga upe:

—Je resag ape, Ku'jyp. Ejemuaēm je ree— 'jau ēē 'ga upe.

²⁶ A'eramū Jejuī 'ga 'jau ēē upe:

—Sā'ā ae kunumīa mama'e 'ue'emamū ae kunumī remi'urama monoe'ema weymawa upe. Nan tee futat je— 'jau Jejuī 'ga ēē upe.

²⁷ —A'jea futat ere. A'ere ywyu mama'e 'ar ire wā neymawa i'ui futari— 'jau ēē 'ga upe.

²⁸ A'eramū Jejuī 'ga 'jau ēē upe:

—Je rowiat ape ekou ra'e ī. A'eramū je enera'yra ēē katu'oka enee— 'jau 'ga ēē upe.

Aipo 'ga 'e ypyrauwe futat mama'eukwaawa ojepe'au ēē ra'yra ēē wī.

²⁹ A'ere Jejuī 'ga wemimu'eramū ore rerawau pe awi nū. Arawau orowaēma Garirei ypiauu reme'y'warimū. A'eramū ore arawau orojeupia ywytyra rupi. A'eramū Jejuī 'ga wapyka wewiri oo ma'e 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

³⁰ Kwaiwete 'gā 'ua owaēma 'ga upe. Ojero'wu ma'e 'gā 'gā erua 'ga upe 'gā katu'okawamū. Iteu ma'efet, eae'em, ika'na ma'e, ije'ege'em, ikaruat ma'e. Mīmera 'gā 'gā werut 'ga upe. A'eramū Jejuī 'ga 'gā katu'okapap.

³¹ 'Gā katu'oga resakara 'gā oporesagamū 'gā nee.

—Kuu. Ije'ege'emera 'gā 'ga omoje'egukat! Iteu ma'e 'gā 'ga amafu'amukat! Ika'na ma'e 'gā 'ga ikatu'oka. Eae'ema 'gā 'ga imamā'jāu. Israeu juapyrera 'gā Nuwarete 'ga 'gā katu'ogukaa 'ga upe— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā Ku'jywa 'ga muorypa ee.

—Ene te 'ā eneresage oree, ki Ku'jyp. Ojero'wu ma'e 'gā erekatu'ogukat 'ga upe ore reape— 'jau 'gā Ku'jywa 'ga upe, 'ga muorypa ee. —Israeu juapyrera 'gā Nuwareteramū ene 'gā katu'ogukaa 'ga upe oree— 'jau 'gā Ku'jywa 'ga upe, 'ga muorypa 'gā nee.

Kwaturu miu 'gā mojemi'waawet (Maku 8.1-10)

³² Kwaiwete 'gā katu'og ire, Jejuī 'ga 'jau wemimu'eramū oree:

—Ajemuaēm je tekou 'gā nee. Muapyt 'ā 'gā kaaruwamū jane pyri. A'eramū 'awamū 'gā nemi'urama ateepawamū 'gā nui. A'ere je najeporomonoweri 'gā nee tejewi, 'gā nupe mama'e monowe'emamū. Kasi 'gā oje'wyr ipe awau 'gā manūaiwi ty'ara upe ne kwy— 'jau 'ga 'gā nupe.

³³ A'eramū ore 'jau 'ga upe:

—Amunawe'em ipe jane rekoi nū'ū. Nitywi mama'ea 'au. Mō awi sipo ore mama'e muri 'gā mojemi'waawamū?— 'jau ore 'ga upe.

³⁴ A'eramū 'ga 'jau oree:

—Marāmaran te pēkanape'i pytuna?— 'jau 'ga oporonupa ee oree.

—Sete kanape'i pytuna muapyapy'ri etee pira'ia— 'jau ore 'ga upe.

³⁵ A'eramū Jejuī 'ga 'jau mytuna 'gā nupe:

—Pe'je pejeapyka ywyu— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā wapyka.

³⁶ A'eramū 'ga kanape'i pyyka opo pe ipira'i reewe. A'eramū 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree. Ene te 'ā eneresage oree, Kiapi'ni— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

A'ere 'ga kanape'i mowowoka imonou wemimu'eramū oree. Omowowogauwe ojeme'yita oree. A'eramū ore imonou wapyk ma'e 'gā nupe.

³⁷ A'eramū futat 'gā ojemi'waa wewegamū.

—Niapoi agawewi akiko re'ā. A'etea ojeme'yi 'ga upe janee 'ga omowowogamū— 'jau 'gā ajaupe. —Janeruwarete 'ga te 'ā ome'yi janee. A'eramū 'ā jane jarejewegamū rēwējēmī jarejemogyau. Janeruwarete 'ga jarejeupe ime'yje'em ire amunipo 'ā jane ty'ara rerekoi— 'jau 'gā ajaupe.

'Gā jemi'wapaw ire ore emyrera mono'oga ijaga yrūūū pype. Sete yrupemū ore imatyneema.

³⁸ Kwaiwete te ojemi'wat ma'efera 'gā pytuna. Kwaturu miu kūima'efera 'gā pytuna. A'e pe 'ā kūjāmera 'gā pytunamū nū, kunumīmera 'gā netee. Kwaiwete ojemi'wat ma'efera 'gā pytuna.

³⁹ 'Gā jemi'wapaw ire Jejuī 'ga 'gā monou ojewi:

—Pe'je pejewau pejeje'wyr ipe nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

'Gā mono re Jejuī 'ga ore reru'aa yaruu pype nū. A'eramū ore arawau oroyaapa arawau orojekoka Magatā wyy are.

16

Aeremiapoe'ema fariseu 'gā enūinawet (Maku 8.11-13; Luka 12.54-56)

¹ Anure fariseu 'gā amū satuseu 'gā amū netee 'ua oporogytau Jejuī 'ga upe. Nuerowiari 'gā 'ga. “Najarejuwarete 'ga pājē mū rūi 'ga mama'e apoi akou”, e'i etee 'gā ajaupe. A'eramū 'gā 'ua 'ga resaka. A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Aeremiapoe'ema eapo amū ore reape. Taruesak ene mama'e apoa orojemiesagamū 'jau ki sa— 'jau 'gā 'ua 'ga upe.

² A'ere Jejuī 'ga 'gā kwaawi ojee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naani. Naapoa'uweri je amū pē neape. Naje rerowiari te 'ā pejepe. A'eramū je mama'e apowe'em pē nemiesagamū— 'jau ete 'ga 'gā nupe. —Kaaruwamū ywak piraga resaka ki pe'je pejejaupe: “Ai'iwe nipo 'ā nokyri amana”, pe'je ki ywak piraga resag ire.

³ A'ere nipo ku'emamū ywak piragamū resag ire pe'je pejejaupe: “Awamū amana ra'e”, 'jau nipo pēē ywak piragūū resag ire. Ywaga resag ire nipo pēē mū amana kwaapa futat. A'ere nipo naje kwaawi pejepe. Jeremiapofera resaka agawewi nipo pēē. A'etea nipo naje rerowiari pejepe. “Janeruwarete 'ga futat 'ga mut janee”, 'jawe'em nipo pēē jee jeremiapofera resag ire miamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁴ —'Aawuwaramū miamū 'ā nepēa'wyrī futari pejejemogyau 'ga upe. “Oreremiapoe'ema eapo amū oree”, pe'je 'ā jee numiamū. A'ere je naapoa'uweri mama'ea pē nupe pēnemiesagamū. Juna 'ga ree etee je pē muea'ari pē mogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

'Gā nupe oporogytapaw ire Jejuī 'ga awau pe awi nū. 'Ga remimu'eramū nanē arawau 'ga rupi nū.

Wemimu'e 'gā momoranupawet (Maku 8.14-21)

⁵ Arawau yaruu pype aru'aa. A'eramū ore oroyaapa arawau. Garireja ry owajara katy ore arawau. A'ere ore 'ga remimu'eramū kanape'i reroo moka'jami.

⁶ Arawaw ipe Jejuī 'ga 'jau oree:

—Pejea'gu ki fariseu 'gā nui, 'gā mani'oko'o jopype awi, satuseu 'gā ma'e awi 'jau— 'jau 'ga oree.

⁷ Aipo orojeupe 'ga 'eramū ore 'jau arajaupe:

—Kanape'i rerura jane simoka'jam ra'e. Ma'eramū 'ā 'ga poromū 'ga 'i janee— 'jau ore arajaupe.

⁸ A'ere Jejuī 'ga, arajaupe 'e renupawe, 'ga 'i oree:

—Naje rerowiari tāmējē pejepe pejejemogyau ki 'ei. Ma'eramū nā'ā aipo pe'je pejejaupe re'ā “Kanape'i rerure'em are 'ga 'i poromū janee”, pe'je re'ā— 'jau 'ga oree. —Nakanape'i upe rūi je 'i poromū pē nupe. “Pejea'gu ki fariseu 'gā mani'oko'o jopypeaw awi, satuseu 'gā ma'e awi nanē nū”, a'e te je pē nupe kūi. “Morogyta 'gā pejejeupe imowuwut ekoete awi ki pejea'gu”, a'e te je pē nupe kūi— 'jau Jejui 'ga oree.

⁹—Nepēneapyoi we jeje'eg are ra'e. Pemoka'jam nipo jeremiapofera rai'i? Kanape'ia je ime'yitawera rai'i? Sīku etee agawewi ako ai'i. A'etea ako je kanape'ia omowowok imonou sīku miu kūima'e 'gā mojemi'waawamū ai'i. 'Gā jemi'wapaw ire ako pēē emyrera jaga tusi yrū pype ai'i— 'jau 'ga oree.

¹⁰—A'ere ako je sete kanape'i mowowoka kwaturu miu 'gā mojemi'waawamū ai'i nū. 'Gā jemi'wapaw ire marāmaran yrūa ajee pematyneem emyrera pyu rai'i? Sete yrū etee futat ako ai'i. Pemoka'jam te ra'u jeremiapofera rai'i nū? Ma'eramū sipo ajee jerea'aramū kanape'i pyu jaretywe'em are?— 'jau 'ga oree.

¹¹—Nakanape'ia rūi je amome'u pē nupe “Pejea'gu ki fariseu 'gā mani'oko'o jopypeaw awi” je'ea. A'ere 'ā nepēneapyoi je'eawer are— 'jau 'ga oree.

¹²Aipo orojeupe 'ga 'eramū ore orojeapyoramū 'ga 'eawer are.

—“Pejea'gu ki fariseu 'gā 'e awi, satuseu 'gā 'e awi nanē nū” 'e upe te je 'i numiamū— 'jau 'ga oree.

*Pedro 'ga Jejui 'ga mome'uawet
(Maku 8.27-30; Luka 9.18-20)*

¹³Orojokog ire ore arawau wyyu. Sesariafiripai wyyu pe ore arawau. Peu orowaēm ire Jejui 'ga oporonupa ee oree:

—Ma'ja e'i te tekotee 'gā jee, pēneki'yramū jee jepi?— 'jau 'ga oree.

¹⁴—“Juā Batista 'ga te nipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū”, e'i 'gā amū enee jepi. Amumera 'gā: “Eliasi 'ga nipo 'ā 'ut ojewya rai'i nū”, 'jau enee jepi. Amumera 'gā: “Jeremi 'ga nipo, 'ga je'ega mome'warera 'ga amū te nipo 'ua oferapa oporogytau akou janee nū”, 'jau 'gā enee jepi— 'jau ore 'ga upe.

¹⁵—Pēē nū. Ma'ja pe'je ajee jee jepi nū'ū?— 'jau 'ga oree.

¹⁶A'eramū Simão Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—“Janeruwarete 'ga remimurera 'ga futat”, aru'e ore jepi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe. —“Okoteete ma'e 'ga ra'yrarete 'ga futat”, aru'e ore jepi— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁷A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere poromū, Simão— 'jau 'ga 'ga upe, Juā 'ga ra'ya 'ga upe. —Janeruwarete 'ga mama'e esagea wapo enee, 'agamū ene mueapyoukaka je ree. Na'ga amū rūi ene mueapyo je ree. Ywag ipe ako ma'e 'ga, Jeruwarete 'ga futat ene mueapyo je ree— 'jau 'ga Simão 'ga upe.

¹⁸—Enerer irūa Pedroa. Ita enerer irūa. Sā'ā pēē 'oga apoaramū ita 'arimū imyinarāmū itauu monoa ikokaramū. Aipoa te itauua 'oga opyygete etygukare'ema. Nan tee futat ene'eawera “Janeruwarete 'ga remimurera 'ga. Okoteete ma'e 'ga ra'yrarete 'ga futat”, ene'eawera. Aipo ene'eawera rerowiaara 'gā je amogy tejemiayuwamū. Ene 'ā je amogo tejerowiarukaawamū kwaiwete 'gā nupe. Anure nipo ene je rerowiaara 'gā 'wyriaramū futat ereko. Kwaiwete nipo 'gā je rerowiaa. Je rerowiar wyyapi futat nipo 'gā ajemogyau. Mama'eukwaawa 'wyriara remiayua agawewi nipo afuwereteramū 'gā nee. A'etea nipo 'gā nopoiri futari je rerowiar awi. Sā'ā 'oga omŷi esage re i'are'ema. Nan tee futat je rerowiaararetea 'gā nopoiru'jawi je wi— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

19 —Sā'ā saawi rerekwara. 'Wyarararete 'ga woga saawi monou wemi-ayuwa 'ga amū upe. A'eramū aipo 'ga mama'e apou o'wryiara 'ga upe, o'wryiara 'gā je'eg imū etee futat. Nan tee futat je ene mogou 'wryiaramū teje'eg irūnamū. Ene futat 'awamū ereko jeremiayuwa 'gā mu'jau jeremifutar are. “Nan tee siapo 'jau”, 'jau nipo ene ekou 'awamū. Jeremiayuwa 'gā nupe aipo ene 'eramū Janeruwarete 'ga nanē aipo 'jau enee nū. “Nan siapo awi”, 'gā nupe ene 'eramū Janeruwarete 'ga nanē aipo 'jau enee nū— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

20 A'eramū 'ga 'jau oree nū:

—Je mome'u kasi pejepe tekotee 'gā nupe ne. “Jeju 'ga Janeruwarete 'ga remimurera”, 'jawe'em pēē 'gā nupe— 'jau 'ga oree.

Amanūawama mome'uawet
(Maku 8.31-9.1; Luka 9.22-27)

21 A'e pe futat Jeju 'ga amanūawama mome'wau ppy oree:

—Too Jerusareg ipe 'jau. Peu futat nipo judeuramū jane'wryia'ri 'gā je rereko tyweri. Jane'wryia'ri, mainana 'wryiat, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat. Mīmera 'gā nipo je rerekou tyweaete je jukaukaa jefaruu 'gā nupe. A'ere nipo imuapya 'ara rupi Janeruwarete 'ga je moferawi nū— 'jau 'ga oree.

22 Aipo 'ga 'eramū Pedro 'ga 'ga rerojepe'au'i ore wi, oje'egayau 'ga upe:

—Ene'me awi nū'ū. Nene rereko tywera'uweri 'gā nū'ū. Janeruwarete 'ga nene rereko tywerukara'uweri 'gā nupe kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

23 A'eramū Jeju 'ga ojerowaka amā'jāu 'ga ree:

—Ejepe'a je wi, ki Satanasi. Mama'eukwaawa 'wryiara ene mu'eukat poromū jee, ki Pedro. “Tamomoirukat 'ga 'ga Ruwarete 'ga remifutara apo awi 'jau”, e'i te Satanasi ojeupe. A'eramū poromū ene mu'jaukaa jee kūi— 'jau 'ga Pedro 'ga upe. —NaJarejuwarete 'ga remifutar imū rūi ere aipo 'jau jee. Ejemifutar imū te ere aipo 'jau jee— 'jau 'ga 'ga upe.

24 A'ere 'ga 'jau oree:

—Jeremiayuwamū pejekoweramū ki jeremifutar imū etee futat mama'ea peapo. Pejekyjawe'em futat pejerekou tywer awi— 'jau 'ga oree. —Pejemanū awi miamū pejekyjawe'em futat. “Tene 'gā je jukai kwy. Napoira'uweri je Jeju 'ga rerowiar awi”, pe'je etee ki— 'jau 'ga oree.

25 —“Najemanūweri je Jeju 'ga mome'u are” 'jara 'gā nooa'uweri futari ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau 'ga oree. —“Je naapoa'uweri futari mama'ea Jeju 'ga remifutar imū” 'jara 'gā nanē nooa'uweri ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jeju 'ga oree. —Amumera 'gā te nipo ajee e'i “tene 'gā je jukai kwy. Je napoira'uweri Jeju 'ga rerowiar awi”, 'jau. Aipo 'jara 'gā etee awau ywag ipe, Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jeju 'ga oree.

26 —Okaraemā mono'og are etee ea'at ma'e 'gā ni'akwaawi futari. Kwaiwete agawewi 'gā karaemā. A'ere aipo 'gā miamū nooi futari ywag ipe. Nom'yi 'gā weaa Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū 'gā awawe'em 'ga pyri. Mama'eukwaawa rapyaw ipe etee 'gā oi. Peu oo re 'gā nuēmarūi futari jui. Nitywi mama'e mū mama'eukwaawa rapyaw awi 'gā nēnū'jāawamū— 'jau 'ga oree.

27 —Anure nipo pēneki'yramū je ruri tejewya nū. Tejuwarete 'ga renyfuga pype nipo tejuja, 'ga pyriwara 'gā netee. A'eramū futat je pē mepyaupēnemapiofer are najuejue etee futat. Teje'eg imū mama'ea apoarera 'gā je imonou imogyau ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. Tejerowiare'ema 'gā nipo je imonou imogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau 'ga oree.

28 —A'jea futat je 'i. A'eramū futat nipo je tejua pē'wyrriarareteramū te'ŷina pē nupe. Pēē mū nipo je resaka pejemanū enune, peje'wyrriarareteramū je ruramū— 'jau 'ga oree.

17

*'Gā neape Jejuī 'ga jesowo'gōkawet
(Maku 9.2-13; Luka 9.28-36)*

1 Anure seis oser ire Jejuī 'ga awau wyyty'rarimū. Ore mū etee 'ga erawau ojeupi. Muapyra 'gā etee 'ga erawau ojeupi. Pedro 'ga, Tiago 'ga, 'ga rewirera Juā 'ga. Mīmera 'gā etee 'ga erawau erojeupia wyyty'rarimū ojeupi.

2 Peu Jejuī 'ga ojesowo'gōka 'gā neape. 'Ga reakwara wenyfugamū kwara reny 'jawe. 'Ga raitya nanē waparasiagamū 'ga ree nū. Iaparasig enyfu te 'ga raitya 'ga ree.

3 A'erauwe 'gā Moisesi 'ga resaka Eliasi 'ga reewe. Ywag awi 'gā nuri oporogytau Jejuī 'ga upe.

4 Ywag awi 'ut ma'e 'gā nesakawe Pedro 'ga 'jau Jejuī 'ga upe:

—Awa esageay janee ra'e. 'Au etee sapyta 'jau, ki Ku'jyp— 'jau Pedro 'ga Jejuī 'ga upe. —Ere futat te je tap'ŷja apoa pejejeupe? Muapyra tap'ŷja taruapo pē nupe 'jau. Ene upe, Moisesi 'ga upe, Eliasi 'ga upe 'jau— 'jau Pedro 'ga Jejuī 'ga upe.

5 'Ga porogyta pype ywasiga mū 'ua ojypa 'gā nee nū. Enyfu esage te ywasiga. A'e rupi futat Janeruwarete 'ga oje'ega mua 'gā nupe:

—Koromū futat jera'yrarete 'ga. Jeremifutararete 'ga. 'Ga 'ā je muory-pararetea ojee. A'eramū ki pēē pejeapyakau 'ga je'eg are— 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywasiga rupi 'gā nupe.

'Ga porogytapaw ire ywasiga ojeupiapap 'gā nui nū.

6 Jarejuwarete 'ga je'ega renupawe Jejuī 'ga remimu'e 'gā piryyjamū jui. 'Ga je'ega 'gā mogyjau etee. A'eramū 'gā awau wāāpyramū anuruka wyyu.

7 A'erauwe Jejuī 'ga awau 'gā nepejāna opo mowyka 'gā nee.

—Pekyje awi. Pe'je pejejua pejefu'ama— 'jau 'ga 'gā nupe.

8 A'eramū 'gā wowoyramū warekou. A'ere 'gā Jejuī 'ga etee futat esagi 'ga 'amamū. Ywag awi 'ut ma'efera 'gā awau ojeupia ywasiga rupi 'gā nui nū.

9 Wyytyr awi 'gā neruaw ipe Jejuī 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Pemome'ua'ne kasi 'gā nupe ne. Pejejeki'yramū je feraw ire tāmējē tepemome'u 'gā nupe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

10 A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Ma'eramū ajee Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā 'i ū: Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe rakue: “Eliasi 'ga ra'ne nipo ojesaukat 'gā nupe. A'ere nipo 'ga rewiri jeremimonorama 'ga oi ojesaukaa 'gā nupe”, 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa inuga ka'aran are rakue, 'jau 'gā imome'wau oree jepi— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

11-12 A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat 'gā 'i. Eliasi 'ga 'jawewara 'ga ra'ne futat ako 'ut ai'i. “Au'je ki mama'e tywera apo re. Pe'je ki pejepoia pejetywer awi. Ku'jywa 'ga tepē mogy wemiayuwamū 'jau”, 'jau ako 'ga awau pē nupe ai'i je renune ai'i. A'ere nepekwaawi futari 'ga. A'eramū 'gā 'ga rerekou tyweaete wemifutar imū etee futat. Anure nipo 'gā je miamū je rerekou tyweaete 'ga 'jawerimū futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

13 Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā weapyoramū ee ajemogyau.

—Juā Batista 'ga 'ga omome'u janee— 'jau 'gā. —Juā Batista 'ga Eliasi 'ga 'jawewara futat— 'jau 'gā ajuape.

*Kunumī 'ga katu'okawet
(Maku 9.14-29; Luka 9.37-43)*

14 Ywytyr awi otyw ire 'gā kwaiwete 'gā nesaka wwytyra raimy 'wyr ipe. Poje kūima'e 'ga amū 'ua, wapyka wenupy'āu Jejuī 'ga rowase.

15 —Ejemuaēm jera'yra 'ga ree, ki Ku'jyp. Mama'eukwaawa 'up 'ga pir are. A'eramū 'ga moyypa— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe. —Oypiwauwe 'ga 'ari tata pe jepi. 'Y pe nanē 'ga u'aa jepi nū— 'jau 'ga imome'wau Jejuī 'ga upe.

16 —Arut futat je 'ga eneremimu'e 'gā nupe esaukaa ko numiamū. A'ere 'gā nomoiri etee 'ga wī ko— 'jau 'ga imome'wau Jejuī 'ga upe.

17 A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Ma'eramū sipo pēē je rerowiare'ema pejemogyau 'wei? Ymā agawewi nā'ā je pē mu'ei re'ā. A'etea nipo 'ā naje rerowiari tāmējē 'ā pejepe. “Nokoa'uweri je namutamutat pē pype”, a'e agawewi je 'ā pē nupe jā'nū'ū— 'jau 'ga tesirūmera 'gā nupe nanē nū. —Pe'je 'ga ra'yra 'ga rerua jee— 'jau Jejuī 'ga ore mū upe.

18 Kunumī 'ga resakawe Jejuī 'ga 'jau 'ga pirewara upe:

—Ejepe'a 'ga wī— 'jau 'ga jupe.

'Ga 'e ypyrauwe ojepe'au 'ga wī. A'eramū kunumī 'ga ajarueteramū.

19 A'eramū ore 'ga remimu'eramū arawau 'ga repejāna 'ga pyri katu katu. A'eramū ore 'ga upe etee oroporonupa ee:

—Ma'eramū ajee ore norope'aarūi 'ga wī ra'e 'ū?— 'jau ore 'ga upe.

20-21 —Naje rerowiari wejue te 'ā pejepe. A'eramū pēē a'eramū 'ga pirewara moirarūme'em 'ga wī— 'jau Jejuī 'ga oree. —Mostarda 'jawa ra'yi 'ā sikkōsikkōi'i agawewi. A'etea 'ā otyw ire waranup. Aipoa aranuwa 'jawe pejemogy re amunipo 'ā pēē peapo futat mama'ea. Je rerowiar etee te te nipo 'eramū tee pearanup— 'jau 'ga oree. —Je rerowia'ri re amunipo 'ā peapo mama'ea pejemiapoe'ema jepājē mū. Wwytyra upe amunipo 'ā pēē 'jau: “Ejepe'a 'aw awi. Peu'i ewau e'jina”, 'jau amunipo 'ā wwytyra upe. Aipo ojeupe pēē 'erauwe amunipo 'ā wwytyra ojepe'au awau pē'eawer imū etee futat. Tejerowiarāmū te je tepājē monoi pē nupe pēnemiapoe'ema apoawamū— 'jau Jejuī 'ga oree.

*Amanūawama Jejuī 'ga imome'wau'japa
(Maku 9.30-32; Luka 9.43-45)*

22 Anure Jejuī 'ga remimu'eramū ore arajatykau 'ga ree Garireja wywy pe nū. A'eramū 'ga 'jau oree:

—Pēneki'yra agawewi je 'ā. A'etea nipo Janeruwarete 'ga je pyygukat anurenure'i je ree iporomutare'ema 'gā nupe.

23 A'eramū nipo 'ga je jukaukaa 'gā nupe. A'ere nipo 'ga imuapya 'ara rupi ete je moferawī nū— 'jau 'ga oree.

A'eramū ore aru'arasigamū arajemogyau. Aipo 'ga 'ea ore mu'arasiga.

Pira juru awi ka'aranūū ywope'ia renuēmawet

24 Anure Jejuī 'ga wemimu'eramū ore rerawau Kafanaū 'jaw ipe nū. Peu ore waēmawu Janeruwarete 'ga mogyaawa upe ka'aranūū pyykara 'gā 'ua oporonupa ee Pedro 'ga upe:

—Omepy te pē mu'jara 'ga ka'aranūū pyu Jarejuwarete 'ga mogyaawa apokatuawa?— 'jau 'gā Pedro 'ga upe.

25 A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Omepy futat 'ga— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

Pedro 'ga rog ipe osouwe Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Maran te enereapyo ee, ki Simão? Awỹja te ka'aranũũ amono ywy jara 'ga upe? 'Ga remiyauwa 'gã te omepe ywy jara 'ga upe, ywy are ako ma'e 'gã te ra'u nũ?— 'Jau 'ga Simão Pedro 'ga upe.

²⁶ —Ywy are ako ma'e 'gã omepe ywy jara 'ga upe. Naywy jara 'ga remiyauwa 'gã nũi omepe— 'Jau Pedro 'ga 'ga upe.

—A'jea futat— 'Jau Jejuí 'ga 'ga upe. —'Ga remiyauwa 'gã nomepyi futari— 'Jau Jejuí 'ga. —Janeruwarete 'ga futat omogytaawa jara. Je 'ã 'ga remiyauwa.

²⁷ A'ere 'ã je ka'aranũũ ppykara 'gã mepyi. Kasi a'e pe 'gã je raykai ee ne— 'Jau Jejuí 'ga Pedro 'ga upe. —A'eramũ ene ewau ypiauu reme'y'warimũ epinaetyka. Eneremimũ'ar ypya pira juru pe ka'aranũũ ywope'ia mũ ruwi. A'ea tereroo 'gã mepyau jarejee 'Jau— 'Jau Jejuí 'ga Pedro 'ga upe.

A'eramũ Pedro 'ga awau iapou 'ga 'eawer imũ etee futat.

18

Esage ma'e are 'gã mu'eawet (Maku 9.33-37; Luka 9.46-48)

¹ Anure Jejuí 'ga remimũ'eramũ ore arajua oroporonupa ee Jejuí 'ga upe: —Manamũ te jane Jarejuwarete 'ga upe esage ma'eramũ jarejuapyraapa?— 'Jau ore 'ga upe.

² Ojeupe aipo ore 'erauwe Jejuí 'ga kunumĩ renũina:

—Ere ejua 'au je pyri— 'Jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe kunumĩ 'ga amũ 'ua 'ga repejãna 'ga rerowyka.

³⁻⁴ A'eramũ Jejuí 'ga 'Jau oree:

—Peesak te kunumĩ 'ga 'ama je pyri?— 'Jau 'ga oree. —Kunumĩ 'gã nojerowiaraiwi ojee tee jepi. Ujar are 'gã jemogypygyi. Ujara 'gã je'eg imũ etee 'gã mama'e apoi. A'eramũ je 'Jau pẽ nupe: Kunumĩ 'jawewara 'gã etee je amogy 'wyriaramũ tejepyri. Kunumĩ 'gã 'jawe pejemogy re te je pẽ mogyau 'wyriaramũ tejepyri. Kunumĩ 'jawewara 'gã etee esage ma'eramũ jee— 'Jau Jejuí 'ga oree.

⁵ —Kunumĩ 'gã nee ojejukau esage ma'eramũ je reewe futat pejejuka esage— 'Jau 'ga oree.

⁶ —Kwaiwete kunumĩ 'gã je rerowiari ajemogyau. 'Ga amũ nipo je rerowiari awi kunumĩ 'gã momoirukaa 'eramũ nipo Janeruwarete 'ga 'gã nereko tyweretei— 'Jau 'ga oree. —Sã'ã ae ita mogoa ojojuri. A'eramũ 'ã ae ojomonou ojomomoa 'yẽ'ẽ pype ajajukau. A'ere nipo 'y pe imomoripyraera 'ga reko tyweri'i etee. A'eramũ futat 'ga amanũmũ. A'ere nipo je rerowiari awi kunumĩ 'gã momoirukarera 'gã Janeruwarete 'ga ereko tyweretei futari— 'Jau 'ga oree.

⁷ —Nateepawi futari nipo ajaupe mama'e tywera apoara 'gã. Iporiay'i aipo 'gã numiamũ. Aipo 'gã te nipo Ku'jywa 'ga wereko tywerete futat imojero'wau etee— 'Jau 'ga oree.

⁸ —“Jepoa je motywerukat Jarejuwarete 'ga upe. Mama'e tywera apoukaa jee, je motywerukaa Jarejuwarete 'ga upe”, 'Jau ki pejepoa pemonok imonou imomoa pejejewi. Kasi a'e pe pẽpoa pẽ motywerukaru'jaw ine. “Tepyu nanẽ je mama'e tywer apoi ra'e” 'Jaramũ pejepya nanẽ imonoka nũ. Kasi a'e pe pẽpya pẽ motyerukaru'jaw ine nũ. Pẽpo monoga rayramũ futat pẽ nupe. A'ere Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoaramũ pẽ momopori pẽ monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa te ayrete ma'ea imomoripyraera 'gã nupe. “Janepoa jane motywet” 'Jau pejepoa pemososopap pejewi. A'eramũ te nipo mama'e tywera nepeapou'jawi. A'eramũ te peo ywag ipe.

⁹ “Jarejea pyu mama'e resaga jane motywet” 'jaramū pejejea mosoka imonou imomoa pejejewi. Imosog ire te nipo mama'e tywera nepeapou'jawi— 'jau Jejuu 'ga oree. —Wea mosoga ay futat wea mosokara 'gā nupe. A'ere nipo Janeruwarete 'ga te mama'e tywera apoara 'gā momopori imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ea te nipo ayay futat aipo pype imonopyrera 'gā nupe— 'jau Jejuu 'ga oree.

Oka'jam ma'ea karupa'miā
(Luka 15.3-7)

¹⁰⁻¹¹ —Kunumī 'gā nupe kasi pe'je ne, “nepeapoi pēē kunumī'i”, 'jawe'em pēē kunumī'i 'gā nupe, 'jau je pē nupe. Ywagipewara 'gā futat kunumī are ojejuka ma'ea. Weape futat 'gā kunumī rerekoi. Ywag ipe futat 'gā nee ojejuka ma'e 'gā jemogyi Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jejuu 'ga oree.

¹² —Maran te pekwaap? Wyra jara 'ga amū sēg karupa'mi werekoi. Poje karupa'miā mū awau oka'jama 'ga wi. Ma'ja sipo ijara 'ga wapo? Wejat futat 'ga weymawa jū me, juowa 'wawamū. A'eramū 'ga awau oka'jam ma'e rekaa akou.

¹³ Esakawe 'ga aku'iramū oka'jam ma'efer are. A'e pe 'ga aku'iramū agawewi futat oka'jame'em are. A'eramū 'ga oka'jam ma'efer are taetu aku'iramū.

¹⁴ Nan tee futat Janeruwarete 'ga nafutari kunumī amū oa mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejuu 'ga oree.

Mama'e tywera apoara 'gā

¹⁵ —Je rerowiaara 'ga amū nipo mama'e tywera wapo enee. A'eramū ki ekwap eporogytau 'ga upe ejete'e'i ra'ne— 'jau Jejuu 'ga oree. —Ojeupe 'ga tywera ene imome'u re nipo 'ga 'jau enee: “A'jea futat ako je mama'e tywera apoi enee ai'i. A'ere je 'awamū naapou'jawi”, 'jau nipo 'ga enee. A'eramū ene 'ga mojekoty'aa ejee nū.

¹⁶ A'ere ki 'ga ejaykapawe'emamū epytuna 'gā amū eroo ejeupi eroporogytau 'ga upe. Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe rakue: “'Ga upe 'ga remiapo tywera mome'uramū ki pemome'u 'gā amū nemianuwamū 'jau. Majepei 'ga remianuwamū ki pemome'u maranamū mukūja 'gā nemianuwamū. A'eramū 'gā ene'e kwaapa 'jau”, 'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are rakue.

¹⁷ A'ere ki mama'e tywera apoara 'ga 'gā je'ega renuwetee'emamū pē mome'u 'ga Jejuu 'ga rerowiaara 'gā nupe. A'eramū 'gā oje'ega 'gā nupe Jejuu 'ga rerowiaara 'gā je'ega renuwetee'emamū pēē 'jau 'ga upe: “Na-Janeruwarete 'ga remiayuwa rūi ene. Mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwa te ene ra'e”, pe'je ki otywer awi ipoire'ema 'ga upe— 'jau 'ga oree.

¹⁸ —A'eramū je 'jau pē nupe: 'Gā amū nupe “Janeruwarete 'ga pētywera omoit pē nui”, pēē 'eramū 'ga imoiri futari 'gā nui. 'Gā amū nupe te nipo aje pe'je “Nepēpouriwari 'ā pejetywer awi. A'eramū 'ga imoire'ema futat pē nui”, pēē 'eramū 'ga nomoiri futari 'gā nui— 'jau Jejuu 'ga oree.

¹⁹ —A'jea futat je'ea: Ojeupe mukūjamū pēē mama'e renūjamū, Jeruwarete 'ga mama'e apoi futari pē'eawer imū.

²⁰ Je rerowiaara 'gā ajatykau 'upa je upe oje'ega. A'eramū je nanē tekou 'gā pype nū. Maranamū mukūi etee agawewi. Maranamū muapy'ri etee agawewi nipo 'gā 'upa. A'ete je ako 'gā pype— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

Ajaupe 'gā mota'wa are 'gā mu'eawet

²¹ A'eramū Pedro 'ga awau Jejuu 'ga rerowyka oporonupa ee 'ga upe: —Tepytuna 'ga mama'e tywera tejeupe iapou'jau'jawamū sipo je maran tejemota'wau 'ga upe? Sete te sipo je teta'waramū 'ga upe?— 'jau 'ga 'ga upe.

22 A'ere Jejui 'ga 'i 'ga upe:

—Naani nū'ū. Ejeupe 'ga mama'e tywera apou'jau'jawamū ene nanē ejemota'wau'jau'japa etee futat ekou 'ga upe, au'jeteramū— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

23 —Mama'e mū je amome'u pē nupe pē mu'jau pēmota'wa are— 'jau 'ga oree. —'Wyriara 'ga amū nipo 'jau ojeupe oporowyky ma'e 'gā nupe: “Pe'je jeremiayuwa 'gā nerua jee. Taje mepy 'gā 'jau. Kwaiwete ako 'gā jekaraemā rerooi imepyawe'em ai'i. A'eramū 'awamū pejewau 'gā nerua je mepyawamū”, 'jau 'ga ojeupe oporowyky ma'e 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga imome'wau oree.

24 —A'eramū 'ga upe oporowyky ma'e 'gā awau 'ga remiayuwa 'ga amū rerua 'ga upe. Kwaiwete karaemā 'ga weroo imepyawe'em rakue. A'eramū “Je mepyape”, ojeupe 'wyriara 'ga 'eramū 'ga 'jau etee 'ga upe “nitywi futari”, 'jau 'ga o'wyriara 'ga upe.

25 A'eramū 'wyriara 'ga 'jau ojeupe oporowyky ma'e 'gā nupe: “Peroo 'ga me'ega tekotee 'gā nupe 'gā nemifajamū. 'Ga remireko, 'gā na'yt, 'ga karaemā. Mīmera peroo ime'ega. A'eramū pēē 'gā nepyfera rerua jee”, 'jau 'ga opoirū 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga imome'wau oree.

26 —O'wyriara 'ga 'e renupawe, 'ga wapyka wenupy'āu 'ga rowase: “Ejemuaēm te je ree. Erejeaei awi je ree. Tene je ra'ne. Tamepy ene 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jejui 'ga imome'wau oree.

27 —A'eramū 'wyriara 'ga ajemuaēma 'ga ree. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe: “Ajemuaēm je ene ree. A'eramū je tejea'aru'jawe'emamū temepye'em are. Ere ewau”, 'jau 'ga 'ga upe.

28 A'erauwe imepyare'ema 'ga awau uēma 'ga rog awi. Awaw ipe 'ga opytuna 'ga amū rowosōu. Ināinānī'i agawewi 'ga pytuna 'ga 'ga mepyawe'em rai'i. A'etea 'ga 'ga ajue'opyyk 'ga majaetyetyka: “Ere je mepyau 'awamū”, 'jau 'ga oje'ega moywyrafena 'ga upe.

29 —A'eramū 'ga pytuna 'ga wapyka wenupy'āu 'ga rowase: “Ejemuaēm te je ree. Tene je ra'ne. Tamepypap ene 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jejui 'ga imome'wau oree.

30 —A'ere 'ga 'i etee 'ga upe: “Naani. Napoiri futari je ene wi”, 'jau etee 'ga 'ga upe, 'ga monou imomoa moromunepawa pype. “Je mepye'emamū nereēmi jui”, 'jau 'ga 'ga upe.

31 —'Wyriara 'ga poirū 'gā 'ga resaka. A'eramū 'gā awau 'ga mome'wau o'wyriara 'ga upe. “Ene 'ā erejemuaēm agawewi 'ga ree. A'etea 'ga naje-muaēmi opytuna 'ga ree”, 'jau 'gā imome'wau o'wyriara 'ga upe.

32 —A'eramū 'wyriara 'ga 'ga renūina: “Ere ejua. Taporogyta enee 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe.

—Ojepyri 'ga rurauwe 'wyriara 'ga oje'ega moywyrafena 'ga upe. “Ene-tywerete jee 'awamū. 'Ejemuaēm je ree' ere ako jee ai'i. A'eramū ako je tejemuaēma ene ree ai'i.

33 A'etea 'ā nerejemuaēmi epytuna 'ga ree rai'i. Ejee je jemuaēma 'jawe ki ejemuaēma epytuna 'ga ree”, 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jejui 'ga imome'wau oree.

34 —Opytun are wemiayuwa 'ga jemuaēme'emamū 'wyriara 'ga amara'neramū 'ga ree. “Nerejemuaēmi epytuna 'ga ree. A'eramū je tejemuaēmu'jape'ema ene ree”, 'jau 'ga wemiayuwa 'ga upe 'gā monou imu'ama moromunepawa pype. A'eramū 'ga 'jau moromunepawa raarana 'gā nupe: “Naje mepy 'ga. Najemuaēmi nanē 'ga opytuna 'ga ree. A'eramū pēē 'ga rerekou tyweaete jee, 'ga mayrūmū jee”, 'jau 'ga 'gā nupe. “Je mepyawe'em 'ga nuēma'uweri”, 'jau 'ga 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga imome'wau oree.

35 —Nan tee futat Jeruwarete 'ga. Pejepytuna 'gã pë nereko tyweawer are pëë au'jeteramü 'gã nayka re Janeruwarete 'ga nanë pë naykau pëtywer are. Pënykaupawe'em pëtywer are. Nomoiri futari 'ga pëtywera pë nui. A'eramü 'ga pë monou pë nereko tyweaete mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejui 'ga oreë, ore mu'jau ee.

19

Peetyg awi pejemirekoa (Maku 10.1-12; Luka 16.18)

¹ 'Gã nupe oporogytapaw ire Jejui 'ga ore reruatau nü. Garireja ywy awi arawau oroyaapa. Jotäu ry owajara katywarä rape rupi arawau. A'eramü ore orojewya oroyaapa nü, Judeja ywy pe arajua nü.

² A'eramü mytuna 'gã awau ore rewiri. Amumera 'gã ojero'wau. A'eramü Jejui 'ga ojero'wu ma'e 'gã katu'okapap.

³ Poje fariseu 'gã amü 'ua 'ga rerowyka. “Siesak 'ga je'eg amutee jarejee 'jau”, 'jau 'gã ajaupe. “'Ga je'eg ekoeteramü, 'Nuenuwi 'ga Moisesi 'ga je'ega ra'e, sa'e 'ga upe 'jau”, 'jau 'gã ajaupe. A'eramü 'gã 'jau 'ga upe:

—Jaruate sipo kũima'e 'ga amü wemireko retygi mama'e'emete are we?— 'jau 'gã 'ga upe.

⁴ A'eramü Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pënea'ar iki pejemimogytafer are. “Mama'e apoawamü Janeruwarete 'ga kũima'e 'ga apoi, kũjã ëë reewe rakue” 'eawer are pejejea'aramü pejemogyau.

⁵ Janeruwarete 'ga te 'ã e'i rakue: “Kũima'e 'ga je aapo kũjã ëë reewe. A'eramü 'ga wemirekoramü kũima'e 'ga opojo'ogamü ujara 'gã nui ojemujaa wemireko ëë ree etee”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. “Ajuee ojemujar ire 'gã jemogyi majepeï teewara 'jawe jee”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue.

⁶ Ajuerokoe'ëwe 'gã muküi futat 'gã nekoi. A'ere ajueroko re 'gã majepeï teewara 'jawe 'gã nekoi Jarejuwarete 'ga upe. Janeruwarete 'ga wejue werekoutak 'gã ajaupe. A'eramü pëë pejemojo'ogukararüm'e'em pejejauï, pejeuereko re— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁷ —Ma'eramü sipo ajee Moisesi 'ga 'i rakue: “Pejemireko retyka ki ka'arana pekwasiarukat 'gã amü nupe ëë ree. 'Aetyk je ene tejemirekoramü akiko', pe'je ki ikwasiarukaa pejemirekofera ëë ree, imonou ëë upe”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue— 'jau fariseu 'gã 'ga upe.

⁸ A'eramü Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—A'jea futat. Niporenuwiwari wejue pëpyy 'gã Jarejuwarete 'ga ree rakue. A'eramü Moisesi 'ga 'gã mueapyoukaa aipo are rakue. A'ere Janeruwarete 'ga aipo ne'i aepyyp 'gã nupe rakue— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁹ —A'ere a'jea futat je 'i: 'Ga amü ëë ree 'ga reko re etee ki pejemireko peetyk. A'ere kasi ee pejeporetygiwere'emamü peetyg ine. 'Ga amü ëë ree 'ga rekoe'emamü pëë pejemireko retyka ekoete'em. Kasi a'e pe pejemirekoe'em are ako ma'e 'jawe pejemogoukat amutee ëë rereko re ne— 'jau Jejui 'ga fariseu 'gã nupe.

¹⁰ A'eramü ore Jejui 'ga remimu'eramü 'jau 'ga upe:

—Ma'eramü sipo ae wemireko retyke'ema najemogyi nan etee futat— 'jau ore 'ga upe.

¹¹ A'eramü Jejui 'ga 'jau oreë:

—'Gã amü nauagi ojetee ajemogyau. Jarejuwarete 'ga remifutar imü etee futat 'gã amü remirekoramü. A'ere 'ga amü naemirekoi, 'ga remifutar imü etee futat— 'jau 'ga oreë.

12 —'Gã amũ nipo u'aa oteuramũ. A'eramũ 'gã wemirekowere'emamũ. Amumera 'gã nipo ojeapi'a oogukaa 'ga amũ upe. A'eramũ 'gã wemirekoe'emamũ futat ajemogyau. Amumera 'gã te nipo ajee naemirekoweri futari. "Jarejuwarete 'ga upe toporowyky 'jau kwy. A'eramũ je tejemirekoe'emamũ tekou", 'jau nipo 'gã ojeupe. A'eramũ emirekowere'ema 'gã wemirekoe'emamũ futat ajemogyau— 'jau Jeju 'ga ore.

*Jeju 'ga kunumĩ 'gã netee
(Maku 10.13-16; Luka 18.15-17)*

13 Anure kũjã 'gã amũ wa'ya 'gã nerua Jeju 'ga upe nũ:

—Orera'ya apyte'rarimũ epo emono a'i kĩĩ— 'jau 'gã erua 'ga upe. —Jarejuwarete kiã upe epogyta wã nee. A'eramũ Janeruwarete kiã ojejukau esage wã nee, aru'e ore enee kĩĩ— 'jau kũjãmera 'gã 'ga upe.

A'ere ore Jeju 'ga remimu'eramũ ore 'i etee 'gã nupe:

—Perur awi pejeja'ya 'gã 'ga upe 'ga porogyta 'ga 'amamũ. Nepemaruukari 'ga porogyta— 'jau ore 'ga remimu'eramũ 'gã nupe.

14 A'eramũ Jeju 'ga 'jau ore:

—Naani. Peapo awi nanuara. Tene kunumĩ 'gã nuri je pyri— 'jau etee 'ga ore. —Janeruwarete 'ga kunumĩ 'gã afutat wemiayuwamũ. Kunumĩ 'jawewara 'gã nupe etee Janeruwarete 'ga reni 'wyriaramũ. Kunumĩ 'gã ojemogypyk Jarejuwarete 'ga ree. Ojerekokatuukat 'gã 'ga upe. 'Gã 'jawe peko— 'jau 'ga ore.

15 A'eramũ 'ga opo monou kunumĩ 'gã apyte'rarimũ. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Janeruwarete 'ga ojejuka esage pẽ nee, kunumĩ— 'jau 'ga 'gã nupe.

'Gã apyte'rarimũ opo mono re 'ga awau 'gã nui.

Jarejuwarete 'ga pyri oo are

*'ga poronupawet
(Maku 10.17-31; Luka 18.18-30)*

16 Anure kũima'e 'ga amũ 'ua Jeju 'ga rerowyka'i oporonupa ee 'ga upe:

—Ma'ja te je aapo esage ma'eramũ Jarejuwarete 'ga upe tewawamũ ywag ipe temanũ re?— 'jau 'ga oporonupa ee Jeju 'ga upe.

17 A'eramũ Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'eramũ ene ejua eporonupa ee jee nũ ki 'ei? Mama'e esagerete are ki 'ei?— 'jau Jeju 'ga 'ga upe. —Janeruwarete 'ga etee futat esage ma'ea. "Ene 'ã Jarejuwarete 'ga 'jawewara futat", ere te jee?— 'jau 'ga 'ga upe. —Ywag ipe eoweramũ mama'ea eapo 'ga je'eg imũ etee, Moisesi 'ga upe 'ga remikwasiarukarar imũ etee— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

18 —Maranuara a'eramũ je mama'e apou ki 'ei?— 'jau 'ga Jeju 'ga upe.

—Ymã te 'ã Moisesi 'ga Janeruwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are janee rakue. A'e are ejea'at.

"Peporojuka awi. Peko awi pejejuemireko are.

Pemunarũ kasi mama'e are ne. Peje'ẽwu'jag kasi 'ga amũ ne.

19 Pejejara 'gã je'ega ki peanuw etee.

Pereko esage ki 'gã pejejereko esage 'jawe etee futat",

'jau 'ga 'ã ikwasiaa inuga ka'aran are rakue. Mĩmera 'ã erekwaapap— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

20 A'eramũ 'ga 'jau Jeju 'ga upe:

—Je kunumĩawe futat aipoa akwaap ikue. Moisesi 'ga je'eg imũ etee futat je mama'e apoi tekou. Ma'ja'ja jee je aapo 'ũ?— 'jau 'ga Jeju 'ga upe.

21 A'eramũ Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere. A'ere 'awamū mama'e mū eapo, 'ga ree eparuerowiar wyyapiweramū. Ekaraemā eme'emap. A'ere ene ka'aranūū monou ika'aranūūe'ema 'gā nupe. Aipoa ene iapo re, Janeruwarete 'ga ene monoi ojepyri ene manū re. Mama'e esagea te nipo 'ga amut enee anure, ekaraemā 'gā nupe imonoawera mepyyau enee anure. Ekaraemā me'eg ire ene ejua je rewiri— 'jau Jeju'i 'ga 'ga upe.

²² Aipo ojeupe Jeju'i 'ga 'eramū 'ga u'arasigamū etee okaraemā are. Kwaiwete te 'ga karaemā. A'eramū 'ga oporome'egiwere'emamū okaraemā are. A'eramū 'ga 'jau ojeupe etee futat: “Naani. Naapoa'uweri je nanuara”, 'jau 'ga ojeupe etee futat. A'eramū 'ga u'arasigamū awau Jeju'i 'ga aipo ojeupe 'eramū.

²³ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau wemimu'eramū oree:

—Ayay te ikaraemā kwai ma'e 'gā jemogyi Jarejuwarete 'ga remiyuwamū— 'jau 'ga oree.

²⁴ —Ayay te ikaraemā kwai ma'e 'gā jekatu'ogukari Jarejuwarete 'ga upe. Kwaiwete 'gā karaemā. A'eramū 'gā okaraemā are etee wea'aramū. Okaraemā are etee aipo 'gā jemogypygyi akou. NaJarejuwarete 'ga ree rūi 'gā jemogypygyi ajemogyau. Jarejuwarete 'ga opoara futare'ema ajemogyau. Jeje'ega renupe'ema futat ajemogyau— 'jau Jeju'i 'ga oree. —Sā'a kawaruu 'jawewara kamerua aguja kwara rupi ikwawe'ema. Nan tee futat ayayramū ikaraemā kwai ma'e 'gā ojekatu'ogukaa Jarejuwarete 'ga upe. Ikaraemā kwai ma'e 'gā nijekatu'ogukariweri futari Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga oree.

²⁵ Aipo renupawe ore oroporesagamū etee 'ga ree arajemogyau. A'eramū ore oroporonupa ee arajaupe etee futat:

—Maranuara 'gā tete Janeruwarete 'ga okatu'ok?— 'jau ore arajaupe.

²⁶ Aipo ore 'eramū Jeju'i 'ga amā'jāu ore ree 'jau oree:

—Pē nupe nayrareferi futari. Ayay futat mama'e apoā pē nupe. A'ere nitywi futari Janeruwarete 'ga remiapoe'ema mū mama'ea. Mama'ea naayi futari 'ga upe. Ikaraemā kwai ma'ea miamū Janeruwarete 'ga okatu'ok, “Jekatu'og ape” ojeupe 'gā 'eramū— 'jau etee Jeju'i 'ga oree.

²⁷ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ore ako aruejat orokaraemā arajua ene rupi ai'i. Oropytuna nanē futat ako ore ejaa ai'i nū. Ma'ja te ore mama'e rejaawera repya?— 'jau 'ga Jeju'i 'ga upe.

²⁸ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ako ai'i. A'eramū je 'jau pē nupe: Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e momyau nū. Aipoa 'ara rupi nipo je te'šina pēneki'yrareteramū 'wyyriarareteramū pē nupe. A'eramū nipo je pēē nanē futat pē mogyau 'wyyriaramū tejepyri. Israeu 'ga ra'yra 'gā pytuna tusi. A'eramū je pē monou pē mogyau 'wyyria'riramū 'gā nupe Israeu juapyrera 'gā nupe. A'eramū Israeu juapyrera 'gā nipo awau pē nowase. A'eramū nipo pēē 'jau mama'e esage apoara 'gā nupe: “Mama'e esage ereapo rakue, Jarejuwarete 'ga je'eg imū rakue. A'eramū 'ga ene mepyyau eneremiapofer are”, 'jau nipo pēē 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga oree. —Mama'e tywera juapera 'gā nupe nipo pēē 'jau: “Mama'e tywera etee ereapo Jarejuwarete 'ga upe rakue. 'Ga je'eg imū jēmī mama'e apowe'em rakue. A'eramū 'ga pē mepyyau pēnemiapo tywer imū etee futat”, 'jau nipo pēē 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga oree.

²⁹ —Amanū re je ree omama'e rejaarera 'gā juejue awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri. Peu te 'ga mama'e teepawe'ema muri 'gā nupe kwaiwete, je ree 'gā mama'e rejaawera repyamū futat mua 'gā nupe. Oy ēē rejaarera 'gā, 'uwa 'ga rejaarera 'gā, wa'yra 'gā nejaarera 'gā, weki'yra 'gā nejaarera 'gā,

wenyra 'gã nejaarera 'gã, okywya 'gã nejaarera 'gã, wykiera 'gã nejaarera 'gã, woga rejaarera 'gã, oywy rejaarera 'gã. Mîmera 'gã juejue ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri amanũ re. 'Gã nupe juejue futat Janeruwarete 'ga mama'e esage muri kwaiwete— 'jau Jejui 'ga oree.

³⁰—'Awamũ 'gã amũ reni 'wyrriaramũ ajaupe. A'ere nipo anure aipo 'gã jemogyi akotee ma'eramũ etee nũ. 'Awamũ 'gã amũ jemogyi akotee ma'e 'gã 'jawe. A'ere anure nipo aipo 'gã jemogyi 'wyrriara 'jawewaramũ nũ. 'Awamũ omama'e rejaarera 'gã akotee ma'e 'jawe etee futat 'gã jemogyi. A'ere nipo anure, 'wyrriarateramũ je renamũ, je ree omama'e rejaarera 'gã jemogyi 'wyrriaramũ je pyri— 'jau Jejui 'ga oree.

20

Wemifutar imũ etee Janeruwarete 'ga jane mepyawam

¹ A'eramũ Jejui 'ga 'jau:

—Mama'e mũ je amome'u pẽ nupe pẽ mu'jau tejeupe pẽnemiapofera mepy are. Sã'ã uwa ko jara 'ga amũ oa ai'iwetetewe ojeupe oporowyky ma'e 'gã amũ nekara.

² Iporowykye'ema 'gã nesakawe 'ga 'jau 'gã nupe: “Pejot pejeporowykyau jee”, 'jau 'ga 'gã nupe.

—“Maran sipo ajee ore mepy ape?” 'jau 'gã 'ga upe.

—“Majepeja ka'aranũ ywope'i pyu etee futat je tejeupe pẽporowykawera mepyi pẽ nupe”, 'jau 'ga 'gã nupe.

³—A'eramũ 'gã awau 'ga rupi oporowykyau 'ga ko pe. Kwarawyrũ'iramũ ko jara 'ga awau amunawa pyter ipe nũ, iporowykye'ema 'gã amũ nesaka nũ.

⁴ A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe: “Pejot pejeporowykyau jeko pe. Kaaruwamũ tamepy pẽ 'jau, tejeupe pẽporowykawer are 'jau”, 'jau 'ga 'gã nupe.

⁵ A'eramũ 'gã awau oporowykyau 'ga upe.

—Aje kwara kwawamũ ko jara 'ga awau, 'gã amũ nerua 'gã moporowykyaukaa ojeupe nũ. Kwara jerewamũ 'ga awau, 'gã amũ nerua nũ.

⁶ Kaarup ja'wya'wyrãmũ 'ga awau amunawa pyter ipe nũ. A'eramũ 'ga iporowykye'ema 'gã amũ nesaka nũ. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe: “Ma'eramũ pẽ pejeporowykawe'em pejemogyau 'ũ?” 'jau 'ga 'gã nupe.

⁷—“Nitywi 'pe'je pejejua pejeporowykyau jee' 'jara 'ga amũ oree”, 'jau 'gã 'ga upe.

—A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe: “Pe'je ajee pejewau pejeporowykyau jee 'ũ”, 'jau 'ga 'gã nupe.

⁸—Kaarup katu katuramũ ko jara 'ga 'jau opoirũ 'ga upe: “Emepy ki oporowyky ma'e 'gã jee. Kaarup ja'wya'wyrãmũ oporowyky ma'e 'gã na'ne ki emepy jee. A'ere aje 'ut ma'efera 'gã, a'ere 'ut ypy ma'efera 'gã maapawamũ 'jau”, 'jau 'ga opoirũ 'ga upe.

—“Nai'i", 'jau 'ga poirũ 'ga 'ga upe.

⁹—A'eramũ 'ga ka'aranũ ywope'ia mũ monou kwara ooramũ oporowyky ma'e 'gã nupe.

¹⁰ 'Gã mepy resakawe, oporowyky ypy ma'e 'gã 'jau ajaupe: “Kuu. Ka'aranũ ywope'ia 'ga omono 'gã nupe jane upe 'ga 'eawera 'jawe etee futat”, 'jau 'gã ajaupe. “Jane upe taetu sipo ajee 'ga imuri kwaiwete'i. Ko'aramuku te ako jane porowykyi ko a'i kũ”, 'jau 'gã ajaupe.

¹¹—A'ere naani. Kaaruwamũ oporowyky ma'e 'gã mepy 'jawe etee futat 'ga imono'i 'gã nupe. A'eramũ 'gã amara'neramũ ko jara 'ga ree.

¹²—“Ko'aramuku agawewi ako ore porowykyi ko, kwaray pype ko. A'etea 'ga 'ã ore mepy kaaruwamũ oporowyky ma'e 'gã 'jawe etee. Nore mepy esagei ako ape ko”, 'jau 'gã oje'egayau ko jara 'ga upe.

13 —A'eramū ko jara 'ga 'jau 'gā nupe: “Naani. Pē nupe teporogytau ako je 'i pē nupe ko: 'majepei tee ka'aranūū ywope'ia tomonō pē nupe 'jau, tejeupe pēporowyky mepyawamū 'jau', a'e ako je pē nupe ko. 'Nai'i', 'jau ako pēē jee ko. A'eramū 'ga je eawer imū etee futat pē mepyau.

14-15 Pe'je pejeka'aranūū pyyka erawau pejelog ipe”, 'jau 'ga 'gā nupe. “Jema'ea te 'ā ka'aranūūa. A'eramū je tema'ea etee futat erekou nan oporowyky'i'i ma'e 'gā mepyau pē 'jawe etee futat. Mama'e esage te je aapo 'gā nupe. A'e are 'ā pēmara'ne je ree?” 'jau ko jara 'ga 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

16 —Nan tee futat Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gā mogyi pāwē pāwē ojepyri anure— 'jau 'ga oree. —Werowiaar ymanera 'gā, amanū ja'wyja'wy pype werowiaara 'gā nanē 'ga imonou ojepyri futat nū. Wemifutar imū etee futat 'ga werowiaaramū pē mogyau ojepyri futat. Aju'jaju'jawe etee futat 'ga 'gā mogyi ojepyri— 'jau Jejuī 'ga oree.

Amanūawama Jejuī 'ga imome'wau'japa
(Maku 10.32-34; Luka 18.31-34)

17 A'eramū Jejuī 'ga ore rerawau Jerusareg ipe wemimu'eramū. A'ere mytuna 'gā oi ore rupi. A'eramū 'ga ore renūina ojeupe:

—Pejepe'a'i 'gā nui ra'ne. Taporogyta pē nupe etee 'jau— 'jau 'ga oree.
A'eramū ore orojepe'au'i mytuna 'gā nui.

18 A'eramū 'ga 'jau oree:

—Jerusareg ipe jane oi 'awamū. Peu futat nipo 'ga amū pēneki'yramū je monoi mainana 'wyrriara 'gā nupe, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee— 'jau 'ga imome'wau oree. —A'eramū nipo 'gā 'jau jee: “Sijukaukat 'ga 'gā nupe 'jau”, 'jau nipo 'gā jee.

19 A'eramū nipo 'gā je monou judeue'ema 'gā po pe. A'eramū nipo judeue'ema 'gā je kurapa, je nupānupāu, je monou je mu'ama 'ypeywar are jejjywa pypiraa je manamamū futat. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi Janeruwarete 'ga je moferawi etee nū— 'jau 'ga oree.

Sepeteu 'ga remireko ēē 'eawet
(Maku 10.35-45)

20 A'ere Sepeteu 'ga remireko ēē wa'yra 'gā nerua Jejuī 'ga rerowyka'i. A'eramū ēē wāāpyramū 'jau Jejuī 'ga upe:

—Mama'e esagea eapo jera'yra wā nupe, Ku'jyp— 'jau ēē 'ga upe.
Tiago, Juā. Mīnamū ēē ra'yra 'gā.

21 A'eramū 'ga 'jau ēē upe:

—Ma'ja ene ifutaa 'gā nupe je iapoa?— 'jau 'ga ēē upe.

A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Jera'yra wā emuapygukat ejepyri, oree 'wyrriarareteramū e'yinaaw ipe. Ejakwatawa katy kiā amū emuapygukat. Ajepeja kiā ejau katy emuapygukat, wā mogyau 'wyrriaramū ejepyri— 'jau ēē 'ga upe.

22 A'eramū Jejuī 'ga 'jau ēē ra'yra 'gā nupe:

—Nepēneapyoi futari nipo ee ki sa. 'Wyrriarareteramū je reko enune nipo 'gā naje rerekoarūi. Je rereko tywerete te nipo 'gā. Pejereko tywerukat sipo je pyri? Pēnuag sipo pejejereko tywera upe?— 'jau 'ga ēē ra'yra 'gā nupe.

—Oreruag futat ore jupe nū'ū— 'jau 'gā 'ga upe.

23 —A'jea futat nipo 'gā pē nereko tyweri anure. A'ere je miamū namuapygarūi pēē tejepyri tepoaawamū. Jeruwarete 'ga etee te okwaap. Wemifutar imū etee 'gā amū mū'jāu 'gā muapygukaa je pyri— 'jau Jejuī 'ga 'gā mu'jau ojepyri wapyk ma'e 'gā nee.

24 'Gã je'ega renupawe ore amumeramũ Jejuí 'ga remimu'eramũ aramara'neramũ mukũja 'gã nee.

25 A'eramũ Jejuí 'ga ore renũina ore majatykau ojee. A'eramũ 'ga 'jau oree: —Pekwaap judeue'ema 'gã 'wyríara 'gã nemiapoa. 'Gã 'wyríara 'gã wemiayuwa 'gã monou kwe pe mama'e apoukaa ojeupe: “Nan iki peapo jeje'egawer imũ etee futat”, 'jau nipo 'wyríara oje'ega wemiayuwa 'gã nupe. Iapo esage'emamũ nipo 'gã 'wyríara 'gã nereko tyweretei. A'etea nipo 'ga 'jau ojeupe: “Je 'ã kũima'eeteeteramũ”, 'jau nipo 'ga 'ũina ojeupe— 'jau Jejuí 'ga oree.

26-27 —A'ere pëë jeremiayuwamũ na'gã 'jawe rũi pejemogy. 'Wyríaramũ pejejekoweramũ pëë mama'e apou pejejaupe, pejejopoa etee futat mama'e apou pejejaupe. Pejejaupe oporowyky ma'eramũ etee futat pejemogy. A'eramũ nipo je pë mogyau 'wyríaramũ— 'jau 'ga oree.

28 —Je 'ã pëneki'yratea agawewi. A'etea je 'ã ojat 'awa wyy pe mama'e apou pë nupe. Natejeupe mama'e apoukaa rũi je ruri. Pë nupe mama'e apoawamũ te je ruri. Temanũmũ te 'ã je ruri 'au pë nupe. Pë katu'okawamũ te je ruri 'awa wyy pe. A'eramũ taetu 'gã taje rerowiát 'jau kwy, a'e te je 'ã— 'jau 'ga oree.

Mukũi eae'ema 'gã

(Maku 10.46-52; Luka 18.35-43)

29 Jerikoa 'jawa amunaw awi ore oramũ mytuna 'gã 'ua ore rewiri.

30 Mukũi eae'ema 'gã 'upa wapyka peyse pe. A'eramũ 'gã kwaiwete 'gã je'ega renupa 'upa.

—Awýja te poromũ ako?— 'jau 'gã ojepeyriwara 'gã nupe.

—Jejuí 'ga okwap akou— 'jau 'gã 'gã nupe.

Aipo ojeupe 'gã 'eramũ 'gã wafukaita 'ga upe:

—Ku'jyp! Ene 'ã Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera! Ejemuaëm ore ree. Epãjë mũ ore katu'og ape!— 'jau 'gã wafukaita Jejuí 'ga upe.

31 A'eramũ mytuna 'gã 'jau 'gã nupe:

—Pepije pejejupa. Aereau toko re'ã— 'jau 'gã 'gã nupe.

Aere 'gã jero'wuro'wui etee futat wafukaita 'ga upe:

—Ku'jyp! Ene te 'ã Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera. Ejemuaëm ore ree. Ore resag ape, aru'e ore enee— 'jau 'gã ojero'waro'wau etee wafukaita 'upa.

32 A'eramũ Jejuí 'ga opytau pe pe 'gã nee.

—Pe'je ajee pejejua— 'jau 'ga eae'ema 'gã nupe.

A'erauwe eae'ema 'ga 'ua 'ga je'ega repejãna. A'eramũ Jejuí 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'ja te pefutat pejejeupe je iapoa?— 'jau 'ga 'gã nupe.

33 —Taramã'ë 'jau nũ, aru'e ore enee, ki Ku'jyp. Orereapaw ore ikue— 'jau 'gã Jejuí 'ga upe.

34 A'eramũ Jejuí 'ga ajemuaëma 'gã nee. A'eramũ 'ga opo monou 'gã nea 'arimũ.

—Amamã'ë je pëë nũ— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

Aipo 'ga 'erauwe 'gã amã'jãu nũ. A'eramũ futat 'gã awau Jejuí 'ga rupi.

21

Kawaru'i 'arimũ Jejuí 'ga ataawet

(Maku 11.1-11; Luka 19.28-40; Juã 12.12-19)

1 Jerusarega pyriu'i ore oropytau amuna'wi pe, Pefaje pe. Pefajea 'upa wyytyra pyri, Oriweira 'jawa pyri. A'eramũ Jejuí 'ga 'jau mukũjamũ oree:

²—Pe'je pejewau pejekwapa je renune pejewau pejewaëma iruupeuwara amunawa upe. Pejesouwe nipo pëë kawaru'i mü resaka. Nuatai we nipo 'gã amü i'arimü. A'ea ki perut iamoiã jee— 'jau Jejuí 'ga oree.

³—“Ma'eramü te peko ee?” pejejeupe 'gã 'eramü ki “Janejara 'ga te e'i oree ko: Kawaru'ia perut jee ra'ne, e'i 'ga oree ko. A'ere nipo 'ga ko'iko'i ete imuri pë nupe nü”, pe'je ki 'gã nupe— 'jau 'ga oree.

⁴Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga amü upe ee rakue:

⁵“Pe'je Jerusareg ipewara 'gã nupe: 'Owaëm futat pë'wyriararete 'ga ra'e. Ipota'wa ma'e 'ga. Kawaru'i aranuwmueuu 'arimü 'ga ruri akou', pe'je ki Jerusareg ipewara 'gã nupe”, 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Sakari 'ga upe rakue. A'eramü Jejuí 'ga ore mü monou kawaru'i rerurukaa ojeupe.

⁶A'eramü 'gã awau 'ga 'eawer imü etee erua 'ga upe.

⁷A'eramü 'gã kawaru'i rerua ta'yra reewe 'ga upe. A'ere 'ga amü opiara mosoka imonou kawaru'i 'arimü Jejuí 'ga apykawamü. A'ere 'gã kawaru'i ppyka Jejuí 'ga upe 'ga apykawamü. A'eramü Jejuí 'ga awau Jerusareg ipe kawaru'i 'arimü. 'Ga remimu'eramü ore arawau 'ga rupi.

⁸Kwaiwete 'gã awau ujãna 'ga renune opiara mososoka, imonou pe rupi imogyau 'ga kwapawamü. 'Ga ree oporomütaawa resaukaawamü 'gã iapou. Pinowa nanë 'gã imonou pe rupi 'ga kwapawamü.

Ymã 'gã aipo apou 'wyriararete upe rakue, 'ga ree ipojejuka resaukaawamü rakue. A'eramü 'gã a'eramü iapou Jejuí 'ga upe.

—'Ga nipo ako 'wyriaramü 'awamü janeë— 'jau 'gã ajaupe numiamü.

⁹'Ga renune oo ma'e 'gã wafukaita 'ga rewiri oo ma'e 'gã netee:

—Au'je katu te 'ã Janeruwarete 'ga resageayramü janeë. Ene 'ã 'ga remimurera futat. Ene 'ã ore'wyriar ymanera juapyreramü, Davi 'ga juapyreramü. Janeruwarete 'ga ojejuka esage ene ree. A'eramü ene eku'iramü ekou. Janeruwarete 'ga 'ã esage oree. Ene 'ga 'ã ene mua oree— 'jau 'gã wafukaita Jejuí 'ga upe.

Arawau orowaëma Jerusareg ipe.

¹⁰Jerusareg ipe Jejuí 'ga reserauwe peuwara 'gã aku'iaiwamü 'ga ree. A'eramü 'gã 'jau ajaupe:

—Awÿja te 'agamü?— 'jau peuwara 'gã ajaupe.

¹¹A'eramü Jejuí 'ga rupi oo ma'e 'gã 'jau 'gã nupe:

—'Agamü futat Jejuí 'ga, Nasare pe waranup ma'efera 'ga, Garireja ywy pewarera 'ga. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga futat— 'jau 'gã 'gã nupe.

Wyra me'egara 'gã mü'ëawet

(Maku 11.15-19; Luka 19.45-48; Juã 2.13-22)

¹²Jerusareg ipe owaëmauwe Jejuí 'ga ojypa kawaru'i awi. A'eramü 'ga awayayau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe wemimu'eramü ore retee. Irãã'ã wyra me'egara 'gã jemogyramü. A'eramü Jejuí 'ga amara'neramü 'gã nee:

—Pe'je pejewau peje'jãu 'aw awi. Nawyra me'egawa rüi te 'ã. Jeruwarete 'ga mogytaawa te 'ã 'oga. 'Au futat jane ruri jareporogytau 'ga upe. A'ere 'ã pëë nanarüi pereko. Pemÿi wyra me'egawamü etee. Pejejeymawa etee 'ã pëë erua ime'ega erupa 'ga mogytaawa 'oga pype— 'jau 'ga 'gã nupe.

Wyra muara 'gã nanë 'ga imü'jãu jui nü. A'eramü 'ga ka'aranüü mojopyruara 'gã 'yjepana monou imuewiwya imojerepa 'gã nui. Aipo ka'aranüü mojopyruara 'gã kwe pewara 'gã ka'aranüü mojopy'rau ajaupe. A'eramü Jejuí 'ga 'gã 'yjepana monou imuewiwya imojerepa 'gã nui.

Ka'aranūū monou imomopomopoa 'gā nui. Pykau me'egara 'gā kanawaa nanē 'ga imojerepa nū.

¹³ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue: “Agamū jemogytaawa 'oga futat. 'Au futat 'gā nuri oporogytau jee”, 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'ere 'ā pemyi wyra me'egawamū etee. Pejejeymawa me'ega pejejaupe pejejeymawa repy rowoupia ekoete 'ā pejejupa 'au pejejaupe. Ma'eramū pēē 'ga mogytaawa 'oga mŷina pejemunarūawamū etee 'ū?— 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mū'jāu jui.

¹⁴ 'Ga mogytaaw ipe Jejuī 'ga rekoramū kwaiwete ojero'wu ma'e 'gā 'ua owaēma 'ga upe. Eae'em, iteu ma'e. Mīmera 'gā 'ua owaēma Jejuī 'ga upe. A'eramū 'ga 'gā katu'oka.

¹⁵ Jejuī 'ga remiapofera resakawe kunumī 'gā amū wafukaita:

—Eneresage futat. Ene 'ā ore'wyriar ymanera juapyreramū, Davi 'ga juapyreramū— 'jau kunumī 'gā wafukaita Jejuī 'ga upe.

Mainana 'gā nanē Jejuī 'ga remiapofera resaka nū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee. A'etea 'gā imara'ne Jejuī 'ga ree aipo kunumī 'gā 'e renupawe.

¹⁶ A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Nereenuwi nipo kunumī 'gā 'ea ki sa? “Ene 'ā Janeruwarete 'ga remimurera” 'gā 'ea ki sa?— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

—Aenup futat je te'ama— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pēnea'ar iki 'ga amū remikwasiarer are. Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are 'ga amū ikwasiaa rakue: “Kunumī 'gā nupe Janeruwarete 'ga ene muorywukari, oy popewara 'gā neewe futat. 'Ene te 'ā eneresage' 'ea 'ga 'gā mu'eukaa”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. Pēnea'ar iki ee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁷ A'eramū 'ga awau 'gā nui nū. 'Ga remimu'eramū nanē ore arawau 'ga rupi nū. Petani 'jaw ipe ore arawau orosea.

Y'wa 'ywa upe Jejuī 'ga 'eawet

(Maku 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Ai'iwe ore arawau orojewya Jerusareg ipe nū. Arawaw ipe Jejuī 'ga opy'arayparamū akou.

¹⁹ A'eramū 'ga y'wa 'ywa repejāna. Peyse pe u'at ma'e repejāna i'a rekaa akā are, figu 'jawa rekaa akā are. A'ere nitywi i'a ee. Oowa etee esaka akā are. A'eramū 'ga 'jau 'ywa upe:

—Au'je katu katu ki e'a re 'awa y'wa 'ywa mū— 'jau 'ga y'wa 'ywa upe.

Aipo 'ga 'e ypyrauwe wakā oypiwamū amanūmū osiniga.

²⁰ Esakawe ore 'ga remimu'eramū oroporesagamū ee.

—Kuu. Kamēsīete nipo imanūi osiniga ki sa— 'jau ore arajaupe esakawe. —Ma'eramū sipo oypiwamū erujewi 'wei?— 'jau ore arajaupe.

²¹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Pēnea'ar iki je'eawer are. Je rerowiar ire nanē pejejemiapoe'ema peapo je 'jawe nū. 'Ywa nipo pēē imosinigukaa je 'jawe je rerowiar wyyapiramū— 'jau 'ga oree. —Wwytyra miamū futat nipo pēē imojepe'aukaa tenaw awi imonou 'yē'ē rypyter ipe imŷina. “Ekwap 'aw awi 'yē'ē rypyter ipe e'ŷina”, ojeupe pēē 'eramū nipo awau pē'eawer imū etee futat— 'jau Jejuī 'ga oree.

²² —Je rerowiar ire Janeruwarete 'ga mama'e monou pē nupe, “Mama'ea emut amū oree”, ojeupe pēē 'eramū— 'jau Jejuī 'ga oree, Jerusareg ipe arawaw ipe.

“Awŷja rer imū te erejot?” Jejuī 'ga upe 'gā 'eawet

(Maku 11.27-33; Luka 20.1-8)

²³ Jerusareg ipe orowaẽmawe Jejui 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mo-gytaaw ipe ore retee. Peu wekwaw ipe Jejui 'ga ojepeyriwara 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga ree. 'Gã mu'jau mainana 'wryriara 'gã 'ua judeu 'gã 'wryria'ri 'gã netee oporonupa ee 'ga upe:

—Awÿja rer imũ te erejot rakue? Awÿja pãjẽ mũ te mama'ea ereapo? Awÿja te ene mut oree rakue?— 'jau 'gã 'ua oporonupa ee Jejui 'ga upe.

²⁴ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je ajee pẽẽ na'ne imome'wau jee 'ũ. Tejeupe pẽẽ imome'u re je nanẽ tajemome'u pẽ nupe 'jau nũ— 'jau etee 'ga 'gã nupe.

²⁵ —Awÿja je'eg imũ ajee Juã Batista 'ga ruri ae pymiãu 'y pe rakue 'ũ? Jarejuwarete 'ga je'eg imũ te 'ga ruri rakue? Kũima'e 'ga amũ je'eg imũ te ra'u nũ?— 'jau Jejui 'ga oporonupa ee 'gã nupe u'ama.

A'eramũ 'gã 'jau ajaupe:

—Ma'ja sa'e te jane 'ga upe?— 'jau 'gã ajaupe etee futat. —“Jarejuwarete 'ga je'eg imũ 'ga ruri”, ojeupe jane 'eramũ te 'ga 'i janee nũ a'i kũi, “A'etea neperowiari 'ga”, 'ga 'i janee nũ a'i kũi— 'jau 'gã ajaupe.

²⁶ —“Kũima'e 'ga je'eg imũ 'ga ruri”, jane 'eramũ te tekotee 'gã jane apisi etee ita pyu nũ a'i kũi. “Juã 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara futat janee”, e'i 'gã jepi. A'eramũ nipo 'gã aipo jane 'eramũ amara'neramũ jane ree ne nũ'ũ— 'jau 'gã ajaupe.

²⁷ A'eramũ 'gã 'jau Jejui 'ga upe:

—Norokwaawi ore Juã 'ga muarera 'ga nũ'ũ— 'jau 'gã o'meramũ 'ga upe.

A'eramũ Jejui 'ga nanẽ 'jau 'gã nupe nũ:

—A'eramũ je nanẽ temuarera 'ga mome'wawe'em pẽ nupe nũ— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

Mukũja 'ga ra'ya 'gã

²⁸ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Morogyta je amome'u amũ pẽ nupe. Maran te pẽnea'at pejejemogyau ee? Kũima'e 'ga amũ mukũ 'ga ra'ya. A'eramũ 'ga 'jau tuwi ma'e 'ga upe: “Ekwap eporowykyau ko pe jee 'awamũ, kisit”, 'jau 'ga 'ga upe.

²⁹ A'ere nipo 'ga 'i 'uwa 'ga upe: “Naani. Nooli je. Najeporowykweri je enee ko pe 'awamũ”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe. A'ere nipo anure 'ga 'arasigamũ 'uwa 'ga upe u'eawer are. A'eramũ nipo 'ga awau anure oporowykyau 'ga ko pe akou.

³⁰ Ajepeja wa'ya 'ga upe nanẽ nipo 'ga 'jau nũ: “Ekwap eporowykyau jeko pe, kisit”, 'jau nipo 'ga wa'ya 'ga upe. A'eramũ 'ga ra'ya 'ga 'jau 'ga upe: “Nai'i. Too teporowykyau enee 'jau”, 'jau nipo 'ga 'uwa 'ga upe. A'ere 'ga nooi futari— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gã nupe.

³¹ —Maranuara te 'ga ra'ya 'ga wapo mama'ea 'uwa 'ga remifutar imũ?— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe:

—Tuwi ma'e 'ga.

A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—A'jea futat ere poromũ. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Nia'wryi agawewi 'wry-iararete 'ga upe ka'aranũ pyykara 'gã, kũjãmene'ema 'gã netee. Nuerowiari futari 'gã Jarejuwarete 'ga rakue. A'etea 'gã jẽmĩ je rerowiat ajemogyau 'awamũ. Tejerowiarãmũ je 'gã tywera moia 'gã nui. A'eramũ nipo 'gã awau ywag ipe ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri. A'ere 'ã pẽẽ naani. “Jarejuwarete 'ga ore aruerowiat arajemogyau”, 'jau futat te 'ã pẽẽ pejejemogyau numiamũ. A'ere 'ã naje rerowiari pejepe pejejemogyau. A'eramũ nipo pẽẽ pejewawe'em ywag ipe.

³² Juã Batista 'ga 'ã pẽ mu'jau agawewi Jarejuwarete 'ga remifutar are rakue. “Pe'je pejepoia pejetywer awi. Au'je ki mama'e tywera apo re.

Mama'e esagea etee futar iki peapo Jarejuwarete 'ga remifutar imū", 'jau 'ga 'ā pē nupe rakue. "A'eramū 'ga pē mogyau wemiayuwamū", 'jau 'ga 'ā pē nupe rakue numiamū. A'ere 'ā neperowiari 'ga 'eawera rai'i. Ia'wyre'ema 'gā etee 'ā 'ga erowiaa rai'i, opoia otywer awi rai'i. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'gā mogyau wemiayuwamū. A'ere 'ā neperowiari 'ga. Ia'wyre'ema 'gā otywer awi 'gā poira resag ire miamū 'ā pēē 'ga rerowiare'ema pejemogyau rai'i— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

*Ko raaran a'wyre'ema 'gā
(Maku 12.1-12; Luka 20.9-18)*

³³ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Peapyaka jeje'eg are. Mama'e mū je amome'u pē nupe, pē mu'jawamū ee pē mueapyoawamū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Kūima'e 'ga amū y'wa 'ywa rakā otym oko pe, uwa 'jawa 'ywa rakā otym oko pe. Kwaiwete 'ga uwa rakā tyma. A'ea tee futat 'ga ityma ipype. A'eramū 'ga oko osōu. A'ere 'ga y'wa apikawa apou. Y'wa tyarūnamū 'gā iapikau y'wayramū. A'eramū futat 'ga y'wa apikawa apou. A'ere 'ga 'og ywate apou iaarana 'ga upe. A'eramū 'ga 'gā amū monou oko raaranamū imyina ojeupe. "Y'waa mū jema'ea futat. Emyreramū te aje pēma'e futat pēporowykawera repya futat", 'jau ijara 'ga 'gā nupe. A'ere 'ga awau watau 'gā nui. A'eramū 'ga namutamutat awau akou muku 'gā nui.

³⁴ Y'wa tyarama upe iwaēmauwe ijara 'ga wemiayuwa 'gā amū monou oma'ea uwa 'a piaramū.

³⁵ A'ere ko raarana 'gā 'gā ppygi etee 'gā nerekou tyweaete. 'Ga amū 'gā inupānupāu etee. 'Ga amū 'gā ijukau etee. 'Ga amū 'gā ijukau ita pyu.

³⁶ A'eramū ko jara 'ga wemiayuwa 'gā monou kwaiwete. A'ere ko raarana 'gā nānēwējēmī 'gā nerekoī nū 'gā ppygi etee 'gā apisau.

³⁷ A'eramū ko jara 'ga 'jau ojeupe: "Teja'yra 'ga pa je omono kwy. 'Ga nipo 'gā opojeup re'ā. Jera'yra 'ga ree nipo 'gā pojyramū re'ā", 'jau nipo 'ga ojeupe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau 'gā nupe.

³⁸ —A'eramū 'gā 'ga ra'yra 'ga resakawe 'jau ajaupe: "Wa'yra 'ga 'ga amut y'wa piaramū ra'e. 'Ga futat 'uwa 'ga py'rau ko jaramū 'uwa 'ga manū re. A'eramū jane 'ga jukau jui. A'eramū janema'ea futat koa 'ga ruwa 'ga manū re kūi", 'jau nipo 'gā ajaupe.

³⁹ A'eramū 'gā 'ga ppyka 'ga rerawau enuēma ko awi 'ga jukau— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁴⁰ A'eramū Jeju'i 'ga oporonupa ee mainana 'wyrriara 'gā nupe:

—Maran sipo ko jara 'ga wa'yra jukaarera 'gā nerekoī?— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴¹ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—'Ga futat oo ko raarana 'gā apisau nū'ū. A'ere nipo 'ga 'gā amū monou 'gā py'rau oko raaranamū nū. Aipo 'gā te nipo y'wa mono ijara 'ga upe y'wa tyarama rupi— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴² A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat pe'je poromū. Pēnea'ar iki 'ga amū remikwasiarer are. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'ga amū upe rakue:

"Mīa ita nia'wyrui ra'e, 'jau nipo itaoga apoara 'gā ajaupe, ita monou imomoa ajau.

A'ere nipo 'ga amū aipoa ita eroyrūmyrera ita ppygi etee imonou imyina tenawera pype 'oga ppywotypawamū.

Janeruwarete 'ga imyijukaa 'gā nupe rakue.

A'eramū 'ga remiapofera wesageayramū futat oreē",

'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are inuga rakue— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

43 —A'jea futat je 'i. Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga Israeu juapyreramũ pẽ mũ'ei wemiayuwamũ rakue. A'ere 'ã nepeenuwi futari 'ga. Nepefutari 'ga peje'wryiarareteramũ. A'eramũ nipo 'ga wenupara 'gã mogyau wemiayuwamũ pẽ py'rau— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

44 —'Ga amũ nipo u'aa ita 'arimũ. A'e 'ga open futat. A'ere 'ga amũ 'arimũ ita 'ar ire a'e 'ga ku'jo'jogi futari. Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega renupare'emamũ pẽ nereko tyweretei— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

45 'Ga je'ega renupawe mainana 'wryiara 'gã fariseu 'gã netee 'jau ajaupe: —Mama'e mũ mome'uramũ 'ga 'i janee poromũ— 'jau 'gã ajaupe. A'eramũ 'gã amara'neramũ akou 'ga ree.

46 A'eramũ 'gã oporopygiweramũ 'ga ree. A'ere 'gã kyjei mytuna 'gã nui. —'Jejui 'ga te 'ã Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wararetea ra'e", 'jau 'gã ajemogyau ajaupe. A'ere nipo 'gã jane apisi etee Jejui 'ga jane ipygamũ— 'jau 'gã ajaupe, okyjau Jejui 'ga rerowiaara 'gã nui.

22

Maraka pe imo'wy'wryipyra 'gã (Luka 14.15-24)

1 Mama'e mũ Jejui 'ga imome'wau 'gã nupe 'gã mu'jau nũ:

2 —Morogyta mũ je amome'u pẽ nupe pẽ mu'jawamũ Tejuwarete 'ga rerowiaara 'gã nee. Janeruwarete 'ga 'ã 'wryiararete 'ga 'jawe janee— 'jau 'ga 'gã nupe. —Sã'ã 'wryiararete 'ga maraka apoa wa'yra 'ga remirekoramũ. Kwaiwete 'ga 'ã kumi apoukaa wemiayuwa 'gã nupe.

3 Erojyw ire 'ga 'jau wemiayuwa 'gã amũ nupe: “Pe'je pejewau 'gã nupe kwe pe, jeremimo'wy'wyrera 'gã nerua jee”, 'jau 'ga 'gã nupe 'gã monou kwe pe. A'ere 'wryiara 'ga remimo'wy'wyrera 'gã nioweri maraka pe.

4 A'eramũ nipo 'wryiara 'ga amumera 'gã wemiayuwa 'gã monou wemimo'wy'wyrera 'gã nupe. “Pe'je jeje'ega rerawau 'gã nupe. 'Pe'je pejejua pejejemi'waa ore pyri, e'i 'ga pẽ nupe ko. Kwataua je aapisiukat ai'i. A'eramũ je eyrukaa 'gã nupe. A'eramũ pẽe pejejua pejejemi'waa ore pyri, e'i 'ga pẽ nupe ko”, pe'je ki 'gã nupe”, 'jau 'ga wemiayuwa 'gã nupe oje'ega rerawaukaa— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gã nupe.

5 —A'eramũ 'ga remiayuwa 'gã awau 'ga remimo'wy'wyrera 'gã nupe. A'ere 'gã ojeupe aipo 'gã 'eramũ 'gã 'i etee 'gã nupe: “Naani. Najeoweri je”, 'jau etee 'gã 'gã nupe. A'eramũ 'gã awau etee oporowykyau 'gã nui.

6 Amumera 'gã 'wryiara 'ga remiayuwa 'gã ppyka inupãnupãu 'gã apisau.

7 A'eramũ 'wryiara 'ga amara'neramũ akou 'gã nee. A'eramũ 'ga 'gã amũ monou wemiayuwa 'gã apisara 'gã apisau. 'Gã apisi re 'gã 'gã 'wrya rapyau.

8 A'eramũ 'wryiara 'ga wemiayuwa 'gã amũ nenũina nũ. “Mama'ea ako je aapo maraka are ko numiamũ. A'ere 'ã jeremimo'wy'wyrera 'gã nia'wryi futari.

9 A'eramũ pẽe pejewau 'gã 'wyrarete rukawõ'õ rupi ajemogy ma'e 'gã mo'wy'wya jemaraka are”, 'jau 'ga wemiayuwa 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe imome'wau.

10 —A'eramũ 'ga remiayuwa 'gã awau amunawarete rukawõ'õ rupi ajemogy ma'e 'gã majatykau erawau werekwara 'ga maraka pe. Esage ma'e 'gã 'gã erawau ia'wyre'ema 'gã netee. 'Gã waẽmauwe 'wryiara 'ga remiayuwa 'ga amũ taity esage monou imunewukaa 'gã nupe. A'eramũ 'gã awau ojejaga 'wryiara 'ga roga matyneema.

11 Poje 'wryiara 'ga 'ua ajatyka ma'e 'gã nesaka. A'eramũ 'ga taity esage rerekware'ema 'ga resaka.

12 A'eramū 'ga 'jau 'ga upe: “Ma'eramū te neremunewi taity esagea?” 'jau 'ga 'ga upe.

—Taity esage rerekware'ema 'ga noje'egi 'ga upe.

13 —A'eramū 'wyriara 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe: “Pepyyk 'ga, 'ga po faa 'ga py faa 'jau. A'ere pēē 'ga monou imomoa ukupepe. Ypytunaiwa pype pēē 'ga momoa. Peu ajemogyaw ipe nipo 'ga waemamū akou wa'jywa mokāina akuwa rerekou”, 'jau 'ga 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

14 —Aipoa morogyta je amome'u pē nupe, pē mu'jau Jarejuwarete 'ga remiayuwarete 'gā nee. Mytuna 'gā nupe Jarejuwarete 'ga 'i: “Tejerowiar ire je pē mogyi tejemiayuwamū”, 'jau 'ga mytuna 'gā nupe. A'ere ināinānī'ī etee 'gā 'ga rerowiari. A'eramū 'ga ināinānī'ī etee 'gā mogyau wemiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

*Jejuī 'ga upe fariseu 'gā 'eawet
(Maku 12.13-17; Luka 20.20-26)*

15 A'eramū fariseu 'gā amū awau 'ga wi.

—Siesak Jejuī 'ga ra'ne 'jau— 'jau 'gā ajaupe. —Tesirūgatu 'ga rekoramū sipyyk 'ga 'jau. 'Gā amū simono imoporogytaukaa 'ga upe ra'ne 'jau. Morogyta 'gā nupe imowuwuramū sipyyk 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

16 A'eramū 'gā wemimu'e 'gā amū monou Jejuī 'ga upe imoporogytaukaa. Erote 'ga remiayuwa 'gā amū netee Jejuī 'ga upe 'gā monou imoporonuwukaa ee:

—A'jea futat 'ā ereporogyta a'jeteetewi— 'jau 'gā 'ga upe. —Nereporogyta ekoetei futari te 'ā. A'jea futat 'ā erejeka pāwē pāwē ae ree. A'jea futat te 'ā ore mu'e ape mama'e are. Eneje'eg are 'gā amū oporenuwiwere'emamū agawewi. A'ere 'ā mama'e a'jea etee eremome'u— 'jau 'gā oporonupa 'me Jejuī 'ga upe.

17 —A'eramū ene 'awamū 'jau oree: Jane 'ā judeua. Simono te jane ka'aranūūa 'wyriararete 'ga upe, Sesa 'ga upe? Naani te ra'u nū?— 'jau 'gā 'ga upe. —Najudeu arūi te 'ā 'wyriararete 'ga. Tapy'yi amuteea te 'ā 'ga. Romanūa te 'ā 'ga. A'etea te jane simepy 'ga?— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

18 A'ere Jejuī 'ga 'gā kwaawi ojee. “Jeje'ega renupa 'gā nuri numiamū. ‘Siesak 'ga mama'e mū mome'ua sigaty jarejee 'jau' e'ī 'gā jee numiamū”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nepeporonuwi tee pejejua ee jee. “Simowuwut ekoete jarejaupe 'ga 'eawera jarejaupe 'jau”, pe'je te jee— 'jau 'ga 'gā nupe.

19 —Ka'aranūū ywope'ia pemut amū jee ra'ne, Sesa 'ga mepyawa mū jee ra'ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā amū imonou 'ga upe.

—Kweramū ajee 'wei— 'jau 'ga imonou 'ga po pe.

20 A'eramū Jejuī 'ga ka'aranūū ywope'i resaukaa 'gā nupe:

—Aw'jja ra'agawa te 'up ee? Aw'jja rera ajee 'awamū 'up ee nū'ū?— 'jau 'ga esaukaa 'gā nupe.

21 —'Wyriararete 'ga ma'ea futat— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Ga ra'agawa rerekwara 'ga ma'ea futat. A'eramū pēē imonou 'ga upe etee futat. A'ere Jarejuwarete 'ga mama'ea pemono 'ga upe etee futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

22 A'e renupawe 'ga upe ee oporonup ma'efera 'gā oporesagamū etee 'ga ree:

—Kuu. I'akwaap 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā awau 'ga wi.

*Oferap ma'e are 'gã mu'eawet
(Maku 12.18-27; Luka 20.27-40)*

²³ Ko'iko'i satuseu 'gã amũ 'ua oporogytau Jejuí 'ga upe ee nũ. Aipo 'gã e'i ajaupe: "Amanũ re ae noferawu'jawi nũ. Amanũmũ ae teepawamũ ywawuje futat", 'jau agawewi satuseu 'gã ajaupe jepi. A'etea 'gã 'ut oporonupa ee Jejuí 'ga upe.

²⁴ A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe:

—"Moromu'jara 'ga", e'i 'gã enee jepi. A'eramũ ene ore mueapyou katu mama'e are. Ymã te 'ã Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. "Kũima'e 'ga amũ nipo amanũ wa'yre'emauwe. A'eramũ nipo 'ga manũ re 'ga rewirera 'ga 'ga remirekofera eẽ rerekou. A'eramũ nipo 'ga aja'yrapyau eẽ pype. A'eramũ nipo 'ga ra'yr ppy 'ga amanũ ma'efera 'ga ra'yre'era 'jawe futat", 'jau 'ã Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau 'gã Jejuí 'ga upe.

A'eramũ Jejuí 'ga 'jau 'gã nupe:

—A'jea futat— 'jau 'ga 'gã nupe.

²⁵ A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe nũ:

—A'ere nipo kũima'e 'ga amũ 'ga ra'yra sete. A'eramũ nipo u'at ppy ma'efera 'ga kũjã mũ rerekou. A'ere nipo 'ga wa'yre'emauwe 'ga manũi jui. A'eramũ wemireko eẽ rejaa wewirerera 'gã nupe.

²⁶ A'eramũ nipo imanũ re a'e rewirerera 'gã amũ eẽ rerekou ipy'rau nũ. A'ere a'ea nanẽ imanũ nũ wa'yre'emauwe nũ, eẽ rejaa wewirerera 'gã nupe nũ. A'eramũ nipo 'gã ojopy'rapy'rau etee eẽ ree, ajamanũnamũ. A'ere 'gã nata'yri'i futari eẽ pype.

²⁷ Ojee 'gã jomoy paw ire nipo eẽ nanẽ amanũmũ nũ.

²⁸ A'eramũ nipo 'ga ae moferapawa 'ara rupi manamũ sipo eẽ menaretea?— 'jau 'gã Jejuí 'ga upe. —'Gã juejue futat eẽ wereko kũi — 'jau 'gã Jejuí 'ga upe.

²⁹ A'eramũ Jejuí 'ga aipo ojeupe 'gã 'eramũ 'jau 'gã nupe:

—Pè'me awi. Nanarũi. Nepèneapyoi Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are ra'e. 'Ga pãjêa nanẽ 'ã pẽẽ ikwaape'ema ra'e nũ— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

³⁰ —'Au etee te 'gã nemirekoramũ kũi. A'ere 'gã oferaw ire naemirekou'jawi kũi. Ywagipewara 'gã 'jawe etee futat 'gã jemogyi. Niporerekoweru'jawi 'gã kũjã are. Kũjãmera 'gã nanẽ omenariwere'emamũ futat nũ kũi, kũima'e 'gã 'jawe etee futat nũ kũi— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

³¹⁻³² —Nepèneapyoi nipo Jarejuwarete 'ga 'eawer are. Ymã te 'ã 'ga 'i rakue: "Je te 'ã 'gã Nuwaretea ako. Abraão 'ga, Isaki 'ga, Jako 'ga. Mĩmera 'gã Nuwaretea je ako", 'jau 'ga 'ã ikwasiarukaa rakue. 'Gã manũ re 'ga poromũ 'jau rakue. A'ere 'gã 'aga namanũi futari, atepawe'emamũ futat 'gã 'aga. A'eramũ Janeruwarete 'ga poromũ 'jau Moisesi 'ga upe. 'Gã 'aga tywe'em ire amunipo 'ã 'ga aipo ne'ia uweri Moisesi 'ga upe. Ako ma'e 'gã nupe etee te 'ga aeruwamũ— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe u'ama.

³³ Aipo 'ga 'e renupawe mytuna 'gã oporesagamũ etee 'ga ree.

—Kuu. Nomoryteea'uweri futari ae 'ga ra'e nũ'ũ— 'jau 'gã ajaupe.

*Janeruwarete 'ga 'eaweraretea
(Maku 12.28-34; Luka 10.25-28)*

³⁴ Aipo ojeupe 'ga 'eramũ satuseu 'gã ajemogyau etee futat. No-poronuwu'jawi futari 'gã ee 'ga upe nũ. A'eramũ fariseu 'gã amũ 'jau ajaupe: "Satuseu 'gã noporonuwu'jawi futari ee 'ga upe nũ", 'jau 'gã ajaupe. A'eramũ 'ga amũ awau oporonupa aipo 'ga 'eawer are Jejuí 'ga upe.

³⁵ Moisesi 'ga je'eger are moromu'jara 'gã poromũ awau oporonupa Jejuu 'ga 'eawer are' 'ga upe: "Je pa 'ga omorytee kwy", 'jau 'ga ojeupe numiamũ.

³⁶ A'eramũ 'ga poromũ awau oporonupa 'ga 'eawer are' 'ga upe:

—Ene te 'ã ore mu'e ape Jarejuwarete 'ga ree. A'ere 'ã kwaiwete Janeruwarete 'ga u'eawera kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue. Maranuara te ajee 'ga 'eaweraretea?— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

"Tomojenosĩ Jejuu 'ga 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe numiamũ.

A'ere Jejuu 'ga ikwaawi futari ojee. "Tamu'akwaawukar eme 'ga, e'i 'ga jee numiamũ", 'jau Jejuu 'ga ojeupe. A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

³⁷ —"Je te 'ã Pëjararetea. Pëporomutat je ree pejepytuna 'gã apyraapa", e'i 'ã Janeruwarete 'ga pë nupe rakue. "Mama'ea peapo jee, jeremifutar imũ. Pejejea'aramũ pejemogyau je ree 'gã nee pejejea'ara apyraapa. Aipo aporamũ nipo pejeporomutaramũ je ree", e'i futat Janeruwarete 'ga pë nupe— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

³⁸ —Aipoa te 'ga 'eaweraretea— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

³⁹ —Ajepeja 'ga 'eaweraretea nanë nũ. "Pëporomutat pejejepyriwara 'gã nee pejejee pejeporomutara 'jawe", e'i 'ga 'ã ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

⁴⁰ —Aipoa 'ga remikwasiarera renupara 'gã wenup katu katu 'ga remikwasiarera ajemogyau. Ajepeja 'ga remikwasiarera moromu'jau ajuee aejejuka esage are etee futat. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nanë oporomu'jau aipo are nũ— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

Janeruwarete 'ga remimurera 'ga Davi 'ga juapyret

(Maku 12.35-37; Luka 20.41-44)

⁴¹ Ojee fariseu 'gã jatykaramũ Jejuu 'ga oporonupa ee 'gã nupe:

⁴² —Maran te pëneapyo Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga ree? Awÿja juapyrera te 'ga?— 'jau 'ga 'gã nupe.

—Davi 'ga juapyrera 'ga— 'jau 'gã nupe.

A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

⁴³ —Ma'eramũ sipo ajee Janeruwarete 'ga 'Agesagea Davi 'ga mu'eukari "Jejara 'ga" 'ga mu'eukari ajuapyrera 'ga upe?

⁴⁴ Ymã te 'ã Davi 'ga ka'arana kwasiari 'ga ree rakue:

"Jeruwarete 'ga 'jau Jejararete 'ga upe rakue:

'Eapyk 'au je pyri. Je 'jawe futat ene.

Enepãjêreteja je 'jawe. A'eramũ ene eapyka je yse katy.

Anure nipo je ene mogoi 'wyrriaramũ 'gã nupe najuejue etee futat.

Ene ree iporomutare'ema 'gã 'arimũ je ene magwawukari.

A'eramũ ene je iapoe'emauwe eapyka 'au je yse katy', 'jau 'ga Janejararete 'ga upe",

'jau Davi 'ga ikwasiaa rakue— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

⁴⁵ —Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ree 'ga ka'arana kwasiari rakue. Ma'eramũ sipo ajee 'ga 'i, "Jejararete 'ga", 'jau ajuapyrera 'ga upe nũ— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

⁴⁶ Aipo 'ga 'e renupawe 'gã ajemogymogyau etee futat. Ojenosõu 'gã 'ga wi. A'eramũ 'gã oporonuwu'jape'ema ee 'ga upe.

23

Moisesi 'ga remikwasiarar are moromu'jat

(Maku 12.38-40; Luka 11.39-52; 20.45-47)

¹ A'eramũ Jejuu 'ga oje'ega wemimu'eramũ oree, mytuna 'gã nupe we futat:

2 —Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã weapyoramũ Moisesi 'ga remikwasiarer are fariseu 'gã netee.

3 A'eramũ ki pẽẽ 'gã je'ega renupa etee futat 'gã pejemu'eramũ. A'eramũ ki pẽẽ mama'e apou 'gã pejemu'eawer imũ etee futat. A'ere kasi pejemu'e 'gã neiapo are ne. Nuapoi futari 'gã pẽ mu'eawer imũ mama'ea. A'eramũ pẽẽ pejemu'jawe'em 'gã neiapo are.

4 “Nan iki peapo”, 'jau nipo 'gã pẽ nupe numiamũ. A'ere nipo 'gã nepẽ poari mama'e apo are u'eawer imũ.

5 Tekotee 'gã nupe ojesaukaawamũ te 'gã mama'e apoi. “Je te 'ã a'jea futat kũima'eteetea”, 'jau nipo 'gã ajaupe. A'eramũ nipo 'gã mama'e apou ekoete ajemogyau ojesaukaawamũ 'gã nupe. “Tiporesagete 'gã je ree 'jau”, 'jau nipo 'gã ajemogyau. Jane 'ã kũima'eferamũ juejue Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiaa ka'ara'nĩ pe ree. A'eramũ jane imonou yrũ'tĩ pype ifaa jareakag are. A'eramũ jane jarejeapykag are erekou, jarejywaypy are nanẽ erekou nũ. A'ere 'ã fariseu 'gã imonoi yrũũũ pype. Aipo 'gã erekou ifaa imĩyina weapykag are, ogywa are 'jau. “Tiporesak 'gã ore ree 'jau kwy”, 'jau 'gã 'ã ajemogyau. “Gã te a'jea futat Jarejuwarete 'ga ree iporomutarete ma'ea ra'e, te'i 'gã janee jane resaka 'jau”, 'jau 'gã akou ojeupe. Jane 'ã kũima'eramũ juejue taity pẽũ'i sireko jarejasi'y'warimũ. A'e pyu jane 'ã jareakaga au'jau Jarejuwarete 'ga upe jareporogytauwe. A'ere 'ã fariseu 'gã imopypireme'ytyra fukui oma'ea. “Tiporesagete 'gã jane ree 'jau”, 'jau 'gã 'ã ajaupe. A'eramũ 'gã taity pypireme'ytyra fuku rerekou— 'jau Jejui 'ga oree.

6 —Maraka apoaw ipe ojemi'waaw ipe nanẽ 'gã na'ne wẽjẽmĩ awau wapyka. Kũima'eteete 'gã apykaw ipe etee 'gã wapygiweramũ. Jarejatykaaw ipe nanẽ 'gã kũima'eteete 'gã apykaw ipe etee wapygiweramũ nũ.

7 Amunawa pyterimũ awaw ipe nanẽ 'gã kũima'eteete 'gã 'jawe wapeje'ega 'gã ifutaa. “Moromu'jara 'ga” ojeupe 'ga amũ 'eramũ 'gã aku'iramũ ajemogyau— 'jau Jejui 'ga oree.

8 —A'ere kasi pejemogy 'gã 'jawe ne. “Ga 'ã ore mu'jara”, 'gã mu'eukare'ema pejejeupe. Majepi tee tup ma'e 'jawe futat pẽẽ pejeju'jaju'jawe etee pejemogy. Majepi tee futat je pẽ mu'jaramũ— 'jau 'ga oree.

9 —Kiapi'ni pe'je nanẽ kasi pejejuwe'ema 'ga amũ upe ne. Majepi tee Pẽnuwaretea. Ywag ipe ako ma'eramũ etee futat Pẽnuwaretea.

10 “Ga nanẽ 'ã ore'wryiara”, 'gã amũ mu'eukare'ema nanẽ pejejeupe nũ. Janeruwarete 'ga remimureramũ etee te je pẽ'wryiaramũ je rekoĩ— 'jau Jejui 'ga oree.

11 —A'jea futat je 'i. Pejejaupe mama'e apoaramũ pẽẽ eteete ma'ea Jarejuwarete 'ga upe.

12 “Je te 'ã kũima'eteetea” 'jara Janeruwarete 'ga imogyau tywet. A'ere 'ga “Je nakũima'eteete arũi” 'jara 'gã etee 'ga mogyau kũima'eteeteramũ 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

13-14 A'eramũ Jejui 'ga 'jau fariseu 'ga nupe nũ, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã nupe we futat:

—Pẽporiay'i pejejemogyau numiamũ. Esage ma'e 'jawe futat nipo pẽẽ numiamũ. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga pẽ nereko tyweri futari. Nepefutari te 'ã Jarejuwarete 'ga remiayuwamũ pejejemogyau. A'eramũ nipo pẽẽ 'ga remiayuwamũ 'gã jemogy futare'ema nanẽ nũ. A'eramũ nipo anure Janeruwarete 'ga pẽ nerekou tyweaete— 'jau 'ga 'gã nupe.

15 —Pẽporiay'i pejejemogyau numiamũ— 'jau Jejui 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã nupe, fariseu 'gã nupe nanẽ 'ga 'jau nũ. —Kwe

pe 'ā peo amunawa moy moyka kwe pewara 'gā amū mu'jau pejejee etee. Pejejemijapo are te 'ā pemu'e 'gā. A'eramū nipo pēē 'gā mu'jau pejejemijapo are te. "Pe'je pejejemū'jau je ree", 'jau nipo pēē 'gā nupe numiamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga wowase pē majatykaaw ipe nipo 'ga 'i pē nupe: "Je rerowiat 'me etee pejepe. A'eramū pēē pejea'wyre'emamū jee", 'jau nipo 'ga pē nupe, pē monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'eramū nipo 'ga pē nee ojemu'e ma'efera 'gā nupe 'jau: "Je rerowiat 'me are etee pejemū'e. A'eramū pēē pejea'wyre'emamū jee. A'eramū je mama'eukwaawa rapyaw ipe pē momopoa", 'jau nipo 'ga pē nee ojemu'e ma'e 'gā nupe, 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau 'ga 'gā nupe.

16 —Pēporiyai' i futat pejejemogyau numiamū. A'ere pēē Jarejuwarete 'ga ree moromu'jat tyweramū pejemogyau. Nepēneapyoi agawewi 'ga je'eg are. A'etea nipo pēē 'gā mu'jau 'me ee— 'jau 'ga 'gā nupe. —"Jarejuwarete 'ga mogytaawa renamū je mama'e apoi enee 'e ekoete re nepeapoi futari mama'ea ee pejeparuapowere'emamū", 'jau pēē 'gā nupe. "A'ere ki Jarejuwarete 'ga mogytaawa pypiara ouru apopyrera renamū je mama'e apoi enee peje'e re mama'ea peapo futat peje'eawer imū. Kasi a'e pe pejemotywet Jarejuwarete 'ga upe ne, mama'e apoe'em ire ne", 'jau 'ā pēē pejejemogyau pejejaupe— 'jau Jeju' 'ga 'gā nupe.

17 —A'eramū taetu nipo peje'akwaawe'emetyg etee te. Maranuara sipo esage ma'eramū Janeruwarete 'ga upe? 'Ga mogytaawa tee esage ma'eramū 'ga upe. Ouru apopyrera 'ūi 'ga mogytaawa pype. A'eramū wesageramū 'ga upe. Omogytaawa pype tene'em ire amunipo 'ā 'ga naea'ari ee— 'jau 'ga 'gā nupe.

18 —"Jarejuwarete 'ga upe wyra rapyawa ruwamū je mama'e apoi enee 'e ekoete re nepeapoi futari mama'ea peje'eawer imū ee pejeparuapowere'emamū", 'jau pēē pejejemogyau. "A'ere ki Janeruwarete 'ga upe jeremimonofera 'up wyra rapyawa 'arimū 'e re mama'ea peapo futat peje'eawer imū. Kasi a'e pe pejemotywet Jarejuwarete 'ga upe ne", 'jau 'ā pejejemogyau 'gā mu'jau tywet.

19 Peje'akwaawe'emamū futat nipo pēē pejejemogyau. Maranuara ajee esage ma'eramū Janeruwarete 'ga upe? Mama'ea jane im'ina wyra rapyawa 'arimū Jarejuwarete 'ga upe imonopyramū. A'eramū 'ā wyra rapyawa i'arimū 'up ma'e retee wesageramū 'ga upe— 'jau Jeju' 'ga 'gā nupe.

20 —"Janeruwarete 'ga upe wyra rapyawa ruwamū je mama'e apoi enee" 'jaramū pēē i'arimū 'up ma'e upe nanē futat pe'je poromū nū.

21 "Jarejuwarete 'ga mogytaawa renamū je mama'e apoi enee" 'jaramū pēē Jarejuwarete 'ga upe nanē futat pe'je poromū. Omogytaawa pype futat 'ga reni. A'eramū pēē aipo 'jaramū 'ga upe futat 'jau pejejemogyau aipo 'jaramū— 'jau 'ga 'gā nupe.

22 —"Ywaga ruwamū je mama'e apoi enee" 'ga upe 'jaramū nanē Jarejuwarete 'ga renawa upe futat pe'je nū. Ywag ipe futat 'ga renawaretea. A'eramū aipo 'jara 'gā 'ga renawa upe futat 'jau poromū. 'Ga renawa renūinara 'gā Jarejuwarete 'ga futat wenūi. Wenawa 'arimū futat 'ga reni. A'eramū 'ga renawa renūinara 'gā 'ga futat enūina— 'jau Jeju' 'ga 'gā nupe.

23 —Pēporiyai' i pejejemogyau numiamū— 'jau 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nupe, fariseu 'gā nupe nanē nū. —Pēē 'ā esage 'me ma'ea te. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. Nepekoarūi futari te 'ā 'ga upe. A'eramū nipo 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. Mama'ea pēē imoj'oka pejepo 'jawe pejeupe. Ko pypiara nanē pēē imoj'oka nū. A'eramū pēē majepeja monou Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū emyrera pēma'ea. Kumi kasiga miamū pēē imoj'oka imonou

Jarejuwarete 'ga upe. Nanuara te esage 'ga upe numiamū. A'ere namīa etee rūi peapo. “Mama'ea pemojo'ok amū imonou jee” 'ga 'eawera 'ā pēē enupa. Aipoa pēē iapoa Janeruwarete 'ga afutat. A'ere 'ā ajepēja 'ga 'eawera nepeenuwi futari. “Pejuereko esage ki” 'ga 'eawera nepeenuwi. “Pēpota'wa esage ki pejejee” 'ga 'eawera nepeenuwi. “Pejejaupe peje'eawer imū etee futat pēē mama'e apou pejejaupe” 'ga 'eawer imū jēmī 'ā mama'e apowe'em—'jau 'ga 'gā nupe. —“Pejuereko esagea te esage Janeruwarete 'ga upe. 'Gā nee pēpota'wa esagea nanē esage 'ga upe nū” 'ea te esage ete 'gā upe. Mīmera pēē iapoa Janeruwarete 'ga afutarete. Peenupaw iki 'ga 'eawera 'ga je'ega—'jau 'ga 'gā nupe.

24 —'Ga 'eawera jēmī 'ā nepeapoi. A'eramū 'ā pēē 'ga 'eawere'ema jēmī iapou—'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

25 —Pēporiay'i pejejemogyau numiamū—'jau 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nupe, fariseu 'gā nupe nanē nū. —Pēē 'ā esage 'me ma'ea te. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. Sā'ā ae y'a kupe pireja futat numiamū. A'ere 'ā ae waipy katy nokatu'ogi. Nan tee futat 'ā pēē. Pēpira esageay futat numiamū. Pejauk futat pejepiky'a awi numiamū. A'eramū 'ā pēpira ojekatu'oka futat numiamū. A'ere pēywytera nia'wryi. Nepepouri futari mama'e tywera apo awi—'jau Jejuī 'ga 'gā nupe oporogytau 'ūina.

26 —Pē'akwaawe'ema pē nerekou, a'e je 'ā pē nupe jā'nū'ū. Janeruwarete 'ga 'ā pē katu'oga futaa numiamū. Napēpira katu'og are tee rūi 'ga fueweramū. Pēywytera katu'oga we futat 'ā 'ga afutat numiamū. Pēporiay'i 'ā pejejemogyau numiamū—'jau 'ga oje'ega moywyradena 'gā nupe. —Pejetywer awi pepoir ire amunipo 'ā 'ga pē katu'ogi. A'eramū amunipo 'ā pēē pejesageramū pejejemogyau 'ga upe, a'e je 'ā tekou pē nupe—'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

27 —Pēporiay'i pejejemogyau numiamū. Pēē 'ā esage 'me ma'ea te—'jau 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nupe. Fariseu 'ga nupe nanē 'ga 'jau nū. —A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. Sā'ā teumera rupawa ita kwara. A'eramū 'ā pēē ita pitupa ipitupawa parasiga pyu. A'eramū 'ā i'arimū etee okaturaturamamū. A'ere 'ā ita kwara pype teumera nema ete.

28 Nan tee futat pēē. Esage ma'e 'jawe futat pejemogy numiamū. A'ere mama'e tywera peapo, o'meramū te pe'je pejejemogyau—'jau Jejuī 'ga oje'ega moywyradena 'gā nupe.

29 —Pēporiay'i pejejemogyau numiamū—'jau Jejuī 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nupe, fariseu 'gā nupe nanē nū. —Esage 'me ma'ea te pēē. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. Pēypy 'gā 'ā Jarejuwarete 'ga mome'wara 'gā je'ega nueniwi etee rakue. Ma'eramū 'ā 'gā 'gā apisi rakue. A'eramū 'ā pēē iapisipyrrera rywy mojewaka. Ita esage apopyrrera pyu imogyau ekoete iapisipyrrera 'arimū. “Ita esagea simowyt esage ma'efera 'gā nee jarejea'awamū 'jau”, 'jau futatee 'ā pēē pejejaupe rakue—'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

30 —“Ymā we jarejeko re amunipo 'ā jane nipoari jareypy 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisi are. Niapisiukari amunipo 'ā jane 'gā”, 'jau futatee 'ā pēē pejejaupe, pejejerowiaraipe 'ā pejejee.

31 A'ere 'ā pē'me ate. A'ere 'ā pejeypy 'gā 'jowerimū etee futat pejemogy—'jau 'ga 'gā nupe.

32 —Pejeypy 'gā 'jowerimū etee pejejemogy re nipo pejemogy mama'e apou 'gā 'jowerimū etee futat. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete 'gā 'jowerimū etee futat.

³³ Moja 'jawe pēē. Sā'ā moja ae u'ua ae jukau 'ā. Nan tee futat pejomomoirukat Jarejuwarete 'ga rerowiar awi. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē monou pē mogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe pētywer are— 'jau Jeju 'ga oje'ega moywyrarefa 'gā nupe.

³⁴ —Anure nipo je teje'ega mome'wara 'ga monoi pē nupe. I'akwaap ma'e 'gā, pē mu'jara 'gā. Mīmera 'gā nipo je imonou pē nupe. A'ere nipo pepyyg etee 'gā amū iapisau. Amumera 'gā nipo pēē imonou imu'ama 'ypeywar are iapisau. Amumera 'gā nipo pēē inupānupāu etee pejejatykaaw ipe. A'eramū nipo 'gā oka'jama awau kwe pe. Ajejeja amunaw ipe nipo 'gā awau. A'ere nipo peo etee 'gā newiri 'gā nerekou tyweru'japa nū.

³⁵ A'eramū nipo a'e are futat Janeruwarete 'ga werowiaara 'gā nepyaa pē nerekou tyweaete. Pēpyy 'gā nemiapofer are we futat nipo 'ga pē nerekou tyweaete. Pēpyy 'gā 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisau ekoete rakue. Ywy apo pyrauwe 'ā 'gā 'ga rerowiaara 'gā apisi rakue— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe 'ūina. —Apeu 'ga ra'ne 'ā 'gā ijukau ypy ypy rakue. Nuapoi agawewi 'ga 'ā mama'e tywera rakue. A'etea 'ga 'ā 'ga jukau ekoete rakue. Ma'eramū 'gā 'ā 'awamū taetu Jarejuwarete 'ga rerowiaara 'gā apisi kwaiwete. 'Awamue 'gā 'ā Sakari 'ga, Pereki 'ga ra'yra 'ga jukau rai'i nū. Jarejuwarete 'ga rukawō'ō me agawewi 'ga 'ami. A'etea 'ā 'gā 'ga jukau rai'i— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

³⁶ —A'jea futat je'ea. Anurenure'i nipo Janeruwarete 'ga pē nereko tyweretei 'gā nepyaa, iapisipyre 'gā juejue epyaa— 'jau Jeju 'ga oje'ega moywyrarefa 'gā nupe.

Jeju 'ga u'arasigamū Jerusareg ipewara 'gā nee
(Luka 13.34-35)

³⁷ A'eramū 'ga 'jau Jerusareg ipewara 'gā nupe:

—Jerusareg ipewaramū futat te 'ā pēē Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisaramū pejup— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —Sā'ā wyrasokwēa kwanū resakawe wa'yra renūja imajatykau wakape 'wyripe. Nan tee futat je— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —Tajejuka esage Jerusareg ipewara 'gā nee 'jau, je 'i pē nupe numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee.

³⁸ A'eramū 'awamū Janeruwarete 'ga opoia futat pē nui— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —A'eramū nipo pē nee iporomutare'ema 'gā 'ua pē'wyrarete pojekau pē nui.

³⁹ 'Awamū 'ā je nanē tewau pē nui nū. A'eramū pēē 'awamū je resagu'jape'ema. “Esageay Janeruwarete 'ga remimurera 'ga”, 'jawe'ēwe pēē je resagu'jape'ema futat— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama.

24

Jeju 'ga rur enune ojeapo ma'e
(Maku 13.1-37; Luka 21.5-33; 17.26-30, 34-36)

¹ 'Gā nupe oporogytapaw ire Jeju 'ga wemimu'eramū ore renū'jāu Jarejuwarete 'ga mogytaaw awi. Jui aru'ē re ore 'jau 'ga upe:

—Kuu. Ikaturam te Janeruwarete 'ga mogytaawa 'oga jā'nū'ū— 'jau ore 'ga upe.

² A'eramū 'ga 'jau oree:

—A'jea futat esageramū numiamū. A'ere nipo anurenure'i jane ree iporomutare'ema 'gā nuri imonou etyka. Nom'yi' futari nipo 'gā itaa mū aju'arimū— 'jau 'ga oree.

³ Arawau wywytyr ipe. Oriweira 'jaw ipe ore arawau orojeupia wywytyra 'arimū. A'eramū Jeju 'ga wapyka opytu'wau. Nitywi futari 'ga amū ore pyri. A'eramū ore 'ga rerowyka 'jau 'ga upe:

—“Jane ree iporomutare'ema 'gã 'ut Janeruwarete 'ga mogyaawa monou etyka”, ere ako oree ko. Maranime te 'gã nuri imonou etyka? Maranime sipo ene ejua nũ? Ma'ja ra'ne sipo ajee ojesaukat oree ene rur enune? Maranime sipo mama'e teepawamũ?— 'jau ore 'ga upe.

⁴ A'eramũ Jejuu 'ga 'jau oree:

—Je renune 'ut ma'e 'gã nipo i'me ma'ea. Perowiat kasi 'gã 'mea ne.

⁵ Anure nipo kwaiwete 'gã nuri “Janeruwarete 'ga je mut pẽ katu'okaramũ”, 'jau nipo 'gã 'ua pẽ nupe. A'ere kasi perowiat 'gã ne. O'meramũ te nipo 'gã 'i. Kwaiwete nipo 'gã 'gã moryteeu ojee— 'jau Jejuu 'ga oree.

⁶⁻⁷ —Anure nipo amutee amunaw awi 'gã nuri 'wyriararete 'ga rowajaa, 'ga remiayuwa 'gã neewe futat. A'ere kasi aipo renupa pẽpiryyi ne. Nan futat nipo mama'e teepaw enune. A'ere nipo naporomũ rüi mama'e ma-teepaawa. Naporomũ etee rüi futat nipo mama'e reko— 'jau Jejuu 'ga oree. —Akou'jau'jap futat nipo mama'ea. Amunap tesirũmera pypewara 'gã we futat nipo ajuowajat. Ywya we futat nipo oyyi pe pe pe 'jau. Ty'ara nipo amunawa pype pe pe 'jau. A'eramũ 'gã nipo kwaiwete ty'ara rerekou.

⁸ Sã'ã kũjã wa'yra ray ypyrauwe wa'yra 'a ja'wyja'wy kwaawa. Ayypeyper-auwe 'ã i'ara kwaapa. Êẽ wi u'aa ja'wyja'wy taetu 'ã wayreteramũ êẽ upe. Nan tee futat nipo pẽ. Aipo ijeapo resakawe je rura pekwaap. “Owaẽm 'ga ruawa upe ra'e”, 'jau nipo pẽ pejejaupe. A'ere nipo je rur enune mama'e tywera jepoi kwaiwete— 'jau 'ga oree.

⁹ —Je rure'emauwe nipo 'gã je rerowiaaramũ pẽ nerekou tyweaete. Oporomutare'emamũ jeremiayuwamũ pẽ nee. A'eramũ nipo pẽ nee iporomutare'ema 'gã pẽ pyyka pẽ monou pẽ munepa moromunepawa pype. A'eramũ nipo 'gã pẽ nerekou tywerukaa 'gã nupe. A'eramũ nipo 'gã pẽ apisaukaa 'gã nupe.

¹⁰ Aipo jeaporamũ nipo 'gã kwaiwete opoia je rerowiar awi. Je wi opoir ire nipo 'gã oporomutare'emamũ je wi ipoire'ema 'gã nee. A'eramũ nipo 'gã 'gã monou 'gã nee ifuwerete ma'e 'gã po pe— 'jau Jejuu 'ga oree.

¹¹ —A'ere nipo 'gã kwaiwete 'ua o'meramũ tekotee 'gã nupe. “Je te 'ã Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramũ”, 'jau futatee nipo 'gã 'gã nupe. A'eramũ nipo 'gã 'gã moryteeu ojee. A'ere 'gã o'meramũ te 'gã 'i. A'eramũ nipo 'gã kwaiwete 'gã nerowiaa.

¹² A'eramũ nipo mama'e tywera apoara 'gã ojeme'yita ajemogyau. Mama'e tywera etee nipo 'gã iapou'jau'japa nũ. A'eramũ nipo 'gã kwaiwete opoia je ree oporomutar awi.

¹³ A'ere nipo Janeruwarete 'ga je rerowiar awi ipoire'ema 'gã nerooi imogyau ojeypyri nakwaparimũ warãu rüi futat— 'jau 'ga oree.

¹⁴ —Mama'e teepawe'emauwe nipo pẽ je rerowiaaramũ pejewau je mome'wau 'gã nupe. “Jejuu 'ga rerowiaara 'gã Janeruwarete 'ga 'gã omogy wemiayuwamũ”, 'jau nipo pẽ pejewau je mome'wau 'gã nupe, amunawa moymoyka. Kwe pewara 'gã jerera renupaw ire te nipo mama'e teepawamũ. A'eramũ futat nipo tejua— 'jau 'ga oree.

¹⁵ —Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga ijeaporama kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga upe rakue, Danieu 'ga upẽ rakue. “Anure nipo 'gã amũ mama'e tywetywera apoi Jarejuwarete 'ga mogyaaw ipe”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga janee rakue. A'eramũ nipo 'gã anurenure'i iapou Danieu 'ga 'eawer imũ etee futat. (A'eramũ je 'ga remikwasiarera ka'arana mogyaaramũ ee pẽneapyoa futaa)— 'jau Jejuu 'ga oree.

¹⁶⁻²¹ A'ere Jejuu 'ga 'jau oree nũ:

—Anure nipo 'gā amū nuri 'auwara rerekou tyweaete. Ywy apo ypyramū nitywi futari ae rereko tyweara aipo 'jawe rakue. A'ere nipo anure mama'earūe'em ete jesaukari. 'Auwara 'gā nipo ajemogyau tywetywet futat. A'eramū pēē Judeja ywy pe ako ma'eramū 'gā nesakawe pejeka'jama pejewau wyytyr ipe. Kasi a'e pe 'gā pē apisi ne. Pejejopewuu apyte'rarimū wapyk ma'eramū pēē pejewawe'em pejesowe'em pejekaraemā ppyke'ema. Pejeka'jamayayau etee futat pejejemima 'gā nui. Kō pewaramū nanē pēē pejejewyre'ema pejejog ipe pejejaity mojopy'rawe'em— 'jau Jejuī 'ga oree. —Iporiay'i nipo ta'yryrū ma'e kūjā ajemogyau, ta'yky'ri ma'ea nanē nipo nū. Nujānarūi eweguu ma'ea. Ta'y'ri'i ma'ea nanē nujānarūi nū— 'jau 'ga oree. —A'eramū ki nanuar are pejeporogytau Jarejuwarete 'ga upe ee: “Eremurukat kasi 'gā 'ara ro'ysaga rupi oree ne. Morowykye'ema rupi nanē ene 'gā murukare'ema nū. Morowykye'ema rupi ore noroka'jama'uweri. Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i oreyy p'gā nupe rakue: 'Peata kasi morowykye'ema rupi ne', 'jau 'ā 'ga rakue. A'eramū ore oroka'jamarūme'em morowykye'ema rupi 'gā nū”, pē'je ki Jarejuwarete 'ga upe ee— 'jau Jejuī 'ga oree.

22 —A'ere Janeruwarete 'ga mama'e tywera 'gā nupe iapoukaru'jau'jaw ire nipo 'ga 'gā muojeri 'gā mogyau jui nū. Kasi a'e pe ywy pewaramū pepap najuejue etee ne. A'ere Janeruwarete 'ga pēē mū mū'jāu 'gā nui pē katu'ōka. Wemimū'ēmeramū pē nee Janeruwarete 'ga 'gā muojeri 'gā mogyau jui nū— 'jau Jejuī 'ga oree.

23-24 —Je jewyre'ema uwe nipo kwaiwete 'gā nuri o'meramū pē nupe. “Je Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū”, 'jau futatee nipo 'gā 'ua pē nupe. Amumera 'gā nipo 'ua 'jau “Janeruwarete 'ga je mut. Je 'ga remimurera futat”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. Pēnemiapoe'ema we futat nipo 'gā iapou pē neape je rerowiar awi pē momoirukaawamū. “Simomoirukat 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiar awi 'jau”, e'i te 'gā pē nupe. A'eramū nipo 'gā mama'e apou pē neape ojerowiarukaawamū pē nupe. A'ere kasi a'e are miamū perowiat 'gā ne. Pē nupe nipo 'gā amū 'jau: “Koromū Kristu 'ga”, 'jau nipo 'gā amū pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne. “Kwe pe Kristu 'ga oi”, 'gā 'eramū pēē 'gā nerowiare'ema.

25 Pemoka'jam kasi je'eawera ne. Ijeapoe'ema uwe je imome'ui pē nupe, ee pē mueapyoawamū— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

26 —“Jū me Kristu 'ga rekoī. Pe'je pejewau 'ga resaka”, 'gā 'eramū kasi peo jū me ne. O'meramū te 'gā 'i pē nupe. “Pe'je pejejua Kristu 'ga resaka. 'Au 'ga jemimi 'ūina ore pyri”, 'gā 'eramū kasi perowiar ine. O'meramū te 'gā 'i.

27 Pejejeki'yramū je jewyramū nipo najuejue etee je resak pejepe. Sā'ā tupā werawa. A'eramū 'ā ae najuejue etee esaka. Nan tee futat nipo je jewyramū najuejue etee je resak pejepe. Najemimi futari je tejewya tejua nū— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

28 —Je rura nipo pēē najuejue etee ikwaapa. Sā'ā uruwua mama'e nema kwaawa. A'eramū 'ā 'ua ajatykau ee. Nan tee futat nipo pēē ikwaapa. Je jewyru'jawamū nipo pēē je kwaapa katu katu futat— 'jau Jejuī 'ga oree imome'wau ikue.

29 —Ae rereko tyweawa 'ara kwaw ire nipo kwara owepa. Jaya nanē nipo owepa nū. Jaytataa nipo ototoka ywag awi 'ua. Ywag ipewara nipo oyyita nū. Kwat, jay, jaytata. Mīmera nipo oyyita— 'jau Jejuī 'ga oree imome'wau ikue.

30 —Ywag ipe nanē nipo mama'e ojesaukaa pē nupe nū. Aipo resaga nipo pēē je rura kwaapa. “Anurenure'i nipo Jejuī 'ga ruri”, 'jau nipo pēē pejejaupe. Aipo resaka nipo je rerowiare'ema 'gā okyau. 'Gā kyjea nipo 'gā nerekou— 'jau Jejuī 'ga oree. —A'erauwe nipo pēneki'yramū je tejua tejewya. Ywasiga rupi nipo tejua tejypa. A'eramū nipo ywy pewara 'gā je resaka najuejue etee

futat. Tepājē mū nipo je ruri, tejenyfuga pype futat nipo tejua tejjpa— 'jau 'ga oree ikue.

31 —A'e pype futat nipo pēē jumi'aranūū py renupa. Jumi'aranūū pyrauwe nipo Janeruwarete 'ga ywagipewara 'gā monou wemiayuwa 'gā majatykaukaa. "Pe'je pejewau amunawa moymoyka jeremiayuwa 'gā majatykau 'gā nerua jee", 'jau nipo 'ga 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā awau 'gā nerua 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau oree ikue.

32 A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau oree nū, ore mu'jau ee:

—Mama'ea je amome'u pē nupe pē mu'jau tejuaw are— 'jau 'ga oree. —Sā'ā ae siaka'gywa potyramū amana jēwya kwaawa. Ipotyrauwe 'ā ae amana jēwyt ja'wyja'wy kwaapa.

33 Nan tee futat ki je'eawer imū mama'e jeaporamuerauwe pe'je pejejaupe: "Ut ja'wyja'wy Jejuī 'ga janee 'wyrīaramū akou ra'e", pe'je ki pejejaupe.

34 A'jea futat je 'i. Je'eawer imū mama'e jeapo resakara 'gā papawe'emaue nipo je ruri tejewya nū— 'jau Jejuī 'ga oree.

35 —Ywaga nipo atepawamū futat. Ywya nanē nipo atepawamū futat nū. A'ere nipo jeremimome'ufera nateepawa'uweri futari. Je'eawer imū etee futat nipo aipoa ojeapou— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

36 —Nitywi futari je ruawa kwaapara 'gā amū. Nepekwaawi futari je ruawa. Ywagipewara 'gā miamū nokwaawi. Je miamū nanē nakwaawi tejuawa 'ara. Jeruwarete 'ga etee te okwaap.

37-38 A'ere nipo anure je ruru'jawi erujewi pē nupe. Je kwaapare'ema 'gā nipo aipoa 'ara rupi ajemogyau oporowykyau. Ojemi'waa, wemirekoramū 'jau nipo ajemogyau. Wemiapo apo are tee futat wea'aramū ajemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. —Janeruwarete 'ga ree jēmī nipo 'gā wea'are'emamū ajemogyau. Sā'ā Nue 'ga rekoramū 'gā jemogya rakue. Janeruwarete 'ga ree 'gā 'ā wea'are'emamū ajemogyau rakue.

39 Nokwaawi futari 'gā Janeruwarete 'ga remiaporama rakue. Poje 'ga 'ā amana mua erujewi 'gā nupe rakue, 'gā apisaukaa 'y pyu rakue. Nan tee futat nipo je ruri erujewi 'gā nupe. Wemiapo are etee 'gā nea'at 'gā jemogyramū nipo je tejuwa erujewi 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

40 —Je jēwyrāmū nipo mukūja 'gā akou oporowykyau oko pe. A'eramū nipo majepeja 'ga je rerowiaa. A'eramū nipo 'ga awau ojeupia je repejāna. Ajepeja 'ga nipo naje rerowiari. A'eramū nipo a'e 'ga awawe'em.

41 Kūjāmera 'gā nanē nipo 'upa mukūi ygu'ai nū. A'eramū nipo majepeja ēē awau je repejāna. A'eramū nipo ajepeja ēē awawe'em.

42 Je ruawa 'ā nepekwaawi futari. A'eramū ki pēē pejetywer awi pejepoia pejemogyau je rapesaka— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

43 —Sā'ā 'oga jara 'ga muna'ywa rura kwaawe'ema. Muna'ywa rura kwaaw ire amunipo 'ā 'oga jara 'ga woga rarūi 'ūina. A'ere 'ga nokwaawi futari muna'ywa rura wog ipe.

44 Nan tee futat nepekwaawi pejejeki'yramū je ruawa. A'eramū ki pēē pejemogyau au'jeteramū je rapesaka pejeojere'emamū futat je rerowiarāmū— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

45 A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau oree, ore mu'jau 'uaw are nū.

—'Wyrīara 'ga remiayuw esage 'ga i'akwaap ma'ea. O'wyrīara 'ga je'eg imū etee futat 'ga mama'ea wapo. A'eramū 'wyrīara 'ga wata enune wemiayuw esage 'ga m'yina wemiayuwa 'gā nesakawamū. "Aata je. A'eramū je ene m'yina 'gā nesakawamū", 'jau 'wyrīara 'ga wemiayuw esage 'ga upe. "Mama'ea ki emono 'gā nupe 'gā nemi'uramamū", 'jau 'ga 'ga upe. A'eramū nipo 'ga 'wyrīara 'ga awau watau 'gā nui. Anure nipo 'ga ojewya 'ua nū.

⁴⁶ 'Ga 'eawer imū etee mama'e apo re nipo 'wyrriara remiayuw esage 'ga aku'iramū 'ūina o'wyrriara 'ga resakawe.

⁴⁷ 'Wyrriara 'ga nanē nipo aku'iramū wemiayup esage 'ga ree nū. 'Ga porowyky resag ire nipo 'ga 'ga m̄ina okaraemā are ojejuka ma'eramū.

⁴⁸ A'ere nipo ajepeja 'wyrriara 'ga remim̄imera 'ga 'i ojeupe: "Mukuu nā'ā je'wyrriara 'ga oi re'ā, oporomukuramū re'ā", 'jau nipo 'ga ojeupe.

⁴⁹ A'eramū nipo 'ga opytuna 'gā nupā are etee futat 'ūina. A'eramū nipo 'ga awau ojemī 'waa kawīajaiwa 'wara 'gā pyri. A'eramū nipo 'ga kawīajaiwa rykua 'gā pyri.

⁵⁰ Aipo aporamū nipo 'ga 'wyrriara 'ga 'ua owaēma erujewi 'ga upe. Wapesage'emeteramū nipo 'ga 'ua owaēma erujewi 'ga upe.

⁵¹ A'eramū nipo 'wyrriara 'ga wemiayup tywera 'ga mopēpēpēpena 'ga monou tata pe 'ime ma'e 'gā pyri. Peu nipo 'ga waemamū akou wa'jywa mokāina akuwa rerekou—'jau Jejuī 'ga imome'wau oree.

—Jeje'eg imū etee futat mama'e apoaramū pēē 'wyrriara remiayuw esage 'ga 'jawe jee. Jeje'eg imū etee mama'e apoare'emamū pēē 'wyrriara remiayup tywera 'ga 'jawe jee. A'eramū ki pēē pejejemogyau 'ga remiayuw esage 'ga 'jawe. A'eramū nipo je tejua 'jau pē nupe: "Pēē 'ā jeremiayuw esageramū. Pe'je pejejua pejesou jeruwa 'ga rog ipe je rupi", 'jau nipo je pē nupe—'jau Jejuī 'ga oree ikue.

25

Teis kūjāmuku 'gā mome'uawet

¹ A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau oree ore mu'jawamū nū. 'Wyrriaramū Jarejuwarete 'ga omogo are 'ga ore mu'jau.

—Anure nipo Janeruwarete 'ga je mogoi 'wyrriaramū pē nupe—'jau 'ga oree. —A'eramū nipo pēē je ruramū pejewau je rupi, Jeruwarete 'ga pyri. A'ere nipo 'gā amū nooi futari. Sā'ā maraka apoaw ipe oo ma'e 'gā. Opytuna 'gā nekokaturamū 'gā 'ā maraka apoa. A'eramū 'ā kūjāmuku 'gā awau akokatu ma'e 'ga rapesaka maraka pe okwap ma'e 'gā napesaka. Teis 'ā kūjāmuku 'gā awau 'gā napesaka 'upa. "Ko rupi nipo wā kwawi", 'jau 'gā 'upa. "A'eramū jane jarejupa 'au wā napesaka. Wā nuramū soo wā nupi maraka pe 'jau", 'jau 'gā ajaupe 'upa. A'eramū 'gā 'upa peyse pe.

² Sīku nipo i'akwaap ma'e 'gā kūjāmuku 'gā. Sīku wējēmī i'akwaawe'ema 'gā 'upa nū.

³ I'akwaawe'ema 'gā arāparīna pyyka erawau. A'ere 'gā nuerooi miarakawenana tyramū ojeupe.

⁴ I'akwaap ma'e 'gā te aje miarakawenana weroo tyramū ojeupe.

⁵ A'ere nipo akokatu ma'e 'gā poromukuramū 'ua 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā wopeyamū 'upa—'jau Jejuī 'ga imome'wau oree.

⁶ —A'eramū nipo ppyaje 'ga amū 'ua wafukaita 'gā nupe. "Kwe 'gā nuri. Pe'je pejejua pejepaka pejewau 'gā nowosōu", 'jau nipo 'ga 'ua 'gā nupe.

⁷ A'erawu nipo kūjāmuku 'ga opaka arāparīna monyka.

⁸ A'eramū nipo i'akwaawe'ema 'gā 'jau: "Miarakawenana pemut ara oree. Orema'ea owep ja'wyja'wy ore wī", 'jau nipo 'gā miarakawenana rerekwara 'gā nupe.

⁹ A'ere nipo miarakawenana rerekwara 'gā 'i etee 'gā nupe: "Naani. Pē nupe ore imono re orema'e wewi ne. Pekwap ara mua pejejeupe", 'jau etee nipo 'gā 'gā nupe—'jau Jejuī 'ga imome'wau oree.

¹⁰ —A'eramū nipo i'akwaawe'ema 'gā awau miarakawenana mua. A'ere nipo miarakawenana muaw awi 'gā jewyra'ne'emaue akokatu ma'e 'gā

nuri. A'eramū nipo miarakawenana ojeupe erawarera 'gā etee awau akokatu ma'e 'ga rowosōu. A'eramū nipo 'gā osou maraka apoaw ipe 'gā nupi. 'Gā nesepaw ire nipo maraka'ywa 'ga 'okwara motypa 'gā nee.

11 —A'ere'ere'i nipo miarakawenana muaw awi ojewyt ma'efera 'gā 'ua owaēma. A'eramū nipo 'gā 'upa wafukaita ukupepe 'ga upe. “Ku'jyp. 'Okwara eawopytymo'wok oree. Torose orosou ore nanē 'jau nū”, 'jau nipo 'gā 'upa 'ga upe.

12 —A'ere nipo akokatu ma'e 'ga 'i etee 'gā nupe: “Pe'je pejewau ore wi. Najepytuna rūi pēē”, 'jau etee nipo 'ga 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga oree imome'wau.

13 Imome'upaw ire Jejuī 'ga 'jau oree:

—Nan tee futat nipo nepekwaawi je ruawa 'ara. A'eramū ki pēē pejememoita etee pejemog'au je rur are— 'jau 'ga oree.

*Kūima'e 'ga remiayuwa 'gā mome'uawet
(Luka 19.11-27)*

14 A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau oree, ore mu'jawamū nū, 'wyrī-aramū Jarejuwarete 'ga omogoram are wējēmī nū.

—Anure nipo Janeruwarete 'ga je mogoi 'wyrīaramū pē nupe. Mama'e mū je amome'u pē nupe, pē mu'jawamū ee— 'jau Jejuī 'ga oree. —Kūima'e 'ga amū nipo awau watau oje'wyr awi. Oo enune nipo 'ga wemiayuwa 'gā nenūina 'gā mua oporogytaw 'gā nupe. “Oo je teatau pē nū”, 'jau nipo 'ga wemiayuwa 'gā nupe. “Jekaraemā pearū jee”, 'jau nipo 'ga wemiayuwa 'gā nupe.

15 A'eramū nipo 'ga ka'aranūū ywope'i monou 'gā nupe. I'akwaap ma'e 'ga upe nipo 'ga imonou kwaiwete. Siku ka'aranūū ywope'i monou 'ga upe. Mukūi tee nipo 'ga ka'aranūū ywope'i monou i'akwaa'wi ma'e 'ga upe. I'akwaawe'ema 'ga upe 'ga majepeī tee imonou. “Pemomytun jeka'aranūūa jee”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe. 'Gā nupe imonopaw ire nipo 'ga awau watau 'gā nū.

16 —'Ga o ppyrauwe siku ka'aranūū ywope'i rerekwara 'ga ojeupe 'ga remimurera rerawau mama'e mua ipyu. A'ere 'ga imuripyrrera rerawau kwe pe ime'ga. Epyfera apyraapa ime'ega 'gā nupe. Aipo aporamū 'ga o'wyrīara 'ga ka'aranūū ywope'i momytuna 'ga upe.

17 Mukūi ka'aranūū ywope'i rerekwara 'ga nanē nānēwējēmī futat iapou nū. Ojeupe 'ga remimurera momytuna 'ga upe nū.

18 A'ere majepeī tee rerekwara 'ga nanarūi iapoi. Uēma ppy we 'ga ywy rywykaita 'ga poroywera mimawamū. A'ere 'ga ityma imonou im'ina— 'jau Jejuī 'ga imome'wau oree ikue.

19 —Anure wata ma'efera 'ga 'ua ojewya 'gā nupe nū. A'eramū 'ga wemiayuwa 'gā nenūina. “Maran sipo 'gā jeka'aranūū rerekoi rai'i? Ome'yi sipo 'gā nai'i?” 'jau 'ga ojeupe.

20 —A'eramū 'ga wemiayuwa 'gā nenūina. A'eramū 'ga remiayuwa 'gā 'ua ajatykau 'ga ree, 'ga ka'aranūū mome'wau 'ga upe. Siku rerekwara 'ga tāmējē 'ua 'jau 'ga upe: “Siku ako ka'aranūū ywope'i eremut jee ikue. A'eramū je erawau imomytuna enee ikue kūi. 'Awamū teis eneka'aranūū ywope'ia”, 'jau nipo 'ga erua 'ga upe.

21 —A'eramū nipo 'ga 'jau wemiayuwa 'ga upe: “A'jea futat. Ene 'ā jeremiayuw esagea futat”, 'jau nipo 'ga 'ga upe. “Ināinānī'i agawewi je ako imonoi enee ikue. A'ere 'ā ereme'yi jee rai'i. A'eramū je ene mogou teka'aranūū ppykaramū tejeupe. Ere ejua eku'iramū je pyri”, 'jau nipo 'ga 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau oree.

22 —A'ere mukūja rerekwara 'ga 'ua nū: “Mukūi ako ka'aranūū ywope'ia eremut jee ikue. A'eramū je ime'yita enee ikue. 'Awamū irūpāwē eneka'aranūū ywope'ia”, 'jau 'ga 'ga upe imome'wau.

23 —A'eramū 'ga 'jau aipo 'ga wemiayuwa 'ga upe: “A'jea futat. Ene 'ā jeremiayuw esagea futat ra'e”, 'jau 'ga 'ga upe. “Mukūi agawewi ako je imonoi enee ikue. A'ere 'ā ereme'yi jee rai'i. A'eramū je ene mogou teka'aranūū pyykaramū tejeupe. Ere ejua eku'iramū je pyri”, 'jau nipo 'ga 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau oree.

24-25 —A'ere majepe'i tee ka'aranūū ywope'i rerekwara 'ga 'ua 'jau 'ga upe nū: “Kweramū eneka'aranūūa. Namomyi etee je eneka'aranūūa. Akyje etee je ene wi. Akwaap je ene jepi. Enemara'ne 'ā ene. Emepy ekoetee te te 'ā erefutut ka'aranūū pyu. A'eramū 'ā ene eporowyky are jēmī ejea'are'emamū. A'eramū je tekyjau ene wi ai'i, eneka'aranūū momyawe'em ene wi ai'i. A'eramū je eneka'aranūū ywope'i auwana imima wyy kwara pype ai'i”, 'jau 'ga 'wyriararete 'ga upe.

26 —A'eramū nipo ka'aranūū jara 'ga amara'neramū 'ga ree. “Nenea'wryi futari te 'ā ene. Nenepokagi tāmējē futat te 'ā ene”, 'jau nipo 'ga 'ga upe. “Erekwaap futat te 'ā jemara'nea jepi. A'jea futat ere aipo 'jau jee. 'Emepya te 'ā erefutut ka'aranūū pyu. A'eramū 'ā ene eporowyky are jēmī ejea'are'emamū, ere ako jee ko. A'jea futat ere jee. Ka'aranūūa etee je afutat”, 'jau 'wyriararete 'ga aipo 'ga upe.

27 “Ma'eramū sipo ene imomytune'ema jee rai'i? Je upe imomytun are efuwere'emamū amunipo 'ā eremono ka'aranūū rerekwara 'gā nupe rai'i kūi? A'eramū amunipo 'ā 'gā jeka'aranūū momyawera mepyau enee jee rai'i kūi”, 'jau 'wyriararete 'ga aipoa kūima'e 'ga upe.

28 —A'eramū 'ga 'jau ajepa wemiayuwa 'gā nupe: “Pe'je jeka'aranūū pyyka 'ga wi. Imonou teis ka'aranūū ywope'i rerekwara 'ga upe.

29 “Ga je'eg imū ereko esageara 'gā opyygu'jap futat”, 'jau 'ga 'gā nupe. “Ga je'eg imū ereko esageare'ema 'gā te ajee wemirerekofera miamū futat noppygu'jawi”, 'jau 'ga 'gā nupe.

30 “Nia'wryi futari 'ga. A'eramū pēē 'ga pyyka 'ga monou imomoa ppy-tunaiwa pype. Peu futat nipo 'ga 'ūina waemamū wa'jykājamū”, 'jau 'ga wemiayuwa 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau oree.

Werowiare'ema 'gā nui werowiaara 'gā mojo'okawam

31 A'ere Jeju'i 'ga 'uawa mome'wau oree:

—Anure nipo Pēneki'yramū je rekoi 'wyriaramū pē nupe. A'eramū nipo je teju tejewya nū. Tejenyfuga pype futat nipo teju nū. Ywagipewara 'gā juejue nipo 'ua je rupi. A'eramū nipo je teapyka 'wyriararete renawa 'arimū.

32 A'eramū nipo 'awa wyy pewarera 'gā najuejue etee futat 'ua ajatykau je rowase. A'eramū nipo je tejerowiaara 'gā mojo'oka tejerowiaare'ema 'gā nui. Sā'ā wyra jara 'ga weymawa mojo'oga. Karupa'mī mojo'oga karupana'nī awi. Nan tee futat nipo je wyy pewarera 'gā mojo'ogi ajai.

33 Tejerowiaaramū pē nupe nipo je 'i: “Ko katy pekwap, jejakwatawa katy”, 'jau nipo je tejerowiaaramū pē nupe. A'eramū nipo je tejerowiaare'ema 'gā nupe nipo je 'jau: “Kwe katy pekwap je wi”, 'jau nipo je 'gā nupe.

34 —A'eramū nipo je 'jau tejerowiaaramū pē nupe: “Je rerowiaara pejemogy. A'eramū Jeruwarete 'ga pē maku'iu. A'eramū pēē 'awamū pejeju 'au je pyri. Ymā te 'ā, wyy apoē'ewe, Janeruwarete 'ga 'i jee ikue: “Anure nipo je ene rerowiaara 'gā mogyi 'wyriaramū ene pyri”, 'jau 'ga jee ikue. A'eramū pēē 'awamū pejeapyka 'au je pyri. 'Ga 'ā pē mogyi 'wyriaramū je pyri”, 'jau nipo je tejerowiaaramū pē nupe.

35 “Jepy'arayparamū ako pēē je mojemi'waa ai'i. Je'yuwejamū ako pēē 'y mua jee ai'i. Napēpytuna rūi agawewi futat je. A'etea ako pēē je mua pejeje'wyr ipe ai'i.

36 Jeraitye'emamū ako pēē taity mua jee ai'i. Jekaruaramū ako pēē je fuanuga ai'i. Moromunepawa pype je renamū ako pēē pejewau je pyri ai'i”, 'jau nipo je tejerowiaaramū pē nupe.

37 —A'eramū nipo pēē pejepononupa ee jee: “Maranime sipo ore ene mojemi'wari rai'i? Maranime sipo ore 'y monoi enee nanē rai'i nū?

38 Maranime sipo ore ene muri oroje'wyr ipe rai'i nū? Maranime sipo ore taity monoi enee rai'i?

39 Maranime sipo ore ene fuanugi rai'i? Maranime sipo ore arawau ene resaka moromunepawa pype ene renamū rai'i?” 'jau nipo pēē pejepononupa ee jee— 'jau Jeju'i 'ga oree.

40 —A'eramū nipo je 'wyrriarareteramū te'ŷina 'jau pē nupe: “A'jea futat je 'i. Je rerowiaara 'gā amū ako okaraemāe'emamū ikue. A'eramū ako pēē mama'e monou 'gā nupe ikue. Je rerowiaara 'gā nupe mama'e mono rē pēē je upe mama'e muara 'jawe futat jee”, 'jau nipo je tejerowiaaramū pē nupe— 'jau Jeju'i 'ga oree ikue.

41 —A'eramū nipo je 'jau tejerowiare'ema 'gā nupe: “Pe'je pejewau je wi. Janeruwarete 'ga pē mono pē mogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa tata 'ga wapo mama'eukwaawa 'wyrriara upe tee rakue numiamū, emiyauwa reewe numiamū. A'ere 'ā pēē je rerowiare'emamū mama'eukwaawa remi-ayuwamū futat pejemogy. A'eramū Janeruwarete 'ga pē monou pē mogyau eewe futat iapyaw ipe”, 'jau nipo je 'gā nupe.

42 “Nepemuri 'ā mama'ea jee. Naje mojemi'wari nanē ako pejepe jepy'arayparamū ai'i. Je'yuwejamū nanē ako pēē 'y mure'ema jee ai'i.

43 Naje muri nanē ako pejepe pejeje'wyr ipe ai'i, pejejepyri je ruramū ai'i. Jeraitye'emamū nanē ako pēē taity pe mure'ema jee ai'i. Jekaruaramū nanē ako pēē je fuanuge'ema ai'i. Moromunepawa pype je renamū nanē ako pēē pejewawe'em je pyri ai'i”, 'jau nipo je 'gā nupe.

44 —A'eramū nipo 'gā oporonupa ee jee: “Maranime sipo ore ene resagi enepy'arayparamū rai'i? Maranime sipo ore ene resagi ene'yuwejamū rai'i nū? Maranime sipo ore ene mure'ema oroje'wyr ipe rai'i? Maranime sipo ore ene resagi eneraitye'emamū rai'i? Maranime sipo ore ene resagi enekaruaramū rai'i? Maranime sipo ore ene resagi moromunepawa pype ene renamū rai'i?” 'jau nipo 'gā oporonupa ee jee.

45 —A'eramū nipo je 'wyrriarareteramū te'ŷina 'jau 'gā nupe: “A'jea futat je 'i. Je rerowiaara 'gā ikaraemāe'ema 'gā nupe mama'e monoe'em ire pēē je upe mama'e muare'ema 'jawe futat”, 'jau nipo je 'gā nupe.

46 —A'eramū nipo aipo 'gā awau ajemogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe. Je rerowiaara 'gā etee te nipo oo osou ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū rūi— 'jau Jeju'i 'ga Imome'wau oree ikue.

26

*Jeju'i 'ga ree ifuwet ma'e 'gā
(Maku 14.1-2; Luka 22.1-2; Juā 11.45-53)*

1 Imome'upaw ire Jeju'i 'ga 'jau wemimu'eramū oree:

2 —Ikoai'i maraka apoawa 'ara rekoi, Pasikwa 'jawa rekoi. Aipo rupi futat nipo 'gā Pēneki'yramū je ppygi je jukaawamū. Je rekoa futat nipo 'gā ipokutuka je monou je mu'ama 'ypeywar are— 'jau 'ga oree.

³ A'e pe a'eramũ peramũ mainana 'wryriara 'gã 'upa ajatykau judeu 'gã 'wryriari 'gã netee. Mainana 'wryriararete 'ga rog ipe 'gã 'upa, Kaifasi 'ga rog ipe 'gã ajatykau 'upa.

⁴⁻⁵ —Maran te jane Jeju 'ga rerekoi? Jemime te jane 'ga pyygi?— 'jau 'gã ajaupe 'upa. —Jerusareg ipewara 'gã iporomutat 'ga ree. A'eramũ jane 'gã nowase jarekowe'em 'ga ree maraka apoaw ipe— 'jau 'gã ajaupe. —Kasi a'e pe wowase 'ga rerekoramũ 'ga remiayuwa 'gã jane apisi ne. Jemime te sireko 'ga 'jau. 'Gã nowase atywi te jane 'ga jukai— 'jau 'gã 'upa ajaupe.

Jeju 'ga ree jany kasiga reko wokawet
(Maku 14.3-9; Juã 12.1-8)

⁶ Petani pe Jeju 'ga akou, Simão 'ga rog ipe, ipito'om ma'efera 'ga 'wyr ipe.

⁷ Poje kũjã ãẽ mũ 'ua 'ga rerowyka. Jany kasiga ryrũa ãẽ erua. Itasiga apopyra aipo yrũnamũ, aripasi 'jawa apopyra. Jany kasig epy epy ete poromũ. 'Ga jemi'wat 'ga renamũ ãẽ ojany kasiga rerua eko woka 'ga akag are.

⁸ ãẽ remiapo resakawe ore Jeju 'ga remimu'eramũ aramara'neramũ ee. A'eramũ ore 'jau arajaupe:

—Ma'eramũ sipo ãẽ imomy ekoetei 'wei?

⁹ Epy te 'ã 'aga jany kasiga a'i kũi. A'eramũ amunipo 'ã ãẽ ime'ega ka'aranũũ are jane. A'eramũ amunipo 'ã ãẽ epyfera mua jane. A'eramũ amunipo 'ã jane imojo'oka ikaraemãe'ema 'gã nupe 'jau kũi— 'jau ore arajaupe.

¹⁰ A'ere Jeju 'ga arajaupe ore'eawera kwaawi. A'eramũ 'ga 'jau oree:

—Ma'eramũ pejemara'neramũ ãẽ ree 'ũ? Mama'e esagea te ãẽ wapo jee— 'jau 'ga oree.

¹¹ —Ikaraemãe'ema 'gã nooa'uweri futari pẽ nui. A'eramũ pẽ anure mama'e monou 'gã nupe. A'ere je te nako fukui futari pẽ pype— 'jau 'ga oree.

¹² —Je tymaw ipe je ree eko'wogipyrama futat jany kasiga numiamũ. A'ere ãẽ 'awauwe eko'wogi je ree, je manũe'emauwe. Tene ãẽ iapoi jee— 'jau Jeju 'ga oree.

¹³ —A'jea futat je 'i. Anure nipo 'gã je mome'ui kwe pewara 'gã nupe. Amunawa tesirũmera moyka nipo 'gã awau je mome'wau kwe pewara 'gã nupe. Je mome'uramũ nipo 'gã ãẽ remiapofera nanẽ imome'wau 'gã nupe nũ. A'eramũ nipo 'gã anure najuejue etee futat wea'aramũ ãẽ remiapofer are— 'jau Jeju 'ga oree.

Mainana 'wryriara 'gã nupe Judas 'ga 'eawet
(Maku 14.10-11; Luka 22.3-6)

¹⁴ A'ere Jeju 'ga remimu'eramũ ore mũ oi oporogytau mainana 'wryriara 'gã nupe. Judas Iskariote 'ga futat poromũ oo oporogytau 'gã nupe:

¹⁵ —Taesaukat Jeju 'ga pẽ nupe 'jau. A'eramũ sipo pẽ ma'ja mua jee 'ga resaukara repyramũ?— 'jau 'ga awau 'gã nupe.

—Trĩta prata apopyrera ka'aranũũ ywope'ia simono enee 'jau— 'jau 'gã 'ga upe.

—Nai'i— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'gã trĩa ka'aranũũ ywope'ia monou 'ga upe, Jeju 'ga ojeupe esaukaawamũ.

¹⁶ A'eramũ Judas 'ga wea'aramũ akou ee. "Ojete 'ga rekoramũ tomono 'ga 'gã nupe 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga Jeju 'ga rerekou weape.

Ae a'wryre'ema 'gã nupe

'ga monoara 'ga
(Maku 14.12-21; Luka 22.7-13, 21-23; Juã 13.21-30)

17 Awau owaēma mani'oko'o jopype'ema 'wawa upe, Pasikwa 'jawa apoawa upe. A'eramū Jejuī 'ga remimū'eramū ore 'jau 'ga upe:

—Ma'ape te jane jemi'wari? karupa'mī ro'o reyri jarejee?— 'jau ore 'ga upe. —Awŷja rog ipe ore erawau eya ki 'ei?— 'jau ore 'ga upe.

18 A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Pe'je pejewau Jerusareg ipe jarejekoty'aawa 'ga rog ipe. A'e futat je 'ga upe ai'i. A'eramū pēē pejewau 'jau 'ga upe: “Ku'jywa 'ga ore mut 'au. 'Nako fukui je 'gā nupe. A'eramū je enerog ipe tejemi'wariweramū tejemimu'e 'gā netee. Karupa'mī eyr are jeporo'uweramū tejemimu'e 'gā netee enerog ipe', e'i 'ga enee”, pe'je ki 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga oree.

19 A'eramū ore arawau iapou Jejuī 'ga 'eawer imū etee futat. Maraka are ore iapou, Pasikwa 'jawa maraka are.

20 Kaaruwamū Jejuī 'ga awau ojemi'waa wemimu'eramū ore retee.

21 Orojemi'waaw ipe Jejuī 'ga 'jau oree:

—A'jea futat je 'i. A'jea futat nipo pēē mū je mono pejepe je ree iporomutare'ema 'ga nupe je jukaukaa— 'jau 'ga oree.

22 Aipo renupawe ore aru'arasigamū 'ga je'eg are. A'eramū ore oroporonupa majepeinume ee 'ga upe aipo 'ga 'eramū:

—Je upe te ere poromū?— 'jau ore 'ga upe.

Majepeinumenume ore oroporonupa ee 'ga upe.

23 A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Je pyri ojemi'wat ma'eramū futat nipo pēē mū je monou 'gā nupe— 'jau 'ga oree.

24 —Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā amū nupe rakue, jemanū are rakue. Pēneki'yra agawewi je 'ā. A'etea je ree iporomutare'ema 'gā je jukaukat 'gā nemikwasiarer imū etee futat. A'ere 'gā nupe je monoara 'ga tywereteramū te akou. Iporiay'i 'gā po pe je monoara 'ga numiamū. A'ere nipo Janeruwarete 'ga rereko tyweretei. Ma'eramū gatu nipo 'ā 'ga jeuwi rakue 'ja— 'jau Jejuī 'ga oree.

25 A'eramū ae a'wyre'ema 'gā po pe 'ga monoarama 'ga, Judas 'ga, oporonupa ee 'ga upe:

—Je upe te ere poromū, ki Ku'jyp?— 'jau futatee Judas 'ga 'ga upe.

—Ēē. Ene upe futat je 'i— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

Mani'oko'o'ia y'way reewe 'gā nupe imonoawet

(Maku 14.22-26; Luka 22.14-23; 1 Korītu 11.23-25)

26 Orojemi'waaw ipe Jejuī 'ga mani'oko'o'i pyyka. A'ere 'ga eramā'jāu ywau eroje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mani'oko'o'ia eremut oree, Kiapi'ni— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

A'ere 'ga mani'oko'o'ia mowoka imonou oree.

—Mani'oko'o'ia pepyyk i'wau. Koromū jero'oa— 'jau 'ga oree.

27 A'ere 'ga y'way ryrū pyyka nū, eramā'jāu ywau nū. A'eramū futat 'ga oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe nū:

—Au'jete y'waya eremut oree, Kiapi'ni— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

A'ere 'ga imua oree.

—Pe'je itykua pāwē pāwē.

28 Koa y'way jerya futat. A'ere'ere'i nipo 'gā amū je jukai jery reko'woka. Aipoa jery jeko'woga pētywera omepy. Jemanū are futat Jeruwarete 'ga pē katu'ogi kwaiwete. 'Awamū karupa'mīa nepejukaw'jawi pejetywera mepyawamū. Poromū futat ako 'ga je'eg ymanera ai'i. A'ere 'awamū 'ga je'eg yaua. 'Awamū jerya tee pē pirei pētywera awi— 'jau 'ga oree. —Jemanū are tee Jeruwarete 'ga pētywera moia pē nui je rerowiaaramū. 'Awamū poromū futat

Janeruwarete 'ga je'eg yaua 'awamū. A'ea 'ga je'ega nimojopy'ruawi futari 'awamū— 'jau 'ga oree.

²⁹ —A'jea futat je 'i. Je natykuru'jawi futari 'aga y'waya pē pyri. Anure tāmējē te nipo je itykuri pē pyri, Tejuwarete 'ga pyri pē neroo re tāmējē nū— 'jau Jejui 'ga oree ikue.

³⁰ 'Ga porogytapaw ire ore aramaraka'aga 'ga retee Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Aramaraka'ag ire ore arawau ywytyr ipe, Oriweira 'jaw ipe.

Pedro 'ga momoranupawet
(Maku 14.27-31; Luka 22.31-34; Juā 13.36-38)

³¹ Arawaw ipe Jejui 'ga 'jau oree:

—'Awamū futat nipo pekwasio je wi je rejaa je mu'ama ojetee'i— 'jau 'ga oree. —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe ee rakue: “Tajuka karupa'mī are omaenun ma'e 'ga 'jau kwy. A'eramū 'ga reymawera 'gā awau okwasiwau kwe pe 'jau kwy”, 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa inuga ka'aran are rakue. A'eferupi tee futat nipo pekwasio pejewau je wi— 'jau 'ga oree.

³² —A'ere je temanū re je ferawi nū. Teferaw ire nipo je oi Garireja wyy pe pē nenune— 'jau 'ga oree.

³³ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—'Me te pa 'ga poromū 'jau nū. Je naejara'uweri futari ene mogou ojetee'i kūi. 'Gā te nipo opyamū ene wi ene rejaa ojetee'i kūi. A'ere je naejara'uweri ene kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

³⁴ —A'jea futat sipo ere— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —Je te a'jea futat a'e enee nū'ū: 'Awa ypytuna rupi nipo je kwakuw ape muapyapyt katu 'gā nupe. “Nakwaawi je 'ga”, 'jau nipo ene wyrasokwē je'ege'emauwe— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

³⁵ A'ere Pedro 'ga fuakaramū 'ga upe:

—Naani futari nū'ū. Na'ea'uweri futari je aipo 'jau nū'ū. “Nakwaawi je 'ga”, na'ea'uweri je. “Tene 'gā je jukai 'ga reewe futat”, a'e ete nipo je. Nakwakuwa'uweri futari je ene— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe.

Ore juejue nanē Pedro 'ga 'eawera rupi etee futat 'jau 'ga upe.

'Uwarete 'ga upe 'ga eawet
(Maku 14.32-42; Luka 22.39-46)

³⁶ Jejui 'ga awau owaēma Getsemani 'jaw ipe, wemimu'eramū ore retee. A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—'Au ete pejup ra'ne. Iruupeu'i je oi teporogytau Tejuwarete 'ga upe ra'ne— 'jau 'ga oree.

³⁷ A'ere 'ga muapyra 'gā etee erooi ojeupi. Pedro 'ga, Tiago 'ga, Juā 'ga. Mīmera 'gā etee 'ga erawau ojeupi. Tiago 'ga, Juā 'ga retee Sepeteu 'ga ra'yra 'gā. Jejui 'ga 'arasiga 'ga mopy'aywyrafenayau 'ga mogou.

³⁸ A'eramū 'ga 'jau muapyra 'gā nupe:

—Je'arasiga nipo 'ā je juka. Peser awi ete pejepua. Peporogyta Jarejuwarete 'ga upe je pyri— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹ A'eramū 'ga ojepe'au'i 'gā nui. Awau 'ūina peu'i wenuy'āu wapyka weakwara rerawau enūina wyy are futat erujaa oporogytau 'Uwarete 'ga upe:

—Kiapi'ni. 'Wyria'ri 'gā imara'ne je ree. 'Gā nipo 'ā je rereko tywerete 'ja. Ojeupe ene iapoukare'em ire amunipo 'ā 'gā nuapoa'uweri nanuara je ree. A'ere 'ā najeremifutar imū rūi te ereapoukat. Ejemifutar imū etee te 'ā ereapoukat 'gā nupe jee— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

⁴⁰ Oporogytapaw ire 'ga afu'ama awau muapyyra 'gã pyri. A'ere 'gã seri 'upa. A'eramũ 'ga 'jau Pedro 'ga upe:

—Peset te pejejupa? Pejeje'ega te nepemonoi'i Jarejuwarete 'ga upe je pyri? A'e'ja'wiramũ miamũ sipo nepeporogytai Jarejuwarete 'ga upe?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴¹ —Peser awi. Peoporogyta Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ pëe peje-fuakaramũ mama'e tywera apowe'em. Kasi a'e pe nepëfuakari ne. A'eramũ pëe mama'e tywera etee iapou 'ga upe ne. Nepëparuapoweri agawewi nipo mama'e tywer are. A'etea nipo peapo. 'Ga upe pejeoporogytawe'em 'eramũ mama'e tywera etee futat peapo pejekou— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴² Aipo 'ga upe 'e re Jeju 'ga awau 'gã nui nũ oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe nũ:

—Kiapi'ni. Je ree iporomutare'ema 'gã ifuwet je ree. 'Gã te nipo 'ã je rereko tywerete 'ja. Ojeupe ene iapoukare'em ire amunipo 'ã 'gã nuapoi. A'ere 'ã najeremifutar imũ rui te ereapoukat. Ejemifutar imũ etee te 'ã ereapoukat 'gã nupe jee— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

⁴³ A'ere 'ga awau ojewya wemimu'e 'gã pyri nũ. Nãñewëjëmĩ 'gã 'upa nũ. Osea etee 'gã 'upa nũ. Wopepyejamũ etee 'gã ajemogyau. A'eramũ 'gã osea 'upa 'ga ruramũ nũ.

⁴⁴ A'eramũ Jeju 'ga awau oporogytau'japa 'Uwarete 'ga upe nũ.

⁴⁵ 'Uwarete 'ga upe oporogyta re 'ga 'ua nũ. Nãñewëjëmĩ 'gã osea 'upa nũ. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Peser etee futat nipo pejejupa nũ ki sa? Au'je pejeser ire. 'Awamũ futat 'gã Pëneki'yramũ je monoi ae a'wyre'ema 'gã po pe.

⁴⁶ Pe'je iruukwe soo 'gã nekoaa 'jau. Kweramũ ae a'wyre'ema 'gã po pe je monoara 'ga ruri— 'jau 'ga oree.

Jeju 'ga pyykawet

(Maku 14.43-50; Luka 22.47-53; Juã 18.3-11)

⁴⁷ Jeju 'ga porogytapawe'emauwe Judas Iskariote 'ga 'ua. Jeju 'ga remimu'eferamũ ore mũ poromũ. Kwaiwete 'gã nerua erojemorypa Jeju 'ga ree. A'eramũ mainana 'wyriara 'gã kwaiwete 'gã mua Judas 'ga rupi. Judeu 'gã 'wyria'ri 'gã nanë kwaiwete 'gã mua 'ga rupi. Jyuaa 'gã erua muap. Mïmera 'gã erua erojemorypa 'ga ree.

⁴⁸ Mainana 'wyriara 'gã nupe oporogytau Judas 'ga 'jau 'gã nupe rai'i: "Oo nipo je Jeju 'ga retywape pytea pë neape. A'eramũ pëe a'e are 'ga kwaapa 'ga retywape pyteramũ. A'erauwe futar iki pëe pejewau 'ga pyyka 'ga rerawau", 'jau 'ga 'gã nupe rai'i.

⁴⁹ A'eramũ 'ga owaëma ppy we awau Jeju 'ga rerowyka 'jau 'ga upe:

—'Au te ereko, ki Ku'jyp?— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramũ futat 'ga 'ga retywape pytea.

⁵⁰ A'eramũ Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Ejemifutara eapo etee futat— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

A'erauwe Judas Iskariote 'ga remireroofera 'gã 'ua Jeju 'ga pyyka, 'ga pofaa.

⁵¹ A'ere Jeju 'ga remimu'eferamũ ore mũ oyyuu rekyita kũima'e 'ga amũ ree, 'ga namĩ monoka. Furuk. Mainana 'wyriararete 'ga remiayuwa 'ga namĩ yypa.

⁵² Aipo 'ga namĩ yywamũ Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Ereapo awi nanuara. Ere eyj monou imunepa yrũ pype kũi— 'jau 'ga 'ga upe. —Jyuu pyu ajajukaara 'ga te anure 'gã tajuka jyuu pyu 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

53 —“Nopoari nipo 'ga ruwa 'ga 'ga”, pe'je nipo kūi. Ojeupe je enūi re amunipo 'ā Jeruwarete 'ga je poari futari. Kwaiwete amunipo 'ā 'ga ywagipewara 'gā mua je poaa— 'jau 'ga 'ga upe.

54 —A'ere je naenūi 'ga upe. Wemifutar imū 'ga iapoa etee futat je afutat. Ymā te Jeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā amū nupe je pyyg are rakue. A'eramū je 'gā nemikwasiarer imū etee futat mama'e jeapo futaa tejee— 'jau 'ga oree.

55 A'ere 'ga 'jau opyykara 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē ma'eramū pejejua muawa pyu je nupāu ekoete 'ū? muna'ywa 'jawe 'ū? Ma'eramū pēē muawa we erua jyu reewe jepiara rupi 'ū? Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'gā mu'e je rekoramū miamū ako naje pyygi pejepe ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe.

56 —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe jemanū are ikue. A'eramū 'ā pēē iapou 'ga remikwasiarer imū etee futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'e renupawe ore Jeju 'ga remimu'eramū orokwasi'wau 'ga wi, 'ga rejaa, oroka'jama 'gā nui. Oroky'jau 'gā oropyyg awi. A'eramū ore oroka'jama 'gā nui.

Anasi 'ga rog ipe 'ga reroowet

(Maku 14.53-65; Luka 22.54-55, 63-71; Juā 18.13-14, 19-24)

57 A'ere Jeju 'ga pyykara 'gā 'ga rerawau mainana 'wyriararete 'ga rog ipe, Kaifasi 'ga rog ipe. Peu futat judeu 'gā 'wyria'ri 'gā ajatykau Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee. A'eramū 'gā Jeju 'ga rerawau 'gā nupe.

58 Pedro 'ga awau 'gā newiri. A'ere 'ga nuerowygi Jeju 'ga. Mukuu etee futat 'ga akou 'ga wi. Awau 'ga owaēma mainana 'wyriararete 'ga roga upe. A'ere Pedro 'ga nooi osou. Ukupepe etee futat 'ga awau akou 'oga osoma pype mainana 'ga remiayuwa 'gā pyri, Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā pyri nanē nū. Jeju 'ga rereko renuw are Pedro 'ga oporenuwiweramū akou. A'eramū 'ga akou mukuu'i etee futat 'ga rereko renupa.

59 Ojeupe 'gā Jeju 'ga reruramū mainana 'wyriara 'gā oje'ēma'e 'gā netee 'ga remiapo tywera mome'waramū rekaa. Judeu 'gā 'wyria'ri 'gā ajatykau 'gā nee nū.

—Sijuka futat 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe. —A'ere jane nijuka ekoetei 'ga. Kasi a'e pe mytuna 'gā mara'neramū jane ree ne. A'eramū pēē i'me ma'e 'gā amū nerua. Jeju 'ga remiapo tywera 'gā tomome'u 'me janee 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

60 A'eramū kwaiwete 'gā 'ua o'meramū Jeju 'ga ree. A'ere 'gā naju'jaju'jawe rūi imome'ui 'gā nupe.

61 Poje mukūja 'gā 'ua o'meramū 'gā nupe:

—Ore aruenup 'ga je'ega ai'i. “Anure nipo je Jarejuwarete 'ga mogytaawa retygi. A'ere nipo je imuapyra 'ara rupi etee imowyri nū”, 'jau 'ga oreremi-anuwamū ai'i— 'jau 'gā imome'wau mainana 'wyriararete 'ga upe.

62 Aipo ojeupe 'gā 'e renupawe mainana 'wyriararete 'ga afu'ama 'jau Jeju 'ga upe:

—Ma'ja ere te 'gā nupe? Nereje'egi te 'ā 'gā nupe aipo 'gā 'eramū a'i kūi?— 'jau 'ga 'ga upe.

63 A'ere Jeju 'ga pigi etee u'ama. A'eramū mainana 'wyriararete 'ga 'jau 'ga upe:

—Jarejuwarete 'ga remianuwamū ere jee: Ene te Jarejuwarete 'ga remimurera? Ene futat te 'ga ra'yraretea?— 'jau 'ga 'ga upe.

64 —A'jea futat ere poromū. Je te 'ā Pēneki'yraretea. Anure nipo je apygi Pājērete 'ga yse katy, 'ga jakwatawa katy. Peu je renamū nipo pēē je resaka. Anure nipo je ruri tejewya ywag awi ywasiga rupi— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

65 A'erauwe mainana 'wyriararete 'ga waity monoroka amara'nea re-saukaawamū.

—A'jea futat 'ga Jarejuwarete 'ga kurawi akou ra'e— 'jau 'ga 'gā nupe. —Jane futat te 'ā Jarejuwarete 'ga kurawa sienup 'awamū jarejemogyau. Na'gā amū rūi futat 'ā omome'u janee— 'jau 'ga 'gā nupe.

66 —Ma'ja pe'je te 'ga upe?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Sijukaukat futat jane 'ga— 'jau 'gā 'ga upe. —Jarejuwarete 'ga te 'ā 'ga akurap.

67 A'eramū futat 'gā onymuna 'ga reakwar are, opo afuapyka erofaa 'ga ree.

68 Amumera 'gā 'jau 'ga nupā re 'ga upe:

—“Je te 'ā Jarejuwarete 'ga remimurera”, ere 'ā oree. A'eramū ene 'jau oree: Awŷja ene nupāu 'awamū 'ū?— 'jau 'gā 'ga upe, 'ga rerekoemāu erekou.

Pedro 'ga Jejui 'ga kwakupa

(Maku 14.66-72; Luka 22.56-62; Juā 18.15-18, 25-27)

69 A'e pe Pedro 'ga 'ūina ukupepe. Poje mainana 'wyriararete 'ga remi-ayuwa ēē mū 'ua 'ga pyri 'jau 'ga upe:

—Ene Garireja ywy awi 'ut ma'efera kīā rewiri ako ma'eferamū ene, 'jau je rā, Jejui kīā rewiri ako ma'eferamū ene, 'jau je rā— 'jau ēē 'ga upe.

Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā pyri 'ga renamū ēē 'jau 'ga upe.

70 —Te. Naani nū ī. Nakwaawi je 'ga nū ī. A'eramū awŷja upe ene 'jau ekou ī— 'jau futatee 'ga ēē upe, ojepyriwara 'gā nemianuwamū. —Nakwaawi je ene'ea nū ī— 'jau 'ga ēē upe.

71 A'erauwe 'ga afu'ama awau 'oga osoma rokwarā katy. Poje peu oporowyky ma'e ēē mū 'ga resaka nū. A'eramū ēē 'jau ojepyriwara 'ga upe:

—Ko kīā Jejui kīā rewiri ako ma'efera kīā futat. Nasare pe waranup ma'efera kīā rewiri ako ma'efera kīā futat— 'jau ēē 'ga upe.

72 A'eramū Pedro 'ga 'jau nū:

—Kuu. Ene'me awi ī. Manamū te je aipoa kūima'e 'ga kwaawi 'i ī— 'jau futatee 'ga ēē upe.

73 A'ere peu u'am ma'e 'ga amū 'jau 'ga upe nū:

—A'jea futat ēē 'i enee. Ene futat 'ga rewiri ako ma'eferamū— 'jau 'ga 'ga upe. —Sā'ā ene Garireja ywy pewara 'gā je'ega rerekoa. A'eramū ene 'ga rewiri ako ma'efera futat— 'jau 'gā Pedro 'ga upe.

74 —“Nakwaawi je 'ga” a'e je akiko. Janeruwarete 'ga remianuwamū te 'ā je 'eu'jawi. Nakwaawi je 'ga, 'jau. Nakwaawi je aipo pē'ea nū'ū. A'eramū pēē ma'ja upe 'jau pejemogyau 'ū?— 'jau 'ga 'gā nupe. —Te'me re je Jarejuwarete 'ga tejereko tywera futari tejee nū'ū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe wyrasokwē je'egi.

75 A'erauwe Pedro 'ga wea'aramū Jejui 'ga 'eawer are. “Wyrasokwē je'ege'emaue nipo 'Nakwaawi je 'ga' ereu'jau'jap 'gā nupe” 'eawer are Pedro 'ga wea'aramū. A'eramū 'ga ojenosōu aipo u'eawera rerawau enujāna pe awi. A'eramū futat 'ga u'arasigamū wea'aramū ee.

—Ma'eramū je aipo 'jau ra'e 'ū?— 'jau 'ga 'ūina u'arasigamū. —Mama'e esage na'ga 'ā wapo jee jepi re'ā. A'etea pa je 'ā aipo a'e ekoete 'gā nupe ra'e nū— 'jau 'ga ojeupe.

A'eramū 'ga ajaa'wau awau u'eawera raykau.

27

*Piratu 'ga upe Jeju'i 'ga reroowet
(Maku 15.1; Luka 23.1-2; Juã 18.28-32)*

1 Ai'iwetetewe mainana 'wyriara 'gã judeu 'gã 'wyria'ri 'gã netee oje'ega ajaupe:

—“Je te 'ã Jarejuwarete 'ga ra'yraretea”, e'i ako Jeju'i 'ga janee ko. A'eramũ jane 'ga jukaaukaa 'gã nupe— 'jau 'gã ajaupe.

2 A'eramũ 'gã 'ga faa, 'ga rerawau Piratu 'ga rog ipe. Romanũ 'gã opytuna 'ga amũ monou 'wyriaramũ 'ga mýina judeu 'gã nupe rakue, Piratu 'ga monou 'wyriaramũ 'gã nupe rakue. A'eramũ 'gã Jeju'i 'ga rerawau Piratu 'ga upe.

*Judas 'ga jejukaawet
(Atos 1.18-19)*

3 “Sijukaukat Jeju'i 'ga 'gã nupe 'jau' 'e renupawe Judas Iskariote 'ga u'arasigamũ 'gã nupe 'ga monoawer are. A'eramũ 'ga Jeju'i 'ga resaukaawera repyfera rerawau erojewya mainana 'wyriara 'gã nupe, judeu 'gã 'wyria'ri 'gã nupe nanë nü.

—Kweramũ tríta ywope'ia je upe pënemimurera.

4 Mama'e tyweretea je aapo ai'i. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. A'etea je 'ga omono ekoete pë nupe ijukaaukaa ai'i— 'jau 'ga awau 'gã nupe.

—Tee. Ene te futat te 'ã ere 'gã nupe rai'i— 'jau etee 'gã 'ga upe.

5 Aipo ojeupe 'gã 'eramũ Judas Iskariote 'ga ka'aranũü ywope'i monou imomopoa ywyu 'gã nowase. A'eramũ 'ga uëma awau ojejukau tupaama pyu.

6 Judas Iskariote 'ga ëmauwe mainana 'wyriara 'gã wowase 'ga remimomopora ka'aranũü ywope'i mono'oga.

—Koa ako jane ka'aranũüa simono Jeju'i 'ga resaukaawamũ 'ga upe ai'i. A'eramũ koromũ 'ga repyfera futat— 'jau 'gã ajaupe. —“Aerepyfera perur awi Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe”, e'i 'ã Moisesi 'ga rakue. A'eramũ jane imonawarü'em Jarejuwarete 'ga mogytaawa ka'aranũü ryrü pype— 'jau 'gã ajaupe. —Maran ajee jane erekoi 'ü?— 'jau 'gã ajaupe.

—Ywya simut ape judeue'ema 'gã nywyramũ kũ— 'jau 'gã ajaupe.

7 Oporogytapaw ire 'gã erawau japepo apoara 'ga upe, 'ga ywy muawamũ.

—Awa ywya judeue'ema 'gã nywya— 'jau 'gã ajaupe.

8 Ka'aranũü ae repyfera 'gã imonou 'gã nupe ywy muawamũ ojeupe. A'eramũ 'gã aipo ywy re'roka, “wy rupap” 'jau 'gã e'roka.

9-10 Ymã te 'ã Jeremi 'ga oje'ega kwasiari aipo are rakue:

“Ywya pemut 'ga repyfera pyu. Japepo apoara 'ga ywya pemut, ere ki 'gã nupe”, 'jau Ku'jywa 'ga jee ikue.

“A'eramũ je 'ga eawera mome'wau 'gã nupe.

“Tríta ka'aranũü ywope'ia simono 'ga muawamũ 'jau', 'jau 'ga rakue.

A'eramũ 'gã 'ga repyfera pyu ywy mua, Ku'jywa 'ga 'eawer imũ etee futat”, 'jau Jeremi 'ga ikwasiaa rakue.

A'jea futat 'ga remikwasiarera. Ywya 'gã imua Jeju'i 'ga repyfera pyu, Jeremi 'ga 'eawer imũ etee futat.

*Jeju'i 'ga upe Piratu 'ga poronupawet
(Maku 15.2-5; Luka 23.3-5; Juã 18.33-38)*

11 Ojeupe Jeju'i 'ga reruramũ Piratu 'ga oporonupa ee 'ga upe:

—A'jea te ene 'wyriaramũ judeu 'gã nupe?— 'jau 'ga Jeju'i 'ga upe.

—A'jea futat— 'jau 'ga 'ga upe.

12 A'eramũ mainana 'wyriara 'gã 'ga je'ëwu'jaga judeu 'gã 'wyria'ri 'gã netee. A'ere 'ga noje'egi futari oje'ëwu'jagamũ.

13 A'eramū Piratu 'ga 'jau 'ga upe:

—Nereenuwi te 'gā je'ega? Ma'eramū nā'ā nereje'egi 'gā nupe re'ā?— 'jau 'ga 'ga upe.

14 A'ere Jejuī 'ga noje'egi futari 'gā nupe. O'meramū te 'gā 'i. A'eramū 'ga oje'ege'ema 'gā nupe. A'eramū Piratu 'ga oporesagamū etee 'ga ree. "Ma'eramū sipo 'ga noje'egi?" 'jau 'ga ojeupe.

'Gā nupe Jejuī 'ga monoawet

(Maku 15.6-15; Luka 23.13-25; Juā 18.39-19.16)

15 Mani'oko'o jopype'ema 'wawa maraka apoawa rupi Piratu 'ga moromunepawa pype imunewipywera 'ga amū muēma judeu 'gā nupe jepi, 'gā nemienūiwera 'ga 'ga imuēma 'gā nupe jepi.

16 A'e pe a'eramū Parapasi 'ga 'ūina moromunepawa pype. Oporojuka ma'e 'ga. Judeu 'gā nemiesagete 'ga.

17 A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maranuara te je amuēm pē nupe? Jejuī 'ga, Ku'jywa 'ga remimurera 'jawa 'ga te ra'u pefutat nū? Parapasi 'ga te ra'u pefutat nū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

18 Piratu 'ga mainana 'wyriara 'gā kwaapa futat. "Werekoay pa 'gā 'ga ra'e. A'eramū pa 'gā a'eramū 'ga rerua jee ra'e", 'jau Piratu 'ga ojeupe. "A'ere mytuna 'gā poromutaramū 'ga ree. A'eramū nipo 'gā 'jau: 'Jejuī 'ga emut oree', 'jau nipo 'gā jee", 'jau Piratu 'ga ojeupe.

19 'Wyriara kanawa 'arimū Piratu 'ga 'ūina oporogytau 'gā nupe. Poje 'ga amū 'ua 'ga remireko ēē je'ega rerua 'ga upe: "Epoit kīā wi. Nuapoa'uweri kīā mama'e tywera. Afayup je kīā ree ko. Jefayuwa je mopiryyi ko. A'eramū ene epoa kīā wi. Erereko tywet kasi kīā ne", 'jau ēē oje'ega mua omena 'ga upe, Piratu 'ga upe.

20 A'e pype mainana 'wyriara 'gā judeu 'gā 'wyria'ri 'gā netee mytuna 'gā mojerowiarukaa oje'eg are.

—"Parapasi 'ga ki emuēm imua oree", sa'e 'ga upe 'jau. "A'eramū ene Jejuī 'ga jukaukaa jefaruu 'gā nupe", sa'e 'ga upe 'jau— 'jau 'gā mytuna 'gā nupe, 'gā mojerowiarukaa ee.

21 A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maranuara 'ga te pefutat je imuēma pejejeupe?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Parapasi 'ga te ki emuēm imua oree— 'jau 'gā 'ga upe.

22 A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maran te jane Jejuī 'ga rerekoi? "Ku'jywa 'ga remimurera" 'jawa 'ga rerekoi?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Ejukaukat 'ga 'ypeywar are— 'jau 'gā 'ga upe.

23 A'eramū Piratu 'ga oporonupa ee 'gā nupe:

—Ma'ja te 'ga wapo ajukaawamū pē nupe rai'i?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'gā afukafukai tee ajemogyau:

—Ejukaukat futat Jejuī 'ga 'ypeywar are 'gā nupe— 'jau 'gā wojere'emamū futat wafukaita 'ga upe.

24 Niporenuwiweri 'gā 'ga je'eg are. A'eramū 'gā ojopy'rapy'rau etee futat wafukaita Piratu 'ga upe. A'eramū Piratu 'ga 'jau ojeupe: "Amono pa ajee je 'ga 'gā nupe kwy. Kasi a'e pe 'gā ore apisi ne kwy", 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau wemiayuwa 'ga amū upe:

—Ya erut ara jee— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga 'y rerua 'ga upe. A'eramū Piratu 'ga ojepoeita mytuna 'gā nowase.

—Peesak je jepoeja. Je najeporujukaweri 'ga ree. "Nuapoi 'ga mama'e tywera", a'e je ako pē nupe ko— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe. —Je apoit futat 'ga

wi, 'ga monou pēpo pe. A'eramū je tejepoeita pē nowase 'ga wi tepoiawa resaukaawamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁵ A'eramū mytuna 'gā 'jau 'ga upe:

—“Ejukaukat 'ga”, aru'e ore enee. Ore te 'ā arajukaukat 'ga 'gā nupe. A'eramū nipo a'e are Janeruwarete 'ga ore rerekou tyweaete orera'yra 'gā neewe— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁶ A'eramū Piratu 'ga Parapasi 'ga muēmukaa moromunepaw awi 'gā nupe. A'eramū 'ga 'jau jefaruu 'gā nupe:

—Pe'je Jejui 'ga rerawau 'ga nupāu jea'gue'em futat. 'Ga nupāmaw ire pēē 'ga rerawau 'ga mu'ama 'ypeywar are— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū 'ga peu etee futat amanūmū u'ama 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

Jefaruu 'gā Jejui 'ga rerekoemāawet
(Maku 15.16-20; Juā 19.2-3)

²⁷ 'Ga nupā jea'gue'em ire jefaruu 'gā Jejui 'ga rerawau 'ga rerosou Piratu 'ga rog ipe nū. A'eramū 'gā opytuna 'gā majatykau 'ga ree.

²⁸ A'eramū 'gā 'ga raity mosoka 'ga wi. 'Wyriara raity piraga pyu 'gā 'ga kupe pīaa.

²⁹ A'ere 'gā juapekagūū muap'yina akagy'rūnamū iapou 'ga upe. A'eramū 'gā imonou imunepa 'ga akaga pype. A'ere 'gā wyra'i'i monou 'ga po pe. A'ere 'gā wapyka wenupy'āu 'ga rowase 'ga rerekoemāawamū etee.

—Pemā'ē judeu 'gā 'wyriararete 'ga ree ki sa. 'Wyriara raity piraga 'ga wereko imunepa 'awamū. 'Wyriara akagy'rūa nanē 'ga wereko nū. Ywra'i'ia nanē 'ga wereko opo pe. 'Wyriararete 'ga nipo ki sa— 'jau 'gā ajaupe 'ga jaita 'ga rerekoemāu.

A'ere 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Ene te 'ā 'wyriararetea judeu 'gā nupe ra'e. 'Awamū ereko 'wyriarareteramū nakwaparimū rūi futat 'gā nupe— 'jau 'gā Jejui 'ga upe, 'ga rerekoemāu erekou.

³⁰ A'ere 'gā onymuna 'ga ree. Ywra'i'i 'gā ekyita 'ga po awi, 'ga akaga nupāu ipyu.

³¹ A'ere 'gā 'ga rerekoemā re taity piraga moia 'ga wi nū. A'ere 'gā 'ga raity munepa 'ga wi nū. A'ere 'gā 'ga rerawau 'ga jukaaw ipe.

Ypeywar are Jejui 'ga monoawet
(Maku 15.21-32; Luka 23.26-43; Juā 19.17-27)

³² Jerusareg awi Jejui 'ga renuēma ppy we 'gā Simāo 'ga rekoa, Sirene ywy pewara 'ga rekoa. A'eramū jefaruu 'gā 'jau 'ga upe:

—'Ypeywara erokwap 'ga upe— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'gā iupirukaa 'ga upe.

³³ Awau 'gā owaēma *Gogata* 'jaw ipe. ('Gā je'eg imū *Gogata* 'ea Aeakagera 'jawewara 'ea futat poromū).

³⁴ 'Ga rerowaēm ire 'gā muaga monou y'way pype 'ga upe numiamū. A'ere 'ga reapyoramū ee. A'eramū 'ga itykure'ema.

³⁵ A'ere 'gā 'ga jywa pypiraa 'ypeywar are. A'ere 'gā itaju pyu 'ga pokutuka 'ypeywar are. A'ere 'gā 'ga py maju'aa aju'arimū ikutuka itaju pyu. A'ere 'gā 'ga mafu'ama 'ga monou 'ga mu'ama 'ypeywara reewe futat. 'Ga rekoa futat 'gā imonou imu'ama 'ypeywar are ipokutuka. 'Ypeywar are 'ga mu'am ire 'gā 'ga raityfera mojo'oka ajaupe. Ita'i 'jawewara 'gā imomopoa 'upa ywyu. A'eramū 'gā ijewag are 'ga raity mojo'oka. Sā'ā ae jugu momora. Nan futat 'gā ita'i 'jawewara momopori 'upa 'ga raityfera mojo'okawamū.

³⁶ 'Ga raityfera mojo'og ire 'gā wapyka 'upa 'ga rarūmū.

37 A'ere 'gā 'yjepa'nī are ikwasiaripyrrera monou inuga ikutuka 'yw are 'ga apyte'rarimū. "Koromū futat judeu 'gā 'wyriararetea" 'ea 'gā imonou ikwasiaa 'yjepa'nī are. A'ere 'ga resakara 'gā 'ga jukaawera kwaawi.

38 'Ga reewe 'gā mukūja muna'ywa 'gā monou imu'ama 'ypeywar are. Muna'ywa pō'ō me 'gā Jejuī 'ga mu'ama.

39 'Gā pyu okwap ma'e 'gā Jejuī 'ga rerekoemāu 'ga kurapa:

40 —"Anure nipo je Jarejuwarete 'ga mogytaawa retygi. A'ere nipo je imuapyra 'ara rupi imowyri nū", ere 'ā rai'i. A'eramū ene ejua ejypa 'ypeywar awi. Ejepoat ejetee futat— 'jau 'gā 'ga upe. —"Jarejuwarete 'ga ra'ramū je", ere 'ā jepi. A'eramū ene ejua ejypa 'ypeywar awi— 'jau 'gā 'ga upe.

41 Mainana 'wyriara 'gā, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā, judeu 'gā 'wyria'ri 'gā. Mīmera 'gā nanē 'ga rerekoemāu 'upa nū.

42—Opoat 'ga 'gā jepi. A'ere 'ga nojepoara'uweri futari. Israeu juapyreramū jane 'wyriararetea e'i na a'e 'ga jepi re'ā? Siesag iki ajee 'ga rura 'ga jywa 'wei. 'Ga jyp 'ga ruramū sirowiat 'ga 'jau 'wei— 'jau 'gā ajaupe.

43 —"Jarejuwarete 'ga ree je jemogypygyi", e'i 'ga 'ā akou jepi. Siesak 'ga 'ga poara 'jau. "Je 'ā 'ga ra'yra", e'i 'ga 'ā akou jepi— 'jau 'gā 'ga rerekoemāu 'upa 'ga jaita.

44 'Ga pyri imu'amipyrrera 'ga amū nanē 'ga kurapa nū.

Jejuī 'ga manūawet

(Maku 15.33-41; Luka 23.44-49; Juā 19.28-30)

45 Kwara okwapa aje owepa. Ypytuna 'jawe futat oypytnaiwamū. Kwara ajerewamū tāmējē awau weny jesagamū nū.

46 Kwara renye'emauwe Jejuī 'ga wafukaita oje'eg imū futat.

—*Eli eli lama sabactani*— 'jau 'ga oje'eg imū.

Oje'eg imū 'ga 'eawera: "Kiapi'ni, Kiapi'ni, ma'eramū te erepoit je wi?" 'ga 'ea futat poromū 'ga afukaja.

47 Aipo 'ga 'e renupara 'gā amū 'jau:

—Eliasi 'ga 'ga wenūi— 'jau 'gā ajaupe.

48 'Ga pyriwara 'gā amū ujāna amynejuranū pyyka imonou imunepa y'waynana pype. A'ere 'ga imonou iupia 'ywa rapefā are imonou Jejuī 'ga upe 'ga remipyteramū.

49 A'ere amumera 'gā 'i:

—Tene ra'ne. Siesak Eliasi 'ga rura 'ga mosoga 'ypeywar awi ra'ne 'jau— 'jau 'gā 'gā nupe.

50 A'ere Jejuī 'ga wafukaju'japa nū. A'eramū futat 'ga amanūmū.

51 A'eramū futat Janeruwarete 'ga mogytaawa my'jawa rowopypea taitya otoroka opojo'ogamū mytera rupi. Ywate awi we futat 'ua opojo'ogamū ywyu. Ywya otomoga 'ga manūnamū, itauu nanē ojekajekau nū.

52 Teumera monoawera nanē ojeawopytymo'woka nū. Janeruwarete 'ga remiayuwā 'gā kwaiwete oferapa ū'jāu ita kwar awi.

53 A'ere oferap ma'efera 'gā Jejuī 'ga feraw ire etee te 'gā oi osou Jarejuwarete 'ga 'wyrarete pe, Jerusareg ipe. Kwaiwete Jerusareg ipewara 'gā 'gā nesaka.

54 Jejuī 'ga manūnamū 'ga rarūarera 'gā 'ga manū resaka. Jefaruu 'gā, o'wyriara 'ga retee 'ga manū resaka. Mama'e tesirūgatua nanē 'gā esaka ywy yya reewe. A'eramū 'gā okyjau ajemogyau. A'eramū 'gā 'jau:

—A'jea futat 'ga Ku'ywa 'ga ra'yra futat ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

⁵⁵ A'e pype nanē Jeju'i 'ga rewiri ako ma'efera 'gā kūjāmera 'gā 'upa muku'i 'ga manū resaka nū. Garireja ywy awi 'ga rupi 'ut ma'efera 'gā futat. 'Ga rewiri futat 'gā akou mama'ea 'ga upe iapoaramū. Poromū kūjāmera 'gā 'up 'ga manū resaka.

⁵⁶ Ēē mū rera Mari Matarena, ajepeja ēē rera Mari. Aipoa Mari ēē Tiago 'ga y ēē Jose 'ga retee. Sepeteu 'ga ra'yra 'gā y ēē nanē akou 'gā pyri nū.

*Ita kwara pype Jeju'i 'ga monoawet
(Maku 15.42-47; Luka 23.50-56; Juā 19.38-42)*

⁵⁷⁻⁵⁸ Kaaruwamū Jose 'ga, Arimateja pewarera 'ga awau Jeju'i 'ga reumera renūina Piratu 'ga upe.

—Amanū Jeju'i 'ga ko. 'Ga reumera toroo inuga ita kwara pype 'jau— 'jau 'ga awau Piratu 'ga upe.

A'eramū Piratu 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere 'ga rerawau inuga ipype— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū Piratu 'ga oje'ega monou jefaruu 'gā nupe: “Pemut Jeju'i 'ga reumera imojypa 'ypeywar awi imonou Jose 'ga upe”, 'jau 'ga oje'ega monou 'gā nupe. Jose 'ga Jeju'i 'ga rerowiaara 'ga futat. Ika'aranūū kwai ma'e 'ga.

⁵⁹ 'Ga poromū Jeju'i 'ga reumera weroo iauwana inuga taity yau pyu, linu 'jawa pyu.

⁶⁰ A'eramū 'ga 'ga reumera monou inuga ita kwara pype. Ita kwar yaua poromū. Jose 'ga futat iapoukaa rakue. Ojeupe futat 'ga iapoukaa rakue numiamū. A'ere 'ga Jeju'i 'ga reumera monoi inuga oma'eramera pype futat. 'Ga mono re 'ga itapewuu mojererepa imonou im'ina ita kwara rawopytymawamū. A'ere 'ga awau jui.

⁶¹ Mari Matarena ēē ajepeja Mari ēē retee wapyka 'upa ita kwara rowase.

Ita kwara raarana 'gā

⁶² Ai'iwe mainana 'wyriara 'gā fariseu 'gā netee awau oporogytau Piratu 'ga upe:

⁶³ —Orerea'ar ore Jeju'i 'ga 'meawer are. Amanūme'ēwe 'ga 'meramū oree ikue: “Anure nipo je manū. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi je ferawi nū”, e'i futatee 'ga ikue— 'jau 'gā imome'wau Piratu 'ga upe.

⁶⁴ —A'eramū jefaruu 'gā amū iarūmū oree. Kasi a'e pe 'ga remiayuwera 'gā nuri 'ga reumera rerawau imima kwe pe ne. A'eramū 'gā 'jau ne: “Oferap futat 'ga u'eawer imū etee futat ra'e”, 'jau futatee nipo 'gā 'ga reumera mim ire ne. Aipo 'e re taetu 'gā 'mea 'ga 'meawera apyraawi ne— 'jau 'gā Piratu 'ga upe. —“Je te 'ā Ku'jywa 'ga remimurera”, e'i futatee 'ga ako ikue. A'ere 'ga 'me ate 'ga rekoramū rakue. A'eramū 'ga reumera mimarera 'gā 'mea 'ga 'meawera apyraapa ne— 'jau 'gā Piratu 'ga upe.

⁶⁵ A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je ajee jefaruu 'gā amū rerawau iaaranamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁶⁶ A'eramū 'gā jefaruu 'gā nerawau ita kwar ipe. A'ere 'gā ita kwara rawopytymawa mojewaka. “Gā amū ipe'aramū torokwaap 'gā iawopytymo'wokawera imojewakawer are 'jau”, 'jau 'gā jefaruu 'gā nupe. A'ere judeu 'gā awau imojewag ire. Jefaruu 'gā etee ejaa iarūmū.

28

*Jeju'i 'ga ferapawet
(Maku 16.1-10; Luka 24.1-12; Juā 20.1-10)*

¹ Ikoai'i, ku'emaiw are, Mari Matarena ēē awau ajepeja Mari ēē retee ita kwara resaka.

² Poje ywy oyyita 'gã nee. Janeruwarete 'ga pyriwara 'ga amũ 'ua ojypa ywag awi 'gã nupe, ita kwara rawopytymawa pe'au jui 'gã nupe. A'ere 'ga 'ũina l'arimũ 'gã nupe.

³ Wenyfugamũ 'ga tupã werawa 'jawe. 'Ga ryrũa nanẽ waparasi gayramũ 'ga ree nũ.

⁴ Ywag awi 'ut ma'efera 'ga resakawe ita kwara rarũara 'gã okyjau oyyita 'ga wi. A'eramũ 'gã ajemogymogyau etee amanũ ma'e 'jawe.

⁵ A'eramũ ywag awi 'ut ma'efera 'ga 'jau kũjãmera 'gã nupe:

—Pekyje awi je wi— 'jau 'ga 'gã nupe. —Jejui 'ga resaka te 'ã pejot, 'ypeywar are amanũ ma'efera 'ga resaka te 'ã pejot.

⁶ A'ere 'ga nitywi 'au. Oferap ako 'ga ko, u'eawer imũ etee futat ko. Pe'je pejejuia 'ga rupawera resaka— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'gã awau osou esaka.

⁷ A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Pe'je pejewau pejeãana imome'wau 'ga remimu'e 'gã nupe. “Oferap kĩa awau Garireja ywy pe pẽ nenune. Peu nipo kĩa peesak”, pe'je ki 'gã nupe— 'jau 'ga kũjãmera 'gã nupe. —A'jea futat je imome'ui pẽ nupe— 'jau 'ga kũjãmera 'gã nupe.

⁸ A'erauwe kũjãmera 'gã awau ũ'jãu ita kwar awi. Awau ujãna Jejui 'ga remimu'eferamũ orepiara rupi. “Pekwap imome'wau” e ypyrauwe 'gã ujãna awau orepiara rupi. Okyjau futat 'gã ywag awi 'ut ma'e 'ga wi numiamũ. A'ere 'gã ku'iramũ etee ajemogyau awau ujãna.

⁹ Gã waw ipe Jejui 'ga 'ua 'gã nekoaa.

—'Au te peko ra'e? Pẽpy'ata'waawa owaẽm pẽ nupe— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'erauwe kũjãmera 'gã 'ua 'ga rerowyka anuruka 'ua 'ga py pyyka opou. A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe:

—Ene te 'ã eneresage oree, Ku'jyp— 'jau 'gã 'ga upe 'ga rowase wããpyramũ 'upa.

¹⁰ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pekyje awi. Pe'je pejewau je mome'wau jeremimu'efera 'gã nupe. “Pe'je pejewau Garireja ywy pe. Peu tajesaukat pẽ nupe 'jau”, e'i kĩa pẽ nupe ko, pe'je ki 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

¹¹ A'e pype ita kwara rarũarera 'gã amũ awau osou Jerusareg ipe. Mainana 'wyrriara 'gã nupe 'gã awau, wemiesagera mome'wau 'gã nupe.

¹² Ojeupe 'gã imome'u re mainana 'wyrriara 'gã judeu 'gã 'wyrriari 'gã majatykau ojee. A'eramũ 'gã ojeupe imome'upyrera mome'wau ajaupe:

—Ma'ja te jane siapo 'awamũ?— 'jau 'gã ajaupe.

—Simono kwaiwete ka'aranũã iarũarera 'gã nupe kũi— 'jau 'gã ajaupe.

¹³⁻¹⁴ A'ere 'gã iarũarera 'gã nenũina oporonupa ee 'gã nupe. Imome'u re 'gã 'jau 'gã nupe:

—Pemome'u kasi 'gã nupe ne. Pẽ'me oree. “Ypytunimũ ore serauwe Jejui 'ga remiayuwa 'gã amũ nuri amunarũmũ 'ga ree ra'e”, pe'je oree peje'meramũ— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'eramũ esakarera 'gã 'jau 'gã nupe:

—Tee nũ'ũ. Mama'e rarũaramũ ae nosera'uweri nũ'ũ. “Oroso ore jui ra'e” e renuw ire 'wyrriara 'ga amara'neramũ ore ree ne nũ'ũ— 'jau 'gã 'gã nupe.

—Naani. 'Wyrriara 'ga pẽ nenuw ire ore je'egi 'ga upe pẽ nupe. A'eramũ 'ga amara'ne'emamũ pẽ nee— 'jau etee 'gã 'gã nupe nũ. —Simepy pẽẽ pẽ'meramũ 'jau— 'jau 'gã 'gã nupe.

¹⁵ A'eramũ 'gã aipo 'gã 'eramũ 'gã mojerowiaa etee.

—Nai'i— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'eramũ 'gã ka'aranũũ pyyka 'gã nui.

A'eramũ 'gã awau o'me mokwasi'wau kwe pe. A'eramũ kwaiwete judeu 'gã 'gã 'me rerowiaa ajemogyau.

Jejui 'ga remimu'efera 'gã 'ga resaka

(Maku 16.14-18; Luka 24.36-49; Juã 20.19-23; Atos 1.6-8)

¹⁶ “Garireja ywy pe pekwap Jejui 'ga resaka”, 'jau ywagipewara 'ga kũjãmera 'gã nupe rai'i. A'eramũ ore Jejui 'ga remimu'eferamũ arawau Garireja ywy pe. Peu oroo re ore arawau ywytyr ipe, 'ga 'eawer ipe etee futat.

¹⁷ Jejui 'ga resakawe ore 'ga muorypa arajemogyau.

—Ene te 'ã eneresage, ki Ku'jyp— 'jau ore 'ga upe 'ga resakawe.

'Ga resaka agawewi ore arajemogyau. A'etea 'gã amũ nuerowiari 'ga.

¹⁸ Jejui 'ga 'ua ore rerowyka oje'ega oree:

—Janeruwarete 'ga je mogo 'wyriaramũ najuejue etee futat pẽ nupe 'awamũ. Ywagipewara 'gã nupe, ywy pewaramũ pẽ nupe nanẽ nũ— 'jau 'ga oree.

¹⁹ —A'eramũ je 'jau 'awamũ pẽ nupe: Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gã nupe najuejue etee futat. Amunawa moymoyka pejewau je mome'wau 'gã nupe, je rerowiarukaa 'gã nupe. Je rerowiar ire pẽ 'gã pymiãu 'y pe. 'Gã pymiãu pẽ iapou Jarejuwarete 'ga rer imũ, 'Ga ra'yrareteramũ je rer imũ, 'Ga 'Agesage 'ga rer imũ. Mimeramũ ore rer imũ ki pẽ 'gã pymiãu 'y pe.

²⁰ A'eramũ pẽ 'gã mu'jau jeje'eg are. “Peenup katu katu ki 'ga je'ega”, pe'je ki 'gã nupe. Kwe pe pejewau pejejemogyau pejejea'aramũ je'e are. “Ywy teepawe'emamũ je rekoi pẽ pyri au'jeteramũ futat” je'e are pejejea'aramũ pejejemogyau au'jeteramũ futat— 'jau 'ga oree.

Maku

Maku 'ga Jejuu 'ga rerowiaara. A'ere 'ga kunumĩũua te wyy pe Jejuu 'ga rekoramũ rakue. A'eramũ 'ga watawe'em Jejuu 'ga rupi. Na'ga remimu'efera rui 'ga. A'ere ywag ipe Jejuu 'ga jewyr ire Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari Maku 'ga upe. A'eramũ 'ga ka'arana kwasiaa inuga Jejuu 'ga remiapofer are rakue.

*Juã Batista 'ga remimome'ufet
(Mateu 3.1-12; Luka 3.1-18; Juã 1.19-28)*

¹⁻² Jejuu Kristu 'ga je amome'u pẽ nupe. 'Ga 'ã Janeruwarete 'ga ra'yraretea. A'eramũ je morogyta esage mome'wau pẽ nupe 'ga ree. Ymã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe wa'yra 'ga ree rakue:

“Teje'ega mome'wara 'ga ra'ne nipo je amono ene renune, ene raperu-gawamũ.

³ Amunawe'em ipe nipo 'ga amũ awau akou wafukaita 'gã nupe: 'Pe'je Jarejararete 'ga rape katu'oka imonou 'ga renune.

Pepyo esage etee futar iki imonou jarejeupe 'ga ruawamũ', 'jau nipo 'ga akou wafukaita amunawe'em ipe”.

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue. “Jarejararete 'ga rapea pekatu'ok 'ga renunewe”, 'jau 'ga 'gã nupe. Aipo upe 'ga 'i “pejetywer awi pepoit” 'e upe te 'ga 'i.

⁴ Isai 'ga remikwasiarer imũ etee futat ajee 'ã Juã Batista 'ga reko amunawe'em ipe Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe rakue:

—Pe'je pejepoia pejetywer awi. Jui pepoir ire je pẽ pymiãu 'y pe, pejetywer awi pẽpoiawera resaukaawamũ. A'eramũ Janeruwarete 'ga petywera moia pẽ nui, pẽ mogyau wemiayuwamũ— 'jau 'ga akou 'gã nupe amunawe'em ipe rakue.

⁵ Jundeja wyy pewara 'gã, Jerusareg ipewara 'gã netee awau Juã 'ga je'ega renupa. Otywer awi 'gã poir ire, Juã 'ga 'gã pymiãu 'y pe. Jotãuy pe 'ga 'gã pymiãu. “Awamũ mama'e esage etee taapo 'jau, Jarejuwarete 'ga je'eg imũ 'jau”, 'jau 'gã ojepymiãukaa 'y pe 'ga upe.

⁶ Juã 'ga kameru rawa apopyrera rerekou waityramũ imunepa. Wyra pirera 'ga erekou aku'afaawamũ. 'Ga remi'ua tukut, eit. Mĩmera 'ga remi'ua rakue.

⁷ Jejuu 'ga ree 'ga aipo 'jau rakue:

—Je rewiri te nipo 'ga amũ ruri. 'Ga te kũima'eteetea. Je nakũima'eteete rui. Akotee 'i ma'ea te je— 'jau Juã 'ga 'gã nupe. —Apoat te je 'ga tekou.

⁸ Je 'ã a'jea futat apymĩ pẽẽ 'y pe tekou. A'ere 'ga te nipo Janeruwarete 'ga 'Agesagea amut pẽ nupe— 'jau Juã 'ga wenupara 'gã nupe rakue.

*'Y pe Jejuu 'ga pymiãwet
(Mateu 3.13-17; Luka 3.21-22; Juã 1.31-34)*

⁹ Jotãuy pe Juã Batista 'ga rekoramũ Jejuu 'ga 'ua owaẽma 'ga upe rakue. Garireja wyy awi, Nasare 'jaw awi 'ga 'ua owaẽma 'ga upe. A'e pe 'ga ojepymiãukaa 'y pe Juã 'ga upe rakue.

¹⁰ 'Y awi awua ppy we Jejuu 'ga amã'jãu ywag ywaga woga resaka. A'e awi Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua ojypa 'ga ree. Pykau 'jawe 'ua ojypa 'ga ree.

¹¹ U'agesage jyw ire Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywag awi wa'yra 'ga upe: —Ene te 'ã Jera'yraretea. Ene 'ã jeremifutararetea. Ene 'ã je muory-pararetea ejee— 'jau 'ga oje'ega mua ywag awi 'ga upe.

Amunawe'em ipe Jejui 'ga rerawaawet

(Mateu 4.1-11; Luka 4.1-13)

¹² Aipo re Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejui 'ga rerawau amunawe'em ipe 'ga rerekou.

¹³ Kwarêta 'ara magwapa Jejui 'ga akou jũ me. Aipo pe 'ga rekwaw ipe futat mama'eukwaawa 'wyrriara 'jau 'ga upe: “Tamotywerukat 'ga 'jau kwy”, 'jau mama'eukwaawa 'wyrriara Jejui 'ga upe numiamũ. A'ere Jejui 'ga nomo-jerowiari futari mama'eukwaawa 'wyrriara akou rakue. Aipo jũ me wyra jarũa kwaiwete agawewi. A'etea wyra nokoi 'ga ree. Omojerowiare'emauwe mama'eukwaawa 'wyrriara ojepe'au 'ga wi. A'eramũ wyagipewara 'gã amũ 'ua ojejukau Jejui 'ga ree.

Jejui 'ga porowyky ypyruğa

(Mateu 4.12-22; Luka 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ Anure Jejui 'ga Juã Batista 'ga rera renupa. “Juã Batista 'ga 'gã opyyk imonou imunepa imyina moromunepawa pype ai'i” 'e renupawe Jejui 'ga awau jui, awau ojewya Garireja ywy pe nũ. Morogyta esagea 'ga awau imome'wau peuwara 'gã nupe, Jarejuwarete 'ga wi 'ut ma'efera morogyta esage mome'wau 'gã nupe.

¹⁵ A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Wemiayuwamũ pẽ mogy are Janeruwarete 'ga fueweramũ. A'eramũ ki pẽ pẽ pejejoia pejetywer awi. Anurenure'i nipo Janeruwarete 'ga wemimur-eramũ je mõi 'wyrriaramũ pẽ nupe. “Pejetywer awi pepoir ire 'ga pẽ katu'ogi pẽ mogyau wemiayuwamũ”, aipo 'ea ki perowiat— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

¹⁶ Garireja ypiaau reme'ywarimũ wataaw ipe Jejui 'ga pira rewara 'gã nesaka, mukũja 'gã nesaka. Simão Pedro 'ga taityuu momoa wewirera 'ga, Andre 'ga retee.

¹⁷ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je pejejua je rupi. Simu'e pẽ 'jau. Naipira rewara rũi pẽ 'awamũ. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara te nipo pẽ 'awamũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹⁸ A'erauwe 'gã taityuu rejaa awau 'ga rupi.

¹⁹ Iruupeu'i Jejui 'ga 'gã amũ nesaka nũ, Tiago 'ga 'ga rewirera 'ga, Juã 'ga retee nũ. Sepeteu 'ga ra'ya 'gã poromũ. Yaruu pype 'gã 'upa 'uwa 'ga pyri, taityuu momyka.

²⁰ A'eramũ Jejui 'ga 'gã mo'wya nũ:

—Pe'je pejejua je rupi pẽ nanẽ nũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'erauwe 'gã 'ua ù 'jau yaruu awi. 'Uwa 'ga 'gã ejaa, 'ga upe oporowyky ma'e 'gã neewe. A'eramũ 'gã awau Jejui 'ga rupi.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Luka 4.31-37)

²¹ Jejui 'ga wemimu'e 'gã nerekou eruatau. Awau 'gã owaẽma Kafanaũ pe. Morowyky'e'ema rupi 'gã awau osou judeu 'gã jatykaaw ipe. A'eramũ Jejui 'ga ajatyka ma'e 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga je'eg are.

²² 'Ga renupara 'gã oporesagamũ ajemogyau 'ga ree. 'Wyrriara 'jawe 'ga oporogytau 'gã nupe. A'eramũ 'ga 'gã moporesagukaa etee ojee.

—Kuu. 'Ga pa'e aipo e'i ae mu'jau ra'e nũ. NaMoisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã 'jawe rũi 'ga porogytai. Moisesi 'ga 'eawer are moromu'jara 'gã Moisesi 'ga 'eawer imũ etee futat 'gã ae mu'ei— 'jau 'gã ajaupe. —A'ere Jejui 'ga nanarũi. U'eawer imũ etee futat 'ga jane mueapyoi ee— 'jau 'gã ajaupe, oporesagamũ Jejui 'ga ree.

²³ A'e pype mama'eukwaawa rerekwara 'ga amũ 'ua owaẽma 'gã nupe. Mama'eukwaawa 'ga wereko. A'eramũ 'ga muafukaita:

24 —Jeju! Nasare pe waranup ma'eramū je 'i ene upe: Ma'ja are te ereko ki sa?— 'jau mama'eukwaawa Jeju 'ga upe. —Ore momapa te erejot ra'e? Akwaap je ene. Jane 'arimūwara 'ga remimurera te 'ā ene— 'jau mama'eukwaawa Jeju 'ga upe.

25 A'eramū Jeju 'ga 'jau jupe:

—Epije ene ekou. Ere ejepe'au 'ga wi— 'jau Jeju 'ga jupe.

26 A'eramū 'ga pirewara 'ga wi uēmawamū 'ga monou 'ga moyyita nanimenime. A'eramū 'ga pirewara waemamū ojepe'au 'ga wi.

27 A'eramū esakarera 'gā opiryyjamū 'ga pirewara pe'aramū. A'eramū taetu 'gā oporesagamū 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Maran te 'ga mama'eukwaawa pe'ai 'ga wi nū'ū? Mama'e yau are te 'ga jane mu'ei? Mama'eukwaawa miamū 'ga je'ega wenup a'i kūi. Oje'eg imū etee futat 'ga mama'eukwaawa mojepe'aukari erekwara 'ga wi— 'jau 'gā ajaupe, oporesagamū Jeju 'ga ree.

28 Mama'eukwaawa wejue 'ga imonou 'ga wi. A'eramū taetu Jeju 'ga rera okwasi'wau Garireja wyy pype kamēsiete.

Pedro 'ga rojo ēē

(Mateu 8.14-15; Luka 4.38-39)

29 A'ere Jeju 'ga uēma judeu 'gā jatykaaw awi wemimu'e 'gā netee. A'eramū Simão Pedro 'ga, wewirera Andre 'ga retee 'ga mo'wya oje'wyr ipe. A'eramū Jeju 'ga awau. Tiago 'ga, Juā 'ga. Mīmera 'gā 'ga erawau.

30 Simão 'ga rojo ēē oro'yramū 'upa okama pype. Jeju 'ga rerowaēmawe Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Jerojo ēē iro'y. Esak ēē ēē ro'y awi— 'jau 'ga 'ga upe.

31 A'erauwe Jeju 'ga awau ēē resaka. A'eramū 'ga ēē popyyka, ēē ro'ya moia ēē wi. A'eramū 'ga ēē mowya ēē kama awi. A'eramū futat ēē afu'ama mama'e apou 'gā nupe, 'gā mojemī'waa.

Ojero'wu ma'e

(Mateu 8.16-17; Luka 4.40-41)

32 Kwara rese re, peuwara 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua Jeju 'ga upe. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā nanē 'gā erua nū.

33 Amunaw ipewara 'gā ajatykaupap futat ukaripe.

34 A'eramū Jeju 'ga ojero'wu ma'e 'gā majarueteupap. Mama'eukwaawa nanē 'ga ipe'au kwaiwete 'gā nui. Mama'eukwaawa Jeju 'ga okwaap futat numiamū. A'ere Jeju 'ga nomoje'egukari, erekwara 'gā nui ipe'au.

Garireja wyy pype Jeju 'ga rekoi

(Luka 4.42-44)

35 Ypytu'nīnauwe Jeju 'ga afu'ama awau awotywe'eme oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe.

36 Simão Pedro 'ga, opytuna 'gā netee awau kwe pe Jeju 'ga rekaa.

37 'Ga rekoar ire 'gā 'jau 'ga upe:

—Mytuna 'gā ene rekat, ki Ku'jyp. Soo jarejewya 'gā pyri 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

38 A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je iruukwe. 'Awamū jane oi ajepeja amunaw ipe te— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga je mono kwe pe nū. “Kwe pe ekwap je mome'wau 'gā nupe”, e'i 'ga jee ikue. “Pejetywer awi pēpōiriweramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū”, ta'e 'gā nupe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe. —Kwe pewara 'gā nupe aipo mome'wawamū nanē je ruri nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹ A'eramū Jejuī 'ga awau watau Garireja ywy raapa. Judeu 'gā jatykaaw ipe 'ga 'gā mu'jau morogyta esage are. “Pejetywer awi pēpoiweramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū”, 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. Mama'eukwaawa nanē 'ga imoia erekwara 'gā nui nū.

Ipito'om ma'e

(Mateu 8.1-4; Luka 5.12-16)

⁴⁰ Ipito'om ma'e 'ga 'ua Jejuī 'ga pyri. Wenupy'āu 'ga wapyka 'jau Jejuī 'ga upe:

—Je resag ape, ki Ku'jyp. “Jejuī 'ga ae katu'okara”, e'i 'gā jee. A'eramū je tejua tejesaukaa enee. Je ree ejemuaēmiweramū je mokā'ē ape— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴¹ Aipo ojeupe 'ga 'erauwe Jejuī 'ga ajemuaēma 'ga ree. A'eramū 'ga opo monou ipito'om ma'e 'ga 'arimū.

—Ko ajee je ene mokā'ēi 'wei— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

⁴² Oje'arimū 'ga po mono ypyrauwe okā'jāu 'ga pito'oma 'ga wi. A'eramū futat 'ga pira ojekatu'oka.

⁴³⁻⁴⁴ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Eremome'u kasi emokā'ēawera tekotee 'gā nupe ne. Ere ewau ejesaukaa mainana 'ga upe ra'ne. “Je resag ape. Jepito'omā okā'ē je wi”, ere ewau 'ga upe. “A'jea futat ra'e”, te'i 'ga enee 'jau, ene resaka 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —A'ere ene ejemawa mū rerawau 'ga upe. A'eramū 'ga iapyau Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa enekā'ēawer are— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat ene ejemawa mū rerawau iapyaukaa Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Ejemawa mū rapyaukara ene ekā'ēawera resaukaawa futat— 'jau Jejuī 'ga ipito'om ma'efera 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga 'ga monou mainana 'ga pyri.

⁴⁵ A'ere ipito'om ma'efera 'ga omokā'ēawera nomimi futari, Jejuī 'ga rera mokwasi'wau amunawa pype. A'eramū Jejuī 'ga rera renupara 'gā aku'iramū 'ga ree.

—Kuu. Jejuī 'ga 'ga pito'oma omokā'ē 'ga wi. Niesagi futari jane 'ga amū 'gā pito'oma mokā'ēa jepi— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā oporesagiweramū Jejuī 'ga ree. A'eramū Jejuī 'ga osowe'em amunawa pype. Amowapirukare'emamū 'ga nosei amunawa pype. Awotywe'em ipe etee futat 'ga akou. A'eramū kwaiwete 'gā 'ua 'ga rekaa. Tesirūmer imūwara 'gā 'ua 'ga rekaa.

2

Iteu ma'e 'ga

(Mateu 9.1-8; Luka 5.17-26)

¹ Ko'iko'i ete Jejuī 'ga awau ojewya Kafanaū pe nū. A'erauwe 'ga rera okwasi'wau amunawa pype kamēsete. “Ut Jejuī 'ga owaēma ra'e”, 'jau 'gā ajaupe.

² A'eramū mytuna 'gā awau ajatykau 'ga ree, ojejaga 'ga rekwawa 'oga pype. A'eramū 'gā 'oga matyneema. Nitywi futari ae pyrugawa. 'Okwar ipe miamū futat nitywi ae pyrugawa. A'eramū Jejuī 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe. “Pejetywer awi pēpoiweramū Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū”, 'jau 'ga 'gā nupe.

³ A'e pype irūpāwē 'gā iteu ma'e 'ga rerua, 'ga rupia. 'Ga rupawa pype 'gā 'ga rerua 'ga upe.

⁴ A'ere 'oga nijumypykwari ae pyu. A'eramū 'gā 'ga rososwarūe'em. A'eramū 'gā 'ga rerawau 'ga roerojeupia 'opewuu apyte'rarimū. A'eramū 'gā

'oga pyrau'jaw ape mopoka jui. Imopog ire 'gā iteu ma'e 'ga monou imojypa. 'Ga rupawa reewe futat imonou tupaama pyu Jejuu 'ga rowase.

⁵ A'eramū Jejuu 'ga 'jau ojeupe: "Je rerowiat pa 'gā ajemogyau ra'e", 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

—Eneywera je amoit ene wi ki 'ei— 'jau 'ga 'ga upe.

⁶ Jejuu 'ga 'e renupawe Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā amū 'jau ojeupe etee futat.

⁷ "Kuu. Maran te 'ga nokyjei aipo 'e awi nū'ū? Jarejuwarete 'ga 'ga akurap ra'e. Janeruwarete 'ga etee te janetywera omoit jane wi. A'ere 'ga 'Eneywera je amoit ene wi' eramū 'ga 'Je Jarejuwarete 'ga 'jawe je rekoi' 'ga 'i", 'jau 'gā ojeupe etee futat.

⁸ A'ere Jejuu 'ga 'gā kwaawi ojee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē poromū 'jau pejejeupe 'ū?— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

⁹ —Je upe naayi. Iteu ma'e mafu'amaramū ae nanē ojotywera moiri ajau nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁰ —Pēneki'yra je 'ā. A'eramū je tepājē resaukaa pē nupe. Iteu ma'e 'ga je amafu'am pē neape. 'Ga fu'ama resaka tajekwaap pejepe 'jau— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. —"Aeteufera 'ga amafu'am. Aetywera 'ga omoit nanē ae wi nū", tepe'je 'jau. Jeruwarete 'ga te 'ā opājē amut jee. A'eramū je pētywera moia pē nū, iteu ma'ea mafu'ama nanē nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

¹¹ —Ere efu'ama jui. Ejupawa pyyka erawau eje'wyr ipe— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

¹² Aipo ojeupe 'erauwe iteu ma'e 'ga afu'ama 'gā neape. A'eramū 'ga wupawa pyyka erawau enuēma 'og awi. A'eramū 'ga resakarera 'gā 'jau:

—Kuu. Amafu'am 'ga 'ga ki 'ei— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā oporesagamū 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage. Naruesagi ore nanuara mama'ea jepi— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa ee.

Levi 'ga mo'wyawet

(Mateu 9.9-13; Luka 5.27-32)

¹³ A'ere Jejuu 'ga awau Garireja ypiauwupe nū. Kwaiwete 'gā awau 'ga rewiri 'ga rekaa. Wekoaramū 'ga 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga je'eg are.

¹⁴ Awau ipe Jejuu 'ga Levi 'ga resaka. Aufeu 'ga ra'yra 'ga. 'Wyararete upe ka'aranūū pyykara 'ga poromū Leviramū. 'Ga porowyky 'ga renamū Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere ejua je rupi— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe Levi 'ga afu'ama awau Jejuu 'ga rupi.

¹⁵ Anure Jejuu 'ga ojemi'waa Levi 'ga 'wyr ipe wemimu'e 'gā netee. 'Gā neewe 'wyriararete upe ka'aranūū pyykara 'gā ojemi'waa. Mama'e tywera apoara 'gā nanē ojemi'waa 'gā pyri nū. Jejuu 'ga rewiri oo ma'e 'gā poromū.

¹⁶ A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā Jejuu 'ga resaka, mama'e tywera apoara 'gā pyri 'ga jemi'waa 'ga renamū. Aipo moromu'jara 'gā fariseua. Jejuu 'ga resakawe 'gā 'jau 'ga remimu'e 'gā nupe:

—Kuu. Ma'eramū pē mu'jara 'ga ojemi'waa 'wyriararete upe ka'aranūū pyykara 'gā pyri 'ū? Nia'wyr 'gā kūi. Mama'e tywera apoara 'gā pype nanē 'ga reni ojemi'waa kūi. Nojemi'wari noko ae 'gā pyri 'ja. Nia'wyr 'gā ajemogyau kūi— 'jau 'gā 'gā nupe.

¹⁷ Aipo 'ga 'e renupawe Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Gā pyri je rekoi 'gā poaawamū te nū'ū. Je 'ā morofuanugara 'jawewara te ako 'gā nupe. Sā'ā morofuanugara 'ga muaga monoa ojero'wu ma'e 'gā nupe

etee. Nomono ekoetei futari 'ga ijero'wue'ema 'gã nupe muaga. Nan tee futat je. Ia'wrye'ema 'gã katu'okawamũ te je ruri ikue. “Je jeresage”, pe'je 'ã. A'ere je naesage ma'eramũ rui je ruri pẽ katu'oka. Itywet ma'e 'gã katu'okawamũ tee je ruri ikue— 'jau 'ga 'gã nupe.

'Gã jemi'ware'em are 'gã mu'eawet

(Mateu 9.14-17; Luka 5.33-39)

¹⁸ Juã Batista 'ga remiayuwa 'gã oporogytau Jarejuwarete 'ga upe ojemi'ware'eme. Fariseu 'gã nanẽ 'gã 'jawe ete iapou nũ. A'eramũ 'gã amũ 'jau Jejui 'ga upe:

—A'jea futat nũ'ũ. Juã Batista 'ga remiayuwa 'gã ojemi'ware'ema futat oje'ega Jarejuwarete 'ga upe jepi. Fariseu 'gã nanẽ ojemi'ware'ema oporogytau 'ga upe nũ. Ma'eramũ ajee eneremiayuwa 'gã nanarui 'ũ? Niojeri agawewi 'gã 'ã ojemi'war awi. A'etea 'ã 'gã oje'ega omono Jarejuwarete 'ga upe— 'jau 'gã Jejui 'ga upe.

¹⁹ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Akokatu ma'e 'gã nekokaturamũ sipo 'gã nekokatu resakara 'gã ty'ara rerajemogyi maraka are? Naani. Sá'ã akokatu ma'e 'gã nekoramũ ae poire'ema ojemi'war awi.

²⁰ A'eramũ 'gã ore tãmẽjẽ opoia ojemi'war awi oporogytau Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga oje'ega 'gã nupe. —Nan tee futat jeremiayuwa 'gã niojeri ojemi'war awi ojepyri je rekoramũ. Ojewi je o re te nipo 'gã nojemi'wari ajemogyau. Je o re nipo 'gã 'arasigamũ ajemogyau je ree. A'eramũ nipo 'gã ojemi'ware'ema ajemogyau wea'aramũ je ree— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

²¹ —Ymã te 'ã aeypy 'gã pẽ mu'ei mama'e are rakue. A'ere je 'ã 'awamũ pẽ mu'ei nũ. Amutee are je 'awamũ pẽ mu'ei nũ. A'ere nepemojopypea'uwẽri jeporogyta aeypy 'gã nemimome'ufer are. Jeporogyta are ojemu'e ma'eramũ ki a'ea etee futat peapo. Pemojopype kasi morogyta ymaner are ne. Morogyta ymaner are ojemu'e ma'e 'gã nuapoi jeporogytau mama'ea— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —Naperugi ae taity ymanera taity yau pyu. Kasi a'e pe opoejamũ taity yau erojefuapygi etee ne. A'eramũ futat taity ymanera otoroka etee nũ.

²² Y'way yau ae nueko'wogi yrũ ymanera pype. Yrũ yau pype te ae eko'wogi. Yrũ ymana pype sieko'wok 'eramũ ajaiwamũ erujewi. A'eramũ futat opy'apefugamũ wajaiwamũ yrũ pype. A'eramũ futat wyrũ kakau. A'eramũ ojeko'woka. Yrũ yau pype eko'wog ire ojeko'woke'ema. Wyrũa kaw'em nanẽ nũ. Nan tee futat nepemojopypearui jeporogytafera morogyta ymanera pyu— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

Morowykye'em are 'gã mu'eawet

(Mateu 12.1-8; Luka 6.1-5)

²³ Morowykye'ema mũ rupi Jejui 'ga awau juowuurana ko pyterimũ wemimu'e 'gã netee. Wataaw ipe 'ga remimu'e 'gã a'yja pa'wau opo pe erawau.

²⁴ Gã nesakawe fariseu 'gã amũ 'jau Jejui 'ga upe:

—Kuu. Emã'ẽ 'gã nee ki sa. Eneremiayuwa 'gã opo'o a'yja i'wau ra'e ki sa. “Noporowykya'uweri ae morowykye'ema rupi”, e'i nã'ã Moisesi 'ga jepi re'ã. Juowuuran a'yja po'oa aeporowykya futat. Ymã te 'ã Moisesi 'ga 'i rakue: “Peporowyky kasi morowykye'ema rupi ne”, 'jau 'ga 'ã rakue a'i kũi— 'jau 'gã Jejui 'ga upe.

²⁵ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'ja ajee Davi 'ga wapo rakue? Nepemogytai nipo ka'arana 'ga remi- apofer are? Davi 'ga 'ã opy'arayparamũ opytuna 'gã netee akou rakue.

26 A'eramũ 'ã 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe rakue. Ymã Apiata 'ga 'ũina 'wyrriaramũ mainana 'gã nupe rakue. 'Ga renaw ipe Davi 'ga osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe rakue. A'e pe 'ga kanape pyyka ojeupe rakue. A'eramũ 'ga i'wau. Opytuna 'gã nupe nanẽ 'ga imonou 'gã i'wawamũ rakue. Na'gã nemi'ua rũi nupe numiamũ. Mainana 'gã etee aipo a'u. A'etea Davi 'ga opy'araypara rerekou a'u opytuna 'gã netee rakue— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gã nupe.

27 A'eramũ 'ga 'gã mueapyou morowykye'em are:

—Ymã Janeruwarete 'ga morowykye'ema mogoi janeypy 'gã nupe rakue, 'gã pytu'wawamũ rakue. Omuorypawamũ nanẽ 'ga iapou rakue nũ. Namorowykye'ema rũi 'ga wapo tenũne. Aepy 'gã na'ne tee 'ga wapo rakue. A'ere te 'ga morowykye'ema apoi 'gã nupe rakue.

28 Je 'ã pẽneki'yraretea, Jarejuwarete 'ga remimurera. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: “Je 'ã morowykye'ema jara”, 'jau je pẽ nupe. A'eramũ je tee pẽ mu'jau morowykye'ema rupi pẽnemiapoe'em are— 'jau 'ga 'gã nupe.

3

Ipoteu ma'e 'ga

(*Mateu 12.9-14; Luka 6.6-11*)

1 Anure Jejui 'ga awau osou judeu 'gã jatykaaw ipe nũ. A'e pe ipoteu ma'e 'ga wapyka 'ũina.

2 'Ga resakawe Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gã amũ 'jau ajaupe nũ:

—Awamũ 'ã morowykye'ema. Maran sipo 'ga 'awamũ ipoteu ma'e 'ga rerekoi nũ?— 'jau 'gã ajaupe. —'Ga po katu'ogamũ ki sa'e 'ga upe: “Nuenuwi futari 'ga Moisesi 'ga porogytafera ra'e”, sa'e ki 'ga upe a'i kũi— 'jau 'gã 'upa ajaupe.

3 A'ere Jejui 'ga ikwaawi ojee. A'eramũ Jejui 'ga 'jau ipoteu ma'e 'ga upe:

—Ere ejua 'au je pyri— 'jau 'ga 'ga upe.

4 A'eramũ 'ga 'jau wesakara 'gã nupe:

—Ma'ja e'i te Moisesi 'ga morowykye'ema upe rakue? “Esage ma'ea etee ki peapo”, e'i te 'ga janee rakue? “Ia'wre'ema etee ki peapo”, e'i te ra'u 'ga janee rakue nũ? “Pejokatu'og iki”, e'i te 'ga janee rakue, “Tene imanũ”, e'i te ra'u 'ga janee rakue nũ?— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

A'ere 'gã noje'egi futari amũ.

5 A'eramũ Jejui 'ga amã'jãu 'gã nee ra'ne 'gã moyka. Amara'neramũ 'ga 'gã nee. A'ere 'ga 'arasigamũ nanẽ 'gã nee nũ. Naeapyoweri wejue 'gã 'ga je'eg are. A'eramũ 'ga 'gã neru'arasiga. A'ere 'ga 'jau ipoteu ma'e 'ga upe:

—Epo epopyo— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe futat ipoteu ma'e 'ga opo popywau. A'eramũ futat 'ga po ojekatu'oka.

6 A'e resakawe fariseu 'gã ũ'jãu Erote 'ga remiayuwa 'gã netee. Amara'neramũ 'gã Jejui 'ga ree, morowykye'ema rupi 'ga 'ga katu'ogamũ. A'eramũ 'gã afueweramũ 'ga ree.

—Maran te jane Jejui 'ga jukai?— 'jau 'gã ajaupe.

Ojero'wu ma'e

7 A'ere Jejui 'ga awau wemimu'e 'gã netee Garireja ypiauu pe nũ. Kwaiwete 'gã awau 'ga rupi. Garireja ywy pewara 'gã,

8 Judeja ywy pewara 'gã, Jerusareg ipewara 'gã, Itumeja ywy pewara 'gã, Jotãu ry owajara katywara 'gã, Tiro 'jawa pyriwara 'gã, Sidoma 'jawa pyriwara 'gã. Mimer ipewara 'gã awau Jejui 'ga pyri. 'Ga rera wejue 'gã wanup. A'eramũ 'gã awau 'ga pyri.

9-10 Kwaiwete 'gã nuri 'ga pyri. Kwaiwete wejue 'ga ojero'wu ma'e 'gã majarueteu. A'eramũ ojero'wu ma'e 'gã ajamua'jana 'ga ree 'ga pyyg are.

—Eryr'gi je wi. Je pa'e nũ, ene py'rau nũ— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramũ Jejui 'ga 'jau wemimu'e 'gã nupe:

—Yara perut amũ jee. Yar ipe too te'aa 'gã nui 'jau. Kasi a'e pe 'gã naje moporogytaarũkari ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

11 'Ga resakawe mama'eukwaawa rerekwara 'gã u'aa ojenuga Jejui 'ga rowase. A'eramũ 'gã wafukaita:

—Ene 'ã Ku'jywa 'ga ra'yraretea— 'jau mama'eukwaawa rerekwara 'gã wafukaita.

Mama'eukwaawa 'gã muafukaita.

12 A'eramũ Jejui 'ga 'jau jupe:

—Pëe we aipo pe'je awi. Pëe we 'ã aipo pe'je ekoete— 'jau 'ga mama'eukwaawa rerekwara 'gã nupe, oje'ega moywyrafena.

Jejui 'ga remimonorama 'gã

(Mateu 10.1-4; Luka 6.12-16)

13 Anure Jejui 'ga awau ojeupia wyty'rarimũ. Wemifutara 'gã 'ga enũina:

—Pe'je pejejua 'au je pyri— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'gã awau 'ga repe'jana 'ga rerowyka.

14 A'eramũ 'ga 'gã amũ mũ'jãu 'gã nui. 'Ga remimũ'ëmera 'gã pytuna tusi.

—Pëe je amũ'ë 'gã nui tejepyrwaramũ. Anure nipo je pë monoi kwe pe morogyta esage mome'waramũ 'gã nupe, “Pejetywer awi pëpouriweramũ Janeruwarete 'ga imoiri pë nui, pë mogyau wemiayuwamũ” e mome'waramũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe nũ: “Jeremimonorama 'gã”, 'jau 'ga 'gã nupe.

15 'Gã nupe nanë 'ga opãjë monoi.

—Tepãjëa je amono pë nupe mama'eukwaawa pe'aawamũ erekwara 'gã nũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

16 Aipo 'gã 'ga imũ'jãu wemimonoramamũ: Simão 'ga. Anure Jejui 'ga 'ga re'roka Pedroa pyu.

17 Tiago 'ga, Juã 'ga retee. Aipo 'gã nuwa Sepeteu. Oje'eg imũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe *Puanerigi* 'jau 'ga 'gã nupe. Aeje'eg imũ *Puanerigi* 'ea Tupã ra'yra 'ea poromũ.

18 Andre 'ga, Filipe 'ga, Patarumeu 'ga, Mateu 'ga, Tome 'ga, Tiago 'ga. Ajepeja 'ga, Tiago 'ga Aufeu 'ga ra'yra. Tadeu 'ga, Simão Serote 'ga,

19 Judas Iskariote 'ga. Kũima'e tywera 'gã nupe 'ga me'egara 'ga poromũ.

Mama'eukwaawa 'wyriara mome'uawet

(Mateu 12.22-32; Luka 11.14-23; 12.10)

20 'Og ipe 'ga oramũ mytuna 'gã ajatykau 'ga ree. Kwaiwetewete wejue 'gã. A'eramũ Jejui 'ga ojemi'wararũme'em wemimu'e 'gã netee.

21 Aipo renupawe Jejui 'ga jara 'gã 'jau 'ga upe. “'Ga jemuarũe'ema te 'ga wereko”, 'jau 'gã Jejui 'ga upe. A'eramũ 'gã awau 'ga upe.

—Ere ejua 'gã nũ— 'jau 'gã awau 'ga upe.

A'ere 'ga nooi.

22 Jerusareg awi Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã nuri rai'i. A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe:

—Mama'eukwaawa 'wyriara je'eg imũ etee 'ga mama'e apoi. Pesepu* pãjë mũ etee 'ga 'gã piwera pe'ai 'gã nũ— 'jau 'gã 'ga upe.

* 3:22 Mama'eukwaawa 'wyriara rera mukũu tapy'ya je'eg imũ. Satanasi 'jawamũ, Pesepu 'jau nũ.

²³ A'eramū Jejui 'ga 'gā nenūina ojepyri. A'eramū 'ga 'gā mu'jau ee. Mama'ea 'ga imome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jawamū.

—Maran sipo mama'eukwaawa 'wyriara a'eramū wemiayuwa pe'ai 'gā nui? Nope'ai futari.

²⁴ Sā'ā ywy pypewara 'gā ajuee amara'neramū 'gā jo'oga ajau. A'eramū 'gā amunipo ajuapisau. A'eramū futat 'gā amunipo ojomateepapa— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁵ —Sā'ā majepeja amunaw ipewara 'gā. Ajau ojo'og ire majepeja amunaw ipewara 'gā nānēwējēmī ajuapisau nū.

²⁶ Nan iapo re amunipo 'ā mama'eukwaawa remiayuwa jomateepawi ajaupi etee futat. Mama'eukwaawa 'wyriara nomonoī futari wemiayuwa erekwara 'gā nui— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁷ —Ose sipo muna'ywa ifuakat ma'e 'ga rog ipe, 'oga jara 'ga fare'em ire? Naani. Nosea'uweri. Ifuakat ma'e 'ga far ire etee isei 'ga rog ipe, 'ga karaemā pojekau 'ga wi. Mama'eukwaawa 'wyriara ifuakat ma'e 'jawe futat. Ipājē futat numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga te pājērete, mama'eukwaawa 'wyriara pājē apyraapa. Ma'eramū 'ā ae Jarejuwarete 'ga pājē mū etee mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁸ —Pēnea'at ki pēē je'e are. Janeruwarete 'ga pētywera moia pē nui, jui pēpōirīeramū. Akuraparamū miamū 'ga pētywera moiri pē nui ojeupe pēē enūjamū.

²⁹ A'ere 'ga U'agesage kuraparamū 'ga naekatu'ogu'jawi. 'Ga 'Agesage kurapara 'gā ojereko tywerukaa 'ga upe. Nomoiri futari 'ga aipo 'gā tywera 'gā nui— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

³⁰ “Mama'eukwaawa 'wyriara pājē mū te 'ga mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui” 'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga 'Agesage kurawi. A'eramū 'ga 'gā mu'jau ee.

Jejui 'ga y ēē, 'ga rewirera 'gā netee

(Mateu 12.46-50; Luka 8.19-21)

³¹ Jejui 'ga y ēē 'ut owaēma 'gā nupe 'ga rewirera 'gā netee. A'ere 'gā nosei. A'eramū 'gā ukupepe etee 'upa. A'eramū 'ga y ēē 'jau ukupepewara 'gā nupe: —Peenūi kīā jee. Toroporogyta kīā upe 'jau— 'jau ēē 'gā nupe.

³² Kwaiwete 'gā 'upa Jejui 'ga pyri. A'eramū 'ga amū 'jau 'ga upe: —Eney ēē 'ut owaēma enerewirera 'gā netee. Ukupepe 'gā nuri 'upa. “Toroporogyta kīā upe 'jau”, e'i eney ēē oree— 'jau 'ga Jejui 'ga upe. Aipo ojeupe 'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea— 'jau 'ga 'gā nupe.

³³ A'eramū Jejui 'ga 'jau ojepyriwara 'gā nupe: —Maranuarāmū te pēē jey 'jawe jee? Maranuarāmū te pēē jerewirera 'gā 'jawe jee nanē nū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁴ A'eramū 'ga amā'jāu wenupara 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe: —Aga jey ēē 'jawewara 'gā, jerewirera 'gā 'jawewara 'gā— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁵ —Jarejuwarete 'ga je'ega renuparamū pēē jepytuna 'jawe pejemogy, jerewirera 'jawe pejemogyau nū. Kūjāmeramū jerenyra 'jawe pejemogy, jey 'jawe nanē nū pejemogyau nū. Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e apoaramū jepytuna 'jawe pejemogy jee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

4

Mama'e a'yi tymawet

(Mateu 13.1-23; Luka 8.4-15)

¹ Anure Jejui 'ga awau Garireja ypia reme'y'warimū nū. Kwaiwete 'gā ajatykau 'ga ree. A'eramū 'ga awau u'aa wapyka yaruu pype. A'eramū 'ga yaruu pype u'ar ire oporogytau ojee ajatyka ma'e 'gā nupe. 'Ga renupara 'gā upa 'yisiga pype.

² Mama'e mū 'ga imome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

³—Kūima'e 'ga amū awau juowuuran a'ŷja momopoa oko pe.

⁴ A'eramū a'ŷja mū u'aa pe pe 'ga wi. A'ere 'ga imomopor ire wyra'i ruri i'wau etee 'ga wi.

⁵ Amumera u'aa wyy a'wyre'ema pype 'ga wi. Kwaiwete ita. A'eramū 'yja otywe'emamū jupe. 'Yi tywe'ria te. Jaruete futat opopoa numiamū.

⁶ A'ere nooi apoa kwe pe. A'eramū kwaraya imom'ŷjaga etee. Ita rakuwa ijukau etee.

⁷ Amumera a'ŷja u'aa juemy pype. A'eramū jua imoteu etee 'ga wi. A'eramū jawaiwa iapisau etee. A'eramū u'ae'emamū 'ga upe.

⁸ Amumera a'ŷi te aje u'at wyy katurama pype. A'eramū opopoa. A'eramū wyy esage pype u'at ma'efera te u'aramū. Kwaiwete u'aramū. Ajepeja 'ywa'aa trita i'aa. Ajepeja 'ywa'aa sesēta i'aa. Ajepeja 'ywa'aa sēg i'aa— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁹—Ee pejejeapyoweramū ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁰ Ojeupe 'ga porogytapaw ire mytuna 'gā awau ojewya oje'wyr ipe nū. A'ere 'gā amū pytai oporonupa ee 'ga upe. A'eramū opyta ma'e 'gā awau 'ga repejana oporonupa 'ga remimome'u are 'ga remimu'e 'gā netee:

—Ma'ja are te ore mu'e ape poromū morogytau ra'e? Norereapyoi ete ore ee ki 'ei— 'jau 'gā 'ga upe.

¹¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Tejuwarete 'ga je'eg imū futat je ruri pē mu'jau 'ga ree. 'Awamū Jeruwa 'ga pē mogyi wemiayuwamū jeje'ega renupa katu katuaramū, a'e je pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū je morogytau etee pē mu'jau ee. Nomome'uayayi tāmējē je pē nupe.

¹² Kasi a'e pe tesirūmera 'gā we ikwaaw ekoete ne, a'e je pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Jeje'eg are eapyowere'ema 'gā wanup futat jeje'ega numiamū. A'ere 'gā naeapyoi futari ee. Wesak agawewi 'gā 'ā mama'ea jeremiapoa. A'etea 'gā naeapyoi ee. Ma'eramū je 'ā morogyta etee imome'ui pē nupe pē mu'jawamū. Imome'u katu re 'gā neapyo ekoeteramū ajemogyau ee ne. Ee weapyo re amunipo 'ā 'gā poiiri otywer awi. A'eramū te amunipo 'ā Janeruwarete 'ga 'gā katu'ogi 'gā tywer awi— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹³—Ee pejejeapyoe'em ire maran amusipo 'ā pēē pēneapyo mama'e are pejejeupe je imome'uramū?— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe oporonupa ee.

¹⁴ A'eramū 'ga 'gā mueapyou ee:

—Sā'ā y'wa a'ŷja. Nan tee futat Janeruwarete 'ga je'ega. 'Ga je'ega mome'wara 'gā y'wa a'ŷi tymara 'gā 'jawe.

¹⁵ A'ŷja mū 'ā u'aa pe pe 'ga wi. A'ea 'ā wyra'ia 'ua i'wau etee. Nan tee futat Janeruwarete 'ga je'ega renupara 'gā amū. 'Ga je'ega renuwi futari numiamū. A'ere 'gā naeapyoi ee. A'eramū mama'eukwaawa 'wyrriara 'ua erowiarukare'ema 'gā nupe: "Perowiar awi", 'jau 'ua 'gā nupe. A'eramū futat 'gā momoirukaa je rerowiar awi— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁶⁻¹⁷—Sā'ā y'wa a'ŷja mū 'ara wyy a'wyre'ema pype ipopora numiamū. A'ere nitywi apoa. A'eramū opapapa etee nū. Nan tee futat nipo Janeruwarete 'ga je'ega renupara 'gā amū. Enupawe 'gā erowiaa. A'ere 'gā

naeapyoi ee. A'eramũ 'gã opoia kamẽsĩete erowiar awi. Erowiaramũ nipo 'gã amũ 'gã nerekou tyweaete ee. A'eramũ 'gã opoia 'ga je'ega renuw awi.

¹⁸ Sã'ã y'wa a'ÿja 'ara ju pype. A'eramũ 'ã opopoa futat numiamũ. A'eramũ 'ã jua imoteu etee. Nan tee futat nipo 'gã amũ Jarejuwarete 'ga je'ega renuwaiwi etee.

¹⁹ A'eramũ nipo 'gã wemifutar are etee wea'aramũ ajemogyau nũ. Ojeka'aranũrug are etee wea'aramũ ajemogyau. Ojemuorypaw are etee nipo 'gã wea'aramũ ajemogyau. A'eramũ 'gã wea'aru'jawe'emamũ nipo 'ga je'eg are.

²⁰ —Amumera 'gã te nipo ajee. Sã'ã y'wa a'ÿja ywy katurama pype u'at ma'ea. A'ea awau waranupa u'aramũ. Nan tee futat Ku'jywa 'ga je'ega renupara 'gã neapyoramũ ajemogyau ee. Wago'oramũ miamũ 'gã nopoira'uweri futari je rerowiar awi. Ojemogypyka etee futat nipo 'gã ajemogyau je ree. Janeruwarete 'ga pãjẽ mũ etee futat mama'e esage apou ajemogyau. Sã'ã ywy katurama pype u'at ma'e 'ara. A'eramũ 'ã u'aramũ kwaiwete. Ajepeja 'ywa'aa trĩta i'aa. A'ere ajepeja 'ywa'aa sesẽta i'aa. Ajepeja 'ywa'aa sãg i'aa. Nan tee futat jeje'ega renupara 'gã mama'e esage apou Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee futat— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe, 'gã mueapyou 'Uwarete 'ga je'ega renuw are.

Arãparĩn

(Mateu 5.14-16; Luka 8.16-18; 11.33)

²¹ A'ere Jejui 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Nomonyga'uweri ae arãparĩna mũ imÿina imima mama'e 'ag are. Imonyg ire ae imonoi imÿina ajuesawamũ te. A'eramũ ose ma'e 'gã esaka tenamũ. Nan tee futat ki pẽẽ. Ee eapyo ma'eramũ ki pẽẽ tekotee 'gã mu'jau Jarejuwarete 'ga porogyta are.

²² Mama'e jemima pẽẽ ikwaape'ema. A'ere nipo anure te pekwaap.

²³ Ee pejejeapyoweramũ ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

²⁴ A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Pejejuka ki je'e are. Pejejaupe pẽẽ mama'e apo 'jawerimũ etee futat nipo Janeruwarete 'ga mama'e apoi pẽ nupe. A'ere 'ga taetu aipo mama'e apoi pẽ nupe.

²⁵ Mama'e rereko esageara 'gã a'jeteetewi mama'ea wereko. A'eramũ taetu 'ga mama'e ppygu'japa ojeupe. A'ere mama'e rereko esageare'ema 'gã nuerekou'jawi futari mama'ea. Erekyopyrera miamũ futat 'ga erekou'jape'ema— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —Nan tee pẽneapyo Jarejuwarete 'ga je'eg are. Oje'ega pẽẽ enuw ire 'ga pẽ mueapyou oje'eg are. Oje'ega pẽẽ enuwe'emamũ 'ga nepẽ mueapyou'jawi oje'eg are— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe imome'wau.

Y'wa a'ÿi

²⁶⁻²⁹ A'ere 'ga mama'e mũ mome'wau 'gã nupe 'gã mu'jau nũ:

—Sã'ã ko jara 'ga y'wa a'ÿi tyma oko pe. A'ere 'ga 'ã awau jui. Wea'aru'jawe'emamũ futat a'ÿja tymawer are. “Ko sipo 'wei”, 'jawe'em futat 'ga 'ã y'wa a'ÿja upe. Opopoa nã'ã ojetee futat re'ã, u'aramũ 'jau nã'ã re'ã 'jau 'ga. Weapyoe'emamũ agawewi itymarera 'ga ee. Ywy pype otyim ire 'ã awau u'aramũ, otyarũm ko jara 'ga upe. A'eramũ 'ga 'ã ipa'wau. Nan tee futat Janeruwarete 'ga remiayua. Oje'ega rerowiarumũ Janeruwarete 'ga 'gã mogyau wemiayuwamũ. Jane 'ã 'ga je'ega te simome'u. A'ere 'ga te 'gã mueapyoi ee erowiarukaa 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

*'Ga rerowiaara 'gã momytunawam
(Mateu 13.31-32, 34; Luka 13.18-19)*

³⁰ A'ere Jeju'i 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Ma'ja 'jawe ajee Janeruwarete 'ga remiyauwa 'gã?— 'jau 'ga 'gã nupe.

³¹ —Sã'ã y'wa a'ÿi'ÿi'ã, mostarda 'jawa.

³² A'ere 'ã o'tym ire 'ã opopoa awau o'ywuuramũ. A'eramũ 'ã wyra'ia aja'yrapyau akã are, waity mogyau ee— 'jau Jeju'i 'ga 'gã nupe nũ.

Aipo upe Jeju'i 'ga wemiyauwa jemomytunawama te imome'ui 'gã nupe. 'Awamũ 'ga rerowiaara 'gã inãinãni'ï etee. A'ere 'gã anure kwaiwete 'gã jemomytuni nipo ajemogyau.

³³ Morogytau Jeju'i 'ga mytuna 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga ree. A'eramũ 'gã weapyoramũ 'ga ree.

³⁴ Mytuna 'gã nupe 'ga morogytau etee imome'wau. A'ere 'ga wemimu'e 'gã mueapyoi oje'eg are, wemiyauwa 'gã etee erekou.

*Ywyruu muojeawet
(Mateu 8.23-27; Luka 8.22-25)*

³⁵ Aipo 'ara rupi, ppytunimũ, Jeju'i 'ga 'jau wemimu'e 'gã nupe:

—Pe'je soo jareyaapa 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

³⁶ A'eramũ 'ga remimu'e 'gã mytuna 'gã monou ojewi.

—Pe'je pejewau pejeje'wyr ipe— 'jau 'gã 'gã nupe.

Yaruu pype 'ga renamũ 'ga remimu'e 'gã awau u'aa yaruu pype Jeju'i 'ga pyri. A'eramũ 'gã awau 'ga rupi. A'ere amumera 'gã oi oyaruu pype 'gã newiri.

³⁷ 'Gã yaapaw ipe ywyruua 'ua erujewi 'gã nupe. 'Y ryjuapia yara matyneema imotypywyka ja'wyja'wy 'gã nupe.

³⁸ A'ere Jeju'i 'ga seri etee futat 'upa yara ku'a pe. Wakaga rerupa akagyta-pawa 'jawewara 'arimũ. A'eramũ 'ga remimu'e 'gã 'ga renũina 'ga momaka: —Ku'jyp! Ere epaka kũi! Sapap jane kũi— 'jau 'gã 'ga upe.

³⁹ A'erauwe Jeju'i 'ga fu'ami oje'ega ywyruu upe, 'y rajapetega upe nanẽ nũ:

—Peojet ki 'y rajapetek ywyruu retee— 'jau 'ga jupe.

A'erauwe ywyruua wojeramũ. 'Y rajapetega nanẽ wojeramũ nũ.

⁴⁰ A'ere 'ga 'jau wemimu'e 'gã nupe:

—Ma'eramũ pejekyjau nanimenime 'ũ? Naje rerowiari tãmẽjẽ 'ã pejepe pejejemogyau— 'jau 'ga wemimu'e 'gã nupe.

⁴¹ A'eramũ 'gã kyjea 'gã nerekou.

—Kuu. Ma'e pãjẽ 'ga te jane sireko jarejepype nũ'ũ?— 'jau etee 'gã ajaupe. —Ywyruua te 'ã 'ga amuojet erujewi jarejewi a'i kũi. 'Y rajapetega nanẽ 'ga 'ã imuojea erujewi nũ. Ma'e pãjẽ 'ga te nũ'ũ? Naesagi pa je 'ga amũ je'ega ywytu upe jepi nũ, ywytu muojera erujewi jepi nũ— 'jau 'gã ajaupe oporesagamũ ete 'ga ree. —Janeruwarete 'ga te wapoukat 'ga upe nũ'ũ— 'jau 'gã ajaupe.

5

*Mama'eukwaawa rerekwat
(Mateu 8.28-34; Luka 8.26-39)*

¹ Garireja ypiauu raapaw ire 'gã awau ojekoka Gerasa ywy are.

² A'e pe Jeju'i 'ga uẽma yaruu awi. Yar awi 'ga ãm ppyrauwe kũima'e 'ga amũ 'ua 'ga repejãna. Mama'eukwaawa rerekwara 'ga poromũ.

³⁻⁴ Tywy 'arimũ ete futat 'ga rekoi. A'eramũ 'ga 'ua tywy awi Jeju'i 'ga repejãna. Ipojy te 'ga akou. A'eramũ 'ga pyriwara 'gã okyjau 'ga wi 'ga rekoramũ. Apo fat agawewi futat 'gã 'ga, 'ga kupy faa itaju pyu agawewi. A'etea 'ga omonoonoog etee futat. A'eramũ 'gã 'ga pofaa, 'ga pyfaa 'jau itaju pyu. A'ere 'ga imopeni etee. A'ere 'ga nipoje'okawi futari 'gã nupe.

⁵ Ywytyra rupi 'ga awau akou awotywe'eme. Opytawaipe etee peu. A'ere 'ga awau tywy pe nū. Mama'eukwaawa 'ga maema. Ita pyu 'ga ojekysau.

⁶ Jeju 'ga resakawe 'ga ujāna u'aa wapyka wenupy'āu 'ga rowase.

⁷ A'eramū mama'eukwaawa 'ga muafukaita:

—Jeju. Ku'jywa 'ga ra'yra 'ā ene. Maran te ore rereko ape 'awamū? Ore rereko tywer awi ape— 'jau mama'eukwaawa Jeju 'ga upe.

⁸ “Ejepe'a 'ga wi”, e'i Jeju 'ga mama'eukwaawa upe ra'e. A'eramū mama'eukwaawa aipo werekwara 'ga mu'eukaa 'ga upe.

⁹ A'eramū Jeju 'ga 'jau jupe:

—Ma'ja te enerera?— 'jau Jeju 'ga mama'eukwaawa upe.

A'erauwe 'jau 'ga upe:

—Kwaiwete ore 'ga pirowaramū. A'eramū 'gā ore renūina “kwai” 'jau oree— 'jau mama'eukwaawa 'ga upe.

¹⁰ A'ere mama'eukwaawa 'jau Jeju 'ga upe:

—'Ga wi ore monou kasi muku ore monoukar ape ne— 'jau mama'eukwaawa 'ga upe.

¹¹ Mama'eukwaawa rerekwara 'ga upe Jeju 'ga porogyta 'ga 'amamū tajaurana ojemi'waa 'upa wwyty'rarimū.

¹² A'eramū mama'eukwaawa 'jau 'ga upe:

—Tajaurana wywyteripe ore mono ape ore mogyau— 'jau 'ga upe.

¹³ A'eramū Jeju 'ga 'jau jupe:

—Pe'je ajee pejewau— 'jau 'ga jupe.

Tajaurana pytuna tois miu. A'erauwe mama'eukwaawa ū'jāu werekwarera 'ga wi awau ojejaga tajaurana pype. A'eramū tajaurana mama'eukwaawa ojepyte ijejagamū erowawaka erajemogyau. A'eramū erawau enujāna erojypa ywy'amuku rupi eropopoa erawau eropapa 'y pe.

¹⁴ A'eramū tajauran are omaenun ma'e 'gā awau imome'wau amunaw ipewara 'gā nupe, jū mewara 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe 'gā 'ga rera mokwasi'wau. A'eramū kwaiwete 'gā 'ua 'ga resaka.

¹⁵ Jeju 'ga pyri 'uawe 'gā mama'eukwaawa rerekwarera 'ga resaka. 'Ga resakawe 'gā oporesagamū etee 'ga ree ajemogyau. Jeju 'ga pyri 'ga reni wapyka. Mama'e tywera ojewi iēm ire 'ga ūina wapyka ojeyrūwunepa. I'akwaap 'ga a'eramū futat. A'eramū amunaw awi 'ut ma'efera 'gā oporesagamū etee 'ga ree.

¹⁶ A'erauwe 'ga katu'oga resakarera 'gā imome'wau 'gā nupe:

—Jeju 'ga mama'eukwaawa ope'a 'ga wi ko. A'eramū 'ga imonoukaa tajaurana pype ko. Ojepype mama'eukwaawa reseramū tajaurana awau opopoa wypy'awygamū 'y pe ko— 'jau 'gā imome'wau 'ut ma'efera 'gā nupe.

¹⁷ Weymawa manū re 'gā 'jau Jeju 'ga upe:

—Ere ejepe'au ore wi kūi. Ene nenea'wyri ra'e kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

¹⁸ A'erauwe 'ga awau u'aa yaruu pype nū. A'e pype mama'eukwaawa rerekwarera 'ga 'jau Jeju 'ga upe:

—Tene je oi ene rupi, ki Ku'jyp— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁹ A'ere Jeju 'ga 'i etee 'ga upe:

—Naani. Eje'wyr ipe te ekwap ejemome'wau epytuna 'gā nupe. Janeruwarete 'ga ajemuaēm ene ree. A'eramū 'ga mama'e esage apou ene upe. A'eramū ene ewau imome'wau epytuna 'gā nupe— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

²⁰ A'ere mama'eukwaawa rerekwarera 'ga awau amunawa moymoyka okatu'okawera mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Tekapuru wpy pe 'ga awau Jeju 'ga remiapofera mome'wau. A'eramū enuparera 'gā oporesagamū 'ga ree, okatu'okawera 'ga imome'uramū.

*Jairo 'ga ra'jyt**(Mateu 9.18-19; Luka 8.40-42)*

21 A'ere Jejuu 'ga awau ypiauu raapa wemimu'e 'gã nupi nũ. 'Gã jekog ire mytuna 'gã 'ua ajatykau 'ga ree 'yisiga pype.

22 A'eramũ Jairo 'ga 'ua oporogytau Jejuu 'ga upe. Aipo 'ga judeu 'gã jatykaawa raarana 'ga. 'Ga 'ut wapyka wenupy'au Jejuu 'ga rowase.

23 —Jera'jyra eẽ amanũ ja'wyja'wy 'upa ki 'ei. A'eramũ je ene poreawua kũ. Teresak eẽ jui 'jau, 'jau je tejua enee kũ— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

24 A'erauwe Jejuu 'ga awau 'ga rupi. Kwaiwete 'gã awau 'gã newiri. Ojopyppypyk te 'gã awau.

*Ojero'wu ma'e kũjã eẽ**(Mateu 9.20-22; Luka 8.43-48)*

25 Poje kũjã eẽ mũ 'ua Jejuu 'ga rakyfet katy 'ga repejãna. Ojero'wu ma'e eẽ. Tusi kwara eẽ imu'aa akou ojero'wau. Nuogi futari eẽ rya eẽ wi. Ymã te 'ã eẽ reko rakue.

26 Morofuanugara upe ojesaukaa numiamũ. A'ere morofuanugara mepyetea eẽ ka'aranũ mateepapa ekoete eẽ wi. A'ere eẽ nojekatu'ogi futari akou. A'ere eẽ jero'wu jerekoetei eẽ ree.

27-28 A'eramũ eẽ Jejuu 'ga rera renupawe 'jau ojeupe etee futat: “Kĩã raity pygamũ tajekatu'ok 'jau kwy”, 'jau eẽ ojeupe etee futat. A'eramũ eẽ 'ua 'ga rewiri. 'Ga rupisikawe eẽ 'ga raity pyyka.

29 A'erauwe eẽ ry uoka eẽ wi. A'eramũ eẽ 'jau ojeupe etee futat: “A'jea futat kĩa pãjã ra'e”, 'jau eẽ ojeupe. “Jejaruete je 'awamũ nũ”, 'jau eẽ ojeupe etee futat akou.

30 A'erauwe Jejuu 'ga 'jau ojeupe etee futat: “‘Ga amũ ijaruete jepãjẽ mũ”, 'jau 'ga ojeupe etee futat. A'eramũ 'ga ojerowaka 'jau mytuna 'gã nupe:

—Awÿja te owyk jeraity are ra'e?— 'jau 'ga 'gã nupe.

—Tee. Naje rũi— 'jau 'ga rewiri oo ma'e 'gã 'ga upe.

31 A'eramũ 'ga remimu'e 'gã 'jau 'ga upe:

—Kwaiwete agawewi 'gã 'ã. A'etea 'ã ere “Awÿja te owyk jeraity are ra'e?” ere oree— 'jau 'gã Jejuu 'ga upe. —Neresagi nipo 'gã jopyppypypya?— 'jau 'gã 'ga upe.

32 A'erauwe Jejuu 'ga amã'jãu 'gã moyka ojee owyk ma'efera rekaa.

33 A'erauwe ijaruete ma'efera eẽ 'jau ojeupe: “Najemima'uweri je kĩa wi. Okwaap futat kĩa”, 'jau eẽ ojeupe. A'eramũ eẽ awau wapyka wenupy'au 'ga rowase. Oyyita eẽ ojemome'wau 'ga upe:

—Je ako awyk eneraity are ko. Ymã te jerya nuogi je wi. A'ere eneraity are je wygauwe iogi je wi ko— 'jau eẽ 'ga upe.

34 A'eramũ Jejuu 'ga 'jau eẽ upe:

—Je rerowiat wejue te ape. A'eramũ je ako ene katu'oka ko— 'jau 'ga eẽ upe. —A'eramũ ki ene epy'ata'waramũ ekou. Enejaruete ene ekou— 'jau 'ga eẽ upe.

*Jairo 'ga ra'jyra eẽ ferapawet**(Mateu 9.23-26; Luka 8.49-56)*

35 Eẽ upe Jejuu 'ga porogyta 'ga 'amamũ Jairo 'ga remiayuwa 'gã amũ 'ua 'ga rewiri:

—Amanũ katu enera'jyra eẽ ki 'ei. Au'je 'ga reruri re— 'jau 'gã 'ua 'ga upe.

36 A'ere Jejuu 'ga 'i etee 'ga upe:

—Ene'arasig awi. Je rerowiat ki ape— 'jau ete Jejuu 'ga 'ga upe.

37 A'ere Jejuu 'ga 'jau wewiri oo ma'e 'gã nupe:

—'Au etee ki pejup. Ore tee oroo orosou eẽ resaka— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga muapyra 'gã etee erawau ojeupi. Pedro 'ga, Tiago 'ga, 'ga rewirera Juã 'ga. Mïmera 'gã etee 'ga erawau ojeupi.

³⁸ Jairo 'ga 'wyr ipe owaêmawe 'gã amanũ ma'efera ëë ree ajatyka ma'e 'gã nesaka. Jairo 'ga ra'jyra ëë rapirũmũ ëë rerekou. Wafukaita 'gã ajemogyau.

³⁹ A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'eramũ te pejoo'o ëë ree? Namanũi futari ëë. Oset tee ëë 'upa— 'jau 'ga ajatyka ma'efera 'gã nupe.

⁴⁰ Aipo ojeupe 'ga 'eramũ 'gã 'ga rerekoemãu etee:

—Ene'me awi nũ'ũ. Amanũ futat akiko— 'jau 'gã 'ga upe.

“Amoferap je ëë”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe “Oset tee ëë 'upa”, 'jau ete 'ga 'gã nupe.

A'ere Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je pejewau peje'jãu ukupepe— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga muapyra 'gã nerawau, kũjãmuku'i ëë jara 'gã neewe. A'eramũ 'gã awau osou iny'ja'wi pype.

⁴¹ A'eramũ 'ga amanũ ma'efera ëë popyyka oje'ega ëë upe:

—Ere ejua ewya, ky'ri— 'jau 'ga ëë upe.

(Oje'eg imũ 'ga 'i: *Tarita kumi. Tarita kumi* 'ea ere ejua efu'ama jui 'ea poromũ.)

⁴² A'erauwe kũjãmuku'i ëë afu'ama okama awi, afu'ama awau watau. Tusi kwara ëë amu'at. A'eramũ ëë watau 'gã neape. A'eramũ 'gã oporesagamũ etee ëë ree. A'eramũ futat ëë ruwa 'ga 'jau ojeupe: “Amanũ ako jera'jyra ako re'a. A'ere pa 'ga 'ã jera'jyra moferawi jee nũ”, 'jau 'ga ojeupe.

⁴³ A'ere Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

—Je mome'u kasi pejepe kwe pe 'gã nupe ne, 'au je iapoawera ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'ere 'ga 'jau ëë jara 'gã nupe:

—Pe'je ëë mojem'i'waa— 'jau 'ga ëë jara 'gã nupe.

6

Nasare pe 'ga oawet

(*Mateu 13.53-58; Luka 4.16-30*)

¹ Anure Jejuu 'ga awau ojewya Nasare pe nũ, waranupawer ipe nũ. Wemimu'e 'gã 'ga erawau ojeupi.

² Morowykye'ema rupi 'ga awau osou judeu 'gã jatykaaw ipe. A'eramũ 'ga 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga porogyta are. A'eramũ enupara 'gã amũ opore-sagamũ 'ga ree.

—Ma'ape te 'ga jemu'ei mama'e are nũ'ũ? Aw'jya te 'ga amu'akwaap mama'e are nũ'ũ?— 'jau 'gã ajaupe. —Ma'ja pãjê mü ajee 'ga aeremiapoe'ema apoi?— 'jau 'gã ajaupe. —Maran ajee 'ga mama'e apoi mĩnamũ nũ, aeremiapoe'ema mama'e apou nũ?— 'jau 'gã ajaupe.

³ —Ma'eramũ sipo 'ga jane mu'ei mama'e are? NaMoisesi 'ga remik-wasiarê are moromũ'jara rũi agawewi 'ga 'ã. A'etea 'ga jane mu'e are ifuwet— 'jau 'gã ajaupe. —'Yjepana pinara agawewi 'ga 'ã. A'etea 'ga 'ã jane mu'e are ifuwet. Mari ëë ra'yra 'ga te 'ã. 'Ga rewirera 'gã ako 'au jane pyri. Tiago 'ga, Jose 'ga, Judas 'ga, Simão 'ga. Mïmera 'gã 'ga rewirera. 'Ga renyra 'gã nanê 'ã ajemogyau 'au jane pype nũ. Ma'eramũ sipo 'ga jane mu'e are afuweramũ? Nienuwa'uweri jane 'ga porogytaa— 'jau 'gã ajaupe.

⁴ A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

—Sã'ã Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã oa kwe pe 'ga je'ega mome'ua. A'eramũ 'ã kwe pewara 'gã jêmĩ 'gã je'ega rerowiaa. A'ere 'ã

'gā 'wyr ipewara 'gā jēmī nuerowiari 'ga. 'Ga pytuna 'gā miamū 'ā 'ga rerowiare'ema ajemogyau— 'jau Jejui 'ga oje'wyr ipewara 'gā nupe. —Nan tee futat ajee 'ā kwe pewara 'gā jēmī je rerowiari. A'ere 'ā je'wyr ipewaramū jēmī naje rerowiari pejepe pejemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵ Nuerowiari wejue 'gā 'ga. A'eramū 'ga aeremiapoe'ema mama'e apoarūme'em 'gā pype. Ojero'wu ma'e 'gā amū etee 'ga imajarueteu, opo monou 'gā 'arimū.

⁶ “Naje rerowiari te 'gā 'ā. A'eramū je 'gā poararūme'em”, 'jau 'ga ojeupe, oporesagamū 'gā nee.

Jejui 'ga wemimu'e 'gā monoawet
(Mateu 10.5-15; Luka 9.1-6)

Aipo awi Jejui 'ga awau Nasare pyri 'ut ma'e amunaw ipe, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

⁷ Anure 'ga wemimu'e 'gā majatykau, tusi 'gā majatykau. A'eramū 'ga opājē monou 'gā nupe mama'eukwaawa pe'aawamū erekwara 'gā nui. A'eramū 'ga 'gā mokwasi'wau mukūi juejue 'gā monou kwe pe.

—Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Jerer imū ki pēē mama'eukwaawa pepe'a erekwara 'gā nui— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁸ —Pejemama'ea te kasi ajee peroo ne. Wyyraa etee pēē erawau pejepe pe. Pejemimū'ua miamū pēē erawawe'em. Mama'e ryrū, ka'aranūū. Mīmēra nanē pēē erawawe'em nū.

⁹ Pejepypaawunepa ete. A'ere pejejrūa miamū pēē erawawe'em. Pejepir arewara etee futat pēē erawau. Nan tee futar iki pekwap— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁰ —'Gā 'wyrarete upe pejewaēma pēē majepeja 'oga pype etee futat peje-jupa. Peo kasi kwe pe pejekou ne.

¹¹ Pejeporogyta renuewe'emamū kamēsīete pejewau 'gā 'wyr awi. 'Gā nui pejewau ki pēē pejepytyry'wory'woka. “Nepeenuwi ete oreporogyta. A'eramū nipo Janeruwārete 'ga amara'neramū pē nee”, 'jau ki pēē 'gā nupe, pejepytyry'woka 'gā neape— 'jau Jejui 'ga wemimono 'gā nupe.

¹² A'eramū Jejui 'ga remimu'e 'gā awau peuwara 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga ree:

—Pejetywer awi pēpōirweramū Janeruwārete 'ga imoiri pē nui. “Je katu'og ape”, pēē 'eramū 'ga pē katu'ogi futari, pē mogyau wemiayuwamū— 'jau 'gā awau 'gā nupe.

¹³ Mama'eukwaawa 'gā ipe'au erekwara 'gā nui. Mirakawenana 'gā imonou ojero'wu ma'e 'gā akag are. A'eramū Janeruwārete 'ga 'gā katu'oka 'gā jero'wu awi.

Juā Batista 'ga jukaukaawet
(Mateu 14.1-12; Luka 9.7-9)

¹⁴ Jejui 'ga rera okwasi'wasi'wau kwe pe. A'eramū Erote 'ga nanē 'ga rera renupa nū. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Awŷja te poromū? Aeremiapoe'ema te a'e 'ga wapo a'i kūi— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā amū 'jau 'ga upe:

—Juā Batista 'ga nipo 'ut oferapa rai'i nū. A'eramū nipo 'ga a'eramū janeremiapoe'ema resaukaa janee— 'jau 'gā 'ga upe.

¹⁵ A'ere amumera 'gā 'i:

—Eliasi 'ga nipo 'ut ojewya rai'i— 'jau 'gā 'ga upe.

Amumera 'gā 'jau:

—Janeruwārete 'ga je'ega mome'wara 'ga, ymāwarera 'jawewara 'ga futat— 'jau 'gā ajaupe.

16 Aipo ajaupe 'gã 'e renupawe, Erote 'ga 'jau:

—Juã Batista futat 'ut oferapa rai'i nũ. Ajuwonogukat agawewi ako je 'ga ikue. A'etea sipo 'ga oferawu 'jap nũ— 'jau Erote 'ga 'gã nupe.

17-18 Ymã Erote 'ga wewirera 'ga remireko ëë pojekai 'ga wi rakue. Erotiasi ëë pojekau 'ga wi rakue, Filipe 'ga wi rakue. A'eramũ 'ga ëë rerekou katu rakue. A'eramũ Juã 'ga 'jau 'ga upe:

—Nia'wyrri nanuara. Ejewirera remireko 'ã erepojeka 'ga wi. Ymã 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: “Peko awi pejejemireko are”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'ere 'ã ereapo “Peapo awi” 'jawera rai'i. A'eramũ ene etywereteramũ ekou Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Juã 'ga Erote 'ga upe rakue.

A'eramũ Erote 'ga amara'neramũ Juã 'ga ree, 'ga pofaa, 'ga munewukaa moromunepawa pype.

19 Erotiasi ëë Juã 'ga raykau 'ga 'eawer are. A'eramũ ëë afuwereteramũ 'ga ree.

20 A'ere Erote 'ga kyjei 'ga juka awi. “Esage ma'e 'ga, Ku'jywa 'ga remiayuwa 'ga”, 'jau Erote 'ga Juã 'ga upe. A'eramũ 'ga okyjau 'ga juka awi. A'eramũ 'ga 'ga jukaukare'ema Erotiasi ëë upe. 'Ga je'egamũ Erote 'ga wapyakau Juã 'ga je'eg are. 'Ga je'ega renupawe 'ga 'jau ojeupe: “Maran je 'ga rerekou 'ũ”, 'jau 'ga ojeupe. A'ere 'ga nokwaawi futari.

21 A'ere Erotiasi ëë Juã 'ga juka rapesagi etee futat akou.

U'aawera 'ara rupi Erote 'ga maraka apou. A'eramũ 'ga kwaiwete 'gã mo'wy'wya omaraka are. Opoirũ, jefaruu 'wyrriat, Garireja ywy pe-wara 'gã 'wyrri'ri. Mĩmera 'gã 'ga imo'wy'wya oje'wyr ipe. A'eramũ 'gã wemimo'wyrera 'gã mojemĩ'waa.

22 'Gã jemi'waaw ipe Erotiasi ëë ra'yra ëë awau osou ojerokyau maraka are ajatyka ma'e 'gã nowase. A'eramũ Erote 'ga aku'iramũ ëë jeroky are wemimo'wy'wyrera 'gã netee. A'eramũ Erote 'ga 'jau ëë upe:

—Ma'ja te erefutat? Tamono eneremifutara enee 'jau— 'jau 'ga ëë upe.

23 A'eramũ 'ga 'jau nũ:

—“Ma'ja te erefutat?” a'e ako je enee ko. Eneremifutara etee futat tamono enee 'jau, a'e ako je enee ko. Na'e ekoetei je enee. Jarejuwarete 'ga remianuwamũ je 'i. Amono futat je enee— 'jau 'ga ëë upe.

24 A'erauwe ëë awau imome'wau oy ëë upe. A'eramũ ëë 'jau ëë upe:

—Ma'ja te je aenũi kĩa upe?— 'jau ëë oy ëë upe.

—“Juã Batista kĩa akagera erurukat imonogukaa wã nupe jee”, ere ki kĩa upe— 'jau ëë wa'yra ëë upe.

25 A'erauwe ëë ra'yra ëë awau ojewya 'jau 'ga upe:

—Juã Batista kĩa akagera erurukat paratu pype imonogukaa wã nupe jee k'i'i. A'erauwe je ifutari— 'jau ëë 'ga upe.

26 A'erauwe Erote 'ga u'arasigamũ aipo ëë 'erauwe. Niporujukaweri 'ga Juã 'ga ree. A'eramũ 'ga a'eramũ u'arasigamũ. “Ma'eramũ je 'jau ëë upe ra'e 'ũ: Eneremifutara tamono enee 'jau, 'jau ëë upe ra'e 'ũ”, 'jau 'ga ojeupe, u'arasigamũ. A'ere 'ga wemimo'wy'wyrera 'gã nemianuwamũ aipo 'ga 'i ëë upe. A'eramũ 'ga ojenosũ. “Kasi 'gã a'e pe je iapoe'emamũ naje rerowiari ne kwy, 'gã neko'i je me are ne kwy”, 'jau 'ga ojeupe.

27 A'eramũ 'ga a'eramũ jefaruu 'gã amũ monou Juã 'ga juwonogukaa.

—Moromunepawa pype Juã 'ga 'amamũ. Pe'je pejewau 'ga ajuwonoka. A'eramũ pëë 'ga akagera rerua paratu pype ëë upe— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'erauwe 'gã awau 'ga ajuwonoka.

28 A'eramũ 'gã paratu pype 'ga akagera rerua ëë upe. A'eramũ ëë erua oy ëë upe rakue.

—Kweramū a'ni— 'jau ēē oy upe.

²⁹ “Erote 'ga 'ga jukaukat 'ga upe” 'e renupawe Juā 'ga remiayuwa 'gā awau 'ga reumera upe erawau imonou inuga ita kwara pype rakue.

A'eramū Erote 'ga wea'aramū Juā 'ga ree, Jejuī 'ga rera renupawe.

Kanape'i me'yitawet

(Mateu 14.13-21; Luka 9.10-17; Juā 6.1-14)

³⁰ Ko'iko'i ete Jejuī 'ga remimonofera 'gā 'ua ojewya nū. A'eramū 'gā wemiapofera mome'wau Jejuī 'ga upe. Oporogyta nanē 'gā imome'wau 'ga upe nū.

³¹ Kwaiwete 'gā ajatykau Jejuī 'ga ree. A'eramū Jejuī 'ga ojemi'wararūme'em wemimu'e 'gā netee. A'eramū Jejuī 'ga 'jau wemimonofera 'gā nupe: —Pe'je soo awotywe'eme jarepytu'wau ra'ne 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

³² A'eramū 'gā tee awau u'aa yaruu pype.

³³ A'ere kwaiwete 'gā 'gā oa resagi.

—Oo Jejuī 'ga— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū amunaw ipewara 'gā ojeko'woka 'ga piara rupi awau ujāna ypia wywri owaēma 'gā nenune.

³⁴ Ojekog ire Jejuī 'ga uēma yaruu awi. Wenune 'ut ma'efera 'gā nesakawe, Jejuī 'ga ajemuaēma 'gā nee. “Karupa'mī jare'ema 'jawe pa 'gā jemogyi jee nū”, 'jau 'ga ojeupe. Ni'wyriari 'gā. A'eramū 'gā omogytawe'emamū. A'eramū 'ga a'eramū ajemuaēma 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā mu 'jau 'Uwarete 'ga ree.

³⁵ Kaaruwamū Jejuī 'ga remimonofera 'gā 'jau 'ga upe:

—Kaarup ki 'ei. Nitywi futari mama'ea 'au 'gā nemi'uramamū— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁶ —Emono 'gā jarejewi. Too 'gā amunawa mū pype wemi'urama mua ojeupe 'jau— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁷ A'ere Jejuī 'ga 'i 'gā nupe:

—Pēē te mama'ea pemono 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'jau:

—Kuu. Mytuna 'gā nū'ū. Tusētu ka'aranūū oo kanape'i muawamū 'gā nupe kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁸ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Marāmaran te kanape'i pyu pētyp? Pe'je pejewau esaka— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā awau esaka. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Sīku etee kanape'ia. Mukū'i'ī etee ipira'ia 'jau ra'e— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁹ A'eramū 'ga 'jau ojee ajatyka ma'e 'gā nupe:

—Pe'je pejepojo'oka'i pejejau pejeapyka juo'wi 'arimū— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁰ A'erauwe 'gā opojo'ojo'o'giramū wapyka juo'wi 'arimū. Peu sēg 'gā wapyka. Peu sīkwēta 'gā wapyka. Peu sēg 'gā wapyka nū. Nan tee futat 'gā wapyka juo'wi 'arimū.

⁴¹ A'eramū Jejuī 'ga kanape'i pyyka opo pe ipira'i reewe. A'ere 'ga eramā'jāu ywau opo pe. A'eramū 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree. Ene te 'ā eneresage oree— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

A'erauwe 'ga kanape'i mowowoka imonou wemimu'e 'gā nupe. Omowowogamū ojeme'yita 'gā nupe. Ipira'ia nanē ojeme'yita 'gā nupe. A'eramū 'gā imonou wapyk ma'e 'gā nupe.

⁴² A'eramū wapyk ma'e 'gā jiejue ojemi'waa wewegamū jui.

—Janeruwarete 'ga kumia ome'yi janee— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū 'ā jane jarejewegamū jarejupa. Jarejuwarete 'ga jarejeupe ime'yje'em ire amunipo 'ā jane ty'ara reruwi— 'jau 'gā ajaupe.

⁴³ A'eramū Jeju'i 'ga remimu'e 'gā emyrera mono'oga ijaga yrū pype. Tusi yrupemūūa 'gā imatyneema emyrera pyu.

⁴⁴ Sīku miu agawewi kūima'e 'gā pytuna. A'etea 'gā na'upawi kumia. Wewegamū 'gā jui.

Y rajape 'arimū Jeju'i 'ga ataawet

(Mateu 14.22-33; Juā 6.16-21)

⁴⁵ Emyrera 'gā ijag ire Jeju'i 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Pe'je pejewau peje'aa yaruu pype. Pesaita pe pejewau pejeyaapa je renune. Je apyta ra'ne. Tamono 'gā 'gā 'wyr ipe 'jau nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau 'ga wi 'ga rejaa ojetee'i.

⁴⁶ Ojewi 'gā o re Jeju'i 'ga awau ojeupia wytyra rupi. 'Uwarete 'ga upe 'ga awau oporogyta. Ojetee'i futat 'ga awau akou.

⁴⁷⁻⁴⁸ Ypytunimū Jeju'i 'ga wemimu'e 'gā nesaka. Ypiauu pyter ipe 'gā 'upa. A'ere wywtua napywurukari 'gā nupe. A'eramū Jeju'i 'ga ku'em ja'wyja'wyrāmū awau 'gā nepejāna. 'Y rajape 'arimū 'ga awau watau. “Tafen 'gā 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe. Ojepyu 'ga kwap ja'wyja'wyrāmū 'gā 'ga resaka.

⁴⁹ —Ma'ja katu 'ut kweramū janee?— 'jau 'gā ajaupe. —Ajaga nipo kwe 'ut owaēma janee kūi— 'jau 'gā amū wafukaita ajaupe.

⁵⁰ A'eramū 'gā okyjau ajemogyau. 'Gā kyjea 'gā pifuaka'roka.

A'erauwe Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pekyje awi je wi. Je tee ojet pē newiri— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵¹ A'erauwe 'ga awau yaruu pype u'aa 'gā pyri. A'erauwe wywtua wojeramū 'gā nupe. A'ere 'ga remimu'e 'gā yyi ajemogyau.

⁵² Naeapyoi 'gā kanape'i jeme'yitawer are. Naeapyoi wejue 'gā Jeju'i 'ga ree. A'eramū 'gā okyjau 'ga wi.

Genesare ywy pewat

(Mateu 14.34-36)

⁵³ A'eramū Jeju'i 'ga awau oyaapa wemimu'e 'gā netee. Awau 'gā ojekoka Genesare ywy are.

⁵⁴ Yaruu awi 'ga ēmauwe peuwara 'gā Jeju'i 'ga kwaapa.

⁵⁵ A'eramū 'gā awau ujāna ojero'wu ma'e 'gā nerua amunaw awi. Amunawa moyoyka ojero'wu ma'e 'gā nerua 'gā nupawa pype Jeju'i 'ga upe.

⁵⁶ Jeju'i 'ga waw ipe 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua 'gā nuga 'ga kwapaw ipe. Amuna'wi'i pewara 'gā, amunawarete pewara 'gā, jū mewara 'gā. Mimer awi 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua 'gā nuga 'ga rape pe.

—Tene 'gā eneraity pypireme'ywa pyygi ene wi— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'ga raity pypireme'ywa pyygarera 'gā ajaruete pawamū najuejue etee futat.

7

Judeu 'gā nemiapo

(Mateu 15.1-9)

¹ Anure fariseu 'gā amū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee ajatykau Jeju'i 'ga ree. Jerusareg awi 'ut ma'efera 'gā poromū.

² Jeju'i 'ga remimu'e 'gā jemi'wara resaka ajemogyau. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Nojepoei 'gā ojemi'war enune jareypy je'egawer imū— 'jau 'gā ajaupe. —Nuapoi 'gā jarejemiapoa ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

³ Judeu 'gā mama'ea wapo oypy je'egawer imū etee futat. Fariseu 'gā taetu iapou. Ojemi'war enune 'gā ojepoeipoeita.

4 Wemimurera kumia nanē 'gā ipireipireita nū. Oypy 'gā je'egawer imū etee futat kumi'wawa nanē 'gā ipireita nū. Kaneeku, 'y ryrū, japepo. Mīmera 'gā opirei. Oypy 'gā je'egawer imū etee futat 'gā iapou.

5 A'eramū fariseu 'gā Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee oporonupa ee Jejuu 'ga upe:

—Ma'eramū ajee eneremiayuwa 'gā nuapoi mama'ea jareypy 'gā je'eg ymaner imū 'ū? Nojepoei nanē 'gā 'ā jareypy je'egawer imū ojemi'war enunewe— 'jau 'gā Jejuu 'ga upe.

6 A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēē 'ā “mama'e esagea ore aruapo”, pe'je numiamū. A'ere 'ā pē'me ate pejemogyamū— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue:

“Aramuoryw ore Orojuwarete 'ga, 'jau futatee 'gā jee”, 'jau Janeruwarete 'ga. “A'ere 'ā 'gā 'meramū te. Nom'yi 'gā weaa je ree. Naje rerowiari tāmējē 'gā.

7 U'eawer are etee 'gā jamu'ei. A'ere 'gā 'jau ajaupe: Jarejuwarete 'ga je'eg are je pē mu'ei, 'jau futatee 'gā ajaupe”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, oje'ega moywrafena.

8 —Nepeenuwi agawewi 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega pejejemogyau. Na'ga je'eg imū rūi nanē pēē mama'e apou nū. Tesirūmera 'gā je'eg imū etee 'ā pēē mama'e apou— 'jau 'ga 'gā nupe.

9 —Pejepoia 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega renuw awi. A'eramū 'ā pēē pejejemifutar imū etee mama'e apou.

10 Ymā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: “Peanuw etee ki pejejuwa 'ga je'ega. Pejey ēē je'ega nanē ianupa etee nū”, 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa 'ga upe rakue. “Ujara 'gā kurapara 'gā ki peapisi”, 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue.

11 A'ere 'ā pemu'e 'gā 'gā jara 'gā nee 'gā je'ega renuw etee'em are. “Pejajara 'gā nupe mama'e are pejeporomonowere'emamū ki pe'je 'gā nupe: ‘Pē nupewara je amono Jarejuwarete 'ga upe ai'i. A'eramū je mama'e mū monowe'em pē nupe’, 'jau futatee ki pēē pejajara 'gā nupe.

12 A'eramū ki pēē imonowe'em pejajara 'gā nupe”, 'jau 'ā pēē 'gā mu'jau tywet pejejemogyau— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

13 —Aipo 'jaramū pēē Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema pejejemogyau. Tesirūmera 'gā je'egawer imū te 'ā pēē mama'e apou. Namīmera etee rūi futat pēē iapou. Amumeramū taetu ajee 'ā pēē mama'e tywera peapo— 'jau Jejuu 'ga fariseu 'ga nupe, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā neewe.

*Ae motyweawa 'ga imome'uawet
(Mateu 15.10-20)*

14 A'ere Jejuu 'ga 'jau mytuna 'gā nupe:

—Pe'je pejejuwa pejeapyakau jeje'eg are— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē pejejeapyoramū ee pejejemogyau.

15-16 Napē pype oo ma'efera rūi pē motywet Janeruwarete 'ga upe pē mogyau. Pē nūi uēm ma'ea te pē motywet Janeruwarete 'ga upe. Pēje'egaiwa te pē motywet Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

17 A'ere Jejuu 'ga mytuna 'gā nejaa awau osou 'og ipe wemimu'e 'gā netee. 'Og ipe ose re 'ga remimu'e 'gā oporonupa 'ga upe:

—A'eramū ene ma'ja upe poromū 'jau ra'e 'ū? Norereapyoi ore ene 'e are ki 'ei— 'jau 'gā 'ga upe.

18 A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pěē nanē nipo nepēneapyoi we ee ra'e ki sa? Ekoay pēē na'e ki 'ei. Pěē nanē meewei etee pēneapyo ee ra'e ki 'ei? Nepēneapyoi ymani te 'ā pēē je'eawer are a'i kūi. Pejejemī'waa nipo pēē. A'eramū nipo pēē pejejemī'u monou pejejuru pe. A'ere nipo pēē imokona.

¹⁹ Pēnemi'ua osou pēnawyrū pype etee futat. Nokwasī'oi pēywytera pype. Pēnawyrū pype etee futat mama'e oi. A'eramū okwapa etee pē nui. A'eramū mama'ea pē motywerukare'ema Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Aiporamū futat Jejui 'ga 'i 'gā nupe: “Nitywi futari pēnemi'ue'ema mū mama'ea” 'e upe futat 'ga 'i poromū.

²⁰ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pēywyter awi 'ut ma'efera tee pē motywet Janeruwarete 'ga upe.

²¹ Mama'e tywer are etee pēē pejejea'aramū. A'eramū pēē mama'e apou pejejea'ar imū etee futat. 'Ga amū wea'aramū mama'e are amunarū are. A'eramū 'ga amunarūmū ee. 'Ga amū wea'aramū oporojuka are. A'eramū 'ga oporojukau.

²² 'Ga amū wea'aramū wemirekoe'em are ako are. A'eramū 'ga akou kūjā ēē ree. 'Ga amū wea'aramū okaraemā momytun are etee. A'eramū 'gā okaraemā momytuna ekoete. 'Ga amū wea'aramū mama'e tesirū apo are te. A'eramū nipo 'ga otyweramū akou Jarejuwarete 'ga upe. Wemifutar imū etee o'meramū. Wea'ar imū etee ajuago'wau ajemogyau. 'Gā amū ajuerekoayau. 'Gā amū ojerowiaraipe etee ojee. 'Gā amū ojemuarūme'em.

²³ Mīmera 'ā pēē iapou pejejemifutar imū etee futat. A'eramū pēē mīmera apoaramū te pejejemotywea Jarejuwarete 'ga upe. Napēnemi'ua rūi pē motywet 'ga upe. Pejepoeje'ema mīamū nepē motyweri 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau 'gā motyweawa mama'e are etee.

Judeue'ema ēē

(Mateu 15.21-28)

²⁴ A'ere Jejui 'ga awau pe awi. Tiro 'jawa pyri 'ga awau. Awau osou peuwara 'gā amū 'wyr ipe.

—Je mome'u kasi pejepe ne. “Au 'ga ruri akou”, pe'je kasi ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'ga rera nimimawi futari.

²⁵ A'eramū kūjā ēē mū 'ga rera renupa. Mama'eukwaawa 'up ēē ra'ya ēē pir are. A'eramū ēē 'ua wapyka wenupy'āu Jejui 'ga rowase, 'ga rera renupawe.

²⁶ Najudeu arūi agawewi ēē. Sirufenisi pewara ēē te. Poromū 'ut oporogy-tau Jejui 'ga upe:

—Mama'eukwaawa epe'a jera'ya kynu wi, a'e je tejua enee— 'jau ēē 'ga upe.

²⁷ A'ere 'ga 'i etee ēē upe:

—Sā'ā ae kunumīa mama'e 'ue'emamū ae kunumī remi'urama monoe'ema weymawa upe. Nan tee futat je. Judeu 'gā poawamū je ruri 'au ywy pe ikue— 'jau Jejui 'ga ēē upe.

²⁸ A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere. A'ere ywyu mama'e 'ar ire wā neymawa i'ui futari— 'jau ete ēē 'ga upe.

²⁹ A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—Je rerowiat ape ekou ra'e a'i ī. Ere ewau ejewya eje'wyr ipe nū. Mama'eukwaawa ojepe'a 'awamū enera'ya ēē wi— 'jau 'ga ēē upe.

³⁰ A'eramū kūjā ēē awau ojewya oje'wyr ipe nū. Ēē ra'ya ēē 'upa anuruka okama pype. Jaruete ēē 'upa. Ēē pirowara ojepe'au awau ēē wi ra'e.

Iapyae'ema 'ga

³¹ Jejuí 'ga awau pe awi. Sidoma pyu 'ga okwapa. A'ere 'ga awau Tekapuru ywy raapa awau owaëma Garireja ypiauu upe.

³² A'e pe kũima'e 'gã amũ iapyae'ema 'ga rerua Jejuí 'ga upe. Nuenuwi 'ga mama'ea. Nije'ëkarakatui nanë 'ga nũ. A'eramũ 'gã 'jau Jejuí 'ga upe:

—Epo emono 'ga 'arimũ. Tajekatu'ok 'ga 'jau—'jau 'gã Jejuí 'ga upe.

³³ A'eramũ Jejuí 'ga 'ga pe'au mytun awi. A'erauwe 'ga ofã monou 'ga apya rupi. 'Ga apya rupi ofã mono re 'ga onymuna opo are. A'ere 'ga weny monou 'ga kũ are.

³⁴ 'Ga kũ are weny mono re Jejuí 'ga wowowyrãmũ ywau ojepytuekyjayau. A'e pe 'ga 'jau:

—Ejeawopytymo'wok 'ga wi—'jau 'ga.

(Oje'eg imũ 'ga 'i *Efata*. *Efata* 'ea ejeawopytymo'wok 'ga wi 'ea futat poromũ.)

³⁵ A'erauwe iapyae'ema 'ga wapyakwafugamũ. 'Ga kũa nanë ojekatu'oka nũ. A'eramũ 'ga oje'eg esageayramũ.

³⁶ A'eramũ Jejuí 'ga 'jau esakarera 'gã nupe:

—Pemome'u kasi ne—'jau 'ga 'gã nupe numiamũ.

A'ere 'ga rera nikokawi futari. A'ere 'gã 'ga rera muã i kwe pe.

³⁷ 'Ga rera renupara 'gã wea'aramũ 'ga ree ajemogyau. A'eramũ 'gã 'jau ajaupe:

—A'jeteetewi 'ga mama'e apoi ki sa! Iapyae'ema 'gã miamũ 'ga imuapyau. Ije'ege'ema 'gã nanë 'ga imoje'egukaa—'jau 'gã ajaupe.

8*Kwaturu miu 'gã mojemí'waawet*
(*Mateu 15.32-39*)

¹ Anure 'gã awau ajatykau Jejuí 'ga ree nũ. Kwaiwete 'gã awau ajatykau 'ga ree. Temi'u teepawamũ Jejuí 'ga 'jau wemimu'e 'gã nupe:

² —Ajemuaëm je tekou 'gã nee. Muapyt 'ã 'gã kaaruwamũ jane pyri. A'eramũ 'awamũ 'gã nemi'urama atepawamũ 'gã nui.

³ A'eramũ je teporomonowere'emamũ 'gã nee 'gã nemi'urame'eme. Kasi a'e pe ty'ara 'gã pifuaka'rogi woga piara rupi 'gã oramũ ne, a'e je. A'eramũ je teporomonowere'emamũ 'gã nee tejewi, 'gã nupe mama'e monowe'emamũ. Kasi 'gã oje'wyr ipe awau 'gã manũaiwi ty'ara upe ne. Amumera 'gã taetu nã'ã maku awi 'ut re'ã, a'e je—'jau Jejuí 'ga wemimu'e 'gã nupe.

⁴ A'eramũ 'ga remimu'e 'gã 'jau 'ga upe:

—Amunawe'em ipe jane reko i nũ'ũ. Nitywi mama'ea 'au. Mõ awi sipo ore mama'e muri 'gã mojemí'waawamũ?—'jau 'gã 'ga upe.

⁵ A'eramũ Jejuí 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Marãmaran pëkanape'i pytuna?—'jau 'ga oporonupa ee 'gã nupe.

A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe:

—Sete ete ipytuna—'jau 'gã 'ga upe.

⁶ A'eramũ Jejuí 'ga 'jau mytuna 'gã nupe:

—Pe'je pejeapyka ywyu—'jau 'ga 'gã nupe.

A'erauwe 'gã wapyka.

A'ere 'ga kanape'i pyyka opo pe. A'ere 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete 'ã mama'ea eremut ore. Ene te 'ã eneresage ore, Kiapi'ni—'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

A'ere 'ga kanape'i mowowoka imonou wemimu'e 'gã nupe. Omowowogamũ ojeme'yita 'gã nupe. A'eramũ 'gã imonou wapyk ma'e 'gã nupe.

⁷ Ipira'ia nanē niapoi nū. A'ere Jejui 'ga eroje'ega opo pe 'Uwarete 'ga upe nū, 'ga muorypa ee. A'eramū 'ga ipira'i monou wemimu'e 'gā nupe. A'erauwe ipira'ia ojeme'yita nū. A'eramū 'ga remimu'e 'gā imonou wapyk ma'e 'gā nupe.

⁸ A'eramū 'gā ojemi'waa wewegamū. Weweg ire Jejui 'ga remimu'e 'gā emyrera mono'oga imonou yrūū pype. Sete yrupemūa 'gā imatyneema.

⁹ Kanape'i 'warera 'gā pytuna kwaturu miu agawewi 'gā pytuna.

¹⁰ Gā jemi'war ire Jejui 'ga 'gā monou 'gā 'wyr ipe nū.

¹⁰ A'eramū 'ga u'aa yaroo pype wemimu'e 'gā netee. Awau 'gā oyaapa awau ojekoka Taumanuta ywy are.

Aeremiapoe'ema fariseu 'gā enūinawet
(Mateu 16.1-4)

¹¹ Peu fariseu 'gā amū 'ua oporogytau Jejui 'ga upe. Nuerowiari 'gā 'ga. "Najarejuwarete 'ga pājē mū rūi 'ga mama'e apoi", e'i etee 'gā ajaupe. A'eramū 'gā 'ua 'ga resaka. A'eramū 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Aeremiapoe'ema eapo amū ore reape. Taruesak ene mama'e apoa orojemiasagamū 'jau. "Jarejuwarete 'ga pājē mū futat 'ga aeremiapoe'ema apoi ra'e", taru'e enee 'jau. A'eramū ene mama'e apou 'ga pājē resaukaawamū oree— 'jau 'gā 'ga upe.

¹² A'eramū Jejui 'ga ojeptyuekyita 'gā nee. A'ere 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naani. Naapoa'uweri je pēnemiapoe'ema pē neape. Naje rerowiari futari pejepe. A'eramū je mama'e apowe'em pēnemiasagamū— 'jau ete Jejui 'ga 'gā nupe.

¹³ A'eramū Jejui 'ga awau 'gā nui nū. Yaroo pype 'ga awau u'aa wemimu'e 'gā netee. A'eramū 'gā awau oyaapa.

Wemimu'e 'gā momoranupawet
(Mateu 16.5-12)

¹⁴ A'ere 'ga remimu'e 'gā nuerooi kanape'i ojeupi. Amoka'jam 'gā erooa. Majepei'ia te 'gā erawau.

¹⁵ A'e pype Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pejea'gu ki fariseu 'gā nui, 'gā mani'oko'o jopypeaw awi. Erote 'ga ma'e awi 'jau ki pejejea'gwau— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁶ Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kanape'i rerura ako jane simoka'jam ko. A'eramū 'ga poromū 'jau jane kūi— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁷ A'ere Jejui 'ga 'gā 'e renuwi. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naje rerowiari tāmējē pejepe pejemogyau ki sa. Ma'eramū nā'ā aipo pe'je pejejaupe re'ā. "Kanape'i rerure'em are 'ga 'i poromū janee", pe'je re'ā— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Ma'eramū sipo pēē pejejeapyoe'emamū je'eawer are pejemogyau 'wei?

¹⁸ Pēnea 'ā pēē numiamū. A'ere 'ā nepeesagi mama'ea. Pejeapyaramū 'ā numiamū. A'ere 'ā nepeanuwi jeje'ega.

¹⁹ Pemoka'jam nipo jeremiapofera rai'i? Kanape'ia je ime'yitawera rai'i? Sīku etee agawewi ako ai'i. A'etea ako je kanape'ia omowowok imonou sīku miu kūima'e 'gā mojemi'waawamū ai'i. 'Gā jemi'wapaw ire marāmaran ajee yrūa pematyneem emyrera pyu rai'i?— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

—Tusi yrūa ako tyneema ai'i— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁰ A'eramū Jejui 'ga oporonuwu'japa ee 'gā nupe nū:

—A'ere ako je sete kanape'i mowowoka kwaturu miu 'gā mojemi'waawamū ai'i nū. 'Gā jemi'wapaw ire marāmaran yrūa ajee pematyneem emyrera pyu rai'i nū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Sete yrūa ako tyneema ai'i— 'jau 'gā 'ga upe.

²¹ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Nepēneapyoi we tāmējē pēē ee? “Pejea'gu ki fariseu 'gā mani'oko'o mojoyypeaw awi”, a'e ako je pē nupe ko. A'ere ako je nakanape'i upe rūi je 'i ko. “Gā nemimu'e morogyta awi ki pejea'gu”, a'e te je ako pē nupe ko— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

Eae'ema 'ga

²² A'ere Jeju 'ga awau owaēma Pesaita 'jawa upe wemimu'e 'gā netee. A'eramū peuwara 'gā amū eae'ema 'ga rerua Jeju 'ga upe.

—Epoa emono 'ga rea 'arimū. 'Ga rea tajekatu'ok 'jau— 'jau 'gā 'ga upe.

²³ A'erauwe Jeju 'ga eae'ema 'ga popyyka 'ga rerawau 'ga renuēma amunaw awi. A'erauwe 'ga onymuna opo are. A'ere 'ga weny monou 'ga rea are. A'ere 'ga opo monou 'ga 'arimū. A'ere 'ga 'jau 'ga upe:

—Ereesak te mama'ea 'awamū?— 'jau 'ga 'ga upe oporonupa ee 'ga upe.

²⁴ A'eramū eae'ema 'ga 'jau 'ga upe:

—Aesak futat je numiamū. A'ere 'gā 'ywa 'jawe etee jee wesagamū— 'jau 'ga Jeju 'ga upe.

²⁵ A'ere Jeju 'ga opo monou'japa 'ga rea 'arimū nū. A'eramū te 'ga mama'e resagi katu.

²⁶ A'erauwe Jeju 'ga eae'emera 'ga monou 'ga 'wyr ipe nū.

—Eje'wyr ipe ekwap. Ereo kasi amunaw ipe ne— 'jau 'ga 'ga upe, 'ga monou 'ga 'wyr ipe nū.

Pedro 'ga Jeju 'ga mome'uawet

(Mateu 16.13-20; Luka 9.18-20)

²⁷ A'ere Jeju 'ga awau Sesariafiripai ywy pe wemimu'e 'gā netee. Awaw ipe Jeju 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Ma'ja e'i te tekotee 'gā jee jepi?— 'jau 'ga 'gā nupe oporonupa ee 'gā nupe.

²⁸ A'eramū 'ga remimu'e 'gā 'jau 'ga upe:

—“Juā Batista 'ga te nipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū”, e'i amumera 'gā enee jepi. Amumera 'gā: “Eliasi 'ga nipo 'ā 'ut ojewya rai'i nū”, 'jau enee. Amumera 'gā: “Jarejuwarete 'ga je'ega mome'warera 'gā amū te nipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū. 'Agamū 'ua oporogytau akou janee nū”, 'jau 'gā enee jepi— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁹ —Pēē nū. Ma'ja pe'je ajee jee jepi?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Ene Jarejuwarete 'ga remimurera, aru'e ore jepi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

³⁰ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pemome'u kasi ajee aipoa 'gā nupe ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

Amanūawama mome'uawet

(Mateu 16.21-28; Luka 9.22-27)

³¹ Aipo pe futat Jeju 'ga ajukaawama mome'wau ppy ppy wemimu'e 'gā nupe.

—Je 'ā pēneki'yr ymanera. A'ere nipo 'gā anurenure'i je rereko tyweretei. 'Wyriara 'gā nipo je reroyrūmū. Judeuramū jane 'wyria'ri, mainana 'wyriat, Moisesi 'ga remikwasiarer ae moromu'jat. Mīmera 'gā nipo je reroyrū. A'eramū nipo 'gā je jukaukaa 'gā nupe. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi Janeruwarete 'ga je moferawi nū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

³² Jeju 'ga ajukaawama mome'wau katu tāmējē 'gā nupe. A'eramū Pedro 'ga 'ga rerojepe'au'i 'gā nui. A'eramū 'ga oje'egayau 'ga upe:

—Ene'me awi nū'ū. Nene rereko tywera'uweri 'gā nū'ū. Janeruwarete 'ga nene rereko tywerukara'uweri 'gā nupe kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

³³ A'erauwe Jeju 'ga ojerowaka amā'jāu wemimu'e 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau Pedro 'ga upe:

—Ejepe'a je wi, ki Satanasi. Mama'eukwaawa 'wryiara ene mu'eukat poromū jee, ki Pedro. “Tamomoirukat 'ga 'ga Ruwarete 'ga remifutara apo awi 'jau”, e'i te Satanasi jee. A'eramū poromū ene mu'eukaa jee kūi. NaJarejuwarete 'ga remifutar imū rūi ere aipo 'jau jee. Ejemifutar imū te ere aipo 'jau jee— 'jau Jejuī 'ga Pedro 'ga upe.

³⁴ A'ere Jejuī 'ga mytuna 'gā majatykau ojee, wemimu'e 'gā neewe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jeremiayuwamū pejekoweramū ki pēē jeremifutar imū etee futat mama'ea peapo. Pejekyjawe'em futat pejekereko tywer awi— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pejemanū awi miamū pejekyjawe'em futat. “Tene 'gā je jukai kwy. Napoira'uweri je Jejuī 'ga rerowiar awi”, pe'je etee ki— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁵ —“Najemanūweri je Jejuī 'ga mome'u are” 'jara 'gā nooa'uweri futari ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. “Je naapoa'uweri futari mama'ea Jejuī 'ga remifutar imū” 'jara 'gā nanē nooa'uweri ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Amumera 'gā te nipo ajee e'i “tene 'gā je jukai kwy. Je napoira'uweri 'ga mome'u awi”, 'jau. Aipo 'jara 'gā etee awau ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁶ —Okaraemā mono'og are etee ea'at ma'e 'gā nanē ni'akwaawi futari. Kwaiwete agawewi 'gā karaemā. A'ere aipo 'gā miamū nooi futari ywag ipe. Nomŷi 'gā weaa Jarejuwarete 'ga ree. Okaraemā me'yi are etee 'gā faweramū. A'ere 'gā je rerowiar are jēmī wea'are'emamū. A'eramū 'gā awawe'em 'ga pyri. Mama'eukwaawa rapyaw ipe etee nanuara 'gā awau. Peu oo re 'gā nuēmarūi futari jui.

³⁷ Nitywi mama'e mū mama'eukwaawa rapyaw awi 'gā nenū'jāawamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁸ —'Awamū ete 'gā naje rerowiari futari. Nomŷi futari 'gā weaa je ree. Kwaiwete 'gā mama'e tywera etee iapou. A'eramū nipo je rerowiaara 'gā o'meramū je rerowiare'ema 'gā nupe. “Na'ga rerowiaara rūi je”, 'jau futatee nipo 'gā ajemogyau 'gā nupe. Ojenosi 'gā jeje'ega mome'u awi. “Je 'ā Jejuī 'ga remiayuwa”, 'jawe'em 'gā. Aipo 'ea 'gā enosōu. A'eramū nipo je anure tejewya je nanē futat aipo 'gā nui tejenosōu. Tejuawa rupi je ruri Tejuwarete 'ga renyfuga pype, ywagipewara 'gā nenyfuga pype 'jau. A'eramū je aipo 'ara rupi tejenosōu tekwakuparera 'gā nui— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

9

¹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Anure nipo pēē mū je resak pejepe pejemanūme'ēwe peje'wryiaramū je rekoa. Jarejuwarete 'ga pājēa nipo pēē mū esaka— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe oporogytau.

*'Gā neape Jejuī 'ga jesowo'gōkawet
(Mateu 17.1-13; Luka 9.28-36)*

² Anure seis oser ire Jejuī 'ga awau ywyty'rarimū. Muaprya 'gā etee 'ga erawau ojeupi. Pedro 'ga, Tiago 'ga, Juā 'ga. Mīmera 'gā etee 'ga erawau erojeupia ywyty'rarimū ojeupi. Peu Jejuī 'ga ojesowo'gōka 'gā neape.

³ 'Ga raitya waparasi gamū 'ga ree. Iaparasig enyfuk te 'ga raitya 'ga ree.

⁴ A'erauwe 'gā Moisesi 'ga resaka Eliasi 'ga reewe. Ywag awi 'gā 'ua oporogytau Jejuī 'ga upe.

⁵ Ywag awi 'ut ma'e 'gā nesakawe Pedro 'ga 'jau Jejuī 'ga upe:

—'Awa esageay janee ra'e. 'Au etee sapyta 'jau, ki Ku'jyp— 'jau Pedro 'ga Jejuī 'ga upe. —Muaprya tapŷja taruapo pē nupe 'jau. Ene upe, Moisesi 'ga upe, Eliasi 'ga upe 'jau— 'jau Pedro 'ga Jejuī 'ga upe.

6 Jejuí 'ga remimu'e 'gã kyjea 'gã nerekou. A'eramũ Pedro 'ga u'akwaawe'emamũ poromũ 'jau Jejuí 'ga upe.

7 'Ga porogytapaw ire ywasiga 'ua ojypa 'gã nee nũ. A'e rupi futat Janeruwarete 'ga oje'ega mua 'gã nupe:

—Koromũ futat Jera'yrarete 'ga. Jeremifutararete 'ga. A'eramũ ki pẽẽ 'ga je'eg are pejeapyakau— 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywasiga rupi 'gã nupe.

8 A'erauwe 'gã warekou. A'ere 'gã Jejuí 'ga etee futat esagi 'ga 'amamũ. Ywag awi 'ut ma'efera 'gã awau ojeupia ywasiga rupi 'gã nui nũ.

9 Wwytyr awi 'gã neruaw ipe Jejuí 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pomome'ua'ne kasi 'gã nupe ne. Pejejeki'yramũ je feraw ire tãmẽjẽ tepemome'u 'gã nupe 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

10 Aipoa 'gã nomome'ui futari 'gã nupe. A'ere 'gã naeapyoi 'ga 'eawer are, "Je feraw ire" 'eawer are. A'eramũ 'gã imome'waukaa ajaupe:

—Ma'ja upe 'ga aipo 'jau janee nũ'ũ? Ma'ja are sipo 'ga jane mu'ei? Ma'ja upe sipo 'ga 'i "jeferaw ire tepemome'u 'jau", 'jau janee— 'jau 'gã ajaupe.

11 A'eramũ 'gã oporonupa ee Jejuí 'ga upe:

—Ma'eramũ ajeẽ Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã 'i 'ũ: "Ymã 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amũ upe rakue: 'Eliasi 'ga ra'ne nipo ojesauka 'gã nupe. A'ere nipo 'ga rewiri jeremimonorama 'ga oi ojesaukaa 'gã nupe', 'jau 'ga 'ã ikwasiarukaa inuga ka'aran are raka", 'jau 'gã imome'wau oreẽ— 'jau 'gã Jejuí 'ga upe.

12-13 A'eramũ Jejuí 'ga 'jau 'gã nupe:

—A'jea futat 'gã 'i. Eliasi 'ga 'jawewara 'ga ra'ne futat ako 'ut ai'i. "Au'je ki mama'e tywera apo re. Pe'je ki pejeipoia pejetywer awi. Janeruwarete 'ga tepẽ mogy wemiayuwamũ 'jau", 'jau ako 'ga awau pẽ nupe ai'i, je renune ai'i. Juã Batista 'ga futat Eliasi 'ga 'ut 'jawamũ. A'ere nepekwaawi futari 'ga. A'eramũ 'gã 'ga rerekou tyweaete wemifutar imũ etee 'ã rai'i. Anure nipo 'gã je miamũ je rereko tyweretei 'ga 'jawerimũ futat. Ymã 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gã nupe je rereko tyweaw are rakue. A'eramũ nipo 'gã je rerekou tyweaete je reroyrũmũ 'ga 'eawer imũ etee futat— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

Kunumĩ 'ga katu'okawet

(Mateu 17.14-21; Luka 9.37-43)

14 Ywytyr awi ojyw ire 'gã 'gã nesaka kwaiwete wemimu'e 'gã ywyri. Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã amũ oporogytau 'gã nupe.

15 A'ere 'ga resakawe mytuna 'gã oporesagamũ Jejuí 'ga ree. A'eramũ 'gã awau ujãna 'ga rapeje'ega.

16 A'erauwe Jejuí 'ga oporonupa ee 'gã nupe:

—Ma'ja are te pejamue pejejupa ra'e?— 'jau 'ga 'gã nupe.

17 A'eramũ kũima'e 'ga amũ mytuna 'gã pyter awi oje'ega mua 'ga upe:

—Teja'yra 'ga je arut enee, ki Ku'jyp. Mama'eukwaawa 'up 'ga pir are. A'eramũ mama'eukwaawa 'ga moje'egukare'ema.

18 Mama'eukwaawa 'ga pykawe 'ga moywyrupãu 'ga monou 'ga retyka. A'eramũ 'ga moyypipa, 'ga mua'jykã'jykãina 'ga motyjuita. A'eramũ 'ga mopifuakare'ema 'ga mogou. "Pepe'a 'ga wi", a'e futat je eneremimu'e 'gã nupe ko numiamũ. A'ere 'gã nope'ai ete 'ga wi ko— 'jau 'ga Jejuí 'ga upe.

19 A'eramũ Jejuí 'ga 'jau 'gã nupe:

—Maranime gatunipo 'ã je rowiat pejepe pejejemogyau? Ymã agawewi 'ã je pẽ mu'ei. A'etea nipo 'ã naje rerowiar ymani pejepe 'ja. "Nakoa'uweri je namutamutat pẽ pype", a'e agawewi je 'ã pẽ nupe— 'jau 'ga wemimu'e 'gã

nupe, tesirūmera 'gā neewe futat. —Pe'je 'ga ra'yra 'ga rerua jee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁰ A'erauwe 'gā 'ga rerua. A'ere Jejui 'ga resakawe 'ga pirewara 'ga moyyita 'ga monou 'ga retyka 'ga mojerelerepa ywyu. 'Ga motyjuita 'ga juru rupi.

²¹ A'eramū Jejui 'ga oporonupa ee kunumī 'ga ruwa 'ga upe:
—Maranime te mama'eukwaawa ruwi enera'yra 'ga pir are rai'i 'ū?— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga ruwa 'ga 'jau 'ga upe:

—'Ga kunumīa we futat mama'eukwaawa wereko opir are ikue— 'jau 'ga ruwa 'ga 'ga upe.

²² —Amumē mama'eukwaawa 'ga monoukaa 'ga retyka tata pe jepi. Amumē 'ga momorukaa 'y pe, 'y pe 'ga jukaawamū jepi numiamū. A'eramū ore 'ga rerua enee. Maran gatu nipo ene nanē ipe'awe'em 'ga wi nū. Ejemuaēm ore ree jera'yra 'ga retee— 'jau 'ga 'ga upe.

²³ —Tejerowiarāmū je mama'e apoi pē nupe. Nitywi futari mama'ea jeremiapoe'ema, pēē je rerowiaa 'eramū— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

²⁴ A'eramū 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Arowiat je ene. Ejerowiar ywyapiukat jee— 'jau 'ga wafukaita 'ga upe.

²⁵ A'eramū mytuna 'gā 'ua ajatykau 'gā nee. 'Gā nesakawe Jejui 'ga 'jau mama'eukwaawa upe:

—Ejepe'a 'ga wi. Erejewyt kasi 'ga upe ne— 'jau 'ga mama'eukwaawa upe.

'Ga pirewara aipo 'ga kunumī 'ga muapyaukare'ema, 'ga moje'egukare'ema 'jau.

²⁶ Ojeupe Jejui 'ga 'eramū 'ga pirewara 'ga mopapaga, 'ga maema. A'eramū ojepe 'au 'ga wi. Amanū ma'e 'jawe 'ga monou 'ga retyka. A'eramū esakara 'gā 'jau ajaupe:

—Amanū ete nipo kwe 'ga— 'jau 'gā ajaupe.

²⁷ A'eramū Jejui 'ga kunumī 'ga popyyka 'ga mafu'ama.

²⁸ A'ere Jejui 'ga wemimu'e 'gā nerawau 'gā nerousou 'og ipe. A'eramū 'ga remimu'e 'gā 'jau 'ga upe:

—Maran ajee ore norope'aarūi 'ga wi ra'e 'ū?— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nepeporogytai tāmējē Jarejuwarete 'ga upe pejemogyau. A'e are nepēfuakari'i nanuara apou. A'eramū 'ā pēē a'eramū 'ga pirewara pe'aarūme'em 'ga wi— 'jau 'ga 'gā nupe.

Amanūawama 'ga imome'wau'japa

(Mateu 17.22-23; Luka 9.43-45)

³⁰⁻³¹ A'eramū Jejui 'ga awau aipo awi, wemimu'e 'gā netee. Garireja ywy raapa 'gā awau. Wemimu'e 'gā mu'ea 'ga ifutaa. “Nafutari je mytuna 'gā tejeko kwaawa. Tamu'e tejemimu'e 'gā etee tejee 'jau”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Pēneki'yra agawewi je 'ā. A'etea nipo 'ga amū anurenure'i je mono ae a'wyre'ema 'gā po pe. Janeruwarete 'ga nipo je pyygukaa je ree iporomutare'ema 'gā nupe. A'eramū nipo 'ga je jukaukaa 'gā nupe. A'ere nipo 'ga imuapyra 'ara rupi je moferawi nū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³² A'ere 'gā naeapoyi 'ga 'eawer are. A'eramū 'gā “simome'uukat 'ga upe 'jau”, 'jau 'gā ajaupe numiamū. A'ere 'gā jenosī 'ga upe imome'uukar are.

Esageay ma'e are 'gā mu'eawet

(Mateu 18.1-5; Luka 9.46-48)

³³ Anure Jejui 'ga awau owaēma Kafanaū 'jawa upe wemimu'e 'gā netee. 'Og ipe ose re Jejui 'ga oporonupa ee 'gā nupe:

—Ma'ja are te peporogyta pejejaupe pe rupi ra'e?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁴ A'ere 'gā pigi etee. “Manamū te jane Jarejuwarete 'ga upe esage ma'eramū jarejuapyraapa?” 'jau 'gā ajaupe, ajamueu ee. A'eramū 'gā ojenosōu imome'u awi.

³⁵ A'ere Jejui 'ga 'gā 'eawera kwaawi. A'eramū 'ga wapyka oporogytau 'gā nupe:

—'Wyriaramū pejejekoweramū mama'ea peapo etee futat, pejejopoa—'jau 'ga 'gā nupe.

³⁶ Aipo 'e re 'ga kunumī 'ga pyyka 'ga mafu'ama wemimu'e 'gā pyter ipe. A'ere 'ga kunumī 'ga mana imome'wau wemimu'e 'gā nupe:

³⁷ —Kunumī 'gā nee ijejuka esage ma'eramū je reewe futat pejejuka esage. Je ree ijejuka esage ma'eramū je muarera 'ga reewe futat pejejuka esage—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

*Jane poaara 'gā janepytuna 'jawe futat
(Luka 9.49-50)*

³⁸ A'eramū Juā 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Kūima'e 'ga amū ore aruesak mama'eukwaawa pe'aa 'gā nui ko, enerer imū ko. A'ere norepytuna 'ga rūi. A'eramū ore 'jau 'ga upe ko: “Ereapo awi nanuara”, 'jau ore 'ga upe ko—'jau 'ga imome'wau Jejui 'ga upe.

³⁹ Aipo 'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Aipo pe'je awi 'gā nupe. “Peapo awi nanuara”, pe'je awi 'gā nupe. Jerer imū aereapipe'ema apoara 'gā naje kurawa'uweri.

⁴⁰ Najanepytuna 'gā nūi numiamū. A'ere 'gā jane poari te jane porowyky are. A'eramū 'gā janepytuna 'jawe futat ajemogyau.

⁴¹ 'Yro'ysaga etee agawewi nipo 'gā imonou jeremiayuamū pēē mū nupe i'yuwe ma'eramū. A'etea Janeruwarete 'ga 'yro'ysaga monoarera 'gā mepyau ee—'jau 'ga 'gā nupe.

*Jejui 'ga rerowiar awi 'gā momoirukaat
(Mateu 18.6-9; Luka 17.1-2)*

⁴² A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Kunumī'ī'ī 'gā etee te a'jea futat je rerowiat ajemogyau. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga je rerowiar awi kunumī'ī'ī 'gā momoirukaara 'gā nerekou tyweaete. Nanuara apoara 'gā amunipo 'ā ita mogou tāmējē 'ga jur are. A'ere 'ga monou 'ga momoa 'y pe 'ga mateepawamū. 'Y pe imomoripyra 'ga ako tywet futat numiamū. A'ere je rerowiar awi kunumī'ī'ī 'gā mosīara 'gā te ia'wyre'emaretea. Janeruwarete 'ga miamū najemuaēmi nanuara 'gā nee—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴³⁻⁴⁴ —“Jepoa je motywerukat Jarejuwarete 'ga upe. Mama'e tywera apoukaa jee, je motywerukaa Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau ki pejepoa pe-monok imonou imomoa pejejewi. Aepo monoga ay futat numiamū. A'ere mama'eukwaawa rapyaw ipe pēoa te ayrete ma'ea. Peu tataa nowewa'uweri. Nateepawa'uweri mama'eukwaawa rapyawa tataa—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴⁵⁻⁴⁶ —“Jepya je motywet Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau nipo pēē pejepy upe. A'eramū pēē imonoka imonou imomoa pejejewi. Aepy monoga ay futat numiamū. A'ere mama'e tywera apoara 'gā mama'eukwaawa rapyaw ipe 'gā oa te ayramū. A'jea futat ay ma'ea. A'eramū nipo waywayramū futat aipo pe imonopyrera 'gā nupe—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴⁷ —“Jerea je motywet. Ēē resage'em ire amunipo 'ā je najerea'ari ēē ree tekou”, 'jau nipo pēē pejejeupe. A'eramū je 'jau pē nupe: “Orereaa ore motywerukat”, 'jau pejejeaa pemosok imonou imomoa pejejewi. Kasi a'e pe

pēnea pē motywerukaru'jaw ine nū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pēnea mosoga ay futat. A'ere mama'e tywera apoara 'gā mama'eukwaawa rapyaw ipe 'gā oa te ayramū. A'jea futat ayay aipo pype imonopyrera 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

48 —Mama'eukwaawa rapyaw ipe merua'yra amanūme'em futat peuwara 'gā no'o 'u awi. Nowewi futari tataa mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

49 —Anure nipo Janeruwarete 'ga werowiare'ema 'gā nereko tyweretei 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere 'ga wemiayuwamū pē nupe mama'eay resaukari mama'e tywera pēē iapoe'em are pē mu'jawamū— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

50 —Esage jukyra numiamū. A'ere mama'e tywer are imojopype re jane imote'ari. Imote'ar ire jane imuesageu'jape'ema. A'ere mama'e tywera ojepype imojopype re nia'wyr'u'jawi janee a'eramū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pēē ki pejemogyjukyr esage 'jawe. Pejejomoyrūmū pejejaupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

10

Peetyg awi pejemirekoa

(Mateu 19.1-12; 5.31-32; Luka 16.18)

1 A'ere Jeju'i 'ga awau Judeja ywy pe. Jotāuy raapa 'ga oramū mytuna 'gā 'ua ajatykau'japa Jeju'i 'ga ree. 'Uwarete 'ga ree 'ga 'gā mu'ei jepi. A'eramū 'ga 'awamū nanē 'gā mu'jau 'ga ree nū.

2 A'eramū fariseu 'gā amū 'ua oporogytau Jeju'i 'ga upe. “Siesak 'ga je'eg amuteea jarejee 'jau”, 'jau 'gā ajaupe. “Ga je'eg amuteeramū, sa'e 'ga upe 'jau: Nuenuwi 'ga Moisesi 'ga je'ega ra'e, sa'e 'ga upe 'jau jaremu'e amuteeramū 'jau”, 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Jaruate sipo kūima'e 'ga wemireko retygi?— 'jau 'gā 'ga upe oporonupa ee.

3 A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja e'i Moisesi 'ga rakue?— 'jau 'ga 'gā nupe.

4 A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—“Pejemireko retyka ki ka'arana pekwasiarukat 'ga amū upe ēē ree. 'Aetyk je ene tejemirekoramū akiko', pe'je ki ikwasiaa pejemirekofera ēē ree, imonou ēē upe”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue— 'jau 'gā Jeju'i 'ga upe.

5 —A'jea futat— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe. —Niporenuwiweri wejue pēypy 'gā Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. A'eramū Moisesi 'ga 'gā mueapyoukaa aipo are rakue.

6 A'ere Janeruwarete 'ga aipo ne'i aepygy 'gā nupe rakue. “Kūima'e 'ga je aapo kūjā ēē reewe.

7 A'eramū 'ga wemireko re kūima'e 'ga opojo'ogamū ujara 'gā nui ojemujaa wemireko ēē ree etee”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue.

8 “Ajuee ojemujar ire 'gā jemogyi majepi teewara 'jawe jee”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. Ajuerekoe'ema 'gā mukūi futat 'gā neko'i. A'ere 'gā ajuereko re 'gā majepi 'jawe etee 'gā neko'i Jarejuwarete 'ga upe.

9 Janeruwarete 'ga wejue 'ga werekoukat 'gā ajaupe. A'eramū pēē pejejo-mojo'ogarūme'em pejejai, pejejuereko re— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

10 'Og ipe ose re Jeju'i 'ga remimu'e 'gā oporonupa ee 'ga upe nū.

11 A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Wemireko retykarera 'gā kūima'e 'gā ajemougoukat kūjā wemirekoe'em are ako ma'e 'jawewara ēē ree amutee ēē rerekou nū.

12 Kūjā nanē nū. Omena retykarera ēē ajemougoukaa kūjāmene'ema 'jawe amutee 'ga etee erekou nū— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

*Jejui 'ga kunumī 'gā netee**(Mateu 19.13-15; Luka 18.15-17)*

¹³ Anure 'gā amū wa'yra 'gā nerua Jejui 'ga upe nū:

—Orera'yra apyte'rarimū epo emono a'i kī'ī— 'jau 'gā erua 'ga upe. —Jarejuwarete kiā upe eporogyta wā nee. A'eramū Janeruwarete kiā ojejukau esage wā nee, aru'e ore enee kī'ī— 'jau kūjāmera 'gā 'ga upe.

A'ere Jejui 'ga remimu'e 'gā 'i etee 'gā nupe:

—Perur awi pejeja'yra 'gā 'ga upe 'ga porogyta 'ga 'amamū. Nepemaruukari 'ga porogyta— 'jau 'gā 'gā nupe.

¹⁴ A'ere Jejui 'ga nafutari. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naani. Peapo awi nanuara. Tene kunumī 'gā nuri je pyri— 'jau ete 'ga wemimu'e 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga kunumī 'gā afutat wemiayuwamū. Kunumī 'jawewara 'gā nupe etee Janeruwarete 'ga reni 'wyririamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁵ —Pēnea'ar iki je'e are. Kunumī 'gā ojemogypyk te Jarejuwarete 'ga ree. Ojereko katuukat 'gā 'ga upe. 'Gā 'jawe pejemogyramū 'ga pē katu'ogi. Kunumī 'jawewara 'gā etee te Janeruwarete 'ga omogy wemiayuwamū. A'ere 'ga ojee ijemogypyke'ema 'gā Janeruwarete 'ga nomogy wemiayuwamū. Nakunumī 'jawe rūi 'gā. A'eramū 'ga 'gā mogyawe'em wemiayuwamū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

¹⁶ A'eramū Jejui 'ga kunumī 'gā mana enu'ama, opo monou kunumī 'gā apyte'rarimū. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Janeruwarete 'ga ojejuka esage pē nee, kunumī— 'jau 'ga 'gā nupe.

*Jarejuwarete 'ga pyri oo are 'ga poronupawet**(Mateu 19.16-30; Luka 18.18-30)*

¹⁷ Jejui 'ga 'wyt 'ga rekoramū kūima'e 'ga amū 'ua ujāna wapyka wenupy'āu 'ga rowase. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Ene 'ā eneresage. Ma'ja te je aapo 'awamū tejeupe, temanū re ywag ipe tejewawamū, Jarejuwarete 'ga pyri tewawamū?— 'jau 'ga 'ua Jejui 'ga upe.

¹⁸ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū te aipo ere jee? Janeruwarete 'ga etee te esage. “Ene 'ā Jarejuwarete 'ga 'jawewara futat”, ere te jee?— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

¹⁹ —Erekwaap nipo Moisesi 'ga remikwasiarera. “Peporojuka awi. Peko awi pejejuemireko are. Pemunarū kasi mama'e are ne. Peje'ēwu'jag kasi 'ga amū ne. Pē'me kasi pejejaupe ne. Pejejomoryteewe'em 'jau. Pejejara 'gā je'ega anupa etee 'jau”, 'jau 'ga 'ā ikwasiaa inuga ka'aran are rakue. Mīmera 'ā erekwaapap— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁰ A'eramū 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Je kunumīawe futat aipoa akwaap ikue. Moisesi 'ga je'eg imū etee futat je mama'e apoi tekou— 'jau 'ga 'ga upe.

²¹ Aipo 'ga 'eramū Jejui 'ga amā'jāu 'ga ree, iporiaa 'ga 'ga ree. A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere. A'ere 'awamū mama'e mū eapo. Ekaraemā eme'ēmap. A'ere ene ka'aranū monou ika'aranū'e'ema 'gā nupe. Aipoa ene iapo re, Janeruwarete 'ga ene monoi ojeypyri ene manū re. Mama'e esage te nipo 'ga amut enee anure, ekaraemā monoawera mepyau enee anure nū. Ekaraemā me'eg ire ene ejua je rewiri— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

²² Aipo ojeupe Jejui 'ga 'eramū 'ga u'arasigamū etee okaraemā are. Kwaiwete te 'ga karaemā. A'eramū 'ga oporome'egiwere'emamū ee. A'eramū 'ga 'jau ojeupe etee futat: “Naani. Naapoa'uweri je nanuara”, 'jau 'ga ojeupe etee futat. A'eramū 'ga u'arasigamū awau Jejui 'ga aipo ojeupe 'eramū.

²³ A'eramū Jejui 'ga amā'jāu wemimu'e 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ayay te ikaraemã kwai ma'e 'gã ajemogyau Jarejuwarete 'ga remiyuwamũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

²⁴ Aipo 'ga 'erauwe 'ga remimu'e 'gã oporesagamũ 'ga ree. A'eramũ 'ga 'jau'japa:

—Ayay te 'gã ajemogyau Jarejuwarete 'ga remiyuwamũ. Kwaiwete 'gã karaemã. A'eramũ 'gã okaraemã are etee wea'aramũ. Okaraemã are etee aipo 'gã jemogyppygi akou. NaJarejuwarete 'ga ree rüi 'gã jemogyppygi ajemogyau. Jeje'ega 'gã nuenuwi futari ajemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

²⁵ —Sã'ã kawaruu 'jawewara kamerua aguja kwara rupi ikwawe'ema. Nan tee futat ayayramũ ikaraemã kwai ma'e 'gã ojekatu'ogukaa Jarejuwarete 'ga upe. Ikaraemã kwai ma'e 'gã nijekatu'ogukariweri futari Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

²⁶ Aipo renupawe 'ga remimu'e 'gã oporesagamũ etee Jejui 'ga ree ajemogyau. A'eramũ 'gã oporonupa ee ajaupe etee futat:

—Maranuara 'gã tete Janeruwarete 'ga okatu'ok?— 'jau 'gã ajaupe.

²⁷ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Pẽ nupe nayrareferi futari. Ayay futat mama'e apoã pẽ nupe. A'ere nitywi futari Janeruwarete 'ga remiapoe'ema mũ mama'ea. Mama'ea naayi futari 'ga upe. Ikaraemã kwai ma'ea miamũ Janeruwarete 'ga okatu'ok, “Je katu'og ape”, ojeupe 'gã 'eramũ— 'jau etee Jejui 'ga 'gã nupe.

²⁸ A'eramũ Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ore ako aruejat orokaraemã arajua ene rupi ai'i. Oropytuna nanẽ futat ako ore ejaa ai'i nũ— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe.

²⁹ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ako ai'i. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e monoi omama'e rejarera 'gã nupe. Je mome'u are woga rejaarera 'gã, weki'ya rejaarera 'gã, wewirera rejaarera 'gã, wenyra rejaarera 'gã, oy rejaarera 'gã, 'uwa rejaarera 'gã, wa'ya rejaarera 'gã, oywy rejaarera 'gã.

³⁰ Mĩmera 'gã nupe nipo Janeruwarete 'ga mama'e monoi. 'Awamũ futat 'ga mama'e monoi 'gã nemiejarera apyraapa jẽmĩ nũ. Woga rejaarera 'gã nupe Janeruwarete 'ga kwaiwete 'oga monoi, sêg 'oga monou 'gã nupe. Weki'ya rejaarera 'gã nupe Janeruwarete 'ga kwaiwete 'gã mogyau 'gã neki'ya 'jawewaramũ, sêg 'gã mogyau 'gã neki'ya 'jawewaramũ. Wewirera rejaarera 'gã nupe Janeruwarete 'ga kwaiwete 'gã mogyau 'gã newirera 'jawewaramũ, sêg 'gã mogyau 'gã newirera 'jawewaramũ. Wenyra rejaarera 'gã nupe Janeruwarete 'ga kwaiwete 'gã mogyau 'gã nenyra 'jawewaramũ, sêg 'gã mogyau 'gã nenyra 'jawewaramũ. Oy rejaarera 'gã nupe Janeruwarete 'ga kwaiwete 'gã mogyau 'gã y 'jawewaramũ, sêg 'gã mogyau 'gã y 'jawewaramũ. Oywy rejaarera 'gã Janeruwarete 'ga imogyau kwaiwete ywy jaramũ, sêg ywy jaramũ. Je rerowiare'ema 'gã nanẽ 'gã nerekou tyweaete je mome'u are nũ. A'ere nipo je mome'wara 'gã anure 'gã oi ajemogyau ywag ipe nakwaparimũ ete rüi futat— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

³¹ —'Awamũ 'gã amũ reni 'wyrriaramũ ajaupe. A'ere anure nipo aipo 'gã jemogyi akotee ma'eramũ etee nũ. 'Awamũ 'gã amũ ajemogyau akotee ma'e 'gã 'jawe. A'ere nipo anure aipo 'gã jemogyi 'wyrriara 'jawewaramũ nũ— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

Amanũawama Jejui 'ga imome'wau'japa

(Mateu 20.17-19; Luka 18.31-34)

³² A'ere Jejui 'ga awau watau wemimu'e 'gã nupi nũ. Jerusareg ipe 'gã awau. A'eramũ Jejui 'ga awau tenune, 'ga remimu'e 'gã awau akou 'ga rewiri. “Jerusareg ipe nipo 'gã je jukai anure”, 'jau 'ga imome'wau 'gã nupe

rakue. A'eramū 'gā wea'aramū ojeupe Jeju 'ga 'eawer are. A'eramū 'gā oporesagamū 'ga ree. A'ere tekotee 'ga rewiri oo ma'e 'gā oi 'gā newiri. Opy'a'wymū 'gā awau. A'ere Jeju 'ga 'i wemimu'e 'gā nupe:

—Pe'je pejua pejejepe'au 'gā nui ra'ne. Taporogyta pē nupe etee 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā ojepe'au 'gā nui. A'eramū Jeju 'ga ajukaawa mome'wau 'gā nupe nū.

³³ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jerusareg ipe jane oi 'awamū. Peu futat nipo 'ga amū pēneki'yramū je monoi mainana 'wyriara 'gā nupe, Moisesi 'ga remikwasiarer are mōromu'jara 'gā netee— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —A'eramū nipo 'gā 'jau jee: “Sijukaukat 'ga 'gā nupe 'jau”, 'jau nipo 'gā jee. A'eramū nipo 'gā je monou judeue'ema 'gā po pe.

³⁴ A'eramū nipo judeue'ema 'gā je kurapa, je rerekoemāu. A'eramū nipo 'gā onymuna je ree, je nupānupāu, je monou, je mu'ama 'ypeywar are jepo kutuka je manamamū futat. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi Janeruwarete 'ga je moferawi etee nū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

Juā 'ga Tiago 'ga retee Jeju 'ga upe 'gā 'eawet
(Mateu 20.20-28)

³⁵ A'ere Sepeteu 'ga ra'yra 'gā 'ua Jeju 'ga pyri katu katu 'jau 'ga upe:

—Mama'e esagea eapo ore, ki Ku'jyp— 'jau Tiago 'ga 'ua, Juā 'ga retee 'ga upe.

³⁶ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja pēē ifutaa pejejeupe je iapoa?— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

³⁷ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ore muapygukar iki ape ejepyri, 'wyriarareteramū e'yi re. 'Wyriarareteramū ene renamū nipo 'gā 'ua ene muorypa najueje etee. A'eramū ore aruapygiweramū ene pyri. Ore mū ki emuapygukat ejakwatawa katy. Ajepejamū ki ore muapygukat ape ejau katy. 'Wyriaramū ore mogo ape ejepyri— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁸ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nepēneapyoi futari ee. 'Wyriarareteramū teko enune nipo je jerayrūnamū ra'ne kwaiwete. Je rerekou tyweaete te nipo 'gā. Pejereko tywerukat sipo je pyri? Pēnuag sipo pejereko tywera upe?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Oreruag futat nipo ore jupe nū'ū— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat nipo 'gā pē nereko tyweri anure.

⁴⁰ A'ere je miamū namuapygarūi pēē tejepyri tepoaawamū. Je pyriwara 'gā Jeruwarete 'ga te okwaap. 'Ga etee te okwaap. Wemifutar imū etee 'gā amū mū'jāu 'gā muapygukaa je pyri— 'jau Jeju 'ga 'gā mu'jau ojeypyri wapyk ma'e 'gā nee.

⁴¹ 'Gā je'ega renupawe amumera 'gā Jeju 'ga remimu'e 'gā amara'neramū Tiago 'ga ree, Juā 'ga ree nanē nū.

⁴² A'ere Jeju 'ga 'gā nenūi 'gā majatykau ojee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pekwaap judeue'ema 'gā 'wyriara 'gā nemiapoa. 'Gā 'wyriara 'gā wemiayua 'gā amono kwe pe mama'e apoukaa ojeupe.

⁴³⁻⁴⁴ A'ere pēē jeremiayuwamū na'gā 'jawe rūi pejemogy. 'Wyriaramū pejejekoweramū pēē mama'e apou pejejaupe, pejejopoa etee futat mama'e

apou pejejaupe. Pejejaupe oporowyky ma'eramū etee futat pejejemogyau. A'eramū nipo je pē mogyi 'wyraramū— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁵—Je 'ā pēneki'yraretea agawewi. A'etea je 'ā ojot 'awa wyy pe mama'e apou pē nupe. Natejeupe mama'e apoukaa rūi je ruri. Pē nupe mama'e apoawamū etee te je ruri. Temanūmū te 'ā je ruri 'au pē nupe. Pē katu'okawamū te je ruri 'awa wyy pe. A'eramū taetu 'gā taje rerowiat 'jau kwy, a'e te je 'ā— 'jau 'ga 'gā nupe.

Eae'ema 'ga

(Mateu 20.29-34; Luka 18.35-43)

⁴⁶Jeriko pe Jeju 'ga awau wemimu'e 'gā netee. Pe awi 'gā oramū mytuna 'gā awau 'gā nupi. Awaw ipe 'gā eae'ema 'ga amū resaka, Patimeu 'ga resaka. Aipo 'ga ruwa 'ga Timeua. Peyse pe eae'ema 'ga 'ūina ka'aranūū renūina ojeyyu okwap ma'e 'gā nupe.

⁴⁷Poje 'ga amū 'jau 'ga upe:

—Jeju 'ga okwap 'awamū, Nasare pe waranup ma'efera 'ga okwap akou nū— 'jau 'ga amū 'ga upe.

A'erauwe 'ga Jeju 'ga rera renupawe wafukaita 'ga upe:

—Ku'jyp! Ene 'ā Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera! Ereje-muaēm te je ree? Epājē mū je katu'og ape!— 'jau 'ga wafukaita Jeju 'ga upe.

⁴⁸A'eramū mytuna 'gā 'jau 'ga upe:

—Epije e'ŷina kūi— 'jau 'gā 'ga upe, 'ga afukai 'ga renamū.

A'ere 'ga jero'wuro'wui etee wafukaita 'ga upe:

—Ku'jyp! Ene te 'ā Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera. Ejemuaēm je ree. Je resag ape!— 'jau 'ga wafukaita ojero'waro'wau etee 'ūina, Jeju 'ga upe wafukaita.

⁴⁹A'erauwe Jeju 'ga opytau pe pe 'ga ree.

—Peenūi 'ga— 'jau Jeju 'ga wemiayuwa 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ga renūina.

—“Ere ejua”, e'i 'ga enee. A'eramū ene ekyjawe'em efu'ama ejua ore rupi— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵⁰A'erauwe Patimeu 'ga opiara momoa wyyu kamēsīete afu'ama awau Jeju 'ga repejāna.

⁵¹A'eramū Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'ja te erefutat ejeupe je iapoā?— 'jau 'ga 'ga upe.

—Tamā'ē 'jau nū, a'e te je enee, ki Ku'jyp. Jereapap je ikue— 'jau 'ga 'ga upe.

⁵²A'eramū Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Je rerowiar ape ekou ra'e jepi. A'eramū je ene mamā'jāu nū— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

Aipo 'ga 'erauwe 'ga amā'jāu nū. A'eramū futat 'ga awau Jeju 'ga rewiri.

11

Kawaru'i 'arimū Jeju 'ga ataawet

(Mateu 21.1-11; Luka 19.28-40; Juā 12.12-19)

¹Jerusarega pyriu'i owaēmamū 'gā awau wyytyr ipe, Oriweira 'jaw ipe. Mukūi amunawa 'upa wyytyra pyri. Pefaje, Petani. Mīmera amunawa 'upa wyytyra pyri.

²A'eramū Jeju 'ga 'jau wemimu'e 'gā amū nupe, mukūja 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejekwapa je renune pejewau pejewaēma iruuepuwara amunawa upe. Pejēsouwe nipo pēē kawaru'i mū resaka. Nuatai wē 'ga amū i'arimū. A'ea ki perut iamoa jee— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

3 —“Ma'eramū te peko ee?” pejejeupe 'gā 'eramū ki “Janejara 'ga te e'i oree ko: Kawaru'ia perut jee ra'ne, e'i 'ga oree ko. A'ere nipo 'ga ko'iko'i ete imuri pē nupe nū”, pe'je ki 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

4 A'eramū 'gā awau. Awau 'gā kawaru'i resaka. 'Oga rokwar ipe 'upa ojeamogou.

5 'Gā iamoiramū 'gā amū 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē pejekou ee ki 'ei? Ma'eramū pēē iamoiā ki 'ei?— 'jau 'gā 'gā nupe.

6 A'eramū 'gā 'jau 'gā nupe, ojeupe Jejui 'ga 'eawer imū etee futat:

—Janejara 'ga te e'i oree ko: “Kawaru'ia pekwap amū rerua jee ra'ne”, e'i 'ga oree ko. A'ere nipo 'ga ko'iko'i ete imuri nū— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū ee 'gā nupe oporonup ma'efera 'gā kawaru'i rerawaukaa 'gā nupe.

—A'jea. Pe'je ajee erawau 'ga upe— 'jau 'gā 'gā nupe.

7 A'eramū 'gā kawaru'i rerawau Jejui 'ga upe. A'eramū 'gā amū opiara mososoka imonou kawaru'i 'arimū Jejui 'ga apykawamū. A'ere Jejui 'ga wapyka i'arimū.

8 Kwaiwete 'gā awau 'ga renunewe opiara mososoka, imonou pe rupi imogyau 'ga kwapawamū. 'Ga ree oporomutaawa resaukaawamū 'gā iapou. Pinowa nanē 'gā imonou pe rupi 'ga kwapawamū.

9 'Ga renune oo ma'e 'gā wafukaita 'ga rewiri oo ma'e 'gā netee:

—Au'je katu te 'ā Janeruwarete 'ga resageayramū janee. Ene 'ā 'ga remimurera futat.

10 Ene 'ā ore 'wyriar ymanera juapyreramū, Davi 'ga juapyreramū. 'Awamū nipo 'ā ene e'ŷina 'wyriarareteramū oree. Janeruwarete 'ga ojejuka esage ene ree. Janeruwarete 'ga 'ā esage oree. Ene 'ā 'ga imua oree— 'jau 'gā wafukaita Jejui 'ga kawaru'i 'arimū 'ga rut 'ga rekoramū.

11 Jerusarega upe owaēmawe Jejui 'ga ojypa kawaru'i 'ar awi awau osou 'Uwarete 'ga mogytaaw ipe. A'eramū 'ga peu ose re amā'jāu mama'e are, mama'ea ipypewar are. A'ere 'ga noje'egi 'gā nupe. Kaaruwamū futat. A'eramū 'ga uēma jui, awau Petani pe wemimu'e 'gā netee.

Y'wa 'ywa upe Jejui 'ga 'eawet

(Mateu 21.18-19)

12 Ai'iwe 'gā awau ojewya Jerusareg ipe nū. Jejui 'ga opy'arayparamū akou aipo pe.

13 Awaw ipe 'ga y'wa 'ywa resaka, figu 'jawa 'ywa resaka, kwaiwete oowa resaka. A'eramū 'ga epejāna i'a rekaa. A'ere nitywi i'aa. Oowa etee esaka akā are. Nowaēmi we i'aawa upe.

14 A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ywa upe:

—Au'je katu katu ki e'a re 'awa y'wa 'ywa mū— 'jau 'ga y'wa 'ywa upe.

Aipo 'ga 'ea 'ga remimu'e 'gā enupa.

Wyra me'egara 'gā mū'ēawet

(Mateu 21.12-17; Luka 19.45-48; Juā 2.13-22)

15 Jerusareg ipe owaēmawe Jejui 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaawa osoma pype wemimu'e 'gā netee. Irāā'ā wyra me'egara 'gā jemogyramū. A'eramū Jejui 'ga amara'neramū 'gā nee:

—Pe'je pejewau peje'jāu 'aw awi. Nawyra me'egawarū te 'ā. Janeruwarete 'ga mogytaawa te 'ā 'oga. 'Au futat jane ruri jareporygytaaw 'ga upe. A'ere 'ā pēē nanarūi pereko. Pemŷi wyra me'egawamū etee. Pejejeymawa etee 'ā pēē erua ime'ega erupa 'ga mogytaawa 'oga pype— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Wyra muara 'gā neewe futat 'ga 'gā mū'jāu jui. Ka'aranūū mojopy'ruara 'gā 'yjepana 'ga imonou imuewiwya imojerepa 'gā nui. Aipo ka'aranūū

mojopy'ruara 'gā kwe pewara 'gā ka'aranūū mojopy'rau ajaupe. A'eramū Jejuī 'ga 'gā 'yjepana monou imuewiwya imojerepa 'gā nui. Ka'aranūū monou imomopomopoa 'gā nui. Pykau me'egara 'gā kanawaa nanē 'ga imojerepa nū.

¹⁶ Jarejuwarete 'ga mogytaawa rukara 'ga iaawukare'ema mama'e reroora 'gā nupe.

¹⁷ A'eramū 'ga 'gā mu'jau ee:

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue: “Agamū jemogytaawa 'oga futat. 'Au futat 'gā nuri oporogytau jee, najuejue etee 'gā nuri oporogytau jee”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'ere 'ā pem̄yi wyra me'egawamū etee. Pejejeymawa me'ega pejejaupe pejejeymawa repy rowoupia ekoete 'ā pejejupa 'au pejejaupe. Ma'eramū pēē 'ga mogytaawa 'oga m̄yina pejemunarūawamū ete 'ū?— 'jau 'ga 'gā nupe, oje'ega moywyrafena.

¹⁸ Jejuī 'ga remiapofera rera renupawe mainana 'wryiara 'gā, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee amara'neramū 'ga ree. A'eramū taetu 'gā afuwereteramū 'ga ree.

—Maran tete jane Jejuī 'ga jukaarū?— 'jau 'gā ajaupe.

Okyje wejue 'gā mytuna 'gā nui. A'eramū 'gā poromū 'jau. Kwaiwete wejue 'gā porenuiweramū Jejuī 'ga 'e are. A'eramū 'gā okyjau 'gā nui. “'Ga jukaramū te 'gā jane apisi ete nū a'ī kūi”, 'jau 'gā ajaupe.

¹⁹ Kaaruwamū Jejuī 'ga awau uēma Jerusareg awi wemimu'e 'gā netee.

Jupe Jejuī 'ga 'eawera y'wa 'ywa oypiwamū

(Mateu 21.20-22)

²⁰ Ai'iwe 'gā awau okwapa y'wa 'ywa pyu nū, jupe Jejuī 'ga 'eawera 'ywa pyu nū. A'eramū 'gā esaka nū. Amanūmū osiniga u'ama. Apoa we futat oypiwamū.

²¹ A'eramū Pedro 'ga wea'aramū Jejuī 'ga 'e are. A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Esak, ki Ku'jyp. Jupe ene'eawera ay y'wa 'ywa rai'i. Iypip u'ama amanūmū ojeupe ene je'eg ire rai'i— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

²²⁻²³ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēnea'ar iki je'e are. Jarejuwarete 'ga rerowiar ire pēē nanē pejejemi-apoe'ema peapo nū. Ywytyra miamū futat nipo pēē imojepe'aukaa tenaw awi imonou 'yē'ē rypyter ipe im̄yina. “Ekwap 'aw awi 'yē'ē rypyter ipe e'yina”, ojeupe pēē 'eramū nipo awau pē'eawer imū etee futat. A'ere pēē nepeapoā'uweri pejejemiapoe'ema Jarejuwarete 'ga rerowiar ywyapie'em ire— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁴ —A'eramū je ako 'jau pē nupe jepi: Werowiar ire Janeruwarete 'ga mama'e monoi pē nupe, “mama'ea emut amū oree”, ojeupe pēē 'eramū. “Amut 'ga jee” 'e rerowiar ire 'ga mama'e monoi pē nupe ojeupe pē'eawer imū etee futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁵⁻²⁶ —Jarejuwarete 'ga upe pejeporogytaramū nipo pēē pejejea'aramū pejejeupe 'gā amū mama'e tywera apoawer are. A'eramū ki pēē pejejeateer-amū jui. A'eramū Janeruwarete 'ga pētywera moia pē nui— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

“Aw̄yja rer imū te erejot?” Jejuī 'ga upe 'gā 'eawet

(Mateu 21.23-27; Luka 20.1-8)

²⁷ A'eramū 'gā awau owaēma Jerusareg ipe nū. Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype 'gā ata 'gā nekoramū, 'gā amū 'ua oporogytau Jejuī 'ga upe.

Mainana 'wyrilat, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat, judeu 'gā 'wyriri. Mīmera 'gā 'ua oporonupa ee Jejuī 'ga upe:

²⁸—Awŷja rer imū te erejot rakue? Awŷja pājē mū te mama'e ereapo? Awŷja te ene mut oree rakue?— 'jau 'gā 'ua oporonupa ee Jejuī 'ga upe.

²⁹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je ajee pēē na'ne imome'wau jee 'ū. Tejeupe pēē imome'u re je nanē tajemome'u pē nupe 'jau nū— 'jau ete Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁰—Awŷja je'eg imū Juā Batista 'ga ruri ae pymīāu 'y pe rakue 'ū? Jarejuwarete 'ga je'eg imū te 'ga ruri rakue? Kūima'e 'ga amū je'eg imū te ra'u nū?— 'jau Jejuī 'ga oporonupa ee 'gā nupe u'ama.

³¹ A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Ma'ja sa'e te jane 'ga upe? “Jarejuwarete 'ga je'eg imū 'ga ruri” ojeupe jane 'eramū te 'ga 'i jane nū a'i kūi, “A'etea neperowiari 'ga”, 'ga 'i etee jane nū a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe.

³²—“Kūima'e 'ga je'eg imū 'ga ruri”, jane 'eramū nipo tekotee 'gā jane apisi ita pyu nū a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe.

Okyje 'gā mytuna 'gā nui. “Juā 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara futat janee”, e'i 'gā jepi. A'eramū 'gā okyjau 'gā nui.

³³ A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Norokwaawi ore Juā 'ga muarera 'ga nū'ū— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga nanē 'jau 'gā nupe nū:

—A'eramū je nanē temuarera 'ga mome'wawe'em pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

12

Ko raaran a'wyre'ema 'gā

(Mateu 21.33-46; Luka 20.9-18)

¹ A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe 'gā mu'jawamū.

—Kūima'e 'ga amū y'wa 'ywa rakā otym oko pē, uwa 'jawa 'ywa rakā otym oko pe. Kwaiwete 'ga uwa rakā tyma. A'eramū 'ga oko osōu. A'ere 'ga y'wa apikawa apou. A'ere 'ga 'og ywate apou iaarana 'ga upe. A'eramū 'ga 'gā amū monou oko raaranamū imŷina ojeupe. A'eramū 'ga 'jau “Y'waa mū jema'ea futat. Emyreramū te ajee pēma'e futat pēporowykawera repya futat”, 'jau ijara 'ga 'gā nupe. A'ere 'ga awau watau 'gā nui.

² Y'wa tyarama upe iwaēmauwe ijara 'ga wemiayuwa 'ga amū monou oma'ea uwa 'a piaramū.

³ A'ere ko raarana 'gā 'ga pyygi ete 'ga nupānupāu etee 'ga mojewya 'ga monou. Nan etee futat 'gā 'ga monou nū.

⁴ A'ere ko jara 'ga 'ga amū monou nū, oma'e piaramū te 'ga 'ga monou numiamū. A'eramū ko raarana 'gā nānēwējēmī 'ga rerekoi nū. 'Ga pyygi etee 'ga akānupāu 'ga rerekou nū. A'erauwe 'ga ojewya awau nū.

⁵ A'eramū ko jara 'ga 'ga amū monou nū. A'ere ko raarana 'gā 'ga jukai etee. A'eramū ko jara 'ga 'gā amū monou nū. A'ere ko raarana 'gā 'gā pyygi ete 'gā nerekou tyweaete. 'Gā amū 'gā iapisau.

⁶ Nitywi futari ko jara 'ga remimonorama. Wa'yra etee 'ga wereko. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “Teja'yra 'ga pa je omono ipiaramū kwy. 'Ga 'ā jeremifutararetea re'ā. A'etea je 'ga amono tey'wa piaramū tejeupe”, 'jau 'ga ojeupe. “Jera'yra 'ga nipo 'gā opojeup re'ā. Jera'yra 'ga ree nipo 'gā pojyramū re'ā”, 'jau nipo 'ga ojeupe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁷—A'ere 'gā 'ga ra'yra 'ga resakawe 'jau ajaupe: “Wa'yra 'ga 'ga amut y'wa piaramū ra'e. 'Ga futat 'uwa 'ga py'rau ko jaramū 'uwa 'ga manū re. A'eramū

jane 'ga jukau jui. A'eramū janema'ea futat koa 'ga ruwa 'ga manū re kūi", 'jau nipo 'gā ajaupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁸—A'eramū 'gā 'ga pyyka 'ga jukau. 'Ga juka re 'ga reumera rerawau enuēma ko awi inuga— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

⁹A'eramū Jejuī 'ga 'jau mainana 'wyrīara 'gā nupe:

—Maran sipo ko jara 'ga wa'yra jukaarera 'gā nerekoi? 'Ga futat oo ko raarana 'gā apisau. A'ere nipo 'ga 'gā amū monou 'gā py'rau oko raaranamū nū. Aipo 'gā te nipo y'wa mono ijara 'ga upe y'wa tyarūnamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁰—Pēnea'ar iki 'ga amū remikwasiarer are. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'ga amū upe rakue.

“Mīa ita nia'wyrūi ra'e, 'jau nipo itaoga apoara 'gā ajaupe, ita monou imomoa ajauī.

A'ere 'ga amū aipoa ita eroyrūmyrera ita pyygi etee imonou imyīina tenawera pype 'oga pyywtypawamū.

¹¹Janeruwarete 'ga imyījukaa 'gā nupe rakue.

A'eramū 'ga remiapofera wesageayramū futat oree",

'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are inuga rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹²'Ga je'ega renupawe mainana 'wyrīara 'gā 'jau fariseu 'gā nupe:

—Mama'e mū mome'uramū 'ga 'i janee poromū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū taetu amara'neramū Jejuī 'ga ree. Afuweramū 'ga pyyg are. A'ere 'gā kyjeetei mytuna 'gā nui.

—'Jejuī 'ga te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wararetea ra'e", 'jau 'gā ajemogyau ajaupe. A'eramū nipo 'gā jane apisi ete. Jejuī 'ga jane ipyygamū nipo 'gā jane pyygi nanē nū— 'jau 'gā ajaupe, okyjau Jejuī 'ga rerowīara 'gā nui.

A'eramū 'gā 'ga pyyke'ema. A'eramū 'gā awau 'ga wi.

Jejuī 'ga upe fariseu 'gā 'eawet

(Mateu 22.15-22; Luka 20.20-26)

¹³A'eramū judeu 'gā 'wyrīana'nī 'gā 'jau ajaupe:

—'Gā amū simono imoporogytaukaa 'ga upe 'jau. Morogyta 'ga imome'u tyweramū sipyyk 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā fariseu 'gā amū imonou Erote 'ga remiayuwa 'gā netee Jejuī 'ga upe imoporogytaukaa.

¹⁴A'eramū 'gā awau 'jau Jejuī 'ga upe:

—A'jea futat 'ā ereporogyta a'jeteetewi ra'e. Nereporogyta ekoetei te 'ā. A'jea futat te 'ā erejajuka pāwē pāwē ae ree. A'jea futat te 'ā ore mu'e ape mama'e are. Eneje'eg are 'gā amū oporenuwiwere'emamū agawewi. A'etea ene mama'e a'jea etee eremome'u— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe. —A'eramū ene 'awamū 'jau oree: Jane 'ā judeua. Simono te jane ka'aranūūa 'wyrīararete 'ga upe, Sesa 'ga upe? Naani te ra'u nū? Ma'ja e'i te Moisesi 'ga ee rakue? Najudeu arūi te 'ā 'wyrīararete 'ga. Tapy'yī amuteea 'ga. Romanūa te 'ga. A'etea te jane simepy 'ga?— 'jau 'gā oporonupa 'me Jejuī 'ga upe ee.

¹⁵A'ere Jejuī 'ga 'gā kwaawi ojee. “Jeje'ega renupa 'gā nuri numiamū. 'Siesak 'ga mama'e mū mome'ua sigaty jarejee 'jau', e'i te 'gā jee numiamū”, 'jau Jejuī 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nepeporonuwī tee pejejua ee jee. “Simosimot ekoete jarejaupe 'ga 'eawera 'jau”, pe'je te jee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Ka'aranūū ywope'ia pemut amū jee ra'ne, Sesa 'ga mepyawa mū jee ra'ne— 'jau ete Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁶A'eramū 'ga amū imonou 'ga upe.

—Kweramū ajee 'wei— 'jau 'ga imonou 'ga po pe.

A'eramū Jejuī 'ga ka'aranūū ywope'i resaukaa 'gā nupe:

—Awŷja ra'agawa te 'up ee 'ga rera retee?— 'jau 'ga esaukaa 'gā nupe.

—'Wyriararete 'ga ma'ea futat— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

¹⁷ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Ga ra'agawa rerekwara 'ga ma'ea futat. A'eramū pēē imonou 'ga upe etee futat. A'ere Jarejuwarete 'ga mama'ea pemono 'ga upe etee futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

A'e renupawe 'ga upe imome'uukarera 'gā oporesagamū etee 'ga ree.

—Kuu. I'akwaap 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā awau 'ga wi.

Oferap ma'e are 'gā mu'eawet

(Mateu 22.23-33; Luka 20.27-40)

¹⁸ Ko'iko'i ete satuseu 'gā amū 'ua oporogytau Jejuī 'ga upe nū. Aipo 'gā e'i ajaupe ra'e jepi: “Amanū re ae noferawu'jawi nū. Amanūmū ae teepawamū ywawuje futat”, 'jau agawewi satuseu 'gā ajaupe ra'e jepi. A'etea 'gā 'ut oporonupa ee Jejuī 'ga upe.

¹⁹ A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—“Moromu 'jara 'ga” 'jau 'gā enee jepi. A'eramū ene ore mueapyou katu mama'e are. Ymā 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Kūima'e 'ga amū nipo amanū wa'yre'emauwe. A'eramū nipo 'ga manū re 'ga rewirera 'ga 'ga remirekofera ēē rerekou. A'eramū nipo 'ga aja'yrapyau ēē pype. A'eramū nipo 'ga ra'yr ppy 'ga amanū ma'efera 'ga ra'yra 'jawe futat”, 'jau 'ā Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁰ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe nū:

—A'ere nipo kūima'e 'ga amū 'ga ra'yra sete. A'eramū nipo u'ar ppy ma'efera 'ga kūjā mū rerekou. A'ere nipo 'ga wa'yre'emauwe 'ga manūi juī. A'eramū nipo 'ga amanūmū ēē wi ēē rejaa ēē mogou wewirerera 'gā nupe.

²¹ A'eramū nipo 'ga manū re 'ga rewirerera 'ga amū ēē rerekou 'ga py'rau nū. A'ere nipo 'ga nanē 'ga manūi wa'yre'emauwe nū, ēē rejaa ete wewirerera 'gā nupe nū.

²² A'eramū nipo 'gā ojopy'rapy'rau etee 'gā ēē ree, ajamanūnamū. A'ere nipo 'gā nata'yri'i futari ēē pype. Ojee 'gā jemoypaw ire nipo ēē nanē amanūmū nū.

²³ A'eramū nipo 'ga ae moferapawa 'ara rupi manamū sipo ēē menaretea? 'Gā juejue futat ēē wereko kūi— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

²⁴ A'eramū Jejuī 'ga aipo ojeupe 'gā eramū 'jau 'gā nupe:

—Pē'me awī. Nanarūi. Nepēneapyoi Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are ra'e. 'Ga pājēa nanē pēē ikwaape'ema.

²⁵ 'Au etee te 'gā nemirekoramū kūi. A'ere 'gā oferaw ire naemirekou'jawi kūi. Ywagipewara 'gā 'jawe etee futat 'gā jemogyi. Niporerekoweru'jawi 'gā kūjā are. Kūjāmera 'gā nanē omenariwere'emamū futat nū, kūima'e 'gā 'jawe etee futat nū kūi— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁶ —Nepēneapyoi nipo Jarejuwarete 'ga 'eawer are. Nepemogytai nipo Moisesi 'ga remikwasiarera, ae feraw are 'ga ka'arana kwasiariipyra rai'i? Ka'a'i ikai are 'ga ka'arana kwasiari rakue. A'eramū 'ga 'jau: “Ka'a'ia je upe imueny re Janeruwarete 'ga oje'ega jee ikue. 'Je te 'ā Eneruwaretea. Enepytunera 'gā Nuwaretea 'jau. Abraão 'ga, Isaki 'ga, Jako 'ga. Mīmera 'gā Nuwaretea je ako', 'jau 'ga jee ikue”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga janee rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —“Ymā te je 'gā Nuwaretea ikue”, 'jawe'em

Janeruwarete 'ga 'ga upe rakue. A'ere 'ga 'i: “Je te 'ã 'gã Nuwaretea ako”, 'jau 'ga rakue— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

²⁷—Aipo 'gã amanũ futat rakue numiamũ, Moisesi 'ga tywe'emauwe futat rakue numiamũ. A'ere 'gã 'aga namanũi futari. A'eramũ Janeruwarete 'ga poromũ 'jau Moisesi 'ga upe rakue. 'Gã 'aga tywe'em ire amunipo 'ã 'ga aipo ne'ia'uweri Moisesi 'ga upe rakue. Ako ma'e 'gã nupe etee te 'ga A'eruwaretea— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe u'ama imome'wau. —A'eramũ 'ã pëë 'gã mu'jau tywet aipo are. “Noferrawu'jawi aea amanũ re” 'e are pëë 'gã mu'jau tyweaete— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

Janeruwarete 'ga 'eaweraretea
(Mateu 22.34-40; Luka 10.25-28)

²⁸ Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga amũ 'gã je'ega renupa. A'eramũ 'ga 'jau ojeupe: “A'jea futat 'ga 'i. Tamoporogytaukat 'ga mama'e are”, 'jau 'ga ojeupe etee futat.

—Maranuara te ajee Janeruwarete 'ga 'eaweraretea?— 'jau 'ga Jejuí 'ga upe.

²⁹ A'eramũ Jejuí 'ga 'jau 'ga upe:

—Awamũ futat 'ga 'eaweraretea. “Peapyaka jeje'eg are ki Israeu juapyramũ. Je te 'ã pëjararetea. Nitywi futari 'ga amũ je 'jawe pë nupe”,— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

³⁰ —“Pëporomutat je ree pejepytuna 'gã apyraapa”, e'i 'ã Janeruwarete 'ga pë nupe rakue. “Mama'ea peapo jee jeremifutar imũ. Pejejea'aramũ pejemogyau je ree 'gã nee pejejea'ara apyraapa. Je upe mama'e apou pëë iapou etee futat. Pejefuakara pyu pëë mama'e apou je upe. Aipo aporamũ nipo pejeporomutamamũ je ree a'jea futat 'gã nee pejeporomutara apyraapa pejemogyau”, e'i Janeruwarete 'ga pë nupe rakue— 'jau Jejuí 'ga 'ga upe. —Poromũ te 'ga 'eaweraretea.

³¹ Ajejeja 'ga 'eaweraretea nanë nũ. “Pëporomutat pejepyriwara 'gã nee pejee pejeporomutara 'jawe etee futat”, 'jau 'ga 'ã ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Amumera 'ga 'eawera nuapyraawi futari aipo 'ga 'eaweraretea— 'jau Jejuí 'ga 'ga upe.

³² A'eramũ Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere poromũ. Majepei tee futat te 'ã Janeruwarete 'ga. Nitywi futari 'ga amũ 'ga 'jawe.

³³ A'eramũ ki jane jareporomutamamũ 'ga ree jarepytuna 'gã jareporomutara apyraapa. A'eramũ jane a'jea futat jareporomutamamũ 'ga ree. 'Ga upe mama'e apou ki jane iapou 'ga remifutar imũ etee futat. 'Ga ree ki jane jarejea'aramũ jarejemogyau. 'Ga upe mama'e apou ki jane iapou a'jea futat. 'Ga remifutar imũ ki jane jarejepyriwara 'gã nerekou esage jarejereko esage 'jawe etee futat— 'jau 'ga 'ga upe. —Aipo 'ga 'eawera renuwa wesageramũ 'ga upe mama'e rapya apyraapa. 'Ga je'ega renuwa esage 'ga upe mama'e monoa apyraapa— 'jau 'ga Jejuí 'ga upe.

³⁴ Aipo ojeupe 'ga 'eramũ Jejuí 'ga 'jau ojeupe: “T'akwaap ma'e 'ga pa ra'e”, 'jau 'ga ojeupe etee futat 'ga resaka. A'eramũ Jejuí 'ga 'jau 'ga upe:

—Ererowyk Jarejuwarete 'ga ekou ra'e— 'jau 'ga 'ga upe.

Aipo 'ga 'e renupawe mytuna 'gã ajemogymogyau etee futat. Ojenosõu 'ga wi. A'eramũ 'gã imome'waukaru'jape'ema 'ga upe.

Janeruwarete 'ga remimurera 'ga Davi 'ga juapyret
(Mateu 22.41-46; Luka 20.41-44)

³⁵ Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype akou Jejuí 'ga opononupa ee 'gã nupe:

—Ma'eramū te Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā 'i pē nupe: “Janeruwarete 'ga remimurera 'ga Davi 'ga juapyrera”, 'jau 'gā pē mu'jau ee.

³⁶ A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari ee Davi 'ga upe rakue:

“Jeruwarete 'ga 'jau Jejararete 'ga upe rakue:

'Eapyk 'au je pyri. Je 'jawe futat ene. Enepājēreteja je 'jawe.

A'eramū ene eapyka je yse katy.

Anure nipo je ene mogoi 'wyrriaramū 'gā nupe najuejue etee futat.

Ene ree iporomutare'ema 'gā 'arimū je ene magwawukari.

A'eramū ene je iapoe'emauwe eapyka 'au je yse katy', 'jau 'ga Jarejararete 'ga upe”,

'jau Davi 'ga ikwasiaa rakue— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

³⁷ —Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ree 'ga ka'arana kwasiari rakue. Ma'eramū sipo ajee Davi 'ga 'i “Jejararete 'ga”, 'jauajuapyrera 'ga upe nū— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

*Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat
(Mateu 23.1-36; Luka 20.45-47)*

Mytuna 'gā oporenuwiweramū Jejuu 'ga porogyta are. 'Ga remimome'ufera 'gā muekōēāina.

³⁸ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pejea'gu ki Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nui. 'Gā ā e'i ajemogyau ojeupe: “Je ā kūima'eeteetea”, 'jau 'gā ā ajemogyau ojeupe, waity fuku rerekou. A'eramū 'gā ataramū 'gā naitya ajasimana 'gā nee. “Tiporesagete 'gā je ree 'jau”, 'jau 'gā akou ojeupe. Wapeje'ega tāmējē 'gā ifutaa. 'Wyrriara apykawa 'arimū etee wapyka awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe.

³⁹ Ojemi'waaw ipe nanē nū 'wyrriara renawa 'arimū etee wapygiweramū ojemi'waa.

⁴⁰ Kūjā men manū ma'efera 'gā nupe nanē 'gā 'jau nū: “Je tamaenun tekou enekaraemā are 'jau”, 'jau futatee 'gā 'gā nupe. “Je te nipo ako esage temaenuna enekaraemā are”, 'jau futatee 'gā 'gā nupe. A'ere 'ga etee 'gā karaemā pyygi ojeupe, ka'aranūā nanē nū. A'eramū 'gā 'jau ojeupe etee futat: “Kwakwai'i teje'ega monoi Jarejuwarete 'ga upe. Kasi a'e pe 'gā je kwaawi mama'e tywera je iaporamū ne kwy”, 'jau 'gā ojeupe etee futat. A'eramū nipo 'gā oje'ega monou fuku o'meramū akou Jarejuwarete 'ga upe, wemiapo tywera mimawamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga 'gā nereko tyweri 'gā nemiapo tyweawer are— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

*Imen manū ma'efera ēē remimonofet
(Luka 21.1-4)*

⁴¹ Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype Jejuu 'ga wapyka 'ūina Jarejuwarete 'ga upe ka'aranūū ryrū pyri. A'eramū 'ga ose ma'e 'gā nesaka 'ūina, yrū pype 'gā nemimonoa nanē 'ga esaka nū. Ika'aranūū kwai ma'e 'gā ka'aranūū monou Jarejuwarete 'ga ma'e yrū pype 'ga upe kwaiwete.

⁴² 'Gā nesepaw ire majawera ēē mū 'ua osou 'og ipe. Nika'arani ēē akou. Itywerete ēē akou. A'etea ēē oka'aranūū ywope'i omono ipype. Mukū'i'ī etee ēē imonou ipype. Naepyi agawewi ēē remimonofera.

⁴³ Ēē resakawe Jejuu 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Kweramū kūjāa ēē imen manū ma'efera ēē. Nitywa'uweri agawewi ēē mama'ea. A'etea ēē oka'aranūū monoupap futat yrū pype. A'eramū

ēē otywe'emamū futat mama'ea ojeupe imuawamū. Ēē remimonofera ika'aranūū kwai ma'e 'gā ma'e wapyraap futat Janeruwarete 'ga upe.

⁴⁴ 'Gā kwaiwete agawewi omono 'ga upe. A'etea 'gā kwaiwete wējēmī wereko ojeupe nū. A'ere ēē ma'ea nitywi futari. Omonopap futat ēē 'ga upe. Naemyreri futari ēē upe. Wemi'urama muawa we futat ēē omonopap 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga ēē mome'wau 'gā nupe.

13

Jejuī 'ga rur enune ojeapo ma'e
(Mateu 24.1-28; Luka 21.5-24)

¹ Jarejuwarete 'ga mogyaataw awi ū'ē re Jejuī 'ga remimu'e 'ga amū 'jau 'ga upe:

—Kuu. Ikaturam te Janeruwarete 'ga mogyaatawa 'oga jā'nū'ū. Sā'ā itauu esagea epy ete ma'ea. Mytuna 'gā ka'aranūūa rerua kwaiwete Jarejuwarete 'ga mogyaatawa 'oga muesageawamū— 'jau 'ga 'ga upe.

² A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat esageramū numiamū. A'ere nipo anurenure'i jane ree iporomutare'ema 'gā nuri imonou etyka. Nomyi'i futari nipo 'gā itaa mū aju'arimū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³ Anure Jejuī 'ga wapyka 'ūina ywytyr apyte'rarimū, Oriweira 'jawa apyte'rarimū wemimu'e 'gā netee. Jarejuwarete 'ga mogyaataw are 'gā amā'jāu 'upa. Poje Pedro 'ga, Tiago 'ga, Juā 'ga, Andre 'ga, mīmera 'gā oporonupa 'ga 'eawer are 'ga upe:

⁴ —Maranime sipo aipo 'gā Jarejuwarete 'ga mogyaatawa monoi etyka? Ma'ja ra'ne sipo ajee ojesaukat oree iapo enune?— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵ Aipo 'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga nupe:

—Je renune 'ut ma'e 'gā nipo i'me ma'ea. Perowiat kasi 'gā 'mea ne.

⁶ Anure nipo kwaiwete 'gā nuri “Janeruwarete 'ga je mut pē katu'okaramū. Je Janeruwarete 'ga remimurera ako”, 'jau futatee nipo 'gā 'ua pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne. O'meramū te nipo 'gā 'i. Kwaiwete nipo 'gā 'gā moryteeu ojee— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁷ —Anure nipo amutee amunaw awi 'gā nuri 'wyrirarete rowajaa, 'ga remiayuwa reewe futat. A'ere kasi aipo renupa pēpiryyi ne. Nan futat nipo mama'e teepaw enune. A'ere nipo naporomū rūi mama'e mateepaawa. Naporomū etee rūi futat nipo mama'ea rekoī— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁸ —Akou'jau'jap futat nipo mama'ea. Amunap tesirūmera pypewara 'gā we futat nipo ajuowajat. Ywya we futat nipo oyyi peu peu peu 'jau. Ty'ara nipo amunawa pype peu peu 'jau. A'eramū 'gā nipo kwaiwete ty'ara rerekou. Sā'ā kūjā wa'ya ray ypyrauwe wa'ya 'a ja'wyja'wy kwaawa. Ayppeyperauwe 'ā ēē i'ara kwaapa. Ēē wi u'aa ja'wyja'wy taetu 'ā wayreteramū ēē upe. Nan tee futat nipo pēē. Aipo ijeapo resakawe ki je rura pekwaap. “Owaēm 'ga ruawa upe ra'e”, 'jau nipo pēē pejejaupe.

⁹ —Peje'agu ki 'gā nui. Je rura'ne'emaue nipo 'gā je rerowiaaramū pē nereko tyweretei. Pēē mū nipo 'gā ipyika imopimopika ae mopikawa pyu. Judeu 'gā jatykaawa pype miamū nipo 'gā pē mopimopigi. Amumeramū je ree nipo 'gā pē nerawau 'wyrira upe. A'eramū pēē 'wyrirarete upe pejejerooramū pēē je mome'wau 'gā nupe. “Jejuī 'ga iporokatu'ogiwet pē nee”, 'jau ki pēē 'wyrira 'gā nupe.

¹⁰ Teepaw enune nipo 'gā je mome'ui amunawa moymoyka. Tesirūmera 'gā jeje'ega renuw ire te nipo mama'e atepawamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

11 —Pē pyygamū, 'wryiara 'gā nowase pejejerooramū kasi pēpy'a'wyt ne. "Ma'ja 'jau sipo je teje'ega 'gā nupe 'wei?" pe'je kasi ne. Janeruwarete 'ga te peje'egawa amut pē nupe peu pē nerooramū. A'eramū pēē 'ga 'ea etee imome'wau 'gā nupe. Napejejea'ar imū rūi pēē peje'eg 'gā nupe. Pejejeupe Jarejuwarete 'ga 'Agesage 'eawera etee pēē imome'wau 'gā nupe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

12 —Kwaiwete nipo je rerowiare'ema 'gā weki'yra 'gā, wewirera 'gā we 'gā monou ia'wyre'ema 'gā nupe 'gā apisaukaa. 'Ga ruwa 'gā miamū wa'yra 'gā monou 'gā nupe 'gā apisaukaa. 'Ga ra'yra 'gā nanē ujara 'gā imonou 'gā nupe 'gā apisaukaa.

13 Je rerowiare'ema 'gā nipo oporomutare'emamū je rerowiamū pē nee. A'ere Janeruwarete 'ga je rerowiar awi ipoire'ema 'gā nerooi imogyau ojeppyri nakwaparimū ete rūi futat— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

14 A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Ymā te Janeruwarete 'ga ijeaporama kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga upe rakue, Danieu 'ga upe rakue. "Anure nipo 'ga amū mama'e tyw-erete apoi Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe", 'jau 'ga ikwasiaa inuga janee rakue. A'eramū nipo 'ga amū anure iapou Danieu 'ga 'eawer imū etee futat. (A'eramū je 'ga remikwasiarera ka'arana mogytaaramū ee pēneapyo futaa)— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē Judeja ywy pewara ako ma'eramū 'gā nesakuiwe pejejea'iteramū pejewau pejeka'ama ywytyr ipe.

15 'Opewuu apyte'rarimū ako ma'eramū pēē pejewawe'em pejesowe'em pejekaraemā pyyke'ema. Pejeka'jamayayau etee futat pejewau.

16 Ko pewaramū nanē pēē pejejewyre'ema pejejog ipe pejejaity mopy'rawe'em— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

17 —Kūjāmera 'gā nipo ta'yryrū ma'e 'gā iporiay'i ajemogyau. Ta'yky'ri ma'ea nanē nipo nū. Nujānarūi eweguu ma'ea. Ta'yky'ri ma'e nanē nujānarūi nū.

18 A'eramū ki nanuar are pejeporogytau Jarejuwarete 'ga upe ee: "Eremurukat kasi 'gā 'ara ro'ysaga rupi oreē ne", 'jau ki pēē Jarejuwarete 'ga upe ee— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

19 —Aipoa kwara rupi 'gā 'gā nerekou tyweaete. Ywy apo pyyramū nitywi futari ae reko tywera aipo 'jawe rakue. Anure nanē nipo nitywi futari ae reko tywera 'jawe nū— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

20 —A'ere Janeruwarete 'ga mama'e tywera 'gā nupe iapoukaru'jau'jaw ire 'gā muojeri 'gā mogyau jui nū. Kasi a'e pe ywy pewaramū juejue 'gā papawi ne. A'ere Janeruwarete 'ga pēē mū mū'jāu 'gā nui pē katu'oka. A'eramū 'ga wemimū'ēmeramū pē nee Janeruwarete 'ga 'gā muojeri 'gā mogyau jui nū— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

21 —"Koromū Kristu 'ga", pejejeupe 'gā amū 'eramū kasi perowiat 'gā ne. "Kwe pe 'ga oi", 'gā 'eramū pēē 'gā nerowiare'ema pejejemogyau.

22 Jejewyt ja'wyja'wyrāmū nipo kwaiwete 'gā nuri o'meramū pē nupe. "Je Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū", 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. Amumera 'gā nipo 'ua 'jau pē nupe: "Janeruwarete 'ga je mut. Je 'ga remimureraretea futat", 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. Pēnemiapoe'ema miamū nipo 'gā iapou pē neape je rerowiar awi pē momoiruakaawamū. "Simomoirukat Ku'jywa 'ga remimū'ēmera 'gā 'ga rerowiar awi 'jau", e'i te nipo 'gā pē nupe numiamū. A'eramū nipo 'gā mama'e apou pē neape. Ojerowiarukaawamū te nipo 'gā iapoi pē nupe numiamū. A'ere kasi a'e are miamū perowiat 'gā ne.

23 Perowiar iki aipoa je'eawera. Ijeapoe'emaue je imome'ui pē nupe, ee pē mueapyoawamū— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

*Janereki'yra 'ga ruawam
(Mateu 24.29-44; Luka 21.25-33)*

²⁴ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pē nereko tyweawa kwaw ire nipo ywag awi nanē mama'e jesaukari pē nupe nū. Kwara nipo owepa. Jaya nanē nipo owepa nū.

²⁵ Jaytataa nipo ototoka ywag awi 'ua. Ywag ipewara nipo oyyita nū. Kwat, jay, jaytata. Mīmēra nipo oyyita— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁶ —A'ere nipo pēneki'yramū je tejuā tejewya ywasiga rupi. Tepājē mū nipo je ruri, tejenyfuga pype futat tejuā nū.

²⁷ A'eramū nipo je tejeupe oporowyky ma'e ywagipewara 'gā monou tejemiayuwa 'gā majatykaukaa. “Pe'je pejewau amunawa moy moyka jeremiayuwa 'gā majatykau 'gā nerua jee”, 'jau nipo je 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā awau 'gā nerua jee— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

²⁸ Anure Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jau ee:

—Mama'ea je amome'ju pē nupe pē mu'jau tejuawa 'ar are— 'jau 'ga 'gā nupe. —Sā'ā ae siaka'gywa potyramū amana jewyra kwaawa. Ipotyrauwe 'ā ae amana jewyra kwaapa.

²⁹ Nan tee futat ki je 'eawer imū mama'e jeaporamuerauwe pe'je pejejaupe: “Ut ja'wyja'wy Jejuī 'ga janee 'wyrīaramū akou”, pe'je ki pejejaupe.

³⁰ A'jea futat je 'i. Je'eawer imū mama'e jeapo resakara 'gā papawe'emaue nipo tejuā tejewya nū.

³¹ Ywaga nipo atee pawamū futat. Ywya nanē nipo atee pawamū futat nū. A'ere nipo jeremimome'ufēra nateepawa'uweri futari. Je'eawer imū etee futat nipo aipoa ojeapou— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³² A'ere Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Nitywi futari je ruawa kwaapara 'gā amū. Nepekwaawi futari je ruawa. Ywagipewara 'gā miamū ikwaape'ema. Je miamū nanē nakwaawi tejuawa 'ara. Jeruwarete 'ga etee te okwaap.

³³ A'eramū ki pēē je rapesaka pejejemogyau.

³⁴ Sā'ā kūima'e 'ga amū ooa iataa muku oje'wyr awi. A'eramū 'ā 'ga oo enunewe 'jau wemiayuwa 'gā nupe: “Aata je tewau. A'eramū pēē pejeporowykyau je'eawer imū etee futat”, 'jau 'ga 'gā nupe. 'Oga raarana 'ga upe 'ga 'jau: “Eārū jeroga ra'ne muku je rekoramū. Je rura nanē ene apesaka nū”, 'jau 'ga 'ga upe. A'eramū 'ga awau watau muku oje'wyr awi.

³⁵ Nan tee futat pēē je rura rapesakaramū pejejemogyau. Nepekwaawi je ruawa. A'eramū ki pēē pejeporowykyau pejejeupe je'eawer imū, je rura rapesaka pejejemogyau. Meeweī 'ur ire ako re nipo wata ma'e 'ga 'ua ppyaje owaēma. Maranamū kwara ajerewamū, maranamū ai'iwe. Nokwaawi 'gā 'ga ruawa.

³⁶ A'eramū nipo 'oga jara 'ga 'ua erujewi ojeupe oporowyky ma'e 'gā nupe. Opak sipo 'gā ajemogyau 'ga rapesaka?

³⁷ Aipo are je 'i pē nupe: Je rura ki peapesak pejejemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

14

*Jejuī 'ga ree ifuwet ma'e
(Mateu 26.1-5; Luka 22.1-2; Juā 11.45-53)*

¹ Egitu wyy awi judeu ppyfēra 'gā nenū'ēawer are wea'awa maraka upe iwaēm ja'wyja'wyrāuwe mainana 'wyrīara 'gā ajatykau Moisesi 'ga remik-wasiaran are moromu'jara 'gā nee.

—Maran te jane Jejuī 'ga ppygi 'ga jukau?— 'jau 'gā ajaupe. —Jemime sipyyk 'ga 'jau.

² Jerusareg ipewara 'gā iporomutat 'ga ree. A'eramū jane 'gā nowase jarekowe'em 'ga ree maraka apoaw ipe. Kasi a'e pe jane 'ga remiayuwā 'gā mamara'nei ne— 'jau 'gā ajaupe.

*Jejui 'ga ree jany kasiga reko'wokawet
(Mateu 26.6-13; Juā 12.1-8)*

³ Petani pe Jejui 'ga akou, Simāo 'ga rog ipe, ipito'om ma'efera 'ga 'wyr ipe. 'Gā jemi'waa 'gā nuwamū kūjā ēē mū 'ua ojanya kasiga ryrū rerua opo pe. Itasiga apopyrera aipo yrūnamū, aripasi 'jawa apopyrera poromū. A'eramū ēē yrū mopena, jany kasiga reko'woka Jejui 'ga akag are. “Naritu” 'jau 'gā aipoa jany kasiga upe. Epy ete aipoa jany kasiga.

⁴ A'eramū wapyk ma'e 'gā amū amara'neramū jany kasiga ēē eko'wog are. —Ma'eramū sipo ēē imomy ekoetei 'wei?

⁵ Epy te 'ā 'aga jany kasiga a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe. —A'eramū amunipo 'ā ēē ime'ega ka'aranūū are jane. Tresētu ka'aranūūa 'ut ee. A'eramū amunipo 'ā ēē epyfera mua jane. A'eramū amunipo 'ā jane imojo'oka ikaraemāe'ema 'gā nupe 'jau kūi— 'jau 'gā ajaupe, kūjā ēē ago'wau.

⁶ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Tene ēē iapoi. Ma'eramū pejemara'neramū ēē ree 'ū? Mama'e esagea te ēē wapo jee.

⁷ Ikaraemāe'ema 'gā nooa'uweri futari pē nui. A'eramū pēē anure mama'e monou 'gā nupe pejemifutar imū. A'ere je te ajee nako fukui pē pype.

⁸ Je tymaw ipe je ree eko'wogipyrama futat jany kasiga numiamū. A'ere ēē 'awauwe eko'wogi je ree, je manūe'emauwe. Tene ēē iapoi jee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁹ —A'jea futat je 'i. Anure nipo 'gā je mome'ui kwe pewara 'gā nupe. Amunap tesirūmera moyka nipo 'gā awau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Je mome'uramū nipo 'gā ēē remiapofera nanē imome'wau 'gā nupe nū. A'eramū nipo 'gā anure najuejue etee futat wea'aramū ēē remiapofer are— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

*Mainana 'wyrriara 'gā nupe Judas 'ga 'eawet
(Mateu 26.14-16; Luka 22.3-6)*

¹⁰ A'ere Jejui 'ga remimu'e 'ga amū awau oporogytau mainana 'wyrriara 'gā nupe. Judas Iskariote 'ga futat poromū oo oporogytau 'gā nupe:

—Jejui 'ga je apygyukat pē nupe. Je apoat pēē 'ga pyyka pē pyri— 'jau Judas Iskariote 'ga awau 'gā nupe.

¹¹ Ojeupe 'ga 'eramū mainana 'wyrriara 'gā aku'iramū 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ka'aranūūa nipo ore oromono ene upe 'ga pyyga repyramū— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Judas 'ga wea'aramū akou ee. “Ojeteē 'ga rekoramū tomono 'ga 'gā nupe 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga Jejui 'ga rerekou weape.

Ae a'wyrre'ema 'gā nupe

'ga monoara 'ga

(Mateu 26.17-25; Luka 22.7-13, 21-23; Juā 13.21-30)

¹² Awau owaēma mani'oko'o jopype'ema 'wawa upe, Pasikwa 'jawa apoawa upe. Karupa'mī jukaawa 'ara upe 'gā owaēma. A'eramū 'ga remimu'e 'gā amū 'jau Jejui 'ga upe:

—Ma'ape te jane jemi'wari, karupa'mī ro'o reyri jarejee?— 'jau 'gā 'ga upe.

¹³ A'eramū Jejui 'ga mukūja 'gā monou amunawarete pe.

—Pe'je pejewau Jerusareg ipe. Peu nipo 'y ryrū rerekwara 'ga peekoat. A'eramū pēē pejewau 'ga rewiri.

¹⁴Og ipe 'ga seramū pejoporogytaw 'oga jara 'ga upe:

—Jarejara 'ga ore mut imome'waukaa enee: “Ma'ape te je karupa'mī eyra 'ui tejemimu'e 'gā netee?” e'i 'ga. 'Ma'ape te ore kumi apoi? Ma'ape te je tejemimu'e 'gā nerojemi'wari' e'i 'ga enee kūi”, pe'je ki 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁵—Aipo ojeupe pēē 'e re 'ga tepē neroo ywatewara imy'jawa pype 'jau. Ityp futat aejemi'waawa peu. Ae renawa nanē otywamū futat nū. A'eramū pēē pejeupe 'ga esaukar ire peu futat iapou ewara reewe jarejeupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁶A'eramū mukūja 'gā awau amunawarete pe. A'eramū 'gā mama'e resaka ojeupe Jejui 'ga 'eawer imū etee futat. A'eramū 'gā kumi apou maraka are.

¹⁷Kaaruwamū Jejui 'ga awau ojemi'waa wemimu'e 'gā netee.

¹⁸Ojemi'waaw ipe Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat je 'i. A'jea futat nipo pēē mū je mono pejepe je ree iporomutare'ema 'gā nupe je jukaukaa— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁹Aipo renupawe 'ga remimu'e 'gā u'arasigamū ojeupe 'ga 'eawer are. A'eramū 'gā oporonupa majepeinume ee 'ga upe:

—Je upe te ere poromū?— 'jau 'gā 'ga upe.

Majepeinumenume 'gā oporonupa ee 'ga upe.

²⁰A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je pyri ojemi'wat ma'eramū futat pēē mū nipo je monoi 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

²¹—Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā amū nupe rakue, jemanū are rakue. Pēneki'yra agawewi je 'ā. A'etea je ree iporomutare'ema 'gā je jukaukat 'gā nemikwasiarer imū etee futat. A'ere 'gā nupe je monoara 'ga tywereteramū te akou. Iporiay'i 'gā po pe je monoara 'ga numiamū. A'ere nipo Janeruwarete 'ga 'ga rereko tyweretei. Ma'eramū gatu nipo 'ā 'ga jeuwi rakue 'ja— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

*Mani'oko'o'ia y'way reewe 'gā nupe imonoawet
(Mateu 26.26-30; Luka 22.14-23; 1 Korītu 11.23-25)*

²²Ojemi'waaw ipe Jejui 'ga mani'oko'o'i pyyka. A'ere 'ga eramā'jāu ywau eroje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mani'oko'o'ia eremut oree, Kiapi'ni— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

A'ere 'ga mani'oko'o'i mowoka imonou 'gā nupe.

—Mani'oko'o'ia pepyyk i'wau. Koromū jero'oa— 'jau 'ga 'gā nupe.

²³A'ere 'ga y'way ryrū pyyka nū, eramā'jāu ywau nū. A'eramū futat 'ga oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe nū:

—Au'jete y'waya eremut oree, Kiapi'ni— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

A'ere 'ga imonou 'gā nupe. A'erauwe 'gā itykua pāwē pāwē.

²⁴A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Koa y'waya jerya futat. A'ere'ere'i nipo 'gā amū jejukai jery reko'woka. Aipoa jery jeko'woga pētywera omepy. Jemanū are tee Jeruwarete 'ga pē katu'ogi kwaiwete. 'Awamū karupa'mīa nepejukau'jawi pejetywera mepyawamū. Poromū futat 'ga je'eg ymanera numiamū. A'ere 'awamū 'ga je'eg yauramū. 'Awamū jery tee pē pīrei pētywera awi. Jemanū are tee Jeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui je rerowiarāmū. Poromū futat Janeruwarete 'ga je'eg yaua 'awamū. A'ea 'ga je'ega nomojopy'ruawi futari 'awamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

25 —A'jea futat je 'i. Je natykuruj'awu futari 'aga y'waya pē pyri. Anure tāmējē te nipo je itykuri pē pyri, Tejuwarete 'ga pyri pē neroo re tāmējē nū—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

26 Oporogytapaw ire 'gā amaraka'aga Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Amaraka'ag ire 'gā awau ywytyr ipe, Oriweira 'jaw ipe.

Pedro 'ga momoranupawet

(Mateu 26.31-35; Luka 22.31-34; Juā 13.36-38)

27 Awau ipe Jejui 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—'Awamū futat nipo pekwasio je wi je rejaa je mu'ama ojetee'i— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe ee rakue: “Tajuka karupa'mī are omaenun ma'e 'ga 'jau kwy. A'eramū 'ga reymawera 'gā awau okwasi'wau kwe pe 'jau kwy”, 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa inuga ka'aran are rakue. A'eferupi tee futat nipo pekwasio pejewau je wi— 'jau 'ga 'gā nupe.

28 —A'ere je temanū re je ferawi nū. Teferaw ire nipo je oi Garireja wyy pe pē nenune— 'jau 'ga 'gā nupe.

29 A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—'Me te pa 'ga poromū 'jau nū. Je naejara'uweri futari ene imogou ojetee'i kūi. 'Gā te nipo opyamū ene wi ene rejaa ojetee'i kūi. A'ere je naejara'uweri ene kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

30 —A'jea futat sipo ere— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —Je te a'jea futat a'e enee nū'ū: 'Awa ppytūna rupi nipo je kwakuw ape muapyapyt katu 'gā nupe. “Nakwaawi je 'ga”, 'jau nipo ene mukūi wyrasokwē je'egauwe— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

31 A'ere Pedro 'ga fuakaramū 'ga upe:

—Naani futari nū'ū. Aipo na'ea'uweri futari je. “Nakwaawi je 'ga”, na'ea'uweri je. “Tene 'gā je jukai futari 'ga reewe futat”, a'e ete nipo je. Nakwakuwa'uweri futari je ene— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe.

'Ga remimu'e 'gā nanē Pedro 'ga 'eawer imū etee futat 'jau 'ga upe nū.

'Uwarete 'ga upe 'ga 'eawet

(Mateu 26.36-46; Luka 22.39-46)

32 Jejui 'ga awau owaēma Getsemani 'jaw ipe, wemimu'e 'gā netee. A'ere Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Au ete pejup ra'ne. Iruupeu'i je oi teporogyta Tejuwarete 'ga upe ra'ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

33 A'eramū 'ga muapyra 'gā etee erawau ojeupi. Pedro 'ga, Tiago 'ga, Juā 'ga. Mīmera 'gā 'ga erawau ojeupi. 'Ga 'arasiga 'ga mopy'aywyrafenayau 'ga mogou.

34 A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je'arasiga nipo 'ā je juka. Peser awi etee. Peporogyta Jarejuwarete 'ga upe je pyri— 'jau 'ga 'gā nupe.

35-36 A'eramū 'ga ojepe'au'i 'gā nui. Awau peu'i wenupy'āu wapyka weakwara rerawau enūina wyy are futat erujaa oporogytau 'Uwarete 'ga upe:

—Kiapi'ni. 'Wyria'ri 'gā imara'ne je ree. 'Gā nipo 'ā je rereko tywerete 'ja. Ojeupe ene iapoukare'em ire amunipo 'ā 'gā nuapoa'uweri nanuara je ree. A'ere 'ā najeremifutar imū rūi te ereapoukat. Ejemifutar imū etee te 'ā ereapoukat 'gā nupe jee— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

37 Oporogytapaw ire 'ga afu'ama awau ojewya muapyra 'gā nupe nū. Osea 'gā 'upa. A'eramū 'ga 'jau Pedro 'ga upe:

—Ereset te ejupa? Eje'ega te neremonoi'i Jarejuwarete 'ga upe je pyri? A'e'ja'wiramū miamū sipo nereporogytai Jarejuwarete 'ga upe?— 'jau 'ga 'ga upe.

³⁸ —Peser awi. Peporogyta Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū pēē peje-fuakaramū mama'e tywera apowe'em. Kasi a'e pe nepēfuakari ne. A'eramū pēē mama'e tywera etee iapou 'ga upe ne. Nepēparuapoweri agawewi nipo mama'e tywer are. A'etea nipo peapo pejeoporogytawe'em 'ga upe 'eramū mama'e tywera etee futat peapo pejekou— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹ Aipo 'ga upe 'e re Jejuī 'ga awau 'gā nui nū oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe nū. 'Ga upe u'eawera 'ga 'jau'japa.

⁴⁰ A'ere 'ga awau ojewya wemimu'e 'gā nupe nū. Nānēwējēmī nū. Osea 'gā 'upa. Wopeypeyjamū etee 'gā ajemogyau. A'eramū 'gā osea 'upa. Opag ire 'gā oporesagamū etee 'ga ree. Ojenosōu 'gā 'ga wi. A'eramū 'gā 'jawe'em 'ga upe.

⁴¹ A'eramū Jejuī 'ga awau oporogytau'japa 'Uwarete 'ga upe nū. 'Uwarete 'ga upe oporogyta re 'ga 'ua nū. Nānēwējēmī nū, 'gā set 'gā nuwamū nū. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Peser ete futat nipo pejejupa nū ki sa?— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Au'je pejeser ire. 'Awamū futat 'gā pēneki'yramū je monoi ae a'wyre'ema 'gā po pe.

⁴² Pe'je iruukwe soo 'gā nekoaa 'jau. Kweramū ae a'wyre'ema 'gā po pe je monoara 'ga ruri— 'jau 'ga 'gā nupe.

Jejuī 'ga pyykawet

(*Mateu 26.47-56; Luka 22.47-53; Juā 18.3-11*)

⁴³ Jejuī 'ga porogytapawe'emauwe Judas Iskariote 'ga, Jejuī 'ga remimu'efera 'ga futat, kwaiwete 'gā nerua erojemorypa Jejuī 'ga ree. Mainana 'wyriara 'gā kwaiwete 'gā muri Judas 'ga rupi. Judeu 'gā 'wyria'ri 'gā nanē kwaiwete 'gā mua 'ga rupi. Jyuuā 'gā erua muap. Mīmera 'gā erua erojemorypa 'ga ree.

⁴⁴ Mainana 'wyriara 'gā nupe oporogytaaw ipe Judas 'ga 'jau 'gā nupe rai'i: "Oo nipo je Jejuī 'ga retywape pytea pē neape. A'eramū pēē a'e are 'ga kwaapa 'ga retywape pyteramū. A'erauwe futar iki pēē pejewau 'ga pyyka 'ga rerawau", 'jau Jejuī 'ga monoara 'ga 'gā nupe rai'i.

⁴⁵ A'eramū 'ga owaēma ypy we awau Jejuī 'ga rerowyka 'jau 'ga upe:

—Au te ereko, ki Ku'jyp?— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū futat 'ga 'ga retywape pytea.

⁴⁶ A'erauwe Judas 'ga remirooferā 'gā 'ua Jejuī 'ga pyyka 'ga pofaa.

⁴⁷ A'ere Jejuī 'ga remimu'efera 'ga amū ogyuu rekyita kūima'e 'ga amū ree, 'ga namī monoka. Furuk. Mainana 'wyriararete 'ga remiayūwa 'ga namī yypa.

⁴⁸ A'ere Jejuī 'ga 'jau opyykara 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē ma'eramū pejejua muawa pyu je nupāu ekoete 'ū, muna'ywa 'jawē 'ū? Ma'eramū pēē muawa we erua jyuu reewe jepiara rupi 'ū?

⁴⁹ Pejejepype je rekoramū miamū ako naje pyygi pejepe ai'i. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe ako je oi ai'iwe, ai'iwe 'jau ai'i. Peu futat ako je reni 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga ree ai'i. A'ete ako naje pyygi pejepe ai'i. A'ere jemanūawa upe iwaēmi. A'eramū Jeruwarete 'ga je pyygukaa rēwējēmī pē nupe. Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari jemanū are ikue. A'eramū 'ā pēē iapou 'ga remikwasiarera 'eawer imū etee futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵⁰ A'e renupawe Jejuī 'ga remimu'e 'gā okwasi'wau 'ga wi, 'ga rejaa, oka'jama 'gā nui. Oky'jau 'gā opyyg awi. A'eramū 'gā oka'jama 'gā nui.

⁵¹ Kunumūū 'ga amū 'ua Jejuī 'ga rewiri. Taity fuku pyu etee 'ga ojeuwana akou.

⁵² 'Ga amū 'ga pyyka numiamū. A'ere 'ga raity etee ipyygi. Waity pyygamū 'ga opoia etee juī. A'eramū 'ga awau ujāna taitye'eme.

Anasi 'ga rog ipe 'ga reroowet

(Mateu 26.57-68; Luka 22.54-55, 63-71; Juā 18.13-14, 19-24)

⁵³ A'ere Jejuī 'ga pyykarā 'gā 'ga rerawau mainana 'wyriararete 'ga rog ipe, Kaifasi 'ga rog ipe. Peu futat judeu 'gā 'wyria'ri 'gā ajatykau mainana 'wyriara 'gā nee. Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nanē ajatykau 'gā nee nū.

⁵⁴ Pedro 'ga awau 'gā newiri. A'ere 'ga nuerowygi Jejuī 'ga. Mukuu etee futat 'ga akou 'ga wi. Awau 'ga owaēma mainana 'wyriararete 'ga roga upe. A'ere Pedro 'ga nooi osou. Ukuppe etee futat 'ga awau akou 'oga osoma pype ojepe'jau mainana 'ga remiayuwa 'gā pyri.

⁵⁵ Ojeupe 'gā Jejuī 'ga reruramū mainana 'wyriara 'gā oje'ēma'e 'gā netee 'ga remiapo tywera mome'waramū rekaa.

—Awŷja te 'ga remiapo tywera wesak rai'i? Ma'ja ajee 'ga wapo ajukaawamū rai'i?— 'jau 'gā ajaupe.

A'ere nitywi 'ga amū.

⁵⁶ Kwaiwete 'gā 'ua o'meramū Jejuī 'ga ree. A'ere 'gā naju'jaju'jawe rūi imome'ui 'gā nupe.

⁵⁷⁻⁵⁸ Poje 'gā amū 'ua o'meramū 'gā nupe:

—Ore aruenup 'ga je'ega ai'i. "Anure nipo je Jarejuwarete 'ga mogytaawa retygi. 'Awa 'ga mogytaawa kūima'e 'gā nemiapofera tee. A'ere nipo je imuapyra 'ara rupi ajepeja 'ga mogytaawa mowya nū. Aipo 'ga mogytaawa nakūima'e 'gā nemiapofera rūi", 'jau 'ga oreremianuwamū ai'i— 'jau 'gā imome'wau'gā nupe.

⁵⁹ A'ere aipo 'gā nanē naju'jawe rūi imome'ui 'gā nupe.

⁶⁰ A'eramū mainana 'wyriararete 'ga afu'ama 'jau Jejuī 'ga upe:

—Ma'ja ere te 'gā nupe? Nereje'egi te 'ā 'gā nupe aipo 'gā 'eramū a'i kūi?— 'jau 'ga oporonupa ee 'ga upe.

⁶¹ A'ere Jejuī 'ga pigi etee u'ama. A'eramū mainana 'wyriararete 'ga 'jau 'ga upe:

—Jarejuwarete 'ga remimurera te ene? 'Ga ra'yra te ene?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁶² A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere poromū. Je te 'ā pēneki'yraretea. Anure nipo je apygi Pājērete 'ga yse katy, 'ga jakwatawa katy. Peu je renamū nipo pēē je resaka. Anure nipo je ruri tejewya ywag awi ywasiga rupi— 'jau 'ga 'ga upe.

⁶³ A'erauwe mainana 'wyriararete 'ga amara'neramū. 'Ga mara'nea 'ga rerekou 'ga raity monorogukaa 'ga upe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat 'ga Jarejuwarete 'ga kurawi akou ra'e— 'jau 'ga 'gā nupe. —Jane futat 'awamū sienup 'ga kurawa jarejowase— 'jau 'ga 'gā nupe. —Na'gā amū rūi 'ā omome'u janee.

⁶⁴ Ma'ja pe'je ajee 'ga upe 'awamū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Sijukaukat futat jane 'ga. Jarejuwarete 'ga te 'ā 'ga akurap.

⁶⁵ A'eramū 'gā amū onymuna 'ga ree. A'eramū 'gā 'ga reakwapiaa taity pyu, opo afuapyka erofaa 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Awŷja te ene nupā?— 'jau 'gā 'ga upe. —Ene 'ā i'akwaawete ma'ea. A'eramū ene enupāara 'ga mome'wau oree— 'jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe jefaruu 'gā nanē 'ga pyyka opo rerofaa 'ga ree nū.

Pedro 'ga Jejui 'ga kwakupa
(Mateu 26.69-75; Luka 22.56-62; Juã 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ A'e pe Pedro 'ga 'üina ukupepe. Poje mainana 'wyriararete 'ga remi-yuwa ëë mü 'ua 'ga pyri.

⁶⁷ Tata are 'ga jepe'eramü ëë 'ga resaka 'jau 'ga upe:

—Jejui kiã rewiri ako ma'eferamü ene, 'jau je rä, Nasare pe waranup ma'efera kiã rewiri ako ma'eferamü ene, 'jau je rä— 'jau ëë 'ga upe.

⁶⁸ A'eramü 'ga 'jau ëë upe:

—Tee. Naani nü i. Nakwaawi je 'ga nü i. A'eramü awÿja upe ene 'jau ekou i— 'jau futatee 'ga ëë upe.

A'erauwe 'ga afu'ama awau 'oga osoma pyri. A'erauwe wyrasokwëa oje'ega.

⁶⁹ Peu oporowyky ma'e ëë mü 'ga resaka nü. A'eramü ëë 'jau ojeypyriwara 'gã nupe:

—Koromü futat Jejui kiã rewiri ako ma'efera kiã mü— 'jau ëë 'gã nupe.

⁷⁰ A'eramü Pedro 'ga 'ga kwakupa nü. A'ere'ere'i peu u'am ma'e 'ga amü 'jau 'ga upe nü:

—A'jea futat ëë 'i enee. Garireja ywy pewaramü futat ene, 'ga 'jawe futat ene ra'e— 'jau 'ga 'ga upe.

⁷¹ A'eramü Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Nakwaawi je 'ga, a'e je akiko. Jarejuwarete 'ga remianuwamü te 'ã je 'eu'jawi. Nakwaawi je 'ga, 'jau. Te'me re je Jarejuwarete 'ga tejereko tywera futari— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁷² A'e pype wyrasokwë oje'ega nü. A'erauwe Pedro 'ga wea'aramü Jejui 'ga 'eawer are. “Wyrasokwë je'egu'jaw enunewe nipo ereu'jau'jap, nakwaawi je 'ga, 'jau 'gã nupe” 'eawer are Pedro 'ga wea'aramü. A'eramü 'ga aipo u'eawera rerojenosöu. A'eramü 'ga awau ujãna Jejui 'ga kwakupawera renosöu. A'eramü futat 'ga u'arasigamü wea'aramü ee. A'eramü 'ga ajaa'wau awau u'eawera raykau.

15

Piratu 'ga upe 'ga reroowet
(Mateu 27.1-2, 11-14; Luka 23.1-5; Juã 18.28-38)

¹ Ai'iwetetewe mainana 'wyriara 'gã ajatykau judeu 'gã 'wyria'ri 'gã nee, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã neewe. Opytuna 'gã nupe oje'ëma'e 'gã nanë ajatykau 'gã nee nü. A'eramü 'gã oje'ega ajaupe:

—“Je te 'ã Jarejuwarete 'ga ra'yaretea”, e'i ako Jejui 'ga janeë ko. A'eramü jane 'ga jukaukaa 'gã nupe— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramü 'gã 'ga pofaa itaju pyu, 'ga rerawau Piratu 'ga upe.

² A'eramü Piratu 'ga oporonupa ee 'ga upe:

—A'jea te ene 'wyriaramü judeu 'gã nupe?— 'jau 'ga 'ga upe.

—A'jea futat ere poromü— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

³ A'eramü taetu mainana 'wyriara 'gã 'ga je'ëwu'jawu'jaga etee futat.

⁴ A'eramü Piratu 'ga 'jau 'ga upe nü:

—Nereenuwi te 'gã je'ega? Nerewawagi te 'ã aipo 'e are a'i küi?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

⁵ A're Jejui 'ga noje'egi futari 'gã nupe. O'meramü te 'gã 'i. A'eramü Jejui 'ga oje'ega'ema 'gã nupe. A'eramü Piratu 'ga oporesagamü etee 'ga ree. “Ma'eramü sipo 'ga noje'egi?” 'jau 'ga ojeupe.

'Gã nupe 'ga monoawet
(Mateu 27.15-26; Luka 23.13-25; Juã 18.39-19.16)

6 Mani'oko'o jopype'ema 'wawa maraka apoawa rupi Piratu 'ga moro-nunepawa pype imunewipyre'era 'ga amū muēma judeu 'gā nupe jepi, 'gā nemienūiwera 'ga 'ga imuēma 'gā nupe jepi.

7 Jeju 'ga pyykawa rupi Parapasi 'ga ūina moromunepawa pype. Parapasi 'ga futat amunaw ipewara 'gā mamara'neukaa 'wyrriara 'ga ree. Opytuna 'gā netee 'ga 'gā mamara'neukaa 'wyrriara 'ga ree rakue. Oporojuka ma'efera 'gā wejue nū. A'eramū 'gā 'gā monou 'gā munepa 'gā mu'ama rakue.

8 A'eramū mytuna 'gā 'ua 'jau Piratu 'ga upe:

—Ejemiapou moromunepawa pypewara 'ga amū emuēmukat oree— 'jau 'gā 'ga upe.

9 A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pefutat te judeuramū peje'wyrriararete 'ga je imuēma pejejeupe?— 'jau 'ga 'gā nupe.

10 Piratu 'ga mainana 'wyrriara 'gā kwaapa futat. “Werekoay pa mainana 'wyrriara 'gā Jeju 'ga. A'eramū pa 'gā 'ga rerua jee ra'e”, 'jau Piratu 'ga ojeupe. “A'ere mytuna 'gā poromutaramū 'ga ree. A'eramū nipo 'gā 'jau, Jeju 'ga emut oree, 'jau nipo 'gā jee”, 'jau Piratu 'ga ojeupe.

11 A'ere mainana 'wyrriara 'gā afuakaramū 'ga ree.

—Parapasi 'ga ki emuēm imua oree, sa'e 'ga upe 'jau. Jeju 'ga kasi eremuēm oree ne, sa'e 'ga upe 'jau— 'jau 'gā mytuna 'gā nupe.

'Ga rerure'emaue 'gā mogyau 'gā mu'akwaapa. A'eramū 'gā afuakaramū 'ga ree.

A'eramū Piratu 'ga oporonupa ee 'gā nupe:

—Pefutat te judeuramū peje'wyrriararete 'ga je imuēma pejejeupe?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'gā 'i etee 'ga upe:

—Naani. Parapasi 'ga te ki emuēm imua oree— 'jau 'gā 'ga upe.

12 A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maran te jane Jeju 'ga rerekoi, “judeuramū pēē 'wyrriararete 'ga” 'jawa 'ga rerekoi?— 'jau 'ga 'gā nupe.

13 —Emu'amukat 'ga 'ypeywar are 'ga pokutuka 'ga jukaawamū futat— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe.

A'eramū 'ga:

14 —Ma'ja te 'ga wapo ajukaawamū pē nupe rai'i, a'e te je a'i kūi?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'gā afukafukai etee ajemogyau:

—Emu'amukat futat Jeju 'ga 'ypeywar are 'gā nupe— 'jau 'gā wjere'emamū futat wafukaita 'ga upe.

15 Piratu 'ga oporomaku'iweramū mytuna 'gā nee. A'eramū 'ga Parapasi 'ga muēmukaa moromunepaw awi 'ga monou 'gā nupe. Jeju 'ga jēm 'ga imopigukaa jefaruu 'gā nupe.

—Pe'je 'ga rerawau 'ga mopika 'ga a'gwawe'em futat. Pēporia kasi 'ga nupāu ne. 'Ga mopig ire pēē 'ga rerawau 'ga mu'ama 'ypeywar are. A'eramū 'ga peu etee futat amanūmū u'ama— 'jau 'ga 'gā nupe.

*Jefaruu 'gā Jeju 'ga rerekoemāawet
(Mateu 27.27-31; Juā 19.2-3)*

16 'Ga mopig ire jefaruu 'gā Jeju 'ga rerawau 'ga rerosou Piratu 'ga rog ipe. A'ere 'gā opytuna 'gā majatykau 'ga ree.

17 A'ere 'gā 'wyrriara raity piraga munepa 'ga wi. A'ere 'gā juapekagūū muap'ina 'ga akagy'runamū iapou 'ga upe. A'eramū 'gā imonou imunepa 'ga akaga pype.

18 A'ere 'gā 'jau 'ga upe:

—Ene 'ā judeu 'gā 'wyrriararetea 'gā nupe ra'e jepi. 'Awamū ereko 'wyrriarareteramū nakwaparimū rūi futat 'gā nupe— 'jau 'gā Jejuu 'ga upe 'ga rerekoemāu erekou.

19 A'e pype 'gā 'ga akaga nupāu wyyra'i'i pyu. Onymuna 'gā 'ga ree. A'ere 'gā wapyka wenyū'āu 'ga rowase, 'ga muorypa 'me. A'ere 'gā 'jau ajaupe:

—Pemā'ē judeu 'gā 'wyrriararete 'ga ree ki sa— 'jau 'gā ajaupe. —'Wyrriara raity piraga 'ga wereco imunepa 'awamū. 'Wyrriara akagyrūa nanē 'ga wereco nū. 'Wyrriararete pype tāmējē 'ga 'ari ra'e— 'jau 'gā ajaupe 'ga rerekoemāu. 'Ga jaita nanē 'gā nū.

20 'Ga rerekoemā re 'gā taity piraga mosoka 'ga wi nū. 'Ga raity munepa 'ga wi nū. A'ere 'gā 'ga rerawau 'ga jukaaw ipe.

'Ypeywar are Jejuu 'ga monoawet

(Mateu 27.32-44; Luka 23.26-43; Juā 19.17-27)

21 'Ga jukaawa piara rupi 'gā Simāo 'ga rowosōu. Jū awi 'ga 'ua akou awau amunawarete pe. Sirene ywy pewara 'ga poromū Simāoramū. Mukūi Simāo 'ga ra'ya 'gā. Aresāri 'ga, Rufu 'ga. Mīmēra 'gā Simāo 'ga ra'ya. Simāo 'ga resakawe jefaruu 'gā 'jau 'ga upe:

—'Ypeywarā erokwap 'ga upe— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'gā iupirukaa 'ga upe.

22 A'eramū 'gā Jejuu 'ga rerawau *Gogata* 'jaw ipe. ('Gā je'eg imū *Gogata* 'ea Aeakagera 'jawewara 'ea futat poromū).

23 'Ga rowaēm ire 'gā muaga monou y'way pype 'ga upe numiamū. Mira 'jawa 'gā imonou y'way pype 'ga upe numiamū.

—Koa etyikut ejayrū upe— 'jau 'ga 'ga upe numiamū.

A'ere 'ga notykuri.

24 A'ere 'gā 'ga jywaa pypiraa 'ypeywar are. A'ere 'gā itaju pyu 'ga pokutuka 'ypeywar are. A'ere 'gā 'ga py maju'aaaju arimū ikutuka itaju pyu. A'ere 'gā 'ga mafu'ama 'ga monou 'ga mu'ama 'ypeywarā reewe futat. 'Ga rekoa futat 'gā imonou imu'ama 'ypeywar are ipokutuka. 'Ypeywar are 'ga mu'am ire 'gā 'ga raityfera mojo'oka ajaupe. Ita'i 'jawewara 'gā imomopoa 'upa ywyu 'ga raityfera mojo'okawamū. Sā'ā ae jugu momora. Nan futat 'gā ita'i 'jawewara momopori 'upa 'ga raityfera mojo'okawamū.

25 Kwara awyruu'iramū etee 'gā 'ga mu'ama 'ypeywar are.

26 A'ere 'gā 'yjepa'nī are ikwasiaripyrera monou inuga ikutuka 'yw are 'ga apyte'rarimū. “Koromū futat judeu 'gā 'wyrriararetea” 'ea 'gā amū ikwasiaa 'yjepa'nī are rai'i. A'eramū 'gā imonou inuga 'yw are 'ga apyte'rarimū. A'eramū 'ga resakara 'gā 'ga jukaawera kwaapa.

27 'Ga reewe 'gā mukūja 'gā muna'ywa 'gā imonou imu'ama 'ypeywarā mū ree. Muna'ywa pō'ō me 'gā Jejuu 'ga mu'ama.

28 Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari ee rakue: “Mama'e tywera apoara pyri 'ga 'ami”, 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue. A'eramū 'gā 'ga monou imu'ama muna'ywa pō'ō me, Janeruwarete 'ga je'egawer imū etee futat.

29 'Gā pyu okwap ma'e 'gā Jejuu 'ga rerekoemāu 'ga kurapa nanē nū.

—“Anure nipo je Jarejuwarete 'ga mogytaawa retygi. A'ere nipo je imuapyra 'ara rupi imowyri nū”, ere 'ā rai'i.

30 A'eramū ene ejua ejypa 'ypeywar awi— 'jau 'ga pyu okwap ma'e 'gā 'ga upe, 'ga rerekoemāu.

31 Mainana 'wyrriara 'gā, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā. Mīmēra 'gā nanē 'ga rerekoemāu 'upa nū:

—Opoat 'ga 'gā jepi. A'ere 'ga najepoara'uweri futari.

³² Israeu juapyreramū jane'wyrriararetea e'i na a'e 'ga re'ā. Siesag iki ajee 'ga rura 'ga jywa 'wei. 'Ga jyp 'ga ruramū sirowiat 'ga 'jau 'wei— 'jau 'gā ajaupe.

'Gā pyri imu'amipyretera 'gā, muna'ywa 'gā amū nanē 'ga kurapa nū.

Jeju'i 'ga manūawet

(Mateu 27.45-56; Luka 23.44-49; Juā 19.28-30)

³³ Kwara okwapa aje owepa. Ypytuna 'jawe futat opyytunaiwamū. Kwara ajerewamū tāmējē awau weny jesagamū nū.

³⁴ Kwara renye'emauwe Jeju'i 'ga wafukaita oje'eg imū futat.

—*Eli eli lama sabactani*— 'jau 'ga oje'eg imū.

Oje'eg imū 'ga 'eawera: “Kiapi'ni, Kiapi'ni. Ma'eramū te erepoit je wi?” 'ga 'ea futat poromū 'ga afukaja.

³⁵ Aipo 'ga 'e renupara 'gā amū 'jau:

—Eliasi 'ga 'ga wenūi!— 'jau 'gā ajaupe.

³⁶ 'Ga pyriwara 'ga amū ujāna amynejuranū ppyka imonou imunepa y'waynana pype. A'ere 'ga imonou iupia 'ywa rapefā are imonou Jeju'i 'ga upe 'ga remipyteramū. A'ere 'ga 'i etee esakara 'gā nupe:

—Tene jane 'ga resagi ra'ne. Siesak Eliasi 'ga rura 'ga mosoga 'ypeywar awi ra'ne 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁷ A'ere Jeju'i 'ga wafukaita amanūmū.

³⁸ A'eramū futat Janeruwarete 'ga mogytaawa my'jawa rowopypea taity otoroka opojo'ogamū inytera rupi. Ywate awi we futat 'ua opojo'ogamū wyyu.

³⁹ 'Ga manūnamū jefaruu 'gā 'wyrriari 'ga 'ga manū resaka. 'Ypeywaraw rowase 'ga u'ama Jeju'i 'ga afukajamū. A'eramū 'ga 'jau ojeupe:

—A'jea futat pa 'ga Ku'jywa 'ga ra'yra futat ra'e!— 'jau 'ga u'ama.

⁴⁰ Kūjāmera 'gā amū 'upa muku'i 'ga manū resaka nū. Ēē mū rera Mari Matarena, ajepeja ēē rera Sarume, ajepeja ēē rera Mari. Poromū Mari ēē ra'yra 'gā Jose 'ga, Tiago 'ga. Aipoa Tiago 'ga kunumūūa. Mīmera 'gā 'ga manū resaka amumera 'gā netee.

⁴¹ Poromū kūjāmera 'gā Jeju'i 'ga rewiri ako ma'efera 'gā futat poromū. Garireja ywy pype 'ga rekoramū 'gā awau watau 'ga rupi, 'ga poaa mama'e apo are rakue. Amumera kūjāmera 'gā 'upa 'ga manū resaka. Aipo 'gā nanē 'ua 'ga rupi Garireja ywy awi Jerusareg ipe 'ga oramū rai'i nū.

Ita kwara pype Jeju'i 'ga monoawet

(Mateu 27.57-61; Luka 23.50-56; Juā 19.38-42)

⁴²⁻⁴³ Kaaruwamū Jose 'ga, Arimateja pewarera 'ga awau oporogytau Piratu 'ga upe. Opytuna 'gā nupe oje'ēma'e 'ga poromū. A'ere 'ga Jeju'i 'ga rerowiari. “Anure nipo Jeju'i 'ga 'ūina 'wyrriaramū janee”, 'jau 'ga ojeupe. Morowykye'ema piara rupi 'gā Jeju'i 'ga jukaukaa ra'e. A'eramū Jose 'ga awau “Jeju'i 'ga reumera emut jee”, 'jau Piratu 'ga upe:

—Amanū Jeju'i 'ga ko. 'Ga reumera toroo inuga ita kwara pype 'jau— 'jau 'ga Piratu 'ga upe.

Morowykye'ema rupi judeu 'gā nojotymi rakue. “Morowykye'ema piara rupi futat sitym 'ga 'jau”, 'jau Jose 'ga ojeupe etee futat. A'eramū 'ga Piratu 'ga pojeupe'ema futat awau Jeju'i 'ga reumera renūina 'ga upe.

⁴⁴ —Amanū te 'ga ra'e?— 'jau Piratu 'ga 'ga upe.

—Amanū ako 'ga ko nū'ū— 'jau 'ga 'ga upe.

—Kuu. Kamēsiete nipo 'ga manūi ra'e— 'jau Piratu 'ga oporesagamū 'ga ree.

A'erauwe 'ga 'jau jefaruu 'gã 'wyrria'ri 'ga upe:

—Maranime te 'ga manüi ra'e?— 'jau 'ga imome'waukaa 'ga upe.

⁴⁵—Kwara jerewamü ako 'ga manüi ko— 'jau 'ga 'ga upe.

Aipo ojeupe jefaruu 'gã 'wyrria'ri 'ga 'e re 'ga 'jau Jose 'ga upe:

—Ère 'ga rerawau inuga ita kwara pype— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴⁶A'erauwe Jose 'ga awau taity fuku mua Jejui 'ga reumera auwanawamü. Linu 'jawa apopyrera 'ga imua. A'eramü 'ga Jejui 'ga reumera mosoka imua 'ypeywar awi 'ga reumera auwana aipoa taity pyu. A'ere 'ga 'ga reumera monou inuga ita kwara pype. A'ere 'ga itapewuu mojerepa imonou imÿina ita kwara rawopytymawamü.

⁴⁷Küjämera 'gã amü awau 'ga imono resaka. Mari Matarena ëë, Mari ëë. Aipoa Mari ëë Jose 'ga ya. Mïmera 'gã Jejui 'ga reumera rupawa resaka.

16

Jejui 'ga ferapawet

(*Mateu 28.1-8; Luka 24.1-12; Juã 20.1-10*)

¹⁻²Ikoai'i, ku'emaiw are, küjämera 'gã jany kasiga mua erawau Jejui 'ga reumer are eko'wogipyramü. Mari Matarena ëë, Sarume ëë, Mari ëë. Poromü Tiago 'ga y ëë. Mïmera 'gã jany kasiga amut erawau. Ku'emaiw are 'gã erawau Jejui 'ga rupaw ipe.

³Awau 'gã 'jau:

—Awÿja sipo itaa ope'a jui janee?— 'jau 'gã ajaupe.

⁴Tuwiuu wejue itauua. A'eramü 'gã poromü 'jau ajaupe. Awau 'gã owaëma ja'wyja'wy jupe itauu resaka, ita kwara rawopytymawera resaka.

—Tÿÿ. Ojepe'a jui ra'e— 'jau 'gã ajaupe.

⁵A'erauwe küjämera 'gã awau osou ita kwara pype. Peu 'gã ywagipewara 'ga resaka kunumüü 'jawe. 'Ga raitya waparasisgamü. Jejui 'ga rupawera jakwatawa katy 'ga wapyka. 'Ga resakawe küjämera 'gã okyjau 'ga wi.

⁶A'eramü 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pekyje awi je wi— 'jau 'ga 'gã nupe. —Jejui 'ga resaka te 'ã pejot, Nasare pe waranup ma'efera 'ga resaka te 'ã pejot, 'ypeywar are amanü ma'efera 'ga resaka te 'ã pejot— 'jau ywagipewara 'ga küjämera 'gã nupe. —A'ere 'ga nitywi 'au. Oferap ako 'ga ko. Pe'je pejejuu 'ga rupawera resaka— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramü 'gã awau esaka.

⁷A'eramü ywag awi 'ut ma'efera 'ga 'jau 'gã nupe nü:

—Pe'je pejewau imome'wau Pedro 'ga upe, amumera 'ga remimu'e 'gã nupe we: “Oferap kiã awau Garireja ywy pe pë nenune. Peu te nipo 'ga peesak nü, pejejeupe 'ga 'eawer imü etee futat nü”, pe'je ki 'gã nupe— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁸A'erauwe küjämera 'gã awau ujãna ita kwar awi. 'Gã kyjea 'gã nerekou 'gã moyyita. A'eramü 'gã ojeupe 'ga 'eawera mome'wawe'em awau 'gã nupe.

Mari Matarena ëë Jejui 'ga resaka

(*Mateu 28.9-10; Juã 20.11-18*)

⁹Domingo rupi Jejui 'ga ferawi rakue. Ku'em enune 'ga ferawi rakue. Mari Matarena ëë upe ra'ne 'ga ojesaukaa. Èë pirewara 'ga imoia ëë wi rakue. Sete ëë pirewara pytuna.

¹⁰Ojeupe 'ga jesaukar ire ëë awau imome'wau 'ga remimu'e 'gã nupe rakue. U'arasigamü 'gã ajemogyau ajaa'wau Jejui 'ga ree. A'eramü Mari Matarena ëë awau imome'wau 'gã nupe:

—Oferap kiã ra'e. Ojesaukat kiã jee ko— 'jau ëë 'gã nupe.

11 A'ere 'gã nuerowiari etee ãẽ ojeupe 'ga mome'uramũ.

*Mukũja 'gã Jejui 'ga resaka
(Luka 24.13-35)*

12 A'ere Jejui 'ga ojesaukaa mukũja werowiaara 'gã nupe. Jũ me 'ga awau wataw akou. Poje Jejui 'ga ojesaukaa 'gã nupe. A'ere 'ga jesowo'gõgi 'gã nupe. A'eramũ 'gã 'ga kwaape'ema.

13 A'ere 'gã 'ga kwaaw ire awau ojewya 'ga mome'wau amumera 'ga remimu'e 'gã nupe. A'ere 'ga remimu'e 'gã nuerowiari etee 'gã 'ea.

*Jejui 'ga remimu'efera 'gã 'ga resaka
(Mateu 28.16-20; Luka 24.36-49; Juã 20.19-23; Atos 1.6-8)*

14 Poje Jejui 'ga ojesaukaa wemimu'e 'gã nupe. 'Gã jemi'waaw ipe 'ga ojesaukaa 'gã nupe. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'eramũ te neperowiari 'gã, “oferap 'ga” pejejeupe 'gã 'eramũ ra'e 'ũ? Ma'eramũ sipo aje neperowiari je'eawera ra'e?— 'jau 'ga 'gã nupe oje'ega moywyrarefaña 'gã nupe.

15 A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gã nupe najuejue etee futat. Amunawa moymoyka pejewau je mome'wau 'gã nupe, je rerowiarukaa 'gã nupe pejejemogyau.

16 Je rerowiaara 'gã ki pepymĩ 'y pe, otywer awi 'gã poira resaukaawamũ. A'eramũ je tejerowiaara 'gã katu'oka. Tejerowiare'ema 'gã nipo je nakatu'ogi. A'eramũ nipo 'gã awau mama'eukwaawa rapyaw ipe amanũ re— 'jau 'ga 'gã nupe.

17 —Tepãjẽa nipo je imonou tejerowiaaramũ pẽ nupe. A'eramũ pẽẽ mama'eukwaawa moia erekwara 'gã nui jerer imũ. Pejejemikwaawe'ema pejeje'ega nipo pẽẽ iapou.

18 Moja pyyka miamũ nepemanũ. Ae jukaara muaga 'wau miamũ nanẽ nepẽ jukai. Oje'arimũ je rerowiaaramũ pejepo mono re ojero'wu ma'e 'gã ojekatu'oka ajemogyau— 'jau 'ga 'gã nupe.

*Ywag ipe Jejui 'ga jeupiwet
(Luka 24.50-53; Atos 1.9-11)*

19 'Gã nupe oje'emaw ire Janeruwarete 'ga Janejararete 'ga, Jejui 'ga monoukaa 'ga mojeupirukaa ywag ipe. Ywag ipe 'ga waẽmawe Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe: “Ene 'ã je 'jawe futat. A'eramũ ene eapyka jejakwatawa katy”, 'jau Janeruwarete 'ga Jejui 'ga upe. A'eramũ Jejui 'ga awau wapyka 'Uwarete 'ga jakwatawa katy.

20 A'eramũ 'ga remimu'e 'gã awau 'ga mome'wau kwe pe. “Werowiamũ Jejui 'ga petywera moia pẽ nui, pẽ katu'oka”, 'jau 'gã imome'wau kwe pewara 'gã nupe. Janejararete 'ga 'gã opoat. Aeremiapoe'ema 'ga wapoukat 'gã nupe. A'eramũ 'gã nenupara 'gã 'gã 'eawera rerowiaa. “A'jea futat 'gã 'ea. Sã'ã Ku'jywa 'ga janeremiapoe'ema apoukara 'gã nupe”, 'jau enupara 'gã ajaupe, aipo 'gã 'e rerowiaa.

Luka

Jejui 'ga rekwawera Luka 'ga omome'u ka'aran are inuga janee rakue.

Luka 'ga nuatai futari Jejui 'ga rupi rakue. Najudeu arüi 'ga. A'ere 'ga Jejui 'ga rerowiari. Morofuanugara 'ga. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari Luka 'ga upe. A'eramü 'ga ka'arana kwasiaa inuga Jejui 'ga ree.

¹⁻⁴ Teofiru. Ene 'ã kũima'eeteetea. A'eramü je ene upe ka'arana kwasiaa inuga. Je Luka. Jejui 'ga ree je ka'arana kwasiari inuga ene upe. A'eramü ene jeremikwasiarera mogytau. A'eramü ene “Na pa je 'gã a'jea futat imome'ui jee ra'e”, 'jau ene jeremikwasiarera mogyta re.

Ae pype akou 'ã Jejui 'ga awau watau kwe pe akou rakue, mama'eukwaawa pe'au 'gã nui rakue. Ojero'wu ma'e 'gã katu'oka 'ga awau kwe pe akou rakue. 'Gã mu'jau 'Uwarete 'ga je'eg are rakue. A'eramü 'gã 'awamü kwaiwete 'ga renuparera 'gã 'ga rera mome'wau awau kwe pe ajemogyau 'gã nupe. Amumera 'gã ka'arana kwasiaa 'ga ree, 'ga rekwawer are. A'ere 'gã nomome'upawi 'ga rekwawera rakue.

A'eramü je “amome'upap pa je ikwasiaa inuga ka'aran are 'gã nupe kwy”, 'jau je tejeupe. A'eramü je a'eramü tewau Jejui 'ga resakarera 'gã nupe teporogytau tekou ai'i. Je naesagi futari Jejui 'ga. A'eramü je tewau 'ga resakarera 'gã nupe teporogytau tekou. Namajepei'i 'gã nupe etee rüi futat je porogytai. Kwaiwete je porogytai 'ga resakarera 'gã nupe tewau tekou ai'i. “Pemome'upap pejemiesagera jee”, 'jau je 'gã nupe tewau tekou ai'i. “Jejui 'ga remiapofera pemome'upap jee”, 'jau je tewau tekou 'gã nupe ai'i.

A'eramü 'gã imome'waupap jee. Wemiesagera 'gã imome'wau jee. A'eramü je 'awamü ka'arana kwasiaa inuga 'gã nemimome'ufer are pẽ nupe.

A'eramü ene jeremikwasiarera resaka ka'aran are. “A'jea futat 'gã Jejui 'ga mome'ui jee rakue”, tere jeremikwasiarera mogyta re 'jau.

Sakari 'ga upe ywagipewara 'ga 'eawet

⁵ A'ere je Juã Batista 'ga ra'ne imome'ui enee. Juã 'ga rekoramü Erote 'ga reko'i 'wyraramü judeu 'gã nupe rakue. Juã 'ga ruwa 'ga rera Sakari. Sakari 'ga mainana. Apiasi 'ga remiayua 'gã pyri 'ga oporowykyau Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype. Mainana 'gã juejue Arão 'ga juapyrera. Sakari 'ga remireko eẽ nanẽ Arão 'ga juapyrera eẽ nü, Isapeu eẽ.

⁶ Eẽ mama'e tywera nuapoi futari Jarejuwarete 'ga upe. Sakari 'ga nanẽ nuapoi futari 'ga upe nü. Jarejuwarete 'ga je'eg are 'gã apyakai. Jarejuwarete 'ga remifutar imü etee futat 'gã mama'e apou akou namutamutat 'ga upe.

⁷ Isapeu eẽ nata'yri futari 'gã nupe. Eẽmena 'ga nanẽ futat osawa'eramü. Nokol'i futari 'gã na'yra mü. Namanüi futari 'gã na'yra mü. Eẽ ra'yre'em tea futat.

⁸ Jarejuwarete 'ga upe 'ga porowykyaw ipe Sakari 'ga ruramü 'ga pytuna 'gã 'jau 'ga upe:

⁹ —'Awamü ene ekwap esou 'au myter ipewara pype jany kasiga rapyau, Jarejuwarete 'ga muorypawamü— 'jau 'gã 'ga upe.

A'erauwe 'ga awau osou jany kasiga rerawau iapyau. Awau osou imy'ja'wi pype.

¹⁰ Jany kasiga 'ga upe eroo iapyramü tekotee 'gã 'upa oporogytau ukupepe Jarejuwarete 'ga upe, 'ga eãa poromukuran.

11 Jany kasiga imonygauwe ywagipewara 'ga 'ua ojesaukaa 'ga upe. 'Ua u'ama tata eny pyri. Jany kasiga 'ga iapyramū 'ga 'ua u'ama ojesaukaa 'ga upe. Iapyawa rowajara katy ojesaukaa 'ga upe.

12 'Ga resakawe Sakari 'ga okyjau etee 'ga wi.

—Kuu. Ma'ja te 'wei? Ma'ja te koromū 'ut ojesaukaa jee 'wei?— 'jau 'ga okyjau etee futat u'ama ywagipewara 'ga wi, ojeupe 'ga jesaukaramū.

13 Ojewi 'ga kyjeramū ywagipewara 'ga oje'ega 'ga upe:

—Erekyje awi. Janeruwarete 'ga eneje'ega wanup 'ūina — 'jau 'ga 'ga upe ojewi 'ga kyjeramū. —“Kunumia emut amū jee”, ere ako 'ga upe rake. A'eramū 'ga 'awamū eneremifutara mua enee— 'jau 'ga 'ga upe. — Anurenure'i nipo eneremireko ēē ra'yramū— 'jau 'ga Sakari 'ga upe. —Eja'yra 'ga 'ar ire ki Juā enug 'ga ree. 'Ga 'aramū nipo eneku'i 'ga ree.

14 Enepytuna 'gā we futat nipo aku'iramū ene pyri 'ga 'aramū 'ga ree.

15 Waranuw ire nipo enera'yra 'ga kūima'eeteetea Jarejuwarete 'ga upe— 'jau 'ga 'ga upe u'ama. —'Ga aranuw ire ene kawīajaiwa rykurukare'ema 'ga upe. Y'way ajaiwaye'ema miamū futat itykurukare'ema 'ga upe. 'Ga 'ar ypyrauwe Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga rerekoi— 'jau 'ga 'ga upe imome'wau.

16 —Waranuw ire nipo enera'yra 'ga awau akou kwe pe oporogytau Israeu juapyrera 'gā nupe. A'eramū nipo 'ga 'gā mojewyrukaa Jarejuwarete 'ga rerowiara upe nū— 'jau 'ga 'ga ruwa 'ga upe u'ama.

17 —Sā'ā ymā Eliasi 'ga rekoa Jarejuwarete 'ga pājē mū etee mama'e apoa rakue. Nan tee futat nipo enera'yra 'ga rekoi, 'ga 'jawerimū etee futat. Jarejararete 'ga rur enune nipo enera'yra 'ga rekoi 'gā mu'jau. 'Gā na'yra mota'waukaa 'gā nuwa 'gā nupe— 'jau 'ga imome'wau 'ga upe. —A'ere te nipo Jarejararete 'ga ruri enera'yra 'ga rewiri. Kwaiwete te 'ā 'gā Janeruwarete 'ga je'ega nuenuwi. A'eramū enera'yra 'ga a'eramū 'ua Janeruwarete 'ga je'ega renuwukaa 'gā nupe. Jarejararete 'ga rura futarukaa 'gā nupe kwaiwete— 'jau ywagipewara 'ga Sakari 'ga upe u'ama imome'wau.

18 A'ere aipo 'eramū Sakari 'ga nuerowiari 'ga je'ega.

—Ene'me awi jee kūi. Iwāiwi jeremireko ēē nū'ū. Je nanē 'ā tesawa'eramū nū. A'jea futat sipo ēē wāiwi pype ēē ra'yramū?— 'jau 'ga ywagipewara 'ga upe.

19 A'eramū ywagipewara 'ga 'jau 'ga upe:

—Naani. Ereapo awi aipoa. Je 'ā Gaprieua futat. Je 'ā Ku'jywa 'ga pyriwara futat. 'Ga te 'ā je mut je moporogytaukaa enee. 'Ga te 'ā moranuw esage werurukat imome'waukaa enee jee.

20 A'ere 'ā 'ga nererowiari etee ejeupe je 'ga mome'uramū. A'eramū nipo 'ga ene je'ēwoka'jama. Ije'ege'ema 'jawe nipo ekou. Enera'yra 'are'emauwe nipo nereje'egi. 'Ga 'ar ire te ereje'eg nū— 'jau ywagipewara 'ga Sakari 'ga upe. —Eja'yra 'aramū te nipo ejeupe jeporogytawera ererowiat. A'eramū te nipo ereje'eg nū— 'jau 'ga 'ga upe.

21 A'eramū ukupepewara 'gā Sakari 'ga rapesaka 'upa.

—Ma'ja te 'ga wāpo 'ūina oporomukuramū i'?— 'jau 'gā ajaupe 'upa.

22 Ojeupe ywagipewara 'ga porogytapaw ire Sakari 'ga 'ua uēma ukupepewara 'gā nupe. A'ere 'ga noje'egi futari 'ua. Opoa etee futat 'ga imowawaka 'gā nupe. A'eramū ukupepewara 'gā 'jau:

—Ywagipewara 'gā nipo kwe ojesaukaa 'ga upe ra'e. A'eramū 'ga oje'ēka'jamamū ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

23 Oporowykypaw ire Sakari 'ga awau ojewya oje'wyr ipe.

24 Kamēsiete 'ga remireko ēē wa'yramū. A'eramū ēē 'ūina wog ipe etee futat. Watawe'em futat kwe pe awau. Sīku jaya moka'jama 'ūina wog ipe watawe'em.

²⁵ A'eramū ēē 'jau ojeupe etee futat 'ūina: “Janeruwarete kīā esage jee”, 'jau ēē 'ūina. “Teja'yre'ema je anosī jepi. A'ere 'ā je 'awamū jera'yramū. Jemena agawewi je 'ā. A'etea je najera'yri jepi. A'ere 'ā 'awamū jera'yramū. A'eramū je 'awamū tejenosōumap”, 'jau ēē 'ūina ojeupe.

Mari ēē upe ywagipewara 'ga 'eawet

²⁶⁻²⁷ Isapeu ēē ra'yryrūūnamū, Janeruwarete 'ga ywagipewara 'ga mua Mari ēē upe, Nasare pewara ēē upe. Gaprieua ywagipewara 'ga rera. Gaprieu 'ga 'ua, Janeruwarete 'ga je'ega rerua Mari ēē upe. Nimeni we Mari ēē. Ēēmērama 'ga Jose 'ga. Jose 'ga Davi 'ga juapyrera. Ippy we 'gā nupe 'wryiarareteramū 'ūi ma'efera 'ga futat poromū, Daviramū.

²⁸ A'eramū Gaprieu 'ga 'jau Mari ēē upe:

—Ere eku'iramū ekou 'awamū, kari. Janeruwarete 'ga nipo 'ā ojejuka ene ree 'awamū ī— 'jau 'ga ēē upe 'ua.

²⁹ A'ere ēē naeapyoi ojeupe 'ga 'e are. “Ma'eramū kīā aipo 'jau jee 'ū?” 'jau ēē ojeupe.

³⁰ A'eramū 'ga 'jau ēē upe:

—Erekyje awi, kari. Janeruwarete 'ga te ene rereko. Iku'i 'ga 'ūina ene ree.

³¹ Enera'yt nipo ene. Kūima'e 'ga nipo enera'yra 'ga. Jejui 'jau ki ene eja'yra 'ga renūina— 'jau 'ga ēē upe.

³²⁻³³—Kūima'eeteete 'ga te nipo. Janeruwarete 'ga te'i pē nupe 'jau: “Koromū jera'yra 'ga”, te'i pē nupe 'ga resaukaa 'jau— 'jau 'ga ēē upe. —'Ga futat nipo anure Janeruwarete 'ga omogo 'wryiarareteramū pē nupe, judeuramū pē nupe, Jako 'ga juapyreramū pē nupe— 'jau 'ga ēē upe. —Ymā we te ako Davi 'ga juapyrera 'ga peapesak pejejemogyau ikue. “Maranime gatū nipo Davi 'ga juapyrera 'ga ruri 'wryiarareteramū akou janee?” pe'je 'ā pejejemogyau jepi. A'ere 'awamū 'ga ruri pē nupe. Enera'yramū 'ga 'ga muri pē nupe, pēnemiapesagera 'ga. Namutat 'ga rekoī 'wryiarareteramū pē nupe. Nipy'ruawi futari 'ga akou. Nateepawa'uweri futari nipo 'ga akou— 'jau 'ga ēē upe.

³⁴ A'eramū Mari ēē 'jau 'ga upe:

—Kūjāmukua we te 'ā je ako. Nokoi we te 'ā kūima'ea je ree. Ma'eramū je kūima'e tejee ekoe'emauewe teja'yr ekoeteramū nūrā?— 'jau ēē 'ga upe.

³⁵ A'eramū 'ga 'jau ēē upe nū:

—Ku'jywa 'ga 'Agesagea te nipo ene rereko ī. 'Ga te kunumā amut enee ī. A'eramū nipo ene eja'yramū. Ku'jywa 'ga te wa'yra 'ga amut enee. A'eramū nipo 'ga wesageramū. Nitywi'i futari 'ga tywera 'ga ree— 'jau 'ga ēē upe.

³⁶—Nenerea'ari nipo epytuna ēē ree, Isapeu ēē ree? “Ta'yre'ema kynā”, 'jau 'gā 'ā ēē upe jepi. A'ere 'awamū ēē ra'yramū. Ta'yryrūū ēē. Owāiwi pype ēē ra'yramū ai'.

³⁷ Wapo katu katu te 'ā Ku'jywa 'ga mama'ea. A'eramū 'ga ēē mena 'ga ra'yra pyygukaa ēē upe. Nokoi'i te 'ā Ku'jywa 'ga remiapoe'ema mama'e mū— 'jau 'ga ēē upe.

³⁸ A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Nai'i. A'jea futat Janeruwarete kīā jejararetea futat. Tene kīā iapoi jee wemifutar imū etee futat— 'jau Mari ēē ywagipewara 'ga upe.

Aipo 'epaw ire 'ga awau ēē wi ywag ipe nū.

Isapeu ēē pyri Mari ēē oawet

³⁹⁻⁴⁰ A'eramū Mari ēē ikoai'i awau Isapeu ēē 'wyr ipe. “Oo pa je kynā resaka tekou kwy”, 'jau ēē ojeupe. A'erauwe futat ēē okaraemā mogatyrūmū awau. Isapeu ēē Judeja ywy pewara. Ywytyra pyte'rarimū 'gā 'wyrā ruwi.

A'eramũ Mari ẽẽ awau peu. Amunaw ipe owaẽmawe Mari ẽẽ awayayau osou Isapeu ẽẽ 'wyr ipe.

⁴¹ Mari ẽẽ resakawe Isapeu ẽẽ 'jau ẽẽ upe:

—Tereko?

—Je rekoĩ 'we. Ene pyri je ruri tekou— 'jau Mari ẽẽ ẽẽ upe.

Mari ẽẽ je'ega renupawe Isapeu ẽẽ ra'yra 'ga omĩina ẽẽ reweg ipe. A'erauwe futat Janeruwarete 'ga 'Agesage ruri osou Isapeu ẽẽ pype. Ẽẽ rerekwaramũ futat 'ua.

⁴² A'eramũ ẽẽ 'jau Mari ẽẽ upe:

—Janeruwarete kiã ojejuka ene ree kyn. Janeruwarete kiã esage janee. Ma'eramũ 'ã ereko eku'iramũ. Eneku'i 'ã ekou tekotee wã ku'i apyrapa— 'jau Isapeu ẽẽ Mari ẽẽ upe. —Enera'yra kiã ree taetu nipo kiã jejukai ene ree.

⁴³ Janeruwarete kiã esage jee. Ene 'ã jejara kiã ya— 'jau ẽẽ Mari ẽẽ upe. —Je te 'ã nakũjãeteete rūi te pẽ nupe. A'etea te 'ã erejot je resaka rai'i— 'jau ẽẽ Mari ẽẽ upe.

⁴⁴ —Ene te 'ã jarejara kiã ya. A'eramũ jera'yra kiã omĩina aku'iramũ jereweg ipe eneje'ega renupawe ko— 'jau ẽẽ ẽẽ upe.

⁴⁵ —“Tene ki kiã iapoi jee”, ere 'ã kiã upe rai'i. “Tene ki kiã kunumĩ muri jee”, ere 'ã kiã upe rai'i. A'eramũ taetu kiã tojejuka ene ree 'jau— 'jau Isapeu ẽẽ Mari ẽẽ upe.

⁴⁶ A'eramũ Mari ẽẽ 'jau:

—Janejara kiã esage janee, a'e je jepi.

⁴⁷ Janeruwarete kiã jane katu'okara.

A'eramũ je a'eramũ teku'iramũ tekou.

⁴⁸⁻⁴⁹ Je 'ã nakũjãeteetea rūi agawewi.

A'etea kiã 'ã ojejuka je ree je rekoramũ.

Janeruwarete kiã 'ã pãjẽrete. Kiã 'ã aereapioe'ema wapo jee.

Anure nipo je manũ re je rewiri 'ut ma'e wã 'jau jee:

“Janeruwarete kiã ojejuka kyn ree”, 'jau nipo wã 'ã jee je manũ re.

Anure taetu nipo wã aipo wã 'i jee.

Janeruwarete kiã tekatu futat 'ã eteete ma'eramũ akou.

Nokoi futari wã amũ kiã 'jawe.

Kiã etee futat Okoeteete ma'eramũ—

'jau Mari ẽẽ Isapeu ẽẽ upe 'ũina imome'wau.

⁵⁰ —Kiã 'ã ajemuaẽm ojee iporomutat ma'e wã nee.

Ymã we te 'ã kiã jemuaẽmi wã nee rakue.

Opoire'ema futat nipo kiã jane ree ajemuaẽm awi.

Anure taetu nipo kiã jemuaẽmi wã nee—

'jau ẽẽ imome'wau ẽẽ upe.

⁵¹ —'Awamũ taetu 'ã kiã opãjẽ resaukaru'jau'japa wã nupe.

Ojee ojerowiarap ma'e wã kiã imomapa nipo.

Wã nemiaporama nipo kiã imateepapa wã nui—

'jau ẽẽ 'ũina ẽẽ upe.

⁵² —'Wyriara wã nipo kiã imuẽma.

'Wyriare'ema wã etee nipo kiã imĩina 'wyriara py'rau nũ.

⁵³ Ikaraemãe'ema wã nupe etee nipo kiã mama'e esage monou nũ—

'jau ẽẽ imome'wau ẽẽ upe.

—A'ere nipo kiã ikaraemã kwai ma'e wã momoirukari wã karaemã awi.

A'eramũ nipo kiã wã monou kwe pe, wã karaemãe'eme futat.

⁵⁴ Janepy upe kiã 'jau rakue: “Ajemuaẽm je pẽ nee.

A'eramũ je pẽ poaa mama'e apo are”, 'jau kiã rakue.

A'eramū kīā u'eawer imū etee mama'e apou wā nupe, wā poaa, Israeu kīā juapyrera wā poaa.

Wenuparera wā kīā ipooa.

Nomoka'jami futari kīā u'eawera.

⁵⁵ Wea'aramū etee futat kīā akou wā nee.

Kīā 'ā ajemuaēma janeypy wā nee rakue.

Abraão kīā ree, kīā juapyrera wā nee nanē futat kīā 'ā ojejukau rakue.

Oje'eg imū etee futat kīā 'ā iapoi—

'jau Mari ēē Isapeu ēē upe.

⁵⁶ Muapya jay magwapa Mari ēē akou peu Isapeu ēē 'wyr ipe. A'ere ēē ojewya 'ua oje'wyr ipe nū.

Juā Batista 'ga 'aawet

⁵⁷ Oje'wyr ipe Mari ēē o re Isapeu ēē ra'yra 'ga u'aa ēē wī. Kūima'e 'ga futat ēē ra'yra.

⁵⁸⁻⁵⁹ A'eramū ēē pytuna 'gā aku'iramū 'ga ree. Kwaiwete futat 'gā aku'iramū 'ga ree. Ēē pyriwara 'gā nanē aku'iramū 'ga ree nū.

—Janeruwarete kīā 'ā esage kynu upe. Ajemuaēm kīā kynu ree. A'eramū kīā kynu mena ra'yra pyygukaa kynu upe— 'jau kūjāmera 'gā.

Kūima'efera 'gā we futat 'jau ēē upe:

—Esage te 'ā Janeruwarete 'ga 'gā nupe— 'jau 'gā ajaupe ēē ra'yra 'aramū.

—Iwāiwi agawewi 'ā ēē. A'etea 'ā ēē ta'y't owāiwi pype— 'jau 'gā ēē upe ēē ra'yramū.

Majepeja etee kunumī 'ga morowykye'ema magwapa. A'ere 'gā 'ua 'ga mojewaga resaka. 'Ga mojewaga resaka 'ut ma'e 'gā 'jau ajaupe:

—'Ga ruwa 'ga rera etee futat sinug 'ga ree kūi, Sakari kūi— 'jau 'gā ajaupe.

⁶⁰ A'ere 'ga y ēē:

—Naani. Nafutari je. Juā te je afutat kīā reramū— 'jau ēē 'gā nupe. —Juā te je anug kīā ree— 'jau etee ēē 'gā nupe.

⁶¹ Aipo 'ga y ēē 'eramū 'gā 'jau ēē upe:

—Ma'eramū a'i ī? Nitywi te 'ā enepytuna Juā pyu era a'i ī— 'jau 'gā ēē upe.

—Ma'eramū ene inuga ekoete 'ga ree a'i ī?— 'jau 'gā ēē upe.

'Ga ruwa 'ga peu futat 'ūina. A'ere 'ga noje'egi 'ūina. Ije'ēka'jam 'ga.

⁶² A'eramū 'gā 'jau 'ga ruwa 'ga upe:

—Ma'ja pyu te jane 'ga renūi?— 'jau 'gā 'ga upe.

Opu etee futat 'gā oje'ega Sakari 'ga upe 'ga 'jawe.

⁶³ A'erauwe 'ga iapoi 'gā 'jawe etee futat 'gā nupe. Opo warawarau etee 'gā nupe.

—Ka'arana perut jee— 'jau 'ga.

Opu etee futat 'ga 'jau 'gā nupe.

A'erauwe 'gā ka'arana rerua 'ga upe. Ka'arana 'ga ikwasiaa wa'yra 'ga rer are 'gā nupe. Ka'aran are 'ga rera kwasiaramū 'gā esaka.

—'Ga rera Juā futat ra'e kūi— 'jau 'gā ajaupe.

⁶⁴ Aipoa 'ga ikwasiaa 'ga renamū futat 'ga je'ega ojewya 'ga upe. A'eramū futat janeruwarete 'ga 'ga je'ega mamuka 'ga wī, ywagipewara 'gā 'eawer imū etee futat. A'eramū futat 'ga imome'ui oje'eg imū 'gā nupe, 'ga oporogytau 'ūina 'gā nupe.

—Janeruwarete 'ga 'ā esage janee— 'jau 'ga oje'ega fug ire 'ūina, Jarejuwarete 'ga mome'wau 'gā nupe.

⁶⁵ 'Ga je'egauwe futat pewara 'gā ajemogymogyau etee futat 'ga renupa.

—Kuu. Maran te 'ga je'egi nū 'wei?— 'jau 'gā ajemogyau etee futat 'ga je'ega rerowiare'ema 'ga je'egamū.

A'eramũ futat 'gã awau kwe pe ãẽ rera mokwasi'wau ajaupe.

—Iwãiwĩ agawewi 'ã Isapeu ãẽ. A'etea ãẽ ta'yt. Ëẽ mena 'ga oje'ẽka'jamamũ ai'i. 'Ga ra'yra 'ga 'arauwe 'ga je'ega fugi 'ga wi ai'i nũ. A'eramũ futat 'ga oporogytau 'ũina Jarejuwarete 'ga upe oree ai'i— 'jau 'gã imome'wau ajaupe. Amunawa moyka awau imome'wau 'gã nupe.

⁶⁶ A'eramũ 'ga je'ega renupara 'gã 'jau:

—Ma'e kũima'e 'ga sipo 'i? Kũima'e esage 'ga nipo kũi— 'jau 'gã ajaupe, 'gã na'yra rera renupa.

A'eramũ Juã 'ga 'ar ypyrauwe Janeruwarete 'ga ojejukau esage 'ga ree.

Jarejuwarete 'ga je'ega mome'uawet

⁶⁷ 'Ga je'ega mamug ire Janeruwarete 'ga U'agesage mua Juã 'ga ruwa 'ga upe, Sakari 'ga upe. 'Ga 'Agesagea 'ga rerekou 'ga moje'egukaa 'gã nupe. Janeruwarete 'ga te 'ã wemiayuwa 'gã nupe, wa'yra 'ga rewiri 'ut ma'e 'ga 'ga imome'wau 'gã nupe.

⁶⁸ —Ene 'ã eneresage oree, ki Ku'jyp.

Nitywi 'ga amũ ene 'jawe oree.

Ene etee futat te 'ã eneresage oree, sa'e ki Jarejuwarete 'ga upe.

Janeypy 'gã 'ã, Israeu juapyrera 'gã 'ã, werowiat futat Jarejuwarete 'ga rakue. Janeruwarete 'ga te 'ã wemiayuwa 'gã wenũ'ëukat Egitu ywy awi rakue. Anure nipo 'ga jane katu'okara 'ga muri janee.

⁶⁹ Jane katu'okara 'ga 'ã pãjẽrete.

Jane katu'okara 'ga 'ã Davi 'ga juapyrera, Janeruwarete 'ga upe oporowyky ma'efera 'ga juapyrera 'ga.

⁷⁰ Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga je'egi oje'ega mome'wara 'gã nupe rakue.

A'eramũ 'ã 'ga 'eawera 'ga je'ega mome'wara 'gã imome'wau awau kwe pewara 'gã nupe rakue.

⁷¹ “Tajejuka pẽ nee 'jau,

pẽ jukaukare'ema pẽ nee iporomutare'ema 'gã nupe 'jau,

pẽ nereko tywerukare'ema 'gã nupe 'jau, e'i 'ã Janeruwarete 'ga janee rakue”, 'jau 'gã awau 'ga 'eawera mome'wau 'gã nupe rakue.

⁷² Janeruwarete 'ga 'ã ajemuaẽm futat nanẽ janepytunera 'gã nee rakue.

U'eawer imũ etee futat Janeruwarete 'ga iapoi 'gã nupe rakue.

⁷³⁻⁷⁵ Ymã te 'ã 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue:

“Amuẽm je ene ene ree iporomutare'ema 'gã nui”, 'jau 'ga 'ga upe rakue.

“A'eramũ ene ekyjawe'em jeje'ega renupa.

Je'eawer imũ etee futar iki ene mama'e apou ekou.

A'eramũ ene etywere'emamũ ekou jee.

Mama'e tywera apoare'ema ene.

A'eramũ ene nan etee futat ewau emanũmũ jee”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue.

Aipo 'jau 'ga oje'ega Abraão 'ga upe rakue.

A'ere 'ga na'ga upe etee rũi 'ga 'i.

Abraão 'ga juapyreramũ jane upe juejue nanẽ futat 'ga 'i nũ—

'jau Sakari 'ga imome'wau 'gã nupe.

⁷⁶ A'ere Sakari 'ga 'jau wa'yra 'ga upe:

—Ene 'ã Janeruwarete 'ga remimurera 'ga renunewara, kisit.

Ene aranuw ire nipo Janeruwarete 'ga 'jau enee:

“Je te 'ã pãjẽrete”, 'jau nipo Janeruwarete 'ga enee.

“Juã 'ga jeje'ega mome'wara 'gã nupe”, 'jau nipo 'ga enee ene rekoramũ.

Ene nipo kũima'eeteete futat ereko 'gã nupe.

Ene nipo ereo Jarejararete 'ga renunewe kwe pe 'gã mu'jau ekou Jarejararete
'ga rura futarukaa 'gã nupe.

Janeruwarete 'ga ajemuaem ae ree.

A'eramũ 'ga ene monou kwe pe ene moporogytaukaa 'gã nupe.

77-79 “Pejetywer awi pëpoiriweramũ Janeruwarete 'ga imoiri pë nui, pë mo-
gyau wemiayuwamũ pë katu'oka”, 'jau nipo ene ewau ekou 'gã nupe.

“Janeruwarete 'ga ajemuaema jane ree.

Ipota'wa te 'ã 'ga jane ree”, 'jau nipo ene ewau ekou 'gã nupe—

'jau 'ga wa'yra 'ga upe 'ũina oporogytau.

—Janejararete 'ga 'ara 'jawe futat.

Sã'ã ae kwara poromũ mama'e resak katu katua.

Ypytunaiwa pypewara 'gã tee ajemogy okyjau mama'e awi.

Arimũ wata ma'e 'gã nokyjei futari ajemogyau.

Nan tee Janejararete 'ga 'ur ire jane mu'ei 'Uwarete 'ga ree.

A'eramũ jane 'ga kwaaw ire jarekyjawe'em.

'Ga kwaapare'ema 'gã tee okyje ajemogyau. Amanũ awi 'gã kyjea 'gã
nerekou.

A'ere 'ga kwaapara 'gã nokyjei.

Okwaawamũ Janeruwarete 'ga janekyje mateepawi.

Ojeupe jane porogytaramũ Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, jane
monou wemiayuwamũ.

A'eramũ jane a'eramũ jarekyjawe'em jaremanũ awi—

'jau Sakari 'ga wa'yra 'ga upe.

⁸⁰ Waranuw ire Juã 'ga awau akou kwe pe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea fu-
tat 'ga rerekou. Ojetee'í futat 'ga awau akou amunawe'em ipe namutamutat.
A'ere Israeu juapyrera 'gã awau ajatykau 'ga porogyta renupa. A'eramũ 'ga
Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe.

2

Jejui 'ga 'aawet

(*Mateu 1.18-25*)

¹ 'Wyriararete 'ga Augusto 'ga. A'eramũ 'ga 'jau ojeupe: “Marãmaran te
jeremiayuwa pytuna nü?” 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga 'gã nera kwasiarukaa
ojeupe.

—Pekwap pejeje'wyr ipe pejejera kwasiarukaa 'gã nupe— 'jau 'ga 'gã nupe,
oje'ega monou wemiayuwa 'gã nupe. —A'ere simojopyrũ pëe 'jau, pënera
kwasiarukar ire 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

² Aipoa 'ga iapoukaramũ Sireniu 'ga 'ũina 'wyriaramũ Siria ywy pewara 'gã
nupe.

³ A'eramũ 'gã awaupap wera kwasiarukaa wamÿja jeupawer ipe etee futat.

⁴ A'eramũ Jose 'ga nanë awau Garireja ywy awi. Nasare awi 'ga awau
Judeja ywy pe, wamÿja 'ga Davi 'ga 'wyrer ipe. Perëi me Davi 'ga 'ari rakue.
A'eramũ 'ga awau peu, wamÿja jeupawer ipe.

⁵ Wemirekoram ëë rerawau, Mari ëë rerawau ojeupi wera kwasiarukaa
'gã nupe. Èë ra'y'ra ja'wyja'wyrãmũ 'ga ëë rerawau Perëi me. A'ere kwaiwete
'gã oi peu. A'eramũ 'gã wawa 'oga ojumpykware'emamũ 'gã nupe. A'eramũ
Jose 'ga ëë rerawau wyra jagawa pype erosou 'ara ro'ysag awi.

⁶⁻⁷ Peu 'gã nekoramũ Mari ëë ra'yr ppy 'ga u'aa. 'Ga 'ar ire 'ga auwana taity
pyu, 'ga monou 'ga nuga ywya'ri pype*

Ywagipewara 'gã jesaukaawet

* 2:6-7 Ymã nitywi taityrete 'ga nugawa rakue. A'eramũ 'gã 'ga monou ywya'ri pype.

8-9 Jeju'i 'ga 'aramū ywagipewara 'ga 'ua ojypa ojesaukaa wyra jara 'gā nupe. Mukuu'i 'gā neko'i Perēi awi. Jū me 'gā neko'i weymawa pyri. Karupa'miā 'gā neymawa. Ypytunimū agawewi. A'etea 'ara 'jawe imojesaka 'gā nupe. Tata eny 'jawewara rerua erojypa 'gā nupe. Janeruwarete 'ga ojemuenyu 'gā nupe. A'eramū 'gā okyjau 'ga reny awi.

10 A'eramū jui 'gā kyjeramū ywagipewara 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pekyje awi. Moranuw esagea te je arut amū imome'wau pē nupe. A'ea moranuwa pyu tamaku'i pēē 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'ea nipo 'gā amaku'i imogyau najuejue etee.

11 'Awa 'ara rupi pē katu'okara 'ga 'ari Perēi me ko. Janeruwarete 'ga remimurera 'ga 'ari ko. Pējararete 'ga 'ari ko, pēnemiapesagera 'ga 'ari ko— 'jau 'ga 'gā nupe.

12 —Taity pyu 'ga jeuwani 'upa ywya'ri pype. A'eramū pēē 'awamū pejewau 'ga resaka. Jeremimome'ufer imū etee futat nipo peesak 'ga ruwamū. “A'jea futat jane esagi 'ga remimome'ufer imū etee futat”, 'jau nipo pēē pejejaupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

13 Ojettee'i ra'ne ywagipewara 'ga 'ua. A'ere kwaiwete 'gā 'ua ajatykau 'ur ppy ma'e 'ga ree.

—Nitywi 'ga amū Janeruwarete 'ga 'jawe.

'Ga te 'ā esage—
'jau 'gā ajaupe.

14 —Ywagipewaramū ore 'jau: “Ene te 'ā eneresage jepi.”

Ywy pewara 'gā nanē 'jau nū: “Ene te 'ā eneresage jepi” 'jau 'gā ajemogyau Jarejuwarete 'ga upe.

A'eramū 'ga ojee oryp ma'e 'gā mopy'ata'wau—
'jau 'gā ajemogyau.

15 A'ere ywagipewara 'gā awau ojewya ywag ipe nū. A'eramū wyra jara 'gā 'jau ajaupe:

—Pe'je ajee soo Perēi me 'ga resaka 'ū. “Pe'je pejewau 'ga resaka, e'i Janeruwarete 'ga pē nupe”, e'i ako ywagipewara 'ga jane ko. A'eramū jane jarewau 'ga resaka— 'jau 'gā ajaupe.

16 A'eramū futat 'gā awau jupiweve futat kunumīakya 'ga resaka. Owaēm ire 'gā 'ga resaka. Mari ēē resaka Jose 'ga reewe. Kunumīakya 'ga resaka ywya'ri pype 'ga ruwamū.

17-18 'Ga resag ire 'gā awau 'ga mome'wau amunaw ipewara 'gā nupe:

—Ywagipewara 'ga 'ut ojesaukaa ore ko. “Pē katu'okara 'ga 'u'at Perēi me ko”, e'i 'ga ore ko. A'eramū ore arajua 'ga resaka. A'ere a'jea'jea futat 'ga 'i ra'e. 'Ga 'eawer imū etee futat ore kunumīakya 'ga resagi— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā aipo ojeupe 'gā 'eramū ajemogyau oporesagamū 'gā nee.

19 Mari ēē 'upa etee enupa 'gā porogytaramū. Wapyakau 'upa 'gā je'eg are. Wea'aramū etee 'upa wa'ya 'ga ree.

20 A'ere wyra jara 'gā awau ojewya nū.

—Ene te 'ā eneresage ore— 'jau 'gā awau Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa akou. —Mama'e esagea te 'ā eremome'u ore. Nitywi 'ga amū ene 'jawe— 'jau 'gā awau akou pe rupi 'ga upe. —Ywagipewara 'gā nemi-mome'ufer imū etee futat jane esagi— 'jau 'gā ajaupe, awau akou pe rupi.

Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'gā oawet

21 'Ga 'ar ire 'gā majepeja etee morowykye'ema magwapa. A'ere 'gā 'ga mojewagukaa 'ga upe. Ywagipewara 'ga je'egawer imū etee futat 'gā 'ga re'roka, Jejui 'jau 'ga upe.

22-23 'Ga mojewag ire 'ga ru'wyrā 'ga 'ga rerawau Jerusareg ipe 'ga y ēē retee. 'Ga rerawau esaukaa mainana 'ga upe. Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat 'gā 'ga rerawau esaukaa mainana 'ga upe Jarejuwarete 'ga rowase. Ymā te Moisesi 'ga 'i 'gā nupe rakue: “Pēna'yr ypya nipo Janeruwarete 'ga remiayuwā futat. A'eramū pēē 'ga 'ar ire 'ga rerawau esaukaa mainana 'ga upe, Jarejuwarete 'ga rowase”, 'jau 'ga ka'arana kwasiaa inuga 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā a'eramū 'ga rerawau esaukaa 'ga upe, Moisesi 'ga je'egawer imū etee futat.

24 Ymā te Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga ee rakue. “Mukūja ki pykaua peroo mainana 'ga upe iapyaukaa Jarejuwarete 'ga upe pejeja'yra 'arauwe”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. “Pykau tywe'emamū mukūja wyrā'i rerawau iapyau”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'eramū Jeju 'ga ru'wyrā 'ga 'ga rerawau erosou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Mukūja pykaua 'ga erawau erosou ojeupi mainana 'ga upe.

25-27 Poje Janeruwarete 'ga 'Agesage oje'ega Simeão 'ga upe:

—Ere ewau esou peu, jemogytaaw ipe— 'jau Janeruwarete 'ga 'ga upe.

A'arauwe 'ga awau osou 'ga mogytaawa pype. Awau osou Jeju 'ga ru'wyrā 'ga resaka 'ga y ēē retee. Jeju 'ga nanē 'ga esaka nū. 'Ga resakawe 'ga 'ga rupia 'ga mua ojywa pe. A'arauwe 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Jerusareg ipewara 'ga futat Simeão 'ga. Esage ma'e 'ga te Jarejuwarete 'ga upe. Jarejuwarete 'ga upe oporogyta ma'e 'ga te poromū, Simeāonomū. Simeão 'ga akou ae katu'okara 'ga rura rapesaka rakue. Janeruwarete 'ga remimura 'ga rapesaka 'ga akou.

28 A'eramū 'ga Jeju 'ga wuja rupia ojywa pe. A'eramū futat 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe:

29-31 —Ku'jyp. Ene te 'ā mama'ea ereapo oree rakue.

Ene te 'ā mama'ea jararetea.

Nitywi futari 'ga amū ene 'jawewara.

Ene te 'ā mama'ea ereapo katu katu ore upe rakue.

Ymā te ako Ene'agesage je'egi jee ikue:

“Emanūme'ēwe nipo ae katu'okara 'ga ereesak”, 'jau ako ene jee ikue.

A'efer imū etee je 'ā 'ga resagi.

'Awamū je 'ga resagi tejeau.

A'eramū je 'awamū temanūarūmū.

Aesak je 'ga enu'ama 'awamū.

A'eramū je tewau ene pyri 'awamū.

32 'Ga nipo 'ara 'jawe futat.

Sā'ā ae najuejue etee mama'ea resaga 'arimū.

Nan tee futat nipo 'ga Jarejuwarete 'ga kwaawukari 'gā nupe, 'ga je'ega mome'wau judeue'ema 'gā nupe.

Jeju 'ga 'ā judeua.

A'eramū nipo tesirūmera 'gā Jeju 'ga ree te judeu 'gā pojeupa ajemogyau.

Eneremiayuwā 'gā pojeupa ajemogyau—

'jau 'ga oje'ega Jarejuwarete 'ga upe u'ama.

33 Aipo 'ga 'eramū Jeju 'ga jara 'gā oporesagamū Simeão 'ga ree.

—Ma'eramū 'ga aipo 'jau janera'yra upe 'ū?— 'jau 'gā ajemogyau oporesagamū 'ga ree, 'ga prorogyta 'ga 'amamū.

34-35 A'ere Simeão 'ga 'jau Jarejuwarete 'ga upe nū:

—Ejejuka esage ki 'ga jara 'gā nee, 'gā nekoramū— 'jau 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

A'eramū futat Jeju 'ga monou 'ga y ēē upe nū. A'eramū futat Simeão 'ga 'jau Mari ēē upe:

—Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ā kunumīa amut enee rai'i— 'jau 'ga ēē upe. —A'ere nipo 'ga aranuw ire amumera 'gā niporomutari 'ga ree. 'Ga rerekou tyweaete nipo 'ga rekoramū— 'jau 'ga imome'wau ēē upe. —Aipo resaga nipo wayeteramū enee. Sā'ā ae jepokysia tuwiiu raya. Nan futat nipo ayramū enee— 'jau 'ga imome'wau ēē upe u'ama. —'Ga rerekou tywearera 'gā nipo Janeruwarete 'ga omomap. Amumera 'gā etee te nipo iporomutat enera'yra 'ga ree— 'jau 'ga ēē upe imome'wau. —A'eramū futat nipo 'gā aku'iramū ajemogyau 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nerekou— 'jau 'ga ēē upe.

A'eramū Simeão 'ga 'jau 'gā nupe:

—Anure te nipo Janeruwarete 'ga janerea'awa kwaap katu katuukari janee. Ae nokwaawa'uweri ajuea'awa. 'Ga tee okwaap katu katuukat aerea'awa ae upe— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

³⁶⁻³⁸ 'Ga porogyta 'ga 'amamū kūjā ēē mū 'ua 'gā nerowyka. Wāiwi ēē 'ua 'gā nerowyka. Jejui 'ga resakawe wāiwi ēē oje'ega Jarejuwarete 'ga upe:

—Ku'jyp. Eneresage 'ā oree. Ore katu'okara kīā eremut oree rai'i— 'jau Ana ēē 'ga upe u'ama.

A'eramū ēē 'jau ojepyriwara 'gā nupe:

—'Awamū nipo 'ā kīā rekoi janee. Janeruwarete kīā remimurera kīā futat u'at rai'i— 'jau ēē ojepyriwara 'gā nupe imome'wau. —Kīā futat nipo jane katu'ok. Jerusareg ipewaramū— 'jau ēē 'gā nupe.

Ana ēē Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara futat. Ēē ruwa 'ga rera Fanueu. Aseri 'ga juapyrera ēē. Ēē iwāiwi gatu gatu te. Oitētai kwaturu kwara amu'at. Ana ēē omenaat rakue. A'ere sete kwara magwaw ire, ēē mena manūi ēē wi. A'eramū ēē akou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Jarejuwarete 'ga upe oje'ega 'ga muorypa akou.

—Ene te 'ā eneresage oree— 'jau ēē 'ga upe 'ūina. —Nitywi futari kīā amū ene 'jawe. Ene tee futat te 'ā eneresage oree— 'jau ēē oje'ega 'ga upe akou.

Ojemi'ware'ema ēē 'ga upe oje'eg enune. Ojety'ajaga etee te futat akou 'ga upe oje'egaw ipe. Aipo kūjā ēē futat Jejui 'ga mome'wau ojepyriwara 'gā nupe.

Ojewya 'gā awau Nasare pe nū

³⁹ Ēē porogytapaw ire Jejui 'ga jara 'gā 'ga rerawau mainana 'ga upe mukūja pykaua retee. Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat 'gā erawau imonou mainana 'ga upe. A'eramū mainana 'ga pykau apyau Jarejuwarete 'ga muorypawamū. A'ere Jose 'ga Mari ēē retee wa'yra 'ga rerawau erojewya Nasare pe nū. Nasare 'jawa amunawa 'upa Garireja ywy pype.

⁴⁰ Peu futat Jejui 'ga waranupa. 'Ga wujawuja'ia we futat u'akwaakwaawamū. 'Ga Ruwarete 'ga ojejukau 'ga ree.

Jejui 'ga opytau Jerusareg ipe

⁴¹ Maraka apoawa upe iwaēmauwe Jejui 'ga jara 'gā awau Jerusareg ipe. Wea'aramū awau ajatykau. "Janeruwarete 'ga 'ā esage janee. Ymā te 'ga 'ā janepytuna 'gā nenū'ēi Egitu ywy awi rakue", 'jau 'gā ajaupe wea'aramū ee. Aipoa aejatykaawa rera pasikwa. Kwara 'arauwe 'gā awau ajatykau wea'aramū opytunera 'gā nenū'ēawer are.

⁴² Tusi kwara Jejui 'ga imu'ar ire 'ga jara 'gā 'ga rerawau poromū ojeupi. Majepeja etee 'gā morowykye'ema magwapa peu ajatykaaw ipe.

⁴³ Maraka teepaw ire 'gā okwasi'wau awau oje'wyr ipe. A'ere Jejui 'ga nooi 'gā nupi. A'e pe 'ga pytai 'gā nui. Nokwaawi 'ga jara 'gā 'ga pytaa.

⁴⁴ Ojewyaw ipe Mari ēē 'ga resake'ema. A'eramū ēē 'jau ojeupe: "Kūima'efera wā nupi nipo turi re'ā", 'jau etee ēē ojeupe. A'eramū ēē

weae'emamũ 'ga ree. Awau akou ko'aramuku watau. Awau 'gã peu okaaruwamũ pe aje. Okaaruwamũ ipe 'gã 'ga rekaa.

—Peesak te jera'yra kĩa ra'e?— 'jau eẽ opytuna 'gã nupe.

—Naani nũ ĩ— 'jau etee 'gã eẽ upe.

⁴⁵ 'Ga resake'emawe 'ga jara 'gã awau ojewya 'ga rekaa Jerusareg ipe nũ.

⁴⁶ Mukũĩ 'gã osea 'ga rekaa. Imuapyra rupi 'gã awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'ga rekaa. A'e pe 'gã 'ga resaka. Moromu'jara 'gã nupe 'ga 'ũina oporogytau. A'eramũ 'gã a'e pe 'ga renamũ, awau owaẽma 'ga upe.

⁴⁷ A'eramũ moromu'jara 'gã oporesagamũ ajemogyau 'ga ree:

—Tete 'ga 'akwaaweteramũ, oporogytau 'ũ— 'jau 'gã ajaupe ajemogyau.

⁴⁸ 'Ga jara 'gã nanẽ oporesagamũ etee 'ga ree nũ. A'eramũ 'ga y eẽ oje'ega 'ga upe:

—Ma'eramũ ene epytau rai'i rã? Erejekarukat ore kĩĩ— 'jau eẽ 'ga upe. —Arajemuaẽm ore ene ree kĩĩ— 'jau 'ga y eẽ 'ga upe. —“Oka'jam nipo 'ã rai'i”, aru'e ore arakou ene rekaa kĩĩ— 'jau 'ga y eẽ 'ga upe.

⁴⁹ —Ma'eramũ pẽẽ je rekaa ĩ? 'Au te je rekoi Tejuwarete 'ga rog ipe tepytau nũ ĩ— 'jau 'ga oy eẽ upe oje'ega wekat eẽ rekoramũ.

⁵⁰ A'ere 'gã naeapyoi 'ga je'eg are aipo 'eramũ.

⁵¹ A'eramũ futat 'gã 'ga rerawau oje'wyr ipe Nasare pe nũ. Mari eẽ akou wea'aramũ wa'yra 'ga ree, 'ga muawer are.

⁵² 'Ga ru'wyr 'ga futat 'ga muaranupa 'ga y eẽ retee. Jejui 'ga awau waranupa, 'gã je'eg imũ etee futat mama'e apou akou. Wenuw etee futat 'ga 'gã je'ega. U'akwaawa 'ga erawau eruanupa. A'eramũ 'gã najuejue etee futat 'ga futaa. Janeruwarete 'ga nanẽ 'ga futaa nũ.

3

Juã Batista 'ga remimome'ufet (Mateu 3.1-12; Maku 1.1-8; Juã 1.19-28)

¹⁻² Amunawe'em ipe Juã 'ga rekoramũ Janeruwarete 'ga oje'ega 'ga upe rakue:

—Ekwap jeje'ega mome'wau 'gã nupe— 'jau Janeruwarete 'ga 'ga upe rakue, Sakari 'ga ra'yra 'ga upe rakue. —Ikwaapare'ema 'gã nupe jeje'ega mome'wau ewau— 'jau 'ga 'ga upe.

Tiperiu 'ga te futat 'wyriarareteramũ 'ũina romanũ 'gã nupe. Kĩsi kwara magwapa 'ũina 'wyriar ymanamũ 'gã nupe. A'eramũ 'ga 'wyriarareteramũ 'ga renauwe futat tesirũmera 'gã 'ga imogyau 'wyr'ar'aramũ 'gã nupe. Põsiu Piratu 'ga 'ũina 'wyriaramũ Judeja ywy pewara 'gã nupe. Erote 'ga 'ũina 'wyriaramũ Garireja ywy pewara 'gã nupe. Erote 'ga rewirera 'ga, Filipe 'ga 'ũina 'wyriaramũ Iturea ywy pewara 'gã nupe. Trakoniki ywy pewara 'gã nupe nanẽ nũ. Lisaniyas 'ga 'ũina 'wyriaramũ Apireni ywy pewara 'gã nupe. Aipo 'gã jemogyramũ Anasi 'ga akou 'wyriaramũ mainana 'gã nupe Kaifasi 'ga retee.

Aipo 'gã jemogyramũ Janeruwarete 'ga oje'ega Juã 'ga upe:

—Ekwap jeje'ega mome'wau 'gã nupe— 'jau 'ga 'ga upe, Sakari 'ga ra'yra 'ga upe.

³ Ojeupe 'ga porogytapaw ire Juã 'ga awau akou kwe pe. Jotãuy pewara 'gã nupe 'ga awau Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau akou.

—Peru'arasig te awi pejetywera. Pepoit tãmejẽ pejetywera awi. A'eramũ je pejetywera awi pepoir ire je pẽ pymĩau 'y pe. A'eramũ Janeruwarete 'ga petywera moia pẽ nui— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁴ Isai 'ga je'eger imū etee futat Juā 'ga awau imome'wau 'gā nupe nū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga je'egi Isai 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ojeupe 'ga 'e kwasiaa inuga ka'aran are 'gā nupe rakue:

“Peu 'ga amū rekoi wafukaita amunawe'em ipe.

Janeruwarete 'ga porogyta are ae mu'jau, Jarejararete 'ga rura futarukaa 'gā nupe.

'Pe'je Janejararete 'ga rape katu'oka imonou 'ga renune.

Pepyo esage etee futar iki imonou imojewarawe'em.

Wwyaty'ria nanē ene imomēmōumap nū.

⁵ Wwyperewa ene imatyneema 'jau. A'eramū akware'emamū futat pe awau ywy kwara matyneem ire.

Ikwakwara ene imomēmōu', 'jau 'ga wafukaita.

⁶ A'eramū nan ene iaporamū, 'gā najuejue etee futat ae katu'okara 'ga kwaapa,

'A'jea futat Janeruwarete 'ga ae katu'ogi ra'e', e'i nipo 'gā 'gā nupe najuejue etee”

'jau Isai 'ga ikwasiaa Juā 'ga ree inuga 'gā nupe.

⁷ A'eramū 'gā awau kwaiwete ajatykau Juā 'ga ree numiamū ojepymīāukaa 'ga upe numiamū. “Y pe 'ga je pymī re nipo Janeruwarete 'ga je rerekou tywere'ema jetywer are”, 'jau 'gā ojeupe numiamū. A'ere Juā 'ga 'i etee 'gā nupe:

—Naani. Pejetywer awi ra'ne pepoit. A'ere te je pē pymī— 'ga 'i etee 'gā nupe ojee 'gā jatykaramū.

A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Janeruwarete 'ga imāra'ne pē nee. Pētywer are 'ga mara'neramū pē nee. A'eramū nipo 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. “Ene'me awi”, pe'je awi jee. A'jea futat nipo 'ga pē nerekou tyweretei. “Nore rerekou tywera'uweri 'ga”, pe'je awi. A'jea futat 'ga pē nerekou tyweri nipo— 'jau Juā 'ga 'gā nupe.

⁸ —Pe'je pejewau mama'e esage mū apou pejetywer awi pejepoira re-saukaawamū kūi— 'jau 'ga oje'ega moywyräfena 'gā nupe.

—“O'meramū 'ga 'i”, pe'je kasi jee ne. “Je 'ā Abraão 'ga juapyrera te. A'eramū 'ga a'eramū je rerekou tywere'em”, pe'je kasi ne. Janeruwarete 'ga ifutar ire amunipo 'ā 'ga ita mu'jagi Abraão 'ga juapyreramū.

⁹ Sā'ā ae 'ywa i'a a'wyre'ema iypy mosoga. A'eramū erawau imonou imo-moa tata pe. Nan tee futat 'ga pē nerekoi pejetywer awi pepoire'emamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁰ A'eramū 'gā 'jau Juā 'ga upe:

—Ma'ja ajee ore aruapo a'eramū orotywer awi oropoiawamū 'ū?— 'jau 'gā 'ga upe.

—Au'je ki pejejee etee pejejea'ar ire. Najuejue etee ki 'awamū pejejuka esage pejejee.

¹¹ Taity kwaiwete ma'eramū pemono ape taitye'ema 'gā nupe. Emi'uram kwaiwete ma'eramū pēē mama'e monou emi'urame'ema 'gā nupe nū— 'jau 'ga 'gā nupe, aipoa ojeupe 'gā 'eramū.

¹² A'eramū 'wyriara upe ka'aranū pyykara 'gā oje'ega Juā 'ga upe nū:

—Ma'ja ajee ore aruapo orojee, orotywer awi oropoiawamū nū'ū?— 'jau 'gā 'ga upe.

¹³ A'eramū Juā 'ga 'jau ka'aranū pyykara 'gā nupe:

—Au'je ki ka'aranū muruu re 'gā nui. 'Wyriara je'eg imū etee futar iki ka'aranūa pepyyk pejekou 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe, aipo ojeupe 'gā 'eramū.

¹⁴ A'eramū jefaruu 'gā 'jau 'ga upe nū:

—Ore nū'ū? Ma'ja ajee ore aruapo orotywer awi oropoiawamū 'ū?— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Juā 'ga 'jau jefaruu 'gā nupe:

—“Ka'aranūā tejupe imure'emamū je ene nupāi ne”, ere kasi 'awamū 'gā nupe ne, 'gā je'ēwu'jage'ema ne. Mama'ea a'jea etee futat imome'wau ekou. “Temepy'i'ia je nafutari”, 'jawe'em pēē pejekou. “Temepyyua te je afutat”, 'jawe'em futat pejekou— 'jau 'ga jefaruu upe. —Pejeporowyky repy are etee futat pēnekōēāi pejekou— 'jau 'ga 'gā nupe. “Topoit tetywer awi 'jau” 'jara 'gā jefaruu 'gā nupe 'ga 'jau poromū.

¹⁵ Aipo 'gā nupe Juā 'ga 'eramū 'gā amū 'upa 'ga porogyta renupa.

—Janeruwarete 'ga remimurera 'ga nipo kweramū ki sa— 'jau 'gā ajaupe 'upa. —'Ga futat nipo ae katu'okara— 'jau 'gā 'upa ajaupe.

¹⁶ Aipo 'gā 'eramū Juā 'ga enupa. A'eramū 'ga oje'ega 'gā nupe:

—Naani. Naae katu'okara rūi je. Naje rūi 'ga remimurera— 'jau 'ga 'gā nupe, aipo ojeupe 'gā 'eramū. —Naani. Janeruwarete 'ga remimura 'ga 'ā kūima'eteetea te— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —Je naani. Je akotee'i ma'ea te. Apoat te je 'ga tekou— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —Je 'ā a'jea futat apymī pēē 'y pe tekou. A'ere je rewiri 'ut ma'e 'ga te Jarejuwarete 'ga 'Agesage muri pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau. —'Ga te amut 'Uwarete 'ga 'Agesagea werowiaaramū pē nupe. Werowiare'ema 'gā nupe te ajee 'ga namuri futari U'aga. Werekotywerete futat nipo 'ga 'gā.

¹⁷ Sā'ā ae juowuuran ape 'oga. A'eramū 'ā ae a'yi esage imū'jāu jui. A'eramū 'ā ae iapefera monou tata pe. Nan tee futat nipo 'ga werowiare'ema 'gā monou mama'eukwaawa rappyaw ipe. Aipoa tata nowewi futari. Nitywi futari imowepara 'ga amū— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹⁸ A'eramū Juā 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Peru'arasig tee awi pejetywera. Pepoit pejetywer awi. Pejetywer awi pēpoiweramū Janeruwarete 'ga imoia pē nui— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

¹⁹⁻²² A'eramū 'gā a'eramū kwakwai'i opoia otywer awi. A'eramū Juā 'ga otywer awi 'gā poiramū 'gā pymiāu 'y pe.

'Ype Jejuī 'ga pymiāwet

(Mateu 3.13-17; Maku 1.9-11; Juā 1.31-34)

'Gā pymiāw ire Jejuī 'ga 'ua 'gā pymiāw ipe owaēma 'ga upe. A'eramū Juā 'ga Jejuī 'ga monou ipymiāu 'y pe.

Juā 'ga opymī re Jejuī 'ga oje'ega monou u'ama 'Uwarete 'ga upe. Ojeupe 'ga je'ega monoramū Janeruwarete 'ga U'agesage mua 'ga upe. Pykau 'jawe 'ua ojypa 'ga jasi'ywarimū wapyka. Ywag awi 'ga upe U'agesage jywamū Janeruwarete 'ga oje'ega Jejuī 'ga upe.

—Ene te 'ā Jera'yraretea. Ene 'ā jeremifutararetea. Ene 'ā je muorypararetea ejee— 'jau 'ga wa'yra 'ga upe oje'ega mua.

Anure Erote 'ga Juā 'ga munewukaa 'gā nupe. Erote 'ga 'wyriaramū peuwara 'gā nupe. A'eramū 'ga 'ga munewukaa. Erote 'ga wewirera 'ga remireko ēē pojekau 'ga wi, Erotiasi ēē pojekau 'ga wi. A'eramū Juā 'ga 'jau 'ga upe:

—Nia'wyri nanuara. Ejewirera remirekoa 'ā erepojeka 'ga wi. Nenea'wyri ene ra'e. Kwaiwete enetywera ra'e— 'jau Juā 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga a'eramū Erote 'ga mamara'neukaa ojee. A'eramū 'ga Juā 'ga munewukaa 'gā nupe.

Jejuī 'ga pytunet *(Mateu 1.1-17)*

²³ Trīta kwara magwaw ire Jejui 'ga awau 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga porogyta are.

Jose 'ga Jejui 'ga ru'wyrā.

Eli 'ga Jose 'ga ruwa.

²⁴ Matate 'ga Eli 'ga ruwa.

Levi 'ga Matate 'ga ruwa.

Meki 'ga Levi 'ga ruwa.

Janai 'ga Meki 'ga ruwa.

Jose 'ga Janai 'ga ruwa.

²⁵ Matatiasi 'ga Jose 'ga ruwa.

Amosi 'ga Matatiasi 'ga ruwa.

Naum 'ga Amosi 'ga ruwa.

Esi 'ga Naum 'ga ruwa.

Nagai 'ga Esi 'ga ruwa.

²⁶ Maate 'ga Nagai 'ga ruwa.

Matatiasi 'ga Maate 'ga ruwa.

Semei 'ga Matatiasi 'ga ruwa.

Jose 'ga Semei 'ga ruwa.

Jota 'ga Jose 'ga ruwa.

²⁷ Joanã 'ga Jota 'ga ruwa.

Resa 'ga Joanã 'ga ruwa.

Soropapeu 'ga Resa 'ga ruwa.

Saratieu 'ga Soropapeu 'ga ruwa.

Neri 'ga Saratieu 'ga ruwa.

²⁸ Meki 'ga Neri 'ga ruwa.

Ati 'ga Meki 'ga ruwa.

Kosã 'ga Ati 'ga ruwa.

Ematãu 'ga Kosã 'ga ruwa.

Eri 'ga Ematãu 'ga ruwa.

²⁹ Josue 'ga Eri 'ga ruwa.

Eriese 'ga Josue 'ga ruwa.

Jorim 'ga Eriese 'ga ruwa.

Matate 'ga Jorim 'ga ruwa.

Levi 'ga Matate 'ga ruwa.

³⁰ Simeão 'ga Levi 'ga ruwa.

Juda 'ga Simeão 'ga ruwa.

Jose 'ga Juda 'ga ruwa.

Jonã 'ga Jose 'ga ruwa.

Eriaki 'ga Jonã 'ga ruwa.

³¹ Merea 'ga Eriaki 'ga ruwa.

Mena 'ga Merea 'ga ruwa.

Matata 'ga Mena 'ga ruwa.

Natã 'ga Matata 'ga ruwa.

Davi 'ga Natã 'ga ruwa.

³² Jese 'ga Davi 'ga ruwa.

Opete 'ga Jese 'ga ruwa.

Poasi 'ga Opete 'ga ruwa.

Sara 'ga Poasi 'ga ruwa.

Nasom 'ga Sara 'ga ruwa.

³³ Aminatape 'ga Nasom 'ga ruwa.

Amin 'ga Aminatape 'ga ruwa.

Arni 'ga Amin 'ga ruwa.

Esrom 'ga Arni 'ga ruwa.

Peres 'ga Esrom 'ga ruwa.

Juda 'ga Peres 'ga ruwa.

³⁴ Jako 'ga Juda 'ga ruwa.

Isaki 'ga Jako 'ga ruwa.

Abraão 'ga Isaki 'ga ruwa.

Tera 'ga Abraão 'ga ruwa.

Nako 'ga Tera 'ga ruwa.

³⁵ Seruki 'ga Nako 'ga ruwa.

Ragau 'ga Seruki 'ga ruwa.

Faleki 'ga Ragau 'ga ruwa.

Eperi 'ga Faleki 'ga ruwa.

Sara 'ga Eperi 'ga ruwa.

³⁶ Kainã 'ga Sara 'ga ruwa.

Arfasate 'ga Kainã 'ga ruwa.

Sem 'ga Arfasate 'ga ruwa.

Nue 'ga Sem 'ga ruwa.

Lameki 'ga Nue 'ga ruwa.

³⁷ Metusarem 'ga Lameki 'ga ruwa.

Enoki 'ga Metusarem 'ga ruwa.

Jarete 'ga Enoki 'ga ruwa.

Maleleu 'ga Jarete 'ga ruwa.

Kainã 'ga Maleleu 'ga ruwa.

³⁸ Enosi 'ga Kainã 'ga ruwa.

Sete 'ga Enosi 'ga ruwa.

Atãu 'ga Sete 'ga ruwa.

Janeruwarete 'ga Atãu 'ga ruwa. Atãu 'ga ae ypy ypya. Janeruwarete 'ga remi-
apo ypyfera 'ga. A'eramũ 'ga a'eramũ Atãu 'ga ruwa Jarejuwaretea
futut.

4

Amunawe'em ipe Jejuí 'ga rerawaawet

(Mateu 4.1-11; Maku 1.12-13)

¹ Y pe 'ga jepymĩ re Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejuí 'ga rerawau amu-
nawe'em ipe 'ga rerekou.

² Kwarêta 'ara 'ga imagwapa akou ojemi'ware'ema. A'eramũ 'ga
opy'arayparamũ akou.

A'e pe 'ga rekwaw ipe mama'eukwaawa 'wyrriara 'ua 'ga resaka. "Taesak
'ga poirã 'uwa 'ga rerowiar awi 'jau kwy", 'jau ojeupe etee futut. "Teje'ega
taenuwukat esaka 'ga upe 'jau kwy", 'jau 'ũina ojeupe etee futut numiamũ.

³ A'eramũ oje'ega Jejuí 'ga upe:

— "Ku'jywa 'ga ra'yra je", ere 'ã. A'eramũ ene ita mu'jaga ejemi'uramamũ—
'jau mama'eukwaawa 'wyrriara Jejuí 'ga upe.

⁴ Aipo ojeupe 'eramũ Jejuí 'ga 'jau jupe:

—Naani. Naene rũi je arowiat tekou. Tejuwarete 'ga etee te je arowiat
tekou. Jeruwarete 'ga e'i ore: "Nawemi'uram are tee rũi ae rekoi", 'jau ore
jepi— 'jau 'ga jupe. —Oreruwarete 'ga te 'ã ae mogoara— 'jau etee 'ga jupe.

⁵ A'ere mama'eukwaawa 'wyrriara 'ga rerawau 'ga rorojeupia ywytyr
apyte'rarimũ nũ. Peu 'ga rerowaem ire mama'eukwaawa 'wyrriara ywy
resaukaa 'ga upe. Mama'ea ipype ajemogy ma'e reewe futut esaukaapap 'ga
upe. Kamêsiete futut ywy pypewara resaukaa 'ga upe.

⁶⁻⁷ —Ejuwarete 'ga rerowiar awi ene poir ire 'agera tomonopap enee 'jau—
'jau mama'eukwaawa 'wyrriara Jejuí 'ga upe. —Tejerowiarãmũ tomonopap

enee 'jau— 'jau 'ga upe oporogytau, mama'e resaukaa 'ga upe. —Ymā te ako 'ga 'agera muri jee ikue. A'eramū je ene tejerowiarāmū 'agera monoupap enee nū. A'eramū je ene mogou 'wyriarareteramū 'agera mama'e upe. A'eramū ene e'ŷina jeje'eg imū etee futat 'wyriaramū 'gā nupe. Je te omono enee temuoryw ire— 'jau mama'eukwaawa 'wyriara Jejuī 'ga upe.

⁸ A'eramū aipo ojeupe 'eramū Jejuī 'ga 'jau jupe:

—Naani. Ymā Jeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are 'ga amū upe rakue. “Je te 'ā Pējararetea. Je te 'ā Pēnuwaretea. A'eramū ki pēē jeje'ega etee enupa pejejemogyau. Je te ki je muoryp pejepe pejejemogyau”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue— 'jau etee 'ga jupe.

⁹ A'ea ywyty'rar awi mama'eukwaawa 'wyriara Jejuī 'ga rerawau Jerusareg ipe nū. Janeruwarete 'ga mogytaawa apyte'rarimū 'ga rerawau erojeupia. Ywatewate 'ga mogytaawa. A'eramū 'jau 'ga upe nū:

—Ku'jywa 'ga ra'yra 'ā ene. A'eramū ene ewau epoa 'aw awi. Nerepena'uweri ewau. Jaruete ereo e'aa.

¹⁰⁻¹¹ Eneruwa 'ga futat oje'ega okwasiarukat pē nee rakue:

“Tejepyriwara 'gā je omono enee.

A'eramū 'gā ojejukau ene ree. A'eramū ene ejemokanāje'ema ewau e'aa.

Epya miamū ene imokanāje'ema ita are”,

'jau ako Ku'jywa 'ga ka'arana kwasiarukaa wa'yra 'ga ree ikue— 'jau mama'eukwaawa 'wyriara Jejuī 'ga upe.

“Omorytee pa je 'ga kwy”, 'jau ojeupe numiamū.

¹² A'ere Jejuī 'ga 'i etee jupe:

—A'jea futat aipo 'ea numiamū. A'ere je narowiari futari eneje'ega. Jeruwarete 'ga ka'arana okwasiarukat 'ga amū upe nanē nū: “A'jea futat sipo ajee 'ga jejukai je ree, pe'je kasi jee ne, je rērowiare'ema ne”, e'i 'ga ikwasiarukaa ajepeja 'ga upe rakue— 'jau 'ga jupe. —A'eramū je eneje'ega mojerowiare'ema— 'jau Jejuī 'ga mama'eukwaawa 'wyriara upe.

¹³ A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara awau Jejuī 'ga wi. “Anurenure'i nipo tomorytee 'ga 'jau kwy”, 'jau awau ojeupe etee futat.

Jejuī 'ga porowyky ppyruga

(Mateu 4.12-17; Maku 1.14-15)

¹⁴⁻¹⁵ Mama'eukwaawa 'wyriara ojewi io re Jejuī 'ga ojewya awau Garireja wpy pe nū. 'Ga Ruwarete 'ga 'Agesagea 'ga rerekou. A'eramū 'ga a'eramū awau kwe pe watau akou. Judeu 'gā jatykaaw ipe 'ga awau akou 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga je'eg are. A'eramū 'ga renuparera 'gā 'jau ajaupe:

—Ae mu'e katuram 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe. —'Ga porogyta are pa 'ā jeporenuwiwaramū nū. Esage te 'ā 'ga porogyta ra'e a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā 'ga rera mokwasi'wau.

—Esage 'ga porogyta ra'e— 'jau 'gā 'ga rera mokwasi'wau amunawa pype.

Nasare pe Jejuī 'ga oawet

(Mateu 13.53-58; Maku 6.1-6)

¹⁶⁻¹⁷ A'ere Jejuī 'ga awau ojewya oje'wyr ipe nū, Nasare pe nū. Waranupawer ipe 'ga awau ojewya nū opytuna 'gā nesaka. Morowykye'ema rupi 'ga awau osou judeu 'gā jatykaaw ipe wapyka oporogytau 'gā nupe. Wemiapo etee futat 'ga iapou 'gā nupe. 'Gā jatykapaw ire 'ga awau afu'ama 'gā mogytaawa rowase katy. A'eramū ajatykaawa raarana 'ga ka'arana monou 'ga po pe. A'ere 'ga ipypekau esaka. A'eramū 'ga Isai 'ga remikwasiarer ipe ipypekau esaka. Isai 'ga Janeruwarete 'ga je'ega mome'warera rakue. A'eramū 'ga oje'ega Isai 'ga upe rakue. A'eramū Isai 'ga ojeupe 'ga je'egawera kwasiaa inuga ka'aran are. Aipoa ka'arana kwasiaripyre Jejuī 'ga imogytau 'gā nupe:

18 “Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rereko”,
'jau 'ga u'ama imogytau.

“'Ga 'ā je mono morogyta esage mome'waramū itywerete ma'e 'gā nupe.

'Ga 'ā je mono moromunepawa pypewara 'gā mū'jāukaa jee.

'Ga 'ā je mono eae'ema 'gā mamā'ēukaa.

'Ga 'ā je mono 'gā nemirereko tywerete 'gā mū'jāukaa 'gā nui jee.

19 'Ga futat 'ā je mono, “Awamū Janeruwarete 'ga ae katu'ogi' 'e
mome'waukaa jee 'gā nupe”,
'jau 'ga imogytau u'ama 'gā nupe.

20 Imogytapaw ire 'ga ka'arana mamana nū. A'ere 'ga ka'arana monou ojeupe
imuaraera 'ga po pe nū. 'Ga po pe imono re 'ga awau wapyka 'ūina.

A'eramū peuwara 'gā ajemogyau oporesagamū 'ga ree.

—Awyi are te Isai 'ga ka'arana kwasiari rakue? “Je ree 'ga ikwasiari inuga
rakue”, e'i sipo kwe 'ga i?— 'jau peuwara 'gā ajaupe.

21 A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Ga remikwasiarer imū etee futat je ruri— 'jau 'ga 'ūina wapyka oporogy-
tau 'gā nupe.

22 A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Ae mu'e katuram 'ga ra'e nū'ū. Jane 'jawewara 'ga agawewi 'ā.
A'etea 'ga morogyta esagea omome'u janee— 'jau 'gā aipo 'ga 'e 'ga renamū.

A'eramū 'gā amū 'jau:

—Najose 'ga ra'yra 'ga rūi nipo ki sa? Maran ajee 'ga ae mu'ei aipo 'jau ki
'ei— 'jau amumera 'gā ajaupe.

23 A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—“Aeremiapoe'ema 'awamū eapo amū ore”, pe'je 'ā jee. “Kafanaū pe
'ā ereapo futat. A'eramū ene 'au nanē iapou nū”, pe'je 'ā jee— 'jau 'ga 'gā
nupe. —“Earanupawer ipe eapo ore”, pe'je 'ā jee. “Ojero'wu ma'e 'gā 'ā
erekatu'ok rai'i. A'ere 'awamū ene ejete futat erejekatu'ok”, 'jau nipo pēē
jee. —“Kafanaū pe 'ā ojero'wu ma'e 'gā erekatu'ok rai'i. A'eramū ene 'awamū
earanupawer ipe taetu nanuara apou ore. Ore 'ā enepytuna futat. A'eramū
ene epytunamū taetu ore katu'oka. Taruesak orokatu'oga 'jau', 'jau nipo pēē
jee— 'jau 'ga 'gā nupe.

24 —Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga amū oo kwe pe 'ga je'ega
mome'wau. A'eramū kwe pewara 'gā jēmī 'ga je'ega rerowiaa. A'ere 'ga 'wyr
ipewara 'gā jēmī nuerowiari 'ga. 'Ga pytuna 'gā miamū 'ga rerowiare'ema
ajemogyau— 'jau Jejui 'ga oje'wyr ipewara 'gā nupe. —Nan tee futat kwe pe-
wara 'gā je rerowiari. A'ere je'wyr ipewaramū jēmī naje rerowiari pejepe—
'jau 'ga 'gā nupe.

25-26 —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Eliasi 'ga monoi ajepeja amunaw ipe
rakue, Sarepata pe rakue. Sidoma wyw pe aipo 'upa. Peu futat 'ga 'ga monou
kūjā ēē upe rakue, imen manū ma'efera ēē upe rakue. NaIsraeu juapyrera
rūi ēē. A'etea Janeruwarete 'ga Eliasi 'ga monoukat imoporogytaukaa ēē upe.
“Ene ejot ekou jeremi'urama rerua jee”, 'jau 'ga ēē upe. Muapyra kwara
u'aa amana okyre'ema. A'eramū 'gā nemi'urama opapa 'gā nui. A'eramū 'gā
a'eramū ty'ara rerajemogyau— 'jau 'ga imome'wau ojepyriwara 'gā nupe. —
Kwaiwete agawewi futat judeu 'gā jemogyi peu ty'ara rerajemogyi. A'etea
Janeruwarete 'ga ēē upe etee futat mama'e nomateepawukari.

27 Nānēwējēmī futat Janeruwarete 'ga judeue'ema 'ga amū katu'oka 'ga
pito'om awi nū, Naamā 'ga katu'oka 'ga pito'om awi nū. Kwaiwete agawewi
futat ipito'om ma'e 'gā Israeu juapyrera 'gā jemogyi peu. A'etea 'ga
judeue'ema 'ga etee okatu'ok 'gā nui. Siria wyw pewara 'ga 'ga ikatu'ogukaa
Eliseu 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

28 —Najudeu 'gã etee rūi 'ga opoat— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

A'e renupawe 'gã amara'neramū Jejui 'ga ree.

29 A'eramū 'gã 'ga rerawau wyytyra rupi 'ga rerojeupia 'ga rerawau iapye'rarimū. 'Ga rerawau 'gã iāāpyraya 'arimū 'ga rerawau.

—Simono 'ga imomoa ijukau— 'jau 'gã ajaupe numiamū.

30 A'ere 'ga kwawi 'gã pyterimū awau kwe pe 'gã nui.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Maku 1.21-28)

31 Ajepeja 'gã 'wyrarete pe Jejui 'ga awau, Kafanaū pe. Garireja wyy pype Kafanaū 'jawa amunawa 'upa. A'e pe 'ga awau 'gã mu'jau Jarejuwarete 'ga ree. Morowykye'ema rupi jūdeu 'gã mu'jau akou 'ga ree.

32 'Wyiara 'jawe 'ga oporogytau 'gã nupe. A'eramū 'ga 'gã moporesaka etee ojee.

—Kuu. 'Ga pa'e aipo e'i ae mu'jau ra'e nū— 'jau 'gã ajaupe. —NaMoisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã 'jawe rūi 'ga porogytai. Moisesi 'ga 'eawer are moromu'jara 'gã Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat 'gã ae mu'ei— 'jau 'gã ajaupe. —A'ere Jejui 'ga nanarūi. U'eawer imū etee futat 'ga jane mueapyoi ee— 'jau 'gã ajaupe, oporesagamū 'ga ree.

'Ga porogyta renupa etee ajemogyau, ojeupe 'ga 'eramū. Jūdeu 'gã jatykaawa pype 'ga oporogytau 'gã nupe.

33 A'e pype mama'eukwaawa rerekwara 'ga amū akou. A'eramū 'ga maufukaīta:

34 —Jejui! Nasare pe waranup ma'eramū je 'i ene upe: Ma'ja are te ereko ki sa?— 'jau mama'eukwaawa Jejui 'ga upe. —Ore momapa te erejot ra'e? Akwaap je ene. Jane 'arimūwara 'ga remimurera te 'ā ene— 'jau mama'eukwaawa Jejui 'ga upe.

35 A'eramū 'ga 'jau jupe:

—Epije ene ekou. Ere ejepe'au 'ga wi— 'jau Jejui 'ga jupe.

A'eramū 'ga piREWARA 'ga wi uēmawamū 'ga moywyrupāu. A'ere namuayrūi 'ga uēma 'ga wi.

36 A'eramū esakarera 'gã opiryyjamū 'ga piREWARA pe'aramū. A'eramū taetu 'gã oporesagamū 'ga ree. A'eramū 'gã 'jau ajaupe:

—Kuu. Opājē mū futat ako 'ga mama'eukwaawa pe'ai 'ga wi ko— 'jau 'gã ajaupe. —Mama'eukwaawa miamū 'ā pājēa. Jejui 'ga taetu pājēreteā. Sā'ā 'ga mama'eukwaawa pe'aa 'ga wi— 'jau 'gã ajaupe.

37 Mama'eukwaawa wejue 'ga imonou 'ga wi. A'eramū taetu Jejui 'ga rera okwasi'wau Garireja wyy pype kamēsīete, amunawa moymoyka.

Pedro 'ga rojo ēē

(Mateu 8.14-17; Maku 1.29-39)

38 Jūdeu 'gã jatykaaw awi uēm ire Jejui 'ga awau Simāo 'ga rog ipe. Simāo 'ga rojo ēē oro'yramū 'upa. A'eramū 'gã 'jau Jejui 'ga upe:

—Waiwa ēē iro'y 'upa. Ejot ēē resaka ēē ro'y awi— 'jau 'gã 'ga upe.

39 A'erauwe Jejui 'ga awau ēē resaka. A'eramū 'ga 'jau ēē ro'y upe:

—Ejepe'a ēē wi— 'jau 'ga ēē ro'y upe.

A'erauwe ēē ro'ya oia ēē wi. A'erauwe ēē afu'ama awau mama'e apou 'gã nupe 'gã mojemi'waa.

40 Kaaruwamū peuwara 'gã ojero'wu ma'e 'gã nerua esaukaa Jejui 'ga upe. Opoa etee agawewi 'ga imonou 'gã 'arimū. A'etea ojero'wu ma'e 'gã ojekatu'okapap.

41 Kwaiwete 'gã nui 'ga mama'eukwaawa pe'au.

—Pejepe'a 'gã nui— 'jau Jejui 'ga 'gã piREWARA upe.

A'eramū mama'eukwaawa awau wafukaita:

—Jane 'arimūwara 'ga ra'yra te 'ā ene— 'jau wafukaita 'ga upe. —Orokwaaw ore ene— 'jau mama'eukwaawa wafukaita 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eramū 'ga 'jau mama'eukwaawa upe:

—Peafukai awi pejewau— 'jau 'ga jupe.

⁴² Ai'iwe, ppytu'nīnauwe, Jejuī 'ga afu'ama awau awotywe'eme oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe. A'ere Kafanaū pewara 'gā nuri 'ga rekaa. 'Ua owaēma 'ga upe. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ereo awi. Taruenup eneporogyta 'jau— 'jau 'gā 'ga upe numiamū.

⁴³ A'ere 'ga 'i etee 'gā nupe:

—Naani. Peuwara amunaw ipe je oi nū— 'ga 'i etee 'gā nupe, “Epyta” ojeupe 'gā 'eramū. —Janeruwarete 'ga je mono kwe pe nū. “Kwe pe ekwap je mome'wau 'gā nupe”, e'i 'ga jee. “Pejetywer awi pēpouriweramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū”, ta'e 'gā nupe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁴ Najuejue etee futat 'ga awau akou imome'wau 'gā nupe. Judeu 'gā jatykaaw ipe etee te futat 'ga awau akou imome'wau. Amunawa moyka imome'wau akou.

—Awamū Janeruwarete 'ga 'wyrarareteramū janee. Pejetywer awi pe-poiramū 'ga pē mogyi wemiayuwamū— 'jau 'ga awau akou imome'wau 'gā nupe.

5

Jejuī 'ga remimu'e ppy 'gā (Mateu 4.18-22; Maku 1.16-20)

¹ Genesare ypia reme 'y'warimū Jejuī 'ga 'amamū kwaiwete 'gā 'ua ajatykau 'ga ree, 'ga porogyta renupa. Ojopyppypyka 'gā 'ua.

² A'eramū Jejuī 'ga yaruū resaka. Mukūi yaruua 'ua ojekoka 'upa. Yara jara 'gā ū'jāumap yar awi. Taityuua 'gā ipireita 'upa.

³ A'eramū Jejuī 'ga awau u'aa Simāo 'ga yara pype.

—Ty pyteripe'i eyara emono jee— 'jau 'ga Simāo 'ga upe.

A'erauwe 'ga imonou ty pyteripe'i 'ga upe. A'erauwe Jejuī 'ga wapyka oporogytau 'yisiga pypewara 'gā nupe 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are.

⁴ Oporogytapaw ire 'ga 'jau Simāo 'ga upe:

—Týpyu'i pype eyara emono— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —A'eramū ene eirū 'gā netee taityuu imomoa esaka— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

⁵ —Aruetyg ore koypyunamuku arakou ko nū'ū. A'ere nojega'i amū ore ko nū'ū. A'ere 'ā ene te ere ore. A'eramū ore imomoa esaka nū'ū— 'jau Simāo 'ga 'ga upe. —Ko aje e ore imonoī esaka nū.

⁶ Etyg ppyrauwe ipira ojejaga taityuu pype 'gā nupe imatyneema. Kwaiwete ipira ojejaga ipype 'gā nupe. A'eramū imonoroka werewi. Omonorok ja'wyja'wy futat. Ipira rarefe'ria te.

⁷ A'eramū 'gā ojepoetyka opytuna 'gā nupe:

—Pejot imatāu ore pyri 'wei. Kwaiwete ipiraa. Norefuaakari ore ee— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā 'ua 'gā nepejāna. 'Ua owaēma 'gā nupe. A'eramū 'gā imatāu 'gā pyri, mukūja yaruū matyneema ipira pyu. Ipira poyja yara motypywyka werewi 'gā nupe.

⁸⁻⁹ Ipiraa ojeupe i'aramū 'gā ajemogymogyau etee 'gā kyjea 'gā nerekou. Ipiraa 'gā moporesaka etee oje.

—Kuu. Kwaiwete ipiraa. Awýja te koromū ako nū'ū? Ae rekoetea nuapoa'uweri nanuara. Ku'jywa 'ga te nipo 'ā ako nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramũ Simão Pedro 'ga awau wenupy'ãu wapyka Jejuí 'ga rowase.

—Eryry'gi je wi. Jetywet noko je jepi 'ja. Ene te 'ã eneresage. A'eramũ ene je pyri epytawe'em— 'jau Pedro 'ga Jejuí 'ga upe.

¹⁰ Tiago 'ga, Juã 'ga. Mímera 'gã Pedro 'ga porowyky irũa. 'Gã nuwa rera Sepeteu, Tiago 'ga ruwa, Juã 'ga retee. Mímera 'gã ajemogyau oporesagamũ ipira are. A'eramũ Jejuí 'ga 'jau Simão 'ga upe, 'ga poirũ 'gã neewe:

—Pêporesag awi ee. 'Awamuete je 'ã pê mu'ei. Naipira rewara rũi pẽ 'awamũ. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara te pẽ 'awamũ— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

¹¹ A'erauwe 'gã yaruu mojekoka imonou 'yisig are. Peu etee futat 'gã yaruu rejaa inuga taityuu reewe. A'eramũ 'gã awau Jejuí 'ga rupi.

Ipito'om ma'e 'ga

(Mateu 8.1-4; Maku 1.40-45)

¹² Amunawaretea mũ pype Jejuí 'ga rekoramũ, ipito'om ma'e 'ga amũ 'ua owaẽma 'ga upe. Ymã te ipito'om ma'e 'gã nokoi futari opytuna 'gã pype rakue. Okyje 'gã ipito'om ma'e 'gã nui. 'Gã pito'oma pyyg awi 'gã kyjei. A'eramũ 'gã muku 'gã mýina ojewi. A'eramũ aipo ipito'om ma'e 'ga Jejuí 'ga resakawe awau ojenuga 'upa ywyu 'ga rowase.

—Je resag ape, ki Ku'jyp. “Jejuí 'ga ae katu'okara”, e'i 'gã jee. A'eramũ je tejuu tejesaukaa enee. Je ree ejemuaẽmiweramũ je mokã 'ẽ ape— 'jau 'ga 'ga upe.

¹³ Aipo ojeupe 'erauwe Jejuí 'ga opo monou 'ga 'arimũ:

—Ko ajee je ene mokã 'ẽi 'wei— 'jau Jejuí 'ga 'ga upe.

Oje'arimũ 'ga po mono pyyrauwe okã 'jãu 'ga pito'oma 'ga wi. A'eramũ futat 'ga pira ojekatu'oka.

¹⁴ A'erauwe Jejuí 'ga 'jau 'ga upe:

—Eremome 'u kasi emokã 'ẽawera tekotee 'gã nupe ne. Ere ewau ejesaukaa mainana 'ga upe ra'ne. “Je resag ape. Jepito'omã okã 'ẽ je wi”, ere ewau 'ga upe. “A'jea futat ra'e”, te'i 'ga enee 'jau, ene resaka 'jau— 'jau Jejuí 'ga 'ga upe. —A'ere ene ejeymawa mũ rerawau 'ga upe. A'eramũ 'ga iapyau Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa enekã 'ẽawer are— 'jau Jejuí 'ga 'ga upe. —Moisesi 'ga 'eawer imũ etee futat ene ejeymawa mũ rerawau iapyaukaa Jarejuwarete 'ga muorypawamũ. Ejeymawa mũ rapyaukara ene ekã 'ẽawera resaukaawa futat— 'jau Jejuí 'ga ipito'om ma'efera 'ga upe.

¹⁵ 'Ga mokã 'ẽnamũ Jejuí 'ga rera okwasi'wau amunawa moymoyka. A'eramũ futat 'gã ojeko 'woka 'ga piara rupi ajatykaupap 'ga ree. 'Ga porogyta renupa 'ua, ojekatu'ogukaa nanẽ 'ua 'ga upe nũ.

¹⁶ A'eramũ futat Jejuí 'ga uẽma etee 'gã nui. Awotywe'eme 'ga awau oporogytau 'Uwarete 'ga upe 'ũina.

Iteu ma'e 'ga

(Mateu 9.1-8; Maku 2.1-12)

¹⁷ Anure 'gã ajatykau Jejuí 'ga ree. Jerusareg awi, Garireja wyy awi, Judeja wyy awi. Mímer awi 'gã 'ua ajatykau 'ga ree. Fariseu 'gã amũ 'ua, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu 'jara 'gã netee ajatykau 'ga porogyta renupa. Janeruwarete 'ga pãjẽa 'ga rerekou. A'eramũ 'ga oporogytau 'gã nupe.

¹⁸ A'e pype 'gã iteu ma'e 'ga rerua Jejuí 'ga upe. Wupawa pype 'ga 'upa ojenuga.

—Soo 'ga rerawau Jejuí 'ga upe 'jau— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramũ 'gã 'ga rupia 'ga rupawa reewe 'ga rerua 'ga upe.

¹⁹ A'ere 'gã nuerosearũi 'ga. Nijumypykwari'i 'oga 'gã nupe. A'eramũ 'gã a'eramũ 'ga rerosowe'em. A'eramũ 'gã 'opewuu apyte'rarimũ 'ga rerawau 'ga

rerojeupia. 'Oga pyrape mopoka 'ga upe. Imopog ire 'gã 'ga monou imojypa tupaama pyu Jejui 'ga rowase.

²⁰ A'eramũ Jejui 'ga 'jau ojeupe: "Je rerowiat pa 'gã ajemogyau ra'e", 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

—Eterwera je omoit 'awamũ ene wi ki 'ei— 'jau 'ga 'ga upe.

²¹ A'eramũ Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã, fariseu 'gã netee 'jau ajaupe:

—Kuu. Awýja 'agamũ 'ũina Jarejuwarete 'ga kurapa 'ũ? Janeruwarete 'ga etee te 'ã janetywera omoit jane wi. "Enetywera je amoit ene wi" eramũ 'ga i "Je Jarejuwarete 'ga 'jawe" 'jau— 'jau 'gã ajaupe 'upa.

²² A'ere Jejui 'ga ikwaawi ojee. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'eramũ pëë poromũ 'jau pejejeupe 'ũ?— 'jau 'ga 'gã nupe.

²³ —Je upe te naayi. Iteu ma'e mafu'amaramũ ae nanë ojotywera moiri ajaui nũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

²⁴ —Pëneki'yra je 'ã. A'eramũ je tepãjẽ resaukaa pë nupe iteu ma'e 'ga mafu'ama pë neape— 'jau 'ga 'gã nupe. —'Ga fu'ama resaka taje kwaap pejepe 'jau— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —"A'efera 'ga amafu'am. Aetywera 'ga omoit nanë ae wi nũ", tepe'je 'jau. Jeruwarete 'ga te 'ã opãjẽ amut jee. A'eramũ je pëtywera moia pë nui, iteu ma'e mafu'ama nanë nũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

—Efu'ama jui. Eatau ewau eje'wyr ipe nũ. Jaruete ene 'awamũ— 'jau 'ga 'ga upe. —Ere ewau. Ere ejupawa rerawau eje'wyr ipe nũ— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁵ A'erauwe 'ga afu'ama. A'eramũ futat 'ga awau. 'Gã nowase 'ga afu'ama. Najuejue etee futat 'gã 'ga resaka. A'eramũ 'ga wupawa rerawau oje'wyr ipe nũ.

—Esage ete Janeruwarete 'ga. Je mafu'am 'ga— 'jau 'ga 'gã nupe awau, Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

²⁶ A'eramũ peuwara 'gã oporesagamũ 'upa 'ga ree. A'eramũ 'gã 'jau ajaupe:

—Kuu. Ku'jywa 'ga 'ga amafu'am. Iteu ma'efera 'ga wata nũ— 'jau 'gã ajaupe. —Siesak ako jane 'ga mafu'ama akiko! A'eramũ nipo 'ga aetywera moia nanë ae wi nũ— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramũ 'gã Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

Levi 'ga mo'wyawet

(Mateu 9.9-13; Maku 2.13-17)

²⁷ A'eramũ Jejui 'ga awau jui. Awau pe aje kũima'e 'ga amũ resaka, Levi 'ga resaka. Levi 'ga 'wyrararete upe ka'aranũũ pyykara 'ga. 'Ga porowyky 'ga renamũ Jejui 'ga awau owaẽma 'ga upe. A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere eja je rupi— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁸ A'erauwe 'ga opoia oporowyky awi eja inuga a'e pe te futat. A'eramũ futat 'ga awau akou Jejui 'ga remiaiyuwamũ.

²⁹ A'ere Levi 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Ere ejemiayuwa 'gã nerua erojemi'waa je pyri— 'jau 'ga oje'ega Jejui 'ga upe.

A'erauwe 'ga wemiayuwa 'gã nerawau erojemi'waa 'ga rog ipe. Kwaiwete 'gã jatykai ojemi'waa 'gã pyri 'wyrararete upe ka'aranũũ pyykara 'gã netee.

³⁰ Ae tywera pype 'gã jemi'wara resakawe fariseu 'gã Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã netee 'jau Jejui 'ga remiaiyuwa 'gã nupe:

—Kuu. Ma'eramũ pëë pejejemi'waa 'wyrararete upe ka'aranũũ pyykara 'gã pype 'ũ? itywet ma'e 'gã pype 'ũ? Nojemi'wari noko ae 'gã pyri 'ja. Nia'wyr 'gã ajemogyau kũ— 'jau 'gã 'gã nupe, oje'ega moywrafena.

³¹ Aipo wemiayuwa 'gã nupe 'gã 'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—'Gã pyri je rekoi 'gã poaawamũ te nũ'ũ. Je 'ã morofuanugara 'jawewara te ako 'gã nupe. Sã'ã morofuanugara 'ga muaga monoa ojero'wu ma'e 'gã nupe etee. Nomono ekoetei futari 'ga ijero'wue'ema 'gã nupe muaga.

³² Nan tee futat je. Ia'wyre'ema 'gã katu'okawamũ te je ruri— 'jau 'ga 'gã nupe. —“Je jeresage”, pe'je 'ã. A'ere naesage ma'eramũ rui je ruri pẽ katu'oka. Itywet ma'e katu'oka tee je ruri— 'jau 'ga 'gã nupe. —Nan tee 'ã je rekoi, “Pejetywer awi pepoit”, 'jau 'gã nupe. “Pejetywer awi pẽpouriweramũ Jeruwarete 'ga tomoit pẽ nui 'jau”, 'jau je 'ã tekou 'gã nupe. “Pẽ nui imoir ire 'ga pẽ mogyau wemiayuwamũ”, 'jau je 'ã tekou 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

'Gã jemi'ware'em are 'gã mu'eawet
(Mateu 9.14-17; Maku 2.18-22)

³³ Anure amumera 'gã 'ua oje'ega Jejui 'ga upe nũ:

—Juã Batista 'ga remiayuwa 'gã ojemi'ware'ema futat oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe jepi. Fariseu 'gã nemiayuwa 'gã nanẽ ojemi'ware'ema futat oje'ega monou 'ga upe jepi. Oporogytaawa upe iwaẽmawe 'gã awau ojemi'ware'ema oporogytau Jarejuwarete 'ga upe jepi. A'ere 'ã eneremiayuwa 'gã nanarũ. Niojeri agawewi 'gã 'ã ojemi'war awi. A'etea 'ã 'gã oje'ega omono Jarejuwarete 'ga upe— 'jau 'gã Jejui 'ga upe.

³⁴ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Naani. Ojepyri je rekoramũ 'gã niojeri futari ojemi'waa. Sã'ã ae ajuekokaturamũ ty'ara rerekoe'ema. Nan tee futat 'gã ojepyri je rekoramũ jeremiayuwa 'gã niojeri ojemi'waa. Akokatu ma'e 'gã nekokaturamũ sipo 'gã nekokatu resakara 'gã opy'araypara rerajemogyi maraka are? Naani. Maraka teepaw ire te nipo 'gã nojemi'waru'jawi— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

³⁵ —Pe awi akokatu ma'e 'gã jepe'a re tee esakarera 'gã poiri ojemi'war awi oporogytau Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga oje'ega 'gã nupe u'ama. —Nan tee futat jeremiayuwa 'gã niojeri ojemi'waa ojepyri je rekoramũ. Je jepe'a re te nipo 'gã nojemi'wari ajemogyau. U'arasigamũ ajemogyau je ree je o re. A'eramũ nipo 'gã ojemi'ware'ema ajemogyau je ree, wea'aramũ ajemogyau je ree— 'jau 'ga 'gã nupe.

³⁶ —Ymã te 'ã aepy 'gã pẽ mu'ei mama'e are rakue. A'ere je 'ã 'awamũ pẽ mu'ei nũ. Amutee are je 'awamũ pẽ mu'ei nũ. A'ere nepemojopypea'uweri jeporogytafera aepy 'gã nemimome'ufer are. Jeporogytafer are ojemu'e ma'eferamũ ki a'ea etee futat pejemu'e. Pemojopype kasi morogyta ymaner are ne. Morogyta ymaner are ojemu'e ma'e 'gã nuapoi jeporogytafer imũ mama'ea— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

—Taity yaua ae nomonoroga'uweri taity ymanera perugawamũ. Nia'wryi taity yaua awau taity ymanera perugawamũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

³⁷⁻³⁸ —Y'way yau ae nuko'wogi yrũ ymanera pype. Yrũ yau pype te ae eko'wogi. Yrũ ymana pype sieko'wok 'eramũ wajaiwamũ kamẽsiete. A'eramũ futat opy'apefugamũ wyrũ kakau. A'eramũ futat ojeko'woka— 'jau 'ga 'gã nupe.

³⁹ —Y'waya ajai'wi tykur ire ae notykuri futari y'way yaua. Nan tee 'ã pẽ mũ. Pejemu'e morogyta ymaner are tee. Pẽnea'at aepy 'gã pejemu'eawer are etee. Pejemu'e yau are jẽmĩ 'ã nepẽjemu'eweri— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe u'ama.

6

Morowykye'em are 'gã mu'eawet
(Mateu 12.1-8; Maku 2.23-28)

¹ Morowykye'ema mû rupi Jeju'i 'ga awau juowuurana ko pyterimû. 'Ga rewiri oo ma'e 'gã a'ÿja pa'wau erawau opo pe. A'eramû 'gã ipe'oka i'wau.

² Gã nesakawe fariseu 'gã amû 'jau 'gã nupe:

—Ma'eramû te pepo'o a'ÿja? Nepeporowykya'uweri morowykye'ema rupi. A'ÿja po'oa aeporowykya futat. Ymã te 'ã Moisesi 'ga 'i rakue: “Peoporowyky awi morowykye'ema rupi”, 'jau 'ga 'ã rakue— 'jau 'gã Jeju'i 'ga remiayuwã 'gã nupe.

³ A'eramû Jeju'i 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'ja te Davi 'ga wapo rakue? Nepemogytai nipo ka'arana 'ga ree? Ymã te 'ã 'ga py'arayparamû opytuna 'gã netee rakue.

⁴ A'eramû 'ga awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe osou rakue. A'e pe 'ga kanape pyyka ojeupe rakue. A'eramû 'ga 'ã ape monou opytuna 'gã nupe rakue. Pekwaap 'ã aipoa. Na'gã nemi'u arûi poa numiamû. Mainana 'gã etee te a'u aipoa rakue. A'etea Davi 'ga a'u opytuna 'gã netee rakue. Ipy'araypat 'gã awau osou peu. A'eramû 'ga amû “Nepëa'wryi pëë” 'jawe'em 'gã nupe rakue— 'jau Jeju'i 'ga 'gã nupe.

⁵ A'eramû Jeju'i 'ga 'jau 'gã nupe nû:

—Je 'ã pëneki'yraretea, Jarejuwarete 'ga remimurera. A'eramû je 'jau pë nupe: Je 'ã morowykye'ema jara. A'eramû je te amunipo 'ã “peapo awi”, 'jau pë nupe. Iapoare'emamû nepeje'eg ekoetei 'gã nupe. Je te 'ã iapoarera— 'jau 'ga fariseu 'gã nupe.

Ipoteu ma'e 'ga

(Mateu 12.9-14; Maku 3.1-6)

⁶ Ajepeja morowykye'ema rupi Jeju'i 'ga awau osou judeu 'gã jatykaaw ipe nû. A'e pe futat ipoteu ma'e 'ga wapyka 'ũina. 'Ga jakwatawa nia'wryi.

⁷ Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã fariseu 'gã netee Jeju'i 'ga resaka 'upa. A'eramû 'gã 'jau ajaupe:

—Awamû 'ã morowykye'ema. 'Awamû nipo 'ga 'ga katu'ogi 'ja? Ma'ja e'i sipo 'ga 'awamû oje'ega ipoteu ma'e 'ga upe? 'Ga po katu'ogamû ki sa'e 'ga upe: Nuenuwi futari 'ga Moisesi 'ga remikwasiarera ra'e, sa'e ki 'ga upe. Sã'ã 'ga porowykya morowykye'ema rupi. 'Ga poa 'ga wapokatu morowykye'ema rupi, sa'e 'ga upe 'jau— 'jau 'gã 'upa ajaupe.

⁸ A'ere Jeju'i 'ga 'gã kwaawi etee ojee. A'eramû 'ga 'jau ipoteu ma'e 'ga upe:

—Efu'am e'ama 'gã pyteripe. Tene resak 'gã 'jau— 'jau 'ga ipoteu ma'e 'ga upe.

A'erauwe 'ga afu'ama.

⁹ A'eramû Jeju'i 'ga 'jau moromu'jara 'gã nupe:

—Ma'ja e'i te Moisesi 'ga rakue? morowykye'ema upe rakue? “Esageay etee ki peapo”, e'i te 'ga janee rakue? “Ia'wrye'ema etee ki peapo”, e'i te ra'u 'ga janee rakue nû? “Pejokatu'og iki”, e'i te Moisesi 'ga janee rakue nû? “Tene imanû”, e'i te ra'u 'ga janee nû?— 'jau Jeju'i 'ga 'gã nupe. —Pekwaap futat 'ã. “Esageay etee ki peapo”, e'i 'ã Moisesi 'ga janee rakue. “Pekatu'og iki 'gã”, e'i 'ã 'ga janee rakue— 'jau Jeju'i 'ga 'gã nupe.

¹⁰ Aipo 'e re Jeju'i 'ga amã'jãu 'gã nee ra'ne 'gã moyka. A'ere 'ga 'jau ipoteu ma'e 'ga upe:

—Epo epopyo— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe futat 'ga opo popywau. A'erauwe futat 'ga poa ojekatu'oka.

¹¹ Morowykye'ema rupi 'ga katu'ogamû Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã amara'neramû 'ga ree. A'eramû 'gã 'jau ajaupe:

—Maran te jane Jeju'i 'ga rerekoi? Sijuka te jane 'ga? Naani te ra'u nû?— 'jau 'gã ajaupe.

Jejui 'ga remimu'e 'gã
(Mateu 10.1-4; Maku 3.13-19)

¹² Aipo 'gã nupe 'epaw ire Jejui 'ga awau ojeupia wyty'rarimũ. Awau oporogytau 'Uwarete 'ga upe. Koypytunamuku 'ga oporogytau 'Uwarete 'ga upe. Noseri futari 'ga.

¹³ Ai'iwetetewe 'ga wewiri oo ma'e 'gã majatykau ojee. Kwaiwete 'ga rewiri oo ma'e 'gã. A'ere 'ga tusi 'gã etee imũ'ei 'gã pytuna 'gã nui. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pêe te 'ã jeremimu'ea. Je te 'ã amu'e pêe— 'jau 'ga 'gã nupe. —A'eramũ je anure pê monou kwe pe tejemome'waukaa 'gã nupe— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹⁴⁻¹⁶ Simão, Andre, Tiago, Juã, Filipe, Patarumeu, Mateu, Tome, ajepeja Tiago, ajepeja Simão, Judas, ajepeja Judas. Mĩmera 'gã Jejui 'ga imũ'jãu wemimu'eramũ. Simão 'ga mukũ 'ga rera. Pedro 'jau Jejui 'ga inuga 'ga ree. Ajepeja Simão 'ga mukũ 'ga rera nanẽ nũ. Serote 'jau 'ga rer irũa. Andre 'ga Pedro 'ga rewirera. Tiago 'ga Aufeu 'ga ra'yra 'ga. Judas 'ga Tiago 'ga ra'yra 'ga. Ajepeja Judas 'ga mukũ 'ga rera. Iskariote 'jau 'ga rer irũa. Kũima'e tywera 'gã nupe 'ga monoara 'ga poromũ.

Jarejuwarete 'ga remifutar are

'gã mu'eawet
(Mateu 4.23-25)

¹⁷ Jejui 'ga 'ua ojypa wytyra apyte'rar awi nũ. Wemimu'e 'gã nerua erojypa ojeewe. Waimy 'wyr ipe 'gã 'ua. Kwaiwete 'gã 'upa 'ga rapesaka. Judeja wyw pewara 'gã, Jerusareg ipewara 'gã, Tiro pewara 'gã, Sidom ipewara 'gã 'jau 'ua. Tiroa 'upa 'yẽ'e pyri Sidoma nanẽ nũ. Mĩmer amunaw awi 'gã 'ua ajatykau 'ga rapesaka 'upa.

¹⁸ Kwaiwete 'gã 'ua. 'Ga porogyta renupa ajatykau 'ga ree. Ojero'wu ma'e 'gã nanẽ 'ua ajatykau 'ga ree. Ojekatu'ogukaa 'ua 'ga upe. Mama'eukwaawa rerekwara 'gã nanẽ nũ. Ojekatu'ogukaa 'ua 'ga upe.

¹⁹ 'Ga Ruwarete 'ga opãjẽ mua Jejui 'ga upe. A'eramũ 'ga 'Uwa 'ga pãjẽ mũ te 'gã katu'oka. Opokoka etee agawewi 'gã Jejui 'ga ree. A'etea 'gã ojekatu'ok.

Iku'i ma'e
(Mateu 5.3-12)

²⁰ Ojero'wu ma'e 'gã katu'opaw ire Jejui 'ga amã'jãu 'gã nee, ojeypyri ajatyka ma'e 'gã nee. A'eramũ 'ga oje'ega 'gã nupe:

—“Jetywerete je tekou. Ejejuka je ree” 'jaramũ Janeruwarete 'ga pê poari futari.

“Jetywerete je. Je katu'og ape” 'jaramũ Janeruwarete 'ga pê katu'ogi futari. A'eramũ pêe pejeku'iramũ pejemogyau.

Pêe 'ã 'ga remiyuwamũ 'awamũ pejemogy.

A'eramũ pêe anure nipo pejewau 'ga pyri.

²¹ Pêe 'ã “torokwaap 'ga 'jau”, pe'je.

A'eramũ pêe a'jea futat 'awamũ 'ga kwaapa katu katu pejemogyau.

A'eramũ nipo pêe pejeku'iramũ pejemogyau.

Nanamũ pejetywera peru'arasig erajemogyau.

A'ere 'awamũ Janeruwarete 'ga imoiri pê nui.

Pejewewi imoir ire pejemogyau pejeku'iramũ nipo.

²² Jeremiyuwamũ pejemogyramũ nipo je rerowiare'ema 'gã niporomutari pê nee.

Je 'ã pêneki'yratega agawewi.

A'etea 'gã je rerekou tyweaete.

A'eramū nipo jeremiyauwe'ema 'gā pē nee taetu oporomutare'emamū ajemogyau. Je ree nipo 'gā pē ago'wau ajemogyau.

A'etea nipo pejeago'oramū nepēku'ipawa'uweri pejejemogyau.

²³ Pē nereko tywerete agawewi nipo 'gā.

A'etea ki pēku'i etee pejejemogyau.

Pēē 'ā pejemogy esage pejejemogyau jeje'eg imū etee.

A'eramū pēē pejewau je rupi ywag ipe.

Peu te Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi pē nupe.

Peu te 'ga pēneko esageawera repy monoi pē nupe.

Ymā te 'ā 'gā ypy 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nereko tyweretei rakue.

A'ere 'ā nānēwējēmī 'gā pē nerekoī nū.

'Awamū ojeup ma'e 'gā nanē pē nereko tyweretei nū.

A'ere 'ā nānēwējēmī pēku'i etee pejejemogyau nū—

'jau Jejuī 'ga oje'ega renupara 'gā nupe u'ama oporogyau.

²⁴ A'ere Jejuī 'ga 'jau ikaraemā kwai ma'e 'gā nupe, “nafutari je Jarejuwarete 'ga tepoara” 'jara 'gā nupe:

—'Awamū etee futat pēkaraemā pejejemogyau. “Akwaap futat je Jarejuwarete 'ga”, pe'je numiamū.

A'ere 'ga anure namuru'jawi mama'ea pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁵ —Pēporiay'i pejejemogyau numiamū.

'Awamū etee te pēku'i pejejemogyau pejekaraemā kwaiwete are numiamū.

A'ere nipo anure peko tywet etee nū, pejekaraemā are pēku'iawera rayramū etee pē nupe nū.

Nepekwaawi futari Jarejuwarete 'ga.

Nepēporomutari te 'ā 'ga je'eg are.

A'eramū pēē 'ga resake'ema futat pejewau.

Pēporiay'i pejejemogyau numiamū.

'Awamū pefuka etee pejejemogyau numiamū.

Pejetywera etee 'ā pefutat.

A'ere nipo anure pejoo'o pejejemogyau.

A'eramū nipo pēē pejejemogyau, “Ma'eramū je tetywer are etee teku'iramū tekou rakue 'ū?” 'jau nipo pēē pejejemogyau pejejaa'wau.

Anure peo futat pejejemogyau tyweaete mama'eukwaawa rapyaw ipe.

²⁶ Pēporiay'i numiamū.

'Awamū kwaiwete 'gā poromutaramū pē nee numiamū.

Ymā te 'ā kūima'e 'gā amū 'i 'gā nupe rakue: “Je 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara”, 'jau futatee 'gā nupe o'meramū rakue.

A'etea 'ā pēypy 'gā 'gā nerowiaa rakue.

“Esage ma'e 'gā”, 'jau 'gā 'ā l'me ma'e 'gā nupe 'gā nekoramū rakue.

Nan tee 'awamū pēporiay'i pejejemogyau numiamū.

A'eramū nipo 'gā najuejue etee pē futaa ajemogyau numiamū.

A'eramū pēē najeremiyuwa rūi. Jeremiyuwamū nipo 'gā amū nipromutari pē nee—

'jau 'ga 'gā nupe.

Pēporomutar iki pejeeje iporomutare'ema 'gā nee

(Mateu 5.38-48)

²⁷ A'ere Jejuī 'ga oje'ega 'gā nupe, oje'eg are wapyaka ajemogy ma'e 'gā nupe:

—'Awamū je je'egi pē nupe najuejue etee teje'ega renuparamū. Pejejuka esage ki pejeeje iporomutare'ema 'gā nee. Nipromutari nipo 'gā pē nee

numiamū. A'ere ki 'gā pereko esage etee futat. Pēmara'ne kasi 'gā nee ne—'jau Jeju'i 'ga u'ama 'gā nupe.

28 —Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega ki pe'je 'ga upe: “Ejejuka esage ki 'gā nee, ore ree iporomutare'ema 'gā nee”, pe'je ki 'ga upe pejeje'ega.

29 'Ga amū nipo pēnetywape nupāu. A'eramū ki pejejetywape nupānamū perowag etee pejejetywape owajara 'ga upe—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama. —'Ga amū nipo pēnaity poakuwuu rerawau pē nui. A'ere kasi pēnea ee ne. Tene ki 'ga erooi pēneteyrūa nanē nū—'jau 'ga 'gā nupe.

30 —“Mama'e mū emut jee”, pejejeupe 'ga amū 'eramū imonou etee futat 'ga upe—'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —'Ga amū nipo pēkaraemā pyyka erawau pē nui. A'ere kasi “pe'je imua jee nū”, pe'je 'gā nupe ne, pejeje'egayau ne.

31 Pefutat te 'gā pejejereko esagea? A'eramū pēē nanē pejejujukau esage 'gā nee nū—'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

32 —Pejejee te iporomutat ma'e 'gā nereko esagea etee sipo Janeruwarete 'ga afutat? Pejejee iporomutare'ema 'gā nereko tywera sipo 'ga afutat? Naani. Oporojuka ma'e 'gā miamū futat ipota'wa ajuee, ojee iporomutat ma'e 'gā nee. A'ere kasi pēē nanarūi ne. Pejejee iporomutare'ema 'gā nee miamū futat pejeporomutaramū—'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

33 —Pejejereko esageara 'gā nee etee pejeporomutaramū sipo Janeruwarete 'ga pē mepyi? Naani. Aetywera 'gā miamū futat nanuara wapo ojekoty'aawa upe. A'ere ki najuejue etee futat pēpota'wa 'gā nee—'jau 'ga 'gā nupe u'ama oporogytau.

34 —A'ere “Nipo 'gā imepyi jee re'ā” 'jara 'gā nupe etee kasi ekaraemā eremono ne—'jau 'ga 'gā nupe. —A'ere 'ā aipoa miamū futat aetywera 'gā iapoi. A'ere kasi pēē nan ine. Nanarūi pēē. Pemono ekoete tee futar iki ikaraemāe'ema 'gā nupe. Karaemā mepye'ema 'gā nupe nanē pemono ekoete tee nū. Mama'ea 'gā nupe itywe'emamū ki pemono ekoete tee 'gā nupe—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama.

35 —Nan pēē iaporamū Janeruwarete 'ga pēporowyky repy muri pē nupe anure. A'eramū 'ga pē mogyau wemiayuwamū. 'Ga te 'ā Janeruwaretea janee—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama.

—Kwaiwete te 'ā Janeruwarete 'ga upe iporogytae'ema 'gā jemogyi. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga esage 'gā nupe, ojeupe oje'eg ma'e 'jawe—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe imome'wau. —Itywerete ma'e 'gā nupe nanē 'ga 'ā mama'e esage monou nū, ajemuaēma 'gā nee nū.

36 A'eramū ki pēē nanē pejejemuaēma 'gā nee nū, Jarejuwarete 'ga 'jawe nū—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau u'ama.

Pejejuago'wawe'em

(Mateu 7.1-5)

37 —“Nepēa'wryi pēē Jarejuwarete 'ga upe”, pe'je kasi 'gā amū nupe ne. Aipo 'gā nupe e'emamū Janeruwarete 'ga nanē aipo ne'i pē nupe—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama. —“Mama'e tywerete ereapo”, pe'je kasi 'gā nupe ne. Aipo pēē e'emamū Janeruwarete 'ga nanē aipo ne'i pē nupe nū—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama. —Gā pejejereko tywearer are kasi pēnea'at pejejemogyau au'jeteramū ne. Ee pēnea'aru'jawe'emamū Janeruwarete 'ga nanē futat naea'aru'jawi pētywer are nū—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

38 —Mama'ea 'gā nupe pēē imonoramū Janeruwarete 'ga nanē mama'e muri pē nupe nū. Ināinānī'i nipo pemono 'gā nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga nanē imua ināinānī'i etee pē nupe nū. Imonoawera 'jawerimū etee futat imua pē nupe nū—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe. —Mama'ea 'gā nupe imonouu re te

amunipo 'ā Janeruwarete 'ga i'jawerimū etee futat imuri pē nupe— 'jau Jejui 'ga u'ama 'gā nupe 'gā mu'jau.

³⁹—Eae'ema 'gā nokoī ajuee ojopopyyke'ema. Kasi 'gā a'e pe ajuerooi ajueru'aa ywy kwara pype ne. Nan tee pēē. Mama'e tywera apoaramū pēē najuejue etee. A'eramū pēē a'eramū “Mama'e tywera ereapo”, 'jawe'em futat pejejaupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴⁰—Ojemu'e yau ma'e 'gā amu'jara nuapyyraawi futari. Amu'jara 'ga amu'e re tee 'ga ka'arana kwaawi. 'Ga 'jawe etee futat ikwaapa— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe oporogytau u'ama.

⁴¹⁻⁴²—Najuejue etee te 'ā pētywet. A'eramū pēē “Itywet ma'ea pēē”, 'jawarū'em pejejaupe. A'eramū pejejoia futat pejetywer awi. “Nitywi oretywera”, pe'je futat numiamū. A'ere pēē pētyw futat. Pejetywer awi ra'ne pepoit. A'ere pejejewirera tepepoat 'jau. “Ere epoa etywer awi”, tepe'je pejejewirera 'gā nupe 'jau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

—Sā'ā ae 'ywa tuwywera weape i'aramū ajuea pewara resake'ema ajau. A'eramū 'ā ae weapewara ra'ne enuēm. Ojewi enuēm ire 'ā ae ojoma'e resaka ajuea awi. Nan tee futat ae otywer awi ra'ne ae poiri. A'ere ojopooa— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Y'wa 'yp katuram
(Mateu 7.16-20; 12.33-35)

⁴³—Y'wa 'ywa 'jawe ae. Y'wa 'yp katurama i'a katuram tāmējē futat. Y'wa 'yw a'wyre'ema o'ywa 'jawe etee futat ni'aa'wryi.

⁴⁴A'e are y'wa 'ywa pekwaap i'a esage are. Sā'ā y'wa mū i'ae'ema ojo'yw ekoete are. O'yw are etee i'aa— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe oporogytau u'ama.

⁴⁵—A'eramū ae nan tee futat. Aeywyter esagea mama'e esagea etee futat imome'wau akou ojopooa. Aeywyter a'wyre'ema mama'e tywera etee futat imome'wau akou. Mama'e katurama jēmī imome'wawe'em— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe oporogytau u'ama.

I'akwaap ma'e
(Mateu 7.24-27)

⁴⁶—Ma'eramū ajee je renūi pejepe, “Jejara 'ga”, pe'je jee. A'etea 'ā nepeenuwi pejejeupe jeje'ega. “Jejara 'ga” 'jaramū pēē jeje'ega renupa katu katu. Jeje'ega renupare'emamū kasi pe'je jee ne, “Jejara 'ga”, pe'je jee ne— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

⁴⁷⁻⁴⁸—Jeje'ega renuparamū pē'akwaap pejejemogyau. Sā'ā i'akwaap ma'e 'ga 'oga m'ya ywy ātā pype. A'eramū 'y ruwiretea miamū 'ā owaēme'ema 'ga roga upe. A'eramū 'ā aipo 'oga awawe'em ppy pe. Aipo 'og apoara 'ga i'akwaap. Nan tee pēē jeje'ega renuparamū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴⁹—A'ere jeje'ega renupare'emamū pejemogy i'akwaawe'ema 'ga 'jawe. I'akwaawe'ema 'ga te ajee 'oga om'yi 'y apopewa pype. A'eramū 'ā 'y ruwia 'ga roga rupia 'ga wī, imonou ppy pe 'ga wī. Ni'akwaawi 'ga akou. Nan pēē jeje'ega renupare'emamū. Aipo 'ga 'jawewaramū nipo pēē anure pejepapa— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

7

Jefaruu 'ga remiayup
(Mateu 8.5-13)

¹ Aipoa 'gā nupe imome'upaw ire Jejui 'ga awau 'gā nui Kafanaū pe.

² A'e pe futat jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga reni. Amutee 'ga romanūa 'ga. 'Ga remiayūwa 'ga ojero'wu 'upa. Kwaiwete 'ga jero'wui 'upa. Amanū ja'wyja'wy

futat 'ga 'upa. Aipo 'ga ree 'wyriara 'ga oporomutaramū. A'eramū 'ga a'eramū ajemuaēma 'ga ree.

³ A'eramū 'ga Jejuī 'ga rera renupawe, oje'ega judeu 'gā 'wyria'ri 'gā nupe:

—Pe'je pejewau Jejuī 'ga rerua jee. Jeremiayuwa 'ga tomoferap 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴ A'eramū judeu 'gā 'wyria'ri 'gā awau Jejuī 'ga renūina:

—“Ejot”, e'i 'ga enee ko. “Jeremiayuwa amanū ja'wyja'wy amū 'upa”, e'i 'ga enee ko— 'jau judeu 'gā 'wyria'ri 'gā awau Jejuī 'ga upe. —Ejot 'ga remiayuwa resaka 'ga upe. Ore muara 'ga esageay te.

⁵ 'Ga futat judeuramū janejatykaawa apoawera omepy ai'i. A'eramū ene ejua 'ga resaka ore rupi— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

⁶ A'eramū Jejuī 'ga awau 'gā nupi, ojero'wu ma'e 'ga resaka. 'Ga waēm ja'wyja'wyrarauwe jefaruu 'gā 'wyriara 'ga oje'ega ojekoty'aawa 'gā nupe:

—Pe'je pejewau 'jau 'ga upe: “Tut kasi 'ga osou 'au jerog ipe ne”, e'i 'ga enee ko, pe'je pejewau 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁷ A'erauwe 'gā awau 'jau Jejuī 'ga upe:

—“Tut kasi 'ga osou 'au ne”, e'i 'ga enee ko. “Naesage ma'ea rūi je. Nakūima'eeteete rūi te 'ā je”, e'i 'ga enee ko— 'jau 'wyriara 'ga jekoty'aawa 'gā awau oje'ega Jejuī 'ga upe. —“Ojenosī je 'ga wi”, e'i 'ga enee ko. “Naesage ma'ea rūi te 'ā je”, e'i 'ga enee ko. “A'eramū je a'eramū tejenosōu 'ga wi tejog ipe 'ga reseramū ne”, e'i 'ga enee ko. “Ga te 'ā esageay ma'ea”, e'i 'ga enee ko. “Peu etee futat pejewau pejeje'ega 'ga upe jee”, 'jau 'ga oree ko. “A'eramū 'ga oje'eg imū etee futat jeremiayuwa moferapa jee 'jau”, e'i 'ga enee ko— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

⁸—“Je 'ā jefaruua. A'eramū je 'ā te'wyriara 'ga je'eg imū etee futat mama'e apou tekou jepi. Je 'ā 'gā 'wyria'ria. Ma'eramū 'ā jeremiayuwa 'gā jeje'eg imū etee futat mama'e apoi ajemogyau. 'Ga amū upe je 'jau: Kwe pe ekwap ajepi amunaw ipe. A'eramū 'ga awau ojeupe je'eawer imū. Amumera 'gā nupe je 'jau jepi: 'Au pejot je pyri, 'jau je 'gā nupe”, e'i 'ga oree ko. “Ma'eramū 'gā 'ā jeje'eg imū etee futat 'gā je'eg ajemogyau ajaupe. Tejeupe oporowyky ma'e 'gā nupe je 'jau: Pekwaw mama'e apou jee, 'jau je 'ā 'gā nupe. A'erauwe 'gā jeje'eg imū etee futat mama'e apou jee jepi. A'eramū 'ga nan tee futat jeje'ega ojeupe imome'uramū jeremiayuwa 'ga moferapa oje'eg imū etee futat jee 'jau”, e'i 'ga enee ko— 'jau aipo 'gā awau Jejuī 'ga upe.

⁹ Aipo ojeupe 'gā 'eramū Jejuī 'ga oporesagamū 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau ojepyriwara 'gā nupe:

—Israeu juapyrera agawewi 'ā pēē. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe. Ināinānī'ī etee 'ā pēē je rerowiari pejejemogyau. Ko 'gā muarera 'ga judeue'ema agawewi. A'etea 'ga je rērowiat kwaiwete ra'e jepi— 'jau Jejuī 'ga ojepyriwara 'gā nupe.

¹⁰ O'wyriara 'ga je'ega Jejuī 'ga upe eroo re aipo 'gā ojewya 'ua nū. Owaēma ppy we 'gā ojero'wu ma'efera 'ga resaka:

—Kuu. Oferap nipo 'ga ra'e ki sa. Oje'eg imū etee futat 'ga 'ga moferawi ra'e— 'jau Jejuī 'ga upe oporogyta ma'efera 'gā.

Majawera ēē ra'yra 'ga moferapawet

¹¹ Anure Jejuī 'ga awau ajepaja amunaw ipe nū. Naī me 'ga awau, wemimu'e 'gā nerawau. Mytuna 'gā nanē awau 'gā nupi nū. Ojoywywywyr ipe 'gā awau watau.

¹² Aipoa amunawa ojesōu. Awau 'gā owaēma iosoma rokware upe. 'Gā waēm ja'wyja'wyrāmū, Naī mewara 'gā amanū ma'e rerawau ityma numiamū. Majawera ēē ra'yra 'ga amanūmū. Ēē mena amanū rakue.

A'eramū ēē omene'emamū akou. Majepi tee ēē ra'yra 'ga. A'e 'ga amanū ēē wi. Ēē ra'yra 'ga rerawau ityma numiamū. Kwaiwete 'gā awau ēē rupi.

¹³ Ēē resakawe Jejui 'ga ajemuaēma ēē ree.

—Erejoo'o awi i— 'jau Jejui 'ga ēē upe.

¹⁴ Awau 'ga erowyka. A'erauwe 'ga pokogi ae rupiaw are. Erawara 'gā opytaw imuapyka 'ga upe. A'eramū futat 'ga 'jau teumera upe:

—Ere ejua ewya— 'jau 'ga amanū ma'efera 'ga upe.

¹⁵ A'eramū futat amanū ma'efera 'ga owya oporogytau. A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga y ēē upe:

—Āgamū enera'yra 'ga reni owya nū— 'jau 'ga ēē upe.

¹⁶ 'Ga ferawa resakara 'gā oporesagamū etee 'ga ree.

—Janeruwarete 'ga 'ā esage janee. Oje'ega mome'wara 'ga 'ga amut ojemeru'waukaa janee— 'jau 'gā ajaupe. —Janeruwarete 'ga 'ga amut imojejukaukaa jane ree— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁷ Amanū ma'e 'ga imoferaw ire 'ga rera okwasi'wau amunawa pype. Amunawa pypiarugamap.

Juā Batista 'ga remiayup

(Mateu 11.2-19)

¹⁸ Moromunepawa pype Juā Batista 'ga renamū 'ga remimu'e 'gā awau Jejui 'ga mome'wau 'ga upe:

—Ekoay 'ga aeremiapoe'ema apou akou. Majawera ēē ra'yra 'ga omoferap imanū re ko— 'jau Juā 'ga remimu'e 'gā awau imome'wau 'ga upe, moromunepawa pype 'ga renamū.

¹⁹ A'erauwe Juā 'ga 'jau mukūja 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejeje'ega 'ga upe jee. “Ene te Jarejuwarete 'ga remimurera? 'Ga amū te ra'u nū?” pe'je ki 'ga upe jee— 'jau 'ga 'gā nupe. —“Ymā we te 'ā ore Jarejuwarete 'ga remimura 'ga rapesagi arajemogyau. Ene te? Naani te ra'u nū?” pe'je ki 'ga upe jee— 'jau Juā 'ga 'gā nupe, 'gā monou 'gā oporonupa ee Jejui 'ga upe.

²⁰ A'eramū 'gā awau oporonupa ee Jejui 'ga upe:

—“Ene te Jarejuwarete 'ga remimurera? 'Ga amū te ra'u nū?” e'i Juā 'ga enee ko— 'jau 'gā 'ga upe.

²¹ Aipo ojeupe 'e re 'ga ojepyriwara 'gā katu'oka. Kwaiwete 'gā katu'oka. Eae'ema 'gā mamā'jāu. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā nui mama'eukwaawa pe'au. Iteu ma'e 'gā katu'oka.

²² 'Gā katu'og ire Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Peesak te je iapoa ra'e?— 'jau 'ga Juā 'ga remimonofera 'gā nupe. —Pe'je pejewau 'awamū pejejemiesagera mome'wau 'ga upe. “Iteu ma'e 'gā 'ga amafu'am ko. Ipito'om ma'e 'gā 'ga imokā'jāu. Eae'ema 'gā 'ga imamā'jāu”, pe'je ki pejewau imome'wau Juā 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe. —“Iapyae'ema 'gā 'ga imuapyau ko. Amanū ma'efera 'gā nanē 'ga imoferapa ko nū”, pe'je ki imome'wau 'ga upe. “Pejetywer awi pēpoiweramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui. Pejejewi imoiri ire 'ga remiayuwamū tepeko 'jau”, e'i 'ga 'gā nupe, “Jarejuwarete 'ga takwaap 'jau” 'jara 'gā nupe 'ga 'i ko, pe'je ki 'ga upe.

²³ “Je rerowiar awi ipoire'ema 'gā niku'ipawi futari ajemogyau”, e'i 'ga enee ko, pe'je ki 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —“Gā amū te nipo ajee mama'eaya ojeupe ijesaukaramū opoit je rerowiar awi”, e'i 'ga, pe'je ki 'ga upe. —“Nakwaawi je 'ga iapoa. A'eramū je tepoia 'ga wi 'jara 'gā te nipo ajee niku'i futari ajemogyau”, e'i 'ga, pe'je ki 'ga upe imome'wau— 'jau Jejui 'ga ojeupe Juā 'ga remimurera 'ga nupe. —“Je rerowiar awi ipoire'ema 'gā a'jea futat iku'i ajemogyau”, 'jau ki pēē imome'wau 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁴ A'erauwe Juā 'ga remimonofera 'gā awau ojewya nū. 'Gā orauwe Jejui 'ga Juā 'ga ree oporonupa ojepeyriwara 'gā nupe:

—Amunawe'em ipe pejewau te maran peesak 'ga rai'i? Ma'ja 'jawe te 'ga rai'i? Sā'ā juowa ywytua erojetyjetyga erekoa. Nan tee 'ga rai'i? Naani te ra'u rai'i nū?— 'jau 'ga 'gā nupe. —Nanarūi futat 'ga. Ae 'jawe etee futat 'ga oje'ega nanē nū 'gā nupe. “Pejetywer awi pēpoiirameramū 'ga imoiri futari pē nui”, 'jau 'ga pāwē pāwē 'gā nupe ai'i. Kūima'eeteete 'gā nupe, akotee ma'e 'gā nupe 'jau 'ga akou imome'wau ai'i— 'jau Jejui 'ga Juā 'ga mome'wau 'gā nupe.

²⁵ —Taity esagea sipo 'ga wereko eruatau pēnemiesagamū rai'i? Naani. Taity esage ma'e 'gā ako 'og esage pype etee. A'ere Juā 'ga nanarūi.

²⁶ Juā 'ga 'ā Jarejuwarete 'ga mome'wararetea ako rai'i.

²⁷ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari inuga Juā 'ga rur are rakue. “Koromū jeje'ega mome'wara 'ga” 'ea 'ga ikwasiarukaa inuga 'gā nupe rakue. “Je tomono 'ga ene renunewe kwe pewara 'gā mueapyou ene ree ene rura futarukaa 'gā nupe 'jau”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁸ —Aeppy 'gā wesageramū agawewi rakue. A'ere 'ā Juā 'ga 'gā nesagea apyraawi Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'awamū je rerowiaara 'ga amū Juā 'ga apyraawi. Imu'epyre'ema 'ga agawewi. A'etea 'ga je rerowiarāmū 'ga apyraawi Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū nipo 'ga je rerowiarāmū ojejukau 'gā nee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

²⁹ Aipo renupa 'gā amū 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage ore. Nitywi 'ga amū ene 'jawewara esage ma'eramū— 'jau 'gā 'ga maku'iu.

Aipo 'ga renupara 'gā amū ka'aranūi pyykarera. Mytuna 'gā nanē 'ga renupa nū. Aipo 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega renupa rakue. A'eramū 'gā ojepymāūkkaa 'y pe Juā 'ga upe rakue. Mīmera 'gā juejue Jarejuwarete 'ga muorypa ajemogyau.

³⁰ A'ere amumera 'gā mara'neramū 'ga ree ojeupe Juā 'ga mome'uramū:

—Iro Juā 'ga eremome'u ore— 'jau 'gā amara'neramū 'ga ree.

Fariseu 'gā amara'neramū 'ga ree, Moisesi 'ga remikwasiarer are momu'jara 'gā nanē amara'neramū 'ga ree nū. Aipo 'gā nuapoi futari mama'ea Jarejuwarete 'ga remifutar imū. A'eramū 'gā wemifutar imū etee futat oporowykyau ajemogyau.

“Pejetywer awi pepoit”, Juā 'ga ojeupe 'eramū amara'neramū etee 'ga ree. Nopoiri futari 'gā otywer awi. A'eramū 'gā awawe'em futat ojepymāūkaare'ema Juā 'ga upe. Jejui 'ga remimome'ua miamū futat 'gā nafutari. A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

³¹ —Ma'ja 'jawe te aipo 'gā?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³² —Kunumiarūe'ema 'jawe 'gā niapyai ajemogyau. Nuenuwi 'gā ujara je'ega. Sā'ā kunumia “soo jarejerokyau 'jau” 'eramū, “Naani. Najeataweretei je”, 'jau etee 'ā ajaupe. “Pe'je ajee sajeawotee 'ū”, 'jau 'ā kunumia ajaupe nū. “Najejeawoteeweri futari je, a'e ako je ko”, 'jau ete 'ā kunumia ajaupe. Nan tee futat aipo 'gā niapyai— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

³³ —Juā 'ga 'ā ojem'i'ware'ema akou Jarejuwarete 'ga upe oporogytau rakue. A'eramū 'gā 'ā “Mama'eukwaawa 'ga wereko opir are ra'e”, 'jau 'gā 'ā 'ga upe, 'ga jemi'ware'emamū rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³⁴ —A'ere 'ā je ruri Juā 'ga rewiri nū. Je 'ā tekou teojere'emamū tejemi'waa Jarejuwarete 'ga upe teporogytau. A'eramū 'gā 'ā “Emi'uu 'ā 'ga ra'e”, 'jau etee jee nū. “Itywet ma'e 'gā jekoty'aawa 'ga ra'e”, wyriararete upe ka'aranūi pyykarā 'gā jekoty'aawa 'ga ra'e”, 'jau etee 'gā jee nū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Kunumī 'jawe 'gā. Juā 'ga ree ra'ne 'gā 'ā oporomutare'emamū rakue.

'Awamū 'gā 'ā je ree nanē oporomutare'emamū nū. Kunumī 'jawe 'ā 'gā jemogyi— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁵ —Jarejuwarete 'ga je'eg imū jane mama'e aporamū, jane pyriwara 'gā nipo 'jau: “A'jea futat. Janeruwarete 'ga 'ā i'akwaap. Sā'ā 'ga remiayuwa 'gā neko esagea”, 'jau nipo 'gā janee, janereko esage resag ire— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

Jejuī 'ga ree jany kasiga reko'wokawet

³⁶ Anure fariseu 'ga amū 'ua, Simāo 'jawa 'ga 'ua Jejuī 'ga upe oje'ega: —Ekwaw iki ejemi'waa ore pyri— 'jau 'ga 'ga upe.

³⁷ A'erauwe Jejuī 'ga wemiayuwa 'gā nerawau ojemi'waa Simāo 'ga rog ipe. A'eramū kūjā tywera ēē 'ga rera renupa. “Au 'ga ruri 'ūina ojemi'waa 'ga pyri” 'e renupa. A'erauwe ēē ojany kasiga ppyka erua. Itasiga apopyra aipo jany kasiga ryrūa, aripasi 'jawa apopyra. A'eramū ēē ipyyka erua enafu'ama Jejuī 'ga py pyri.

³⁸ 'Ua ajaa'wau 'ga ree. A'eramū ēē 'ga py pireita weay pyu etee futat. A'ere ēē 'ga py mukagi u'awa pyu etee futat. A'ere ēē 'ga py sīmytea. A'ere 'ga py sīmyter ire jany kasiga reko'woka 'ga py are 'ga pyeita ipyu. Werowiaramū Jejuī 'ga ēē tywera moia ēē wi. A'eramū ēē 'ua otywera moiawamū ēē 'ga py sīmytea, jany kasiga reko'woka 'ga py are. Ēē ku'ia ēē rerekou.

³⁹ A'eramū “ekwaw iki ejemi'waa ore pyri”, 'ga upe 'jarera 'ga 'jau ojeupe: “A'jea futat sipo 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga? Ma'eramū sipo ajee 'ga kūjā tywera nokwaawi?” 'jau 'ga 'ūina ojeupe.

⁴⁰ A'eramū Jejuī 'ga ikwaapa aipo 'ga 'e 'ga renamū. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe: —Morogyta mū je amome'u enee, ki Simāo. A'eramū ene ikwaapa 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

—Ere ki ajee imome'wau jee 'wei— 'jau Simāo 'ga Jejuī 'ga upe.

⁴¹ A'erauwe Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau 'ga upe aipo ojeupe 'erauwe: —Kūima'e 'gā amū ka'aranūū jara 'ga upe 'jau: “Ka'aranūūa emut ape oree”, 'jau 'gā awau 'ga upe. A'erauwe ka'aranūū jara 'ga ka'aranūū muri 'gā nupe. Majepeja 'ga “kwaiwete emut jee”, 'jau 'ga upe. Ajepeja 'ga “ināinānī'ī etee emut jee”, 'jau 'ga upe.

—Ko'iko'i ete nipo ka'aranūū jara 'ga ruri ojewi erawarera 'gā nupe 'jau: “Pe'je je mepyau. Tekā'aranūūa ako je omono pē nupe ai'i”, 'jau 'ga awau 'gā nupe.

⁴² —A'ere 'ga wi ka'aranūū rerawarera 'ga 'i etee 'ga upe: “Nitywi ka'aranūūa. Noreka'aranūūi we ore”, 'jau etee erawarera 'gā ka'aranūū jara 'ga upe.

—A'eramū ka'aranūū jara 'ga 'jau 'gā nupe: “Au'je nipo ajee 'ja. Nafutari je ka'aranūūa. Nafutaru'jawi je tejeupe pēē imepya nanē nū. Najerea'aru'jawi je 'awamū ka'aranūū are”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga Simāo 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau Simāo 'ga upe:

—Mō 'ga te ka'aranūū jara 'ga afutarete?— 'jau 'ga Simāo 'ga upe. —Ināinānī'ī erawarera 'ga? Tuwiiu erawarera 'ga te ra'u nū?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴³ A'erauwe Simāo 'ga 'i:

—Tuwiiu erawarera 'ga te 'ga futarete. Ināinānī'ī erawarera 'ga 'ga ināinānī'ī etee afutat— 'jau Simāo 'ga Jejuī 'ga upe.

—A'jea futat ere. Kwaiwete te 'ā ēē tywera. Ma'eramū 'ā ēē ojewi je imoiramū je futari nanimenime. Ināinānī'ī etee itywet ma'e 'gā ināinānī'ī etee je futaa otywera moir ire— 'jau 'ga 'ūina imome'wau 'ga upe.

⁴⁴ Aipo 'e re Jejuu 'ga ojerowaka kūjā ēē ree. Ēē ree ojerowag ire 'ga oje'ega Simāo 'ga upe:

—Ereesak te 'aga kūjā ēē ra'e?— 'Jau 'ga Simāo 'ga upe. —Sipokwaap te 'ā jane jarejuog ipe jaresea 'oga jara 'ga remiayuwa jarejepyeja— 'Jau 'ga Simāo 'ga upe. —A'ere ako nereapoi jee nan ko. A'ere 'ā ko kūjā ēē ruri weay pyu je pyeita. A'ere 'ā ēē jepy pirem re u'awa pyu etee futat jepy mukaga nū.

⁴⁵ Eje'wyr ipe je waēmamū ako najeretywape pyteri ape ko. Jarejemiapo 'ā nereapoi jee— 'Jau 'ga Simāo 'ga upe. —A'ere 'ā koa kūjā ēē ruri owaēma jee jepy sīmytea. Jepy sīmyteru'Jau'japa.

⁴⁶ Janya ako ene imonowe'em jeakag are ko. A'ere 'ā ēē jēmī jany monoi jepy are— 'Jau 'ga Simāo 'ga upe.

⁴⁷ —Ēē tywera 'ā kwaiwete ēē rekoramū ra'e jepi. Ma'eramū 'ā ēē otywera ojewi je imoiramū je futari je rerekou— 'Jau 'ga Simāo 'ga upe imome'wau.

⁴⁸ A'ere Jejuu 'ga 'Jau kūjā ēē upe:

—Enetywera ako je omoit ene wi ko— 'Jau 'ga ēē upe.

⁴⁹ Aipo Jejuu 'ga 'eramū 'ga pyriwara 'gā 'Jau ajaupe:

—Awŷja a'eramū ēē tywera moia ēē wi 'ū?— 'Jau 'gā ajaupe. —Janeruwarete 'ga etee te wapo nanuara aetywera omoit ae wi— 'Jau 'gā ajaupe, “omoit je ako enetywera ene wi ko” 'e renuw ire 'gā 'Jau.

⁵⁰ A'ere Jejuu 'ga 'Jau ēē upe:

—Je rerowiat te 'ā ape ekou rai'i. A'eramū je 'agamū tejerowiarāmū ene katu'oka enetywera pe'au ene wi— 'Jau 'ga kūjā ēē upe.

A'eramū Jejuu 'ga 'Jau ēē upe:

—Ere ewau eje'wyr ipe nū. Jaruete ene 'awamū. Ere ewau ejewya eje'wyr ipe. Enepy'a'wyt kasi ewau ekou ne— 'Jau 'ga ēē upe oje'ega.

8

Kūjāmera 'gā Jejuu 'ga rupi 'gā ataawet

¹ Anure Jejuu 'ga awau akou watau amunawa moyka 'gā mu'Jau:

—Pejetywer awi pēpoiireramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui. A'eramū 'ga pē mogyau wemiayuwamū— 'Jau 'ga awau akou 'gā nupe oporogytau. —Pejemogy esage ki Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe akou.

'Ga remimu'e 'gā awau 'ga rupi. Tusi 'gā awau 'ga rupi. Tusi 'gā etee 'ga amū'ē wemiayuwamū rakue. A'eramū 'gā akou 'ga rewiri etee futat.

² Kūjāmera 'gā nanē awau 'ga rewiri nū. Kūjāmera 'gā nanē 'ga ikatu'oka rakue nū. Ojero'wu ma'e 'gā nanē 'ga ikatu'oka rakue, mama'eukwaawa rerekwara ēē retee rakue. A'eramū 'gā awau 'ga rupi. Okatu'og ire 'gā awau 'ga rupi, mama'e apoawamū akou 'ga upe, 'ga poaa akou. Ajepeja ēē rera Maria. Mari ēē rera mukūi. Matarena 'Jau ēē upe. Janeruwarete 'ga okatu'oge'emamū ēē pirewara kwaiwete ēē ree rakue, sete ēē tywera rakue. A'ere Jejuu 'ga imoia ēē wi. A'eramū ēē awau 'ga rewiri.

³ Ajepeja ēē rera Juana. Ēē mena 'ga rera Kusa. Erote 'ga roga raarana 'ga poromū Kusaramū. Jejuu 'ga okatu'og ire Juana ēē awau 'ga rupi. Ajepeja ēē rera Susana. 'Gā pytuna 'gā awau 'gā nupi. Kwaiwete futat kūjāmera 'gā pytuna awau 'gā nupi.

Okaraemā 'gā imonou Jejuu 'ga upe. Ka'aranūū, taity, temi'uram. Mīnamū kūjāmera 'gā imonou 'ga upe 'ga poaa.

Mama'e a'yi tymawet

(Mateu 13.1-23; Maku 4.1-20)

⁴ Kwaiwete 'gā 'ua ajatykau Jeju 'ga resaka. Amunap tesirūmer awi 'gā 'ua ajatykau 'ga ree. 'Gā jatykapaw ire Jeju 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe 'gā mu'jawamū:

⁵ —Kūima'e 'ga amū juowuuran a'ŷja momopoa oko pe. A'eramū a'ŷja mū u'aa pe pe 'ga wi. A'eramū pe rupi oo ma'e 'gā a'e are opyruga 'ga wi. Wyra'ia nanē futat 'ua ojypa i'wau 'ga wi nū.

⁶ Amumera ywy a'wyre'ema pype u'aa 'ga wi. A'eramū nipo opopoa futat numiamū. A'ere nipo ita rakuwa ijukai etee. Nitywi wejue 'yja jupe. A'eramū awau owaēma kamēšetei ita upe. A'eramū ita rakuwa ijukau etee.

⁷ Amumera u'aa juemy pype. A'eramū jua imoteu etee 'ga wi. Ikaapire'ema pype u'aa 'ūina. A'eramū jawaiwa iapisau etee.

⁸ Amumera a'ŷja te aje u'aa ywy katurama pype. A'eramū opopoa. A'eramū futat nipo awau u'aramū. Kwaiwete u'aramū. Aipo 'ywa sēg i'aa 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau.

—Ee pejejeapyoweramū ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

⁹ A'eramū Jeju 'ga remimu'e 'gā 'jau 'ga upe:

—Norokwaawi ore. Ma'ja are te ore mu'e ape poromū?— 'jau 'gā 'ga upe.

¹⁰ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jeruwarete 'ga je mut pē mu'jau morogyta yau are. 'Awamū Jeruwa 'ga pē mogyi wemiayuwamū jeje'ega renupa katu katuaramū, a'e je pē nupe. A'ere je morogytai etee imome'ui pē nupe pē mu'jaawamū ee. Kasi a'e pe tesirūmera 'gā we, ikwaawi erujewi ne, a'e je. Jeje'eg are eapyowere'ema 'gā wanup futat jeje'ega numiamū. A'ere 'gā naeapyoi futari ee. Amā'jāu agawewi 'gā jeremiapofer are. A'etea 'gā naeapyoi ee. Ma'eramū je 'ā morogyta etee imome'ui pē nupe pē mu'jawamū. Imome'u esage re 'gā neapyo ekooteramū ajemogyau ee ne— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹¹ —Peapyaka jeje'eg are. Tamueapyo pēē teje'eg are 'jau. Sā'ā y'wa a'ŷja mū 'ara pe pe 'ga wi. A'ea 'ā wyra'ia 'ua i'wau etee.

¹² Nan tee futat Janeruwarete 'ga je'ega renupara 'gā amū. 'Ga je'ega renuwi futari numiamū. A'ere nipo 'gā naeapyoi ee. A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara 'ua erowiarukare'ema 'gā nupe. “Perowiar awi”, 'jau nipo 'ua 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā momoirukaa je rerowiar awi— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹³ —Sā'ā amumera y'wa a'ŷja 'ara ywy a'wyre'ema pype ipopora numiamū. A'eramū 'ā jawaiwa ijukau etee nū. Nan tee futat nipo 'gā amū je rerowiaa numiamū. A'ere nipo amumera 'gā nuri, “Iro ererowiat aipoa?” 'jau nipo 'ga 'ua 'gā nupe. A'erauwe nipo 'gā pōiri je rerowiar awi, je upe oporogyta awi. “Nia wyri 'ga porogyta ra'e”, ojeupe 'erauwe nipo 'ga pōiri je rerowiar awi— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

¹⁴ —Amumera y'wa a'ŷja u'aa ju pype. A'eramū opopoa futat numiamū. A'ere jua imoteu etee. Nan tee futat nipo 'gā amū jeje'ega renuwaiwi etee. A'ere nipo 'gā wemifutar are etee wea'aramū akou nū. Wea'aru'jawe'emamū nipo 'gā jeje'eg are. Ojemuorypaw are etee nipo 'gā wea'aramū akou. Okaraemā momytun are etee nanē nipo 'gā wea'aramū akou nū. A'eramū futat 'gā wea'aru'jawe'emamū nipo 'gā jeje'eg are. Jeremifutar imū nipo mama'e apowe'em futat— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

¹⁵ —Amumera y'wa a'ŷja mū nipo u'aa ywy katurama pype. A'ea nipo awau waranupa u'aramū. Nan tee futat nipo Ku'yjwa 'ga je'ega renupara 'gā neapyoramū ajemogyau ee. Wago'oramū miamū 'gā nopōira'uweri futari je rerowiar awi. Ojemogypyka etee futat nipo 'gā ajemogyau je ree.

Jarejuwarete 'ga pājē mū etee futat nipo 'gā mama'e esage apou ajemogyau—'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga je'ega renuw are.

Arāparīn

(Mateu 5.14-16; Maku 4.21-25)

¹⁶ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Peenup katu katu ki je'ea. Nomonyga'uweri ae arāparīna mū imyīna imima mama'e 'ag are. Imonyg ire ae imonōi jakatupe te imyīna ajuesawamū te. A'eramū ose ma'e 'gā esaka tenamū. Nan tee futat kasi jeje'ega pemim ine.

¹⁷ Mama'e jemima 'ā nepekwaawi. A'ere nipo anure te pekwaap. Sā'ā ae mama'e monoa imima imyīna. A'eramū 'ā ae mū esake'ema. A'ere 'ā ae anure esaka ajaupe. Nan tee futat pēē. 'Awamū jeje'ega nepekwaawi. A'ere anure te nipo pekwaap ikwaapare'emamū.

¹⁸ Peenup katu katu ki je'ea. Jeje'eg are eapyowet ma'eramū Janeruwarete 'ga pē mueapyoi ee. A'ere 'ga jeje'eg are eapyowere'ema 'gā namueapyoi ee. Ee 'gā neapyoweramū etee te 'ga 'gā mueapyoi ee—'jau 'ga 'gā nupe. —A'ere ee eapyowere'ema 'gā amu'eawera moka'jamawi etee—'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

Jejui 'ga y ēē, 'ga rewirera 'gā netee

(Mateu 12.46-50; Maku 3.31-35)

¹⁹ 'Ga porogyta 'ga 'amamū 'ga y ēē 'ua, 'ga rewirera 'gā netee 'ua owaēma 'ga upe. A'ere mytuna 'gā nuwi 'ga porogyta renupa. A'eramū 'ga y ēē 'ure'ema 'ga rerowyka.

²⁰ A'eramū 'ga amū 'jau Jejui 'ga upe:

—Eney ēē 'ut owaēma janee. “Taporogyta kīā upe 'jau”, e'i eneya. Enewirera 'gā netee ēē ruri ra'e—'jau 'ga Jejui 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Ā'jea—'jau 'ga 'ga upe.

²¹ A'eramū 'ga 'jau ojepyriwara 'gā nupe:

—Jeruwarete 'ga je'ega renuparamū jerewirera 'jawe futat pejemogy jee—'jau 'ga 'gā nupe. —Kūjāmeramū nanē Jeruwarete 'ga je'ega renuparamū jey 'jawe pejejemogyau jee nū—'jau Jejui 'ga u'ama 'gā nupe.

Ywyrūu muojeawet

(Mateu 8.23-27; Maku 4.35-41)

²² Jejui 'ga wemimu'e 'gā neru'aa erawau erekou eroyaapa yaruū pype.

—Soo jareyaapa 'jau—'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā awau oyaapa.

²³ Oyaapaw ipe Jejui 'ga osea 'upa yaruū pype. 'Ga set 'ga ruwamū ywyrūua 'ua 'gā nupe. A'eramū 'y monou yara pype 'gā nupe. Yaruū matyneema werewi 'y pyu 'gā nupe.

²⁴ A'eramū 'gā Jejui 'ga momaka:

—Ku'jyp! Ere ejua epaka kūi! Sapap jane kūi—'jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe futat 'ga fu'ami oje'ega ywyrūu upe, 'y rajapetega upe nanē nū. A'eramū futat ywyrūua wojeramū. 'Y rajapetega nanē wojeramū nū.

²⁵ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū te nepejemogypygi etee je ree? Nepeesagi nipo pejejepype je rekoka ki sa? Je te 'ā areko pēē—'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā oporesagamū etee 'ga ree.

—Ma'e pājē 'ga te jane sireko jarejepype nū'ū? —'jau etee 'gā ajaupe. —Ywyrūua te 'ā 'ga amuojet erujewi jarejewi a'i kūi. 'Y rajapetega nanē 'ga 'ā imuojea nū—'jau 'gā ajaupe. —Ma'e pājē 'ga te nū'ū? Naesagi pa je 'ga amū

je'ega ywytu upe jepi nū, ywytu muojera erujewi jepi nū— 'jau 'gā ajaupe oporesagamū 'ga ree. —Janeruwarete 'ga te wapoukat 'ga upe nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

*Mama'eukwaawa rerekwat
(Mateu 8.28-34; Maku 5.1-20)*

²⁶ Garireja ypiauu raapa 'gā awau akou. Kwe katywara 'gā 'wyrā katy 'gā awau akou. Gerasa 'jau 'gā oje'wyrā upe.

²⁷ Peuwara 'ga amū 'ua yar awi 'ga ēm ypyrauwe 'ga repejāna. Mama'eukwaawa rerekwara 'ga 'ua 'ga repejāna. Aipo 'ga akou imara'ne ma'e 'jawe. Waitye'eme 'ga akou. Namutat 'ga akou. Nokoi 'ga 'og ipe. Tywy 'arimū etee futat 'ga akou.

²⁸⁻²⁹ Mama'eukwaawa 'ga pyyka 'ga rerekou. A'eramū peuwara 'gā okyjau 'ga wi. A'eramū 'gā 'ga kupyfaa itajuu pyu. A'ere 'ga imopeni etee. A'eramū mama'eukwaawa 'ga rerawau ejaa imjina ae rekwawe'em ipe. A'e 'ga poromū 'ut Jejuī 'ga resakawe u'aa 'ga rowase. A'eramū 'ga pirewara wafukaita Jejuī 'ga upe:

—Jejuī. Ku'jywa 'ga ra'yra 'ā ene. Maran te ore rereko ape? Ore rereko tywet kasi ape ne— 'jau mama'eukwaawa Jejuī 'ga upe.

Kūima'e 'ga wi uēme'emawe 'jau poromū 'ga upe, “ore rereko tywet kasi ape ne”, 'jau 'ga upe.

³⁰—Ma'ja te enerera?— 'jau 'ga mama'eukwaawa upe.

—Kwai 'jau 'gā oree— 'jau etee 'ga upe.

Kwaiwete 'ga pirewara. A'eramū 'gā 'ga renūina, Kwai 'jau etee 'gā 'ga upe.

³¹—Ore monoukat kasi ape ore rereko tyweaw ipe ne— 'jau 'ga pirewara Jejuī 'ga upe. —Tajaurana wywyteripe ore mono ape ore mogyau— 'jau 'ga upe.

³² Aipo 'eramū tajaurana ajemogyau muku'i te ojemī'waa. “Tajaurana pype ore mono ape ore mogyau” 'erauwe 'ga 'jau jupe:

—Pe'je ajee pejewau— 'jau 'ga 'ga pirewara upe.

A'erauwe awau.

³³ A'eramū tajaurana mama'eukwaawa ojepype ijegamū erowawaka erajemogyau. A'eramū erawau enujāna erojyppa ywy'amuku rupi eropopoa erawau eropapa 'y pe.

³⁴ A'ere tajauran are omaenun ma'e 'gā awau imome'wau 'gā nupe:

—Jejuī 'ga 'ga pirewara omono tajaurana pype ko. A'eramū opapa ko— 'jau 'gā awau imome'wau 'gā nupe 'gā moy moyka.

³⁵ A'eramū 'gā awau esaka. Awau 'gā amā'jāu mama'eukwaawa rerekwarera 'ga ree. Irāā'ā 'ga renamū 'ga apygamū. A'eramū futat 'gā mopy'a'wya etee.

—Nanarūi 'ga rekoi jepi— 'jau 'gā ajaupe. —A'ere 'ga 'ā ojewi imoir ire 'ga rekoi ojekatu'oka. Ojeyrūwunepa 'ga 'ā akou 'awamū— 'jau 'gā ajaupe.

³⁶ 'Ga resakarera 'gā imome'wau tesirūmera 'gā nupe:

—Jejuī 'ga mama'eukwaawa omoit 'ga wi ai'i. A'eramū 'ga 'awamū ojekatu'oka akou— 'jau 'gā 'gā nupe.

³⁷ A'eramū peuwara 'gā okyjau Jejuī 'ga wi. Nokwaawi wejue 'gā 'ga porowykya. 'Ga pājēa nanē 'gā nokwaawi nū. A'eramū 'gā okyjau Jejuī 'ga wi. A'eramū 'gā 'ga monou ojewi.

—Ere ejepe'au ore wi, ki Ku'jyp— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

A'erauwe 'ga awau u'aa yar ipe nū. A'eramū futat 'ga awau oyaapa nū.

³⁸—Too ene rupi 'jau— 'jau mama'eukwaawa rerekwarera 'ga Jejuī 'ga upe.

A'ere 'ga nuerooi 'ga.

39 —Naani. Ere ewau eje'wyr ipe nū. Ekatu'okawera ekwap imome'wau ekou 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā upe. —“Janeruwarete 'ga je katu'ok”, ere ki epytuna 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā upe.

A'erauwe 'ga ojewya awau oje'wyr ipe nū. A'eramū futat 'ga okatu'okawera mome'wau akou 'gā nupe:

—Janeruwarete 'ga je katu'ok ai'i. A'eramū 'ga 'agamū je katu'oka je mogou— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū je tejua tekou pē pype nū, mama eukwaawa tejewi enuēm ire nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga awau akou amunawarete pyterimū imome'wau peuwara 'gā nupe.

Kūjā ēē mū kūjāmuku ēē retee

(Mateu 9.18-26; Maku 5.21-43)

40 A'eramū Jejuī 'ga awau ojewya oyaapa nū. Mytunūū 'gā ajatykau 'upa 'ga renune. A'eramū 'gā aku'iramū 'ga ree, 'ga ruramū.

41 A'eramū kūima'e 'ga amū 'ua owaēma Jejuī 'ga upe. Jairo 'ga 'ua wapyka wenupy'āu 'ga rowase. Esage ma'e 'ga te Jairo 'ga. Judeu 'gā jatykaawa raarana 'ga. Jejuī 'ga porogyta 'ga erowiaa. A'eramū 'ga 'ua wapyka wenupy'āu 'ga rowase, oje'ega 'ga upe.

—Ejot je'wyr ipe. Jera'jyra nipo 'ā amanū.

42 Ejot ēē resaka jee. Nirūi jera'jyra ēē— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

—Ere ajee iruukwe. Taesak ēē enee 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga awau 'ga rupi. Kwaiwete 'gā awau 'gā newiri. Ojopypypypyka 'gā awau.

43 Nan 'gā waw ipe kūjā ēē mū 'ua Jejuī 'ga rupisika. Ojero'wu ma'e ēē 'ua 'ga rewiri. Tusi kwara ēē imu'aa akou ojero'wau. Nuogi futari ēē rya ēē wi. Ymā te ēē rekoī rakue. Morofuanugara 'gā nupe ojesaukaa rakue numiamū. A'ere 'gā nokwaawi ēē karuara. Ajepeja 'ga upe ēē awau ojesaukaa nū. A'ere 'ga nānēwējēmī nokwaawi ēē wi nū. A'eramū morofuanugara mepyetea ēē ka'aranūū matepapa ekoete ēē wi. A'ere ēē nojekatu'ogi futari. Nitywi futari muaga ēē upe.

44 A'eramū ēē 'ua 'gā ata pype Jejuī 'ga rewiri. “Kīā raity pygamū tajekatu'ok 'jau kwy”, 'jau ēē ojeupe. A'eramū ēē 'ua 'ga rupisika, 'ga raity pypireme'ywa ppyka. A'erauwe ēē rya uoka ēē wi.

45 A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Awŷja te owyk jeraity are ra'e?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Tee. Naje rūi— 'jau tee 'ga rewiri oo ma'e 'gā 'ga upe.

A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Kwaiwete te 'gā 'ā ki jā. A'eramū 'gā okwaapawe'emamū. Ojopypypypyk te 'gā 'ā— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

46 A'ere Jejuī 'ga 'i 'ga upe:

—Naani. Akwaap je 'ga amū tepyyga. Jepājēa oo oporokatu'oka— 'jau etee Jejuī 'ga.

47 A'erauwe ijaruete ma'efera ēē 'jau ojeupe: “Najemima'uweri je kīā wi. Okwaap futat kīā”, 'jau ēē ojeupe. A'eramū ēē awau wapyka wenupy'āu 'ga rowase. Oyyita ēē ojemome'wau 'ga upe:

—Je ako awyk eneraity are ko. Ymā te jerya nuogi je wi. A'ere eneraity are je wygauwe iogi je wi ko— 'jau ēē 'ga upe.

48 A'eramū Jejuī 'ga 'jau ēē upe:

—Je rowiat wejue te 'ā ape ra'e jepi. A'eramū je ako ene katu'oka ko— 'jau 'ga ēē upe. —A'eramū ki ene epy'atā waramū ekou. Enejaruete ene ekou— 'jau 'ga ēē upe.

49 Ëë upe Jeju 'ga porogyta 'ga 'amamũ, Jairo 'ga remiyauwa 'ga amũ 'ua 'ga rewiri.

—Amanũ enera'jyra ko. Au'je 'ga reruri re— 'jau 'ga 'ua 'ga upe.

50 A'ere Jeju 'ga enuwi 'ga upe 'ga 'ea. A'eramũ 'ga 'jau 'ga upe:

—Ene'arasig awi. Tejerowiaramũ je enera'jyra moferawi enee nũ— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramũ 'ga awau 'ga rupi.

51 'Og ipe owaẽmawe Jeju 'ga 'jau wewiri oo ma'e 'gã nupe:

—Peu etee futar iki pejup. Ore tee futat oroo orosou Ëë resaka— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga rupi oo ma'efera 'gã ukupepe etee futat 'upa. Pedro 'ga, Tiago 'ga, Juã 'ga, kũjãmuku Ëë y Ëë, Ëë ruwa 'ga. Mĩmera 'gã etee awau osou Jeju 'ga rupi Ëë resaka.

52 Ëë pytuna 'gã ajaa'wau Ëë ree. A'eramũ Jeju 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pejoo'o awi Ëë ree. Oset tee Ëë 'upa.

53 A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe:

—Ene'me awi nũ'ũ. Amanũ futat akiko— 'jau 'gã 'ga upe.

“Amoferap nipo je Ëë re'ã”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga poromũ 'jau 'gã nupe, “Oset tee Ëë 'upa”, 'jau etee 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga 'gã mũ'jau ojewi.

54 A'eramũ 'ga awau amanũ ma'efera Ëë poppyka.

—Ere ejua ewya, ky'ri— 'jau 'ga Ëë upe.

55 A'eramũ futat Ëë oferapa. A'erauwe futat Ëë afu'ama. A'ere 'ga 'jau Ëë y Ëë upe:

—Pe'je Ëë mojemi'waa— 'jau 'ga Ëë upe.

A'erauwe Ëë wa'yra Ëë mojemi'waa.

56 Ëë ferawamũ Ëë jara 'gã oporesagamũ Ëë ree. A'eramũ futat Ëë ruwa 'ga 'jau ojeupe: “Amanũ ako jera'jyra ako re'ã. A'ere pa 'ga 'ã jera'jyra moferawi jee nũ”, 'jau 'ga ojeupe.

A'eramũ Jeju 'ga 'jau 'gã nupe:

—Je mome'u kasi ape kwe pe 'gã nupe ne, 'au je iapoawera ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

9

Jeju 'ga wemimu'e 'gã monoawet

(Mateu 10.5-15; Maku 6.7-13)

1-2 Anure 'ga wemimu'e 'gã majatykau, tusi 'gã majatykau. A'eramũ 'ga opãjẽ monou 'gã nupe:

—Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gã nupe. Mama'eukwaawa ki pemoit 'gã nui jeje'eg imũ. Pekatu'og iki 'gã je 'jawe futat. “Je katu'og ape” eramũ Ku'jywa 'ga pẽ katu'ogi pẽ monou wemiayuwamũ, pe'je ki tesirũmera 'gã nupe— 'jau Jeju 'ga 'gã nupe.

3 —Pejemama'e mũ rerawawe'em futat pejejeupe. Ywyrãa miamũ futat erawawe'em pejepo pe. Ka'aranũ ryrũã nanẽ erawawe'em nũ. Pejejem'i'urama nanẽ pẽẽ erawawe'em futat nũ. Ka'aranũ miamũ pẽẽ erawawe'em. Pejejyrũmũ rerawawe'em futat 'jau. Pejepit arewara etee futar iki peroo. Nan etee te futar iki pekwap.

4 'Gã 'wyrarete upe pejewawe'ama majepeja 'oga pype etee futat ki pejup. Peo kasi kwe pe pejejemogyau ne.

5 Pejeporogyta renuwe'emamũ pẽẽ kamẽsĩete pejewau amunaw awi. Ajepeja 'gã 'wyrarete pe pejewau nũ. 'Gã nui pejewau ki pejepypapaawa

penupānupā, 'yja motototoka jui. “Janeruwarete 'ga 'ā pē katu'og are ifuewet numiamū. Aere 'ā nepefutari etee,” 'jau ki pēē pejewau pejemogyau pejepyapaawa nupāu ajuee 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁶ A'eramū 'ga wemimu'e 'gā monou mukūi juejue amunawa moy moyka. Jejuī 'ga ree morogyta esagea 'gā awau imome'wau 'gā nupe. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oka nanē nū.

Juā Batista 'ga ree Erote 'ga rea'aawet
(*Mateu 14.1-12; Maku 6.14-29*)

⁷⁻⁹ Anure Erote 'ga, Garireja ywy pewara 'gā 'wyriara 'ga, Jejuī 'ga rera renupa. 'Ga amū Jejuī 'ga remiapofera mome'wau 'ga upe. A'eramū 'ga opy'a wyramū 'ga rer are. A'eramū 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe:

—Awŷja te poromū ako?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā amū 'jau:

—Amanū ma'efera 'ga amunipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū amumera 'gā 'jau:

—Nipo ajee Juā Batista 'ga 'ut oferapa rai'i nū 'ja. Maranamū nipo Eliasi 'ga kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'gā amū 'jau:

—Tee nū'ū. Amutee 'ga te nipo nū'ū— 'jau 'gā 'ga upe. —Naokoiwera 'gā nūi nipo nū'ū. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga amū te nipo nū'ū— 'jau 'gā 'upa 'ga rera renupa.

Aipo 'gā 'e 'gā jemogyramū Erote 'ga 'ūina etee futat 'gā je'ega renupa. A'eramū 'ga 'jau:

—Tee. A'jea futat nipo. NaJuā Batista 'ga rūi. Je te ako 'ga ajukaukat ai'i. Ajuwonogukat 'ga ai'i. A'eramū sipo awŷja 'wei?— 'jau 'ga 'ūina aipo 'eramū.

“Aesak werewi pa je 'ā 'ga nū”, 'jau 'ga 'ga rera renupa 'ūina. Aere 'ga nuesagi 'ga.

Kanape'i me'yitawet

(*Mateu 14.13-21; Maku 6.30-44; Juā 6.1-14*)

¹⁰ Anure Jejuī 'ga remimonofera 'gā 'ua ojewya nū. Imome'wau 'ua Jejuī 'ga upe:

—Kwe pe ako ore mono ape ejemome'waukaa 'gā nupe ai'i. A'eramū ore ojero'wu ma'e 'gā katu'oka arakou ene 'jawe ai'i. Mama'eukwaawa nanē ore imoia arakou 'gā nui ai'i nū— 'jau 'gā 'ua wekwawera mome'wau Jejuī 'ga upe.

Imome'upaw ire 'ga 'gā nerawau ajepeja amunaw ipe, Pesaita 'jaw ipe nū. Kwaiwete tekotee 'gā nejaa. 'Gā tee awau. Wemimu'e 'gā tee futat 'ga erawau numiamū.

Aere tekotee 'gā 'ga o kwaawi futari.

¹¹ A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Oo futat 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe. —Pe'je soo 'gā newiri— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā awau 'gā newiri. Ojeupe 'gā waēmamū Jejuī 'ga oporogytau 'gā nupe:

—Janeruwarete 'ga afutat pejetywer awi pepoira. Pejetywer awi pepoiramū 'ga pē monoi wemiayuwamū. Najuejue etee futat 'ga pejetywer awi pepoira futari— 'jau 'ga 'gā nupe.

'Gā nupe oporogytapaw ire, 'ga ojero'wu ma'e 'gā katu'oka nū.

¹² Kaaruwamū 'ga remimu'e 'gā 'jau 'ga upe:

—Emono 'gā amunaw ipe 'gā nemī'urama murukaa 'gā nupe. Nitywi mama'ea 'au. “Pe'je pejewau mama'e mua pejejeupe. Peu pekwap pejesea”, ere 'gā nupe— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

13 A'ere Jeju'i 'ga 'i etee 'gã nupe:

—Naani. Pêê futat mama'ea pemono 'gã nupe— 'jau etee 'ga 'gã nupe.

—Nitywi mama'ea. Mukü'i'í etee ipira'ia. Siku etee nanê kanape'ia nû. A'ea niapoi 'gã nupe. Eneporomuriwet nipo mama'e mua 'gã nupe? Kwaiwete te 'ã 'gã a'í kûi— 'jau 'gã 'ga upe.

14 Kwaiwete 'gã. Sîku miu te kûima'efera 'gã nuri 'upa 'ga porogyta renupa. A'eramû 'gã poromû 'jau 'ga upe: “Niapoi mama'ea 'gã nupe”, 'jau 'ga upe.

A'ere Jeju'i 'ga 'i etee 'gã nupe:

—Naani. Pemojo'ok 'gã. Kwaiwete 'gã 'ã. A'eramû pêê 'gã mojo'oka. 'Au sîkwêta 'gã pemuapyk. Peu sîkwêta 'gã muapyka 'jau. Peu nanê nû. Peu nanê nû 'jau 'gã muapykapap— 'jau 'ga 'gã nupe.

15 A'erauwe futat 'gã 'ga je'ega rupiwewe futat 'gã muapyka.

16 A'ere Jeju'i 'ga kanape'i pyyka opo pe ipira'i reewe. A'ere 'ga eramã'jâu ywau opo pe. A'eramû 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree. Ene te 'ã eneresage oree— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

A'ere 'ga kanape'i mowowoka ipira reewe imopêpena 'gã nupe. A'ere 'ga imonou wemimû'e 'gã nupe.

—Pe'je imonou 'gã nupe— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramû futat 'gã imonou 'gã nupe. 'Gã nupe omonorauwe ojeme'yita.

17 A'eramû 'gã ojomoyka kanape'i are ipira'i reewe. A'eramû futat 'gã wewegamû.

—Janerewek jane ki 'ei— 'jau 'gã ajaupe. —Niapoi agawewi akiko. A'etea ojeme'yi janee 'ga omowowogamû— 'jau 'gã ajaupe. —Janeruwarete 'ga te ome'yi janee. A'eramû 'ã jarejewegamû jarejomogyau— 'jau 'gã ajaupe.

Ojemi'wapaw ire 'gã emyrera monou ijaga yrû pype. Tusi yru-pemû matyneema. 'Gã jemi'wapaw ire 'ga 'gã monou 'gã 'wyr ipe nû. Opy'araypare'emamû 'gã awau ajemogyau oje'wyr ipe nû.

Pedro 'ga Jeju'i 'ga mome'uawet

(Mateu 16.13-20; Maku 8.27-30)

18 A'ere anurenure'i Jeju'i 'ga 'ûina oporogytau 'Uwarete 'ga upe ojetee'i. 'Ga porogytaaw ipe 'ga remimu'e 'gã 'ua owaëma 'ga upe. A'eramû 'gã 'ga rerowyka. A'eramû Jeju'i 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'ja e'í te tekotee 'gã jee jepi?— 'jau 'ga 'gã nupe.

19 —“Amanû ma'efera 'gã amû te nipo 'ã 'ut oferapa rai'i nû”, e'í 'gã enee jepi. Amumera 'gã: “Juã Batista 'ga te nipo 'ã 'ut oferapa rai'i nû”, 'jau 'gã enee jepi. Amumera 'gã: “Eliasi 'ga nipo 'ã 'ut ojeywa rai'i nû”, 'jau enee jepi. Amumera 'gã: “Janeruwarete 'ga je'ega mome'warera 'gã amû nipo 'ã 'ut oferapa rai'i nû”, 'jau 'gã enee jepi— 'jau 'gã 'ga upe.

20 —Pêê nû. Ma'ja pe'je ajee jee jepi nû'û?— 'jau 'ga wemimu'e 'gã nupe.

A'eramû Simão Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—“Janeruwarete 'ga remimurera 'ga”, aru'e ore enee jepi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

—Je mome'u kasi ajee pejepe 'gã nupe ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

Amanûawama mome'uawet

(Mateu 16.21-28; Maku 8.31-9.1)

21 A'eramû Jeju'i 'ga 'jau 'gã nupe:

—A'jea futat pe'je.

22 Je 'ã a'jea futat pêneki'yraretea— 'jau 'ga 'gã nupe aipo ojeupe 'eramû. —Anure nipo 'gã je rereko tyweretei. Kwaiwete nipo je ree iporomutare'ema 'gã. A'eramû nipo 'gã je rerekou tyweaete. Judeu 'gã 'wyrria'ri, mainana

'wyrriat, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat. Mīmera 'gā nipo oporomutare'emamū je ree— 'jau 'ga 'ūina imome'wau 'gā nupe. —'Gā nipo je juka. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi Jeruwarete 'ga je moferawi etee nū— 'jau 'ga 'ūina imome'wau 'gā nupe.

23-24 —Jeremiyauwamū pejekoweramū pēē jeremifutar imū etee futat mama'ea peapo. Pejekyjawe'em futat pejekereko tywer awi— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pejemanū awi miamū pejekyjawe'em futat. Amumera 'gā nipo "Jeju 'ga rerowiaara je" eramū ifuwet pē apisi are. A'ere kasi "najeju 'ga rerowiaara rūi je", pe'je 'gā nupe ne— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe. —"Tene 'gā je jukai kwy", pe'je etee ki. "Napoirauweri je Jeju 'ga rerowiar awi", pe'je etee ki. Jeremiyauwamū pejekoweramū ki jeje'eg imū etee futat peko— 'jau 'ga 'gā nupe. —"Najemanūweri je Jeju 'ga mome'u are" 'jara 'gā nooa'uweri futari ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau 'ga 'gā nupe. —"Je naapoa'uweri futari mama'ea Jeju 'ga remifutar imū" 'jara nanē awawe'em ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —Amumera 'gā te nipo ajee e'i "tene 'gā je jukai kwy", e'i ajemogyau. "Napoirauweri je 'ga rerowiar awi" 'jara 'gā etee awau ywag ipe, Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ee.

25 —Okaraemā mono'og are etee ea'at ma'e 'gā nanē ni'akwaawi futari. Kwaiwete agawewi 'gā karaemā. A'ere aipo 'gā miamū nooi futari ywag ipe. Nomyi 'gā weaa Jarejuwarete 'ga ree. Okaraemā me'yi are etee 'ga fieweramū. A'eramū 'gā awawe'em 'ga pyri. Mama'eukwaawa rapyaw ipe etee 'gā awau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

26 —Temome'u awi 'ga amū jenosī re je nanē nipo tejenosōu 'ga wi tejewya nū. "Je najeju 'ga remiyauwa rūi" 'jara 'gā nipo okyjau je ree amanū awi. A'eramū je 'jau aipo 'jarera 'gā nupe: "Najeremiyauwa rūi 'ga", 'jau nipo je 'gā nupe tejewya nū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

—Amanū awi ikyje'ema 'gā te nipo 'jau, "Je te 'ā Jeju 'ga remiyauwa", 'jau 'gā 'gā nupe. Aipo 'jarera 'gā te nipo je anure tejewya naenosī 'gā— 'jau 'ga 'gā nupe. —Anure je ruri tejewya ywagipewara 'gā netee 'awa ywy pe nū. Mama'e tywera apoare'ema 'gā netee nipo teju teju teju 'awa ywy pe nū. Tejuwarete 'ga renyfuga pype je teju teju teju anure. A'eramū nipo 'gā 'jau jee: "Nitywi 'ga amū ene 'jawe esage ma'e 'gā. Ene tete 'ā eneresageay oree", 'jau nipo 'gā jee anure je jewyt je ruramū— 'jau Jeju 'ga u'ama oporogytau 'gā nupe. —Aipo 'ara rupi futat nipo je 'i 'gā nupe, 'gā nowase. "Agera 'gā jeje'ega wanuwa ajemogyau rai'i", 'jau nipo je 'gā nupe 'gā nowasewase— 'jau 'ga u'ama oporogytau 'gā nupe. —Tejewyru'japa te nipo je ruri pē nupe pē'wyrriat pāwē pāwēnamū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

27 —Anure nipo pēē mū je resak pejepe pejemanūme'ēwe peje'wyrriaramū je rekoa. Jarejuwarete 'ga pājēa nipo pēē mū esaka— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe oporogytau.

*'Gā neape Jeju 'ga jesowo'gōkawet
(Mateu 17.1-13; Maku 9.2-8)*

28 Majepeja morowykye'ema magwaw ire, Jeju 'ga awau ywyty'rarimū oporogytau 'Uwarete 'ga upe. Muapyra 'gā etee 'ga erawau ojeupi. Pedro 'ga, Juā 'ga, Tiago 'ga. Mīmera 'gā etee 'ga erawau ojeupi.

29 'Uwarete 'ga upe 'ga porogytaramū 'ga reakwara ojesowo'gōka. 'Ga reakwara wenyfugamū. 'Ga raitya nanē waparasisgamū 'ga ree nū. Iaparasig enyfuk te 'ga raitya 'ga ree.

30-31 A'eramū futat mukūja 'gā 'ua oporogytau 'ga upe. Ywag awi 'gā 'ua oporogytau 'ga upe. Moisesi 'ga, Eliasi 'ga retee 'ua oporogytau 'ga upe. Tata

enyfuga 'jawewara ywyteripe 'gã u'ama oporogytau. Jejui 'ga manūawama mome'wau 'ga upe:

—Jerusareg ipe nipo ereo emanūmū Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat. “Ga manūa 'gã tywera tometry 'jau”, e'i Janeruwarete 'ga enee— 'jau 'gã 'ga upe. —“A'eramū 'ga 'gã katu'okaramū akou 'jau”, e'i Janeruwarete 'ga enee— 'jau 'gã 'ga upe imome'wau.

³² 'Gã porogytaramū 'ga rupi oo ma'efera 'gã osea 'upa. Poje 'gã opaka. Amā'jāmayayau Jejui 'ga renyfug are. Irāā'ā mukūja 'gã 'amamū 'gã porogytaramū 'ga upe.

³³ Mukūja 'gã oja'wyja'wyrāmū Pedro 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Awa esageay janee ra'e. 'Au etee sapyta 'jau, ki Ku'jyp— 'jau 'ga 'ga upe. —'Au etee tapūja taruapo amū pē nupe 'jau. Ene upe, Moisesi 'ga upe, Eliasi 'ga upe 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

Osera 'ga enafu'ama. A'eramū 'ga u'akwaawe'emamū oporogytau tyweruu 'gã nupe.

³⁴ 'Ga porogytarauwe ywasiga mū 'ua ojypa 'gã nee. A'eramū futat ywasiga 'gã mima 'gã nui. Ywasiga etee 'gã mopiryūta ojypa 'gã nee nū.

³⁵ A'erauwe futat Janeruwarete 'ga oje'ega muri imojypa ywasiga rupi 'gã nupe:

—Koromū je ra'yrarete 'ga, jeremimurera 'ga. A'eramū ki pēē pejeapyakau 'ga je'eg are— 'jau 'ga 'gã nupe, oje'ega mua.

³⁶ 'Ga porogytapawauwe ywasiga ojeupiapap 'gã nui nū. Irāā'ā Jejui 'ga etee 'ga 'amamū ojetee. Ywasiga rupi mukūja 'gã ojeupia awau. A'eramū futat 'ga remimu'e 'gã opika etee futat. Nomome'ui futari 'gã tekotee 'gã nupe, miamū ojewyr ire.

Kunumī 'ga katu'okawet

(Mateu 17.14-21; Maku 9.14-27)

³⁷ Ai'īwe 'gã 'ua ojypa ywyty'rar awi nū. A'eramū futat kwaiwete 'gã 'ua Jejui 'ga rowosōu. 'Ga porogyta renupa 'gã 'ua.

³⁸ Jejui 'ga resakawe kūima'e 'ga amū 'ua wafukaita 'ga upe:

—Jejui! Esak jera'yra 'ga jee. Majepeī tee jera'yra 'ga. Nirūi 'ga jee. A'eramū ene ejua 'ga resaka jee.

³⁹ Mama'eukwaawa 'ga opyyk 'ga moypiwukaa 'ga muafukajukaa 'ga motyjuita 'ga juru rupi. A'ere 'ga pikapikapikau 'ga rerekou. Nopoiri futari 'ga wi. Esak 'ga jee— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

⁴⁰ —“Pemoit 'ga wi”, a'e futat je eneremimu'e 'gã nupe ko. A'ere 'gã nomoiri etee 'ga wi ko— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

⁴¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'eramū sipo pēē je rerowiare'ema pejemogyau 'ū? Ymā agawewi nā'ā je pē mu'eī re'ā. A'etea nipo 'ā naje rerowiari tāmējē 'ā pejepe. “Noko'uweri je pē pype namutamutat”, a'e je pē nupe jepi— 'jau 'ga tesirūmera 'gã nupe nanē nū.

A'ere 'ga 'jau kunumī 'ga ruwa 'ga upe:

—Ere 'ga rerua 'au jee. Taesak 'ga 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴² A'erauwe futat 'ga wa'yra 'ga rerua. 'Ga upe 'ga waēm ja'wyja'wyrāmū mama'eukwaawa 'ga pyyka nū. A'eramū futat 'ga retyka ywyu.

A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga pirowara upe:

—Ejepe'a 'ga wi— 'jau Jejui 'ga jupe.

A'eramū futat 'ga imoia 'ga wi. A'ere Jejui 'ga 'jau kunumī 'ga ruwa 'ga upe:

—Kweramū enera'yra 'ga nū. Jaruete 'ga nū— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴³ A'eramū esakarera 'gã oporesagamū etee futat 'ga ree.

—Mama'eukwaawa miamũ 'ã pãjêa. Ku'jywa 'ga taetu te 'ã pãjêrete— 'jau 'gã 'upa ajaupe.

Amanũawama 'ga imome'wau'japa
(Mateu 17.22-23; Maku 9.30-32)

Aipo resakarera 'gã oporesagamũ 'ga ree kunumĩ 'ga katu'ogamũ.

—Janeruwarete 'ga 'ã pãjêrete futat. Nitywi 'gã amũ 'ga 'jawe— 'jau 'gã ajaupe.

⁴⁴ Aipo 'gã 'eramũ Jejuĩ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pêneki'yra agawewi je 'ã. A'etea nipo Janeruwarete 'ga je pyygukat anurenure'i je ree iporomutare'ema 'gã nupe— 'jau Jejuĩ 'ga wemiayuwa 'gã nupe.

⁴⁵ A'ere 'gã naeapyoi 'ga 'eawer are. Janeruwarete 'ga namueapyoi 'gã ee. A'ere 'gã jenošĩ 'ga upe oporonuw are.

Esageay ma'e are 'gã mu'eawet
(Mateu 18.1-5; Maku 9.33-37)

⁴⁶ A'ere 'ga remimu'e 'gã 'jau ajaupe:

—Manamũ te jane Jarejuwarete 'ga upe esage ma'eramũ jarejuapyraapa?— 'jau 'ga remimu'e 'gã 'upa.

Ajaupe etee futat oporogytau.

⁴⁷ A'ere Jejuĩ 'ga 'gã kwaawi. Ajaupe 'gã 'e kwaawi. Nuenuwi futari 'ga numiamũ. A'ere 'ga ikwaawi futari ajaupe 'gã 'ea. A'eramũ 'ga 'jau kunumĩ 'ga amũ upe:

—Ere ejuu 'au je pyri— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe kunumĩ 'ga amũ 'ua 'ga repejãna 'ga rerowyka.

⁴⁸ —Peesak te kunumĩ 'ga 'ama je pyri?— 'jau Jejuĩ 'ga 'gã nupe. —'Ga ree pejejejuka esageramũ je ree we futat pejejuka esage. Je ree pejejejuka esageramũ je muarera 'ga ree we futat pejejuka esage— 'jau Jejuĩ 'ga 'gã nupe u'ama. —Aipo apoara 'gã esage ma'eramũ Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejuĩ 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—“Je jeresage” na'jara 'gã nũi esage ma'eramũ Jarejuwarete 'ga upe. A'ere ajuee ojejuka esage ma'eramũ te ae esage ma'eramũ 'ga upe— 'jau Jejuĩ 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau esage ma'e 'gã nee.

Jane poara 'gã janepytuna 'jawe futat
(Maku 9.38-40)

⁴⁹ A'eramũ Juã 'ga 'jau Jejuĩ 'ga upe:

—Kũima'e 'ga amũ ore aruesak mama'eukwaawa pe'aa 'gã nui ko, enerer imũ ko. A'ere norepytuna 'ga rũi ko. A'eramũ ore 'jau 'ga upe ko: “Ereapo awi nanuara”, 'jau ore 'ga upe ko— 'jau Juã 'ga imome'wau Jejuĩ 'ga upe.

⁵⁰ Aipo 'eramũ Jejuĩ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Aipo pe'je awi 'gã nupe. “Peapo awi nanuara”, pe'je awi 'gã nupe. Najanepytuna 'gã nũi numiamũ. A'ere 'gã jane poari te janeporowyky apo are. A'eramũ 'gã janepytuna 'jawe futat ajemogyau— 'jau Jejuĩ 'ga u'ama 'gã nupe aipo 'gã 'eramũ.

Samari ywy pewara 'gã

⁵¹ Ywag ipe awawa upe iwaẽm ja'wyja'wyräuwe Jejuĩ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Jerusareg ipe futat too 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁵² A'ere 'ga wemiayuwa 'gã mũ ra'ne imonou wenune Samari ywy pe.

—Amunaw ipe pekwap 'oga mũ resaka jarejee jareseawamũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'erauwe 'gā awau. Awau 'ga owaēma amunawa mū upe. A'eramū 'gā oporogytau peuwara 'gā nupe:

—Jejuī 'ga ore mut 'au oroseawa mū rekarukaa orojee ko— 'jau 'gā peuwara 'gā nupe. —A'ere nipo 'ga ruri ore rewiri. Ityp te oreseawa 'au?— 'jau 'gā peuwara 'gā nupe.

⁵³ A'ere peuwara 'gā 'i etee 'gā nupe:

—Nitywi pēseawa 'au nū'ū. Jerusareg ipe etee futat pekwap. Nepe-sera 'uweri 'au— 'jau etee 'gā 'gā nupe.

Samari ywy pewara 'gā najudeu joporemūremūa rūi. Ojopypepype 'gā. A'eramū 'gā judeu 'gā futare'ema peu ojepype.

A'eramū 'gā ojewya 'ua Jejuī 'ga pyri nū.

—“Nitywi pēseawa 'au”, e' 'i 'gā oree ko— 'jau 'gā 'ua Jejuī 'ga upe.

⁵⁴ A'e renupa Tiago 'ga 'jau Juā 'ga retee Jejuī 'ga upe:

—Jarejuwarete 'ga upe tee pa ore 'i “Tata emut 'gā nupe 'gā apisaupap”, aru'e te pa ore 'ga upe— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

⁵⁵ A'eramū Jejuī 'ga amā'jāu 'gā nee:

—Ma'eramū pēē aipo 'jau ki 'ei. Naani. Aipo pe'je awi— 'jau 'ga 'gā nupe, oje'ega moywyradena.

⁵⁶ —Pe'je ajee soo ajepeja amunaw ipe etee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau.

*“Too ene rupi 'jau” 'gā eawet
(Mateu 8.19-22)*

⁵⁷ 'Gā waw ipe kūima'e 'ga amū 'ua oje'ega Jejuī 'ga upe:

—Too ene rupi 'jau— 'jau 'ga 'ua 'ga upe. —Taata tekou ene rewiri kwe pe ene orauwe 'jau— 'jau 'ga 'ua Jejuī 'ga upe.

⁵⁸ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat nipo eneatawet je rupi ki sa? A'ere 'ā je najerogi te tekou a'i kūi. Kasuru' miara te 'ā ok. Ywy kwara 'ā 'ga roga. Wyrā'i nanē 'ā waityramū nū. A'eramū 'ā kaaruwauwe ojewya 'ua waity pype osea. A'ere je nanarūi. Aset ekoete te futat je tekou. Tekaarupaw ipe je tesea ekoete te futat tekou. Je 'ā pēneki'yra agawewi. A'etea 'ā je najerogi tekou. Jeremiayuwamū nan tee futat pejemogy. A'etea futat te eneatawet je rupi?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁵⁹ A'ere Jejuī 'ga oje'ega ajepeja 'ga upe nū:

—Erejt te je rupi? Naani te ra'u nū?— 'jau 'ga 'ga upe.

—Naani. Nooi je 'awauwe ene rupi. Tene jeruwa 'ga manū ra'ne. Tejuwa 'ga manū re too ene rupi 'jau. 'Ga manū re nipo a'jea futat tekou wyyapi ene rewiri. Tejuwa 'ga manūa ra'ne je asak— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

⁶⁰ A'ere Jejuī 'ga 'i etee 'ga upe:

—Naani. Ene'me awi. 'Awauwe futat ejot je rupi. Eneruwa 'ga manūnamū amutee 'gā totym 'ga enee 'jau— 'jau 'ga 'ga upe. —Ene tereko “Pe'je pejepoia pejetywer awi” 'gā nupe 'jaramū 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —“Pejetywer awi pepoiramū Janeruwarete 'ga pē monoi wemiayuwamū” 'gā nupe 'jaramū tereko 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

⁶¹ A'ere 'ga amū 'jau Jejuī 'ga upe nū:

—Tene ajee je ra'ne. Too ene rupi 'jau— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe. —A'ere je oi teptytuna 'gā momoranupa ra'ne, “Oo je 'ga rupi”, 'jau 'gā nupe ra'ne— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

⁶² A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Je rupi iatawet ma'eramū pejt ekoete te futat je rupi pejejea jewyre'emamū futat pejemiejarera mama'e are. Wemiejarer are eajewyt ma'e

'gā nooi futari je rupi. Eajewyt ma'e 'gā nokoarūi je mome'waramū kwe pewara 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

10

Setētai tois 'gā monoawet

1 Anure Jejuī 'ga kwaiwete 'gā mū'jāu 'gā pytuna 'gā nui. Setētai tois etee 'ga 'gā mū'jāu. 'Gā mū'ē re 'ga 'gā mokwasi'wau. Mukūi juejue Jejuī 'ga 'gā monou amunaw ipe wenune.

—A'ere too pē newiri 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

2 —Ināinānī'ī etee Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā. Kwaiwete je 'gā jemogyi Jarejuwarete 'ga kwaape'ema— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe: “Emuru'jap ejemiyuwa 'gā amū emome'waramū”, pe'je ki 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Sā'ā juowuurana. Omonookara tywe'emamū 'ā ototokapaw ekoete. Nan tee futat nipo 'gā 'ga je'ega ojeupe 'gā imome'ue'emamū 'gā pawī etee mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

3 —Ma'eramū je 'ā pē monoi kwe pe, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waukaa 'gā nupe, ikwaapare'ema 'gā nupe. Sā'ā kasurua tajau jarūa pyterimū isea. A'eramū 'ā tajaua iu'wau. Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga kwaapare'ema 'gā pyterimū pese. 'Gā amū nipo amara'neramū akou pē nee. A'ere nipo je jekukai pē nee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

4 —Peroo kasi karaemā ne. Ka'arana nanē kasi peroo ne. Pejejemi'urama nanē kasi peroo ne. Pejepypapaawa nanē pēē erawawe'em nū. Pejepytawe'em nanē pe aje pejeporogytau 'gā nupe nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

5 —Amunaw ipe pejewaēmawe ki pe'je 'gā nupe: “Awamū Janeruwarete 'ga pē mopy'ata'wai pē mogyau”, pe'je ki pejesou pejewau 'gā nog ipe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

6 —Pē nee 'gā ku'iramū Janeruwarete 'ga aku'ī monoi 'gā nupe. Pē nee 'gā ku'ie'emamū 'ga aku'ia nomonoa'uweri 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

7 —Pejejeupe 'oga resaukaripyra pype etee futat ki pejup. Pejejejyite'ema ajepeja 'oga pype. Pejejeupe imuripyra 'wau etee futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. —Sā'ā ae ojeupe ojomoporowyky re ojomepya. Nan tee futat nipo 'gā pēnemi'urama muri pē nupe ojeupe pēporogyta repyamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

8 —'Gā 'wyrarete upe pejewaēmawe ki pe'je 'gā nupe: “Au ore ruri Jarejuwarete 'ga porogyta mome'wau pē nupe”, pe'je ki 'gā nupe. “Pe'je ajee pejejeua 'ga imome'wau oreē” eramū peu pejepyttau pejejeupa imome'wau 'gā nupe. 'Gā 'wyr ipe etee futat pejejemogyau pejejeupe mama'e muripyra 'wau etee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama oporogytau.

9 —Ojero'wu ma'e 'gā ki pekatu'ok. Jarejuwarete 'ga ree pēē 'gā mu'jau. “Werowiaramū 'ga pē mogoi wemiyuwamū”, pe'je ki 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

10-11 —Pejewau nipo 'gā 'wyrarete mū upe pejewaēma. A'eramū nipo 'gā “noreporenuwiweri ore Jarejuwarete 'ga je'eg are”, 'jau nipo 'gā pē nupe. A'eramū ki pe'je 'gā nupe: “Janeruwarete 'ga 'ā wemiyuwamū pē futat numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee 'ga”, pe'je ki 'gā nupe. “A'eramū nipo 'ga anure pē mu'arasiga pē mogyau”, 'jau ki pēē 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. —A'eramū pēē 'gā 'wyrarete pyterimū pejewau pejejemogyau pejepypapaawa nupānupāu, 'yja mototoka jui. “Janeruwarete 'ga 'ā ifuewet pē katu'og are futat numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee”, pe'je ki pejewau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

12—A'jea futat je 'i. Anure, wowase pē majatykaaw ipe nipo Janeruwarete 'ga Sodom ipewarera 'gā nereko tyweretei nū. Sodom ipewarera 'gā itywetywet Janeruwarete 'ga upe rakue. A'eramū 'ga 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are nipo. A'ere “Noreporenuwiwiri ore Jarejuwarete 'ga je 'eg are” jara 'gā Sodom ipewara 'gā tywera apyraawi. A'eramū 'ga a'eramū nipo 'gā nerekou tyweaete nū Sodom ipewarera 'gā apyraapa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

*Jejuī 'ga je 'ega moywyrarafenawet
(Mateu 11.20-24)*

13 A'eramū 'ga 'jau 'Uwarete 'ga ree oporomutare'ema 'gā nupe: —A'e je ki 'ei pēporiay'i 'ā pejemogyau numiamū a'i kūi. Korasī pewaramū, Pesaita pewaramū. Mīmer ipewaramū 'ā pēporiay'i pejemogyau numiamū. Pē'wyr ipe ako je Jarejuwarete 'ga mome'ui tekou pē nupe ikue numiamū. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oka ako tekou pē neape ikue numiamū. A'ere ako nepēporenuwiwiri jeje'eg are ikue. Nepēpoiiriwiri ako pejetywer awi ikue. Pejetywera retee ako pēē ikue. Tiro pē 'gā katu'og ire amunipo 'ā peuwara 'gā pōiri otywer awi rakue. Sidom ipe nanē je iapo re amunipo 'ā peuwara 'gā pōiri futari otywer awi rakue. Tanimuga amunipo 'ā 'gā wereko wapyte'rarimū otywer awi opōira resaukaawamū. A'ere ako je 'au agawewi iapōi tekou pē'wyr ipe ikue. A'etea ako nepepōiri pejetywer awi ikue— 'jau Jejuī 'ga u'ama 'gā nupe.

14—A'eramū nipo Jarejuwarete 'ga pē majatykaawa 'ara rupi Tiro pewara 'gā majatykau wowase. A'eramū nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete. Sidom ipewarera 'gā nanē nipo 'ga erekou tyweaete nū. 'Gā tywer are wejue nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete etee. A'ere nipo 'ga pēē te pē nereko tyweretei kwaiwete. Pēē te 'ā neperowiari 'ga, 'ga pājē resakareramū miamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

15—Pēporiay'i pejemogyau numiamū, a'e je 'ā pē nupe, Kafanaū pewaramū nanē nū. “Ore Kafanaū pewaramū oreresage. A'eramū ore arawau ywag ipe”, pe'je pejejaupe numiamū. A'ere je 'i pē nupe: Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'eramamū futat pēē, a'e je 'ā pē nupe— 'jau Jejuī 'ga Kafanaū pewara 'gā nupe. —Nepepōiri te 'ā pejetywer awi. A'eramū pēē pejewau mama'eukwaawa rapyaw ipe futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

16 A'eramū 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Pe'je pejewau jeporogyta mome'wau kwe pe 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. —A'eramū pē nee wapyaka ma'e 'gā je ree nanē futat wapyakau nū. Pēje'ega renupara 'gā futat jeje'eg are nanē wapyaka nū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pēje'ega renupare'ema 'gā je ree nanē nuapyakai nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Je renupare'ema 'gā nanē futat je muarera 'ga nuenuwi nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

Setētai tois 'gā wekwawera mome'uawet

17 A'eramū Jejuī 'ga wemimū'ēmera 'gā monou kwe pe, 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga porogyta are. Setētai tois 'gā awau kwe pe 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga porogyta are. Anure 'gā 'ua ojewya nū. 'Gā ku'ia 'gā nerekou. A'eramū 'gā 'ua 'jau Jejuī 'ga upe:

—Mama'eukwaawa miamū futat ore oromoit arakou 'gā nui ai'i— 'jau 'gā 'ua 'ga upe imome'wau. —“Jejuī 'ga rer imū ore pē moiri 'gā nui”, 'jau ore mama'eukwaawa upe ai'i— 'jau 'gā 'ua imome'wau Jejuī 'ga upe.

18 Aipo ojeupe'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea— 'jau etee futat 'ga 'gā nupe ojeupe imome'uramū. —Ymā te je mama'eukwaawa 'wyrriara resagi ikue, ywag awi tut i'ara resagi ikue, Satanasi turi 'ara resagi ikue. Sā'ā tupā werawa 'ara. Nan tee futat i'ari.

Janeruwarete 'ga imuēma imua imomoa ikue. A'eramū je a'eramū esaka ikue. Janeruwarete 'ga ipājē renuēma jui ikue. A'eramū ināinānī etee erekou. Ma'eramū 'ā emiayuwa pemoit 'gā nui rai'i. Tepājēa te ako je omono pē nupe ai'i. A'eramū 'ā pēē imoia pejejemogyau 'gā nui rai'i— 'jau Jejuī 'ga gā nupe.

19 —Ma'eramū 'ā mama'eukwaawa 'wyriara ipājēa niapoa'uweri pē nupe. Jeje'eg imū peata pē nekoramū mama'eukwaawa 'wyriara nepē apisiukari mama'e tywera upe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. —A'eramū nipo pēē pejepyruga agawewi futat moi are. A'eramū nipo pē u'wau agawewi. A'etea nipo nepemanūi jupe. Jawa'jyra nipo pē piau agawewi. A'ere nipo naya'uweri pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama oporogytau. —Jeje'eg imū peata pē nekoramū nitywa'uweri mama'e tywera pē nupe. Ma'eramū 'ā a'jea futat mama'eukwaawa pemoit pejejemogyau 'gā nui.

20 A'ere kasi a'e are pejerowiaraip pejee pejejemogyau ne. Jeremiayuwamū wejue te pejemogy. Ma'eramū 'ā pēku'i pejejemogyau— 'jau Jejuī 'ga u'ama 'gā nupe oporogytau. —Jeremiayuwamū pēnera jekwasari 'upa jeka'aran are ywag ipe. A'e are ki pēku'i pejejemogyau jeremiayuwamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Jejuī 'ga ku'iawet
(Mateu 11.25-27)

21 Janeruwarete 'ga pājēa Jejuī 'ga rerekou. A'eramū 'ga a'eramū aku'iramū akou oje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Kiapi'ni. Ene 'ā mama'e jararetea. Ene 'ā ywag ipewara mama'e jara. Wwy pewara jara nanē 'ā ene nū. Ene te 'ā mama'e jararetea. Nai'akwaap ma'e 'gā etee rūi 'ā eremueapyo jeje'eg are. Akotee ma'e 'gā na'ne 'ā eremueapyo ee nū. I'akwaap ma'e 'gā jēmī 'ā ene imueapyow'em ee. Ejemifutar imū etee futat 'ā ene akotee ma'e 'gā mueapyo ee. Nanuara futat te 'ā erefutat rakue— 'jau 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe. —Ma'eramū 'ā itywera 'gā etee futat eremueapyo ee— 'jau 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe.

22 'Uwarete 'ga upe oje'eg ire Jejuī 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe:

—Jeruwarete 'ga je mu'akwaap mama'e are ikue. Ma'eramū je 'ā ikwaawi— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

—Jeruwarete 'ga je kwaap katu katu futat. Nitywi 'ga amū je kwaapara mū. Jeruwarete 'ga etee te je kwaap— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau. —Je 'ā Tejuwa 'ga akwaap katu katu futat. A'ere 'ga nitywi amū je 'jawewara Jeruwa 'ga kwaapa katu katuara 'ga— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Ma'eramū je 'ā tejemipyurūmera 'gā mu'ei Tejuwarete 'ga ree. A'eramū 'gā a'eramū 'ga kwaapa je pyri— 'jau 'ga 'gā nupe.

23 A'eramū Jejuī 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe etee:

—Jeporokatu'okawera 'ā peesak. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā katu'oga nanē 'ā pēē esaka nū. Ma'eramū 'ā pēku'i pejejemogyau— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe.

24 —Janepyy 'gā 'ā iporesagiwet futat jeremiapo are rakue numiamū. A'ere 'ā 'gā manūi erujewi je rure'emauwe rakue. 'Gā 'ā oporenuwiweramū jeje'eg are rakue numiamū. A'ere 'ā 'gā manūi erujewi je rure'emauwe rakue— 'jau Jejuī 'ga u'ama 'gā nupe. —Pēē 'ā jeremiapoa peesak katu katu. Ma'eramū 'ā 'gā ku'ia peapyraap— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

Ajuee ajemuaēm ma'e

25 A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga amū 'ua oporonupa ee Jejuī 'ga upe. "Tomojenosī Jejuī 'ga 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe numiamū.

—Maran ae awau Jarejuwarete 'ga pyri ki 'ei? Emome'u jee 'i— 'jau 'ga Jeju 'ga upe.

²⁶ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'ja e'i Moisesi 'ga ka'aran are ikwasiaa inuga rakue? Eremogyta nipo jepi? Maran enereapyo ee?— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

²⁷ —Aipo e'i futat 'ā Moisesi 'ga ka'aran are ikwasiaa inuga rakue. “Peenup Jarejuwarete 'ga je'ega. Pēporomutat Jarejuwarete 'ga ree a'jea futat. Mama'ea peapo 'ga upe, 'ga remifutar imū. Pejejea'aramū pejemogyau 'ga ree 'gā nee pejejea'ara apyraapa. Aipo aporamū nipo pejeporomutamū 'ga ree a'jea futat”, e'i 'ga ka'aran are rakue. “Pēporomutat pejepyriwara 'gā nee pejee pejeporomutara 'jawe etee futat”, e'i 'ga 'ā ka'aran are inuga janee rakue— 'jau 'ga Jeju 'ga upe.

²⁸ —A'jea futat aipo 'ea— 'jau Jeju 'ga 'ga upe. —Namutar iki peapo. A'eramū pejewau Jarejuwarete 'ga pyri pejemanū re— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

²⁹ A'eramū 'ga 'jau Jeju 'ga upe nū:

—A'eramū je maranuara 'gā nee tepota'waramū ki 'ei? Awŷja je pyri-waramū ki 'ei?— 'jau 'ga Jeju 'ga upe.

³⁰ A'eramū kwe pe etee Jeju 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jau ajuee 'gā pojejuka are.

—Kūima'e 'ga 'ut amū akou ojypa Jerusareg awi. Ajepeja amunaw ipe 'ga 'ua numiamū. Jeriko pe 'ga 'ua numiamū. Aere 'ga ruaw ipe muna'ywa 'gā 'ga rekoari. A'eramū muna'ywa opokoka 'ga ree. 'Ga raitya mosoka 'ga wi 'ga nupānupāu 'ga monou 'ga nuga. 'Ga jukaaipa 'ga rejaa inuga peyse pe.

³¹ A'eramū mainana 'ga amū awau akou pe rupi. Awau owaēma 'ga upe. Irāā'a 'ga ruwamū peyse pe. Amā'jāu etee 'ga ree. Okwapa etee 'ga pyu. A'ere mainana 'ga nokoi 'ga ree. Awau etee 'ga pyu.

³² A'ere 'ga amū 'ua nū. Levi 'ga juapyrera 'ga amū 'ua 'ga pyu nū. 'Gā pytuna 'ga futat numiamū. A'ere nānēwējēmī 'ga nokoi 'ga ree. Okwapa etee 'ga pyu nū— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe.

³³ —A'ere Samari ywy pewara 'ga 'ua pe rupi akou. Na'ga jekoty'aawa 'ga rūi agawewi. 'Ga ree iporomutare'ema 'ga agawewi.* Inupāmyrera 'ga judeua. A'etea Samari ywy pewara 'ga inupāmyrera 'ga resakawe ajemuaēm 'ga ree.

³⁴ A'eramū 'ga opytau 'ga ree. Na'ga remiesaga 'ga rūi agawewi. A'etea 'ga opytau 'ga ree. Oporiaramū 'ga ree. Iporiay'i 'ga 'upa 'ga upe. “Maran poko ene 'i?” 'jau 'ga 'ga upe.

—“Muna'ywa opokok je ree ki 'ei, jekaraemā areewi ki 'ei”, 'jau 'ga 'ga upe.

—A'eramū futat 'ga muagy monou 'ga ree, 'ga pi'rokawer are. Muaga 'ga ree imono re ifaa 'ga wi. A'ere 'ga 'ga monou kawaru'i 'arimū, weymawa 'arimū 'ga rupia. A'eramū futat 'ga 'ga rerua erowaēma ae seawa 'og ipe. A'e pe futat 'ga 'ga fuanuga 'ga rerekou.

³⁵ —Ai'iwe 'ga, oo enune, oka'aranūū monou 'oga jara 'ga upe. “Efuanug 'ga jee. Maran gatu nipo owaēme'ema ka'aranūūa jupe. Jupe iwaēme'emamū tejewya tamepyrap ene 'jau”, 'jau 'ga 'oga jara 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau.

³⁶ Imome'upaw ire Jeju 'ga oje'ega moromu'jara 'ga upe nū:

—Muapyra 'gā inupāmyrera 'ga resaka. Maranuara 'ga ajemuaēma 'ga ree? 'Ga pytuna 'ga te ajemuaēm 'ga ree?— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

³⁷ —Naani. 'Ga pytune'ema 'ga futat ajemuaēm 'ga ree, ojejukau 'ga ree— 'jau 'ga 'ga upe.

* **10:33** Ymā judeu 'gā niporomutari Samari ywy pewara 'gā nee rakue.

—A'jea futat. 'Ga pytune'ema 'ga futat ojejuka 'ga ree. A'eramū pēē nanē iapou nan— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —Nan aeresage jejukai ajuee. Namutar iki pēē nanē peapo nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

A'eramū mōromu'jara 'ga awau nū.

Jejuī 'ga awau Marta ēē 'wyr ipe

³⁸ Aipo mome'upaw ire Jejuī 'ga wemimu'e 'gā nerawau ajepeja amunaw ipe nū. Marta ēē rog ipe awau osou.

³⁹ Ēē kypy'yra ēē, Mari ēē awau wapyka Jejuī 'ga pyri, 'ga porogyta renupa 'ūina.

⁴⁰ A'eramū Marta ēē kumi apou erekou. A'eramū ēē 'jau ojeupe: “Koo. Je tee 'i nipo aje ako mama'e apou jarejee”, 'jau ēē. “Maran tete Mari kynā nuapoi mama'ea je pyri. Wapyg etee pa 'ā kynā 'ūina kiā pyri nū”, 'jau ēē ojeupe.

A'eramū ēē 'ua oje'ega Jejuī 'ga upe:

—Emut kynā je poaa. Je etee ako teporowykau. “Ekwap ēē poaa mama'e apou”, ere kynā upe jee— 'jau ēē Jejuī 'ga upe.

⁴¹ —Naani. Ene te 'ā eporowyky are etee enerea'at. Epytu'u'i jui. Ere-jemuaēm awi eporowyky are etee— 'jau 'ga ēē upe. —Tene Mari ēē reni. Jeporogyta are ēē porenūwīweramū. Jaruete ēē reni je renupa, jeporogyta are we'aramū— 'jau 'ga ēē upe.

⁴² —Ene te 'ā mama'e apoawamū etee ereko rakue. Ēē jeje'ega renuparamū etee ako. Ēē te 'ā oporowyky esagea wesak ojeupe. Nomomoirā'uweri 'gā ēē jui— 'jau Jejuī 'ga ēē upe 'ūina.

11

Jarejuwarete 'ga upe 'gā je'eg are

'gā mu'eawet

(Mateu 6.9-15; 7.7-11)

¹ Anure Jejuī 'ga 'ūina oporogytau 'Uwarete 'ga upe. 'Ga pig ire 'ga remiayuwa 'gā 'jau 'ga upe:

—Ore mu'e ape Jarejuwarete 'ga upe oroje'eg are ki jā— 'jau 'gā 'ga upe. —Sā'ā Juā Batista 'ga wemiayuwa 'gā mu'ea rakue. Nan ore mu'e ape, ene taetu— 'jau 'gā 'ga upe.

² Aipo ojeupe 'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nan iki peporogyta 'ga upe:

Kiapi'ni. Oroje'eg ore arajupa enee.

Tene muoryp ki 'gā najuejue etee.

Kamēsīete ki 'gā najuejue etee tene rerowiat ajemogyau.

Kamēsīete tere'yi 'wyrīaramū ore najuejue etee 'jau.

³ 'Awamū ki mama'ea emut oree oreremi'uramamū.

⁴ Norerea'aru'jawi ore mama'e tywera orojeupe 'ga iapoawer are.

A'eramū ki ene ejea'aru'jawe'emamū oretywer are.

Ore mamuakat futar iki ape mama'e tywera apoe'em are,

pe'je ki Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

⁵ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Jarejuwarete 'ga upe pejeporogyta awi kasi pepoit futar ine. Ojewi pepoirē'emamū nipo 'ga mama'e esage muri pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

A'ere 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jawamū nū:

—Sā'ā nipo kūima'e 'ga amū rura iwaēma opytuna 'ga upe ppyaje. A'eramū nipo 'gā osea ajemogyau. A'eramū nipo 'ga 'ga momaka.

6 “Kanape'ia emut amū jee. Muapyra kanape'ia emut jee. Jepyntuna 'ga 'ut amū owaēma jee. A'ere nitywi mama'ea 'ga upe. A'eramū je tejua, emut amū mama'ea jee, 'jau enee”, 'jau nipo 'ga 'ga upe.

7 A'eramū nipo oset ma'e 'ga 'jau ajaupe: “Aset je tejupa. Najefu'amiweri je. Jera'yra 'gā oset 'upa. Awopytyim je 'okwara ko”, 'jau nipo ta'yt ma'e 'ga ajaupe.

8 —A'ere nipo 'ga pyntuna ojero'waro'wau etee 'okwara mopoga u'ama 'ga upe wojere'emamū. Pog pog pog. A'eramū nipo 'ga omogerukare'emamū afu'ama, kanape'i monou 'ga upe, opytuna 'ga omogerukare'emaue.

9 —A'eramū je 'jau pē nupe: Nan tee futar iki pejemogy peje'ega Jarejuwarete 'ga upe pejeojere'emamū. A'eramū 'ga pēnemifutara mua pē nupe—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama.

—Ojeupe pēē mama'e renūjamū Janeruwarete 'ga imuri pē nupe. “Je poar ape” ojeupe 'eramū 'ga pē poari futari. Kamēsiete 'ga pejepoare'emamū, peje'ega pejejemogyau pejeojere'emamū 'ga upe. Sā'ā mama'e 'ara ae wi. A'eramū 'ā ae ijaramū awau ekaa. Esag ire tāmējē 'ā ae opoia ekar awi. Nan tee futar iki pēē, peje'ega pejeojere'emamū futat 'ga upe mama'e renūi awi. A'eramū 'ga mama'e mua pē nupe—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

—'Okwara mopogara 'ga 'jawe ki peko. 'Okwara rawopytyimo'wog ire etee 'ga poiri imopog awi. Nan tee futar iki pēē. Pepoit kasi 'ga upe pejeporogyta awi ne. A'eramū 'ga pē poari futari—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

10 —“Mama'e emut amū jee” 'jara 'gā nupe 'ga imuri futari. “Je poar ape” 'jara 'gā 'ga opoat futat. Ojeupe peje'egamū 'ga je'egi futari pē nupe—'jau 'ga u'ama 'gā nupe oporogytau.

—Pejenosī kasi mama'ea 'ga upe enūina ne. Mama'e esage tee te 'ga amut pē nupe. Namura'uweri 'ga mama'e tywera pē nupe.

11 Sā'ā pēē. “Mama'e emut amū jee, Kiapi'ni”, pejeja'yra pejejeupe i'eramū mama'e katurama etee imonoa pejeja'yra upe. Nan tee futat Janeruwarete 'ga mama'e esagea etee imuri pē nupe, “mama'e esagea emut jee” 'eramū. Moja sipo pemono pejeja'yra upe, “ipira emut jee” 'eramū? Naani. Mama'e esagea etee te pemono pejeja'yra upe.

12 “Wyraupi'a emut amū jee” 'eramū sipo jawa'yra pemono pejeja'yra upe? Naani. Nepemonoa'uweri jawa'yra pejeja'yra upe. Nan tee futat Ku'jywa 'ga—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama.

13 —Pēē 'ā aetywera agawewi. A'etea 'ā mama'e esagea etee pemono pejeja'yra upe—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe. —Nan tee futat peapo numiamū. A'ere Ku'jywa 'ga te mama'e esagerete muri pē nupe “mama'e esagea emut oreē” ojeupe pēē 'eramū—'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama. —U'agesagea miamū futat 'ga amut pē nupe, “Emut E'agesagea jee” ojeupe 'eramū—'jau 'ga oporogytau 'gā nupe.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Mateu 12.22-30; Maku 3.20-27)

14 Oporogytapaw ire Jeju'i 'ga mama'eukwaawa pe'au erekwara 'ga wi. A'ea 'ga moje'egukare'ema 'ga mogou. Ije'ege'ema 'jawe 'ga pirewara 'ga mogou. A'eramū 'ga ojewi ipe'a re oje'ega nū. A'e resakarera 'gā oporesagamū ajemogyau 'ga ree.

15 A'ere 'gā amū “o'meramū te 'gā 'i”, 'gā 'i etee ajaupe:

—Mama'eukwaawa 'wyriara je 'eg imū te 'ga 'ga pirewara moiri 'ga wi—'jau 'gā ajaupe. —Pesepu je'eg imū te 'ga imoiri 'ga wi—'jau etee esakarera 'gā ajaupe.*

* 11:15 Mama'eukwaawa 'wyriara rera mukūi tapy'jja je'eg imū. Satanasi 'jawamū, Pesepu 'jau nū.

16 A'eramū peuwara 'gā 'jau 'ga upe:

—Oreremiesage'ema eapo amū oree. A'e resaka “A'jea futat ra'e”, taru'e enee 'jau. “Janeruwarete 'ga opājē muri 'ga upe ra'e”, taru'e enee 'jau— 'jau 'gā 'ga upe numiamū.

A'ere 'ga nuapoi 'gā nupe. “Mama'e tywera siapoukat esaka 'ga upe jarejee 'jau”, 'jau 'gā ajaupe numiamū. A'ere 'ga nuapoi 'gā nupe.

17 Okwaap 'ga 'gā je'eg jemima ojee. A'eramū Jejui 'ga aipo 'jau etee 'gā nupe:

—Maran sipo 'gā amū a'eramū ojo'oka oywy pype ajamueu? Ajaupi etee futat ajuapisaupap, ojomateepapa ajaupi etee futat— 'jau Jejui 'ga u'ama oporogytau 'gā nupe. —Maran sipo a'eramū ajepeja amunaw ipewara 'gā ojo'oka ajaupi etee futat ajuapisawamū?— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

18 —Nan iapo re amunipo 'ā mama'eukwaawa remiayuwa ojomateepawi ajaupi etee futat— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

19 —“Pesepu pājē mū 'ga mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui”, 'jau ako pēē jee ko. A'eramū je 'jau pē nupe: Ma'ja pājē mū ajee pēnemiayuwa 'gā mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui? NaJaneruwarete 'ga pājē mū rūi nipo 'gā imoiri 'gā nui?— 'jau 'ga 'gā nupe.

20 —Je nanē futat 'ā Jarejuwarete 'ga pājē mū etee je 'ā imoiri 'gā nui. A'eramū pēē a'e are je kwaapa. “Janeruwarete 'ga remimurera 'ga te nipo 'ā”, 'jau amunipo 'ā pēē jee— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

21 —Ifuakat ma'e 'ga 'ā u'ywa renu'ama 'okwar ipe woga rarūmū. A'eramū 'ā muna'ywa osowe'em.

22 A'eramū ifuakararete ma'e 'ga 'ua 'ga muajāna 'ga monou 'ga retyka u'ywa pojekau 'ga wi. A'eramū futat osou 'ga karaemā upe. A'eramū futat 'ā erawau ime'ega ajaupe— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

—Mama'eukwaawa 'wyriara ifuakat ma'e 'jawe. Ipājē futat numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga te pājērete. Mama'eukwaawa 'wyriara pājēte 'ga wapyraap. Ma'eramū 'ā ae Jarejuwarete 'ga pājē mū mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama, oporogytau.

23 —Je ree iporomutare'ema 'gā najeremiayuwa rūi — 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Jeporowyky are je poare'ema 'gā naje upe rūi oporowyky. Mama'eukwaawa upe te 'gā porowykyi— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Werekwarera upe mama'eukwaawa jewyawet (Mateu 12.43-45)

24 A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pē nui omoir ire mama'eukwaawa nipo ioi ywy ak'yme'ema rupi opytaawa mū rekaa akou. A'eramū nipo opytaawa mū resake'emawe 'jau ojeupe etee futat nū: “Maran te 'ā nooi tejekwawer ipe etee futat tejewya nū 'i?” 'jau nipo ojeupe.

25 A'eramū nipo ojewya 'ua werekwarera 'ga resaka. Erekwarera 'wyriar amuteeramū nipo akowe'em ee. Ijekatu'oguu tuwamū.

26 A'eramū nipo opytuna majatykau awau. Sete nipo opytuna rerua. A'ea te nipo itywerete. A'eramū te nipo erekwarera 'ga te'arareteramū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesagea mama'eukwaawa rerekwarera pype ose re mama'eukwaawa noseu'jawi 'ua nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

Jejui 'ga rerowiaara 'gā ku'ia

27 A'ere Jejui 'ga oporogytapaw ire kūjā ēē mū mytun awi wafukaja mua 'ga upe:

—Iku'i nipo eney kynā nanimenime ene ree— 'jau ēē wafukaja mua 'ga upe.

²⁸ Aipo ojeupe 'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—A'jea futat nū ī. Iku'i futat ēē je ree nū ī— 'jau 'ga ēē upe. —Je rerowiaara 'gā taetu nipo ēē ku'i wapyraap— 'jau 'ga ēē upe.

Aeremiapoe'ema fariseu 'gā enūinawet

(Mateu 12.38-42; 16.1-4; Maku 8.11-13)

²⁹ Ojee 'gā jatykapaw ire Jejui 'ga oje'ega 'gā nupe nū:

—'Awauwaramū miamū 'ā nepēa'wyri futari pejemogyau 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe. —Oreremiapoe'ema eapo amū oree, pe'je 'ā jee numiamū. A'e resaka "A'jea futat Janeruwarete 'ga opājē muri 'ga upe ra'e", taru'e enee 'jau, pe'je 'ā jee numiamū. A'ere je naapoa'uweri mama'ea pē nupe pēnemiesagamū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Juna 'ga ree etee je pē muea'ari pē mogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³⁰ —Sā'ā ipira Juna 'ga mokona rakue. A'eramū 'ā imuapyra 'ara rupi 'ga rerua eropy'apojyau rakue. Nan tee futat je ferawi imuapyra 'ara rupi. Je manū re nipo Janeruwarete 'ga futat je moferapa imuapyra 'ara rupi Juna 'ga 'jawerimū etee futat. Aiporamū tāmējē te nipo pekwaap. "Na pa je Janeruwarete 'ga 'ga muri rakue", 'jau nipo pēē jee je feraw ire— 'jau 'ga 'gā nupe.

³¹ —Wowase pē majatykaaw ipe Janeruwarete 'ga 'jau pēē mū nupe. "Ko 'gā esage ra'e. Werowiat wejue 'gā jera'yra 'ga. A'eramū je 'gā mua tejemiayuwamū. A'eramū 'awamū 'ga 'ua osou ywag ipe je pyri. Jera'yra 'ga 'gā werowiat rakue", 'jau nipo 'ga pē nupe. "Ko 'gā te aje nia'wyri. Nuerowiari 'gā jera'yra 'ga rakue", 'jau nipo 'ga pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Aipo 'eramū nipo Sepa ywy pewara 'wyriara ēē 'jau pē nupe: "NaKu'jywa kiā remiayuwā rūi agawewi je ikue. A'etea je ojet muku awi Sarumāu kiā je'ega renupa ikue", 'jau nipo ēē pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —"A'ere 'ā Jejui kiā rekoī agawewi pē pype rakue. I'akwaap ma'e kiā jēmī. A'etea 'ā nepeanuwi kiā je'ega rakue", 'jau nipo ēē oje'ega 'ua pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —A'jea futat ēē 'i. Sarumāu 'ga a'jea futat okwaap numiamū. A'ere 'ga nokwaapawī. Je te 'ā a'jea futat okwaap katu katu. A'etea 'ā jeje'ega nepeanuwi— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³² —Janeruwarete 'ga rowase pē majatykaaw ipe nipo Ninewa pewara 'gā afu'ua pē nupe. "Ore nanē nū. Norokwaawi ore Ku'jywa 'ga ikue. A'etea ore orojeupe Juna 'ga 'ga mome'u pyrauwe oropoit orotywer awi ikue", 'jau nipo 'gā pē nupe. "A'ere 'ā nepeanuwi futari Jejui 'ga je'ega rakue", 'jau nipo 'gā pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Juna 'ga a'jea futat esage ma'ea rakue. A'ere 'ā je te 'ga apyrawi. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe pejemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

Arāparīn

(Mateu 5.15; 6.22-23; Maku 4.21-23)

³³ A'ere Jejui 'ga oje'ega 'gā nupe nū:

—Arāparīna monyg ire ae nomima'uweri mama'e 'ag are. Imonyg ire ae imonoi jakatupe te imyina ajuesawamū te— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe.

³⁴ —Tata eny 'jawe aereaa. Sā'ā tata enya mama'e resaukara janee. Nan tee futat jarejeau jane mama'e resagi. Ea ma'e 'gā wesak katu katu futat mama'ea. Eawep ma'e 'ga te aje 'ā nusakatui mama'ea. Nan tee futat pēē. Ea ma'e 'gā 'jawewaramū pēē pēneapyo pejemogyau jeje'eg are, erowiaa pejemogyau. A'eramū pēē mama'e apou Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat. A'ere eawep ma'e 'jawewaramū nepēneapyoī futari jeje'eg

are. Neperowiari jeje'ega. A'eramũ pëẽ pejemifutar imũ etee futat mama'e apou pejemogyau. Ypytunaiwa pype wata ma'e 'jawe pëẽ— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

³⁵ —A'eramũ pëẽ jeje'ega renupa futat. Jeje'ega tata eny 'jawe. Sã'ã tata enya pe resaukara pë nupe. Nan tee futat jeje'ega pë mu'ei ywaga piar are.

³⁶ A'eramũ pëẽ jeje'ega renuparamũ tata eny pype futat pejemogyau pejeatau. Jeje'ega renupara 'gã a'jea futat ajemogyau mama'e apou esage Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

Judeu 'gã nemiapo

(Mateu 23.1-36; Maku 12.38-40)

³⁷ Jejuí 'ga porogytapaw ire fariseu 'ga amũ 'jau 'ga upe:

—Ere ejua ejemi'waa je'wyr ipe— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramũ Jejuí 'ga awau 'ga rupi.

'Ga rog ipe owaëm ire Jejuí 'ga awau osou. Awau wapyka.

³⁸ A'eramũ 'ga mo'wyrera 'ga 'jau ojeupe: “Kuu. Nojepoei futari nipo ajee 'ga ki sa”, 'jau 'ga ojeupe. “Najane 'jawe rüi 'ga jepoei ojemi'war enune”, 'jau 'ga 'ga ago'wau ojeupe etee futat.

³⁹ A'ere Jejuí 'ga ikwaawi ojee.

—Ene 'ã jarejamiapou etee futat mama'ea ereapo ekou numiamũ— 'jau Jejuí 'ga 'ga upe. —A'jeteetewi 'ã ene mama'e apou ekou numiamũ. A'etea 'ã nenea'wyrí. Pëẽ 'ã y'a kupe pireita futat numiamũ. A'ere 'ã nepekatu'ogi waipy katy. Nan tee futat 'ã pëẽ. Pëpir esageay futat numiamũ. Pejauk futat pejepiky'a awi numiamũ. A'eramũ 'ã pëpira ojekatu'oka numiamũ. A'ere pëkurasãu nia'wyrí futari. Iky'auramũ futat pëkurasãua. A'ere 'ã pejekurasãu nepekatu'ogi futari— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe oporogyta 'üina.

⁴⁰ —Pë'akwaawe'ema pë nereko kũi — 'jau Jejuí 'ga oje'ega moywyräfena 'gã nupe. —Janeruwarete 'ga 'ã pë apoarera. A'eramũ 'ga afuweramũ pë katu'og are numiamũ. Napëpira katu'og are rüi 'ga fuweramũ. Pëkurasãu katu'og are tee 'ga fuweramũ numiamũ— 'jau 'ga oje'ega moywyräfena 'gã nupe. —Pejetywer awi pepoir ire amunipo 'ã 'ga pë katu'ogi. A'eramũ amunipo 'ã pëẽ pejesageramũ pejemogyau 'ga upe, 'jau je 'ã tekou pë nupe— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

⁴¹ —Pejekakate'em awi pepoit. Ikaraemãe'ema 'gã nupe pejekaraemã pe-mono amũ. Nan pëẽ iaporamũ pejekatu'ok, pëpira we futat pëywyter ipe nanë nü— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

⁴² —Pëporiy'i pëẽ numiamũ. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga pë nereko tyweri pejejee pejeporomutare'em are. Fariseu 'ã pëẽ. A'eramũ pëẽ mama'e mojo'oka pepo 'jawe pejeupe. Ko pypiara nanë imojo'oka nü. A'eramũ pëẽ majepeja monou Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ emyrera pëma'ea. Kumikasiga miamũ pëẽ imojo'oka imonou Jarejuwarete 'ga upe. Nanuara te esage futat 'ga upe numiamũ. A'ere namãa etee rüi peapo. Pejejee nanë futar iki pejekuka esage nü. Mïmera apoa esageay Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee. —A'ere 'ã pëẽ nanarüi. Pëẽ 'ã pejuereko tywerete. A'eramũ nipo Janeruwarete 'ga pejejee pejeporomutare'em are pë nerekou tyweaete— 'jau 'ga 'gã nupe 'üina. —Pejepyntuna 'gã nereko esagearamũ Jarejuwarete 'ga ree we futat pejekuka esage— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe. —A'ere pejepyntun are pejekuae'emamũ Jarejuwarete 'ga we futat pereko tywerete— 'jau 'ga 'gã nupe 'üina oporogytau.

⁴³ —Pëporiy'i nipo pëẽ numiamũ. “Je jeresage” pe'je numiamũ. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga pë nereko tyweretei. Pejetykaaw ipe pejewau 'ã

kūima'eeteete 'gā apykwaw ipe etee pēapygiwet. Ukawō'ō me pejeatau pejemogyau miamū 'ā pejejeapeje'ega futaa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

44 —Judeuramū jane nipyru'ga'uweri tywy are. Tywya nia'wyri. Aeto'omera ajemogy. A'eramū jane jarepyru'ge'ema futat ee. A'eramū jane mama'e monou tāmējē futat im'ina tywy 'arimū imojewakawamū ajaupe. A'eramū ae tywy 'arimū opyru'ge'ema. Tywya 'ā 'ūina ojewage'emamū. A'eramū 'ā ae okwapa i'arimū. Ikwaape'ema rerekou. Nan tee futat pēē. Nepēywyter a'wyri pejemogyau. A'ere 'gā nokwaawi te. Tywy jewage'ema 'jawe futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —“Oresageay” pe'je 'ā jepi numiamū. A'ere 'gā nepekwaawi te. Pēywyter a'wyre'ema nokwaawi te— 'jau 'ga 'ūina 'gā nupe.

45 A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā amū 'jau Jejuī 'ga upe, aipo 'ga 'eramū.

—'Gā nupe aipo 'jau te ore nanē futat ore ago'o ape e'ina nū— 'jau 'gā 'ga upe aipo 'ga 'eramū.

46 —Pēē nanē nipo moromu'jaramū pejemogy tywet 'gā 'jawe futat nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Napejemimu'efer imū etee rūi te 'ā mama'ea peapo. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete futat. Sā'ā 'gā amū mama'e poyja monoa aju'arimū. A'eramū 'gā ojopoare'ema iupia. Nan etee pēē. Pēē 'ā Moisesi 'ga remikwasiarer are pemu'e katu katu 'gā numiamū. “Peko esage 'ā pejemogyau Moisesi 'ga je'eger imū. Pepoit kasi 'ga je'eger awi ne”, pe'je 'ā 'gā nupe pejemogyau numiamū. A'ere 'ā pēē te nepeko esage pejemogyau Moisesi 'ga je'eger imū— 'jau 'ga 'gā mu'jara 'gā nupe.

47 A'ere 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pēporiay'i pēē pejemogyau numiamū. Nepeenuwi futari Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā je'ega. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete futat. Pēypy 'gā 'ā Janeruwarete 'ga mome'wara 'gā je'ega nuenuwi etee rakue. Ma'eramū 'ā 'gā 'ga je'ega mome'wara 'gā apisi rakue. Pēē nanē 'ā 'gā je'egera renupe'ema nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

48 —Pejepy 'gā 'gā apisi re 'ā pēē ita esage monou 'gā nywy 'arimū peje'arasiga resaukaawamū. A'ere 'ā pē'arasig' mea te pē nerekoi. Pēku'ia te pē nerekou 'gā apisiawer are— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

49 —Janeruwarete 'ga 'ā i'akwaap tāmējē futat. A'eramū 'ga jane kwaapa. A'eramū 'ga 'jau “Teje'ega mome'wara 'gā tomono 'gā nupe 'jau kwy”, 'jau 'ga rakue. “Amumera 'gā te nipo 'gā wereko tywerete. Amumera 'gā te nipo ajee 'gā wapisi”, 'jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

50 —A'eramū Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete werowiaara 'gā nepyaa. Nepē'arasigi te 'ā pejetywer are. Pejetywer are, jareypy 'gā tywer are. Mīmer are 'ga pē nerekou tyweretei. Janepy 'gā 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisau ekoete rakue. Ywy apo pyrauwe te 'ā 'gā 'ga rerowiaara 'gā apisi rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe 'ūina.

51 —Apeu 'ga ra'ne te 'ā 'gā ajuka ypy ypy rakue. A'ere 'gā 'ā 'awamū taetu 'ga rerowiaara 'gā apisi kwaiwete. Awamue 'gā 'ā Sakari 'ga jukau rai'i nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Jarejuwarete 'ga rukawō'ō me 'ga 'amamū 'gā 'ā 'ga jukau rai'i. A'eramū nipo 'ga pē nerekou tyweaete iapisipyrera 'gā nepyaa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

52 —Moromu'jara pēē numiamū. Pēporiay'i pejemogyau numiamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweri futari— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Jarejuwarete 'ga je'ega te 'ā neperowiari futari. A'eramū 'ā pēē erowiarukare'ema 'gā nupe. Pē'me etee 'ā 'gā nupe. A'eramū 'gā a'jea futat

ikwaape'ema. A'eramũ nipo anure Janeruwarete 'ga pẽ nerekou tyweaete—'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁵³ Oporogytapaw ire Jejui 'ga awau 'gã nui. Fariseu 'gã amũ awau 'ga rupi Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã netee. A'eramũ 'gã awau akou oporogytau pe rupi. Ajamueu awau akou. Oje'ega moywyrarena 'ga upe, 'ga rerawau 'ga rerekou, 'ga moporogytaukaa ojeupe. A'eramũ 'gã 'jau ajaupe:

—Pe'je ajee 'ga simoporogytaukat jarejee 'ũ— 'jau 'gã ajaupe. —Siesak 'ga mama'e tywera mome'ua jarejee 'jau 'ũ— 'jau 'gã ajaupe, ajuerawau ajuerkou. A'eramũ 'gã a'eramũ 'ga moporogytaukaa 'ga rerawau 'ga rerekou pe rupi. A'ere 'ga morogyta a'jea etee imome'ui 'gã nupe 'gã nerawau 'gã nerekou. Nomome'ui futari 'ga mama'e tywera.

⁵⁴ —'Ga je'eg ekoete 'ga rekoramũ sipyyk 'ga 'jau— 'jau 'gã ajaupe numiamũ. A'ere 'ga morogyta a'jea etee imome'ui 'gã nupe 'gã nerekou.

12

Pekyje ki Jarejuwarete 'ga wi (Mateu 10.26-31)

¹ A'eramũ 'gã ajatykau Jejui 'ga ree. 'Ga porogyta renupa 'ua ajatykau. Kwaiwete 'gã. A'eramũ 'gã opyruga pãwẽ gatu etee te futat ojopy are. Opyrugawe'ema rerekou 'gã opyruga ajuee.

A'ere Jejui 'ga je'egi wemimu'e 'gã nupe etee ra'ne:

—Peko kasi fariseu 'gã 'jawe ne— 'jau 'ga wemimu'e 'gã nupe. —“Ore 'ã oreresageay”, e'i 'gã numiamũ. A'ere o'meramũ te 'gã i ajemogyau— 'jau 'ga 'gã nupe. —Nepeesagi te 'gã tywera. A'ere 'gã tywereteramũ futat. Mama'e tywera 'gã wapo ajemogyau. A'ere 'gã imimi te. Kanape'i jopypeawa 'jawe 'gã tywera. Nuesaga'uweri ae kanape'i jopypeawa. A'ere imopy'apirupaw ire ae imopy'apiruawa kwaawi futari. Nan tee 'gã tywera. Ae nuesaga'nei nipo 'gã tywera. A'ere anure te nipo ae esagi futari. Pejemogy kasi 'gã 'jawe ne— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe u'ama.

² —Nomima'uweri futari mama'e tywera. Anure te nipo imimipyrrera jesaukari 'gã nupe.

³ 'Awamũ 'gã amũ jemogyi jemime oje'ega ajaupe. A'ere aipo 'ara rupi te nipo 'gã amũ imome'ui 'gã nupe wafukaita. A'eramũ te nipo najuejue etee futat pekwaap— 'jau 'ga 'gã nupe u'ama.

⁴ A'ere Jejui 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Pekyje awi pejeapisi are ifuwet ma'e 'gã nui. Pẽ apisi 'gã numiamũ. A'ere 'gã pẽ'aga nomateepawa'uweri.

⁵ Jarejuwarete 'ga wi te pekyje ete. 'Ga te a'jea futat pẽ mateepap ywawuje tee werowiare'emamũ. Pẽ'aga we futat 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau 'ga imome'wau 'gã nupe. —'Ga te a'jea futat mama'e tywera ojeupe iaporamũ ae apisi— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁶ —Janeruwarete 'ga te 'ã pãjêrete. A'ere 'ga jejukai esagei futari ae ree. Peesak wya'ia. Wya'ia 'ã niapoi agawewi. A'etea Janeruwarete 'ga imanũnamũ wesak 'ũina.

⁷ Ae taetu aje 'ã ae ate 'ga upe. Ma'eramũ 'ã 'ga jejukai ae ree taetu— 'jau 'ga imome'wau 'gã nupe u'ama. —Pẽ'awa we futat ojemogyauwama ajemogyau pẽakag are. Aeakag are ijemogy we futat 'ga okwaapap. “Nojejukai nipo 'ga ore ree?” pe'je kasi ne. Naani. Ojejuka futat 'ga pẽ nee. A'eramũ ki pẽ pejekyjawe'em pejereko tywera 'gã nui— 'jau 'ga 'gã nupe.

*Pejenosī kasi Jejui 'ga mome'u awi ne
(Mateu 10.32-33; 12.32; 10.19-20)*

⁸ A'ere Jejui 'ga oje'ega 'gā nupe nū:

—Je 'ā pēneki'yratea. Pejenosī kasi je mome'wau 'gā nupe ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —'Gā nowase pēē je imoia 'u renosī'em ire je nanē najenosī pē mome'wau nū. "Je Jejui 'ga remiayuwamū", pēē 'eramū je ywag ipe peoramū je nanē futat ywag ipewara 'gā nowase a'e 'gā nupe nū: "Koromū noko jeremaiyuwa 'gā 'ja", 'jau nipo je pē nupe ywag ipe peoramū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁹ —Pēē mū nipo 'jau 'gā nupe: "Je naJejui 'ga remiayuwā rūi", 'jau nipo pēē. A'eramū nipo je nanē futat ywag ipe peoramū "Najeremaiyuwa rūi koromū", 'jau nipo je 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁰ —Ojeupe peporogyta re Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui. Je kuraw ire pētywerete futat. A'ere nipo anure 'ga 'Agesage je'egi pē nupe, pētywera resaukaa pē nupe. A'eramū nipo pēē pejeipoia pejetywer awi. Jui pepoir ire Janeruwarete 'ga imoia pē nui— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'ere 'ga 'Agesage kuraw ire nitywi 'ga amū pētywera resaukaawamū pē nupe. A'eramū pēē jui pejeipoire'ema. Nan tee futat pejejemogyau. Pejetywer awi pēpoiriwere'emamū Janeruwarete 'ga nomoiri futari pē nui. A'eramū aipo 'gā awau mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

¹¹ —Anure nipo 'gā amū je rerowiaaramū pē pyygi pē nerawau pejetykaaw ipe 'wyriara rowase pē moporogytaukaa jupe. "Ekoay 'ga akou mama'e tywera apou", 'jau nipo 'gā pē nerawau 'wyriara upe pē mome'wau 'me jupe. A'eramū kasi pekyje pejejerooramū ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū "Ma'ja 'jau sipō je 'gā nupe teporogytau 'wei", pe'je kasi ne, pejekyllau ne.

¹² Janeruwarete 'ga peu pē nerooramū 'gā nupe peje'egawa amut pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

Ika'aranūū kwai ma'e 'ga

¹³ A'ere kūima'e 'ga amū mytun awi wafukaja mua Jejui 'ga upe:

—Jeruwa amanū ai'i. A'ere jereki'yra 'ga arajuwa karaemāmera nomojo'ogi jee ai'i— 'jau 'ga wafukaja mua 'ga upe. —A'eramū ene eje'ega 'ga upe jee: "Emojo'ok pejejuwa karaemāmera ejewirera 'ga upe", ere ki 'ga upe jee— 'jau 'ga oje'ega mua Jejui 'ga upe.

¹⁴ A'eramū Jejui 'ga 'jau etee 'ga upe:

—Naejeki'yra ene iago'o anupa rūi je ruri ai'i— 'ga 'i etee 'ga upe, aipo ojeupe 'ga 'eramū. —Naamanū ma'e karaemā mojo'oka rūi je ruri ai'i— 'jau etee 'ga 'ga upe.

¹⁵ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—"Kwaiwete je karaemā futari", pe'je awi. Nakaraemā rūi pē mogeukat ywag ipe. Tejerowiaramū te je pē mogeukari ywag ipe Tejuwarete 'ga pyri— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁶⁻¹⁷ A'eramū Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

—Kūima'e 'ga amū ikaraemā kwaiwete ma'e 'ga amū e'i ojeupe: "Kwaiwete te 'awamū jeko pypiara 'wei. Kwaiwete jeremi'ua 'awamū 'wei" 'jau 'ga ojeupe. "A'ere ijaḡawa niapoi jupe. A'eramū je ma'ja apou jupe nū'ū. Najeporomonoweri je ee 'gā nupe", 'jau 'ga 'ūina ojeupe.

¹⁸ "Sikōi'i ma'ea pa je omono etyka kwy. Taapo tee amū tuwuu ma'e tejemi'u ryrūnamū 'jau kwy. Tekaraemā reewe tomono inuga tupaw yau pype 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe.

19 “A'ere ta'e tejeupe 'jau kwy: Kwaiwete te jeremi'ua 'wei. Noporowykyi futari te je 'awamū 'wei. Ajemi'wat etee futat te je 'awamū te'ŷina 'wei" ta'e tejeupe etee futat 'jau kwy. “Teku'iramū tejemi'u are te'ŷina 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe imome'wau.

20 —A'eramū nipo aipo 'ga upe Janeruwarete 'ga 'jau: “Eremut ekoete eje'ega e'ŷina ra'e”, 'jau nipo 'ga 'ga upe, amara'neramū 'ga ree. “Ene manū re aw'ŷja ma'ea eneremi'ua ki 'ei? 'Awauwe futat eremanū ejemi'u awi kūi”, 'jau nipo 'ga oje'ega mua 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau 'gā nupe.

21 —Pēē mū nipo pejekaraemā are etee futat pejejea'aramū. A'eramū Jarejuwarete 'ga ree jēmī nipo pejejea'are'emamū futat— 'jau 'ga 'gā nupe. —Aipoa kūima'e 'ga 'jawe futat nipo pēē. 'Ga 'jawe futat nipo pejemama'ea peetyap pejemanūnamū— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

*Pejemogypyk ki Jarejuwarete 'ga ree
(Mateu 6.25-34)*

22-23 A'eramū Jeju'i 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe nū:

—Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: Pēnea awi mama'e are etee pejemogyau, je 'i pē nupe. “Ma'ja je i'wau 'awamū”, pe'je awi pejejeupe. Pēnea'ar awi pejejaity are etee pejemogyau. Jarejuwarete 'ga ree te pejemogypyk pejemogyau, 'jau je 'ā pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe. —'Ga te 'ā pē apo. A'eramū 'ga ojee pejemogypygamū mama'e mua pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama oporog'au.

24 —Sā'ā wya'ia. Wya'ia 'ā nuapoi agawewi mama'ea. Nitywi agawewi 'ā mama'e tymawa. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga mama'ea omono jupe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe. —Niapoi agawewi wya'ia 'ga upe. A'etea 'ga ojejukau ee. Pēē taetu aje 'ā aeramū. A'etea sipo 'ga nojejukai pē nee?— 'jau 'ga 'gā nupe.

25 —Peko sipo amū pejeymane'em are ete ea'at ma'eramū amū pejeymane'emamū namutat?— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —Naani. Nia'wyrī futari aipoa miamū pē nupe ee pēnea'ara. A'etea te nipo pēyman pejemogyau. Pejeywyr are tee pejejea'aramū miamū pēmanū futat. Mama'e are etee pēnea'at pē nekoa nepē koga'uweri— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

26 —Ma'eramū pēē pejejea'aramū mama'e are etee pejemogyau ki 'ei?— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

27 —Sā'ā 'ywotyra. 'Ywa 'ā noporowykyi agawewi futat opoty are. A'ere ipotyra esageteeramū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ymā te janepytunera 'ga, Sarumāu 'ga, ikaraemā kwai ma'ea rakue. 'Ga te 'ā taity esage ma'ea rakue. A'ere 'ā 'ywotyra te 'ga raity esage apyraawi.

28 'Ywotyra 'ā majepēi 'ara rupi etee wesageramū. A'eramū 'ā ai'iwe op'ŷijagamū. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga omokaturam ipotyra jupe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe. —Jupe iapo re sipo 'ga nomonoi mama'e esagea pē nupe? Pēē taetu aje 'ā pēnesage 'ga upe. Ma'eramū pēē 'ga rerowiaraipe etee 'ū? Pe'je 'ga rerowiaa futat nanimenime. Perowiaraiw awi etee 'ga.

29 Au'je mama'e are etee pēnea'ar ire. Pejemuāem awi pejemū'uram are etee. Pejemuāem awi nanē pejejaity are etee nū. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee pejejuka ete— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

30 —Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā te 'ā ajemuāem mama'e are etee. A'ere kasi pēē 'ga 'jawe peko ne. Janeruwarete 'ga pēnemifutara okwaap. Ojejuka 'ga pē nee— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

31 —Jarejuwarete 'ga je'ega peenup katu. 'Ga je'eg imū peko esage. A'eramū 'ga mama'e esage mua pē nupe, pēnemifutara mua pē nupe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama.

Nateepawi futari ywag ipe ako ma'ea
(Mateu 6.19-21)

³²—Pekyje futat kasi mama'ea pejejewi teepap ja'wyja'wyrāmū ne. Pejemogyppyyk futar iki pejejemogyau 'ga ree. Janeruwarete 'ga ojee pejemogyppyygamū iku'i futat 'ūina pē nee. A'eramū 'ga mama'e esage mua pē nupe. Anure ywag ipe pē nesaka 'ga aku'iramū futat pē nee— 'jau Jejui 'ga gā nupe.

³³—Pejekaraemā ki peme'eg amū ka'aranūū are. A'e repyfera monou ikaraemāe'ema 'gā nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga ka'aranūūa 'gā nupe imonoramū ywag ipe mama'e mua pē nupe. Mama'ea pejejaupe imonoawera mepyau pē nupe. Peu mama'e nateepawa'uweri. Nitywi mama'e mateepaara. Nitywi agu'jaa peu. Nitywi jypemeruua. Nitywi muna'ywa. A'eramū mama'ea atepawe'emamū futat peu— 'jau Jejui 'ga gā nupe.

³⁴—Pejekaraemā are etee pēnea'aramū 'au ywy pe etee futat pejekaraemā pereko. A'ere Janeruwarete 'ga ojee pēnea'aramū, ywag ipe nanē mama'e esage muri pē nupe nū. 'Auwara karaemā momytunara 'gā ojejuka 'au ojeapo ma'e are etee ajemogyau. A'ere ywag ipe karaemā momytunara 'gā jejukai Jarejuwarete 'ga ree te— 'jau 'ga gā nupe u'ama.

"Je rura ki peapesak" Jejui 'ga 'eawet

³⁵⁻³⁶—Anurenure'i nipo je oi Jarejuwarete 'ga pyri pē nui. Anure te nipo je ruri nū. A'eramū pēē je ruru'jawa rapesaka pejejemogyau— 'jau Jejui 'ga gā nupe oporogytau 'ūina. —Sā'ā aeporowykya 'wyrriara upe. A'eramū 'ā 'wyrriara 'ga awau watau wemiayuwa 'gā nui, maraka pe 'ga awau 'gā nui. A'eramū 'gā 'ā 'upa tata monyka imyina 'ga rura rapesaka. Owaēmawe 'ga 'ā 'okwara mopoga wemiayuwa upe. A'erauwe 'ā 'wyrriara 'ga remiayuwa iawopytymo'woka 'ga upe.

³⁷A'eramū 'gā aku'iramū 'upa. 'Ga waēma rapesakara 'gā aku'iramū. "Au'je katu pa 'ga ruri jane sere'emauwe nū", 'jau 'gā ajaupe— 'jau Jejui 'ga gā nupe. —A'ere nipo 'ga opiara mosoka, oje'ega wemiayuwa 'gā nupe: "Pe'je pejejuwa pejejemi'waa", 'jau nipo 'ga ojewyra rapesakara 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga gā nupe.

³⁸—Meewei 'ur ire nipo 'ga ppyaje 'ua owaēma. A'etea nipo 'gā ajemogyau 'ga rapesaka. 'Ga waēmamū nipo 'gā aku'iramū.

³⁹⁻⁴⁰ Nan tee futat nipo pēē je rura rapesakaramū pejejemogyau au'jeteramū je rapesaka— 'jau Jejui 'ga gā nupe. —Nepekwaawi futari je jewyawa. A'eramū pēē pejejemogyau au'jeteramū je rapesaka— 'jau Jejui 'ga gā nupe u'ama. —Sā'ā 'oga jara 'ga muna'ywa rura kwaawe'ema. Muna'ywa rura kwaaw ire amunipo 'ā 'oga jara 'ga awawe'em 'og awi. A'ere 'ga nokwaawi futari muna'ywa rura wog ipe. Nan tee futat nepekwaawi pejejeki'yramū je jewyawa— 'jau Jejui 'ga gā nupe.

Kūima'e 'ga remiayuwa 'gā
(Mateu 24.45-51)

⁴¹Aipo 'ga 'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ore upe te ere aipo 'jau? Najuejue etee te 'ā ere ore nū?— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe.

⁴²A'eramū Jejui 'ga 'jau Pedro 'ga upe:

—Je rerowiaaramū etee futat pejemogy najuejue etee futat je rapesaka, je jewyra rapesaka— 'jau Jejui 'ga Pedro 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jau 'uaw are nū: —'Wyrriara 'ga remiayuw esage 'ga i'akwaap ma'ea. O'wyrriara 'ga je'eg imū etee futat mama'ea wapo. A'eramū 'wyrriara 'ga wata enune wemiayuw esage 'ga m'yina wemiayuwa 'gā nesakawamū. "Aata je. A'eramū je ene m'yina 'gā nesakawamū", 'jau 'wyrriara 'ga wemiayuw esage 'ga upe. "Mama'ea

ki emono 'gã nupe 'gã nemi'uramamũ", 'jau 'ga 'ga upe. A'eramũ nipo 'ga 'wyrriara 'ga awau watau 'gã nui. Anure nipo 'ga ojewya 'ua nũ.

⁴³ 'Ga 'eawer imũ etee mama'e apo re nipo 'wyrriara remiayuw esage 'ga aku'iramũ ajemogyau o'wyrriara 'ga resakawe.

⁴⁴ A'eramũ 'wyrriara 'ga we futat aku'iramũ 'ga ree wemifutar imũ etee 'ga porowykyramũ— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. —A'eramũ nipo 'ga a'jea futat 'ga monou 'ga m̄ina okaraemã are ojejuka ma'eramũ.

⁴⁵ A'ere nipo im̄yimirera 'ga amũ 'i ojeupe: “Mukuu nã'ã je'wyrriara 'ga oi re'ã, oporomukuramũ re'ã”, 'jau nipo 'ga ojeupe. A'eramũ nipo 'ga opytuna 'gã amũ nupãnupãu. A'ere nipo 'ga awau ojemiwaa, kaw̄ajaiwa rykuua. A'eramũ nipo 'ga weawrywamũ akou. Oporowykywae'm nipo 'ga 'ũina.

⁴⁶ A'e pype nipo 'ga 'wyrriara 'ga 'ua owaẽma erujewi 'ga upe. Wapesage'emeteramũ nipo 'ga 'ua owaẽma erujewi 'gã nupe. A'eramũ nipo 'ga 'ga rekoarũ'ema resakawe 'ga mopimopika. A'ere nipo 'ga 'ga monou tata pe imomoa 'ga rerekou tyweaete— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe imome'wau.

⁴⁷ —'Gã amũ nipo 'wyrriara remifutara kwaapa futat numiamũ. A'ere nipo 'gã nuapoi jupe. A'eramũ nipo 'ga 'wyrriara 'gã nupãnupãukaa tesirũmera 'gã nupe— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe u'ama.

⁴⁸ —Amumera 'gã te nipo ajee nokwaap katui 'wyrriara remifutara. A'e 'gã 'gã nonupãuui. Nonupãi kwaiwete. Inãinãni' etee nipo 'gã nupãi, mama'e tywera apo re— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe imome'wau.

—'Gã amũ nipo 'wyrriara remifutara kwaapa katu katu futat. 'Gã a'jea futat oporowyky jupe. Wemiesaga 'gã nee ojemogyppyka etee. Wemiesage'ema 'gã nee 'ga nojemogyppyga'uweri— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe u'ama imome'wau.

Jejuu 'ga ree nipo ae ajamueu

(Mateu 10.34-36)

⁴⁹ A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

—Mama'e mateepapa je ruri. Sã'ã tata mama'e tywera mateepawa. Nan tee futat nipo je ruri mama'e tywera mateepapa— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. —Janeruwarete 'ga nipo je rerekou tywerukaa petywer are 'gã nupe. A'eramũ nipo 'ga werowiaara 'gã nerekou tywerukare'ema. A'ere je anure 'ga rerowiaare'ema 'gã etee ereko tyweretei— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

⁵⁰ —Anurenure'i nipo je rerowiaare'ema 'gã je rereko tyweri. A'e are etee je rea'aramũ tekou— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

⁵¹ A'ere 'ga 'jau 'gã nupe:

—“Jarejuwarete 'ga nemimurera 'ga rur ire nipo ore jamuepawi”, pe'je kasi ne. Naani. Je ree taetu nipo pejamue pejejemogyau— 'jau 'ga 'gã nupe u'ama.

⁵² —Je ree naju'jaju'jawe tee rui p̄nea'at mama'e are. Mukũja 'gã nipo p̄pytuna 'gã oporomutaramũ je ree. Muapyra 'gã tee nipo ajee p̄pytuna 'gã niporomutari je ree. A'eramũ nipo 'gã naju'jaju'jawe tee rui wea'aramũ je ree— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁵³ —Kũima'e 'ga amũ nipo je rerowiaa. A'ere nipo 'ga ra'yra naje rerowiari. Kũjãmuku eẽ mũ nipo je rerowiaa. A'ere nipo eẽ ya naje rerowiari. A'eramũ nipo 'gã ajamueu je ree— 'jau 'ga 'gã nupe.

Naje kwaawi pejepe 'ga 'eawet

(Mateu 16.2-3)

⁵⁴ A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Ywagũna resakawe 'ã p̄ẽ mũ 'jau pejejaupe: “Amana nipo 'ã ja”, 'jau 'ã p̄ẽ pejejaupe. A'eramũ a'jea futat amana.

⁵⁵ Ywytu ruramũ 'ã p̄ẽ, “Arasimiũna nipo 'ã”, 'jau 'ã p̄ẽ pejejaupe. A'eramũ 'arasimiũna futat— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁵⁶ —Ywagũna resakawe 'ã pẽẽ amana kwaapa pejejemogyau. Ywytu ro'ysag arẽ 'ã pẽẽ 'arasimiũna kwaapa— 'jau 'ga 'gã nupe. —Tejuwarete 'ga remiaporama je amome'u pẽ nupe. Ma'eramũ sipo nepekwaawi? Nepẽporokwaawiweri te 'ã ee. Ma'eramũ 'ã nepekwaawi— 'jau 'ga 'gã nupe.

Pemota'wa pejeeje iporomutare'ema 'gã

(Mateu 5.25-26)

⁵⁷ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'eramũ ajee mama'e esagea pejejeupe iapoa nepekwaawi pejejemogyau 'ũ?— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'ere Jejui 'ga mama'e mũ mome'wau 'gã nupe nũ:

⁵⁸ —“Mama'e tywera 'ga wapo jee”, pejejeupe 'ga amũ 'eramũ pejewau pejeperogytau 'ga upe, 'ga mota'wau pejejeupe. Kasi a'e pe 'ga pẽ nerooi 'wyrriara 'ga upe ne. A'eramũ 'wyrriara 'ga pẽ monoukaa jefaruu 'ga upe, pẽ munewukaa ne.

⁵⁹ Moromunepawa pype pejemono re nipo nepe'earũi jui. Mama'e tywera apo mepy re tãmẽjẽ te pe'ẽ jui— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee. —Nan tee futat ki pẽẽ. Mama'e tywera apo re peje'eg tãmẽjẽ futat Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ 'ga pẽ katu'oka tãmẽjẽ pẽ mogyau nũ. Ojeupe peje'ega'ne'emamũ 'ga pẽ nereko tyweretei aipo are— 'jau 'ga 'gã nupe.

13

Otywer awi ipoire'ema 'gã

¹ Jejui 'ga porogyta 'ga 'amamũ 'gã amũ 'ua owaẽma 'ga upe.

—Ekoay 'wyrriara 'ga, Piratu 'ga Garireja ywy pewara 'gã apisaukaa Jarejuwarete 'ga upe 'gã porogyta 'gã nupawamũ. İtywerete nipo 'gã. Ma'eramũ nipo 'ã Janeruwarete 'ga 'gã apisaukaa 'gã nupe, aru'e ore kũi— 'jau 'gã 'ua u'ama imome'wau 'ga upe.

²⁻³ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Naani. Nityweri 'gã kwaiwete. Ajepeja Garireja ywy pewara 'gã tywera 'gã nuapyraawi. Pẽẽ nanẽ petywerete futat nũ. Pejetywer awi pejepoire'ema pẽẽ nanẽ futat pamanũ 'gã 'jawe. Pamanũ re nipo, Janeruwarete 'ga pẽ'aga monou mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe u'ama.

⁴ —Awamũ 'ã 'og ywate u'aa Sirue pewara 'gã 'arimũ rai'i, 'gã apisau rai'i. Tesoitu 'gã pytuna. İtywerete ma'e 'gã sipo poromũ rai'i? Petywera sipo 'gã wapyraap rai'i?

⁵ Naani. Pẽẽ juejue futat pepapap pejetywer awi pejepoire'emamũ— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

Y'wa 'yp

⁶ A'ere Jejui 'ga mama'e mũ mome'wau 'gã nupe nũ:

—Kũima'e 'ga amũ 'ũina. A'eramũ y'wa 'ywa u'ama 'ga ko pe. Y'wa 'aawa rupi 'ga awau y'wa 'ywa resaka. A'ere nokoi'i futari i'a mũ akã are 'ga upe.

⁷ A'eramũ 'ga 'jau wemiayuwa 'ga upe: “Muapyra kwara 'ara rupi je ruri 'au y'wa 'ywa resaka ai'i. A'ere je naesagi amũ 'i'aa ai'i. A'eramũ ene etyka”, 'jau 'ga wemiayuwa 'ga upe.

⁸ —Aipo 'ga 'eramũ 'ga remiayuwa 'ga 'jau 'ga upe: “Tene i'ami ra'ne, 'awa kwara rupi tee ra'ne”, 'jau 'ga 'gã nupe. “Taypywykai 'jau. A'ere 'yja esage tarut ara iypy are esaka 'jau”, 'jau 'ga 'gã nupe. “Siesag i'a 'jau, 'yi esage oypy are erur ire 'jau.

⁹ I'aramũ simu'am gatu etee 'jau. A'jea futat i'ae'emamũ sietyk 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe imome'wau u'ama.

—A'jea futat i'ae'emamū ijetygi futari— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe imome'wau.
 —Nan tee futat Janeruwarete 'ga mama'e tywera apo awi pepoira rapesagi ra'ne. Jui pepoire'emamū 'ga nan tee futat pē netygi— 'jau 'ga 'gā nupe.

Iteu ma'ea kūjā

¹⁰ Morowykye'ema rupi Jeju'i 'ga awau osou judeu 'gā jatykaaw ipe oporoytau 'gā nupe.

¹¹ A'e pe ojero'wu ma'e ēē mū 'ua 'gā pyri. Ymā ēē jero'wui akou rakue. Tesoitu te ēē kwara mu'ari akou ojero'wau. Mama'eukwaawa ēē erekou opir are. Iteu ma'e 'jawe ēē mogoukaa. Najepyo'i futari ēē watau.

¹² Ēē resakawe Jeju'i 'ga oje'ega ēē upe:

—Erefu'am Ī. Enejaruete ene 'awamū Ī— 'jau 'ga ēē upe.

¹³ A'ere 'ga opo monou ēē 'arimū. Ēē 'arimū etee agawewi opo monou. A'erauwe ēē u'ama gatu. Ojepywau.

—Au'jete je katu'og ape wa'iko. Ene te 'ā eneresage jee— 'jau ēē Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁴ A'ere judeu 'gā jatykaawa raarana 'ga amara'neramū 'ga ree. Morowykye'ema rupi Jeju'i 'ga ēē mafu'ami. “Ae katu'oga ae porowyky'a futat”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga amara'neramū Jeju'i 'ga ree. A'eramū 'ga a'eramū 'jau 'gā nupe:

—Pejor awi pejejekatu'ogukaa morowykye'ema rupi— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Morowykye'ema rupi kasi peporowykye ne”, 'jau 'ga 'ā janee rakue. Ma'eramū 'ā pejot morowykye rupi etee pejejekatu'ogukaa— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁵ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe:

—“Morowykye'ema rupi kasi peporowykye ne”, pe'je awi oree. Pēē nanē te 'ā peporowykye pejejemogyau morowykye'ema rupi. Wyrā jara agawewi 'ā pēē.

¹⁶ A'etea 'ā “ereporowykye awi morowykye'ema rupi”, pe'je jee. A'etea pejejemawa pemoy'u morowykye'ema rupi. Ēē taetu aea. Abraão 'ga juapyrera ēē. Janepytuna futat ēē. Ma'eramū sipo je mama'eukwaawa moire'ema morowykye'ema rupi ēē wi? Ymā te 'ā ēē mama'eukwaawa rerekoi opir are rakue. Ma'eramū je imoire'ema ēē wi morowykye'ema rupi 'ū, a'e te je nū a'i kūi— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

¹⁷ Aipo 'eramū 'gā opoyje'emamū ajemogyau 'ga wi. 'Ga ree iporomutare'ema 'gā opoyje'emamū. A'ere tesirūmera 'gā ku'iramū 'ga ree, ēē wi imoiramū.

'Ga rerowiaara 'gā jemomytunawam

(Mateu 13.31-33; Maku 4.30-32)

¹⁸ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Ma'ja 'jawe ajee je rerowiaara 'gā?— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁹ —Sā'ā y'wa'y'i'ī'ia, mostarda 'jawa. A'eramū 'ā ae ityma. A'eramū 'ā opopoa awau 'ā o'ywuuramū. A'eramū 'ā wyrā'ia aja'yrapyau akā are, waity mogyau ee. Nan tee futat je rerowiaara 'gā— 'jau Jeju'i 'ga u'ama 'gā nupe. —'Awamū 'gā ināinānī'ī etee. A'ere nipo 'gā anure kwaiwete je rerowiaara 'gā jemomytuni awau— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

²⁰ —Ma'ja'ja 'jawe ajee je rerowiaara 'gā?— 'jau 'ga oje'ega 'gā nupe nū.

²¹ —Sā'ā kūjā u'i mojerawa. A'eramū 'ā imojopypeawa monou ipype. Ināinānī'ī etee agawewi 'ā imonou ipype. A'etea 'ā awua. Nan tee futat je rerowiaara 'gā jemomytuni nipo— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —'Awamū 'gā ināinānī'ī etee je rerowiari. A'ere nipo anure je rerowiaara 'gā jemomytuni kwaiwete— 'jau 'ga 'gā nupe.

*Ywag ipe oo ma'e**(Mateu 7.13-14, 21-23)*

22 Jejuu 'ga awau akou Jerusarega repejāna. Awaw ipe 'ga awau pe rupiwarā gā mu'jau akou.

23 A'eramū kūima'e 'ga amū 'jau Jejuu 'ga upe:

—Ināinānī'i etee sipo ore oi ywag ipe?— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

24 Aipo 'ga 'eramū Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēnea'at kasi pejemogyau tesirūmera 'gā nee ne. Pejetywer awi pepoit. A'eramū pēē pejeporowykau esage pejemogyau pejejeupe ywag ipe pejejesawamū— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

A'eramū futat 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ywaga rokwarā nokwaruui. Je rerowiaara 'gā etee te oo osou ywaga rokwarā rupi— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —Jeje'ega renupare'ema 'gā nipo e'i "Ywag ipe je oi", 'jau nipo 'gā numiamū. A'ere jeje'ega renupare'ema 'gā nosea'uweri ywag ipe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

A'ere Jejuu 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe u'ama nū:

25 —'Okwara motyw ire 'oga jara 'ga nuawopytymo'wogi tekotee 'gā nupe. A'ere 'gā amū nipo 'ua 'okwara mopoga 'ga upe. "Toroo orosou 'jau", 'jau nipo 'gā numiamū. A'eramū 'oga jara 'ga awau oje'ega 'gā nupe: "Pe'je pejewau je wi. Nakwaawi je pēē", 'jau etee 'ga 'gā nupe.

26 —Nan tee futat nipo peo peu ywag ipe jeje'ega renupare'emamū 'okwara mopoga jee. A'ere nipo je "Najeremiayuwa rūi pēē", je 'i etee pē nupe. "Pe'je pejewau pejewaya je wi", je 'i etee pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —A'eramū nipo pēē 'jau jee: "Orojemi'wat ako ore ene pyri ikue. Ore'wyr ipe futat ako ore mu'e ape ikue", 'jau nipo pēē jee.

27 A'ere nipo je 'i etee pē nupe: "Najeremiayuwa rūi pēē. Pe'je pejewau je wi", 'jau etee nipo je pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —"Nepeenuwi futari jeje'ega. Pe'je pejewau je wi", 'jau nipo je pē nupe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

28 —Aipoa 'ara rupi nipo pēē jareypy 'gā nesaka. Abraão 'ga, Isaki 'ga, Jako 'ga, Jeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā. Mīmera 'gā nipo peesak ywag ipe numiamū. A'ere nipo pēē nepesei futari. A'eramū nipo pēē pejejaa'wau pejejupa pejese'ema rerekou. "Ma'eramū ore 'ga rerowiare'ema arakou rakue ū?" 'jau nipo pēē— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe u'ama.

29 —A'ere nipo kwe pewara 'gā 'ua ajatykau je ree. Najuejue etee nipo 'gā 'ua ajatykau je ree. Awau ojejaga ywag ipe ojemi'waa je pyri— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe oporogytau.

30 —Akotee nipo 'gā amū numiamū. A'etea nipo 'gā oo ojejaga ywag ipe je pyri ojemi'waa— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'ere amūmera 'gā nosea'uweri ywag ipe je pyri. "Je ika'aranūū kwaiwete ma'ea. Je kūima'eeteetea 'jau. A'eramū je Jejuu 'ga tepoara futare'ema" 'jara 'gā nosea'uweri ywag ipe— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

*Jerusareg ipewara 'gā nee 'ga 'arasigawet**(Mateu 23.37-39)*

31 A'e pype fariseu 'gā amū 'ua oje'ega Jejuu 'ga upe:

—Eka'jam 'aw awi ewau. Erote 'ga ene juka are ifuwet. A'eramū ene ewau 'aw awi eka'jama kwe pe— 'jau 'gā Jejuu 'ga upe.

32 A'eramū Jejuu 'ga wea'aramū ojeupe 'gā 'e are: "Mō. Siesak 'ga paira oporowyky awi 'jau, e'i nipo 'gā jee", 'jau 'ga ojeupe. A'ere 'ga 'i etee 'gā nupe:

—Naani. Naka'jama'uweri je tewau. Tejuwarete 'ga remifutara 'ara rupi te je manū. Nopoirā'uweri je teporowyky awi. Erote 'ga 'me ate 'ga renamū. Pekwap 'jau 'ga upe: "Nopoirā'uweri je teporowyky awi. Mama eukwaawa je omoit tekou 'gā nui. Ojero'wu ma'e 'gā je akatu'ok tekou, e'i etee 'ga", pe'je

'ga upe pejewau— 'jau etee Jejuu 'ga aipo 'gã nupe. —“Namateepawi we je Tejuwarete 'ga porowykya, e'í 'ga”, pe'je 'ga upe pejewau— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

³³ —Tejuwarete 'ga remifutar imü etee futat je porowykyi tekou. Oporowykya je iapopaw ire te nipo 'ga je jukaukari 'gã nupe— 'jau 'ga 'gã nupe u'ama. —Jerusareg ipe futat nipo tewau temanümü. Peu futat Jeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã apisara 'gã nuwi. A'eramü je peu futat tewau temanümü nipo— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe u'ama.

³⁴ A'eramü 'ga 'jau Jerusareg ipewara 'gã nupe:

—Jerusareg ipewaramü futat te 'ã pëë Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã apisaramü pejup— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. —Sã'ã wyrasokwëa wa'yra majatyka wakape 'wyrripe imonoa kwanü awi. Nan tee futat je— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. —“Tajejuka esage Jerusareg ipewara 'gã nee”, 'jau je 'ã pë nupe numiamü. A'ere 'ã nepefutari etee.

³⁵ A'eramü 'awamü Janeruwarete 'ga opoia futat pë nui— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. —A'eramü nipo pë nee iporomutare'ema 'gã 'ua pë'wyrarete pojekau pë nui. 'Awamü 'ã je nanë tewau pë nui nü. A'eramü pëë je resagu'jape'ema 'awamü. “Esageay Janeruwarete 'ga remimurera 'ga”, 'jawe'ëwe pëë je resagu'jape'ema futat— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe u'ama.

14

Awuwut ma'e 'ga

¹ Morowykye'ema mü rupi Jejuu 'ga awau osou fariseu 'ga amü rog ipe ojemi'waa. 'Wyrria'ri 'ga rog ipe awau osou. A'eramü fariseu 'gã amü 'ua Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã netee. 'Gã 'ua osou 'ga resaka.

—Pe'je soo 'ga resaka. Mama'e tywera 'ga iapo re sipyyk 'ga 'jau— 'jau 'gã ajaupe.

² Poje kũima'e 'ga amü 'ua osou Jejuu 'ga pyri. Awuwut ma'e 'ga 'ua osou 'ga pyri. A'eramü fariseu 'gã 'jau ajaupe:

—'Awamü 'ã morowykye'ema. A'etea sipo 'ga awuwut ma'e 'ga okatu'ok?— 'jau 'gã ajaupe. —Ae katu'oga ae porowykya futat morowykye'ema rupi. Nokatu'oga'üweri nipo 'ga 'awauwe 'ga— 'jau 'gã ajaupe.

³ A'eramü Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'ja e'í te Moisesi 'ga rakue? “Pekatu'ok kasi 'gã morowykye'ema rupi ne”, e'í te 'ga janee rakue? Naani. Aipo ne'í 'ga rakue— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁴ A'ere 'ga ree ajatyka ma'e 'gã noje'egi futari. Ojenosí 'gã 'ga wi aipo ojeupe 'ga 'eramü.

A'eramü Jejuu 'ga opo monou awuwut ma'e 'ga 'arimü 'ga katu'oka. A'ere 'ga oje'ega 'ga upe 'ga katu'og ire:

—'Awamü enejaruete. A'eramü ene ewau eje'wyr ipe— 'jau 'ga awuwut ma'efera 'ga upe.

⁵ A'eramü Jejuu 'ga 'jau esakarera 'gã nupe:

—Pejeja'yra ywy kwara pype i'aramü sipo nepenuëmi jui morowykye'ema rupi? Pejejemawa ywy kwara pype i'aramü sipo nepenuëmi jui morowykye'ema rupi?— 'jau 'ga 'gã nupe. —Nepeejara'üweri pejeja'yra imýina ywy kwara pype. A'ea 'ara rupi pëë iaporamü je nanë ojero'wu ma'e 'ga katu'ogi morowykye'ema rupi nü— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁶ A'ere 'gã noje'egi futari ajemogyau ojeupe 'ga 'eramü.

'Gã neko esage are 'gã mu'eawet

7 Ojemi'war enune Jejui 'ga awau afu'ama wewiri oo ma'e 'gã nesaka. 'Gã apyga resaka u'ama. "Naakotee ma'e 'gã nenawa 'arimū rūi pa 'gã apygiweramū ra'e. Esage ma'e 'gã apykawa 'arimū etee pa 'gã apygiweramū ra'e", 'jau 'ga ojeupe 'gã nesaka.

A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau 'gã nupe 'gã mu'jawamū:

8-9 —'Ga amū nipo 'ua ene mo'wya, "Ere ejua ejemi'waa jerogipe", 'jau enee. A'eramū nipo ene ewau eapyka esage ma'e 'gã apykawa 'arimū. A'eramū nipo esage ma'e 'ga amū 'ua wapykawa 'arimū ene renamū osou. A'eramū nipo ene mo'wyarera 'ga "Eryk 'ga renaw awi", 'jau enee. A'eramū nipo ene ejenosū ekou 'gã nowase— 'jau 'ga u'ama 'gã nupe.

10 —A'eramū ene 'gã amū emo'wyrāmū eapyka akotee ma'e 'gã apykawa 'arimū te. A'eramū nipo ene mo'wyarera 'ga 'ua osou. A'eramū 'gã te 'jau enee: "Au te ejot eapyka je pyri", 'jau enee— 'jau 'ga 'gã nupe. —A'eramū ene ekou 'wyrira'ri 'jawe 'gã nowase— 'jau 'ga 'gã nupe.

11 —"Je 'ã kūima'eeteetea" 'jara Janeruwarete 'ga imogyau tywet. A'eramū Janeruwarete 'ga "Nakūima'eeteete rūi je" 'jara 'gã etee 'ga imogyau kūima'eeteeteramū 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

12 A'eramū Jejui 'ga 'jau omo'wyarera 'ga upe:

—Eremo'wy'wyt kasi esage ma'e 'gã etee ne, epytuna etee ne. Ajemogy tee ma'e 'gã we futar iki emo'wyt imojemi'waa ejepyri— 'jau 'ga 'ga upe u'ama. — Esage ma'e 'gã etee ene imo'wy'wyrāmū 'gã nanē ene mo'wryi ene rerawau oje'wyr ipe nū.

13 Itywetywet ma'e 'gã nanē ki emo'wy'wyt imojemi'waa ejepyri nū— 'jau 'ga 'ga upe. —Iteu ma'e, eae'em. Mīmera 'gã nanē ki emo'wy'wyt eje'wyr ipe nū— 'jau 'ga 'ga upe.

14 —'Gã nene mepya'uweri. A'eramū anure Janeruwarete 'ga 'gã mo-jemi'waawera mepyau enee— 'jau 'ga 'ga upe.

Maraka pe imo'wy'wyripyra 'gã (Mateu 22.1-10)

15 A'eramū Jejui 'ga pyri ojemi'wat ma'e 'ga amū 'jau 'ga upe:

—'Au aejemi'wara miāmū pa 'ã esage nū. Peu ywag ipe taetu 'ã aeku'iawa te— 'jau 'ga 'ga upe, 'gã nemianuwamū 'ūina. —Jarejuwarete 'ga pyri ojemi'wat ma'e 'gã taetu aku'iramū nanimenime— 'jau 'ga 'gã nupe.

16 A'eramū aipo 'ga 'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat nū'ū. A'jea futat ere poromū— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau 'gã nupe nū:

—Kūima'e 'ga amū kumia wapoukat 'gã nupe. Kwaiwete 'ga iapoukaa.

17 A'ere 'ga erojyw ire oje'ega wemiayua 'ga amū upe: "Ere ewau 'gã nupe kwe pe, jeremimo'wy'wyrera 'gã nerua", 'jau 'ga 'ga upe oje'ega. A'eramū 'ga awau.

18 Awau 'ga owaēma 'ga remimo'wy'wyrera 'ga amū upe: "Ere ejua ejemi'waa, e'i 'ga enee ko", 'jau 'ga awau 'ga upe.

—A'ere aipo 'ga 'i etee 'ga upe: "Naani ki 'ei. Ywya je amut ape ko ki 'ei. A'eramū je tewau esaka ki 'ei", 'jau etee 'ga 'ga upe.

19 —Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'ga awau ajepeja 'ga upe etee 'jau nū, 'ga remimo'wy'wyrera 'ga upe 'jau nū: "Ere ejua ejemi'waa, e'i 'ga enee ko", 'jau 'ga awau 'ga upe.

—"Tee. A'ere nipo je nooi nū'ū. Teis kwataua je amut ko. A'eramū je tewau tejemimurera resaka ra'ne", 'jau etee 'ga 'ga upe nū.

20 —Awau 'ga aipo 'ga wi nū. Awau 'ga ajepeja 'ga upe 'jau nū: "Ere ejua ejemi'waa, e'i 'ga enee ko", 'jau 'ga awau ajepeja 'ga upe etee nū. A'ere "Je nooi

ki 'ei. Jeremireko je 'awamue ko. A'eramū je a'eramū ejararūme'em. Nooi je', 'jau etee 'ga 'ga upe nū.

21 —A'eramū 'ga remiayua 'ga ojewya awau imome'wau 'ga upe. “Nuri etee 'gā je rupi ki 'ei”, 'jau 'ga awau imome'wau 'ga upe. A'eramū 'ga a'eramū amara'neramū akou 'gā nee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

—A'eramū 'ga oje'ega 'ga upe nū, aipo 'ga upe wējēmī futat nū. “Ekwap ajemogy tee ma'e 'gā mo'wy'wya. Erut ekoete te futar iki 'gā. Eae'ema 'gā we futat ki erut. Iteu ma'e 'gā miamū futar iki erut. Itywet ma'e 'gā nanē ki erut. Mīmera 'gā futar iki erut”, 'jau 'ga wemiayua 'ga upe nū.

22 —A'erauwe 'ga awau nū. A'eramū 'ga 'gā nerua, kwaiwete. A'ere 'gā nomatyneemi 'ga roga. A'eramū 'ga wemiayua 'ga mojewyru'japa nū.

23 —“Ere ajee ewau kwe pe nū. Kwe pe ekwap pe rupi nū. Pe rupiwara 'gā nerua imajatykau jee. Tejoga ryneem gatu gatua te je afutat”, 'jau 'ga 'ga upe.

—A'erauwe 'ga ojewya awau nū. Ojewya awau 'gā nupe nū. A'eramū 'ga 'gā nerua, kwaiwete nū. A'eramū te 'ga 'ga roga matyneemi 'gā nerua.

24 —“Amo'wy'wyt futat je 'gā ai'i numiamū, kwaiwete ai'i numiamū. A'ere 'ā 'gā jēmī nuri ojemi'waa je pyri. A'eramū 'gā 'awamū jeremi'ua 'wawe'em futat. Nomonoī futari je tejemi'ua 'gā nupe”, 'jau 'ga 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

Jejuī 'ga remiayup (Mateu 10.37-38)

25 Anure Jejuī 'ga awau watau akou nū. Kwaiwete 'gā awau 'ga rupi. A'eramū 'gā awau akou oporogytau pe rupi.

26 —Pēporomutat pēē pejepytuna 'gā nee. Pejeje are, pejejeu are, pejeje-wirer are, pejejenyr are, pejepytun are, pejejee nanē nū— 'jau 'ga 'gā nupe 'gā nerawau 'gā nerekou pe rupi. —A'ere je 'i pē nupe: Jeremiayuwamū pejejekoweramū ki pēporomutat je ree pejepytuna 'gā nee pejeje-poromutara apyraapa. Je ree pejeje-poromutamū ki pēē mama'e apou jeremifutar imū je muorypawamū. “Ereapo awi nanuara ki sa”, 'jau nipo pēpytuna 'gā pē nupe. A'ere kasi eremojerowiat 'gā ne. Jeje'eg imū etee futat pēē iapou. Kasi a'e pe pēē najeremiayua rūi ne— 'jau 'ga 'gā nupe 'gā nerawau 'gā nerekou.

27 —Jeremiayuwamū pejejekoweramū jeremifutara etee futat pēē iapou, pejekyawe'em 'gā pejejerereko tywer awi. “Tene 'gā je jukai kwy. Napoirā'uweri je Jejuī 'ga rerowiar awi”, 'jau etee ki pēē— 'jau 'ga 'gā nerawau 'gā nerekou pe rupi.

28 —Kūima'e 'ga amū nipo 'og ywate are aparupoweramū. A'eramū 'ga ka'aranūūa ra'ne imojopyrūmū 'ūina. “Tesak ka'aranūūa i'jawe jooa 'jau kwy, 'oga apoa 'jawe jooa 'jau kwy”, 'jau nipo 'ga 'ūina imojopyrūmū.

29-30 —“Kasi 'gā a'e pe 'oga je imatepawe'emamū je jai ne kwy”, 'jau nipo 'ga ojeupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau 'gā nerawau 'gā nerekou.

—Nan tee futat nipo pēē— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē je rerowiaaramū pejejemogyau pejejea'aramū ra'ne. “A'jea futat sipo je rekoī 'ga rerowiarareteramū 'wei?” 'jau ki pēē pejejemogyau pejejea'aramū ra'ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —“A'jea futat sipo je 'ga porowykya etee futat iapoi 'wei”, 'jau ki pēē pejejeupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

31 —Wyriara 'ga amū remiayua nipo amara'neramū ajepēja 'wyriara 'ga remiayua 'gā nee te. A'eramū nipo 'gā 'jau o'wyriara 'ga upe: “Soo 'gā apisau 'jau” 'jau nipo 'gā 'ga upe. A'eramū nipo 'wyriara 'ga 'jau 'gā nupe: “Tee. Tene ra'ne. Kwaiwete 'ga remiayua pytuna. Witi miu 'ga remiayua pytuna. Jane najanepytuni. Teis miu etee te 'ā janepytuna. Siapisipap sipo jane 'gā?” 'jau nipo 'ga wemiayua 'gā nupe.

—“Tee. Naani nipo nū'ū. 'Gā etee nipo jane apisipap”, 'jau 'ga remiyauwa 'gā 'ga upe. A'eramū nipo 'wryiara 'ga oje'ega ra'ne imonou ajaupe.

³² A'eramū 'gā oje'ega pyu etee futat ojomojyrūmū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

³³—Nan tee futar iki pēē. Jeremiayuwamū pejekoweramū pejejea'aramū ra'ne pejemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pēē je rerowiaraipe etee. A'ere etyka 'ea nia'wryi— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

³⁴—Sā'ā jukyra resagea futat numiamū. A'ere kumi pype omonoramū nomē'ēi futari. Aipoa jukyra nia'wryi futari.

³⁵ A'ea jukyra numiamū. A'ere namuei mama'ea. A'eramū ae imonou imomoa yty apy'rarimū. Nan tee futat je rerowiar awi opoit ma'e 'gā— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —'Ga amū te nipo ajee mama'eaya ojeupe ijesaokaramū opoit je rerowiar awi. 'Gā je rerowiaa numiamū— 'jau 'ga 'gā nupe. — Ee pejejeapyoweramū ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau 'ga 'gā nupe 'gā nerawau 'gā nerekou.

15

Oka'jam ma'ea karupa'mīa (Mateu 18.12-14)

¹ Anure itywet ma'e 'gā 'ua Jejuī 'ga renupa 'upa. 'Wryiararete upe ka'aranūū pyykara 'gā nanē kwaiwete nū.

² 'Gā nesakawe fariseu 'gā amū Moisesi 'ga remikwasiarer are momu'jara 'gā netee Jejuī 'ga ago'wau 'upa:

—Kuu. Itywet ma'e 'gā jekoty'aawa 'ga ra'e— 'jau 'gā ajaupe 'upa. — Ojemī'waa nanē 'ga 'gā pyri ra'e nū— 'jau 'gā ajaupe.

³ A'e renupawe Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Itywet ma'e 'gā werowiara we futat Janeruwarete 'ga afutat— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

⁴—Kūīma'e 'ga amū nipo wrya jara. Karupa'mīa nipo 'ga reymawa. Kwaiwete nipo 'ga reymawa. Sēg nipo 'ga reymawa pytuna. A'ere nipo karupa'mī amū ka'jami opytun awi ka'a pe. A'eramū nipo ijara 'ga ipytuna jaga ukaja pype inuga. Ipytuna jāmw ire nipo 'ga awau oka'jam ma'efera rekaa akou. A'eramū nipo 'ga awau owaēma jupe.

⁵ Esakawe aipo 'ga iupia imonou imopeywaa ojasi'y'warimū erua. Aku'iramū 'ga oka'jam ma'efera rerua oje'wyr ipe nū.

⁶ Wog ipe owaēmawe nipo 'ga oje'ega monou opytuna 'gā nupe: “Pe'je pejejuā pejeku'iramū je pyri. Tejeymawa je aesak kō”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

⁷—Nan tee futat Jeruwarete 'ga ku'iramū 'ūina. Otywer awi itywet ma'e 'ga poiramū 'ga ku'iramū 'ūina ywag ipe, ywagipewara 'gā netee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau. —Nan tee otywer awi opoit ma'e 'gā nee 'ga ku'iramū 'ūina. Esage ma'e 'gā nee aku'ia 'ga iapyraapa 'ūina itywet ma'efera 'gā nee— 'jau 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree 'ūina.

Ka'aranūū 'ywope'i etygyipret

⁸ A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

—Kūjā ēē mū 'ywope'ia wereko, ka'aranūū 'ywope'ia. Teis ēē ka'aranūū 'ywope'ia pytuna. Epyuu ma'ea juejue ēē upe. A'ere nipo amū 'ari ēē wi. A'eramū ēē tata monyka esakawamū 'oga peia imua imono'oga esaka.

⁹ Esakawe ãẽ oje'ega ojepyriwara 'gã nupe: “Pe'je pejejua je pyri pejeku'iramũ. Aesak je teka'aranũũa ko”, 'jau ãẽ 'gã nupe— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe imome'wau.

¹⁰ —Nan tee futat Janeruwarete 'ga ku'iramũ otywer awi 'gã poiramũ. Ywagipewara 'gã netee 'ga aku'iramũ 'ũina— 'jau 'ga 'gã nupe 'gã mu'jau.

Okajam ma'ea kunumũũ 'ga

¹¹ A'ere Jejuí 'ga 'ũina mama'e mũ mome'wau 'gã nupe nũ, 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga ree:

—Kũima'e 'ga amũ mukũí tee 'ga ra'yra 'gã. Kũima'ea jue 'ga ra'yra 'gã.

¹² Iwujaa 'ga 'jau 'uwa 'ga upe: “Anure ki ekaraemã emut oree. A'ere je tema'ea 'awauwe ifutari. Emanũme'ẽwe jema'ea emut jee”, 'jau iwujaa 'ga 'uwa 'ga upe.

—A'erauwe 'ga okaraemã mojo'oka wa'yra 'gã nupe. Kwaiwete 'ga ka'aranũũa. A'eramũ 'ga okaraemã kwajamũ.

¹³ —Anurenure'i 'ga ra'yra 'gã awau 'ga wi, iwujaa 'ga awau muku 'ga wi. Tapy'ýja mũ 'wyrarete pe 'ga awau 'ga wi. Peu 'ga oka'aranũũ momyaupap. Kũjãmene'em are, kawĩajaiw are 'jau. Mĩmer are 'ga oka'aranũũ momyaupaw ekoete. Nan etee etee 'ga akou nũ. Ika'aranũũe'ema 'jawe akou nũ. Oka'aranũũ momypaw ire 'ga akou ty'ara upe.

¹⁴ Aman ipe agawewi. A'etea amana nokyri 'gã nupe. A'eramũ temi'ua opapapap. A'eramũ peuwara 'gã ty'ara upe ajemogyau. Peu oo ma'efera 'ga nanẽ akou ty'ara upe nũ.

¹⁵ —A'eramũ 'ga 'jau peuwara 'gã nupe: “Jeporowykywet je tekou”, 'jau 'ga akou 'gã nupe, morowyky rekaa ojeupe. A'eramũ 'ga amũ 'jau 'ga upe: “Peu ekwap ekou, tajaurana poitawamũ”, 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁶ —A'erauwe 'ga awau akou tajaurana poitawamũ. A'eramũ 'ga ty'ara rerekou. Tajaurana futawa resaka 'ũina. A'eramũ 'ga tajaurana futawa uweita jui numiamũ. A'ere teymajara 'ga a'ea miamũ na'uukari 'ga upe.

¹⁷ Ty'ara rerekou 'ga aipo 'jau. “Kwaiwete agawewi nã'ã jeruwa 'ga remiayuwa jepi re'ã. A'etea nã'ã kumia emyret jepi re'ã. A'ere pa je 'ã 'au ty'ara rerekou nũ. Maran te 'ã nooi tekou tejewya tejuwa 'ga resaka nũ 'i”, 'jau 'ga akou ojeupe.

¹⁸ —Tajemome'u tejuwa 'ga upe 'jau kwy”, 'jau 'ga 'ũina u'arasigamũ. “Jetyw-erete je tekou jarejee ai'i, jarejuwarete 'ga upe nanẽ ai'i nũ, ta'e imome'wau tejuwa 'ga upe 'jau kwy”, 'jau 'ga akou ojeupe.

¹⁹ —Eja'yra 'jawe kasi je rereko ape 'awamũ ne, ta'e 'ga upe 'jau kwy. Au'je je rereko ape eja'yramũ je rekoramũ jepi, ta'e 'ga upe 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe 'ũina. “A'eramũ ene 'awamũ je moporowykyau etee ejee, ta'e tejuwa 'ga upe 'jau kwy. Tejemi'ua tamepy tekou 'jau, ta'e tejuwa 'ga upe 'jau kwy”, 'jau 'ga 'ũina ojeupe— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe imome'wau.

²⁰ —A'erauwe 'ga afu'ama o'wya. Pe awi etee futat 'ga awau. Ojewya awau owaẽma 'uwa 'ga upe. Muku 'ga rekorauwe 'ga ruwa 'ga 'ga resaka. “Kweramũ nipo jera'yra ruri akou nũ”, 'jau 'ga ojeupe.

—'Ga resakawe 'ga awau ujãna 'ga rowosõu awau 'ga mana.

²¹ —A'eramũ 'ga 'jau 'uwa 'ga upe: “Jetyw-erete je tekou jarejee ai'i, Kiapi'ni. Jarejuwarete 'ga upe nanẽ ai'i nũ, Kiapi'ni”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe. “Eja'yra 'jawe kasi je rereko ape 'awamũ ne”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe. “Au'je je rereko ape eja'yramũ je rekoramũ jepi”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe oje'ega.

²² —A'ere 'ga ruwa 'ga 'i etee 'ga upe: “Ene'me awi. Eremur awi aipoa ki sira ko. Jera'yra futat ene kũí”, 'jau etee 'ga ruwa 'ga 'ga upe. “Nafutari je nanuara. Wesaga uwe'emamũ te ae poromũ ae 'i ujara upe”, 'jau tee 'ga wa'yra 'ga upe— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe imome'wau.

—A'ere 'ga ruwa 'ga 'jau wemiayuwa 'ga amū upe: “Ekwap taity esage pe rerua kamēsīete imunepa 'ga wi. Fāyrū reewe futar iki erut 'ga upe. Myapaawa nanē amū rerua 'ga pyapaawamū”, 'jau 'ga wemiayuwa 'gā nupe.

²³ “Wyra pejuka amū jera'yra 'ga upe. Kwatau ra'yru'ia, oremimoky'rafera ki perut ijukau. Janeroryp jarejupa 'jau”, 'jau 'ga wemiayuwa 'ga upe.

²⁴—“Jera'yra nipo 'ā amanū rakue”, a'e je tekou jepi. A'ere 'ā jaruete jera'yra rekoi ra'e jepi— 'jau 'ga 'gā nupe, ojeupe wa'yra 'ga poromū. “Oka'jam 'ga ako je wi ikue. A'ere 'ā ekoje ra'e jepi. A'ere 'ā turi opoa akou jee nū. A'eramū jane jarejemuekōēāina 'ga rur are”, 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁵—Wewirera 'ga waēmamū tuwi ma'e 'ga akou ko pe oporowykyau. A'ere 'ga 'ua. Oporowykypaw ire 'ua, maraka renupa.

²⁶ A'eramū 'ga 'jau 'gā amū nupe: “Ma'ja poromū nū?” 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁷—“Enerewirera 'ut ojewya akou ra'e. A'eramū eneruwa 'ga kwatau ra'yru'i jukaukaa oree ko. 'Sajemuekōēāi jera'yra 'ga ree', 'jau 'ga oree ko”, 'jau 'gā 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

²⁸—A'erauwe tuwi ma'e 'ga amara'neramū. A'eramū 'ga osowe'em. 'Ga mara'nea 'ga rerekou. A'eramū 'ga ruwa 'ga uēma 'ga resaka. “Ere ejua esou, kisit”, 'jau 'ga 'ga upe.

²⁹⁻³⁰—A'eramū 'ga 'jau 'uwa 'ga upe: “Je ree jēmī 'ā nenerorywi jepi. Nerejemogypygyi 'ā je ree jepi. Je etee agawewi 'ā oporowyky tekou enee. Tekotee 'jawe je 'ā eneje'ega oware'ema jepi”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe. Wewirera 'ga ree 'uwa 'ga rorywamū 'ga aipo 'jau 'ga upe. “Majawer are etee agawewi 'ga 'ā ka'arana momypaw ekoetei rai'i. A'etea 'ā eneporia 'ga ree. Je ree jēmī 'ā eporiae'emamū jepi. Je upe jēmī 'ā jarejeymawa mū jukawe'e mī jarejee jepi. Wyrasokwē miamū 'ā amū jukaukare'ema jarejee jepi, oporowyky ma'eramū jēmī jepi”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau. —Wyra jukaramū amara'neramū 'uwa 'ga ree.

³¹ A'ere 'ga ruwa 'ga 'i etee 'ga upe: “Ene 'ā jepir are ereko. Nereoi 'ā muku je wi. Janemama'ea enemama'ea futat”, 'jau 'ga wa'yra 'ga upe, aipo ojeupe 'ga 'eramū.

³² “Omomot sipo 'gā jera'yra rakue pa”, a'e je tekou jepi. A'ere 'ā turi akou opoa janee. A'eramū je 'jau 'gā nupe ko: “Sajemuekōēāi 'ga ree 'jau, 'jau je 'gā nupe ko”, 'jau 'ga wa'yra 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

—Saa'e kūima'e 'ga ku'ia. Wa'yra ojeupe ijewyt turamū 'ga ku'ia rakue. Nan tee futat Janeruwarete 'ga ku'iramū 'ūina otywer awi opoit ma'e 'gā nee— 'jau Jejuī 'ga 'ūina imome'wau 'gā nupe.

16

'Gā neko esage are 'gā mu'eawet

¹ A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

—Kūima'e 'ga amū wemiayuwa 'ga omono okaraemā pyykaramū numi-amū. A'ere aipo 'ga nia'wyri. Ka'aranūū jara 'ga wi ka'aranūū momyaupap ekoete etee futat 'ūina 'ga wi. A'eramū 'ga a'eramū 'ga amū 'ua imome'wau 'ga upe. “Enekarāmā pyykara 'ga nia'wyri ra'e ki 'ei. Ekoay 'ga enekarāmā mateepapa ekoete ki 'ei”, 'jau 'ga 'ua imome'wau karaemā jara 'ga upe.

²—A'eramū karaemā jara 'ga 'ga renūina, okaraemā raarana 'ga renūina. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe: “A'jea te jekaraemā eremomypap ekoete e'yina?” 'jau nipo 'ga 'ga upe. “Ere ajee ewau ikwasiaa jee ka'aran are inuga”, 'jau 'ga okaraemā pyykara 'ga upe. “'Gā nera ki ekwasiat inuga jee ka'aran are. Erawarera 'gā nera ki ekwasiat inuga jee. 'Gā nemireroofera nanē ki ekwasiat inuga jee ka'aran are”, 'jau karaemā jara 'ga 'ga upe. “Aipo apo

re tomono 'ga amū imyina ene py'rau 'jau nū", 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jeju 'ga imome'wau 'gā nupe.

³—A'eramū 'ga awau 'ga wi. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “Tȳy. Maran je tekou 'awamū 'ū? Ma'ja je iapou mama'ea tejeupe imuawamū 'ū? Na-jevuakara'uweri je teporowyky apou”, 'jau 'ga ojeupe. “Ajenosī je tekou mama'e renūina 'gā nupe ne kwy”, 'jau 'ga ojeupe etee futat 'ūina. “Ma'ja ajee je aapo 'awamū 'ga upe 'ū? Je muēm are 'ga fueweramū 'awamū”, 'jau 'ga ojeupe.

⁴—Amorytee pa je tejara 'ga kwy”, 'jau 'ga ojeupe. “Ga karaemā rerawarera 'gā pa je apoat kwy”, 'jau 'ga ojeupe. “A'eramū 'gā je muēmamū 'Ere ejua 'au ore pyri. Mama'e toromono ene upe 'jau', 'jau jee kwy”, 'jau 'ga ojeupe etee futat 'ūina— 'jau Jeju 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁵—A'eramū 'ga 'ga karaemā rerawarera 'gā nenūina: “Ma'ja te ereroo rai'i?” 'jau 'ga 'ga amū upe.

—“Miara kawera ako je aroo ai'i”, 'jau erawarera 'ga 'ga upe.

⁶—“Marana te ereroo rai'i?” 'jau 'ga erawarera 'ga upe.

—“Kwaiwete je erooi ai'i. Sēg yrūū te je aroo ai'i”, 'jau erawarera 'ga imome'wau 'ga upe.

—A'eramū 'ga 'jau erawarera 'ga upe: “Ekwasiat 'au. Sīkwēta etee ki ekwasiat inuga ka'aran are”, 'jau 'ga erawarera 'ga upe. “Jane'me ijara 'ga upe 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe.

⁷—A'ere 'ga ajepeja 'ga renūina nū: “Ma'ja te ene ereroo rai'i?” 'jau 'ga 'ga upe nū.

—“Juowuuran ako je aroo ai'i, miu yrū ai'i”, 'jau 'ga 'ga upe.

—“Ere ajee inuga ikwasiaa 'au oito sētu etee ka'aran are”, 'jau 'ga 'ga upe.

⁸—Aipo kwaapawe karaemā jara 'ga amara'neramū 'ga ree. “Ene 'ā muna'ywa. Jekaraemā are 'ā eremunarū ekou. A'etea 'ā ene'akwaap. 'Awamū nipo 'gā jejukai ene ree numiamū”, 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat. Janeruwarete 'ga je'ega renupare'ema 'gā i'akwaap futat numiamū. A'ere 'ga rerowiaara 'gā nanē nokwaawi katu 'ga remiapo.

⁹ A'eramū je pē mu'jau 'ga remifutar are. Pejekaraemā pemono amū ikaraemāe'ema 'gā nupe. Nanuara 'ga afutat 'ūina, a'e je 'ā pē nupe— 'jau Jeju 'ga u'ama 'gā nupe. —Nanuara pēē iaporamū Janeruwarete 'ga pē monoi peu ojeypyri. Nanuaramū 'ga pē napesagi 'ūina peu ywag ipe 'jau agawewi je 'ā pē nupe imome'wau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹⁰ —Ika'aranūē'ema 'gā amū nipo oka'aranūa wereko esage, mama'e esage are etee imomyau. A'e 'ga nanē oka'aranūū kwajamū wereko esage futat nū, mama'e esage are etee imomyau. Imomyau ekoete'ema akou— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —Ika'aranūē'ema 'gā amū oka'aranūū'namū imomyau ekoete etee futat. A'e 'ga nan tee futat oka'aranūū kwajamū omomy ekoete te futat ajemogyau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹¹ —Nan pēē iaporamū Janeruwarete 'ga namura'uweri omama'ea pē nupe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

¹² —Janeruwarete 'ga ma'e ete ate 'agamū mama'ea. 'Ga te 'ā jane mogy 'agamū oma'ea ywy pype— 'jau 'ga 'gā nupe. —Oma'ea mama'e are ae jejuka esage'emamū 'ga namura'uweri mama'ea ae upe peu— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama oporogyta.

¹³ —Namukūja 'wyriara 'gā nemiayuwa rūi 'ga amū rekoi. Noporowykya'uweri 'ga amū mukūja 'wyriara upe. Kasi a'e pe 'ga ajepeja 'ga ree etee 'ga poromutaramū akou ne. Majepeja 'ga ree jēmī

oporomutare'emamū ne. Wemifutara 'ga je'eg imū etee mama'e apou ne. A'eramū 'ga wemifutare'ema 'ga je'eg imū mama'e apowe'em ne. Nan tee futat pēē. Pejeka'aranūū kwaiwete are etee ea'at ma'eramū nepēnea'aru'jawi Jarejuwarete 'ga ree. Nepejemogypyga'uweri ka'aranūū are Jarejuwarete ga reewe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau.

14 Aipo 'ga 'erauwe fariseu 'gā 'ga rerekoemāu etee. Ka'aranūūa tee 'gā afutat. A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega jēmī futare'ema. A'eramū 'gā a'eramū Jeju 'ga rerekoemāu etee.

15 A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēē 'ā ka'aranūūa pemono ika'aranūūe'ema 'gā nupe jepi. “Esage ma'e 'ga ra'e. Ka'aranūūa 'ga omono itywet ma'e 'gā nupe”, te'i etee 'gā oree 'jau, pe'je 'ā jepi. Ma'eramū 'ā ka'aranūūa pemono 'gā nupe jepi. A'ere na'janeruwarete 'ga rūi imonoukari pē nupe. Pemono ekoete te 'gā nupe. “Tore futarete 'gā 'jau”, pe'je tee jepi— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —A'ere Janeruwarete 'ga pē kwaawi futari. Janeruwarete 'ga naea'ari pē 'jawe mama'e are etee— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —A'eremifutara 'ga nafutari— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

16 —Ymā te 'ā Moisesi 'ga Janeruwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are janee rakue. Moisesi 'ga manū re 'ā, 'ga amū ete akou 'ga py'rau rakue. 'Ga upe nanē 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega rakue nū. A'eramū 'ga nanē futat 'ā 'ga je'ega kwasiaa inuga ka'aran are janee rakue. Ymā we 'gā 'ā ajamu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —Awamū 'ā Juā 'ga nanē pē mu'jau 'ga je'eg are rai'i nū. “Pejetywer awi pepoiramū Janeruwarete 'ga pē monoi wemiayuwamū”, 'jau 'ā Juā 'ga pē nupe rai'i. A'eramū 'ā mytunā 'gā wekoweramū Janeruwarete 'ga remiayuwamū rai'i. A'eramū 'ā 'gā opoia otywer awi rai'i. Juā 'ga ojeupe 'ga mome'uramū 'gā 'ā opoia kwaiwete otywer awi rai'i. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā monou wemiayuwamū— 'jau Jeju 'ga imome'wau u'ama 'gā nupe.

17 —A'jea futat 'gā nemikwasiarer ymanera resageramū janee 'awamū miamū futat. A'jea futat nateepawa'uweri Janeruwarete 'ga je'ega jane wi. Ywaga teepawamū wyy retee 'eramū miamū futat nateepawa'uweri Janeruwarete 'ga je'ega— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

18 —“Kūima'e 'ga amū nipo wemireko retyka awau amutee rerekou nū” 'ea nia'wyyri Janeruwarete 'ga upe. Itywerete a'e 'ga akou Janeruwarete 'ga rowase. Etygipyrrer are, kūjā are nanē kasi peko ne nū. Imen futat aipoa kūjā akou. “Pejejemogyau nipo pejejemireko are” 'ea Janeruwarete 'ga nafutari— 'jau Jeju 'ga imome'wau 'gā nupe u'ama.

Ika'aranūū kwai ma'e 'ga imama'e'ema 'ga retee

19 A'ere Jeju 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jawamū nū:

—Kūima'e 'ga amū akou waity esagea te imunepa rakue, ika'aranūū kwai ma'e 'ga rakue. A'eramū 'ga maraka apou 'gā nupe au'jeteramū akou rakue. Maraka apoaw ipe 'ga mama'e monou 'gā nupe. Kwaiwete 'gā mojemī'waa rakue.

20-21 —Ajepeja 'ga ipito'om ma'e 'ga otywereteramū. Lasaru 'ga rera. A'eramū 'ga pytuna 'gā 'ga rerawau 'ga m'yina ika'aranūū kwai ma'e 'ga pyri 'ga reja. “Siesak 'ga mama'e'i mū mura 'ga upe 'jau”, 'jau 'gā numiamū. A'ere 'ga namuri'i mama'ea 'ga upe. Kasurua etee 'ua 'ga pira rerepa 'ga wi, 'ga pito'oma rerepa.

22 Anure ipito'om ma'e 'ga amanūmū. A'eramū 'ga manū re ywagipewara 'ga 'ua 'ga rerawau ojepyyri. Abraão 'ga pyri 'ga rerawau im'yina, 'ga muapyka 'ga mojemī'waa. A'ere ika'aranūū kwai ma'e 'ga amanūmū nū. A'eramū 'ga pytuna 'gā 'ga rerawau 'ga tyma.

23 'Ga 'aga nanē awawayayau mama'eukwaawa rapyaw ipe nū. A'eramū 'ga 'ūina akou tyweaeete. Tata rakuwa 'ga mŷina 'ga rerekou tyweaeete. A'eramū 'ga Abraão 'ga piresaka. Ipito'om ma'efera 'ga resaka Abraão 'ga pyri. Mukuu 'ga 'ūina Abraão 'ga resaka.

24 A'eramū 'ga wafukaita 'ga upe: “Abraão! Ene 'ã jeramŷja! Ejemuaēm iki je ree. 'Y'ia erurukat ara jee Lasaru 'ga upe, 'ga fã'ĩ are etee jekū muakŷmawamū. Ekoay jekū osinininiga”, 'jau ika'aranūū kwai ma'efera 'ga oje'ega Abraão 'ga upe— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe imome'wau.

25 —A'eramū Abraão 'ga 'jau 'ga upe: “Naani nū'ū. 'Auwaramū ore 'ã noroora'ua'uweri peu enerekwaw ipe. Pēē nanē pe awi pejejararūme'em 'au orerekwaw ipe nū”, 'jau Abraão 'ga 'ga upe. “Nenerea'ari nipo ejekwawer are? Eka'aranūū are etee ako ejerowiaraipe ikue. A'eramū ene 'awamū e'ŷina eko tyweaw ipe” 'jau 'ga 'ga upe. “A'ere ako Lasaru 'ga nitywi mama'ea ikue. A'eramū 'ga 'awamū akou 'au futat je pyri wekōēājamū. Wekōēāimawe'emamū futat 'ga akou 'awamū je pyri. A'eramū je a'eramū 'ga monowe'em futat kwe pe tejewi”, 'jau Abraão 'ga oje'ega 'ga upe.

26 “Nerekwaawi nipo 'ga oarūe'ema kwe katy ki sa”, 'jau 'ga 'ga upe. “Maran 'ga awau kwe katy ene pyri ki 'ei? Maran 'ga awau ikwara apyraapa ene pyri ki 'ei? Nooarūi 'auwara 'gã kwe katy. Peuwaramū nanē pejejararūme'em futat 'au nū”, 'jau Abraão 'ga oje'ega monou 'ga upe.

27-28 —A'eramū mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ūi ma'e 'ga 'jau Abraão 'ga upe: “Ere ajee 'ga monou jepytuna 'gã nupe, 'ga moporogytaukaa 'ū”, 'jau 'ga 'ga upe. “Sĩku futat jerewirera 'gã. Kasi 'gã nuri je pyri ne. Ekoay je tejua te'ŷina 'au tekou tywet, e'i enereki'yra pē nupe, te'i 'ga awau 'gã nupe peu ywyu jeruwa 'ga rog ipe 'gã nupe 'jau”, 'jau 'ga oje'ega Abraão 'ga upe. “Kasi 'gã nuri je pyri ne”, 'jau 'ga 'ga upe.

29 —Aipo 'ga 'eramū Abraão 'ga 'jau 'ga upe: “Naani. Okwaap futat 'gã 'ã Moisesi 'ga remikwasiarera numiamū. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nemikwasiarera nanē 'ã ityp futat. Tene 'gã aipo etee erowiari”, 'jau Abraão 'ga 'ga upe.

30 —Aipo 'eramū 'ga 'jau Abraão 'ga upe: “Naani. Moisesi 'ga je'egera 'gã nuerowiari futari jepi”, 'jau etee 'ga 'ga upe. “Amanū ma'efera 'ga je'ega te nipo 'gã werowiat. A'eramū te nipo 'gã poiri otywer awi”, 'jau etee 'ga Abraão 'ga upe.

31 —A'eramū Abraão 'ga 'jau 'ga upe: “Naani nū'ū. Moisesi 'ga je'egera renuew'em ire 'gã amanū ma'efera 'ga je'ega taetu nuerowiara'uweri futari. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nemikwasiarera mogytaw miamū te 'gã 'ã nuerowiari. Oferap ma'e 'ga je'ega taetu 'gã nuenuwi futari nū'ū”, 'jau Abraão 'ga 'ga upe— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe imome'wau.

17

Iporiay'i ajaupe mama'e tywera apoukaara 'gã
(Mateu 18.6-7; Maku 9.42)

1 A'ere Jejuí 'ga 'jau wemiayuya 'gã nupe nū:

—Nateepawi futari nipo ajaupe mama'e tywera apoukaara 'gã— 'jau 'ga 'gã nupe oporogytau. —Iporiay'i aipo 'gã numiamū. Aipo 'gã te nipo Ku'jywa 'ga wereko tywerete futat— 'jau 'ga 'gã nupe.

2 —Sã'ã ae ita mogoa ojojuri. A'eramū 'ã ae ojomonou ojomomoa ajajukau 'ye'ē pype nū. 'Y'pe imomori pyrera 'ga ako tywe'ri etee. Amanū etee 'ga. A'ere nipo künümü upe mama'e tywera apoukaara 'gã te Janeruwarete 'ga ereko tyweretei.

³ A'eramū pēē pejejea'gwau pejejemogyau. Mama'e tywera kasi peapoukat 'gā nupe ne— 'jau Jejuī 'ga oporogytau 'gā nupe.

—Je rerowiaara 'ga amū nipo mama'e tywera wapo pē nupe. A'eramū ki pejeperogytau 'ga upe. “A'jea futat ako je mama'e tywera apoi ene upe ai'i. A'ere je 'awamū naapou'jawi nū”, pejejeupe 'ga 'eramū pēē 'ga rerekou esage etee. Pejejea'aru'jawe'emamū futat ee— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴ —Majepeja 'ara rupi etee mama'e tywera pejejeupe kwaiwete 'ga iaporamū pejewau pejeperogytau 'ga upe. “Mama'e tywera ereapo jee. A'eramū je ene raykau tekou. Au'je ki je rayka re ekou”, pe'je ki 'ga upe pejeperogytau. “Naapou'jawi je 'awamū”, pejejeupe 'gā 'eramū pejejea'aru'jawe'emamū ee. Pejepota'waramū 'gā nee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau u'ama.

Perowiat Jarejuwarete 'ga

⁵ A'eramū Jejuī 'ga remimu'e 'gā 'jau 'ga upe:

—Jejuī. Ejerowiarukat oreē— 'jau 'gā oje'ega 'ga upe.

⁶ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ināinānī'i etee pēē 'ga rerowiaa 'eramū miamū Janeruwarete 'ga mama'e muri pē nupe— 'jau 'ga oje'ega 'gā nupe. —Pēē ināinānī'i etee Jarejuwarete 'ga rerowiaa 'eramū miamū peje'eg 'ywu upe. “Ejemosok ywy awi jee. A'eramū ene ewau e'ama 'y rypyter ipe jee”, pe'je ki jupe. Janeruwarete 'ga pēē erowiaramū 'ywa sogi pē nupe. Peje'eg imū etee futat awau u'ama peu pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Ajaupe oporowyky ma'e

⁷ A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe:

—Sā'ā ae kūima'eramū ae wemiayuwamū monoa ko pe. Ajepejamū 'ā awau wyra poita. A'eramū 'ā ae kaaruwamū 'ua ojewya oporowyky re. 'Gā nur ire sipo ijara 'ga 'gā nenūi 'gā muapyka 'gā mojemī'waa ra'ne?

⁸ Naani. Nanarūi. A'ere 'gā monoarera 'ga 'i etee 'gā nupe: “Je upe ra'ne mama'ea peapo. Je ra'ne je muewek pejepe. A'ere tepejemī'wat 'jau, je mueweg ire 'jau”, 'jau 'ga 'gā nupe.

⁹ Mīnamū futat 'gā porowykya. A'e apoawamū futat 'ga 'gā mepyi— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'ga nupe.

¹⁰ —Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga remiapo apo re “Ore resageramū”, pe'je kasi ne. “Ore arujara 'ga remiapoā etee aruapo”, pe'je etee ki— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

Teis ipito'om ma'e 'gā

¹¹ Jerusareg ipe Jejuī 'ga awau. Garireja ywy 'upa Samari ywy are oje'aa etee futat. A'eramū 'ga awau ipō'ō rupi

¹² owaēma amuna'wi'i mū upe. 'Ga waēmauwe ipito'om ma'e 'gā 'ua 'ga rowosū. Teis 'gā 'ua 'ga rowosū.

¹³ Mukuu we 'gā 'ua opytau wafukaita Jejuī 'ga upe:

—Ipito'om ma'eramū ore rekoi, aruafukaita enee. A'eramū ene ejemuaēma ore ree, ore mokā'jāu— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

¹⁴ 'Gā nesakawe Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Mainana 'ga upe pekwap, pejejesaukaa ra'ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū mainana 'ga repejāna 'gā orauwe 'gā pito'oma okā'jāu 'gā nui.

¹⁵ Esakawe 'gā 'jau ajaupe:

—Tŷy. Jane mokā'ēmap 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'ga amū ojewya 'gā nui. Samari ywy pewara 'ga ojewya.

—Ene te 'ā eneresage oreē, ki Ku'jyp— 'jau 'ga 'ua Jejuī 'ga upe.

¹⁶ 'Ua 'ga wenupy'āu wapyka Jejuī 'ga rowase.

—Ene te 'ā eneresage oreē. Au'jete ore mokā'ē ape— 'jau 'ga 'ga upe.

'Ga ku'ia 'ga rerekou.

17-18 A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Mytuna 'gā te je 'ā amokā'ē. Ma'ape ajee enepytuna 'gā ki 'ei? Maran ajee ene tee erejewyt ejua ki 'ei? Maran ajee 'gā nojewyri ene rupi 'ū?— 'jau 'ga ojewyt ma'e 'ga upe.

A'ere Jejuī 'ga 'jau wewiri oo ma'e 'gā nupe:

—'Agamū Samari ywy pewara 'ga. Najanepytuna rūi agawewi 'ga. A'etea 'ga ojetee futat ojewyt 'ua oje'ega jee. Ajepeja 'gā juejue janepytuna futat numiamū, judeu 'gā futat numiamū. A'etea 'gā nojewyri 'ua, “Au'jete ore mokā'ē ape”, 'jawe'em jee— 'jau 'ga wewiri oo ma'e 'gā nupe.

19 A'eramū Jejuī 'ga 'jau ojewyt ma'e 'ga upe nū:

—Ere ewau nū. Mainana 'ga upe ekwap ejesaukaa. Je rerowiat wejue 'ā ape ra'e jepi. A'eramū je ene mokā'jāu— 'jau 'ga 'ga upe. —Ere efu'ama. Ereka'ē futat ra'e— 'jau 'ga 'ga upe.

Werowiaara upe Jejuī 'ga reni 'wyriaramū

(Mateu 24.23-28, 37-41)

20-21 Poje fariseu 'gā amū 'ua oporogytau Jejuī 'ga upe:

—Maranime te Janeruwarete 'ga wemipyyrūmera 'ga muri imogou oree 'wyriaramū?— 'jau 'gā 'ua oporonupa ee Jejuī 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Janeruwarete 'ga remimureramū je na'awa ywy pewara 'wyriara 'jawe rūi. Ināinā'nī te je rekoī 'wyriaramū pē nupe— 'jau Jejuī 'ga aipo 'gā nupe. —'Awa ywy pewara 'wyriaramū te 'ā ae ojo'wyriat pāwē pāwēnamū ae rekoī. A'ere je Jarejuwarete 'ga remimureramū je reni 'wyriaramū tejerowiaaramū pē nupe. Namajepei ywy pype tee rūi jeremiayuamū pējemogya. Ywy tesirūmera pype we futat jeremiayuwa 'gā jemogyi okwasi'wasi'wau najuejue etee. Na'au etee rūi te je 'ā 'wyriara. A'eramū pēē “auwaramū etee 'ga 'wyriaramū janee”, 'jawe'em pejejaupe. Najuejue etee futat je rekoī 'wyriaramū tejerowiaaramū pē nupe. A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga remimureramū je rekoī pē pype— 'jau Jejuī 'ga fariseu 'gā nupe.

22 A'eramū Jejuī 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Anure nipo pe'je pejejaupe. “Ma'ape te 'ga? Taesak 'ga 'jau”, 'jau nipo pēē pejejaupe. A'ere nipo naje resagi pejepe. A'eramū pēē pejejemogyau je jewyra rapesaka. A'eramū te nipo je resak pejepe najuejue etee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

23 —Je ruru'jawa'ne'emamū nipo amumera 'gā 'jau pē nupe: “Peu futat 'ga rekoī”, 'jau nipo 'gā pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne.

24 Je ruru'jawamū nipo najuejue etee je resak pejepe. Sā'ā tupā werawa. A'eramū 'ā ae najuejue etee esaka. Nan tee futat nipo je jewyramū najuejue etee je resak pejepe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

25 —A'ere nipo je o enune itywerete ma'e 'gā je rereko tyweretei ra'ne. Niporomutari nipo 'gā je ree. A'eramū nipo 'gā je monou je jukaukaa 'wyriara 'ga po pe.

26-27 A'ere nipo anure je ruru'jawi erujewi pē nupe. Je kwaapare'ema 'gā nipo aipoa 'ara rupi ajemogyau oporowykyau. Ojemi'waa, wemirekoramū 'jau nipo. Wemiapo apo are tee futat wea'aramū ajemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. —Janeruwarete 'ga ree jēmī nipo 'gā wea'are'emamū ajemogyau. Sā'ā Nue 'ga rekoramū 'gā jemogya rakue. Janeruwarete 'ga ree 'gā 'ā wea'are'emamū rakue. Nan nipo 'ga ajemogyau. Poje 'ga 'ā amana mua 'gā nupe, 'gā apisaukaa jupe rakue. Nan tee futat nipo je kwaapare'ema 'gā jemogyi— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

28 —Sā'ā Lo 'ga rekoramū nanē 'gā 'ā iapou rakue nū. Sodom ipewara 'gā awau kwe pe ojem'i'waa ojekoty'aawa 'gā pyri. Oporowykyau akou oko tūma, amumera 'gā 'ā 'oga apou 'jau rakue.

29 A'ere 'ā ywagipewara 'gā Lo 'ga renuēmi 'gā nui rakue. 'Ga ēm ire Janeruwarete 'ga tata mua 'gā nupe rakue, itatata reewe rakue, ēsōfyri 'jawa reewe rakue. Itywerete 'gā ajemogyau. Naea'ari futari 'gā Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'gā apisau rakue.

30 Nan tee futat nipo pejemogy je ruramū— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

31 —Aipo 'ara rupi je jewyramū nipo ko pewara 'gā ojewyre'ema futat okaraemā pyyka. Ko pewara 'gā nanē nipo nooi futari osou okaraemā pyyka nū. Okaraemā are tee ea'at ma'e 'gā okaraemā reewe futat teepap.

32 —Pēnea'at Lo 'ga remireko ēē manūawer are. Niporejariweri ēē okaraemā are rakue. A'eramū ēē awawayayawe'em. A'eramū ēē amanūmū rakue.

33 Pejekaraemā are tee ea'at ma'eramū nepei futari Jarejuwarete 'ga pyri. Jarejuwarete 'ga ree ea'at ma'eramū te peo 'ga pyri pejeferapa— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

34 —Je jewyru'jawanū nipo 'gā amū ajurosea ajuerupa. A'ere nipo 'ga amū ēmi ajau'i. Ajepeja 'ga nipo opyta. Naje rerowiari 'ga. A'eramū 'ga awawe'em je rupi nipo.

35 Kūjāmera 'gā nipo 'upa mukūi ygu'ai. A'ere nipo majepeja ēē oi je rejēāna. A'eramū nipo ajepeja ēē te awawe'em.

36 'Gā amū nipo awau oporowykyau ko pe akou mukūi. A'ere nipo majepeja 'ga etee 'ga oi je rowosōu. Ajepeja 'ga awawe'em nipo. Je rerowiare'ema 'gā nooi je rowosōu — 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ojewyru'jaw are.

37 A'eramū 'ga remimu'e 'gā 'jau Jeju'i 'ga upe:

—Ma'ape sipo erejot poromū ojewyr ire?— 'jau 'gā Jeju'i 'ga upe.

—Je ruramū te nipo pekwaap katu katu— 'jau 'ga etee 'ga 'gā nupe. —Sā'ā uruwua mama'e nema kwaawa. A'eramū 'ā 'ua ajatykau ee. Nan tee futat nipo pēē. Je jewyru'jawanū je kwaap katu katu pejepe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe imome'wau.

18

Peojet kasi pejeje'ega Jarejuwarete 'ga upe ne

1 Anure Jeju'i 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe:

—Peojet kasi pejemogyau pejeporogytau Jarejuwarete 'ga upe ne— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe u'ama.

2 A'ere 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

—Tapy'ŷja 'wyrarete pe 'wyrariara 'ga amū reko'i. 'Gā ago'o anupawe 'ga 'jau 'gā nupe: “Ene te 'ā mama'e tywera ereapo 'ga upe. A'eramū ene te 'ga mepyau”, 'jau 'ga itywet ma'e 'gā nupe. “‘Ga mepy'e'amamū 'gā ene munewi ne”, 'jau 'ga 'gā nupe. Aipoa 'wyrariara nopojeuwi futari Jarejuwarete 'ga. Aea nanē futat nopojeuwi futari nū.

3 —Aipo amunawa pype majawera ēē mū akou. 'Wyrari'ri 'ga upe ēē awau 'jau: “Jekaraemā rerawarera wā nomepyi jee”, 'jau ēē awau 'ga upe. “A'eramū ene je mepyukaa wā nupe”, 'jau ēē 'ga upe.

4 A'ere 'ga naani. Noje'egi futari aipo 'gā nupe. A'eramū ēē ojewya 'ga ree nū. A'ere ēē ojewyru'japa 'ga ree nū. Ojewyjewya akou 'ga ree, oporogytau 'ga upe. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “Ku'jywa 'ga miamū je 'ā nopojeuwi jepi re'ā”, 'jau 'ga ojeupe.

5 “A'ere pa 'ā koa majawera ēē je mopiro'ysāy'sagi nū”, 'jau 'ga ojeupe. “A'eramū pa je ēē karaemā rerawarera 'gā nupe ēē karaemā mepyukaa kwy”, 'jau 'ga 'ūina ojeupe. “Kasi a'e pe ēē ruru'jau'jawi 'au je marukare'ema ne nū kwy”, 'jau 'ga ojeupe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

6—Aipoa 'wyria'ri 'ga nia'wyri. Nakamēsīete rūi 'ga ēē mepyukari 'gā nupe. A'etea 'ā pejemu'e 'ga ree.

7 Aipo 'ga kūima'e 'ga nia'wyri agawewi futat. A'etea 'ga opoat ēē— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga taetu 'ā esage futat. A'eramū 'ga 'ā wemiayuwā 'gā poari futari. Ojeupe oporogyta ma'e 'gā ojere'emamū 'ga 'gā poari futari.

8'Ga niporomukui futari ae poaa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Aipo 'e re Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Tejoru'japa sipo je tejerowiaara 'gā amū nesagi? Je ruru'jawa poromukuran sipo 'gā jemogyi kwaiwete je rerowiaa? Kwaiwete tejerowiaara 'gā nesaga je afutat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē je rerowiaarareteramū pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega pejeojere'emamū futat pejejemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Mukūja 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe

9 A'ere 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jawanū nū. “Je jeresageay. Tekotee 'gā nia'wyri. A'ere 'ā je jeresage” 'jara 'gā nupe te 'ga 'i.

10—Mukūja kūima'e 'gā awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe oporogytau 'ga upe. Majepeja 'ga fariseua. A'eramū ajepeja 'ga 'wyriara upe ka'aranū ppykara 'ga.

11 A'eramū fariseu 'ga ojemome'wau u'ama Ku'jywa 'ga upe. “Na'gā 'jawe rūi je rekoi ene reape, ki Ku'jyp”, 'jau 'ga 'ga upe u'ama. “Amumera 'gā te aje 'ā muna'ywamū ako ene reape. A'ere je 'ā nanarūi. Naapoa'uweri je 'ā mama'e tywera ene reape tekou, ki Ku'jyp. 'Gā 'ā nako esagei futari ene reape. A'ere 'ā je te je reko esagei ene reape”, 'jau 'ga oporogytau u'ama Jarejuwarete 'ga upe. “Gā 'ā okou futat ajuemireko are. A'ere je 'ā nanarūi. Nokoa'uweri je 'gā nemireko are. Je 'ā na'gā 'jawe rūi futat. Kwe 'ga te 'ā 'wyriara upe oreka'aranū ppykara te”, 'jau 'ga, ajepeja 'ga kūima'e 'ga mome'wau u'ama Ku'jywa 'ga upe. “Nia'wyri 'ga. A'ere je na'ga 'jawe rūi.

12 Mukūi 'ara rupi je 'ā teporogytau tekou enee ty'ara rerekou. Tekā'aranūā miāmū je 'ā imonou ene upe jepi. Teis ka'aranū je majepeja monou enee jepi”, 'jau 'ga u'ama oporogytau Jarejuwarete 'ga upe numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga nuenuwi. Ojeupe etee futat 'ga 'i u'ama— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

13—A'ere 'wyriara upe ka'aranū ppykara 'ga awau u'ama ojetee oporogytau Jarejuwarete 'ga upe. Aipo 'ga kūima'e 'ga werojenosī otywera enu'ama. A'eramū 'ga a'eramū wowowyre'emamū u'ama oporogytau Jarejuwarete 'ga upe. “Je 'ā jetywerete tekou enee jepi. Ejemuaēm je ree, ki Ku'jyp”, 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū aipo 'ga 'eramū Janeruwarete 'ga 'ga tywera moia 'ga wi. A'eramū 'ga a'eramū 'ga katu'oka. Otywera renosīarera 'ga Ku'jywa 'ga ikatu'oka.

14 Aipo 'ga ikatu'ogipyra 'ga esage akou Janeruwarete 'ga upe. Ajepeja 'ga naani. Nia'wyri 'ga 'ga upe. Wog ipe 'gā jewyramū 'ga remikatu'ogera 'ga etee futat wesageramū akou 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

—“Je jeresage” 'jara 'gā Janeruwarete 'ga nafutari. Aipo 'jara 'gā nojekatu'ogukari Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'ga “je 'ā jetywerete” 'jara 'gā

katu'ogi. Aipo 'jara 'gā etee ojekatu'ogukat Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama, 'gā mu'jau ee.

*Jejuu 'ga kunumī 'gā netee
(Mateu 19.13-15; Maku 10.13-16)*

¹⁵ Anure amumera 'gā wa'yra 'gā nerua Jejuu 'ga upe:

—Orera'yra apyte'rarimū epo emono a'i kīī— 'jau 'gā erua 'ga upe. — Jarejuwarete kiā upe eporogyta wā nee. A'eramū Janeruwarete kiā ojejukau esage wā nee, aru'e ore enee kīī— 'jau kūjāmera 'gā 'ga upe.

A'ere Jejuu 'ga remimu'e 'gā 'gā nesakawe 'gā 'i 'gā nupe:

—Perur awi pejeja'yra 'gā 'ga upe 'ga porogyta 'ga 'amamū. Nepemaruukari 'ga porogyta 'ga 'amamū— 'jau 'ga remimu'e 'gā 'gā nupe.

Aipo 'gā 'eramū Jejuu 'ga oje'ega wemimu'e 'gā nupe:

—Naani. Peapo awi aipoa. Tene kunumī 'gā nuri je pyri— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe.

¹⁶ A'eramū futat 'ga kunumī 'gā nenūina:

—Pe'je pejejuu je pyri— 'jau 'ga kunumī 'gā nupe.

A'eramū 'ga 'jau:

—Janeruwarete 'ga kunumī 'gā afutat wemiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁷ —Kunumī 'jawewara 'gā nupe etee Janeruwarete 'ga reni 'wyraramū.

Kunumī 'gā ojemogypyk te Jarejuwarete 'ga ree. Ojerekokatuukat 'gā 'ga upe. 'Gā 'jawe pejemogyramū 'ga pē katu'ogi. Kunumī 'jawewara 'gā etee te Janeruwarete 'ga omogy wemiayuwamū. A'ere 'ga ojee ijemogypyke'ema 'gā Janeruwarete 'ga nomogyi wemiayuwamū. Nakunumī 'jawe rūi 'gā. A'eramū 'ga 'gā mogyawe'em wemiayuwamū— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

*Jarejuwarete 'ga pyri oo are 'ga poronupawet
(Mateu 19.16-30; Maku 10.17-31)*

¹⁸ A'ere judeu 'gā 'wyrira'ri 'ga amū awau oporogytau Jejuu 'ga upe:

—Jejuu. Ene 'ā eneresage. Ma'ja te je aapo 'awamū tejee, temanū re ywag ipe tejesawamū, Jarejuwarete 'ga pyri tewawamū?— 'jau 'ga oporonupa ee 'ua Jejuu 'ga upe.

¹⁹ A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū “Ene 'ā eneresage” 'jau jee ejua 'ū? Janeruwarete 'ga etee te esage ma'ea kūi. “Ene 'ā Jarejuwarete 'ga 'jawewara”, ere te jee?— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

²⁰ —Ymā te 'ā Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are janee rakue. A'ea 'ā erekwaap. “Peko awi pejejuemireko are” 'ea 'ā erekwaap. “Peporojuka awi. Pemunarū kasi mama'e are ne. Peje'ewu'jag kasi 'ga amū ne. Peanuw etee ki pejejara 'gā”. Mīmera 'ea 'ā erekwaap— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

²¹ A'eramū 'ga 'jau Jejuu 'ga upe:

—Je kunumīawe futat aipo aapopap ikue, Moisesi 'ga je'eger imū etee futat ikue— 'jau aipoa kūima'e 'ga Jejuu 'ga upe oje'ega.

²² A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere. A'ere 'awamū mama'e mū eapo. Ekaraemā eme'emap. A'ere ene ka'aranū monou ika'aranūie'ema 'gā nupe. Aipoa ene iapo re, Janeruwarete 'ga ene monoi ojeypyri ene manū re. Mama'e esagea te nipo 'ga amut enee anure, enekaraemā monoawera mua enee anure. Ekaraemā me'eg ire ene ejua je rewiri— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

²³ A'ere 'ga aipo ojeupe 'ga 'eramū 'ga 'arasigamū etee okaraemā are. Kwaiwete te 'ga karaemā. A'eramū 'ga okaraemā me'ega futare'ema. A'eramū 'ga

'jau ojeupe etee futat: “Naani. Naapoa'uweri je nanuara”, 'jau 'ga ojeupe etee futat. A'eramū 'ga u'arasigamū awau, Jejuī 'ga aipo ojeupe 'eramū awau.

²⁴ 'Ga 'arasiga resakawe Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

²⁵ —Ayay te ikaraemā kwai ma'e 'gā ajemogyau Jarejuwarete 'ga remiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ayay te ikaraemā kwai ma'e 'gā ojekatu'ogukaa Jarejuwarete 'ga upe. Kwaiwete 'gā karaemā. A'eramū 'gā okaraemā are etee wea'aramū ajemogyau. Okaraemā are etee aipo 'gā jemogypygyi akou. Najarejuwarete 'ga ree rūi 'gā jemogypygyi ajemogyau. Jarejuwarete 'ga opoara futare'ema ajemogyau. Jeje'ega 'gā nuenuwi futari ajemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Sā'ā kawaruua 'jawewara kamerua aguja kwara rupi ikwawe'ema. Nan tee futat ayramū ikaraemā kwai ma'e 'gā ojekatu'ogukaa Jarejuwarete 'ga upe. Ikaraemā kwai ma'e 'gā nijekatu'ogukariweri futari Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁶ A'eramū 'ga renupara 'gā 'jau 'ga upe:

—Maranuaramū ajee 'ga ae katu'ogi ki 'ei?— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁷ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pē nupe nayrareferi futari. Ayay futat mama'e apoa numiamū. A'ere nitywi futari Janeruwarete 'ga remiapoe'ema amū mama'ea. Mama'ea naayi futari 'ga upe. Ikaraemā kwai ma'ea miamū Janeruwarete 'ga okatu'ok, “Je katu'og ape” ojeupe 'gā 'eramū— 'jau etee Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁸ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ore ako aruejat orokaraemā arajua ene rupi ai'i. Oropytuna nanē futat ako ore ejaa ai'i nū. Ma'ja te ore mama'e rejaawera repya?— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

²⁹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—A'jea futat ako ai'i. A'eramū je 'jau pē nupe: Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e monoi pē nupe pēnemiejarera apyraapa. Je mome'u are woga rejaarera 'gā, wemireko rejaarera 'gā, weki'yra rejaarera 'gā, wewirera rejaarera 'gā, wenyra rejaarera 'gā, ujara rejaarera 'gā, wa'yra rejaarera 'gā.

³⁰ Mīmera 'gā nupe Janeruwarete 'ga mama'e monoi. 'Awamū futat 'ga mama'e monoi 'gā nemiejarera apyraapa. Amanū re je ree omama'e rejaarera 'gā juejue awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jejuī 'ga Pedro 'ga upe.

Amanūawama Jejuī 'ga imome'wau'japa

(Mateu 20.17-19; Maku 10.32-34)

³¹ Aipo 'gā nupe 'e re Jejuī 'ga wemimu'e 'gā nenūina:

—Pejepe'ai 'gā nui ra'ne. Taporogyta pē nupe etee 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā ojepe'au mytuna 'gā nui 'ua. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jerusareg ipe jane oi 'awamū. A'eramū je pē muea'aa Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nemikwasiarer are— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe.

—Ymā te 'ā 'gā ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue, “Anure tamut teja'yra 'ga pē nupe 'jau” 'e are rakue. “A'eramū ia'wyre'ema 'gā jera'yra 'ga rerekou tyweaete nipo.

³² A'eramū nipo 'gā 'ga monou romanū 'wyriara 'ga po pe 'ga jukaukaa. A'eramū nipo jefaruu 'gā 'ga kurapa, onymuna 'ga ree, 'ga nupānupāu, 'ga monou, 'ga mu'ama 'ypeywar are 'ga jywa pypiraa 'ga manūawamū futat”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā muea'aa ikwasiaripyre are.

³³ —“A'ere nipo je imuapyra 'ara rupi 'ga moferawi etee nū”, 'jau 'ā Janeruwarete 'ga 'gā nupe, ikwasiarukaa inuga rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā muea'aa ee.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Je 'ā pēneki'yraretea. Janerūwarete 'ga je mut pē nupe. A'eramū 'gā je ree futat poromū ka'arana kwasiaa inuga rakue— 'jau Jejuī 'ga 'ga nupe.

³⁴ A'ere 'gā nokwaawi 'ga 'ea. Naeapyoi 'gā 'ga 'e are.

—Ma'ja are te 'ga jane mu'ei?— 'jau etee 'gā ajaupe. —Ma'eramū 'ga aipo mome'wau janee?— 'jau 'gā ajaupe.

—Tee. Je nakwaawi ki 'ei— 'jau etee 'gā amū ajaupe.

Eae'ema 'ga

(*Mateu 20.29-34; Maku 10.46-52*)

³⁵ Jeriko 'jawa amunawa upe iwaēm ja'wyja'wyuuramū eae'ema 'ga amū 'ūina wapyka peyse pe:

—Ka'aranūū 'ā pemut ape jee— 'jau 'ga 'ūina pe rupi okwap ma'e 'gā nupe.

³⁶ Peyse pe 'ūinaw ipe 'ga 'ūina wapykau 'gā fu are. Kwaiwete 'gā fu renupa 'ūina. A'eramū 'ga 'jau:

—Awŷja te poromū ako?— 'jau 'ga wafukaita 'gā nupe.

³⁷ —Jejuī 'ga ako, Nasare pe waranup ma'efera 'ga okwap akou— 'jau 'ga amū 'ga upe.

³⁸ A'eramū eae'ema 'ga wafukaita Jejuī 'ga upe:

—Jejuī! Ene 'ā Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera! Ereje-muaēm te je ree? Epājē mū je katu'og ape, ki Jejuī— 'jau 'ga wafukaita 'ga upe.

³⁹ A'eramū 'ga pyu okwap ma'e 'gā 'jau 'ga upe:

—Epije e'ŷina kūi. Aereau toko re'ā— 'jau 'ga 'gā 'ga upe.

A'ere 'ga jero'wuro'wui etee wafukaita 'ga upe:

—Jejuī! Ene 'ā Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera. Ejemuaēm je ree. Je resag ape, a'e je enee— 'jau 'ga ojero'waro'wau etee wafukaita 'ūina.

⁴⁰ A'eramū Jejuī 'ga awau opytat pe pe.

—Pe'je ajee eae'ema 'ga rerua jee— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā 'ga rerua 'ga upe.

⁴¹ Ojeupe 'ga rerurauwe Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'ja te erefutat ejeupe je iapoa?— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

—Tamā'ē 'jau nū, a'e je enee, ki Ku'jyp. Jereapap je ikue— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

⁴² A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Eremā'ē futat nū. Je rerowiar ape ekou ra'e. A'eramū je ene mamā'jāu nū— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

⁴³ A'eramū 'ga opo monou 'ga reakwara 'arimū 'ga mamā'jāu nū. A'erauwe 'ga amā'jāu awau Jejuī 'ga rupi.

—Ene te 'ā eneresage jee— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe 'ga muorypa amamā'ēawer are.

'Ga resakara 'gā nanē oje'ega Jarejuwarete 'ga upe nū:

—Ene te 'ā eneresage oree— 'jau 'gā oje'ega 'ga upe.

19

Sakeu 'ga

¹ Jeriko 'jawa amunawa upe owaēmawe Jejuī 'ga awau amunawa pyterimū akou. Kwaiwete 'gā awau 'ga rupi.

² A'eramū Sakeu 'ga oporesagiweramū Jejuī 'ga ree. Sakeu 'ga ika'aranūū kwai ma'ea. 'Wyriararete upe ka'aranūū pyykara 'gā nupe 'ga reni 'wyri-aramū.

³ 'Ga poromū iporesagiwet Jejui 'ga ree. A'ere 'ga nifukui. A'eramū 'ga a'eramū 'ga resake'ema.

⁴ A'eramū 'ga awau ujāna 'ga renune awau ojeupia 'ywa rupi. Figu 'ywa rakā 'arimū 'ga awau ojeupia 'ūina, Jejui 'ga kwapawa 'arimū. “Ko rupi futat nipo 'ga kwawi re'ā”, 'jau Sakeu 'ga ojeupe, awau 'ūina 'ywa rakā 'arimū 'gā nenune.

⁵ 'Ua Jejui 'ga owaēma 'ga upe. A'eramū Jejui 'ga amā'jāu 'ga ree. A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Sakeu. Ere ejua ejypa. Too ene rupi ene'wyr ipe 'jau— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

⁶ A'erauwe 'ga 'ua ojypa. A'eramū 'ga Jejui 'ga rerawau oje'wyr ipe. A'eramū futat Sakeu 'ga aku'iramū 'ga rerawau oje'wyr ipe.

⁷ A'eramū aipo resakarera 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Nokwaawi 'ga Sakeu 'ga ra'e— 'jau 'gā ajaupe. —Sakeu 'ga 'ā 'wyrirarete upe janeka'aranūū pyykara. A'eramū 'ga ia'wyr'emamū akou. Nia'wyrī ka'aranūū pyykara 'gā najuejue etee. Amunarū ma'e 'gā juejue te 'ā. A'etea Jejui 'ga oo 'ga 'wyr ipe jā'nū'ū— 'jau 'gā Jejui 'ga ago'wau 'upa.

⁸ Ojemi'war ire Sakeu 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Apoit je tetywer awi 'awamū. A'eramū je tekaraemā mojo'oka ikaraemāe'ema 'gā nupe. Amumera 'gā nui je ka'aranūū reroouu re je ka'aranūū monoi 'gā nupe nū. Irūpāwē juejue je imonoi 'gā nupe nū, 'gā nui eruripyrrera mepyau 'gā nupe nū— 'jau 'ga 'ga upe.

⁹ A'eramū Jejui 'ga 'jau wesakara 'gā nupe:

—Ko 'ga kūima'e 'ga judeua futat. A'etea 'ga mama'e tywera wapo akou rai'i. A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga 'ga katu'ogi— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁰ —Je 'ā pēneki'yraretea futat. Ma'eramū 'ā je ruri oka'jam ma'e 'jawewara 'gā nekaa tekou. Jeruwarete 'ga je'ega renupare'ema 'gā oka'jam ma'e 'jawewara futat ajemogy. A'eramū je 'gā nekaa te tejua etee. 'Gā katu'okawamū tejua etee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

*Kūima'e 'ga remiayuwa 'gā mome'uawet
(Mateu 25.14-30)*

¹¹ Jerusarega pyri awauwe 'ga rupi oo ma'e 'gā 'jau ajaupe:

—Sawaēm ja'wyja'wy jane Jerusarega upe ra'e. 'Awamū futat nipo 'ga rekoī 'wyrīaramū janee— 'jau 'gā ajaupe.

¹² A'ere Jejui 'ga nuenuwi agawewi futat 'gā 'ea. A'etea 'ga okwaap aipo 'gā 'ea ajaupe. A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jawamū.

—'Wyrīararete 'ga ika'aranūū kwai ma'e 'ga renūina. “Ere ejua 'au je pyri. Tomono ene 'wyrīaramū 'gā nupe 'jau”, 'jau 'ga oje'ega monou 'ga upe. Mukuū 'wyrīararete 'ga rekoī.

¹³ —A'eramū 'ga oo enunewe wemiayuwa 'gā nupe oporogytau. Teis 'ga remiayuwa 'gā pytuna. A'eramū 'ga ka'aranūū 'ywopē'i monou 'gā nupe. “Oo je teatau pē nui. A'eramū je ka'aranūū 'ywopē'ia monou pāwē pāwē pē nupe. A'eramū pēē pejewau imomytuna jee je ruru'jawe'ema'uwe”, 'jau 'ga 'gā nupe, ka'aranūū monou 'gā nupe. Oporogytapaw ire 'ga awau 'gā nui.

¹⁴ —A'eramū 'ga 'wyr ipewara 'gā amū 'ga futare'ema 'wyrīaramū 'ga rekoa. “Kuu. Nia'wyrī 'ga. Nifutari jane 'ga 'wyrīaramū 'ga rekoa jarejee”, 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā 'gā amū monou imoporogytaukaa 'wyrīararete 'ga upe. “Narafutari ore 'ga 'wyrīaramū orojeupe 'ga ruwa”, 'jau 'gā oje'ega monou 'wyrīararete 'ga upe.

¹⁵ —A'ere 'wyrīararete 'ga nomojerowiari 'gā je'ega. A'eramū 'ga 'ga mogou 'wyrīaramū 'gā nupe. A'eramū 'ga 'wyrīaramū omogo re 'ua ojewya oje'wyr ipe nū. Owaēm ire 'ga wemiayuwa 'gā nenūina. “Maran gatu nipo 'gā

jeka'aranūa rerekoi rai'i?" 'jau 'ga ojeupe. "Ika'aranūū kwaiwete sipo 'gā nai'i?" 'jau 'ga ojeupe.

16 —A'ere 'ga amū 'ua owaēma 'ga upe nū: "majepē'i etee agawewi ako ka'aranūa eremut jee ikue. A'ere 'awamū je imomytuni teis enee ai'i", 'jau 'ga upe erua.

17 —"A'jea futat. Majepē'i etee agawewi ako je imonoi enee ai'i. Ene 'ā jeremaiyuw esagea futat. A'eramū je a'eramū ene monou teis amunawa mo'wyrīaa", 'jau 'ga 'ga upe.

18 —A'ere 'ga amū 'ua nū. "Majepē'i etee ako eka'aranūa eremut jee ikue. A'ere je imomytuna sīku 'awamū ene upe", 'jau 'ga o'wyrīara 'ga upe.

19 —"A'jea. 'Awamū je ene monoi 'wyrīana'nīnamū sīku amunawa mo'wyrīaa", 'jau 'ga 'ga upe.

20 —A'ere 'ga remiayuwa 'ga amū 'ua nū. "Kweramū eneka'aranūa. Namomyi etee je. Akyje te je ene wi. A'eramū je iauwana taity pirera pype imima erekou muna'yw awi ai'i.

21 Akwaap je ene jepi. Enemara'ne 'ā ene. Ejemepya te 'ā erefutat ka'aranūū pyu. A'eramū 'ā ene eporowyky are jēmī ejea'are'emamū. A'eramū je tekyja ene wi ai'i, eneka'aranūa momyawera'em ene wi ai'i", 'jau 'ga 'wyrīara 'ga upe.

22 —A'eramū 'wyrīara 'ga amara'neeteeteramū 'ga ree. "Nenea'wyrī futari te 'ā ene. Erekwāap futat te 'ā jemara'nea jepi. A'jea futat ere aipo 'jau jee. 'Emepy ekoete ate te 'ā erefutat ka'aranūū pyu. A'eramū 'ā ene eporowyky are jēmī ejea'are'emamū", ere ako jee ko. A'jea futat ere jee. Ka'aranūa etee je afutat", 'jau 'wyrīararete 'ga aipo 'ga upe.

23 "Ma'eramū sipo ene imomytune'ema jee rai'i? Je upe imomytuna ene ifutare'emamū amunipo 'ā eremono ka'aranūū rerekwara 'gā nupe rai'i kūi. A'eramū amunipo 'ā 'gā jeka'aranūū momyawera mepyau enee jee rai'i kūi", 'jau 'wyrīara 'ga aipoa kūima'e 'ga upe.

24 —A'eramū 'ga 'jau ojepyriwara 'ga upe: "Ere ka'aranūū pyyka 'ga wi. Imonou teis ka'aranūū pyykarera 'ga upe", 'jau 'ga 'ga upe.

25 —A'eramū 'ga 'jau 'wyrīara 'ga upe: "Naani kūi. Kwaiwete 'ga ma'ea kūi. Teis 'ga ma'e pytuna kūi", 'jau 'ga 'ga upe.

26 —A'eramū 'ga 'jau 'ga upe: "A'jea futat. Ereko esageara 'gā opyygu'jap futat nū", 'jau etee 'ga 'gā nupe. "Ereko esage'emara 'gā te ajee nuerekoi futari. Erekyprera miamū futat 'ga erekowe'em", 'jau 'ga 'ga upe.

27 —A'ere 'ga 'jau 'gā nupe nū: "A'eramū pēē 'awamū je ree iporomutare'ema 'gā nerua iapisaupap 'au je rowase. Narafutari ore 'wyrīaramū 'ga rekoa 'jarera 'gā nerua iapisau je rowase", 'jau 'ga 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jawanū.

*Kawaru'i 'arimū Jejuī 'ga ataawet
(Mateu 21.1-11; Maku 11.1-11; Juā 12.12-19)*

28 Aipo mome'upaw ire Jejuī 'ga watau wemiayuwa 'gā nenune. A'eramū futat 'gā awau 'ga rewiri.

29 A'eramū 'gā awau owaēma ywytyra upe. Oriweira 'jawa upe owaēma. Kwaiwete aipoa 'ywa oriweira 'jawa peu. A'eramū 'gā a'eramū ywytyra renūina, Oriweira 'jau jupe.

Mukūja amunawa 'upa aipoa ywytyra pyri. Pefaje, Petani. Mīmera amunawa 'upa ywytyra pyri.

30 A'eramū Jejuī 'ga 'jau wemimu'e 'gā amū nupe, mukūja 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejekwapa je renune pejewau pejewaēma iruupeuwara amunawa upe. Pejesouwe nipo pēē kawaru'i mū resaka. Nuatai we 'gā amū i'arimū. A'ea ki perut iamoiā jee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³¹—“Ma'eramū te peko ee?” pejejeupe 'gā 'eramū ki “Janejara 'ga te e'i oree ko: Kawaru'ia perut jee ra'ne, e'i 'ga oree ko. A'ere nipo 'ga ko'iko'i ete imuri pē nupe nū”, pe'je ki 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³² A'eramū 'gā awau kawaru'i resaka. 'Ga je'eg imū etee futat 'gā kawaru'i resaka.

³³ Kawaru'i amoiramū, ijara 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē pejekou ee ki 'ei? Ma'eramū pēē iamoiā ki 'ei?— 'jau 'gā 'gā nupe.

³⁴ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Janejara 'ga te e'i oree ko: “Kawaru'ia pekwap amū rerua jee ra'ne”, e'i 'ga oree ko. A'ere nipo 'ga ko'iko'i ete imuri nū— 'jau 'gā 'ga upe.

—A'jea. Pe'je ajee erawau 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁵ A'eramū 'gā erawau Jejui 'ga upe. A'ere 'gā amū opiara mososoka imonou kawaru'i 'arimū Jejui 'ga upe. A'ere 'gā kawaru'i pyyka Jejui 'ga upe 'ga apykawamū.

³⁶ A'eramū Jejui 'ga awau Jerusareg ipe kawaru'i 'arimū. A'ere 'ga rupi oo ma'e 'gā awau ujāna 'ga renunewe opiara mososoka, imonou pe rupi imogyau 'ga kwapawamū. 'Ga ree oporomutaawa resaukaawamū 'gā iapou.

Ymā 'gā aipo apou 'wyriararete upe rakue, 'ga ree opojejuka resaukaawamū rakue. A'eramū 'gā a'eramū iapou Jejui 'ga upe.

—'Ga nipo ako 'awamū 'wyriaramū janee— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

³⁷⁻³⁸ Ywytyra awau wāāpyramū Jerusarega upe. Jerusarega 'upa ywytyray 'arimū. Jerusarega rerowykawe 'gā ajatykau wafukaita ajaupe:

—Janeruwarete 'ga esage futat ra'e. Koromū futat Jejui 'ga, Janeruwarete 'ga remimurera 'ga. Kwaiwete 'ga 'gā moferawi. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā nanē 'ga okatu'ok nū— 'jau 'gā ajaupe wafukaita. —A'ea ore aruesak ai'i. Janeruwarete 'ga 'ā ene mua— 'jau 'gā ajaupe.

Kwaiwete 'gā awau Jejui 'ga repejāna. A'eramū 'gā a'eramū awau akou meewei. A'eramū 'gā amū 'jau 'ga upe wafukaita:

—Ene 'ā Janeruwarete 'ga remimurera.

Ene ree 'ā Janeruwarete 'ga ta'waramū akou oree.

Ywagipewara 'gā najuejue etee opy'ata'waramū ajemogyau nū.

'Ga te 'ā ene mut ore'wyriarareteramū.

Ene 'ā eneresage ekou oree.

A'eramū ene 'awamū ekou 'wyriarareteramū oree—

'jau 'gā 'ga upe.

A'ere 'gā amū 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage oree jepi. Ene 'ā Jejui 'ga eremut oree. Eneje'eg imū futat 'ga ruri. Nitywi futari 'ga amū ene 'jawe— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa Jejui 'ga ree.

³⁹ A'eramū fariseu 'gā amū 'jau Jejui 'ga upe:

—Jejui! “Aipo pe'je awi”, ere 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga upe te aipo jane 'i jepi— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴⁰ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naani. 'Gā je'ege'em ire amunipo 'ā itaa we futat ije'egi jee je muorypa— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Jejui 'ga ajemuaēma Jerusareg ipewara 'gā nee

41 Jerusarega pyri katu katu awauwe Jejuu 'ga amã'jãu amunaw are. A'eramũ 'ga u'arasigamũ. A'eramũ futat 'ga ajaa'wau. "Jerusareg ipewara gã Jeruwarete 'ga je'ega renupare'ema", 'jau 'ga ojeupe.

42 —Je 'ã ae katu'okara futat. Je 'ã Jarejuwarete 'ga mota'waara pẽ nupe. Je rerowiarãmũ nipo 'ga ota'waramũ akou pẽ nupe. Aipo pẽ ikwaawa je afutat numiamũ. A'ere 'ã nepekwaawi futari. Ikwaaw ire amunipo 'ã ia'wyre'ema gã nepẽ nereko tyweri— 'jau 'ga amã'jãu Jerusareg are.

43 —A'ere 'ã Jerusareg ipewaramũ nepẽporomutari je ree. A'eramũ nipo ia'wyre'ema gã anure 'ua pẽ'wyrã osõu pẽ nee. A'eramũ nipo pẽẽ mü pejeka'jame'ema futat. Tujugeyra pyu pẽ osõu.

44 A'eramũ nipo 'gã pẽ'wyrarete mateepapa pẽ nui— 'jau 'ga 'ũina. —Pẽẽ nanẽ futat pẽ apisaupap katu katu nũ. Nepeka'jami futari nipo pẽẽ mü. Kunumĩaky'ria we futat nipo 'gã wapisipap katu katu. Pẽnoga we futat etyka nipo pẽ nui. Iku'jo'joka pẽ nui imuãmuãina pẽ nui. Janeruwarete 'ga 'ã je mut ae katu'oka. A'ere 'ã nepẽporomutari je ree. A'eramũ 'awamũ mama'e tywera ojeapou pẽ nupe— 'jau 'ga 'ũina amã'jãu gã 'wyr are.

A'eramũ futat 'ga ajaa'wau.

Wyra me'egara 'gã mũ'ẽawet

(Mateu 21.12-17; Maku 11.15-19; Juã 2.13-22)

45 'Gã 'wyrarete upe owaẽmawe Jejuu 'ga ojypa kawaru'i awi. A'eramũ 'ga awayayayau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Irãã'ã wyra me'egara gã nuwamũ. A'eramũ Jejuu 'ga amara'neramũ 'gã nee:

—Pe'je pejewau peje'jãu 'aw awi. Nawyra me'egawa rũi te 'ã. Jeruwarete 'ga mogytaawa te 'ã 'oga— 'jau 'ga wyra me'egara 'gã nupe, 'gã karaemã muãina, gã neymawa mopyamãu 'gã nui. A'ere 'ga 'jau'gã nupe:

46 —Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gã nupe rakue. "Je-mogytaawa 'og ipe 'gã nuri oporogytau jee", 'jau 'ga ka'arana kwasiarukaa rakue. 'Au futat Janeruwarete 'ga mogytaawa 'oga. 'Au futat jane ruri jareporogytau 'ga upe. A'ere 'ã pem'yi pejemunarũawamũ ete. Pejejemawa etee 'ã pẽẽ erua ime'ega erupa 'au. "Pe'je pejejua jereymawa mua iapyau Jarejuwarete 'ga upe", 'jau 'ã pẽẽ 'gã nupe pejejupa. A'ere 'ã pemepyyuukat pejejaupe epy apyrapa. Pejemunarũmũ 'ã pejejupa pejejoka'aranũũ are— 'jau Jejuu 'ga oje'ega moywrafena 'gã nupe. —A'eramũ pẽẽ pejewau 'aw awi peje'jãu— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe, amara'neramũ 'gã nee.

47 A'eramũ Jejuu 'ga awau ai'iwe ai'iwe 'jau, 'ga awau 'gã mu'jau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Kwaiwete 'ga ree iporomutare'ema gã. Mainana 'wyrãra 'gã, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara gã, 'wyrã'ri gã. Mĩmera 'gã amara'neramũ 'ga ree. 'Ga juka are 'gã afuweramũ.

48 A'ere 'gã najukaarũi 'ga. Kwaiwete wejue Jejuu 'ga ree iporomutat ma'e 'gã jemogyi. A'eramũ 'gã okyjau 'gã nui, 'gã juka ekoete awi. Nokoi wejue Jejuu 'ga tesirũgatu 'gã nupe. A'eramũ 'gã a'eramũ 'ga jukawarũe'em.

—'Ga ree janereko ekoeteramũ 'ga ree iporomutat ma'e 'gã jane apisi ne— 'jau 'ga ree imara'ne ma'e 'gã ajaupe.

20

"Awõja rer imũ te erejot?" Jejuu 'ga upe 'gã 'eawet

(Mateu 21.23-27; Maku 11.27-33)

¹ Uwarete 'ga mogytaaw ipe Jejuu 'ga akou 'gã mu'jau 'ga ree:

—Pejetywer awi pẽpõirweramũ Janeruwarete 'ga pẽ katu'ogi futari, pẽ mogyau wemiayuwamũ— 'jau 'ga 'gã nupe u'ama.

² A'e pype mainana 'wyrriara 'gā 'ua oje'ega Jejui 'ga upe Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee, judeu 'gā 'wyrriari' 'gā. Mīmera 'gā 'ua oje'ega 'ga upe:

—Awŷja rer imū te erejot rakue? Awŷja pājē mū te mama'ea ereapo? Awŷja te ene mut oreo rakue?— 'jau 'gā 'ua oporonupa ee Jejui 'ga upe.

³ A'eramū Jejui 'ga nanē 'jau 'gā nupe nū:

—Pe'je ajee pēē na'ne imome'wau jee 'ū.

⁴ Awŷja je'eg imū ajee Juā Batista 'ga ruri ae pymiāu 'y pe rakue 'ū? Jarejuwarete 'ga je'eg imū te 'ga ruri rakue? Kūima'e 'ga amū je'eg imū te ra'u nū?— 'jau Jejui 'ga oporonupa ee 'gā nupe u'ama.

⁵ A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Ma'ja sa'e te jane 'ga upe?— 'jau 'gā ajaupe etee futat. —“Jarejuwarete 'ga je'eg imū 'ga ruri” ojeupe jane 'eramū te 'ga “te a'etea neperowiari 'ga” 'ga 'i janee nū a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe.

⁶ —“Kūima'e 'ga je'eg imū 'ga ruri”, 'ga upe jane 'eramū nipo tekotee 'gā jane apisi ete ita pyu nū'ū. “Juā 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara futat janee” e'i 'gā jepi. A'eramū nipo 'gā aipo jane 'eramū amara'neramū jane ree ne nū a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe.

⁷ A'eramū 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Norokwaawi ore Juā 'ga muarera 'ga nū'ū— 'jau 'ga o'meramū 'ga upe.

⁸ A'eramū Jejui 'ga nanē 'jau 'gā nupe nū:

—Je nanē temuara 'ga namome'ui futari pē nupe nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

Ko raaran a'wyre'ema 'gā

(Mateu 21.33-46; Maku 12.1-12)

⁹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Peapyaka jeje'eg are. Mama'e mū je amome'u pē nupe, pē mu'jawamū ee, pē mueapyou ee— 'jau 'ga 'gā nupe. —Kūima'e 'ga amū 'y'wa 'y'wa rakā otym. Kwaiwete uwa 'jawa 'y'wa rakā 'ga otym oko pe. A'eramū ijara 'ga 'gā amū monou uwa ko raaranamū ojeupe. “Y'wa mū jema'ea futat. Emyreramū te ajee pēma'e futat pēporowykawera repya futat”, 'jau ijara 'ga 'gā nupe. A'ere 'ga awau watau 'gā nui. A'eramū 'ga namutamutat akou muku 'gā nui.

¹⁰ Uwa atyarama upe iwaēmauwe ijara 'ga wemiayuwa 'ga amū monou oma'e uwa 'a piaramū. A'ere ko raarana 'gā 'ga nupānupāi etee 'ga monou 'ga mojewya. Nan etee futat 'ga monou.

¹¹ Aipo 'ga waēm ire ko jara 'ga 'ga amū monou nū, oma'e piaramū 'ga 'ga monou numiamū. A'eramū 'ga awau owaēma uwa ko pe. “Uwa pemut amū jee, e'i ijara 'ga pē nupe”, 'jau 'ga iaarana 'gā nupe. A'ere 'gā nānēwējēmī 'ga rerekoi nū. 'Ga pyygi etee 'ga nupānupāu 'ga rerekou nū. A'erauwe 'ga ojewya awau nū. “Namuri etee 'gā amū jee ki 'ei. Je nupānupā etee 'gā je mua je mojewya nū ki 'ei. Ene agawewi ako je mono ape ai'i. A'etea 'gā nojepojeuwi etee ki 'ei”, 'jau 'ga 'ua ijara 'ga upe imome'wau.

¹² —A'eramū 'ga 'ga amū monou nū. A'ere 'gā nānēwējēmī 'ga rerekoi nū.

¹³ A'eramū ko jara 'ga 'jau ojeupe: “Ma'ja ajee je aapo 'gā nupe 'ū? Teja'yra 'ga pa je omono nū kwy”, 'jau 'ga ojeupe. “Jera'yra 'ga nā'ā jeremifutaretea re'ā. A'etea pa je 'ga omono 'gā nesaka kwy. 'Ga nipo 'gā opojeup re'ā. Jera'yra 'ga ree nipo 'gā pojyramū re'ā”, 'jau nipo 'ga ojeupe— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

¹⁴ —A'ere nipo 'gā 'ga ra'yra 'ga resakawe 'gā 'i ajaupe: “Wa'yra 'ga 'ga amut y'wa piaramū ra'e. 'Ga futat 'uwa 'ga py'rau ko jaramū 'uwa 'ga manū re. A'eramū jane 'ga jukau jui. A'eramū janema'ea futat koa 'ga ruwa 'ga manū re”, 'jau nipo 'gā ajaupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

15 —A'eramū 'gā 'ga ppyka 'ga rerawau enuēma ko awi 'ga jukau— 'jau Jeju 'ga imome'wau 'gā nupe.

A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maran sipo ko jara 'ga wa'ya jukaarera 'gā nereko?

16 'Ga futat oo ko raarana 'gā apisau. A'ere nipo 'ga 'gā amū monou 'gā py'rau oko raaranamū nū— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

A'eramū aipo renupara 'gā 'jau 'ga upe:

—A'jea futat sipo 'gā 'ga ra'ya 'ga jukai?— 'jau 'gā ajaupe.

17 A'eramū Jeju 'ga 'jau:

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue. Je ree futat 'gā ka'arana kwasiari rakue.

“Mīa ita nia'wyrui ra'e, 'jau nipo itaoga apoara 'gā ajaupe, ita monou imomoa ajau.

A'ere 'ga amū aipoa ita eroyrūmyrera ita ppygi etee imonou im'ina tenawera pype 'oga ppywotypawamū”,

'jau 'gā ka'arana kwasiaa je ree rakue— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

18 —'Ga amū nipo u'aa ita 'arimū. A'e 'ga open futat. A'ere 'ga amū 'arimū ita 'ar ire a'e 'ga ku'jo'jogi futari. Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega renupare'emamū iapoī pē nupe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

Jeju 'ga upe fariseu 'gā 'eawet

(Mateu 22.15-22; Maku 12.13-17)

19 A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā, mainana 'wyrriara retee amara'neramū Jeju 'ga ree.

—Jane upe futat nipo ajee 'ga 'i u'ama— 'jau 'gā ajaupe. —Pe'je ajee sipyyk 'ga 'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'ere 'gā kyjei etee Jeju 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nui. A'eramū 'gā 'ga ppyke'ema.

20 A'eramū 'gā 'ga rerekou weape etee. 'Gā amū 'gā imepyau imonou 'ga rewiri 'ga resakawamū:

—Pe'je pejewau 'ga renupa pejejemogyau— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau 'ga rewiri akou 'ga renupa.

—Tepeenup 'ga 'wyrriararete 'ga kurawā 'jau— 'jau 'gā 'gā nupe. —

'Wyrriararete 'ga kurawamū sipyyk 'ga 'jau. A'eramū 'wyrriara 'ga 'ga jukaukaa janee 'jau— 'jau 'gā aipo 'gā nupe, 'ga rewiri imonopyra 'gā nupe.

21 A'eramū imepyypra 'gā awau oporonupa ee 'ga upe:

—Jeju. A'jea futat 'ā ereporogyta esage. Nereporogyta ekoetei 'ā ekou. A'jea futat 'ā erejeka pāwē pāwē ore ree. A'jea futat te ore mu'e ape mama'e are— 'jau 'gā Jeju 'ga upe oporonupa 'me ee.

22 —A'eramū ene 'awamū 'jau oree. Jane 'ā judeua. Simono te jane ka'aranūa 'wyrriararete 'ga upe? Naani te ra'u nū? Najudeu arūi te 'ā 'wyrriararete 'ga. Tapy'yi amuteea 'ga. Romanūa te 'ga. A'etea te jane simepy 'ga?— 'jau 'gā oporonupa 'me Jeju 'ga upe.

23 A'ere Jeju 'ga 'gā kwaawi ojee. “Jeje'ega renupa 'gā nuri numiamū. Siesak 'ga 'wyrriararete 'ga kurawa 'jau, e'i 'gā jee numiamū”, 'jau 'ga ojeupe.

24 A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ka'aranūū 'ywopē'ia pemut amū jee ra'ne, Sesa 'ga mepyau mū ra'ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā amū imonou 'ga upe:

—Kweramū ajee 'wei— 'jau 'gā imonou 'ga po pe.

A'eramū 'ga esaukaa 'gā nupe:

—Aw'ya ra'agawa te 'up ee?

—'Wyrriararete 'ga ra'agawa 'up ee!— 'jau 'gā 'ga upe.

—Awŷja rera ajee 'awamũ ojekwasiat 'upa ikupe katy nũ?— 'jau 'ga esaukaa 'gã nupe.

—'Wyriararete 'ga rera futat 'up ee— 'jau 'gã Jejuu 'ga upe.

²⁵ —'Ga ra'agawa rerekwara 'ga ma'ea futat. A'eramũ pëë imonou 'ga upe etee futat. A'ere Jarejuwarete 'ga mama'ea pemono 'ga upe etee futat— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

²⁶ A'eramũ 'ga upe ee oporonup ma'efera 'gã oporesagamũ etee 'ga ree:

—Kuu. I'akwaap 'ga ra'e nũ'ũ. Nakurawi futari 'ga 'wyriararete 'ga janee jã'nũ'ũ— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramũ 'gã ajemogyau etee futat.

Oferap ma'e are 'gã mu'eawet
(Mateu 22.23-33; Maku 12.18-27)

²⁷ Ko'iko'i ete satuseu 'gã amũ 'ua oporogytau Jejuu 'ga upe nũ. Aipo 'gã e'i ajaupe: “Amanũ re ae noferawu'jawi. Amanũmũ ae teepawamũ ywawuje futat”, 'jau agawewi satuseu 'gã ajaupe jepi. A'etea 'gã 'ut imome'waukaa Jejuu 'ga upe.

²⁸ A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe:

—“Moromu'jara 'ga” e'i 'gã enee jepi. A'eramũ ene ore mueapyo katuu mama'e are. Ymã te 'ã Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Kũima'e 'ga amũ nipo amanũ wa'yre'emauwe. A'eramũ nipo 'ga manũ re 'ga rewirera 'ga 'ga remirekofera ëë rerekou nũ. A'eramũ nipo 'ga wa'yramũ ëë pype. A'ere nipo 'ga ra'yr ypya amanũ ma'efera 'ga ra'yre'era 'jawe futat”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau 'gã Jejuu 'ga upe.

A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

—A'jea futat— 'jau 'ga 'gã nupe.

²⁹ A'eramũ 'gã oporogytau'japa nũ:

—Kũima'e 'ga amũ nipo 'ga ra'yra sete. A'eramũ nipo u'ar ypy ma'efera 'ga kũjã mũ rerekou. A'ere nipo 'ga wa'yre'emauwe 'ga manũu juu. A'eramũ 'ga wemireko ëë rejaa wewirerera 'gã nupe.

³⁰ A'eramũ nipo 'ga manũ re 'ga rewirerera 'ga amũ ëë rerekou 'ga py'rau nũ.

³¹ Ojopy'rapy'rau etee 'gã ëë ree, ajamanũ re. A'ere 'gã nata'yri'i futari ëë pype.

³² Ojee 'gã jomoypaw ire ëë nanë amanũmũ nũ.

³³ A'eramũ nipo 'ga ae moferapawa 'ara rupi manamũ sipo ëë menaretea?— 'jau 'gã Jejuu 'ga upe. —'Gã juejue futat ëë wereko kũi — 'jau 'gã Jejuu 'ga upe.

³⁴ A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

—'Au etee te 'gã nemirekoramũ kũi.

³⁵ A'ere oferap ma'e 'gã nuerekou'jawi kũjãa. Niporerekoweru'jawi 'gã kũjã are. Kũjãmera 'gã nanë omenariwere'emamũ futat nũ— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

³⁶ —Ywagipewara 'gã 'jawe futat 'gã jemogyi amanũu'jape'ema futat. Janeruwarete 'ga 'gã omoferap imogyau nũ. A'eramũ 'gã a'eramũ 'ga ra'yramũ futat ajemogyau.

³⁷ Ymã te 'ã Moisesi 'ga jane mu'ei ae feraw are rakue— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. —“Ka'a'ia je upe imueny re Janeruwarete 'ga oje'ega jee ikue: Je 'ã Eneruwaretea, 'jau 'ga oje'ega jee ikue”, 'jau Moisesi 'ga imome'wau rakue. “Je te 'ã Eneruwaretea. Enepytuna 'gã Nuwaretea je. Abraão 'ga, Isaki 'ga, Jako 'ga. Mĩmera 'gã Nuwaretea je ako, 'jau 'ga jee ikue”, 'jau Moisesi 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue— 'jau Jejuu 'ga imome'wau 'gã nupe.

38 —Aipo 'gā amanū futat rakue numiamū, Moisesi 'ga tywe'emauwe futat rakue numiamū. A'ere 'gā 'aga namanūi futari. Ateepawe'emamū futat 'gā 'aga. A'eramū Janeruwarete 'ga poromū 'jau Moisesi 'ga upe. 'Gā 'aga tywe'em ire amunipo 'ā 'ga aipo ne'ia'uweri Moisesi 'ga upe. Ako ma'e 'gā nupe etee te 'ga ae ruwamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

39 A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā amū 'jau 'ga upe:

—A'jea futat— 'jau 'gā 'ga upe.

40 A'ere amumera 'gā noje'egi futari ajemogyau. Ojenosi 'gā 'ga wi. A'eramū 'gā oje'ege'ema futat 'ga upe.

*Janeruwarete 'ga remimurera 'ga Davi 'ga juapyret
(Mateu 22.41-46; Maku 12.35-37)*

41 A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maran sipo ajee Ku'jywa 'ga remimurera 'ga Davi 'ga juapyreramū wējēni 'ga rekoi nū? Ymā te Davi 'ga manūi rakue.

42-43 Davi 'ga futat ka'arana okwasiat inuga janee rakue, Saumu 'jawa ka'aran are 'ga ikwasiarer inuga janee rakue:

“Ga te eteetea. Janeruwarete 'ga 'jau Jejararete 'ga upe:

'Eapyk 'au je pyri. Je 'jawe futat ene.

Enepājēreteja je 'jawe. A'eramū ene eapyka je yse katy.

Anure nipo je ene mogoi 'wyrriaramū 'gā nupe najuejue etee.

Ene ree iporomutare'ema 'gā 'arimū je ene magwawukari.

A'eramū ene je iapoe'emauwe eapyka 'au je yse katy', 'jau 'ga Jejararete 'ga upe ai'ī",

'jau Davi 'ga ikwasiaa rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

44 —Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ree 'ga ka'arana kwasiari rakue. Ma'eramū sipo ajee Davi 'ga 'i “Jejararete 'ga”, 'jau ajuapyrera 'ga upe nū? — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

*Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat
(Mateu 23.1-36; Maku 12.38-40)*

45 Mytuna 'gā ajemogyau Jejuī 'ga porogyta renupa. A'ere 'ga ojerowaka oje'ega wemimu'e 'gā nupe:

46 —Pejea'gu ki Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nui— 'jau 'ga 'gā nupe. —'Gā 'ā e'i ojeupe: “Je kūima'eteetea”, e'i 'gā 'ā ojeupe ajemogyau, waity fuku rerekou. A'eramū 'gā ataramū 'gā naitya ajasimana 'gā nee. “Tiporesag ete 'gā je ree 'jau”, 'jau 'gā akou ojeupe. Wapeje'ega tāmējē 'gā ifutaa. 'Wyrriara apykawa 'arimū etee wapyka awau pejejatykaaw ipe. Ojemi'waaw ipe nanē nū 'wyrriara renawa 'arimū etee wapygiweramū ojemi'waa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

47 —Kūjā men manū ma'e 'gā nupe nanē 'gā 'jau: “Je tamaenun tekou enekaraemā are 'jau”, 'jau futatee 'gā 'gā nupe. “Je tareko esage enekaraemā enee 'jau”, 'jau futatee 'gā 'gā nupe. A'ere 'ga etee 'gā karaemā pyygi ojeupe, ka'aranūā nanē nū. A'eramū 'gā 'jau ojeupe etee futat: “Kwakwai'i teje'ega monoi Jarejuwarete 'ga upe. Kasi a'e pe 'gā je kwaawi mama'e tywera je iaporamū ne kwy", 'jau 'gā ojeupe etee futat. A'eramū nipo 'gā oje'ega monou fuku 'me futat Jarejuwarete 'ga upe, wemiapo tywera mimawamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga 'gā nereko tyweri 'gā nemiapo tyweawer are— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

21

*Imen manū ma'efera ēē remimonofet
(Maku 12.41-44)*

¹ Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype 'ūinaw ipe Jeju 'ga ose ma'e 'gā nesaka 'ūina. Ika'aranūū kwai ma'e 'gā ka'aranūū monou yrū pype Jarejuwarete 'ga upe kwaiwete.

² Gā nesepaw ire majawera ēē mū 'ua osou 'og ipe. Nika'arani ēē akou. Itywerete ēē akou. A'etea ēē oka'aranūū ywope'i omono ipype. Mukūi'i etee ēē imonou ipype. Naepyi agawewi ēē remimonofera.

³⁻⁴ Ēē resakawe Jeju 'ga 'jau ojeupi oo ma'efera 'gā nupe:

—Kweramū kūjāa ēē imen manū ma'efera ēē. Nitywa'uweri agawewi ēē mama'ea. A'etea ēē oka'aranūū monoupap futat yrū pype. A'eramū ēē otywe'emamū futat mama'ea ojeupe imuawamū. Ēē remimonofera ika'aranūū kwai ma'e 'gā ma'e wapyraap futat Janeruwarete 'ga upe. 'Gā kwaiwete agawewi omono 'ga upe. A'etea 'gā kwaiwete wējēmi werekō ojeupe nū. A'ere ēē ma'ea nitywi futari. Omonopap futat ēē 'ga upe. Naemyreri futari ēē upe. Wemi'urama muawa we futat ēē omonopap 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

*Jeju 'ga rur enune ojeapo ma'e
(Mateu 24.1-14; Maku 13.1-13)*

⁵ Anure Jeju 'ga rewiri oo ma'e 'gā 'jau:

—Kuu. Ikaturam te Janeruwarete 'ga mogytaawa 'oga jā'nū'ū— 'jau 'gā ajaupe. —Sā'ā ita esagea. Mytuna 'gā ka'aranūū momyi Jarejuwarete 'ga mogytaawa 'oga apoawamū— 'jau 'gā.

⁶ A'eramū Jeju 'ga 'jau:

—A'jea futat esageramū numiamū. A'ere nipo anurenure'i jane ree iporomutare'ema 'gā nuri imonou etyka. Nomyi'i futari nipo 'gā itaa mū aju'arimū— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁷ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Maranime sipo aipo 'gā Jarejuwarete 'ga mogytaawa monoi etyka? Ma'ja ra'ne sipo ajee ojesaukat oreē iapo enune?— 'jau 'gā 'ga upe.

⁸ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je renune 'ut ma'e 'gā nipo i'me ma'ea. Perowiat kasi 'gā 'mea ne. Anure nipo kwaiwete 'gā nuri, "Janeruwarete 'ga je mut pē katu'okaramū", 'jau nipo 'gā 'ua pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne. "O'meramū 'gā 'i", pe'je etee ki 'gā nupe. Kwaiwete nipo 'gā 'gā moryteeu ojee— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

⁹ —Anure nipo amutee amunaw awi 'gā nuri 'wyriararete rowajaa 'ga remiayuwa 'gā neewe futat. A'ere kasi aipo renupa pekyje ne. Nan futat nipo teepaw enune. A'ere nipo naporomū rūi imateepaawa. Naporomū etee rūi futat nipo mama'e rekoi— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —Akou'jau'jap futat nipo mama'ea.

¹⁰ Amunap tesirūmera pypewara 'gā we futat nipo ajuowajat.

¹¹ A'eramū nipo jero'wua ojeupa kwaiwete. Ywya we futat nipo oyyi peu peu 'jau. Amumera 'gā nipo opapa kwaiwete ty'ara rerekou. Ywag ipe nanē nipo mama'e mū ojesaukaa pē mogyjawamū.

¹² Jeremiyuwamū nipo 'gā amū pē nereko tyweretei. Pē monou nipo pē munepa pē mu'ama moromunepawa pype. Teepaw enune nipo 'gā pē monoi pē munepa pē mu'ama moromunepawa pype. Pē pyyka nipo 'gā pē nerawau judeu 'gā jatykaawa ipe pē moporogytaukaa. Amumeramū nipo 'gā pē nerawau 'wyriara upe.

¹³ 'Wyriararete upe pejeterooramū ki pēē je mome'wau 'gā nupe. “Jeju 'ga iporokatu'ogiwet pē nee”, 'jau ki pēē 'wyriara 'gā nupe, moromunepawa pypewara 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe ki je mome'wau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹⁴ —A'eramū “Ma'ja 'jau sipo je teje'ega 'gā nupe 'wei”, pe'je kasi ne.

¹⁵ Je te 'gā nupe peje'egawa amut pē nupe peu pē nerooramū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —A'eramū 'gā “i'me 'ga ra'e”, 'jawe'em pē nupe.

¹⁶ Pēpytuna 'gā we futat nipo pē mono amū ia'wyre'ema 'gā po pe, pē munewukaa. Pējara 'gā, pēnewirera 'gā, pēneki'yra 'gā, pējekoty'aawa 'gā. Mīmera 'gā miamū nipo pē monou ia'wyre'ema 'gā nupe pē munewukaa. A'eramū nipo 'gā pēē mū jukau futat.

¹⁷ Je rerowiaara 'ā pēē. A'eramū nipo je rerowiare'ema 'gā najuejue etee futat oporomutare'emamū pē nee.

¹⁸ A'ere nipo je nopoiri futari pē nui. Tejejukau esage etee pē nee.

¹⁹ A'eramū ki pēē je rerowiaa pejejemogyau. Pejepoire'ema futat je rerowiar awi. A'eramū pēē pejemanū re pejewau ywag ipe je pyri— 'jau Jeju 'ga oporogytau 'ūina 'gā nupe.

Jerusarega retygawam

(Mateu 24.15-21; Maku 13.14-19)

²⁰ —Anure nipo pē nee iporomutare'ema 'gā nuri Jerusarega osōu. Aipo resakawe ki pe'je pejejaupe: “Awamū nipo 'ā 'gā Jerusarega retygi 'ja”, 'jau ki pēē pejejaupe.

²¹ A'eramū ki pēē Judeja wyy pe ako ma'eramū 'gā nesakawe pejeka'jama pejewau wyytyr ipe. Jerusareg ipe ako ma'eramū nanē pēē pejeka'jamayayau jui. Jū mē ako ma'eramū pejewawe'em Jerusareg ipe. Jerusareg awi ki peka'jama futat— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

²² —Jefaruua Jerusarega upe iwaēmauwe futat ki pe'je pejejaupe “owaēm Janeruwarete 'ga werowiare'ema 'gā nereko tyweawa upe ra'e”, pe'je ki. Ymā te 'ā 'gā ka'arana kwasiari ee rakue. “A'ere 'ga 'awamū ikwasiaripyrer imū etee futat iapoi”, 'jau ki pēē— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

²³ —Oporiay'iramū nipo ta'yryrū ma'e kūjā ajemogyau, ta'yky'ri ma'ea nanē nipo nū. Nujānarūi ewegwu ma'ea. Ta'y'ri i' ma'e nanē nujānarūi nū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Imara'ne te nipo Janeruwarete 'ga 'ūina. Ika'jame'ema 'gā nipo ako tywerete futat.

²⁴ Ika'jame'ema 'gā 'ga wapisiukat jyyu pyu 'gā nupe. Amumera 'gā nipo 'ga ipofarukaa 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā 'gā nerawau kwe pe. Ajepeja wyy pe 'gā nerawau imunepa. Jerusareg ipe judeue'ema 'gā 'wyriara 'gā jemogyramū nipo ojeapou, kwaiwete futat. Janeruwarete 'ga remifutar imū etee futat nipo 'gā 'ūina. Awau nipo owaēma 'ga muēmawa upe. A'erauwe nipo Janeruwarete 'ga 'ga muēmukari— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau.

Janereki'yra 'ga ruawam

(Mateu 24.29-35; Maku 13.24-31)

²⁵ —Ywag ipe nanē nipo mama'e mū jesaukari pē nupe nū. Jay are, jaytata are, kwar are. Mīmer are nipo ojesaukaa pē mogyjawamū. 'Yē'ēa nanē nipo oyyita nū. A'eramū futat nipo wyjapetegamū. A'eramū nipo pēē pejeki'jau ipyamu awi.

²⁶ Ywag ipewara nanē nipo oyyita nū. Kwat, jay, jaytata. Mīmera nipo oyyita— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'eramū nipo pēē wyy pe-waramū najuejue etee pejeki'jau jui. Amumera 'gā nipo amanūaipa okyje rerekou. 'Gā kyjea nipo 'gā apisawaipa 'gā mogyau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau.

²⁷—Aipo pēē esag ire nipo pēneki'yramū je tejua tejewya. Ywasiga rupi nipo tejua tejypa. A'eramū nipo ywy pewara 'gā je resaka, je ruramū. Tepājē mū nipo je ruri, tejenyfuga pype futat tejua nū. A'eramū nipo 'gā 'jau jee: “Nitywi 'ga amū ene 'jawe. Ene te 'ā pājēreteā. Ene te 'ā esage ma'eramū. Nitywi futari 'ga amū ene 'jawe”, 'jau nipo 'gā jee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁸—Aipoa mama'ea pejejeupe ijesaugar pypyrauwe ki pejemogy pejeku'iramū. Aipo pēē esag ire nipo je anurenure'i je ruri pē nerawau 'aw awi— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁹⁻³⁰ A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jau ee ikue:

—Mama'ea je amome'u pē nupe pē mu'jawamū tejuawa 'ar are— 'jau 'ga 'gā nupe. —Sā'ā ae siaka'gywa potyramū amana jewyra kwaawa. Ipotyrauwe 'ā ae amana jewyt ja'wyja'wy kwaapa.

³¹ Nan tee futat ki je'eawer imū mama'e jeaporamuerauwe pe'je pejejaupe: “Ut ja'wyja'wy Jejuī 'ga janeē 'wyriaramū akou ra'e”, pe'je ki pejejaupe.

³² A'jea futat je 'i. Je'eawer imū mama'e jeapo resakarera 'gā papa katu katue'emauwe nipo tejua tejewya— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³³—Ywaga nipo atepawamū futat. Ywya nanē nipo atepawamū futat nū. A'ere nipo jeremimome'ufera nateepawa'uweri futari. Je'eawer imū etee futat nipo aipoa ojeapou— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe ikue.

“Je rura ki peapesak” Jejuī 'ga 'eawet

³⁴ A'ere Jejuī 'ga oje'ega 'gā nupe nū:

—Pe'je pejejemogyau je ruru'jawa rapesaka au'jeteramū futat. Pēnea'at kasi pejejemogyau 'auwara mama'e are etee ne. Maraka apo are etee kasi pejemogy pejeje'aramū ne. Kasi a'e pe je rura pē mopiryi erujewi ne— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁵—Sā'ā ae ywy kwara resage'ema. A'eramū 'ā ae u'aa erujewi ipype. A'eramū 'ā ae opiryjamū jui. Nan tee futat nipo pēē je jewyra rapesakare'emamū pēpiryī erujewi aipoa mama'e resaka— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁶—A'eramū pēē pejejemogyau pejeje'ega Jarejuwarete 'ga upe, pejeojere'emamū. “Ku'jyp. Je momoirukat kasi ape eja'yra 'ga rerowiar awi ne. Je poar ape, 'ga rerowiarukaa jee”, pe'je ki 'ga upe. “Mama'e tywera je aesak kwaiwete. A'ere je jemogyppygi 'ga ree”, pe'je ki 'ga upe. “Najepoiriweri je 'ga wi”, pe'je ki 'ga upe. Kasi a'e pe aipo pe'je'emamū nepeēma'uweri mama'e tywer awi ne— 'jau Jejuī 'ga 'gā mu'jau ee. —Je rerowiar awi pejepoire'ema pejejemogyau je ruramū tepēku'i 'jau. Pejejua pejeku'iramū je rowase je jewyramū 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'ūina 'gā nupe.

³⁷ Aipo are 'ga 'gā mu'jau akou. Ai'iwe, ai'iwe 'jau 'ga awau Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype 'gā mu'jau. A'ere 'ga kaaruwauwe awau ojepe'au Jerusareg awi. Awau osea Oriweira 'jaw ipe.

³⁸ Ai'iwe 'ga 'gā nerawau nū. Tekotee 'gā nanē awau 'ga rupi nū. Kwaiwete 'gā awau 'ga porogyta renupa nū. Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype awau 'ga je'ega renupa ajatykau.

22

Jejuī 'ga ree ifuwet ma'e 'gā

(Mateu 26.1-5; Maku 14.1-2; Juā 11.45-53)

¹⁻² Egitu ywy awi judeu ppy ppy 'gā nenū'ēawer are wea'awa maraka upe iwaēm ja'wyja'wyrauwe mainana 'wyriara 'gā ajatykau Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nee.

—Maran te jane Jejuī 'ga ppygi 'ga jukau?— 'jau 'gā ajaupe.

A'ere 'gā kyjei 'ga remiayuwā 'gā nui.

—Jerusareg ipewara 'gã iporomutat 'ga ree. Soko kasi 'ga ree mytuna pype ne— 'jau 'gã ajaupe. —Wowase 'ga rerekoramũ 'ga remiayuwa 'gã jane apisi ne. Awotywe'eme te sireko 'ga 'jau— 'jau 'gã ajaupe.

Mainana 'wyriara 'gã nupe Judas 'ga 'eawet

(*Mateu 26.14-16; Maku 14.10-11*)

³ A'ere 'ga remimu'e 'ga amũ ree mama'eukwaawa 'wyriara ruwi, Judas Iskariote 'ga ree. Jejuu 'ga remimu'e 'ga futat numiamũ. A'ere mama'eukwaawa 'wyriara namu'akwaawukari 'ga imogou.

⁴ A'eramũ 'ga awau oporogytau mainana 'wyriara 'gã nupe:

—Je oo Jejuu 'ga resaukaa pẽ nupe. Tepepyyk 'ga 'jau. Je akwaap 'ga rekwawa. A'eramũ je pẽ nerawau 'ga rekwaw ipe— 'jau Judas 'ga 'gã nupe. —'Ga upe jarewaẽmawe nipo je 'ga retywape pyteri 'ga resaukaawamũ pẽ nupe— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁵ A'eramũ mainana 'gã aku'iramũ 'ga ree, aipo 'ga 'eramũ.

—'Ga resaukaramũ toromepy ene 'jau— 'jau 'gã Judas 'ga upe.

⁶ —Pe'je ki ajee 'wei— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe nũ:

—Tene 'ga jepe'ai ra'ne. Emaenun etee ekou ee ra'ne. Ojetee 'ga rekoramũ toropyyk 'ga 'jau. Jemime toropyyk 'ga 'jau, awotywe'eme 'jau. A'eramũ 'ga reriwarara 'gã ikwaape'ema 'jau— 'jau 'gã 'ga upe.

—Nai'i— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga Jejuu 'ga rerekou weape.

Jejuu 'ga 'gã monou kumi apoawamũ

(*Mateu 26.17-25; Maku 14.12-21; Juã 13.21-30*)

⁷ Awau owaẽma mani'oko'o jopype'ema 'wawa upe, Pasikwa 'jawa apoawa upe. Maraka fukua te poromũ. A'e awi awau owaẽma karupa'mi jukaawa 'ara upe. A'e 'ara rupi futat judeu 'gã karupa'mi jokuwa i'wau.

⁸ Aipo 'ara rupi Jejuu 'ga oje'ega Pedro 'ga upe Juã 'ga retee:

—Pe'je pejewau karupa'mi mũ jukau eya jarejee— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁹ A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe:

—Ma'ape ki 'ei? Awỹja rog ipe ki 'ei?— 'jau 'gã 'ga upe.

¹⁰ A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je pejewau Jerusareg ipe. Peu nipo 'y ryrũ rerekwara 'ga peekoat.

¹¹ A'eramũ pẽ pejewau 'ga rewiri. 'Og ipe 'ga seramũ pejeporogytau 'oga jara 'ga upe: "Janejara 'ga ore mut imome'waukaa enee: 'Ma'ape te je karupa'mi eyra 'ui tejemimu'e 'gã netee?' e'i 'ga kũ. 'Ma'ape te ore kumi apoi?' e'i 'ga enee kũ", pe'je ki 'ga upe— 'jau 'ga 'gã nupe. —"Tajemi'wat tejemiayuwa 'gã pyri 'jau, e'i 'ga enee ko", pe'je ki 'ga upe— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹² —Aipo ojeupe pẽ'e re 'ga tepẽ neroo ywatewara imy'jawa pype 'jau. Ityp futat aejem'i'waawa peu. Ae renawa nanẽ otywamũ futat nũ. A'eramũ pẽ pejejeupe 'ga esaukar ire peu futat iapou ewara reewe jarejeupe— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹³ Ojeupe Jejuu 'ga 'e re 'gã awau. Awau 'gã 'ga 'eawer imũ etee futat esaka. A'eramũ 'gã kumi apou maraka are wea'awamũ. A'ere Jejuu 'ga awau 'gã newiri, wemimu'e 'gã nerawau.

Mani'oko'o'ia y'wawa reewe 'gã nupe imonoawet

(*Mateu 26.26-30; Maku 14.22-26; 1 Korĩtu 11.23-25*)

¹⁴ Kumi apopaw ire Jejuu 'ga awau wapyka kumi'wawa pyri wemiayuwa 'gã netee.

¹⁵ —Karupa'mĩa je auwei tekou pẽ pyri jepi. Ko'iko'i ete 'gã nuri je ppyka je rerekou tyweaete.

16 'Awamū 'ā maraka apoawa. Maraka apoawa upe iwaēmauwe 'ā peapo maraka jepi. A'ere je 'awamū etee futat iapoi pē pyri. Pē'wyriat pāwē pāwēnamū tejewya te nipo je iapou'jawi pē pyri nū. 'Aga maraka teepap kamēšēte. Aipo te nipo marakareteretea futat— 'jau 'ga 'ūina 'gā nupe.

17 A'ere 'ga y'way ppyka, yrū pypewara reramā'jāu ywau eroje'ega 'Uwa 'ga upe:

—Ene te 'ā mama'ea eremut oree— 'jau 'ga 'Uwa 'ga upe.

'Uwa 'ga upe oje'eg ire 'ga itykurukaa 'gā nupe najuejue etee.

18 —Je natykuru'jawi pē pyri. Tejewyru'japa tāmējē tatykuru'jap pē pyri 'jau nū— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe.

19 A'ere 'ga mani'oko'o'i ppyka nū. A'eramū 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe nū. 'Ga upe oje'eg ire 'ga imonou imo'jau 'gā nupe. 'Gā moykapap mani'oko'o'i pyu.

—Koromū futat jero'oa. Sā'ā mani'oko'o'i jemo'ia. Nan futat nipo jero'oa jemo'i— 'jau 'ga 'gā nupe. —Amanū je pē nupe pē katu'okawamū. A'eramū pēē jemanūawer are pejejea'aramū mani'oko'o'i 'wau pejejemogyau pejeo-jere'emamū. Pejejea'aramū jemanūawer are mani'oko'o'i 'wauwe futat— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina.

20 Ojemi'wapaw ire 'ga kaneeku ppyka nū.

—Sā'ā y'waya. Nan futat nipo jery jeko'wogi pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina. —A'ere'ere'i futat nipo 'gā amū jery reko'wogi. A'eramū nipo jery reko'wog ire Janeruwarete 'ga pē katu'oka jery pyu— 'jau 'ga 'gā nupe. —Jery jeko'woge'em ire amunipo 'ā Janeruwarete 'ga nepē katu'ogi futari. A'eramū 'ga pē nee futat jery reko'wogukaa. 'Awamū karupa'mā nepejukau'jawi pe-jetywera mepyawamū. Poromū futat 'ga je'eg ymanera numiamū. 'Awamū jerya tee pē pīre'i pētywer awi. Jemanū are tee Jeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui je rerowiarāmū. Poromū futat Janeruwarete 'ga je'eg yaua 'awamū. A'ea 'ga je'ega nimojopy'ruawi futari 'awamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

21 —'Au futat ia'wyre'ema 'gā po pe je monoara 'ga reni wapyka je pyri.

22 Amanū futat je Tejuwarete 'ga je'eg imū etee futat. Iporiay'i ia'wyre'ema 'gā po pe je monoara 'ga numiamū. Anure nipo Janeruwarete 'ga aipo 'ga rereko tyweretei kwaiwete— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina.

23 Aipo 'ga 'eramū 'ga remimu'e 'gā amā'jāmā'jāu etee ajueakwar are:

—Awŷja sipo 'ga monou poromū ia'wyre'ema 'gā po pe 'wei?— 'jau 'gā ajaupe.

Kūima'eteete are 'gā mu'eawet

24 A'ere 'ga remimu'e 'gā ewi ajamueu nū:

—Manamū te jane Jarejuwarete 'ga upe esage ma'eramū jarejuapyraapa?— 'jau 'gā ajaupe.

25 A'e are 'gā ajamueramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pekwaap judeue'ema 'gā 'wyriara 'gā nemiapoa. 'Gā 'wyriara 'gā wemi-ayuwā 'gā amū monou mama'e apoukaa ojeupe: "Nan iki peapo jeje'egawer imū etee futat", 'jau nipo 'wyriara oje'ega wemiayuwā 'gā nupe. Iapo esage'emamū nipo 'gā 'wyriara 'gā nereko tyweretei. A'etea nipo 'ga 'jau ojeupe: "Je 'ā 'gā nee ojejuka esage ma'ea", 'jau nipo 'ga 'ūina ojeupe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

26 —A'ere kasi pēē nanarūi ne. 'Wyriaramū pejejekoweramū ki pēē mama'e apou etee futat pejaupe, pejejopoa etee futat— 'jau 'ga 'ūina 'gā nupe.

27 A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Manamū te pē nupe kūima'eteete 'ga? Kumi'wawa pyri wapyk ma'e 'ga, kumi apoara 'ga te ra'ū nū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Kumi'wawa pyri wapyk ma'e 'ga futat— 'jau 'gā 'ga upe.

—A'jea futat. A'ere 'ā je kumi apoara 'jawe futat je rekoi pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁸ —Ia'wyre'ema 'gā ako je rereko tywerete agawewi ai'i. A'etea 'ā naje rejari pejepe je mogou ojetee'i. A'eramū je a'eramū anure pē mepyau.

²⁹⁻³⁰ Tejuwarete 'ga 'wyrirāmū pē nupe temonorāmū tomono pēē 'wyrirāmū imogyau 'jau, tepoaawamū 'jau. Israeu 'ga ra'yra 'gā pytuna tusi. A'eramū je pē monou pē mogyau 'wyrirāmū Israeu juapyrera 'gā nupe. A'eramū Israeu juapyrera 'gā nipo awau pē nowase. A'eramū nipo pēē 'jau mama'e esage apoara 'gā nupe: “Mama'e esage ereapo rakue, Jarejuwarete 'ga je'eg imū rakue. A'eramū 'ga ene mepyau eneremiapofer are”, 'jau nipo pēē 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Mama'e tywera apoarera 'gā nupe nipo pēē 'jau: “Mama'e tywera etee ereapo Jarejuwarete 'ga upe rakue. 'Ga je'eg imū jēmī mama'e apowe'em rakue. A'eramū 'ga ene mepyau eneremiapo tywer imū etee futat”, 'jau nipo pēē 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe. —Aipo 'ara rupi nanē nipo pejewau pejemī'waa je pyri nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

Pedro 'ga momoranupawet

(Mateu 26.31-35; Maku 14.27-31; Juā 13.36-38)

³¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau Simão Pedro 'ga upe:

—Mama'eukwaawa 'wyrira oje'eg jee ai'i. “Taesak eneremimu'efera 'gā poirane rerowiar awi 'jau”, e'i mama'eukwaawa 'wyrira jee ai'i. Sā'ā e juowuu apefera renū'ēa a'yi esage awi. Nan tee futat nipo mama'eukwaawa 'wyrira pē nenuēm are ifuweramū jeremiyuwa 'gā nui.

³² A'ere 'ā je 'i Tejuwarete 'ga upe tekou ene ree. “Epoar iki Simão 'ga. 'Ga momoirukare'ema je rerowiar awi”, 'jau je 'ā 'ga upe tekou ene ree— 'jau Jejui 'ga 'ga upe imome'wau. —A'eramū nipo ene epoiraipe etee je wi. A'ere nipo erejewyt je rerowiaa nū. A'eramū te nipo nerepoiru'jawi je rerowiar awi— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —A'eramū ene ejewirera 'gā poaa je rerowiarukaa 'gā nupe— 'jau 'ga 'ga upe.

³³ Aipo 'ga 'eramū Pedro 'ga 'jau:

—Naani kūi. Napoira'uweri je ene wi kūi. Moromunepaw ipe miamū futat je oi ene pyri ene munewamū kūi. Ene reewe futat temanūmū kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

³⁴ —Ene'me awi kūi. 'Awa ppytuna rupi nipo ene'me 'gā nupe kūi. Muapyapyt katu nipo ene 'jau 'gā nupe: “Nakwaawi je 'ga”, 'jau nipo ene 'gā nupe je kwakupa wyrasokwē je'ege'emauwe— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

³⁵ A'ere Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Ymā te ako je pē monoi kwe pe tejemome'waukaa 'gā nupe ai'i. “Peroo kasi pejekaraemā ne”, 'jau ako je pē nupe ai'i. “Ka'aranūa miamū futat pēē erawawe'em. Pejepypapaawa miamū futat kasi peroo ne”, 'jau je ako pē nupe ai'i. Kwe pe je pē monoramū te mama'ea nitywi pē nupe rai'i?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Naani nū'ū— 'jau 'ga remimu'e 'gā 'ga upe.

³⁶ —A'jea futat nū'ū. A'ere 'awamū nanarūi. Pejemī'urama peroo 'awamū. Ka'aranūa peroo 'awamū. Jyuu tywe'emamū pēē pejejaity poakuwuu mū me'ega jyuu muawamū.

³⁷ Ymā te 'gā 'ā ka'arana kwasiari inuga je ree rakue: “Wereko tywerete nipo 'gā 'ga oporojuka ma'e 'jawe”, 'jau 'gā ikwasiaa inuga je ree rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe 'ūina. —Ikwasiaripyryr imū etee futat nipo 'gā je rereko tyweretei. 'Awamū futat 'gā je rereko tyweri— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina.

³⁸ A'eramũ 'ga remimu'e 'ga amũ 'jau 'ga upe:
 –'Awamũ mukũ jyu ruwi kũ– 'jau 'ga 'ga upe.
 A'eramũ Jeju 'ga 'jau:
 –Au'je ra'ne– 'jau 'ga 'gã nupe.

'Uwarete 'ga upe 'ga 'eawet
(Mateu 26.36-46; Maku 14.32-42)

³⁹ Ojemi'wapaw ire Jeju 'ga awau wwytyr ipe, Oriweira 'jaw ipe. Awawete pe 'ga awau. 'Ga remimu'e 'gã awau 'ga rupi.

⁴⁰ Owaẽmawe 'ga 'jau 'gã nupe:

–Pe'je pejeporogytau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ pẽ pejefuakaramũ pejetywera apowe'em– 'jau 'ga 'gã nupe.

⁴¹ Ojepe'au'i 'ga awau 'gã nui. A'ere 'ga awau wenupy'ãu wapyka, oporogytau 'Uwarete 'ga upe:

⁴² –Kiapi'ni. 'Wyria'ri 'gã imara'ne je ree. 'Gã nipo 'ã je rereko tywerete 'ja. Ojeupe ene iapoukare'em ire amunipo 'ã 'gã nuapoa'uweri nanuara je ree. A'ere 'ã najeremifutar imũ rui ereapoukat. Ejemifutar imũ etee te 'ã ereapoukat 'gã nupe jee– 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

⁴³ A'e pype ywag ipewara 'ga 'ua ojypa 'ga pyri, 'ga mojemogypygykaa 'ua ojee.

⁴⁴ A'eramũ Jeju 'ga oje'egu'japa 'Uwarete 'ga upe nũ. 'Ga 'arasiga 'ga py'a moywyrafenayau 'ga mĩina. A'eramũ 'ga ry'aja otykyka 'ga ry 'jawe wyyu.

⁴⁵ Oporogytapaw ire Jeju 'ga afu'ama awau wemimu'e 'gã pyri. A'ere 'gã seri 'upa. I'arasig 'gã 'ga ree. A'eramũ 'gã a'eramũ osea ajemogyau.

⁴⁶ A'eramũ Jeju 'ga 'jau 'ua 'gã nupe:

–Ma'eramũ te peset etee pejejupa? Pefu'am jui. “Pe'je pejeje'ega Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ pẽ pejefuakaramũ mama'e tywera apowe'em”, a'e je ako pẽ nupe ko. “Kasi a'e pe nepẽfuakari mama'e tywer awi ne”, a'e je ako pẽ nupe ko– 'jau 'ga 'gã nupe.

Jeju 'ga pyykawet
(Mateu 26.47-56; Maku 14.43-50; Juã 18.3-11)

⁴⁷ Aipo 'gã nupe 'ga 'e 'ga 'amamũ 'ga pyykara 'gã 'ua owaẽma 'gã nupe. Judas 'ga 'gã nerua pe resaukaa 'gã nupe.

–Au 'ga ruri jepi– 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga 'gã nerawau peu. Tenune 'ga 'upa 'gã nupe. A'eramũ 'gã ojekyita 'ga rewiri. 'Ga porogyta 'ga 'amamũ 'gã 'ua owaẽma Jeju 'ga upe. A'eramũ Judas 'ga awau 'ga rerowyka 'ga retywape pytea.

⁴⁸ A'eramũ Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

–Je resaukaawamũ te 'ã jeretywape pyter ape jejekoty'aawa 'jawe?– 'jau 'ga Judas 'ga upe.

⁴⁹ Aipo resakawe 'ga remimu'e 'gã ikwaapa.

–'Ga pyyka 'gã nuri ra'e– 'jau 'gã ajaupe.

A'eramũ 'ga remiayuwa 'gã 'jau Jeju 'ga upe:

–Ene pyyka 'gã nuri ra'e. Erefutat te ore jyu pyu 'gã apisia?– 'jau 'gã Jeju 'ga upe.

⁵⁰ A'erauwe 'ga amũ ogy rekyita kũima'e 'ga amũ namĩ monoka. Mainana 'ga remiayuwa 'ga namĩ monoka 'ga wi. Furuk. Mainana 'wyriararete 'ga remiayuwa 'ga namĩ 'ga iypa.

⁵¹ Aipo 'ga namĩ yywamũ Jeju 'ga oje'ega 'gã nupe:

–Peapo awi nanuara– 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ Jeju 'ga 'ga namĩ pyyka imonou imĩina 'ga ree nũ, 'ga namĩ renawer ipe nũ.

⁵² A'eramū Jejuī 'ga oje'ega opyykara 'gā nupe. Mainana 'wyrriara 'gā, Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'wyrriara 'gā, judeu 'gā 'wyrriari 'gā. Mīmera 'gā 'ua 'ga pyyka. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē ma'eramū pejejuā muawa pyu je nupāu ekoete 'ū, muna'ywa 'jawe 'ū?

⁵³ Pejejepype je rekoramū miamū ako naje pyygi pejepe ai'i. A'ere je-manūawa upe iwaēmi 'awamū. A'eramū Jeruwarete 'ga je ppygukaa rēwējēmī pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Pedro 'ga Jejuī 'ga kwakupa

(Mateu 26.57-58, 69-75; Maku 14.53-54, 66-72; Juā 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ A'eramū futat 'gā Jejuī 'ga pyyka 'ga rerawau mainana 'wyrriararete 'ga rogipe. Pedro 'ga awau 'ga rewiri. A'ere 'ga mukuu etee 'ga rekoī 'ga wi. Awau 'ga owaēma mainana roga upe. A'ere 'ga oi akou ukupepe etee mainana 'ga remiayua wapyri etee.

⁵⁵ Ukupepe mainana 'ga remiayua 'gā tata mojopy'wau 'upa 'ga roga pyri. A'eramū Pedro 'ga awau wapyka ojepe 'jau 'gā pyri.

⁵⁶ A'eramū mainana 'ga remiayua ēē mū 'ga resaka.

—Mīnamū kiā rewiriwara kiā amū reni ra'e— 'jau ēē, 'ga resaka tata ppyu 'ga renamū.

⁵⁷ Aipo ēē 'eramū Pedro 'ga 'jau ēē upe:

—Tee. Naani nū ī. Nakwaawi je 'ga nū ī— 'jau futatee 'ga ēē upe.

Okyjau 'ga opyyg awi. A'eramū 'ga o'meramū ēē upe.

⁵⁸ A'ere kūima'e 'ga amū 'ga resaka nū.

—Ene futat 'ga rewiri ako ma'efera, 'jau je 'ū— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

A'ere Pedro 'ga 'i etee 'ga upe:

—Naani nū'ū. Naje rūi kūi— 'jau etee Pedro 'ga 'ga upe nū.

⁵⁹ A'ere'ere'i ajepeja 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Ene futat 'ga rewiriwarera kūi. Garireja ywy pewara ene. A'eramū ene a'jea futat kūi, 'ga rewiriwara futat ene kūi— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

⁶⁰ —Nakwaawi je aipo ene'ea nū'ū— 'jau futatee Pedro 'ga 'ga upe, Jejuī 'ga kwakupa 'gā nui.

Aipo 'ga 'e 'ga renamū wyrasokwē oje'ega.

⁶¹ A'erauwe Jejuī 'ga ojerowaka amā'jāu Pedro 'ga ree. A'eramū Pedro 'ga wea'aramū 'ga 'eawer are. “Wyrasokwē je'ege'emauwe nipo je kwakuw ape 'gā nupe muapyt”, 'ga 'eawer are.

—A'ferupi tee pa 'ā je 'ga kwakuwi nū— 'jau 'ga wea'aramū 'ga je'egawer are.

⁶² Aipo 'e re Pedro 'ga awau ujāna ojenosōu. A'eramū futat u'arasigamū wea'aramū ēē.

—Ma'eramū je aipo 'jau ra'e 'ū?— 'jau 'ga awau 'ūina u'arasigamū. —Mama'e esage na'ga 'ā wapo jee jepi re'ā. A'etea pa je 'ā aipo a'e ekoete 'gā nupe ra'e nū— 'jau 'ga ojeupe, u'arasigamū u'eawer are.

A'eramū 'ga ajaa'wau awau u'eawera raykau.

Jejuī 'ga rerekoemāawet

(Mateu 26.67-68; Maku 14.65)

⁶³ 'Ga pyykara 'gā Jejuī 'ga nupāu. 'Ga kurapa kypyre'emete futat 'ga rerekou 'ga nupā pype.

⁶⁴ A'eramū 'gā 'ga reakwapiāa taity pyu. A'ere 'gā 'jau 'ga upe:

—Ene 'ā i'akwaap ma'ea. Awyja te ene nupā? — 'jau 'gā 'ga upe 'ga rerekoemāu erekou.

⁶⁵ A'e pype 'ga nupāara 'gā 'ga kurapa ajemogyau.

'Wyriara 'gã Jejui 'ga moporogytaukaa

(Mateu 26.59-66; Maku 14.55-64; Juã 18.19-24)

⁶⁶ Ku'emamũ mainana 'gã ajatykau 'wyria'ri 'gã, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã netee:

—Perut 'ga 'au oree. Toromoporogytaukat 'ga 'au orojee 'jau— 'jau 'gã 'gã nupe.

Åeramũ 'gã 'ga rerua 'gã nupe.

⁶⁷ A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe:

—Ene futat te Jarejuwarete 'ga remimurera?— 'jau 'gã 'ga upe.

—“A'jea futat” je 'eramũ naje rerowiari pejepe ne— 'jau etee Jejui 'ga 'gã nupe.

⁶⁸ —Pejejeupe mama'e mũ ree jeporonuwamũ, nepemome'ui jee ne.

⁶⁹ A'ere anurenure'i je apygi Tejuwa 'ga yse katy. Tejuwarete 'ga 'jawe futat nipo je rekoi pãjẽreteramũ. A'eramũ nipo je 'ga yse katy te 'yina teapyka 'awamũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁷⁰ —Koromũ futat nipo ajee ene Jarejuwarete 'ga ra'yramũ?— 'jau 'gã 'ga upe.

—A'jea futat poromũ pe'je— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁷¹ Aipo 'ga 'eramũ taetu 'gã amara'neramũ 'ga ree kwaiwete.

—Aruenuw ore 'ga 'awamũ. “Tejuwa 'ga 'jawe futat je rekoi nipo”, e'i 'ga oree— 'jau 'gã ajaupe. —Pe'je ajee sijuka 'ga 'ũ— 'jau 'gã ajaupe. —Narafutari ore 'ga je'ega mome'wara 'gã. 'Ga futat 'awamũ ojemome'u esage oree— 'jau 'gã ajaupe, amara'neramũ 'ga ree.

23

Piratu 'ga rowase Jejui 'ga rekoi

(Mateu 27.1-2, 11-14; Maku 15.1-5; Juã 18.28-38)

¹ Aipo 'e re 'gã 'ga rerawau 'wyriara 'ga upe, Piratu 'ga upe. Najuejue etee futat 'gã 'ga rerawau.

² A'eramũ 'gã 'ga je'ẽwu'jaga 'ga upe:

—Koromũ 'wyriararete 'ga ree 'gã mamara'neukaara. “Pemepy awi 'wyriararete 'ga”, e'i 'ga oree ai'i— 'jau futatee 'gã, Jejui 'ga je'ẽwu'jaga Piratu 'ga upe.

—Koromũ futat “Je Jarejuwarete 'ga remimureramũ”, 'jau nanẽ 'ga oree ai'i nũ. “A'eramũ je 'awamũ 'wyriarareteramũ pẽ nupe. 'Ga py'rau tejuwa”, e'i 'ga oree ai'i. A'eramũ ore 'ga pyyka 'ga rerua— 'jau futatee 'gã Jejui 'ga je'ẽwu'jaga Piratu 'ga upe.

³ A'eramũ Piratu 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Ene futat nipo ajee judeu 'gã 'wyriararetea?— 'jau 'ga 'ga upe.

—A'jea futat ere poromũ— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

⁴ A'eramũ Piratu 'ga 'jau 'gã nupe:

—Agamũ ae kũima'e tywere'emamũ, a'e je 'ã pẽ nupe jepi. Ma'eramũ ajee jane 'ga jukai 'ũ? Ma'ja 'ga iapou pẽ nupe rai'i 'ũ?— 'jau etee Piratu 'ga 'gã nupe.

⁵ A'ere mainana 'gã 'i etee futat 'ga upe:

—Pe'je 'ga jukau futat. Kwe pe te 'ã 'ga oi ae mu'jau tyweruu akou. A'ere 'ga remimome'ufera nia'wryi futari. Amunawa moyka oporogyta tywera pyu. Pẽnemiayuwa 'gã 'ga amu'e 'wyriararete 'ga rerowiarukare'em are. Garireja wryy pe ra'ne ako 'ga rekoi 'gã mu'jau ai'i. A'ere 'ã 'ga ruri akou 'au nũ— 'jau futatee 'gã 'ga upe.

Erote 'ga upe 'ga roooawet

⁶ Aipo ojeupe 'gā 'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Garireja wyy awi 'ut ma'efera 'ga nipo ajee?— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁷ —Pe awi futat 'ga ruri— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je ajee 'ga rerawau Erote 'ga upe. Ako je nipo 'ga 'au. Garireja wyy pewara 'gā 'wryriara 'ga. A'eramū pēē 'ga rerawau imome'wau 'ga upe— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ga rerawau Erote 'ga upe.

⁸ Jejui 'ga resakawe Erote 'ga aku'iramū 'ga ree. Jejui 'ga rera renupawe 'ga 'jau ojeupe: “Ymā we 'ā jeporesagiweramū 'ga ree numiamū. A'ere 'awamū 'ga ruri 'au je resaka. Ojero'wu ma'e 'gā 'ga okatu'ok. Amanū ma'e 'gā nanē 'ga omoferap nū, 'jau 'gā jee jepi. Ma'ja sipo ajee 'ga wapo jee wesagamū?” 'jau 'ga ojeupe, oporesagiweramū 'ga ree.

⁹ A'eramū Erote 'ga Jejui 'ga moporogytaukaa ojeupe numiamū. A'ere Jejui 'ga noje'egi Erote 'ga upe.

¹⁰ A'eramū mainana 'wryriara 'gā 'ua, Moisesi 'ga remikwasiarer are momoru'jara 'gā netee. Jejui 'ga je'ēwu'jaga Erote 'ga upe nū.

¹¹ A'eramū Erote 'ga 'ga kurapa jefaruu 'gā netee. A'ere 'ga 'wryriara raity piraga pyu 'ga kupe piari, 'ga rerekoemāawamū.

—“Je 'wryriara” e'i 'ga. A'eramū pēē 'awamū pejemā'jāu 'ga raity esage are.

'Wryriara 'jawe futat 'ga— 'jau 'gā Jejui 'ga rerekoemāu 'ga kurapa.

A'ere Erote 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je 'ga rerawau 'ga rerojewya Piratu 'ga upe nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā 'ga rerawau erojewya Piratu 'ga po pe nū.

¹² Aipoa 'ara rupi Piratu 'ga akou Erote 'ga jekoty'aawamū. Imara'ne 'gā akou ajuee. A'ere aipo 'ara rupi 'gā ta'waramū ajaupe nū.

'Gā nupe 'ga monoawet

(Mateu 27.15-26; Maku 15.6-15; Juā 18.39-19.16)

¹³ A'eramū Piratu 'ga 'gā majatykau. Mainana 'gā, judeu 'gā 'wryriari 'gā, tekotee 'gā. Mīmera 'gā 'ga imajatykau 'gā mua oporogyta anupa.

¹⁴ —Perur ete 'ā Jejui 'ga. Erojewya jee nū. Pēē te 'ā perut ekoete 'ga rai'i. “Ekoay 'ga akou 'wryriararete 'ga rerowiare'em are 'gā mu'jau”, 'jau 'ā pēē 'ga upe. A'eramū je ako teporonupa ee pē nowase 'ga upe ai'i. A'ere 'ā 'ga nuapoi futari mama'e tywera rai'i. O'meramū te 'ā pe'je. Peje'ēwu'jag ekoete 'ā 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁵ —Erote 'ga nanē 'ā 'jau rai'i nū: “Nuapoi 'ga mama'e tywera ajukaawamū”, 'jau 'ga 'ā 'ga upe rai'i nū. A'eramū 'ga 'ā 'ga mua imojewya 'au rai'i nū— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe. —Najeporujukaweri je 'ga ree. Nia'wryi je upe 'ga jukaa ekoetea.

¹⁶ A'eramū je 'ga nupāukaa etee 'gā nupe ra'ne. A'ere 'ga tomono imuēma 'jau nū, 'ga nupā re 'jau nū— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe.

¹⁷ Mani'oko'o jopype'ema 'wawa maraka apoawa rupi Piratu 'ga momorunepawa pype imunewipywera 'ga amū muēma judeu 'gā nupe jepi. A'eramū Piratu 'ga 'jau ojeupe: “Jejui 'ga wi jepoiriweramū”, 'jau 'ga ojeupe.

¹⁸ A'ere tesirūmera 'gā afukai etee 'ga upe:

—Erepor awi 'ga wi. Ejukaukat tāmējē 'ga oree. Moromunepawa pypewara 'ga te erejukaukar awi. Epoi etee 'ga wi oree. Parapasi 'ga te emuēm moromunepaw awi oree. A'eramū ene Jejui 'ga jukaukaa oree— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe.

¹⁹ Parapasi 'ga futat 'gā mamara'neukaa 'wryriara 'ga ree rakue. “Simuēm 'ga 'wryriaramū 'ga ren awi 'jau”, 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mamara'neukaa 'ga ree.

Oporojuka ma'efera 'ga wejue nanē poromū nū. A'eramū 'gā 'ga monou 'ga munepa 'ga mu'ama rakue.

²⁰ A'ere Piratu 'ga 'ga muēm are nifueweri. A'eramū 'ga oje'egu'japa 'gā nupe nū:

—Naani futari. Jejuī 'ga wi futat je poiri— 'jau etee 'ga 'gā nupe numiamū.

²¹ A'ere 'gā afukai etee 'ga upe nū:

—Naani futari. Erepoir awi futat 'ga wi. Ere 'ga jukaukaa futat oree. Ere 'ga monoukaa futat imu'ama 'ypeywar are oree— 'jau judeu 'gā Piratu 'ga upe.

²² A'ere Piratu 'ga je'egu'jawi etee 'gā nupe nū:

—Natesirūgatu 'ga rekorāu rūi 'ā pejukaukat 'ga jee. Kūima'e esagea te 'ga 'ā. Anupāukat etee futat je 'ga 'gā nupe. A'ere je 'gā momoirukaa 'ga wi— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe numiamū.

²³ A'ere 'gā jopy'rupy'rui etee futat wafukaita 'ga upe nū:

—Naani futari. “Ere 'ga jukaukaa futat oree”, aru'e ako ore ko— 'jau etee 'gā wafukaita 'ga upe afuakaramū futat Piratu 'ga ree.

Wojere'emamū futat 'gā wafukaita 'ga upe aipo 'jau.

²⁴⁻²⁵ —Nepeenuwi etee 'ā jeje'ega. “Ere ki 'ga jukaukaa futat oree”, pe'je 'ā jee. A'eramū je 'ga jukaukaa pē nupe— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe ojee 'gā fuakarauwe.

A'eramū Piratu 'ga oporojuka ma'efera 'ga jēmī imuēmukaa moromunepaw awi 'gā nupe. Aipoa imuēmipyra kūima'e 'ga futat 'wyriara 'gā ajuee 'gā mamara'neukarera. A'etea 'ga 'ga omomoirukat 'ga wi.

'Ypeywar are Jejuī 'ga monoawet

(Mateu 27.32-44; Maku 15.21-32; Juā 19.17-27)

²⁶ A'eramū futat jefaruu 'gā Jejuī 'ga rerawau 'ypeywar are 'ga pokutukaw ipe. A'eramū 'gā pe aje Simāo 'ga rekoaa, Sirene wyw pewara 'ga rekoaa.

—'Ypeywara erokwap 'ga upe. Ifuakapap 'ga ee— 'jau jefaruu 'gā Simāo 'ga upe, oje'ega moywrafena.

A'eramū futat 'gā imonou 'ga 'arimū, 'ypeywara rupirukaa 'ga upe. A'eramū 'ga erawau erekou 'gā newiri.

²⁷ Kwaiwete 'gā ojekyita 'gā newiri awau.

—Siesak 'ga jukaa 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā ojekyita 'ga rewiri awau. Kūjāmera 'gā nanē awau Jejuī 'ga rewiri. Awau 'gā ajaa'wau 'ga ree:

—Esage ma'e kīā. Janepytuna ako kīā okatu'ok ai'i. A'ere wā 'awamū kīā rerooi ijukau— 'jau 'gā ajaupe ajaa'wau 'ga ree.

²⁸ A'eramū Jejuī 'ga ojerowaka 'gā nee, oje'ega 'gā nupe:

—Pejoo'o awi je ree. Pejeja'yra 'gā nee tepejoo'o pejejee nanē futat pejejaa'wau nū.

²⁹ Anure nipo pe'je pejejaupe: “Ta'yre'ema wā jaruete ajemogy. Jane te aje 'ā ta'yt ma'eramū jareja'yra eko tywera siesak jarejemogyau”, 'jau nipo pē pejejaupe.

³⁰ Anure nipo peko tywet futat. Wytyra upe nipo pē 'jau: “Ejot e'aa ore 'arimū. Noreruagi ore arako tywera upe”, 'jau nipo pē wytyra upe. A'ere nipo nuri futari u'aa pē 'arimū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³¹ —Je 'ā Tejuwarete 'ga remifutar imū etee futat aporowyky. A'etea 'gā 'ā je jukau ekoete. Pēē taetu aje 'ā mama'e tywera peapo. Na'ga remifutar imū etee rūi pejemogy pejeporowykyau— 'jau 'ga 'gā nupe. —Je miamū te 'ga 'ā je rereko tywerukat wa'yramū miamū. Pēē taetu aje 'ā 'ga rerowia'ria te. A'eramū 'ga pē taetu pē nerekou tyweaete futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³² Mukūja muna'ywa 'gā nanē 'gā erawau iapisau Jeju 'ga reewe nū.

³³ Aeakagera 'jawewat 'jau ae apisawa rera. Mukūja muna'ywa pō'ō me 'gā Jeju 'ga mu'ama 'ypeywar are. 'Ga ryrū mosoka 'ga wi. A'ere 'gā 'ga monou imu'ama muna'ywa 'gā pō'ō me. Itaju pyu 'gā 'ga pokutuka ajuowai. 'Ga py maju'aa ikutuka. 'Ga rekoa futat 'gā imonou imu'ama 'ypeywar are ipokutuka.

³⁴ A'ere Jeju 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Enemara'ne kasi 'gā nee ne, Kiapi'ni. Je repyat kasi ape ne, Kiapi'ni. Nokwaawi 'gā je rekoa— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe oje'ega.

A'ere 'ga pokutukarera 'gā 'ga raityfera me'egawamū, ita'i 'jawewara momopoa 'upa ywyu. A'eramū ijewag are, 'ga raity mojo'oka. Sā'ā ae jugu momora. Nan futat 'gā ita'i 'jawewara momopori 'upa 'ga raityfera mojo'okawamū.

³⁵ A'eramū judeu 'gā 'wyrira'ri 'gā 'gā nesaka 'upa. 'Ga momoria 'ga rerekoramū 'gā 'upa 'ga rerekoemāu etee 'upa.

—“Janeruwarete 'ga te ako je mut ikue”, e'i 'ga jepi. Opoat 'ga 'gā jepi. Siesak 'ga jepoara 'jau— 'jau 'gā 'upa ajaupe.

—Ere ejua ejypa. Taruesak ene rura ene jywa 'jau kūi. Ene jyp ene ruramū taruerowiat ene 'jau kūi. “Na pa je 'ga Janeruwarete 'ga remimurera futat ra'e”, taru'e enee 'jau kūi— 'jau 'gā Jeju 'ga upe 'upa.

³⁶ Jefaruu 'gā nanē 'ga kurapa 'upa nū 'ypeywar are 'ga 'amamū nū. Y'way ajaiwaya 'gā erawau erojeupia itykurukaa 'ga upe numiamū. A'ere 'ga notykuri.

³⁷ —“Wyrira je” ere 'ā. A'eramū ene ejua ejypa esaka oree— 'jau 'gā 'ga upe.

A'ere 'ga nojywi futari. Enuhare'ema 'jawe etee futat 'ga u'ama 'ypeywar are werekoemānamū.

³⁸ A'ere Piratu 'ga 'yjepa'nī kwasiaa 'gā nupe: “Koromū futat 'wyriraretea judeu 'gā nupe” 'ea 'ga ikwasiaa 'yjepa'nī are. A'ere 'gā erawau ikutuka inuga 'ga apyte'rarimū 'yw are.

³⁹ 'Ga pyri u'am ma'ea mū muna'ywa oje'egayau 'ga upe:

—“Janeruwarete 'ga remimurera je”, ere 'ā. A'eramū ene ewau ejypa jarejee, tore mososog ape 'ypeywar awi 'jau— 'jau 'ga Jeju 'ga upe.

⁴⁰⁻⁴¹ Aipo 'eramū ajepeja muna'ywa 'ga amara'neramū aipo 'jara 'ga ree.

—Nerekyjei nipo 'ā Jarejuwarete 'ga wi? Ene we 'ā aipo ere e'ama 'ga upe. Noporujukai 'ga 'ā. A'etea nipo 'ga 'ā amanū. Au'je katu te 'gā jane taetu jane apisi. A'eramū jane 'awamū jaretywera mepyyau. 'Ga tywere'ema miamū 'ā amanū— 'jau 'ga ajaupe.

⁴² A'ere 'ga 'jau Jeju 'ga upe:

—Ejea'ar iki je ree, ki Jeju, 'wyriramū ejewya— 'jau 'ga Jeju 'ga upe.

⁴³ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—A'awuwe futat ereo je rupi jerupaw ipe. Esage te 'ā jerupawa. 'A'awuwe futat jane oi peu— 'jau 'ga 'ga upe.

Jeju 'ga manūawet

(Mateu 27.45-56; Maku 15.33-41; Juā 19.28-30)

⁴⁴ Kwara okwapa aje owepa. Ypytuna 'jawe futat opyytunaiwamū. Kwara ajerewamū tāmējē awau weny jesagamū nū.

⁴⁵ Janeruwarete 'ga mogytaawa rowopypea my'jawa taity otoroka Jeju 'ga manūnamū.

⁴⁶ A'e pype Jeju 'ga wafukaita 'Uwarete 'ga upe:

—Amanū je. Te'aga je omono enepo pe, Kiapi'ni. Eneremifutar imū etee futat je manūi 'gā tywera mepyau, Kiapi'ni— 'jau Jeju'i 'ga 'Uwarete 'ga upe.

A'eramū futat 'ga amanūmū. Aipo 'e re 'ga opika amanūmū.

⁴⁷ A'eramū jefaruu 'gā 'wyriara 'ga enupa u'ama 'ga manū resaka. A'eramū 'ga 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—A'jea futat 'ga kūima'e esagea rai'i— 'jau 'ga u'ama.

⁴⁸ 'Ga manū resakara 'gā u'arasigamū awau ojewya oje'wyr ipe nū.

—Ma'eramū jane 'ga jukaukaa ekoete rai'i ū? Esage futat 'ga rai'i— 'jau 'gā ajaupe pe rupi awau akou.

A'eramū u'arasigamū awau ojewya oje'wyr ipe nū.

⁴⁹ 'Ga pytunera 'gā, kūjāmera 'gā. Mīmera 'gā muku'i 'upa 'ga manū resaka. Kūjāmera 'gā 'ua Garireja ywy awi Jeju'i 'ga rupi rakue. A'eramū 'gā 'upa 'ga manū resaka nū.

Ita kwara pype 'ga monoawet

(Mateu 27.57-61; Maku 15.42-47; Juā 19.38-42)

⁵⁰ Kūima'e 'ga amū 'ūina Jeju'i 'ga manū resaka. Josea 'ga rera. Arimateja pewarera 'ga. Arimateja 'jawa amunawa 'upa Judeja ywy pype. Jose 'ga esage ma'ea. “Jeju'i 'ga Janeruwarete 'ga remimurera futat”, 'jau 'ga akou ojeupe etee jepi. Jeju'i 'ga 'ga werowiat. Opytuna 'gā nupe oje'ēma'e 'ga poromū. A'eramū 'ga ajatykau ajapeja oje'ēma'e 'gā nee rakue.

⁵¹ Ajatykaaw ipe 'gā 'jau rakue: “Sijuka Jeju'i 'ga”, 'jau 'gā ajaupe rakue. A'ere Jose 'ga 'i 'gā nupe: “Naani. Nafutari je 'ga jukaa”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue numiamū.

⁵² Aipo 'ga awau oje'ega Piratu 'ga upe:

—Amanū Jeju'i 'ga ko. 'Ga reumera toroo inuga ita kwara pype 'jau— 'jau 'ga Piratu 'ga upe.

—Ere 'ga rerawau inuga ipype— 'jau 'ga 'ga upe.

⁵³ A'eramū 'ga awau Jeju'i 'ga reumera mosoka 'ypeywar awi. A'ere 'ga 'ga reumera auwana taity pyu. Iauwan ire 'ga erawau inuga ita kwara pype. Jeju'i 'ga reumera erawau inuga ita kwara pype, teumera monoawe'ēma pype. Jeju'i 'ga tāmējē futat 'ga imonou aipoa ita kwara pype. Ymā te 'gā kwaiwete 'gā neumera monoi ita kwara pype ra'e jepi. A'ere aipoa nipa'ruawi we. Ita kwar yaua te poromū. A'eramū 'ga Jeju'i 'ga reumera tāmējē imonou ipype.

⁵⁴ Sexta feira kaaruwa rupi 'ga 'ga monou ita kwar yau pype. Sabado morowykye'ema judeu 'gā nupe. A'eramū morowykye'ema piara rupi 'gā 'ga monou ita kwara pype.

⁵⁵ Kūjāmera 'gā 'ua Garireja ywy awi 'ga rupi rakue. Aipo 'gā awau 'ga rupi ita kwara pype 'ga rerooramū.

—Taruesak ene imonoa 'jau— 'jau 'gā Jose 'ga upe.

—A'jea— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵⁶ Jeju'i 'ga reumera monos resag ire 'gā awau wog ipe nū. Jany kasiga mogatyrūmū imogyau Jeju'i 'ga reumer are imonopyramū. A'ere 'gā sabado rupi 'gā noporowykyi. “Sabado rupi peporowykyi awi”, 'jau Moisesi 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā oporowykyawe'em. Opytu'wau ajemogyau.

24

Jeju'i 'ga ferapawet

(Mateu 28.1-10; Maku 16.1-8; Juā 20.1-10)

¹ Ikoai'i, ku'emaiw are, kūjāmera 'gā awau. Mari Matarena ēē, Juana ēē, ajapeja Mari ēē, Tiago 'ga y ēē. Amumera 'gā nanē awau 'gā nupi nū. Mīmera

'gã jany kasiga rerawau eko'woka Jejui 'ga auwanawa taity are. Ita kwar ipe 'gã erawau numiamũ.

² Owaëmawe 'gã itauu resaka. Ita kwara rawopytymawera 'gã esaka. Ojepe'au jui. Ita ojepe'au ikwar awi.

—Koo. Awýja ita pe'au jui ra'e nūrā?— 'jau 'gã ajaupe.

³ A'eramũ 'gã awau ita kwara pype osou. A'ere 'gã nuesagi Jejui 'ga reumera.

⁴ A'eramũ 'gã 'jau:

—Ma'eramũ kiã maran akou rai'i nūrā? Nitywi ra'e— 'jau 'gã ajaupe.

Poje mukũ ywagipewara 'gã 'ua ojesaukaa kũima'eramũ etee 'gã nupe. 'Gã naitya wenyfugaiwayramũ 'gã nupe.

⁵ A'eramũ kũjāmera 'gã okyjau etee ajemogyau. Wāāpyramũ ajemogyau. 'Gã kyjea 'gã nerekou. A'eramũ 'gã nupe ojesaukat ma'e 'gã 'jau 'gã nupe:

—Ma'eramũ te peekat 'ga 'au ita kwara pype? Oferap ako 'ga ko.

⁶⁻⁷ 'Au 'ga nitywi. 'Ga Ruwarete 'ga 'ga moferap ko nũ. Nepēnea'ari nipo 'ga 'eawer are? “Je ā pēneki'ya. A'eramũ nipo 'gã jejyuaa pypiraa 'ypeywar are. A'eramũ nipo je temanũmũ futat”, 'ga 'eawer are?— 'jau 'gã 'gã nupe. — “A'ere nipo mukũ etee je seri. Imuapya 'ara rupi teferapa nũ”, pejejeupe 'ga 'eawer are nipo pejejea'are'emamũ pejejemogyau? A'eferupi tee 'ā 'ga ferawi nũ. Sā'ā 'ga 'amamũ nũ— 'jau 'gã kũjāmera 'gã nupe.

'Gã āāpyt 'gã jemogyramũ 'gã aipo 'jau 'gã nupe.

⁸ A'eramũ futat 'gã wea'aramũ ee. Ojeupe Jejui 'ga 'eawer are wea'aramũ ajemogyau.

⁹⁻¹⁰ A'eramũ futat 'gã ojewya awau imome'wau 'ga remimu'e 'gã nupe.

¹¹ A'ere 'gã nuerowiari 'gã.

—Pē'me nipo nũ ī. Naruerowiari ore pēē— 'jau etee 'gã 'gã nupe, ojeupe 'gã imome'uramũ.

A'ere 'gã fuakaramũ etee.

—A'jea futat kiã ferawi ra'e— 'jau etee 'gã 'gã nupe.

¹² A'ere Pedro 'ga fu'ami uēma awau esaka. Jejui 'ga monoawer ipe owaëmawe 'ga anuruka amā'jāu 'ga rupawer are. Irāā'ā taitya etee tuwamũ 'ga rupawera pype. A'ere nitywi 'ga reumera. A'ere Pedro 'ga 'ua wog ipe nũ. “A'jea sipo 'ga ferawi ra'e? Ma'ape sipo ajee 'ga rekoi? Aesak werewi pa 'ā je 'ga nũ”, 'jau 'ga 'ūina. Ojeupe etee futat wea'aramũ 'ūina.

Emausi pe oo ma'e 'gã Jejui 'ga resaka

(Maku 16.12-13)

¹³ Aipo 'ara rupiwe mukũja 'gã awau ajepēja amunaw ipe. Emausi pe 'gã awau. Jejui 'ga rewiriwarera 'gã futat poromũ. Jerusareg ipyriuu Emausi 'upa.

¹⁴ Jejui 'ga ree 'gã awau akou wea'aramũ. Oporogytau akou ajaupe.

¹⁵ 'Gã porogyta 'gã nekoramũ Jejui 'ga 'ua 'gã nupisika pe aje. A'eramũ futat 'ga oporogytau 'gã nupe.

¹⁶ 'Ga resakarera 'gã futat numiamũ. A'ere 'gã nokwaawi 'ga.

¹⁷ A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ma'eramũ pēē ma'ja 'jau pejejemogyau 'ũ?— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'gã opytau. Ojeupe 'ga je'egauwe 'gã opytau. U'arasigamũ opytau 'upa.

¹⁸ A'eramũ Kreopas 'ga 'jau 'ga upe:

—Nerekwaawi nipo ekou ki sa? Jerusareg awi 'ut ma'e agawewi nā'ā ene re'ā. A'etea nipo nerekwaawi ekou ki sa?— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁹ —Ma'eramũ maran ki 'ei?— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

—Jeju 'ga Nasare pe waranup ma'efera 'ga. 'Ga poromū Jarejuwarete 'ga je'eg are ore mu'jarera. Jarejuwarete 'ga pājēa 'ga wereko ai'i kūi. Ojero'wu ma'e 'gā 'ga ikatu'oka 'jau ai'i kūi.

²⁰ A'ere mainana 'wyriara, ore'wyriari'ri 'gā netee 'ga monou Piratu 'ga po pe, 'ga jukaaukaa ai'i— 'jau 'gā 'ga upe.

'Ga jukaawera mome'wau Jeju 'ga upe.

²¹ —“Israeu juapyreramū jane'wyriara 'ga”, 'jau ore 'ga upe jepi numiamū. “Ga 'awamū jane pojeka tapy'jjamū te 'wyriari awi”, 'jau ore ai'i numiamū. A'ere ako 'gā ikokaru'wi futat 'ga jukai ai'i.

²²⁻²³ A'eramū 'awamue futat orepytuna 'gā awau ita kwar ipe wyrasokwē je'egauwe ra'e. A'ere 'gā nuesagi 'ga reumera ra'e. “Ywagipewara wā etee ore aruesak ita kwara pype”, 'jau 'gā ko. “Oferap 'ga ko, 'jau wā oree”, 'jau kūjāmera 'gā imome'wau oree ko. A'eramū aipo 'gā 'ea ore moporesaka etee ore mogyau ko, ore ikwaape'ema arajemogyau ko.

²⁴ A'eramū orepytuna 'gā amū awau esaka ko nū. A'ere 'gā miamū nuesagi 'ga ra'e. “A'jea futat ra'e”, 'jau 'gā oree ko— 'jau 'gā 'ga upe, imome'wau.

²⁵ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū sipo pēē Jarejuwarete 'ga porogytafera mome'wara 'gā je'ega rerowiara'ne'ema pejejemogyau?

²⁶ Nepekwaawi we nipo. Wemimurera 'ga manū'em ire amunipo 'ā Janeruwarete 'ga nepē katu'oga'uweri futari. A'eramū 'ga amanūmū futat 'au. A'ere 'ga ferawi nū. A'ere 'ga awau ojeupia ywag ipe nū. Nan nipo “ga reko'i pē katu'okaramū” 'eawera— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁷ 'Gā mu'jau amanūawer are.

—Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari 'ga manū are rakue. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nanē futat, ka'arana kwasiaa 'ga manū are rakue— 'jau 'ga 'gā mu'jau, wataaw ipe 'gā nerekou.

²⁸ Emausi 'jawa amunawa upe owaēm ire Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Iruupeu 'i je oi— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁹ A'ere 'gā fuakaramū 'ga ree:

—Naani. 'Au etee futat eko ore pyri. Kaarup. Ipyytunaiway enee ne— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū futat 'ga awau osou 'gā nog ipe.

³⁰ A'eramū 'gā awau wapyka ojemi'waawa pyri. A'ere 'gā ojemi'war enune Jeju 'ga kanape'i pyyka oje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage oree. Mama'ea eremut oree eojere'emamū— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe.

A'eramū futat 'ga eruapyka kanape'i mopena 'gā nupe.

³¹ Kanape'i mopena resakawe 'gā 'ga kwaapa.

—Kuu. 'Ga futat ra'e kūi— 'jau 'gā ajaupe.

Okwaawauwe 'ga ojemoteu 'gā nui.

³² A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Jarejeupe 'ga je'egamū janepy'ata'waramū akiko kūi. A'eramū jareku'iramū 'ga ree. Jarejuwarete 'ga je'eg are ako 'ga jane mu'jau jane reruaw ipe ko kūi. Jarepy'ata'waramū akiko, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'urauwe— 'jau 'gā ajaupe.

³³ A'eramū futat 'gā afu'ama ojewya awau imome'wau Jeju 'ga remimu'e 'gā nupe Jerusareg ipe.

³⁴ A'ere 'gā imome'ue'emauwe 'gā amū 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat 'ga ferawi rai'i kūi. Simão 'ga “aesak je 'ga ko”, e'i ko kūi— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

³⁵ A'eramū Emausi 'jaw ipe oo ma'efera 'gā wemiesagera mome'wau 'gā nupe:

—Emausi pe ore oi ko. A'eramū 'ga ipiara rupi ojesaukaa oree ko. A'ere ore norokwaawi 'ga ko. 'Og ipe orowaēm ire 'ga kanape'i mopena oree ko. A'eramū te ore 'ga kwaawi ko— 'jau 'gā 'gā nupe.

*Jeju 'ga remimu'efera 'gā 'ga resaka
(Mateu 28.16-20; Maku 16.14-18; Juā 20.19-23; Atos 1.6-8)*

³⁶ Aipoa 'gā imome'u 'gā nuwamū Jeju 'ga ojesaukaa 'gā pyter ipe.

—Pēpy'ata'waawa owaēm pē nupe ki 'ei. Pēpy'ata'wa 'awamū ki 'ei— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁷—Ajaga nipo 'ā 'ja— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā okyjau 'ga wi.

³⁸—Ma'eramū ajee pekyje etee je wi ki 'ei? Naje rerowiari nipo pejepe?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹—Jepo are pemā'ē, jepy are 'jau. Jepo kutukawera peesak. A'e are je kwaap pejepe. Je ete ako. Pepokok je ree esaka. Taje rerowiat pejepe 'jau. Ajaga no'oi. Je futat ako. Pepokok je ree esaka. Tepeesak jero'oa 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁰ A'erauwe 'ga opo kutukawera resaukaa 'gā nupe. Opya nanē nū. Opy resaukaa 'gā nupe.

—Kuu. 'Ga futat ra'e kūi— 'jau 'gā ajaupe.

⁴¹ Aku'iramū 'ga ree. A'ere 'gā a'eramū miamū nuerowiari katu 'ga. A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ityp te 'au i'upyra?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Ityp futat nū'ū— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴²⁻⁴³ A'eramū 'gā ipira eyra monou 'ga upe. A'eramū 'ga ojemi'waa 'gā neape.

⁴⁴ Ojemi'war ire 'ga oporogytau 'gā nupe:

—Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari jemanū are rakue. “Imara'ne ma'e 'gā nipo 'ga ajuka”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nanē nū, Saumu 'jaw are ikwasiaa inuga jemanū are rakue. A'ea ako je amome'u pē nupe ai'i. A'eferupi te ako 'gā je rerekoi ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁵ A'eramū futat Jeju 'ga 'gā mueapyou ee, ikwasiaripyrer are.

⁴⁶—'Awamū tepekwaap. 'Gā nemikwasiarer imū etee futat je manūi. Imuapyra 'ara rupi etee teferapa nū.

⁴⁷ 'Awamū pe'je pejewau je mome'wau 'gā nupe. Jerusareg ipewara 'gā nupe ra'ne je mome'wau. “Jeju 'ga amanū futat. A'ere imuapyra 'ara rupi 'ga ferawi nū, jane katu'okaramū. A'eramū pēē pejepoia pejetywer awi”, pe'je ki 'gā nupe. “Pejetywer awi pēpoiweramū Jeju 'ga ipe' ai pē nui pē katu'oka”, pe'je ki 'gā nupe. Anure kwe pe pejewau tekotee 'gā momoranupa— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁸—Peesak futat ako je manūa ai'i. 'Awamū 'ā pēē je ferawa resaka nū. Je kwaap 'ā pejepe. “Janeruwarete 'ga je mut ae katu'okawamū” 'ea 'ā pekwaap. A'eramū pēē pejewau je mome'wau 'gā nupe, amunawa moymoyka— 'jau 'ga 'gā nupe, oporogytau.

⁴⁹—A'ere 'awamū 'au etee futat pejemogy ra'ne. 'Au futat nipo je tepājē muri pē nupe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —Ymā te 'ā Jeruwa 'ga 'i jee: “Simono jarepājēa jarejerowiaara 'gā nupe 'jau”, e'i 'ga jee ikue. A'ere anure tomono oropājēa pē nupe 'jau. Pejejeupe imure'emamū 'au etee futat iapesaka

pejejupa ra'ne. Pejejeupe je imono re tāmējē tepeata je mome'wau 'gā nupe 'jau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

*Ywag ipe Jejui 'ga jeupiawet
(Maku 16.19-20; Atos 1.9-11)*

⁵⁰ Aipo 'e re Jejui 'ga 'gā nerawau Petani pe. A'eramū 'ga opo monou 'gā 'arimū oporogytau 'Uwarete 'ga upe:

—Ejejuka 'gā nee jee, Kiapi'ni— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

⁵¹ Oporogytau u'ama Jejui 'ga ojepe'au'i awau akou 'gā nui. A'ere 'ga Ruwarete 'ga 'ga mojeupirukaa 'ga monou ywag ipe 'gā nui.

⁵² 'Ga jeupira resakarera 'gā 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage. Naene 'jawe rūi 'ga amū— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa.

A'ere 'gā awau ojewya Jerusareg ipe nū. Worywamū 'gā awau.

⁵³ Namutamutat 'gā nekoi Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe.

—Ene te 'ā eneresage oree, Kiapi'ni. Naene 'jawe rūi 'ga amū. Nitywi futari 'ga amū kwe pe ene 'jawe— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe 'ga muorypa.

Juā

Juā 'ga ka'arana okwasiat inuga janee Jejuī 'ga kwaawukaawamū rakue.

Juā 'ga Jejuī 'ga remimu'efera mū. Jejuī 'ga rupi wata ma'efera 'ga. Jejuī 'ga rupi o enune Juā 'ga oporowykyau 'uwa 'ga pyri, weki'ya 'ga pyri 'jau. Pira 'gā ipyyka taityuu pyu. A'eramū 'gā ime'ega ka'aranū are. A'ere Juā 'ga, Jejuī 'ga omo'wyr ire 'uwa 'ga rejari awau watau Jejuī 'ga rupi.

Ywag ipe Jejuī 'ga jewyr ire Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari Juā 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaa inuga Jejuī 'ga ree.

Jarejuwarete 'ga kwaawukaat

¹ Ywy apoe'emauwe Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga akou rakue. Jarejuwarete 'ga ra'ya 'ga futat 'ga kwaawukaara janee. 'Uwarete 'ga retee futat 'ga akou rakue. 'Uwarete 'ga 'jawe futat 'ga rekoī.

² Ywy apoe'emauwe futat 'ga akou 'ga pyri rakue.

³ Janeruwarete 'ga mama'e apoukaa 'ga upe. Nitywi futari 'ga amū 'ga poaawamū mama'e are rakue. Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga etee futat mama'e apou rakue.

⁴ 'Ga futat 'ara resaukaa ae upe. Jarejuwarete 'ga 'ga ikwaawukaa nanē ae upe nū. Mama'e reny 'jawe 'ga. Sā'ā ae mama'e renyamū mama'e resak katu katua. Nan futat 'ga Jarejuwarete 'ga kwaawukaa ae upe.

⁵ Ypytunimū 'ā ae tata monyka. A'ere 'ā ypytunaiwa nomowewa'uweri tataa. Nan tee futat aetywera nomateepawa'uweri Janeruwarete 'ga kwaawa.

⁶ Janeruwarete 'ga 'ga amū mua oje'ega mome'waramū rakue. Aipo 'ga rera Juā.

⁷ Aipo 'ga upe Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Ere ewau je kwaawukaara 'ga mome'wau 'gā nupe”, 'jau 'ga 'ga upe rakue.

A'eramū Juā 'ga awau 'ga mome'wau 'gā nupe, 'ga rerowiarukaa 'gā nupe rakue.

⁸ NaJuā 'ga rūi Janeruwarete 'ga kwaawukaara 'ga. A'ere 'ga ruri 'ga mome'wau te 'gā nupe rakue.

—Janeruwarete 'ga kwaawukaara 'ga mome'wau je ruri pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe rakue.

⁹ —'Au futat 'ga ruri. 'Ga ae mu'e oje'eg a'je are futat. Janeruwarete 'ga je'eg are nipo 'ga awau ae mu'jau. A'eramū nipo 'ga Jarejuwarete 'ga kwaawukaa ae upe— 'jau Juā 'ga 'gā nupe rakue.

¹⁰ Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga 'ut 'au ywy pe rakue. 'Au futat 'ga oporogytau ywy pewaramū ae upe. Ymā te 'ga ywy pewaramū ae apoi rakue. A'etea 'ā 'gā 'ga rerowiare'ema.

¹¹ Opytuna 'gā ywy pe 'ga ruri. A'etea 'ā 'ga pytuna 'gā 'ga rerowiare'ema futat.

¹² A'ere 'gā amū 'ga rerowiari. A'eramū 'ga werowiaara 'gā mogyau 'Uwarete 'ga ra'ramū.

¹³ Naywy pewara 'gā na'ya 'jawe rūi aipo 'gā. Omenar ire te 'ā kūjā wa'yramū. A'eramū 'ā ēē mena ra'ya u'aa ēē wi. A'ere nanarūi ae rekoī Jarejuwarete 'ga ra'ramū. Wemifutar imū etee futat Janeruwarete 'ga jane mogyau wa'yramū. Wa'yrarete 'ga rerowiaara 'gā etee te 'ga imogyau wa'yramū.

¹⁴ Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga ojemu'jaga aeramū rakue. Jane pype 'ga akou rakue. Jane ree 'ga oporomutaramū. 'Ga 'ā mama'e a'jea mome'wara te. Jarejuwarete 'ga nanē 'ga ikwaawukaa janee nū. 'Ga futat Janeruwarete 'ga ra'yraretea. Nirūi futari 'ga. A'eramū Janeruwarete 'ga wa'yrarete 'ga mogou oje'jawewaramū.

¹⁵ Aipoa 'ga Juā 'ga imome'wau ojepyriwara 'gā nupe rakue:

—Je rewiri 'ga ruri, a'e je ako pē nupe ikue. Jejeuwe'emaue futat 'ga rekoi rakue. A'eramū 'ga a'eramū kūima'eeteeteramū akou. Je apyraapa akou kūima'eeteeteramū— 'jau Juā 'ga 'gā nupe rakue.

¹⁶ Iporomutat 'ga nanimenime jane ree. A'eramū 'ga opota'waramū jane ree. Mama'e esagea 'ga iapou'jau'japa janee.

¹⁷ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega monou Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū Moisesi 'ga janepypp 'gā mu'jau 'ga je'eg are. “Ga je'ega renup katu katuaramū pēnesageay Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau Moisesi 'ga 'gā nupe rakue. A'ere Jejui 'ga 'i janee: “Pētywerete agawewi 'ā pēē. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga iporomutat pē nee”, 'jau Jejui 'ga janee. Jejui 'ga amanūmū janetywera mepyau. A'e pyu 'ga 'Uwarete 'ga mota'wau jane upe. 'Uwarete 'ga je'eg are nanē 'ga jane mu'jau nū.

¹⁸ Nitywi 'ga amū Janeruwarete 'ga resakara mū. 'Ga ra'yrarete 'ga etee te 'ga wesak. A'eramū 'ga etee futat 'Uwarete 'ga kwaawukaa janee.

Juā Batista 'ga

(Mateu 3.1-12; Luka 3.15-16)

¹⁹ Judeu 'gā 'wyrira'ri 'gā amū akou Jerusareg ipe. A'e 'gā 'jau mainana 'gā amū nupe, Levita 'gā amū netee:

—Pe'je pejewau pejeporonupa Juā Batista 'ga upe. “Maranuaramū te ereko?” pe'je ki pejewau 'ga upe— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau 'yrete pe, Jotāuy pe. Ty owajara katy 'gā awau. Amunawa mū pyri 'gā awau, Petani 'jawa pyri. Owaēmawe 'gā 'jau Juā 'ga upe:

—Maranuaramū te ereko, aru'e ore enee kūi?— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁰ A'eramū Juā 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jarejuwarete 'ga remimura 'ga rapesakara nipo peko. Naa'eramū rūi je rekoi— 'jau etee Juā 'ga aipo 'gā nupe.

²¹ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe nū:

—Maranuaramū ajee ereko ki 'ei? Eliasiramū nipo ereko? Saa'e ene rekoa 'ager imū Jarejuwarete 'ga mome'ua 'gā nupe rakue. A'eramū nipo ene?— 'jau 'gā 'ga upe.

—Naani. Na'ga rūi je— 'jau etee Juā 'ga 'gā nupe aipo 'ga 'eramū.

—Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū te ra'u ene nū? Oreremiapesaga 'ga futat te ra'u ene nū?— 'jau 'gā 'ga upe.

—Naani. Naaipo arūi je— 'jau etee Juā 'ga 'gā nupe nū.

²² A'eramū 'gā 'jau Juā 'ga upe nū:

—Ejemome'u oree. Maran ajee ore aramuara 'gā nupe ene mome'ui ki 'ei?— 'jau 'gā 'ga upe.

²³ A'eramū Juā 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ajemome'u je pē nupe. Pēnea'at nipo Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga je'eger are? Isai 'ga je'eger are? Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue: “Amunawe'em ipe 'ga amū rekoi wafukaita. 'Pekwap Jarejararete 'ga rape katu'oka imonou 'ga renune', 'jau 'ga amū wafukaita akou”, 'jau Isai 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau Juā 'ga 'gā nupe.

—Pekwap Jarejararete 'ga rape katu'ok imonou 'ga renune” ea “pejetywer awi pepoit”'ea. A'eramū Juā 'ga aipo 'ga 'eawer imū etee futat 'ua wafukaita ojepyriwara 'gā nupe.

—Pejetywer awi pepoit. Pe'je pejekatu'oka Jarejararete 'ga ruawamū, 'jau je 'ā pē nupe tekou— 'jau Juā 'ga 'gā nupe.

²⁴ Aipo 'erauwe fariseu 'gā nemimurera 'gā 'jau nū:

²⁵ —Ma'eramū ajee 'gā erepymī ekoete ekou 'ū? “NaJarejuwarete 'ga remimurera rūi je. NaEliasi 'ga rūi je. Napēnemiesaga rūi je”, ere te 'ā oree— 'jau 'gā Juā 'ga upe.

²⁶ Ojeupe aipo 'erauwe Juā 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je futat 'ā apymī 'gā 'y pe. A'ere 'ga amū rekoī pē pype. Nepekwaawi we te 'ga.

²⁷ Je rewiri te nipo 'ga ruri. 'Ga te kūima'eeteetea. Je nakūima'eeteete rūi. Je akotee'i ma'ea te— 'jau Juā 'ga 'gā nupe.

²⁸ Jotāuy pe Juā 'ga otywer awi opoit ma'e 'gā pymīnamū 'gā 'ua oporonupa ee 'ga upe.

Jejui 'ga janetywera mepyat

²⁹ Ai'iwe Juā 'ga Jejui 'ga resaka. Wepejān 'ga ruramū 'ga 'ga resaka. A'eramū Juā 'ga 'jau tekotee 'gā nupe:

—Pe'je pejemā'jāu 'ga ree. Kwe 'ga ako je amome'u pē nupe ai'i. Kweramū Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ruri. Sā'ā mainana 'gā karupa'mī jukaa iāpya Jarejuwarete 'ga upe. A'e resag ire 'ā Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi. Nan tee futat nipo kwe 'ga. Anure 'ga manūi janetywera moiwamū. 'Ga manū are nipo Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi— 'jau Juā 'ga 'gā nupe.

³⁰ —Kaaruwamū ako je 'ga mome'ui pē nupe ai'i. “Je rewiri 'ga ruri”, 'jau je ako pē nupe ai'i. “Ga kūima'eeteetea. Naje 'jawe rūi 'ga”, 'jau je ako pē nupe te'ama kaaruwamū ai'i. “Je rewiri 'ut ma'e 'ga jejeuwe'emaue 'ga rekoī rakue”, 'jau je ako pē nupe ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

³¹⁻³⁴ —Ymā te Janeruwarete 'ga 'i jee ikue: “Ere ewau 'gā pymīāu 'y pe, otywer awi 'gā poira resaukaawamū tekotee 'gā nupe. Anure 'ga amū ruri ojepymīāukaa enee. 'Ga ree tereesak je 'Agesage jywa pykau 'jawe 'jau”, 'jau Janeruwarete 'ga jee ai'i— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. —“Aipo 'ga anure nipo je 'Agesage omono pē nupe pēnerekwaramū”, 'jau Janeruwarete 'ga jee ai'i— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. —“Je 'Agesage tepē momyau 'jau”, 'jau Janeruwarete 'ga jee ikue— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. —A'ea je aesak 'ga ree ai'i. 'Ga pymī re 'ua ojyppa pykau 'jawe ai'i— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. —A'eramū “ga futat Jarejuwarete 'ga ra'yra”, a'e je ako pē nupe ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ymā te je 'i te'ŷina tejuuwe ikue: “Aw'ŷa sipo poromū Aeruwarete 'ga amut oree oretywera moiwamū?” 'jau je te'ŷina tejeupe ikue. Je nanē 'ga kwaape'ema futat ikue nū. A'etea ako je ojot pē pymīāu 'y pe tekou ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ae pymīāu je ruri Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga kwaawukaawamū Israeu 'ga juapyreramū pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

Jejui 'ga remiayuw ypy 'gā

³⁵ Ai'iwe Juā 'ga oporogytau u'ama wemiayuwa 'gā nupe nū. Mukūja 'gā nupe oporogytau u'ama.

³⁶ Poje Jejui 'ga okwapa 'gā pyu. 'Ga resakawe Juā 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe:

—Kweramū Janeruwarete 'ga remimurera 'ga kwawi. Karupa'mī 'jawe futat nipo 'ga manūi janetywera moiwamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁷ Ojeupe 'ga mome'urauwe Juā 'ga remiayuwa 'gā awau Jejui 'ga rewiri. A'eramū futat 'gā Jejui 'ga ree ojemojo'okaipa Juā 'ga wi.

³⁸ Wewiri 'gā orauwe Jejui 'ga ojerowaka 'gā nee:

—Ma'ja are te peko?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Naani. Ma'ape te ene'wyrā, aru'e tee ore enee— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁹ —Pe'je pejejua je rupi. Tepeesak 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau Jejui 'ga rupi. Awau 'gā owaēma 'ga rekwawa upe 'ga pyri. Kwara jerewamū 'gā awau owaēma. Owaēm ire 'gā 'upa oporogytau kwara rese poromukuran.

⁴⁰⁻⁴¹ Jejui 'ga rewiri oo ma'e 'ga amū rera Andrea. Juā 'ga Jejui 'ga mome'ua renuparera poromū. A'eramū Andre 'ga awau 'ga rewiri. A'ere Andre 'ga awau weki'yra 'ga rog ipe, Simão 'ga rog ipe:

—Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ore aruesak ai'i— 'jau 'ga weki'yra 'ga upe awau.

Kristu 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga upe.

⁴² A'eramū Andre 'ga weki'yra 'ga rerawau Jejui 'ga upe. 'Ga resakawe Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Simão nipo enerera. Eneruwa 'ga rera Juāa. 'Awamū je ene re'rogi. *Sefa* je anug ene ree— 'jau 'ga 'ga upe.

'Gā je'eg imū *Sefa* 'ga inuga 'ga ree. Pedro 'ea futat poromū. Pedroa 'ea itaa.

Natanaeu 'ga upe Jejui 'ga 'eawet

⁴³ Ai'iwe Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Garireja ywy pe je oi— 'jau 'ga 'gā nupe.

Wata enunewe Jejui 'ga awau Filipe 'ga rekaa. 'Ga resakawe 'ga Filipe 'ga mo'wya:

—Ere ejua je rupi— 'jau 'ga 'ga upe.

—Nai'i— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴⁴ Filipe 'ga Pesaita pewara. Simão Pedro 'ga, Andre 'ga. Mīmera 'gā aipo pewara.

⁴⁵ Omo'wyrāuwe Filipe 'ga awau Natanaeu 'ga rekaa. 'Ga resakawe 'ga 'jau:

—Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga 'ga amū ree rakue. Aipo 'ga ore aruesak. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga nanē ka'arana kwasiaa 'ga ree rakue nū— 'jau 'ga 'ga upe awau. —'Ga futat ore aruesak ai'i. Jose 'ga ra'yra 'ga. Jejui 'ga. Nasare awi 'ga ruri— 'jau 'ga Natanaeu 'ga upe.

⁴⁶ Aipo 'ga 'eramū Natanaeu 'ga 'jau:

—A'jea sipo? Nasare awi sipo mama'e esage ruri?— 'jau Natanaeu 'ga Filipe 'ga upe, aipo 'eramū.

—Ere ejua 'ga resaka— 'jau Filipe 'ga 'ga upe.

A'erauwe 'ga awau 'ga resaka 'ga rupi.

⁴⁷ Werowygauwe Jejui 'ga Natanaeu 'ga resaka.

—Koromū esage ma'e 'ga. Israeu 'ga juapyrerarete 'ga— 'jau 'ga 'ga resakawe. —Ni'mei 'ga. Mama'e a'jea te tee noko 'ga omome'u. Niporerekoemāi 'ga— 'jau Jejui 'ga 'ga upe u'ama.

⁴⁸ —Kuu. 'Awamue te 'ā je resag ape kūi. Maran ene a'eramū je kwaapa ki 'ei?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe aipo 'eramū.

—Figueira 'ywa 'wyr ipe ene renamū je ene resagi ai'i. Ene upe Filipe 'ga porogyta enunewe je ene resagi ai'i— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

⁴⁹ —Kuu. Jarejuwarete 'ga ra'yraretea futat nipo ajee ene ki sa— 'jau Natanaeu 'ga Jejui 'ga upe. —Ene 'ā 'wyriraretea oree, Israeu 'ga juapyr-eramū oree— 'jau 'ga 'ga upe.

⁵⁰ —Figueira 'ywa 'wyr ipe je ene resagi 'erauwe te je rerowiar ape ra'e?— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —Anure nipo mama'e esagea pēnemiapoe'ema futat je iapoi. Aipoa tereesak 'jau— 'jau Jejui 'ga Natanaeu 'ga upe u'ama.

⁵¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe najuejue etee:

—Mama'e a'jea te tee je amome'u pē nupe. Je 'ā pēneki'yraretea. Anure nipo pēē ywaga woga resaka. Ywagipewara 'gā jywa je ree tura nipo pēē esaka.

'Gā jeupira nanē nipo pēē esaka nū. A'eramū nipo pēē 'jau: "A'jea futat. Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ra'e", 'jau nipo pēē jee aipo resag ire— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

2

'Ya Jejuī 'ga imu'jaga y'wayramū

¹⁻² Mukūi oser ire Jejuī 'ga awau ajepēja amunaw ipe, Kana 'jaw ipe. Peu 'gā amū akoukatu. A'eramū 'gā maraka āpou 'gā ajuerokokatuawamū. A'eramū akokatu ma'e 'ga Jejuī 'ga y ēē mo'wya wekokatu resaka. Jejuī 'ga nanē imo'wya nū. 'Ga remimu'eramū nanē ore mo'wy'wya 'jau.

³ A'ere maraka teepawe'emaue y'way teepawamū 'gā nui, 'gā nekokatu-awa rewara teepawamū 'gā nui. A'eramū Jejuī 'ga y ēē 'jau 'ga upe:

—Si'ri. Y'waya teepap— 'jau ēē 'ga upe.

⁴ Aipo 'eramū ēē ra'yra 'ga 'jau ēē upe:

—Tene ra'ne. Nowaēmi we futat Janeruwarete 'ga pājē resaukaawa upe jee— 'jau 'ga oy ēē upe.

⁵ Aipo 'ga 'eramū 'ga y ēē 'jau maraka'ywa 'ga remiayuwa 'gā nupe:

—Jera'yra kiā 'eawer imū etee ki peapo mama'ea— 'jau ēē 'gā nupe.

⁶ Aipoa 'gā jatykaaw ipe 'y ryrūa 'upa. Tuwiiu ma'ea. Aipoa 'y ryrūa 100 litro pyyka. Itakanafūa poromū. 'Gā jepoeitawa yrūa futat. Judeu 'gā au'jeteramū ojepoeita ojekatu'okawamū Jarejuwarete 'ga upe.

⁷ A'ere Jejuī 'ga oje'ega maraka'ywa 'ga remiayuwa 'gā nupe:

—Pe'je pejewau 'y rerua 'y ryrū pype imatyneema— 'jau 'ga 'gā nupe.

Aipo 'ga 'erauwe maraka'ywa 'ga remiayuwa 'gā 'y rerawau 'y ryrū matyneema.

⁸ Y ryrūa 'gā imatyneem ire Jejuī 'ga oje'ega imatyneemarera 'gā nupe:

—Pe'je ara jaraa erawau maraka'ywa 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā ara jaraa erawau 'ga upe.

⁹ Ojeupe erurauwe maraka'ywa 'ga itykua esaka. A'ere 'ga itykure'emaue ijemu'jagi y'wayramū, uwayramū. Maraka'ywa 'ga nokwaawi 'y jemu'jaga y'wayramū. A'ere 'ga remiayuwa 'gā ikwaawi futari. 'Ga itykura resakawe 'ga akokatu ma'e 'ga renūina.

¹⁰ —Esageay ma'ea ra'ne te 'ā y'waya neretykurukari jarejee rai'i. 'Gā itykupaw ire amunipo 'ā y'waynana rykurukaa 'gā nupe rai'i. A'ere 'ā ene y'waynana ra'ne eretykurukat 'gā nupe. Y'wayrete m'yina mapawamū itykurukaripyramū 'gā nupe rai'i— 'jau 'ga akokatu ma'e 'ga upe.

¹¹ Aipo resaka taetu ore, 'ga remimu'eramū, 'ga rowiaa.

—Jarejuwarete 'ga pājēa futat 'ga wereko ra'e— 'jau ore arajaupe.

Kana 'jawa amunaw ipe ra'ne Jejuī 'ga aeremiapoe'ema apo ppy ppy ore ikue. 'Uwarete 'ga pājē resaukaa ore ikue. Aipoa amunawa 'upa Garireja ywy pe.

¹² Aipo apo re Jejuī 'ga awau ajepēja amunaw ipe nū, Kafanaū pe nū. 'Ga y ēē, 'ga rewirera 'gā, 'ga remimu'eramū 'jau ore arawau 'ga rupi ikue. Peu oropytawaipe nū.

Wyra me'egara 'gā mū'ēawet

(Mateu 21.12-13; Maku 11.15-17; Luka 19.45-46)

¹³ Egitu ywy awi oropyy ppy 'gā nenū'ēawer are wea'awa maraka apoawa upe iwaēm ja'wyja'wrauwe ore arawau Jerusareg ipe. Peu ore arawau orosog Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe.

¹⁴ 'Ga mogytaaw ipe osouwe Jejuī 'ga wyra me'egara 'gā nesaka. Kwaiwete wyra me'egara 'gā 'upa peu. Kwatau, karupa'mī, pykau. Mīmera 'gā ime'ega

'upa. Amumera 'gã ajemogyau 'yjejana pyri ka'aranũũ mojoy'rau judeu ka'aranũũ are.

¹⁵ Gã nesakawe Jejuí 'ga tupaama ppyka wyra mopikawamũ. A'eramũ 'ga ipyu imonou imũ'jãu jui. Kwatau, karupa'mĩ. Mĩmera 'ga imonou imũ'jãu jui. Ka'aranũũ mojoy'ruara 'gã 'yjejana 'ga imonou imuewiwya imojerepa 'gã nui. Ka'aranũũ monou imomopomopoa futat 'gã nui.

¹⁶ Pykau me'egara 'gã nupe 'ga oje'ega:

—Pe'je pykau rerawau enũ'jãu. Au'je Jeruwarete 'ga mogytaawa mĩi re pykau me'egawamũ— 'jau 'ga oje'ega moywyrafena 'gã nupe. —Au'je Jeruwarete 'ga mogytaawa mĩi re wyra me'egawamũ. 'Ga muorypawa te 'ã 'aga 'oga— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹⁷ Aipo renupawe orojea'aramũ ikwasiaripyryer are. A'eramũ ore 'jau arajaupe:

—Ymã te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gã nupe aipo are rakue— 'jau ore arajaupe. —“Ku'jyp. Mama'e tywera 'gã wapo enemogytaawa 'og ipe. A'eramũ je temara'neramũ 'gã nee. A'eramũ je tejejukau enerog are”, 'jau 'ga amũ ikwasiaa inuga ymã rakue— 'jau ore arajaupe.

¹⁸ A'e pype judeu 'gã 'wyría'ri 'gã 'ua oje'ega Jejuí 'ga upe:

—Ma'eramũ ene 'gã mũ'jãu 'ũ? Awỹja 'gã mũ'jãukaa enee ki 'ei?— 'jau 'gã 'ga upe. —Jarejuwarete 'ga emur ire aeremiapoe'ema eapo amũ ore 'ga pãjẽ mũ kũi. A'e resag ire taru'e enee 'jau: “A'jea futat 'ga 'gã mũ'ẽi Ku'jywa 'ga je'eg imũ ra'e”, taru'e enee 'jau kũi— 'jau 'gã 'ga upe.

¹⁹ —Aga 'oga retyg ire je imuapya 'ara rupi etee imowyri kũi— 'jau 'ga 'gã nupe.

²⁰ —Kuu. Ereapo ekoete awi nũ'ũ. Namuapya 'ara rupi etee rũi 'gã 'aga 'oga apoi rakue kũi. Kwarẽtai seis te 'gã kwara magwawi 'aga 'oga apoupap rakue kũi— 'jau 'gã 'ga upe aipo 'ga 'eramũ.

²¹ A'ere 'ga naoga tee rũi imome'ui 'gã nupe. 'Aga 'oga 'eramũ 'ga wetee are te 'ga oje'ega rerekoi.

²² A'eramũ ore anure Jejuí 'ga remimu'eramũ 'ga 'eawer are orojea'aramũ, 'ga feraw ire ikue. “A'jea futat Jejuí 'ga imome'ui ikue”, 'jau ore arajaupe. A'eramũ ore Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiaa. Jejuí 'ga 'eawera nanẽ ore erowiaa nũ.

Jejuí 'ga jane kwaapa katu katu

²³ Jerusareg ipe Jejuí 'ga kwaiwete aeremiapoe'ema apou 'Uwarete 'ga pãjẽ mũ ikue. Aipo resag ire kwaiwete 'gã 'ga rerowiaa. A'ere amumera 'gã 'ga rerowiat 'mei etee.

²⁴ A'eramũ Jejuí 'ga ojemogypyyke'ema 'gã nee. Okwaap 'ga 'gã. Wereco tywearama 'gã 'ga ikwaapa. A'eramũ 'ga ojerowiare'ema 'gã nee.

²⁵ A'eramũ Jejuí 'ga oporonupe'ema ee: “Ma'ja e'i sipo 'gã ajaupe?” 'jawe'em Jejuí 'ga 'gã nupe. Jejuí 'ga ae kwaapa. Aerea'awa miamũ 'ga okwaap katu katu.

3

Nikutemu 'ga upe Jejuí 'ga 'eawet

¹ Poje Nikutemu 'ga 'ua oporogytau Jejuí 'ga upe. Nikutemu 'ga opytuna 'gã nupe oje'ema'ea. Fariseua nanẽ 'ga nũ.

² Ypytunimũ Nikutemu 'ga 'ua oporogytau Jejuí 'ga upe:

—Janeruwarete 'ga 'ga amut jane mu'jawamũ, aru'e ore arajaupe ene ree jepi. Janeruwarete 'ga remiayuwamũ etee ae aeremiapoe'ema apoi. 'Ga remiayuwe'emamũ ae nuapoa'uweri. A'eramũ ore 'jau enee: Janeruwarete

'ga pājē mū futat 'ga mama'e apoi. A'eramū ore 'jau arajaupe: Janeruwarete 'ga remimurera 'ga futat ra'e, 'jau ore arajaupe— 'jau Nikutemu 'ga Jejuí 'ga upe.

³ Aipo 'erauwe Jejuí 'ga 'jau 'ga upe:

—Mama'e a'jea je amome'u amū enee. 'Ga amū nipo u'aru'jape'ema. A'eramū 'ga nosea'uweri Jarejuwarete 'ga rupaw ipe awau— 'jau Jejuí 'ga Nikutemu 'ga upe.

⁴ A'eramū Nikutemu 'ga 'jau:

—Maran ae kūima'eramū u'aru'japa nū ki 'ei? Maran ae waranuw ire osou awau oy reweg ipe nū ki 'ei?— 'jau Nikutemu 'ga Jejuí 'ga upe aipo 'eramū.

⁵⁻⁶ —Pejey awi peje'aa pēē ēē mena ra'yra futat. A'ere Janeruwarete 'ga werowiari ire te pē mogyi wa'yramū. A'eramū 'ga U'agesage mua pē nupe pēnerekwaramū. A'eramū pēē pejemogyau u'aru'jap ma'e 'jawe. 'Ga 'Agesage rerekware'ema 'gā nu'aru'jawi— 'jau 'ga Nikutemū 'ga upe.

⁷ —Eneporesag awi je ree aipo ejeupe 'eramū. A'jea futat je 'i enee. E'aru'jaw iki, a'e je enee. Aipoa a'jea futat.

⁸ Sā'ā ywytua. Neresaga'uweri 'ā ywytua. Ifua etee 'ā ereenup. Nerekwaawa'uweri tuawa. Nerekwaawi nanē iwawa nū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea. Neresaga'uweri 'ga 'Agesagea. Wemifutar imū etee te Janeruwarete 'ga U'agesage monoi 'gā amū nupe, 'gā mu'aru'japa nū. A'ere nenereapyoi ee— 'jau Jejuí 'ga Nikutemu 'ga upe.

⁹ —Maran poa ojeapou ki 'ei? Nakwaawi je ene'ea ki 'ei— 'jau Nikutemu 'ga 'ga upe.

¹⁰ A'eramū Jejuí 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Ene 'ā moromu'jara agawewi Israeu 'ga juapyrera 'gā nupe. A'etea 'ā ene jeje'ega kwaape'ema?

¹¹ Mama'e a'jea te je amome'u pē nupe. Orojemikwaawa 'ā ore oromome'u pē nupe, orojemiesaga retee. A'etea 'ā neperowiari oreje'ega— 'jau 'ga Nikutemū 'ga upe.

¹² —Ywy pewara agawewi je 'ā amome'u mama'ea pē nupe. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe. Maran sipo ajeje je rerowiat pejepe ywag ipewara mama'ea je imome'uramū?— 'jau 'ga 'ga upe.

¹³ —Nitywi ae ywag ipe oo ma'eferamū. Je tee te 'ā ojot ywag awi ikue. A'eramū je tejemiesagera mome'wau pē nupe. Je 'ā pēneki'yra futat.

¹⁴ —Enerea'at nipo ene jareypy are? Moja a'agawa apoawer are? Ymā te janyepy 'gā atai awau jū me rakue. A'ere 'gā kwaiwete nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramū 'ga oje'ega renupare'ema 'gā u'aukaa moja upe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau Moisesi 'ga upe: "Ita eapo moja a'agawamū. A'ere imonou imu'ama ikutuka 'yw are", 'jau 'ga Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū Moisesi 'ga ita apou moja a'agawamū rakue. Aipo apo re 'ga imonou imu'ama 'yw are rakue. A'eramū moja remiu'ufera 'gā amā'jāu aipo itamoi a'agaw are. A'eramū futat moja remiu'ufera 'gā oferapap. Namanūi futari 'gā. Nan tee futat nipo imara'ne ma'e 'gā je monoi 'ypeywar are je mu'ama— 'jau Jejuí 'ga 'ga upe.

¹⁵ —A'eramū nipo je rerowiaara 'gā juejue awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri amanū'jape'ema futat— 'jau Jejuí 'ga Nikutemū 'ga upe, 'ga mu'jau ojee.

¹⁶ —Janeruwarete 'ga ipromutat nanimenime pē nee. A'eramū 'ga a'eramū wa'yramū je mua 'au ywy pe ikue. Majepei tee agawewi je 'ga ra'yramū. A'etea 'ga je mut 'awa ywy pe je jukaukaa pē nupe. A'eramū je

rerowiaara 'gā amanūmū numiamū. A'ere 'gā oi oferapa Jarejuwarete 'ga ru-paw ipe 'ga pyri amanūu'jape'ema futat. Peu futat 'gā jemogyi nakwaparimū ete rūi— 'jau Jejui 'ga Nikutemu 'ga upe.

17—Napē nereko tyweawamū rūi 'ga je muri 'au wyy pe. Pē katu'okawamū te 'ga je muri— 'jau 'ga Nikutemu 'ga upe.

18—Jeruwarete 'ga je rerowiaaramū pē nereko tywere'em. A'ere 'ga je rerowiare'ema 'gā nupe 'ga 'i: “Pejerekoukat tywet futat nipo”, 'jau. Naje rerowiari 'gā. A'eramū 'ga aipo 'jau 'gā nupe.

19 Janeruwarete 'ga ra'yramū je tejua 'au wyy pe pē mu'jau Tejuwarete 'ga ree. A'ere pēē mū nepēporokwaawiweri 'ga ree. 'Ga remifutar are nanē pēē pejeporokwaawiwere'emamū nū. Mama'e tywera etee pēē iapou. A'eramū pēē mama'e esage are pejeporokwaawiwere'emamū. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga aipo 'gā nerekou tyweaete 'gā manū re— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

20—Mama'e tywera apoara 'gā nioweri Jarejuwarete 'ga ra'yramū je pyri. Naapoi futari je mama'e tywera. A'eramū mama'e tywera apoara 'gā ojenosōu je pyri oo awi. “Omo'gōguu je 'ga tewau 'ga pyri ne”, 'jau itywet ma'e 'gā ojenosōu je wi.

21 A'ere mama'e esage apoara 'gā nuri Jarejuwarete 'ga ra'yramū je pyri katu katu futat. A'eramū nipo 'gā nesakara 'gā 'jau: “A'jea futat. Jarejuwarete 'ga je'ega 'gā werowiat”, 'jau nipo 'gā 'gā nemiapofera resag ire— 'jau Jejui 'ga Nikutemu 'ga upe, 'ga mu'jau ojee.

Jejui 'ga Juā Batista 'ga imome'wau'japa

22 A'e awi Jejui 'ga wemimu'eramū ore rerawau Judeja wyy pe nū. Peu ore oropytawaija. Peu futat 'ga 'gā amū pymiāu 'y pe, otywer awi 'gā paira resaukaawamū.

23 Juā 'ga nanē 'gā amū pymiāu akou ajepeja amunaw ipe, Enom 'jaw ipe. Enom 'jawa 'upa Salim 'jawa pyri. Peu typyu'iramū 'ya. A'eramū 'ga 'gā pymiāu akou peu.

24 Moromunepawa pype amunewe'emaue Juā 'ga 'gā pymiāu akou aipo pe.

25 A'eramū Juā 'ga remimu'e 'gā amū oje'ega moywyräfena judeu 'ga amū upe. Ae pymi are 'gā ajamueu.

26 A'eramū Juā 'ga remimu'e 'gā amū awau oporogytau 'ga upe:

—Enerea'at te ene ejemimome'uawera 'ga ree? Jotāu tyowajara katy 'ga rekoie ene retee rakue. 'Awamū nanē 'ga akou 'gā pymiāu 'y pe nū. A'eramū 'gā awapap 'ga rewiri ojepymiāukaa 'ga upe. Ene rewiri ako ma'efera 'gā we futat awau ojepymiāukaru'japa 'ga upe nū— 'jau 'gā awau imome'wawayau Juā 'ga upe.

27 A'eramū Juā 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Je nanē jerekōēāi 'ga ree nū. Sā'ā Janeruwarete 'ga je monoa je moporowykyukara ojeupe ikue. Nan tee futat 'ga Jejui 'ga monoi imoporowykyukaa ojeupe. Ojeupe Janeruwarete 'ga ore moporowykyukare'em ire amunipo 'ā ore noroporowykyi 'ga upe— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe.

28—A'e je ako pē nupe ai'i: “Najarejuwarete 'ga remimurera rūi je. 'Ga renunewara te je”, 'jau je ako pē nupe ai'i— 'jau Juā 'ga 'gā nupe.

29—Sā'ā aeku 'ia ajuee kūjāmuku rerekokaturamū. Nan tee futat jeku'iramū tekou 'ga ree. “Kwaiwete 'gā oi 'ga rewiri” 'e renupa jeku'iramū— 'jau Juā 'ga 'gā nupe.

³⁰—Jejui 'ga rewiri oo ma'e 'gā ojeme'yi kwaiwete futat. Je rewiri oo ma'e 'gā te ajee nojeme'yi futari. Jema'e 'gā ināinānī'i etee futat— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. —Nanuara futat esage je upe— 'jau etee Juā 'ga.

Ywag awi 'ut ma'efet

³¹ Ywy pewara 'gā akotee ma'ea futat. Wemiapo'i are tee 'gā porogytai. A'ere ywag awi 'ut ma'e 'ga nanarūi. 'Ga a'jea futat 'ga kūima'eteetea. 'Ga ree te a'jea futat ae jemogypygyaretei.

³² Ywag ipe wemiesagera ywag awi 'ut ma'e 'ga imome'wau. Wemienuwera nanē 'ga imome'wau nū. A'ere 'gā ināinānī'i etee 'ga rerowiari. Nuerowiari 'gā kwaiwetewete 'ga.

³³ 'Ga je'ega rerowiaara 'gā 'jau ajaupe:

—A'jea futat 'ga Janeruwarete 'ga je'ega kwaawukaara 'ga ra'e— 'jau 'gā ajemogyau ajaupe.

³⁴ Janeruwarete 'ga U'agesage muapap wemimurera 'ga upe. A'eramū 'ga amuarera 'ga je'ega mome'wau katu 'gā nupe.

³⁵ Janeruwarete 'ga oporomutaramū wa'ya 'ga ree. A'eramū 'ga opājē mua wa'ya 'ga upe. A'eramū 'ga 'jau:

—Tepājēa je omono teja'ya 'ga upe. A'eramū 'ga mama'e esage apou jee— 'jau 'ga.

³⁶ Janeruwarete 'ga ra'ya 'ga rerowiaara 'gā ajemogyau ipyauramū. Amanū re 'gā awau Jarejuwarete 'ga pyri. Peu futat 'gā ajemogyau namutat. A'ere 'ga je'ega renupare'ema 'gā nanarūi. Nooi futari 'gā Jarejuwarete 'ga pyri amanū re. Nuenuwi 'gā 'ga ra'ya 'ga je'ega. A'eramū nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete wojere'emamū futat.

4

Samari pewara kūjā ēē

¹ Anure 'gā amū awau Jejui 'ga mome'wau fariseu 'gā nupe:

—Ekoay Jejui 'ga kwaiwete 'gā pymīau 'y pe. Wemiayuwamū 'ga 'gā pymī kwaiwete— 'jau 'gā awau imome'wau fariseu 'gā nupe. —Juā 'ga 'ā kwaiwete agawewi 'gā opymī. A'ere Jejui 'ga te Juā 'ga remipymīmera 'gā apyraawi— 'jau 'gā awau imome'wau fariseu 'gā nupe.

² (Na'ga rūi agawewi 'gā pymīau 'y pe. 'Ga remimu'eramū agawewi ore 'gā pymī. A'etea 'gā “Jejui 'ga 'gā opymī 'y pe”, e'i imome'wau fariseu 'gā nupe).

³ Fariseu 'gā nupe omome'u kwaaw ire, Jejui 'ga awau Judeja ywy awi.

—Garireja ywy pe soo jarejewya 'jau nū— 'jau 'ga oree.

⁴ —A'ere jeoweramū Samari ywy pyterimū. Kwe rupi futat jarewau jarewaēma Garireja ywy pe— 'jau Jejui 'ga oree.

⁵ A'eramū ore arawau Samari ywy rupi. Arawau orowaēma amunawa mū upe. Sika 'jawa upe orowaēma. Peu ore oropytawaipa. Ymā te janeypy 'ga, Jako 'ga ywy pe monoi wa'ya 'ga upe, Jose 'ga upe rakue. Sika 'jawa 'upa aipo ywya pyri.

⁶ Peu Jako 'ga remiywykaiwera ywy kwawukuua 'ūina, 'ymuawa. Aje kwara kwawamū arawau orowaēma 'ymuawa upe. A'eramū Jejui 'ga afuakapawamū. A'eramū 'ga wapyka 'ūina 'ymuawa reme'y'warimū.

⁷⁻⁸ 'Ga pytu'uramū ore arawau amunaw ipe orojemī'urama mua.

Orojemī'urama mua ore orauwe Samari pewara ēē mū 'ua 'y piaramū. A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—Emut ara 'ya jee— 'jau 'ga ēē upe.

⁹ A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū ene eje'ega jee rā, judeuramū rā?— 'jau ēē 'ga upe. —Je Samari pewara— 'jau ēē 'ga upe.

Judeu 'gā niporomutari Samari pewara 'gā nee ra'e jepi. A'eramū ēē judeu ojeupe ije'egamū aipo 'jau 'ga upe.

¹⁰ A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe nū:

—“Ya emut ara jee”, a'e ako je enee ko. A'ere 'ā naje kwaawi te ape. Jarejuwarete 'ga remimurama nanē nerekwaaui nū— 'jau 'ga ēē upe. —Je kwaaw ire amunipo 'ā “Ya emut ara jee”, ere jee ra'e. 'Ya tejeupe ene enūi re amunipo je 'ā 'y monoi enee ra'e— 'jau 'ga ēē upe 'ūina. —Je remimonoa amunipo 'ā ene mogou nakwaparimū warāu rūi— 'jau 'ga ēē upe.

¹¹ Aipo ojeupe 'ga 'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Nenetywi 'y muawa pyu. Ikwawukuu 'ymuawa. A'eramū ene imuawa pyu etywe'emamū, marān sipo ene 'y mua jee?— 'jau ēē 'ga upe.

Naeapyoi ēē ojeupe 'ga 'e are.

¹² —Janeramūiwera kīā Jako te 'ā kūima'eeteetea ako rakue. Ymā kīā futat ywy kwawukuu wykajukari 'ymuawamū rakue. 'Aga 'ymuawa pypewara 'ya futat kīā itykua rakue. Kīā ra'ya wā, kīā reymap. Mīmera oy'wau 'au rakue. 'Awamū kīā remiapofera orema'ea futat 'ūina— 'jau ēē 'ga upe. —“Je te jarejamūja aapyraap”, ere te jee poromū?— 'jau ēē Jejui 'ga upe.

¹³ A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—'Aga 'y rykuara 'gā oo o'yuweju'jawa futat nū— 'jau 'ga ēē upe.

¹⁴ —A'ere 'gā jema'e tykur ire ni'yuweju'jawi akou. Jema'ea 'ywu'ywura 'jawe tee 'ūi itykuara 'gā wwyteripe, 'gā mogyau nakwaparimū rūi futat— 'jau 'ga ēē upe. —Sā'ā 'ywu'ywura rypawe'ema. Nan futat jema'ea. Jema'ea ae mogyau namutat. Jema'ea rykur ire nene'yuweju'jawi futari— 'jau 'ga ēē upe. —Jeporoywera ene mogo nakwaparimū rūi futat— 'jau Jejui 'ga ēē upe.

¹⁵ A'eramū kūjā ēē 'jau 'ga upe:

—Ere ajee ema'e ara mua jee rā. A'eramū je te'yuweju'jawe'emamū, tejoru'jape'ema 'au 'y piaramū— 'jau ēē 'ga upe.

¹⁶ —Ere ajee ewau emena 'ga rerua 'au jee ra'ne— 'jau Jejui 'ga ēē upe.

¹⁷ Aipo ojeupe 'ga 'eramū ēē 'jau:

—Najemēni je tekou— 'jau ēē 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—A'jea futat ere nū ī. Nenemēni futari ene nū ī.

¹⁸ Nenemenu'jau'jawi tāmējē futat ene nū ī. Nomoygi tāmējē futat sīku pyu nū ī— 'jau Jejui 'ga ēē upe, aipo 'eramū. —A'jea futat 'awamū nenemēni futari. Ene pyri ako ma'e 'ga naenemena rūi futat— 'jau 'ga ēē upe.

¹⁹ Aipo ojeupe 'ga 'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Koo. Maran ene je kwaapa a'i rā? Ene futat nipo Jarejuwarete kīā je'ega mome'wara.

²⁰ Ymā te oreypya Jarejuwarete kīā muorywi 'au futat rakue. A'ere pēē judeuramū “Jerusareg ipe tee futat Jarejuwarete 'ga simuoryp”, pe'je ra'e jepi— 'jau ēē 'ga upe.

²¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe nū:

—Anure nipo 'gā 'jawe'em 'aga wwytyra upe: “Agamū futat 'ga muorypawa wwytyra”, 'jawe'em futat 'gā. Jerusarega upe nanē nipo 'gā aipo 'jawe'em futat nū— 'jau 'ga ēē upe.

²² —“Ore Samari pewaramū Jarejuwarete 'ga aramuoryp”, 'jau pēē na'e jepi numiamū. A'ere nepekwaawī 'ga. A'ere ore judeuramū 'ga kwaawi futari. 'Ga ojekwaawukaa oree. Judeuramū 'ga ore mū mogoi ae katu'okaramū— 'jau 'ga 'ūina ēē upe imome'wau.

23 —Anure nipo Jarejuwarete 'ga muorypara 'gā 'ga muorypa a'jea futat. 'Awamuete 'gā 'ga kwaawi ramue. 'Ga 'Agesagea 'ga muorywukaa 'gā nupe. Omuorypararetea Janeruwarete 'ga wekat ojeupe— 'jau 'ga ēē upe.

24 —Naae 'jawe rūi Janeruwarete 'ga. Nuesaga'uweri ae 'ga. No'oi 'ga ae 'jawe. A'eramū 'ga muorypara 'gā ojepoarukaa 'ga 'Agesage upe. A'eramū 'gā 'ga muorypa futat, 'ga kwaapa futat— 'jau 'ga ēē upe.

25 A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—A'jea futat aipoa. Anure nipo Jarejuwarete kīā remimurama kīā ruri futari, Kristu kīā. Kīā futat nipo jane mueapyou mama'e are— 'jau ēē Jeju 'ga upe.

26 —Je futat aipoa. Je futat Kristua. Je futat aje'eg te'ŷina enee— 'jau 'ga ēē upe.

27 Ēē upe aipo 'epawa pype ore arajua orojewya amunaw awi nū. Ēē upe 'ga porogyta 'ga renamū ore oroporesagamū etee 'ga ree. Judeu 'gā noje'egarūi futari kūjā upe ra'e jepi. A'ere ore a'eramū miamū noro-poronuwi ee 'ga upe: "Ma'eramū te ereporogyta e'ŷina ēē upe?" naru'ei futari ore 'ga upe.

28 A'erauwe ēē awau ojewya amunaw ipe. 'Y ryrūa ēē ejaa imŷina awau peuwara 'gā nupe Jeju 'ga mome'wau.

29 —Pe'je pejeju soo kīā resaka 'jau. Jerekwawera kīā omome'upap jee ko— 'jau ēē peuwara 'gā nupe. —Kristu kīā ra'u 'ut 'ūina peu ko. Janeruwarete kīā remimurera kīā ra'u 'ūi peu ko— 'jau ēē awau imome'wau amunaw ipewara 'gā nupe.

30 A'erauwe 'gā nuri ojekyita amunaw awi 'ga resaka.

31 Ēē o ppyrauwe ore 'jau Jeju 'ga upe:

—Kweramū janeremi'urama. Ere ejemi'waa— 'jau ore 'ga upe.

32 —Naani. Irāinā'nī te 'ā jeremi'ua. Nepekwaawi futari jeremi'ua mama'ea— 'jau etee 'ga oree.

33 —'Ga amū sipo mama'ea werut 'ga upe pa ra'e?— 'jau etee ore arajaupe.

34 A'eramū 'ga 'jau oree:

—Pēē te 'ā pejemī'urama tywamū etee pēnekōēāi pejemogyau. A'ere je temuara 'ga remifutar imū mama'e apo are te jerekōēājamū. 'Ga porowyky apoupap te je ruri ikue— 'jau etee 'ga oree.

35 —"Irūpāwē jay magwaw ire oreko pypiara sinigi", 'jau pēē 'ā jepi. A'ere 'awamū je 'i pē nupe: Pemā'ē pejeko are esaka. Osinig futat ra'e. A'ere je napeko arūi imome'ui pē nupe. 'Awamū futat 'gā kwaiwete je rerowiari ja'wyja'wy. 'Awamū futat 'gā je rerowiari ojeupe pēē je mome'u re. Sā'ā pēē pejeko pypiara sinigamū peoa imono'oga. Nan tee futat 'awamū iwaēmi je rerowiarukaawa upe. Pēporomuku awi pejewau je mome'wau 'gā nupe— 'jau 'ga 'ūina oree.

36 —Sā'ā kojara 'ga wemiayuwa 'gā mepya. A'ŷi tymara 'gā 'ga 'ā imepyau imono'ogara 'gā neewe. A'eramū 'gā 'ā wekōēājamū. Nan tee futat jeremi-ayuwa 'gā. A'ŷi tymara 'gā 'jawe je mome'wara 'gā. Ko pypiara mono'ogara 'gā 'jawe je rerowiarukaara 'gā— 'jau Jeju 'ga oree. —Najueje etee futat nipo 'gā wekōēājamū 'ga amū je rerowiarāmū. Je rerowiaara 'gā jueje nipo awaupap ywag ipe ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri amanū re— 'jau Jeju 'ga oree.

37-38 —Amono je pēē kwe pe tejerowiarukaa kwe pewara 'gā nupe ikue. A'jea futat aipo jane'ea, "Ga amū nipo awau ityma. A'ere isinig ire nipo ajepeja 'ga 'ua imono'ogaramū", 'jau jane jepi— 'jau 'ga oree. —Nan futat je pē monoi tejemome'waukaa 'gā nupe ikue. 'Gā amū 'ā awau pē nenunewe

je mome'wau 'gā nupe rai'i. A'eramū kwaiwete 'gā a'eramū je rerowiat eneje'ega anupawe ikue— 'jau 'ga oree.

³⁹ Ore upe 'ga porogytapaw ire, Samari pewara 'gā 'ua kwaiwete 'ga resaka. “Jejuī kiā jerekwawera amome'u jee”, kūjā ēē 'eramū 'gā awau kwaiwete Jejuī 'ga resaka, 'ga rerowiaa kwaiwete.

⁴⁰ A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Epyta 'au ore pype ra'ne, 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū ore oropytau 'gā pyri. Mukūi etee orosea.

⁴¹ 'Gā pype akou Jejuī 'ga ojemome'wau 'gā nupe. A'eramū tekotee 'gā nanē 'ga rerowiaa kwaiwete nū.

⁴² A'eramū 'gā 'jau kūjā ēē upe:

—Eneje'ega ra'ne ako ore aruerowiat ai'i. A'ere ore 'awamū 'ga je'ega rerowiari. Ojemome'u 'ga oree— 'jau 'ga ēē upe. —“Ga futat 'ā ae katu'okara”, 'jau ore jepi— 'jau 'gā ēē upe.

Oje'eg imū etee 'ga katu'okawet

⁴³ Mukūi oroser ire ore arawau Garireja ywy pe nū.

⁴⁴ Jejuī 'ga retea futat 'jau ikue: “Sā'ā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga oa kwe pe 'ga je'ega mome'wau. A'eramū 'ā kwe pewara 'gā jēmī erowiaa. A'ere 'ā 'ga 'wyr ipewara 'gā jēmī nuerowiari 'ga. 'Ga pytuna 'gā miamū 'ā 'ga rerowiare'ema ajemogyau”, 'jau 'ga ikue.

⁴⁵ A'eramū ore arawau Garireja ywy pe nū, Jejuī 'ga ywy pe nū. 'Ga resakawe peuwara 'gā wekōējamū ajemogyau. 'Gā nanē awau Jerusareg ipe maraka magwapa rai'i. Peu 'gā Jejuī 'ga remiapofera resaka rai'i. A'e resakarera 'gā wekōējamū ajemogyau owy pe 'ga resakawe.

⁴⁶ Kana 'jawa amunaw ipe, Garireja ywy pype 'up ma'e pe, ore arawau orojoywa nū. Peu futat 'ga 'y mu'jaga y'wayramū ai'i. A'e pe ore rekoramū 'wyrriara 'ga remiayuwa 'ga 'ua Jejuī 'ga renūina.

—Ejot jera'yra 'ga resaka jee— 'jau 'ga 'ua Jejuī 'ga upe.

'Ga upe 'ut ma'e 'ga ra'yra futat ojero'wu ete 'upa, tapojete 'upa ajepi amunaw ipe 'upa, Kafanaū pe 'upa.

⁴⁷ “Judeja ywy awi Jejuī 'ga ruri ojewya akou 'au nū” 'e renupawe ta'yjero'wu ma'e 'ga awau Kana 'jaw ipe Jejuī 'ga poreawua:

—Ejot jera'yra 'ga resaka jee. Tapojete 'ga 'upa. Amanū ja'wyja'wy 'ga. A'eramū ene ejua 'ga resaka jee— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

⁴⁸ A'eramū Jejuī 'ga 'jau:

—Aeremiapoe'ema apo resag ire tāmējē te je rerowiat pejepe. Je iapoe'emamū neperowiari futari— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁹ A'ere ta'yjero'wu ma'e 'ga 'iu'jawi etee futat Jejuī 'ga upe nū:

—Ere ejua futat je rupi jera'yra 'ga manūe'emauwe— 'jau etee 'ga 'ga upe.

⁵⁰ Aipo 'eramū Jejuī 'ga oje'ega 'ga upe:

—Ere ewau ejewya eje'wyr ipe. Namanūi futari enera'yra 'ga— 'jau 'ga ta'yriara 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eramū 'ga Jejuī 'ga rerowiaa. A'eramū 'ga awau ojewya wa'yra 'ga resaka.

⁵¹ 'Ga waw ipe 'ga remiayuwa 'gā 'ua 'ga rowosōu.

—Namanūi futari enera'yra kūi. Ijaruete 'ga ai'i kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵² Aipo 'ga 'eramū ta'yriara 'ga oporonupa ee 'gā nupe:

—Ma'ape kwara kwawamū 'ga ajarueteramū rai'i ki' ei'— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Aje kwara kwawamū futat ai'i— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵³ A'eramū 'ga ikwaapa:

—Aje kwara kwawamũ futat Jejuí 'ga 'i jee ai'— 'jau 'ga Jejuí 'ga mome'wau wemiayuwa 'gã nupe.

A'eramũ ta'yriara 'ga Jejuí 'ga rerowiaa nanimenime opytuna 'gã netee.

⁵⁴ Aiporamũ futat Jejuí 'ga aeremiapoe'ema apou'japa ikue. Garireja ywy pewara 'gã nupe ra'ne 'ga 'y mu'jaga y'wayramũ ikue. A'ere 'ga poromũ 'wryiara 'ga remiayuwa 'ga ra'ya majarueteu 'gã nupe nũ. Judeja ywy awi 'ur ire 'ga aipo apou Garireja ywy pewara 'gã nupe ikue.

5

Iteu ma'e 'ga

¹ Anure Jejuí 'ga awau Jerusareg ipe nũ. Judeu 'gã maraka apou peu. A'eramũ Jejuí 'ga awau maraka apo resaka.

² Jerusarega ojeosũ futat. Kwaiwete iosoma rokware. Iosoma rokware mũ rupi 'gã karupa' mũ rerawau. A'eramũ 'gã karupa' mũ okwat 'jau jupe. Aipo okwara pyri 'yupawu'ia mũ 'upa. Judeu 'gã aipo 'yupawu'ia renũina, Peseta 'jau jupe. Iywyri tapŷi'ia ajemogyau, siku tapŷja ajemogyau iywyri.

³ Aipoa tapŷja 'wyr ipe futat 'gã ojero'wu ma'e 'gã majatykau erua. Eae'em, ika'na ma'e, iteu ma'e. Mĩmera 'gã 'gã imajatykau, 'gã katu'okawa rapesaka 'gã nerua imogyau tapŷja 'wyr ipe. Kwaiwete 'gã 'upa iapesaka peu.

⁴ Y ryjuapirauwe ipyriwara 'gã 'jau ajaupe:

—Ywagipewara 'ga nipo kwe 'ut 'y motyjuapiau jã'nũ— 'jau 'gã ajaupe.

Tyjuapi pyrauwe ojero'wu ma'e 'gã awau ojemunepa 'y pe ajemogyau. A'ere ipype ose ypy ypy ma'e 'ga etee 'ga jekatu'ogi.

⁵ Iteu ma'e 'ga amũ 'ũina peu namutat. Trĩtai oito 'ga kwara magwapa oteuramũ 'ũina. A'ere 'ga nojekatu'og ymani.

⁶ Poje Jejuí 'ga awau peu. A'eramũ Jejuí 'ga 'ga resakawe 'jau ojeupe: “Ymã we te 'ga teuramũ rakue pa”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga 'jau 'ga upe:

—Erefutat te je ekatu'oga?— 'jau Jejuí 'ga 'ga upe.

⁷ —Ēĕ. Afutat futat je tekatu'oga nũ'ũ— 'jau 'ga 'ga upe. —Naje poari'i 'gã amũ ki 'ei. 'Y ryjuapirauwe je rerawawe'em je munepe'ema 'y pe ki 'ei— 'jau 'ga 'ga upe 'ũina. —'Y repejãn je orauwe 'gã amũ na'ne 'gã oi je renunewe opo 'y pe jepi— 'jau 'ga 'ga upe 'ũina imome'wau.

⁸ A'eramũ Jejuí 'ga 'jau 'ga upe:

—Efu'am ejupaw awi. Efu'am ejupawa pyyka erawau eruatau. Akatu'ok je ene 'awamũ— 'jau 'ga iteu ma'e 'ga upe.

⁹ Aipo ojeupe 'erauwe iteu ma'e 'ga ojekatu'oka. A'eramũ 'ga afu'ama wupawa pyyka erawau eruatau.

Judeu 'gã morowykye'ema rupi Jejuí 'ga 'ga katu'ogi.

¹⁰ A'eramũ judeu 'gã 'wryia'ri 'gã 'jau 'ga upe:

—Awamũ morowykye'ema. Ejupawa kasi ereroo ne. “Mama'e rerooa ae porowykya futat”, e'i 'ã janeypya rakue— 'jau 'gã wupawa 'ga erooramũ.

¹¹ A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Je katu'okara 'ga, “ejupawa epyyk erawau eruatau”, e'i 'ga jee ko— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹² —Awŷja te aipo e'i enee ra'e?— 'jau 'gã 'ga upe.

¹³ A'ere 'ga nokwaawi 'ga. 'Ga katu'oka ypy we Jejuí 'ga oi mytuna 'gã wyterimũ. Kwaiwete ajatyka ma'e 'gã peu. A'eramũ Jejuí 'ga 'ga katu'oka ypy we awayayayau ojepe'au 'ga wi.

¹⁴ A'ere Jejuí 'ga iteu ma'efera 'ga resaka nũ, Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe nũ.

—Erejekatu'ok futat 'awamū. Au'je ki mama'e tywera apo re— 'jau 'ga 'ga upe. —Kasi mama'e tywera jeapoi enee ne, kwaiwete enee ne— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁵ A'eramū ikatu'ogipyre'a 'ga awau Jejui 'ga mome'wau judeu 'gā 'wyrīa'ri 'gā nupe:

—Jejui 'ga je katu'ok ko— 'jau 'ga awau 'gā nupe.

¹⁶ Morowykye'ema rupi Jejui 'ga 'ga katu'oka. A'eramū judeu 'gā Jejui 'ga rerekou tyweramue morowykye'ema rupi ae katu'ogamū.

¹⁷ —Jeruwarete 'ga mama'e esage wapo ae upe au'jeteramū. A'eramū je nanē aipo apou nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁸ Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā amara'neramū 'ga ree.

—Sijuka 'ga 'jau. Morowykye'ema rupi 'ga porowykyi akou, 'gā katu'oka awau kwe pe— 'jau 'wyrīa'ri 'gā ajaupe. —Morowykye'ema rupi oporowykye re 'ā 'ga aipo 'jau wējēmī nū. “Ku'jywa 'ga Jeruwaretea”, 'jau 'ga 'ā 'ga upe nū— 'jau 'gā ajaupe. —“Je 'ā Ku'jywa 'ga 'jawe”, 'jau wējēmī aipo 'ga janee nū. Aipo taetu itywetywet— 'jau 'gā ajaupe amara'neramū 'ga ree.

'Uwarete 'ga je'eg imū etee mama'e apoawet

¹⁹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat je 'i. Je 'ā Ku'jywa 'ga ra'yra futat. Nateje'eg imū rūi je mama'e apoi. 'Ga je'eg imū etee te je mama'e apoi. 'Ga remiapoa je aesak. A'eramū je nanē aipo apou 'ga 'jawe nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁰ —Jeruwarete 'ga iporomutat nanimenime je ree. A'eramū 'ga wemiapo resaukaa jee. A'eramū je tewau ojero'wu ma'e 'gā katu'oka. Ae katu'oga esage futat. A'ere je anure mama'e esageay apoi futari tejuwa 'ga remifutar imū. A'eramū nipo pēē pejeporesagamū pejemogyau ee— 'jau 'ga 'gā nupe.

²¹ —Amanū ma'efera 'gā nipo Jeruwarete 'ga imū'jāu imowywya tywy awi 'gā mogyau nū. 'Ga 'jawe futat je tejemimū'ē 'gā mogyau— 'jau 'ga 'gā nupe.

²² —NaJeruwarete 'ga rūi pē mojo'ok. 'Ga te 'ā pē mojo'ogukaa jee. A'eramū nipo je ia'wyre'ema 'gā nupe 'jau: “Pēē nepēa'wyrī. Mama'eukwaaawa rapyaw ipe pekwap”, 'jau nipo je ia'wyre'ema 'gā nupe. Tejerowiaara 'gā nupe nipo je 'jau: “Je rerowiat pejepe ra'e. A'eramū je pētywera moia pē nui. Pe'je pejejua 'au ore pyri”, 'jau nipo je tejerowiaara 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe nipo je 'jau, je retea futat. Jeruwarete 'ga nipo je mu'eukaa 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²³ —A'eramū nipo aipo are 'gā najuejue etee je pojeupa. 'Awamū 'gā Jeruwarete 'ga pojeuwi. A'eramū 'gā, 'ga 'jawe futat, je pojeupa nū. Je pojeupare'ema 'gā nanē Jeruwarete 'ga nopojeuwi futari, je muarera 'ga— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁴ —A'jea futat je 'i. Jeje'ega rerowiaara 'gā ojemomyauu jeje'eg imū. Je muarera 'ga nanē 'gā erowiaa nū. Tejerowiaryauramū je 'gā mogyau namutat. A'eramū 'gā najuejue etee futat awau akou Janeruwarete 'ga pyri amanū re. Na'gā nupe rūi je 'i: “Enetywerete Ku'jywa 'ga upe” 'jau. Natata pe oo ma'e 'gā nūi ore rerowiaara. Ywag ipe oo ma'e tee aipo 'gā— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁵ —A'jea futat je 'i. Je te 'ā Ku'jywa 'ga ra'yra. Amanū ma'e 'jawe futat mama'e tywera apoara 'gā. A'etea nipo 'gā anure jeje'ega wanup akou. 'Awamū futat 'gā enuwi. Jeje'ega renuw ire te nipo 'gā jemogyi oferapa— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁶ —Nitywi 'ga amū Ku'jywa 'ga mogoaramū. Ojetea futat 'ga jemogoi. A'eramū 'ga ae nanē ae mogyau nū. Je nanē nū. Je Ku'jywa 'ga ra'yra. A'eramū 'ga ae mogyaukaa jee— 'jau 'ga 'gā nupe.

27 —Je futat 'ã pēneki'yra. A'eramū Jeruwarete 'ga 'jau jee: “Ene 'ã 'gã neki'yra. A'eramū ene 'gã mojo'oka. Itywet ma'e 'gã nupe ki ere: Pētywerete pēē Ku'jywa 'ga upe, 'jau. Tata pe pekwap, 'jau ki ene 'gã nupe”, 'jau 'ga jee. “Ejerowiaara 'gã nupe ki ere: Je rerowiat 'ã pejepe. A'eramū pēē pejejua ywag ipe ore pyri, 'jau ki ene ejerowiaara 'gã nupe”, 'jau 'ga jee— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

28-29 —Pēporesag awi je ree. A'jea futat je 'i. Anure nipo amanū ma'efera 'gã we jeje'ega renupawe 'gã nuri ũ'jāu tywy awi. Mama'e esage apoara 'gã nipo awau ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. Mama'e tywera apoarera 'gã nupe nipo je 'jau: “Naje rerowiari futari pejepe. Nepēpoiweri futari pejetywer awi. A'eramū pēē 'awamū pejekwapa tata pe”, 'jau nipo je 'gã nupe— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

30 —Nateje'eg imū rūi je mama'e mome'ui. Ku'jywa 'ga je'eg imū tee je 'i. 'Ga ra'ne 'ã oje'eg jee. A'eramū je 'ga 'eawera rupi etee futat imome'wau pē nupe. Natejemifutar imū rūi je je'egi. Ku'jywa 'ga, temuarera 'ga remifutar imū etee te je je'egi— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe. —Ma'eramū je 'ã a'jea futat mama'e mome'ui tekou pē nupe— 'jau 'ga 'gã nupe oporogytau.

31 —Je tee tejemome'u re taetu amunipo 'ã naje rerowiari pejepe— 'jau 'ga 'gã nupe.

32 —A'ere nanarūi. 'Ga amū nanē je mome'wau nū. Ku'jywa 'ga je mome'wau. A'jea futat 'ga 'i— 'jau 'ga 'gã nupe.

33 —'Awamueuu pēē 'gã amū monou 'ga moporogytaukaa Juā Batista 'ga upe rai'i nū. 'Ga remimome'ua a'jea futat.

34 A'ere je naekari futari “a'jea futat 'ga 'ea” 'jara 'gã. Juā 'ga 'eawera je amome'u pē nupe tejerowiarukaawamū. Tejerowiar ire je pē katu'ogi— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

35 —Sã'ã tatara'nã mama'e resaukara ae upe. Nan tee Juā 'ga. Juā 'ga pē mueapyou je ree. 'Ga 'eawer are pēnekōēāi numiamū— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

36 —Juā 'ga ra'ne je mome'u pē nupe. A'ere je pēnemiapoe'ema apoi pē neape. Jeruwarete 'ga aipo apoukaa jee. A'eramū pēē 'jau: “A'jea futat. Ku'jywa 'ga 'ga muri janee”, 'jau pēē jeremiapofera resag ire— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

37 —Jeruwarete 'ga nanē je mome'u nū, je muarera 'ga. Nepeesaga'uweri 'ga. 'Ga je'ega miamū futat nipo nepekwaawi pejeapyau.

38 “Je 'ã 'ga remimurera”, 'jau agawewi je 'ã pē nupe. A'ere 'ã aipo je'ea miamū neperowiari. A'eramū pēē 'ga je'eg are taetu pejejea'are'emamū pejemogyau— 'jau 'ga 'gã nupe.

39 —Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are pejejemu'jau. “Aipo are jarejeapyoramū jane oi ywag ipe jarepytau”, 'jau 'ã pēē na'e jepi. 'Gã amū 'ã ka'arana kwasiaa agawewi je ree.

40 A'etea 'ã pēē je rerowiare'ema. Je upe pēē 'jawe'em, “Ore mogy ape eje'jawe”, 'jawe'em 'ã pēē jee— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

41 —“Esage ma'e 'ga”, pe'je ki jee, na'ei je pē nupe. “Je muoryp ki pejepe”, 'jawe'em je 'ã pē nupe.

42 A'ere je pē kwaawi. “Nipromutari pa 'gã Ku'jywa 'ga ree ra'e”, 'jau je 'ã pē nupe— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

43 —Tejuwarete 'ga je'eg imū agawewi je ruri. A'etea jeje'ega nepeenuwi futari. A'ere anure nipo tekotee 'ga amū ruri oje'eg imū etee futat oje'ega pē nupe. A'ea nipo peanup, erowiaa pejejemogyau— 'jau 'ga 'gã nupe u'ama.

44 —Akotee ma'e 'gã “ga esage”, pejejeupe 'gã 'eramū nipo pejeku'iramū futat pejejemogyau. A'ere nipo nepēnea'ari pejejeupe Ku'jywa 'ga 'e are.

Ku'jywa 'ga etee te Janeruwaretea. Nirüi futari 'ga. A'etea nipo nepënea'ari pejejeupe Ku'jywa 'ga 'e are. A'jea futat neperowiari 'ga— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

⁴⁵—Naje rüi pëtywera mome'u Ku'jywa 'ga upe. Moisesi 'ga te 'ã pëtywera mome'u 'ga upe— 'jau 'ga 'gã nupe. —“Moisesi 'ga je'egera ore aruenup. A'eramü 'ga ore mome'wau Ku'jywa 'ga upe”, 'jau pëe numiamü. A'jea futat 'ga pë mome'ui Ku'jywa 'ga upe. A'ere 'ga pëtywera tee imome'ui 'ga upe— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁴⁶—Moisesi 'ga remikwasiarera rerowiar ire amunipo 'ã je nanë je rerowiari pejepe nü. Moisesi 'ga ka'arana okwasiat je ree futat rakue.

⁴⁷A'ere 'ã 'ga remikwasiarera neperowiari pejejemogyau. A'eramü pëe je rerowiare'ema futat pejejemogyau— 'jau Jejuí 'ga 'wyría'ri 'gã nupe.

6

Kanape'i me'yitawet

(Mateu 14.13-21; Maku 6.30-44; Luka 9.10-17)

¹⁻⁴Anure Jejuí 'ga ore rerawau ore reroyaapa Garireja ry owajara katy. Tiperia 'jau nanë 'gã aipo ypiauu upe. Egitu wyw awi oreypy renü'ëawer are wea'awa maraka apoawa upe iwaëm ja'wyja'wyräuwe ore arawau oroyaapa. Kwaiwete 'gã awau ore rewiri. 'Gã nemiapoe'ema Jejuí 'ga iapou 'gã neape. Ojero'wu ma'e 'gã 'ga ikatu'oka. A'eramü 'gã awau 'ga rewiri, kwaiwete.

—Siesak 'ga iapou'jawa jarejeape— 'jau 'gã ajaupe.

Ty owajara upe orowaëmawe ore arawau orojeupia wywy'tri rupi Jejuí 'ga rupi. Peu ore aruapyka arajupa.

⁵Oree Jejuí 'ga porogyta 'ga renamü mytuna 'gã 'ua owaëma oree nü. Poje Jejuí 'ga ojerowaka 'gã nesaka. 'Gã nesakawe 'ga 'jau Filipe 'ga upe:

—Maran maran te jane mama'e muri 'gã mojemi'wawamü?— 'jau Jejuí 'ga 'ga upe.

⁶“Tamojemi'wat 'gã 'jau”, 'jau Jejuí 'ga ojeupe. A'eramü 'ga poromü 'jau “Ma'ja 'i sipo Filipe 'ga oje'ega jee?” 'jau 'ga ojeupe.

⁷—Kuu. Mytuna 'gã nü'ü. 'Gã nemi'urama murawa niapoi 'gã nupe. Tusëtu agawewi futat ka'aranüü rerooi. A'etea nowaëmi futari mama'e muawamü 'gã nupe— 'jau Filipe 'ga 'ga upe, aipo ojeupe 'eramü.

⁸⁻⁹A'eramü Andre 'ga 'jau 'ga upe:

—Koromü kunumí 'ga kanape'i rerekoi wemi'ura'mñnamü numiamü küi. Sïku kanape'ia muküi pira'i 'jau 'ga erekou numiamü küi. A'ere mytuna 'gã nupe niapoi nü'ü— 'jau Andre 'ga Jejuí 'ga upe.

Aipoa Andre 'ga Simão Pedro 'ga rewirera. Jejuí 'ga remimu'e nanë 'ga nü.

¹⁰A'eramü Jejuí 'ga 'jau oree:

—Pe'je pejewau 'gã muapyka. Peapyk, e'i 'ga, pe'je ki 'gã nupe— 'jau 'ga oree. A'eramü ore arawau 'gã muapyka. Kwaiwete juo'wia peu. A'eramü ore a'e 'arimü 'gã muapyka 'gã mogyau. Kwaiwete küima'e 'gã. Sïku miu küima'e 'gã.

¹¹A'eramü Jejuí 'ga kunumí 'ga remi'urama pyyka enafu'ama, eroje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree. Ene 'ã eneresage oree— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe oje'ega.

A'eramü 'ga 'Uwarete 'ga upe oje'ëmaw ire kunumí 'ga remi'urama erawauka oree 'gã nupe. Ore 'gã nupe omonorauwe ojeme'yita aipoa kanape'ia ipira'i reewe. A'eramü ore erawau imonou wapyk ma'e 'gã nupe.

¹²Kwaiwete agawewi 'gã. A'etea 'gã omoyk. Wewegamü 'gã jui.

'Gã jemi'wapaw ire Jejuí 'ga 'jau oree nü:

—Pe'je pejewau emyrera rerua imono'oga yrū pype. Pemomy kasi emyrera ne— 'jau 'ga oree.

¹³ A'eramū ore arawau emyrera rerua ijaga yrū pype. Tusi yrupemūūa ore imatyneema emyrera pyu. Aipo kanape'i apopyra sewata.

¹⁴ Jeju'i 'ga wemi'u me'yita opājē mū. A'eramū aipo resakara 'gā 'jau:

—Jeju'i 'ga ā ome'yi janee. 'Ga te nipo 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara. Janeremiapesaga 'ga nipo 'ā— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁵ A'ere Jeju'i 'ga 'gā kwaawi ojee. “Je futat 'gā je mogou 'wyrīaramū”, 'jau 'ga ojeupe. “A'ere je na'awauwe rūi je reko'i 'gā nupe”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga awau ojepe'au ore wi. Ore rejaa peu futat. Ojete'e 'ga awau ojeupia wywytyra rupi.

*Y rajape 'arimū Jeju'i 'ga ataawet
(Mateu 14.22-33; Maku 6.45-52)*

¹⁶ Ypytu'nīnauwe Jeju'i 'ga remimu'eramū ore arawau oroypa ypiauu pe nū.

¹⁷ “Pe'je pejewau 'aw awi Kafanaū pe”, 'jau 'ga oree ai'i. A'erauwe ore arawau aru'aa yaruu pype nū.

—Soo Kafanaū pe 'jau— 'jau ore arajaupe.

A'eramū ore arawau oroyaapa nū. Ypytunimūwe futat ore arawau. A'ere Jeju'i 'ga nuri ore rupi.

¹⁸ Poje wytytua 'ua erujewi oree, 'y muorypa ore ree.

¹⁹ Mukuu ore wawa. Sīku kilometro ore arawau oroyaapa. Poje ore 'y rypyer ipe arakou Jeju'i 'ga resaka. Jeju'i 'ga 'ua akou 'y rajape 'arimū, watau ore katy. 'Ga resakawe ore oropifuakare'emamū. Orekyjea ore rerekou, ore pifuaka'roka.

—Ma'ja katu nipo kwe kweramū 'ut 'ja?— 'jau ore arajaupe.

²⁰ Aipo ore 'eramū 'ga 'jau oree:

—Pekyje awi je wi. Je tee ojet pē newiri— 'jau Jeju'i 'ga oree.

²¹ Aipo orojeupe 'gā 'eramū araku'iramū 'ga ree.

—Ere ejua e'aa ore pype— 'jau ore 'ga upe.

Ore pype 'ga 'arauwe yaruua ojekoka erujewi ywy'am are.

Mytuna 'gā Jeju'i 'ga rekaa

²² Ai'iwe kwe katy opyta ma'e 'gā Jeju'i 'ga rekaa.

—Kaaruwamū ako majepe'i tee yara ruwi 'au ai'i. A'ere ako Jeju'i 'ga remimu'e 'gā erooi ai'i— 'jau 'gā ajaupe. —A'ere nipo 'ā 'ga ma'ja pype katu 'ga oi 'gā newiri ra'e? Nooi 'ga 'gā nupi ai'i. Marupi ajee 'ga oi ra'e ki 'ei?— 'jau 'gā 'ga rekaa. —Ma'ape sipo ajee 'ga oi ra'e?— 'jau 'gā ajaupe.

²³ 'Gā 'ga rekaramū tekotee 'gā 'ua ojekoka ajepēja amunaw awi oyaruu pype. Tiperia 'jaw awi 'gā 'ua owaēma. Kanape'i 'waw ipe 'gā oyaruu mojekoka. Peu futat Jeju'i 'ga porogytai 'Uwarete 'ga upe ai'i. Oporogytapaw ire Jeju'i 'ga kanape'i monou 'gā nupe ai'i.

²⁴ 'Gā jekog ire 'yisiga pypewara 'gā 'jau 'gā nupe:

—Nitywi 'ga 'au. 'Ga remiayua 'gā nanē nitywi 'au nū— 'jau 'gā 'gā nupe.

—Pēyara pype soo 'gā nekaa Kafanaū pe 'jau— 'jau 'gā 'gā nupe.

—Nai'i— 'jau yaruu jara 'gā aipo 'gā nupe.

Kanape'i 'jawawat

²⁵ Ty owajara katy ojekog ire 'gā Jeju'i 'ga resaka. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Maran te erejot rai'i, ki Ku'jyp?— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁶ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nepēneapyoi we jeremiapofer are. “Jeju'i 'ga 'ā Jarejuwarete 'ga remimurera”, pe'je amunipo 'ā jee rai'i, jeremiapofera resag ire rai'i. Kwaiwete

agawewi 'ā jeremiapofera. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe. Kaaruwamū ako je kanape'i me'yi pē nupe ai'i, pē mueweka ai'i. Aipo are nipo je rekat pejepe— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁷ —Pēpy'a'wyt kasi pejememi'u are etee ne. Pēnea'at kasi pejememi'u are etee ne. Pēnemi'ua pē mueweka 'au etee. A'ere mama'e mū rekoī temi'u 'jawe pē pype. A'ea pē mogy nakwaparimū rūi. Jeje'ega renuw ire pejememogyau. Jeje'eg are ki pēnea'at pejememogyau. Janeruwarete 'ga je mut 'au aeremi'u 'jawewara monoukaa pē nupe jee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Ku'jywa 'ga 'ā Jeruwaretea. Opājē mū 'ga 'ā pēnemiapoe'ema apoukari jee, pē nupe je resaukaawamū. "Jejuī 'ga jera'yratea. Je 'ā 'ga mua pē nupe", 'jau 'ga 'ā pē nupe jee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁸ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ma'ja te Ku'jywa 'ga afutat ore iapoa?— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁹ —Je 'ā 'ga remimurera. A'eramū ki pēē je rerowiaa. A'ea te 'ga amaku'i— 'jau 'ga 'gā nupe aipo 'eramū.

³⁰ —Ma'ja te ereapo epājē resaukaa oree? Aipo resakawe taruerowiat ene 'jau— 'jau 'gā 'ga upe.

³¹ —Ymā te janyppy oi watau amunawe'em ipe rakue. Peu wataaw ipe 'gā kanape'i 'jawewara 'wau rakue, mana 'jawa 'wau rakue. Aipo are 'ga amū ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. "Kanape'i 'ga amut ywag awi 'gā nemi'uramamū rakue", 'jau 'ga ikwasiaa inuga janee rakue. Moisesi 'ga aipo kanape'i monou 'gā nupe rakue. Ma'ja te eremut jarejee 'awamū?— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

³² A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat je'ea. NaMoisesi 'ga rūi kanape'i omono 'gā nupe rakue. Jeruwarete 'ga te 'ā amut 'gā nupe rakue. 'Awamū 'ga poromuriweramū kanape'irete 'jawewar are pē nupe.

³³ 'Ga remimurera futat aipoa kanape'i 'jawewara. Ywag awi 'ga 'ga muri ae mogyaukaa nakwaparimū rūi futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁴ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Aipoa emut ekou oree— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁵ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Tejeupe je aipo je 'i. Je te 'ā 'ga remimurera. Tejerowiar ire je pē momyauī pē mogyau namutat. Je rerowiaaramū pēnekōēāi pejememogyau. Ipy'araypare'ema 'jawe, i'yuweje'ema 'jawe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁶ —"Je resak agawewi 'ā pejepe pejememogyau. A'etea pēē je rerowiare'ema pejememogyau", a'e ako je pē nupe ko.

³⁷ Jeruwarete 'ga je rerowiarukaa 'gā amū nupe. A'eramū nipo 'gā je rerowiaa futat. Namonoi futari je tejerowiaara 'gā amū tejewi.

³⁸ Natejemifutara apou rūi je ruri ywag awi. Temuarera 'ga remifutara apou etee je ruri— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁹ —A'eramū je tejerowiaara 'gā momoirukare'ema tejerowiar awi. Tejerowiarukaa 'gā nupe. A'eramū je 'gā mū'jāu tywy awi 'gā mowywya 'gā mogyau tejua nū. Aipoa je aapo futat 'ga remifutar imū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁴⁰ —Tejerowiaara 'gā juejue nipo je imonou tejemiayuwamū. A'eramū je tejoru'japa tejerowiaara 'gā mowywya 'gā mogyau nakwaparimū warāu rūi. Aipoa Jeruwarete 'ga afutat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁴¹ Aipo 'erauwe judeu 'gā oje'egaiwamū 'ga ree:

—Kuu. "Ywag awi 'urete ma'ea je 'ā. Aeremi'uretea je", e'i 'ga 'ā janee— 'jau 'gā ajaupe.

42 —NaJose 'ga ra'yra rúi te 'ga jepi? Naaipo rúi te Jejui 'ga ako? 'Ga jara 'gã ore orokwaap. Ma'eramũ gatu nipo 'ã 'ga 'i poromũ “ywig awi je ruri”, 'jau ekoete?— 'jau 'gã ajaupe.

43 A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Au'je ki je ree pejeje'egaiw ire.

44 Jeruwarete 'ga te 'gã nupe je rerowiarukaara. 'Gã etee te je rerowiararũ. Tejerowiaara 'gã etee te je amũ'ẽ tywy awi 'gã mogyau nũ tejoru'japa— 'jau 'ga 'gã nupe.

45 —Ymã te Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga ka'arana kwasiari inuga 'ga je'eg are rakue. “Janeruwarete 'ga tamu'e 'gã najuejue etee 'jau”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —Amu'eramũ Jeruwarete 'ga je'ega renupara 'gã juejue je rerowiari.

46 Nitywi 'ga amũ Jeruwarete 'ga resakara 'ga. Je tee te 'ga aesak. 'Ga wi je ruri ikue. A'eramũ je 'ga resaka— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

47 —A'jea futat je'ea. Tejerowiaara 'gã je amomyau imuesageu imogyau nakwaparimũ warãu rúi futat.

48 Ywig awi te 'ga kanape'i muri pẽ nupe rakue, a'e je akiko. Je te 'ã aipoa. Je te 'ã amogy pẽe nakwaparimũ warãu rúi.

49 Ymã te 'ã pẽypya mana 'jawa 'ui akou amunawe'em ipe rakue. A'ere 'ã po 'u re 'gã manũi etee rakue— 'jau 'ga 'gã nupe.

50 —Awamũ ako Janeruwarete 'ga kanape'irete muri ywig awi ai'i. Aipo 'u re ae namanũi futari.

51 Je te 'ã aipoa kanape'ia. Ywig awi 'ut ma'ea te 'ã je. Je rerowiaara 'gã aipoa kanape'i 'wara 'jawe futat. 'Awamũ kanape'i 'waramũ pejemogy futat. A'ere je rerowiaara 'gã jemogyi namutat. Aipoa kanape'i 'jawewara jero'oa futat. Tejo'oa tomono pẽ nupe 'jau, pẽnemi'uramamũ 'jau. Anure nipo je temanũmũ namutat pẽ mogyukari. Temanũawa 'ara rupi je tejo'oa monoi pẽ nupe— 'jau 'ga 'gã nupe.

52 Aipo ojeupe 'erauwe judeu 'gã amara'neramũ 'ga ree. A'eramũ 'gã oje'egayau ajaupe:

—Maran sipo 'ga poromũ wo'o muri janee, janeremi'uramamũ?— 'jau 'gã ajaupe.

53 —A'jea futat je'ea. Jero'o 'ware'emamũ nepejemogyi namutat. Jerya nanẽ nũ. Jerya tykuare'emamũ nepejemogyi je pyri.

54 Jero'oa nipo 'gã amũ i'wau, jerya retee. 'Gã etee futat nipo ajemogy a'jea futat. A'eramũ je tejoru'japa 'gã mowywya— 'jau 'ga 'gã nupe.

55 —Jero'oa nipo aeremi'urama a'jea futat jerya retee.

56 Jero'oa 'gã amũ i'wau jerya retee. 'Gã etee futat je rerekou. Je nanẽ 'gã nerekou nũ— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

57 —Jeruwarete 'ga 'ã okoeteete ma'ea. 'Ga 'ã je mut. 'Ga 'ã je mogou. Nan tee futat je tejo'oa 'wara 'gã mogyi— 'jau 'ga 'gã nupe.

58 —Koromũ kanape'ia. Ywig awi 'ut ma'ea futat. Pẽypy 'gã 'ã mana 'jawa a'u akou rakue. A'ere 'ã 'gã manũi etee rakue. Koa kanape'i 'wara 'gã te nipo ajemogyau namutat— 'jau 'ga 'gã nupe.

59 Aiporamũ futat Jejui 'ga 'gã mu'ei ojee 'gã jatykaaw ipe. Kafanaũ pe 'ga 'gã mu'jau.

Jejui 'ga rerowiaara 'gã jemogy

60 Aipo renupawe Jejui 'ga rewiri oo ma'e 'gã 'jau ajaupe:

—Kuu. Janereapyoa'nei jane aipo are ra'e nũ'ũ. Nikwaapawi 'ga je'ega ra'e nũ'ũ. Sirowiar awi nũ'ũ— 'jau 'gã ajaupe.

61 Noje'egi agawewi 'gã 'ga upe. A'etea Jejui 'ga aipo 'gã 'ea okwaap. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Aipo are nipo pēmara'ne je ree?

62 Je te 'ã pēneki'yra. Ma'ja 'jau sipo pēē ywag ipe jejeupira resaka nũ? Pe awi futat je ruri— 'jau 'ga 'gã nupe.

63 —Janeruwarete 'ga 'Agesagea te pē mogy. Naae rũi ojomogy. Jeje'ega renuw ire te Janeruwarete 'ga 'Agesagea pē monoi 'ga remiayuwamũ pē mogyau namutat.

64 A'ere 'ã naje rerowiari pejepe— 'jau 'ga 'gã nupe.

Jejui 'ga 'gã kwaapa. Ymã we 'ga werowiare'ema 'gã kwaawi akou rakue. A'eramũ 'ga ia'wyre'ema 'gã nupe omonoara 'ga kwaapa futat akou.

65 —Pēē mũ jeje'ega rerowiare'emamũ pejemogy. A'eramũ je 'jau pē nupe akiko: “Jeruwarete 'ga je rerowiarukaa 'gã amũ nupe. 'Gã etee futat nipo je rerowiaa”, 'jau ako je pē nupe ko— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

66 A'eramũ 'ga rewiri oo ma'e 'gã oporenuwiwere'emamũ 'ga je'eg are ojewya 'gã wi kwaiwete. Nouu'jawi 'gã 'ga rewiri.

67 A'eramũ Jejui 'ga 'jau wemimu'eramũ oree:

—Pēē nanē te pējewyriwet je wi nũ?— 'jau 'ga oree.

68 A'eramũ Simão Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Awŷja rewiri ore arawau nũ ki 'ei? Ene tee te 'ã ore mu'e ape ore jemogy are. Eneje'ega rerowiaaramũ te 'ã ore mogyi namutat.

69 Aruerowiar ore ene. Ene kwaaparamũ 'ã ore. Ene rerowiaaramũ 'ã ore rekoĩ. “Ga te 'ã Janeruwarete 'ga remimurera. 'Ga te 'ã esageay ma'ea”, aru'e ore enee jepi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

70 —Amũ'ē je pēē 'gã nui, tejemimu'eramũ. Tusi 'ã pēē— 'jau Jejui 'ga oree. —A'ere pēē mũ mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa peko amũ— 'jau 'ga oree.

71 Aipo ore upe 'jau 'ga Judas 'ga upe te 'ga 'i numiamũ. Judas 'ga Simão Iskariote 'ga ra'yra. Judas 'ga Jejui 'ga remimu'ea agawewi. A'etea 'ga Jejui 'ga monou ia'wyre'ema 'gã po pe 'ga jukaukaa 'gã nupe.

7

Jejui 'ga rewirera 'gã nuerowiari 'ga

1 Anure Jejui 'ga awau watau Garireja wyy pype etee. Judeja wyy pe 'ga awawe'em. “Judeja wyy pewara 'gã ifuewet je juka are”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga peu awawe'em.

2 A'ere maraka apoawa upe iwaēmi ja'wyja'wy.* Aipo maraka upe 'gã tapŷi apou oseawamũ. A'eramũ 'gã 'jau tapŷi 'jawa maraka 'jau jupe.

3 A'eramũ Jejui 'ga rewirera 'gã 'jau 'ga upe:

—Ere ki ekwapa Judeja wyy pe. A'eramũ peuwara 'gã, ene rewiri oo ma'e 'gã netee eneremiapoa resaka 'jau.

4 Ajaupe ojekwaawukaa ae mama'e apoi ajueape. A'eramũ ene ewau aeremiapoe'ema apou 'gã neape, ejesaukaa 'gã nupe— 'jau 'gã 'ga upe, 'ga rerekoemãu.

5 'Ga rewirera 'gã miamũ nuerowiari 'ga.

6 —Naani. Nowaēmi we je wawa upe. A'eramũ je tewawe'em. A'ere pēē peoarũ je renune.

* 7:2 Jerusareg ipe 'gã maraka wapo jepi. Jerusarega 'upa Judeja wyy pype futat.

7 Napë nee rüi Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã amara'neramü ajemogyau. Je ree tee 'gã mara'neramü. 'Gã tywera je 'ã amome'u 'gã nupe. A'eramü 'gã 'ã oporomutare'emamü je ree— 'jau 'ga wewirera 'gã nupe.

8 —Pe'je pejewau maraka pe. Nooa'nei je— 'jau 'ga 'gã nupe.

9 A'eramü Jejuí 'ga opytau peu futat, Garireja ywy pe.

Jejuí 'ga awau maraka pe

10 Maraka apoaw ipe wewirera 'gã o re Jejuí 'ga awau wewirera 'gã newiri. A'ere 'ga oi jemime, ojetee'i akou 'gã newiri.

11 Judeu 'gã 'wyría'ri 'gã Jejuí 'ga rekaa. Maraka apoaw ipe 'gã 'ga rekaa ajemogyau.

—Ma'ape te 'ga? Nuri te 'ga ra'e?— 'jau 'gã ajaupe 'ga rekaa.

12 Kwaiwete 'gã ajamueu Jejuí 'ga ree. Amumera 'gã 'jau ajaupe:

—Esage ma'ea futat 'ga— 'jau 'gã ajaupe.

Amumera 'gã:

—O'meramü 'ga 'i. Nia'wyrí 'ga. I'me 'ga akou— 'jau etee 'gã ajaupe.

13 A'ere 'gã nueropori futari oje'ega. 'Gã kyjea 'gã nerekou. 'Wyría'ri awi 'gã kyjei. A'eramü 'gã oje'ega meewere'i etee ajemogyau ajaupe.

14 Majepeja tee 'gã morowykye'ema magwapa maraka apou. Muapyra oser ire, Jejuí 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. A'eramü futat 'ga peuwara 'gã mu'jau.

15 Jejuí 'ga je'ega renupawe, judeu 'gã 'wyría'ri 'gã oporesagamü ajemogyau 'ga ree.

—Maran 'ga aipo kwaapa ki 'ei? Nojemu'euuí agawewi te 'ga 'ã a'i kúí. A'etea te 'ga 'ã okwaap aipoa a'i kúí— 'jau 'gã ajaupe.

16 A'eramü Jejuí 'ga 'jau 'gã nupe:

—Nateje'eg are rüi je 'gã mu'jau. Temuarera 'ga je'eg are futat je 'gã mu'ei— 'jau 'ga 'gã nupe.

17 —Jarejuwarete 'ga remifutar imü mama'e apoara 'gã te'i 'jau: “A'jea futat. Jarejuwarete 'ga je'eg are futat 'ga ore mu'jau. Noje'eg ekoetei 'ga”, te'i 'gã jee 'jau— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

18 —Oje'eg ekoete ma'e 'gã “tajepojeuwukat 'gã nupe”, 'jau 'gã numiamü. A'ere Jarejuwarete 'ga rer imü oje'eg ma'e 'gã nanarüi. “Jarejuwarete 'ga tapojeuwukat 'ga 'gã nupe 'jau”, 'jau 'gã. Aipo 'gã 'ea a'jea futat— 'jau 'ga 'gã nupe.

19 —Ymã te Moisesi 'ga ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. A'ere nepeenuwi'i futari 'ga je'ega. 'Ga je'ega renuw ire amunipo 'ã pejefuwere'emamü je ree— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

20 —Kuu. Mama'eukwaawa aipo ene mu'eukat. Awÿja sipo a'eramü ifuewet ene ree?— 'jau ajatyka ma'e 'gã 'ga upe.

21-22 —Morowykye'ema rupi je aeremiapoe'ema apoi. A'e resakawe 'ã pëë 'jau: “Ma'eramü 'ga nanuara apou morowykye'ema rupi ra'e ki 'ei?” 'jau 'ã pëë. A'ere 'ã pëë nanë futat peapo mama'ea morowykye'ema rupi— 'jau 'ga 'gã nupe. —Ymã te 'ã Moisesi 'ga 'i pë nupe rakue: “Majepeja etee ki morowykye'ema pemagwap. A'ere pejeja'yra 'ga rerawau imojewagukaa”, 'jau 'ga 'ã ikwasiaa inuga rakue. A'eramü morowykye'ema rupi pejeja'yra 'ar ire iko morowykye'ema rupi pejeja'yra rerawau imojewaka. A'ere naMoisesi 'ga rüi pë mu'e ppy aipo are rakue. Pëypy 'gã na'ne futat pë mu'e aipo are rakue. A'ere Moisesi 'ga 'jau rakue nü.

23 'Ga je'eg imü 'ã pëë pejeja'yra 'ga mojewaka morowykye'ema rupi. Aipo apo re 'ã ma'eramü ajee je ree pëmara'ne pejejemogyau morowykye'ema rupi kúima'e 'ga amü katu'ogamü?— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

24 —Mama'e tywera etee 'ā ereapo ekou, pe'je 'ā jee. Au'je aipo 'e re. Pēneapyo ra'ne ki jeremiapo are. Jeremiapo are pejejeapyo re te mama'e a'jea 'ga wapo, pe'je jee— 'jau 'ga 'gā nupe.

Janeruwarete 'ga remimuret

25 Jejui 'ga resaka Jerusareg ipewara 'gā 'jau ajaupe:

—Na'ga ree rūi nipo jane'wyriara 'gā afuweramū ki sa?— 'jau 'gā ajaupe.

26 —Esak 'ga 'ama 'ga porogytaa janee. A'ere 'gā noje'egayi 'ga upe. "Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga futat", e'i te ra'u 'gā 'ga upe nū?— 'jau 'gā amū ajaupe.

27 A'ere amumera 'gā 'i:

—NaJarejuwarete 'ga remimurera rūi 'ga. Nitywi ae amū Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga ruawera kwaapara mū. A'ere jane Jejui 'ga ruawera kwaawi. Garireja wywi awi futat 'ga ruri— 'jau 'gā ajaupe.

28 A'ere Jejui 'ga oje'ega momoa 'gā nupe nū. 'Uwarete 'ga mogytaaw ipe akou 'ga oje'ega 'gā nupe:

—A'jea'jea futat sipo je kwaap pejepe? A'jea futat sipo je ruawera pekwaap? Nateje'eg imū rūi je ruri. Temuarera 'ga je'eg imū tee je ruri. 'Ga te 'ā mama'e a'jea etee futat omome'u. A'ere nepekwaawi 'ga.

29 'Ga wi futat je ruri. 'Ga futat 'ā je muarera. A'eramū je 'ga kwaapa futat— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe.

30 Aipo 'ga 'e 'ga 'amamū 'gā 'ga pyyg are afuweramū numiamū. A'ere 'gā nopyygi 'ga. Nowaēmi we 'ga pyykawa upe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga pyygukare'ema 'gā nupe.

31 A'eramū 'gā kwaiwete 'ga rerowiaa. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—'Au 'ur ire 'ā Janeruwarete 'ga remimurera 'ga aeremiapoe'ema apoi, 'ga pājē resaukaa janee. Jejui 'ga 'ā nanuara wapo jepi. A'eramū 'ga futat 'ga remimurera ra'e— 'jau 'gā ajaupe, Jejui 'ga rerowiaa.

32 Aipo renuw ire fariseu 'gā 'jau mainana 'wyriara 'gā nupe:

—Soo 'ga pyygukaa jefaruu 'gā nupe 'jau— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā jefaruu 'gā monou Jejui 'ga pyygukaa numiamū.

33 A'e pype Jejui 'ga oporogyta akou wenupara 'gā nupe:

—Pē pype je pytaaiwi etee. Anurenure'i je oi tejewya temuarera 'ga pyri nū.

34 A'eramū nipo pēē je rekaa. A'ere nipo naje resagi pejepe. Nepeoa'uweri je waw ipe. Nepekwaawi je wawa piara— 'jau 'ga 'gā nupe.

35 A'eramū judeu 'gā 'wyrira'ri 'gā 'jau ajaupe:

—Ma'ape te 'gā oi poromū? Ma'ape te jane niesagi 'ga? Judeue'ema 'gā 'wyrarepe te te ra'u 'ga oi nū? Janepytuna 'gā kwasi'ofera 'gā pyri te ra'u 'ga oi nū?— 'jau 'gā ajaupe. —Judeue'ema pypewara 'gā pyri nū? Judeue'ema 'gā mu'jau te ra'u 'ga oi nū?

36 Maran ajee poromū 'ga 'i ki 'ei: "Naje resagi pejepe", 'ga 'i ki 'ei. "Nepeoa'uweri je waw ipe", 'ga 'i ki 'ei— 'jau 'gā ajaupe.

37 Japejeja morowykye'ema poromukuran 'gā maraka apou. Maraka apo maapawa 'ar esagea 'gā nupe. Aipo 'ara rupi Jejui 'ga afu'ama oje'ega momoa 'gā nupe:

—Pē¹yuwei te pēē mū? A'eramū pēē i'yuwei ma'eramū pejejua je pyri. Mama'ea tomono pē nupe pēnemi'uramamū 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

38 —Aipo are janyepya ka'arana kwasiari rakue. "Je rerowiaara 'gā pype 'y 'jawewara tujān 'gā wywyterimū 'jau", 'jau 'gā ikwasiaa Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are rakue— 'jau 'ga 'gā nupe. —Aipoa 'y 'jawewara 'gā

mu'jaga Janeruwarete 'ga remiyuwamū. A'eramū itykuara 'gā ajemogyau namutat— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

³⁹ 'Uwarete 'ga 'Agesage upe 'ga poromū 'jau. A'ere Jeju 'ga 'ga 'Agesage muri werowiaara 'gā nupe, 'gā nerekwaramū. A'ere aipo 'eramū nuri we Janeruwarete 'ga 'Agesage 'gā nupe. Jeju 'ga nojewyri we 'Uwarete 'ga pyri. A'eramū Jeju 'ga 'ga 'Agesage mure'ema we werowiaara 'gā nupe.

⁴⁰ Aipo renupawe 'gā amū 'jau:

—A'jea futat. 'Ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

⁴¹ Amumera 'gā 'jau:

—'Ga 'ā Jarejuwarete 'ga remimurera— 'jau 'gā ajaupe.

A'ere tekotee 'gā 'i ajaupe:

—Garireja wyy awi sipo Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga ruri?— 'jau 'gā ajaupe.

⁴² —Janepy 'gā 'ā ka'arana okwasiat Jarejuwarete 'ga remimurama 'ga ree rakue: “Davi 'ga juapyrera futat Jarejuwarete 'ga remimurama 'ga. Perēi me nipo 'ga 'ari, Davi 'ga jeupawer ipe”, 'jau 'gā ikwasiaa inuga janee rakue— 'jau 'gā 'gā nupe.

Nokwaawi wejue 'gā Jeju 'ga 'aawera. Perēi me futat 'gā 'ari rakue. A'ere 'gā nokwaawi te 'ga.

⁴³ A'eramū 'gā amū Jeju 'ga rerowiaa. A'ere amumera 'gā nuerowiari 'ga.

⁴⁴ 'Gā amū oporopygiweramū 'ga ree. A'ere 'gā noppygi 'ga.

Judeu 'gā 'wyrira'ri 'gā

⁴⁵ 'Ga je'ega renuw ire jefaruu 'gā awau ojewya amuarera 'gā nupe. A'eramū mainana 'wyrira 'gā 'jau 'gā nupe, fariseu 'gā netee:
—Ma'eramū te neperuri 'ga oree?— 'jau 'gā 'gā nupe.

⁴⁶ A'eramū 'gā 'jau amuarera 'gā nupe:

—Naruanuwi ore 'ga amū je'ega 'ga 'jawe jepi— 'jau 'gā awau amuarera 'gā nupe.

⁴⁷ —Pēē nanē nipo 'ga pē morytee rai'i nū? Pē nupe nanē nipo 'ga jerowiarukari rai'i nū?— 'jau 'gā 'gā nupe.

⁴⁸ —Fariseuramū te ore mū 'ga rerowiari ra'e nū? Jane'wyrira'ri 'gā amū te werowiat 'ga ra'e nū?— 'jau 'gā 'gā nupe. —Naani.

⁴⁹ 'Auwara 'gā 'ga werowiat kwaiwete. A'ere 'gā Moisesi 'ga remikwasiarera nokwaawi. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā momapa etee— 'jau fariseu 'gā jefaruu 'gā nupe.

⁵⁰ Aipo 'gā nupe 'e re Nikutemu 'ga oje'ega 'gā nupe. Fariseu 'ga amū Nikutemu 'ga. Ypytunimū Jeju 'ga upe oporogyta ma'efera 'ga poromū. Aipo 'ga 'jau 'gā nupe:

⁵¹ —Ymā te Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Naaipo kūima'e 'ga je'ega renupa rūi 'ā 'nia'wyrira'ri 'ga, pe'je ekoete 'ga upe”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau Nikutemu 'ga 'gā nupe. —A'eramū jane 'ga je'ega renupe'emawe “Nia'wyrira'ri 'ga”, 'jawe'em 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵² —Kuu. Enejekoty'aawa te 'ga? Garireja wyy awi te erejot 'ga 'jawe?— 'jau 'gā aipo 'ga 'eramū. —Ikwasiaripyer are ejemu'e. A'eramū ene ikwaapa. Nuri futari Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara mū Garireja wyy awi— 'jau etee 'gā Nikutemu 'ga upe.

⁵³ Oporogytapaw ire 'gā okwasi'wau awau oje'wyr ipe nū.

1 'Gã kwasi'opaw ire Jejuí 'ga awau wwytyr ipe. Oriweira 'jaw ipe 'ga awau oseá.

2 Ai'iwetetewe Jejuí 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. 'Ga serauwe peuwara 'gã 'ua ajatykau 'ga ree. A'eramũ 'ga wapyka 'ũina 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

3 'Gã mu'e 'ga renamũ Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã 'ua fariseu 'gã netee kũjã ãẽ mũ rerua erosou. Omene'em are ãẽ rekoí. A'eramũ 'gã ãẽ ppyka ãẽ rerua ãẽ mafu'amukaa 'gã nowase.

4 A'eramũ 'gã 'jau Jejuí 'ga upe:

—Koa kũjã ãẽ oko omene'em are ko. A'eramũ ore ãẽ ppyka ãẽ rerua esaukaa enee, ki Ku'jyp— 'jau 'gã Jejuí 'ga upe.

5 —Ymã te Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga aipo are rakue: “Pejuka ki omene'em are oko ma'ea kũjã”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue. “Ita ki pemomot imonou aipo apoara akag are ijukau”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau 'gã.

A'eramũ 'gã 'jau Jejuí 'ga upe:

—Ma'ja ere te jupe?— 'jau 'gã Jejuí 'ga upe.

6 —Siesak 'ga je'ega amuteea te 'jau. 'Ga je'eg amuteeramũ “nuenuwi 'ga Moisesi 'ga je'egera ra'e”, sa'e 'ga upe 'jau, 'ga mome'wau 'wyría'ri upe 'jau— 'jau 'gã ajaupe, kũjã ãẽ rerua 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eramũ Jejuí 'ga wããpyramũ 'ũina wwy kwasiaa ofã mũ.

7 A'ere 'gã nopigi futari aipo 'jau 'ga upe. A'eramũ 'ga 'gã pige'emamũ wowowyramũ 'gã nee, amã'jau 'gã nee. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Mama'e tywera apoare'emamũ ra'ne pemomot ita ãẽ ree, ãẽ jukau— 'jau 'ga 'gã nupe.

8 Aipo 'e re 'ga wããpyramũ nũ. A'eramũ futat 'ga 'ũina wwy kwasiaa ofã mũ nũ.

9 Aipo ojeupe 'ga 'e re 'ga pyriwara 'gã awau 'ga wi majepeinume. Sawa'e 'gã na'ne futat awaupap tenune 'ga wi. A'ere kunumũũ 'gã awaupap. A'eramũ 'gã ãẽ ree tee'i ãẽ mu'ama Jejuí 'ga rowase.

10 'Gã o re Jejuí 'ga wowowyramũ ãẽ ree nũ, oje'ega ãẽ upe:

—Ma'ape ajee ene ree ifuwet ma'e 'gã? Nopytai te 'ga amũ ra'e?— 'jau 'ga ãẽ upe.

11 —Naani kĩ'ĩ— 'jau ãẽ 'ga upe.

—Je miamũ naereko tyweri ene. Ere ewau. Ereapou'jap kasi mama'e tywera ne— 'jau 'ga ãẽ upe.

'Ara renyfuga 'jawewat

12 Aipo re Jejuí 'ga 'jau peuwara 'gã nupe nũ:

—Je te 'ã wwy pewaramũ pẽ nupe 'ara renyfuga 'jawewaramũ. Sã'ã jane 'ara kujaurauwe mama'e resaga. Nan tee futat je Jarejuwarete 'ga kwaawukaa pẽ nupe. Jeje'ega renupara 'gã nokoa'uweri ppytunaiwa pype. “Nakwaawi je Jarejuwarete 'ga remifutara”, 'jawe'em. Jeje'ega renupara 'gã Jarejuwarete 'ga remifutara okwaapap. 'Ara kujau pype futat 'gã nekoi— 'jau 'ga 'gã nupe.

13 A'eramũ fariseu 'gã amũ 'jau 'ga upe nũ:

—Kuu. Ejee futat nipo ajee ereporogyta. Natekotee 'gã nũi ene mome'u 'awamũ oree. Ereje'eg ekoete etee 'ã ekou oree— 'jau etee 'gã 'ga upe.

14 A'eramũ Jejuí 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—A'jea futat. Je jemome'ui pẽ nupe. A'ere je mama'e a'je are tee futat je je'egi. Nepekwaawi futari jeruawera. Je wawa nanẽ pẽẽ ikwaape'ema nũ. A'ere je ikwaawi tejuawera. Tewawa nanẽ je ikwaapa nũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

15 —Pejuesak 'ā pejemogyau. Nepejokwaawi futari. A'eramū pēē 'jau ekoete pejemogyau, “Nenea'wyrī futari”, 'jau ekoete pejejaupe. A'ere je aipo na'eī pē nupe.

16 Aipo 'e re amunipo 'ā a'jea futat je'ea. Najetee rūi amunipo 'ā aipo a'e pē nupe. Jeruwarete 'ga we futat amunipo 'ā aipo e'i pē nupe. Jeruwarete 'ga je muarera— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

17 —Ymā te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiari inuga pē nupe rakue: “Mukūja 'gā nipo oje'ega aju'jawe etee futat 'eramū ki sirowiat 'gā”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

18 Je 'ā ajemome'u pē nupe. Jeruwa 'ga nanē 'ā je mome'wau pē nupe nū. 'Ga 'ā je muarera— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe 'ūina.

19 —Ma'ape ajee eneruwa 'ga ki 'ei?— 'jau 'gā aipo 'ga 'eramū 'ga upe.

—Naje kwaawi 'ā pejepe. Jeruwa 'ga nanē 'ā pēē ikwaape'ema nū. Je kwaaw ire amunipo 'ā pekwaap 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe.

20 Aipoa Jejuī 'ga imome'wau 'Uwarete 'ga mogytaaw ipe 'gā nupe 'gā mu'jau. 'Ga mogytaawa pype ka'aranūū ppykawa 'upa. A'e pype judeu 'gā ka'aranūū monou Jarejuwarete 'ga upe. Aipo pyri Jejuī 'ga 'gā mu'jau 'ūina. 'Ga pyyg are 'gā amū afuweramū numiamū. A'ere nowaēmi we 'ga ppykawa upe. A'eramū 'gā 'ga ppyke'ema.

Jejuī 'ga ojemome'wau 'gā nupe

21 A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Anure nipo je oi 'aw awi. Je rekat nipo pejepe numiamū. A'ere nipo naje resaga'uweri pejepe. Anure nipo peramanū amū pejetywera. A'eramū nipo pēē pejewawé'em je waw ipe— 'jau 'ga 'gā nupe.

22 A'eramū judeu 'gā 'wyrīa'ri 'gā 'jau ajaupe:

—Ma'eramū sipo 'ga aipo 'jau nū 'wei? Ma'ape sipo 'ga oi? Ojejuka te ra'u 'ga nū?— 'jau 'gā ajaupe. —Ma'eramū sipo 'ga 'i poromū “Nepeoa'uweri je waw ipe”, 'jau nū 'wei?— 'jau 'gā ajaupe.

23 A'eramū aipo 'gā 'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pēē 'awa ywy pewara futat. A'ere je na'auwara rūi. Ywag awi je ruri. A'eramū je mama'e tywer are tejea'are'emamū.

24 A'eramū je ako aipo 'jau pē nupe ko: “Peramanū nipo pejetywera”, 'jau je ako pē nupe ko. Ajemome'u je ako pē nupe ko. Je rerowiare'ema peramanū futat pejetywera— 'jau 'ga 'gā nupe.

25 —Ma'jaramū ene ki 'ei?— 'jau 'gā 'ga upe.

—Ymā we te ako je jemome'ui pē nupe ikue. Aipo je'ea a'jea futat.

26 Pēnekoarūe'ema pē nupe imome'u re amunipo 'ā je a'jea futat imome'wau pē nupe, “Nepēa'wyrī futari te 'ā”, 'jau amunipo 'ā je pē nupe. Je muarera 'ga mama'e a'jea tee omome'u. Tejeupe 'ga remimome'ufera etee te je amome'u ywy pewaramū pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

27 'Uwarete 'ga upe 'ga 'i, “Je muarera 'ga”, 'jau. A'ere 'gā naeapyoī 'ga je'eg are aipo 'ga 'eramū.

28 A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Je 'ā pēneki'yra. 'Ypeywar are je mu'am ire nipo pēneapyo je ree. “A'jea futat 'ga 'i. Janeruwarete 'ga je muarera, 'ga 'i rai'i”, 'jau nipo pēē jee. “A'jea futat 'ga nuapoi mama'ea oje'eg imū etee futat. 'Uwarete 'ga omu'e are futat 'ga jane mu'eī rai'i”, 'jau nipo pēē jee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

29 —Je muarera 'ga ako je pyri etee futat namutamutat. 'Ga muorypawa etee je mama'e apou jepi. A'eramū 'ga akou je pyri etee futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

30 Aipo 'ga 'e 'ga renamū kwaiwete 'gā 'ga rerowiaa.

Abraão 'ga juapyret

³¹ A'eramū Jeju 'ga 'jau werowiaara 'gā nupe:

—Jeje'ega rerowiar ire pēē jeremiyuwa futat.

³² A'jea futat je Jarejuwarete 'ga mome'ui. Aipoa jeje'ega renuparamū pēē na'wyrriara tywera remiyuwa 'jawe rūi pejemogy— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —Sā'a 'wyrriara tywera wemiyuwa reko tyweretea. Aipo 'wyrriara remiyuwa 'jawe 'ā pejemogy rakue. A'ere a'jea futat je 'i Jarejuwarete 'ga ree. Aipo kwaaw ire pejemū'jāu pejemogyau aipoa 'wyrriara tywera remiyuwa 'gā nui— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

³³ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū te aipo ere oree ki 'ei? Na'wyrriara tywera remiyuwa rūi ore. Ore 'ā Abraão 'ga juapyrera te. Na'gā amū nemifaja rūi 'ā ore arajemogy— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁴ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat je'ea. Mama'e tywera apoara 'gā juejue mama'e tywera remifaja futat. 'Gā tywera 'gā nerekou.

³⁵ Wemifutar imū nipo 'gā 'wyrriara 'ga wemifaja 'gā monou ojewi. A'ere nipo aipoa 'wyrriara 'ga wa'yra 'ga nomonoī futari ojewi.

³⁶ Je te 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yraretea futat. Pē katu'og ire je pē mū'ēi mama'e tywera apoara 'gā nui. A'eramū te nipo pejetywer awi pēneatee— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁷ —Abraão 'ga juapyreramū pēē numiamū. A'etea 'ā je juka are pēfuewet. Nepefutari jeje'ega.

³⁸ Tejeupe tejuwa 'ga remimome'ua tee je 'ā amome'u pē nupe. A'etea 'ā mama'e apou pejejuwa pejemu'eawer imū etee rai'— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹ A'eramū 'gā 'jau:

—Abraão 'ga juapyreramū ore— 'jau 'gā 'ga upe.

—Abraão 'ga juapyreramū ore 'e re amunipo 'ā mama'e esagea te peapo 'ga 'jawe.

⁴⁰ Pejeporujukawere'emamū amunipo 'ā je ree. Tejeupe Tejuwarete 'ga remimome'ua te je amome'u pē nupe. A'jea futat aipoa. A'ere 'ā pēporujukawet etee je ree. Nanarūi Abraão 'ga iapoī rakue.

⁴¹ Pejejuwa 'jawe futat pēē mama'ea peapo— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Ku'jywa 'ga tee futat oreruwaretea. Ore futat 'ga ra'yraretea— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴² A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Ku'jywa 'ga oreruwaretea 'e re amunipo 'ā pēporomutat je ree. Ku'jywa 'ga 'wyr awi futat je ruri. Nateje'eg imū rūi je ruri 'au ywy pe. 'Ga je'eg imū etee je ruri. 'Ga futat je muri ikue— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴³ —Ma'eramū sipo ajee nepēneapyoi jeje'eg are? Nepēporenuwiweri 'ā ee. A'eramū pēē pejejeapyoe'emamū jeje'eg are.

⁴⁴ Mama'eukwaawa 'wyrriara ra'yra futat pēē. A'eramū pēē emifutar are etee pejeparuapoweramū pejemogyau. Ywya Janeruwarete 'ga iapo ppyrauwe mama'eukwaawa 'wyrriara oporojuka ma'e futat. Nuenuwi futari mama'e a'jea. Mama'e a'jea miamū futat nafutari. Wemifutar imū etee futat e'i. I'me ma'ea futat. A'eramū emiyuwa nanē i'jawe etee futat o'meramū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

⁴⁵ —A'eramū pēē i'me are etee pejeparuenuwiweramū. A'eramū pēē a'eramū je rerowiar'e'ma pejemogyau. Mama'e a'jea etee je 'ā omome'u numiamū.

46 Awýja te jeremiapo a'wyre'ema wesak? Nitywi futari 'ga amũ. Naapoi futari je mama'e tywera. Mama'e a'jea etee te je amome'u. Ma'eramũ sipo pëë je rerowiare'ema?— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

47 —Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gã wenup katu katu 'ga je'ega. A'ere pëë na'ga remiayuwa rüi. A'eramũ pëë 'ga je'ega renupe'ema— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

Jejui 'ga ojemome'wau 'gã nupe

48 A'eramũ judeu 'gã 'jau:

—A'jea futat ore 'i. “Mama'eukwaawa 'ga wereko opir are”, ore 'i enee jepi 'ja. Esak ene je'eg ekoetea ene rekoa. “Nia'wyri 'ga. Samari wyw pewara nipo 'ga”, 'jau ore enee jepi— 'jau 'gã 'ga upe.

49 Aipo 'gã 'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Narekoi je mama'eukwaawa tepir are. Tejuwarete 'ga tee je amuoryp tekou. A'ere 'ã nepëporomutari je ree— 'jau 'ga 'gã nupe.

50 —Peje'eg esage ki je ree, na'ea'uweri je pë nupe. A'ere Jeruwarete 'ga je ree pëporomutara futari. “Nepëa'wyri pëë”, 'jau nipo 'ga je ree iporomutare'ema 'gã nupe.

51 A'jea futat je 'i. Jeje'ega renupara 'gã amanũme'em futat— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

52 —Kuu. 'Awamũ taetu ore “mama'eukwaawa 'ga wereko”, ore 'i enee ki 'ei. Ymãwarera 'gã amanũ futat rakue kũi. Abraão 'ga miamũ amanũmũ rakue. Janeruwarete 'ga je'ega mom'e'wara 'gã 'jau amanũmũ rakue kũi. Ma'eramũ sipo aipo ere oree, “Jeje'ega renupara 'gã namanũi futari”, ere ekoete oree a'i kũi— 'jau 'gã 'ga upe.

53 —Janeypy 'ga, Abraão 'ga amanũ futat rakue. Jarejuwarete 'ga je'ega mom'e'wara 'gã 'jau amanũmũ rakue. “Je te eteete ma'e 'gã aapyraap”, ere te ra'u ekou nü?— 'jau 'gã 'ga upe. —Ma'jaramũ sipo je reko 'jau ene 'ũ?— 'jau 'gã 'ga upe.

54 Aipo 'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—“Je te 'ã aereteretea”, je 'e re taetu amunipo 'ã aipo pe'je. A'ere 'ã je natejee rüi agawewi je jerowiaraiwi. Jeruwarete 'ga 'ã aipo e'i jee. Pëë 'ã “Janeruwaretea 'ga” pe'je futatee Jeruwarete 'ga upe.

55 Nepekwaawi agawewi 'ga 'ã. A'etea 'ã pëë “ore 'ga ra'yra”, pe'je futatee. A'ere je a'jea futat je 'i: “Je akwaap futat 'ga”, 'jau. “Nakwaawi je 'ga” je 'e re amunipo 'ã je nanë je'meramũ pëë 'jawe nũ. A'ere je 'ga kwaawi. 'Ga je'ega renupã je 'ã tekou.

56 Abraão 'ga 'ã oporesagiweramũ je rur are rakue. A'eramũ 'ga je rura resakawe aku'iramũ akou ikue— 'jau 'ga 'gã nupe.

57 A'eramũ 'gã 'jau 'ga upe:

—Neremagwawi we agawewi 'ã sïkwëta kwara. Maran sipo ene a'eramũ Abraão 'ga resaka? Ymã te 'ga manũi rakue!— 'jau 'gã 'ga upe.

58 —A'jea futat je 'i. Abraão 'ga 'are'emauwe je reko ikue— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

59 Aipo ojeupe 'eramũ 'gã itauu pyyka 'ga ree.

—Sijuka 'ga 'jau— 'jau 'gã ajaupe. —“Jarejuwarete 'ga 'jawe je reko”, e'i 'ga janee ra'e— 'jau 'gã ajaupe. —Sijuka 'ga 'jau— 'jau 'gã ajaupe.

A'ere Jejui 'ga jemimi 'gã nui, awau uëma 'gã nui, Jarejuwarete 'ga mogy-taaw awi.

¹ Pe rupi aruatau arawau Jeju 'ga eae'ema 'ga resaka. U'aa ppy we futat aipo 'ga weae'emamū u'aa rakue. Ka'aranūū renūina 'ūina peyse pe 'gā nupe.

² 'Ga resakawe ore 'jau Jeju 'ga upe:

—Awŷja tywera sipo 'ga namamā'ēukari? 'Ga tywera te 'ga namamā'ēukari? 'Ga jara 'gā tywera te ra'u nū?— 'jau ore 'ga upe.

³ —Naani. Na'ga jara 'gā tywera rūi 'ga namamā'ēukari. Na'ga tywera rūi nanē nū. Jarejuwarete 'ga pājē resaukaawamū te 'ga naeai— 'jau 'ga oree.

⁴ —Sā'ā jane porowykya 'arimū etee. Ypytunaiwauwe jareporowykawe'em. Nan tee futat jane porowykyi temuarera 'ga upe jarejemogywe. Jaremanū re jane niporowykyu'jawi 'ga upe— 'jau Jeju 'ga oree.

⁵ —Ywy pe tekou je 'ara 'jawe futat. 'Arimū etee te jane mama'e re-sagi. A'eramū 'ā jane mama'e kwaapa. Nan tee futat je Tejuwarete 'ga kwaawukari pē nupe— 'jau Jeju 'ga oree.

⁶ Aipo 'e re 'ga onymuna ywy imajakuanana 'yi are. Weny are imajakuanan ire 'ga imonou 'ga ropepir are.

⁷ 'Ga ropepir are imono re 'ga 'ga monoukaa 'ga mojawaejukaa 'ymua'wi pe, *Siloe* 'jaw ipe. (Oje'eg imū 'gā 'i *Siloe*. *Siloe* 'ea imuripyrera 'ea futat poromū.)

A'eramū eae'ema 'ga awau peu ojawaeita jui. Ojawaeita ppy we 'ga mama'e resaka katu katu. Ojekatu'okawe 'ga awau ojewya oje'wyr ipe nū.

⁸ 'Ga resakawe 'ga pyriwara 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Najane upe ka'aranūū renūinarera 'ga rūi nipo kweramū ra'e ki sa?— 'jau 'gā ajaupe.

⁹ 'Gā amū 'jau ajaupe:

—'Ga futat kūi— 'jau 'gā ajaupe.

A'ere amumera 'gā 'i ajaupe:

—Tee nū'ū. Naani nū'ū. 'Ga 'jawewara 'ga te nū'ū— 'jau etee 'gā 'ga upe.

A'eramū eae'emera 'ga 'jau:

—Je futat. Ka'aranūū renūinareramū futat je rekoi— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁰ —A'eramū ene maran mama'e resaka 'awamū ki 'ei?— 'jau 'gā 'ga upe.

¹¹ —Tee. Kūima'e 'ga amū te 'ut je resaka ko nū'ū, Jeju 'jawa 'ga ko nū'ū. Onymuna ywy ko. A'ere 'ga imajakuanana 'yi are ko. A'ere 'ga imonoi jeropepir are ko. A'ere 'ga 'jau jee ko: “Ekwap ejowaeita *Siloe* 'jaw ipe”, 'jau 'ga jee ko. A'eramū je tewau peu tejowaeita ko. A'eramū je 'agamū mama'e resaka katu katu tekou— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹² Aipo 'ga 'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ma'ape ajee 'ga ki 'ei?

—Tee. Ma'ape katu nipo 'ga rekoi? Nakwaawi je 'ga rekoa nū'ū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹³ A'eramū 'gā eae'emera 'ga rerawau fariseu 'gā nupe.

¹⁴ Morowykye'ema rupi Jeju 'ga 'yja mo'omi weny pyu imonou 'ga ropepir are ra'e. A'eramū 'ga 'agamū amā'jau ra'e. A'eramū 'gā 'ga rerawau 'gā nupe.

¹⁵ A'eramū fariseu 'gā 'jau 'ga upe:

—Maran te eremā'ē ra'e?

—Tee. Kūima'e 'ga amū tujurua omono jeropepir are ko nū'ū. A'ere je tewau tejowaeita jui 'y pyu ko. A'eramū je 'agamū mama'e resaka tekou nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁶ A'eramū fariseu 'gā amū 'jau 'ga upe:

—NaJarejuwarete 'ga rerowiaara 'ga rūi te aje ra'e. Nuenuwi futari 'ga Moisesi 'ga remikwasiarera ra'e. Sā'ā 'ga morowykye'ema rupi 'ga mamā'ēukara

ra'e. Enuw ire amunipo 'á ga namamã'ëukari 'ga morowykye'ema rupi— 'jau 'gã ajaupe 'upa.

A'ere amumera 'gã fariseu 'gã 'i:

—Tee. Namama'e tywera apoara rüi 'ga. Itywet ma'eramü ae nuapoi futari nanuara— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramü 'gã aipo 'eramü ajamueu 'ga ree.

¹⁷ A'eramü 'gã 'jau imamã'ëpyrera 'ga upe nü:

—“Je katu'ok 'ga”, ere 'ã oree. Maran te eremome'u 'ga 'awamü oree nü?— 'jau 'gã 'ga upe.

—Tee. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga amü futat nipo nü'ü— 'jau etee 'ga 'gã nupe.

¹⁸ A'ere judeu 'gã 'wyrria'ri 'gã nuerowiari 'ga.

—A'jea futat sipo 'ga 'ari weae'emamü rakue?— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'eramü 'gã eae'emera 'ga jara 'gã nerurukaa, 'gã moporogytaukaa ojeupe.

¹⁹ 'Ga jara 'gã nurauwe 'gã 'jau 'gã nupe:

—Pëna'yra te 'ga? A'jea te 'ga naeai u'aa iypy we futat rakue?— 'jau 'gã oporonupa 'ga ree. —Maran ajee 'awamü 'ga mã'ëi akou?— 'jau 'gã 'ga jara 'gã nupe.

²⁰ —A'jea futat 'ga orera'yra. A'jea futat 'ga 'ari weae'emamü ikue.

²¹ A'ere ore norokwaawi 'ga mã'ëawera. 'Ga mamã'ëara 'ga nanë ore ikwaape'ema nü— 'jau 'ga jara 'gã 'gã nupe. —Pe'je pëë futat pejeporonupa ee 'ga upe. Nakunumã rüi te 'ga 'ã. A'eramü 'ga futat imome'wau pë nupe— 'jau 'ga jara 'gã 'gã nupe.

²² 'Ga jara 'gã kyjea 'gã nerekou, aipo 'gã mu'eukaa 'gã nupe. 'Wyrria'ri 'gã nü 'gã okyjau akou. “Jejui 'ga Jarejuwarete 'ga remimurera futat 'jara 'gã simü'ë jarejatykaaw awi 'jau”, 'jau 'wyrria'ri 'gã ajaupe 'upa rai'i. “Pejoru'jap futat kasi pejesou ne, 'jau jane 'gã nupe”, 'jau 'gã ajaupe 'upa rai'i.

²³ A'eramü 'gã okyjau 'gã nü. A'eramü 'ga jara 'gã 'jau 'gã nupe: “Nakunumã rüi futat 'ga 'awamü. A'eramü 'ga futat imome'wau pë nupe”, 'jau 'ga jara 'gã.

²⁴ A'eramü fariseu 'gã eae'emera 'ga renüina nü:

—“Janeruwarete 'ga rowase je 'ami. A'eramü je mama'e a'jea etee imome'wau pë nupe”, ere ki oree— 'jau 'gã 'ga upe. —Ene mamã'ëara 'ga itywet ma'ea ra'e. Aipoa ore orokwaap— 'jau 'gã 'ga upe.

²⁵ —Tee. Nakwaawi je. Itywet ma'ea futat nipo 'ga ra'e? Nakwaawi je. A'jea futat ako je najereai ikue. A'ere je 'ã 'awamü mama'ea resagi tekou— 'jau 'ga 'gã nupe.

²⁶ A'eramü 'gã 'jau nü:

—Maran 'ga ene rerekou ra'e ki 'ei? Maran te 'ga ene mamã'ëi ra'e?— 'jau 'gã 'ga upe.

²⁷ —Amome'u futat te ako je pë nupe ko. A'ere ako nepëparuerowiariweri etee jeje'eg are ko. Ma'eramü sipo je imome'wau 'japa pë nupe nü? Pëfuewet te ra'u pëë nanë pejejemogyau 'ga remiayuwamü nü?— 'jau 'ga 'gã nupe.

²⁸ —Kuu. Ene'me awi küi. Ene tee futat 'ga remiayuwamü eko. Ore 'ã Moisesi 'ga je'egera renupararetea te— 'jau 'gã amara'neramü 'ga ree.

²⁹ —Janeruwarete 'ga oje'ega Moisesi 'ga upe rakue. A'ea ore orokwaap. A'ere ore aipo 'ga norokwaawi. 'Ga muarera nanë ore ikwaape'ema nü— 'jau 'gã 'ga upe.

³⁰ —Kuu. Nepekwaawi nipo ajee 'ga. 'Ga muarera nanë nepekwaawi ra'e nü. A'ere 'ga je mamã'ëi ko nü'ü— 'jau 'ga 'gã nupe.

31 —Ojeupe itywet ma'e 'gā porogytaramū Janeruwarete 'ga nuenuwi. Aipoa 'ā jane sikwaap. A'ere 'ga werowiaara 'gā je'ega renuwi. Afutaara 'gā je'ega nanē 'ga enupa nū.

32 Ywy apo ppy we “'ga amū u'ar ppy we eae'ema 'ga mamā'ēi” 'ea jane nienuwi jepi.

33 Jarejuwarete 'ga je'eg imū iapoe'em ire nuapoarūi ae remiapoe'ema—'jau 'ga 'gā nupe.

34 —U'aa ppy we itywet ma'eramū nipo aea jamu'ei mama'e are ki sa?— 'jau 'gā 'ga upe, amara'neramū 'ga ree.

A'eramū 'gā 'ga muēma ajatykaaw awi.

—Ere eēma 'aw awi. Erejoru'jap kasi esou 'au ne— 'jau 'gā 'ga upe.

35 A'ere Jejui 'ga 'ga rera renuwi. “Eneremimamā'ēfera 'ga 'gā amuēm ajatykaaw awi” 'e renupa. A'eramū Jejui 'ga 'ga rekaa. 'Ga resakawe Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga te ererowiat ekou?— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

36 —Awỹja te 'ga? 'Ga ree jeparuerowariweramū tekou— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

37 A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—'Awamū futat te 'ā ereesak 'ga 'ama. 'Ga je'ega nanē 'ā ene enupa nū. Je futat 'awamū oje'eg te'ama enee. Je te 'ā 'ga remimurera— 'jau 'ga 'ga upe.

38 —Arowiat je ene, ki Ku'jyp. Ene 'ā jejararetea— 'jau 'ga wapyka 'ūina wenupy'au 'ga rowase.

39 A'eramū Jejui 'ga oje'ega 'gā nupe nū:

—Ywy pe je ruri Jarejuwarete 'ga kwaapara 'gā mojo'oka 'ga ree iporokwaawiwere'ema 'gā nuī. Pēē 'ā pekwaaw'i 'ga. A'eramū je 'ga kwaawukaa pē nupe tejua. A'ere amumera 'gā o'meramū te 'ga 'i. “Akwaap futat je Jarejuwarete 'ga”, 'jau futatee 'gā 'ā. A'ere 'gā niporokwaawiweri 'ga ree. A'eramū je 'gā mogyau eae'ema 'jawe futat— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

40 Aipo renupa fariseu 'gā amū 'jau 'ga upe:

—Ore upe te poromū ere? Norereai nipo ore arajemogyau enee?— 'jau 'gā 'ga upe.

41 A'eramū Jejui 'ga 'jau nū:

—Pejejae'em ire amunipo 'ā nepejekwai te pejemogyau. A'ere 'ā “Ore rea futat ore”, pe'je. “Jarejuwarete 'ga ore orokwaap futat”, pe'je 'ā. A'ere aipo pe'je ekoete te. Nepekwaawi Jarejuwarete 'ga. A'eramū pēē aipo ppy pejejeupi te futat pejekwau pejemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

10

Weymaw are omaenun ma'e 'ga 'jawawat

1-2 A'eramū Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe 'gā mu'jau ojee:

—Sā'ā karupa'mī a'gwara 'gā kaaruwamū erura ijaga ukaja pype. A'eramū 'ga amū akou peu ppytunimū iarūmū 'miara mara'ne awi. Muna'yw awi 'jau 'ga akou omaenuna ee. Ia'gwara 'gā osou iosoma kwara rupi etee futat. Okwara rupi ise'ema 'gā ose ekoete futat. Iosoma 'arimū awau osou amunarūmū karupa'mī are— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

3 —Ai'iwetetewa karupa'mī jara 'gā 'ua ojeywa ukai pe nū. A'eramū karupa'mī raarana 'ga 'ua okwara rawopytymo'woka jupe. Ose re ijara 'gā weymawa renūina. 'Ga reymawa 'ga je'ega kwaapa. A'eramū futat 'ga je'ega kwaapara etee futat 'ua 'ga repejāna.

4 Weymawa renū'ē re 'ga awau enune. A'eramū 'ga reymawa awau 'ga rewiri. Awau 'ga oporogytau weymawa upe. A'eramū 'ga je'ega kwaapara etee awau 'ga rewiri.

5 'Ga rewiri etee futat ajemogyau. Tekotee 'ga amū wenūjamū 'ure'ema 'ga repejāna. 'Ga je'ega kwaape'ema. A'eramū awau okwasi'wasi'wau 'ga wi—'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

6 Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā weapyoe'emamū 'ga je'eg are.

7 A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat je'ea. Wosoma kwara rupi etee te karupa'mīa oi osou wosoma pype. A'eramū je karupa'mī osoma kwara 'jawewara futat. Je rupi etee te wyye pewara 'gā oi osou Jarejuwarete 'ga rupaw ipe. Je rerowiaara 'gā etee te ajemogy Jarejuwarete 'ga remiayuwamū—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

8 —Je renunewe 'ut ma'efera 'gā 'ā e'i pē nupe rakue: “Ore Jarejuwarete 'ga remimurera”, 'jau futatee 'gā pē nupe rakue. O'meramū te 'gā 'i rakue. Muna'ywa 'jawewara 'gā futat poromū. A'ere Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā nuenuwi 'gā je'ega rakue—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

9 —Iosoma kwara 'jawe je rekoi. A'eramū pēē pejejararūmū 'jau jee: “Too ene rupi Jarejuwarete 'ga rupaw ipe 'jau”, 'jawarū jee—'jau 'ga 'gā nupe. —Tejeupe aipo 'eramū je 'gā mogyi Jarejuwarete 'ga remiayuwamū. A'eramū je 'gā mopy'ata'wau, 'gā a'gwau 'jau. A'eramū 'gā opy'a'wyre'emamū ajemogyau.

10 Muna'ywa 'jawewara Janeruwarete 'ga remiayuwa opyyk, imomapa. A'ere je nanarūi. Jarejuwarete 'ga kwaawukaa te je ruri pē nupe. Pē mogyau nakwaparimū rūi je ruri, pē mopy'ata'wau pē mogyau—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

11 —Wyra jara 'ga ojejukau esage weymaw are. 'Miara mara'ne ruramū 'ga weymawa a'gwau jui. A'eramū je weymaw are ipojejuka esage ma'e 'gā 'jawe. Tejemiyuwa 'gā je ia'gwau mama'e tywer awi. Temanūmū 'gā nekwawer ipe. A'eramū 'gā amanūarūme'em ojeupe—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

12-13 —Tekotee 'gā omepyramū etee omaenuna ajueymaw are. A'ere na'gā neymawa rūi karupa'mīa. A'eramū 'gā 'miara mara'nea jupe turamū ujāna etee awau jui, karupa'mī rejaa jupe. Najemuaēmi 'gā ee. Na'gā ma'e arūi. A'eramū 'gā ia'gwawe'em. A'eramū 'miara 'ua karupa'mīa mū pyyka, ipytuna mokwasi'wasi'wau ajai—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

14-15 —A'ere je naaipo 'jawe rūi. Je 'ā karupa'mī are ipojejuka esage ma'e 'jawewara te. Sā'ā Jeruwarete 'ga je kwaawa. Je nanē 'ā 'ga kwaapa nū. Nan tee futat je tejemiayuwa 'gā kwaawi. 'Gā nanē 'ā je kwaapa nū. Anure nipo je manūi 'gā nupe.

16 A'eramū nipo tekotee 'gā nanē jeremiayuwamū ajemogyau nū. Najudeu arūi 'gā. A'ere je te je jerowiarukari 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā ajemogyau jeremiayuwamū. Teje'ega 'gā enuw ire nipo je 'gā nerua 'gā mojoyypeukaa ajuee. A'eramū nipo majepeī tee 'ga jara 'gā nee ojejuka ma'ea—'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ojee.

17 —Je te nipo 'ā ajejukaukat 'gā nupe. A'ere je temanū re je ferawi etee nū. A'eramū nipo Jeruwarete 'ga oporomutaramū nanimenime je ree.

18 'Gā nupe tejejukaukare'em ire amunipo 'ā nitywi futari je jukaara 'ga amū. A'ere je 'gā tejukaa futari. Tejejukaukaa nipo je 'gā nupe Tejuwarete 'ga remifutar imū etee futat. Teferawa nanē je afutat nū. Ymā te Jeruwarete 'ga 'i jee ikue: “Ere ewau ejejukaukaa 'gā nupe. Ene manū re je ene moferawi etee nū”, 'jau Jeruwarete 'ga jee ikue. A'eramū je tejuwa tejejukaukaa 'gā nupe—'jau Jejui 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ojee.

19 Aipo renuw ire peuwara 'gā ajamueu 'ga je'eg are.

20 —Mama'eukwaawa nipo 'ga 'ā wereko— 'jau 'gā ajaupe. — Mama'eukwaawa nipo 'ā 'ga amoje'egukat ite'at ma'e 'jawe janee kūi. Ma'eramū sipo ajee pēporenuwivet 'ga je'eg are pejejupa?— 'jau 'gā ajaupe.

21 A'ere amumera 'gā 'i:

—Nanarūi mama'eukwaawa rerekwara 'gā je'egi. Ae mamā'ē sipo mama'eukwaawa? Nana'uweri— 'jau 'gā ajaupe, ajamueu 'ga ree.

Judeu 'gā nuerowiari futari 'ga

22-23 Anure Jeju 'ga awau Jerusareg ipe nū. Janeruwarete 'ga mogytaawa 'ogeikwara pakuja 'wyr ipe 'ga akou, Sarumāu 'ga ma'ea 'jawa 'wyr ipe 'ga akou. Judeu 'gā maraka wapo Jerusareg ipe rakue. Ymā te 'gā ypy 'gā Jarejuwarete 'ga mogytaawa apoi rakue. Iapopaw ire 'gā 'jau "Agamū ene mogytaawa, ki Ku'jyp", 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'eramū 'gā maraka apou aipo are wea'awamū. 'Ara ro'ysagūū rupi 'gā aipoa maraka apou wea'awamū.

24 Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe Jeju 'ga rekoramū, kwaiwete 'gā ajatykau 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau Jeju 'ga upe:

—Maranime te erejemome'u oree? Ene futat te Jarejuwarete 'ga remimuramū ereko?— 'jau 'gā 'ga upe.

25 A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ajemome'u futat ako je pē nupe ko. A'ere ako naje rerowiari etee pejepe ko— 'jau 'ga 'gā nupe. —Tejuwarete 'ga je'eg imū 'ā je mama'e apou tekou. Kwaiwete je 'ā 'gā katu'ogi tekou. Aipoa amunipo 'ā je kwaawukat pē nupe.

26 A'ere 'ā naje rerowiari etee pejepe. Najeremiayuwa rūi tāmējē 'ā pēē. A'eramū pēē je rerowiare'ema futat pejemogyau.

27 Jeremiayuwa 'gā wenupe jeje'ega. Okwaap je tejemiayuwa 'gā. A'eramū 'gā je rerowiaa.

28 'Gā te je amogy namutat. A'eramū nipo je anure 'gā nerawau Tejuwarete 'ga pyri. Nitywi futari 'ga amū je wi 'gā pojekaara 'gā— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

29 —Jeruwarete 'ga 'ā pājēetetea. 'Ga te 'ā opājēa amutjee. A'eramū 'gā amū je wi jeremiayuwa 'gā pojekawe'em futat.

30 Je te 'ā Tejuwarete 'ga 'jawewara. Majepei tee ako ma'e 'jawe ore reko— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

31 Aipo ojeupe 'ga 'eramū, 'gā ita pyyka 'ga ree.

—Simono imomoa 'ga ree 'jau— 'jau numiamū.

32 A'ere Jeju 'ga 'i 'gā nupe:

—Mama'e esagea etee te je 'ā aapo tekou kwaiwete. Tejuwarete 'ga je'eg imū je iapoi. Manuara jeporowyky are te je juka are pēfuewet?— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

33 —Naani. Naeneremiapofer are rūi ofefueweramū ene ree. Janeruwarete 'ga te 'ā erekurap ekou. A'eramū ore oroporujukaweramū ene ree— 'jau 'gā 'ga upe. —Kūima'e teea te ene. A'ere 'ā enē "Je Jarejuwarete 'ga 'jawewara", ere oree. Aipo ene'ea 'ga kurapara te ereko— 'jau 'gā Jeju 'ga upe amara'neramū 'ga ree.

34 A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ymā te 'ā pēypy 'gā ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. "Pēē 'ā Ku'jywa 'ga 'jawewara", 'jau 'ga 'ā 'gā nupe rakue. Aipo ojeupe 'ga 'e are 'gā ka'arana kwasiaa inuga rakue.

35 Ni'mei futari Janeruwarete 'ga. A'eramū 'ga je'ega rerekwara ka'arana nanē o'me'emamū nū. Aipoa 'ā jane sikwaap. A'eramū 'ga a'jea futat aipo 'jau 'gā nupe rakue.

³⁶ Ma'eramū sipo ajee je aipo 'jawarūe'em pē nupe, “Je 'ā Ku'jywa 'ga ra'yra”, 'jawarūe'em pē nupe? Maran sipo je a'eramū aipo 'eramū 'ga ago'wau tekou? 'Ga te 'ā je mut ywy pe ikue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁷ —Tejuwa 'ga porowykya je iapoe'emamū kasi je rerowiat pejepe ne.

³⁸ A'ere ki 'ga remiapoa je iapo re je rerowiat pejepe. Je rerowiare'emamū miamū ki jeremiapoa perowiat. A'eramū nipo pēē ore kwaapa. Tejuwarete 'ga rewiri etee futat je rekoī. 'Ga nanē akou je rewiri etee futat nū. Noro-jepe'ai futari ore arajauī— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁹ Aipo 'e are 'gā 'ga pyyg are afueweramū nū. A'ere 'ga jepe'ai 'gā nui.

⁴⁰ A'eramū ore arawau oroyaapa Jejuī 'ga reewe, Jotāu ry owajara katy. Juā 'ga ae pymīawer ipe ore arawau oropytau.

⁴¹ A'e pe kwaiwete 'gā awau Jejuī 'ga rekaa.

—Juā 'ga nuapoi futari aeremiapoe'ema ako ikue. A'ere a'jea futat 'ga 'eawer imū etee futat Jejuī 'ga iapoi 'awamū— 'jau 'gā ajaupe.

⁴² A'eramū peu oo ma'e 'gā kwaiwete Jejuī 'ga rerowiaa nū.

11

Lasaru 'ga mofera pawet

¹ Lasaru 'ga ojero'wau wenyra 'gā nupe rakue. 'Ga renyra ēē rera Maria. Ajepeja ēē rera Marta. Petani pe 'gā 'wyrā.

² Aipo Mari ēē futat jany kasiga reko'woka Jejuī 'ga py are, 'ga py pireita ipyu. A'ere ēē 'ga py pirei re u'awa pyu etee futat 'ga py mukaga 'ga wi. A'e ēē kywyrā 'ga poromū ojero'wu.

³ A'eramū 'ga renyra 'gā 'ga amū monou Jejuī 'ga renūina:

—“Enejekoty'aawa 'ga ojero'wu 'upa, ki Ku'jyp, ere ki kīā upe”, e'i 'ga renyra 'gā jee ai'ī— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe awau.

⁴ A'eramū aipo ojeupe oporeawuara 'ga 'eramū Jejuī 'ga 'jau:

—A'jea futat 'ga jero'wui 'upa. A'ere 'ga namanūi futari ojero'wu upe. 'Ga jero'wu are nipo pēē 'awamū Jarejuwarete 'ga pājēa peesak. “A'jea futat Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga pājēreteā ra'e”, 'jau nipo pēē jee— 'jau Jejuī 'ga oree.

⁵ Jejuī 'ga jekoty'aawa Marta ēē, ēē kypy'yra ēē, 'gā kywyrā 'ga, Lasaru 'ga. Mīmera 'gā Jejuī 'ga jekoty'aawa.

⁶ A'etea 'ga 'ga rera renuw ire miamū opytau etee 'upa peu, mukūi 'ga osea peu.

⁷ Mukūi oser ire Jejuī 'ga oje'ega wemimu'eramū oree:

—Pe'je iruukwe. Soo Judeja ywy pe 'jau nū— 'jau Jejuī 'ga oree.

⁸ A'eramū ore 'jau 'ga upe:

—Tee nū'ū. 'Awamueuu ako peuwara 'gā fueweramū ita pyu ene juka are ai'ī nū'ū. Te maran a'e pe jane oi etee jarejewya peu nū?— 'jau ore 'ga upe.

⁹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—'Arimū wata ma'eramū ae nitesirūgatui. Nu'ara'uweri ae 'arimū wata ma'eramū ywy kwara pype. 'Arimū wata ma'eramū ae nokyjei watau akou. Nan tee futat je rekoī tekyjawe'em. Je manūawa upe iwaēme'emamū 'gā naje pyyga'uweri. A'eramū je tekyjawe'em.

¹⁰ Ypytunimū wata ma'eramū te ae 'ari ywy kwara pype otesirūgaturamū— 'jau 'ga oree.

¹¹ Aipo 'e re Jejuī 'ga 'jau oree nū:

—Janejekoty'aawa 'ga, Lasaru 'ga oset 'upa. A'eramū je tewau 'ga momaka 'ga ser awi— 'jau 'ga oree.

12 A'eramū ore 'jau 'ga upe:

—Oser ire sipo ajee 'ga pagi, ojekatu'oka nū— 'jau ore 'ga upe.

13 “Lasaru 'ga amanū 'upa” 'ea futat 'ga poromū imome'wau oree numi-amū. A'ere ore norereapyoi te ee aipo 'ga 'eramū. “Ga set tee upe sipo 'ga 'i pa”, 'jau etee ore.

14 A'eramū 'ga imome'wau katu oree:

—Amanū Lasaru 'ga 'upa, a'e je pē nupe kūi.

15 A'ere aipoa je upe esageramū 'ga pyri jane rekoe'ema. Jeroryp je 'awamū tepājēa pē nupe esaukar are. Taje rerowiar ete ete pejepe 'awamū taetu 'jau. A'eramū jane jarewau 'ga resaka— 'jau 'ga oree.

16 Aipo 'erauwe kunumī jopewa 'jau, Tome 'ga 'jau:

—Pe 'je jane nanē. Soo jaremanūmū 'ga rupi— 'jau 'ga oree. —Peu 'ga oramū nipo 'gā 'awamū 'ga jukai. A'eramū jane nanē jarewau jaremanūmū 'ga rupi— 'jau 'ga oree. A'eramū ore arawau Petani pe Jejuī 'ga rupi.

17 Petani pe ore waēm ire peuwara 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Amanū enejekoty'aawa ai'i. A'eramū ore erawau inuga ita kwara pype ai'i. Irūpawē iseri 'awamū— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

18 Aipoa amunawa Petani 'jawa 'upa Jerusarega pyriuu. Tres kilometro etee nukua jui.

19 A'eramū Jerusareg ipewara 'gā 'ua 'ga renyrera 'gā pyri. Mari ēē, Marta ēē. Mīmira 'gā nesaka 'gā 'ua 'gā mojemogypyka'i 'gā kokare'em awi.

20 A'eramū 'gā amū awau Jejuī 'ga mome'wau Marta ēē upe:

—Jejuī 'ga 'ut owaēma ra'e— 'jau 'gā amū awau ēē upe.

A'erauwe Marta ēē awau ore rowosōu. A'ere Mari ēē reni oje'wyr ipe futat.

21 A'eramū Marta ēē etee awau, u'arasiga ēē erawau Jejuī 'ga rowosōu.

A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—'Au ene reko re amunipo 'ā jekywyra kīā namanūi rai'i— 'jau ēē 'ga upe.

22 —A'ere 'awamū ojeupe ene porogytaramū miamū Janeruwarete kīā mama'e apoī enee. Akwaap je aipoa— 'jau Marta ēē Jejuī 'ga upe.

23 A'eramū Jejuī 'ga 'jau Marta ēē upe:

—Oferap futat enekywyra 'ga enee nū ī— 'jau 'ga Marta ēē upe.

24 A'eramū Marta ēē 'jau 'ga upe:

—A'jea futat aipoa. “Janeruwarete kīā 'awa ywy mateepaawa 'ara rupi ae mū'ēi tywy awi nū” 'ea a'jea futat— 'jau ēē 'ga upe. —A'ea 'ara rupi tāmējē te nipo jekywyra kīā ferawī nū— 'jau Marta ēē 'ga upe.

25 A'eramū Jejuī 'ga 'jau Marta ēē upe nū:

—Je 'ā a'jea futat ae moferapara. Je futat 'ā ae mogyara. Je rerowiaaramū pemanū agawewi. A'ere peferaw etee nū.

26 Je rerowiaara 'gā, jeje'eg imū etee mama'e apoara 'gā nooi futari mama'eukwaawa rapyaw ipe. Jarejuwarete 'ga pyri te je rerowiaara 'gā oi oferapa amanū'jape'ema. Ererowiat ajee aipoa ī?— 'jau Jejuī 'ga Marta ēē upe.

27 A'eramū ēē aipo 'ga 'e re 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū rā. Arowiat futat je ene kī'i. A'jea futat ene Jarejuwarete kīā remimureramū ereko. A'jea futat ene kīā ra'yrareteramū ereko. Ymā te 'ā kīā “ywy pewara 'gā nupe ekwap”, kīā 'i enee rakue— 'jau ēē Jejuī 'ga upe.

28 Aipo 'e re Marta ēē awau ojewya oje'wyr ipe nū. Okypy'ya ēē renūina ēē awau. Owaēmawe ēē 'jau okypy'ya ēē upe, Mari ēē upe:

—Moromu 'jara kīā, Jejuī kīā, 'ut owaēma kyn. “Tene ēē ruri oje'ega jee”, e'i kīā enee ko kyn— 'jau ēē meewere'i weweworamū okypy'ya ēē upe.

29 Aipo ojeupe ēē 'erauwe Mari ēē weaiteramū awau Jejuī 'ga repejāna.

³⁰ Norojori we ore orowaēma katu amunawa upe. Marta ēē ore rowosīawer ipe etee arajupa oropytu'wau.

³¹ Mari ēē orauwe ēē pyri ajatyka ma'efera 'gā awau ēē rupi.

—Tywy pe nipo kwe ēē oi ajaa'wau. Pe'je soo ēē rewiri— 'jau 'gā ajaupe awau ēē rewiri.

³² Ore upe owaēmawe Mari ēē awau wapyka wenupy'āu Jeju 'ga rowase.

—Ku'jyp. 'Au ene reko re amunipo 'ā jekywyra kiā namanūi rai'i— 'jau Mari ēē Jeju 'ga upe.

³³ A'eramū Jeju 'ga Mari ēē joo'o resaka. ēē rewiri oo ma'e 'gā joo'o resaka nanē nū. A'eramū 'ga u'arasigamū ajemuaēma 'gā nee.

³⁴ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ape ajee pemono rai'i?— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe oje'ega.

—Ere ejua esaka— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁵ A'eramū Jeju 'ga ajaa'wau u'ama.

³⁶ 'Ga joo'o resakawe 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Noko 'ja. Noko Lasaru 'ga 'ga jekoty'aawaretea futat rai'i 'ja. Esak 'ga joo'oa 'ga ree kūi— 'jau 'gā ajaupe.

³⁷ A'eramū amumera 'gā 'jau:

—Maran ajee 'ga a'etea eae'ema 'ga amū mamā'ēi rai'i, a'e te je a'i kūi. Maran ajee 'ga Lasaru 'ga nuesagi 'ga jero'wu awi rai'i 'ū. 'Ga jukaukare'ema amunipo 'ā 'ga jero'wu upe rai'i— 'jau 'gā ajaupe.

³⁸ A'eramū ore arawau 'gā nupi. Jeju 'ga u'arasiga rerawau erowaēma ita kwara upe. Ita kwara rawopytymawamū 'gā itauu monou im'ina iawopytyma.

³⁹ A'eramū Jeju 'ga 'jau:

—Pe'je itauu pe'au jui— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū Marta ēē 'jau:

—Koo. Naani nūrā. Ipysogay nipo nūrā. Irūpāwē 'awamū iseri nūrā— 'jau etee ēē 'ga upe.

⁴⁰ A'eramū Jeju 'ga 'jau ēē upe nū:

—Maran ajee je 'i enee ra'e a'i i. "Je rerowiar ire nipo ereesak Jarejuwarete 'ga pājēa", je 'i enee ra'e a'i i— 'jau 'ga Marta ēē upe.

⁴¹ A'eramū 'gā ita kwara rawopytymawa pe'au jui 'ga upe. A'erauwe Jeju 'ga amā'jāu ywau:

—Kiapi'ni. Aje'eg je enee.

⁴² Ene 'ā jeje'ega ereenup e'ina— 'jau Jeju 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe. —Jeje'eg are ako eneporenuwiwet jepi. A'eramū je aipo 'jau enee 'auwara 'gā nemianuwamū. Kasi a'e pe 'gā naje rerowiar ne. "A'jea futat Janeruwarete 'ga 'ga muri janee rai'i", te 'i 'gā jee 'jau. 'Awa 'ara rupi 'gā enepājē resagi— 'jau Jeju 'ga oje'ega 'Uwa 'ga upe.

⁴³ 'Uwarete 'ga upe oje'ēmaw ire Jeju 'ga wafukaita Lasaru 'ga upe:

—Ere ejua eēma, ki Lasaru— 'jau Jeju 'ga oje'ega Lasaru 'ga upe.

⁴⁴ A'erauwe Lasaru 'ga ferawi 'ua uēma ita kwar awi. Wauwanawa taity rerua enafu'ama enuēma ita kwar awi wakaga auwanawa reewe. 'Ga ēmauwe Jeju 'ga oje'ega 'ga resakara 'gā nupe:

—Pe'je 'ga piara rapa 'ga wi. Tuata 'ga 'jau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

Jeju 'ga ree ifuwet ma'e

(Mateu 26.1-5; Maku 14.1-2; Luka 22.1-2)

⁴⁵ A'eramū 'ga moferawa resakara 'gā Jeju 'ga rerowiaa kwaiwete. Mari ēē rupi oo ma'efera 'gā 'ga rerowiaa kwaiwete.

⁴⁶ A'eramū 'gā amū awau imome'wau fariseu 'gā nupe:

—Jejui 'ga Lasaru 'ga omoferap ko, irūpāwē 'ga ser ire ko— 'jau 'gā awau Jejui 'ga mome'wau fariseu 'gā nupe.

⁴⁷ A'eramū fariseu 'gā ajatykau mainana 'wyrriara 'gā netee. Opytuna 'gā nupe oje'ēma'e 'gā nanē ajatykau 'gā nee nū. Ajatykau oporogytau Jejui 'ga ree:

—Maran te jane Jejui 'ga rerekoi? 'Awamū 'ga tee te 'ā mama'ea janeremi-apoe'ema wapo akou kwaiwete a'i kūi— 'jau 'gā oporogytau Jejui 'ga ree.

⁴⁸ —Nanuar awi 'ga momige'emamū nipo 'gā najuejue etee 'ga rerowiari. A'eramū futat nipo 'gā 'ga mogou 'wyrriaramū ojeupe. A'eramū futat nipo jane'wyrriararete 'ga Roma pewara 'gā 'wyrriara 'ga wemiayuwa 'gā mua jane apisau, Janeruwarete 'ga mogytaawa retygukaa 'jau nipo 'ga 'gā murukaa— 'jau 'gā ajaupe.

⁴⁹ A'eramū mainana 'wyrriararete 'ga, Kaifasi 'ga oje'ega 'gā nupe. Kaifasi 'ga 'wyrriaramū 'ūina 'gā nupe aipoa kwara rupi rakue. A'eramū 'ga a'eramū oje'ega 'gā nupe:

—Nepēneapyoi we futat 'ga ree?

⁵⁰ 'Ga futat ijukapyramū. A'eramū 'ga etee futat amanūmarūmū najuejue etee jane apisiukare'ema— 'jau Kaifasi 'ga oje'ega wemiayuwa 'gā nupe.

⁵¹ A'ere Kaifasi 'ga naoje'eg imū etee rūi aipo 'ga 'i. Janeruwarete 'ga te aipo amu'eukat 'ga. Ojeteo oje'ēma'e 'jawe 'ga poromū oje'ega ajaupe. “Jejui 'ga etee futat amanūarū jane apisiukare'ema”, 'ga mu'eukaa ajaupe.

⁵² Judeu 'gā tywera upe futat 'ga manūi. A'ere na'gā tywera upe etee rūi Janeruwarete 'ga 'ga jukaukari. Judeue'ema 'gā nupe nanē 'ga manūi nū, majepēi 'ywetee jane mogyau.

⁵³ Aipoa ojeupe Kaifasi 'ga 'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Maran te jane Jejui 'ga pyygi 'ga jukau?— 'jau 'gā ajaupe oporogytau.

⁵⁴ A'eramū Jejui 'ga awawe'em Judeja wyy pe. Arawau Efrai 'jaw ipe etee. Aipoa 'upa jūmire'ema pyri. Aipo pe ore oropytau.

⁵⁵ Oreyy 'gā Egitu wyy awi enū'ēawer awi wea'awa maraka upe iwaēm ja'wyja'wyräuwe judeu 'gā awau ajatykau peu Jerusareg ipe kwaiwete. Oje'wyr awi 'gā awau ajatykau Jerusareg ipe. Maraka apoawa upe iwaēme'emauwe 'gā mama'e apou Moisesi 'ga remikwasiarēr imū etee ojekatu'okawamū Jarejuwarete 'ga upe.

⁵⁶ A'eramū 'gā Janeruwarete 'ga mogytaaw ipe awau Jejui 'ga rekaa numi-amū. A'ere 'gā nuekoari 'ga. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—'Ut sipo 'ga 'au maraka are jane pyri?— 'jau 'gā ajaupe.

—Too. Maran gatu nipo 'ga 'ure'ema— 'jau 'gā ajaupe.

⁵⁷ A'eramū mainana 'wyrriara 'gā 'jau fariseu 'gā netee:

—Jejui 'ga resakaramū ki pejot 'ga mome'wau oree— 'jau 'gā maraka are 'ut ma'e 'gā nupe.

Jejui 'ga pyyg are 'gā afuweramū. A'eramū 'gā poromū 'jau, “pemome'u ki 'ga oree”, 'jau 'ga 'gā nupe.

12

Jejui 'ga ree jany kasiga reko'wokawet (Mateu 26.6-13; Maku 14.3-9)

¹ Egitu wyy awi oropyfera 'gā nenū'ēawer are wea'awa maraka apoawa upe iwaēm ja'wyja'wyräuwe ore arawau Petani pe.

A'eramū Jejui 'ga ore rerawau wemimoferawera 'ga 'wyr ipe, Lasaru 'ga 'wyr ipe.

² A'eramū peu ore waēm ire, peuwara 'gā mama'e apou ore, ore mo-jemi'waawamū. Marta ēē mama'e rerua mama'e 'wawa 'arimū ore. A'eramū Lasaru 'ga nanē 'ua wapyka ojemi'waa Jejuī 'ga pyri.

³ A'eramū Mari ēē jany kasiga ryrū ppyka erua. Aipoa jany kasiga wepyeteramū agawewi. A'etea Mari ēē aipoa jany kasiga werut eko'woka Jejuī 'ga py are. Naritu 'jau 'gā aipo jany kasiga upe. 'Ga py pireita ipyu. 'Ga py pirei re ēē u'awa pyu etee futat 'ga py mukaga. Jany kasiga okwasi'wau 'gā noga raipy pype.

⁴ A'ere Jejuī 'ga remimu'eramū ore mū narafutari. Judas Iskariote 'ga nafutari aipoa. Judas 'ga futat ia'wyre'ema 'gā nupe Jejuī 'ga monoara. 'Ga futat poromū nafutari jany kasiga pyu Jejuī 'ga py pireja.

⁵ —Kuu. Ma'eramū sipo ēē ime'ege'ema ka'aranūū are 'wei. Epy te 'ā 'aga jany kasiga. Tresētu ka'aranūū 'ua ee. A'eramū amunipo 'ā ēē ime'ega ka'aranūū are ojeupe. A'eramū amunipo 'ā ēē epyfera mua janee. A'eramū amunipo 'ā jane imojo'oka ikaraemāe'ema 'gā nupe— 'jau 'ga 'ūina.

⁶ Judas 'ga najemuaēmi agawewi ikaraemāe'ema 'gā nee. O'meramū te 'ga 'i. Jejuī 'ga remimu'ea futat 'ga numiamū. 'Ga futat ka'aranūū yrū rerekwara. A'eramū 'ga amunarūmū ka'aranūū are ojeupe jepi. Muna'ywa futat 'ga. A'eramū 'ga poromū jany kasiga me'eg are afuweramū. “Amojo'ok amunipo 'ā je epyfera tejeupe”, 'jau 'ga ojeupe numiamū.

⁷ Aipo 'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Tene ēē iapoi. 'Aga jany kasiga ēē om'ŷigatu je manūnamū je ree eko'wogipyramū te rai'ī numiamū. A'ere ēē 'awauwe eko'wogi je ree. Tene ēē iapoi jee— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

⁸ —Ikaraemāe'ema 'gā nooa'uweri futari pē nui. A'eramū ene anure mama'e monou 'gā nupe ejemifutar imū 'jau. Je te nako fukui futari pē pype— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁹ A'eramū judeu 'gā Jejuī 'ga rekwawa kwaapa.

—Petani pe 'ga oi akou ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā kwaiwete awau Jejuī 'ga rewiri. Lasaru 'ga resaka nanē 'gā awau nū. Jejuī 'ga remimoferawera 'ga futat poromū Lasaruramū.

¹⁰⁻¹¹ Lasaru 'ga moferawamū 'gā kwaiwetewete Jejuī 'ga rerowiaa. Mainana 'wyriara 'gā nerowiar awi 'gā opoia. A'eramū 'gā Jejuī 'ga rerowiaararetea futat ajemogyau. A'eramū mainana 'wyriara 'gā amara'neramū 'gā nee. Lasaru 'ga resaka 'gā oramū mainana 'gā Lasaru 'ga juka are afuweramū.

Kawaru'i 'arimū Jejuī 'ga ataawet

(Mateu 21.1-11; Maku 11.1-11; Luka 19.28-40)

¹²⁻¹⁸ Ai'iwe ore arawau Jerusareg ipe Jejuī 'ga rupi. Kawaru'i aranuwa-mueuu 'arimū Jejuī 'ga 'ua akou. A'eramū muku awi maraka are 'ut ma'e 'gā 'ga rera renupa.

—Aipo Jejuī 'ga ruri akou— 'jau peuwara 'gā Jerusareg ipe 'ut ma'efera 'gā nupe. —'Ga futat 'awamue Lasaru 'ga omofera ai'i. Ita kwara pype 'ga ruwamū 'ga wafukaita 'ga reumera upe ai'i. A'erauwe futat Lasaru 'ga ferawi 'ua uēma ita kwar awi ai'i— 'jau Lasaru 'ga ferawa resakarera 'gā imome'wau kwe awi 'ut ma'efera 'gā nupe. —Pe'je ajee soo Jejuī 'ga resaka 'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā kwaiwete awau 'ga rowosōu. 'Gā ku'ia 'gā nerekou. A'eramū 'gā a'eramū pinowa rerawau imowawaka 'ga repejāna. 'Ga resakawe 'gā wafukaita 'gā nupe:

—Janeruwarete 'ga 'ā esageay. Ene 'ā 'ga remimurera futat. Ene futat 'ā Israeu juapyreramū ore upe 'wryiarareteramū. A'eramū ki Janeruwarete 'ga ojejukau esage ene ree— 'jau 'gā wafukaita Jejuī 'ga upe.

Kawaru'i 'arimū Jejuī 'ga 'ua owaēma Jerusareg ipe. Ymā Sakari 'ga ka'arana kwasiari inuga aipo are rakue. “Pekyje kasi Jerusareg ipewaramū ne. Kwe pē'wryiararete ruri kawaru'i 'arimū”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga ka'aran are rakue.

A'ere aipo are ore norereapyoi, aipoa 'ga waēmaw ipe iaporamū. A'ere anure ywag ipe Jejuī 'ga o re tāmējē te orereapyoramue 'ga remikwasiarera ka'aran are ikue. “A'jea futat. 'Ga remikwasiarer imū etee futat 'gā iapoi rai'i”, 'jau ore arajaupe, ywag ipe 'ga o re.

¹⁹ Jejuī 'ga repejāna 'gā oo resakawe, fariseu 'gā 'jau:

—Kuu. 'Gā juejue nipo oo Jejuī 'ga repejāna ki sa, “perowiar awi 'ga” 'eramū etee pa 'gā 'ā nū— 'jau 'gā ajaupe.

Amanūawama Jejuī 'ga imome'uawet

²⁰ Grego 'gā amū awau judeu 'gā nupi Jerusareg ipe. Janeruwarete 'ga muorypa 'gā awau 'gā nupi maraka pe.

²¹ A'eramū 'gā awau oje'ega Filipe 'ga upe. Pesaita pewara Filipe 'ga. Garireja ywy pe aipoa amunawa Pesaita 'upa. A'eramū grego 'gā 'jau Filipe 'ga upe:

—Oreporesagiwer ore Jejuī 'ga ree, ki Filipe— 'jau 'gā 'ga upe.

²² A'eramū Filipe 'ga Andre 'ga upe ra'ne awau imome'wau. A'eramū Andre 'ga Filipe 'ga rerāwau Jejuī 'ga upe.

—Grego 'gā 'ut amū ene resaka, ki Jejuī— 'jau 'gā 'ga upe.

²³ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je 'ā Jarejuwarete 'ga remimurera. A'eramū nipo anurenure'i je manū re 'gā 'jau kwaiwete jee: “Eteete ma'e 'gā apyraapara 'ga ra'e”, 'jau nipo 'gā jee, je manū resaka— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁴ —Sā'ā juowuu a'ŷja otyeme'emamū ipytune'ema. Majepei tee futat a'ŷja. A'eramū futat ojemoteu otm ire te ipori. A'eramū futat waramū ojeme'yita wa'ŷja pyu. A'eramū te nojemoteei a'ŷja. Nan tee futat je manū re jeremiayuwa 'gā jeme'yi. Je manū re kwaiwetewete ajemogyau namutamutat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁵ —Janeruwarete 'ga remifutara apoare'ema 'gā a'ŷi tyme'ema 'jawe. 'Gā nekoī ekoetei tee. Amanū re awawe'em futat Jarejuwarete 'ga pyri. A'ere Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e apoara 'gā itymipyrera 'jawe. Nokyjei 'gā amanū awi. A'eramū nipo anure 'gā ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū ete rūi futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe oporogytau 'ūina.

²⁶ —Jeremiayuwamū pejejekoweramū ki jeje'ega peenup, jeremifutar imū etee futat mama'e apou. Nan pejemogy je pyri namutat a'jea futat. A'eramū nipo jeremiayuwa 'gā nupe Jeruwarete 'ga 'jau: “Gā esageay jee”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe jee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁷ —Jepy'a'wyt je tekou. Maran te je rekoī, na'ea'uweri je Jarejuwarete 'ga upe. “Je rereko tywerukar awi ape 'gā nupe”, na'ei futari je 'ga upe nū. Nanuaramū futat je ruri ikue. Ijukapyramū futat 'ga je muri ikue. A'eramū nipo 'gā je rerekou tyweaete futat je jukau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁸ Aipo 'e re Jejuī 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Mama'ea eapo ejemuorywukaa 'gā nupe, Kiapi'ni— 'jau 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe.

Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'ga oje'ega mua 'ga upe ywag awi:

—Mama'e mū futat ako je aapo tejemuorywukaa 'gā nupe ko. Anure tāmējē te nipo je iapou'jawi nū— 'jau Ku'jywa 'ga oje'ega mua wa'yra 'ga upe.

²⁹ Aipo renupawe peuwara 'gā amū 'jau ajaupe:

—Kuu. Ma'ja te poromū?

—Aman aunuga nipo aipo kūi— 'jau 'gā ajaupe.

—Naani nū'ū. Ywaḡipewara 'ga amū te nipo aipo oje'ega amut 'ga upe nū'ū— 'jau amumera 'gā ajaupe.

³⁰ A'eramū Jejuī 'ga 'jau ore upe juejue:

—Naje ree rūi 'ga je'egi jee. Pē nee te 'ga je'egetei— 'jau 'ga ore upe imome'wau.

³¹ —'Awamū nipo Jeruwarete 'ga 'i: “Neperowiari jera'yra 'ga. A'eramū pēē pejejekwau jee”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe. A'eramū 'ga 'awamū futat je rerowiare'ema 'gā 'wyriara pājē mateepapa jui— 'jau Jejuī 'ga oree.

³² —'Ypeywar are temono temu'am ire te nipo je tejerowiaarama 'gā murukari tejepyri— 'jau Jejuī 'ga oree.

³³ Aiporamū futat 'ga amanūawama mome'ui oree.

³⁴ A'eramū 'ga je'ega renupara 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Ma'eramū ene poromū 'jau ki 'ei. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa wemimurama 'ga ree rakue: “Namanūi futari Janeruwarete 'ga remimurera 'ga. Namutat 'ga rekoī amanūme'em”, 'jau 'ga 'ā inuga ikwasiaa ka'aran are rakue: Ma'eramū ajee poromū ere oree, aru'e etee ore enee. 'Ypeywar are nipo 'gā je mu'ama, ere poromū nū, aru'e te ore enee a'i kūi. NaJarejuwarete 'ga remimurera rūi tāmējē futat nipo 'ā ene nū'ū?— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe aipo 'ga 'eramū.

³⁵ A'eramū aipo 'gā 'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jarejuwarete 'ga je'eg are pē mu'jawamū nanē je ruri ikue. A'eramū ki pēē jeje'ega rerowiaa pejejepype je rekoramū. Jeje'ega renuparamū pēē pejejemogyau 'arimū wata ma'e 'jawe. Sā'ā ae 'arimū mama'e resaga katu katu. Nan tee futat je Tejuwarete 'ga resaukaa pē nupe. A'ere je anurenure'i je oi pē nui nū. Je o re taetu nipo nepēneapyoa'uweri ee. Ee pejejeapyoe'em ire nipo pēē iseraip ma'e 'jawe pejejemogyau. Iseraip ma'e 'jawe etee nipo pēē pejejemogyau peje'akwaawe'emamū. Ypytunimū iseraip ma'e 'gā mama'e nuesagi. 'Gā seraiwa mama'ea nuesaukari 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁶ —A'eramū ki pēē je rerowiamū pejejepype je rekorauwe pejejeapyoramū jeje'eg are. A'eramū je tejerowiamū pē monou tejemiayuwamū. Aiporamū pēē iserauwe'ema 'gā 'jawe. Mama'ea peesak katu katu pejejemogyau. A'eramū 'arimū wata ma'e 'jawe futat pēē— 'jau Jejuī 'ga 'ūina 'gā nupe.

Nuerowiari futari 'gā 'ga

Aipo 'gā nupe 'e re Jejuī 'ga awau ojepe'au ajemima 'gā nui.

³⁷ Opājē mū Jejuī 'ga 'gā nemiapoe'ema apou'jau'japa agawewi 'gā neape. A'etea 'gā nuerowiari 'ga ajemogyau.

³⁸ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga Isai 'ga ka'arana kwasiari inuga jee rakue. “Ene 'ā Orejararetea. A'ere 'gā nitywi oreje'ega rerowiaara. Ene 'ā pājēreteā agawewi. A'etea 'gā enepājēa nuerowiari futari”, 'jau Isai 'ga ikwasiaa inuga ka'aran are rakue. Aipoa a'jea futat Isai 'ga inuga ikwasiaa ka'aran are rakue. A'eramū a'jea futat Isai 'ga 'eawer imū etee futat poa.

³⁹ Isai 'ga ka'arana kwasiaru'japa 'gā nee wējēmī rakue nū:

⁴⁰ “Janeruwarete 'ga 'gā namueapyoukari ee.

A'eramū 'gā wapyakwafuge'emamū weapyoe'emamū ee.

A'eramũ 'gã a'eramũ opoiriwere'emamũ otywer awi. Jekatu'og ape, 'jawe'em 'gã 'ga upe.

A'eramũ 'ga a'eramũ 'gã katu'oke'ema futat", 'jau Isai 'ga inuga ikwasiaa ka'aran are rakue.

⁴¹ Jejui 'ga rurawam are Isai 'ga ka'arana kwasiaa inuga rakue. Isai 'ga weapyoramũ Jejui 'ga rurawam are. Esageay ma'e 'ga. Kũima'eeteete 'ga 'ea 'ga ikwaapa. A'eramũ 'ga ka'arana kwasiaa inuga 'ga rurawam are rakue.

⁴² A'etea 'gã kwaiwete Jejui 'ga rerowiaa. 'Wyriri'ri 'gã amũ miamũ futat 'ga rerowiaa. A'ere 'gã aipo 'eramũ ewei nojemome'ui ajaupe. Fariseu 'ga wejue "Jejui 'ga rerowiaara 'gã simũ'ẽ jarejatykaaw awi 'jau. A'eramũ futat imũ'emyrera 'gã osou'jape'ema jarejatykaawa pype 'jau", e'i fariseu 'gã ajaupe rakue. A'eramũ 'gã a'eramũ wejue ojemome'wawe'em 'gã nemi-anuwamũ.

⁴³ Ajuowase ako esage are etee 'gã wea'aramũ. Janeruwarete 'ga rowase ako esage are jẽmĩ 'gã wea'are'emamũ.

⁴⁴ A'eramũ Jejui 'ga oje'ega momorayau ojee ajatyka ma'eramũ juejue oree: —Je rerowiaara 'gã je muarera 'ga nanẽ futat werowiat— 'jau Jejui 'ga oree.

⁴⁵ —Araju'jawe etee futat ore. A'eramũ je resakara 'gã nanẽ je muarera 'ga resaka futat— 'jau Jejui 'ga oree.

⁴⁶ —'Awa wyy pe ako je ruri pẽ mueapyoawamũ ai'i. A'eramũ je rerowiaara 'gã weapyoramũ je ree ajemogyau. Naypytunimũ wata ma'e 'jawe rũi 'gã. Ypytunimũ wata ma'e 'gã mama'e tywera nuesagi wape awi. A'ere je rerowiaara 'gã nanarũi. 'Arimũ wata ma'e 'jawe te 'gã. Je 'ã mama'ea aesaukat 'gã nupe. Mama'e are 'gã mueapyou— 'jau Jejui 'ga oree.

⁴⁷ —'Gã amũ nipo jeje'ega renupa ekoete akou. A'ere nipo 'gã nuerowiari jeje'ega. A'etea nipo je "nepẽa'wyrĩ pẽẽ Jarejuwarete 'ga upe", na'ea'uwerrĩ 'gã nupe. Naaipo 'gã nupe 'jaramũ rũi je ruri. Petywer awi pẽ katu'okawamũ te je ruri 'awa wyy pe ikue— 'jau Jejui 'ga oree.

⁴⁸ —Pẽẽ mũ nipo jeje'ega rerowiare'ema 'eramũ naje rũi areko tywet pẽẽ. Janeruwarete 'ga te nipo wowase pẽ majatykaawa 'ara upe iwaẽmamũ e'i pẽ nupe: "Neperowiari Jera'yraarete 'ga je'ega rakue. A'eramũ je pẽ nerekou tyweaete", e'i nipo 'ga pẽ nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

⁴⁹ —Najetee rũi te 'ã ojot ikue. Jeruwarete 'ga te je mut pẽ mu'jaukaa jee ikue. 'Ga 'eawer imũ etee futat je tekou teje'ega pẽ nupe, 'ga je'ega mome'wau.

⁵⁰ 'Ga je'ega renuparamũ 'gã jemogyi namutat. 'Au amanũ re 'gã awau oferapa ywag ipe Ku'jywa 'ga pyri amanũ'u'jape'ema. A'eramũ futat 'gã awau ajemogyau peu. A'ea te je 'ã akwaap. A'eramũ je a'eu etee futat imome'wau pẽ nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

13

Wemimu'e 'gã py pireitawet

¹ Maraka apoawa upe iwaẽm ja'wyja'wyräuwe Jejui 'ga 'jau ojeupe: "Awamũ iwaẽmi 'gã maraka apoawa upe, Egitu wyy awi oypyfera 'gã nenũ'ẽawer are wea'awa maraka upe. A'eramũ 'awamũ futat owaẽma ja'wyja'wy je manũawa upe. Temanũ re nipo je oi tejewya ywag ipe Tejuwa 'ga pyri nũ", 'jau Jejui 'ga akou ojeupe etee futat.

Wemiayuwamũ 'ga oporomutamũ ore ree ikue. Amanũ enunewe 'ga mama'e apou oree, ore ree oporomutaawa resaukaawamũ ikue.

² Jejui 'ga 'ũina ojemi'waa ore pyri, wemimu'eramũ. A'eramũ mama'eukwaawa 'wyrĩara Judas 'ga mu'akwaawukare'ema 'ga mogou.

A'eramũ 'ga 'jau ojeupe: “Oo pa je Jejui 'ga monou mainana 'gã po pe kwy”, 'jau 'ga ojeupe.

³ Ojemí'waaw ipe Jejui 'ga 'jau ojeupe: “Ku'jywa 'ga opãjêa amut jee. A'eramũ je pãjêreteramũ tekou”, 'jau 'ga ojeupe 'ũina. “Ku'jywa 'ga wi futat te ako je ruri ikue. A'eramũ je 'awamũ tewau tejewya 'ga pyri nũ”, 'jau 'ga 'ũina ojeupe. “A'ere je teo enune 'gã mu'e'i mama'e mũ ree”, 'jau 'ga ojeupe 'ũina.

⁴ A'ere Jejui 'ga afu'ama weteyrũ mosoka ojewi. A'ere 'ga ae piryypawa pyyka ojeku'afaa ipyu.

⁵ A'ere 'ga 'y reko'woka y'asiga pype. A'ere 'ga orepý pipeita. Orepý pipei re 'ga imukaga ae piryypawa pyu, aku'au imamanipyreera pyu.

⁶ Ore mũ py pipei re 'ga ajepeja 'ga py pipeita nũ. A'ere ajepeja mũ nũ. A'ere ajepeja mũ nũ. Awau owaêma Simão Pedro 'ga upe:

—Ere epy mua. Sipirei enepya 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

A'ere Pedro 'ga 'i etee 'ga upe:

—Kuu. Naani nũ'ũ. Najeremiayuwa rũi te 'ã ene. A'eramũ ene jepý pipeitarũ'em— 'jau etee Pedro 'ga 'ga upe.

⁷ A'eramũ Jejui 'ga 'jau Pedro 'ga upe:

—Awamũ nenereapyoi futari jeremiapo are. Anure te nipo enereapyo ee— 'jau Jejui 'ga Pedro 'gã upe.

⁸ —Naani futari. Nerepirei futari jepya— 'jau etee Pedro 'ga 'ga upe.

—Naani. Je enepý pipeite'emamũ ene najeremiayuwa rũi ereko— 'jau Jejui 'ga Pedro 'ga upe.

⁹ A'eramũ aipo ojeupe 'ga 'erauwe Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Jepya etee kasi ajee erepirei ne nũ. Jepoa we futar iki ajee epirei 'ũ, jeakaga 'jau a'i kũi— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe.

¹⁰ —Naani. Sã'ã ojauk ma'e 'gã piky'ae'ema. 'Gã pya etee 'ã oky'aramũ. A'eramũ 'ã 'gã opya etee ipireita. Nan tee futat petywera Janeruwarete 'ga imoiri pẽ nui. A'eramũ pẽe ipiky'ae'ema 'jawewaramũ 'ga upe. Pẽe mũ te ajee 'ã nepẽpouriweri pejetywer awi rai'i. A'eramũ Janeruwarete 'ga nanẽ imoire'ema 'ga wi. Aipo 'ga ipiky'a ma'e 'jawe ako ojekatu'oge'ema futat— 'jau Jejui 'ga upe.

¹¹ Jejui 'ga Judas 'ga kwaapa ojee. “Ga futat nipo je mono kũima'e tywera 'gã po pe” 'ea 'ga ikwaapa. A'eramũ 'ga poromũ 'jau oree: “Pẽe mũ nipo ipiky'a ma'e 'jawe futat”, 'jau 'ga oree.

¹² Orepý pipeipaw ire 'ga afu'ama waity munepa nũ. A'ere 'ga wapyka. Wapyg ire 'ga oje'ega oree:

—Nepẽneapyoi futari jeremiapofer are.

¹³ A'eramũ je pẽ mueapyo ee. “Ga jane mu'jara”, pe'je 'ã jee jepi. “Ga Janejararetea”, 'jau 'ã pẽe. A'jea futat pe'je. Namutat je reko'i pẽ nupe.

¹⁴ Je te 'ã pẽ mu'jara. Je futat pẽjararetea. A'etea ako je pẽpy pipeita ko, pẽnemiayuwa 'jawe ko. Mama'ea je 'ã aapo pẽ nupe. A'eramũ ki pẽe nan tee futat mama'e apou pejejaupe je 'jawe— 'jau Jejui 'ga upe.

¹⁵ —Pẽpy ako je apirei pẽ mu'jawamũ pejejaupe mama'e apo are ko. “Je 'ã kũima'eteetea. A'eramũ je mama'e apowarũ'em pẽ nupe”, pe'je kasi pejejaupe ne. Je 'jawe futar iki mama'ea peapo pejejaupe pejejopoa— 'jau 'ga oree, orepý pipei re.

¹⁶ —A'jea futat je 'i. 'Wyriara 'gã kũima'eteetea. 'Ga remiayuwa 'gã o'wyriara nuapyaawi. Moranuwa reroara 'ga nanẽ nuapyaawi omonoara 'ga. A'eramũ je 'wyriara 'jawe futat pẽ nupe. Jeremiayuwa futat pẽe. A'eramũ pẽe je 'jawe futat mama'e apou 'awamũ.

17 'Awamū pekwaap. A'eramū pēē je'eawer imū etee futat mama'e apou. "Pejopoar iki mama'e apo are", je'eawer imū mama'e aporamū nipo pēē pejeku'iramū pejejemogyau— 'jau 'ga oree ore mu'jau.

18 —A'ere je napē nupe juejue rūi je 'i. Akwaap je pēē. Tejemimu'eramū je pē mū'ēi. Pēē mū futat nipo kūima'e tywera 'gā po pe je monou. Ymā we te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiari inuga je ree rakue. "Je pyri ojemi'wat ma'e 'ga amū nipo je juka are ifuwet", 'jau 'ga 'ā ikwasiaa inuga ka'aran are rakue. A'ferupi tee nipo pēē mū je monou 'gā po pe.

19 A'eramū je tejukae'emauwe aipo mome'wau pē nupe. A'eramū pēē je'eawer imū etee ijeapo re je'eawera rerowiaa. A'eramū nipo pēē 'jau jee: "A'jea futat. Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga ra'e", 'jau nipo pēē jee— 'jau 'ga oree.

20 —A'jea futat je 'i jeremimokwasi'o 'gā nereko esageramū 'gā je nanē je rereko esage ajemogyau nū. Je rereko esageara 'gā je muarera 'ga nanē erekou esage ajemogyau nū— 'jau 'ga oree.

*Ae a'wyre'ema upe 'ga monoara 'ga
(Mateu 26.20-25; Maku 14.17-21; Luka 22.21-23)*

21 Aipo 'e re Jejuī 'ga u'arasigeteteramū. A'eramū 'ga 'jau oree:

—A'jea futat je 'i. A'jea futat nipo pēē mū je mono pejepe je ree iporomutare'ema 'gā nupe je jukaukaa— 'jau 'ga oree.

22 A'eramū ore arajemogymogyau etee aramā'jāu arajuee.

—Awŷja upe sipo 'ga 'i poromū?— 'jau ore arajemogyau.

23 A'eramū je te'ŷina 'ga pyri katu katu teapyka, 'ga jekoty'aawaretea je.

24 A'eramū Simāo Pedro 'ga ojepoetyka jee.

—“Awŷja upe te ere poromū?” ere 'ga upe— 'jau 'ga jee ojepoetyka.

25 A'eramū je tejeupe Pedro 'ga 'eramū tejua 'ga rerowyka katu katu.

—Awŷja upe te ere poromū, ki Ku'jyp?— 'jau je 'ga upe.

26 A'eramū Jejuī 'ga 'jau:

—Peesag iki je mani'oko'o'i akŷma monoa 'ga po pe— 'jau 'ga jee aipo ojeupe je 'eramū.

'Ga mani'oko'o'i pyyka imuakŷma tyfera pype. A'ere 'ga imonou Judas 'ga po pe. Simāo Iskariote 'ga ra'yra 'ga poromū.

27 Mani'oko'o'ia 'ga po pe imono ypyrauwe mama'eukwaawa 'wyrriara 'ua osou 'ga pype. A'erauwe Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere ewau ejemiaporama apou tāmējē kamēšete— 'jau 'ga 'ga upe.

28 A'ere ore 'ga pyri ojemi'wat ma'eferamū norereapyoi 'ga je'eg are.

—Ma'eramū sipo 'ga aipo 'jau 'ga upe 'wei?— 'jau ore arajaupe.

29 —Mama'e mū mua nipo kwe 'ga 'ga monoi kūi. Ikaræmāe'ema 'gā nupe ka'aranūū monou nipo kwe 'ga 'ga monoi kūi— 'jau etee ore arajaupe. “'Ga futat nā'ā ka'aranūū yrū rerekwara re'ā”, 'jau ore. A'eramū ore poromū 'jau “mama'e mū nipo 'ga oo imua”, 'jau ore ee orojeapyoe'ema rerekou.

30 Jejuī 'ga wi mani'oko'o'i pyyka ypy we Judas 'ga afu'ama awau uēma ore wi. Awau 'ga oporogytau mainana 'wyrriara upe, 'gā nupe Jejuī 'ga mono are. Ypytunimū futat 'ga awau ore wi.

*Pedro 'ga momoranupawet
(Mateu 26.31-35; Maku 14.27-31; Luka 22.31-34)*

31-32 Judas 'ga ēm ire Jejuī 'ga 'jau oree:

—Je pēneki'yaretea. 'Awamū futat nipo je manūi. Anurenure'i nipo pēē je manū re Jeruwarete 'ga pājē resaka. Jepājēa nanē nipo pēē esaka nū.

A'eramū nipo pēē aipo resag ire 'jau oreē: “Pēē te 'ā pājēreteā. Pēnesage 'ā oreē”, 'jau nipo pēē oreē orepājē resag ire, ore muorypa— 'jau Jejuī 'ga oreē.

³³—Kunumimet. Nakoa'uweri je namutat pē pype. Ko'iko'i ete je oi pē nui. Je o re nipo pēē pejewau je rekaa numiamū. A'ere nipo “nepeoa'uweri je waw ipe”, 'jau ako je judeu 'gā 'wyrīa'ri 'gā nupe ikue. A'ere je 'awamū pē nupe nanē je 'i aipo 'jau nū— 'jau Jejuī 'ga oreē.

³⁴—A'eramū je mama'e yau mū mome'wau pē nupe. Jeporomutat te je 'ā pē nee kwaiwete. A'eramū ki pēē nanē pejeporomutaramū pejejuē. Pejejuerekou esage ki je 'jawe.

³⁵ A'eramū pejejuereko esage resakara 'gā 'jau pē nupe: “Jejuī 'ga remiyuwa 'gā futat. A'eramū 'gā oporomutaramū ajuee 'ga 'jawe. A'jea futat 'gā 'ga remiyuwa ra'e”, 'jau nipo 'gā pē nesaka— 'jau Jejuī 'ga oreē.

³⁶ Aipo 'ga 'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Ma'ape ene ewau poromū, ki Ku'jyp?— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Nereo'a'uweri je rupi 'awamū. Anure te nipo ereo je rewiri— 'jau etee 'ga 'ga upe.

³⁷—Ma'eramū je tewawe'em ene rupi ki 'ei? Ene reewe futat je manūi tewau kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

³⁸ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe nū:

—“Ene reewe futat je oi temanūmū”, 'jau ene kūi. A'ere je te a'jea futat je 'i enee kūi. 'Awa ypytuna rupi futat nipo ene'me 'gā nupe muapyt, je kwakupa nipo 'gā nupe wyrasokwē je'eg enunewe kūi— 'jau Jejuī 'ga Pedro 'ga upe.

14

Janeruwarete 'ga rupap

¹ Jejuī 'ga 'jau wemimu'eramū oreē ikue:

—Pē'arasig kasi ne. Pejepy'a'wre'emamū nanē pejejemogyau nū. Jarejuwarete 'ga ree etee pejejemogypyka pejejemogyau. Je ree nanē pejejemogypyka pejejemogyau nū.

² Jeruwarete 'ga rupaw ipe kwaiwete 'oga. A'eramū je pēnupawa mogatyrūmū tewau. Aipo tywe'em ire amunipo 'ā je aipo na'ea'uweri pē nupe.

³ Pēnupawa mogatyrūmaw ire nipo je tejua pē nupe, pē nerawau peu tejepyri pē mogyau.

⁴ Pekwaap futat 'ā je wawa piara— 'jau Jejuī 'ga oreē ikue.

⁵ A'eramū Tome 'ga 'jau 'ga upe:

—Norokwaawi ore ene wawa, ki Ku'jyp. Maran sipo ore ene wawa piara kwaawi?— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

⁶ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Je futat 'ā pe 'jawewara. Je rupi etee te peo Jeruwarete 'ga pyri. Je 'ā mama'e a'jea etee omome'u. Je futat ae mogyara. Je futat omonoukat pēē imogyau Jarejuwarete 'ga pyri, a'e je 'ā pē nupe jepi.

⁷ Je kwaaw ire Jeruwarete 'ga nanē pekwaap nū. 'Awamū 'ā pekwaap 'ga futat. A'eramū nipo pēē 'ga resaka futat— 'jau Jejuī 'ga oreē ikue.

⁸ A'eramū Filipe 'ga 'jau 'ga upe:

—Eesaukat Jarejuwarete 'ga oreē, ki Ku'jyp. 'Ga resag ire torerekōēai arajemogyau 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

⁹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Naje kwaawi we nipo apē ki sa? Ymā agawewi te 'ā je rekoī pē pype a'i kūi? Je resakara 'gā Jeruwarete 'ga nanē wesak futat nū kūi. Ma'eramū ene poromū “Jarejuwarete 'ga eesaukat oreē”, 'jau jee 'ū?

10 Jeruwarete 'ga je 'jawe futat kūi. Je nanē 'ga 'jawe futat kūi. Majepei teewara 'jawe futat ore rekoi kūi. Nererowiari nipo aipoa ki sa?— 'jau Jejui 'ga Filipe 'ga upe.

A'eramū 'ga 'jau oree:

—Nateje'ega etee rūi je amome'u pē nupe 'agamū. Tejuwarete 'ga je'ega te je amome'u pē nupe kūi. Opājē mū futat 'ga mama'e apoukari jee.

11 Je rerowiat pejepe. Je futat ako Tejuwarete 'ga pir are. 'Ga nanē akou jepir are nū. Aipoa ki perowiat. Jeje'ega rerowiare'ema ki jeremiapofer are je rerowiat pejepe.

12 A'jea futat je 'i. Je rerowiaara 'gā nipo mama'e apou je 'jawe etee futat. Tejuwarete 'ga pyri je oi 'awamū. A'eramū nipo je rerowiaara 'gā mama'e apou je apyraapa— 'jau Jejui 'ga oree.

13 —A'eramū pēē je rerowiaaramū je renūina “mama'ea eapo oree”, 'jau ki pēē jee. A'eramū je pē nemienūja apou pē nupe tejer imū pēē enūi re. A'eramū pēē mama'ea pejejeupe je iapo re Jarejuwarete 'ga muorypa, pejejeupe iapoawer are.

14 A'jea futat je'ea. “Mama'ea eapo oree”, tejer imū tejeupe pēē 'eramū je iapoi futari pē nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

Janeruwarete 'ga 'Agesage

15 —Je ree pejeporomutar ire nipo pēē jeje'ega renupa.

16 A'eramū je teje'ega renuw ire 'jau Tejuwarete 'ga upe: “E'agesagea emono je rerowiaara 'gā nupe 'gā poaawamū je 'gā poawera 'jawe”, 'jau nipo je 'ga upe. “Namutar iki E'agesagea emogo 'gā pype imoire'ema futat 'gā nui”, 'jau nipo je 'ga upe.

17 'Ga 'Agesagea mama'e a'je are etee futat pē mueapyo Jarejuwarete 'ga ree. Je rerowiare'ema 'gā 'ga 'Agesage kwaape'ema futat. A'eramū 'ga 'gā nupe U'agesage monowe'em futat. A'ere 'ā pēē 'ga 'Agesagea pekwaap. Pē pyri futat 'ga 'Agesagea rekoi. A'eramū anurenure'i futat akou pē pype, pēnerekwaramū. Janeruwarete 'ga 'Agesagea akou je rerowiaaramū pē pype— 'jau 'ga oree.

18 A'eramū Jejui 'ga 'jau nū:

—Anure nipo je ruri tejewya pē nupe nū. Naetyga'uweri je pēē imogyau— 'jau 'ga oree.

19 —Anurenure'i nipo je rerowiare'ema 'gā naje resagu'jawi. A'ere pēē je resagu'jap futat pejepe. Temanū re miamū je ferawi etee nū. A'eramū nipo je pē mogyau teje'jawe etee futat.

20 Pē nupe 'ga 'Agesage rur ire pē mueapyou Jeruwa 'ga ree, je ree 'jau. “Uwarete 'ga pyri 'ga rekoi. Jane pyri nanē 'ga rekoi futari nū” 'e are pē mueapyoukaa. “Ga pyri nanē ore rekoi nū” 'e are nanē pē mueapyoukaa nū— 'jau 'ga oree ikue.

21 —A'eramū ki pēē jeje'ega renupa katu pejejemogyau. Jeje'ega renup katuara 'gā iporomutat futat je ree. Aipo 'gā nee Jeruwarete 'ga poromutaramū futat. Je nanē 'gā nee teporomutaramū nū. 'Gā nupe je jekwaawukari futat— 'jau 'ga oree ikue.

22 A'eramū Judas 'ga oporonupa ee 'ga upe. NaJudas Iskariote 'ga rūi. Ajepeja 'ga Judas 'ga te oporonup ee 'ga upe:

—Ma'eramū ene ejekwaawukaa ore upe etee 'ū? Ma'eramū sipo ene ejekwaawukare'ema ejerowiare'ema 'gā nupe?— 'jau Judas 'ga oporonupa ee 'ga upe.

23 A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Je ree iporomutat ma'e 'gā jeje'ega wenup futat. A'eramū Jeruwarete 'ga oporomutaramū aipo 'gā nee. Tejuwarete 'ga retee futat je rekoi 'gā nupe.

²⁴ Je ree iporomutare'ema 'gā jeje'ega nuerowiari futari. Nateje'ega rūi te 'ā je amome'u pē nupe. Tejuwarete 'ga je'ega te je 'ā amome'u, temuarera 'ga je'ega etee futat— 'jau 'ga 'ga upe ikue.

²⁵ —Pē pype tekou je 'ā a'e mome'wau pē nupe.

²⁶ Anure nipo 'ga U'agesage muri jerekwawer ipe pē poaawamū, pē mu'jau mama'e a'je are, pē muea'aa je'eawer are— 'jau Jejuī 'ga oree.

²⁷ —Je 'ā jepy'ata'wa futat. A'eramū je teje'jawe etee futat pē mogyau pē mopy'ata'wau. Je rerowiare'ema 'gā nojomopy'ata'wai futari. A'ere je naranūi. Je te a'jea futat pē mopy'ata'waara. A'eramū ki pēē pejepy'ata'waramū pejemoggyau je ree. Pekiye kasi mama'e awi ne— 'jau Jejuī 'ga oree.

²⁸ —“Awamū je oi pē nui. A'ere anure je ruri nū”, a'e je ako pē nupe ko. A'ea peenup je'eawera. Je ree iporomutat ma'eramū nipo pēku'i pejemoggyau je o re je ree. Tejuwarete 'ga pyri je oi. 'Ga 'ā je apyraapararete futat. A'eramū nipo pēē pejeku'iramū je o are— 'jau Jejuī 'ga oree.

²⁹ —Teoa je amome'u pē nupe 'awamū. A'eramū pēē je o re jeje'ega rerowiaa.

³⁰ Amogytaaiw etee je pēē na'ne. Je rerowiare'ema 'gā 'wyriara 'ut ja'wyja'wyjee. A'ere nuapoukara'uweri mama'ea jee.

³¹ Tejuwarete 'ga 'eawer imū etee futat je mama'e apoi tekou. A'ere je rerowiare'ema 'gā anure 'gā neapyoramū Jeruwarete 'ga ree jeporomutar are— 'jau 'ga oree.

Aipo 'epaw ire 'ga 'jau oree:

—Pe'je iruukwe 'aw awi. Soo 'jau— 'jau 'ga oree wemimu'eramū.

A'eramū futat ore arawau aipo awi.

15

Uwa 'ywarete 'jawewat

¹ A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau oree, ore mu'jawamū:

—Je 'ā uwa 'ywarete 'jawe. A'eramū pēē je rerowiaaramū akā 'jawe. A'eramū Jeruwarete 'ga uwa 'ywa jara 'jawe.

² Sā'ā uwa 'ywa tymara 'gā. I'aawa rupi 'gā awau esaka. A'ere amumera akā ni'ai. Amume'ria etee u'a'iramū. A'eramū ijara 'ga i'ae'ema akā monoka jui. I'a'i ma'ea etee 'ga imogatyrumū imogyau. A'ere imogatyrumyryera akā u'aramū kwaiwete. Nan tee futat nipo je rerowiaara 'gā. Jeje'ega renupare'ema 'gā akā'ae'ema 'jawe. “Je te 'ā Jejuī 'ga remiyuwaretea”, 'jau nipo 'gā numiamū. A'ere nipo 'gā nuapoi Jeruwarete 'ga remifutar imū mama'ea. Nuenuwi 'gā 'ga je'ega. A'e 'gā 'ga ope'a je wi imonou muku. Amumera 'gā te nipo ajee akā mogatyrumyryera 'jawe. A'e 'gā a'jea futat Jeruwarete 'ga amu'akwaap 'gā mama'e tywera apoe'em are 'gā mogyau. Aipo 'gā akā mogatyrumyryera 'jawe i'a kwaiwete ma'e 'jawe ajemogyjee. 'Gā a'jea futat 'ga remifutar imū etee mama'e wapo ajemogyau.

³ A'ere 'ga ako pē mogatyrūi ko. Jeje'ega a'jea futat peenup katu katu. A'eramū 'ga ako pē katu'oka ko— 'jau 'ga oree.

⁴ —Sā'ā akāa o'yw are u'ama etee i'aa. O'yw awi akā open ire ni'au'jawi. Nan tee futat jepir are ajemogy ma'eramū etee Jeruwarete 'ga remifutar imū mama'ea peapo pejemoggyau. A'eramū je pē nerekou tejeape futat— 'jau 'ga oree.

5 —Je uwa 'ywarete 'jawe futat. Pěẽ akã 'jawe. Jepir are pejejemogyau. Je tekou pẽ nee 'jau. A'eramũ je pẽ poaa mama'e apou Jarejuwarete 'ga remifutar imũ. Pejepoare'emamũ nepeapoa'uweri mama'ea— 'jau 'ga oree.

6 —Sã'ã uwa 'ywa jara 'ga akã ypiwera monoga imonoa iapya jui. Nan tee futat Jeruwarete 'ga jepir areware'ema 'gã monoi muku je wi.

7 Je ree ajemogy ma'eramũ pẽẽ jeje'ega renuparamũ futat. A'eramũ Jeruwarete 'ga “mama'e mũ eapo jee”, ojeupe 'eramũ iapou futat pẽ nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

8 —Jeruwarete 'ga remifutar imũ pejejemogy re pẽẽ mama'e apou 'ga 'eawer imũ etee. A'eramũ pẽ nesakara 'gã 'jau pẽ nupe: “Janerwarete 'ga 'ã esageay”, 'jau nipo 'gã pẽ nupe pẽ nesag ire. “Gã 'ã a'jea futat Jejui 'ga remiayuwã”, 'jau nipo 'gã pẽ nesag ire— 'jau 'ga oree ikue.

9 —Jeruwarete 'ga iporomutat je ree. A'eramũ je nan tee futat teporomutaramũ pẽ nee. A'eramũ ki pẽẽ jeje'ega renuparamũ jeje'ega anupa ywyapi pejejemogyau. A'eramũ je taetu teporomutaramũ pẽ nee.

10 Sã'ã je Tejuwarete 'ga je'ega renup katu katua je rekoa. A'eramũ 'ga a'eramũ oporomutaramũ a'jea futat je ree. Nan tee futar iki jeje'ega peenup pejejemogyau. A'eramũ te jeporomutaramũ pẽ nee pejemogyaramũ— 'jau 'ga oree.

11 —Aipoa je amome'u pẽ nupe pẽ muekõẽãinawamũ. Je 'ã ekõẽãi ma'eramũ. A'eramũ je teje'jawe pẽnekõẽãja futaa.

12 Jeporomutat je pẽ nee. A'eramũ je tejejukau esage pẽ nee. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Pẽporomutar iki pejejuee. Pejejuka esage ki pejejuee, je 'jawe futat— 'jau 'ga oree ikue.

13 —Ojekoty'aaw are iporomutat ma'e 'gã amanũmũ ojekoty'aawa 'gã nekwawer ipe. Nitywi 'ga amũ aipo 'ga apyraapara 'gã, ojekoty'aaw are iporomutara apyraapara 'gã.

14 Jeje'ega renuw ire pejejemogyau jejekoty'aawamũ.

15 —Naje upe oporowyky ma'e rũi pẽẽ. Jejekoty'aawa te pẽẽ. I'wyriat ma'e 'gã o'wyriara porowykyrama nokwaawi. Mama'e eapo amũ 'eramũ etee te 'gã o'wyriara porowyky apoi. A'eramũ pẽẽ 'awamũ pejejemogyau jejekoty'aawamũ. A'eramũ je tejeupe Tejuwarete 'ga remimome'u mome'waupap pẽ nupe.

16 Napẽẽ nũi ako je pyyrũ pejepe ikue. Je te apyyrũ pẽẽ kwe pe imonopyramũ mama'e esage apoukaawamũ Jarejuwarete 'ga remifutar imũ. Aipoa pẽnemiapoa nateepawa'uweri futari. Nanuaramũ Jeruwarete 'ga mama'e muri futari pẽ nupe jeje'eg imũ ojeupe mama'e renũi re.

17 Ma'eramũ 'ã je 'i poromũ pẽ nupe. Pẽporomutar iki pejejuee pejejemogyau, je 'i pẽ nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

'Ga rerowiaara 'gã nee iporomutare'ema 'gã

18 —Je rerowiare'ema 'gã pejejee iporomutare'emamũ ki pẽnẽa'at je ree. Je ree ra'ne te 'ã 'gã niporomutari.

19 Oje'jawe pejejemogy re amunipo 'ã 'gã poromutaramũ pẽ nee. A'ere 'ã na'gã 'jawe rũi tãmẽjẽ tepejemogy. Je 'ã amũ'ẽ pẽẽ 'gã nũi pẽ mogyau tejemiayuwamũ. A'eramũ 'gã oporomutare'emamũ pẽ nee pejemogyaramũ— 'jau Jejui 'ga oree.

20 —Je'eawer are ki pẽnẽa'at, “I'wyriat ma'e 'gã o'wyriara nuapyraawa'uweri” 'e are. A'eramũ 'gã je rereko tywer ire pẽẽ nanẽ pẽ nerekou tyweaete futat nũi. Jeje'eg are wapyaka re ki 'gã peje'eg are nanẽ tuapyaka nũi.

²¹ Pēē 'ā je rerowiaara. A'eramū 'gā pē nerekou tyweaete. Je muarera 'ga 'gā nokwaawi. A'eramū 'gā a'eramū pē nerekou tyweaete futat— 'jau Jejuī 'ga oree.

²² —Au ako tejua 'gā mu'jau Tejuwarete 'ga je'eg are ai'i nū. Je amu'e'em ire taetu amunipo 'ā 'gā 'jau: “Norokwaawi ore Jarejuwarete 'ga porogytaa. A'eramū ore orotywera kwaape'ema nanē nū”, 'jau amunipo 'ā 'gā. A'ere 'gā 'ga porogyta kwaawi futari. A'eramū 'gā o'mearū'e'emamū 'ga upe.

²³ Je ree iporomutare'ema 'gā Jeruwarete 'ga ree nanē niporomutari nū.

²⁴ 'Gā nemiapoe'ema ako je iapou'jau'japa agawewi 'gā neape ai'i. Nitywi 'ga amū aipo apou je 'jawe. Aipo resage'em ire amunipo 'ā 'gā 'iarū “Naruesagi ore Jejuī 'ga remiapofera. A'eramū ore 'ga rerowiare'ema” e'iarū amunipo 'ā 'gā jee. A'ere ako 'gā esagi agawewi futat ai'i. Je ree 'gā poromutare'em tee ate. Jeruwarete 'ga ree nanē nanuara 'gā niporomutari nū— 'jau Jejuī 'ga oree.

²⁵ —Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiaa je ree rakue: “Naapoi agawewi je mama'e tywera. A'etea je ree 'gā poromutare'em tee ate”, 'jau 'ga amū inuga ikwasiaa rakue. Aipoa 'gā ikwasiaa inuga je ree rakue— 'jau 'ga oree.

²⁶ —Tejuwarete 'ga pyri tewaēm ire ta'e 'ga upe 'jau: “E'agesagea emono je rerowiaara 'gā nupe”, ta'e Tejuwarete 'ga upe 'jau. A'eramū nipo 'ga imua pē nupe je ree pē mu'jawamū. Mama'e a'je arē etee te 'ga pē mu'ei.

²⁷ A'eramū pēē je mome'wau 'gā nupe. Pejejepype je reko ypyrauwe ako pejeatau pejejemogyau je rewiri jeje'ēga renupa ai'i. A'eramū pēē 'awamū pēē nanē 'gā mu'jau je ree nū— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

16

¹ A'ere Jejuī 'ga oporogytau oree nū:

—Aipoa je amome'u pē nupe tejerowiar awi pē momigukaawe'emamū.

² Anure nipo je rerowiare'ema 'gā pē mū'ēi janejatykaaw awi. “Jejuī 'ga rerowiaara pēē. A'eramū pēē pejewau peje'jāu ore wī”, 'jau nipo 'gā pē nupe. Pēē mū juka re nipo 'gā 'jau ajaupe: “Jarejuwarete 'ga remifutar imū jane 'gā apisi”, 'jau futatee nipo 'gā ajemogyau.

³ Jeruwarete 'ga nipo 'gā ikwaape'ema agawewi. Je nanē nipo 'gā je kwaape'ema nū. A'eramū nipo 'gā pē nerekou tyweaete.

⁴ A'eramū je 'awamū 'gā nemiaporama mome'wau pē nupe. A'eramū pēē anure 'gā iaporamū pejejea'aramū je'eawer are. “Omōme'u tāmējē ako Jejuī 'ga janee ikue”, 'jau nipo pēē— 'jau 'ga oree.

Janeruwarete 'ga 'Agesage

—Pē pype tekou ako je aipo mome'wawa'ne'em pē nupe ai'i.

⁵ A'ere je 'awamū je oi pē nui. Temuarera 'ga pyri je oi tejewya nū. A'e are ako je pē mu'ei ko. A'etea 'ā pēē mū “Ma'ape te ereo?” 'jawe'em jee.

⁶ Peje'arasigamū etee 'ā aipo pejejeupe je 'eramū.

⁷ A'ere a'jea futat aipo je'ea. Je oe'em ire amunipo 'ā pē poara 'ga nura'uweri pē nupe. Teo re te je 'ga 'Agesage muri pē nupe pē pōaawamū. A'eramū pēē pejeku'iramū je o are.

⁸ 'Ga 'Agesagea 'ut ywy pewara 'gā mueapyou 'gā tywer are. Mama'e a'je are 'gā mueapyou 'ua. “Pētywer are Ku'jywa 'ga pē nereko tyweri” 'e are 'gā mueapyoawamū 'ga U'agesage muri pē nupe— 'jau Jejuī 'ga oree.

⁹ —Je rerowiare'ema 'gā naepoyi “Jejuī 'ga rerowiare'emamū ae ia'wyre'emamū juejue ae jemogyi Ku'jywa 'ga upe” 'e are weapyoe'emamū. Aipo are te 'ga 'Agesagea 'gā mu'akwaawi.

10 Mama'e esage are nanē 'ga 'Agesagea 'gā mueapyou nū. Je 'ā mama'e esagea etee iapou. A'eramū je tewau Tejuwarete 'ga pyri. Naje resagu'jawi pejepe.

11 Ku'jywa 'ga ajuereko tywerete are nanē 'gā mueapyou. Mama'eukwaawa 'wryiara upe Ku'jywa 'ga 'i ikue: “Anure nipo ereo tata pe”, 'jau 'ga mama'eukwaawa 'wryiara upe ikue. Je rerowiare'ema 'gā mama'eukwaawa 'wryiara remiayufa futat. A'eramū nipo 'gā awau tata pe o'wryiara rupiwewe futat— 'jau Jejui 'ga oree.

12 —A'ere kwaiwete je pē nupe je remimome'urama. A'ere 'awamū nepēneapyoui we ee. A'eramū je imome'wawe'em pē nupe.

13 'Ur ire te nipo Ku'jywa 'ga 'Agesagea pē mu'ei mama'e a'je are etee te. 'Ga je kwaawukari pē nupe. Naoje'eg imū rūi 'ga pē mu'ei. Wemieniuwer are te 'ga pē mu'ei. Ijeaporam are nanē 'ga pē mu'ei nū.

14 Jeruwarete 'ga 'Agesagea jeje'ega renuw ire 'ga pē mu'ei ee. A'eramū te nipo pēneapyou je ree. “Jejui 'ga esage” pē mu'eukaa pejejaupe.

15 Tejuwarete 'ga 'jawe futat jerea'aramū mama'e are. A'eramū je 'jau pē nupe: Ku'jywa 'ga 'Agesagea nipo pē mu'e je'eawer are, enuw ire, a'e je 'ā pē nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

“Tejuwarete 'ga pyri je oi” 'ga 'eawet

16 —Anurenure'i nipo pēē je resake'ema pejejemogyau. Anure tāmējē te nipo je resagu'jap pejepe nū— 'jau 'ga oree.

17 Aipo orojeupe 'ga 'eramū ore 'jau arajaupe:

—Ma'eramū te 'ga 'i poromū janee? “Anurenure'i nipo naje resagu'jawi pejepe. Anure tāmējē te nipo je resak pejepe nū”, e'i 'ga 'ā janee. “Tejuwarete 'ga pyri je oi, tejewya nū. A'eramū pēē a'eramū je resagu'jape'ema”, e'i 'ga 'ā janee. Ma'eramū 'ga poromū 'jau nū'ū?— 'jau ore arajaupe.

18 —Maranime sipo anurenure'ia? Maranime sipo anurea? Janereapyoui jane 'ga porogyta are nū'ū— 'jau ore arajaupe.

19 Jejui 'ga aipo arajaupe 'e kwaapa 'ūina. “Iporonuwivet 'gā je'e are”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau oree:

—“Anurenure'i nipo pēē je resake'ema. Anure tāmējē te nipo je resagu'jap pejepe”, a'e ako je pē nupe ko kūi. A'e are nipo nepēneapyoui?— 'jau 'ga oree.

20 —A'jea futat je 'i. Anure nipo pēē je rapirūmū je manū re. Je manū re nipo pē'arasig je ree. Je rerowiare'ema 'gā te nipo ajee iku'i etee ajemogyau je manūnamū. Pēē te nipo ajee pē'arasigaip je ree. A'ere nipo anure pejeku'iramū nū.

21 Sā'ā kūjāa wa'ray reru'arasiga ojewi wa'yra rayramū. A'ere 'ā ojewi wa'yra 'ar ire aku'iramū nū. Wea'aru'jawe'emamū 'ā wa'yra rayfer are. Aku'iramū etee 'ā wa'yra are nū.

22 Nan tee futat nipo pēē 'awamū peje'arasigamū pejejemogyau. A'ere nipo pēē anure je resagu'jaw ire pēku'i pejejemogyau nū. A'eramū nipo 'gā amū pēku'i mateepawarūme'em pē nui— 'jau 'ga oree.

23 —Aipoa 'ara rupi nipo pēē 'jawe'em je upe, “ore mu'e ape aipo are”, 'jawe'em nipo pēē jee. Ku'jywa 'ga 'Agesagea te nipo pē mu'e mama'e are. A'jea futat je 'i. Pēē 'ā je rerowiaaramū. A'eramū 'ga “mama'ea eapo amū jee”, jerer imū ojeupe 'eramū Ku'jywa 'ga iapou pē nupe.

24 Nepeenūi we te 'ā mama'ea 'ga upe jerer imū. A'eramū ki pēē 'awamū mama'e renūina 'ga upe. A'eramū 'ga imua pē nupe. A'eramū te nipo pēku'i a'jea'jea futat pejejemogyau— 'jau Jejui 'ga oree.

25 —Mama'e mū ako je amome'u pē nupe pē mu'jawamū ai'i. A'ere anure nipo je Tejuwarete 'ga mome'ui katu katu pē nupe.

²⁶ Naje rúi futat mama'e aenūi Ku'jywa 'ga upe pē nupe. Je rerowiat 'ā pejepe. A'eramū pēē futat mama'e renūina Jarejuwarete 'ga upe pejejeupe.

²⁷ Jeruwarete 'ga iporomutat pē nee. Je ree pēporomutaramū. “Ga wi je ruri” 'ea 'ā perowiat. A'eramū 'ga oporomutaramū pē nee. A'eramū 'ga mama'e apou pē nupe ojeupe pēē 'eramū.

²⁸ A'jea futat je ruri Tejuwarete 'ga wi 'au wyy pe ikue. A'ere 'awamū je oi tejewya ywag ipe 'ga pyri nū— 'jau 'ga oree.

²⁹ A'eramū ore 'ga remimu'eramū 'jau 'ga upe:

—'Awamū namorogytau rúi ore mu'e ape. Órereapyo ore 'awamū eneporogyta are ki 'ei— 'jau ore 'ga upe.

³⁰ —Ene 'ā a'jea futat enereapyo katu katu mama'e are. Arajaupe oreporogyta jemima we 'ā ene ikwaapa. A'eramū ene ore mueapyou ee, ee ore poronuwe'emauwe. A'eramū ore “Ku'jywa 'ga wi je ruri” 'e rerowiaa— 'jau ore 'ga upe.

³¹ A'eramū 'ga 'jau oree:

—A'jea futat sipo je rerowiat pejepe 'awamū?— 'jau 'ga oree.

³² —A'ere'ere'i futat nipo pēē pekwasio pejewau pejeje'wyr ipe je wi. Nepepytai'i futari nipo amū je pyri. A'ere Jeruwarete 'ga te 'ga rekoi je pyri. A'eramū je natejetee'i rúi tekou.

³³ Aipoa je 'ā omome'u pē nupe pē mopy'ata'waawamū. A'eramū pēē pejekyjawe'em pejejemogyau. Je rerowiaara pēē. A'eramū pēē pepy'a'wyr'emamū je ree pejejemogyau. Je rerowiare'ema 'gā nipo pē nerekou tyweaete. A'ere kasi pepojeuw ine. Je te 'ā 'gā 'wyrriara pājēa 'arimū akwap— 'jau Jejuí 'ga oree.

17

'Uwarete 'ga upe oje'ega monoawet

¹ Wemimu'eramū ore upe oporogytapaw ire, 'ga amā'jāu ywau oje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Kiapi'ni. 'Awamū iwaēmi jeresage resaukaawa upe. Jeresagea eesaukat 'gā nupe. A'eramū je nanē eneresage resaukararūmū 'gā nupe nū.

² Eneje'eg imū ako je ruri ikue. Ene futat 'ā je rerowiarukaa 'gā nupe. A'eramū je tejerowiaara 'gā mogyau nakwaparimū rúi futat. Je futat 'gā amomyau 'gā mogyau.

³ A'eramū jeremimomyaufera 'gā ene kwaapa. “Ga etee futat Janeruwaretea”, 'jau nipo 'gā enee. A'eramū nipo 'gā a'eramū je nanē je kwaapa nū. “Jejuí Kristu 'ga Janeruwarete 'ga remimurera futat”, 'jau nipo 'gā jee je kwaaw ire.

⁴ Eneporowykya je aapopap 'gā nupe ene'eawer imū. Eneresagea nanē je esaukaa 'gā nupe nū.

⁵ Ymā ako wyy apoe'emauwe jeresagea ereesaukat jarejepyriwara 'gā nupe ikue. A'eramū ene 'awamū nanē esaukaa ejepyri je o re nū— 'jau Jejuí 'ga oje'ega monou 'Uwa 'ga upe.

⁶ A'ere Jejuí 'ga wemimu'eramū ore mome'wau 'Uwarete 'ga upe:

—Ene 'ā je rerowiarukar ape 'gā nupe. A'eramū je ene kwaawukaa tejerowiaara 'gā nupe ai'i. 'Gā 'ā eneremiayuwa rakue. A'eramū ene 'gā mua jee, jeremiayuwamū. Eneje'ega 'gā wanup.

⁷ A'eramū 'gā 'awamū ikwaapa, “tejuwa 'ga je'eg imū tee je pē mu'ei” 'ea 'gā erowiaa.

⁸ Eneje'eg are je 'ā 'gā mu'ei. A'eramū 'gā “Jeruwarete 'ga te 'ā je mut” 'ea 'gā erowiaa.

9 —'Gā nee je porogytai enee. Natejerowiare'ema 'gā nee rūi je porogytai enee. Tejeupe eneremimurera 'gā nee te je porogytai enee. Eneremiayuwa futat 'gā. A'eramū je a'eramū teje'ega monou ene upe 'gā nee.

10 Je rerowiaara 'gā juejue janeremiayuwamū. Enema'eramū, jema'eramū 'jau. A'eramū nipo 'gā neko esage resakara 'gā 'jau jee: “A'jea futat Jejui 'ga resageramū ra'e. Sā'ā 'ga remiayuwa 'gā jemogy esagea”, 'jau nipo 'gā nesakara 'gā jee.

11 —Kiapi'ni, Ene te 'ā eneresageay. A'ere'ere'i futat je oi peu ene pyri nū. Napytai je 'au ywy pe. A'ere janeremiayuwa 'gā pytai 'au. A'eramū ene epājē mū 'gā a'gwau mama'e tywer awi jarejeupe. Je upe ejemimurera 'jawerimū etee futat 'gā a'gwau mama'e tywer awi jarejeupe. Majepei teewara 'jawe te 'ā jane rekoi. A'eramū ene majepei 'yweteewara 'jawe 'gā mogyau jareje'jawe.

12 —'Gā pype tekou je 'gā a'gwau mama'e tywer awi. Tejeupe ene epājē muawer imū etee futat je 'gā a'gwau. Noka'jami 'ga amū je wi. Majejeja 'ga etee te ajee jeremiayuwa 'ga naje rerowiari. Nitywi 'ga amū je rerowiariukararūmū 'ga upe. Tata pe oo ma'e 'ga wejue te. Ymā te 'gā ka'arana kwasiari inuga 'ga ree rakue. A'eramū nipo tata pe 'ga o re ka'arana mogytaara 'gā 'jau “a'jea futat ra'e. Mama'e a'je are 'gā ka'arana kwasiari inuga rakue”, 'jau nipo 'gā— 'jau Jejui 'ga u'ama 'Uwa 'ga upe.

13 —A'ere'ere'i futat je oi ene pyri. A'eramū je 'au tekouwe aipo 'jau enee 'gā nemianuwauwe, 'gā maku'iawamū. Afutat je 'gā ku'ia teje'jawe.

14 Eneje'ega je imome'wau'jau'japa 'gā nupe 'gā nereku. Je najejere'ara'uweri mama'e tywer are. Jeremimu'efera 'gā nanē wea'are'emamū mama'e tywer are nū. Natejerowiare'ema 'gā 'jawe etee rūi ore jemogyi mama'e tywera apou. A'eramū nipo eneje'ega rerowiare'ema 'gā oporotutare'emamū 'gā nee 'gā jemogyramū.

15 Eroo jeremiayuwa 'gā je reewe 'awa ywy awi, na'ea'uweri je enee. Ea'gu ki 'gā mama'eukwaawa 'wyrir awi, a'e te je enee— 'jau Jejui 'ga oporogytau u'ama 'Uwarete 'ga upe.

16 —Na'auwara rūi te 'ā je. A'eramū je ree ojemu'e ma'e 'gā nanē wea'are'emamū mama'e tywer are ajemogyau 'jau. Mama'e esage apo are etee 'gā taea'at ajemogyau 'jau. Naje rerowiare'ema 'gā 'jawe rūi 'gā jemogyi— 'jau Jejui 'ga 'Uwarete 'ga upe u'ama oporogytau.

17 —Emogy 'gā ejemiayuwamū. Eneje'ega a'jea futat. Eje'eg imū ejekwaawukat 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga 'Uwa 'ga upe u'ama.

18 —Ene te 'ā je mur ape 'au ywy pe eje'ega mome'waramū. A'eramū je nan tee futat 'gā mokwasi'wau eneje'ega mome'waramū.

19 'Awamū je jemonoi enepo pe. Ene'eawer imū etee futat nipo 'ā temanūmū. A'eramū nipo je rerowiaara 'gā ajemogyau eneremiayuwamū je 'jawe, mama'e apou enee je 'jawerimū— 'jau Jejui 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe u'ama.

20 —A'ere je natejewiriwara 'gā nee etee rūi je porogytai enee. Anure nanē nipo 'gā oi okwasi'wau kwe pe je mome'wau 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā nenupara 'gā amū je rerowiaa nanē nū. A'eramū je tejerowiaarama 'gā nee nanē teje'ega enee nū.

21 Afutat je majepei tee tup ma'e 'jawe 'gā jemogyau. Sā'ā ae majepei tee aeruwa. Nan tee 'gā tojekoty'ar esage jane ree 'jau. Sā'ā jane majepei teewara 'jawe jane rekou. Nan 'gā nekoa je afutat nanē jarejepyri. A'eramū nipo majepei 'yweteewara 'jawe 'gā jemogyramū 'gā nesakara 'gā je rerowiaa— 'jau Jejui 'ga 'Uwa 'ga upe.

²²—Je 'ā esage ma'ea. A'eramū ako ene je muorywukaa jarejepyriwara 'gā nupe ikue, ywagipewara 'gā nupe ikue. A'eramū je nan tee futat 'gā muesageu tejesage 'jawe. A'eramū 'gā ajemogyau majepe'i 'yweteewara 'jawe jane 'jawe— 'jau Jeju'i 'ga oporogytau u'ama 'Uwa 'ga upe.

²³—Je 'ā ako 'gā pype. Ene nanē 'ā ekou je pyri nū. A'eramū je rerowiaara 'gā majepe'i 'yweteewara 'jawe etee futat ajemogyau. A'eramū nipo je rerowiare'ema 'gā weapyoramū ee. “A'jea futat 'ga Ruwarete 'ga poromutaramū nanimenime 'ga ree ra'e. A'eramū nipo nan tee futat 'gā oporomutaramū jane ree nū” 'e are nanē nipo 'gā weapyoramū ajemogyau— 'jau Jeju'i 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe.

²⁴—Kiapi'ni. Eneporomutat ako je ree ywy apoe'emauwe futat ikue. Ma'eramū 'ā ako je muorywukar ape ywagipewara 'gā nupe ikue. Jeresagea ako ywagipewara 'gā esaka ikue. 'Awamū 'ā ene 'auwara 'gā nupe je rerowiarukaa nū. A'eramū je ywag ipe tejerowiaara 'gā neroo futaa. A'eramū 'gā jeresagea resaka— 'jau Jeju'i 'ga 'Uwarete 'ga upe u'ama oje'ega.

²⁵—Kiapi'ni. Eneresageay te 'ā. Ene rerowiare'ema 'gā nenekwaawi futari. A'ere 'ā je ene kwaawi futari. A'eramū 'ā 'awamū jeremimu'e 'gā ene kwaapa futat. “A'jea futat 'ga Ruwarete 'ga 'ga muri rakuē” 'ea 'gā ikwaapa 'awamū— 'jau Jeju'i 'ga 'Uwa 'ga upe.

²⁶—Je akwaawukat ene 'gā nupe ai'i. 'Awamū miamū futat je tekou ene kwaawukaa 'gā nupe nū. A'eramū nipo 'gā je ree eneporomutara 'jawe etee futat 'gā oporomutaramū ajuee. A'eramū nipo je 'ā tekou 'gā pype— 'jau Jeju'i 'ga oje'ega monou u'ama 'Uwarete 'ga upe.

18

Jeju'i 'ga pyykawet

(*Mateu 26.47-56; Maku 14.43-50; Luka 22.47-53*)

¹ 'Uwarete 'ga upe oporogytapaw ire Jeju'i 'ga awau jui. Wemimu'eramū etee ore rerawau. A'eramū ore arawau 'yekwa'wi raapa, Setrō 'jawa raapa. Y'wa 'ywa tymaw ipe ore orowaēma.

² Ore wawetea futat aipo jepi. Aipo pe futat Jeju'i 'ga ore rerawau ore mogytaw jepi. A'eramū Judas 'ga aipoa arawawera kwaapa.

³ A'eramū Judas 'ga peu futat jefaruu 'gā nerawau Jeju'i 'ga pyygukaa.

'Gā oe'emauwe mainana 'wyrriara 'gā, fariseu 'gā netee 'jau jefaruu 'gā nupe: “Pe'je pejewau 'ga rupi Jeju'i 'ga pyyka”, 'jau 'ga 'gā nupe ra'i. Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā nanē 'ga imonou 'gā nupi nū. A'eramū Judas 'ga 'gā nerawau Jeju'i 'ga resaukaa 'gā nupe. Muawa 'gā erawau. Tata nanē 'gā erawau wape resakaawamū nū. 'Ua 'gā owaēma Jeju'i 'ga upe.

⁴⁻⁵ Judas 'ga akou jefaruu 'gā pype, 'gā po pe Jeju'i 'ga monoara 'ga poromū.

Opyyk 'gā nura Jeju'i 'ga ikwaapa ojee. A'eramū 'ga awau 'gā nowosōu.

—Aw'ya te peekat pejemogyau?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Jeju'i 'ga ore aruekat arakou, Nasare pe waranup ma'efera 'ga ore aruekat arakou— 'jau 'gā 'ga upe.

—Koromū futat je rekoi— 'jau 'ga 'gā nupe aipo 'eramū.

⁶ Aipo ojeupe 'ga 'eramū, 'ga upe 'ut ma'efera 'gā ojewya akupeu, awau u'aa wyyu.

⁷ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Aw'ya rekaa te pejot?— 'jau 'ga 'gā nupe nū.

—Jeju'i 'ga ore aruekat, Nasare pe waranup ma'efera 'ga ore aruekat arakou— 'jau 'gā 'ga upe.

8—Koromũ futat je rekoi, a'e je ako pẽ nupe ko. Je ree pejeoporopygiwer-amũ ki je etee futat je pyyk pejepe. Pekok kasi jeremimu'efera 'gã nee ne—'jau 'ga 'gã nupe.

9 'Uwarete 'ga upe oje'ega monoypyawer are futat 'ga 'i rai'i. "Tejeupe eneremimurera 'gã a'gui, Kiapi'ni. Noka'jami futari 'ga amũ je wi", 'jau Jejuu 'ga 'Uwarete 'ga upe rai'i. A'eramũ 'ga a'e are 'jau jefaruu 'gã nupe "Tene ki 'gã oi", 'jau jupe.

10 Aipo Jejuu 'ga je'ega renupawe Simão Pedro 'ga ogyuu rekyita yrũ awi. A'eramũ 'ga mainana 'wryiararete 'ga remiyuwa namĩ monoka ogyuu pyu. Furuk. 'Ga jakwatawa katywara 'ga namĩ yypa. Inamĩ yywipyrrera 'ga rera Mauku.

11—Ereapo awi nanuara! Ere egyuu munepa epy ryrũ pype nũ— 'jau Jejuu 'ga Pedro 'ga upe. —Jeruwarete 'ga remifutar imũ futat 'gã nuri je pyyka. A'eramũ je tejereko tywerukaa 'gã nupe— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

Anasi 'ga rog ipe 'ga reroowet

12 A'eramũ jefaruu 'gã, o'wryiara 'ga retee Jejuu 'ga pyyka ifaa. Janneruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gã nanẽ 'gã poaa Jejuu 'ga far are.

13 'Ga far ire 'gã 'ga rerawau Anasi 'ga rog ipe ra'ne. Aiporamũ Kaifasi 'ga mainana 'wryiararetea. Anasi 'ga Kaifasi 'ga ratyuwa.

14 Aipo Kaifasi 'ga futat 'jau judeu 'gã 'wryia'ri upe rai'i: "Tene Jejuu 'ga manũ. 'Ga manũ re nipo romanũ 'gã jane apisawe'em", 'jau 'ga 'wryia'ri upe rai'i.

Pedro 'ga Jejuu 'ga kwakupa

(Mateu 26.57-58, 69-70; Maku 14.53-54, 66-80; Luka 22.54-57)

15 Anasi 'ga rog ipe 'gã Jejuu 'ga rerooramũ, Simão Pedro 'ga awau 'ga rewiri. 'Ga amũ nanẽ awau 'ga rewiri nũ, Jejuu 'ga remimu'efera 'ga nanẽ awau 'ga rewiri nũ. Mainana 'wryiararete remiesapytera 'ga poromũ. A'eramũ 'ga awau osou Jejuu 'ga rupi, mainana 'wryiara 'ga roga osoma pype.

16 A'ere Pedro 'ga nosei 'gã nupi. Iosoma rokwar ipe te 'ga pytai. A'eramũ ose ma'e 'ga awau ojewya oje'ega iosoma rokvara raarana eẽ upe:

—Tene jejekoty'aawa 'ga resei ĩ— 'jau 'ga awau eẽ upe.

A'eramũ eẽ Pedro 'ga mogeu.

17 A'ere eẽ Pedro 'ga upe eẽ 'i:

—Nawã nemipygya kiã remiyuwa rũi nipo ene?— 'jau eẽ 'ga upe.

—Naani nũ ĩ— 'jau Pedro 'ga eẽ upe.

18 Iro'ysagay 'gã nupe. A'eramũ mainana 'wryiara remiyuwa 'gã, Jarejuwarete 'ga mogytaawa raarana 'gã netee 'upa ojepe'jau tata are. A'eramũ Pedro 'ga ojepe'jau u'ama 'gã pyri.

Mainana 'wryiara 'ga poronupawet

(Mateu 26.59-66; Maku 14.55-64; Luka 22.66-71)

19 A'eramũ mainana 'wryiararetefera 'ga, Anasi 'ga 'jau Jejuu 'ga upe:

—Ma'ja are te 'gã eremu'e jepi? Awÿja te eremu'e jepi?— 'jau 'ga 'ga upe.

20 A'eramũ Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—Pẽ neape futat te 'ã je porogytai 'gã nupe jepi. Judeu 'gã jatykaaw ipe, Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Mĩmer imũ je 'ã 'gã mu'jau pẽnemiesagamũ jepi— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

21—Ma'eramũ sipo je moporogytaukar ape ejeupe? Je renuparera 'gã tomome'u enee kũ. 'Gã okwaap futat je'eawera kũ— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe u'ama.

22 Aipo 'ga 'eramũ jefaruuna'nĩ 'ga amũ Jejuu 'ga reakwapeteka.

—Aipo ere te nipo mainana 'wyrirarete 'ga upe ki sa?— 'jau 'ga 'ga upe.

²³ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Mama'e tywera mū je imome'u re amunipo 'ā mama'e tywera ere jee 'auwara 'gā nemianuwamū. Mama'e a'jea je 'eramū ma'eramū ene je reakwapetegukaa 'ga upe ki 'ei?— 'jau Jejuī 'ga Anasi 'ga upe.

²⁴ A'eramū Anasi 'ga Jejuī 'ga rerawaukaa Jarejuwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā nupe. 'Ga faa 'gā erawau Kaifasi 'ga upe. Mainana 'wyrirarete 'ga poromū Kaifasiramū.

Pedro 'ga 'ga kwakuwu'japa

(Mateu 26.71-75; Maku 14.69-72; Luka 22.58-62)

²⁵ A'e pype Pedro 'ga ojepe'jau u'ama. A'e pe ojepe'e ma'e 'gā amū 'jau 'ga upe:

—Na'ga remimu'ea rūi nipo ene ki sa?— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Pedro 'ga 'jau:

—Naani nū'ū.

²⁶ A'eramū mainana 'wyrirarete remiayuwa 'ga amū oporonupa ee Pedro 'ga upe nū. 'Ga upe ee oporonup ma'e 'ga inamī yywipywera 'ga pytuna 'ga.

—Naene rūi nipo ore aruesak Jejuī 'ga pyykaw ipe ra'e ki sa?— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁷ —Tee. Naani nū'ū. Nakwaawi je 'ga nū'ū. Awyja upe pēē 'jau 'ū?— 'jau etee Pedro 'ga 'ga upe nū.

A'erauwe wyrasokwē oje'ega.

Piratu 'ga upe Jejuī 'ga roeroawet

(Mateu 27.1-2, 11-14; Maku 15.1-5; Luka 23.1-5)

²⁸ Ai'iwetetewe 'gā Jejuī 'ga rerawau Kaifasi 'ga rog awi. 'Wyrirarete 'ga rog ipe 'gā 'ga rerawau, Piratu 'ga rog ipe. Ku'emaiaiw are futat 'gā 'ga rerawau 'ga rog ipe. Judeu 'gā 'wyrira'ri 'gā Piratu 'ga roga pype osowe'em. Piratu 'ga judeue'ema. Judeu 'gā osowarūe'em judeue'ema 'gā nog ipe ra'e jepi. "Ga roga pype jarese re jane jemoky'ai Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū jane mama'e 'wawarūe'em jarejatykaaw ipe", 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā osowe'em.

²⁹ A'eramū Piratu 'ga uēma oje'ega 'gā nupe:

—Mama'e tywera te 'ga wapo pē nupe ra'e?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁰ —Mama'e tywera 'gā iapoe'em ire amunipo 'ā ore narueruri 'ga ene upe— 'jau 'gā 'ga upe.

³¹ A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je ajee 'ga rerawau erekou tyweaete pejeypy 'gā nemikwasiarer imū etee futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Naani. 'Ga juka are ofefueweramū. A'ere 'ā pēē romanūnamū pe'je oree jepi: "Pejuka kasi 'ga amū ne. Ore tee arajukaarū 'gā amū", 'jau 'ā pēē oree jepi. A'eramū ore 'ga jukawarūe'em— 'jau 'gā 'ga upe. —Ere eje'ega myina oree. Toromono 'ga imu'ama 'ga jywa pypiraa 'ypeywar are 'jau— 'jau 'gā 'ga upe.

³² Ymā Jejuī 'ga amanūawama mome'ui oree ai'i. "Ypeywar are nipo 'gā je monoi je mu'ama", 'jau 'ga ai'i. A'eramū Janeruwarete 'ga te "Ypeywar are 'ga monoukaa 'ga jukaukaa oree" 'e are 'gā mu'eukaa.

³³ Aipo 'erauwe Piratu 'ga awau osou wog ipe nū. Jejuī 'ga rerurukaa 'gā nupe.

—A'jea te ene judeu 'gā 'wyririamū?— 'jau Piratu 'ga Jejuī 'ga upe.

³⁴ —Ene futat te aipo ere? Amutee 'ga aipo 'ea te ra'u ere futat nū?— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

³⁵—Judeua sipo je ako enee? Enepytuna 'gā futat te 'ā 'au ene murukat ene moporogytaukaa jee. Maran ene ekou 'gā nupe ra'e, a'e te je a'i kūi?— 'jau Piratu 'ga 'ga upe.

³⁶—Na'awa ywy pewara 'wyrriara 'jawe rūi te 'ā je. 'Gā 'jawe je reko re amunipo 'ā jeremiayuwa 'gā 'gā nowajaa je monoukare'ema judeu 'gā 'wyrriari 'gā po pe. A'ere je na'auwara 'wyrriaramū rūi— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

³⁷ A'eramū Piratu 'ga 'jau 'ga upe nū:

—'Wyrriararetea futat nipo ajee ene ki sa?— 'jau 'ga 'ga upe.

—A'jea futat je 'wyrriaretea je rekoi. Mama'e a'je are 'gā mu'jaawamū je ruri ywy pe te'aa tey ēē wi ikue. Mama'e a'je renupara 'gā jeje'ega wenup. A'eramū 'gā ajemogyau jeremiayuwamū— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

³⁸—Ma'ja a'eramū mama'e a'jea ki 'ei?— 'jau Piratu 'ga 'ga upe.

'Gā nupe Jeju 'ga monoawet

(Mateu 27.15-31; Maku 15.6-20; Luka 23.13-25)

Aipo 'erauwe Piratu 'ga awau uēma, ukupepe oje'ega 'gā nupe nū:

—Nuapoi futari 'ga mama'e tywera ra'e. A'eramū je 'ga jukaukare'ema.

³⁹ 'Awa maraka apoawa upe iwaēmauwe je 'ā pēnemifutara 'ga renuēma moromonepaw awi jepi. Pefutat te je judeuramū peje 'wyrriararetea muēma?— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁰—Naani— 'jau 'gā wafukaita. —Naani. Na'ga rūi emuēm ore. Parapasi 'ga te emuēm ore— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe.

Aipo Parapasi 'ga oporojuka ma'ea futat.

19

¹ Aipo ojeupe 'erauwe Piratu 'ga 'jau jefaruu 'gā nupe:

—Pe'je 'ga rerawau 'ga mopimopika.

² A'erauwe 'gā 'ga rerawau 'ga mopika. A'ere 'gā juapekagūū muap'yina 'ga akagyrunamū iapou 'ga upe. A'eramū 'gā imonou imunepā 'ga akaga pype. A'eramū 'gā 'wyrriararete raity piraga munepa 'ga wi, 'ga rerekoemāawamū.

³ Ojewyjewya 'gā 'ga rerekoemāu 'ga rerekou:

—Ene te 'ā judeu 'gā 'wyrriararetea ra'e jepi. A'ere 'awamū ereko 'wyrriararete'aramū nakwaparimū rūi futat 'gā nupe ki 'ei— 'jau 'gā 'ga upe.

'Ga jaita 'ga rerekou opo afuapyka erofaa 'ga ree.

⁴ A'ere Piratu 'ga awau uēma oje'ega ukupepewara 'gā nupe nū:

—Peapyka ki je ree. Arurukat je 'ga 'au nū. “Nuapoi futari 'ga mama'e tywera ra'e”, a'e je tekou pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵ A'e pype 'gā Jeju 'ga rerua enuēma 'gā nupe nū. 'Wyrriararete raitya 'gā imunepa 'ga wi juakagyrua reewe. 'Ga ēmauwe Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pemā'ē 'ga ree— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe.

⁶ Jeju 'ga resakawe 'gā 'jau:

—Emu'amukat futat Jeju 'ga 'ypeywar are 'gā nupe— 'jau 'gā Piratu 'ga upe, wafukaita.

Aipo wafukai ma'e 'gā mainana 'wyrriara 'gā neewe Janeruwarete 'ga mogyaawa raarana 'gā neewe wafukaita Piratu 'ga upe.

—Pēē futat te aipo pe'je. Je najeporujukaweri 'ga ree. “Nuapoi 'ga mama'e tywera”, a'e je ako pē nupe ko— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe. —Pēē te pejuka 'ga. Je najukaa'uweri 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁷—Naani. “Je futat Jarejuwarete 'ga ra'yra”, e'i 'ga ore ikue. A'eramū ore oroporojukaweramū 'ga ree. Oreypy 'gā ka'arana okwasiat aipo are rakue. A'eramū ore oroporojukaweramū 'ga ree, 'gā nemikwasiarer imū etee futat— 'jau 'gā 'ga upe.

⁸ Aipo renupawe Piratu 'ga okyjau kwaiwete u'ama.

⁹ A'eramū Piratu 'ga awau osou wog ipe nū. A'ere 'ga oporonupa ee Jejuí 'ga upe:

—Mō awi ene ejua rai'i ki 'ei?— 'jau 'ga Jejuí 'ga upe.

A'ere Jejuí 'ga noje'egi 'ga upe.

¹⁰ —Ma'eramū ene eje'ege'ema jee ki 'ei? Nerekwaawi nipo ejewi je 'gā momoirukara ki 'ei? Enemanūwet te ra'u nū?— 'jau Piratu 'ga 'ga upe.

¹¹ —Jeruwarete 'ga te 'ā wapoukat rēwējēmī enee. A'eramū 'ā ene mama'e apou rēwējēmī je ree 'agamū. Jeruwarete 'ga tywe'em ire amunipo 'ā nereapoa'uweri nanuara jee. A'ere 'ā Jeruwarete 'ga te nan je rerekoukari enee— 'jau 'ga 'ga upe. —A'eramū 'agamū ejeupe je reruara 'gā mama'e tywera apou ene apyraapa— 'jau Jejuí 'ga Piratu 'ga upe.

¹² Aipo renupa taetu Piratu 'ga Jejuí 'ga wi opoir are afueweramū.

—Apoit je 'ga wi— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'gā 'i etee Piratu 'ga upe:

—'Ga wi epoir ire nipo naRoma ywy pewara 'gā 'wyrriara 'ga jekoty'aawa rūi ereko— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe. —“Je futat 'wyrriararetea”, e'i te 'ā Jejuí 'ga oree. A'eramū 'ga akou jane'wyrriara 'ga ree iporomutare'emamū. A'eramū nipo jane'wyrriara 'ga, Sesa 'ga, amara neramū ene ree 'ga wi ene poiramū— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe.

¹³ Aipo 'erauwe Piratu 'ga Jejuí 'ga rerurukaa enuēma morogyta apoaw ipe. Piratu 'ga wapyka awau 'ūina morogyta apoaw ipe. Peu 'gā itapewa monou ipypekau te 'jyupawa py'apykawamū. Judeu 'ga je'eg imū 'gā enūina *Gapata* 'jau jupe.

¹⁴ Sexta feira rupi aje kwara kwawamū Piratu 'ga wapyka oje'ega 'gā nupe. Sabadoa maraka apoawa judeu 'gā nupe. A'eramū Piratu 'ga 'jau:

—Koromū pē'wyrriararetea 'awamū!— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁵ —Naani. Ere ki 'ga mu'amukaa futat 'gā nupe 'ypeywar are, 'ga jywa pypirarukaa 'ga manūawamū— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe.

—Pēfuewet futat nipo ajee peje'wyrriararetea je ijukaukar are?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū mainana 'wyrriara 'gā 'jau 'ga upe:

—Sesa 'ga tee futat jane'wyrriararetea— 'jau 'gā 'ga upe.

¹⁶ A'eramū Piratu 'ga Jejuí 'ga monou jefaruu 'gā nupe.

—Pe'je 'ga rerawau 'ga mu'ama 'ypeywar are— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ga rerawau.

'Ypeywar are Jejuí 'ga monoawet

(Mateu 27.32-44; Maku 15.21-32; Luka 23.26-43)

¹⁷ Jejuí 'ga futat 'ypeywaruu rerawau erekou. Erawau 'gā erowaēma ae apisawa upe, aeakagera 'jawewara 'jawa upe. Judeu 'gā je'eg imū era *Gogata*.

¹⁸ Peu futat 'gā 'ga monou imu'ama 'ypeywar are. 'Ga jywaa 'gā ipypiraa 'ypeywar are. Itajuu pyu 'gā 'ga pokutuka, 'ga pya nané nū. A'ere 'gā 'ga monou imowya imu'ama 'ypeywar are futat. Mukūja 'gā pō'ō me Jejuí 'ga mu'ama 'ypeywar are. 'Gā neko futat 'gā imonou imu'ama.

¹⁹ A'ere Piratu 'ga 'yjepa'nī kwasiaa imonoukaa inuga Jejuí 'ga apyte'rarimū. Jejuí 'ga Nasare pe waranup ma'efera 'ga. “Judeu 'gā 'wyrriararetea” 'ea 'ga imonou inuga 'yjepa'nī are. Muapya 'gā je'eg imū 'ga ikwasiaa inuga. Judeu 'gā je'eg imū, romanū 'gā je'eg imū, grego 'gā je'eg imū 'jau 'ga inuga ikwasiaa.

²⁰ Ae apisawa namukui 'upa Jerusareg awi. A'eramū 'gā kwaiwete okwapa ipyu. A'eramū 'gā Piratu 'ga remikwasiarera mogytau.

²¹ Ikwasiaripyra resakawe mainana 'wyrriara 'gā 'jau Piratu 'ga upe:
—“Judeu 'gā 'wyrriararetea 'ga” 'ea ereapo awi. “Je te 'ā judeu 'gā 'wyrriararete” 'ea te enug 'yjepa'nī are— 'jau 'gā Piratu 'ga upe.

²² —Naani. Anug ako je ikwasiaa ko. Tene a'ea etee futat tuwi— 'jau etee Piratu 'ga 'gā nupe.

²³ 'Ypeywar are Jejui 'ga mu'am ire jefaruu 'gā 'ga raity me'ega ajaupe. Irūpāwē 'gā ime'ega 'upa ajaupe. A'eramū 'gā juejue 'ga raity mū ppyka ojeupe. A'ere 'ga raity pe nojemomygi futari. Ipirugipyra etee.

²⁴ A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Simonorog awi. Ita'i 'jawewara simomot esaka ee 'jau, “Awŷja sipo weroo” 'e are 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

Ymā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe 'ga raity are rakue:

“Jeraitya nipo 'gā imojo'ojo'oka ajaupe.

Ita'i 'jawewara nipo 'gā imomoa jeraityfer are”,

'jau 'gā ikwasiaa rakue. A'eramū jefaruu 'gā aipo apou 'ga raityfera mojo'okawamū.

²⁵ A'e pype Jejui 'ga y ēē u'ama wa'yra 'ga pyri, 'ypeywar are 'ga 'amamū. 'Ga y'yra ēē, Mari Matarena ēē, Kriopasi 'ga remireko ēē. Ēē rera Mari nanē nū. Mīmera 'gā u'ama 'ga pyri katu katu.

²⁶ Wemimutaramū je pyri oy ēē resakawe Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—'Awamū 'ga enera'yra 'jawe enee, a'nī— 'jau 'ga oy ēē upe.

²⁷ A'ere 'ga 'jau jee:

—Eney 'jawe ēē 'awamū enee. Ejejuka esage ki ēē ree— 'jau 'ga jee.

A'eramū je 'ga y ēē rerawau teje'wyr ipe, tejejukau ēē ree.

Jejui 'ga manūawet

(*Mateu 27.45-56; Maku 15.33-41; Luka 23.44-49*)

²⁸ Aipo 'e re Jejui 'ga 'jau ojeupe: “Teporowykya je aapopap”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je'yuwei je.

Ymā 'ga amū ka'arana kwasiaa 'ga 'yuwei are rakue. A'eramū 'ga aipo 'jau.

²⁹ Peu futat y'way ajaiwa 'ūina y'a pype. A'eramū jefaruu 'ga amū amyne-juranū monou ipymīāu y'way ajaiwa pype. A'ere 'ga imonou 'ywa rapefā are, isipu 'jawa rapefā are imonou 'ga upe.

³⁰ Ipyter ire Jejui 'ga 'jau:

—Aapopap je teporowykya— 'jau 'ga.

Aipo 'e re 'ga wakaga muāāpya. A'eramū futat amanūmū.

Jejui 'ga ywŷi kutukawet

³¹ A'ere'ere'i judeu 'gā 'wyrri'ria awau oje'ega Piratu 'ga upe:

—'Ypeywar arewara 'gā netymakaga emopēpenukat jefaruu 'gā nupe. Tamanū 'gā kamēsiete wetymakaga mopenamū 'jau— 'jau 'gā 'ga upe. —Kwara rese'emauwe 'gā netefera simut imojypa 'jau— 'jau 'gā awau 'ga upe.

Ai'we sabado. Sabado morowykye'ema 'gā nupe. Aipoa morowykye'ema 'gā maraka apoawa nanē nū. A'eramū 'gā 'gā neumera mu'amukare'ema peu.

³² Aipo ojeupe 'erauwe Piratu 'ga jefaruu 'gā monou 'ypeywar arewara 'gā netymakaga mopēpenukaa 'gā nupe. A'erauwe 'gā awau ajepēja 'ga retymakaga mopena se'. Ajepēja 'ga ma'e nū se' imopēpena 'gā 'gā nūi.

³³ A'ere 'gā Jejui 'ga ma'ea nomopeni. Amanū 'ga 'gā nura renunewe. A'eramū 'gā 'ga retymakaga mopenē'ema.

—Tŷŷ. Amanū 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

³⁴ A'eramū 'ga amū Jejuī 'ga ywŷi kutuka etee jyuū pyu. A'eramū 'ga rya ojeko'woka 'ga kutukawera rupi 'y reewe futat.

³⁵⁻³⁷ Ymā 'ga amū ka'arana kwasiaa Jejuī 'ga ree rakue: “Nomopeni futari 'gā 'ga kaga mū”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'eferupi tee Janeruwarete 'ga 'ga retymakaga mopenukare'ema 'gā nupe. Ajepeja 'ga ikwasiaa ka'aran are: “Anure nipo 'gā wemiywŷikutugera 'ga resagī”, 'jau nanē 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue nū.

Jejuī 'ga manūa je aesak. A'eramū je ikwasiaa ka'aran are pē nupe, Jejuī 'ga rerowiarukaawamū pē nupe. Mama'e a'jea etee te je amome'u. Aesak futat je 'ga manūa. A'eramū je 'ga mome'wau futat pē nupe.

Ita kwara pype Jejuī 'ga monoawet

(Mateu 27.57-61; Maku 15.42-47; Luka 23.50-56)

³⁸ A'ere Jose 'ga, Arimateja pewarera 'ga awau oje'ega Piratu 'ga upe:

—Tene je Jejuī 'ga reumera muri imojypa 'ypepywar awi— 'jau 'ga awau 'ga upe.

Aipoa 'ga Jose 'ga Jejuī 'ga rerowiaara 'ga futat. A'ere 'ga nojemome'ui tee 'gā nupe rai'i. Okyje 'ga judeu 'gā 'wyria'ri 'gā nui rai'i. Aipoa 'ga awau oje'ega Piratu 'ga upe.

Aipo ojeupe 'erauwe Piratu 'ga 'jau 'ga upe:

—Nai'i. Ere ajee ewau 'ga mosoka erawau ita kwaruu pype inuga— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe Jose 'ga awau 'ga mosoka 'ypepywar awi 'ga rerawau inuga ita kwaruu pype.

³⁹ Nikutemu 'ga nanē awau Jose 'ga rupi. Ypytunimū Jejuī 'ga upe oporogyta ma'efera 'ga futat poromū Nikutemuramū. 'Ga awau Jose 'ga rupi. Kwaiwete 'gā jany kasiga rerawau. Trītai siku kirua 'gā jany kasiga rerawau. Aipoa jany kasiga imojopypepyrera. Mīra 'jawa 'gā imojopypeu aloes 'jaw are jany kasigamū.

⁴⁰ Aipoa 'gā erawau taity fuku are eko'woka. Aipoa ee eko'wog ire 'gā 'ga reumera mamana taity fuku pyu. Aipoa judeu 'gā nemiapoa futat. A'eramū 'gā ipokwaapa.

⁴¹ Ae apisawa pyri y'wa 'ywa tymawera 'upa. Itymawer ipe ita kwaruu 'ūina, aereumera ma'ea 'ūina. Aipoa ita kwaruua ipyau ate. Nomonoī we futat 'gā aereumera ipype. Jejuī 'ga tāmējē futat 'gā omono aipo ita kwara pype.

⁴² A'e pe te futat 'gā 'ga monou. Namukui futari 'ga manūawer awi. A'eramū 'gā peu etee futat 'ga monou.

—Kwara rese'emauwe simateepap 'jau, morowykye'ema upe iwaēme'emauwe 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

20

Jejuī 'ga rupawet

(Mateu 28.1-8; Maku 16.1-8; Luka 24.1-12)

¹ Ikoai'i, Mari Matarena ēē awau ita kwaruu pe, ypytu'nīnauwe. Domingo rupi ēē awau esaka. Ita kwaruu rawopytymawera ēē esaka. Ita ojepe'au ikwar awi.

² Esakawe ēē 'ua ujāna imome'wau oree. Simāo Pedro 'ga retee je tekou. A'eramū ēē 'ua imome'wau oree:

—Janejara kīā reumera wā wenuēm erawau rai'i. Nikwawī jane 'awamū wā imonoawera— 'jau ēē oree 'ua imome'wau.

³ Orojeupe aipo 'erauwe ore arawau arujāna ita kwaruu repejāna.

⁴ A'ere je Pedro 'ga fenī. A'eramū je ra'ne tewau tewaēma jupe.

⁵ Tewaēmawe je tewau teā̄pyramū temā'jāu ikwara rupi. 'Ga auwanawera etee je esaka. A'ere je nasei esaka.

⁶ A'ere Simāo Pedro 'ga ruri owaēma osowayayau awau ikwara pype. A'eramū 'ga nanē 'ga auwanawera etee esaka nū. Irāā'ā tuwamū.

⁷ 'Ga akaga auwanawera 'jau 'ga esaka. Aipoa taitya 'upe'ema 'ga reumera auwanawera pyri.

⁸ A'eramū je tesou esaka. Taity resakawe je Jejui 'ga ferapawera rerowiaa.

⁹ 'Ga auwanawera resake'ema ore orojeapyoe'emamū 'ga feraw are. Ymā 'gā amū ka'arana kwasiari Jejui 'ga feraw are rakue. A'ere ore norereapyoi ee rai'i. A'ere je 'ga auwanawera resag ire 'ga ferapawera rerowiari.

¹⁰ A'eramū ore arawau orojewya orojog ipe nū.

Mari Matarena ēē Jejui 'ga resaka

(Mateu 28.9-10; Maku 16.9-11)

¹¹ A'eramū Mari Matarena ēē awau ojewya ajaa'wau u'ama ita kwaruu pyri. Ajaa'waw ipe ēē wā̄pyramū amā'jāu ita kwara raipy are.

¹² Mukūja ēē ywagipewara 'gā nesaka. 'Gā naitya waparasiḡayramū 'gā nee. Majepeja 'ga 'ūina 'ga akaga rupawer ipe. Ajepeja 'ga 'ūina 'ga py renawer ipe.

¹³ A'eramū 'gā oje'ega Mari ēē upe:

—Ma'ja are ene ejaa'wau ra'e ī?— 'jau 'gā ēē upe.

A'eramū ēē 'jau:

—Jejararete kīā reumera wā weroo 'aw awi ra'e. Marupi katu nipo wā erooi ra'e?— 'jau ēē 'gā nupe.

¹⁴ A'e pype ēē ojerowaka'i wea yse'iramū Jejui 'ga ree numiamū. ēē pyri agawewi 'ga u'ama. A'etea ēē nuesagi katu 'ga.

¹⁵ —Ma'ja ene iapirūmū ekou ī? Awŷja ene ekaa ī?— 'jau 'ga ēē upe.

A'eramū ēē 'jau ojeupe: "Itymipyrrera raarana kīā sipo 'ā 'i", 'jau ēē ojeupe. A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Ene nipo kīā reumera ererojyi ra'e. Emome'u etee jee. Too kīā reumera rerua tejepyri 'jau— 'jau ēē 'ga upe.

¹⁶ A'eramū Jejui 'ga ēē renūina:

—Maria.

Wenūjamū ēē ojerowaka 'ga ree. Amā'jāu 'ga ree, 'ga resaka katu.

—Koo. Ene futat te ra'u nū, Ku'jyp!— 'jau ēē 'ga upe.

(Judeu 'gā je'eg imū ēē 'jau *Raponi*. Amu'jara 'gā nupe judeu 'gā aipo 'jau.)

¹⁷ —Je kog awi ape— 'jau 'ga ēē upe. —Nooi we je tejeupia Tejuwarete 'ga pyri. Ere ewau jeje'ega mome'wau je rerowiaara 'gā nupe: "Tejuwarete 'ga pyri je oi. Pēnuwaretea 'ga nanē nū. A'eramū je tewau Jarejuwarete 'ga pyri, e'i kīā oje'ega rerurukaa pē nupe ko", ere ki 'gā nupe— 'jau 'ga ēē upe.

¹⁸ A'eramū Mari Matarena ēē awau imome'wau oree:

—Jarejararete kīā je aesak ko nū— 'jau ēē oree.

A'eramū ēē Jejui 'ga je'ega mome'wau oree.

'Ga remimu'efera 'gā 'ga resaka

(Mateu 28.16-20; Maku 16.14-18; Luka 24.36-49)

¹⁹ Aipo 'ara, ppytuna rupi, ore Jejui 'ga remimu'eramū arajatykau 'og ipe arajupa. Orokyje ore judeu 'gā 'wyria'ri 'gā nui. A'eramū ore 'okwara motypa oroje. Poje Jejui 'ga ojesaukaa ore pyter ipe:

—Pēpy'ata'wa etee te 'awamū ki 'ei— 'jau 'ga oree.

²⁰ Aipo 'e re 'ga opo kutukawera resaukaa oree. Oywŷi kutukawera nanē 'ga esaukaa. Orojararete 'ga resakawe ore orojekōējamū nū.

²¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau'japa oree nū:

—Pēpy'ata'waawa owaēm pē nupe. Janeruwarete 'ga je mut 'au oje-mome'waukaa pē nupe ikue. Nan tee futat je pē monoi kwe pewara 'gā nupe tejemome'waukaa— 'jau 'ga oree.

²² Aipo 'e re 'ga opytuu ore pyau.

—'Awamū je Jarejuwarete 'ga 'Agesage monoi pē nupe. Pejeku'iu 'ga pemut pejejepyri— 'jau 'ga oree.

²³ —'Gā amū nupe pēē 'jau, “Janeruwarete 'ga pētywera omoit pē nui”, pēē 'eramū 'ga imoiri futari 'gā nui. 'Gā amū nupe “Pētywera 'ga nomoiri futari pē nui”, 'gā nupe pēē 'eramū 'ga nomoiri futari 'gā nui— 'jau Jejui 'ga oree ikue.

Tome 'ga nuerowiarane'i 'ga

²⁴ Ore upe Jejui 'ga jesaukaramū 'ga remimu'efera 'ga amū otywe'emamū ore pype. Tome 'ga, kunumī jopewera 'ga, otywe'emamū.

²⁵ A'eramū ore Tome 'ga rekoa 'jau 'ga upe:

—Jarejararete 'ga ore aruesak ko— 'jau ore 'ga upe.

A'ere Tome 'ga nuerowiari tee oreje'ega.

—'Ga pokutukawera resake'ema je narowiari futari 'ga ferawa. Tefāa 'ga pokutukawer are imonowe'em je narowiari futari 'ga ferawa. 'Ga ywīi kutukawer are tepo monowe'em je narowiari futari 'ga ferawa— 'jau etee 'ga oree, ojeupe ore imome'uramū.

²⁶ Ikowara morowykye'ema rupi ore Jejui 'ga remimu'eramū arajatykau nū. Aiporamū Tome 'ga akou ore pype. Orojeawopytyma wējēmī futat arajupa arajatykau peu nū. Poje Jejui 'ga 'ua u'ama ore pype nū.

—Pēpy'ata'waawa 'ut pē nupe nū ki 'ei— 'jau 'ga oree.

²⁷ A'eramū 'ga 'jau Tome 'ga upe:

—Efā erut imowyka jepo kutukawer are. Jeywīi kutukawer are nanē ene epo mujaa nū— 'jau 'ga Tome 'ga upe. —Au'je ki je ferapawera rerowiare'em ire. Je ferapawera ki erowiat katu katu 'awamū— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁸ A'eramū Tome 'ga 'jau 'ga upe:

—Ene te jejararetea. Ene te 'ā Jarejuwarete 'ga 'jawe futat— 'jau Tome 'ga Jejui 'ga upe.

²⁹ —Je resag ire etee 'ā je rerowiar ape? Je resake'ema miamū 'gā amū je rerowiari futari ajemogyau. Aipo 'gā ekōēāi futat ajemogyau— 'jau 'ga 'ga upe.

³⁰ Aeremiapoe'ema Jejui 'ga iapou kwaiwete ore reape ikue. A'ere je nomome'upawi pē nupe.

³¹ A'ere je mama'e mū mome'ui ikwasiaa ka'aran are inuga pē nupe, “Jejui 'ga Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga futat” 'e rerowiarukaawamū pē nupe. “Jejui 'ga Jarejuwarete 'ga ra'yraretea futat” 'ea nanē je erowiarukaa pē nupe nū. Werowiar ire 'ga pē mogyi ojepyri nakwaparimū ete rūi futat.

21

'Yisiga pype 'ga jesaukaawet

¹ Anure Jejui 'ga ojesaukaru'japa oree ikue nū, ypia reme'y'warimū ikue. Tiperia 'jawa reme'y'warimū 'ga ojesaukaru'japa oree ikue nū.

² Jejui 'ga resakaw ipe ore arakou pāwē pāwē. Simāo Pedro 'ga, Tome 'ga. Kunumī jopewet 'jau ore Tome 'ga upe. Natanaeu 'ga. Aipo 'ga 'ua Kana 'jawa amunaw awi. Garireja ywy pype Kana 'jawa 'upa. Sepeteu 'ga ra'yramū ore, mukūi tekotee 'gā 'jau. Mīmeramū ore arakou pāwē pāwē.

³ A'eramū Simāo Pedro 'ga 'jau:

—Oo je pira pyyka— 'jau 'ga oree.

—Ore nanē oroo futat ene rupi nū— 'jau ore 'ga upe.

A'eramū ore arawaupap aru'aa yaruu pype. Kopyytunamuku ore taityuu momoa arakou. A'ere ore noropyygi'i amū.

⁴ Kwara por pyyrauwe Jeju 'ga 'ua u'ama peu ypia reme'y'warimū 'yisiga pype. A'ere ore norokwaawi 'ga.

⁵ A'eramū 'ga 'jau oree:

—Pepy'gi te amū?— 'jau 'ga oree.

—Naani etee ki 'ei. Noropyygi'i etee ore amū ki 'ei— 'jau ore 'ga upe.

⁶ A'eramū 'ga 'jau oree:

—Pe'je ajee imomoru'japa nū. Pejejakwatawa katy pemono imomoa esaka nū. A'eramū te nipo pira pepyyk— 'jau 'ga oree.

A'erauwe ore taityuu pypekau imonou imomoa nū. Etyg pyyrauwe kwaiwete ipira ojejaga ipype. A'ere ore noroupirarūi imua yara pype etyka. Ipoiye tee ipiraa.

⁷ A'erauwe je 'jau Pedro 'ga upe:

—Janejararete 'ga te nipo kwē u'am ra'e nū'ū!— 'jau je 'ga upe.

Aipo renupawe Pedro 'ga waity munepa, ojejaa ipyu. Ojefar ire Pedro 'ga opoa 'y pe awau Jeju 'ga repejāna.

⁸ A'eramū ore arajua yaruu pype, taityuu rerua imatāu erekou. 'Y ywyri futat ore rekoi, sēg metro futat ore rekoi 'y ywyr awi.

⁹ Yaruu awi aru'ē re ore ipira resaka. Jeju 'ga ipira reya u'ama. Kanape'ia nanē ore esaka nū.

¹⁰ A'eramū Jeju 'ga 'jau oree:

—Pejejemimu'arera perut amū jee— 'jau 'ga oree.

¹¹ A'eramū Simāo Pedro 'ga u'aa yaruu pype nū. A'eramū 'ga taityuu matāumap imua. Kwaiwete pira ojejaga ipype. Sētū sīkwētai tres ipira, tuwīuu ma'ea. A'etea taityuua otorōke'ema jupe.

¹² A'eramū Jeju 'ga 'jau oree:

—Pe'je pejejua pejejemi'waa— 'jau 'ga oree.

A'etea ore mū noroporonuwi futari 'ga upe: “Awŷja te ene?” 'jawe'em futat ore 'ga upe. Orokwaaw ore 'ga. A'eramū ore oroporonupe'ema ee 'ga upe.

¹³ A'eramū Jeju 'ga awau kanape'i pyyka imowowoka imua oree, pira eyra reewe.

¹⁴ Oferaw ire futat Jeju 'ga poromū ojesaukaru'jau'japa oree kwaiwete ikue. Poromū futat ore upe 'ga jesaukara muapyra.

Pedro 'ga upe Jeju 'ga 'eawet

¹⁵ Ore jemi'war ire Jeju 'ga 'jau Simāo Pedro 'ga upe, Juā 'ga ra'yra 'ga upe:

—Eneporomutat te ene nanimenime je ree, ki Simāo?

—ĒĒ. Ene te 'ā jejekoty'aawaretea futat. Aipo 'ā erekwaap futat— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Karupa'mī jara 'gā ojejuka esage karupa'mī ra'yr yau are. Nan tee futat ejejuka esage je rerowiaar yau 'gā nee. Jeje'eg are ene 'gā mu'jau— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

¹⁶ A'eramū Jeju 'ga 'jau'japa 'ga upe nū:

—Eneporomutat te ene je ree ra'e, ki Simāo?

—ĒĒ. “Erekwaap futat 'ā ejee jeporomutara”, a'e ako je enee ko— 'jau 'ga 'ga upe nū.

A'eramū Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Karupa'mī jara 'gā ojejuka esage weymaw are. Nan tee futat ejejuka esage je rerowiaara 'gā nee— 'jau 'ga 'ga upe.

17 A'eramū Jejui 'ga 'jau nū:

—Eneporomutat te ene a'jea futat je ree ra'e, ki Simão?— 'jau 'ga 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eu'jawauwe Pedro 'ga u'arasigamū. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū ene poromū 'jau'japa jee ki 'ei? Orejararetea 'ā ene. Mama'ea 'ā erekwaap futat. Erekwaap futat 'ā ejee jeporomutara je rekoa— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Karupa'mī jara 'gā ojejuka esage futat weymaw are. Nan tee futat ejejuka esage je rerowiaara 'gā nee.

18 A'jea futat je'ea. Eywyrāmū ene ejaity munepa eatau ewau ejemifutar imū. A'ere nipo enesawa'e re 'gā amū ene pofari enejywa pypiraa ene rerawau eneremifutare'em ipe— 'jau Jejui 'ga Simão Pedro 'ga upe.

19 Aipo 'eramū Jejui 'ga 'ga manūawama mome'wau 'ga upe. 'Ga manūnamū nipo 'ga manū resakara 'gā 'jau: “Nopoiri futari 'ga Jarejararete 'ga rerowiar awi ra'e”, 'jau nipo 'gā ajaupe. A'eramū nipo 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa 'ga manū resakawe.

20 Aipo ojeupe 'eramū Pedro 'ga ojerowaka je resaka. Je futat Jejui 'ga upe 'jarera: “Awŷja te ene mono ia'wyre'ema 'gā po pe?” 'jarera 'ga manū'emauwe orojemi'waaw ipe 'ga upe 'jarera. Je futat te'ama Pedro 'ga atykupe katy.

21 Je ree ojerowakawe Pedro 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Maran sipo ajee 'ga rekoi nū, ki Ku'jyp?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

22 —Je ifutar ire amunipo 'ā 'ga rekoi nan etee futat je rura resaka. Erejemuaēm awi 'ga ree. Ene 'ā je renuw ape— 'jau 'ga 'ga upe.

23 Anure Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'jau futatee ajaupe:

—“Ko 'ga nipo namanūi futari je ruru'jawe'emauwe”, e'i 'ga 'ga upe ikue— 'jau futatee nipo 'gā imome'wau.

A'ere naporomū rūi 'ga je'ega. Wapo ekoete nipo 'gā ajemogyau. “Je ifutar ire amunipo 'ā 'ga jemogoi je ruru'jawa resaka. Maran aipoa enee?” 'jau 'ga Pedro 'ga upe ikue.

24 Je 'ā Juānamū. “Ga nipo namanūi” 'gā 'jawamū nipo je. Je te 'ā Jejui 'ga remiapofera amome'u pē nupe. Je 'ā ka'arana kwasiaa aipo are pē nupe. A'jea futat aipo je'ea.

25 Kwaiwete Jejui 'ga remiapofera. Aipo are 'ga amū ka'arana kwasiaapaw ire amunipo 'ā kwaiwete ka'arana 'au wyw pe. A'eramū nipo 'ā ywya nipytu'ēi jupe.

Atos

Jejuí 'ga remimonofera 'gã nekwawer are Luka 'ga ka'arana kwasiari rakue. Ywag ipe Jejuí 'ga Jewyr ire, Janeruwarete 'ga U'agesage monou Jejuí 'ga rerowiaara 'gã nupe. A'eramũ 'ga remimu'efera 'gã awau watau Jejuí 'ga mome'wau kwe pewara 'gã nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea aeremiapoe'ema apoukaa 'gã nupe. A'eramũ esakara 'gã Jejuí 'ga rerowiaa kwaiwete.

Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'awa ka'arana kwasiarukaa Luka 'ga upe. A'eramũ 'ga ka'arana kwasiara inuga 'ga 'Agesage remiapofer are rakue.

¹ Je ako Lukaramũ ka'arana akwasiat inuga pẽ nupe ikue, ki Teofiru. Jejuí 'ga remiapofer are je ka'arana kwasiari. 'Ga remimu'efer are nanẽ ako je ikwasiapawi inuga pẽ nupe ikue. Jejuí 'ga porowyky ypy ypyawer are futat je ka'arana kwasiari inuga pẽ nupe ikue.

² Ywy pe akou Jejuí 'ga mama'e esage apou kwaiwete rakue. A'efer are je ikwasiapawi inuga ka'aran are pẽ nupe ikue.

Ywag ipe ojeupir enune Jejuí 'ga porogytai wemimu'efera 'gã nupe rakue. Ymã te 'ã 'ga 'gã amũ mũ 'jãu imogyau wemimu'eferamũ rakue. A'eramũ Jejuí 'ga ojeupir enune oje'ega 'gã nupe Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'eg imũ rakue. A'e 'gã 'ga imonou kwe pe: "Kwe pe pekwap je mome'wau pejemogyau 'gã nupe", jau Jejuí 'ga 'gã nupe rakue. A'eramũ 'gã 'jau "Jejuí 'ga remimonofera 'gã" 'jau 'gã 'gã nupe.

³ 'Ga manũ re Janeruwarete 'ga Jejuí 'ga moferawi nũ. A'eramũ Jejuí 'ga oferaw ire ojesaukaru'jau'japa wemimonofera 'gã nupe. Wemiapo resaukaa 'gã nupe. A'eramũ 'gã 'ga rerowiaa. A'eramũ 'gã 'jau: "Jejuí 'ga futat ra'e. Koromũ futat 'ga ferawi rai'i nũ. Sã'ã 'ga wemiapoa etee futat iapoa 'ga rekoa", 'jau 'gã ajaupe rakue.

Kwarẽta 'ara rupi etee Jejuí 'ga jesaukaru'jaru'jawi wemimonofera 'gã nupe, 'gã mu'jau akou 'Uwarete 'ga ree rakue.

—Janeruwarete 'ga 'ã 'ũi 'wyriarareteramũ pẽ nupe. Pejetywer awi pepouaramũ 'ga pẽ monoi wemiayuwamũ rakue— 'jau Jejuí 'ga oporogytau wemimu'efera 'gã nupe rakue.

⁴ 'Gã pype akou 'ga 'gã mu'jau aipo are rakue. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—'Au pejup Jerusareg ipe Jarejuwarete 'ga 'Agesage rapesaka. Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega muri pẽ nupe rakue: "Te'agesagea je anure omono pẽ nupe", 'jau 'ã 'ga rakue. A'eramũ pẽẽ 'awamũ pejejupa Jerusareg ipe 'ga 'Agesage rapesaka ra'ne— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

⁵ —Juã 'ga 'ã 'y pe ae pymĩ ikue. A'ere Janeruwarete 'ga nanarũi. U'agesagea te 'ga amut pẽ nupe pẽ nerekwaramũ— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe rakue.

*Ywag ipe Jejuí 'ga jeupiawet
(Maku 16.19-20; Luka 24.50-53)*

⁶ A'eramũ 'gã ojeyppe 'ga rekoramũ 'ga remimonofera 'gã oporonupa ee 'ga upe:

—Ymã te 'ã tapy'y'ja 'wyriar amuteea etee ekoi oree jepi. 'Awamũ futat te ene ereko 'wyriaramũ Israeu juapyreramũ oree 'ga py'rau? 'Awamũ futat te ene, "Je futat Jarejuwarete 'ga remimureramũ ako 'awamũ 'wyriarareteramũ pẽ nupe", ere oree?— 'jau 'gã 'ga upe.

⁷ A'eramũ Jejuí 'ga 'jau 'gã nupe:

—Naani nū'ū. Meewei tee te nipo je ruri pē'wyririamū. Janeruwarete 'ga te okwaap. Jane te 'ā nikwaawi. 'Ga te okwaap je ruawa nū— 'jau etee 'ga 'gā nupe.

⁸—A'ere nipo anurenure'i Janeruwarete 'ga 'Agesage ruri ojypa osou pē pype. Opājēa Janeruwarete 'ga imua pē nupe. A'eramū futat nipo pēē pejejemogyau je mome'waramū 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē pejejepype ise re pejewau kwe pe je mome'wau 'gā nupe. Pēē 'ā je resak pejepe. A'eramū pēē pejewau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Auwara 'gā nupe ra'ne je mome'wau, Jusareg ipewara 'gā nupe ra'ne. A'ere Judeja ywy pewara 'gā nupe, Samari ywy pewara 'gā nupe, mukuwara 'gā nupe 'jau pejewau je mome'wau— 'jau 'ga 'gā nupe.

Aipo 'gā nupe 'e re Jejuī 'ga ojeupia 'gā nui awau ywag ipe.

⁹⁻¹¹A'eramū 'ga remimonofera 'gā 'upa amā'jāu ywau 'ga jeupira resaka. A'ere ywasiga 'ga mimi 'gā nui. A'eramū 'gā 'upa 'ga wawera rupi amā'jāu. A'e pype mukūja ywagipewara 'gā 'ua ojypa 'gā nupe Jejuī 'ga panekwapa. Waity aparasiga rerua erojypa enu'ama 'gā pyri.

—Ma'ja te peesak pejejupa?— 'jau 'gā 'gā nupe.

—Naani. Jejuī 'ga jeupira te ore aruesak arajupa— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū ywagipewara 'gā 'jau 'gā nupe:

—Oo futat 'ga ojeupia 'Uwarete 'ga pyri. Anure te nipo 'ga ruri ojewya nū. Ojeupiawera 'jawerimū etee futat nipo 'ga ruri ojewya nū— 'jau ywagipewara 'gā imome'wau Jejuī 'ga remimonofera 'gā nupe.

Matias 'ga Judas 'ga py'rawarera (Mateu 27.3-10)

¹²Ywagipewara 'gā porogytapaw ire Jejuī 'ga remimonofera 'gā 'ua ojewya Jusareg ipe nū. Ywytyr awi 'gā 'ua ojewya, Oriweira 'jaw awi. Namukui Jusareg awi Oriweira 'jawa 'upa. Majepei tee kilometro imukua jui.

¹³A'eramū 'gā Jusareg ipe owaēm ire awau 'og ywate pype 'upa. Pedro, Juā, Tiago, Andre, Filipe, Tome, Patarumeu, Mateu, ajejeja Tiago, Simāo Serote, Judas. Mīmera 'gā awau 'upa 'og ywate pype. Tiago 'ga Aufeu 'ga ra'yra 'ga. Simāo 'ga judeu 'gā etee ifutaa o'wyririamū. Judas 'ga Tiago 'ga ra'yra 'ga.

¹⁴'Gā ajatyka 'upa Jusareg ipe. Jarejuwarete 'ga upe oje'ega monou 'upa. Kūjāmera 'gā nanē ajatykau 'ua 'gā nee 'og ywate pype. Jejuī 'ga y ēē we futat akou 'gā pype, Mari ēē. Jejuī 'ga rewirera 'gā nanē akou 'gā pype nū.

¹⁵Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ajatykau 'ua 'gā nee kwaiwete. Sētui wīti 'gā pytuna. A'eramū Pedro 'ga afu'ama oporogytau 'gā nupe:

¹⁶—Peapyaka jeporogyta are. Ymā te Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari Davi 'ga upe Judas 'ga ree rakue, ae a'wyre'ema upe Jejuī 'ga monoarama 'ga ree rakue— 'jau Pedro 'ga u'ama 'gā nupe.

¹⁷—Aipo Judas 'ga ako jane pype ikue numiamū. Wemimu'eferamū ako Jejuī 'ga 'ga mogou ikue numiamū. A'ere ako mainana 'wyrira 'gā ka'aranūū monoi Judas 'ga upe rai'i, Jejuī 'ga resaukaawamū rai'i. A'eramū ako 'ga Jejuī 'ga monou 'gā po pe 'ga jukaukaa 'gā nupe ikue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

¹⁸Ka'aranūūa ojeupe imur ire Judas 'ga awau ywy mua. A'ere 'ga rea'aramū etee nū. "Ma'eramū je ma'eramū Jejuī 'ga monou 'gā nupe 'ū?" 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga a'eramū ajelukau. 'Ga 'arasiga 'ga rerekou. A'eramū ywy mur ire awau ojeupia. A'eramū 'ga pe awi 'ua opoa. Wewega mowoka erua. Wye momopomopoa erua amanūmū rakue.

¹⁹A'ea Jusareg ipewara 'gā ikaawa naajeme etee rakue. A'eramū 'gā Aketema 'jau Judas 'ga manūawera upe. Aketema 'ea wy rupap 'ea 'gā je'eg imū.

²⁰ A'eramũ Pedro 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ymã te Davi 'ga ka'arana kwasiari aipo Judas 'ga ree inuga janee rakue.

“Ga 'wyrer ipe nipo nitywi futari ae mũ”,

'jau Davi 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. A'eramũ 'ga ikwasiaru'japa 'ga ree rakue:

“Ga porowykyawer ipe ae nitywi futari amũ.

A'eramũ nipo 'ga amũ etee akou 'ga rekwawer ipe nũ, 'ga porowykyawera apou nũ”,

'jau Davi 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. Mĩa ka'arana Saumu 'jawa— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

²¹ —A'eramũ jane 'awamũ 'ga amũ mogou Judas 'ga rekwawer ipe 'jau nũ, Jejuĩ 'ga mome'waramũ jarejepyri 'jau. Jarejepewarera etee jane imogou. Awỹja te ako jane pype au'jeteramũ?

²² Awỹja te wesak 'y pe Juã 'ga Jarejararete 'ga pymĩa rakue? Awỹja te 'ga jeupira wesak rai'i? 'Gã etee futat jane simogo amũ jarejepyri Jejuĩ 'ga mome'waramũ 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe. —Jejuĩ 'ga ferapawera 'ga tomome'u jane pyri 'jau— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

²³ A'eramũ 'gã mukũja 'gã mua. 'Ga amũ rera Jose Barsabas. Justo 'ga rer irũa. Ajepeja 'ga rera Matias.

²⁴ A'ere 'gã oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'gã nee:

—Kiapi'ni. Ene te 'ã erekwaap. Ejemifutara 'ga ekwaawukat oree.

²⁵ Judas 'ga ajajuka rai'i. A'ere 'ga 'agera oi ako tyweaw ipe— 'jau 'gã Jarejuwarete 'ga upe. —Mõ 'ga te ore oromogo 'ga rekwawer ipe nũ?— 'jau 'gã Jarejuwarete 'ga upe.

²⁶ A'ere 'ga upe oporogytapaw ire ita'i 'jawewara momopoa 'upa. A'eramũ Matias 'ga remimojewagera katu 'gã ipyyka. A'eramũ 'gã Matias 'ga mogou Judas 'ga rekwawer ipe Jejuĩ 'ga mome'waramũ ojepyri nũ.

2

Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua

¹ Pëtekosti 'jawa 'ara rupi 'gã jatyka 'gã nuwamũ Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua ojypa Jejuĩ 'ga remiayüwa 'gã nupe rakue. Pëtekosti 'jawa judeu 'gã jatykaawa rera.

² Poje ywytuu 'jawewara fua opo erujewi 'ua 'gã pyri 'og ywate pype 'gã nuwamũ. Ywag awi 'ua osou 'og ipe. A'ere 'ga 'Agesagea 'gã nupe ise re tata'i 'jawewara ajemogyau 'gã apyte'rarimũ. Wenyfu'giramũ futat ajemogyau 'gã apyte'rarimũ.

³ Nan Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua osou 'gã nupe rakue. Opyamuramũ 'ua 'gã nupe.

⁴ 'Ga 'Agesagea 'ua osou 'gã pype 'gã nerekwaramũ. 'Gã pype ose re 'gã je'ega mojoy'rau, 'gã moje'eg amüteeukaa. 'Gã nemikwaawe'ema 'gã je'ega apoukaa 'gã nupe. Naju'jawe rüi 'gã je'egi. Wemifutar imũ etee futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gã moje'egukaa.

⁵ Kwaiwete judeu 'gã 'ua ajatykau muku awi Jerusareg ipe rakue. Ajatykaaw are 'ut ma'e 'gã nanë ifu renupa nũ. Ifu renupara 'gã Jarejuwarete 'ga upe oporogyta ma'e 'gã najuejue etee.

⁶ Ifu renupawe 'gã ajatykau ukupepe 'og ywate pyri oporesagamũ ee. Oporenuwaiwamũ 'gã imome'u are. Jejuĩ 'ga remimonofera 'gã 'gã je'ega apou.

⁷ A'e renupawe enupara 'gã 'jau:

—Ma'eramū 'gā janeje'egawe apou 'ū? Garireja ywy pewara 'gā juejue nā'ā re'ā— 'jau 'gā ajaupe.

⁸—Janeje'eg imū etee 'ā 'gā Jejuī 'ga mome'ui janee— 'jau 'gā ajaupe. —'Auwara 'gā je'ega etee 'gā 'ā wapo jepi. A'ere 'gā 'awamū kwe pewaramū janeje'ega we iapoi. Kwe awi 'ā jane ruri.

⁹Partia ywy awi jane mū ruri. Ajepejamū Media ywy awi. Ajepejamū Elam ywy pewara. Ajepejamū Mesopotami ywy pewara. Ajepejamū Judeja ywy pewara. Ajepejamū Kapatosi ywy pewara. Pōtu ywy awi jane mū ruri. Asia ywy pewarera jane mū.

¹⁰Frigia ywy awi, Pāfiria ywy awi, Egitu ywy awi jane mū ruri. Ajepejamū Libia ywy awi. Sirene 'jawa pyriwara poromū. Ajepejamū Roma pewara.

¹¹Jane mū judeua futat. Ajepejamū judeue'ema 'gā futat. A'ere 'gā judeuramū jane 'jawerimū 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiari. Kreta 'ypō'ō awi amū ruri. Ajepeja 'gā 'ua Arabia ywy awi. A'eramū 'gā maran janeje'eg imū oje'ega ki 'ei?— 'jau 'gā ajaupe 'gā je'ega renupa. —Janeje'eg imū futat 'gā Jarejuwarete 'ga remiapofer esage mome'ui janee— 'jau 'gā ajaupe. —'Auwara 'gā je'ega etee 'gā 'ā wapo jepi.

¹²A'ere 'gā 'ā kwe pewara 'gā je'eg imū Jejuī 'ga mome'ui 'upa— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā wapyakau 'upa. A'eramū 'gā amū 'jau ajaupe:

—Maran te nū 'wei?— 'jau 'gā ajaupe.

¹³A'ere amumera 'gā nuerowiari futari. A'eramū 'gā 'gā nerekoemāu etee 'upa.

—Kawīajaiwa 'gā otykut 'upa. A'eramū 'gā oje'ēran ekoeteramū 'upa— 'jau etee 'gā ajaupe 'gā nerekoemāu.

Mytuna 'gā nupe Pedro 'ga 'eawet

¹⁴A'eramū aipo 'gā 'eramū Pedro 'ga 'ua uēma oporogytau 'gā nupe u'ama ukupepe. Ajepeja Jejuī 'ga remimonofera 'gā netee futat 'ga 'ua oporogytau 'gā nupe, ajatyka ma'efera 'gā nupe.

—Jerusareg ipewaramū, kwe awi 'ut ma'eferamū nanē peapyaka je ree. "Kawīajaiwa 'gā otykut 'upa", pe'je ete 'ā oree.

¹⁵Norereawyrywi ore. Nakwarawyrū'irāu rūi kawīajaiwa 'wara 'gā kawīajaiwa rykuri— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama. —"Maran te 'gā janeje'ega apoi?" pe'je 'ā pejejupa pejejaupe. A'eramū je imome'wau pē nupe.

¹⁶Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga upe rakue, Jueu 'ga upe rakue:

¹⁷"Anure nipo je mama'e teepaw enune Te'agesage muri imojypa pē nupe", 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Jueu 'ga upe rakue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau.

—"A'eramū nipo pēna'yra 'gā pēna'jyra 'gā netee jeje'ega mome'wau ojepyriwara 'gā nupe.

A'eramū nipo je kunumūū 'gā momayupa sawa'e 'gā netee.

¹⁸Te'agesagea nipo je imua tejemiayuwa 'gā nupe. Kūima'e 'gā nupe, kūjāmera 'gā nupe nanē nū. Mīmera 'gā nupe nipo je imua.

A'eramū nipo 'gā jeje'eg imū etee futat je mome'wau kwe pewara 'gā nupe.

¹⁹Tepājēa nipo je esaukaa 'gā nupe. 'Gā nemiesage'ema mama'ea nipo je esaukaa 'gā nupe",

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Jueu 'ga upe rakue— 'jau Pedro 'ga imome'wau.

—"Ywag ipe, ywy pe nanē taesaukat 'jau nū. Wy, tata, tatasig. Mīmera taesaukat pē nupe 'jau.

²⁰ Kwara nipo je omoypytunaip. Jaya nipo je imowyau. A'ere nipo pējararete 'ga ruri ojewya nū. Ae mojo'oka 'ga ruri. Ae werowiarāmū nipo 'ga jau:

Ere ejua 'au je pyri, 'jau nipo 'ga werowiaaramū ae upe.

A'ere nipo 'ga werowiare'ema 'gā nupe 'ga 'i:

Pēē naani. Naje rerowiari pejepe. A'eramū pēē mama'eukwaawa rapyaw ipe pejewau, 'jau nipo 'ga 'gā nupe.

²¹ Je katu'og ape 'jara 'gā etee te je akatu'ok. A'eramū je 'gā mogyau tejepyri ajemogy ma'eramamū",

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

²² A'eramū Pedro 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Israeu juapyreramū peapyaka jeje'eg are. Jeju 'ga futat Janeruwarete 'ga remimurera. A'eramū ako Janeruwarete 'ga opājē resaukaa pē nupe ai'i. Pēnemiapoe'ema ako 'ga iapoukaa Jeju 'ga upe ai'i. Ojero'wu ma'e, mama'eukwaawa rerekwat. Mimera 'gā ako 'ga ikatu'ogukaa 'ga upe ai'i, kwaiwete. A'e resakarera 'gā oporesagamū ee. A'ea 'ā pekwaap najuejue etee. Pē pype futat ako 'ga iapoi akou ai'i— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

²³ —A'ere ako Janeruwarete 'ga wea'aramū 'ga mono are pē nupe ai'i. Wemifutar imū etee futat ako 'ga 'ga monou pē nupe ai'i, 'ga pyygukaa ako pē nupe ai'i. A'eramū pēē ako 'ga pyygukaa ia'wyre'ema 'gā nupe ai'i. A'eramū ako 'gā 'ga monou 'ga mu'ama 'ypeywar are ai'i. Pēē futat ako 'ga jukaukaa 'gā nupe ai'i— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

²⁴ —Amanū futat ako 'ga ai'i. A'ere ako 'ga ruwa 'ga 'ga moferawi ete ai'i nū— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

²⁵ —Ymā te 'ā Davi 'ga ka'arana kwasiari inuga Jeju 'ga ree rakue— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

—“Akwaap je Tejararete 'ga. 'Ga 'ā ako je pyri.

Jejakwatawa katy 'ga reko'i. A'eramū je tekyjawe'em tekou.

²⁶ Teku'iramū etee tekou. Tepy'ata'waramū etee tekou. Temoferawa rape-saka nipo je te'ŷina.

A'eramū je teje'ega Jarejuwarete 'ga upe: Ene te 'ā eneresage jee, Kiapi'ni.

²⁷ Je manū re nerepoi'ri futari je wi. Jereumera neremonemukari.

Je 'ā eneremiayuwaretea futat. A'eramū ene je moferapa etee nū. Ene pyri nipo tewau ywag ipe.

²⁸ Ene 'ā ywaga piara ereesaukat jee. A'eramū je ene pyri tewau.

Je'py'ata'wa je ene ree tekou, 'jau je 'ga upe",

'jau Davi 'ga ka'aran are ikwasiaa inuga janee rakue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama, Davi 'ga remikwasiarera mome'wau 'gā nupe u'ama.

²⁹ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Davi 'ga janeypya futat rakue. 'Ga je amome'u pē nupe. Ymā te 'ā Davi 'ga manū rakue. A'ere 'gā 'ga monoi ita kwara pype rakue. Namukuu rūi futat ita kwara 'ūina rakue— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gā nupe.

³⁰ —Janeruwarete 'ga je'ega mome'warera 'ga Daviramū rakue. Janeruwarete 'ga oje'ega 'ga upe 'ga rekoramū rakue. “Ene juapyrama nū nipo 'wyriaramū ako ene 'jawe. Jeremimurama 'ga futat nipo 'ūina enerenawer ipe", 'jau 'ga Davi 'ga upe rakue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama.

³¹ —A'eramū Davi 'ga ikwaapa, “Wemimurama 'ga nipo Janeruwarete 'ga omoferap ete nū” 'e kwaapa rakue. A'eramū 'ga a'eramū ka'arana kwasiaa inuga 'ga ree. “Janeruwarete 'ga nipo nopoi'ri futari wemimurera 'ga wi. 'Ga reumera monemukare'ema futat nipo", 'jau Davi 'ga rakue— 'jau Pedro 'ga u'ama 'gā nupe.

32 —'Ga poromū Janeruwarete 'ga 'ga omoferap rai'i. Jejuu 'ga omoferap futat. Ore 'ga aruesak 'ga feraw ire ai'i. A'eramū ore a'eramū imome'wau pē nupe—'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

33 —A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferaw ire 'ga monou ywag ipe ojeypyri ai'i. Peu 'ga ywag ipe 'ga monou imuapyka oyse katy. 'Ga 'jawe futat 'ga. A'eramū 'ga 'ga muapyka oyse katy. A'eramū futat 'ga U'agesage mua katu 'ga upe. Ojeupe 'Uwa 'ga imur ire 'ga imua ae upe nanē imojypa nū. 'Ga 'Agesagea te 'ga amut oree. A'ea peenup poromū—'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau. —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega muri janee rakue: "Anure nipo je Te'agesage monoi pē nupe", 'jau 'ga 'ā rakue. A'eramū 'ga 'awamū futat imua oree. 'Agamū pēnemienuwamū 'ga 'Agesagea iapoukaa oree—'jau Pedro 'ga u'ama 'gā nupe.

34 —Davi 'ga nooi ywag ipe rakue. Nuapygi 'ga Jarejuwarete 'ga yse katy. A'etea 'ga e'i rakue:

'Ymā te Janeruwarete 'ga 'jau Jejararete 'ga upe rakue:

'Ere ejua eapyka 'au je pyri. Je 'jawe futat ene. A'eramū ene eapyka je yse katy.

35 Anure tamŷi ene 'wyrriaramū 'gā nupe 'jau, ene rerowiaara 'gā nupe 'jau. Ene rerowiare'ema 'gā we futat te'i enee 'jau, koromū futat 'wyrriararete 'ga, te'i enee 'jau', 'jau Janeruwarete 'ga Jejararete 'ga upe rakue", 'jau Davi 'ga 'ga aran are ikwasiaa inuga janee rakue. Jejuu 'ga upe te 'ga 'i rakue—'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

36 —A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau: "Je te 'ā Jejuu 'ga omono pē nupe. Jeremimurera futat 'ga", 'jau Janeruwarete 'ga rakue. A'e 'ga poromū pepokutuk, imonou, imu'ama 'ypepywar are 'ga manūawamū. A'e 'ga Janeruwarete 'ga omogo Israeu juapyreramū jane'wyrriaramū—'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —A'ea 'ā judeuramū juejue pekwaap.

37 A'e renupawe 'gā u'arasigamū ajemogyau. 'Ga jukaawer are 'gā u'arasigamū ajemogyau kwaiwete. A'eramū 'gā 'jau Pedro 'ga upe 'ga pytuna 'gā netee:

—Maran te ore iapoi? Ma'ja te ore aruapo orojee, orojekatu'okawamū?—'jau 'gā 'gā nupe.

38 —Pejetywer awi pepoit—'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —A'eramū 'ga pejetywer awi pēpoiriweramū pē katu'oka. "Jejuu 'ga rerowiaaramū ore reko'i 'awamū", pe'je 'gā nupe. A'eramū 'gā pē pymiāu 'y pe. A'eramū pē pymi re Janeruwarete 'ga U'agesage mua pē nupe pēnerekwaramū—'jau 'ga 'gā nupe.

39 —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari inuga janee rakue: "Pejetywer awi pēpoiriweramū je pē katu'ogi. Pē katu'og ire je Te'agesage monou pē nupe", 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa rakue—'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —Aipo e'i 'ga pē nupe. Pēna'yt, tesirūmet, wemimū'emet 'jau. Mimeramū 'ga aipo 'ga 'i pē nupe—'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'eramū 'ga 'awamū u'eawer imū futat U'agesage mua imojypa janee—'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

40 A'eramū Pedro 'ga 'gā mu'jau afuakaramū etee futat aipoa morogyta are u'ama. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejejepe'au 'ga rerowiare'ema 'gā nui. Anure nipo Janeruwarete 'ga Jejuu 'ga rerowiare'ema monoi mama'eukwaawa rapyaw ipe ojewi. Peo kasi 'gā newiri ne. Pēē 'ā Jejuu 'ga perowiat. "Je mogo ape ejemiayuwamū", 'jau ki pēē 'ga upe—'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama.

41 Aipoa 'ga porogyta renupawe 'gā kwaiwete Pedro 'ga je'ega rerowiaa. Jejuu 'ga nanē 'gā erowiaa ajemogyau nū. Tres miu 'gā 'ga rerowiaa. A'eramū 'gā 'gā nerawau ipymiāu 'y pe Jejuu 'ga 'gā erowiara resaukaawamū.

⁴² A'ere 'gã awau ajatykau Jeju 'ga remimonofera 'gã nee, 'gã porogyta are wapyakau. A'eramũ futat 'gã ajemogyau Jeju 'ga rerowiaareteramũ. A'eramũ futat Jeju 'ga rerowiaaramũ opojejukaramũ ajuee. Ajamajatykau kumi 'wau. Jarejuwarete 'ga upe oporogytau nanẽ 'gã ajatykau nũ.

⁴³ Jeju 'ga remimonofera 'gã Janeruwarete 'ga pãjẽ rerekou. A'eramũ 'gã 'ga pãjẽ resaukaa 'gã nupe, aeremiapoe'ema apou 'ga pãjẽ mũ, kwaiwete. A'eramũ a'e resakara 'gã oporesagamũ ajemogyau ee.

⁴⁴ Jeju 'ga rerowiaara 'gã juejue ajatykau ajemogyau. Ikaraemã ma'e 'gã okaraemã me'ega ka'aranũ are.

⁴⁵ Iywy ma'e 'gã nanẽ oywy me'ega ka'aranũ are nũ. A'ere 'gã ka'aranũ rerua imojo'oka ajaupe. Ta'yt kwaiwete ma'e 'gã nupe 'gã kwaiwete imojo'oka. Ta'yre'ema 'gã nupe 'gã imojo'oka inãinãni'ĩ etee.

⁴⁶ Ai'iwe nũ, ai'iwe nũ, ai'iwe nũ 'jau 'gã ajatykau ajemogyau peu. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe ajatykau. Wog ipe nanẽ ajatykau ojem'waa nanẽ nũ. Mani'oko'o'i 'wau Jeju 'ga manũawer are wea'aramũ ajemogyau. A'e pype opy'ata'waramũ ajemogyau.

⁴⁷ —Ene te 'ã eneresage oree— 'jau 'gã oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'ga muorypa.

Jeju 'ga rerowiare'ema 'gã miamũ oporomutaramũ 'ga rerowiaara 'gã nee ajemogyau.

Janeruwarete 'ga Jeju 'ga rerowiarukaa 'gã nupe. Ai'iwe, ai'iwe, ai'iwe. A'eramũ 'gã ojemomytuna. Kwaiwete Jeju 'ga rerowiaara 'gã ajatykau ajuee.

3

Iteu ma'e 'ga

¹ Poje Pedro 'ga awau Juã 'ga retee Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Kwara jerebamũ 'gã awau. Aipo pe kwara kwawauwe 'e'e'emi 'gã awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe oje'ega monou 'ga upe.

² A'e pe iteu ma'e 'ga 'ũina Jarejuwarete 'ga mogytaawa rokwar ipe. 'Okwar esage 'jaw ipe wapyka. A'e pe 'ga 'ũina. Iteu 'ga u'aa rakue. A'eramũ 'ga pytuna 'gã 'ga rerawau im'ina 'okwar ipe ka'aranũ are.

—Ka'aranũ'ia pemut ape jee— 'jau 'ga 'ũina 'gã nupe, Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe osẽ ma'e 'gã nupe.

A'eramũ amumera 'gã imonou 'ga upe.

³ Poje Pedro 'ga 'ua Juã 'ga retee. A'eramũ iteu ma'e 'ga 'gã nupe ka'aranũ renũina nũ.

A'ere 'gã 'i etee 'ga upe:

⁴ —Emã'ẽ ore ree kũi— 'jau etee 'gã 'ga upe.

⁵ A'erauwe iteu ma'e 'ga amã'jãu 'gã nee. “Ka'aranũũa sipo 'gã amut jee pa”, 'jau 'ga ojeupe amã'jãu 'gã nee.

⁶⁻⁷ A'eramũ Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Nitywi ka'aranũũa ki 'ei. A'ere je mama'e esage apoi enee— 'jau etee Pedro 'ga iteu ma'e 'ga upe. —Jeju Kristu 'ga, Nasare pe waranup ma'efera 'ga 'ã ore mogo wekwawer ipe ai'i. A'eramũ je 'jau enee: Efu'am jui— 'jau 'ga 'ga upe.

⁸ A'erauwe futat Pedro 'ga 'ga popyyka 'ga mafu'ama. A'eramũ futat iteu ma'efera 'ga pyju'ã oywyrafenamũ. A'erauwe 'ga po 'ga pori awau wafukafukaita:

—Au'je katu pa, Ku'jywa 'ga je katu'ogi nũ— 'jau 'ga wafukafukaita awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'gã netee.

⁹⁻¹⁰ A'eramũ mytuna 'gã 'ga resaka.

—Kuu. Iteu ma'efera 'ga afu'am ra'e— 'jau 'ga resakara 'gã ajaupe.
Oporesagamü 'ga ree, 'ga po 'ga po 'ga rekoramü.

Pedro 'ga 'eawet

¹¹ Amafu'am ire iteu ma'efera 'ga rekoi Pedro 'ga pir are. 'Ogeikwara pakuja 'wyr ipe 'gã oi Juã 'ga retee. A'erauwe Janeruwarete 'ga mogytaaw ipe ose ma'efera 'gã 'ëi awau 'ogeikwara pakuja 'wyr ipe esaka, Sarumãu 'ga ma'e 'jawa 'wyr ipe awau esaka.

—Maran 'ga ako ra'e 'ü? Najema'uma'uwi'i te 'ga afu'am are jepi a'i küi— 'jau 'gã ajaupe, ma'upawe'eme 'ga mafu'amamü.

A'eramü

—Awÿja 'ga mafu'ama ki 'ei?

—Pedro 'ga 'ga amafu'am küi— 'jau 'gã ajaupe.

¹² 'Ga mafu'ama 'gã mopiryyita. A'eramü Pedro 'ga 'jau 'gã nupe:

—Janeruwarete 'ga upe mama'e apoara 'ga te 'ga amafu'am nü'ü, Jejui 'ga nü'ü. Naore rüi 'ga aramafu'am. Noropãjê mü rüi ore 'ga mafu'ami. Norojesageu rüi te 'ã ore 'ga mafu'ami. Jejui 'ga te 'ã 'ga mafu'amara te— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe aipo 'gã 'eramü.

¹³ A'erauwe 'gã ajemogyau etee oporesagamü 'gã nee.

—Janeruwarete 'ga te ako wa'ÿra 'ga amut opoaawamü ikue. 'Ga te 'ga amafu'am— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —Janeruwarete 'ga wa'ÿra 'ga omogo ipojuwipyramü. Jarejuwarete 'ga te 'ã jane sirowiat. Ymã we te 'ã janepÿy 'gã Jarejuwarete 'ga rerowiari rakue. Na'awamue rüi futat te 'ã jane 'ga rerowiari. Ymã we futat te 'ã Abraão 'ga 'ga rerowiari rakue. Isaki, Jako. Mímera 'gã 'ga rerowiaa rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —A'eramü jane 'agamü 'ga rerowiaa jarejemogyau— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

—Janeruwarete 'ga ako wa'ÿra 'ga mua janee ikue numiamü. A'ere ako pêê futat pejukaukat 'ga ikue. A'eramü ako pêê 'ga monou ekoete peje'wÿriara upe ikue, Piratu 'ga upe ijukaukaa ekoete ikue. 'Ga ako "Opoit je 'ga wí", 'jau ikue numiamü. A'ere ako pêê "Ere 'ga jukaukaa futat ore", 'jau ako pêê ai'i.

¹⁴ Oporojuka ma'ea jëmí ako pêê imuẽmukaa 'ga upe ikue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —Oporojuka ma'ea te amunipo 'ã pejukaukat rakue. A'ere ako mama'e tywera apoare'ema 'ga jëmí pejukaukat ikue. 'Ga Jarejuwarete 'ga remifutara etee te wapo. A'etea ako pêê 'ga jukaukaa ekoete ikue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe, oporogytau u'ama.

¹⁵ —'Ga te 'ã ae mogyara futat. A'ere ako pêê futat 'ga pejukaukat ikue numiamü. A'ere ako Janeruwarete 'ga 'ga moferawi etee ai'i nü. Ore futat 'ga moferaw ire 'ga resaka ai'i nü— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹⁶ —'Ga pãjê mü te ore 'agamü 'ga mafu'ami. Naore rüi 'ga aramafu'am. Aruerowiat te 'ã ore 'ga. A'eramü 'ga 'ga mafu'amukaa ore pë nowase— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe oporogytau.

¹⁷ —Nepékwaawi nipo 'ga— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —Nepékwaawi nipo Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga. Pë'wÿria'ri 'gã nanê nokwaawi nü. Ajee ako 'ga pejukaukat ekoete ikue, peje'wÿriara upe ikue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe, Jejui 'ga mome'wau.

¹⁸ —Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oje'ega mome'wara 'gã nupe rakue. A'e are 'gã ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. "Anure nipo Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ruri. A'ere 'ga pyriwara 'gã 'ga rerekou tyweaete 'ga mayrümü", 'jau 'ã 'gã ka'arana kwasiaa inuga janee rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe u'ama imome'wau. —Ajee 'ã 'ga je'egawer imü etee futat 'ga rayrünamü amanümü janee.

19 A'eramũ pĕĕ 'awamũ pejepoia pejetywer awi. A'eramũ pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. "Jetywera epe'a je wi, ki Ku'jyp", pe'je ki 'ga upe. Ojeupe pĕje'ega monorauwe, 'ga pĕtywera tomoit pĕ nui 'jau— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

20 —Pĕtywera pĕ nui imoir ire 'ga opãjĕa tamut pĕ nupe 'jau. A'eramũ futat 'ga pĕ maku'iu pĕ mogyau. A'eramũ pejetywer awi pejepoia. Ymã te Janeruwarete 'ga 'i ojeupe rakue: "Teja'yra 'ga tomono 'gã nupe 'jau, 'gã katu'okawamũ 'jau", 'jau 'ga 'ã ojeupe rakue. A'eramũ 'ga 'ã Jejui 'ga mua janee rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe imome'wau.

21 —'Awamũ 'ga 'ũina ywag ipe, mama'e katu'okawa 'ara upe iwaĕma rapesaka 'ũina. Anure te nipo 'ga ruri ojewya nũ, 'awa ywy pe nũ— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —A'eramũ futat 'ga ruwa 'ga ywy katu'oka nipo nũ. A'eramũ futat ipyau 'jawe iapou nũ, ywy apou nũ. Saa'e ymã rakue. Nan futat iapou nũ, ikatu'oka nũ. Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue:

22 "Anure te nipo Janeruwarete 'ga 'ga amũ muri pĕ nupe, oje'ega mome'waramũ pĕ nupe.

Je 'jawerimũ futat 'ga 'ua pĕ nupe oje'ega, Janeruwarete 'ga je'ega mome'wau pĕ nupe.

Sã'ã 'ga je mura. Nan futat nipo 'ga pĕpytuna 'ga amũ muri pĕ nupe oje'ĕma'eramũ.

23 'Ga nipo oje'ega renupare'ema 'gã omojo'ok wemiayuwa 'gã nui anure. A'eramũ nipo 'ga oje'ega renupare'ema 'gã monou mama'eukwaawa rapyaw ipe.

A'eramũ ki pĕĕ enupa etee 'ga je'ega", 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga janee rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

24 —Moisesi 'ga ra'ne akou oje'ega 'gã nupe rakue. A'ere Samueu 'ga oje'ega 'gã nupe nũ. A'ere 'gã newiriwarera 'gã 'gã nemimome'ufer imũ etee futat oporogytau 'gã nupe. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã juejue. Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga porogytai 'gã nupe rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —Ma'eramũ 'ã 'gã ka'arana kwasiari inuga 'ga je'eg are rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —A'eferupi te futat ajee 'ã Jejui 'ga manũ, 'Uwarete 'ga je'eg imũ etee futat— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe.

25 —A'ere 'ã 'ga na'gã nupe etee rũi 'ga porogytai rakue. Pĕ nupe nanĕ nũ 'ga porogytai. "Enejuapyrama 'gã teje'ega anuwamũ jeresageramũ 'gã nupe, najuejue etee futat", 'jau 'ã Ku'jywa 'ga Abraão 'ga upe rakue. Pĕĕ 'ã Abraão 'ga juapyrera. Ma'eramũ 'ã Ku'jywa 'ga porogytafera resageramũ pĕ nupe nanĕ nũ— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe.

26 —Ma'eramũ 'ã Ku'jywa 'ga 'awamũ ojeupe mama'e apoara 'ga muri pĕ nupe ra'ne, wa'yra 'ga muri pĕ nupe ra'ne— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —Mama'e esagea 'ga wapo pĕ nupe, mama'e tywer awi pĕ momoirukaawamũ— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe.

4

'Gã nee 'wyrara 'gã mara'neawet

1 'Gã nupe Pedro 'ga oje'ega Juã 'ga retee 'gã nuwamũ 'gã amũ 'ua owaĕma 'gã nupe. Mainan, Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gã 'wyrat, satusau. Mĩmera 'gã 'ua owaĕma 'gã nupe 'gã je'egamũ.

2 —Jejui 'ga ako amanũ ai'i— 'jau Pedro 'ga u'ama imome'wau 'gã nupe. —A'ere ako 'ga ferawi etee ai'i nũ. A'eramũ nipo jane nan tee futat jaremanũ re

jareferapa etee futat 'ga 'jawerimū. Jejui 'ga jewyramū te nipo jane 'ēi tywy awi jareferapa nū— 'jau Pedro 'ga imome'wau u'ama 'gā nupe.

A'e renupawe aipo 'ut ma'efera 'gā amara'neramū 'gā nee.

³ A'eramū 'gā 'gā pyyka 'gā monou 'gā munepa moromunepawa pype. Kaaruweteramū 'gā 'gā pyyka 'gā monou 'gā munepa moromunepawa pype. Peu etee futat 'gā osewa 'upa. Peu futat 'gā aku'emamū.

⁴ A'ere kwaiwete 'gā nenuparera 'gā Jejui 'ga rerowiari. 'Ga rerowiaara 'gā ojeme'yita. A'eramū Jejui 'ga rerowiaara 'gā pytuna sīku miu.

⁵ A'eramū ai'iwe 'gā 'ua ajatykau Jerusareg ipe. Judeu 'gā 'wyrria'ri, 'gā nupe oje'ēma'e, Moisesi 'ga je'eger are moromu'jat. Mīmera 'gā 'ua ajatykau ajuee.

⁶ Anasi 'ga, mainana 'wyrriararete 'ga ajatykau 'gā nee. Kaifasi, ajepeja Juā, Aresāri, Anasi 'ga pytuna mū. Mīmera 'gā ajatykau ajuee.

⁷ A'eramū 'gā moromunepawa pypewara 'gā, Jejui 'ga remimonofera 'gā nerurukaa jefaruu 'gā nupe.

—Pe'je pejewau 'gā nerua 'au ore rowase— 'jau 'gā jefaruu 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'gā nerua. A'ere ajatyka ma'efera 'gā oporonupa 'gā nupe iteu ma'efera 'ga ree.

—Maran te iteu ma'efera 'ga pemafu'am rai'i?— 'jau 'gā oporonupa ee Pedro 'ga upe Juā 'ga retee. —Ma'e pājē mū pēē 'ga mafu'ama rai'i ki 'ei? Awyja je'eg imū rai'i ki 'ei?— 'jau 'gā 'gā nupe.

⁸ A'eramū Pedro 'ga oje'ega 'gā nupe. Ku'jywa 'ga 'Agesagea 'ga rerekou. A'eramū 'ga mogyjeukare'ema 'gā nui. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

⁹ —Maran te 'ga pemafu'am rai'i, pe'je 'ā ore. A'eramū je imome'wau pē nupe. Mama'e tywera nipo ore aruapo rai'i? Naani nū'ū. Mama'e esagea te ore aruapo ai'i nū'ū. A'etea 'ā ore rerurukat ekoete pejepe ore momorogytaukaa pejejeupe ki 'ei. A'eramū je imome'wau pē nupe— 'jau Pedro 'ga u'ama 'gā nupe.

¹⁰ —Naoropājē mū rūi ore 'ga mafu'ami. Jejui Kristu 'ga te 'ā 'ga amafu'am. Nasare pe waranup ma'efera 'ga, pēnemijukafera 'ga. Ako 'ga poromū Janeruwarete 'ga omoferap ai'i nū— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama. —'Ga te 'ga amafu'am opājē mū ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹¹ —A'etea ako pēē 'ga futare'ema ikue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama. —A'ere 'ā Janeruwarete 'ga 'ga muri janee, jane katu'ogukaa ete 'ā. Sā'ā ae 'oga aporamū kwaiwete 'ywa rerura tupaa'mywamū. A'eramū 'ā ae 'ywa mū reroyrūmū. A'ere 'ā eroyrūmyrera jēmī 'yweteetea. A'eramū 'ā ae ijaramū, pea te futat pemona, ae 'i ajaupe. Nan tee futat 'ga 'i Jejui 'ga upe. Janeruwarete 'ga 'ga amut janee. A'ere ako pēē peroyrū ete 'ga ai'i. "Nia'wyrri 'ga ra'e", pe'je 'ga upe ikue. "Narafutari ore 'ga", pe'je Jejui 'ga upe ai'i— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama. —A'ere 'ā 'ga ruwa 'ga te 'ga futari. A'eramū 'ga 'ga mogou jane katu'okaramū etee nū. Afutare'em ire 'ā 'ga pē katu'oka etee 'ua nū— 'jau Pedro 'ga u'ama, 'gā nupe.

¹² —'Ga te 'i futat Janeruwarete 'ga amut janee. Nirūi futari 'ga. 'Ga te 'i futat ae katu'oka akou. Janetywera pe'aara 'ga poromū 'ut janee— 'jau Pedro 'ga u'ama 'gā nupe.

Pedro 'ga Juā 'ga retee oporogytau 'gā nupe. Iteu ma'efera mafu'amawera mome'wau 'gā nupe.

¹³ A'eramū ajatyka ma'e 'gā oporesagamū 'gā nee:

—Kuu. Maran te 'gā nokyjei oporogytau janee nū'ū? 'Gā te te 'ā nojemu'ei agawewi ai'ī kūi. A'etea te 'ā 'gā nojenosi imome'wau ai'ī kūi— 'jau 'gā ajaupe.

—Naani nū'ū— 'jau ajepeja 'ga 'gā nupe. —Jejui 'ga rewiri ako ma'efera 'gā tee nū'ū. A'eramū 'gā a'eramū 'agamū ojenosoue'em jane wi— 'jau 'ga 'gā nupe.

14 A'ere iteu ma'efera 'ga oi 'gã nupi. 'Gã nemimafu'amera 'ga oi 'gã nupi. A'eramũ 'wyriara 'gã 'ga resaka 'gã newiri 'ga rekoramũ. A'eramũ 'gã a'eramũ oje'egarũme'em 'gã nupe: "Pẽ'me pẽẽ", 'jawe'em futat 'gã 'gã nupe.

15 A'eramũ peuwara 'gã amũ oje'ega Pedro 'ga upe Juã 'ga retee:

—Pẽ'ẽ pejewau ore wi ra'ne. Peu pekwap ore wi ra'ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'erauwe 'gã 'ẽi awau 'gã nui.

'Gã 'ẽ re 'gã oje'ega ajaupe:

16 —Maran te jane 'gã nerekoï 'awamũ?— 'jau 'gã ajaupe.

—Tee.

—Okwaapap te 'ã 'gã a'i kũi, 'auwara Jerusareg ipewara 'gã a'i kũi. A'eramũ jane 'i'me 'gã", 'jawe'em futat 'gã nupe. Okwaapap te 'gã 'ã.

17 A'eramũ jane, "Au'je Jejuï 'ga mome'u mokwasi'o re", sa'e 'gã nupe jareje'ega moywyrafena 'jau— 'jau 'gã ajaupe. —"Ga mome'uu'jawamũ ore pẽ monoi pẽ munewu'japa ne nũ", sa'e 'gã nupe jareje'ega moywyrafena 'jau— 'jau 'gã ajaupe.

18 A'ere 'gã 'gã nenũina nũ. A'erauwe Pedro 'ga 'ua Juã 'ga retee 'ua osou. A'erauwe 'gã 'jau 'gã nupe:

—Au'je ki 'awamũ Jejuï 'ga mome'u re. 'Ga mome'uu'jawamũ ore pẽ munewi ne nũ. Narafutareteetei futari ore 'ga mome'ua 'awamũ— 'jau 'gã 'gã nupe.

19 A'ere Pedro 'ga Juã 'ga retee 'gã je'egi etee 'gã nupe:

—Ma'ja te Janeruwarete 'ga afutat? Peje'eg are oreapyaka te 'ga afutat? Oje'eg are oreapyaka te ra'u 'ga afutat nũ? Napeje'eg are rũi te 'ã ore apyakai. Jarejuwarete 'ga je'ega te 'ã ore aruenup— 'jau etee Pedro 'ga Juã 'ga retee 'gã nupe.

20 —Amanũ ako Jejuï 'ga ai'i numiamũ. A'ere ako 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferawi etee ai'i nũ. A'eramũ ore 'ga resaka ai'i. Oje'ega 'ga oree ai'i. A'eramũ ore 'agamũ 'ga resag ire te imome'wau arakou pẽ nupe. Noropoirauweri futari ore 'awamũ 'ga mome'u awi— 'jau etee Juã 'ga 'gã nupe.

21 Aipo 'gã 'eramũ 'wyriara 'gã oje'ega moywyrafena 'gã nupe nũ:

—"Au'je Jejuï 'ga mome'u re", aru'e ako ore pẽ nupe ko. 'Ga mome'uu'jawamũ ore pẽ pyygi pẽ nupãnupãu nũ'ũ— 'jau 'gã oje'ega moywyrafena 'gã nupe.

'Gã nupe oje'ega moywyrafen ire opoia 'gã nui. A'ere 'gã nanupãi 'gã. Okyje 'gã mytuna 'gã nui. A'eramũ 'gã a'eramũ opoia esage te 'gã nui. Iteu ma'efera resakara 'gã wejue 'upa Jarejuwarete 'ga muorypa ee:

—Ene te 'ã eneresage oree. Ene te ako iteu ma'efera 'ga eremafu'am ai'i— 'jau 'gã 'ga upe 'ga muorypa ee 'upa.

22 Nakunumĩ arũi te 'ã iteu ma'efera 'ga. Sawa'ea te 'ã iteu ma'efera 'ga. Kwarẽta kwara te 'ã 'ga amu'at.

Jarejuwarete 'ga upe 'gã 'eawet

23 Ojewi 'gã poir ire Pedro 'ga Juã 'ga retee ojewya awau opytuna 'gã pyri. A'eramũ 'gã opytuna 'gã nupe werekwawera mome'wau:

—Ekoay mainana 'wyriara 'ga oje'ega moywyrafena oree ai'i. "Au'je ki Jejuï 'ga mome'u re", e'i 'gã oree. —"Ga mome'uu'jawamũ ore pẽ pyygi pẽ nupãnupãu ne", e'i 'gã oree ai'i— 'jau Pedro 'ga mainana 'wyriara 'gã 'eawera mome'wau ajaupe.

24 Aipo Pedro 'ga imome'upaw ire 'gã oje'ega monou 'upa Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa.

—Ene te 'ā ore'wyrararetea, ki Ku'jyp— 'jau 'gā 'upa 'ga upe. —Ene te 'ā mama'ea ereapo oreē rakue. 'Y, ywy, ywak. Mīmera 'ā ereapo oreē rakue, ipypewara reewe rakue. Ore nanē 'ā ene iapou rakue nū. Ene te 'ā Oreruwaretea— 'jau 'gā oje'ega monou 'ga upe 'upa 'ga ruorypa.

25 —Ymā te 'ā ka'arana erekwasiarukat oreyppu 'ga upe rakue, Davi 'ga upe rakue, ejeupe mama'e apoara 'ga upe rakue— 'jau 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. —Ene'agesagea oje'ega 'ga upe rakue, 'ga mu'akwaapa rakue. A'eramū 'ga eneje'ega kwasiaa inuga oreē rakue— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe 'upa.

—Aipo 'jau 'ga ikwasiaa inuga oreē rakue:
 “Ma'eramū te judeue'ema 'gā mara'neramū etee ajemogyau?
 Ma'eramū te 'gā mama'e tywer are etee 'gā nea'aramū ajemogyau?”

26 'Wyrararete 'gā ajatykau 'wyrari 'gā netee aparuwajaa ene ree eneremimurera 'ga ree nanē nū”,
 'jau 'ga ikwasiaa inuga oreē rakue— 'jau 'gā 'upa Jarejuwarete 'ga upe.

27 —Mama'e a'je are futat 'ga ka'arana kwasiari inuga oreē rakue— 'jau 'gā 'ga upe. —'Ga remikwasiarer imū etee futat kwaiwete 'gā jatykai enera'yra 'ga ree. Enera'yra 'ga ree 'gā mara'neramū. A'eramū 'gā ajatykau 'ga ree. “Sijuka 'ga”, 'jau 'gā ajaupe. Erōte, Pōsiu Piratu. Mīmera 'gā judeu 'gā werajatyka judeue'ema 'gā netee enera'yra 'ga ree. Nokoi agawewi 'ga tesirūgatu. A'etea 'gā ajatykau 'ga ree 'ga rerekou tyweaete— 'jau 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. —Eneremimurera 'ga ree 'gā jatykai. Ene futat 'ā 'ga erepyrū oreē rakue, ore katu'okawamū rakue. A'e 'ga ree ako 'gā jatykai kwaiwete ai'i— 'jau 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

28 —Davi 'ga remikwasiarer imū etee futat 'gā iapoi. Ene te 'ā pājēreteā. Nitywi 'ā 'ga amū ene 'jawe. A'etea 'ā ene eja'yra 'ga jukaukaa ako 'gā nupe ai'i. Eneremifutar imū etee futat 'gā iapoi— 'jau 'gā oje'ega monou 'ga upe. —Nan futat te 'ā erefutat rakue— 'jau 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

29 —Eapyaka ki 'gā je'egay are e'yina, ki Ku'jyp. Imara'ne 'gā ore ree. A'eramū ene E'agesage mua oreē, ore mogyaukare'ema 'gā nū. Eje'ega mome'waukaa oreē 'gā nui ore mojenosōukare'ema futat— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe.

30 —Epājēa emut oreē, Kiapi'ni. Oreremiapoe'ema eapoukat oreē. Ojero'wu ma'e 'gā ekatu'ogukat oreē. A'eramū nipo tesirūmera 'gā oporesagamū ajemogyau ee— 'jau 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. —Ēsage ma'e 'ga futat enera'yra 'ga. Ipojeuwipyra 'ga futat. 'Ga je'eg imū futat toroo 'gā katu'oka arakou 'jau, ki Ku'jyp— 'jau 'gā 'ga upe, oje'ega monou 'upa.

31 Ojeupe 'gā je'ēmaw ire 'ga 'oga motomoga 'gā nupe, opājē resaukaa 'gā nupe. A'eramū futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gā nerekou. A'eramū futat 'gā ojenosōue'em Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau awau ajemogyau.

Okaraemā me'egawet

32-35 Jeju'i 'ga remimonofera 'gā 'ga manūawera mome'wau akou 'gā nupe:
 —Amanū ako Janjararete 'ga ai'i numiamū, Jeju'i 'ga ai'i numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferawi etee ai'i nū— 'jau 'gā akou imome'wau ojeypyriwara 'gā nupe.

A'eramū Ku'jywa 'ga opājē monou wa'yra 'ga rerowiaara 'gā nupe. 'Ga nanē futat akou 'gā newiri nū. A'eramū Ku'jywa 'ga ojejukau wa'yra 'ga rerowiaara 'gā nee.

Nitywi'i futari “peapo awi mama'ea mū nan” 'gā nupe 'jara 'gā. Aju'jaju'jawe futat 'gā wea'aramū mama'e apo are. Nitywi'i futari mama'e mimara 'gā. Mama'ea 'gā imua pāwē etee futat ajaupe. Ka'aranūa 'gā erua

Jeju 'ga remimonofera 'gā nupe. A'eramū 'gā ka'aranūū mojo'oka etee futat 'gā nupe. Ika'aranūū'e'ema 'gā nupe nanē imonou nū. Ta'yt kwaiwete ma'e 'gā nupe kwaiwete imonou. Ta'yre'ema 'gā nupe imonou ināinānī'i etee. Mama'e muawamū 'gā imonou 'gā nupe. Ywy jara 'gā ywy me'ega amumera 'gā nupe. 'Oga jara 'gā nanē woga me'ega ka'aranūū are nū. A'e repyfera 'gā erua Jeju 'ga remimonofera 'gā nupe ajaupe imojo'ogipyramū. A'eramū ikaraemāe'ema 'gā amū akowe'em futat 'gā pype rakue.

³⁶⁻³⁷ Jose 'ga nanē oywy me'ega nū. A'eramū 'ga oywy repyfera rerua imonou Jeju 'ga remimonofera 'gā nupe. Jose 'ga u'at 'ypō'ōūū pype rakue. Sipiri 'jau 'gā aipo 'ypō'ōūū upe. Levi 'ga juapyrera poromū. Aipo Jose 'ga rera mukūi. Panapea 'ga rer irūa. Jeju 'ga remimonofera 'gā Panape nuga 'ga ree. Aemaku'iaara 'ga. A'eramū 'gā poromū inuga 'ga ree.

5

Ananiasi 'ga Safira ēē retee

¹ Anure 'ga amū nanē oywy me'ega nū. 'Ga rera Ananiasi. 'Ga remireko ēē rera Safira. Ananiasi 'ga oywy me'ega. A'ere 'ga ka'aranūū mojo'ogi ojeupe.

² —Simim ape jarejee 'jau— 'jau 'ga wemireko ēē upe. —A'ere soo jare'meramū 'gā nupe 'jau. “Koromū etee oreywy repyfera”, sa'e 'gā nupe 'jau— 'jau 'ga wemireko ēē upe.

A'eramū Ananiasi 'ga awau o'meramū Pedro 'ga upe:

—Koromū etee futat ka'aranūūa jeywy repyfera— 'jau futatee 'ga awau Pedro 'ga upe.

³ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū ene mama'eukwaawa 'wyrriara je'ega renupa 'ū? Ma'eramū te ene'me Jarejuwarete 'ga upe ra'e? Ywy repyfera eremim ape ejeupe. A'ere 'ā ene'me ejua.

⁴ Enema'ea futat ywya. A'eramū ime'eg ire enema'ea futat epyfera. Ma'eramū ene e'me ekoeteramū ejua jee 'ū? A'ere naje upe rūi ene'me. Jarejuwarete 'ga upe te ene'me— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

⁵ Aipo ojeupe 'eramū 'ga u'aa tii too awau amanūmū. A'eramū 'gā “o'me re Ananiasi 'ga manūi” 'e renupara 'gā okyjau ajemogyau.

⁶ A'eramū kunumūū 'gā 'ga auwana taity pyu, 'ga rerawau inuga ita kwara pype.

⁷ A'eramū kaaruwamū 'ga remireko ēē 'ua owaēma Pedro 'ga upe. Nokwaawi ēē omena 'ga manūa.

⁸ A'eramū Pedro 'ga 'jau ēē upe:

—A'jea futat te koromū etee futat ka'aranūūa rai'i?— 'jau 'ga ēē upe.

—A'jea futat kweramū etee futat ai'i— 'jau ēē 'ga upe.

⁹ A'eramū Pedro 'ga 'jau ēē upe:

—Ma'eramū te pē'me Jarejuwarete 'ga upe? Nepekwaawi sipo “Janeruwarete 'ga ae'mea okwaap” 'ea? Kweramū futat enemena ita kwara pype erawarera 'gā nuri. A'eramū 'gā 'awamū ene nanē ene rerawau nū— 'jau Pedro 'ga ēē upe.

¹⁰ Aipo ojeupe 'eramū ēē amanūmū u'aa Pedro 'ga rowase nū. A'erauwe kunumūū 'gā 'ua osou nū. Irāā'ā ēē reumera etee tuwamū nū. A'eramū 'gā ēē rerawau inuga ēē mena ywryi pe.

A'eramū 'gā nera okwasi'wau.

—Ananiasi 'ga i'me Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū 'ga amanūmū u'aa Pedro 'ga rowase. A'ere 'ga remirekofera ēē nanē amanūmū o'me are nū— 'jau 'gā imokwasi'wau.

11 A'erauwe 'gã ajemogyau okyjau najuejue etee futat. Jeju 'ga rerowiaara 'gã, tesirümera 'gã taetu okyjau.

—Kuu. Peenup te rai'i? "O'me re 'ga manüi" 'ea rai'i? Noje'eg ekoetei ae Jarejuwarete 'ga upe! Ni'mea'uweri ae 'ga upe— 'jau 'gã ajaupe.

Aeremiapoe'ema apoawet

12 A'eramü taetu Jeju 'ga remimonofera 'gã Jeju 'ga mome'wau 'gã nupe. A'eramü Janeruwarete 'ga 'gã nemiapoe'ema apoukaa 'gã nupe. Ojero'wu ma'e katu'ogukaa 'gã nupe. Opãjê resaukaa werowiare'ema 'gã nupe. A'eramü 'gã oporesagamü ajemogyau ee.

Jeju 'ga rerowiaara 'gã ako ajatykau 'ogeikwara pakuja 'wyrripe, Sarumãu 'ga ma'e 'jawa 'wyrripe jepi. Amaraka'aga 'gã Jarejuwarete 'ga upe, oje'ega 'gã imonou 'ga upe 'jau.

13 Amumera 'gã oje'ariweramü Jeju 'ga rerowiaara 'gã nee numiamü. A'ere 'gã kyjei etee 'wyrriara 'gã nü.

—Esage futat Jeju 'ga rerowiaara numiamü— 'jau 'gã ajaupe.

A'ere 'wyrriara 'gã nü 'gã kyjea ete 'gã nomoje'arukari Jeju 'ga rerowiaara 'gã nee.

14 A'ere amumera 'gã nokyjei futari. A'eramü 'gã etee Jeju 'ga rerowiaa. Kÿjã nanê nü. A'eramü futat 'gã ojemomytuna kwaiwete ajemogyau, Jeju 'ga rerowiamü.

15 A'eramü Jeju 'ga remimonofera 'gã nemikatu'ogera resakarera 'gã ojero'wu ma'e 'gã nerua imajatykau. 'Gã nerua inuga pe yse pe pinosiga pype. A'eramü Pedro 'ga kwawamü 'ga 'aga okwapa ojero'wu ma'e 'gã 'arimü. Janeruwarete 'ga 'Agesagea Pedro 'ga rerekou. A'eramü 'gã 'arimü Pedro 'ga 'aga kwawamü Janeruwarete 'ga ojero'wu ma'e 'gã katu'oka.

16 A'eramü Jerusareg wyriwara 'gã nanê ojero'wu ma'e 'gã nerua nü. Jerusarega pytepyter ipe katu 'gã nerua imajatykau mama'eukwaawa rerekwara 'gã netee. A'eramü Janeruwarete 'ga 'gã katu'ogukaapap Pedro 'ga upe.

Jeju 'ga remimonofera 'gã nereko tyweawet

17 A'eramü mainana 'wyrriarete 'ga amara'neramü Jeju 'ga remimonofera 'gã nee.

—Ojerowiarukapap futat nipo 'ã 'gã 'gã nupe— 'jau 'ga opytuna 'gã nupe.

A'eramü 'ga a'eramü amara'neramü 'gã nee. 'Ga pytuna 'gã, satuseu 'gã nanê amara'neramü 'gã nee nü.

18 A'eramü 'ga 'gã pyygukaa 'gã munewukaa moromunepawa pype. Oje'wyrarete pyteripewara pype 'gã nerawau imunewukaa.

19 A'ere ypytunimü Janeruwarete 'ga ywagipewara 'ga amü muri 'okwara rawopytymo'woka 'gã nupe. A'erauwe 'ga 'gã nenü'jãu 'gã nerawau jui.

20 —Pe'je pejewau peu Ku'jywa 'ga mogytaaw ipe Jeju 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe— 'jau ywagipewara 'ga Jeju 'ga remimonofera 'gã nupe.

Aipo 'gã nupe 'epaw ire ywagipewara 'ga awau ojewya ywag ipe nü. A'erauwe 'gã 'ga mojerowiaa.

21 Ai'iwetewete Jeju 'ga remimonofera 'gã awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe Jeju 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe. A'ere mainana 'wyrriarete 'ga nokwaawi. A'eramü 'gã ojeupe oje'ëma'e 'gã majatykau. A'ere 'gã 'jau jefaruu 'gã nupe:

—Pe'je pejewau 'gã nerua. Saporogyta 'gã nupe 'jau— 'jau 'gã jefaruu 'gã nupe.

22 A'erauwe jefaruu 'gã awau moromunepaw ipe, iawopytymo'woka. A'ere 'gã nitywi. Ojeawopytym agawewi futat. A'etea 'gã nitywi. 'Gã nesage'emawe 'gã awau ojewya imome'wau mainana 'wyrriara 'ga upe nü.

23 —Nitywi etee 'gā ki 'ei. Ū'ē 'gā na'e ki 'ei. Peu agawewi futat iaarana 'ga rekoi. A'etea 'gā nitywi etee. Marupi katu nipo 'gā 'ēi ra'e? Ojeawopytym agawewi futat. A'etea nipo marupi katu ū'ē ra'e— 'jau 'gā imome'wau mainana 'wyrriara 'ga upe.

24 Aipo ojeupe 'eramū mainana 'wyrriara 'gā okyjau jefaruunana 'gā 'wyrri'ri retee. Ajemogymogyau etee worekorekou ekoete etee futat. 'Gā ikwaawe'ema 'gā nerekou.

25 Aipo 'gā 'eramū kūima'e 'ga amū 'ua imome'wau 'gā nupe:

—Pēnemimunewera 'gā ako oo Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype ojepyrriwara 'gā mu'jau ko— 'jau 'ga 'ua imome'wau 'gā nupe.

26 A'erauwe jefaruu 'gā 'wyrriara 'ga jefaruu 'gā nerooi peu Janeruwarete 'ga mogytaaw ipe 'gā nupe. A'eramū 'gā 'gā nerua nū. A'ere 'gā nuerekoi 'gā tesirūgatu. Okyje 'gā tesirūmera 'gā nui.

—Werowiat 'gā 'gā. 'Gā nupānamū 'gā jane apisi ita pyu ne— 'jau 'wyrriara 'ga jefaruu 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'gā nerekou esage etee.

27 A'eramū 'gā 'gā nerawau oje'ēma'e 'gā nupe nū. A'eramū mainana 'wyrriara 'ga 'jau 'gā nupe:

28 —Maran ajee ore 'i pē nupe rai'i? “Au'je ki 'ga mome'u re”, ore 'i pē nupe rai'i ū. 'Ga rera 'ā pemokwasi'o pejemogyau amunawa pype— 'jau mainana 'wyrriara 'ga Jeju'i 'ga remimonofera 'gā nupe. —Pemokwasi'o 'ā 'ga rera amunawa pype. Jerusareg ipe taetu 'ā kwaiwete 'ga rera— 'jau mainana 'wyrriara 'ga 'gā nupe, oje'ega moywyrrafena 'gā nupe. —Ore kwa pejepe 'ga juka are. “Pēē futat ako 'ga pejukaukat ai'i”, 'jau 'ā pēē ore— 'jau mainana 'wyrriara 'ga oje'ega moywyrrafena 'gā nupe.

29 A'eramū Pedro 'ga nanē oje'ega jupe nū:

—Peje'ega nipo ore aruenup ki sa? Naani. Jarejuwarete 'ga je'ega te 'ā ore aruenup. Ma'eramū 'ā ore Jeju'i 'ga mome'ui arakou 'gā nupe— 'jau 'gā mainana 'wyrriara 'ga upe. —Pēē futat ako 'ga pemonoukat ipokutugukaa 'ypeywar are, 'ga jukaukaa 'gā nupe ai'i. A'ere ako 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferawi etee ai'i nū— 'jau Pedro 'ga mainana 'gā nupe.

30 —Ymā we te ako jane Jarejuwarete 'ga rerowiari ikue. 'Ga futat ako Jeju'i 'ga moferapa ai'i.

31 Jane katu'okawamū 'ga 'ā akou 'awamū. Ita kwar awi omoferaw ire 'ga 'ā akou ae katu'okaramū— 'jau 'ga mainana 'gā nupe. —Israeu juapyreramū jane'wyrriaramū nanē 'ga 'ā akou nū. Janeruwarete 'ga te 'ā 'ga omogo oje'jawe. 'Ga te 'ā 'ga wapo jane katu'okawamū— 'jau Pedro 'ga mainana 'gā nupe.

—Judeua 'ā pēē, pejetywer awi pē poira Janeruwarete 'ga afutat. Ma'eramū 'ā 'ga 'ga mafu'ami ita kwar awi jane katu'okawamū. Otywer awi aepoiriw-eramū 'ga ipe ai jane wi.

32 Ore 'ā Jeju'i 'ga manūawera aruesak. 'Ga feraw ire nanē ore 'ga resaka ai'i nū— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama. —A'eramū 'ā ore a'eramū 'ga mome'wau arakou pē nupe. Noropoiru'aweri ore 'ga mome'u awi. Janeruwarete 'ga 'Agesagea nanē Jeju'i 'ga kwaapa nū. Oje'ega renupara 'gā nupe Janeruwarete 'ga U'agesage mua. Ma'eramū 'ā ore 'ga mome'ui arakou— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

33 Aipo Pedro 'ga 'eramū 'gā amara'neramū 'gā nee.

—Arupisi ore pēē. Nanamū aipo pe'je ore— 'jau 'gā 'gā nupe.

34 Aipo 'eramū 'ga amū afu'ama oje'ega opytuna 'gā nupe. Fariseu 'ga, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga, kūima'eeteetea 'ga. Gamarieua 'ga rera. 'Ga oje'ega opytuna 'gā nupe:

—Peroo 'gã ukupepe ore wi ra'ne. Toroporogyta ra'ne 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'erauwe 'gã 'gã nerawau enū'jāu 'gã nui.

35 'Gã neroo enū'ē re 'ga oje'ega opytuna 'gã nupe:

—Pejea'gu ki 'gã nui. Peapisia'ne kasi 'gã ne.

36 'Awamueu ako kūima'e 'ga amū 'ua 'gã nupe ai'i. Teutasi 'jara 'ga ako. "Awamū je rekoi 'wyriaramū pē nupe", 'jau ako 'ga 'gã nupe ai'i. A'erauwe ako 'gã ajatykau 'ga ree kwaiwete. 400 'gã ako ajatykau 'ga ree rai'i. 'Ga remiayuwamū 'ga ree 'gã jatykaramū ako jefaruu 'gã 'ga jukau ai'i. A'erauwe futat 'ga juka re 'ga remiayuwera 'gã okwasi'waupap ajau. Too.

37 —Aipo 'ga juka re 'ga amū 'ua nū. Judas 'ga 'ua nū. Garireja wyy pewarera 'ga. 'Wyriara ae mojoyrūkaawa rupi 'ga 'ua 'gã nupe. A'erauwe 'gã jatykai 'ga ree nū. A'ere nānēwējēmī futat 'gã 'ga jukai. A'erauwe ako 'ga remiayuwera 'gã okwasi'wau ajau ai'i nū.

38 —'Awamū ako 'ga amū 'ua janee ai'i nū, Jejuī 'ga ai'i nū. A'ere ako 'gã 'ga jukai etee ai'i nū. A'eramū jane 'ga remiayuwera 'gã kwasi'o rapesaka ra'ne. Ikwasi'oe'emamū jane "A'jea futat 'ga Janeruwarete 'ga ma'ea ra'e", sa'e 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

39 —'Ga remiayuwera kwasi'oe'emamū nipo Jarejuwarete 'ga we futat peowajat. A'eramū pēē 'gã apisawa'ne'em— 'jau Gamarieu 'ga 'gã nupe. A'erauwe 'gã erowiari.

—A'jea futat nipo— 'jau 'gã ajaupe. —Pe'je ajee siapesak ra'ne— 'jau mainana 'wyriara 'ga 'gã nupe.

40 A'ere 'gã Jejuī 'ga remimonofera 'gã mogei nū 'gã nupānupānupāu.

—Au'je ki Jejuī 'ga mome'u re pejejeko re 'gã nupe— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'ere 'ga opoia 'gã nui, 'gã nupā re.

41 Onupā re 'gã ū'jāu mainana rog awi. Aku'iramū etee awau.

—Janeruwarete 'ga te 'ā iku'i 'ūina jane ree— 'jau etee 'gã ajaupe. —'Ga ra'yra 'ga te jane 'ā sirowiat. A'e are te 'ā 'gã jane nupāi. Namama'e tywera apo are rūi te 'gã 'ā jane nupāi. Jejuī 'ga rerowiarāmū te 'gã jane nupāi— 'jau 'gã ajaupe aku'iramū etee.

42 A'eramū taetu 'gã ojero'waro'wau etee futat ajemogyau Jejuī 'ga mome'wau 'gã nupe. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe osou imome'wau 'gã nupe.

—Jejuī 'ga jane katu'okara. Janeruwarete 'ga ako 'ga amut jane katu'okaramū ikue— 'jau 'gã 'gã nupe imome'wau.

'Gã nog ipe nanē awau imome'wau 'gã nupe nū.

—Jejuī 'ga jane katu'okara. 'Ga te ako Janeruwarete 'ga amut janee ikue, jane katu'okaramū ikue. Ma'eramū 'ga 'ā ae katu'ogi akou— 'jau 'gã ajemogyau imome'wau 'gã nupe.

6

Majawera 'gã nupe mama'e monoat

¹ Anure Jejuī 'ga rerowiaara 'gã awau ajemogyau ojeme'yita, kwaiwete. Judeu 'gã juejue. A'ere 'gã amū grego je'ega apoi. Amumera 'gã epyreu je'ega apou. A'eramū grego je'ega apoara 'gã amara'neramū epyreu je'ega apoara 'gã nee.

—Nepemojo'og esagei 'ā majawera 'gã nupe kumia. Pejepytuna imen manū ma'e 'gã nupe ete 'ā kumia kwaiwete pemono. A'ere 'ā orepytuna majawera 'gã nupe kumī tuwyre'ria etee pemono— 'jau 'gã ajaupe, amara'neramū ajuee.

² A'eramū Jejuī 'ga remimonofera 'gã 'gã majatykau.

—Ore noromojopypea'uweri Jeju'i 'ga mome'ua. Nia'wyri 'ga mome'u awi ore poira.

³ A'eramū pēē futat 'gā amū nesaka. Sete 'gā pemogy kumia majawera 'gā nupe imonoaramū. Ore noropoirauweri Jeju'i 'ga mome'u awi. 'Ga mome'wara te 'ā ore. A'eramū pēē futat 'gā amū mū'jāu imua pejejewi—'jau Jeju'i 'ga remimonofera 'ga amū u'ama 'gā nupe. —Esage ma'e 'gā etee. I'akwaap ma'e 'gā etee futat ki pemono imū'jāu 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwara 'gā etee ki pemū'ē imonou kumia 'gā nupe imonoaramū—'jau 'ga 'gā nupe.

⁴ —A'eramū ore oropoire'ema Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u awi. Jarejuwarete 'ga upe oroporogyta awi nanē oropoire'ema nū—'jau 'ga 'gā nupe.

⁵ —A'jea futat. A'jea futat te 'ā 'ga je'ega resageramū—'jau 'gā ajaupe. —Kojee ore 'gā amū muri etee imogyau, majawera 'gā nee ojejuka ma'eramū. Pēē 'ā 'ga je'ega mome'wara te. A'eramū ore 'gā amū mua te imogyau majawera upe kumi monoawamū—'jau 'gā 'gā nupe.

A'erauwe 'ga 'gā amū muri 'gā mogyau majawera upe kumi monoawamū. 'Gā nemipyyrū 'gā nera Estevão, Filipe, Prokaro, Nikanu, Timāu, Pamenasi, Nikorau. Poromū 'gā nemipyyrūmera 'gā nera. 'Gā 'gā imonou imogyau majawer are ojejuka ma'eramū.

Jarejuwarete 'ga Estevão 'ga erowiar wyyapiau. Janeruwarete 'ga 'Ageagea 'ga rerekou nū.

Nikorau 'ga najudeu arūi. A'ere 'ga Janeruwarete 'ga rerowiari judeu 'jawe. Ātioki pewarera 'ga Nikorauramū.

⁶ 'Gā mū'ē re 'gā 'gā nerawau Jeju'i 'ga remimonofera 'gā nupe.

—Koromū ore 'gā muri majawera 'gā nee ojejuka ma'eramū ai'—'jau 'gā 'gā nupe.

—A'jea. Nanuara futat esage. Au'jete 'gā pemut rai'—'jau 'gā 'gā nupe.

A'erauwe 'gā je'egi Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee:

—Koromū 'gā 'gā muri majawera 'gā nee ojejuka ma'eramū rai'i. Ejejuka ki 'gā nee. Esag iki 'gā kumi monoa majawera upe. Emu'akwaap 'gā—'jau 'gā oje'ega Ku'jywa 'ga upe.

'Ga upe 'epaw ire 'gā opo monou 'gā apyte'rarimū.

—Awamū majawera 'gā nee ojejuka ma'ea pēē—'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā kumi monoaramū ajemogyau majawera 'gā nupe.

⁷ A'eramū futat 'gā Jeju'i 'ga mome'u mokwas'i'wau kwe pewara 'gā nupe. Kwaiwete amunawa pypiarūpjaruga. A'eramū Jerusareg ipewara 'gā nanē Jeju'i 'ga rerowiaa, kwaiwete. Mainana 'gā amū nanē 'ga rerowiaa 'gā pyri nū.

Estevão 'ga pyykawet

⁸ Estevão 'ga ako esage ma'ea. A'eramū Janeruwarete 'ga aku'iramū 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga opājē mua 'ga upe, 'ga remiapoe'ema apoukaa 'ga upe. A'eramū esakarera 'gā oporesagamū ee ajemogyau.

⁹ A'ere 'gā amū nuerowiari Estevão 'ga. Aipo 'gā judeua futat numiamū. Sirene pewaret, Aresāri pewaret. Mīmer awi 'gā nuri rakue. 'Gā jatykaawara "noporowykyu'jawi 'gā amuarera 'gā nupe" 'ea. Aipo 'gā ojemajatykau Sirisia ywy pewarera 'gā nee, Asia ywy pewarera 'gā netee. A'eramū 'gā Estevão 'ga mueu.

¹⁰ A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesagea te Estevão 'ga mu'akwaawi 'ga mogou. A'eramū 'gā a'eramū wejue oje'egawarūnamū futat 'gā nupe.

¹¹ A'eramū 'gā 'gā amū mepyau Estevão 'ga je'ēwu'jagawamū.

—Koa kūima'e 'ga nia'wyri. Jarejuwarete 'ga 'ga akurap akou. Moisesi 'ga nanē 'ga ikurapa nū. Ore 'ga 'eawera aruenu—'jau 'gā o'meramū 'gā nupe.

¹² Nan etee 'gã 'gã mamara'neu Estevão 'ga ree. 'Wyrri'ri, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat. Mîmera 'gã 'gã amamara'neukat Estevão 'ga ree. A'eramũ 'gã Estevão 'ga pyyka erawau oje'ëma'e 'gã nupe. A'erauwe i'me ma'e 'gã nuri osou oje'ega 'wyrriara upe.

¹³⁻¹⁴ —A'jea futat 'ga 'ga kurawi akou. “Nia'wryi ako Janeruwarete 'ga mogytaawa ra'e”, e'i 'ga oreo akou ai'i. “Moisesi 'ga taetu ako o'meramũ akou ikue, oporogytau 'me akou ikue”, e'i 'ga oreo akou. “Jejui 'ga, Nasare pe waranup ma'efera 'ga nipo 'ã Jarejuwarete 'ga mogytaawa omateepap”, e'i Estevão 'ga oreo ai'i— 'jau futatee i'me ma'e 'gã 'wyrriara upe. —“Moisesi 'ga je'ega nanê simojopyrupap 'jau nũ”, 'jau 'ga oreo— 'jau futatee 'gã 'gã nupe o'meramũ, Estevão 'ga je'ëwu'jaga.

¹⁵ Aipo 'eramũ ajatyka ma'e 'gã amã'jãu Estevão 'ga reakwar are.

—Kuu. Maran te 'ga reakwara nũ'ũ. Janeruwarete 'ga pyriwara 'ga reakwara 'jawe futat 'ga jã'nũ'ũ— 'jau 'gã ajaupe.

'Ga reakwara renyfuga resakawe ajatyka ma'e 'gã oporesagamũ etee 'ga ree 'upa.

7

Estevão 'ga 'eawet

¹ A'eramũ mainana 'wyrriararete 'ga 'jau Estevão 'ga upe.

—A'jea futat nipo ajee ki sa?— 'jau 'ga 'ga upe.

² A'erauwe Estevão 'ga oje'ega 'gã nupe:

—Peapyaka jeje'eg are— 'jau 'ga mainana 'gã nupe. —Janeruwarete 'ga te 'ã esage janee nũ'ũ. Ymã te 'ga jesaukari janyepy upe rakue, Abraão 'ga upe rakue— 'jau 'ga 'gã nupe. —Mesopotami wyy pe Abraão 'ga rekoramũ Janeruwarete 'ga oje'ega Abraão 'ga upe rakue:

³ “Kwe pe ekwap epytuna 'gã nui ajepeja wyy pe. Jeremiesaukaram ipe ekwap”, 'jau 'ga 'ga upe rakue, 'ga muëma 'ga pytuna 'gã nui rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe.

⁴ —Kautei 'jawa wyy awi Abraão 'ga awau akou kwe pe. Awau owaëma Rarã 'jawa amunaw ipe. Peu 'ga opytawaipa. Peu futat 'ga ruwa amanũmũ 'ga wi rakue. A'ere 'ga ruwa manũ re Janeruwarete 'ga 'ga rerawau 'ga pytuna 'gã netee futat 'ga rerua erowaëma Kanaã 'jaw ipe rakue. 'Agamũ 'ã jarejemogyau 'ga reruawer ipe etee futat— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe.

⁵ —NaAbraão 'ga upe etee rui 'ga ywya muri rakue. 'Ga juapyrera 'gã nupe nanê 'ga ywya muretei rakue. Aipo 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe: “Ene manũ re eneuapyrera 'gã ajemogyau ipype”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe. Nata'yri we agawewi Abraão 'ga aiporamũ rakue. A'etea Janeruwarete 'ga e'i poromũ 'ga upe.

⁶ —A'ere nipo eneuapyra 'gã nekoi tapy'yi amutee wyy pe oporowykyau jupe”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. “A'eramũ nipo wyy jara 'gã 'gã mogyau wemifajamũ, 'gã moporowykyau ojeupe. A'ere nipo 'gã nomepyi 'gã. A'eramũ nipo 'gã 'gã nerekou tyweaete. Kwaturu sētu kwara mũ rupi nipo eneuapyrera 'gã ajemogyau oporowykyau jupe”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe— 'jau Estevão 'ga u'ama 'gã nupe.

⁷ —“Anure te nipo je eneuapyrera 'gã nereko tywearera 'gã nereko tyw-eretei”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe. “Anure te nipo eneuapyrera 'gã nuri ojewya 'au je muorypa”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue— 'jau Estevão 'ga u'ama 'gã nupe, oypy 'gã nekwawera mome'wau u'ama 'gã nupe.

8—Aipo 'e re Janeruwarete 'ga 'jau Abraão 'ga upe rakue nū: “Eja'yramū ki eja'yra 'ga emojewak”, 'jau 'ga 'ga upe. A'eramū Abraão 'ga 'ga je'ega rerekou katu wapy pe. A'eramū 'ga anure wa'yra 'ga 'aramū wa'yra 'ga mojewaka. Wea'aramū Janeruwarete 'ga je'eg are wa'yra 'ga mojewag ire. “Eja'yra jewaga resakawe ki ejeat jeporogytafer are ekou”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'eramū 'ga akou wea'aramū 'ga porogytafer are rakue. Majepei tee Abraão 'ga morowykye'ema magwapa wa'yra 'ga 'ar ire. A'ere 'ga ajepeja rupi 'ga mojewagi rakue. Isaki 'ga Abraão 'ga ra'yra 'ga. A'ere anure Isaki 'ga wa'yramū nū. 'Ga ra'yra 'ga rera Jako. A'eramū 'ga nānēwējēmī futat wa'yra 'ga mojewaka nū. Anure Jako 'ga wa'yramū nū. Tusi 'ga ra'yra. A'eramū 'ga wa'yra mojewaka oje'jawe etee futat. Imojewakapap rakue. Jako 'ga ra'yra 'gā janeypya rakue— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

9—Janeypy 'gā oporerekoaywereteramū wewirera 'ga ree, Jose 'ga ree rakue. A'eramū 'gā wewirera 'ga me'ega kūima'e 'gā amū nupe, 'ga monou ka'aranū are. A'eramū aipo kūima'e 'gā Jose 'ga rerawau Egitu wyy pe rakue. Mukuu te Egitu wyya 'gā wyy awi. Peu 'gā Jose 'ga me'ega nū. A'eramū Jose 'ga muarera 'ga 'ga moporowykyaukaa 'ga mepyawe'em. A'ere Janeruwarete 'ga Jose 'ga rerekoī weape futat.

10—A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga muekōēāina etee mama'e apoukaa 'ga upe. A'eramū Jose 'ga u'arasige'emamū akou. 'Ga mu'akwaapa etee Janeruwarete 'ga. A'eramū Faraō 'ga 'ga futaa. Faraō 'ga Egitu wyy pewara 'gā nupe 'wyriararete. A'eramū 'ga 'jau Jose 'ga upe: “Ene je amogo tejemiayuwa rerekwaramū, jeroga raaranamū, jekaraemā raaranamū nanē nū”, 'jau 'ga Jose 'ga upe, 'ga mogou opoirūnamū rakue— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

11—A'ere anure Egitu wyy pewara 'gā ty'ara rerajemogyi. Nitywi mama'ea 'gā nupe. A'eramū ty'ara 'gā mu'arasiga 'gā mogyau. A'eramū Jose 'ga juowuurana monou 'gā nupe, 'gā nemi'uramamū. A'ere naEgitu wyy pewara etee rūi ty'ara rerekoī rakue. Kanaā pewara 'gā nanē nitywi mama'e pyu rakue, janeypy 'gā futat rakue.

12—A'ere 'ga amū 'jau Jako 'ga upe rakue: “Egitu wyy pe mama'e ty-wamū. 'Gā 'wyriara 'ga juowuurana anugatu ime'egipyramamū”, 'jau 'ga amū imome'wau Jako 'ga upe rakue. A'erauwe Jako 'ga wa'yra 'gā monou Jose 'ga pyri juowuurana murukaa. A'ere 'gā nokwaawi Jose 'ga. A'eramū 'gā juowuurana mua 'ga wi. A'eramū 'gā erawau erowewya oje'wyr ipe nū— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

13—Wemi'urama ojewi teepawauwe 'gā ojewya awau imua rakue nū. Aiporamū 'gā oramū futat 'gā newirera 'ga ojemome'wau 'gā nupe. “Je ako pēnewirera ikue”, 'jau 'ga 'gā nupe. A'eramū Jose 'ga reki'yra 'gā nesakara 'gā awau imome'wau 'wyriararete'ga upe. “Jose 'ga reki'yra 'gā 'au ako 'ga pyri”, 'jau 'gā 'wyriara 'ga upe rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

14-16—A'erauwe 'wyriara 'ga oje'ega Jose 'ga upe rakue: “Ere ajee ejuwa rerurukaa 'au ejepyri”, 'jau 'ga Jose 'ga upe rakue. A'erauwe Jose 'ga oje'ega weki'yra 'gā nupe: “Pe'je ajee jarejuwa 'ga rerua 'au pejepytuna 'gā neewe”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'erauwe 'ga reki'yra 'gā oi. 'Ga 'eawera mome'wau 'uwa 'ga upe. “Ere ejua 'au je pyri”, pe'je ki jarejuwa 'ga upe, e'i 'ga oree. “Pejepytuna 'gā juejue perut”, e'i 'ga oree, 'jau 'gā 'uwa 'ga upe rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe u'ama.

—A'erauwe 'gā 'uwa 'ga rerawau Egitu wyy pe, wewirera 'ga rekwaw ipe rakue. Opytuna 'gā netee futat 'gā awaupap Egitu wyy pe rakue. Kwaiwete te 'gā nakue. Setētai sīku te 'gā pytuna. A'eramū 'gā peu futat awau ajemogyau rakue— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

—Peu futat Jako 'ga amanũmũ rakue. 'Ga manũ re 'ga ra'yra 'gã 'ga rerua 'ga tyma Abraão 'ga remimurera wyy pe. Aipo wyya 'ga amut teumera rupawamũ futat rakue, Sikwẽ 'jawamũ rakue. Emora 'ga ra'yr awi imua rakue. Ka'aranũu pyu futat 'ga imua rakue. Janeypy 'gã manũ re nanẽ 'gã peu futat 'gã neroui ityma aipoa wyy pe rakue— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gã nupe.

17 —Peu Egitu wyy pe futat janeypy 'gã ojeme'yita rakue. Kwaiwete 'gã ojeme'yita ajemogyau rakue. 'Au ojewyre'emauwe 'gã jeme'yita. 'Gã jeme'yi re Janeruwarete 'ga 'gã nerua erojewya 'au. U'eawer imũ etee futat 'ga 'gã nerua erojewya 'gã wyy pe rakue nũ.

18 —'Gã neroo ja'wyja'wyrãmũ futat 'wyrriara tywera osou 'gã nupe. A'ere aipoa 'wyrriara Jose 'ga nokwaawi. Jose 'ga manũ re tee aipo 'wyrriara reni 'gã nupe. A'eramũ 'ga Jose 'ga kwaape'ema.

19 A'eramũ aipoa 'wyrriara janeypy 'gã nerekou tyweaete, janeypy 'gã mayrũmũ. A'eramũ aipoa 'wyrriararũ'ema 'ga 'jau 'gã nupe: “Pejeja'yra pemopot. I'ar pyrauwe peroo ejaa kofera pype inuga. A'eramũ amanũmũ”, 'jau 'wyrriararũ'ema 'ga 'gã nupe. A'ere 'gã jejukai wa'yr are. Imimi etee juũ, imonou, imuaranupa. A'eramũ 'gã ojemomytuna kwaiwete. A'eramũ 'wyrriara amara'neramũ 'gã nee— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gã nupe.

20 —Aipo 'wyrriara renamũ futat Moisesi 'ga u'aa. A'eramũ 'ga y eẽ 'ga mima 'ga rerekou. Muapyra jay maka'jam ire 'ga y eẽ yrupenana apou 'ga upe. A'ere eẽ 'ywygya pyu iperuga wa'yra 'ga upe. A'e pype 'ga y eẽ 'ga rerawau 'ga nuga 'ga rejaa juowukuu pyteripe 'y pe.

21 A'eramũ 'wyrriara 'ga ra'yra eẽ 'ua 'ga joo'o renupa, Farao 'ga ra'yra eẽ 'ua 'ga renupa. A'eramũ eẽ 'ga rerawau ojeupe imuaranupa. 'Ga aranuw ire eẽ 'jau 'ga upe: “Je te 'ã amuaranuwukat ene. A'eramũ ene jera'yra futat ekou”, 'jau eẽ Moisesi 'ga upe.

22 A'eramũ Moisesi 'ga ojemu'jau Egitu wyy pe 'gã nemikwaaw are. A'jeteetewi te 'ga porogytai. Oporowyky esage te 'ga— 'jau Estevão 'ga u'ama 'ga mome'wau 'gã nupe.

23 —Kwarẽta kwara mu'ar ire Moisesi 'ga 'jau ojeupe: “Maran te 'ã nooi tepytuna resaka tekou 'i?” 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ Moisesi 'ga awau.

24 'Ga waẽmamũ Egitu wyy pewara 'ga amũ 'ga pytuna 'ga rerekou tywea 'ga rowase. A'eramũ Moisesi 'ga osou 'gã pyterimũ 'gã pe'au ajau. A'ere 'ga Egitu wyy pewara 'ga jukau opytuna 'ga repyaa.

25 “Jepytuna 'gã nipo je kwaap. 'Awa wyy awi 'gã nenũ'jãwamũ je ene monoi Jarejuwarete 'ga 'ea nipo 'gã ikwaapa”, 'jau Moisesi 'ga ojeupe numiamũ. A'ere 'gã nokwaawi. “Janeruwarete 'ga 'ga mut 'gã nenũ'jãu Egitu wyy awi” 'ea kwaape'ema ajemogyau.

26 —Ai'iwe Moisesi 'ga oi opytuna 'gã pyri nũ. A'eramũ 'gã amũ ajuerekou ajuowajaa nũ. A'eramũ Moisesi 'ga 'jau 'gã nupe: “Ma'eramũ pẽẽ pejepokoka ekoete pejejee pejejuerekou ki 'ei? Israeu juapyrera jue agawewi pẽẽ”, 'jau Moisesi 'ga 'gã nupe.

27 A'ere ojonupãara 'gã Moisesi 'ga muajãni etee. A'eramũ 'ga 'jau: “Awỹja 'wyrriaramũ ene mogou ore ki 'ei? Awỹja ene mua mama'e tywera apoukare'ema ore ki 'ei? 'Tajuka 'ga amũ kaaruwauwarera 'jawe', ere te? Kaaruwamũ ako Egitu wyy pewara 'ga erejuka ai'i.

28 “Ga 'jawe tajuka amũ nũ', ere te?” 'jau 'ga 'ga upe rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe.

29 —Aipo ojeupe 'erauwe Moisesi 'ga ojepe'au 'gã nui oka'jama awau ajepeja wyy pe Mitiã 'jaw ipe akou. Peu futat 'ga wemirekoramũ. Wemireko

re 'ga wa'yramũ. Mukũ 'ga ra'yra 'gã— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gã nupe.

³⁰ —Kwarêta kwara magwaw ire Moisesi 'ga awau akou jũ myterimũ watau. Wwytyra pyri 'ga awau watau, Sinai 'jawa pyri 'ga awau. Peu jũ pype tata wenyramũ erujewi 'ga upe. Ka'a'ia wenyramũ 'ga upe. A'ea tata eny wwyteripe ywagipewara 'ga ojesaukaa 'ga upe.

³¹ “Kuu. Ma'ja te nũ'ũ?” 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga epejãna esaka. A'e pype Janeruwarete 'ga oje'ega 'ga upe:

³² “Je te ako eneruwaretea jepi”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe. “Enepytuna 'gã ako je rerowiat iypy we ikue. A'eramũ je 'ã eneruwaretea tekou”, 'jau 'ga 'ga upe. “Abraão, Isaki, Jako. Mĩmera 'gã ako je rerowiat ikue”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe oje'ega— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe.

—A'ere Moisesi 'ga kyjei etee 'ga je'eg awi. Oyyita u'ama. Awawe'em 'ga 'ga pyri katu katu. 'Ga kyjea 'ga mamã'jãukare'ema ee.

³³ A'eramũ Janeruwarete 'ga oje'ega 'ga upe: “Ere epyapaawa mososoka. Je te 'ã pãjêrete. A'eramũ pêê je pyri pejejua pejepypapaawa mososoka. A'eramũ je pê nerowiaa. Na pa je 'gã je rerowiari ra'e, ta'e pê nupe 'jau”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe.

³⁴ —“Aenup je tejemiayuwa wayrũ rerofaema te'ÿina. Egitu ywy pewara 'gã jeremiayuwa 'gã wereko tywerete. A'eramũ je 'au tejua tejypa teporogytau enee. Tomono ene 'gã nenũ'jãukaa peuwara 'gã nui 'jau”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe— 'jau Estevão 'ga imome'wau u'ama 'gã nupe.

³⁵ —Ymã te 'ga amũ Moisesi 'ga upe 'ga 'i rakue: “Awÿja ene mut 'wyriaramũ oree? Awÿja ene mua mama'e tywera apoukare'ema oree ki 'ei?” 'jau 'ga amũ 'ga upe rakue, 'ga roeroyrũmũ rakue. A'ere 'ga futat Janeruwarete 'ga imogoi 'ga pytuna 'gã nenũ'ẽawamũ Egitu ywy awi. Janeruwarete 'ga futat 'ga omogo 'wyriaramũ pê nupe rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe u'ama.

—Janeruwarete 'ga 'jau ywagipewara 'ga upe: “Ekwap eje'ega Moisesi 'ga upe. 'Jeremiayuwa 'gã 'ga too erua enũ'jãu jee Egitu ywy awi 'jau', e'i 'ga enee, ere ewau 'ga upe”, 'jau 'ga 'ga upe. A'eramũ ywagipewara 'ga 'ua tata eny 'jawewara wwyteripe ojesaukaa oje'ega Moisesi 'ga upe rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe.

³⁶ —Moisesi 'ga futat janeypy 'gã nenũ'jãu Egitu ywy awi rakue. Peu futat Janeruwarete 'ga aeremiapoe'ema apoukaru'jau'japa Moisesi 'ga upe, opãjê resaukaawamũ. A'eramũ Egitu ywy pewara 'gã oporesagamũ ajemogyau ee. 'Y pytag ipe nanẽ 'ga iapou 'gã nupe nũ. Amunawe'em ipe nanẽ 'ga aeremiapoe'ema apou akou 'gã nupe. Awau 'gã akou watau. Kwarêta kwara rupi 'gã awau akou watau.

—Peu 'ga 'gã ataaw ipe mama'e apou 'gã nupe, aeremiapoe'ema apou 'gã nerekou pe rupi.

³⁷ Ymã te Moisesi 'ga poromũ oje'ega opytuna 'gã nupe rakue. “Anure nipo Janeruwarete 'ga 'ga amũ muri jerekwawer ipe pê nupe oje'ega mome'waramũ pê nupe. Sã'ã 'ga je mura pê nupe. Nan tee futat nipo 'ga 'ga amũ muri pê nupe. Pêpytuna 'ga futat nipo 'ga poromũ amut pê nupe”, 'jau 'ga opytuna 'gã, Israeu juapyrera 'gã nupe rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe.

³⁸ —Moisesi 'ga futat opytuna 'gã nerawaara rakue. Awau 'gã owaẽma wwytyra upe, Sinai 'jawa upe. Wwytyra upe owaẽm ire 'gã opytau. A'eramũ futat 'gã ajatykau. A'ere Moisesi 'ga ojeupia wwytyra rupi 'gã nui. Awau oporogytau Jarejuwarete 'ga upe wwytyra apyte'rarimũ. A'eramũ Janeruwarete 'ga ywagipewara 'ga mua 'ga moporogytaukaa Moisesi 'ga upe: “Tajuowa-jat kasi 'gã nee ne. Amunarũme'em nanẽ nũ. Mama'e tywera nanẽ 'gã

iapowe'em. Akowe'em nanê 'gã ajuemireko are", 'jau ywagipewara 'ga Moisesi 'ga upe rakue. Nateepawa'uweri futari Janeruwarete 'ga je'ega. Namutamutat 'ga je'ega rekoi— 'jau Estevão 'ga imome'wau u'ama 'gã nupe.

—Ojeupe ywagipewara 'ga imome'upaw ire Moisesi 'ga ojewyraipa 'ua wyytyra apyte'rar awi 'ga je'ega mome'wau opytuna 'gã nupe.

³⁹ A'ere janeypy 'gã niporenuiwieri Moisesi 'ga je'eg are rakue. 'Ga reroyrũmũ etee 'gã nakue. "Pe'je ajee soo jarejewya jarejemogyau Egitu wyy pe nũ", 'jau 'gã ajaupe rakue.

⁴⁰ —Ojewyru'jaw ire 'ga oporomukuramũ 'gã nupe rakue. A'eramũ 'gã oporonupa Arão 'ga upe ee: "Manamũ ajee jane reruarera 'ga ki 'ei? Moisesi 'ga ki 'ei?" 'jau 'gã Moisesi 'ga reki'yra 'ga upe rakue. "Tee. Maran gatu nipo 'ã 'ga rekoi rai'i", 'jau 'ga 'gã nupe. "Amanũ nipo 'ã 'ga rai'i. Ere ajee itaa siapo jaremairamũ 'ũ, jarejee jarejerekwaramũ 'ũ, pea jarejeupe esaukaawamũ 'awamũ 'ũ", 'jau 'gã 'ga reki'yra 'ga upe, Arão 'ga upe rakue— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gã nupe.

⁴¹ —A'erauwe 'gã opo'yra mua 'ga upe. Ita mo'yra rerekwara 'gã imua 'ga upe. A'eramũ 'ga kwataua'yra a'agawa apou mairamũ 'gã nupe. A'ere 'gã weymawa apisi iapyau jupe. Saa'e 'gã Janeruwarete 'ga upe weymawa rapya rakue. Nan futat 'gã kwataua'yra a'agawa upe weymawa rapyau ekoete. A'eramũ 'gã maraka apou jupe.

⁴² A'eramũ Janeruwarete 'ga opoiraipa 'gã nui. Sã'ã ae Janeruwarete 'ga rerowiara. Nan futat 'gã kwataua'yt maira'me rerowiari jaytata retee. Jay, kwat. Mĩmera 'gã erowiaa imuorypa— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe.

—A'eramũ Janeruwarete 'ga opoiraipa 'gã nui. A'ere anure 'ga ojewya 'gã nupe nũ. Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga nupe inuga janee rakue.

"Israeu juapyreramũ pẽẽ jeremiayuwa futat numiamũ. A'ere naje upe rũi pejejeymawa peapy rakue.

Kwarêta kwara rupi amunawe'em ipe pejekou maira'me a'agawa upe etee pejejeymawa peapy rakue, pejejemiapofera upe etee futat rakue, 'jau 'ga wemiayuwa 'gã nupe rakue.

Pẽmaira mũ rera Moroki. Ajepeja rera Rêfã. Rêfã jaytata.

⁴³ Moroki ro'gi erawau Rêfã a'agawa retee futat. Naje muorywi pejepe rakue.

A'eramũ je futat pẽ monou kwe pe, Papironi atykupe katy pẽ monou.

A'eramũ je pẽ nerekou tyweaete, 'jau 'ga janeypy upe rakue",

'jau 'ga 'gã nupe, ka'arana kwasiari inuga janee rakue— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gã nupe.

⁴⁴ —Amunawe'em ipe watau awau taityoga rerawau wogamũ najuejue etee. Jarejuwarete 'ga upe nanê amũ rerawau nũ 'ga mogytaawamũ. 'Ga je'eg imũ etee futat Moisesi 'ga taityoga apoukaa 'gã nupe. A'e pype 'gã oporogytau Jarejuwarete 'ga upe. Jarejuwarete 'ga mogytaawa taityoga resaka 'gã 'jau ajaupe: "A'jea futat. Janeruwarete 'ga rekoi jane pype. 'Aga taityoga pype 'ga resei oporogytau janee", 'jau 'gã ajaupe.

⁴⁵ Nuetygi futari 'gã Jarejuwarete 'ga mogytaawa taityoga. Moisesi 'ga manũ re Josue 'ga akou Moisesi 'ga rekwawer ipe. A'etea 'gã Jarejuwarete 'ga mogytaawa taityoga nuetygi futari. Erawau Kanaã wyy pe erowaẽma. Peu owaẽm ire 'gã judeue'ema 'gã nesaka. A'ere Janeruwarete 'ga 'gã wyy pojekaukari janeypy 'gã nupe. A'eramũ 'gã judeue'ema 'gã mũ'jãu ojewi. A'eramũ 'gã etee futat 'upa peu. Janeruwarete 'ga mogytaawa taityoga 'gã peu etee futat imĩina ojepyri Jarejuwarete 'ga mogytaawamũ. Nuetygi futari 'gã 'ga mogytaawa taityoga— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe.

46 —Kanaã ywy pe janepytuna 'gã nekoramũ Davi 'ga akou 'wyrriaramũ 'gã nupe rakue. Janeruwarete 'ga oporomutaramũ nanimenime Davi 'ga ree. A'eramũ Davi 'ga 'jau 'ga upe: “Awamũ ore naruatau'jawi”, 'jau 'ga 'ga upe. “A'eramũ je 'oga mũ apou Enemogytaawamũ”, 'jau 'ga 'ga upe. “Jako 'ga jeypy rakue. 'Ga 'ã ene rerowiat rakue. 'Awamũ je nanẽ ene rerowiaa tekou”, 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe. “Ma'eramũ je 'ã 'oga mũ apoi enee, Enemogytaawamũ, ki Ku'jyp”, 'jau Davi 'ga Jarejuwarete 'ga upe.

47 A'ere Davi 'ga 'oga nuapoi. 'Ga ra'ya 'ga te wapo rakue. Mama'e tesirũmera etee 'ga imajatykau wa'ya 'ga upe, Sarumãu 'ga upe. A'eramũ 'ga manũ re 'ga ra'ya 'ga iapou rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gã nupe.

48 —A'ere Janeruwarete 'ga nokoa'uweri 'oga pype, aeremiapofera pype— 'jau Estevão 'ga 'gã nupe imome'wau. —'Ga te 'ã Janeruwaretea futat. 'Ga te 'ã eteetea. Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga upe rakue:

49 “Napytaa'uweri je pẽnemiapofera 'oga pype. Ywaga jeapykawa. Ywya jepyrugawa”, e'i 'ga rakue.

“Maran a'e pe je rekoi pẽnemiapofera pype nũ?

Maranuara katu nipo 'oga peapo jee?

Ma'ape a'eramũ jepytu'wawa?

50 Naje rũi nipo 'agera mama'ea aapo rakue ki sa?

Jeremiapofera te 'ã 'agera mama'ea.

Je te 'ã 'agera mama'ea aapo katu katu”, 'jau Ku'jywa 'ga 'gã nupe rakue,

'jau 'ga ikwasiaa inuga janee rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau mainana 'wyrriara 'gã nupe.

51 —A'ere nipo 'ã pẽẽ nanẽ nepeenuwi etee Jarejuwarete 'ga je'ega nũ. Jareppy 'gã 'jawerimũ etee futat nipo 'ã nepeenuwi etee 'ga je'ega. Nepẽapyai futari nipo 'ã pẽẽ. “Naani. Narafutari ore”, 'jau etee 'ã pẽẽ 'ga 'Agesage upe— 'jau Estevão 'ga 'gã nupe.

52 —Janepyy 'gã na'ne 'ã Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nerekou tyweaete rakue, 'gã apisau rakue. Anure nipo Ku'jywa 'ga ojeppyriwara 'ga muri pẽ nupe. Pẽnemiapesaga 'ga muri pẽ nupe 'eramũ 'gã 'gã nerekou tyweaete rakue— 'jau Estevão 'ga 'gã nupe, u'ama imome'wau. —A'ere ako Janeruwarete 'ga wa'ya 'ga muri janee ai'i. A'ere ako 'ga pejuka ai'i. Mama'e tywer apoare'ema 'ga te ako ai'i numiamũ. A'etea ako 'ga pemonoukat ipokutugukaa 'yepywar are ai'i— 'jau Estevão 'ga 'gã nupe. —Jarejuwarete 'ga ra'ya 'ga ako pẽẽ imonou 'ga ree iporomutare'ema 'gã nupe ijukaukaa ai'i.

53 Ymã te 'ã ywagipewara 'ga Janeruwarete 'ga je'ega reruri janepyy 'gã nupe rakue. A'ea 'gã 'ã omome'u pẽ nupe numiamũ. A'etea nipo 'ã nepeenuwi futari 'ga je'ega— 'jau Estevão 'ga 'gã nupe u'ama.

Estevão 'ga jukaawet

54 Aipo ojeupe Estevão 'ga 'eramũ 'gã amara'neeteeteramũ 'ga ree kwaiwete. 'Gẽ marã'nea 'gã nerekou.

55 A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesagea Estevão 'ga rerekoi. A'eramũ 'ga amã'jãu ywau. Tata eny 'jawewara resaka ywag ipe. Owerapa 'ga upe. Sã'ã tupã werawa ypytunaiwayay pype. A'eramũ 'ã ae ajuesakaaju'amamũ. Nan 'ga Janeruwarete 'ga renyfuga pype Jeju 'ga resaka 'ga jakwatawa katy 'ga 'amamũ. Enyfunyuk 'ga upe. Janeruwarete 'ga wi te turi.

56 A'e resakawe 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pemã'ẽ ywau. Ywaga ojeawopytymo'wok jee— 'jau Estevão 'ga 'gã nupe. —Jeju 'ga, Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga je aesak. 'Uwarete 'ga yse katy 'ga fu'ami u'ama— 'jau Estevão 'ga 'gã nupe.

⁵⁷ A'ere aipo 'ga 'eramũ 'gã joywaemi etee. A'eramũ futat wapyra rawopytyma 'ga je'eg awi.

—Kasi ore 'ga je'ega renuwi ne— 'jau 'gã wapyra rawopytyma 'ga je'eg awi. —O'meramũ futat.

⁵⁸ A'erauwe 'gã jãni awau 'ga repejãna ojojepojepa awau 'ga ppyka 'ga jywa are. 'Ga rerawau 'ga rerojryryryka amunaw awi. 'Ga rerawau 'gã muku'i amunawarete awi. A'erauwe 'ga je'ega renupara 'gã waity ju'ara mososoka imonou kunumũũ 'ga upe, Saulo 'ga upe. Niaturi 'gã naitya. A'eramũ 'gã imososoka imonou 'ga upe.

—Earũ oreraitya oree— 'jau 'gã Saulo 'ga upe.

A'eramũ 'gã ita ppyka imomopoa imonou 'ga ree ojeme'yita.

⁵⁹ Ita ojee imomopor ppyrauwe Estevão 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Ene 'ã jejareteã. Ere ejua je'aga rerawau ejepyri— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

⁶⁰ A'erauwe Estevão 'ga apygi wenupy'ãu wafukaïta oje'ega monou Jejui 'ga upe:

—Je repyat kasi ape ne. Tene ki 'gã jemogyi nan etee futat. Ejejuka etee ki 'gã nee. Nafutari je tejepyara, ki Ku'jyp— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe.

'Ga upe oje'ẽmaw ire 'ga amanũmũ. Saulo 'ga upe nanẽ Estevão 'ga manũa esageramũ rakue.

8

Saulo 'ga 'gã nereko tyweawet

¹⁻² 'Ga manũ re Jejui 'ga rerowiaara 'gã amũ Estevão 'ga reumera rerawau imonou inuga ita kwara pype. A'eramũ 'gã ajaa'wau 'ga ree.

Estevão 'ga manũawa rupi we futat Jerusareg ipewara 'gã Jejui 'ga rerowiaara 'gã nerekou tyweaete. A'eramũ 'gã okwasi'wau awau Jerusareg awi. Jejui 'ga remimonofera 'gã ajemogyau 'wyrïaramũ 'ga rerowiaara 'gã nupe. A'eramũ 'gã etee futat opytaw Jerusareg ipe. 'Ga rerowiar yau 'gã te ajee okwasi'opap 'gã nui. Amumera 'gã awau okwasi'wau Judeja ywy pe. Amumera 'gã awau Samari ywy pe.

³ A'ere Saulo 'ga 'jau ojeupe: “Oo pa je Jejui 'ga rerowiaara 'gã nerekou tyweaete kwy. A'eramũ 'gã opoia Jejui 'ga rerowiar awi kwy”, 'jau 'ga ojeupe.

A'erauwe 'ga awau Jejui 'ga rerowiaara 'gã amũ nog ipe 'ga rerowiaara 'gã ppyka. 'Gã noga moy moyka akou 'gã ppyka. Kũima'efera 'gã kũjãmera 'gã we futat erua ipyyka ijaga moromunepawa pype. A'eramũ 'gã opytuna ppygamũ oka'jama Saulo 'ga wi.

Samari ywy pe Filipe 'ga oawet

⁴ Jerusareg ipe Saulo 'ga rekoramũ kwaiwete 'gã awau oka'jama 'ga wi. A'eramũ futat okwasi'o ma'efera 'gã awau kwe pe akou Jejui 'ga mome'wau tesirũmera 'gã nupe. Janeruwarete 'ga je'ega retee futat 'gã imome'wau 'gã nupe.

⁵ Estevão 'ga 'gã ijuka re 'gã okwasi'wau awau. 'Gã kyjea 'gã nerekou. A'eramũ Filipe 'ga awau Samari ywy pe, Kristu 'ga mome'wau 'gã nupe.

⁶⁻⁷ A'eramũ 'gã kwaiwete wapykau 'ga je'eg are ojeupe Jejui 'ga mome'uramũ. Ojero'wu ma'e 'gã 'ga ikatu'ogamũ 'gã nesakara 'gã ajemogyau oporesagamũ 'gã nee. Iteu ma'e 'gã katu'oka. Werekwara 'gã nui omoiramũ mama'eukwaawa wafukaïta ù'jãu 'gã nui. Mĩmera 'gã esaka 'gã nui imoiramũ.

⁸ A'eramũ Samari ywy pewara 'gã aku'iramũ ee.

⁹ A'e pe futat kũima'e 'ga amũ ako. Simão 'jawa 'ga. Pãjẽtywera 'ga poromũ.

—Je pãjẽreteã 'ũ— 'jau futateã akou 'gã nupe rakue.

10 A'eramū Samari ywy pewara 'gā 'ga rerowiaa.

—Janepājēreteā koromū. Janeruwarete 'ga remiapoā 'ga wapo— 'jau 'gā ajaupe 'ga rerowiaa.

11 Namutamutat 'ga mama'e apoi opājē mū 'gā neape. A'eramū 'gā opore-sagamū 'ga ree.

12 A'ere Filipe 'ga Jejuī 'ga mome'ui 'gā nupe:

—Ymā we tē 'ā jane Jarejuwarete 'ga remimura 'ga rapesagi jarejemogyau ikue. A'eramū ako 'ga 'awamū 'ga mua janee ai'i. Jejujamū futat ako 'ga ai'i. A'ere ako 'gā 'ga jukai ai'i. Amanūmū 'ga janetywera mepyawamū etee ai'i. A'ere 'ga mukūja 'ara rupi etee 'ga ruwi ita kwara pype. Imuapyra 'ara rupi Janeruwarete 'ga 'ga moferapa nū— 'jau Filipe 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'eramū ki pēē 'awamū 'ga rerowiaa. Werowiarāmū 'ga pē katu'ogi pē mogyau wemiayuwamū— 'jau Filipe 'ga 'gā nupe.

Aipo ojeupe 'ga imome'uramū 'gā 'ga rerowiaa kwaiwete. A'eramū 'gā 'jau:

—Jejuī 'ga rerowiaaramū je rekoi 'awamū. Arowiat je 'ga tekou 'awamū— 'jau 'gā najuejue etee Filipe 'ga upe.

Aipo 'e re 'gā ojepymāūkaa 'y pe Filipe 'ga upe. Jejuī 'ga rerowiaara resaukaawamū 'gā ojepymāūkaa 'y pe 'ga upe. Kūima'efera 'gā, kūjāmera 'gā nanē ojepymāūkaa 'y pe Jejuī 'ga rerowiaara resaukaawamū.

13 A'eramū ipājē ma'efera 'ga, Simão 'ga nanē Jejuī 'ga rerowiaa nū. A'eramū 'ga nanē ojepymāūkaa 'y pe 'ga upe. Opymī re 'ga akou Filipe 'ga rewiri etee futat. Filipe 'ga remiapoā 'ga esaka. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oga 'ga esaka nū. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā nui mama'eukwaawa moira nanē 'ga esaka nū. A'eramū 'ga oporesagamū akou ee. “Kuu. Okwaap futat nipo 'ga ojero'wu ma'e 'gā katu'oga”, 'jau 'ga ojeupe.

14 A'eramū Jejuī 'ga remimonofera 'gā 'gā nera renupa Jerusareg ipe. “Sahari ywy pewara 'gā nanē Jejuī 'ga werowiat nū” 'e renupa. Najudeu joporemū arūi Samari ywy pewara 'gā. Ojopypepype 'gā. A'etea 'gā Jejuī 'ga werowiat. A'eramū Jejuī 'ga remimonofera 'gā aja mū monou 'gā nesaka. Pedro 'ga 'gā imonou Juā 'ga retee. A'eramū 'gā awau owaēma 'gā nupe.

15 Owaēm ire 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe:

—E'agesage emut 'gā nupe— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe.

16 —Ene'agesagea nitywi we 'gā nee. “Ore arako Jejuī 'ga rerowiaaramū”, e'i 'gā nai'i. A'eramū 'ga 'gā pymāū 'y pe rai'i. A'ere Ene'agesagea nuri we 'gā nupe.

17 A'eramū ene 'awamū E'agesage mua 'gā nupe, 'gā nerekwaramū— 'jau Pedro 'ga Juā 'ga retee oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

Aipo 'ga upe 'e re 'gā opo monou Jejuī 'ga rerowiaara 'gā apyte'rariimū. A'erauwe Janeruwarete 'ga 'Agesage ruri osou 'gā pype 'gā nerekwaramū.

18 'Ga 'Agesagea 'gā pype isea Simão 'ga esaka. “Kuu. 'Gā apyte'rariimū 'gā opo monorauwe Ku'jywa 'ga U'agesage mua imogeu 'gā pype”, 'jau 'ga ojeupe.

19 A'eramū 'ga 'jau Pedro 'ga upe, Juā 'ga retee:

—Afutat je nanē Jarejuwarete 'ga pājēa pē 'jawe. Ka'aranūūa je omono ape pē nupe ee. Jarejuwarete 'ga 'Agesagea je nanē tajag 'gā pype tekou 'jau— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

20 Aipo ojeupe 'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—“Ka'aranūū pyu nipo 'ga Janeruwarete 'ga 'Agesage jagi ae pype”, ere nipo kūi. Janeruwarete 'ga tene mono mama'eukwaawa rapyaw ipe, eneka'aranūū reewe 'jau 'ū— 'jau Pedro 'ga 'ga upe oje'ega moywrafena'i. —Ae ifutaramū te Janeruwarete 'ga U'agesage muri ae upe. Naka'aranūū pyu rūi 'ga U'agesage muri ae upe.

21 A'ere nerekoī ore rewiri ra'e nū'ū. Nerepoiri we etywer awi ra'e nū'ū.

22-23 Akwaap je enetywera, ene porerekoaywera nanē nū. Epoit epore-rekoaywer awī. Eporogyta Jarejuwarete 'ga upe ejee ra'ne: "Jetywera emoit je wi", ere 'ga upe ra'ne kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

24 "Mama'eukwaawa rapyaw ipe Janeruwarete 'ga tene mono eneka'aranūū reewe 'ga 'ū", ojeupe Pedro 'ga 'erauwe 'ga ajemuaēma.

—Naani. Peapoukat kasi aipoa Jarejuwarete 'ga upe jee ne— 'jau Simão 'ga 'gā nupe, ajemuaēma rerekou.

25 A'ere Pedro 'ga Juā 'ga retee awau ojewya Jerusareg ipe nū. A'eramū 'gā awau pe wywriwara amunawa pype Jejuī 'ga mome'wau akou 'gā nupe.

Etiopi ywy pewara 'ga upe Filipe 'ga 'eawet

26 A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'jau Filipe 'ga upe:

—Ekwap ajepeja pe jo'okawa rupi. Yē'ē katy oo ma'e rupi ekwap— 'jau Janeruwarete 'ga 'Agesagea oje'ega 'ga wywyteripe 'ga upe. —Jerusareg ipyriuu ijo'ogi. A'e awau Gasa 'jaw ipe. Nuataypepei 'gā aipoa pe rupi. A'ea pe rupi ekwap— 'jau Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga upe.

27-28 A'erauwe Filipe 'ga awau akou aipoa pe rupi. Pe rupi kūima'e 'ga amū rekoa, Etiopi ywy pewara 'ga rekoa. Jerusareg ipe 'ga awau oporogytau Jarejuwarete 'ga upe rai'i. A'efera 'ga 'ut akou oje'wyr ipe nū. 'Ga ywy pewara 'gā 'wyrara kūjā ēē. Kātasi ēē rera. A'eramū 'ga ēē remiayuwa. 'Ga futat ka'aranūū are omaenuna ēē upe. A'e 'ga Filipe 'ga wekoat pe aje. 'Ga 'ywa'yata 'arimū 'ga 'ua akou ka'arana mogytau. Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana rerua erekou imogytau pe rupi. Isai 'ga remikwasiarera rerua erekou imogytau.

29 A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'jau Filipe 'ga upe nū:

—Ere emyem'yina'ī ewau 'ga rupisika— 'jau 'ga 'Agesagea 'ga upe.

30 A'erauwe 'ga awau 'ga rupisika 'ga ka'arana 'ga imogyta renupa. A'erauwe Filipe 'ga oporonupa ee 'ga upe:

—Enereapyo te ejemimogyta are?— 'jau Filipe 'ga 'ga upe.

31—Naani nū'ū. Nakwaawi je nū'ū. Nitywi ee je mueapyoara 'ga amū— 'jau 'ga 'ga upe. —Terejot je rupi? Ere ejua e'aa 'au eapyka je pyri. Tajemu'e ape ee 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe Filipe 'ga awau ojeupia 'ywa'yata 'arimū wapyka 'ga pyri. A'eramū 'ga 'ga mu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are.

32 Aipo 'jau ka'aran are 'upa:

“Sā'ā karupa'mī raeme'ema weroo ajukaramū.
Amumera 'ā wawa monoogamū miamū waeme'emamū.

Nan tee futat nipo 'ga.

Noje'egi wereko tywereteramū.

33 “Ga te futat te 'ā nia'wyrī akou', 'jau nipo 'gā ajaupe.

A'ere nipo 'gā 'me ate.

Nokoi'i futari nipo 'ga amū jaruete 'ga 'jara 'ga.

Nitywi 'ga amū 'ga ra'yra mome'wara. 'Kweramū 'ga ra'yra', na'jawi nipo 'ga upe.

'Ga ra'yre'emauwe 'gā 'ga jukai",

'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue, aipoa 'ga imogytau Filipe 'ga wupisigamū erekou.

34 A'eramū 'ga oporonupa ee Filipe 'ga upe:

—Ojee futat te 'ga ka'arana kwasiari inuga rakue? 'Gā amū nee te ra'u nū? — 'jau 'ga Filipe 'ga upe.

35 —Naani. Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga ree te 'ga ikwasiari inuga janee rakue. Jejuī 'ga ree te 'ga ikwasiari inuga rakue— 'jau Filipe 'ga 'ga upe imome'wau.

A'eramũ futat Filipe 'ga 'ga mu'jau Jejui 'ga ree 'ga rerawau erekou pe rupi.

³⁶ Poje 'gã awau 'y upe owaëma.

—Koromũ 'y rakwawi ra'e kũi. Eneporopymĩwet te 'y pe je ree?— 'jau 'ga Filipe 'ga upe.

³⁷ —Jejui 'ga rerowiamũ je 'y pe ene pymĩ futari nũ'ũ— 'jau Filipe 'ga 'ga upe.

—A'jea futat je 'ga rerowiari. A'jea futat Jejui 'ga Janeruwarete 'ga ra'yra— 'jau 'ga 'ga upe.

³⁸ A'eramũ 'ga 'jau wemiayuwa 'ga upe:

—Emory'we oree— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramũ 'ga 'ywa'yata mory'weukaa 'y 'arimũ. A'erauwe 'gã awau ojypa 'y pe. Peu futat Filipe 'ga 'ga pymĩau 'y pe rakue.

³⁹ 'Ga pymĩ re Janeruwarete 'ga 'Agesagea Filipe 'ga rerawau 'ga wi. A'eramũ ipymĩmyrera 'ga 'ga resagu'jape'ema. A'eramũ 'ga awau akou nũ. Aku'iramũ 'ga awau akou pe rupi oje'wyr ipe nũ. A'eramũ 'ga tee awau oporogytau akou pe rupi Jarejuwarete 'ga upe.

—Nitywi 'ga amũ ene 'jawe jee. Ene etee te 'ã eneresage— 'jau 'ga awau akou oporogytau pe rupi 'ga upe.

⁴⁰ 'Ga pymĩ re Janeruwarete 'ga 'Agesagea Filipe 'ga rerawau pe awi. A'eramũ Filipe 'ga ajepeja amunaw ipe ojesaukaa erujewi 'gã nupe, Asoto 'jaw ipe nũ. Peu 'ga akou 'gã mu'jau Jejui 'ga je'eg are nũ. A'eramũ 'ga awau akou pe rupi, pe wywriwara amunaw ipe 'gã mu'jau Jejui 'ga je'eg are. Awau Sesaria upe owaëma.

9

Saulo 'ga upe Jejui 'ga jesaukaawet

¹ Kwe pe Filipe 'ga rekoramũ, Saulo 'ga akou Jerusareg ipe Jejui 'ga rerowiaara 'gã nerekou tyweaete. 'Gã apisi are 'ga afuweramũ. A'eramũ 'ga awau oporogytau mainana 'wyrararete upe:

—Oo je kwe pewara 'gã nerua ipykapap.

² A'eramũ ene ka'arana kwasiaa jee. Toroo Damasco pe 'jau. Judeu 'gã jatykaawa raarana 'gã nupe, 'gã 'wyrri'ri 'ga upe toroo esaukaa 'jau. "Saulo 'ga oreremiyuwa. A'eramũ pëë Jejui 'ga rerowiaara 'gã nerawau esaukaa 'ga upe" 'ea ene ikwasiaa inuga ka aran are jee. A'eramũ 'gã ka'arana mogyta re Jejui 'ga rerowiaara 'gã nesaukaa jee 'jau— 'jau 'ga 'ga upe. —A'eramũ je 'gã pyyka imunepa moromunepawa pype 'jau. A'eramũ je tejeupe 'gã pyypaw ire, 'gã pofaa, 'gã nerua 'au ene upe 'jau. Kũima'efera 'gã, kũjãmera 'gã we futat nipo je erua— 'jau Saulo 'ga mainana 'wyrararete 'ga upe.

—Nai'i. Takwasiat enee 'jau— 'jau mainana 'wyrararete 'ga Saulo 'ga upe.

A'erauwe 'ga ka'arana kwasiaa. A'ere 'ga imonou Saulo 'ga upe. Ojeupe imono re Saulo 'ga awau.

³ Damasco pe 'ga waëm ja'wyja'wyraruwe tata eny 'jawewara 'ua ojypa 'ga upe. A'ere nafata arũi. Ywag awi 'ua wenyramũ 'ga upe.

⁴ A'e reny awi Saulo 'ga okyjau u'aa ywyu. Awau 'ũina oyyita ywyu. A'eramũ weny awi 'ga kyjeramũ Jejui 'ga oje'ega mua 'ga upe:

—Ma'eramũ te je rereko tywerete ape, kĩ Saulo?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁵ A'eramũ

—Aw'ya poromũ oje'ega jee 'ũ?— 'jau Saulo 'ga.

—Jejujamũ je je'egi enee. Je te 'ã je rereko tywerete ape— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —Ma'eramũ te nanuara ereapo ekou?

⁶ Ere efu'ama ewau amunaw ipe. Peu 'ga amũ tene mu'e eneremiaporam are jee 'jau— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

7-8 A'eramū Saulo 'ga afu'ama amā'jāu numiamū. A'ere 'ga rea wewi.

'Ga rupi oo ma'e 'gā enupa futat numiamū. A'ere 'gā nuesagi Jejuī 'ga. A'eramū 'gā Saulo 'ga popyyka 'ga rerawau eruatau. Erawau erowaēma amunaw ipe.

9 Muapyra 'ara rupi 'ga nuesagi futari mama'ea. Mama'e resake'ema 'ga ojemi'ware'ema futat. 'Ya miamū futat 'ga itykure'ema.

10 Aipo amunaw ipe kūima'e 'ga amū akou. Jejuī 'ga rerowiaara 'ga. 'Ga upe Jejuī 'ga ojesaukaa.

—Ananiasi.

—Ma'ja 'ū?

11 —Peu ekwap ukawō'ō esage katy kūima'e 'ga amū rekaa. Judas 'ga rog ipe 'ga ruwi. Sauloa 'ga rera. Tarsu pewarera 'ga. Peu 'ga reni oporogytau jee.

12 A'ea 'ga renaw ipe futat Ananiasi 'jawa 'ga ojesaukaa 'ga upe opo monou 'ga reakwara 'arimū. A'eramū 'ga amā'jāu nū— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe imome'wau. —A'eramū ene ewau 'ga resaka— 'jau Jejuī 'ga Ananiasi 'ga upe.

13 —Tee nū'ū. Akwaap je 'ga rera nū. Kwaiwete 'gā 'ga rera mome'ui jee jepi nū'ū. "Jerusareg ipe 'ga Jejuī 'ga rerowiaara 'gā Saulo 'ga opyyk imunepa moromunepawa pype" 'ea je aenup jepi nū'ū.

14 A'ere 'ā 'ga ruri 'auwaramū ore ppyka ore rerawau Jerusareg ipe. Mainana 'wyrriara 'gā 'ā 'ga mut ene rerowiaaramū ore ppyka— 'jau Ananiasi 'ga Jejuī 'ga upe.

15 A'ere Jejuī 'ga 'i etee 'ga upe:

—A'jea futat aipoa. A'ere 'ā je te Saulo 'ga pyyrūi tejeupe. Toporowyky 'ga jee 'jau. Jeje'ega 'ga tomome'u Israeu juapyrera 'gā nupe 'jau. Judeue'ema 'gā nupe, 'gā 'wyrriara 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe 'ga toje mome'u 'jau— 'jau Jejuī 'ga Ananiasi 'ga upe.

16 —Sā'ā ene je rerowiaara 'gā nereko tyweretea. Nan tee futat nipo je rerowiare'ema 'gā ene rereko tyweretei, ta'e 'ga upe 'jau. 'Awamū ene jeremiyuwa. A'eramū 'gā ene rerekou tyweaete nipo ene je rerowiaara 'gā nereko tyweawera 'jawerimū etee futat, ta'e 'ga upe 'jau— 'jau Jejuī 'ga Ananiasi 'ga upe. —A'eramū ene ewau 'ga katu'oka— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

17 A'erauwe Ananiasi 'ga awau 'ga upe:

—'Au je ruri ene resaka ki 'ei. Janejararete 'ga je mut ene resaka ki 'ei. Jejuī 'ga 'ā Janejararete. Saa'e ene 'ga resaga pe aje rai'i. A'e 'ga je mut ene resaka ki 'ei. 'Awamū ene Jejuī 'ga rerowiaaramū ereko je 'jawe— 'jau Ananiasi 'ga Saulo 'ga upe. —Ojeupe je porogyta re Janeruwarete 'ga ene mamā'ēi. Ū'agesagea nanē 'ga imua ene upe nū, enererekwaramū nū— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe 'ga opo monou 'ga reakwara 'arimū.

18 A'erauwe ipirapefera 'jawewara u'aa 'ua Saulo 'ga rea awi. A'eramū futat 'ga amā'jāu nū. Janeruwarete 'ga 'Agesage osou 'ga pype 'ga rerekwaramū. 'Ga mā'ē re 'ga 'ga rerawau 'ga pymiāu 'y pe, Jejuī 'ga 'ga erowiara resaukaawamū.

19 Opymī re 'ga ojemi'waa. A'eramū futat opifuakaramū nū.

Damasco pewara 'gā nupe Saulo 'ga 'eawet

A'eramū 'ga akokou'i peu Jejuī 'ga rerowiaar ymanera 'gā pyri.

20 A'eramū 'ga judeu 'gā jatykaaw ipe awau Jejuī 'ga rerowiaar ymanera 'gā netee. A'e pe Saulo 'ga 'jau:

—Jejuī 'ga 'ā Janeruwarete 'ga ra'yrarete futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

21 —Kuu. Poromū nipo Jejuī 'ga rerowiaara 'gā apisi are ifuwet ma'efera 'ga 'i ki sa— 'jau 'gā ajaupe. —Jerusareg ipe 'gā apisi are ako 'ga fueweramū ikue re'ā. A'e reewi pa 'ā aipo 'ga 'i nū 'i— 'jau 'gā ajaupe. —'Au na'e 'ga ruri

'gã pofaa 'gã neroo are afuweramũ mainana 'wyrriara 'gã nupe rai'i re'ã. A'e reewi pa 'ã aipo 'ga 'i nũ ĩ— 'jau 'gã ajaupe oporesagamũ 'ga ree.

²² Janeruwarete 'ga opãjê monou 'ga upe. A'eramũ taetu Saulo 'ga ojero'waro'wau etee futat 'ga mome'wau.

—A'jea futat. Jeju 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea futat. 'Ga futat Janeruwarete 'ga amut janee, janetywera moiawamũ rakue. U'eawer imũ etee futat 'ga 'ga muri janee rakue— 'jau Saulo 'ga judeu 'gã nupe u'ama.

A'ere aipoa amunaw ipewara judeu 'gã nije'egawarũ 'ga upe.

²³ A'eramũ 'gã anurenure'i ojemajatykau Saulo 'ga ree numiamũ.

—Sijuka 'ga 'jau— 'jau 'gã ajaupe numiamũ.

²⁴ A'eramũ 'gã amunawa osoma rokwarara rarũmũ 'ga ree numiamũ. Wo- jere'emamũ 'gã iarũmũ 'ga ree. A'ere Saulo 'ga ikwaawi ojee. A'eramũ 'ga u'eme'ema.

²⁵ Poje 'ga jekoty'aawa 'gã 'jau 'ga upe:

—Paneru pype ese. Toromono ene kwe katy iosoma apyraapa 'jau— 'jau 'gã 'ga upe.

A'erauwe 'ga resei paneru pype. A'erauwe 'gã 'ga monoi iupia 'ga monou 'ga mojjpa kwe katy iosoma atykupe katy.

A'eramũ 'ga awau Jerusareg ipe 'gã nui.

Jerusareg ipe 'ga oawet

²⁶ Damasco awi Saulo 'ga awau oka'jama Jerusareg ipe. “Too teje'aa Jeju 'ga rerowiaara 'gã nee”, 'jau 'ga numiamũ. A'ere 'gã kyjei 'ga wi.

—O'meramũ te 'ga 'i. “Too etee 'gã nerekou tyweaete 'jau”, e'i te 'ga janee— 'jau etee 'gã ajaupe.

Okyjau etee 'gã Saulo 'ga wi.

²⁷ A'ere Panape 'ga 'ga rerooi Jeju 'ga remimonofera 'gã nupe, 'ga mome'wau 'gã nupe:

—Damasco pe 'ga waw ipe Janejararete 'ga jesaukari 'ga upe rai'i, oje'ega 'ga 'ga upe rai'i. A'eramũ 'ga a'eramũ akou Jeju 'ga rerowiaa rai'i— 'jau Panape 'ga 'ga mome'wau 'gã nupe. —A'eramũ 'ga a'eramũ Jeju 'ga mome'wau Damasco pewara 'gã nupe. —Nokyjei futari 'ga imome'wau 'gã nupe— 'jau Panape 'ga 'ga mome'wau 'gã nupe.

A'erauwe futat 'gã okyjawe'em 'ga wi.

²⁸ A'eramũ futat Saulo 'ga oje'aa Jeju 'ga rerowiaara 'gã nee. A'erauwe futat Saulo 'ga akou Jeju 'ga mome'wau Jerusareg ipewara 'gã nupe. 'Gã moy- moyka imome'wau 'gã nupe. Nokyjei futari 'ga Jeju 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe, Jarejararete 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe.

²⁹ Grego je'ega apoara 'gã nupe nanẽ 'ga Jeju 'ga je'ega mome'wau akou nũ. Judeu 'gã futat. A'ere 'gã grego je'ega tee iapoi. Saulo 'ga nanẽ grego 'gã je'ega apou nũ. A'eramũ 'ga a'eramũ Jeju 'ga mome'wau 'gã nupe akou. A'ere aipo 'gã mara'neramũ etee Saulo 'ga ree. Niporenuwiweri 'gã 'ga ree.

—Iro 'ga Jeju 'ga mome'ui oree. Pe'je ajee sijuka 'ga— 'jau 'gã ajaupe, Saulo 'ga ree amara'neramũ.

³⁰ A'e renupawe Jeju 'ga rerowiaara 'gã Saulo 'ga rerawau Sesaria pe. Pe awi 'gã 'ga monou Tarsu pe.

—E'aawer ipe, Tarsu pe ekwap ra'ne— 'jau 'gã 'ga upe.

A'eramũ Saulo 'ga awau ojewya oje'wyr ipe nũ.

³¹ A'eramũ pewara 'gã opota'waramũ Jeju 'ga rerowiaara 'gã nee. Nuereko tywera'uweri futari 'gã 'gã. Judeja ywy pewat, Garireja ywy pewat, Samari ywy pewat. Mĩmera 'gã opota'waramũ 'gã nee.

Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gã poaa akou, Jejuí 'ga rerowiarukaa peuwara 'gã nupe. A'eramũ Jejuí 'ga rerowiaara 'gã ojemomytuna kwaiwete. Kwaiwete 'gã 'ga rerowiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea wejue 'gã poaa. A'eramũ 'gã a'eramũ ojemomytuna kwaiwete.

Pedro 'ga ataawet

³² Pedro 'ga watau akou amunawa moyka akou. Jejuí 'ga rerowiaara 'gã nesaka akou. Poje 'ga awau Lida 'jaw ipe.

³³ Peu ika'na ma'e 'ga amũ 'upa kama pype. Oito 'ga kwara mu'aa 'upa kama pype. Nuatai futari 'ga. Nojywi futari 'ga okama awi.

³⁴ A'eramũ Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Jejuí 'ga ene majaruete, ki Eneiási. Ere efu'ama, ekama nuga gatu— 'jau Pedro 'ga Eneiási 'ga upe.

A'erauwe Eneiási 'ga afu'ama.

³⁵ A'eramũ 'ga majaruete resakara 'gã Jejuí 'ga rerowiaa ajemogyau. Lida pewara 'gã, Saron ipewara 'gã 'jau Jejuí 'ga rerowiaa ajemogyau.

³⁶ Jope 'jaw ipe kũjã ãẽ mũ akou, wesageramũ. ãẽ rera Tabita. Grego je'eg imũ Torika ãẽ rera. Jejuí 'ga rerowiaara ãẽ. A'eramũ ãẽ mama'e apou imonou ikaraemãe'ema 'gã nupe.

³⁷ Poje ãẽ ojero'wau. A'eramũ ãẽ amanũmũ. A'eramũ Jejuí 'ga rerowiaara 'gã ãẽ reumera pireita iauwana taity pyu. A'ere 'gã ãẽ rerawau inuga 'og ywate pype.

³⁸ Poje 'gã Pedro 'ga rera renupa.

—Lida 'jaw ipe Pedro 'ga rekoí— 'jau 'gã ajaupe. —Pe'je ajee sienũi 'ga— 'jau 'gã ajaupe.

Ipyriuu'i Lida ruwi. A'eramũ 'gã mukũja kũima'e 'gã monou 'ga renũina. Awau 'gã owaẽma 'ga upe:

—Ene poreawua ore ruri, ki Pedro. “Emÿemÿi'ĩ ejua Jope 'jaw ipe, ere ki 'ga upe”, e'í 'ga oree— 'jau 'gã 'ga upe.

³⁹ A'eramũ Pedro 'ga awau 'gã nupi. Jope pe 'ga rerowaẽm ire 'gã 'ga rerawau erojeupia 'og ywate pype. Peu imen manũ ma'efera 'gã 'upa taity resaukaa ajaupe, ajaa'wau 'upa.

—Sã'ã jeraitya. Tabita kynu wapo imua jee ikue— 'jau 'gã ajaa'wau 'upa, ãẽ remiapofera resaukaa Pedro 'ga upe.

⁴⁰ A'eramũ Pedro 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pekwap peje'jãu ra'ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'erauwe 'gã awau ù'jãu. 'Gã 'ẽ re Pedro 'ga wapyka wenupy'ãu oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'ga amã'jãu amanũ ma'efera ãẽ ree.

—Ere ewya nũ— 'jau Pedro 'ga ãẽ upe.

A'erauwe ãẽ wojejerawamũ Pedro 'ga resaka. A'eramũ futat ãẽ owya.

⁴¹ A'eramũ Pedro 'ga ãẽ powatãu ãẽ mojypa kama awi.

A'erauwe Pedro 'ga wafukaita ù'ẽ ma'efera 'gã nupe:

—Pe'je pejejua ãẽ resaka. Koromũ ãẽ ferawí nũ— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

⁴² A'eramũ 'ga rera okwasi'wau amunawa pype. “Kũjã ãẽ Pedro 'ga omoferap Jejuí 'ga rer imũ” 'ea okwasi'wau Jope pe. A'eramũ kwaiwete 'gã Jejuí 'ga rerowiaa.

⁴³ A'e pe futat Pedro 'ga opytawaipa Simão 'ga rog ipe. Simão 'ga wyra pirera apoara. 'Ga rog ipe 'ga opytawaipa.

¹ Sesaria 'jawa amunaw ipe kūima'e 'ga amū akou. Koneriu 'ga rera. Jefaruu 'gā 'wyrria'ria poromū. Itari ywy pewara 'gā 'jau 'gā aipo jefaruu 'gā nupe.

² Najudeu arūi 'ga. A'etea 'ga oje'ega monou akou Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga pytuna 'gā nanē Jarejuwarete 'ga muorypa nū. Ikaraemāe'ema 'gā nupe nanē 'ga mama'e monou nū.

³ Kwara jerewamū ywagipewara 'ga ojesaukaa oje'ega 'ga upe:

—Koneriu!— 'jau ywagipewara 'ga 'ga upe.

⁴ Koneriu 'ga okyjau ywagipewara 'ga resaka. A'etea 'ga 'jau:

—Ma'ja?— 'jau 'ga.

—Janeruwarete 'ga eneje'ega wanup. Ene kwaap 'ga ikaraemāe'ema 'gā nupe mama'e monoramū. A'eramū 'ga wea'aramū ene ree.

⁵ A'eramū ki ene 'gā amū monou Jope pe. Simão Pedro 'ga rerurukaa 'gā nupe.

⁶ Ajepeja Simão 'ga rog ipe 'ga rekoi, wyra pirera apoara 'ga rog ipe. 'Yē'ē pyri teni— 'jau ywagipewara 'ga 'ga upe.

⁷⁻⁸ A'erauwe ywagipewara 'ga awau 'ga wi. A'erauwe Koneriu 'ga wemi-ayua 'gā amū nenūina. A'eramū 'ga ojeupe ywagipewara 'ga jesaukaawera mome'wau 'gā nupe:

—Ywagipewara 'ga ojesaukat jee ko. “Kūima'e 'gā amū emono Jope pe. Peu Pedro 'ga rekoi Simão 'ga rog ipe”, e'i 'ga jee ko. “A'eramū ene 'gā amū monou 'ga rerua”, e'i ywagipewara 'ga jee ko. A'eramū pēē pejewau 'ga rekaa, 'ga rerua jee— 'jau Koneriu 'ga 'gā nupe.

A'erauwe muapyra 'gā oi. Mukūja 'gā 'ga remiayua etee 'gā. Ajepeja 'ga jefaruua. Jefaruu 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiaara. A'eramū 'ga awau 'gā nupi.

⁹ Ai'we 'gā waēm enune Pedro 'ga awau ojeupia 'og ywate 'arimū 'ūina oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Aje kwara ruwamū 'ga 'ūina oporogytau 'ga upe.

¹⁰ Opy'arayparamū Pedro 'ga awau 'ūina oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Nojemi'wari we 'ga. Kumia 'gā wapo je erekou. A'eramū 'ga opy'arayparamū 'ūina.

¹¹ A'e pype mama'e resaka. Taity aparasiga 'ua ojypa ywag awi 'ga upe. Tuwiiu taitya. Taity apou imotatusimū.

¹² A'e pype 'ga wyra tesirūmera resaka. Wata ma'e, owewe ma'e, oyriryk ma'e. Mīmera 'ga esaka kwaiwete. Judeu 'gā nupe i'upyre'ema juejue 'ua ojypa taity pype 'ga upe. A'e pype 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega renupa.

¹³ —Ere amū jukau i'wau, ki Pedro— 'jau Janeruwarete 'ga 'ga upe.

¹⁴ —Naani nū'ū. Na'ui je mama'e tywera jepi nū'ū.

¹⁵ Aipo 'ga 'eramū Janeruwarete 'ga 'ga upe:

—Naani. Oreremi'ue'ema ere awi jeremiapofera upe— 'jau Ku'jywa 'ga 'ga upe.

¹⁶ Muapyr etee 'ga oje'ega 'ga upe. A'ere taitya ojewya awau ywag ipe 'ga wi nū.

¹⁷ A'eramū 'ga 'ūina wea'aramū ee. “Ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga esaukari jee 'wei? Ma'ja are sipo 'ga poromū 'eweramū je ree 'wei?” 'jau 'ga ojeupe.

A'e are Pedro 'ga rea'at 'ga renamū Koneriu 'ga remimonofera 'gā 'ua pe rupi.

¹⁸ —Ma'ape te Simão 'ga roga reni?— 'jau 'gā 'gā amū nupe.

—Peu teni— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ua owaēma. Ōwaēm ire oporonupa 'ga ree:

—'Au te Simão Pedro 'ga rekoi?— 'jau 'gã 'gã nupe.

—Ēē. 'Au futat 'ga rekoi— 'jau peuwara 'gã 'gã nupe.

19-20 A'e pype Janeruwarete 'ga oje'ega Pedro 'ga upe:

—Pedro, ekwap ejypa. Muapypa kūima'e 'gã 'ut akou ene rekaa. Ere ewau ejypa em̄em̄yina'ī. Tereo 'gã nupi 'jau. Ere ki ewau ejuāge'emamū futat. Je te 'ā 'gã amut 'au enee— 'jau 'ga 'ga upe.

21 A'erauwe 'ga awau ojypa kamēsīete futat.

—Koromū je pēnemiekaramū je rekoi— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —Ma'ja are te peko?— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

22 —Naani. Ore'wyrīara 'ga te ore mut. Koneriu 'ga te ore mut ene upe. 'Ga nanē Jarejuwarete 'ga werowiat nū. 'Ga esage ma'ea. Judeu 'gã jueje 'ga opojeup. A'eramū Janeruwarete 'ga ojepyriwara 'ga mua 'ga moporogytaukāa 'ga upe rai'ī. A'eramū 'ga ore mua enee— 'jau 'gã 'ga upe imome'wau.

23 A'erauwe Pedro 'ga 'i 'gã nupe:

—Pe'je ajee pejejua pejesou pejesea 'au. Ai'iwe soo 'jau— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

A'eramū 'gã awau osou. Ai'iwe 'gã Pedro 'ga rerawau aipo awi. Jejui 'ga rerowīaara 'gã amū nanē awau 'gã nupi nū. Awau 'gã osea pe aje.

24 Ai'iwe 'gã awau nū. Awau 'gã owaēma Sesaria pe. Peu judeue'ema 'gã 'upa ajatykau kwaiwete, 'gã waēma rapesaka.

25 'Gã waēm 'gã oramū Koneriu 'ga 'ua wenupy'āu wapyka Pedro 'ga rowase. A'ere Pedro 'ga 'i 'ga upe:

26 —Naani. Ereapo awi nanuara. Ku'jywa 'ga rowase etee te ae nan iapoi. Aerefetee te je pē 'jawe. Najejui 'ga rūi je— 'jau Pedro 'ga Koneriu 'ga upe. —Ere efu'ama etee— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

A'erauwe Koneriu 'ga fu'amī.

27 Oporogyta pype 'ga 'gã nerawau erosou wog ipe. Kwaiwete Pedro 'ga 'gã nesaka 'gã jatyka 'gã nuwamū.

28 A'eramū Pedro 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ore 'ā judeuramū norosearūi judeue'emamū pē'wyr ipe. Najudeuramū orejekoty'aawa rūi agawewi judeue'emamū pēē— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —A'ere 'ā Janeruwarete 'ga te 'ga 'i jee. A'eramū je 'ā 'agamū tejua tesou pē'wyr ipe. “Norosea'uweri ore pē'wyr ipe”, ere kasi 'gã nupe ne, 'jau Janeruwarete 'ga jee. “Nepēa'wyrī pēē”, 'jawe'em nanē ene 'gã nupe nū, 'jau Janeruwarete 'ga jee— 'jau Pedro 'ga oporogytau 'gã nupe.

29 —A'eramū je 'ā tejua pēē tejenūjamū pē nesaka. Tefere'emamū tejua— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —A'eramū je 'jau pē nupe: Ma'eramū ajee je renūi pejepe rai'ī ki 'ei? Pe'je imome'wau jee— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

30 A'erauwe Koneriu 'ga imome'wau 'ga upe:

—Ikokaru'wi je teje'ega monoi te'yina Jarejuwarete 'ga upe, kwara jere-wamū ai'ī— 'jau 'ga 'ga upe. —A'eramū ywagipewara 'ga amū ojesaukaa erujewi jee. Waity enyfuga rerua erojypa jee.

31 A'eramū 'ga 'jau jee: “Janerwarete 'ga eneje'ega wanup. Ene kwaap 'ga ikaraemāe'ema 'gã nupe mama'e monoramū”, 'jau 'ga jee.

32 “Jope pe kūima'e 'ga amū rekoi, Simão Pedro 'ga rekoi. Ajepeja Simão 'ga rog ipe 'ga rekoi, wyra pirera apoara 'ga rog ipe 'ga rekoi. 'Yē'ē pyri 'ga roga reni. A'eramū ene 'gã amū monou 'ga upe”, e'ī ywagipewara 'ga jee ai'ī— 'jau Koneriu 'ga imome'wau Pedro 'ga upe.

33 —A'eramū je 'gã monou kamēsīete enee ai'ī. Au'je katu ajee 'ā erejot. A'eramū 'ā 'awamū jarejupa jarejatykau Jarejuwarete 'ga ree— 'jau 'ga 'ga

upe. —Maran ajee ene ma'ja ki emome'u 'gã nupe, e'i ajee Janeruwarete 'ga enee rai'i?— 'jau Koneriu 'ga Pedro 'ga upe. —Ere imome'wau oree. Taruenup 'jau— 'jau Koneriu 'ga Pedro 'ga upe.

'Gã nupe Pedro 'ga 'eawet

³⁴ —A'jea futat rai'i— 'jau Pedro 'ga Koneriu 'ga upe. —Ymã te ako Janeruwarete 'ga judeuramũ etee 'ga jejukai ore ree ikue.

³⁵ A'ere 'awamũ 'ga jejukai pãwẽ pãwẽi ae ree. A'jea futat ae wemifutara apoaramũ 'ga a'jea futat 'ga jejukai ae ree. Wemifutara apoare'ema 'gã nee te aje 'ga nojejukai futari— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'ga upe, 'ga pytuna 'gã netee futat.

³⁶⁻³⁷ —Pëẽ 'ã judeue'ema agawewi. A'etea 'ã pekwaap “Jarejuwarete 'ga oje'eg judeuramũ oree” 'ea. Jejui Kristu 'ga Jarejuwarete 'ga mota'wau werowiaaramũ janee. 'Awamũ ore Jejui 'ga rerowiaa nanẽ nũ. A'eramũ 'awamũ Janeruwarete 'ga amara'ne'emamũ ore ree. Jejui 'ga futat te 'ã Janejararetea— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

—Pënea'at te Juã Batista 'ga rekwawer are, Judeja wyy pe ako ma'efera 'ga rekwawer are? 'Ga ra'ne futat ako akou oje'ega 'gã nupe ikue: “Pejetywer awi pepoit. Jarejuwarete 'ga je'ega peenup”, 'jau ako 'ga akou Judeja wyy pe ikue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

³⁸ —'Ga futat ako Jejui 'ga, Nasare pe waranup ma'efera 'ga pymĩ 'y pe ikue. A'eramũ ako Janeruwarete 'ga 'ga pymĩ re U'agesage mua 'ga upe ikue. Opãjẽ esage mua ako imojypa Jejui 'ga upe ikue. A'eramũ ako 'ga watau amunawa moyka akou ikue. Aeteu katu'oka. Mama'eukwaawa rerekwara 'gã nui 'ga mama'eukwaawa moia. 'Uwa 'ga pãjẽ mũ te ako 'ga mama'e apoi ikue.

³⁹ Aipoa ajee je 'ã amome'u pẽ nupe. Je 'ã 'ga resakarera— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —'Ga poromoferapawera nanẽ je 'ã esaka nũ. Israeu juapyreramũ oreywyy pe 'ga iapou futat. Jerusareg ipe nanẽ 'ga ojero'wu ma'e 'gã katu'ogi kwaiwete nũ. A'ere ako 'gã 'ga monoi imu'ama 'ypeywar are 'ga jukau ikue— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe, Jejui 'ga rekwawera mome'wau 'gã nupe.

⁴⁰ A'eramũ Pedro 'ga 'jau nũ:

—Jejui 'ga manũ re ako 'ga ruwa 'ga 'ga moferawi etee ikue nũ. Imuapyra 'ara rupi 'ga 'ga moferapa. A'eramũ 'ga 'ga resaukaa oree.

⁴¹ Najuejue etee rũi 'gã 'ga resagi poromũ ikue. Wemiayuwamũ etee te 'ga jesaukari oree ikue. Oferaw ire 'ga 'ua ojemi'waa ore pyri ikue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

⁴² —A'ere 'ga 'jau oree ikue: “Morogyta esagea pemokwasi'o 'gã nupe”, 'jau 'ga oree ikue. “Tejerowiaaramũ je 'gã katu'ogi”, e'i 'ga pẽ nupe ai'i, pe'je ki 'gã nupe imome'wau— 'jau 'ga oree ikue. —“Pejetywer awi pẽpoiweramũ je imoiri pẽ nui”, e'i 'ga pẽ nupe, pe'je ki 'gã nupe, 'jau 'ga oree ikue— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe.

—Jejui 'ga futat Janeruwarete 'ga imogou ae mojo'okaramũ. Amanũ ma'eferamũ, ajemogy ma'eramũ. Mimeramũ 'ga jane mojo'oka jarejau. 'Ga futat nipo anure 'ut ojewya 'awa wyy pe nũ. A'eramũ nipo 'ga ae mojo'oka. “Agera 'gã oo ywag ipe je pyri. Ko 'gã te ajee oo mama'eukwaawa rapyaw ipe”, 'jau nipo 'ga. Werowiaaramũ nipo 'ga ae monou ywag ipe ojeypyri. Werowiare'ema 'gã nipo 'ga imonoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

⁴³ —Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nanẽ 'ga mome'wau 'gã nupe rake. “Werowiaaramũ Jejui 'ga aetywera moiri ae wi opãjẽ mũ”, 'jau Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã Jejui 'ga upe rake— 'jau Pedro 'ga imome'wau u'ama.

Judeue'ema 'gã nupe U'agesage monoawet

⁴⁴⁻⁴⁶ Pedro 'ga porogyta 'ga 'amamũ Janeruwarete 'ga U'agesage mua imogeu 'gã pype 'gã nerekwaramũ. A'erauwe 'gã oje'eg amuteeramũ Jarejuwarete 'ga muorypa.

—Nityu' 'ga amũ ene 'jawe. Ene etee te 'ã eneresage oree— 'jau 'gã oje'ega 'ga upe 'ga muorypa.

'Gã nemikwaawe'ema je'ega 'ga 'Agesage iapoukaa 'gã nupe. A'eramũ judeu 'gã, Jope awi Pedro 'ga rupi 'ut ma'efera 'gã erowiaa.

—Kuu. Jane upe etee te sipo 'ga U'agesage muri pa, sa'e nã'ã jane re'ã. A'ere pa 'ga 'ã judeue'ema 'gã nupe we U'agesage muri nũ— 'jau judeu 'gã ajaupe, oporesagamũ ee.

A'eramũ Pedro 'ga 'jau opytuna 'gã nupe:

⁴⁷ —Jane upe 'ga U'agesage muawera 'jawerimũ 'ga U'agesage muri 'gã nupe. A'eramũ 'gã 'awamũ jane 'jawe futat ajemogyau— 'jau 'ga opytuna 'gã nupe. —Nepefutari nipo pëe mũ 'gã pymĩa 'y pe jareje'jawe?— 'jau 'ga 'gã nupe.

—Naani nũ'ũ. Jaruete futari nũ'ũ— 'jau 'gã Pedro 'ga upe. —Jejui 'ga 'gã erowiari ire jane 'gã pymiãu 'y pe, Jejui 'ga rerowiara resaukaawamũ— 'jau 'gã Pedro 'ga upe.

A'eramũ 'gã 'jau:

—A'jea futat ore Jejui Kristu 'ga rerowiari— 'jau 'gã Pedro 'ga upe.

⁴⁸ A'eramũ Pedro 'ga 'gã pymiãuka 'y pe 'ga amũ upe. Opymĩ re 'gã 'jau Pedro 'ga upe:

—'Au ekoeko'i ore pyri— 'jau 'gã 'ga upe.

—Nai'i— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga akokou'i 'gã pyri.

11*Pedro 'ga wekwawera mome'uawet*

¹ Poje judeue'ema 'gã nera okwasi'wasi'wau Judeja ywy pe. Jejui 'ga rerowiaara 'gã, Jejui 'ga remimonofera 'gã netee 'gã nera renupa. "Judeue'ema 'gã nanë 'awamũ Jejui 'ga rerowiaaramũ" 'e renupa.

² A'eramũ 'gã amũ ifutare'ema. Jerusareg ipe 'ga jewyramũ peuwara 'gã amũ oje'egayau Pedro 'ga upe:

³ —Ma'eramũ sipo ene ewau esou judeue'ema 'gã nog ipe rai'i? Imojew-agipyre'ema 'gã nog ipe rai'i?— 'jau 'gã Pedro 'ga upe. —Jane 'ã nisearuĩ judeuramũ judeue'ema 'gã nog ipe. Ma'eramũ sipo ene ejemi'waa 'gã pyri rai'i ki 'ei? Imojewagipyramũ etee sipo Ku'jywa 'ga ae katu'ogi pa, sa'e nã'ã jane re'ã. A'ere 'ã ereo ijewage'ema 'gã pype ekou rai'i— 'jau 'gã Pedro 'ga upe oje'ega 'upa.

⁴ A'erauwe Pedro 'ga wekwawera mome'waupap 'gã nupe u'ama.

⁵ —Naani. Jope pe tekou je teje'ega monoi Jarejuwarete 'ga upe te'ỹina ai'i. A'e pype je taityuu resaka ai'i. Ae fayuwa 'jawe etee futat je esaka. Ywag awi ijyp turamũ. Tuwi te taitya. Taity apou imotatusimũ. A'e pype je wyra tesirũmera resaka.

⁶ Wata ma'e, oyriryk ma'e, owewe ma'e 'jau je esaka ipype ai'i— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe imome'wau.

⁷ —A'e pype Janeruwarete 'ga oje'ega jee: "Ere efu'ama amũ jukau i'wau", 'jau 'ga jee.

⁸ A'ere je 'i 'ga upe: "Naani. Wyraiwa 'agamũ jee. Nara'ui ore 'aga wyra jepi", 'jau je 'ga upe— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe.

9 —A'eramū 'ga aipo je 'eramū oje'egu'japa jee nū: “Naani. Aipo ere awi jeremiapofera mama'e upe. Je te 'ā aapo eneremi'uramamū. A'eramū ene aipo 'jawarū'em jeremiapofera mama'e upe. Wyraiwa ere awi jeremiapofera upe”, 'jau 'ga jee ai'— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gā nupe.

10 —Muapyr etee 'ga oje'ega jee. Muapyt je upe 'ga je'eg ire taityuua wyra rerorejywa erawau ywag ipe je wi nū— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —Tejewi ijeupir ire je te'ŷina tejea'aramū ee.

11-12 A'e pype Janeruwarete 'ga 'Agesagea oje'ega jeywyter ipe. “Muapyra 'gā 'ut owaēma enee”, 'jau 'ga oje'ega jee. “Ekwaw iki 'gā nupi, ejuāge'emamū futat. 'Oo te je judeue'ema 'gā nupi?' ere kasi ne. Ere ki ewau futat 'gā nupi”, 'jau 'ga jee. A'e pype muapyra kūima'e 'gā 'ua owaēma jee— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gā nupe. —Sesaria awi Koneriu 'ga 'gā mua jee. A'eramū je tewau 'gā nupi, tejuāge'emamū futat. Jope pewara 'gā amū awau ore rupi. Seis 'gā awau ore rupi. Jejui 'ga rerowiaara 'gā, judeu 'gā— 'jau 'ga 'gā nupe. —Sesaria pe orowaēm ire arawau orosou Koneriu 'ga rog ipe.

13-14 Oje'wyr ipe ore waēmauwe 'ga wemiesagera mome'wau oree:

—“Ywagipewara 'ga 'ut amū ojyja jee ai'i”, 'jau Koneriu 'ga imome'wau jee. “Jope pe 'gā amū emono Simão Pedro 'ga rekaa. 'Ga tene mu'e Jejui 'ga ree 'jau”, 'jau 'ga jee. “A'eramū ene ejekatu'oka epytuna 'gā netee”, 'jau ywagipewara 'ga jee. “A'eramū je 'gā amū monou ene rekaa ai'i”, 'jau Koneriu 'ga jee imome'wau— 'jau Pedro 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

15 —A'erauwe je Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe. Judeue'ema 'gā agawewi. A'etea je amome'u 'ga 'gā nupe— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —Gā nupe je porogyta je 'amamū Janeruwarete 'ga U'agesage mua imogeu 'gā pype 'gā nerekwaramū. Sooko 'ga jane upe imura ikue. Nan futat 'ga imua 'gā nupe. A'eramū 'gā 'awamū Jejui 'ga rerowiaa— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

16 —A'erauwe je tejea'aramū Jarejararete 'ga je'eg are. “Juā 'ga ako pēē mū pymiāu 'y pe ikue. A'ere nipo je anure te Jarejuwarete 'ga 'Agesage muri imogeu pē pype pēnerekwaramū” 'ga 'eawer are. “Nanuara upe pa 'ga 'i rakue”, 'jau je esaka ai'— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

17 —A'jea futat ajee 'ga U'agesage muri judeue'ema 'gā nupe nanē ai'i nū. Sooko 'ga wa'yra 'ga rerowiaaramū U'agesage mura janee ikue. Nan tee futat 'ga U'agesage muri 'gā nupe ai'— 'jau Pedro 'ga imome'wau u'ama 'gā nupe. —Je na earūi Jarejuwarete 'ga upe “Ereapo awi nan”, na'ea'uweri je 'ga upe— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

18 Aipo ojeupe 'ga 'eramū Pedro 'ga upe oje'ega moywyrafenarera 'gā opika etee futat ajemogyau.

A'ere 'gā 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage oree. Judeue'ema 'gā agawewi 'ā. A'etea 'ā 'gā tywera eremoit 'gā nui— 'jau 'gā 'ga upe. —Otywer awi 'gā poiriweramū 'ā ene 'gā katu'oka. A'eramū 'gā nanē awau amanū re ene pyri nū. Ore 'jawe futat 'gā ajemogyau ene pyri nakwaparimū ete rūi futat— 'jau 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe, Pedro 'ga aipo mome'u re.

Panape 'ga Saulo 'ga reroawet

19 Estevão 'ga 'gā ijuka re Jejui 'ga rerowiaara 'gā okwasi'wau amunawa pype Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe rakue. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā wereko tywereterauwe futat 'gā okwasi'wau awau 'gā nui. Fenisia ywy pe, Sipiri 'ypō'ō me, Ātioki 'jawa amunaw ipe. Mīmera pype 'gā okwasi'wau awau Jejui 'ga mome'wau. Judeu 'gā nupe etee futat 'gā awau ajemogyau imome'wau.

²⁰ A'ere amumera 'gã oi imome'wau Judeue'ema 'gã nupe we. Sipiri pewarera 'gã, Sirene pewarera 'gã netee 'gã oi imome'wau Judeue'ema 'gã nupe.

—Werowiarāmū Jejuī 'ga pē katu'ogi— 'jau 'gã 'gã nupe.

²¹ Jarejuwarete 'ga pājēa wejue te 'gã wereko. A'eramū Janeruwarete 'ga wa'ya 'ga rerowiarukaa peuwara 'gã nupe. Kwaiwete Ātioki pewara 'gã Jejuī 'ga rowiaa, ajemogyau 'ga remiayuwamū.

²² Anure Jerusareg ipewara 'gã Jejuī 'ga rerowiaar ppyarera 'gã 'gã nera renupa. “Kwaiwete Ātioki pewara 'gã nanē Jejuī 'ga rerowiari nū. Judeue'ema 'gã nanē 'ga rowiaa nū” 'e renupa. A'eramū 'gã Panape 'ga monou Ātioki pe 'gã nesaka.

²³⁻²⁴ Esage ma'e 'ga te pomomū, Panaperamū. Werowiat te 'ga Jejuī 'ga. A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga rerekou. A'eramū 'ga a'eramū wesageramū akou.

A'eramū 'ga awau Ātioki pe Jejuī 'ga rerowiaara 'gã nesaka etee ra'ne 'ga akou. “A'jea futat Janeruwarete 'ga esageramū 'gã nupe”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga aku'iramū 'gã nee. A'eramū futat Panape 'ga 'gã mu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are.

—Pe'je Jejuī 'ga rerowiaa a'jea futat pejejemogyau. Pepoit kasi Jarejuwarete 'ga rerowiar awi ne— 'jau Panape 'ga Jejuī 'ga rerowiaara 'gã nupe.

Peu Panape 'ga rekoramū amumera 'gã nanē Jejuī 'ga rerowiaa nū, kwaiwete.

²⁵ A'eramū Panape 'ga awau Tarsu pe Saulo 'ga rekaa.

²⁶ 'Ga rekoar ire 'ga 'jau Saulo 'ga upe:

—Ere iruukwe je rupi Ātioki pe. Najepoirūi je teje'ega 'gã nupe— 'jau Panape 'ga Saulo 'ga upe.

—Ere ajee iruukwe— 'jau Saulo 'ga Panape 'ga upe.

A'erauwe 'gã awau ojewya Ātioki pe nū. Peu 'gã kwara mū mu'aa Ātioki pe. Peuwara 'gã 'gã imu'jau Jejuī 'ga je'eg are. A'eramū Ātioki pe ra'ne 'gã 'jau “Kristu 'ga remiayup” 'jau 'gã Jejuī 'ga rerowiaara 'gã nupe rakue.

²⁷ Peu 'gã nekoramū 'gã amū awau Jerusareg awi Ātioki pe. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã awau. A'eramū 'gã ajatykau 'gã nee.

²⁸ Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga amū rera Agapu. A'eramū 'ga afu'ama oporogytau 'gã nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga rerekou. A'eramū 'ga 'Agesagea 'ga mu'eukaa Jejuī 'ga rerowiaara 'gã nupe:

—Anure nipo mama'ea teepawamū jane wi. A'eramū nipo jane najuejue etee futat ty'ara rerekou— 'jau 'ga 'gã nupe imome'wau.

'Ga 'eawer imū etee futat ojeapou 'gã nupe anure. Krautiu 'ga 'wyriaramū 'ga renamū ojeapou 'gã nupe rakue.

²⁹ A'eramū Jejuī 'ga rerowiaara 'gã 'jau ajaupe:

—Janepytuna 'gã ty'ara wereko, Judeja ywy pewara 'gã. A'eramū jane ka'aranūū monou jarepytuna 'gã nupe— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramū 'gã ka'aranūū mono'oga 'gã nupe imonopyramū. Ika'aranūū'e'ema 'gã ināinānī'ī etee imonou. Ika'aranūū kwai ma'e 'gã e'yjuu imonou 'gã nupe.

³⁰ A'eramū 'gã 'jau Panape 'ga upe Saulo 'ga retee:

—Pe'je jareka'aranūū rerawau 'gã nupe— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'eramū 'gã ka'aranūū rerawau Jejuī 'ga rerowiaara 'gã 'wyriara 'gã nupe Jerusareg ipe.

12

Tiago 'ga jukaawet

¹ Anure Erote 'ga teewi Jejuí 'ga rerowiaara 'gã nerekou tyweaete nũ. Erote 'ga judeu 'gã 'wyríara.

² A'eramũ 'ga Tiago 'ga ajuwonogukaa jyyu pyu. Juã 'ga reki'yra 'ga Tiagoramũ.

³ Judeu 'gã nupe Tiago 'ga jukaa esage futat. A'eramũ Erote 'ga “esage nã'ã judeu 'gã nupe re'ã”, 'jau 'ga ojeupe.

⁴ A'eramũ 'ga Pedro 'ga pyygukaa imunewukaa jefaruu 'gã nupe. Irũpãwẽa jefaruu 'gã 'ga rarũmũ ajemogyau. A'ere 'gã py'rawara 'gã 'ga rarũmũ. A'ere 'gã py'rawara 'gã 'ga rarũmũ nũ. A'ere 'gã py'rawara 'gã 'ga rarũmũ nũ. Ojopy'rapy'rau etee futat 'ga ree 'ga rarũmũ.

Judeu 'gã ajatykau 'araiwa rupi, mani'oko'o jopype'ema 'wawa rupi. A'eramũ Erote 'ga 'jau ojeupe: “Judeu 'gã maraka teepaw ire Pedro 'ga tarurukat 'gã nupe 'gã nowase 'jau kwy. Tomogyta 'ga 'gã neape 'jau kwy. Nia'wyrí 'ga, 'gã 'eramũ je 'ga jukaukaa”, 'jau Erote 'ga ojeupe numiamũ.

⁵ A'eramũ 'ga Pedro 'ga munewukaa moromunepawa pype. 'Ga pofaa itaju pyu. Mukũja itaju pyu 'gã 'ga pofaa 'ga nuga. Kwaiwete jefaruu 'gã 'ga resakara. Tesiseis jefaruu 'gã 'ga resakara. A'eramũ ojopy'rapy'rau etee futat 'ga ree 'ga resaka 'ga rerekou.

—Kasi iẽmi ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'ere Jejuí 'ga rerowiaara 'gã nuwi oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe Pedro 'ga ree.

—Emuẽmukat 'ga oree, ki Ku'jyp. Kasi 'gã a'e pe 'ga jukai ne. Narafutari ore 'ga jukaa— 'jau 'gã 'upa, oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

Moromunepaw awi Pedro 'ga renuẽmawet

⁶⁻⁸ “Ai'iwe pa je Pedro 'ga rerurukari 'gã nowase kwy” Erote 'ga 'eawera ppytuna rupi Janeruwarete 'ga ywagipewara 'ga mua Pedro 'ga renuẽmukaa juí. Tata 'jawe futat ywagipewara 'ga wenyfugamũ 'ua Pedro 'ga upe. Jefaruu põ'õ me Pedro 'ga 'ũina moromunepawa pype osea. Mukũi itaju pyu 'gã 'ga pofaa 'gã nee. Moromunepawa rokwar ipe nanẽ jefaruu 'ga 'ami iarũmũ nũ. A'etea ywagipewara 'gã 'ut ojesaukaa Pedro 'ga upe. A'eramũ ywagipewara 'ga Pedro 'ga jasi'ywyka 'ga momaka 'jau 'ga upe:

—Ere ejua, ki Pedro— 'jau ywagipewara 'ga Pedro 'ga upe.

A'erauwe futat Pedro 'ga pofaawa jerawi 'ga wi ojetee futat.

—Ere epyapaawa munepa, eku'afaawa nanẽ nũ— 'jau ywagipewara 'ga 'ga upe.

A'erauwe Pedro 'ga iapou.

—Epiara munepa ere ejua je rupi— 'jau ywagipewara 'ga 'ga upe.

⁹⁻¹¹ A'eramũ Pedro 'ga afu'ama awau jefaruu põ'õ awi futat, awau ywagipewara 'ga rewiri. Tuwíuu moromunepawa. A'erauwe ywagipewara 'ga 'upa tenene Pedro 'ga upe, 'ga rerokwapa jefaruu pyu. A'eramũ 'gã awau okwapa ajepeja jefaruu pyu. Awau 'gã owaẽma itaju 'okwara upe. Pook. Ojeawopytymo'woka ojetee futat 'gã nupe. Awau 'gã uẽma ukawõ'õ me. Ukawõ'õ mũ rupi awauwe ywagipewara 'ga opojo'ogamũ 'ga wi awau ojeupia ywag ipe nũ.

A'erauwe Pedro 'ga apyakwafugamũ. “Kuu. A'jea futat nipo ajee je ãmi ra'e. Afayup sipo je pa a'e nakwe je re'ã”, 'jau Pedro 'ga ojeupe. “Janeruwarete 'ga pa ywagipewara 'ga amut je renuẽma ra'e, Erote 'ga wi ra'e”, 'jau Pedro 'ga ojeupe. “Toroo 'ga ijukau 'jau, e'i Erote 'ga jee numiamũ. Judeu 'gã nanẽ je

juka are ifuwet nū. A'ere Ku'jywa 'ga naje jukaukari 'gā nupe", 'jau Pedro 'ga ojeupe.

¹² Ee weapyo re Pedro 'ga awau Mari ēē rog ipe, Juā Maku 'ga y ēē rog ipe. Peu 'gā kwaiwete 'upa Jarejuwarete 'ga mogytau Pedro 'ga ree.

—Emuēm 'ga imua oree— 'jau 'gā 'upa Jarejuwarete 'ga upe.

¹³ A'e pype Pedro 'ga 'ua 'okwara mopoga 'gā nupe u'ama. Pog pog pog. A'eramū 'gā nemiayuwa ēē, Rode ēē awau 'okwar ipe.

—Awŷja te poromū ako?— 'jau ēē.

A'ere ēē 'okwara nuawopytymo'wogi esaka.

Aipo ojeupe 'eramū Pedro 'ga oje'ega ēē upe:

—Je ako Pedroramū— 'jau 'ga ēē upe.

¹⁴ Aipo ojeupe 'eramū ēē 'ga je'ega kwaapa. A'eramū ēē aku'iramū 'ga ree awau uĵana 'ga mome'wau 'gā nupe.

—Pedro kīā 'ut u'ama 'okwar ipe— 'jau ēē 'gā nupe.

A'ere 'gā nuerowiari etee ēē.

¹⁵ —Ene'me awi ī— 'jau etee 'gā ēē upe.

—A'jea futat— 'jau etee ēē 'gā nupe.

—Ywagipewara 'ga nipo! Pedro 'ga ree ojejuka ma'e 'ga nipo!— 'jau etee 'gā ēē upe.

—Naani. Pedro kīā futat— 'jau etee ēē 'gā nupe.

¹⁶ A'ere Pedro 'ga niojeri futari u'ama 'okwara mopoga pog pog pog.

Poje 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. A'jea futat nipo aipo kūi— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā awau 'okwara rawopytymo'woka 'ga resaka.

—Kuu. A'jea futat ra'e kūi. Pedro 'ga futat ra'e kūi. O'meramū sipo ēē 'i pa, sa'e nā'ā jane re'ā— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁷ A'erauwe Pedro 'ga opo mowyri 'gā nupe, 'gā momika.

—Pe'je pejepika. Jeje'ega tepeenup 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'ga uēmawera mome'wau 'gā nupe. Imome'upaw ire

—Enupare'ema 'gā nupe nanē ki pemome'u nū. Ajepeja Tiago 'ga upe nanē ki pemome'u pejewau nū— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

Imome'upaw ire Pedro 'ga awau 'gā nui.

¹⁸ Ai'iwetetewe jefaruu 'gā opaka. 'Ga faawera etee esaka.

—Tŷŷ. Marupi 'ga uēma ra'e 'ū?— 'jau 'gā. —Uēm 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'erauwe 'gā 'ga rekaa.

—Ojeawopytym agawewi futat nā'ā re'ā— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁹ A'eramū 'gā 'wyriara 'ga, Erote 'ga 'gā monou 'ga rekaa. A'ere 'gā nuesagi 'ga. A'eramū 'ga resake'emamū Erote 'ga jefaruu 'gā apisaukaa.

Erote 'ga manūawet

Jefaruu 'gā apisiukar ire Erote 'ga awau Judeja ywy awi. Sesaria pe 'ga awau ajakawau.

²⁰ A'ere Erote 'ga mara'neramū Tiro pewara 'gā nee, Sidom ipewara 'gā nee we ra'e jepi. A'eramū 'gā awau oporogytau 'ga upe. Sidom ipewat, Tiro pewat. Mīmera 'gā awau oporogytau. Sidom ipe nitywi mama'ea. Tiro pe nanē nitywi nū. A'eramū peuwara 'gā amū awau Erote 'ga upe.

Erote 'ga roga raarana 'ga upe ra'ne, Parasitu 'ga upe ra'ne 'gā awau oporogytau, 'ga mojrŷmū ojee. Parasitu 'ga esage 'gā nupe. Nimara'nei 'ga 'gā nee. A'eramū 'gā 'ga upe ra'ne awau oporogytau.

—Ma'eramū te 'wyriara 'ga mama'ea namurukari oree? Nitywi mama'ea ore'wyr ipe. Ekwap eje'ega e'wyriara 'ga upe oree— 'jau 'gā awau 'ga upe.

A'eramū Parasitu 'ga awau oje'ega Erote 'ga upe:

—Sidom ipewara 'gā, Tiro pewara 'gā netee 'ut oporogytau enee ra'e numiamū— 'jau 'ga awau 'ga upe.

²¹—A'jea. "Ikoai'i 'gā tut oporogytau jee 'jau, e'i 'ga pē nupe", ere ewau 'gā nupe— 'jau etee Erote 'ga 'ga upe.

A'erauwe Parasitu 'ga ruri 'jau 'gā nupe nū:

—"Ikoai'i 'gā tut oporogytau jee 'jau", e'i etee 'ga pē nupe ko— 'jau 'ga awau 'gā nupe nū.

A'eramū 'gā awau etee nū. Muapyt oser ire 'gā 'ua nū. 'Gā nurauwe Erote 'ga 'wyrriara raity munepa. 'Wyrriara raity munew ire 'ga awau 'wyrriara renawa 'arimū wapyka 'ūina oporogytau 'gā nupe.

²²Peu Erote 'ga pyriwara 'gā kwaiwete futat ajemogyau. 'Ga porogyta 'ga renamū 'ga pyriwara 'gā wafukaita.

—Maira futat 'ga. Naae 'jawewara 'ga rūi. Maireteete 'ga 'jawewara te nipo 'ā 'ūi oporogytau janee— 'jau 'gā ajaupe wafukaita.

Aipo ojeupe 'gā 'eramū Erote 'ga aku'iramū etee futat 'ūina. "Naani. Aipo pe'je awi. Namaira rūi je. Aerefetee te je pē 'jawe", 'jawe'em futat 'ga 'gā nupe. Aku'iramū etee 'ūina 'gā 'eawer are.

²³A'erauwe Janeruwarete 'ga ojeypyriwara 'ga mua. Ewo'iuu upe 'ga py'a monoogukaapap 'ga wi furuk furuk. A'eramū 'ga monou 'ga retyka wenawa 'ar awi pōpēn amanūmū awau. "Ku'jywa 'ga 'jawewara 'ga futat 'ga" 'e are Erote 'ga ku'iramū, Janeruwarete 'ga amara'neramū 'ga ree. A'eramū ewo'iuu upe Erote 'ga py'a monoogukaapap.

²⁴A'eramū 'gā Janeruwarete 'ga mome'u mokwasi'wau, kwaiwete. A'eramū amumera 'gā a'eramū futat Janeruwarete 'ga rerowiaa kwaiwete. Erote 'ga manūnamū 'gā Jarejuwarete 'ga pojeupa ajemogyau.

—Nia'wryi 'ga aipo 'eramū ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā Erote 'ga rera mokwasi'wau amunawa pype. "Erote 'ga amanū erujewi" 'ea 'gā imokwasi'wau amunawa pype, amunawa moyka.

²⁵Erote 'ga manū re Panape 'ga Saulo 'ga retee awau ojewya Jerusareg ipe. Ka'aranūū rerawau Jerusareg ipewara 'gā nupe.

—Ātioki pewara 'gā ka'aranūū werurukat oree pē nupe— 'jau 'gā 'gā nupe. —"Ty'ara upe 'gā nekoi" 'ea 'gā wanup. A'eramū 'gā ka'aranūū rerurukaa oree pē nupe— 'jau 'gā imonou 'gā nupe.

Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara upe ka'aranūū mono re Panape 'ga ojewya awau Ātioki pe Saulo 'ga retee nū. Pe awi 'gā kunumūū 'ga rerawau ojeupi, Juā Maku 'ga rerawau.

13

Saulo 'ga retee Panape 'ga ataawet

¹Peu Ātioki pe Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā ajemogyau. 'Ga je'eg are moromu'jara 'gā nanē nū. Panape 'ga, Saulo 'ga, Simão 'ga, Lusiū 'ga, Manaē 'ga. Mīmēra 'gā Janeruwarete 'ga je'eg are moromu'jara 'gā ajemogyau Ātioki pe, Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā pype. Simão 'ga ipiūnūū. A'eramū 'gā Piūnūū 'jau 'ga upe. Lusiū 'ga Sirene pewarera. Manaē 'ga waranupa Erote 'ga retee rakue. Aipo Erote 'ga 'ūina 'wyrriaramū Garireja ywy pewara 'gā nupe rakue.

²Aipo 'gā ajatykau oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Ojemi'ware'ema futat 'gā Jarejuwarete 'ga upe oporogyta enune. A'e pype Janeruwarete 'ga 'Agesage oje'ega 'gā nupe:

—Pemũ'ē 'gā amũ jee, je upe oporowyky ma'eramũ— 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega 'gā nupe. —Panape 'ga, Saulo 'ga. Mĩmera 'gā etee ki pemũ'ē jee. Toporowyky 'gā jee 'jau— 'jau 'ga oje'ega 'gā nupe.

³ Ojemĩ'ware'emawe futat 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'gā opo monou 'gā apyte'rarimũ. A'ere 'gā 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau kwe pe— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'erauwe Panape 'ga awau Saulo 'ga retee.

⁴⁻⁵ Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gā monou kwe pe.

—Pe'je pejewau kwe pe Jejuĩ 'ga mome'wau 'gā nupe— 'jau Ku'jywa 'ga 'Agesagea 'gā nupe.

A'erauwe 'gā awau. Serusia pe 'gā awau. Juā Maku 'ga awau 'gā nupi 'gā poawamũ. A'e awi 'gā awau yaru pype u'aa 'ypō'ōũ me awawamũ, Sipiri pe awawamũ. 'Gā awau Saramina 'jawa amunaw ipe ra'ne ra'ne awau ojekoka. Owaēm ire 'gā awau Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe. Judeu 'gā jatykaaw ipe 'gā awau osou imome'wau.

⁶ Gā nupe imome'upaw ire 'gā awau 'ypō'ōũ raapa. Awau owaēma Pafusi 'jawa amunaw ipe nũ. Peu owaēm ire 'gā pājetywera 'ga rekoa. Barjesusi 'ga rera. Judeua 'ga. A'ere grego 'gā je'eg imũ Erimasi 'ga rer irũa.

—Je Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramũ— 'jau futatee o'meramũ 'gā nupe ra'e jepi.

⁷ Aipoa pājetywera 'ga Sergiu Paulo 'ga jekoty'aawa. Sergiu Paulo 'ga 'wyr-iaramũ 'ypō'ō mewara 'gā nupe. 'Wyriara esage 'ga te poromũ. I'akwaap te 'ga.

A'eramũ 'wyriara 'ga Panape 'ga renũina Saulo 'ga retee.

—Pe'je pejejuu 'au je pyri Jarejuwarete 'ga porogyta mome'wau jee. Taenup Jarejuwarete 'ga porogytafera 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁸ A'ere pājetywera 'ga nafutari 'gā nura 'gā porogytaa 'ga upe. Nafutari 'ga Sergiu 'ga Jejuĩ 'ga rerowiara. A'eramũ 'ga oporenuwewere'emamũ 'gā nee.

—Ereapyaka awi 'gā nee. O'meramũ te 'gā 'i akou— 'jau pājetywera 'ga ojekoty'aawa 'ga upe.

⁹ Aipo 'ga 'eramũ Saulo 'ga amā'jāu 'ga ree. Saulo 'ga mukũ 'ga rera. 'Ga rer irũa Paulo. A'eramũ Paulo 'ga 'ga resaka katu katu u'ama. Amara'neramũ 'ga ree.

—Ma'eramũ ene aipo 'jau ki 'ei— 'jau Paulo 'ga 'ga upe, 'ga reakwara resaka u'ama.

Janeruwarete 'ga 'Agesagea Paulo 'ga rerekou. A'eramũ 'ga 'ga pojeupe'ema futat oje'ega 'ga upe:

¹⁰ —Ene mama'eukwaawa 'wyriara upe oporowyky ma'eramũ epije ete ekou kũ— 'jau Paulo 'ga pājetywera 'ga upe. —Ene te 'ā mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa. Enetywerete ene ekou— 'jau Paulo 'ga 'ga upe. —Ene te 'ā e'me are te ereko. Ajee 'ā nerefutari esage ma'ea. Nereapoa'uweri futari 'ā esage ma'ea ekou— 'jau Paulo 'ga 'ga upe. —Mama'e tywera etee tāmējē 'ā ereapo ekou. Jarejuwarete 'ga 'ā ereje'ēwu'jag ekoete ekou— 'jau Paulo 'ga 'ga upe. —Ma'eramũ ene epoire'ema etywer awi 'ũ?— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

¹¹ —Ma'eramũ nipo 'ā Janeruwarete 'ga ene rereko tyweri. Enerea mowewaiwi ene wi— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

Aipo ojeupe 'erauwe 'ga weawewamũ. A'eramũ futat 'ga akou ojerowarwaka etee futat.

—Tỹy. Maran te 'awamũ je rekoĩ nũ? Pe'je pejejuu je poppyka je rerawau je'wyr ipe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'ga amũ 'ga rerawau 'ga 'wyr ipe.

¹² Aipo 'ga rea wewa resaka Sergiu 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiaa akou. Jarejuwarete 'ga je'eg are amu'eramū 'ga 'jau: "Janeruwarete 'ga esage", 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga a'eramū 'ga rerowiaa.

¹³ Aipo re Paulo 'ga awau pe awi nū, Pafusi 'jaw awi nū, opytuna 'gā netee. Yaruu pype 'gā u'aa awau Periga 'jaw ipe. Pāfiria wyy pe Periga 'upa.

A'ere Juā Maku 'ga nooi kwe pe 'gā nupi. Pāfiria wyy awi futat 'ga jewyri 'gā nui, 'ua oje'wyr ipe nū, Jerusareg ipe nū.

¹⁴ A'eramū Paulo 'ga etee awau Panape 'ga retee Ātioki pe. Pisiri wyy pe aipoa Ātiokia amunawa 'upa.

Morowykye'ema rupi 'gā awau judeu 'gā jatykaaw ipe. 'Gā awau osou wapyka enupa. 'Ga amū Moisesi 'ga remikwasiarera pe mogytau 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nemikwasiarera pe nanē imogytau 'gā nupe nū.

¹⁵ Imogytapaw ire peuwara 'gā 'wyrriara 'gā oje'ega monou 'gā nupe:

—Ityp te mama'e mū pēnemimome'ua oreo ore muekōēājawamū? Pejejemik-waawa pemome'u oreo— 'jau 'gā oje'ega monou 'gā nupe.

¹⁶ Aipo 'eramū Paulo 'ga afu'ama opo mowya 'gā momika.

—Pe'je pejeapyakau jeje'eg are. Pēē mū judeua. Judeue'ema pēē mū nanē nū. Najuejue etee futat 'ā perowiat Jarejuwarete 'ga. Judeue'emamū nanē 'ā perowiat 'ga nū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama.

¹⁷ —Ymā te Janeruwarete 'ga judeuramū oreypy 'gā mū'ēi 'gā nui rakue. Ojeupe futat 'ga 'gā mū'jāu, 'gā momytuna. Egitu wyy pe 'gā nekoramū 'ga 'gā momytuna ojeupe wemiayuamū— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau. —Na'gā wyya rūi agawewi peu Egitu wyya. A'etea 'gā ajemogyau peu. Pe awi Janeruwarete 'ga 'gā nerua opājē mū futat rakue. A'ere 'gā awau watau kwe pe ajemogyau.

¹⁸ Kwarēta kwara mu'aa 'gā awau ajemogyau watau amunawe'em ipe futat. Nitywi amunawa 'gā waw ipe. Nia'wyrri agawewi futat 'gā Jarejuwarete 'ga upe. A'etea Janeruwarete 'ga ojejuka 'gā nee rakue— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

¹⁹ —Kanaā wyy pe 'gā waēm ire Janeruwarete 'ga peuwara 'gā apisaukaa 'gā nupe. Sete amunawa pype Janeruwarete 'ga 'gā motaukarukaa rakue, mama'e tywera apoaramū rakue. 'Gā wyy pojekaukaa 'gā nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga aipo wyy monou judeu 'gā nupe, wemiayuwa 'gā nupe, 'gā nupawamū. A'eramū 'gā ma'ea futat aipo wyya. Namutamutat 'gā ajemogyau aipo wyy pe.

²⁰ Kwaturu sētu sīkwēta kwara mu'aa ajemogyau aipo wyya ojeupe imonopyrera pype. 'Awamū je judeuramū oreypy 'gā nee Jarejuwarete 'ga jejukaawera mome'ui pē nupe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

—A'ere Janeruwarete 'ga 'gā amū monou imogou 'wyrriariramū 'gā nupe. Anure Janeruwarete 'ga Samueu 'ga mogou 'wyrriariramū 'gā nupe. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga, Samueu 'ga.

²¹ 'Ga sawa'erauwe 'ga pytuna 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe: "'Ga amū em'yi 'wyrriaramū oreo", 'jau 'gā 'ga upe rakue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama.

—A'erauwe Janeruwarete 'ga Sau 'ga mogoi 'wyrriarareteramū 'gā nupe. Sau 'ga Kisi 'ga ra'yra 'ga. Pējamī 'ga juapyrera 'ga. Kwarēta kwara rupi 'ga akou 'wyrriaramū. A'ere 'ga nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramū Janeruwarete 'ga opoia Sau 'ga wi. A'eramū 'ga Davi 'ga etee imogou 'ga py'rau nū. Davi 'ga 'ga imogou 'ga renawer ipe nū.

²² "Davi 'ga Jese 'ga ra'yra 'ga. 'Ga jeremifutara wapo a'jeteetewi jee", 'jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe. "Ma'eramū je 'ā jeporomutaramū 'ga ree.

Jeje'ega 'ga 'ã wenup akou. A'eramũ je 'ga mogou 'wyriaramũ pẽ nupe", 'jau Janeruwarete 'ga 'gã nupe.

23—Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga 'i 'gã nupe rakue: “Davi 'ga juapyrama nipo je amut amũ pẽ nupe, pẽtywera moiawamũ”, 'jau 'ga 'ã rakue. A'eferupi te aje ako 'ga Jeju 'ga muri rakue, Israeu juapyreramũ oree rakue, oretywera moiawamũ rakue. U'eawer imũ etee futat ako 'ga Jeju 'ga muri rakue— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe u'ama imome'wau.

24—Jeju 'ga rur enune 'ã Juã Batista 'ga awau judeu 'gã mu'jau rakue. “Pejetywer awi pepoit. Pejetywer awi pepoiramũ tapymĩ pẽẽ 'y pe 'jau”, 'jau 'ga 'ã 'gã nupe rakue— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gã nupe.

25—Oporowykypaw enune 'ã Juã 'ga oporonupa ee 'gã nupe rakue: “Je kwaap te pejepe? Naje rũi Janeruwarete 'ga remimurera. A'ere te 'ga ruri je rewiri”, 'jau 'ã Juã 'ga 'gã nupe rakue. “Je rewiri te 'ga rekoĩ. Kũima'eeteete 'ga. Je akotee ma'ea te. A'ere 'ga te kũima'eeteetea. Apoat te je 'ga tekou”, 'jau 'ã Juã 'ga 'gã nupe rakue— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gã nupe.

26—Nan Janeruwarete 'ga oje'ega mua janee. Abraão 'ga juapyreramũ, judeuramũ oree 'ga imua rakue. Pẽ nupe judeue'emamũ nanẽ 'ga oje'ega mua 'awamũ nũ. A'eramũ pẽẽ 'awamũ pẽẽ nanẽ 'ga rerowiaa nũ. A'eramũ pejemogyau ore 'jawe. A'eramũ 'ga oje'ega mua janee: “Pejetywer awi pẽpõiriweramũ je imoiri pẽ nui”, 'jau 'ga janee rakue— 'jau Paulo 'ga imome'wau u'ama.

27—A'ere Jerusareg ipewara 'gã nokwaawi “Jeju 'ga aetywera moiara” 'ea. 'Gã 'wyria'ri miamũ futat nokwaawi 'ga imoira. Morowykye'ema rupi 'gã ajatykau, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nemikwasiarera mogytaw. A'ere 'gã naeapyoi futari 'gã porogytafer are. Ymã te 'gã Jeju 'ga juka are ka'arana kwasiari inuga janee rakue. A'eferupi tee futat ajee ako 'gã 'ga jukaukari Piratu 'ga upe rai'i. Jarejuwarete 'ga je'egawer imũ etee futat 'gã 'ga jukau rai'i— 'jau Paulo 'ga imome'wau u'ama 'gã nupe.

—'Ga 'ã esage agawewi futat. A'etea 'ã 'gã amũ “nia'wyrri 'ga akou” 'gã e'i futatee Jeju 'ga upe rai'i.

28 A'eramũ 'gã 'jau Piratu 'ga upe: “Ejukaukat 'ga”, 'jau 'gã 'ã Piratu 'ga upe 'ga jukaukaa ekoete rai'i— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gã nupe.

29—A'ere Janeruwarete 'ga oje'egawer imũ etee futat 'ga jukaukari. Ymã we futat te 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are inuga janee rakue. A'eramũ 'gã a'eferupi tee futat 'ga jukau 'awamũ rai'i. 'Ga manũ re 'gã 'ga mua 'ga mojjpa 'ypeywar awi. 'Ga mojjw ire 'gã 'ga rerawau ita kwara pype 'ga nuga.

30 A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferawi etee nũ. Amanũ agawewi futat 'ga. A'etea 'ga oferaw etee futat. Janeruwarete 'ga 'ga moferapa etee futat nũ— 'jau Paulo 'ga u'ama 'gã nupe imome'wau.

31—Omoferaw ire 'ga ojesaukaa ojeupi Garireja wyw awi 'ut ma'efera 'gã nupe. Kwarẽta 'ara rupi 'ga ojesaukaru'jau'japa akou 'gã nupe. 'Awamũ 'ga resakarera 'gã awau akou 'ga mome'wau judeu 'gã nupe.

32 Ore nanẽ nũ arajua 'awamũ 'ga mome'wau pẽ nupe— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe.

33—Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga 'i rakue: “‘Ga manũ re je te 'ã teja'yra 'ga amoferap”, e'i 'ga janeypy 'gã nupe rakue. “A'eramũ 'ga amanũ'u'jape'ema”, 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa 'gã nupe rakue— 'jau Paulo 'ga imome'wau. —U'eawer imũ etee futat 'ga Jeju 'ga moferawi. Ymã 'ga amũ Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are janee rakue, Saumu 'jaw are rakue:

“Awamū je ene mogoi teja'yramū.

'Awamū je rekoi eneruwamū”,

'jau 'ga ikwasiarukaa inuga Saumu 'jaw are rakue. Jejuī 'ga upe 'ga aipo nuga rakue— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁴—A'ere Janeruwarete 'ga oje'ega wa'yra 'ga feraw are rakue nū.

“Amoferaw etee nipo je ene nū eneme'emamū futat nipo”, 'jau 'ga 'ga upe, 'jau 'ga 'ā inuga ka'aran are janee rakue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

—“Ymā te je 'i Davi 'ga upe ikue: Mama'e esagea tomono ene upe 'jau, a'e je 'ga upe ikue.

A'eramū je 'awamū mama'e esage monou 'ga juapyreramū pē nupe te'eawer imū etee futat”,

'ea nanē Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue. Aipoa nanē 'ga Jejuī 'ga ree inuga rakue nū.

³⁵—A'ea Davi 'ga inuga rakue nū:

“Ene te 'ā ejemiyauwa 'ga reumera neremonemukari, esage ma'e 'ga reumera neremonemukari”,

'jau Davi 'ga inuga ikwasiaa rakue nū— 'jau Paulo 'ga imome'wau u'ama 'gā nupe.

³⁶—Amanūme'ēwe Davi 'ga akou Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat oporowykyau rakue. A'ere 'ā Davi 'ga manūi rakue. A'eramū 'gā 'ga rerawau ityama rakue, 'ga pytuna pyri rakue. Onemamū 'ā 'ga opytunera 'gā 'jawe etee futat rakue. A'eramū 'ga naojee rūi ka'arana kwasiaa inuga janee rakue.

³⁷ Jejuī 'ga ree te 'ga ikwasiari inuga janee rakue. Jejuī 'ga manū re 'ā Janeruwarete 'ga 'ga moferawi rakue. A'eramū 'ga 'ā oneme'emamū rakue— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

³⁸⁻³⁹—Peenuw esage ki je 'ga mome'ua pejejeupe. 'Ga etee futat aetywera ope'a ae wi. Ae werowiarāmū 'ga ipe'ai ae wi— 'jau Paulo 'ga u'ama 'gā nupe.

—Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega monoi Moisesi 'ga upe rakue. A'ea Moisesi 'ga okwasiat inuga janee rakue. A'ere 'ga remikwasiarera nomoiri aetywera ae wi. Jejuī 'ga etee werowiarāmū aetywer awi ae katu'ok— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁴⁰⁻⁴¹—Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga amū upe rakue, Apakuki 'ga upe rakue.

“Je te 'ā Pēnuwaretea.

Oporowyky agawewi je ako tekou pē pype ikue.

A'etea 'ā naje rerowiari pejepe.

Pē mu'e agawewi nipo 'ga amū.

A'etea nipo jeje'ega neperowiari futari.

Perekoemā etee nipo jeje'ega.

A'eramū nipo pēē pejemanūmū futat je rerowiare'emamū. Naje rerowiaara rūi pēē.

A'eramū ki pēē pejekyjau pejejemogyau pejemanū awi”,

'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa inuga janee rakue— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

—Pejea'gu ki pejejemogyau 'ga je'ega rerekoemā awi. 'Ga je'ega rerekoemā awi pejejea'gue'emamū ywawuje futat pemanū, 'ga 'eawer imū etee futat— 'jau Paulo 'ga u'ama 'gā nupe.

⁴² Oporogytapaw ire Paulo 'ga uēma Panape 'ga retee judeu 'gā jatykaaw awi nū. Jui 'gā ēmamū 'gā amū 'jau 'gā nupe:

—Iko morowykye'ema rupi ki pejot 'au nū, aipo morogyta mome'wau ore nū— 'jau 'gā 'gā nupe.

—Nai'i— 'jau 'gā 'gā nupe.

⁴³ A'eramū aipo mome'u renuparera 'gā amū awau 'gā nupi. Judeu 'gā awau 'gā nupi. Judeue'ema 'gā nanē amū awau 'gā nupi nū. Janeruwarete 'ga 'gā werowiat. A'eramū 'gā a'eramū awau 'gā porogyta renupa 'gā nupi. 'Gā nerawau ipe Paulo 'ga oporogytau 'gā nupe Panape 'ga retee.

—Janeruwarete 'ga 'ā esage janee. Werowiaaramū 'ga ojejukau esage jane ree. Werowiare'ema 'gā nee te ajee 'ga 'ā nojejukai futari. A'eramū pēē 'ga rerowiaa a'jea futat pejejemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau pe rupi 'gā nerekou.

⁴⁴ Iko morowykye'ema rupi 'gā ojewya 'ua nū, Judeu 'gā jatykaaw ipe nū. A'eramū peuwara 'gā ajatykau 'gā nee, 'gā porogyta renupa nū. A'eramū 'gā awaupap ja'wyja'wy 'gā nupi Jarejuwarete 'ga porogyta renupa.

⁴⁵ A'eramū 'gā ojewi opytuna 'gā opap ja'wyja'wyrāmū judeu 'gā amū 'gā nerekoayau.

—O'meramū 'gā 'i akou pē nupe. Nia'wryi 'gā. Pē mu'e tyweruu 'gā akou. O'meramū te 'gā 'i akou— 'jau judeu 'gā opytuna 'gā nupe, ojewi 'gā opap ja'wyja'wyrāmū 'gā poromū 'jau.

⁴⁶ A'ere aipo ojeupe 'eramū Paulo 'ga je'egi etee 'gā nupe, Panape 'ga retee. —Neperowiari 'ā Jarejuwarete 'ga. Nepēoweri etee 'ā 'ga pyri. Pē nupe ra'ne agawewi ako ore 'ga mome'ui ai'i. A'ere 'ā 'ga neperowiari etee ako ai'i— 'jau Paulo 'ga oje'ega judeu 'gā nupe, 'gā pojeupe'ema futat. —Au'je ajee ore pē nupe imome'u re. Oropoir ore 'awamū pē nui. Judeue'ema 'gā nupe te ore oi 'ga mome'wau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁷ —Ymā te Janeruwarete 'ga 'i janee rakue: “Amū'ē je pēē 'gā nupe teje'ega mome'waramū, judeue'ema 'gā nupe teje'ega mome'waramū.

'Ga 'ā ae katu'ok, pe'je ki 'gā nupe.

Oje'ega rerowiaaramū 'ga ae katu'ogi, pe'je ki 'gā nupe”, 'jau 'ga ikwasiarukaa inuga janee rakue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

⁴⁸ A'e renupa judeue'ema 'gā wekōēājamū ajemogyau.

—Esage te 'ā Janeruwarete 'ga je'ega— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū futat 'gā aku'iramū ajemogyau 'ga je'eg are. A'eramū 'gā amū Jarejuwarete 'ga rerowiaa. Jarejuwarete 'ga remipyryrūmera 'gā 'ga rerowiaa. 'Gā amū Janeruwarete 'ga ipyryrūmū ojepyriwaramū nakwaparimū warāu rūi. Aipo 'gā futat 'ga rerowiaaramū ajemogyau.

⁴⁹ A'eramū futat 'gā awau Jejui 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Jarejararete 'ga je'ega mokwas'i'wau awau 'gā nupe.

⁵⁰ A'ere judeu 'gā amū mara'neramū Paulo 'ga ree Panape 'ga retee. A'eramū 'gā awau 'wryia'ri 'gā nanē imamara'neukaa 'gā nee nū. Peu 'gā pyri kūjāmera 'gā amū ajemogyau. Ka'aranūū kwai māe 'gā. Judeue'ema agawewi. A'etea 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiaa. 'Gā nanē 'gā imamara'neukaa Paulo 'ga ree nū. A'eramū 'gā a'eramū 'gā nerekou tyweaete. A'eramū 'gā 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau ore wi— 'jau 'gā Paulo 'ga upe Panape 'ga retee.

⁵¹ A'erauwe 'gā awau. O'wyawe 'gā opyapaawa mososoka opy awi inupānupāu ajuee, 'yja motototoka jui. 'Gā nee Janeruwarete 'ga jejukae'ema resaukaawamū 'gā opyapaawa nupānupāu ajuee 'gā nupe.

—Jejui 'ga 'ā ore ōromome'u arakou pē nupe numiamū. A'ere 'ā 'ga neperowiari etee. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga amara'neramū pē nee. Werowiare'eamū 'ga pē katu'oke'ema futat— 'jau 'gā 'gā nupe. —A'eramū nipo pēē mama'eukwaawa rapyaw ipe futat pejewau— 'jau 'gā 'gā nupe opyapaawa nupānupāu ajuee.

A'eramū futat 'gā awau Ikoniu 'jaw ipe.

⁵² A'ere Jeju'i 'ga rerowiaara 'gã ku'iramũ ajemogyau, Ātioki pewara 'gã. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gã nerekou.

14

¹ Ikoniu 'jaw ipe nanēwējēmī nũ. Ikoniu 'jaw ipe owaēm ire 'gã awau osou judeu 'gã jatykaaw ipe Jeju'i 'ga mome'wau 'gã nupe nũ. A'eramũ 'gã Jeju'i 'ga rerowiaa, kwaiwete. Judeu 'gã judeue'ema 'gã netee Jeju'i 'ga rerowiaa nũ.

² A'ere judeu 'gã amũ Jeju'i 'ga nuerowiari. A'eramũ 'gã Paulo 'ga je'ēwu'jaga futatee 'gã nupe. Panape 'ga nanē 'gã ije'ēwu'jaga nũ. Judeue'ema 'gã nupe 'gã je'ēwu'jaga. A'eramũ judeue'ema 'gã nanē 'gã futare'ema nũ.

³ A'etea futat 'gã ako namutamutat peu Jeju'i 'ga mome'wau 'gã nupe, okyjawe'em futat akou Jeju'i 'ga mome'wau 'gã nupe:

—Janejararete 'ga 'ã ojejuka esage jane ree. Werowiamũ 'ga ae katu'ogi— 'jau 'gã imome'wau 'gã nupe.

A'eramũ taetu Janeruwarete 'ga aku'iramũ 'gã nee. “A'jea futat 'gã jeje'ega mome'ui ra'e”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ taetu 'ga opājē esage mua 'gã nupe. A'eramũ taetu 'gã aeremiapoe'ema apou akou. A'e resakara 'gã oporesagamũ 'gã nee. A'eramũ 'gã 'jau ajaupe:

—A'jea futat 'gã 'ea. Sã'ã Janeruwarete 'ga aeremiapoe'ema apoukara 'gã nupe— 'jau 'gã ajaupe.

⁴ A'ere naju'jau'jawe tee rūi 'gã poromutaramũ Paulo 'ga ree Panape 'ga retee. A'eramũ amumera 'gã etee oporomutaramũ judeu 'gã nee.

⁵ A'eramũ 'gã ajatykau ojemoywyräfena 'gã nee. Judeu, judeue'em. Mīmera 'gã ajatykau o'wyrīa'ri 'gã netee. Ita pyu 'gã juka are 'gã afueweramũ.

—Pe'je ajee ita pyu sijuka 'gã 'ũ— 'jau 'gã ajaupe.

⁶ A'ea 'ga amũ enupa. A'eramũ 'ga awau imome'wau Paulo 'ga upe.

—Ita pyu pē juka are 'gã fueweramũ ki 'ei— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

A'eramũ Paulo 'ga 'jau Panape 'ga upe:

—Pe'je ajee soo jareka'jama 'gã nui— 'jau 'ga 'ga upe.

—Nai'i. Ere ajee iruukwe— 'jau Panape 'ga 'ga upe.

A'eramũ 'gã oka'jama jui. Likonia ywy pe 'gã awau oka'jama. Listra 'jawa 'upa Likonia ywy pe. Teripe 'jawa nanē 'upa Likonia ywy pe futat nũ.

⁷ Kwe pe 'gã awau akou morogyta esage mome'wau 'gã nupe.

—Werowiamũ Jeju'i 'ga aetywera pe'ai ae wi— 'jau 'gã awau akou imome'wau 'gã nupe.

⁸ Listra 'jaw ipe ipyteu ma'e 'ga 'ũina wapyka. Nuatai futari 'ga u'aa ppy we futat.

Peuwara 'gã nupe Paulo 'ga Jeju'i 'ga mome'uramũ ipyteu ma'e 'ga nanē 'ũina enupa nũ.

⁹ A'eramũ ipyteu ma'e 'ga 'jau ojeupe 'ũina. “Kuu. Arowiat pa je 'ga kwy. Tajekatu'ok 'ga 'jau kwy”, 'jau 'ga 'ũina ojeupe tee futat.

Poje Paulo 'ga amā'jāu iteu ma'e 'ga ree. “Werowiat pa ipyteu ma'e 'ga Jeju'i 'ga 'ũina ra'e”, 'jau 'ga ojeupe.

¹⁰ A'eramũ 'ga 'jau 'ga upe:

—Efu'am jui— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

A'erauwe ipyteu ma'e 'ga pori pym afu'ama awau watau.

¹¹ A'eramũ futat 'ga fu'ama resakara 'gã wafukaita:

—Kuu. Nakūima'e 'gã nūi ra'e nū'ũ. Maira 'gã te 'ut owaēma janee ra'e— 'jau 'gã Paulo 'ga upe, iteu ma'e 'ga mafu'amamũ.

Oje'eg imũ etee 'gã ajemogyau wafukaita. A'eramũ Paulo 'ga 'gã afukaja kwaape'ema.

12 A'eramū 'gā omaira rera nuga 'gā nee. Jupete 'gā inuga Panape 'ga ree. Paulo 'ga oje'ega u'ama 'gā nupe. A'eramū 'gā Mekuriu nuga 'ga ree.

13 'Gā maira roga, Jupete roga, 'ūina amunawa rowase. 'Gā maira rog are omaenun ma'e 'ga mukūja kwatau rerawau 'ywotyra reewe. 'Ywotyra monou kwatau are.

—Simuoryp Paulo 'ga Panape 'ga retee 'jau. Maira futat 'gā na'e. Sijuka kwataua iapyau 'gā nupe— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

14 A'e resakawe Paulo 'ga 'jau Panape 'ga upe:

—Kuu. Maran te 'gā “kwataua sijuka 'gā nupe”, 'gā 'i janee 'wei?— 'jau Paulo 'ga Panape 'ga upe. —Jarejuwarete 'ga upe etee te 'ā ae kwatau jukai iapyau rakue. Jane upe niapyawarūi— 'jau Paulo 'ga Panape 'ga upe.

A'erauwe 'gā awau u'āna wafukaita 'gā nupe.

15 —Pē'me eteete awi nū'ū. Pē 'jawewara te ore. Namaira rūi ore— 'jau 'gā 'gā nupe.

Waity monoroka awau 'gā nepejāna wafukaita. 'Gā jemuaēma 'gā nerekou 'gā naity monorogukaa 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'jau kwatau apisi are ifuwet ma'e 'gā nupe:

—Jejuī 'ga je'eg are te ore ruri pē mu'jau— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —Au'je ki maira'me rerowiar ire 'awamū. Jejuī 'ga 'ā ako ma'ea. A'eramū pēē 'ga etee erowiaa ete Jarejuwarete 'ga retee. 'Gā te ako ma'ea. 'Gā nupe etee peporogyta etee. 'Gā te aeje'ega wanup— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —Aga maira'me a'agawa peje'ega nuenuwa'uweri. A'eramū pēē pejepoia juī. Jarejuwarete 'ga te perowiat. 'Ga te namanū'a'uweri. Aeje'ega wanup ojeupe aeje'egamū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —'Ga te 'agamū ywya wapo rakue. Mama'ea wapo katu katu rakue. Ywaga 'ga iapou. Wyra, wyra'i, ipira, 'y. Nitywī futari mama'e mū 'ga remiapoe'emera. Ma'eramū 'ā ae 'ga remiapofer imū etee futat 'ga kwaawi— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau.

16 —Ymā te Janeruwarete 'ga janeremifutara apoukari etee janee rakue.

17 A'ere jane 'awamū 'ga remiapofera esage resagi. A'eramū jane 'ga remiapofer imū etee futat 'ga kwaapa. 'Ga te 'ā amana amut janee. 'Ga te 'ā mama'e motyarūmū ityarama rupi etee futat. A'ere'mi'ua nanē nū. 'Ga te 'ā imua janee nanē nū. Mīmera 'ga 'ā iapou katu katu ae maku'iawamū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

18 A'ere aipo 'gā 'eramū miamū 'gā kwatau juka are 'gā fuweramū etee futat.

19 A'e pe judeu 'gā amū 'ua owaēma 'gā nupe. Ātioki 'jaw awi 'gā 'ua. Ikoniu 'jaw awi 'jau. Ikoniu 'jaw ipe 'gā nekoramū judeu 'gā amara'neramū 'gā nee rai'. A'eramū Paulo 'ga ojee 'gā mara'neramū awau ajapeja amunaw ipe Panape 'ga retee. A'ere 'gā nee imara'ne ma'e 'gā oi tee 'gā newiri. A'e 'gā poromū 'ut o'meramū 'gā nekwaw ipewara 'gā nupe.

—Nia'wyri noko 'gā— 'jau futatee 'gā 'gā nupe.

A'eramū aipo amunaw ipewara 'gā nanē amara'neramū 'gā nee nū. “Nia'wyri noko 'gā”, 'ga 'e futateeramū.

A'eramū 'gā Paulo 'ga apiau ita pyu 'ga rerekou. A'eramū 'gā Paulo 'ga jukawaipa ita pyu.

A'eramū 'gā 'ga rerawau erojryryka amunaw awi. 'Ga rerawau inuga yty apy'rarimū. “Amanū nipo 'ga re'ā”, 'jau 'gā 'ga rerawau inuga ejaa.

20 A'ere Jejuī 'ga rerowiaara 'gā oi 'ga wywiri ajatykau. Ojeywyri 'gā jatykaramū 'ga oferapa 'gā nupe nū. Afu'ama awau amunaw ipe osou nū, Panape 'ga retee nū. Ai'iwe Paulo 'ga Panape 'ga retee awau pe awi. Ajepeja amunaw ipe Teripe 'jaw ipe awau ajukaaiw ire nū.

21 Peu Teripe 'jaw ipe Paulo 'ga Panape 'ga retee Jejui 'ga mome'wau 'gã nupe nũ:

—Jejui 'ga werowiarāmũ 'ga ae katu'ok— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe, Teripe 'jaw ipewara 'gã nupe.

A'erāmũ kwaiwete 'gã Jejui 'ga rerowiaa.

A'ere 'gã awau ojewya wekwawera amunaw ipe nũ. Lистра, Ikoniũ, Ātioki. Mĩmera amunaw ipe 'gã awau ojewya nũ. Ātioki 'upa Pisiri ywy pe.

22 A'ea wekwaw ipewara 'gã nupe oporogytau, Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe.

—Pěẽ 'ã Jejui 'ga rerowiaara. A'erāmũ pěẽ pejeku'iramũ, peje'arasige'emamũ. Jejui 'ga rerowiaare'ema 'gã nipo “O'meramũ te 'gã 'i”, e'i pẽ nupe. “Nia'wryi Jejui 'ga rerowiaara”, e'i pẽ nupe, pẽ nerekou tyweaete— 'jau 'ga 'gã nupe u'ama. —A'ere kasi Jejui 'ga rerowiaara peetyg ine. Pejejemogypyka etee Jejui 'ga ree. “'Ga rerowiar awi oropoire'em ire ore oi ywag ipe anure”, pe'je etee ki pejejaupe— 'jau Paulo 'ga Panape 'ga retee 'gã nupe. —“Janeruwarete 'ga ore'wryiara”, pe'je ete ki pejejaupe, aipo 'gã'erāmũ— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe.

Akou amunawa moyka, awawera amunaw ipe etee te futat 'gã awau akou 'gã mu'jau nũ.

23 A'erāmũ futat 'gã amunaw ipe owaẽmawe 'gã 'ga amũ muẽma imogou 'wryiaramũ Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe, pastor 'jawa mogou 'gã nupe. Peu amunaw ipe owaẽmawe nanẽ nũ nãñewẽjẽmĩ futat imuẽma imogou 'gã nupe. Aipo apo re 'gã ojemi'ware'ema Ku'jywa 'ga upe oporogytaawamũ:

—Ku'jyp. Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'wryiara 'gã nee ore oroje'ega monoi enee. Ojemogypyk 'gã ene ree. A'erāmũ ene ejejukau 'gã nee— 'jau 'gã oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'gã nee.

24 A'ere Jarejuwarete 'ga upe oje'ega mono re awau nũ. Awau Pisiri ywy raapa. Awau Periki 'jawa amunaw ipe, Pãfiria ywy pe 'up ma'e pe.

25 A'e pe 'gã Jejui 'ga mome'wau peuwara 'gã nupe nũ. A'e awi 'gã awau Ataria 'jawa amunaw ipe nũ. Ataria 'upa 'yẽ'ẽ'arimũ.

26 A'e pe 'gã yaruũ pype u'aawa mepyau. Awau ojewya 'uawera amunaw ipe Ātioki pe nũ, Siria ywy pe 'up ma'e nũ. A'ea amunaw awi 'gã o enune Jejui 'ga rerowiaara 'gã oje'ega Jarejuwarete 'ga upe rai'i: “Ejejuka esage ki 'gã nee 'gã nerekou. Eneje'ega 'gã oo imome'wau akou kwe pe. A'erāmũ ene ejejukau 'gã nee”, 'jau 'gã oje'ega Ku'jywa 'ga upe rai'i. Aipo Jarejuwarete 'ga upe 'gã 'e re Paulo 'ga awau watau Panape 'ga retee akou Jejui 'ga mome'wau rai'i. A'ere 'gã aipo 'gã porowyky teepawamũ 'awamũ. A'erāmũ 'gã 'ua ojewya nũ Ātioki pe nũ.

27 A'erāmũ 'gã owaẽm ire Jejui 'ga rerowiaara 'gã majatykau. A'erāmũ futat 'gã wekwawera mome'wau, Jarejuwarete 'ga ojeupe iapoawera mome'wau 'gã nupe:

—A'jeteetewi te 'ga iapoi oree. Judeue'ema 'gã we futat werowiat— 'jau 'gã 'gã nupe. —Nanuara futat te 'ã Ku'jywa 'ga afutat Jejui 'ga rerowiaara. Na-judeu 'gã etee rũi erowiaara futat te 'ã 'ga afutat. Judeue'ema 'gã erowiaara nanẽ futat te 'ã 'ga afutat nũ. Nanuara futat te 'ã esage 'ga upe— 'jau 'gã ajaupe, worrywamũ 'gã imome'u are.

28 A'erāmũ Paulo 'ga Panape 'ga retee akou fukuu 'gã pyri peu.

¹ Anure judeu 'gã amũ 'ua oje'wyr awi, Judeja ywy awi. Ātioki pe awau. A'e pe 'gã Jejuu 'ga rerowiaara 'gã mu'jau tyweruu.

—“Pe'je pejewau pejemojewagukaa 'gã nupe. Moisesi 'ga remikwasiarer imũ etee futat peapo. Kasi a'e pe Ku'jywa 'ga nepẽ katu'ogi ne”, e'i Moisesi 'ga rakue— 'jau 'gã 'gã nupe.

² A'eramũ Paulo 'ga Panape 'ga retee 'jau 'gã nupe:

—Naani. O'meramũ te 'gã 'i. Perowiat kasi 'gã ne. Judeu 'gã nupe etee te Moisesi 'ga 'i rakue— 'jau 'ga 'gã nupe. —A'ere pẽẽ naani. Nepemojewakawi. Judeu 'gã 'jawe 'e re amunipo 'ã nan tee futat pejemojewak. A'ere naani. Niapoawi aipoa. Jejuu 'ga ae erowiarãmũ te Janeruwarete 'ga ae katu'ogi— 'jau Paulo 'ga Panape 'ga retee 'gã nupe.

A'eramũ 'gã ajamueu kwaiwete aipoa morogyta are. A'ere 'gã nojomorowari etee. A'eramũ Paulo 'ga awau Panape 'ga retee Jerusareg ipe oporonupa ee Jejuu 'ga remimonofera 'gã nupe. A'eramũ peuwara 'gã 'gã amũ monou 'gã nupi. Peu Jerusareg ipe 'gã 'gã monou aipoa morogyta are 'gã momoranuwukaa.

—Pe'je pejewau peu Jejuu 'ga remimonofera 'gã nupe pejeporonupa ee. “A'jea te ae judeurãmũ etee aejemojewagi?” tepe 'je 'gã nupe 'jau. “A'jea te ae ijwak ma'erãmũ etee ae jekatu'ogi?” pe'je pejewau Jejuu 'ga remimonofera 'gã nupe. Jejuu 'ga rerowiaara 'gã 'wyrriara 'gã nupe nanẽ pẽẽ pejeporonupa ee nũ— 'jau 'gã 'gã nupe 'gã monou peu.

³ A'eramũ 'gã awau Jerusareg ipe oporonupa ee. Ātioki 'jaw awi 'gã awau. Awau 'gã Fenisia ywy raapa. A'ere Samari ywy raapa nũ. Awaw ipe 'gã akou oporogytau Jejuu 'ga rerowiaara 'gã nupe. Amunawa moyka.

—Ymãwarera 'gã 'awamũ wetypap. Jejuu 'ga ete 'gã 'awamũ werowiat. Judeue'ema 'gã we futat 'ga werowiat— 'jau 'gã Samari ywy pewara 'gã nupe imome'wau.

Aipo ojeupe imome'urãmũ 'gã aku'iramũ.

—A'jea futat. Nanuara futat te 'ã Janeruwarete 'ga afutat— 'jau 'gã 'gã nupe.

⁴ Nan futat awau akou kwe pe imome'wau. Awau 'gã owaẽma Jerusareg ipe. Jerusareg ipe 'gã waẽm ire Jejuu 'ga rerowiaara 'gã 'gã napeje'ega. Jejuu 'ga rerowiaara 'gã 'wyrriat, Jejuu 'ga remimonofet. Mĩmera 'gã 'gã napeje'ega.

A'eramũ Paulo 'ga Panape 'ga retee wekwawera mome'wau 'gã nupe.

—Kwe pe ore oi arakou Jejuu 'ga mome'wau amunawa moyka ikue. A'eramũ 'gã Jejuu 'ga rerowiaa kwaiwete. Judeue'ema 'gã we futat erowiaa. Ymãwarera 'gã etykapap. A'eramũ 'gã 'awamũ Jejuu 'ga rerowiaa ojekatu'okawamũ— 'jau 'gã 'gã nupe, wekwawera mome'wau.

⁵ A'eramũ fariseu 'gã amũ afu'ama oje'ega 'gã nupe:

—Naani. Jejuu 'ga rerowiar ire judeue'ema 'gã we futat 'awamũ 'gã jemowewagi Moisesi 'ga je'eger imũ etee futat. 'Ga 'eawer imũ etee futat 'gã nanẽ mama'e apoi ore 'jawe nũ— 'jau fariseu 'gã 'gã nupe.

⁶ A'ere Paulo 'ga nafutari etee futat. A'eramũ 'gã oporogytau kwaiwete aipoa morogyta are. “Simu'e wẽjẽmĩ futat nipo aje jane 'gã Moisesi 'ga remikwasiarer are nũ? Naani futari te ra'u nũ?” 'e are 'gã ajamueu kwaiwete.

⁷ A'eramũ kwaiwete 'gã jamue re Pedro 'ga afu'ama oporogytau 'gã nupe:

—Kunumĩmet, Peapyaka je ree. Je te ako Jejuu 'ga je mogo judeue'ema 'gã nupe morogyta esage mome'waramũ ikue. A'eramũ pẽẽ ikwaapa 'ga 'eawera. “Tejerowiarãmũ te je 'gã katu'ogi”, e'i 'ga ikue. A'eramũ 'ga werowiarãmũ te ae katu'oka— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

⁸ —Janeruwarete 'ga okwaap katu katu mama'ea. A'eramũ 'ga ikwaapa werowiarãmũ. A'eramũ ako 'ga U'agesage mua judeue'ema 'gã nupe nanẽ

futat ai'i nū. Sooko 'ga judeuramū imura janee ikue. Nan futat ako 'ga imua 'gā nupe ai'i.

⁹ A'eramū 'ga werowiarāmū te ae katu'oka— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. — Jarejuwarete 'ga upe jane ajujaju'jawe etee futat. A'eramū ako 'ga 'gā werowiar pyprauwe 'gā katu'oka ikue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe, u'ama oporogytau.

—Sooko 'ga jane upe iapoa ikue nū. Nan futat ako 'ga iapoi 'gā nupe ai'i.

¹⁰ Ma'eramū sipo ajee Jarejuwarete 'ga je'ega erekoemāpyra 'jawe etee pereko? “Simamara'neukat 'ga jarejee”, pe'je 'ā— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama oporogytau.

—Ymā miamū 'ā janepy 'gā nuenupawa'uweri Moisesi 'ga je'egera rakue. Jane nanē nienupawa'uweri nū. A'etea 'ā pēē “Simu'e 'gā 'ga je'eger are”, pe'je 'gā nupe.

¹¹ Na'ga je'egera renuparamū rūi Jejui 'ga ae katu'ogi. Jejui 'ga ipota'wata'wa ae ree. A'eramū 'ga ae werowiarāmū etee ae katu'oka— 'jau Pedro 'ga oje'ega 'gā nupe u'ama.

¹² A'eramū 'gā opika etee ajemogyau Pedro 'ga je'ega renupa. Wea'aramū ajemogyau aipoa morogyta are.

A'eramū Paulo 'ga Panape 'ga retee wekwawera mome'wau nū:

—Kwe pe Janeruwarete 'ga ore monoi ai'i. A'eramū judeue'ema 'gā 'ga rerowiaa kwaiwete. Aeremiapoe'ema nanē 'ga iapoukaa oree 'gā neape ai'i— 'jau 'gā 'gā nupe imome'wau.

¹³ Gā porogytapaw ire Tiago 'ga afu'ama oporogytau 'gā nupe nū:

—Peapyaka je ree nanē nū.

¹⁴ Simāo Pedro 'ga je'ega jane ako sienup ko. Janeruwarete 'ga a'jea futat opājēa wesaukat judeue'ema 'gā nupe. A'eramū 'ga opota'waramū 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā amū mū'jāu werowiarāmū a'jea futat— 'jau Tiago 'ga 'gā nupe.

¹⁵ —Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari aipo are oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue:

¹⁶ “Je Pēnuwaretea.

Ymā te je Davi 'ga mogoi 'wyriaramū tejemiayuwa 'gā nupe ikue.

A'ere 'ga manū re jeremiayuwa 'gā pōiri je wi.

A'eramū je 'gā mokwasi'waukaa.

A'ere nipo je anure 'gā majatykai nū”, 'jau 'ga rakue.

¹⁷ “Omajatykaramū te nipo 'gā je rerowiari nū.

Towajat tesirūmeretea we futat nipo je rerowiaa.

Tejemipyrrūmera 'gā tejerowiaara futat, te je 'ā afutat”,

¹⁸ 'jau Janeruwarete 'ga rakue— 'jau Tiago 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

¹⁹ —Ma'eramū je 'ā aipo je 'i pē nupe: Tene judeue'ema 'gā jemogyi. Jarejuwarete 'ga 'gā werowiat. Nanuara futat te 'ā esage Ku'jywa 'ga upe.

²⁰ A'eramū jane ka'arana etee amū monou ikwasiaa 'gā nupe aipo 'jau:

—Pe'u kasi maira'me a'agawa upe eroopyrera kumia ne. Ajepeja aipo 'jau. Wyra rya ki pemonykyt jui. Wy monykyr ire etee ki miaro'o peeyt i'wau. Pe'u kasi wya ne. Wy monykyre'ema nanē pēē i'wawe'em nū. Ajepeja aipo 'jau. Kūima'eramū ae ajuemireko are akowe'em. Kūjā nanē nū. Ojomen are akowe'em. Omena etee futat erekou. Ae nanē wemirekoa etee futat erekou nū. Aipoa sa'e imonou ikwasiaa ka'aran are 'gā nupe— 'jau Tiago 'ga 'gā nupe.

²¹ —Ymā we futat 'gā 'ā Moisesi 'ga remikwasiarera mogyta renuwi ajemogyau judeu 'gā jatykaaw ipe rakue, morowykye'ema momagwamagwapa rakue. A'eramū 'gā ikwaapa futat Jarejuwarete 'ga je'ega— 'jau Tiago 'ga u'ama 'gā nupe.

A'eramū 'ga pytuna 'gā Tiago 'ga 'e futaa. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—A'jea futat aipo resageramū. A'eramū jane nan iapou— 'jau 'gā ajaupe.

Judeue'ema 'gā nupe 'gā 'eawet

²² A'eramū Jeju 'ga remimonofera 'gā amū, Jeju 'ga rerowiaara 'gā, 'gā 'wyrriara 'gā netee ajatykau oporogytau ajaupe:

—Simono jarepytuna 'gā amū 'gā nupi Ātioki pe 'jau— 'jau 'gā ajatykau oporogytau.

A'eramū 'gā 'gā monou 'gā nupi. Paulo, Panape. Mīmera 'gā nupi 'gā 'gā monoi. 'Ga amū rera Judas. Mukūi aipo 'ga rera. Pasapasi 'ga rer irū. Ajepeja 'ga rera Silasi. Aipo kūima'e 'gā nee Jusareg ipewara 'gā ojemogyppyka. A'eramū 'gā 'gā mū'jāu Ātioki pe 'ga monoawamū.

²³ A'eramū 'gā najuejue etee futat ka'arana kwasiaa imonou Ātioki pewara 'gā nupe:

Ore mū Jeju 'ga remimonofera, ore mū 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara, ore mū 'ga rerowiarypya. A'eramū ore ka'arana kwasiaa imonou pē nupe. Oropytuna 'gā amū nanē ore imonou pē nupe nū. “Jarute te pejemogy” 'ea ore imonou pē nupe, 'ga rerowiaar yauramū Ātioki pewaramū, Siria wyy pewaramū, Sirisia wyy pewaramū nanē nū. Pēē judeue'ema juejue.

²⁴ Morogyta mū ore aruenup. Oropytuna judeu 'gā amū a'e oo peu Ātioki pe pē mu'jau tyweruu rai'i. A'eramū 'gā a'e “pejemojewag iki”, 'jau pē nupe rai'i. “Kasi a'e pe Janerwarete 'ga nepē katu'ogi ne”, 'jau 'gā a'e pē nupe rai'i. A'ere 'gā naoreje'eg imū rūi 'gā oi. Ojete futat 'gā oi ekoete pē mu'jau tyweruu akou rai'i.

²⁵⁻²⁷ A'eramū ore a'eramū oropytuna 'gā amū monou 'gā moporogytaukaa pē nupe. Paulo 'ga futat ako 'ut Panape 'ga retee rai'i. 'Gā 'ā jarejekoty'aaw esagea futat. A'eramū 'gā nupi ore oropytuna 'gā monou. Silasi 'ga, Judas 'ga. Mīmera 'gā ore imonou 'gā nupi. Oporogytafera nipo 'gā imome'wau pē nupe nū, 'jau 'gā imonou ikwasiaa ka'aran are.

Paulo 'ga Panape 'ga retee akou Jeju 'ga mome'wau 'gā nupe. Afuweramū agawewi 'gā 'gā nee rai'i. A'etea 'gā Jeju 'ga omome'u amunawa moyka rai'i. A'eramū a'e 'gā kwaiwete Jeju 'ga rerowiaa rai'i.

²⁸ A'eramū ore porogyta ore ruwamū Janerwarete 'ga 'Agesegea ore poaa, ore mu'akwaapa. A'eramū ore Jarejuwarete 'ga 'eawer imū imonou ikwasiaa ka'aran are pē nupe.

²⁹ Pe'u kasi maira'me a'agawa upe eroopyrera kumia ne. Wyrriara ki pemyonykt jui. Wy monykyr ire etee ki miaro'o peeyt i'wau. Pe'u kasi wya ne. Wy monykyre'ema nanē pēē i'wawe'em nū. Kūima'eramū ae ajuemireko are akowe'em. Kūjā nanē nū. Ojomen are akowe'em. Omena etee futat erekou. Ae nanē wemirekoa etee futat erekou nū.

Aipo renuw ire nipo a'jea futat pejemogy esage. Pejejuka esage ki pejejuee. Teepap ore 'ea.

Aipo e'i ete ore je'ega ka'aran are.

³⁰ A'ere 'gā wemimuēmera 'gā monou judeue'ema 'gā nupe. A'eramū 'gā awau Paulo 'ga rupi, Panape 'ga reewe. 'Gā ka'arana rerawau Ātioki pewara 'gā nupe.

Ātioki pe owaēm ire 'gā Jeju 'ga rerowiaara 'gā majatykau. Ka'arana monou 'gā 'wyrriara 'ga upe.

³¹ A'eramū 'gā 'wyrriara 'ga imogytau 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ga je'ega renupa. A'eramū futat 'gā aku'iramū ajemogyau. Kwaiwete 'gā ku'iramū.

³² Imogytapaw ire Judas 'ga Silasi 'ga retee oporogytau 'gã nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega momé'wara 'gã poromũ. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je pejemogyppyka Jejui 'ga je'eg are. 'Ga je'ega peenup. A'eramũ pẽẽ erowiaa futat. Peetyk futat kasi 'ga rerowiara ne— 'jau Judas 'ga Silasi 'ga retee 'gã nupe.

³³ A'eramũ 'gã akou fukuu'i 'gã pype. A'ere 'gã pype ako fukuu'i re 'gã o'wya akou 'gã nui nũ.

—Ko ore oi arakou pẽ nui nũ— 'jau 'gã 'gã nupe.

—Pe'je 'wei. Jaruete nipo peo pejekou 'ja. “Jaruate te pejemogy” 'ea 'gã amut pẽ nupe, pe'je ki jarejewirera 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'gã nupe.

A'eramũ 'gã awau ojewya oje'wyr ipe nũ.

³⁴⁻³⁵ A'eramũ Paulo 'ga Panape 'ga retee ete akou fukuu'i peu, 'gã mu'jau nũ, opytuna Jejui 'ga rerowiaara 'gã netee. A'eramũ 'gã kwaiwete Jejui 'ga rerowiaa ajemogyau.

Panape 'ga wi Paulo 'ga pojo'okawet

³⁶ Anure Paulo 'ga 'jau Panape 'ga upe:

—Soo jarewawera amunawa momyrũmũ jarekou Jejui 'ga rerowiaara 'gã nesaka 'jau nũ. “Werowiat je sipo 'gã 'ga ajemogyau” 'e resaka 'jau— 'jau Paulo 'ga Panape 'ga upe.

³⁷ A'eramũ Panape 'ga 'jau 'ga upe:

—Juã Maku 'ga ki ajee siroo jarejeupi nũ— 'jau Panape 'ga Paulo 'ga upe.

³⁸ A'ere Paulo 'ga niparueroweri Juã Maku 'ga ree.

—Nanuara ako 'ga ojewyt etee jane wi ikue. Pãfiria wyy pe jane rekoramũ ako 'ga jewyri jane wi ikue— 'jau etee Paulo 'ga Panape 'ga upe.

³⁹ A'eramũ 'gã a'eramũ ajamueu Juã Maku 'ga rerooe'em are. A'eramũ 'gã opojo'ogamũ ajau. A'eramũ Panape 'ga Juã Maku 'ga retee awau yaruu pype. 'Ypõ'õũ me 'gã awau, Sipiri pe.

⁴⁰ A'eramũ Paulo 'ga Silasi 'ga etee erawau oirũnamũ nũ. A'eramũ 'gã pýtuna 'gã oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'gã nee:

—Ku'jyp. Kwe pe 'gã oi watau akou. Esag iki 'gã e'yina. Emu'akwaaw iki 'gã imogyau— 'jau 'gã oje'ega Jarejuwarete 'ga upe, 'gã o enune 'gã nee.

⁴¹ A'ere Paulo 'ga Silasi 'ga rerawau erekou Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe eroporogytau. Awau 'gã Siria wyy raapa. A'eramũ 'gã awau Sirisia wyy raapa nũ. Jejui 'ga rerowiaara 'gã maku'iu 'gã awau oporogytau 'gã nupe.

16

Paulo 'ga rupi Timoteo 'ga oawet

¹ A'ere Paulo 'ga Silasi 'ga retee awau owaẽma Teripe 'jaw ipe, Listra 'jaw ipe 'jau. Listra 'jaw ipe Jejui 'ga rerowiaara 'ga amũ akou. 'Ga rera Timoteo. 'Ga y eẽ judeua. Eẽ nanẽ Jejui 'ga rerowiaa nũ. A'ere 'ga ruwa 'ga gregoa.

² Listra 'jaw ipe ajemogy ma'e, Ikoniu 'jaw ipewara 'gã netee oporomutaramũ Timoteo 'ga ree. A'eramũ 'gã oporogytau esage Timoteo 'ga ree Paulo 'ga upe.

³ A'eramũ Paulo 'ga Timoteo 'ga reroo are afueweramũ ojeupi. A'eramũ 'ga 'ga mojewaka judeu 'jawe. Peu ajemogy ma'e 'gã judeu 'gã okwaapap, “Gregoa Timoteo 'ga ruwa 'ga” 'e kwaapa. A'eramũ 'ga ruwa 'ga Timoteo 'ga mojewake'ema rakue.

—Judeu 'gã pyri soo 'jau. A'eramũ je ene mojewaka ra'ne— 'jau Paulo 'ga Timoteo 'ga upe.

A'eramũ Paulo 'ga 'ga mojewaka. 'Ga y eẽ judeua wejue. A'eramũ 'gã 'ga mojewaka.

4 'Ga mojewag ire 'gā awau. Paulo, Silasi, Timoteo. Mīmera 'gā awau akou amunawa moyka Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nesaka. Jerusareg ipewara 'gā 'eawer are 'gā 'gā mu'jau awau akou. Jejuī 'ga remimonofera 'gā 'eawera mome'wau 'gā nupe.

—Pēē 'ā judeue'ema. A'ere 'ā pēē jēmī Jejuī 'ga perowiat. A'eramū ki pēē 'gā 'eawera renupa pejemogyau— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

5 A'eramū Jejuī 'ga rerowiaara 'gā opoire'ema futat 'ga rerowiar awi. Ywawuje futat 'ga rerowiaa ajemogyau. A'eramū futat 'gā awau ajamu'jau Jejuī 'ga je'eg are. A'eramū futat 'gā Jejuī 'ga rerowiaa, kwaiwete. Ai'iwe amū nū, ai'iwe amū nū, ai'iwe amū nū. Kamēsīete futat Jejuī 'ga rerowiaara 'gā awau ojemomytuna.

Masetoni ywy pewara 'ga Paulo 'ga mo'wyawet

6 'Gā mu'epaw ire 'gā awau ajepeja ywy pe nū. Frigia ywy raapa awau. Garasi ywy pe nanē 'gā awau nū, peuwara 'gā mu'jau nū. Asia ywy pe te 'gā awau etee numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesage je'egi 'gā nupe:

—Kwe pe peo awi— 'jau 'ga 'Agesagea oje'ega 'gā nupe.

A'eramū 'gā awawe'em Asia ywy pe. Misia ywy pe etee 'gā awau.

7 Pe awi 'gā o'wya Pitinia 'jaw ipe numiamū. A'ere nānēwējēmī Janeruwarete 'ga 'i 'gā nupe nū:

—Peo awi kwe pe— 'ga 'i etee 'gā nupe nū. —Ajepeja amunaw ipe te pekwap— 'jau etee 'ga 'gā nupe nū.

A'eramū 'gā awau ajepeja ywy pe etee nū.

8 Awau 'gā Misia ywy raapa etee. Awau 'gā owaēma Troate 'jawa amunaw ipe. Peu etee Janeruwarete 'ga 'gā oo futari. 'Yē'ē 'arimū aipoa 'gā wawa 'upa.

9 Ypytunimū kūima'e 'ga amū ojesaukaa Paulo 'ga upe, Masetoni ywy pewara 'ga ojesaukaa 'ga upe.

—Ejot ore pyri 'au. Ejot 'au ore mu'jau— 'jau 'ga u'ama 'ga upe.

A'eramū Paulo 'ga wea'aramū wemiesager are. “Janeruwarete 'ga 'ga wesaukat jee. Masetoni ywy pe ekwap Jejuī 'ga mome'wau peuwara 'gā nupe, e'i 'ga jee”, 'jau 'ga ojeupe wea'aramū ee.

10 “Janeruwarete 'ga pa je renūi ra'e. Jejuī 'ga ekwap imome'wau 'gā nupe, e'i pa 'ga jee ra'e”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga wemiesagera mome'wau opytunamū oree. Imome'u re, Paulo 'ga 'jau:

—“Werowiarāmū Jejuī 'ga pētywera moiri pē nui, ere ewau imome'wau 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ai'i— 'jau Paulo 'ga oree imome'wau.

Troate 'jaw ipe Lukaramū je rekoi ikue. A'eramū je tewau 'gā nupi, pe awi 'gā oramū.

Firiposi pe 'ga Jejuī 'ga mome'uawet

11 Ai'iwetetewe Paulo 'ga ore reru'aa yaru pype. Arawau 'yē'ē raapa. Arawau orowaēma 'ypō'ōūū mū pe, Samutrasia 'jaw ipe. Peu ore orosea yara pype etee futat. Ai'iwetetewe ore arawau 'y raapa nū. Arawau 'y owajara katy orojekoka. Neaporisi 'jaw ipe orojekoka. Peu ore yara rejaa arawau ywryi etee futat nū.

12 Arawau ore orowaēma amunawa upe, Firiposi 'jawa upe. Amunawaretea futat poromū. Nitywi peu amunaw amū nū. Aipoa tāmējē futat 'up rakue. Roma pewara 'gā poromū iapou rakue, oje'wyrarete apou rakue. 'Gā 'wyrareteretea te poromū. Peu futat ore arakorakou'i ikue.

13 Morowykye'ema rupi ore aruēma arawau 'y 'arimū oroje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

—Jarejatykaawa tywe'emamū 'ā jane judeuramū jane porogytai 'y 'arimū 'ga upe jepi— 'jau ore arajaupe.

A'eramū ore arawau 'y 'arimū oroje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Peu ore arawau aruapyka oroporogytau kūjāmera 'gā nupe. Nitywi kūima'e 'gā. Kūjāmera 'gā etee futat 'up. A'eramū ore kūjāmera 'gā nupe etee futat ore Jeju 'ga mome'wau.

14 Paulo 'ga renupara mū, Lidia ēē. Jarejuwarete 'ga muorypara mū ēē. Taity esage me'egara ēē. Tiatira pewarera ēē. Ēē poromū 'ūina Paulo 'ga Jeju 'ga mome'u renupa 'ūina. A'erauwe futat Jeju 'ga ēē mueapyou Paulo 'ga je'eg are. A'eramū ēē Jeju 'ga rerowiaa.

15 'Gā nupe oroporogytapaw ire ore Lidia ēē pymiāu 'y pe, ēē pytuna 'gā netee futat.

—Pēē 'ā Jeju 'ga perowiat. A'eramū ore pē pymiāu 'y pe— 'jau ore 'gā nupe, 'gā pymīnamū.

Opymī re ēē oje'ega oree:

—Pe'je iruukwe jerog ipe. “A'jea futat sipo ēē Jeju 'ga rerowiari ra'e”, pe'je jee ne. Jeju kīā rerowiaara futat je 'awamū. A'eramū pēē pejejua jerog ipe 'awamū pejepytu'wawaipa ore'wyr ipe. Tepekopeko'i ore pyri 'jau— 'jau ēē oree.

A'erauwe ore oi ēē rog ipe.

Paulo 'ga Silasi 'ga retee

16 Poje ore arawau arajemogyau Jarejuwarete 'ga upe oroporogytaaw ipe. Pe aje kūjāmuku ēē ore rowosōu 'ua. Ēē mama'eukwaawa wereko opir are. Ēē rupiwara ēē mu'jau mama'e jeaporam are. A'eramū tesirūmera 'gā 'ua oporonupa ijeaporam are ēē upe. A'eramū ēē rupiwara imome'waukaa ēē upe 'gā nupe. Kūima'e 'gā amū ēē jara. Ojeupe imome'u re ee oporonup ma'e 'gā ēē mepyau. Ēē futat ka'aranūū pyyka imonou ujara 'gā nupe.

17 Ēē poromū 'ut ore rowosōu. 'Ua ēē ore rewiri wafukaita ekoete.

—Koa kūima'e wā Ku'jywa kīā amut ae katu'oga mome'wau janee. “Jeju 'ga futat aetywera omoit ae wi, ae katu'oka”, e'i wā akou imome'wau. “Werowiamū Jeju 'ga janetywera moiri jane wi, jane katu'oka”, e'i wā akou imome'wau janee— 'jau ēē akou wafukaita 'gā nupe, 'ua ore rewiri.

18 Namutat ēē reko iapou. Ai'iwe nū, ai'iwe nū, ai'iwe nū.

Poje Paulo 'ga amara'neramū ēē ree. Omopiro'ysā'ysagamū 'ga ojerowaka ēē ree 'jau ēē upe:

—Jeju 'ga rer imū je 'i enee: Ere ejepe'au ēē wi, ēē tyweramū, 'jau je enee— 'jau 'ga mama'eukwaawa upe.

A'erauwe mama'eukwaawa ojepe'au ēē wi.

19 A'eramū ēē jara 'gā amara'neramū Paulo 'ga ree.

—Ēē piwera eremoit ēē wi ra'e. 'Awamū pa ajee 'gā ka'aranūū namuri oree ra'e— 'jau 'gā amara'neramū Paulo 'ga ree.

A'eramū aipoa kūjā ēē jara 'gā Paulo 'ga pyyka Silasi 'ga retee 'gā nerawau ajatykaaw ipe 'wyrīara rowase.

20 —Ko 'gā 'ā kūima'e 'gā a'jea futat judeua ra'e— 'jau kūjā ēē jara 'gā 'gā nerawau 'gā mome'wau 'wyrīara 'gā nupe. —A'ere 'ā 'gā nur ekoetei 'au mama'e tywera apou jane'wyr ipe— 'jau 'gā 'gā nupe. —'Gā 'ut ajamamara'neukaa. 'Gā nemīmu'ea 'gā mamara'neukat 'gā nee— 'jau futatee 'gā 'wyrīara 'gā nupe.

21 —Wemiapo are 'ā 'gā nuri jane mu'jau ekoete. Jane 'ā romanū 'wyrīara 'ga remiayuwa. A'eramū jane jarejemu'jawe'em 'gā nemiapo are. 'Gā nemiapo are jane jemu'eramū jane 'wyrīararete 'ga amara'neramū jane ree. A'eramū jane jarejemu'jawe'em 'gā nemiapo are— 'jau 'gā 'wyrīara 'gā nupe.

22 A'erauwe futat peu ajatyka ma'e 'gā afukai:

—A'jea futat te 'ā 'gā mama'e tywera apo ekoetei 'ua 'au— 'jau 'gā wafukaita.
—Pe'je ajee sinupā 'gā— 'jau 'gā wafukaita.

A'erauwe 'wyriara 'gā fu'ami 'gā naity monorogukaa 'gā nui.

23 A'ere 'gā 'gā mopimopika ywyrā'i pyu. 'Gā mopig ire 'gā 'gā nerawaukaa imunewukaa moromunepawa pype. A'ere 'gā 'jau moromunepawa jara 'ga upe:

—Esag iki 'gā. Eremū'ēukat kasi 'gā ne— 'jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe 'ga rekoi peu moromunepaw ipe 'gā nesaka.

24 Aipo ojeupe 'erauwe, 'ga 'gā nerawau myter ipewara pype 'gā munepa. 'Gā pyju'ā munepa 'yjepanūū kwara pype. A'ere 'ga imotywi 'gā nee. Tyyp 'jau agawewi futat. 'Gā pofaa itaju pyu. Typ.

25 Awau ppyajeaje katu. A'eramū 'gā 'upa oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Amarakā'aga nanē 'gā 'upa 'ga upe nū. Ajepeja moromunepawa pypewara 'gā enupa 'upa.

26 Poje ywy oyyita. Moromunepawa otomoga. Toomog. A'erauwe 'okwara ojeawopytymo'woka. 'Gā pofaawa nanē oia 'gā nui nū. Wit.

A'ere moromunepawa jara 'ga seri 'upa.

27 Poje 'ga opaka amā'jāu moromunepawa 'okwar are.

—Tȳy. Te i'ēi ra'e ū— 'jau 'ga ojeupe.

A'erauwe 'ga fu'ami jyyu rekyita ojee.

—Ajejuka pa je kwyl— 'jau 'ga.

28 A'eramū Paulo 'ga wafukaita 'ga upe:

—Naani. Ereapo awi. Erejejuka ekoete awi. Naru'ēi ore mū ko— 'jau 'ga 'ga upe.

29 A'erauwe moromunepawa jara 'ga je'egi wemiayuwa 'ga upe:

—Tata erut amū jee 'wei— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe moromunepawa jara tata rerooi 'gā nepejāna. Ojeyjamū 'ga Paulo 'ga wi. 'Ga kyjea 'ga moyyita 'gā nui. Te 'ga oi ty'y wenyupy'āu wapyka 'gā nowase.

30 A'erauwe moromunepawa jara 'ga 'i 'gā nupe:

—Pe'je pejejua ukupepe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'ga ukupepe 'gā neroo re 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja je iapou tejee 'ū, tejekatu'okawamū 'ū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

31 —Jejuī 'ga erowiat. Janejararete 'ga futat. Werowiarāmū 'ga tene katu'ok 'jau enepytuna 'gā netee 'jau— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

32 A'erauwe Paulo 'ga Jejuī 'ga je'ega mome'ui moromunepawa jara 'ga upe, 'ga pytuna 'gā netee futat. A'eramū 'gā najuejue etee futat Jejuī 'ga rerowiaa.

33 A'erauwe moromunepawa jara 'ga Paulo 'ga kupe pirei 'ga ry awi. Silasi 'ga kupe nanē ipireita nū. A'ere 'ga muaga monou 'gā kupe are. 'Gā kupe peruga muaga pyu.

Okupe pireipaw ire Paulo 'ga moromunepawa jara 'ga pymiāu 'y pe, 'ga pytuna 'gā netee. Ojemu'jagamap 'gā Jejuī 'ga remiayuwamū.

34 'Y pe opymī re moromunepawa jara 'ga 'gā nerawau wog ipe 'gā mojemi'waa. A'erauwe futat moromunepawa jara 'ga ku'iramū akou. 'Ga pytuna 'gā nanē aku'iramū nū. Jarejuwarete 'ga 'gā maku'iukaa ojee.

35 Ai'iwetetewe 'wyriara 'gā oje'ega jefaruu 'gā amū nupe:

—Pekwap 'jau moromunepawa jara 'ga upe: Topoit 'ga 'gā nui 'jau— 'jau 'ga jefaruu 'gā nupe.

A'erauwe jefaruu 'gā oi.

—“Ere epoiā 'gā nui”, e'i 'wyriara 'gā enee ko— 'jau 'gā moromunepawa jara 'ga upe.

³⁶ A'erauwe moromunepawa jara oje'ega Paulo 'ga upe:

—“Epoit esage ki 'gā nui, e'i 'wyrriara 'ga enee”, e'i 'gā 'ua jee ra'e. A'eramū pēē pejewau. Nepē mujāni futari 'gā— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁷ —Naani nū'ū. Norooi futari ore nū'ū. Jemime nipo 'gā ore mogeukari rai'i? Naani. 'Gā neape 'gā ore mogeukari ai'i— 'jau Paulo 'ga jefaruu 'gā nupe. —Naruapoi agawewi ako ore mama'e tywera ai'i. Romanūa agawewi ore, pē 'jawe. A'etea ako 'ga ore nupānupāukat 'gā neape ai'i. A'eramū 'ga 'gā neape futat 'ua ore renū'jāu nū'ū— 'jau Paulo 'ga oje'ega moywyradena'i jefaruu 'gā nupe.

³⁸ Aipo ojeupe 'erauwe jefaruu 'gā awau ojewya 'wyrriara 'gā nupe 'jau:

—“Tene 'gā nuri. 'Gā futat ore monou”, e'i etee 'ga pē nupe ko— 'jau 'gā 'wyrriara 'gā nupe. —“Ore 'ā romanū 'wyrriara 'ga remiayuwa agawewi. A'etea 'gā 'ā ore nupā ekoete ako ai'i”, e'i etee 'ga ko— 'jau 'gā 'wyrriara 'gā nupe.

Romanū 'wyrriara 'ga remiayuwa 'gā ae nanupā ekoetei. A'eramū 'gā okyjau etee 'gā nui nū.

³⁹ A'erauwe 'wyrriara 'gā awau moromunepaw ipe 'gā pyri:

—Ma'ja ere te ra'e?— 'jau 'gā awau 'gā nupe.

—Pe'je pejewa ore renū'jāu pēē futat, aru'e ore pē nupe ko— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

—A'jea. Pe'je ajee pejewau— 'jau 'wyrriara 'ga 'gā nupe. —Pe'je pejewau kwe pe ore wi. Ajepeja amunaw ipe pekwap nū— 'jau 'gā 'gā nupe. —Ore 'ā aruereko tywerete pēē. A'ere kasi pēmara'ne ore ree ne. Pe'je pejewau ore wi— 'jau 'wyrriara 'ga 'gā nupe.

⁴⁰ A'erauwe Paulo 'ga jewyri awau Silasi 'ga retee Lidia ēē 'wyr ipe nū. Peu 'ga wekwawera mome'wau Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe. A'erauwe 'gā aku'iramū ajemogyau 'gā nee 'gā nekwawera renupawe.

'Gā nupe oporogytapaw ire Paulo 'ga awau ajepēja amunaw ipe Silasi 'ga retee nū. A'eramū 'gā a'eramū aku'iramū ajemogyau.

17

Amunawa moyka Paulo 'ga oawet

¹⁻² A'ere mukūja amunawa pyu 'gā kwawi etee. Anfipolisi 'jawa pyu, Apolonia 'jawa pyu. Awau 'gā Tesarūna 'jaw ipe etee opytau. Muapya 'gā morowykye'ema magwapa aipo pe akou. A'e pē 'gā awau judeu 'gā jatykaaw ipe morowykye'ema rupi. Namutat 'ga akou Jarejuwarete 'ga mogytaawa upe owaēmawe iapou jepi. A'eramū 'ga poromū awau aipo amunaw ipe judeu 'gā nupe oporogytau nū.

³ Namutat Paulo 'ga akou oporogytau judeu 'ga jatykaawa pype jepi. Jeju 'ga mome'wau judeu 'gā nupe jepi. A'ere aipoa amunaw ipewara 'gā judeu 'gā nokwaawi Jeju 'ga. 'Ga Ruwarete 'ga etee te 'gā werowiat. A'eramū Paulo 'ga 'gā mu'jau Jeju 'ga ree.

—Ymā te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Jarejuwarete 'ga remimura 'ga nipo ayrū 'ua janee amanūmū. A'ere nipo 'ga ruwa 'ga 'ga moferawi etee nū”, 'jau 'gā ikwasiaa inuga janee rakue. U'eawer imū etee futat aje 'ā Janeruwarete 'ga 'ga muri janee rai'i. 'Ga futat Jejujamū. 'Ga futat Janeruwarete 'ga remimurera 'ga— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁴ Paulo 'ga Silasi 'ga retee Jeju 'ga mome'uramū 'gā amū Jeju 'ga rerowiaa. A'eramū 'gā ajemogyau Paulo 'ga rewiri.

Kwaiwete futat grego 'gā ajemogyau Janeruwarete 'ga rerowiaa rai'i. A'ere 'gā nokwaawi te 'ga ra'ya 'ga rai'i. Kūjāmera 'gā nanē Jarejuwarete 'ga

rerowiaa nũ. Ika'aranũũ kwai ma'e 'gã poromũ kũjãmera 'gã. A'ere 'gã nokwaawi te Jeju 'ga. A'eramũ 'gã Paulo 'ga ojeupe 'ga mome'uramũ te 'ga rerowiaa. A'eramũ 'gã oje'aa Jeju 'ga rerowiaara 'gã nee.

⁵ A'eramũ 'ga rerowiare'ema 'gã ajemogyau peu oje'wyr ipe etee futat. A'eramũ 'gã opytuna ojewi ipojo'ogamũ 'gã nerekoayau ee.

—Ma'eramũ 'gã Paulo 'ga rerowiaa 'ũ? Ma'eramũ 'gã opoia ekoete jane wi 'ũ?— 'jau 'gã ajaupe amara'neramũ.

A'eramũ 'gã awau iarũe'ema 'gã amũ majatykau erua. A'eramũ aipo 'gã awau 'gã nekaa. Paulo, Silasi. Mĩmera 'gã nekaa 'gã awau.

—Sĩpyyk 'gã jarewau— 'jau 'gã 'gã nupe numiamũ.

A'ere 'gã nukoari 'gã. A'eramũ 'gã awawayau Jasãu 'ga rog ipe 'gã nekaa.

—Ma'ape te 'gã neko?— 'jau 'gã Jasãu 'ga upe. —Ma'ape te 'gã na'e? Ere 'gã mũ'jau ore— 'jau 'gã wafukaita Jasãu 'ga upe.

A'ere Jasãu 'ga 'i:

—Nitywi futari 'gã 'au— 'jau etee Jasãu 'ga 'gã nupe.

⁶ A'eramũ 'gã Jasãu 'ga etee ipyyka erawau. 'Ga pytuna 'gã, Jeju 'ga rerowiaara 'gã netee erawau o'wyrriara 'gã nupe.

'Gã nerawau 'gã neruafukaita erekou:

—Ekoay kũima'e 'gã amũ mama'e tywerete apou akou jane'wyr ipe. Kwe pe 'gã oi amunawa moyka, mama'e tywera apou akou. A'ere 'ã awamũ 'gã nuri jane'wyr ipe mama'e tywera apou nũ.

⁷ Jasãu 'ga futat mama'e tywera mome'wara 'gã wereko oje'wyr ipe— 'jau 'gã wafukaita 'gã nerawau. —“NaSesa 'ga rũi pẽ'wyrriararetea”, e'i 'gã ore ai'i. “Jeju 'ga te pẽ'wyrriara”, e'i 'gã ore ai'i— 'jau futatey 'gã Jasãu 'ga rerawau erekou eruafukaita o'wyrriara 'ga upe.

⁸ A'e renupawe 'wyrriara 'gã amara'neramũ. Peu ajatyka ma'e 'gã nanẽ amara'neramũ nũ.

⁹ A'erauwe 'wyrriara 'gã oje'ega Jasãu 'ga upe 'ga pytuna 'gã netee:

—Pe'je ajee ka'aranũũ pe mua ore, pejewi ore poiru repyramũ. A'ere tepeo 'jau— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'erauwe 'gã ka'aranũũ monou 'gã nupe ojemepyau. A'erauwe 'gã poiri 'gã nui, 'gã monoukaa.

¹⁰ Awau opytunaiwamũ. A'erauwe Jeju 'ga rerowiaara 'gã je'egi Paulo 'ga upe, Silasi 'ga retee:

—Pe'je pejewau 'aw awi, ore'wyr awi— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'erauwe 'gã 'gã monoi Pereja 'jawa amunaw ipe ojewi.

Owaẽma ppy we 'gã awau judeu 'gã jatykaaw ipe. A'erauwe Paulo 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe.

¹¹ Peuwara 'gã naTesarũn ipewara 'gã jawe rũi. 'Gã wapyaka etee ajemogyau ee. Kwaiwete 'gã ajatykau 'ga je'ega renupa. Paulo 'ga porogytapaw ire 'gã ka'arana pypekau esaka. Ymã te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari oje'eg are rakue. Aipo ka'arana pypekau esaka.

—A'jea futat te Paulo 'ga 'ga je'ega mome'ui? Naani te ra'u nũ?— 'jau 'gã.

A'erauwe 'gã ka'arana pypekai esaka.

—A'jea futat ra'e nũ'ũ. A'jea futat 'ga 'ga je'eg imũ etee futat imome'ui ra'e. Sã'ã awamũ 'ga je'ega ruwa ka'aran are— 'jau 'gã imome'wau ajaupe.

¹² A'erauwe futat 'gã Paulo 'ga je'ega rerowiari ka'arana resag ire.

A'eramũ kwaiwete grego 'gã Jeju 'ga rerowiaa. Ka'aranũũ kwai ma'e kũjã 'gã nanẽ 'ga rerowiaa kwaiwete nũ.

¹³ Poje judeu 'gã, Tesarũn ipewara 'gã, 'gã nera renupa.

—Pereja 'jaw ipe 'gã oi akou Jeju 'ga mome'wau 'gã nupe nũ— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramũ 'gã awau 'gã newiri nũ. A'eramũ 'gã peuwara 'gã mamara'neukaa 'gã nee nũ.

—O'meramũ 'gã 'i. Oporogyta 'me te 'gã akou— 'jau 'gã awau peuwara 'gã nupe.

A'eramũ peuwara 'gã teewi oje'egayau Paulo 'ga upe nũ, 'ga juka are afuweramũ nũ.

¹⁴ 'Gã newiri 'gã nuramũ Jejuu 'ga rerowiaara 'gã Paulo 'ga monou ojewi.

—Ere ewau ore wi. Em̃em̃y'i ewau— 'jau 'gã 'ga upe.

A'erauwe Paulo 'ga oi ojetee futat 'ga awau. 'Ga pytuna 'gã nooi 'ga rupi. Silasi 'ga Timoteo 'ga retee opytatu akou peu futat.

¹⁵ Peuwara 'gã amũ ete awau Paulo 'ga rupi 'ga irũnamũ. 'Y rupi 'gã 'ga rerawau 'ga rejaa Atenasi 'jawa amunaw ipe.

A'eramũ Paulo 'ga oje'ega monou opytuna 'gã nupe, Pereja 'jaw ipe opyta ma'efera 'gã nupe:

—“Kamēs̃iete ki pejot je rewiri, e'i 'ga pẽ nupe ai'i”, pe'je ki 'gã nupe jee— 'jau Paulo 'ga oje'ega rerawaukaa 'gã nupe.

—A'eramũ Paulo 'ga rerawarera 'gã ojewya 'ua Pereja 'jaw ipe nũ. 'Ga rerawarera 'gã 'ua oje'ega Paulo 'ga pytuna 'gã nupe: “Kamēs̃iete ki pejot je rewiri”, e'i 'ga pẽ nupe— 'jau 'gã 'ga nupe.

A'erauwe opyta ma'efera 'gã awau Paulo 'ga rewiri nũ.

¹⁶ Atenasi pe Paulo 'ga akou opytuna 'gã napesaka. Opytuna 'gã nura poromukuran 'ga akou amunawa momyrũmũ. Peu maira'me a'agawa resaka. Kwaiwete maira'me a'agawa aipoa amunaw ipe. A'eramũ Paulo 'ga 'jau ojeupe: “Maira'me a'agawa etee pa 'gã wapo ra'e. Nokwaawi pa 'gã Jarejuwarete 'ga ra'e”, 'jau 'ga ojeupe u'arasigamũ akou 'gã nee, maira'me a'agawa apoara 'gã nee.

¹⁷ Poje Paulo 'ga awau judeu 'gã jatykaawa pype Jejuu 'ga mome'wau 'gã nupe. Kwaiwete judeu 'gã awau peu Jarejuwarete 'ga upe oporogytau. Judeue'ema 'gã nanẽ awau nũ. Judeue'ema 'gã agawewi. A'etea 'gã 'ga rerowiaa judeu 'gã 'jawe. A'eramũ 'gã juejue 'ga mome'u renupa.

Pe awi uẽm ire Paulo 'ga awau oporogytau 'gã amunawarete pyter ipe ajemogy tee ma'e 'gã nupe.

¹⁸ Ojemu'e ma'efera 'gã nupe Paulo 'ga awau Jejuu 'ga mome'wau. Epikureu 'gã nupe, Estoiku 'gã nupe nanẽ imome'wau nũ.

—Jejuu 'ga oferap rai'i nũ, amanũ re nũ— 'jau 'ga u'ama imome'wau ojemu'e ma'efera 'gã nupe.

A'eramũ 'gã 'jau:

—Ma'eramũ 'ga ma'ja mome'wau janee ki 'ei'?— 'jau aipo 'gã ajaupe.

—Tee. Maira mũ futat nipo aipo 'ga wemiesaga omome'u janee nũ'ũ— 'jau 'gã ajaupe.

¹⁹ A'eramũ 'gã Paulo 'ga rerawau ajatykaaw ipe. Areopagu 'jaw ipe 'gã 'ga rerawau.

—Ere ajee iruukwe peu orejatykaaw ipe 'ũ— 'jau i'akwaap ma'e 'gã Paulo 'ga upe.

A'eramũ 'gã Paulo 'ga rerawau.

²⁰ —Ejemikwaawa emome'upap ore ki 'ei. Norokwaawi we ore aipoa ki 'ei. Maran gatu te aipo ra'e a'i kũi— 'jau 'gã 'ga upe.

A'erauwe Paulo 'ga porogytai 'gã nupe.

²¹ Namutat peuwara 'gã wapyakau ajemogyau morogyta yau are ra'e jepi. A'eramũ 'gã Paulo 'ga je 'eg are oporenuwiweramũ.

—Soo 'ga porogyta yau renupa— 'jau 'gã ajaupe.

²²⁻²³ 'Gã jatykaaw ipe owaẽm ire Paulo 'ga awau afu'ama oporogytau 'gã nupe.

—Kwaiwete te pēmaira a'agawa. Kwaiwete te je maira a'agawa resagi tekou teamunawupaw ipe ai'i. “Maira a'agawa 'gā afutat nanimenime”, a'e je tejeupe tewau tekou kwe pe amunawa pyterimū esaka tekou ai'i. A'ere pēē ajepeja ita mojewake'emawe. “Aga ita ore aramu'am oremikwaawe'ema maira upe”, 'jau 'upa ita ore ojekwasiaa— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau. —'Ga 'ā a'jea futat nepekwaawi we. Je ete te 'ā 'ga okwaap. A'eramū je 'awamū 'ga mome'wau pē nupe— 'jau Paulo 'ga u'ama 'gā nupe.

—'Ga 'ā Janeruwaretea te. 'Ga te 'ā mama'ea wapo rakue.

²⁴ Ywya 'ā 'ga iapou rakue. Ywy pewara 'ā 'ga iapou rakue. Ywaga 'ga 'ā iapou rakue. 'Ga te 'ā mama'e jararetea— 'jau 'ga 'gā nupe. —Na'oga pype rūi 'ga rekoī. Naeremiapofera pype rūi 'ga rekoī.

²⁵ Nitywi 'ga remifutara mū mama'ea. 'Ga te 'ā mama'e wapo rakue. A'eramū 'ga remifutara otywe'emamū. 'Ga futat te 'ā ae apou rakue. 'Ga futat 'ā ae momytupoa 'agamū rakue— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

²⁶ —Majepei'i etee futat 'ga 'ā kūima'e 'ga apou rakue. A'e 'ga juapyrera futat 'agamū ojemomytun— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe imome'wau. —Ae ppy juapyrera te 'ā ajemogy 'agamū. 'Awamū te aje 'ā ae jemogyi okwasi'wasi'wau. 'Y amutee are 'ga 'gā monou 'gā mogyau 'gā mokwasi'wasi'wau— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

—Ae'aawera we futat 'ga okwaap. “Awamū futat nipo 'gā amū 'ari”, 'jau 'ga ojeupe 'ūina — 'jau 'ga 'gā nupe. —“Anure 'gā amū tamogyukat 'jau”, 'jau 'ga 'ūina. 'Ga 'ā jane juejue jane kwaapa, jane 'are'emauwe 'ga jane'aawa kwaapa. Jane manūawa nanē 'ga ikwaapa nū— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

²⁷ —Ojee aeporokwaawiweramū 'ga ojekwaawukaa jane upe. Takwaap Jarejuwarete 'ga 'jau 'jara 'gā nupe 'ga ojekwaawukaa.

²⁸ Namuku rūi futat 'ga rekoī ae wi. Muku ae wi 'ga reko re amunipo 'ā ae papawi— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —A'ere 'ga jekukai ae ree. A'eramū ae opapape'ema— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe. —Ymā te 'ā pēypy 'gā amū ka'arana pe kwasiari inuga rakue: “Jane juejue 'ga ra'yra”, 'jau 'gā ikwasiaa inuga pē nupe rakue— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

²⁹ —A'ere 'ā pēē maira a'agawa etee peapo. Maira a'agawa ra'yra nipo pēē? Naani. Janeruwarete 'ga namaira a'agawa 'jawe rūi. Pēē 'ā maira a'agawa etee iapou pejejeupe. A'ere nanarūi Janeruwarete 'ga. Janeruwarete 'ga te 'ā nae rūi wapo rakue. Okoeteete ma'e 'ga. Ojete futat 'ga jeuwi rakue.

³⁰ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ae resagi ete mama'e tywera aporamū rakue. “Too. Nia'wyrui 'gā. A'ere 'gā je kwaawe'ema te 'gā nerekoī. A'eramū je 'gā momape'ema ra'ne”, 'jau 'ga ojeupe 'ūina rakue. Ymā te aipoa rakue— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe u'ama. —A'ere 'ga 'awamū 'ga je'egi janee: Pepoit pejetywer awi, 'jau 'ga 'ā janee. Najuejue etee futat pejepoia pejetywer awi, 'jau 'ga 'ā janee— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

³¹ —Wemifutara 'ara rupi etee futat nipo Janeruwarete 'ga ae momapa. 'Awamū te aje 'ga 'ā kūima'e 'ga amū mūri imogou ae upe. A'e 'ga kūima'e 'ga ae kwaap katu katu akou. Anure nipo 'ga ae majatykau wowase. Werowiarāmū etee futat 'ga ae mogyau ojepyri nipo. Werowiare'ema 'gā 'ga imonou etee mama'eukwaawa rapyaw ipe. 'Ga futat poromū, Jejujamū. A'e 'ga futat 'ut amanūmū 'au jane pyri rakue. A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferawi etee rai'i nū. A'jea futat aipoa. A'je'em ire amunipo 'ā 'ga nomoferawi futari 'ga rai'i— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

³² A'e renupawe kūima'e 'gā amū 'ga jaita etee.

—Kuu. Manamū tee aereumera ferawi 'i nū'ū. Naenuwi pa je aereumeramū oferaw etee nū 'ea jepi nū— 'jau 'gā 'ga rerekoemāu.

A'ere amumera 'gā jemogyi etee futat 'ga renupa, 'ga jaite'ema futat. A'eramū 'gā 'jau Paulo 'ga upe:

—Anure tereporogytau 'jap oreē 'jau nū. Taruenup katu katu 'jau— 'jau 'gā 'ga upe.

³³ 'Gā nupe oporogytapaw ire Paulo 'ga awau 'gā nui.

³⁴ A'ere amumera 'gā amū nekoī Jejuī 'ga rerowiaaramū. Jejuī 'ga rerowiaara 'ga amū rera Dionisio. Ojemu'e ma'efera 'ga. Kūjā ēē nanē 'ga rerowiaa nū. Ēē rera Damarisi. 'Gā amū nanē Jejuī 'ga rerowiaa nū.

18

¹ A'e awi Paulo 'ga awau, Atenasi 'jaw awi. Korītu pe 'ga awau nū.

² A'e pe owaēma Paulo 'ga Akira 'ga rekoa. Pōtu ywy pewarera 'ga poromū Akiraramū. 'Ga remireko Prisira ēē. 'Awamue 'gā 'ua ajakawau Roma 'jaw awi. Itari ywy pewarera 'gā futat 'wyriararete 'ga, Krautiu 'ga 'gā mua:

—Pe 'je pejewau 'aw awi, Roma awi— 'jau peuwara 'gā 'wyriara 'ga 'gā nupe. —Judeuramū pejewaupap— 'jau 'ga judeu 'gā nupe.

Roma pewarera 'gā 'ga imonou pe awi. A'eramū Akira 'ga awau Korītu pe ajakawau wemireko ēē retee. Wyra pirera roga apoara Akira 'ga.

³ Peu Paulo 'ga awau 'gā nekoa. Paulo 'ga nanē taityoga apoara nū. A'eramū Paulo 'ga awau oporogytau 'gā nupe. A'eramū Paulo 'ga a'e pe futat akou opytau 'gā pyri. Wyra pirera roga apou 'gā pyri ime'ega ka'aranū are.

⁴ Morowykye'ema rupi Paulo 'ga awau oporogytau judeu 'gā jatykaawa pype ajatyka ma'e 'gā nupe.

—Jejuī 'ga 'ā Janeruwarete 'ga remimurera— 'jau Paulo 'ga awau imome'wau 'gā nupe, judeu 'gā nupe, grego 'gā nupe 'jau.

⁵ Ojetee'i futat Paulo 'ga akou poromū peu. Poje 'ga pytuna 'gā 'ua. Silasi 'ga Timoteo 'ga retee owaēma 'ga upe.

Opytuna 'gā nurauwe 'ga opoia taityoga apo awi. A'eramū futat 'ga akou Jejuī 'ga mome'wau etee peuwara 'gā nupe nū, opytuna 'gā netee nū:

—Jejuī 'ga futat Jarejuwarete 'ga remimurera— 'jau 'gā judeu 'gā nupe, 'gā mu 'jau Kristu 'ga ree.

A'eramū futat Paulo 'ga niojeri Jejuī 'ga mome'wau 'gā nupe. Ai'iwe nū, ai'iwe nū 'jau Paulo 'ga akou wojere'emamū futat 'ga mome'wau 'gā nupe.

⁶ A'ere 'gā nuerowiari etee 'ga.

—O'meramū 'ga 'i akou— 'jau etee judeu 'gā Paulo 'ga Jejuī 'ga mome'uramū.

Paulo 'ga 'gā ikurapa. A'eramū Paulo 'ga amara'neramū judeu 'gā nee. A'eramū futat 'ga waity patukatukau waity tuwyrrera mototoka, amara'ne resaukaa 'gā nupe.

—Jejuī 'ga je 'ā amome'u pē nupe numiamū. A'ere 'ā neperowiari ete 'ga. A'eramū je 'awamū tewau pē nui. Judeue'ema 'gā nupe etee je oi Jejuī 'ga mome'wau nū— 'jau 'ga waity patukatukau. —“Paulo 'ga ore monou mama'eukwaawa rapyaw ipe”, pe 'je kasi jee ne. Pēē futat te 'ā pēowet— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

⁷ Awau 'gā nui. Judeue'ema 'ga rog ipe awau ojejyita. Tisiu Justo 'ga rog ipe awau. Jarejuwarete 'ga 'ga werowiat. Aipo kūima'e 'ga roga 'ūina judeu 'gā jatykaawa yse pe futat. A'eramū 'ga awau peu. 'Ga roga pype 'ga akou Jejuī 'ga mome'wau 'gā nupe.

⁸ A'eramū judeu 'gā jatykaawa raarana 'ga Jejuī 'ga rerowiaa, Krisipu 'ga 'ga rerowiaa opytuna 'gā netee. Tekotee 'gā nanē 'ga rerowiaa ajemogyau. A'eramū 'gā ojeypymāūkaa 'y pe 'gā nupe.

⁹ Ypytunimū Janejararete 'ga ojesaukaa oporogytau Paulo 'ga upe:

—Ere je mome'wau ekou ekjawe'em futat.

¹⁰ Je ako ene pyri. A'eramū ene efuewepawe'emamū futat ekou je mome'wau 'gā nupe. A'eramū je ene rerekou tywerukare'ema 'gā nupe. Kwaiwete te 'ā je rerowiaara 'gā 'au— 'jau Jejui 'ga ojesaukaa Paulo 'ga upe.

¹¹ A'eramū futat Paulo 'ga akou aipo 'ga 'wyr ipe etee futat Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe. Majepeja te kwara mu'aa. Ajepeja rupi 'ga akou nū. Awau 'ga kwara 'aramū uēma 'gā nui.

¹² 'Wyriar yau ruramū judeu 'gā ajatykau. A'eramū futat Paulo 'ga ppyka 'ga rerawau Gariu 'ga upe, 'wyriar yau upe 'ga rerawau. Akaja ywy pewara 'gā nupe 'wyriaramū akou.

¹³ —Ko 'ga kūima'e 'ga 'ut ore mu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are numiamū— 'jau 'gā 'ga rerawau 'wyriara upe. —A'ere 'ga naMoisesi 'ga remikwasiarera 'jawe rūi imome'ui oree— 'jau 'gā 'ga upe. —O'meramū te 'ga 'i akou. Wapo ekoete 'ga akou— 'jau 'gā 'ga rerawau 'wyriara upe imome'wau.

¹⁴⁻¹⁵ Paulo 'ga oje'egaramet 'wyriara 'ga upe. A'ere 'wyriara 'ga je'egi erujewi. A'eramū Paulo 'ga oje'ege'ema.

—Mama'e tywera 'ga iapo re te amunipo 'ā je apyakai pēje'eg are. A'ere 'ā 'ga naani. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. Pēē 'ā judeua. Pēē noko ako pejamue ekoete jepi. Pejemiamiapo are miamū pejamueu jepi. A'eramū je teapyakawe'em futat pē nee. Je 'ā romanūa. Pē'wyriaramū futat je rekoī. A'eramū je pēnemiapo are teapyakawe'em. Najukai 'ga 'ga amū. Nakurawi 'ga 'ga amū. 'Wyriararetea 'ga miamū 'ga nakurawi. Namama'e tywera rūi futat 'ga wapo. A'eramū je teapyakawe'em pē nee— 'jau etee 'wyriara 'ga 'ga nupe.

¹⁶ A'erauwe 'wyriara 'ga 'gā mū'jāu ojewi.

—Pe'je pejewau peje'jāu je wi— 'jau 'wyriara 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'ga 'gā mū'ēukaa ojewi.

¹⁷ A'eramū 'gā awau amara'neramū akou. 'Gā mara'nea 'gā nerekou. A'eramū futat 'gā ajatykaawa raarana 'ga, Sostenesi 'ga ppyka 'ga nupānupāu ekoete futat. 'Wyriara 'ga, Gariu 'ga 'gā nesaka agawewi futat. A'ere 'ga rekoī esakare'ema 'jawe etee futat.

¹⁸ Korītu pe Paulo 'ga akou namutamutat. Poje 'ga awau aipo awi. Sēkreja 'jaw ipe 'ga awau, aipo awi. Akira 'ga awau 'ga rupi, wemireko ēē retee. Awau 'gā owaēma Sēkreja 'jaw ipe. Peu wekwaw ipe Paulo 'ga ojeapina. Ojemuapesīpesīga futat.

—Nan nipo je iapoi enee— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe rai'i.

U'eawer imū iapo re 'ga ojeapina.

A'ere 'gā awau u'aa yaruu pype nū. Awau 'gā oyaapa. Awau 'gā owaēma.

¹⁹ Efesu pe awau owaēma ojekoka. Peu futat 'gā ū'jāu. Peu futat Akira 'ga opytau Paulo 'ga wi wemireko ēē retee.

Oo enune Paulo 'ga awau judeu 'ga jatykaaw ipe Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe.

—Jejui 'ga 'ā Janeruwarete 'ga remimurera— 'jau 'ga awau 'gā nupe.

A'ere 'gā nuerowiari 'ga. A'eramū 'gā ajamueu ee.

²⁰ A'eramū peuwara 'gā 'jau 'ga upe:

—'Au epyta ore pyri nū'ū— 'jau 'gā.

—Tee nū'ū. Napytaa'uweri je nū'ū.

²¹ Anure te nipo je ruri tejewya nū. Jarejuwarete 'ga temuramū tejewya pē pyri nū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

'Gā nupe oporogytapaw ire 'ga awau 'gā nui. Awau u'aa yar ipe nū. Pe awi awau oyaapa. Awau 'ga 'y owajara katy oyaapa.

²² Sesaria pe 'ga awau ojekoka. Pe awi 'ga awau ywyri. Awau 'ga owaēma Jerusareg ipe. Owaēma ppy we Paulo 'ga awau oporogytau Jejui 'ga

rerowiaara 'gã nupe. 'Gã nupe oporogytapaw ire 'ga awau nũ. Ātioki pe awau nũ, Siria wyy pe 'up ma'e pe nũ.

²³ A'e pe 'ga awau opytawaipa. Kamēsīete 'ga awau a'e awi nũ. Awau 'ga Garasi wyy raapa awau, Frigia wyy raapa. Mīmera wemiaawa wyy pe Paulo 'ga awau akou oporogytau Jejuī 'ga rerowiaara 'gã nupe.

—Pe'je pejemogyau 'ga rerowiaa. Pepoit futat kasi 'ga wi ne— 'jau 'ga awau akou oporogytau 'gã nupe. —Pejegyjawe'em futat pejemogyau— 'jau 'ga akou 'gã nupe.

²⁴ Kwe pe Paulo 'ga oo 'ga rekoramũ judeu 'ga amũ awau Efesu 'jawa amunaw ipe akou. Aporu 'ga awau akou Efesu pe. Aresāri 'jaw ipe u'at ma'efera 'ga poromũ.

²⁵ 'Ga ojemu'e Jarejuwarete 'ga porogytafer are rakue. 'Ga omome'u esage 'ga je'ega 'gã nupe. A'eramũ 'ga awau akou wemikwaawa etee imome'wau 'gã nupe. Jejuī 'ga 'ga ikwaapa futat numiamũ. A'ere 'ga Juā Batista 'ga porogytafera etee ikwaawi. Juā 'ga ae pymī 'y pe rakue. 'Ga porogytafera etee futat 'ga ikwaapa. 'Ga remimome'ufera etee 'ga ikwaapa akou.

²⁶ A'erauwe 'ga oi judeu 'gã jatykaaw ipe imome'wau 'gã nupe. A'jeteetewi 'ga 'ga mome'wau numiamũ. A'ere 'ga nokwaapawi. A'ea 'ga imome'u 'ga 'amamũ Akira 'ga 'ga renupa. A'erauwe 'ga oje'ega wemireko ēē upe:

—Okwaap futat 'ga numiamũ. A'jeteetewi 'ga porogytai numiamũ ī. A'ere 'ga nokwaapawi katu we ra'e. Siroo 'ga jarejepyri nũ ī, 'gã mu'jaupap Jejuī 'ga porogyta are nũ ī— 'jau Akira 'ga wemireko ēē upe.

—Nai'i. Siroo futat jane kīā— 'jau ēē 'ga upe.

A'erauwe Akira 'ga oje'ega 'ga upe:

—Ere ejua ore rupi. Siroo ene oroje'wyr ipe, ene mu'jau Jejuī 'ga ree 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramũ 'ga akou ojemu'jaukaa Akira 'ga upe.

²⁷ Omu'e re Aporu 'ga awau Akaja wyy pe. “Too Akaja wyy pe 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga awau akou.

'Ga o enunewe 'ga mu'eawer ipewarera 'gã ka'arana monou ikwasiaa ajaupe.

“Pejējuka esage ki 'ga ree”, 'jau 'gã ka'arana monou ikwasiaa ajaupe.

“Jane 'jawe futat 'ga. Jejuī 'ga rerowiaaramũ 'ga rekoī.

A'eramũ pēē pejejūkau 'ga ree”,

'jau 'gã imonou, ajaupe ikwasiaa.

²⁸ Owaēmawe 'ga awau judeu 'gã pyri Jejuī 'ga mome'wau 'gã nupe:

—Ymā te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã ka'arana kwasiari inuga Jarejuwarete 'ga remimurama 'ga ree rakue— 'jau Aporu 'ga oporogytau 'gã nupe. —Jejuī 'ga 'ā 'ga remimurera. Jejuī 'ga futat 'ā jane katu'okara— 'jau 'ga judeu 'gã nupe oporogytau.

Aipo pyu 'ga 'gã moje'egawarūukare'ema futat.

19

Efesu pe Paulo 'ga rekoawet

¹ Korītu pe Aporu 'ga rekoramũ Paulo 'ga awau akou wyyri. Awau 'ga owaēma Efesu pe. Peu owaēm ire Paulo 'ga Jejuī 'ga rerowiaara 'gã amũ nekoaa.

² A'eramũ Paulo 'ga oporonupa Jarejuwarete 'ga 'Agesage are 'gã nupe:

—Amut te Janeruwarete 'ga U'agesagea pē nupe rai'ī? Jejuī 'ga pēē erowiar ire rai'ī?— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe.

—Tee. Naani nũ'ū. Norokwaawi we te 'ā ore nanuara. A'eramũ ore 'ga orojeupe imura kwaape'ema nũ'ū— 'jau 'gã Paulo 'ga upe.

³—Awŷja iapoawer imū ajee pejepymūkat 'y pe 'gā nupe rai'i ki 'ei?— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

—Juā Batista 'ga remiapofer imū tee 'ga ore pymī 'y pe ai'i nū'ū— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

⁴—A'jea futat Juā 'ga oi 'gā pymīāu. Otywer awi 'gā poiramū 'ga 'gā pymīāu akou rai'i. A'ere 'ā Juā 'ga 'i rai'i: “Kūima'e 'ga amū 'ut je rewiri”, 'jau 'ga Israeu juapyrera 'gā nupe rai'i. “A'e 'ga kūima'e 'ga ki perowiat”, 'jau 'ga 'ā 'gā nupe rai'i— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'e 'ga kūima'e 'ga rera Jejuī— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁵A'e renupawe 'gā 'jau 'gā nupe:

—Awamū ore Jejuī 'ga rerowiaaramū juejue futat. Jejuī 'ga orejara— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'ga 'gā nerawau 'gā pymīāukaa 'y pe Jejuī 'ga rer imū.

⁶'Gā pymī re Paulo 'ga opo monou 'gā apyte'rarimū. A'erauwe Janeruwarete 'ga Agesage 'ua osou 'gā nupe. Ojepype ise ypyrauwe 'gā oje'eg amuteeramū. Janeruwarete 'ga tee 'gā wereko poromū 'gā moje'eg amuteeu ojekwaawukaa 'gā nupe a'eramū futat. A'eramū 'gā akou Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe.

⁷Kwaiwete te kūima'e 'gā. Tusi te 'gā pytuna.

⁸Peu Paulo 'ga muapyra jay moka'jama akou 'gā pype, Jejuī 'ga mome'wau 'gā nupe. Judeu 'gā jatykaawa pype 'ga Jejuī 'ga mome'wau 'gā nupe. Okyjawe'em oporogytau 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe.

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega muri janee rakue. “Anure nipo je tejemipyyrūmera 'ga monoi pē nupe, pēnemiapesagera 'ga monoi pē nupe”, 'jau 'ga 'ūina janee rakue— 'jau Paulo 'ga imome'wau u'ama 'gā nupe. —A'eferupi tee 'ga 'ā 'awamū 'ga muri futari imogou janee. 'Ga rera 'ā Jejuī. 'Ga 'ā ae katu'ok werowiaaramū— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

⁹Aipo 'eramū amumera 'gā 'ga rerowiare'ema. Niporenuwiwiri 'gā 'ga ree. —Awŷja sipo ajee poromū Jejujamū? Nia'wyrī nipo 'ga rerowiaara— 'jau 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerowiaara 'gā nowase.

Aipo 'eramū Paulo 'ga oje'ega Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe:

—Pe'je iruukwe 'gā nui. Nuerowiari futari 'gā na'e— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā awau 'gā jatykaaw awi. Awau 'gā moromu'jawa 'og ipe. Tiranu 'ga peuwara 'ga mu'jara. Moromu'jawa 'og ipe 'ga awau 'gā mu'jau wojere'emamū futat. Ai'iwe nū, ai'iwe nū, ai'iwe nū 'jau 'ga awau Jejuī 'ga mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jau 'ga ree.

¹⁰Mukūja kwara Paulo 'ga imu'aa peu, 'gā mu'jau akou. A'eramū Asia ywy pewara 'gā najuejue etee futat 'ga porogyta renupa. Judeu 'gā, judeue'ema 'gā 'jau. Tesirūmera 'gā we futat 'ga porogyta renupa.

Sewa 'ga ra'yra 'gā

¹¹A'ere Janeruwarete 'ga opājē mua Paulo 'ga upe. A'eramū aeremi-apoe'ema apoukaa Paulo 'ga upe.

¹²A'eramū 'gā amū 'ua Paulo 'ga raity pe upe, taity peme'ri upe. A'erauwe 'gā erooi ipypiraa ojero'wu ma'e 'gā karuara 'arimū ipypiraa. A'erauwe 'gā ojekatu'oka. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā 'arimū nanē 'gā erawau nū. Tok ipypekau'i erawau inuga 'gā 'arimū. A'erauwe mama'eukwaawa opoia 'gā nui. Janeruwarete 'ga opājē mua Paulo 'ga upe poromū iapoukaa 'ga upe.

¹³⁻¹⁴A'eramū judeu 'gā amū nanē awau ekoete akou kwe pe. “Mama'eukwaawa simoit 'gā nui Jejuī 'ga rer imū 'jau”, 'jau ajaupe numiamū. Sete 'gā pytuna. Sewa 'ga ra'yra 'gā. Mainana 'wyrīara 'ga

futat Sewa 'ga. 'Ga ra'yra 'gā poromū oje'eg ekoete Jejuī 'ga rer imū mama'eukwaawa upe.

—Paulo 'ga oo Jejuī 'ga mome'wau oree jepi. A'eramū ore Paulo 'ga remimome'ufera 'ga rer imū oroje'ega pē nupe: Pe'je pejejepe'au 'gā nui—'jau 'gā mama'eukwaawa upe.

¹⁵ A'ere mama'eukwaawa je'egi etee 'gā nupe:

—Jejuī 'ga ore orokwaap. Paulo 'ga nanē ore ikwaapa nū. A'ere ore pēē norokwaawi—'jau mama'eukwaawa 'gā nupe. —Awŷja te pēē? NaJejuī 'ga rerowiaara rūi pēē—'jau etee mama'eukwaawa 'gā nupe.

¹⁶ A'eramū mama'eukwaawa rerekwara 'ga 'gā pyyka. A'eramū futat 'gā nupānupānupāu 'gā naity monoronoka. A'eramū 'gā oka'jama jui. Typ. 'Gā ujāna jui. 'Gā muayrūrūmū etee 'gā monou, mama'eukwaawa ojeupe 'gā je'egamū.

¹⁷ A'e renuw pyrauwe Efesu pewara 'gā okyjau ajemogyau.

—Peenup te Sewa 'ga ra'yra 'gā nera?—'jau 'gā ajaupe. —Jejuī 'ga rer imū 'gā je'eg ekoetei mama'eukwaawa upe 'ea? A'ere mama'eukwaawa rerekwara 'ga 'gā naity monoronogi etee 'gā nui 'gā nupānupāu etee 'ea rai'i. Noje'eg ekoetei ae 'ga rer imū—'jau 'gā ajaupe.

A'eramū taetu 'gā okyjau Jejuī 'ga rer imū oje'eg ekoete awi. Judeu 'gā, judeu'e'ema 'gā netee okyjau ajemogyau nū.

¹⁸ A'eramū Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'ua ojemome'wau Paulo 'ga upe, kwaiwete.

—Ymā te noko oretyweramū ikue 'ja. Mama'e tywera etee ore iapou ikue. A'ere ore 'awamū ore pōiri orotywera apo awi. Aruerowiar ore Jejuī 'ga 'awamū arajemogyau—'jau 'gā 'ua ojemome'wau Paulo 'ga upe.

Peuwara 'gā nowase futat 'gā ojemome'wau.

¹⁹ Kwaiwete pājēa nanē Jejuī 'ga rerowiaa nū. A'e 'gā futat awau ka'arana upe. Aipo ka'arana mama'e tywer are 'gā mu'jau. A'ere 'gā pōiri mama'e tywera apo awi. A'eramū 'gā ka'arana rerua imajatykau iapypyramū. Mama'e tywer are amu'eawera rerua imono'oga.

A'ere 'gā tata monygi ipype. Fu iapyau inuga. Iapy re 'gā imomyawera repy mojopyrūmū. Ka'arana repya sīkwēta miu ita 'ywope'ia. A'etea 'gā naeawyrūi futari oka'aranūi momyawer are.

²⁰ A'eramū Jejuī 'ga rerowiaara 'gā awau ojemomytuna ajemogyau. Kwaiwete te pājē 'gā Jejuī 'ga rerowiaa. A'eramū futat 'gā mama'e tywera apo awi opoia. A'eramū 'gā nesakarera 'gā imokwasi'wau imome'wau ajaupe.

Aipo renupawe kwaiwete 'gā Jejuī 'ga rerowiaa. A'eramū futat 'gā Jejuī 'ga je'ega mōkwasi'wau. Amunawa moymoyka. A'eramū futat Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ojemomytuna kwaiwete.

Efesu pewara 'gā mara'neawet

²¹ A'ere Paulo 'ga 'ūina wea'aramū. “Marupi te je oi tekou nū?” 'jau 'ga 'ūina. Ojeupe tee futat oporogytau. “Masetoni wyw raapa pa je oi tekou kwy. Akaja pyu 'jau tewau kwy. A'e awi futat tewau Jerusareg ipe tewaēma 'jau kwy. Jerusareg ipe tekoteko'i re tewau Roma pe 'jau kwy”, 'jau 'ga 'ūina wea'aramū ojettee futat. Oo enune 'ga 'ūina wea'aramū ee nū.

²² A'eramū 'ga ojekoty'aawa 'gā na'ne imonou wenune.

—Pe'ne iruukwe pejewau je renune Masetoni wyw pe—'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'ga pytuna 'gā oi, Timoteo 'ga Erasto 'ga retee.

—'Au je rekoi ra'ne. Anure too pē newiri 'jau—'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū Paulo 'ga peu akou.

23-24 Peu 'ga rekwaw ipe 'gã amũ amara'neramũ Paulo 'ga ree. Demetriu 'ga amara'neramũ 'ga ree. Prata 'jawa apoara 'ga poromũ Demetriuramũ. Ita enyfu'gi are oporowyky ma'e 'ga. A'eramũ 'ga futat 'o'gi'i apou. Maira'me a'agawa roga 'jawewara 'ga iapou. Diana 'jawa 'gã maira.

Ojeupe Paulo 'ga Jejuĩ 'ga mome'uramũ aipo amunawa pewara 'gã amũ Jejuĩ 'ga rerowiaa. A'eramũ 'gã a'eramũ opoĩa omaira rerowiar awi, Diana 'jawa rerowiar awi. A'eramũ 'gã maira a'agawa ro'gi mure'ema ojeupe. A'eramũ 'o'gi'i apoara 'ga, Demetriu 'ga amara'neramũ Paulo 'ga ree.

25 A'erauwe 'ga iapoara 'gã majatykau imua. A'eramũ 'ga oporogytau 'gã nupe:

—Paulo 'ga 'ã jane porowykya nuapoukaru'jawi janee. Jane moka'aranũũukare'ema nipo 'ã 'awamũ. Mama'e tywerete are 'ga 'auwara 'gã mu'ei.

26 “Naeremiapoa rũ Janeruwarete 'ga”, e'i 'ã Paulo 'ga 'gã nupe. 'Agamũ maira a'agawa ro'gi'i murukare'ema 'gã nupe jane wi. “Jarejuwarete 'ga te perowiat, Jejuĩ 'ga retee”, 'jau 'ã Paulo 'ga oporogytau 'gã nupe. A'eramũ 'gã opoĩa kwaiwete Diana rerowiar awi. A'eramũ 'gã Jejuĩ 'ga etee futat erowiaa ajemogyau kwaiwete. Ymã we 'ã 'auwara 'gã Asia ywy pewara 'gã netee Diana rerowiar ajemogyau kwaiwete rakue. A'ere 'ã 'awamũ Paulo 'ga ruri 'au 'gã mu'jau omair are— 'jau 'ga 'gã nupe. —Mama'e tywerete are te 'ga 'gã mu'ei akou.

27 Najuejue te 'ã jane jaremaira muorypa jepi. Ipojeupawuu ma'e futat ãẽ jepi. A'ere 'awamũ 'gã poipawi ãẽ wi. Nuerowiaru'jawi 'gã Diana ãẽ 'awamũ— 'jau Demetriu 'ga 'gã nupe. —Namuru'jawi 'gã 'awamũ 'o'gi'ia jane wi. Jane moka'aranũũukare'ema nipo 'ã 'awamũ. Opoipap 'gã 'awamũ jui— 'jau Demetriu 'ga 'gã nupe.

28 A'e renupawe imajatykapyrera 'gã amara'neramũ ajemogyau Paulo 'ga ree. A'eramũ futat 'gã wafukaita:

—Efesu pewara jane. Diana futat jane maira!— 'jau 'gã wafukaita ajemogyau.

29 A'e renupawe 'gã nera erooi imuãina amunawa pype. A'eramũ 'gã Paulo 'ga pytuna 'gã pyyka. Mukũja 'gã pyyka. Gaio 'ga pyyka Aristaku 'ga retee. Kwaiwete 'gã 'gã pyyka 'gã nerawau ajatykaaw ipe nũ.

30 A'erauwe Paulo 'ga 'jau 'gã nupe:

—Oo je teporogytau 'gã nupe— 'jau 'ga numiamũ.

A'ere Jejuĩ 'ga rerowiaara 'gã nomonoukari Paulo 'ga.

31 'Wyrri'ri 'gã amũ Paulo 'ga jekoty'aawa. A'eramũ 'gã oje'ega monou 'ga upe:

—Ereo kasi ne— 'jau 'gã. —Erese kasi ewau peu 'gã nesaka ne— 'jau 'gã oje'ega monou 'ga upe.

32 A'eramũ 'gã ajatykau kwaiwete 'gã nee. Ojoywaema ekoete futat 'gã ajemogyau. Ikwaapare'ema 'gã we futat ojoywaema ekoete futat ajemogyau.

33 A'ere judeu 'gã amũ 'jau Aresãri 'ga upe:

—Ere ewau eporogytau 'gã nupe, 'gã nowase katy a'i kũi— 'jau 'gã 'ga upe.

A'erauwe 'ga opo mowyri 'gã nupe 'gã momika numiamũ. A'ere 'gã 'ga kwaaw ire nuapyakai futari 'ga je'eg are.

34 —Judeu 'ga tee ra'e— 'jau etee 'gã ajaupe.

A'eramũ ojero'waro'wau etee futat wafukaita 'ga upe.

—Efesu pewara futat ore. Diana futat te 'ã oremaira— 'jau etee 'gã 'ga upe.

Tuas ora poromukuran 'gã ajamueu wafukaita.

35 Poje 'wyrriara 'ga remiayuwa 'ga 'ua oje'ega 'gã nupe:

—Pe'je pejepika— 'jau 'ga 'ua 'gã nowase.

A'erauwe 'gā opika.

—Aipo peapo awi— 'jau 'ga 'ua 'gā nupe. —Efesu pewaramū jane futat te 'ā najuejue etee futat sajejuka Diana ēē rog are— 'jau 'ga 'gā nupe. —Jane futat 'ā ēē ree ojejuka ma'ea. Aipoa 'ā 'gā najuejue etee ikwaapa— 'jau 'ga 'ua 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā opika.

—Ymā te 'ā Diana a'agawa ruri u'aa janee ywag awi rakue. A'e are 'ā jane jejukai najuejue etee futat— 'jau 'ga 'ua 'gā nupe.

³⁶—A'eramū pēē aipo apowe'em. Najuejue etee futat 'ā jane iapoi. A'eramū pēē pejepika. Enupa etee pejejemogyau— 'jau 'ga 'ua 'gā nupe.

³⁷—A'ere 'ā ko 'gā kūima'e 'gā perut ekoete 'au rai'i. Nakurawi agawewi 'gā 'ā janemaira. Namunarūi agawewi 'gā 'ā mama'e are. A'etea 'gā 'ā perut ekoete rai'i— 'jau 'ga oje'ega 'ua 'gā nupe.

³⁸—Tene Demetriu 'ga oi oporogytau 'wyriara 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe. —Maran gatu nipo 'ga mama'e tywera mū apowe'em 'ga upe rai'i. Tene 'ga oi oporogytau 'ga upe. Nanuara niapoawi 'au— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹—'Gā nupe pejeporogytaweramū pekwap 'wyriara 'gā nowase tāmējē pejeporogytau 'gā nupe— 'jau 'ga 'ua 'gā nupe. —Naeporogytaawa rūi te 'ā 'au. A'eramū pēē pejewau peu 'wyriara rowase pejeporogytau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁰—Kasi a'e pe jane 'wyriararete 'ga amara'neramū jane ree ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —'Imara'ne nipo 'gā je ree. Je ago'o te 'gā", 'jau nipo 'ga janee— 'jau 'ga 'gā nupe. —'Nafutari 'gā je rena 'wyriaramū ojeupe ra'e", e'i nipo 'gā janee. "Ajepeja 'ga te 'gā afutat 'wyriaramū ra'e", e'i nipo 'ga janee. Ai'i te 'ā pejup pejeafukaita ekoete— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴¹ Aipo 'erauwe 'ga peuwara 'gā mokwasi'wau, 'gā monou 'gā 'wyr ipe nū. A'eramū futat 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejeje'wyr ipe nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā awau.

20

Jeju 'ga rerowiaara 'gā nesaka 'ga ataawet

¹ Aipo teepaw ire Paulo 'ga oje'ega monou Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe:

—Pe'je pejeju 'au. Taporogyta pē nupe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe Jeju 'ga rerowiaara 'gā jatykai 'ga ree kwaiwete.

—Ko je oi tekou pē nui. Masetoni ywy pe je oi— 'jau 'ga 'gā nupe. —Tepytuna 'gā newiri je oi. Peu ako je 'gā monoi ai'i. A'eramū je tewau 'gā newiri— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pe'je pejejemogyau Jeju 'ga rerowiaa. Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne— 'jau Paulo 'ga oporogytau 'gā nupe.

Aipo 'e re 'ga awau 'gā nui opytuna 'gā newiri.

² Awau 'ga Masetoni ywy raapa, awau akou oporogytau amunaw ipewara 'gā nupe. Amunawa moymyoka akou Jeju 'ga mome'wau. A'erauwe futat Jeju 'ga rerowiaara 'gā ajemogyau worrywamū 'ga ree. Paulo 'ga awau akou 'gā mōjemogyppygukaa Jeju 'ga ree. Kwaiwete te 'gā norywamū Jeju 'ga ree, 'ga rerowiaa.

—Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne— 'jau Paulo 'ga akou 'gā nupe amunawa moyka.

Kwe pe futat awau akou imome'wau 'gā nupe 'gā maku'iu. Awau Akaja ywy upe owaēma.

³ Peu 'ga opytau. Muapyp eTEE 'ga jay moka'jama. A'eramū 'ga o'wya Siria wyy pe numiamū. A'e pype 'ga judeu 'gā ojee mUEwera renuwī. A'eramū 'ga awawe'em peu. Ojewya eTEE 'ga 'ua Masetoni wyy pe nū.

⁴ A'eramū peuwara 'gā, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā amū 'ua 'ga rupi. Sopatro, Aristaku, Segūtu, Gaio, Timoteo, Tikiku, Trofimū. Mīmēra 'gā 'ua Paulo 'ga rupi. Sopatro 'ga Pereja pewarera 'ga. Piru 'ga 'ga ruwa. Aristaku 'ga, Segūtu 'ga Tesarūn ipewarera 'gā. Gaio 'ga Teripe pewarera 'ga. Tikiku 'ga, Trofimū 'ga Asia wyy pewarera 'gā. Mīmēra 'gā 'ua 'ga rupi.

Asia wyy raapa 'gā awau. Awau 'ga owaēma Firiposi 'jaw ipe. Pe awi 'gā awau Paulo 'ga renune.

⁵ Troate 'jaw ipe 'gā awau. Peu 'gā Paulo 'ga rapesaka.

Firiposi 'jaw ipe Paulo 'ga opytau je retee, Lukaramū. Firiposi 'jaw ipe ore rekoramū owaēma mani'oko'ō jopype'ema 'wawa maraka upe. Ikwaw ire ore arawau yarau pype aru'aa.

⁶ Sīku oroser ire owaēma Troate 'jaw ipe 'gā nupe. Orojenune oo ma'efera 'gā nekoaa arawau nū. Majepēi tee morowykye'ema magwapa Troate 'jaw ipe arajemogyau.

⁷ Morowykye'ema piara rupi Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ajatykau 'og ywate pype ore ree. Orojēmi'waa ra'ne. Orojēmi'wapaw ire Paulo 'ga oporogytau 'gā nupe. Kwet kwet kwet. Morogyta tee'ia miamū 'ā iporomuku omome'uramū.

—Awauwe futat je porogytapawi. Ai'iwe te 'ā je oi nū— 'jau 'ga 'gā nupe. Awau ypyajeaje katu.

⁸ Kwaiwete te 'gā tata mogyi imonyka orojee.

⁹ A'eramū kunumūū 'ga amū 'ūina wapyka 'okwar ywate 'arimū 'ga porogyta renupa. Eutiku 'ga 'ūina wapyka wapyakau Paulo 'ga je'eg are. Poje nīpo 'ga wopeyamū. A'eramū 'ga osea. Paulo 'ga je'ega 'ga mopeyita. A'eramū 'ga osea rakue. Poje 'ga awau wopopenamū 'okwar ywate rupi. Tii too. A'eramū futat 'ga awau amanūmū. A'eramū ajatyka ma'e 'gā awau ojypa 'ga resaka.

—Tÿÿ. Amanū futat 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁰ A'erauwe Paulo 'ga awau ojypa 'ga resaka.

—Pejemuaēm awi 'ga ree— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

A'eramū Paulo 'ga 'ga mana anuruka. A'erauwe 'ga oferapa 'gā nupe.

¹¹ 'Ga feraw ire 'gā ojeupia awau nū, 'og ywate pype nū. Ojeupir ire Paulo 'ga mani'oko'o'i pyyka imo'jamo'jau orojee ore moyka. A'eramū futat ore orojēa'aramū Jejuī 'ga manūawer are. A'ere Paulo 'ga oporogytau nū. Kwet kwet kwet ku'em.

¹² Awau aku'emamū. A'erauwe 'gā okwasi'wau. Awau 'gā ajemogyau oje'wyr ipe. Amanū ma'efera 'ga rerawau 'ga 'wyr ipe.

—Ekoay 'ga 'ua u'aa amanūmū oree ko. 'Okwar ywate rupi 'ga oi u'aa oree ko— 'jau 'gā aipo kunumūū 'ga pytuna 'gā nupe. —A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferawi ko nū— 'jau 'gā imome'wau 'gā nupe.

A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau 'ga ree.

¹³ Ku'emamū Paulo 'ga oje'ega oree:

—Pe'je iruukwe nū. Yar ipe pekwap. Je wyyri too 'jau— 'jau 'ga oree.

A'erauwe ore jejagi yar ipe arawau Asosi 'jawa amunaw ipe.

—Asosi pe ki je rapesak pejepe— 'jau 'ga oree.

A'eramū Paulo 'ga awau wyyri.

¹⁴ Peu Paulo 'ga orojēupe 'ga waēm ire ore arawau aipo awi. A'eramū 'ga awau yar ipe ore rupi. Arawau orowaēma Mitilene 'jawa amunawa upe. Arawau orojekokaipa eTEE peu.

15 Kamēsīete te oroia jui nū. Ai'iwe ore orokwapa 'ypō'ōūū pyu, Kiosi 'jawa 'ypō'ōūū pyu. Ai'iwe ore orokwapa 'ypō'ō mū pyu nū, Samosi pyu nū. Imuapyra 'ara rupi ore arawau orowaēma Miretu 'jawa jemiari ipe. Peu futat ore orojekoka. Peu futat aru'jāu oropytau.

16 A'eramū Paulo 'ga 'jau oree:

—Efesu pe jane nīpytai. Janera'nē jane jarekou. Kasi jane jarejatykaawa maraka nīpyygi ne— 'jau 'ga oree. —Jerusareg ipe sawaēm tāmējē 'jau, maraka renunewe 'jau, a'e te je 'ā— 'jau 'ga oree.

A'eramū 'ga a'eramū wa'nēnamū ajemogyau maraka are.

Paulo 'ga 'eawet

17 Miretu 'jawa amunaw ipe owaēm ire Paulo 'ga oje'ega monou Efesu pe, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara 'gā nupe: “Pe'je pejejuā je pyri. Taporogyta pē nupe 'jau”, 'jau 'ga oje'ega monou 'gā nupe.

18 A'erauwe 'wyrriara 'gā nuri oporogytau Paulo 'ga upe:

—Pēē 'ā jejekoty'aawa. Asia ywy pe je waēm ppyrauwe ako je kwaap pejepe ikue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

19 —Je 'ā Jejuī 'ga remimonofera te. Jeporowykya 'ā Jejuī 'ga mome'ua tee futat ako pē nupe ai'i— 'jau 'ga 'wyrriara 'gā nupe. —Tejaa'wau ako je 'gā nee otywera 'gā etyge'emamū ai'i. Ma'eramū te 'gā nopoiri otywer awi nū, 'jau je tekou tejaa'wau 'gā nee ai'i.

—Judeu 'gā ako afueweramū je ree ai'i. “Sijuka 'ga 'jau”, 'jau ako 'gā jee ai'i. A'e are nanē ako je te'arasigamū tekou ai'i nū. “Kūima'eeteetea je”, 'jawe'em ako je tekou ai'i. Jejuī 'ga te je amome'u 'gā nupe ai'i numiamū. Tejerowiaarape'ema futat ako tejee ai'i. A'ere ako 'gā je juka are etee 'gā fueweramū ai'i— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

20 —Pē nupe nanē ako je Jejuī 'ga mome'wau'jau'japa pēnog ipe tekou pē nupe ai'i— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —Gā jatykaaw ipe nanē ako je 'ga mome'wau tekou 'gā nupe ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe.

21 —Judeu 'gā nupe, judeue'ema 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe ako je Jejuī 'ga mome'wau ai'i. “Pejetywer awi pepoit. Pe'je pejejemogyau Jejuī 'ga rerowiaa. Janejararetea 'ga. A'eramū pēē 'ga rerowiaa”, 'jau je ako pē nupe 'ga mome'wau ai'i— 'jau Paulo 'ga u'ama 'wyrriara 'gā nupe oporogytau.

22 —A'ere 'awamū je oi Jerusareg ipe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea e'i jee: “Jerusareg ipe ekwap”, e'i jee. A'eramū je tewau Jerusareg ipe 'awamū. A'ere je nakwaawi 'gā tejerekoa. Ma'ja katu nipo 'gā wapo peu jee? Maran gatu nipo 'gā je rerekoi?— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

23 —“Peu nipo 'gā ene pyygi”, e'i Janeruwarete 'ga 'Agesagea jee je reko-rāmū. A'eramū nipo 'gā je pofaa je monou je munepa je mu'ama moromunepawa pype. Janeruwarete 'ga 'Agesage te 'ā e'i jee je rekoramū. Amunawa upe je waēmauwe, amunawa upe je waēmauwe 'jau 'ā 'ga 'Agesagea jee— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

24 —A'ere 'ā ae 'ga rerowiaaramū nokyjea'uweri te amanū awi. A'eramū nipo je teporowyky moyka futat. Jejararete 'ga te 'ā, Jejuī 'ga oporowykya wapoukat jee. A'eramū je 'ā teporowyky mateepaw are etee futat tejea'aramū. Morogyta esage mome'ua etee futat 'ā jeporowykya. Ma'eramū je 'ā “pe'je pejepoiā pejetywer awi”, je 'i tekou 'gā nupe. “Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga jane katu'ok jaretywer awi janepoiri-weramū”, 'jau je 'ā tekou pē nupe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

25 —Pē pype tekou pē mu'jau Jejuī 'ga porogytafer are ikue. 'Ga porogytafera peenup, 'jau je 'ā tekou pē nupe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama. —A'ere nipo 'awamū naje resagu'jawi pejepe nū.

²⁶ Jejuí 'ga je ako imome'wau pē nupe ikue. A'eramū pēē 'ga rerowiare'em ire pēē te futat pejejereko tywerukaa 'ga upe.

²⁷ 'Ga remifutara je 'ā imome'wau pē nupe. Wemifutara pēē iaporamū Janeruwarete 'ga aku'iramū pē nee, 'jau je ako pē nupe ikue— 'jau Paulo 'ga gā nupe.

²⁸ —Pēē 'ā 'awamū 'wyrriaramū Jejuí 'ga rerowiaara 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea te 'ā pē mogyau 'wyrriaramū 'gā nupe. A'eramū pēē pejejerekau esage 'gā nee— 'jau Paulo 'ga 'wyrriara 'gā nupe. —Sā'ā ae jejuka esage weymawa karupa'mī are. Nan tee futat pēē pejejerekau esage 'gā nee. Janeruwarete 'ga 'ā wa'yra 'ga mua ijukaukaa janee rakue. A'eramū 'ga 'ā 'agamū janetywera moia jane wi. 'Ga manūe'em ire amunipo 'ā 'ga janetywera nomoiri futari jane wi. Werowiaaramū 'ga jane pireita janetywer awi. A'eramū 'ga a'eramū janejaramū akou. 'Ga 'ā pē mogyau 'wyrriaramū werowiaara 'gā nupe. A'eramū ki pēē pejejerekau esage 'gā nee— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama.

²⁹ A'eramū Paulo 'ga 'jau 'gā nupe:

—Akwaap je. Je o re nipo i'me ma'e 'gā amū nuri o'meramū pē nupe. “Je te je rerowiat pejepe”, 'jau nipo 'gā pē nupe. “Perowiar awi Jejuí 'ga”, 'jau nipo 'gā pē nupe. Pē mu'jau 'me nipo 'gā nuri. Jejuí 'ga rerowiar awi pē momoirukar are afueweramū. 'Miara 'jawe aipo 'gā. Sā'ā 'miara jemuaēme'ema pēneymaw are. Nan tee futat 'gā najemuaēmi pē nee. Jejuí 'ga rerowiar awi pē momoirukaawamū te 'gā nuri. A'eramū pēē pejejea'gwau nanuar awi.

³⁰ A'ere nipo anure pēē mū we futat pē'me pejejaupe pejejo-mojo'okawamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³¹ —A'eramū ki pēē pejejea'gwau i'me ma'e 'gā nui. Muapyra kwara je ako imagwapa tekou pē pype, Jejuí 'ga mome'wau pē nupe ikue. “Pe'je Jejuí 'ga rerowiaa pejeojere'emamū. Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne. I'me ma'e rerowiare'ema”, 'jau je ako pē nupe ikue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau. —A'etea pēē mū 'gā 'me are pejeapyakau. A'eramū je a'eramū tejaa'wau pē nee. Au'jeteramū je 'ā tekou pē mu'jau. A'jea futat jeremimome'ua. Perowiar awi i'me ma'e 'gā— 'jau 'ga 'gā nupe.

³² —'Awamū je pē mome'wau Jarejuwarete 'ga upe. Tojejuka 'ga pē nee 'jau. A'eramū pēē 'ga je'ega renupa pejემogya. Tepē poat 'ga 'jau, werowiar are 'jau. Wemiayuwa upe 'ga mama'e esage monou. A'eramū nipo 'ga imonou pē nupe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

³³ —Je 'ā je kwaap katu pejepe. Je 'ā, “ka'aranūūa pemut ape jee”, na'ea'uweri tekou pē nupe. “Mama'ea pemut amū jee”, 'jawe'em je 'ā pē nupe.

³⁴ Je te futat teporowykyau tekaraemā are. Tepytuna 'gā karaemā muawamū nanē je 'ā je te futat teporowykyau tekou. “Pemut ape jee. Mama'ea pemut amū jee”, na'e'i je 'ā tekou pē nupe. Je te futat 'ā tekou teporowykyau— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe.

³⁵ —A'eramū pēē nanē nan tee futat iapou— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —A'e are je 'ā pē mu'jau: “Pe'je pejeporowykyau mama'e muawamū pejejeupe, pejepytuna 'gā nupe nanē mama'e mua nū”, 'jau je ako pē nupe ikue. Ymā te 'ā Jejuí 'ga 'i rakue: “Jarejeupe mama'e muramū janeku'iramū jarejemogya. A'ere jane 'ga amū upe mama'e monoramū te janeku'jeteramū”, e'i 'ā Jejuí 'ga rakue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

³⁶ Oporogytapaw ire Paulo 'ga wapyka wenupy'āu Jejuí 'ga rerowiaara 'gā netee, oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

³⁷⁻³⁸ A'erauwe 'gā 'jau ajaupe:

—Oo futat 'ga jane wi— 'jau 'gā ajaupe.

A'erauwe futat 'gā ajaa'wau 'ga ree kwaiwete. Ojoo'opaw ire 'gā Paulo 'ga mana. Ojomoyka 'ga mana. 'Ga mamaw ire 'gā 'ga rerawau yaru pe ejaa.

21

Jerusareg ipe Paulo 'ga oawet

¹Yaru pype aru'ar ire Paulo 'ga 'jau ywya'marimūwara 'gā nupe:

—Ko ore ruri— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

A'erauwe ywya'marimūwara 'gā je'egi oree:

—'Wei. Pe'je 'wei— 'jau 'gā oree.

Oroia ore oroyaapayayau arawau. Arawau orowaēma Kosi 'jawa 'ypō'ōū upe. Peu ore oropytau. Ai'iwe ore oroia nū. Arawau Rodes 'jawa jemiar ipe orojekokaipa. A'ere oroia arawau nū. Patara 'jawa amunaw ipe arawau orojekoka. Peu futat aru'jāu yaru awi.

²A'eramū ore Fenisia ywy pe oo ma'e yaru pype ete aru'aa nū. Oroia nū. Arawau ore arakou 'y ywyr'i etee futat.

³Arawau 'ypō'ō mū resaka. Sipiri 'jawa resaka.

—Mīnamū 'ypō'ōū reni ra'e kūi— 'jau ore arajaupe.

A'erauwe ore imoyaawi orokwapa 'ypō'ōū pyu. Orokwapa etee futat 'ypō'ō atykupe katy. Arawau ore kwe katy ka'arete katy, Siria ywy katy. Arawau orowaēma ka'a ywyr upe nū. A'eramū arawau orowaēma Tiro upe. Arawau ore Tiro pe orojekoka. Peu futat aru'jāu yaru awi. Yaru jara 'gā karaemā 'gā enū'ēnamū ore arawau kwe pe amunawa momyrūmū.

⁴Arawau Jeju 'ga rerowiaara 'gā amū nekoaa. A'eramū ore arawau arajemogyau Jeju 'ga rerowiaara 'gā nog ipe. Majepeja morowykye'ema magwapa arajemogyau peu Jeju 'ga rerowiaara 'gā pyri. Peuwara 'gā, Jeju 'ga rerowiaara 'gā 'jau Paulo 'ga upe:

—Ereo awi Jerusareg ipe. 'Au etee eko ore pyri— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Janeruwarete 'ga 'Agesagea oje'ega oree ai'i: “Paulo 'ga nipo 'gā peu nuerekoarūi”, e'i 'ga 'Agesagea oree ai'i. A'eramū ore eneo futare'ema— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

A'ere Paulo 'ga 'i etee:

—Oo futat je— 'ga 'i etee.

⁵Arawawa upe iwaēmamū ore arawau nū, yaru pype aru'aa nū. Kwaiwete peuwara 'gā awau oreo resaka wemireko 'gā netee, wa'yra 'gā netee. A'eramū ore 'yisiga pype aruapya orojenupy'āu oroporogytau Jarejuwarete 'ga upe, yaru pype aru'ar enune.

⁶Jarejuwarete 'ga upe oroporogytapaw ire Paulo 'ga oje'ega 'gā nupe:

—Orojo ore— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe ore aru'aa oroia. Oreo resaka 'ut ma'efera 'gā nanē ojewya awau oje'wyr ipe nū, ore ir ire nū.

⁷Tiro 'jaw awi ore arawau orowaēma Tolemaita 'jawa upe. Peu ore Jeju 'ga rerowiaara 'gā amū nekoaa nū. A'eramū ore peu arajemogyau 'gā pyri. Kaarup. Majepei tee oroser ire aru'aa yaru pype nū.

⁸Ai'iwe ore oroia nū. Arawau ore orojekoka Sesaria pe. Peu ore aru'jāu yaru awi. A'eramū futat ore aru'aru'jape'ema yara pype.

Orojokog ire ore arawawayayau Filipe 'ga rog ipe oropytau. Jeju 'ga porogyta mome'wara 'ga Filiperamū. Jerusareg ipe Filipe 'ga rekoramū Jeju 'ga remimonofera 'gā 'ga mogou imen manū ma'e 'gā nupe kumi monoaramū rakue. Aipo 'ga Filipe 'ga rog ipe arawau oropytau.

⁹ Irūpāwē Filipe 'ga ra'jyra. Kūjāmukua juejue 'ga ra'jyra ajemogyau. Janeruwarete 'ga porogyta mome'wara 'gā te 'ga ra'jyra nanē nū.

¹⁰ Filipe 'ga rog ipe oropytawaipe. Peu ore rekoramū kūima'e 'ga amū 'ua owaēma oree. Agapu 'jawa 'ga 'ua owaēma oree Filipe 'ga rog ipe. 'Ga nanē futat Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara nū. Judeja ywy awi 'ga 'ua.

¹¹ Owaēm ypy we Agapu 'ga opajajamū Paulo 'ga ku'afaawa pyyka. Ojepofaa, ojepyfaa ipyu. Ojepofar ire 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—“Nan nipo 'gā 'ga pofari Jerusareg ipe”, e'i Janeruwarete 'ga 'Agesagea imome'wau jee— 'jau 'ga Paulo 'ga upe. —A'eramū nipo 'gā nan futat ene rerekou. A'ere nipo 'gā ene monou, judeue'ema 'gā po pe ene jukaawamū— 'jau Agapu 'ga imome'wau Paulo 'ga upe.

¹² A'e renupawe ore 'jau Paulo 'ga upe:

—Soo awi ajee Jerusareg ipe— 'jau ore 'ga upe.

¹³ A'ere Paulo 'ga 'i etee oree:

—Pe'je pejepika pejemogyau. Pejoo'o awi pejemogyau. Je mu'arasig etee te pejepe nanamū. Oo futat je. Tene 'gā je pofari. Tene 'gā je jukai. Nakyjea'uweri ae 'ga rerowiaaramū nanuar awi— 'jau etee Paulo 'ga oree. —Jeju'i 'ga te 'ā jejararetea. 'Ga te 'ā je mono peu. A'eramū je tekyjawe'em temanū awi— 'jau etee 'ga oree.

¹⁴ Simojeropytaukat 'ga 'jau, 'jau ore oroje'ega 'ga upe numiamū. A'ere 'ga nore mojerowiari etee. A'eramū ore 'jau arajaupe:

—Tene ajee 'ga oi. Janejararete 'ga te afutat 'ga oa ra'e— 'jau ore arajaupe.

¹⁵ Peu arakorako'i re ore orokaraemā mogatyrūmū. A'ere ore arawau Jerusareg ipe. Wyryi futat ore arawau a'eramū futat.

¹⁶ Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā amū awau ore rupi. Sesaria pewarera 'gā amū awau ore rupi. Jerusareg ipe orowaēm ire ore rupi oo ma'efera 'gā futat ore rerawau Menasō 'ga rog ipe, Sipiri pewarera 'ga rog ipe. Aipo 'ga, Menasō 'ga, Jeju'i 'ga rerowiaar ymanera futat. A'eramū ore arajemogyau 'ga pyri peu.

Tiago 'ga pyri Paulo 'ga oawet

¹⁷ Jerusareg ipe orowaēm ypy we ore arawau Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā nesaka. Ore resakawe 'gā aku'iramū ore ree. Ai'iwe Paulo 'ga ore rerawau Tiago 'ga resaka. Peu Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā 'wyriara 'gā ajatykau kwaiwete Tiago 'ga pyri.

¹⁸ Peu ojeupe ore waēmamū Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā 'wyriara 'gā ore rapeje'ega:

—Tepeko?— 'jau 'gā oree.

—Wei. Ore rekoi 'wei— 'jau Paulo 'ga oje'ega 'gā nupe.

¹⁹ A'ere aruapeje'eg ire Paulo 'ga oporogytau 'gā nupe, wekwawera mome'wau 'gā nupe:

—Kwe pe ako ore oi judeue'ema 'gā nupe Jeju'i 'ga mome'wau ikue. A'eramū kwaiwete 'gā ajemogyau Jeju'i 'ga rerowiaa a'i— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

Wekwawera mome'waupap 'gā nupe.

²⁰ A'e renupawe 'gā 'jau Paulo 'ga upe:

—A'jea futat 'ā Janeruwarete 'ga resageramū a'i kūi. 'Aga morogyta 'ā ae muoryp a'i kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

—Au nanē kwaiwete judeu 'gā Jeju'i 'ga rerowiari nū. A'ere 'gā Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee iapoi we ajemogyau— 'jau 'gā imome'wau Paulo 'ga upe.

²¹ —A'ere kwe pewara 'gā nuri o'meramū 'gā nupe rai'i. “Paulo 'ga oo akou kwe pewara 'gā judeu 'gā mu'jau tyweruu akou”, 'jau 'gā 'ua ajaupe rai'i—

'jau 'gā imome'wau Paulo 'ga upe. —“Pepoit Moisesi 'ga remimu'efer awi”, e'i Paulo 'ga awau akou 'gā nupe. “Pemojewag awi pejeja'yra”, e'i nanē 'ga akou 'gā nupe nū, 'jau 'gā 'ua imome'wau ajaupe rai'i. “Jarejemiapo awi pepoit”, e'i 'ga akou judeu 'gā nupe, 'jau 'gā 'ua ajaupe rai'i— 'jau 'gā imome'wau Paulo 'ga upe.

²²—A'ere nipo 'gā 'au ene rut ene waēma kwaawi ra'e. Maran aje jane iapoi 'gā nupe 'awamū ene rerowiarukaawamū 'ū?— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

²³—Nan eapo 'awamū 'gā nupe. 'Au irūpāwē 'gā nuwi, ore orojesaukat Jarejuwarete 'ga upe 'jara 'gā. Jarejuwarete 'ga upe 'gā jekatu'ogi u'eawer imū futat.

²⁴ A'eramū ene nanē ewau Jarejuwarete 'ga mogyaaw ipe 'gā nupi— 'jau 'gā Paulo 'ga upe. —Peu ene nanē ejekatu'oka Moisesi 'ga remimu'eawer imū Jarejuwarete 'ga upe. A'ere ene ka'aranūū monou mainana 'ga upe, 'gā pinawera mepyaū 'ga upe 'jau. A'eramū nipo judeu 'gā ojomoyka ikwaapa— 'jau 'gā 'ga upe. —“Na pa je 'ga Moisesi 'ga jaremu'eawer imū etee futat iapoi akou ra'e”, te'i 'gā ojomoyka ikwaapa 'jau. “A'etea pa 'gā i'me oree rai'i nū”, te'i 'gā ajaupe 'jau— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

²⁵—Judeuramū jane iapopawi Moisesi 'ga jaremu'eawer imū. A'ere judeu'ema 'gā nanarūi— 'jau 'gā imome'wau Paulo 'ga upe. —Ymā te ore ka'arana monoi ikwasiaa 'gā nupe ikue. “Nan tee ki peapo”, 'jau ore imonou ikwasiaa ka'aran are 'gā nupe ikue.

—“Pe'u kasi maira'me a'agawa upe eroopyrera kumia ne. Wyra rya ki pemonykyt juu. Wy monykyr ire etee ki miaro'o peeyt i'wau. Pe'u kasi wya ne. Wy monykyre'ema nanē pēē i'wawe'em nū. Kūima'eramū ae ajuemireko are akowe'em. Kūjā nanē nū. Ojomen are akowe'em. Omena etee futat erekou. Ae nanē wemirekoa etee futat erekou nū”, 'jau ore ikwasiaa imonou 'gā nupe ikue— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

²⁶ Ai'iwe Paulo 'ga awau irūpāwē 'gā nupi. A'eramū 'gā juejue ojekatu'oka Jarejuwarete 'ga upe Moisesi 'ga je'eger imū. A'ere awau osou Jarejuwarete 'ga mogyaaw ipe oporogytau mainana 'ga upe.

—Morowykye'ema mū magwaw ire ore jekatu'opawi. A'eramū ki ene wyra amū iapisau iapyaū oree juejue. Je tamepy orojee ene upe 'jau— 'jau 'ga mainana 'ga upe.

Paulo 'ga pyykawet

²⁷ Morowykye'ema teepap ja'wyja'wyramū Paulo 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogyaaw ipe. A'e pe judeu 'gā amū 'ga resaka, Asia ywy awi 'ut ma'efera 'gā 'ga resaka. A'e 'gā Paulo 'ga pyyka 'ga ku'a are.

²⁸ 'Ga pyyg ire 'gā 'ga reruafukaita 'ga rerekou:

—Pe'je pejejua 'ga pyyka ore pyri. Koa kūima'e 'ga pyyka ore pyri. Kwe pe 'ga oi 'gā mu'jau tywet rakue— 'jau 'gā 'gā nupe. —“Peapo awi Moisesi 'ga remimu'efer imū”, e'i 'ga 'gā nupe rakue. “Judeu 'gā nia'wyrī”, e'i 'ga rakue. “Janeruwarete 'ga mogyaawa nia'wyrī”, e'i 'ga rakue— 'jau futatee 'gā 'gā nupe. —A'ere 'ga 'ā 'awamū judeue'ema 'gā neruri erosou Jarejuwarete 'ga mogyaaw ipe— 'jau 'gā 'ga rerekou eruafukaita 'gā nupe. —Judeue'ema 'gā ae nuerurarūi Jarejuwarete 'ga mogyaaw ipe. A'etea 'ga werut 'gā 'au— 'jau 'gā 'ga reruafukaita erekou.

²⁹ Jerusarega momyrūaw ipe 'gā Paulo 'ga resaka rai'i. Judeue'ema 'ga amū 'ga rewiri ekoramū rai'i. Efesu pewara 'ga, Trofīmū 'ga akou 'ga rewiri rai'i. A'eramū 'gā nesakarera 'gā Paulo 'ga resaka Jarejuwarete 'ga mogyaaw ipe.

—Judeue'ema 'ga nipo 'ga werut erosou— 'jau 'gā ajaupe.

Nuesagi agawewi 'gā judeue'ema 'ga amū 'ga pyri. A'etea 'gā aipo 'jau ajaupe. A'eramū 'gā a'eramū Paulo 'ga pyyka eruafukaita erekou.

³⁰ Aipo 'gā 'eramū tesirūmera 'gā 'ua ajatykau 'ga pykarera 'gā poaa Paulo 'ga ree. 'Ga rerawau eroxyryryka enuēma ukupepe. 'Okwara rawopytyma 'ga wi.

A'erauwe 'gā wafukaita ajaupe:

—Pe'je pejejua. Sijuka 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

³¹ A'ea kūima'e 'ga amū enupa. A'eramū 'ga ujāna jefaruu piara rupi.

—Ejot. Ekoay nipo 'ā 'gā ajuapisau 'ja— 'jau 'ga awau jefaruu 'ga upe.

³² A'erauwe jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga jefaruu 'gā majatykai erawau. A'erauwe jefaruu 'gā nuri ujāna. Peu we 'gā jefaruu 'gā nesaka. A'erauwe 'gā pōiri Paulo 'ga nupā awi.

³³ A'erauwe jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga oi Paulo 'ga rerowyka 'ga pyyka. A'erauwe 'ga 'i jefaruu 'gā nupe:

—Pe'je pejejua 'ga pofaa itaju pyu— 'jau 'ga jefaruu 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ga pofaa. Mukūja itaju pyu 'ga pofaa.

'Ga pofar ire 'wyrīara 'ga 'jau Paulo 'ga nupāarera 'gā nupe:

—Awŷja 'ga ki 'ei? Ma'ja 'ga iapou ra'e ki 'ei?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁴ A'ere 'gā afukafukai ekoete tee futat waewaemamū. A'eramū 'gā ik-waape'ema. A'erauwe jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga je'egi:

—Pe'je 'ga rerawau jareje'wyr ipe— 'jau 'ga jefaruu 'gā nupe.

³⁵⁻³⁶ A'erauwe 'gā 'ga rerawau oje'wyrā 'og ywate pe. 'Og ywate jeupiawa upe Paulo 'ga rerowaēm ja'wyja'wyrāmū mytuna 'gā 'ua ujāna jefaruu 'gā newiri wafukaita:

—Pe'je sijuka futat 'ga— 'jau mytuna 'gā 'ua jefaruu 'gā nepejāna.

A'erauwe jefaruu 'gā Paulo 'ga rupia. Wam. Ojasi'y'warimū 'ga rerawau 'ga rojeupia.

'Gā nupe Paulo 'ga 'eawet

³⁷ Weroŷe ja'wyja'wyrāuwe Paulo 'ga oje'ega jefaruu 'wyrīa'ri 'ga upe:

—Tene je je'egi enee ra'ne. Toporogyta enee 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

—Kuu. Jeje'ega futat nipo ereapo ki sa?

³⁸ Nuapōi sipo 'ga jeje'ega pa, a'e naje 'ā re'ā— 'jau jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga 'ga upe. —NaRoma 'wyrīararete muearera rūi nipo ene ki sa? 'Awamue futat ako Egitu wyy pewarera 'ga aparupisi ma'efera 'gā 'ga erawau ai'i— 'jau 'ga imome'wau Paulo 'ga upe. —Amunawe'em ipe ako 'ga 'gā nerawau 'wyrīara mēu akōjai'i. Na'efera rūi nipo ene ki sa?— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

³⁹ —Naani nū'ū. Judeua te je nū'ū. Tarsu pe te je 'ari ikue. Sirisia wyy pe te Tarsu ruwi nū'ū. Tuwīuu te aipoa Tarsua— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'wyrīa'ri 'ga upe. —Tene je je'egi 'gā nupe— 'jau Paulo 'ga jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga upe.

⁴⁰ —Nai'i— 'jau 'ga.

A'erauwe Paulo 'ga u'ama ojeupiawa 'arimū opo mowya 'gā nupe 'gā momika. 'Gā je'ega apou 'gā nupe. 'Gā momika etee 'gā mogyau. A'eramū Paulo 'ga oje'ega 'gā nupe. Judeu 'gā je'egarete 'ga iapou 'gā nupe, epyreu 'jawa apou 'gā nupe.

22

¹ —Pe'je pejeapyakau je ree. Tejekwawera je amome'u pē nupe. A'eramū pēē pejeapyakau jeporogyta are— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

² —Kuu. Janeje'ega futat nipo 'ga wapo— 'jau 'gā ajaupe.

A'erauwe 'gā nuwi wapyakau etee oje'ega 'ga iaporamū.

3—Je 'ā judeua te— 'jau Paulo 'ga oje'ega 'gā nupe. —Tarsu pe u'at ma'efera te 'ā je. Sirisia wyy pe u'at ma'efera te 'ā je. Tearanuw ire te je oi Jerusareg ipe, tejemu'jau ikue. Gamarieu 'ga upe tejemu'jaukaa ikue. 'Ga te je mu'jau Moisesi 'ga remikwasiarer are ikue. Jarejuwarete 'ga je'eg are 'ga je mu'jau ikue. A'eramū je 'ā pē 'jawe etee futat tekou Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū. 'Ga remifutara etee te je aapo— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

4—Ymā te jemara'neramū Jejui 'ga rerowiaara 'gā nee ikue. A'eramū je 'gā nerekou tyweaete. Je 'gā pyyka 'gā monou moromunepawa pype 'gā munepa ikue. Kūima'e, kūjā. Mīmera 'gā je ipyyka imonou imunepa ikue. “Tomomoirukat 'gā Jejui 'ga rerowiar awi 'jau”, 'jau je tejeupe ikue numiamū. “'Ga wi 'gā poire'em ire je 'gā apisiukaa 'gā nupe”, 'jau je ikue— 'jau Paulo 'ga imome'wau.

5—Mainana 'wyriararete 'ga oje'ēma'e 'gā netee nanē futat ikwaapa nū. 'Ga futat ka'arana kwasiaa imua jee ikue. Damasco pewara 'gā nupe je eroopyramū 'ga ka'arana kwasiaa imua jee ikue. A'eramū je tewau 'gā nupe ikue numiamū. Jejui 'ga rerowiaara 'gā pyyka tewauramet futat ikue numiamū. “Tapofat 'gā erua Jerusareg ipe”, 'jau je ikue numiamū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

6—A'ere je Damasco pe je waēm ja'wyja'wyräuwe tata eny 'jawewara ruri ojypa ywag awi jee ikue. Ajeaje katu kwara ruwamū tata eny 'jawewara 'ua jee. Enyfuk te aipoa tata eny 'jawewara. A'eramū je enywyter ipe futat te'ama.

7—Eny resakawe je tewau te'aa wyyu teyyita eny awi. Je o je 'arauwe 'ga amū oje'ega jee: “Ma'eramū te je rereko tywerete ape, ki Saulo?” 'jau 'ga jee— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe.

8—Tejeupe 'ga je'egamū je 'jau 'ga upe: “Awŷja te poromū oje'eg jee, ki Ku'jyp?” 'jau je 'ga upe. “Je Jejujamū aje'eg enee. Nasare pe waranup ma'efera je”, 'jau 'ga jee. “Je 'ā je rereko tywerete ape”, 'jau 'ga jee ikue— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

9—Jeirū 'gā eny resaka futat numiamū. A'ere 'gā nuenuwi Jejui 'ga je upe ije'ega ikue. Je etee futat 'ga je'ega renupa.

10—A'eramū je 'jau 'ga upe: “Ma'ja te je aapo enee 'awamū?” 'jau je 'ga upe.

—Aipo ojeupe je 'eramū 'ga oje'ega mua jee: “Efu'am ewau Damasco pe. Peu 'ga amū tene mu'e je ree eneremiaporam are 'jau”, 'jau 'ga jee oje'ega mua jee ikue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

11—A'ere je najereai. Aipo renyfera je reawowep. A'eramū jeirūa 'gā je poppyka je rerawau Damasco pe.

12—Peu je waēm ire Ananiasi 'ga 'ua oporogytau jee. Ananiasi 'ga Janeruwarete 'ga rerowiaararetea. Moisesi 'ga remikwasiarer imū nanē 'ga mama'e apou nū. A'eramū peuwara 'gā judeu 'gā 'ga pojeupa ajemogyau.

13—A'e 'ga 'ua oje'ega jee— 'jau Paulo 'ga imome'wau. —“Awamū ene Jejui 'ga rerowiaaramū ereko je 'jawe”, 'jau 'ga jee. “A'eramū je ene mamā'jāu”, 'jau 'ga jee— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe. —A'erauwe je temā'jāu tejearamū nū.

14—A'ere Ananiasi 'ga 'jau jee: “Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga ene pyyrūi rakue”, 'jau 'ga jee. “Janepyy 'gā 'ā 'ga rerowiaa rakue. 'Ga futat ene mut wemifutara kwaawukaa enee”, 'jau 'ga jee. “'Ga ra'yra 'ga futat oje'eg enee, ojesaukaa enee rai'i. Mama'e tywera apoare'ema 'ga ojesaukat enee rai'i”, 'jau Ananiasi 'ga jee— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

15 —“Ene futat 'awamũ ereko 'ga porogyta mome'waramũ”, 'jau 'ga jee. “Ejemiesagera mome'wau ekou 'gã nupe, ejemienuwera retee”, 'jau 'ga jee ikue— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe.

16 —Aipo 'e re Ananiasi 'ga 'jau jee: “Ere efu'ama jui. Eje'ega Jejuu 'ga upe”, 'jau 'ga jee. “Ojeupe eneje'egamũ 'ga enetywera tomoit ene wi 'jau”, 'jau 'ga jee— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gã nupe. —“Aipo ene iapo re je ene pymiãu 'y pe 'jau”, 'jau 'ga jee— 'jau 'ga 'gã nupe.

—A'erauwe je je'egi Jejuu 'ga upe. 'Ga upe je je'eg ire 'ga je pymiãu 'y pe— 'jau 'ga imome'wau 'gã nupe.

17 —A'ere je tejua tewau Jerusareg ipe ikue nũ. 'Au tewaẽm ire je tewau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe teporogytau Jarejuwarete 'ga upe.

18 Ojeupe je porogyta je 'amamũ Janejararete 'ga ojesaukaa jee. A'eramũ 'ga 'jau jee: “Ekwap kamẽsĩete Jerusareg awi. 'Auwara 'gã naje rerowiari, ene je mome'uramũ ne”, 'jau Jejuu 'ga jee ikue— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe imome'wau.

19 —A'eramũ je 'jau Jarejararete 'ga upe: “A'jea futat ako je ymã ene rerowiaara 'gã pyygi ikue. 'Gã jatykaaw ipe 'gã pyyka tekou ikue, 'gã nupãu tekou ikue”, 'jau je 'ga upe.

20 “Estevãu 'ga ako ene mome'wara ikue. A'ere je 'ga jukaramũ 'ga resagi te'ama ikue. 'Ga jukaara 'gã naitya je iarũmũ te'ama ikue. Je nanẽ 'ga jukaa futaa ikue nũ”, 'jau je Jejuu 'ga upe— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe u'ama imome'wau.

21 —A'eramũ Jejuu 'ga 'jau jee: “Ekwap 'aw awi, Jerusareg awi. Ekwap kwe pe mukuwara 'gã nupe je mome'wau”, 'jau 'ga jee ikue. “Judeue'ema 'gã nupe je mome'wau ewau mukuu”, 'jau 'ga jee ikue— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gã nupe.

22 A'eramũ aipo renupa taetu najuejue etee futat wafukaita nũ. “Judeue'ema 'gã nupe je mome'wau ewau”, 'jau 'ga jee ikue ojeupe 'e renupa taetu wafukaju'japa ajaupe nũ:

—Pe'je ajee 'ga sijuka futat. Nia'wyri futari 'ga ra'e— 'jau 'gã wafukaita ajaupe.

23 Ojomoyka wafukaita. A'eramũ futat weteyrũ mososoka ipatukau. 'Yja mosimoa imonou ywau. 'Gã mara'nea 'gã nerekou 'yja mosimorukaa 'gã nupe.

24 A'erauwe 'wyriara 'ga je'egi jefaruu upe:

—Pe'je 'ga rerawau imunepa imu'ama jarejog ipe— 'jau 'wyriara jefaruu 'gã nupe.

A'erauwe jefaruu 'gã 'ga rerosou. A'ere 'wyriara 'ga 'jau:

—Ma'eramũ 'gã ma'eramũ amara'ne ekoeteramũ 'ga ree 'ũ? Nakwaak-waawi' pa je 'ã judeu 'gã mara'neawa 'ga ree nũ— 'jau 'wyriara 'ga 'gã mara'nea kwaape'ema.

Nokwaawi 'ga judeu 'gã je'egaretea. A'eramũ 'gã 'gã afukai are nanẽ weapyoe'emamũ nũ. A'eramũ 'ga 'gã mara'nea kwaape'ema.

A'eramũ 'wyriara 'ga 'jau jefaruu 'gã nupe:

—Pe'je 'ga nupãnupãu. Ma'ja te ereapo 'gã nupe ra'e, sa'e 'ga upe 'jau. Onupã re 'ga tomome 'u janee 'jau— 'jau 'ga jefaruu 'gã nupe.

25 A'eramũ 'gã 'ga pofaa 'ga nupã enune. A'eramũ Paulo 'ga 'jau jefaruu 'gã 'wyria'ri 'ga upe:

—Ma'eramũ sipo pẽẽ romanũa sinupã 'jau? Esage sipo romanũnamũ ae nupã? — 'jau Paulo 'ga 'ga upe. —Namome'ui we je tejekwawera 'wyriara 'gã nupe. Jerekwawera renuw ire te nipo 'gã 'i pẽ nupe: “Mama'e tywera 'ga wapo futat rai'i”, 'jau nipo 'gã. “Naani. Nuapoi 'ga mama'e tywera rai'i”, 'jau nipo 'gã. Maranamũ, “mama'e tywera 'ga wapo futat rai'i” 'eramũ 'gã je

nupāukaa. “Nuapoi 'ga mama'e tywera rai'i” 'eramū nipo 'gā je nupāukare'ema – 'jau Paulo 'ga jefaruu 'gā 'wyria'ri 'ga upe.

²⁶ A'erauwe jefaruu 'gā 'wyria'ri 'ga oi o'wyriara 'ga upe imome'wau:

–Ma'eramū te jane reko'i ekoete 'ga ree rai'i? “Romanūa je”, e'i 'ga oree ko nū'ū— 'jau 'ga awau o'wyriara upe.

²⁷ A'eramū 'ga 'wyriara 'ga awau oje'ega Paulo 'ga upe:

–A'jea futat te ene romanūa? “Romanūa je”, e'i 'ga oree ko, 'jau 'gā 'ū.

–A'jea futat je romanūa nū'ū— 'jau Paulo 'ga jefaruu 'wyriara 'ga upe.

²⁸ –Je ka'aranūū amono kwaiwete romanū upe ikue, romanūnamū tejekwawamū ikue. A'eramū je romanūnamū tekou 'awamū— 'jau 'wyriara 'ga Paulo 'ga upe.

–Je naanī nū'ū. Je namonoi ka'aranūūa romanūnamū tejekwawamū ikue nū'ū— 'jau Paulo 'ga 'ga upe. –Je peu futat romanū ywy pe a'at ikue nū'ū. A'eramū je romanūrete'a futat nū'ū— 'jau Paulo 'ga 'wyriara 'ga upe.

²⁹ Aipo renupawe 'ga upe oporonup ma'efera 'gā awau 'ga wi. Jefaruu 'wyriara 'ga nanē okyjau 'ga wi. “Romanūa ae nopofar ekoetea'uweri”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga okyjau 'ga wi.

Judeu 'gā nupe oje'ēma'e 'gā nowase Paulo 'ga 'eawet

³⁰ A'ere jefaruu 'wyriara 'ga 'jau: “Ma'eramū te judeu 'gā mara'ne ekoeteramū 'ga ree rai'i 'ū?” 'jau 'ga ojeupe.

A'eramū ai'iwe 'ga 'gā majatykau. Mainana 'wyriara 'gā, judeu 'gā 'wyria'ri 'gā, 'gā nupe oje'ēma'e 'gā. Mīmera 'gā 'ga imua imajatykau.

–Ma'ja te 'ga wapo pē nupe rai'i?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū jefaruu 'wyriara 'ga Paulo 'ga rerurukaa 'gā nupe nū.

23

¹ A'eramū Paulo 'ga osou ypy we ae upe oje'ēma'e 'gā nesaka, 'gā jatyka 'gā nuwamū. A'erauwe 'ga oje'ega 'gā nupe:

–Pēē 'ā judeua. Je nanē futat judeua nū. Namutamutat je reko'i pē pype. Je ako esage Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

² Aipo 'ga 'eramū mainana 'wyriararete 'ga amara'neramū 'ga ree, Ananisi 'ga amara'neramū 'ga ree. A'eramū 'ga 'jau Paulo 'ga pyriwara 'ga upe:

–Ejurunupā 'ga a'i kūi. Aipo ne'ia'uweri ae— 'jau 'ga Paulo 'ga pyriwara 'ga upe.

³ A'eramū Paulo 'ga 'jau 'ga upe:

–Je nupāukar ekoeteramū te Janeruwarete 'ga ene rereko tyweretei nū a'i kūi— 'jau Paulo 'ga 'ga upe. –Ene te 'ā nenea'wyri. Ene te 'ā Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee ere'yi eapyaka je ree je renupa— 'jau Paulo 'ga 'ga upe. –Ma'eramū ene, “enupā 'ga”, 'jau 'ga upe 'ū? NaMoisesi 'ga remikwasiarer imū rūi aipoa— 'jau 'ga 'ga upe. –“Nan peapo”, ere futatee 'ā ekou ae upe. A'ere 'ā ene miamū nereapoi 'gā nupe e'eawēr imū— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

⁴ A'eramū 'ga pyriwara 'gā amū 'jau Paulo 'ga upe:

–Aipo ere awi 'ga upe 'gā nowase. Janeruwarete 'ga te ako 'ga omogo mainana 'wyriarareteramū ai'i kūi— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

⁵ –Ikwaaw ire amunipo je 'ā aipo na'ei 'ga upe ra'e nū'ū— 'jau Paulo 'ga wenupara 'gā nupe. –Nakwaawi te 'ā je. A'eramū je 'ā pē'wyriara upe aipo 'jau akiko— 'jau 'ga 'gā nupe. –Janeruwarete 'ga te 'ā “Pekurap kasi peje'wyriara ne”, e'i futat rakue. A'ere je 'ā nakwaawi te. A'eramū je 'ā pē'wyriara kurapa rēwēēmī pē nupe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

⁶ A'ere Paulo 'ga 'jau ojeupe: “Kuu. 'Gã amũ fariseua. 'Gã amũ satuseua. Naju'jaju'jawe rui 'gã nea'aramũ mama'e are”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga wafukaita oje'ega 'gã nupe:

—Je nanẽ fariseua futat. Jeruwa 'ga fariseua futat rakue— 'jau 'ga wafukaita. —Arowiat futat je jaremanũ re jane 'ẽi tywy awi jarewywya nũ 'ea. A'e rowiarãmũ te ako 'gã je pofari ai'— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe.

⁷ Aipo 'erauwe satuseu 'gã ajamueu fariseu 'gã nee.

⁸ “Amanũ re ae noferawu'jawi”, e'i satuseu 'gã ajaupe jepi. “Nitywi ae ywag ipe”, 'jau 'gã jepi. “Nitywi futari ae 'agera”, 'jau 'gã jepi. A'ere 'ã fariseu 'gã 'i: “A'jea futat. Ae 'agera reko'i ywag ipe. Ywag ipe nanẽ futat ae jemogyi nũ”, 'jau 'gã jepi.

⁹ A'eramũ 'gã a'eramũ ajamueu, afuakaramũ ajaupe. Oje'ega momoa ajaupe. A'eramũ 'gã amũ afu'ama. 'Gã nupe moromu'jara 'gã. Fariseu 'gã. A'eramũ 'gã afu'ama oje'ega ajaupe:

—Nuapoi te 'ga 'ã mama'e tywera akou. Ywagipewara 'ga nipo oje'eg 'ga upe rai'i. 'Ga 'Agesagea nipo oje'eg 'ga upe rai'i— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'ere 'gã afukafukai etee futat.

¹⁰ A'eramũ jefaruu 'gã 'wyrara 'ga 'jau ojeupe: “Tÿÿ. Omonoronok futat te 'gã Paulo 'ga 'awamũ 'wei?” 'jau 'ga ojeupe.

A'erauwe 'ga 'i jefaruu 'gã nupe:

—Pe'je 'ga rerawau peu jareje'wyr ipe 'gã nui nũ. Kasi 'gã a'e pe 'ga jukai ne— 'jau 'ga jefaruu 'gã nupe.

A'eramũ 'gã 'ga rerawau oje'wyr ipe 'ga munepa nũ.

¹¹ Ypytunimũ Janejararete 'ga ojesaukaa Paulo 'ga upe:

—Erekyje kasi 'gã nui ne. Sã'ã ene je mome'ua 'au Jerusareg ipewara 'gã nupe. Nan tee futat ene ewau je mome'wau Roma pewara 'gã nupe nũ— 'jau 'ga upe.

Paulo 'ga ree ifuwet ma'e

¹² Ai'iwe judeu 'gã awau ajatykau oporogytau ajaupe:

—Pe'je sijuka futat Paulo 'ga 'jau— 'jau 'gã ajaupe. —'Ga jukawe'em jane nijemi'wari futari. Jarey'wawe'em futat nanẽ jane nũ. 'Ga juka re tãmejë futat jane jarejemi'waa nũ— 'jau 'gã ajaupe. —Jarejuwarete 'ga remianuwamũ te 'ã jane 'i— 'jau 'gã ajaupe.

¹³ Kwaiwete 'gã ajatykau Paulo 'ga juka are oporogytau numiamũ. Kwarẽta 'ga ree ifuwet ma'e 'gã pytuna.

¹⁴ A'eramũ 'gã awau oporogytau mainana 'wyrara upe, judeu 'gã 'wyrari 'ri 'gã netee:

—Jarejuwarete 'ga remianuwamũ futat ore 'i ko, najuejue etee futat ko— 'jau 'gã 'gã nupe. —“Paulo 'ga jukawe'em jane nijemi'wari futari. 'Ya miamũ futat jane itykure'ema”, 'jau ore ko— 'jau 'gã 'gã nupe.

¹⁵ —Eenũ 'ga ore. 'Au futat 'ga tut 'jau. “Emut 'ga 'au. Toroporogyta 'ga upe 'jau”, ere futatee jefaruu 'wyrara upe— 'jau 'gã mainana 'wyrara 'gã nupe oje'ẽma'e 'gã netee. —'Ga renũjamũ toroo 'ga rapesaka pe aje 'jau— 'jau 'gã 'gã nupe. —Nowaẽmi futari nipo 'ga 'ua 'au. Peu ore oi 'ga rapesaka arajupa. Peu etee futat ore 'ga torojuka 'jau pe aje 'jau— 'jau 'gã mainana 'wyrara 'gã nupe. —Nai'i. Ai'iwe nipo je 'ga renũ— 'jau mainana 'ga 'gã nupe.

¹⁶ A'ere aipo 'gã 'eramũ Paulo 'ga rekowiara 'ga enuwi. A'eramũ 'ga awau imome'wau Paulo 'ga upe:

—“Sijuka 'ga 'jau”, e'i 'gã enee ko— 'jau 'ga awau imome'wau Paulo 'ga upe jefaruu 'gã 'wyr ipe.

17 A'eramū Paulo 'ga 'jau jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga upe:

—Eroo koa kunumīūū 'ga peje'wyrīara 'ga pyri. Taporogyta 'ga upe 'jau, e'i 'ga— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

18 A'eramū 'ga 'ga rerawau o'wyrīara 'ga upe:

—“Kunumīūū 'ga eroo imoporogytaukaa 'ga upe”, e'i imunewipyrrera 'ga jee. A'eramū je koromū 'ga rerua ene pyri. “Toporogyta 'ga upe 'jau”, e'i 'ga enee ra'e— 'jau 'ga 'wyrīara 'ga upe.

19 A'eramū 'wyrīara 'ga kunumīūū 'ga popyyka erawau erojepe'au'i 'gā nui oporogytau 'ga upe:

—Ma'ja are te eneporomome'uwet jee?— 'jau 'ga 'ga upe.

20-21 A'erauwe kunumīūū 'ga 'jau:

—Judeu 'gā ajatyka 'upa peu jetutyra 'ga rapesaka. Jetutyra 'ga juka are 'gā fueweramū. A'eramū nipo ai'i'we 'gā 'wyrīara 'gā 'jau enee, “Emut 'ga oree 'au. Toroporogyta 'ga upe 'jau”, 'jau futatee nipo 'gā enee. O'meramū enee. Kwarēta kūima'e 'gā 'up 'ga rapesaka pe yse pe— 'jau 'ga imome'wau 'wyrīara 'ga upe. —“Janeruwarete 'ga remianuwamū futat ore 'i”, e'i 'gā ko. “Paulo 'ga jukawe'em jane nijemi'wari futari. Niy'ui futari nanē nū”, e'i 'gā ko— 'jau 'ga imome'wau 'ga upe. —Awamū futat nipo 'gā nuwi eneje'ega rapesaka— 'jau kunumīūū 'ga 'wyrīara 'ga upe.

22 A'erauwe 'wyrīara 'ga oje'ega kunumīūū 'ga upe:

—Eremome'u kasi ajee 'gā nupe ne— 'jau 'wyrīara 'ga 'ga upe.

A'erauwe 'ga kunumīūū 'ga monou 'ga 'wyr ipe nū.

'Wyrīara 'ga upe Paulo 'ga monoawet

23-24 A'ere 'wyrīara 'ga oje'ega jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'gā nupe, mukūja 'gā nupe:

—Pe'je jefaruu majatykau. Tusētu ki jefaruaa pemajatyka. Setēta ki kawaruu 'arimū wata ma'e 'gā. Tusētu ki aparupisawa rerekwara 'gā nanē pemajatyka nū. Paulo 'ga upe nanē ki kawaruaa pero amū nū. Pejemogatyrumap tāmējē futar iki pejejupa. Kaaruwypya'je'i tepeo 'jau. Sesaria pe Paulo 'ga teperoo ejaa jare'wyrīara 'ga upe, Ferisi 'ga upe 'jau— 'jau 'wyrīara 'ga 'gā nupe.

25 —Ka'arana takwasiat imonou 'ga upe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'ga upe.

26 Ene 'ā ore'wyrīara. Jerera 'ā Krautiū Lisia. Jaruete te ene? Paulo 'ga je amono enee.

27 Judeu 'gā opyyk 'ga ai'i. A'ere 'gā “sijuka 'ga 'jau”, 'gā 'i etee ajaupe. A'ere Paulo 'ga romanūa ra'e. A'e kwaaw ire je tejemiayuwa 'gā monou 'ga pyyka judeu 'gā nui.

28 A'ere je 'ga rerawau judeu 'gā nupe oje'ēma'e 'gā nupe. “Ma'ja te 'ga wapo pē nupe rai'?” 'jau je 'gā nupe.

29 A'ere 'gā 'i jee, “Nuapoi 'ga mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imū”, 'jau etee 'gā jee. A'ere 'ga nuapoi futari mama'e tywera janee. A'eramū je 'ga jukaukare'ema 'gā nupe.

30 A'eramū 'ga amū 'ua 'jau jee: “Judeu 'gā ifuwet 'ga ree”, 'jau 'ga 'ua jee. A'eramū je 'ga monou kweramū ene pyri. A'ere je 'ga ree ifuwet ma'e 'gā tomono enee 'jau: Pe'je pejewau peu 'ga pyri, pejeporogytau 'ga upe 'ga rowase, 'jau nipo je 'gā nupe,

'jau 'ga imonou 'ga upe ikwasiaa.

³¹ A'eramū ypytunimū jefaruu 'gā Paulo 'ga rerawau Sesaria pe. O'wyrriara 'ga je'eg imū etee futat 'ga rerawau. Awau owaēma ajepeja amunaw ipe ra'ne, Ātipatriti 'jaw ipe.

³² Peu futat 'gā aku'emamū. Ku'em ire jefaruu 'gā ojewya 'ua Jerusareg ipe nū. A'eramū kawaruu 'arimū wata ma'e 'gā etee Paulo 'ga rerawau erowaēma

³³ Sesaria pe, ka'arana rerawau imonou 'wyrriara 'ga upe. Paulo 'ga nanē 'gā imonou 'ga po pe nū. A'ere jefaruu 'gā ojewya 'ua nū.

³⁴ A'erauwe 'wyrriara 'ga ka'arana mogytaw. Imogytapaw ire 'ga oporonupa ee Paulo 'ga upe:

—Ma'ape te ere'at rakue?

—Sirisia ywy pe je 'ari ikue nū'ū— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

³⁵ Aipo ojeupe 'eramū 'wyrriara 'ga 'jau:

—Tene ajee ene ree ifuwet ma'e 'gā nuri owaēma ra'ne. A'ere taenup eneje'ega 'jau— 'jau 'wyrriara 'ga 'ga upe.

A'erauwe 'wyrriara 'ga je'egi jefaruu 'gā nupe:

—Peroo 'ga imunepa jee peu, Erote 'ga roguufer ipe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū jefaruu 'gā 'ga rerawau imunepa im'šina 'og ipe iawopytyma. Jefaruuna'nū 'gā amū opytaw 'ga resakaawamū.

24

Paulo 'ga je'ēwu'jagawet

¹ Sīku oser ire mainana 'wyrriararete 'ga, Ananiasi 'ga, judeu 'ga 'wyrriari 'gā amū nerooi Sesaria pe. Terturu 'ga nanē 'ga erawau ojeupi Ferisi 'ga upe Paulo 'ga mome'wawamū. Ananiasi 'ga Terturu 'ga rerawau oje'ega mome'waramū 'wyrriara 'ga upe.

'Gā waēmauwe Ferisi 'ga Paulo 'ga rerurukaa 'gā nupe. Paulo 'ga rut 'ga reserauwe,

² Terturu 'ga afu'ama oje'ega 'wyrriara 'ga upe:

—Ene 'ā ore'wyrriara. Ene 'ā eneresage oree. Ymā 'ā nitywi maruapisia jane'wyr ipe. Ene 'ā ore upe oje'ēma'e nanuara apoukare'ema 'gā nupe. Erejejuka esage 'ā ore ree. Mama'e esagea 'ā ereapo oree jepi. A'eramū ene ore muekōēāina.

³ Au'jete ore muekōēāi ape.

⁴ A'ere je teja'nē pype je porogytai enee. Kasi a'e pe je ete je porogytai eneporogytaramer ipe ne. A'eramū ki ene eapyakau jeje'eg are— 'jau Terturu 'ga 'wyrriara 'ga upe.

⁵ —Koa kūima'e 'ga nia'wyrri. 'Ga 'ā ako judeu 'gā 'wyrri moyka mama'e tywera mome'wau 'gā nupe. Moromamara'neara 'ga— 'jau Terturu 'ga imome'wau 'wyrriara 'ga upe. —Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara 'ga tāmējē. Nasare pe waranup ma'efera 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara 'ga. Aje 'ā 'ga rekoi imome'wau.

⁶ A'eramū 'ga judeue'ema 'ga rerawau werewi erosou Jarejuwarete 'ga mogytaw ipe ai'i— 'jau 'ga Paulo 'ga mome'wau 'wyrriara 'ga upe. —A'eramū ore 'ga ppyka ai'i numiamū. “Siroo 'ga 'wyrriara 'ga rowase jareporonupa ee Moisesi 'ga eawer imū 'jau”, 'jau ore ai'i numiamū. “A'jea futat pa 'ga mama'e tywera apoi rai'i, sa'e 'ga upe 'jau”, 'jau ore ai'i numiamū.

⁷ A'ere jefaruu 'gā 'wyrriara 'ga ruri ojemomojyau oree 'ga ppyka ore wi ai'i.

⁸ A'ere 'ga ore wi 'ga ppyg ire 'jau oree ai'i: “Pe'je pejewau peu 'ga rowase jepeporogytau 'ga upe”, 'jau 'ga oree ai'i. A'eramū ore arajua 'agamū ai'i— 'jau 'ga 'wyrriara 'ga upe. —A'eramū ene eporonupa ee esaka 'ga upe nū. Tereenup

'ga je'eawer imū etee futat 'ga porogyta ejeupe 'jau. A'jea futat 'gā je'ega, 'jau nipo 'ga pē nupe— 'jau Terturu 'ga 'wryriara 'ga upe.

⁹ A'erauwe Terturu 'ga rupi 'ut ma'efera 'gā, judeu 'gā, oje'ega 'ga upe:

—A'jea futat— 'jau 'gā ojomyka imome'wau 'ga upe.

'Wryriara 'gā nupe Paulo 'ga jemome'uawet

¹⁰ A'erauwe Ferisi 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—Ere ajee ejekwawera mome'wau oree. Taruenup 'jau— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

A'eramū Paulo 'ga oje'ega:

—Ene 'ā namutamut erejup 'wryriaramū oree. A'eramū je teporogytau enee. Teku'iramū tejemome'wau enee. Terekwaap mama'e tywera je iapoe'emawera 'jau— 'jau Paulo 'ga 'wryriara 'ga upe.

¹¹ —Awamueuu je ruri Jerusareg ipe tewaēma ai'i, Jarejuwarete 'ga upe teporogytaawamū ai'i, 'ga muorypa ai'i. “Ene te 'ā eneresage oree”, 'jau je 'ga upe— 'jau 'ga 'ga upe.

¹² —Je 'ā namuei 'gā tekou. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe taetu aje je 'ā namuei 'gā tekou. Judeu 'gā jatykaaw ipe tewau miamū je nakurawa'uweri 'gā jepi— 'jau Paulo 'ga 'ga upe. —Ukawō'ō me taetu aje je 'ā namuei 'gā tekou. Ako esage te je 'ā 'gā pype numiamū.

¹³ A'ere 'ā 'gā je je'ēwu'jag ekoetei. A'ere 'ā je je'ēwu'jag ekoeteara je'ega naena'e'ete je kwau— 'jau Paulo 'ga 'wryriara 'ga upe.

¹⁴ —Je 'ā Jarejuwarete 'ga arowiat tekou. Oreyppy 'gā 'ā Jarejuwarete 'gā werowiat rakue. Jejui 'ga nanē je 'ā arowiat nū. Jejui 'ga 'ā Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga. A'e 'gā je arowiat. A'ere 'ā judeu 'gā nuerowari 'ga. A'eramū 'gā 'ā amara'neramū je ree— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'wryriara 'ga upe. —Jarejuwarete 'ga je'ega je arowiat. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nemikwasiaret, Moisesi 'ga remikwasiaret. Mīmera je akwaapap.

¹⁵ “Aemanū re nipo Janeruwarete 'ga ae mū'ēi tywy awi ae mowywyapap nū. Ia'wyre'ema 'gā, esage ma'e 'gā. Mīmera 'gā nipo 'ga imū'jāu imowywya nū” 'ea judeu 'gā werowiat. Je nanē erowiaa nū.

¹⁶ A'eramū je tekou esage Jarejuwarete 'ga rowase. Ae rowase 'jau je iapou tekou. Naapoi futari je mama'e tywera Jarejuwarete 'ga rowase— 'jau Paulo 'ga ojemome'wau 'wryriara 'ga upe.

¹⁷ —Namutat je reki teatau amunaw imū ai'i. 'Awamue te je ruri tejewya Jerusareg ipe ai'i nū. Ka'aranūū rerua teptytuna 'gā nupe ai'i. Jarejuwarete 'ga upe nanē je ape monou ai'i nū— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁸⁻¹⁹ —Moisesi 'ga je'eger imū je tewau tejauka ra'ne. A'ere je tewau tesou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe ai'i. Ka'aranūūa je erawau erosou 'ga upe. A'e je iaporamū judeu 'gā amū, Asia ywy awi 'ut ma'efera 'gā, je resaka. Nakwaiwete rūi 'gā ajemogyau je rewiri. “Nan kasi peapo ne”, na'e'i agawewi je 'gā nupe. Ako esage te je 'ā 'gā pype numiamū. A'etea 'gā je pyyk ekoete ai'i— 'jau 'ga imome'wau 'ga upe. —A'ere 'ā 'gā jēmī nuri je mome'wau 'au enee. 'Gā te amunipo 'ā 'ut je mome'wau 'au enee.

²⁰ Tene ajatyka ma'efera 'gā je mome'ui 'au enee. Tene 'gā mama'e tywera je iapoawera mome'ui enee, 'gā nupe oje'ēma'e 'gā nowase iapoawera— 'jau Paulo 'ga 'wryriara 'ga upe.

²¹ —'Gā nowase te'ama je aipo je 'i te 'gā nupe ai'i, “Amanū re ae 'ēi tywy awi owywya nū”, a'e je te'ama 'gā nupe 'gā nowase ai'i. A'e are te 'gā je pyyk ekoetei je rerua 'au ai'i— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'ga upe.

²² Ferisi 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'gā nemimu'efera rera kwaapa futat. A'eramū 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—Tene jefaruu 'wyrriara 'ga ruri owaēma ra'ne, Lisia 'ga ruri ra'ne— 'jau 'ga 'ga upe. —'Ga waēmamū taapyaka eneje'eg are 'jau nū. A'jea futat pa 'ga mama'e tywera apoi rai'i, ta'e enee 'gā imome'uramū 'jau— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

²³ A'eramū Ferisi 'ga 'jau jefaruu 'gā 'wyrriari 'ga upe:

—Jefaruuna'nī 'ga emono amū imogou peu 'ga pyri, 'ga ree ojejuka ma'eramū. Tene 'ga pytuna 'gā nuri 'ga resaka, mama'e rerua 'ga upe— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁴ A'ere, anurenure'i Ferisi 'ga wemireko ēē retee awau oje'ega 'ga upe. 'Ga remireko ēē judeua. Eē rera Drusila. A'eramū Ferisi 'ga 'jau jefaruu 'ga upe: —Ekwap Paulo 'ga rerua. Toporogyta 'ga oree 'jau. Taruapyaka Jeju'i 'ga mome'u are 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

Ojeupe 'ga waēmamū Ferisi 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—Jeju'i 'ga emome'u oree— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

A'erauwe Paulo 'ga Jejui Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe.

²⁵ A'eramū Paulo 'ga 'jau 'gā nupe:

—Mama'e tywera kasi peapo ne. Jarejuwarete 'ga je'ega peenup. Pe-jemu'akwaap nanē mama'e tywera apoe'em are pejekou— 'jau Paulo 'ga 'wyrriara 'ga upe 'ga remireko ēē retee futat. —Anure nipo jane juejue jane oi jarejesaukaa Jarejuwarete 'ga rowase. A'e pe futat nipo 'ga 'gā amū nupe 'jau: "Ene ekwap peu mama'eukwaawa rapyaw ipe. Nereenuwi jeje'ega rakue", 'jau nipo 'ga 'gā nupe. A'eramū nipo 'ga oje'ega renuparera 'gā amū nupe 'jau: "Ene jeje'ega erenup rakue. A'eramū ene ejua 'au je pyri", 'jau nipo 'ga ore mū upe— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

Aipo renupa Ferisi 'ga oky'jau Paulo 'ga remimome'u awi.

—Au'je nipo ra'ne 'ja. Anure taapyaka ene ree 'jau nū. Ere ewau ore wi ra'ne— 'jau 'ga Paulo 'ga upe, oky'jau aipo Paulo 'ga 'eramū.

A'erauwe 'gā Paulo 'ga rerawau erojewya imunepa im'ina nū.

²⁶ A'ere 'wyrriara 'ga 'i ojeupe etee futat: "Ka'aranūa sipo 'ga amut jee 'wei, omuēma repyramū 'wei", 'jau 'wyrriara 'ga ojeupe.

A'eramū 'ga a'eramū Paulo 'ga renūju'jau'japa kamēsī'īsī'i 'ga renūina 'ga moporogytaukaa ojeupe. "Taesak 'ga ka'aranūū mura tejee 'jau kwy", 'jau 'ga numiamū. A'ere Paulo 'ga nomonoi futari ka'aranūūa 'ga upe.

²⁷ Mukūja kwara poromukuran Paulo 'ga akou peu. A'ere Ferisi 'ga ēmi 'wyrriaramū 'ūi awi. Posiu Fesitu 'ga akou 'wyrriaramū 'ga renawer ipe nū. A'ere judeu 'gā nipoiriweri Paulo 'ga wi. A'eramū Ferisi 'ga iapow judeu 'ga remifutar imū etee futat 'gā nupe. A'eramū 'ga opoire'ema Paulo 'ga wi.

25

'Wyrriararete 'ga pyri Paulo 'ga wataweramū

¹ Muapyr etee oser ire Fesitu 'ga awau Jusareg ipe.

² Peu mainana 'wyrriara 'gā, judeu 'gā 'wyrriari 'gā netee awau oporogytau 'ga upe. Paulo 'ga je'ēwu'jaga 'ga upe nū. A'ere 'gā 'jau:

³ —Paulo 'ga emut 'au imoporogytaukaa oree nū. Taruapyaka 'ga porogyta are 'jau— 'jau 'gā 'wyrriara 'ga upe.

"Simorytee 'wyrriara 'ga. A'eramū 'ga Paulo 'ga mua janee. A'eramū jane 'ga jukau", 'jau 'gā ajaupe.

⁴ A'ere 'wyrriara 'ga 'i etee 'gā nupe:

—Peu futat pekwap. Pēē futat pekwap peu pejeporogytau 'ga upe. Sesaria pe futat te 'ā Paulo 'ga rekoi moromunepawa pype. Peu futat je oi tejewya anurenure'i nū.

⁵ A'eramū pēē peje 'wyriara 'gā amū monou je rupi. Peu futat 'gā tomome 'u 'ga jee 'jau nū, 'ga rowase 'jau— 'jau etee 'wyriara 'ga 'gā nupe. —A'jea futat pa 'ga mama'e tywera apoi akou rai'i, ta'e 'gā nupe peu 'ga rowase 'gā 'ga mome'uramū 'jau— 'jau 'wyriara 'ga 'gā nupe.

⁶ Teis etee 'ga osea Jerusareg ipe. A'ere 'ga ojewya awau Sesaria pe nū. Ai'iwe 'ga awau wapyka peu aemogytaaw ipe ūina. Oporenuwaiwamū ūina 'gā imome 'u are. “Maran sipo 'ga mama'e tywera mū apoi 'gā nupe rai'i”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū futat 'ga Paulo 'ga renūina 'ga rerurukaa 'gā nupe.

⁷ Paulo 'ga reserauwe judeu 'gā Jerusareg awi 'ut ma'efera 'gā ojopowāna 'ga ree, 'ga mome'wau 'wyriara 'ga upe:

—Nia'wryi futari noko 'ga oree jepi. Mama'e tywera etee noko 'ga wapo oree jepi— 'jau judeu 'gā Paulo 'ga mome'wau 'wyriara 'ga upe.

A'ere aipo 'gā 'ea naena'e'i etee 'wyriara 'ga upe.

⁸ A'erauwe Paulo 'ga 'jau 'wyriara 'ga upe:

—Naapoa'uweri noko je mama'e tywera tekou jepi. Moisesi 'ga remik-wasiarer imū etee futat je mama'e apoi tekou jepi. Naapoi futari je mama'e tywera Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe jepi. 'Wyriararete 'ga upe miamū je mama'e tywera naapoa'uweri jepi. 'Wyriararete 'ga je'ega je aenup tekou jepi— 'jau Paulo 'ga 'wyriara 'ga upe.

⁹ A'ere Fesitu 'ga poromuorywiweramū judeu 'gā nee. A'eramū 'ga a'eramū 'jau Paulo 'ga upe:

—Judeu 'gā “Emut 'ga 'au Jerusareg ipe”, e'i jee ai'i. Eneowet te ene Jerusareg ipe? Peu futat too teapyakau ene ree 'jau nū— 'jau Fesitu 'ga 'ga upe.

¹⁰ A'eramū Paulo 'ga 'jau 'wyriara 'ga upe:

—Naani nū'ū. 'Au etee futat je reko'i nū'ū. Je romanūa. A'eramū je 'au etee futat tekou ene rowase. Naapoi futari je 'ā mama'e tywera judeu 'gā nupe. Aipo 'ā erekwaap futat.

¹¹ Mama'e tywera je iapo re te amunipo 'ā je oi tejejukaukaa 'gā nupe. A'ere 'ā je naapoa'uweri te mama'e tywera. O'meramū te 'ā 'gā 'i. 'Gā 'mea te 'gā wereko. A'eramū ene je monowarū'e'm futat 'gā nupe. Mama'e tywera je iapo re te amunipo 'ā je monoarū ape 'gā nupe— 'jau Paulo 'ga 'wyriara 'ga upe. —A'eramū ene 'awamū je monou jare'wyriararete 'ga pyri etee— 'jau etee Paulo 'ga 'ga upe.

¹² A'erauwe Fesitu 'ga oje'ega ojeupe oje'ēma'e 'gā nupe:

—Amono te je 'ga peu?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā oje'ega:

—Ere ajee 'ga monou— 'jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe 'ga oje'ega Paulo 'ga upe:

—Ko ajee je ene monoi peu, Roma pe 'wyriararete 'ga upe, tejeupe ene'eawer imū etee futat— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

A'erauwe 'ga Paulo 'ga rerawaukaa imunewukaa imu'ama nū. Yaruua mū rura poromukuran 'ga monou 'ga mu'ama 'ga munepa.

Agripa 'ga Berenise ēē retee

¹³ Anurenure'i 'wyriara mū 'ua owaēma Sesaria pe. Agripa 'ga 'ua wenyra ēē retee Fesitu 'ga upe oporogytau:

—Au'jete ereko 'wyriaramū 'gā nupe— 'jau Agripa 'ga Fesitu 'ga upe.

Wenyra ēē Berenise ēē retee 'ga 'ua oporogytau 'ga upe.

¹⁴ Peu 'gā nekoneko'i re Fesitu 'ga Paulo 'ga mome'wau 'gā nupe.

—Ferisi 'ga kūima'e 'ga amū om'yi 'au moromunepawa pype rakue. 'Ga rera Paulo— 'jau Fesitu 'ga imome'wau Agripa 'ga upe.

Agripa 'ga nanē 'wyriaramū.

15 —A'ere Jerusareg ipe je oramū, mainana 'wyrriara 'gā, judeu 'gā 'wyrriari 'gā netee, 'gā 'ga je'ēwu'jaga jee— 'jau Fesitu 'ga imome'wau aipoa 'wyrriara 'ga upe. —A'ere 'gā 'jau jee: “Ere 'ga jukaukaa 'gā nupe oree. 'Ga juka are ofefuweramū arajemogyau”, 'jau 'gā jee.

16 A'ere je “Naani”, 'gā nupe. “Naani. Nojuka ekoetei ae romanūa”, je 'i etee 'gā nupe— 'jau 'ga imome'wau 'ga upe. —“Mama'e tywera apoara 'ga rowase tee ae porogytai ajatykau”, je 'i etee 'gā nupe. “A'eramū futat ae ojoje'ēwu'jagaramū ajuowase imome'wau ajaupe. Ore nan aruapo jepi”, 'jau je 'gā nupe— 'jau 'ga 'wyrriara 'ga upe.

17 —A'eramū 'gā 'ua owaēma. 'Gā waēm ypyrauwe je, ai'iwe tefere'emamū futat tewau peu aemogytaaw ipe teapyka te'yina. “A'jea pa 'ga mama'e tywera apoi rai'i”, ta'e 'jau, 'jau je tewau te'yina teapykau 'gā nee.

18 A'ere judeu 'gā 'me ate. Namama'e tywera rūi futat 'ga wapo akou janee rai'i.

19 “Nuapoi 'ga mama'ea Moisesi 'ga je'eger imū”, 'jau futatee 'gā jee. “Jeju 'ga etee 'ga oo imome'wau akou kwe pe 'gā nupe” 'ea te. “Jeju 'ga ako amanū rakue. A'ere 'ga ako 'ga ferawi etee rakue nū” 'ea 'ga akou imome'wau 'gā nupe 'ea etee je enupa. A'e are judeu 'gā amara'neramū Paulo 'ga ree rai'i, Jeju 'ga mome'u 'ga rekoramū rai'i.

20 A'eramū je 'jau Paulo 'ga upe, “Je najereapyoi etee judeu 'gā ene je'ēwu'jag are. Enejewyriwet te ene peu ewau Jerusareg ipe ejemome'wau jee 'gā nowase?” 'jau je 'ga upe.

21 “Naani. Najeoweretei je peu nū. Roma 'jaw ipe too 'jau. 'Wyrriarete 'ga upe too tejemome'wau 'jau”, 'jau etee 'ga jee— 'jau Fesitu 'ga Agripa 'ga upe. —A'eramū je 'jau jefaruu 'gā nupe, “Pe'je 'ga rerawau imunepa imu'ama nū. Anure tomono 'ga 'wyrriarete upe 'jau”, 'jau je 'gā nupe— 'jau 'ga 'ūina imome'wau 'ga upe.

22 A'eramū Agripa 'ga 'jau Fesitu 'ga upe:

—Jeporenuwiwet je 'ga porogyta are— 'jau Agripa 'ga Fesitu 'ga upe.

—A'jea. Ai'iwe tereenup 'ga porogyta 'jau— 'jau Fesitu 'ga Agripa 'ga upe.

23 A'eramū ai'iwe Agripa 'ga waity mojoy'rau wenyra ēē retee. Waity esagea 'gā imunepa ojewi. Waity mojoy'ru re 'gā awau. Awau osou aemogytaaw ipe. Jefaruu 'gā, 'wyrriari 'gā netee awau. Mīmera 'gā awau osou 'gā nupi. A'erauwe Fesitu 'ga oje'ega jefaruu 'gā nupe:

—Perut Paulo 'ga oree. “Toroporogyta enup 'ga 'jau”, e'i 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe.

24 Paulo 'ga reserauwe Fesitu 'ga Paulo resaukaa Agripa 'ga upe:

—Koromū noko 'ga 'ja. Ko 'ga noko judeu 'gā Jerusareg ipe je oramū oje'ēwu'jag jee ikue 'ja— 'jau Fesitu 'ga 'ga resaukaa Agripa 'ga upe, ajatyka ma'efera 'gā nupe we. —A'ere 'gā 'ua 'au futat 'ga je'ēwu'jaga jee ai'i nū, 'aga aemogytaaw ipe futat ai'i nū. Namutamutat 'gā 'jau ajemogyau jee: “Ere 'ga jukaukaa 'gā nupe oree”, 'jau 'gā afuakaramū jee, je rerekou— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe.

25 —A'ere je “Naani. Nuapoi 'ga mama'e tywera ajukaawamū”, je 'i etee 'gā nupe. A'eramū Paulo 'ga futat 'jau jee: “Je mono ape 'wyrriarete 'ga upe. Tajemome'u 'ga upe 'jau nū”, 'jau 'ga jee. A'eramū je anure nipo 'ga monou Roma pe. A'ere je nakwaawi'i etee 'ga mama'e tywera apoawera. Maran gatu nipo ene 'ga jemome'uramū 'ga mama'e tywera iapowera mū rekoare'ema.

26 Je naekoari amū ai'i. Ma'ja katu nipo 'ā je amono ikwasiaa 'wyrriarete 'ga upe. Nitywi te 'ā ikwasiaripyra mama'e tywera 'ga iapowera. 'Ga jemome'u re te nipo je mama'ea mū resagi ikwasiaripyra.

²⁷ Mama'e tywera 'ga iapoe'emamū, je nomonoa'uweri ikwasiaa 'ga upe. Naje maran mama'e kwaape'ema imonou ekoete ikwasiaa 'ga upe, a'e te je nū a'i kūi. Mama'e a'jea te 'ā ae omono ikwasiaa nanuara upe jā'nū'ū, nan 'ga rekoi 'ea jā'nū'ū— 'jau Fesitu 'ga Agripa 'ga upe.

26

Agripa 'ga upe 'ga 'eawet

¹ A'eramū Agripa 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—Ere ejemome'wau ore, ki Paulo. Taruenup eneporogyta 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe Paulo 'ga ojemome'wau 'ga upe:

²—Ene upe je jemome'ua je muekōēāi je mŷina.

³Ene 'ā judeuramū ore kwaap katu ape. Oreremiapoa nanē 'ā ene ikwaapa katu nū. A'eramū ene eapyakau jeje'eg are— 'jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe.

⁴—Jerekwawera 'ā judeu 'gā okwaap katu ajemogyau. Je kunumia we futat tekou Jarejuwarete 'ga je'eg imū ikue. Teje'wyr ipe miamū je reko esagei jepi. Jerusareg ipe taetu aje je 'ā je reko esagei judeu 'gā pype.

⁵Ma'eramū 'gā 'ā je kwaawi katu je rekoramū— 'jau 'ga imome'wau Agripa 'ga upe u'ama. —Je ree oporomome'uweramū 'gā tomome'u enee. Je 'ā fariseua te. A'eramū 'gā ojomoyka je kwaapa. Fariseu 'gā 'ā Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat wapo jepi— 'jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe u'ama imome'wau.

⁶—Awamū 'ā je rekoi “opapaw ire ae 'ēi tywy awi owywya 'ua nū” 'e rerowiaa. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i aeypy 'gā nupe rakue: “Pemanū re je pē mū'ēi tywy awi pē mowywya nū”, 'jau 'ga ae upe rakue. A'ea je 'ā arowiat tekou— 'jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe imome'wau u'ama.

⁷—A'ea 'ā judeu 'gā juejue werowiat. A'eramū 'ā judeu 'gā ajemogyau oporowykyau 'ga upe. “Ore manūnamū Janeruwarete 'ga tore mū'ē tywy awi ore monou ojepyri 'jau kwy”, 'jau 'gā 'ā ajemogyau. A'eramū 'gā au'jeteramū oporowykyau ajemogyau. A'ea je arowiat 'gā 'jawe. A'etea 'gā oje'jawe je erowiarāmū je pyyg ekoete je munepa. Je je'ēwu'jaga ekoete 'gā nupe— 'jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe imome'wau u'ama.

A'eramū Paulo 'ga ojerowaka amā'jāu judeu 'gā nee oje'ega 'gā nupe:

⁸—Ma'eramū gatu nipo 'ā pēē judeuramū neperowiari “Jarejuwarete 'ga ae moferap” 'ea. Janepytuna 'gā 'ā najuejue etee futat werowiat “owywyt futat ae opapaw ire” 'ea. A'ere 'ā pēē tekatu etee neperowiari aipoa— 'jau Paulo 'ga ojerowaka 'gā nupe oje'ega.

⁹—Ymā te je nanē futat Jejui 'ga rerowiaara 'gā nereko tyweretei ikue. “Esage sipo a'ea Janeruwarete 'ga upe pa”, 'jau je ikue. A'ere aipoa nia'wyrri 'ga upe rakue.

¹⁰A'ea je aapo Jerusareg ipe ikue. Mainana 'wyrriara 'gā je monou Jejui 'ga rerowiaara 'gā pyygukaa jee ikue, Nasare pe waranup ma'efera 'ga rerowiaara 'gā je ipyyka imunepa ikue. Esage ete 'gā apisiukara jee ikue. Ikwaawe'ema je rerekou ikue.

¹¹Namutat tekou Jejui 'ga rerowiaara 'gā nereko tyweaete ikue. 'Gā jatykaaw ipe tewau 'gā nupe 'gā nereko tyweaete ikue. “Najaneruwarete 'ga remimurera rūi Jejujamū, tamu'eukat 'gā 'jau”, 'jau je tejeupe ikue numiamū. “Jejui 'ga takurawukat 'gā nupe 'jau”, 'jau je tejeupe ikue numiamū. A'ere 'gā naani. Nopoiri futari Jejui 'ga rerowiar awi. Kwaiwete je temara'neramū 'gā nee. A'eramū je tewau kwe pe tekou 'gā nereko tyweaete— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

12 —A'eramū je tewau Damasco pe numiamū. Jejui 'ga rerowiaara 'gā nereko tywereteawamū je tewau numiamū. Mainana 'wyrriara 'gā je'eg imū futat tewau tekou 'gā nerekou tyweaete numiamū.

13 A'ere jewaw ipe mama'e mū ete ijesaokari jee. Enyfuok te. A'eramū je te'aa ywyu eny awi. Tii. Teirū 'gā netee futat aru'aa arawau arajupa enywyter ipe. Ajeaje katu kwara ruwamū eny 'ari ore ree ywag awi 'ua. Kwara renya te wapyraap enyfuaga.

14 A'eramū ore arajupa aru'aa enywyter ipe futat teirū 'gā netee. A'eramū Janejararete 'ga eny awi je 'aramū oje'ega jee. Judeu je'eg imū 'ga oje'ega jee. Epyreu 'jawa 'ga iapou jee. "Ma'eramū te je rereko tywerete ape, ki Saulo?" 'jau 'ga jee oje'ega. "Sā'ā ene ejeymawa ejenuwe'emamū, inupā ywrya pyu, imayrūmū. Nan tee futat je renuwe'emamū ene te futat erejemayrū. Je rerowiaara 'gā erereko tywerete jepi. A'eramū je ene mayrūkaa", 'jau 'ga jee— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe.

15 —A'eramū je 'jau 'ga upe, "Aw'ya te poromū oje'eg jee?" 'jau je 'ga upe. "Je Jejulamū aje'eg enee", 'jau 'ga jee. "Je te 'ā je rereko tywerete ape", 'jau 'ga jee ojeupe je je'egamū— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

16 —"Efu'am jui. Ajesaukat je enee. A'eramū ene 'awamū ewau ekou kwe pe je mome'waramū. A'ere anure tamu'e ene 'jau. A'eramū ene ewau ekou 'gā nupe kwe pe je mome'wau", 'jau 'ga jee.

17 "Je te 'ā amono ene judeue'ema 'gā nupe temome'waramū. A'eramū nipo je tejejukau ene ree ene rekoramū", 'jau 'ga jee ikue. "Najudeu 'gā nūi ene resaka 'gā mogoukare'ema ene ree. Najudeue'ema 'gā nūi nanē nū", 'jau 'ga jee ikue. "Je te 'ā apyryū ene judeue'ema 'gā nupe temome'waramū", 'jau 'ga jee ikue— 'jau 'ga 'gā nupe.

18 —"A'eramū ene ewau 'gā mu'jau je ree, je kwaawukaa 'gā nupe, 'gā mu'akwaapa je ree", 'jau 'ga jee ikue— 'jau Paulo 'ga imome'wau Agripa 'ga upe. —"A'eramū 'gā ene je mome'uramū ene renupa etee. A'eramū 'gā ajemogyau je rerowiaaramū, Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee iapou, 'jau 'ga pē nupe, ere ki ewau ekou 'gā nupe", 'jau 'ga jee ikue— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —"Ypytunaiwa pype wata ma'e 'jawe mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwā 'gā jemogyi. 'Arimū wata ma'e 'jawe je rerowiaara 'gā jemogyi. A'eramū ene ewau mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwā mū nerua imū'jau jui, je rerowiarukaa 'gā nupe. 'Mama'e esagea te ki peapo pejejaupe', e'i 'ga pē nupe. 'Tejerowiarāmū je 'gā katu'ogi', e'i 'ga pē nupe, ere ki 'gā nupe ekou. 'A'eramū futat je 'gā mū'jau tejemiayuwamū, e'i 'ga pē nupe, ere ki 'gā nupe", 'jau 'ga jee ikue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe, imome'wau.

19 —A'eramū je 'ā 'agamū tekou 'ga rerowiaaramū 'ga mome'wau 'gā nupe. 'Ga je'eg imū futat je iapoi— 'jau 'ga imome'wau Agripa 'ga upe.

20 —Damasco pe ra'ne ra'ne futat je 'ga mome'u pyruga 'gā nupe ikue. A'ere je tewau Jerusareg ipe 'ga mome'wau nū. A'ere Jerusareg awi je tewau Judeja ywy pewara 'gā nupe, 'ga mome'wau nū. A'e awi je tewau judeue'ema 'gā nupe 'ga mome'wau kwe pe tekou. "Pe'je pejepoia pejetywer awi", 'jau je 'gā nupe. "Jarejuwarete 'ga perowiat pejejemogyau. A'eramū pēē pejepoia pejetywer awi. A'eramū pēē mama'e esage apou pejejemogyau", 'jau je 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā 'jau pē nupe: "Kuu. A'jea futat. 'Gā otywer awi 'gā poiri ra'e. Sā'ā 'gā neko esagea etee", 'jau nipo 'gā pē nupe, 'jau je 'gā nupe ikue— 'jau 'ga 'ga upe.

21 —Judeue'ema 'gā je imome'uramū judeu 'gā je pyyka 'agamū ai'i. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe je rekoramū 'gā je pyyka ai'i. "Sijuka 'ga", 'jau 'gā jee numiamū.

22 A'ere Janeruwarete 'ga rekoi te 'ā je pyri. A'eramū 'ga a'eramū je jukaukare'ema 'gā nupe— 'jau 'ga imome'wau 'ga upe. —A'eramū je 'ā 'au tekou 'ga mome'wau 'gā nupe. 'Wyriat, tesirūmet. Mīmera 'gā nupe je 'ā 'ga mome'ui tekou— 'jau 'ga 'ga upe. —Sā'ā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā imome'ua 'gā nupe rakue. Nan tee futat je rekoi imome'wau— 'jau 'ga 'ga upe.

23 —A'ere 'ā “Janeruwarete 'ga remimurera 'ga jereko tywerukari amanūmū janee rakue”, 'jau je 'gā nupe. A'ere 'ā 'ga manū re Janeruwarete 'ga, 'ga moferawi etee nū. “‘Ga ra'ne tāmējē futat te 'ā oferap janee”, 'jau je 'gā nupe. “A'eramū 'ga werowiarāmū jane katu'oka”, 'jau je 'gā nupe— 'jau 'ga Agripa 'ga upe u'ama. —“Judeurāmū ore, judeue'emamū pēē. Mīmeramū futat nipo jane manū re Janeruwarete 'ga jane mū'jāu tywy awi jane mowwywa nū. Sā'ā Jejuī 'ga ferawa. Nan futat jane ferawi nū”, 'jau je 'gā nupe— 'jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe imome'wau.

24 Aipo Paulo 'ga 'eramū Fesitu 'ga wafukaita 'ga upe:

—Ene'me eteete awi ekou kūi. Ene'akwaawe'ema te ene rereko kūi. Ka'arana mogytaetea te ene mo'meukat ene mogou kūi — 'jau Fesitu 'ga wafukaita Paulo 'ga upe aipo 'ga 'eramū.

25 A'eramū Paulo 'ga 'jau 'ga upe:

—Naani nū'ū. Naje'mei futari je nū'ū. A'jea futat je 'i nū'ū— 'jau Paulo 'ga Fesitu 'ga upe.

26 A'eramū Paulo 'ga 'jau Agripa 'ga upe:

—Enereapyo katu jeremimome'u are. A'eramū je tekyjawe'em imome'wau enee— 'jau 'ga Agripa 'ga upe imome'wau u'ama. —Jejuī 'ga oo watau ae reape futat wemiapo apou ae upe. Najemime rūi futat 'ga oporowykya apoi. Ae reape futat 'ga iapoi akou— 'jau 'ga 'ga upe.

27 —Erekwaap katu futat 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega, ki Agripa? Erekwaap te 'ga je'ega mome'warera 'gā nemikwasiarera? A'jea futat ene ikwaapa katu 'ga je'ega— 'jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe.

28 A'eramū Agripa 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—“Kamēšiete futat 'ga tamogo Jejuī 'ga rerowiaaramū 'jau” ere te jee?— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

29 —Ēē. Afutat ete je pēē juejue 'ga rerowiara nū'ū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —Afutat je pē nekoa teje'jawe. Anurenure'i sipo pejemogy je 'jawe, pēporomuku te ra'u pejemogyau je 'jawe nū. A'ere je teje'jawe pē jemogy futari. A'ere je nafutari teje'jawe pē pofara— 'jau Paulo 'ga u'ama Agripa 'ga upe.

30 A'eramū 'gā awau ū'jāu 'ga wi. Fesitu 'ga, Agripa 'ga, Berenise ēē, 'gā pytuna 'gā. Mīmera 'gā awau ū'jāu 'ga wi.

31 —Nuapoi futari 'ga mama'e tywera amanūawamū ra'e. Opo far ekoete te 'gā 'ga mu'ama ra'e— 'jau 'gā awau oporogytau akou ajaupe. —Mama'e tywera 'ga iapo re te amunipo 'ā 'gā 'ga jukai— 'jau 'gā ajaupe.

32 —“Wyriararete 'ga upe je oi tejemome'wau” e'em ire amunipo 'ā 'ga muēmi 'awamū futat— 'jau Agripa 'ga Fesitu 'ga upe.

27

Roma pe Paulo 'ga oawet

1—A'ere ako jane “Itari ywy pe simono 'ga”, jane 'i te ai'i— 'jau 'gā ajaupe.

Roma 'upa Itari ywy pe. A'eramū 'gā Paulo 'ga monou jefaruu 'ga po pe, 'ga pyri ipofari pyrera 'gā neewe. Juriu 'ga po pe imonou. Juriu 'ga

jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga. A'eramū tesirūmera 'gā 'jau 'gā nupe "'Wyrīararete 'ga remīayup"' 'jau 'gā 'gā nupe. A'eramū ore arawau. Je nanē tewau 'gā nupi, Lukaramū.

² A'eramū yara 'ua. Adramitiu 'jaw awi 'ua ojekoka. A'e pype futat arawau. Asia ywy pe futat aipoa yaruua awau. Jefaruu 'wyrīara 'ga futat ore rerawau. A'eramū ore aru'aa ipype. Aristaku 'ga awau ore rupi. Tesarūn ipewarera 'ga. Tesarūna 'jawa 'upa Masetoni ywy pe. Aru'ar ire ore oroia jupiwewe futat. Arawau ka'a ywyrī etee futat arakou. Oropytunaapa ore nū.

³ Ai'iwe ore arawau orowaēma Sidom ipe. A'ere Juriu 'ga jejuka esagei Paulo 'ga ree. A'eramū 'ga 'ga muēmukaa yaruu awi. A'eramū Paulo 'ga awau ojekoty'aawa 'gā nesaka. A'eramū 'ga jekoty'aawa 'gā mama'e mua 'ga upe, 'ga remirerooramū, 'y rupi 'ga remi'uramamū. A'ere 'ga 'gā nesag ire ojewya 'ua, yaruu pype u'aa nū.

⁴ A'eramū ore oroia nū. Arawau 'ypō'ō atykupe katy ywytu awi. Ywytu ore monoukare'ema tpypterimū. A'eramū ore orokwapa 'ypō'ō atykupe katy etee ywytu awi. Orejau katy 'ypō'ōūū 'ūina, Sipiri 'jawa 'ūina.

⁵ Arawau 'ypō'ō sī rowaapa 'yrewiwa aapa. Arawau kwe katy ka'aeme'ywa pyyka nū. Arawau orowaēma Mira 'jawa amunaw ipe. Lisi ywy pe 'upa aipoa. Peu futat ore aru'jāu.

⁶ A'e pe futat Juriu 'ga yaruu mū resaka orojee nū. Aresāri 'jaw awi 'ua aipo yaruua. Itari ywy pe oo ma'e futat poromū. A'eramū 'ga ore reru'aa ipype nū.

⁷ Ipype aru'ar ire ore oroia nū. A'ere ywytua nore mujānukari. A'eramū ore meeweī arawau arakou orosea pytunūū. Tpypterimū'i arawau arakou. Orokwapa Synito 'jawa pyu. Ay katu te ore yaawi arawau aipo 'ypō'ōūū atykupe katy jui. A'ere ywytua ore rowopepiri etee futat. A'eramū ore erowaka ywytu wawa katy etee futat jupe 'ypō'ō ywyrī arawau arakou. 'Ypō'ōūūa Kreta 'jawa atykupe katy arawau Salmona 'jawa pyu. Salmona 'jawa 'upa 'ypō'ō sī me.

⁸ A'eramū ore arawau 'ypō'ōūū rupi etee futat arakou. Ay katu te ore oi orowaēma Jemiaresagea 'jaw ipe. Laseja 'jawa pyri 'upa aipoa Jemiaresagea.

⁹ A'e pe ore arajupa oroporomukuuramū oropytau. Ywytua wejue opo-pjayramū oree. Judeu 'gā nupe 'araiwamū kwaw ire 'gā wea'aramū otywera moiawer are. "Janeruwaretē 'ga janetywera omoit jane wi", 'jau 'gā ajaupe. Aipo 'araiwa akou amāmyter ipe. Aipoa 'araiwa kwaw ire kwaiwete te amana, kwaiwete te ywytua nanē nū. A'eramū opojayramū kwe pe ae wawamū awau yaruu pype ae ataa.

A'ere Paulo 'ga 'jau oree:

¹⁰ —'Araiwa ako okwaw ai'i. A'eramū jane jareapyakaakau ee ra'ne. Kasi a'e pe 'aw awi jane oramū nia'wyrī janee ne— 'jau 'ga oree. —Janeyara tpywyk janee ne. Karaemā jane simonoukapaw ekoete ne. Ae 'gā we opaw ine— 'jau 'ga oree.

¹¹ A'ere yaruu waraara 'ga nuerowiari Paulo 'ga. Yaruu jara 'ga nanē futat 'ga rerowiare'ema nū.

A'eramū 'gā 'jau etee 'gā nupe:

—Naani nū'ū. Nipojya'uweri nū'ū. Soo tāmējē futat jane jarekou nū'ū— 'jau etee 'gā oree.

A'eramū jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga 'gā nerowiaa.

¹² —'Au nia'wyrī janee amana pype jane rekoa— 'jau etee 'gā jefaruu 'wyrīara 'ga upe. —A'eramū jane jarewau futat. Fenise 'jawa amunaw ipe soo esaka 'jau— 'jau etee 'gā 'ga upe.

Fenisea 'up 'ypō'ōūū pype wējēmī futat nū. A'e pe ywytua nipytuui. A'eramū 'gā 'jau:

—Soo peu, Fenise 'jaw ipe 'jau. Peu futat soo ko amana magwapa 'jau— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

Ywytuuretea 'ua 'gā nupe

13 Poje ywytu'i'ia 'ua ore. A'eramū 'gā 'jau:

—Jarujete futat jane oi ra'e— 'jau etee 'gā ajaupe. A'eramū 'gā —Pe'je ajee soo etee 'ū— 'jau nū.

A'eramū ore arawau aru'aa yaruū pype nū. A'erauwe 'gā yaruū momytawa mua imatāu. A'eramū 'gā yaruū rerekou wyywyri'i etee futat.

14 Poje ywytuuretea 'ua ore. 'Ypō'ōūū 'arimū opytu mua ore. A'ea futat yaruū moyyita imotomotomoga ore.

15 Ywytuua 'ua ore rewiri tāmējē futat. A'eramū yaruū waraara 'gā

—Sirowak imonou imojekoka Jemiaresage are— 'jau numiamū.

A'ere ywytua nuerowagukari 'gā nupe. A'eramū ore rerawau tpyptera katy.

16 A'ere ore reroi 'ypō'ō'ī atykupe katy etee. Ywytuua ore rerawau. 'Ypō'ō'ī rera Kauta. Ya'ria 'gā imogou yaruū ku'a are.

17 A'eramū 'gā ya'ri'i mua imatāu enuēma yaruū 'arimū.

—Kasi ywytuua eroi imonoka ne— 'jau 'gā.

A'ere 'gā tupaama pyu yaruū mamamani ywytu awi imotyapa jupe.

—Kasi ikaikai jane ree ne— 'jau 'gā.

A'eramū 'gā tupaama pyu futat imamamana ywytu awi ifaa.

—Namukui 'awamū Libia ywy ruwi. Libia ywy pyri notypy'i futari. Kwaiwete te 'yisiga jemogyi tpypter ipe— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā a'eramū okyjau 'yisiga pype yaruū amī awi.

—Kasi ywytua jane monoi 'yisig arē ne, janeyara kakau jane ree ne— 'jau 'gā ajaupe okyjau. —'Yisiga pype iamīāu nipo ikaikai jane ree— 'jau 'gā ajaupe.

Yara orojewi ikaika awi 'gā okyjau. Ywytua taity pirera pyu etee futat yara renujāna. A'eramū 'gā taity pirera moiapap jui.

—Kasi a'e pe jane reroi jane renujāna 'yisig are ne— 'jau 'gā.

A'eramū 'gā taity pirera moiapap jui. A'etea ywytu ore reroo ore rerekou meewere'i etee futat ore renujāna.

18 A'ere niojeri futari ywytua 'ua ore. A'eramū 'gā ai'iwe karaemā monou imomopoa 'y pe. A'eramū yara owewuita'i ore.

19 Imuapyra 'ara rupi 'gā yaruū pypiara monou imomopoapap. Wywasig, taityuu pypekap, taityuu. Mīmera we futat 'gā imomopoapap yar awi. Opou futat 'gā imonou imomopoa yar awi.

20 Kwaiwete ore seri kwara resake'ema. Jaytata miamū futat ore narue-sagi'i futari. Amanarowoky'a esaukare'ema ore. A'etea ywytua wjere'emamū futat 'ua ore. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Sapap futat nipo 'ā jane— 'jau 'gā okyjau kwara resake'emawe futat.

21 A'eramū ore arakou kwaiwete 'ara magwapa orojemi'ware'ema. Ore jemuaēma ore rerekou ore mojemī'warukare'ema.

A'eramū Paulo 'ga afu'ama oje'ega 'gā nupe:

—Peesak 'jau noko ako pēē je rerowiare'ema ai'i 'ja, 'au etee futat jane ruwi kwara 'ara rapesaka 'eramū ai'i 'ja— 'jau 'ga 'gā nupe. —Kreta pe jane pyta re amunipo 'ā janekaraemā nimonoukari futari. A'ere ako “Soo futat jane jarekou”, pe'je etee ai'i.

³⁶ A'eramū 'gā 'ga jemi'wara resakawe futat aku'iramū. A'eramū futat 'gā ojemi'waa 'ga pyri.

³⁷ Kwaiwete ore yaroo pypewaramū. Tusētu setētai seis te ore pytuna.

³⁸ A'etea 'gā iapopyrera a'upap. Ojomoyka i'wau. A'e pe 'ā 'gā imomopoa nū. Iapoe'embra momopoa nū. Kwaiwete juowuuranaku'ia 'gā imomopori. A'eramū futat yaroo mawua imua orojee imowewuita.

'Yisiga pype yaroo sīamīawet

³⁹ Ku'emamū yaroo waraara 'gā 'jau:

—Ma'ape jane jarejua 'ū? Niesagi we te 'ā jane 'au jepi— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā 'yisiga resaka.

—Pe'je ajee soo peu jarejekoka esaka— 'jau 'gā 'yisiga repejāna imonou.

⁴⁰ A'eramū 'gā yaroo momytawaama monoka. Furuk. Iku'ookawa 'gā irapa juī. A'ere 'gā taity pirera pypekau isī me wyoutu upe numiamū.

—Jane reroo pea 'yisig are jane rorojekoka 'jau— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

⁴¹ A'ere 'yisiga mū ruwi tpypter ipe yaroo renune ypype'i rakue. A'eramū 'gā esake'ema. A'eramū wyoutu ore rerawau ore renujāna i'arimū. Tyryk. 'Yisiga pype yaroo sīamīāu oree. Yyoutu fuakara futat yaroo monou isīamīāu ore wi. A'eramū futat 'gā imosokarūme'em. Nomosogarūi 'gā. Kwaiwete te 'y ryjuapia. A'eramū 'y ryjuapia futat iku'awopena.

⁴² A'eramū jefaruu 'gā 'jau 'wyriara 'ga upe:

—Siapisi ose ma'efera 'gā 'jau. Siapisi tāmējē 'gā 'jau. Kasi 'gā ka'jami ne— 'jau 'gā 'wyriara 'ga upe.

⁴³ A'ere 'gā 'wyria'ri 'ga nifeweri Paulo 'ga juka are. A'eramū 'ga 'jau:

—Naani nū'ū. Peapisi awi 'gā nū'ū— 'jau 'wyria'ri 'ga jefaruu 'gā nupe.

A'ere 'wyria'ri 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejepopoa juī. Oytap ma'eramū pejewau tenune pejejtapa pejejekoka 'yisig are.

⁴⁴ Iytawe'ema 'gā yaroo pemer are too oytapa 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū ore nan arawau. Orojekoka pāwē pāwē futat ikue, aramanūme'em futat ore mū ikue.

28

Mauta 'jawa 'ypō'ō me 'gā nekoawet

¹ Arawau orojekoka 'ypō'ō me aru'jāu 'y awi. Peu futat ore 'ypō'ō rera kwaapa.

—Aga 'ypō'ō rera Mauta— 'jau ipype 'up ma'e 'gā imome'wau oree.

² A'eramū ore jokog ire peuwara 'gā 'ypō'ō mewara 'gā 'ua ore repejāna. Ore rapeje'ega 'gā 'ua. Opojekoka esageramū 'gā ore ree. Amanakya pype te ore ruri aru'jāu. A'eramū 'gā 'ua tata mojoy'wau ore ree. Iro'ysag awi tata mojoy'wau ore ree.

³ A'eramū Paulo 'ga 'yw akā ypiwera rerua imono'oga tataramū. A'eramū moja uēma tata rakuw awi. A'eramū 'ga po u'wau. Waekou akou 'ga po are.

⁴⁵ A'ere 'ga imowawagi etee imonou tata pe.

A'e resaka 'ypō'ō mewara 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Oporojuka ma'efera 'ga nipo 'ā koromū kūi— 'jau 'gā ajaupe. —'Y pe ako 'ga namanūi ko. A'ere 'awamū 'ga manūi. Nae u'uaiwi 'aga moja. Nauagi ae 'aga moja rāi ay upe— 'jau 'gā ajaupe. —Janemaira 'ga 'ga nomogoukari.

⁶ A'eramū 'gā ajemogyau oporesagamū 'ga ree.

—Siesak 'ga po wuwura 'jau— 'jau 'gā ajaupe. —Siesag iki 'ga amanūa erujewi— 'jau 'gā oporesagamū ajemogyau 'ga ree.

'Ga po wuwura rapesaka 'gã ajemogyau namutamutat numiamũ. A'ere nowuwuri 'ga wi. Naayi 'ga upe.

'Ga po wuwure'ema resakawe 'gã 'jau:

—Kuu. Nowuwuri futari 'ga poa ra'e nũ'ũ. Namanũi futari 'ga jupe ra'e nũ'ũ. Maira 'ga te nipo 'ã 'ut owaẽma janee— 'jau etee 'gã 'ga upe nũ.

⁷ Yisiga pyri P'ublio 'ga ywya 'upa. P'ublio 'ga 'wyrriara 'ypõ'õ mewara 'gã nupe. A'eramũ 'ga 'ua oree, ore rerawau oje'wyr ipe. A'e pe ore arajemogyau 'ga pyri muapypa orosea. Ojejukau esage futat ore ree.

⁸ Peu ore rekoramũ 'ga ruwa 'ga ojero'wau 'upa. 'Ga tururua 'ga mory'wau. A'eramũ 'ga 'upa oseawa pype etee futat afu'ame'ema 'upa. 'Ga tururua 'ga pifuaka'roka 'ga nuga 'ga ro'y reewe. A'eramũ Paulo 'ga awau oje'ega 'ga upe. A'ere Paulo 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'ga ree:

—Ekatu'ok 'ga, ki Ku'jyp— 'jau 'ga oje'ega monou 'ga upe.

A'erauwe futat 'ga opo monou 'ga apyte'rarimũ. A'erauwe futat 'ga afu'ama ajarueteramũ.

⁹ A'erauwe 'ga resakarera 'gã awau Paulo 'ga rera mokwasi'wau opytuna 'gã nupe. 'Ga rera renupawe ojero'wu ma'e 'gã 'ua ajatykau 'ga ree ojema'jarueteukaa 'ga upe. A'eramũ ojero'wu ma'e 'gã ajaruete'pawamũ.

¹⁰ A'eramũ 'gã mama'e mua ore upe kwaiwete. Anure ore 'wyrãmũ 'gã mama'e mua wẽjẽmĩ futat oree nũ. Oreremi'urama mua oree, oreremirerooramũ.

Pe awi Roma pe 'gã oawet

¹¹ Muapypa jay magwaw ire ore aru'aa yaruu mũ pype nũ. Aresãri 'jaw awi futat 'ua 'upa 'ypõ'õ me amana magwapa rakue. Aipo yaruu rera Mait jopewet, 'jau 'gã e'roka. A'e yaruu pype aru'aa. Aru'ar ire ore oroia.

¹² Arawau orojekoka Sirakusa 'jawa amunaw ipe. Peu ore muapypa orosea.

¹³ Muapypa orosor ire ore oroia arawau nũ. Regiu 'jawa amunaw ipe etee orojekoka. Majepei tee ore orosea peu. Ai'iwetetewe ywytua 'ua oree, oreatykupe katy 'ua ore upe. A'eramũ ore oroia. A'e ywytua ore renujãna ore rerawau kamẽsĩete futat. Mukũi tee ore orosea. Arawau orowaẽma Posuori 'jawa amunaw ipe. Peu ore aru'jãu yaruu awi.

¹⁴ A'e pe ore majepeja etee morowykye'ema magwapa. A'e pe futat ore Jeju 'ga rerowiaara 'gã amũ nekoa. A'eramũ 'gã 'jau oree:

—Pe'je pejeju 'au ore pyri, morowykye'ema mũ magwapa— 'jau 'gã oree.

A'ere ore morowykye'ema magwaw ire arawau nũ. Ywryi futat ore oi poromũ Roma 'jawa amunaw ipe arawawamũ.

¹⁵ A'eramũ Jejui 'ga rerowiaara 'gã ore rera renupa rakue. A'eramũ 'gã 'ua ore rowosõu. Apiu 'jaw ipe, Tres Wẽta 'jaw ipe. Mĩmera amunaw ipe 'gã 'ua ore rowosõu.

Aipo 'gã nesakawe Paulo 'ga aku'iramũ 'gã nee. A'eramũ futat 'ga oje'ega Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ã ore rereko ape ejeape. Ene te 'ã 'gã eremut ore maku'iu'kaa— 'jau Paulo 'ga Jarejuwarete 'ga upe oje'ega monou.

Roma pe Paulo 'ga renawet

¹⁶ Roma pe orowaẽm ire jefaruu 'gã 'wyrriara 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—Awamũ eko 'oga mũ pype— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

Jefaruu 'ga nanẽ 'ga amũ imogou Paulo 'ga ree omaenun ma'eramũ.

¹⁷ Muapyt osor ire Paulo 'ga oje'ega monou judeu 'gã 'wyrriara 'gã nupe:

—Pe'je pejeju je resaka 'au— 'jau 'ga 'gã nupe oje'ega monou.

A'erauwe judeu 'gã 'wryiara 'gã ajatykau 'ga ree. Ojee 'gã jatykapawauwe Paulo 'ga ojemome'wau 'gã nupe:

—Jareypy 'gã nekwawer imū etee futat je iapoi tekou ai'i. A'etea judeu 'gã je pyyk, je pofaa, je monou romanū 'gã 'wryiara 'ga po pe. Jerusareg ipe 'gã je pyygi ai'i. A'ere 'gã je monoi romanū 'gã 'wryiara 'ga po pe.

¹⁸ A'ere 'gã opo pe je mono re romanū 'gã poronuwi jee. Je upe oporogy-tapaw ire 'gã 'jau ajaupe: “Nuapoi 'ga 'ā mama'e tywera amanūawamū ra'e”, 'jau 'gã ajaupe. “A'eramū ore 'ga jukawe'em. Pe'je ajee sapoit 'ga wi”, 'jau romanū 'gã ajaupe numiamū— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹⁹ —A'ere judeu 'gã 'wryiara 'gã nafutari je wi 'gã paira. A'eramū je 'jau 'gã nupe: “Too tejemome'wau 'wryiararete 'ga upe 'jau”, 'jau je 'gã nupe. Ma'eramū 'ā je ruri tejemome'wau 'ga upe 'au— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gã nupe. —Natepytuna 'gã je'ēwu'jaga rūi je ruri. Tejemome'wau te je ruri 'au ai'i— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe u'ama.

²⁰ —Ma'eramū je 'ā pē majatykai tejemome'wau pē nupe. Ymā te 'ā judeuramū jane Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga rapesagi. Jejui 'ga 'ā 'ga remimurera futat. A'e 'ga je 'ā arowiat tekou. A'eramū 'gã 'ā a'eramū 'ga rerowiarāmū je munepa je m̄yina je pofaa itaju pyu— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe.

²¹ A'eramū peuwara 'gã 'jau Paulo 'ga upe:

—Namuri futari 'gã ka'arana ikwasiaa oree enereko tywer are. Pe awi 'ut ma'e 'gã miamū nomome'ui futari ene rekoarūe'ema oree— 'jau 'gã Paulo 'ga upe.

²² —A'eramū ene Jejui 'ga mome'wau oree 'awamū. Taruenup ene imome'ua 'jau. “Kwe pewara 'gã 'ā Jejui 'ga rerowiaara 'gã je'ēwu'jaga ajemogyau” 'ea 'ā ore a'jea futat aruenup arajemogyau. Ma'eramū 'ā ore “eporogyta oree”, ore 'i enee. Taruenup ene imome'ua orojeupe 'jau, 'jau 'ā ore enee.

²³ A'eramū nipo ore anurenure'i arajua eneporogyta renupa— 'jau 'gã Paulo 'ga upe.

A'ere 'gã awau aipo 'ga upe 'e re.

Ko'iko'i ete 'gã 'ua Paulo 'ga porogyta renupa. Amumera 'gã 'ua 'gã nupi 'ga porogyta renupa. A'erauwe Paulo 'ga oporogytau 'gã nupe. Ai'iwetetewe agawewi futat. A'etea 'ga oporogyta werokaarup 'gã nupe. Jarejuwarete 'ga mogyta are 'ga 'gã mu'jau.

—Anure nipo Janeruwarete 'ga reni 'wryiarāmū janee— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe imome'wau. —Oje'ega renuparamū ae 'ga ae mowywya imonou ojepyri wemiayuwamū imogyau. Oje'ega renupare'ema 'gã te nipo ajee 'ga omono mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau 'ga imome'wau 'gã nupe. —Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nanē 'ā ka'arana kwasiaa inuga Jejui 'ga ree janee rakue: “Anure nipo Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga muri janee jane katu'okawamū”, 'jau 'gã ikwasiaa inuga janee rakue. Jejui 'ga 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yra futat. Werowiarāmū 'ga pē katu'ogi pē mogyau wemiayuwamū futat— 'jau Paulo 'ga 'gã nupe.

²⁴ Aipo 'eramū 'gã amū 'ga je'ega rerowiaa. A'ere amumera 'gã 'ga je'ega nuerowiari ajemogyau.

²⁵ A'eramū 'gã awau 'ga wi.

'Gã o enune Paulo 'ga 'jau 'gã nupe nū:

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Agesage je'egi Isai 'ga upe rakue. A'eramū 'ga 'ga Agesage je'ega mome'wau janepytunera upe rakue. A'jea futat 'ga je'ega.

²⁶ A'e are 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue:

“Ekwap eporogytau 'gã nupe:

Peenup futat nipo numiamũ. A'ere nipo nepẽneapyoi ee.
Pemã'ẽ esage agawewi nipo ee. A'etea nipo pẽẽ esakare'ema 'jawe etee
pejemogy.

²⁷ Pẽ'akwaawe'ema pẽ nereko.

Pejeapyakwara pẽawopytyt. A'eramũ pẽẽ jeje'ega renupe'ema.

Pejeapymĩãu esakare'ema 'jawe. A'eramũ pẽẽ jeremiapofera resake'ema.

Peje'akwaaw ire amunipo 'ã pẽẽ pejejea pemỹi je ree.

Pẽapyã amunipo 'ã enupa. A'eramũ amunipo 'ã pẽẽ pejejeapyoramũ ee.

A'eramũ futat amunipo 'ã pẽẽ je rerowiaa pejemogyau.

A'eramũ futat amunipo 'ã je pẽ katu'oka",

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue— 'jau Paulo 'ga 'gã
nupe imome'wau u'ama.

²⁸ A'ere Paulo 'ga 'jau 'gã nupe:

—Janeruwarete 'ga 'ã oje'eg esage omono judeue'ema 'gã nupe.
Judeue'ema 'gã nupe nanẽ ojemome'waukaa jee nũ. “Pe'je pejejoia
pejetywer awi”, 'jau je 'gã nupe. “Pejetywer awi pepoiramũ 'ga pẽ katu'ogi”,
'jau je 'gã nupe. Judeue'ema 'gã nupe je aipo 'jau tekou. 'Gã 'ã werowiar ete—
'jau Paulo 'ga 'gã nupe.

²⁹ 'Ga porogytapaw ire judeu 'gã awau Paulo 'ga wi. Ajamueu awau 'ga
'eawer are ajemogyau.

³⁰ Mukũi kwara poromukuran Paulo 'ga ako peu, Roma pe ikue. Paulo 'ga
ka'aranũũ monou 'oga mepyau ojeupe. Oje'wyr ipe oo mã'e 'gã mua esage
ojepyri:

—Pe'je pejejua pejesou pejeapyka. Saporogyta 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe 'ũina.

³¹ A'eramũ 'ga Jejuĩ 'ga mome'wau 'gã nupe:

—Jejuĩ 'ga je'ega ki peenup pejemogyau. “Nan ki pejemogy”, e'i Jejuĩ
'ga janee rakue. A'eramũ jane 'ga 'eawer imũ etee futat mama'e apou
jarejemogyau. Jejuĩ 'ga futat janejararetea. A'eramũ jane 'ga je'ega etee futat
erowiaa— 'jau Paulo 'ga 'ũina amowaara 'gã nupe imome'wau.

Okyjawe'em futat 'ũina imome'wau 'gã nupe.

Romanū

Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana okwasiarukat Paulo 'ga upe rakue. A'eramū Paulo 'ga 'aga kwasiaa imonou Roma pewara 'gā nupe.

Ymā te Janeruwarete 'ga Abraão 'gā juapyrera 'gā mū'jāu imogyau wemi-ayuwamū rakue. Judeu 'gā Abraão 'ga juapyrera. Oje'ega Janeruwarete 'ga imonou Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū judeu 'gā mama'e apou Moisesi 'ga remikwasiarer imū rakue. Ymā judeu 'gā etee Janeruwarete 'ga remiayuwā rakue.

A'ere Jejuī 'ga rur ire Janeruwarete 'ga wearāmū sigaty etee. 'Ypeywar are Jejuī 'ga manūi janetywera mepyawamū. A'eramū Janeruwarete 'ga 'awamū Jejuī 'ga rerowiaaramū jane mogyau wemiayuwamū. Judeu 'gā, judeu'emamū jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe 'ga upe. A'eramū 'ga jane katu'oka pāwē pāwē, Jejuī 'ga jane erowiarāmū.

Roma pewara 'gā naeapyoi ee rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukaa Paulo 'ga upe 'gā mueapyoawamū ee. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue.

¹ Je Pauloramū ka'aran akwasiat imonou Roma pewaramū pē nupe. Jejuī Kristu 'ga 'ā Janeruwarete 'ga ra'yraretea. 'Ga 'ā je mogo ojeupe oporowyky ma'eramū. A'eramū 'ga ruwa 'ga je pyyrūmū morogyta esage mome'waramū ikue. Aipo morogyta esagea Jejuī 'ga mome'ua. A'eramū je a'eramū tekou 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe.

²⁻³ Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga wa'yrarete 'ga mome'ui oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā ka'arana kwasiaa 'ga ree rakue, Jarejararete 'ga ree rakue. "Anure nipo je teja'yra 'ga monoi ywy pe 'ga mogou ywy pewara 'gā pype", 'jau 'ga 'ā oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue.

Ae are 'ā 'gā ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga 'ā janejararetea, Jejuī Kristu 'ga. Ywy pe 'ua 'ā 'ga 'ari kunumiakyramū, Davi 'ga juapyreramū rakue.

⁴ A'ere 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea futat. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga wereko. A'eramū 'ga manū re 'ga Ruwarete 'ga opājē mū 'ga moferapa, 'ga kwaawukaa janee. "A'jea futat pa je Jejuī Kristu 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea ra'e. Wa'yrareteramū 'ga reko'e'em ire amunipo 'ā 'ga 'ga nomoferawi" 'e are jane mu'jaukaa.

⁵ Aipoa wa'yra 'ga upe futat Janeruwarete 'ga je mogoukari kwe pewara 'gā nupe ikue. "Paulo 'ga emogo kwe pewara 'gā nupe emome'waramū", 'jau 'ga wa'yra 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga je mogou 'agamū judeue'ema 'gā nupe omome'waramū ai'i. "Ekwap kwe pe je mome'wau, je rerowiarukaa ekou 'gā nupe. Je upe futat ewau je mome'wau 'gā nupe", 'jau 'ga jee. A'eramū je 'agamū tekou 'ga mome'wau pē nupe.

⁶⁻⁷ Roma pewaramū pēē nanē Janeruwarete 'ga pē mū'jāu Jejuī Kristu 'ga remiayuwamū. Wemiayuwamū nanē 'ga pē mū'jāu nū. 'Ga 'ā oporomutaramū pē nee. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe.

Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejuī Kristu 'ga Janejararetea. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. Pē mopy'ata'waa nanē je afutat nū.

'Gā nee oje'ega monoawet

⁸ Kwe pewara 'gā najuejue etee futat pēnera renupa. "Roma pewara 'gā werowiarete futat Jejuī Kristu 'ga" 'e kwasi'oa 'gā enupa. A'eramū je teku'iramū tekou pē nee. Jarejuwarete 'ga je imuorypa pē nee. "Ene te 'ā

eneresage. Ene futat 'ā eja'yra 'ga rerowiarukaa Roma pewara 'gā nupe. 'Awamū kwe pewara 'gā 'gā nera renupa", 'jau je 'ga upe, 'ga muorypa pē katu'og are.

⁹⁻¹¹ Jeowet je pē nesaka. A'eramū je teporogytau tekou Jarejuwarete 'ga upe pē nee. 'Ga upe futat je porowykyi tekou teporomutaramū 'ga ree. 'Ga ra'yra 'ga je tewau imome'wau tekou. 'Ga je kwaapa. Teojere'emamū je teje'ega 'ga upe pē nee. "Jeowet je Roma pewara 'gā nesaka, Kiapi'ni. Naesagi we je 'gā. A'eramū ene ejemifutar imū je monou peu, 'gā nesaka", 'jau je 'ga upe tekou. Afutat je Jarejuwarete 'ga 'Agesagea mama'e esage apoa pē nupe, ojee pē mojemogyppygukaawamū.

¹² Pejejepyri je o re nipo jane jareku'iramū jarejuee. Pēē Jejui 'ga rerowiararetea nipo je maku'iu pē nee. Je 'ga rerowiararetea nanē nipo pē maku'iu nū. A'eramū jane jarejomojemogyppygukaa 'ga ree.

¹³ Pēē Jejui 'ga rerowiaa pejemogyau je 'jawe. A'eramū je tejemome'wau pē nupe. Jeparuesagiwet je pē nee. "Too 'gā nesaka 'jau", 'jau je tekou tejeupe numiamū. A'ere maran gatu gatu etee mama'ea jee. A'eramū je tewawe'em we. Afutat je Jejui 'ga rerowiarukara pē pyriwara 'gā amū nupe. Karanū je rekoi kwe pe judeue'ema 'gā amū nupe, 'ga rerowiarukaa ai'ī nū. Nan too tekou peuara 'gā amū nupe 'ga rerowiarukaa, a'e futat je. A'ere nipo je oi futari 'gā amū mogytai Jarejuwarete 'ga upe 'jau.

¹⁴ Nanuar imū omome'wawamū futat Jejui Kristu 'ga je mogoi ikue. Ma'eramū 'ā je rekoi 'ga temogoawer imū etee futat kwe pe 'ga mome'wau 'gā nupe. "Wyrarete pewara 'gā nupe, ka'a pewara 'gā nupe, ojemu'e ma'e 'gā nupe, ijemu'e'ema 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe ekwap je mome'wau", 'jau 'ga jee ikue. A'eu te futat 'ā je tekou.

¹⁵ A'eramū je a'eramū Jejui 'ga ree teporomome'uweramū futat pē nupe Roma pewaramū nanē nū.

Jejui 'ga ree morogyta esagea

¹⁶ Opājē mū Janeruwarete 'ga morogyta esage rerowiaara 'gā katu'oka. Aipo morogyta esagea Jejui 'ga mome'ua. Judeu 'gā 'ga remikatu'og ppyfera. A'ere 'ga 'awamū judeue'ema nanē ikatu'ogi nū. A'eramū je morogyta esage mome'wau tekou 'gā nupe najuejue etee futat. Nojenosī je imome'wau tekou.

¹⁷ Morogyta esage renuw ire jane jarejeapyoramū 'ga 'e are. "Jejui 'ga rerowiaara 'gā etee ajemogyau je jekoty'aawamū", Jarejuwarete 'ga 'e are jane jarejeapyoramū. Ymā te 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue: "Jejui 'ga rerowiaara 'gā etee wesageramū 'ga upe. Aipo 'gā etee 'ga imogyau ojepyri nakwaparimū ete rūi", 'jau 'gā ikwasiaa ka'aran are rakue.

Ywy pewaramū janetywet

¹⁸ Janeruwarete 'ga amara'neramū mama'e tywera apoara 'gā nee, werowiare'ema 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are. Mama'e tywera apo are etee 'gā wea'aramū. Ku'jywa 'ga ree jēmī wea'are'emamū. A'eramū 'gā Janeruwarete 'ga kwaape'ema. 'Ga ree wea'ar ire amunipo 'ā 'gā 'ga kwaawi. Mama'e tywera etee 'gā iapou. A'eramū 'gā Janeruwarete 'ga kwaawukare'ema ajaupe.

¹⁹ Agamū futat 'ga ojekwaawukaa 'gā nupe. Opājē resaukaa 'gā nupe. A'ere 'gā 'ā nuerowiari 'ga. A'eramū 'ga aipoa werowiare'em are 'gā nerekou tyweaete.

²⁰ Ymā te 'ā 'ga ywy apoi rakue. A'eramū jane 'ga remiapofera resaka 'ga kwaapa. Niesagi jane 'ga numiamū. A'ere jane 'ga remiapofera resagi. A'eramū jane 'ga kwaapa, 'ga pājē kwaapa nanē nū. Nateepawi futari 'ga

pājēa. A'eramū aipo 'gā 'jawarūe'em: "Nakwaawi je Ku'jywa 'ga", 'jawarūe'em ga upe.

²¹ Akwaap futat 'gā 'ga numiamū. A'ere 'gā nopojewi te 'ga. "Ene 'ā Oreruwaretea", 'jawe'em 'ga upe. Wesak futat 'gā mama'ea 'ga remiapofera. Niporomuorywiweri te futat 'gā 'ga ree ojeupe iapopyrer are. Mama'e tywer are etee 'gā nea'aramū. Ypytunaiwa pype wata ma'e 'gā nuesagi futari mama'ea. Nan tee 'gā. Ni'akwaawi futari mama'e are. A'eramū 'gā mama'e tywera apou.

²² "Ore'akwaawarete futat ore", 'jau futatee 'gā. A'ere 'gā 'meramū etee. I'akwaap 'me ma'e 'gā.

²³ Janeruwarete 'ga 'ā okoeteete ma'ea. A'ere 'gā nomuorywi 'ga. Mama'eukwaawa etee 'gā wa'agawy ita pyu imu'ama ae 'jawe ojeupe. Wyra wewe ra'agawyau. Wyra wata ma'e, oyriryk ma'e. Mīmera 'gā imogyau ia'agawyau ojeupe. Wemiapofera etee 'gā amuoryp 'gā jemogyramū, Janeruwarete 'ga amara'neramū nanuara 'gā nee.

²⁴ Nanuara 'gā nee Janeruwarete 'ga nojekukai. "Mama'e tywer are etee 'gā paruapoweramū. Tene 'gā jemogyi otywera etee iapou ra'ne", 'jau 'ga ojeupe. A'eramū taetu 'gā ajemogyau mama'e tywera apou ajaupe.

²⁵ Nuerowiara'uweri 'gā Jarejuwarete 'ga je'eg a'jea. O'mea etee futat erowiaa. Amuoryp 'gā Janeruwarete 'ga remiapofera etee. Iapoarera 'ga jēmī imuorype'ema. 'Ga futat imuorywipyraretea agawewi. A'etea 'gā 'ga muorype'ema. A'eramū 'ga opoia nanuara 'gā nui.

²⁶ Wemiapofera etee 'gā imuorywamū Janeruwarete 'ga opoia 'gā nui. "Mama'e tywer are etee 'gā paruapoweramū. A'eramū je tepoia 'gā nui", 'jau Janeruwarete 'ga ojeupe rakue.

A'eramū taetu mama'e tywera apoara 'gā wemifutar imū etee futat mama'e tywera apou. Kūjāmera 'gā omena ojee ekoa jēmī ifutare'ema. Kūjānamū etee futat 'gā wemiarūnamū ajuee.

²⁷ Kūima'e 'gā nanē opoia wemireko are oko awi nū. A'eramū 'gā kūima'eramū etee futat ajafutaa. Owy'aa kūima'eramū etee futat ajuee. A'eramū nanuara apoara 'gā ojemote'aa ojetee futat, akou tywet nipo 'gā otywer are wemifutar imū etee futat.

²⁸ Niporokwaawiweri 'gā Janeruwarete 'ga ree. A'eramū 'ga opoia 'gā nui. "Mama'e tywer are etee pēnea'aramū je poiri pē nui", 'jau 'ga 'gā nupe, mama'e tywera apoukaa 'gā nupe.

²⁹ Aipo 'gā nia'wyri futari. Akowarūe'em 'gā. Mama'e tywera etee 'gā iapou. Ojokaraemā 'gā ifutaa, ojomotesirūgatuu, iporerekoaywerete 'gā, oporojuka ma'e 'gā. Ajamue 'gā akou. O'meramū te 'gā 'jau. Morogyta mowuwuara 'gā.

³⁰ Ajuago'wau 'gā. Niporomutari 'gā Jarejuwarete 'ga ree. Nojekukai 'gā ajuee. Ojomotywerukat 'gā. Nuenuwi 'gā ujara 'gā je'ega. Ojerowiaraiw etee 'gā ojee.

³¹ Ni'akwaawi 'gā mama'e are. Nuapoi 'gā mama'ea u'eawer imū. Naje-muaēmi 'gā ajuee. Nipy'ata'wai 'gā ajuee.

³² Aipo 'gā Janeruwarete 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Nakamēsī etee rūi futat 'gā oi peu. A'ea 'gā ikwaapa agawewi. A'etea 'gā nopoiri futari mama'e tywera apo awi. Ojero'waro'wau etee otywera apou. A'eramū 'gā ojerowiarairaipa etee futat otywer are. Amumera 'gā mama'e tywerete agawewi wapo. A'etea 'gā 'jau: "Eneremiapoa esage futat", 'jau etee 'gā ajaupe, mama'e tywera aporamū.

Aipo 'gā nemiapoa mama'e tywera futat Janeruwarete 'ga upe.

2

Mama'e tywera apoara 'gā nereko tywet

¹ 'Gā nemiapofera mama'e tywera renuw ire pēē mū 'jau: "A'jea futat 'gā nemiapofera mama'e tywera futat", 'jau nipo pēē pejejaupe. "Aipo apoa 'gā ojemotywea Jarejuwarete 'ga upe", 'jau nipo pēē pejejaupe. A'ere aipo 'e reewi mama'e apou 'ga 'jawerimū etee futat nū 'eramū pēē nanē pejejekwau Jarejuwarete 'ga upe.

² "Mama'e tywera apoara 'gā Janeruwarete 'ga wereko tywet" 'ea jane ikwaapa. Mama'e a'jea etee Janeruwarete 'ga iapou. A'eramū jane 'jau, "Mama'e tywera apoara 'gā ojereko tywerukat futat", 'jau jane.

³ Ma'eramū sipo ajee pēē nanē mama'e tywera apou 'gā 'jawe etee nū, "pēnemiapofera nia'wyri 'ga upe", 'e re? Pēē sipo Janeruwarete 'ga nepē nereko tywera mama'e tywera pēē iaporamū? Mama'e tywera pēē iaporamū 'ga pē nerekou tyweaete nanē 'gā 'jawe futat.

⁴ Pēē mū nipo 'jau: "Jane ree 'ga jemuaēmi. Ipota'wa futat 'ga jane ree. Najane rereko tywera'nei 'ga", 'jau nipo pēē. Aipoa a'jea futat. A'ere pēē nepēneapyoi 'ga ree. Ajemuaēm futat 'ga pē nee pētywer awi pē momoirukaawamū pē nupe. Ma'eramū 'ā 'ga nepē motesirūgatua'nei. "Otywer awi 'gā poir ire je 'gā nerekou tywere'em", 'jau 'ga ojeupe.

⁵ A'ere nipo 'ā nepepouri futari pejetywer awi. Pejejero'waro'wau etee futat 'ā 'ga je'ega renupe'ema. A'eramū nipo pēē 'ga mamara'neukaa etee te pejejee. A'eramū nipo 'ga pē nerekou tyweaete wowase ae majatykaawa 'ara rupi. Aipoa 'ara rupi 'ga mama'e tywera apoara 'gā nerekou tyweaete 'gā nemiapofera tywer are etee futat. A'eramū nipo 'ga, mama'e tywera pēē iapo re, pēē nanē pē nerekou tyweaete, pēnemiapofer are.

⁶ Akwaap 'ga janeremiapofera. A'eramū 'ga jane mepyau janeremiapofer are etee futat.

⁷ Jane mū mama'e esage apou jarejemogyau. Jarejuwarete 'ga je'ega jane enupa. "Tejeupe 'ga je'eg are jeporenuwiweramū tekou. 'Ene 'ā je renupa ekou. A'eramū ene eneresage futat jee" 'e are jeporenuwiweramū", 'jau jane. 'Ga pyri jareoa jane ifutaa. 'Ga pyriwara 'gā jarepojeuwa jane ifutaa jarejemogyau. Nan jane iaporamū 'ga jane mogyau ojeypyri nakwaparimū ete rūi futat.

⁸ A'ere ojee ea'are'ema 'gā nee Janeruwarete 'ga mara'neramū. Morogyta a'jea renupare'ema 'gā nee, mama'e tywera apoara 'gā nee, ojee ojerowiarai p ma'e 'gā nee. Mīmera 'gā nee 'ga amara'neramū. A'eramū 'ga 'gā nerekou tyweaete.

⁹ Mama'e tywera apoara 'gā juejue futat nipo 'ga erekou tyweaete. Judeu, judeue'em. Mīmera 'gā nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete.

¹⁰ Mama'e esage apoareramū te nipo ajee 'ga 'i janee: "Pēē pēnesage jee", 'jau nipo 'ga janee. Jane mopy'ata'wau ojeypyriwara 'gā nowase. Aipo 'ga wapo mama'e esage apoara upe. Judeuramū oree 'ga iapoi, judeue'emamū pē nupe nanē 'gā iapou nū.

¹¹ Janeruwarete 'ga ojejuka pāwē pāwē jane ree. A'eramū 'ga mama'e tywera apoara 'gā juejue 'ga erekou tyweaete. Mama'e esage apoara 'gā juejue 'ga erekou esage.

¹² Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oreyppy 'ga upe rakue, Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū judeuramū ore 'ga remikwasiarera rerekou. A'ere judeue'emamū pēē nepētywi futari 'ga je'ega pyu. Janeruwarete 'ga nomonoi pē nupe rakue. A'etea Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete mama'e tywera aporamū. A'eramū nipo 'ga judeuramū oree 'jau:

"Nepeenuwi jeje'ega. A'eramū je pē nerekou tyweaete", 'jau nipo 'ga oreypy 'gā nupe rakue.

¹³ NaMoisesi 'ga remikwasiarera kwaapara 'gā tee rūi esage Janeruwarete 'ga upe. 'Ga je'eg imū mama'e apoara 'gā etee te esage 'ga upe.

¹⁴ Judeue'emamū pēypy 'gā nitywi futari 'ga je'ega rerekwara ka'arana pyu rakue. Nomonoi 'ga 'gā nupe. A'ere 'gā 'ga remifutara kwaawi ojee. A'eramū 'gā amū mama'e apou 'ga remifutar imū.

¹⁵ A'eramū 'gā nesakara 'gā nipo 'jau: "Nitywi futari 'gā Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana pyu. A'etea 'gā 'ga remifutara kwaapa ojee. Sā'ā 'gā mama'e apoa 'ga je'eg imū", 'jau nipo 'gā nesakara 'gā. Akwaap futat 'gā mama'e esagea. Akwaap futat 'gā mama'e tywera. A'eramū 'gā mama'e tywera aporamū 'jau ojeupe: "Aipoa nia'wryi", 'jau ojeupe. Mama'e esage aporamū 'gā 'jau: "Aipoa esage", 'jau 'gā ojeupe.

¹⁶ A'eramū wowase ae majatykaawa 'ara rupi nipo Janeruwarete 'ga jane mojo'ogukaa Jejui Kristu 'ga upe. Janerekwawera 'ga ikwaapa, janerea'aawera nanē 'ga ikwaapa nū. A'eramū 'ga jane mojo'oka nipo wemiyawamū, werowiare'ema 'gā nui. Nan je rekoī morogyta esage mome'waramū.

Ee judeu 'gā jemogyppykawet

¹⁷ "Jane 'ā judeua", 'jau pēē mū pejejemogyau. "Moisesi 'ga remikwasiarera 'ā jane erekou. A'eramū jane jarejesageramū jarejemogyau", 'jau pēē pejejaupe numiamū. "Jane 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwaretea", 'jau pēē pejejerowiarapa pejejee.

¹⁸ Jarejuwarete 'ga remifutara pekwaap numiamū. Moisesi 'ga remikwasiarar are pejejemu'jau mama'e esage kwaapawamū.

¹⁹ Easīg ma'eramū ae nuatai futari ojetee. A'eramū Janeruwarete 'ga kwaapare'ema 'gā eae'ema 'gā 'jawe futat. Mama'e a'jea kwaapare'ema 'gā easīg ma'e 'jawe. A'eramū pēē 'jau: "Ore ea ma'e 'jawewara aramueapyo 'gā 'ga ree", 'jau pēē numiamū.

²⁰ "Takwaawe'ema 'gā ore aramu'e ee. Kunumī 'gā nanē ore imu'jau ee nū", 'jau pēē numiamū. "Orokwaaw ore Moisesi 'ga remikwasiarera. Moisesi 'ga ore mueapyou mama'e are. Mama'e a'je are 'ga ka'arana kwasiari rakue. A'eramū ore 'gā mu'jau ee", 'jau pēē numiamū.

²¹ Ma'eramū sipo ajee pēē pejejemu'jau esage'em ee? Nepeenuwi futari 'ga je'ega. "Pemunarū awi", 'jau agawewi pēē 'gā nupe. A'etea pēē aipo 'gā nupe 'e re pēē futat pemunarū.

²² "Peko awi pejejuemireko are", 'jau pēē 'gā nupe. Ma'eramū sipo ajee aipo 'gā nupe 'e re pejekou pejejuemireko are? "Kūjāmeramū pejekowe'em pejejomen are", 'jau pēē 'gā nupe. Ma'eramū sipo pejekou pejejomen are, aipo 'gā nupe 'e re? Nepēporomutari pēē maira'me a'agaw are. A'ere pejemunarūmū mama'e are maira'me a'agawa rog awi. Ymā te Moisesi 'ga jane mu'jau maira'me a'agaw are rakue. "Pemuaryp kasi maira'me a'agawa ne", 'jau 'ga janee rakue. "Pemunarū awi mama'e are", 'jau nanē 'ga rakue nū. A'eramū pēē pejejemotywea Jarejuwarete 'ga upe pejemunarūmū mama'e are maira'me a'agawa rog awi.

²³ "Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe, inuga oree rakue", 'jau pēē, pejejerowiaa ee. Ma'eramū sipo ajee pēē erowiare'ema? 'Ga je'ega renuwe'emamū pēē 'ga rerowiarukare'ema judeue'ema 'gā nupe.

²⁴ Ymā te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiaa pē nee rakue. "Judeuramū pē nekoarū'em are judeue'ema 'gā Janeruwarete 'ga akurap", 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

²⁵ Je nanē judeua, pē 'jawe. Ymā te Janeruwarete 'ga 'jau janeypy 'gā nupe rakue: “Pēē 'ā jeremiyuwaretea. A'eramū pēē pejemomojewaka 'gā nupe pē kwaawukaawamū. A'eramū 'gā 'jau: 'Aipo 'gā Ku'jywa 'ga remiayuwaretea', 'jau nipo 'gā pē nupe, pejewaga resag ire”, 'jau Janeruwarete 'ga janeypy 'gā nupe rakue. A'ere pēē mū 'jau: “Ore 'ā judeua. A'eramū ore Jarejuwarete 'ga remiayuwaretea. Sā'ā orejemomojewaga”, 'jau nipo pēē. A'ere jane 'ga je'ega renuparamū etee janejewaga resageramū 'ga upe. Pejejerowiaraipe etee pejewag are pejemomogyau. A'ere 'ga je'ega renupare'emamū pēē ojewagipyre'ema 'jawe etee pejemogy 'ga upe. Pejewagamū futat numiamū. A'ere 'ga je'ega nepeenuwi. Judeue'ema 'gā 'jawe futat pejemomogyau.

²⁶ Judeue'ema 'gā nojemomowagi futari. A'ere amumera 'gā amū mama'e apoi Jarejuwarete 'ga remifutar imū. Aipo 'gā judeu 'jawe futat Jarejuwarete 'ga upe, imojewagipyrrera 'jawe. Aipo 'gā Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat.

²⁷ Jane 'ā judeuramū jareja'yra kūima'e mojewaka jarejamiapou. Jane 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana rerekou. A'etea 'ā pēē mū nepeenuwi futari 'ga je'ega. A'eramū 'ā judeue'ema 'gā jēmī ajemogyau esage Janeruwarete 'ga remifutar imū. Nitywi 'gā 'ga je'ega rerekwara. Nomojewagi 'gā wa'yra 'gā. A'etea 'gā mama'e apou 'ga remifutar imū. A'eramū nipo 'gā 'jau pē nupe: “Pēē 'ā judeuramū pejewak futatee. Pē nupe 'ā 'ga oje'ega rerekwara monou. A'etea nepeenuwi 'ga je'ega. Ore 'ā noretywi agawewi futat ipyu. A'etea ore mama'e apou 'ga remifutar imū etee”, 'jau nipo 'gā pē nupe.

²⁸⁻²⁹ Janeruwarete 'ga oje'ega renupara 'gā mogyau wemiayuwamū. Naimojewagipyrrera 'gā etee rūi 'ga remiayuwa. Oje'ega renupara 'gā etee 'ga imogyau wemiayuwamū. 'Ga je'ega renupare'ema 'gā ojewak futateer-amū akou. Na'ga remiayuwa rūi agawewi 'gā. 'Ga je'ega renupara 'gā Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gā mogyau 'ga remiayuwareteramū. Aipo 'gā nupe Janeruwarete 'ga 'jau: “Ene 'ā eneresage jee”, 'jau 'ga aipo 'gā nupe. Najane pyriwara 'gā nūi aipo 'i janee. Janeruwarete 'ga te 'e'iarū janee.

3

¹ A'eramū nipo pēē 'jau jee: “Judeu teea pa 'ā ore nū?” 'jau nipo pēē. “Orojewag ekoeteramū arajemogyau nū?” 'jau nipo pēē.

² Naani. Aipo pe'je awi, 'jau je pē nupe. Janeruwarete 'ga 'ā oje'ega mua judeuramū janeypy 'gā nupe rakue. “Teje'ega je omono ikwasiarukaa pē nupe. A'eramū ki pēē jeje'ega renupa. Jeje'eg imū etee ki pēē mama'e apou. Pejejeapyo esageramū pēē je pejemu'eawer are”, 'jau 'ga janeypy 'gā nupe rakue.

³ A'ere 'ā 'gā amū nuerowiari 'ga je'ega rakue. “Gā werowiare'emamū ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga mama'e apowe'em u'eawer imū etee”, 'jau nipo pēē.

⁴ Naani. U'eawer imū etee futat 'ga mama'e apoi. Ni'mea'uweri futari 'ga. Ae te 'ā najuejue etee futat i'me. A'ere Janeruwarete 'ga ni'mei futari. Mama'e a'jea etee futat 'ga imome'wau. Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiari 'ga ree rakue:

“Eneje'egamū nipo eneje'ega renupara 'gā 'jau, a'jea futat 'ga je'ega, 'jau nipo 'gā ene rerowiare'ema 'gā nupe.

O'meramū te Ku'jywa 'ga 'i, 'gā amū 'e renupa nipo amumera 'gā 'jau:

Naani. Ene te ene'me, 'jau nipo 'gā ene'me are ako ma'e 'gā nupe.

Ene ago'o ekoteeara 'gā nupe nanē nipo 'gā 'jau nū:

O'meramū te 'gā 'i. Ako esage Janeruwarete 'ga, 'jau nipo 'gā enee, ene ago'o ekoete renuw ire”,

'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue.

⁵ A'eramū nipo pēē mū 'jau futatee: “Ko ajee ore narakoarūi”, 'jau nipo pēē. “Taruesak Jarejuwarete 'ga wesage resaukara 'jau”, 'jau futatee nipo pēē. “Jane rekoarūe'em are Janeruwarete 'ga wesage resaukaa 'gā nupe 'jau”, 'jau nipo pēē numiamū. Aipo a'je re amunipo 'ā Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoi jane rerekou tyweaete jane rekoarūe'em are. A'ere naani. Nanarūi. (Aipoa 'eramū pēnea'awarūe'ema futat. Nia'wyri aipoa pēnea'aawa. Nanarūi Ku'jywa 'ga rea'aramū ee.)

⁶ A'jeteetewi Janeruwarete 'ga mama'e apoi. A'eramū 'ga a'jeteetewi futat jane mepyau janeremiapofer are etee futat.

⁷ A'eramū nipo pēē mū 'jau futatee: “Esage ore'mea. Ore'me re nipo 'gā 'jau: Na'gā 'jawe rūi Janeruwarete 'ga mama'e a'jea etee omome'u, 'jau nipo 'gā ore'me renuw ire”, 'jau nipo pēē. “Ma'eramū sipo ore'mea Janeruwarete 'ga 'me'ema resaukare'ema. 'Ga 'me'ema resaukar ire ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga je rerekou tyweri je'me are”, 'jau nipo pēē.

⁸ Aipo are ea'at ma'eramū pēē mama'e tywer are ea'at ma'eramū nanē futat nū. “Janetywera nipo Ku'jywa 'ga resagea resaukaa 'gā nupe”, 'jau futatee pēē. A'ere aipoa pē'ea nia'wyri.

Aipo 'e are 'gā amū je je'ēwu'jaga: “Mama'e tywera siapo 'jau Jarejuwarete 'ga resage resaukaawamū 'jau, e'i Paulo 'ga janee”, 'jau futatee 'gā je je'ēwu'jaga. A'ere 'gā 'me ate. Na'ea'uweri je aipo 'jau. A'eramū nipo aipo 'gā 'meawer are anure Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete futat.

Najuejue etee futat janetyweramū

⁹ Maran te jane? Judeuramū futat nā'ā jane re'ā. Janeresage sipo jane judeue'ema 'gā nesage apyraapa sa'e nā'ā jane re'ā, 'jau nipo pēē? Naani. Najuejue etee futat janetyweramū Jarejuwarete 'ga upe judeuramū. Judeue'emamū pēē nanē oretywera 'jawe etee futat nū.

¹⁰ Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa 'gā amū nupe inuga janetywer are rakue:

“Nitywi futari 'ga amū esage ma'eramū Jarejuwarete 'ga upe.

¹¹ Naeapyoi futari 'ga amū Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Niparuerowiariveri 'ga amū Jarejuwarete 'ga ree.

¹² Nokoi'i futari 'ga amū Jarejuwarete 'ga remifutar imū tāmējē mama'e esage apoaramū.

Nokoi'i futari 'ga amū Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e esage are iporomutat ma'eramū.

¹³ Mama'e tywera etee 'gā imome'wau ajaupe.

O'me ekoeteramū etee futat.

Ajuago'wau ekoete tee futat 'gā ajemogyau.

¹⁴ Amara'ne ekoeteramū nanē nū.

Mama'e tesirūa etee futat imome'wau ajaupe.

¹⁵ Nokyjei 'gā ajuapisi ekoete awi.

¹⁶ Ojomotesirūgatu au'jeteramū.

¹⁷ Nipota'wai 'gā ajuee.

A'eramū 'gā ojomopy'ata'waukare'ema.

¹⁸ Nopojeuwi futari 'gā Jarejuwarete 'ga”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue.

¹⁹ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue. Oje'ega rerekwara ka'arana 'ga imua oree, judeuramū oree. Ma'eramū 'ā ore:

"Nikwaawi jane jarejekoarūe'ema", naru'ea'uweri. Najuejue etee futat janetyweramū Ku'jywa 'ga upe. Judeuramū ore, judeue'emamū pēē nanē nū. A'eramū 'ga ae rerekou tyweaete aetywer are.

²⁰ Nuenupawi futari 'ga amū Moisesi 'ga remikwasiarera. A'eramū oje-muesage ma'ea nanē otywe'emamū nū. Moisesi 'ga je'ega renupaw ire amunipo 'ā jane janeresageramū. A'ere nitywi futari 'ga amū 'ga je'ega renup katu katuarera. A'ere jane jaretywera kwaawi 'ga je'ega renuw ire.

Werowiaara 'gā 'ga ikatu'oka

²¹⁻²² 'Awamū futat Janeruwarete 'ga jane mu'akwaapa ojeupe jane muesage are. Ymā te Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari rakue. A'ere naaipoa rūi jane muesagei Janeruwarete 'ga upe. Jejui Kristu 'ga ree jane jemogypygamū te 'ga jane muesagei ojeupe. Jareju'jaju'jawe etee futat jarejemogyau. Ore judeuramū, pēē judeue'emamū nanē 'ga imuesageu Jejui 'ga ree jane jemogypygamū te.

²³ Najuejue etee futat 'ā janetyweramū Ku'jywa 'ga upe. Nitywi futari esage ma'e 'ga amū Ku'jywa 'ga upe. Esage ma'e 'gā etee ajemogyau Ku'jywa 'ga pyri. A'eramū jane najuejue etee futat jarejemogyau mukumuku 'ga wi. Najane mū upe etee rūi Ku'jywa 'ga 'i: "Ejeteē ejemuesage jee", 'jawe'em.

²⁴ A'ere 'ga te jane muesagei Jejui Kristu 'ga jane erowiarāmū. Niapoi agawewi futat jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga jane muesageu ojeupe Jejui Kristu 'ga jane erowiarāmū. Jejui 'ga amanūmū janetywera moiawamū rakue. A'eramū 'ga werowiarāmū janetywera moia jane wi, jane mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui. Jane wi janetywera moia 'ga 'Uwarete 'ga mota'wau janee.

²⁵ Janeruwarete 'ga Jejui 'ga mua ojeupe janetywera mepyawamū rakue. 'Ypeywar are amanūaw ipe 'ga janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe rakue. Jejui 'ga jane erowiarāmū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi. Jejui 'ga upe aetywera mepyukaawer are Janeruwarete 'ga wesage resaukaa janee.

Ymā te Jejui 'ga manūe'emauwe Ku'jywa 'ga wea'are'emamū aetywer are rakue. Wuagamū 'ga janepy 'gā tywera upe rakue. "Anure nipo Jejui 'ga manūi 'gā tywera mepyau", 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ga wea'are'emamū 'gā tywer are.

²⁶ Jejui Kristu 'ga aetywera mepyarera. A'eramū Janeruwarete 'ga 'awamū jane muesageu Jejui 'ga jane erowiarāmū. Esagerete ma'ea Janeruwarete 'ga. A'eramū 'ga ojeypyri aetywera io futare'ema. A'eramū 'ga wa'yra 'ga mua aetywera mepyawamū 'ga jukaukaa. A'eramū jane "a'jeteetewi 'ga mama'e apoi" 'e kwaapa jarejemogyau a'jea futat. Janetywer are Jejui 'ga manūe'em ire amunipo 'ā 'ga ae muesagewe'em futat. A'ere Jejui 'ga aetywera mepyi. A'eramū esagerete ma'e 'ga jane muesageu Jejui 'ga ree jane jemogypygamū.

²⁷ 'Ga te 'ā jane muesage. A'eramū jane 'jawe'em: "Je te 'ā jeresage 'gā nesagea apyraapa", 'jawe'em jane. NaMoisesi 'ga je'ega renuparamū rūi 'ga jane muesagei. Jejui 'ga rerowiarāmū te 'ga jane muesagei. A'eramū jane jarejerowiaraipe'ema jarejesage are. 'Ga te 'ā jane muesage.

²⁸ NaMoisesi 'ga je'eger imū mama'e aporamū rūi 'ga jane muesagei. Nienupawi futari jane 'ga je'egera. A'eramū 'ga, Jejui 'ga jane erowiarāmū te, jane muesageu.

²⁹ Judeuramū etee sipo 'ga ore muesagei? Judeue'emamū sipo 'ga nepē muesagei? Naani.

³⁰ Majepei tee Janeruwarete 'ga. 'Ga etee futat janererekwat pāwē pāwēa. Jejuī 'ga jane erowiarāmū juejue 'ga jane muesageu ojeupe. Judeurāmū ore, pēē judeue'emamū miamū 'ga jane muesageu Jejuī 'ga rerowiarāmū.

³¹ A'eramū miamū jane Moisesi 'ga 'eawera retyke'ema: "Jejuī 'ga rerowiarāmū etee te Janeruwarete 'ga ae muesagei ojeupe. A'eramū jane Moisesi 'ga 'eawera renupe'ema", 'jawe'em jane 'gā nupe. Naani. Jejuī 'ga rerowiar ire jane nanē Moisesi 'ga je'egera renupa jarejemogyau nū.

4

Abraão 'ga

¹ Pēnea'ar iki Abraão 'ga ree. 'Ga 'ā judeurāmū oreyppya. Maran ajee Janeruwarete 'ga 'ga muesagei rakue?

² Wemiapofer are ojemuesage re amunipo 'ā 'ga ojerowiaraipe ojee. "Je te 'ā ajemuesage tejetee", 'jau amunipo 'ā 'ga ojeupe. A'ere nanarūi. Naojetee rūi 'ga jemuesagei. A'eramū 'ga ojerowiaraipe'ema ojee Jarejuwarete 'ga upe.

³ Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Abraão 'ga ree rakue: "Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau: 'Abraão 'ga je rerowiat. A'eramū 'ga wesageramū jee", 'jau 'ga Abraão 'ga upe", 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue.

⁴ Sā'ā oporowyky jara 'ga. Ojeupe oporowyky ma'e 'gā 'ga imepyau 'gā porowyky are. Nomono tee rūi 'ga 'gā nupe epye'eme. Oporowyky te 'gā 'ga upe. A'eramū 'ga 'ā 'gā porowyky repy monou 'gā nupe.

⁵ A'ere nanarūi Janeruwarete 'ga. Naojeupe janeporowyky are rūi 'ga 'jau janee: "Aipo 'ga esage jee", 'jau. Werowiarāmū te 'ga aipo 'jau janee. Mama'e tywera apoarera agawewi. A'etea Janeruwarete 'ga 'jau: "Ko 'ga je rerowiat. 'Ga tywera je omoit 'ga wi. A'eramū 'ga 'awamū wesageramū jee", 'jau 'ga werowiaaramū 'gā nupe.

⁶ "Natejeupe pēporowyky are rūi je 'i: Pēnesage pejejemogyau jee, 'jau je pē nupe. Tejerowiar are tee je aipo 'jau pē nupe", 'jau Janeruwarete 'ga rakue. Ymā te Davi 'ga nanē ka'arana kwasiari iku 'i ma'e are rakue: "Maranuara sipo aku'iramū akou?"

⁷ Ojewi Janeruwarete 'ga otywera moiripyrrera 'gā etee aku'iramū ajemogyau.

Otywer awi ipireipyrrera 'gā etee aku'iramū ajemogyau.

⁸ Aipo 'gā tywer are Janeruwarete 'ga wea'aru'jawe'emamū futat.

A'eramū aipo 'gā aku'iramū ajemogyau", 'jau Davi 'ga ikwasiaa rakue.

⁹ Judeurāmū ore upe etee te Davi 'ga aipo 'ga 'i? Naani. Judeue'emamū pē nupe nanē 'ga aipo 'jau nū. Werowiarāmū Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: "Je rerowiar ape ekou. A'eramū ene 'awamū ejesageramū jee. Mama'e tywera apoare'ema 'jawe futat ene ekou jee", 'jau 'ga 'ga upe rakue.

¹⁰ Judeurāmū 'ā ore orojemowewaka. A'ere ojemowewagukare'emawe Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiar rakue. A'eramū 'ga jewage'emauwe futat Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe rakue: "Abraão 'ga je rerowiat. A'eramū 'ga wesageramū jee", 'jau 'ga 'ga upe rakue.

¹¹ Werowiar ire tee Janeruwarete 'ga 'jau Abraão 'ga upe rakue: "Ejemowewagukat 'ga amū upe. Eja'yra 'ga, ejemiayuwa 'gā nanē emojewagukat nū", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'ere Abraão 'ga 'ga rerowiar ra'ne. Werowiar ire tee Ku'jywa 'ga 'i 'ga upe: "Ejemowewagukat 'ga amū upe", 'jau. A'eramū 'ga jewaga Ku'jywa 'ga rerowiar resaukaa janee. A'eramū Janeruwarete 'ga rerowiaaramū jane juejue 'jau: "Abraão 'ga janeruwa 'jawewara. 'Ga 'ā Jarejuwarete 'ga werowiat rakue. A'eramū 'ga janeruwa 'jawewara janee",

'jau jane jarejaupe Abraão 'ga ree. Judeuramū ore, judeue'emamū pēē 'jau. Pejewage'ema agawewi. A'etea 'ga, “eneresage jee”, 'jau pē nupe werowiarāmū. A'eramū pēē nanē 'jau: “Abraão 'ga janeruwa 'jawewara janee”, 'jau pēē nanē nū. Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū juejue aipo 'jau Abraão 'ga upe.

¹² Abraão 'ga imojewag yppyrera 'ga. A'eramū 'ga akou judeuramū ore-ruwa 'jawewara. A'ere 'ga omojewage'emauwe Jarejuwarete 'ga rerowiar. Jarejuwarete 'ga rerowiar ire te 'ga janeruwa 'jawe 'ga rekoi janee. Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gā nupe 'ga na'gā nuwa 'jawe rūi 'ga rekoi 'gā nupe.

U'eawer imū 'ga mama'e apoi

¹³ Ymā te Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Tamono 'gā wywa enee 'jau. A'eramū wywa ene ma'ea futat. Enejuapyrama 'gā ma'ea nanē nū”, 'jau Janeruwarete 'ga 'ga upe rakue. A'eramū Abraão 'ga 'ga rerowiaa. Werowiar ire Janeruwarete 'ga 'jau: “Esage 'gā jee”, 'jau 'ga 'gā nupe. Ma'eramū 'ā 'ga wyw monoi 'gā nupe 'gā nupawamū rakue. NaMoisesi 'ga je'ega renuw are rūi Janeruwarete 'ga wyw monoi 'gā nupe rakue. Werowiarāmū te 'ga imonoi 'gā nupe rakue.

¹⁴ “Tejerowiaara 'gā nupe etee je mama'e monoi”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. A'eramū 'ga mama'e monowe'em Moisesi 'ga je'egea renupara 'gā nupe werowiare'emamū. “Moisesi 'ga je'egea renupara 'gā nupe Janeruwarete 'ga mama'e mono re maran sipo jane Jarejuwarete 'ga rerowiar? A'jea sipo 'ga 'eawera?” 'jau 'gā. A'ere naani. Nanarūi futat.

¹⁵ Janeruwarete 'ga futat oje'ega okwasiarukat Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga remikwasiarera renupare'ema 'gā nerekou tyweaete. “Jeje'eg are nepēporenuwiweri. A'eramū je temara'neramū pē nee”, 'jau 'ga 'gā nupe. Aipoa 'ga je'ega tywe'em ire amusipo 'ā ma'ja are jepereunuwiwere'emamū.

¹⁶ A'ere Janeruwarete 'ga 'i: “Tejerowiarāmū je mama'e esage monoi 'gā nupe”, 'jau 'ga. NaMoisesi 'ga je'egea renupara 'gā nupe etee rūi 'ga aipo 'jau. Werowiaara 'gā nupe juejue 'ga aipo 'jau. Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat. A'eramū 'ga akou Janeruwarete 'ga rerowiaaramū janeruwa 'jawewaramū. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau Abraão 'ga ra'yra 'jawewaramū jane upe najuejue etee: “Mama'e esagea tomono 'gā nupe 'jau”, 'jau 'ga.

¹⁷ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'ga amū upe rakue, Abraão 'ga upe 'eawera kwasiarukaa 'ga amū upe rakue. “Abraão 'ga janeruwa 'jawewara, tamu'eukat judeue'ema 'gā amū, tejerowiaara 'gā nupe 'jau”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. “A'eramū nipo enejuapyrama 'jawewara 'gā kwaiwete futat”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'jea futat aipoa Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe 'eawera. Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat a'jea futat. “Janeruwarete 'ga je rerekou. Amanū ma'ea 'ga imoferapa. Mama'e tywe'emamū Janeruwarete 'ga mama'e apou oje'eg imū etee. A'eramū nipo 'ga mama'e mua jee u'eawer imū etee futat. Jera'yre'ema agawewi. A'etea nipo 'ga jejuapyrama 'gā amut jee”, 'jau Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga upe 'ga rerowiaa.

¹⁸⁻²¹ A'eramū Janeruwarete 'ga ojerowiaa Abraão 'ga ree werowiarāmū. “Kwaiwete enejuapyrama”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. Wa'yre'emauwe agawewi Abraão 'ga 'ga je'ega rerowiaa. Sēg anu kwara mu'aa ja'wyja'wywe Abraão 'ga 'jau: “Jesawa'e je tekou. Jeremireko ēē nanē nū owāiwinamū nū. A'etea nitywi'i futari jera'yra mū”, 'jau 'ga ojeupe.

A'ere 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega nomoka'jami futari, “Kwaiwete nipo ene-juapyrama” 'eawera moka'jame'ema futat. Nopoiri futari 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiar awi. “Maran sipo Janeruwarete 'ga orera'ya muri oree”, 'jawe'em 'ga. Werowiarāmū Janeruwarete 'ga ojerowiarukaa etee te Abraão 'ga upe, 'ga mamuakaa. A'eramū Abraão 'ga 'ga muorypa. “Janeruwarete 'ga pājērete. A'eramū 'ga mama'e apou u'eawer imū”, 'jau Abraão 'ga, 'ga rerowiaa. Werowiarāmū wejue Janeruwarete 'ga kunumī mū mua 'ga upe, u'eawer imū etee futat.

²² Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau: “Esage 'ga jee”, 'jau Abraão 'ga upe.

²³ A'ere naAbraão 'ga upe etee rūi Janeruwarete 'ga 'i: “Esage 'ga jee”, 'jau.

²⁴ Werowiaaramū janee nanē 'ga aipo 'jau nū: “Esage 'ga jee”, 'jau nū. Jejui Kristu 'ga Janejararetea. 'Ga manūnamū Janeruwarete 'ga 'ga moferapa nū. A'eramū 'ga jane werowiaaramū, “Esage 'ga jee”, 'jau janee.

²⁵ Janetywer are Janeruwarete 'ga Jejui 'ga mua wyy pe ijukaukaa. 'Ga manūawera futat 'ā janetywera mepyau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga moferapa jane muesageawamū ojeupe. Jejui 'ga amanūmū janetywera mepyawamū. Janetywera mepy re 'ga ruwa 'ga 'ga moferapa nū 'e rerowiarāmū 'ga 'i janee: “Esage 'ga jee”, 'jau. Werowiar ire Janeruwarete 'ga 'jau judeuramū oree: “Pēnesage jee”, 'jau. Judeue'emamū pē nupe nanē 'ga aipo 'jau werowiar ire.

5

Werowiarāmū 'ga jane mogyi wemiayuwamū

¹ Jejui Kristu 'ga jane erowiarāmū Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Ene eneresage jee”, 'jau 'ga janee. Jejui Kristu 'ga Janejararetea. 'Ga futat 'Uwarete 'ga mota'wau janee, janetywera mepyau 'ga upe. A'eramū 'ga Jejui 'ga jane erowiarāmū, 'jau janee: “Ene eneresage jee”, 'jau 'ga janee.

² Werowiarāmū Jejui 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe: “Agamū je rerowiaara 'ga”, 'jau 'ga 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga a'e are janetywera moia jane wi, ojee jane mujaawamū. A'e are jane jareku'iramū jarejemogyau. “Anure taetu nipo 'ga jane mogyau oje'jawe futat. A'eramū jane jarejemogyau jareku'iramū 'ga ree”, 'jau 'ga ree jarejemogypyka.

³ Mama'eaya jarejeupe ijesaukaramū miamū jane jareku'iramū etee futat jarejemogyau. Jarejeupe mama'eay jesaukaramū jane jareapyterātānamū jarejemogyau jupe. Mama'eaya jane mojemogypygukaa a'jea futat Jarejuwarete 'ga ree.

⁴ Mama'eay upe janeapyterātāa esage Janeruwarete 'ga upe. “Eneresage jee”, 'jau nipo 'ga janee mama'eay upe janeapyterātānamū. Aipo 'ga 'e kwaaw ire jane 'ga 'jawe futat jarejemogy rapesaka jarejemogyau.

⁵ Janeruwarete 'ga oporomutaramū jane ree. U'agesagea 'ga imua janee. 'Ga 'Agesagea jane mueapyou jane ree 'ga poromutar are. A'eramū jane jareku'iramū jarejemogyau 'ga 'jawe jarejemogy rapesaka.

⁶ Jane tee jaretywera nimoirau'ueri jarejewi. Ma'eramū 'ā 'Uwarete 'ga remifutarera 'ara rupi Jejui Kristu 'ga manūi janetywera mepyawamū rake.

⁷ A'ere na'ga 'jawe rūi jane mū rekoi. Nimanūa'uweri jane jarejaupe. Mama'e esage apoara 'gā nupe miamū jaremanūwere'emamū. Ojee ipota'wa ma'e 'ga upe amunipo 'ā 'ga amū manūi. A'ere jane nimanūa'uweri futari jarejaupe jarejee iporomutare'ema 'gā nupe 'jau.

⁸ A'ere Janeruwarete 'ga poromutaramū jane ree nanimenime. Ojee janeporomutare'emamū miamū 'ga poromutaramū jane ree. A'eramū 'ga Jejuī Kristu 'ga mua ywy pe amanū ma'eramū janee, jaretywera jane erajemogyramū.

⁹ Jejuī Kristu 'ga manū are Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Pēnesage jee”, 'jau 'ga janee. Jejuī Kristu 'ga jane erowiarāmū te 'ga aipo 'jau janee. Jejuī 'ga janetywera mepyaupap 'ga upe janee. A'eramū taetu Janeruwarete 'ga jane rerekou tywerū 'jape'ema janetywer are.

¹⁰ Jarejewi 'ga jaretywera moire'emamū jane jarejemogyau jareporomutare'emamū 'ga ree. A'ere 'ga wa'yra 'ga manū are janetywera moiri jane wi. A'eramū jane 'awamū Jarejuwarete 'ga jekoty'aawamū jarejemogyau. Ota'waramū 'ga janee. A'eramū 'ga 'awamū jane monowe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe. Wa'yra 'ga manū re 'ga 'ga moferapa nū. A'eramū nipo Jejuī 'ga jane katu'oka oje'jawe. Jane manū re 'ga jane moferapa nū jane rerawau jane mogyau ojeppyri.

¹¹ A'ere naaipoa tee rūi. Jane upe Janeruwarete 'ga remiapoa jane maku'iu jane mogyau. “Jejuī Kristu 'ga Janejararetea. Jejuī Kristu 'ga 'ga amut 'ga jukaukaa ojee ae mojekoty'aawamū” 'e are te jane ku'iramū 'ga ree.

Janetywera mepyawamū 'ga manūawet

¹² Janepyppy ypy 'ga, Atāu 'ga ra'ne mama'e tywera apo pypruga rakue. A'eramū 'ga 'agamū ae motywerukaa. Amanūmū 'ga 'ā rakue. A'eramū jane 'ga 'jawe futat mama'e tywera apou. A'eramū jane najuejue etee jaremanūmū jarejemiapofer are.

¹³ Ymā te Moisesi 'ga Janeruwarete 'ga je'ega kwasiari ka'aran are rakue. A'ere Moisesi 'ga ka'arana kwasiare'emauwe ywy pewara 'gā mama'e tywera apo ajemogyau rakue. A'ere 'gā naeapyoī mama'e tywer are. Nokwaawi 'gā wemiapofera mama'e tywera Jarejuwarete 'ga upe. A'ere Janeruwarete 'ga, Moisesi 'ga upe oje'ega kwasiarukare'emauwe, janepyppy 'gā tywera kwasiare'ema oka'aran are rakue.

¹⁴ A'etea janepyppy 'gā amanūmū. Atāu 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema. “Pe'ū kasi ne” 'jawa y'waa 'ga i'wau. A'eramū 'ga amanūmū. Atāu 'ga py'rauwarā 'ga nanarūi agawewi. Na'ui agawewi futat 'gā aipo y'waa. A'etea 'gā mama'e tywera wapo. Moisesi 'ga renunewewara 'gā juejue mama'e tywera apou amanūmū otywer are.

Sā'ā Atāu 'ga juapyrera 'gā mama'e tywera apoa Atāu 'ga 'jawe etee futat rakue nū. Nan tee futat Jejuī Kristu 'ga rerowiaaramū jane, 'ga 'jawe etee futat mama'e tywera apowe'em.

¹⁵ A'ere naAtāu 'ga 'jawe rūi Jejuī Kristu 'ga. Atāu 'ga te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega nuenuwi rakue. Ajuapyrera 'gā kwau 'agamū mama'e tywera apo upe rakue. Ku'jywa 'ga je'ega renupe'emawer ipe etee futat ajee 'ga 'ā ae momawukari aetywer are. A'ere Janeruwarete 'ga poromutaramū jane ree nanimenime. A'eramū 'ga mama'e esage apou janee. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. Mama'e tywera etee agawewi jane siapo. A'etea 'ga mama'e esage apou janee. Sā'ā ae mama'e monoa ajaupe. Nan 'ga wa'yra 'ga mua janee rakue. Jejuī Kristu 'ga 'ga imua ijukaukaa 'jau ywy pe janetywera moiawamū futat rakue. Poromū futat Janeruwarete 'ga poroywera 'jawewara janee. A'eramū ojee jane jemogyppygamū Jejuī 'ga jane mogyau ojeppyri nakwaparimū warāu rūi futat. Atāu 'ga 'ā ae kwau ae manū upe rakue. A'ere Jejuī 'ga ae mogyaramū 'ga rekoī janee.

¹⁶ Atāu 'ga oje'ega moferowiare'emauwe Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe rakue: “Awamū eremanū etywer are ki 'ei”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'eramū 'ā 'agamū jarejemote'arukaa jaretywera upe. Najuejue etee 'ā jane 'agamū

mama'e tywera apou. A'ere Jejuu 'ga manūi jane katu'okawamū janetywera moiawamū jane wi. Majepei'i etee agawewi 'ga. A'etea 'ga jane katu'oka kwaiwete. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau janee: "Jera'yra 'ga perowiat pejemogyau. A'eramū pēē 'awamū pejesageramū jee", 'jau 'ga janee. Niapoi jane mama'ea jarejemuesageawamū. 'Ga te 'ā jane muesage ojeupe, wa'yra 'ga jane erowiarāmū.

¹⁷ Majepei tee agawewi Atāu 'ga tywera. A'etea 'ga jane mote'arukaa najuejue etee ipyu. 'Ga ra'ne 'ā amanūmū. A'eramū 'ā jane 'agamū jaremanūmū 'ga 'jawe etee futat. Jejuu Kristu 'ga nanē majepei tee nū. A'etea 'ga werowiarāmū jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi, jane mogyau 'wyrīaramū ojepyri. Werowiarāmū Jejuu 'ga jane muesageu. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga jane muesageu werowiarāmū.

¹⁸ Atāu 'ga tywer are 'ā Janeruwarete 'ga 'jau ywy pewaramū janee: "Pētywerete jee", 'jau 'ga janee. Jejuu 'ga etee nuapoi mama'e tywera. Mama'e esagea etee 'ga iapou. Wenup katu katu 'ga 'Uwarete 'ga je'ega. Amanūaw ipe miamū 'ga 'Uwarete 'ga je'ega renupa akou rakue. 'Ga manū are Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, ojepyri jane mogyawamū nakwaparimū warāu rūi futat.

¹⁹ Jarejuwarete 'ga je'ega Atāu 'ga enupe'ema rakue. A'eramū jane 'agamū najuejue etee jaretyweramū Jarejuwarete 'ga upe Atāu 'ga ree. Jejuu Kristu 'ga 'Uwarete 'ga je'ega renupa katu katu. A'e are jane jarejesageramū Jarejuwarete 'ga upe, Jejuu 'ga jane erowiarāmū.

²⁰ Wyw pewaramū jane najuejue etee mama'e tywera apou. A'eramū Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Moisesi 'ga 'eawera kwaaw ire jane jaretywera kwaapa.

"Kuu. Janeruwarete 'ga upe jeremiapofera mama'e tywera futat", 'jau 'gā amū, otywera kwaaw ire. A'ere 'gā otywera kwaawi agawewi. A'etea 'gā mama'e tywera wapo ojero'waro'wau etee futat ikwaapare'ema 'jawe. A'ere Janeruwarete 'ga jane futara mama'e tywera apyraawi etee futat. A'eramū 'ga janetywera moia jane wi wa'yra 'ga jane erowiarāmū.

²¹ Mama'e tywera apoa ae kwaw ae manū upe. A'ere Jejuu 'ga werowiaaramū jane pojekai jane manū awi, jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat. Janeruwarete 'ga Jejuu Kristu 'ga mua ijukaukaa janetywera moiawamū, ojeupe jane muesageawamū. Poromū Jejuu Kristu 'ga Janejararetea.

6

'Ga rerowiaaramū jane poiri jaretywer awi

¹ Janeruwarete 'ga jane futara mama'e tywera apyraapa. Ma'eramū sipo ajee "Mama'e tywera siapo 'jau", pe'je pejejaupe? "Mama'e tywera jane iapo re nipo Janeruwarete 'ga jemuaēmi jane ree, mama'e esage apou janee kwaiwete", 'jau nipo pēē pejejaupe?

² Naani. Aipo pe'je awi. Jejuu 'ga rerowiaaramū jane poiri futari jaretywer awi. Sā'ā ae amanū ma'eferamū mama'e tywera apou'jawe'ema. Nan tee futat ae Jejuu 'ga rerowiaaramū mama'e tywera naruapou'jawi. Ma'eramū sipo ajee pēē amanū ma'e 'jawe pejemogy re mama'e tywera peapou'jap nū?

³⁻⁵ 'Ypeywar are u'amaw ipe futat 'ga 'ā amanūmū jane wi janetywera moiawamū rakue. A'eramū jane 'ga rerowiarāmū jarepoia futat mama'e tywera apo awi jarejemujaa Jejuu 'ga ree. Amanū ma'e 'jawe jane mama'e tywera apowe'em.

Jeju 'ga ree jarejemujar ire jane jarejepymĩãukaa 'y pe, 'ga ree jarejemujara resaukaa 'gã nupe. 'Ga manū 'jawe jane pymĩa. 'Ga ferapawera 'jawe etee futat jane jarewua 'y awi nū. Jarejepymĩnamū jane 'jau: "Jeju 'ga je arowiat. 'Awamū je rekoī 'ga 'jawe mama'e tywera taapo eme 'jau", 'jau jane jarejepymĩãu. Jeju 'ga manū re 'ã 'gã 'ga monou inuga ita kwara pype. "Amanū futat ra'e", 'jau 'gã 'ga upe, 'ga monou inuga. A'ere Janeruwarete 'ga opãjē mū 'ga moferawi 'ga muēma ita kwar awi nū. A'eramū jane 'y pe jarejepymĩ re 'jau: "Awamū je poiri futari mama'e tywera apo awi", 'jau jane. 'Ga ferawa 'jawerimū 'y awi jareēm ire jarejemogyau ipyau 'jawe Jarejuwarete 'ga pãjē mū. A'eramū jane 'ga pãjē mū mama'e esage etee iapou.

6 Jeju 'ga rerowiare'ema 'gã jara mama'eukwaawa 'wyriara futat. Mama'e tywera apo momoirukare'ema wemiayuwa 'gã nui. A'ere Jeju 'ga manūi mama'eukwaawa 'wyriara pãjē mateepapa rakue. A'eramū 'ga werowiamū jane mū'jãu mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa 'gã nui. Werowiamū Jeju 'ga jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū jane 'ga je'ega etee erowiaa. Jare'wyriar ymanera je'ega renuwu'jape'ema. Mama'e tywera apo awi jarejeateramū Jeju 'ga pãjē mū.

7 Nuapoi futari ae mama'e tywera amanū re. A'eramū jane amanū ma'e 'jawe futat mama'e tywer are jareparuapowere'emamū.

8 Jeju Kristu 'ga manū are jane poiri tãmējē mama'e tywera apo awi. A'eramū jane 'ga feraw ire jarejemogyau 'ga 'jawe futat namutamutat.

9 "Jeju Kristu 'ga amanū rakue. 'Ga manū re 'ga ruwa 'ga 'ga moferapa nū. 'Awamū 'ga namanū'jawi" 'ea jane ikwaapa. Oferaw ire 'ga amanū'jape'ema futat.

10 Janetywer are Jeju 'ga amanūmū janetywera moiawamū jane wi. Namanū'jau'jawi 'ga. Majepēi tee futat 'ga manūi. 'Ga manū re 'ga ruwa 'ga 'ga moferapa nū. Ma'eramū 'ã 'ga rekoī mama'e apou 'Uwarete 'ga remifutar imū etee. 'Uwarete 'ga ree 'ga jemujari.

11 A'eramū jane aipo are jarejea'aramū, jane 'jau: "Jeju Kristu 'ga amanū jetywer are", 'jau jane jarejea'aramū ee. A'eramū jane 'awamū jarepoia mama'e tywera apo awi. Jeju 'ga 'jawe mama'ea siapo Jarejuwarete 'ga remifutar imū 'jau. Jeju 'ga ree jarejemujaa. A'eramū ki jane mama'e apou 'ga 'jawe futat.

12 Jeju Kristu 'ga rerowiare'emawe pētywera pē nerekou. A'ere Jeju 'ga werowiamū pētywera moia pē nui. A'eramū ki 'awamū pēē pejetywera upe pejejekoukare'ema. Pemyi kasi pejejea mama'e tywera apo are ne. Mama'e tywera apo are pejejea m̄yi re nipo pēē mama'e tywera apou, pejejea'awer imū etee futat.

13 Pejejemifutar imū kasi mama'ea peapo ne. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee ki mama'e esage peapo. Pētywera mepy re Jeju 'ga pē muri 'Uwarete 'ga remiayuwamū. A'eramū ki pēē pejejekatu'oka 'ga upe, peje-porowykyau 'ga upe. "Eneremiayuwamū 'ã je rekoī", 'jau ki pēē 'ga upe.

14 NaMoisesi 'ga je'egera renuw are rūi pēnesage Jarejuwarete 'ga upe. Jeju 'ga pēē erowiamū te Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui. Aipoa 'ga iapo re pēē pejejesageramū 'ga upe. A'eramū ki pēē mama'e tywera apowe'em.

Janeruwarete 'ga remiayup

15 NaMoisesi 'ga je'eger imū rūi jane mama'e apou 'awamū. Janeruwarete 'ga te 'ã mama'e esage wapo janee, jane wi janetywera moiramū. A'eramū Janeruwarete 'ga wesageramū janee, jane rerekou. A'eramū pēē mama'e tywera apou'jape'ema.

16 Mama'eukwaawa 'wyrriara je'ega renupara 'gā mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwā futat. O'wyrriara reewe futat emiayuwā 'gā awau wapyaw ipe. A'ere Jejuī 'ga, 'Uwarete 'ga je'ega pēē enuw ire pē mojekoty'ari 'Uwarete 'ga ree, pē mogyau 'Uwarete 'ga remiayuwamū futat. A'eramū 'ga 'jau pē nupe: "Pēē 'ā pēnesage jee", 'jau 'ga.

17 Ymā te pēē mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwamū pejemogy rakue. A'ere 'ā 'awamū pēē Jarejuwarete 'ga ree pejemu'eawera peenup katu katu pejejemogyau. A'eramū pēē 'jau: "Mama'e esagea siapo Jarejuwarete 'ga je'eg imū", 'jau pēē pejejemogyau. A'eramū je Ku'jywa 'ga muorypa pē nee. "Ene 'ā eneresage futat. Ene 'ā mama'e esage apo futarukaa 'gā nupe", 'jau je 'ga upe 'ga muorypa pē nee.

18 Janeruwarete 'ga mama'e tywera apo awi pē momoirukaa. Nepeapoi au'jeteramū mama'e tywera. 'Awamū 'ā pēē mama'e esage apoaramū Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga remiayuwā futat pēē.

19 A'ere nepekwaawi katu katui we. A'eramū je imome'wau katu pē nupe. Ymā te 'ā pēē pejejea m'ina mama'e tywera apo are etee rakue. A'eramū 'ā pēē mama'e tywera apou pejejemogyau rakue. A'eramū pēē au'je mama'e tywera apo re. 'Awamū pēnea'at mama'e esage apo are etee. Jarejuwarete 'ga remiayuwā pēē 'awamū. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga upe.

20 Mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwamū pejejemogyau pēē Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'ea nepeapoi rakue.

21 Mama'e tywera etee pēē iapou rakue. A'ere ki 'awamū pejejenosī pejemiapofer are. Ma'ja sipo mama'e tywera apo repya? Mama'e esagea sipo mama'e tywera apo repya? Naani. Mama'e tywera apoara 'gā Janeruwarete 'ga omonu mukuū ojewi. Aipoa 'gā nemiapofera repya.

22 A'ere 'awamū pēē Jarejuwarete 'ga remiayuwā. Pē nui 'ga pētywera moiri, pē muesageu ojeupe. Aipoa esage futat pē nupe. Anure nipo 'ga pē nerawau ojepyri, pē mogyau nakwaparimū warāu rūi futat.

23 Anure nipo Janeruwarete 'ga jane mepyau janeremiapofer are. Mama'e tywera apoara 'gā 'ga imonou muku ojewi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga 'gā monou. Aipoa 'gā nemiapoferarūe'ema repya. A'ere Jejuī Kristu 'ga rerowiaaramū janee Janeruwarete 'ga mama'e esage apou. Jejuī Kristu 'ga Janejararetea. 'Ga ree jarejemujar ire Janeruwarete 'ga ojoporoywera 'jawe imua janee. Wa'yra 'ga jane erowiamū 'ga jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat nipo.

7

Amanū re ae mama'ea nuapou'jawi

1 Kunumīmet. Pēē jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe 'jau. A'eramū pēē pejejeapyoramū pejejeupe jeremimome'u are. Jarekouwe jane mama'e apoi jarejemiapofer imū. Jaremanū re jane niapou'jawi jarejemiapofera nū.

2 Sā'ā kūjāa. Omenar ire kūjāa omena nuetyga'uweri. Omena manū re tāmējē nipo ēē kūima'e 'ga amū rerekou. Omena manū re ēē akou ojeteewara 'jawe nū. A'eramū ēē omenararūmū.

3 A'ere omena manū'e'emaue kūima'e mū rerekoa nia'wyrī ēē upe. Mama'e tywera ēē wapo. Kūjāmene'ema 'jawe ēē rekoi. Omena manū re amū rerekoa te esage futat.

4 Nan tee pēē. Ymā te pēē mama'e apou Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee futat rakue. A'ere Jejuī Kristu 'ga manūnamū 'ga ojee ojemujat

ma'eramū jane mū'jāu Moisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apoara 'gā nui. Ymāwarera mama'e awi jane jarepoiapap. 'Awamū jane mama'e apou Jejuī 'ga remifutar imū, oferap ma'e 'ga remifutar imū. A'eramū jane mama'e esage etee iapou Jarejuwarete 'ga upe. Sā'ā kūjā omenaru'jaw ire ēē omen yau je'ega etee enuwa. Omenera je'ega ēē enuwu'jape'ema. Nan tee futat pēē peje'wyrīar ymanera je'ega nepeenuwu'jawi. Ymā te pēē mama'eukwaawa 'wyrīara remiayuwā rakue. A'ere Jejuī 'ga werowīaramū pē mū'ēi mama'eukwaawa 'wyrīara remiayuw awi pē mogyau wemi-ayuwamū futat. A'eramū pēē 'awamū peje'wyrīar yau je'ega etee enupa nū.

⁵ Ymā jane mama'e apoi jarejemifutar imū etee futat rakue. A'eramū 'ā Moisesi 'ga 'jau agawewi janee rakue: "Mama'e tywera kasi peapo ne", 'jau agawewi 'ga janee rakue. A'ere jane aipo 'ga 'eawera kwaaw ire miamū jane jero'wuro'wui etee mama'e tywera apou. Mama'e tywera apo awi jarejeatee'em ire nipo jane oi mukuu Jarejuwarete 'ga wi jaremanū re.

⁶ A'ere 'awamū nanarūi. Janeruwarete 'ga jane mueateekat mama'e ymanera apo awi. Jejuī 'ga rerowīaramū jane jemu'jagi amanū ma'e 'jawewaramū mama'e ymanera apo awi. Ymā te aipo janeremiapofera jane rerekoi rakue. Jarejemifutar imū etee jane mama'e apou Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'ere Jejuī 'ga 'awamū ojee jane jemujar ire 'ga jane rerekoi. 'Uwarete 'ga 'Agesagea 'ga imua janee. A'eramū jane mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat jarejemogayau.

⁷ Ma'ja sa'e sipo ajee jane aipo are? Nia'wyrī tāmējē Moisesi 'ga je'egera, sa'e sipo jane? Naani. 'Ga remikwasiarera ka'arana mogyta re te jane Jarejuwarete 'ga remifutara kwaawi. "Pejokaraemā are pejejea m'yina nia'wyrī Jarejuwarete 'ga upe", 'jau 'ā Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. "Tekotee 'ga karaemā futara ia'wyrē'ema Jarejuwarete 'ga upe", 'jau 'ā Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. A'eramū je Moisesi 'ga je'egera kwaaw ire te je tetywera kwaapa. 'Ga je'egera kwaawe'em ire amunipo 'ā je nanē "ojokaraemā are wea m'yinara 'gā ia'wyrē'ema Jarejuwarete 'ga upe" 'e kwaape'ema futat tekou.

⁸ A'ere je Moisesi 'ga remikwasiarer are te je jemu'ei ai'i numiamū. "Moisesi 'ga remikwasiarera renuwa nipo je muesage Jarejuwarete 'ga upe", 'jau je tejeupe numiamū. A'ere je naenupawa'uweri 'ga je'egera. Tejeatee'emamū futat je 'gā karaemā futar awi. Moisesi 'ga je'egera kwaaw ire miamū futat je 'gā karaemā futaararete futat je rekoī ikue. Moisesi 'ga je'ega kwaape'ema je tetywera kwaape'ema. A'ere je 'ga remikwasiarera mogyta re tetywera kwaawi.

⁹ A'e pe je 'ga remikwasiarera mogytae'emawe "Je ako esage je", 'jau futatee je jepi. A'ere je 'ga je'egera kwaaw ire je tetywera kwaawi. "Nako'a'wyrī nipo je jepi", 'jau je tejeupe.

¹⁰ Tetywera kwaaw ire je 'jau tejeupe: "Jarejuwarete 'ga je'ega Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. A'eramū je Moisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apowe'em ire je Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema. Oje'ega renupare'emamū nā'ā Janeruwarete 'ga ae monou muku ojewi ae manū re re'ā. 'Awamū nanē 'ga ojejukawe'em je ree nū", 'jau je tejeupe tetywer are tejeapyoramū te'yina. "Oje'ega renupara 'gā etee nā'ā 'ga omogy ojepyrī nakwaparimū rūi futat re'ā", 'jau je tejeupe te'yina. A'ere je naenupawa'uweri 'ga je'ega.

¹¹ A'ere jeku'iteeramū tee tekou tetywer are rakue. "Aenupap katu katu sipo je 'ga je'ega pa", 'jau je tejeupe numiamū. A'ere naani rakue. "Moisesi 'ga remikwasiarera renuw ire nipo je oi Jarejuwarete 'ga pyri re'ā", 'jau je tejeupe. A'ere jeku'iteeramū ee rakue. Naenuwi futari je 'ga je'ega rakue.

A'eramū je 'jau tejeupe: “Najea'wryi futari pa je tekou Jarejuwarete 'ga upe ra'e. A'eramū nipo je mukuu futat tewau 'ga wi”, 'jau je te'ŷina.

¹² Esage futat Moisesi 'ga remikwasiarera. Jarejuwarete 'ga je'ega wejue 'ga okwasiat ka'aran are inuga rakue. A'eramū wesageramū futat 'ga remikwasiarera ae upe.

¹³ Ga remikwasiarera resagea sipo je mogo muku Jarejuwarete 'ga wi? Naani. Jetywera tee je mogoukat muku Jarejuwarete 'ga wi. “Mama'e tywera kasi peapo ne”, 'jau 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Aipoa 'ga 'eawera esage futat. A'ere jetywera je rerekoi. A'eramū je mama'e tywera apou ra'e jepi. Esage futat Janeruwarete 'ga je'ega. A'ere jetywera te nuenuwukari 'ga je'ega jee ra'e jepi. A'ere je 'awamū jereapyoramū mama'e tywera apoower are. A'eramū je 'ga je'ega renupe'ema ra'e jepi. A'ere najeremiapofera etee rūi ia'wrye'ema. Jeretea we futat wa'wrye'emamū. 'Ga je'ega kwaaw ire te jane jaretywera kwaap katui.

'Ga pājē mū ae mama'e tywera nuapoi

¹⁴ Moisesi 'ga remikwasiarera Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat rakue. A'ere je namaira rūi. Kūima'e teea te je. A'eramū jetywera je rerekou. Tejemifutar imū etee mama'e apou.

¹⁵ Najereapyoi je tejemiapoarūe'em are. “Mama'e esagea etee taapo 'jau”, 'jau je numiamū. A'e reewi je mama'e tywera etee iapoi nū. Mama'e tywera apo are teparuapowere'emamū agawewi. A'etea je mama'e tywera apou etee nū.

¹⁶ Aipo apo re je 'jau: “A'jea futat Janeruwarete 'ga je'ega. Nepēa'wryi pēē, 'ga 'ea a'jea futat”, 'jau je tejeupe tekou.

¹⁷ Nafutari je mama'e tywera apoa. A'ere jetywera je rerekoi. A'eramū jetywera mama'e tywera apoukaa jee.

¹⁸ A'eramū je 'jau tejeupe: “Nitywi futari mama'e esagea je pype”, 'jau je tekou. Mama'e esage apoa je ifutaa agawewi. A'etea je naapoi mama'e esagea.

¹⁹ Mama'e esage apoa je ifutaa. A'ere je naapoi tejemifutara. Mama'e tywera apoa je ifutare'ema agawewi. A'etea je tejemifutare'ema apou.

²⁰ A'ere je natejemifutar imū rūi mama'e tywera apoi. Jetywera te iapoukaa jee.

²¹ Ekoay je rekoa. Mama'e esage apoa je afutat agawewi. A'etea je mama'e tywera etee aapo.

²² “Janeruwarete 'ga je'ega renuwa esage futat. 'Awamū pa je 'ga je'ega etee enuwi kwy”, 'jau je tejeupe, tejekōēājamū ee numiamū.

²³ A'ere je a'eramū miamū naenupawi 'ga je'ega. Ifaripyra 'jawe je tekou tejemifutara apowe'em. Sā'ā ipofaripyra mama'e apoe'ema wemifutar imū. Nan te je reko. Jetywera je rerekou. A'eramū je tejemifutara apowe'em. Mama'e tywera apo awi tejeatee'emamū.

²⁴ Awamū je'arasigamū tekou. “Awŷi ajee je mueatee mama'e tywera apo awi 'ū?” 'jau je tejeupe.

²⁵ A'ere Janeruwarete 'ga te je mueateeukari Jeju Kristu 'ga upe. A'eramū je mama'e tywer awi tejeateeramū. A'eramū je Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

Tejetea je Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema tekou. “Ga je'ega renuwa tareko esage tejee”, 'jau futat je numiamū. A'ere je naapoa'uweri tejee. Opājēa 'ga ae upe imure'emamū ae nuapoi futari mama'e esagea. 'Ga pājē mū te ae mama'e esage apoi.

8

'Ga 'Agesagea jane muea'aa 'ga remifutar are

¹ A'ere 'ā Janeruwarete 'ga, Jejui Kristu 'ga ree jane jemujar ire, jane kwawe'em janetywer are, jane monowe'em muku ojewi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga ae monowe'em.

² Jejui Kristu 'ga ree jane jemogypygamū Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane muesageu. 'Ga 'Agesage pājē mū jane mama'e tywera apowe'em. 'Awamū 'ga 'Agesagea jane rerekou jane katu'oka. Janetywera jane rerekou'jape'ema. A'eramū jane jarewawe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe.

³ Ymā te Moisesi 'ga 'i rakue: “Mama'e esagea etee peapo”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue. Esage futat 'ga je'egera. A'ere janetywera 'ga je'egera nuenuwukari janee. 'Ga je'egera renupare'ema 'jawe etee futat jane mogyaukaa rakue. Jarejeteet jane nienuwa'uweri 'ga je'ega. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe rakue: “Ojeteet 'gā nuenuwa'uweri jeje'ega. Nojekatu'oga'uweri 'gā ojetee”, 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ga 'ā 'agamū wa'yra 'ga mua ywy pe rakue. Jane 'jawe futat 'ga 'ua kunumīnamū. Jane 'jawe futat 'ga akou kūima'eramū. A'ere 'ga naupoi mama'e tywera. Aerefeteet ate mama'e tywera wapo. A'eramū 'ga amanūmū janetywera mepyau. Janeruwarete 'ga Jejui 'ga jukaukaa aetywer are. A'eramū 'awamū Jejui 'ga werowiamū janetywera moia jane wi.

⁴ Ymā te Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Teje'ega renupare'ema 'gā je amomap, 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe”, 'jau 'ga rakue. A'ere Jejui 'ga manūi janetywera moiawamū. Janetywera moir ire 'ga opājē mua janee. A'eramū jane 'awamū mama'e esage apoarūmū 'ga pājē mū, 'ga ree jarejemogypygi. 'Awamū jane 'ga pājē mū Jarejuwarete 'ga je'ega renuwi jarejemogyau. 'Ga 'Agesagea jane mu'akwaapa jane rerekou. A'eramū jane 'awamū mama'e esage apoarūmū 'ga pājē mū. Jarejemifutar imū jane niapou'jawi mama'ea.

⁵ 'Ga 'Agesage rerekware'ema 'gā wemifutar imū etee futat mama'e apo are wea'aramū. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū jane jarejea'aramū 'ga 'Agesage remifutar are etee futat.

⁶ Wemifutar are etee ea'at ma'e 'gā awau mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar are ea'at ma'e 'gā py'ata'waramū etee futat ajemogyau. Anure nipo aipo 'gā awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū ete rūi futat.

⁷ Wemifutar are etee ea'at ma'e 'gā oporomutare'emamū Jarejuwarete 'ga ree. Nuenuwi futari 'gā 'ga je'ega. Niporenuwiweri futari 'gā 'ga je'eg are.

⁸ Wemifutar imū etee mama'e apoara 'gā nomuorywi Jarejuwarete 'ga.

⁹ A'ere nanarūi ae Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū. Mama'e esagea etee te ae wapo 'ga remifutar imū. Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekware'ema 'gā naKristu 'ga remiayuwa rūi futat.

¹⁰ Janepy 'gā 'ā nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. A'eramū jane 'agamū jarepapa. Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū miamū futat jaremanūmū. A'ere jane ferawi etee jarewau Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogyau nakwaparimū warāu rūi futat. Jejui Kristu 'ga ree jane jemogypygamū Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Jejui 'ga ree pejemogypyk. A'eramū pēē pejesageramū jee”, 'jau 'ga janee Jejui 'ga ree jane jemogypygamū.

¹¹ Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejui 'ga moferapa 'ga manū re rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga U'agesage rerekwaramū nanē janeretefera moferapa jane manū re nū. Jane moferawukaa U'agesage upe.

12 Kunumīmet, kūjāmet. Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane rerekou. A'eramū ki jane a'eramū mama'e apowe'em jarejemogyau jarejemifutar imū ne. Mama'ea siapo 'ga pājē mū etee futat.

13 Pejemifutar imū mama'e apo re peo mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere Jarejuwarete 'ga, U'agesage pājē mū mama'e tywera apo awi pepoir ire, pē mogyi ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat. Nioi jane 'ga rerowiarāmū mama'eukwaawa rapyaw ipe.

14 Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupara 'gā Jarejuwarete 'ga ra'yra futat.

15 Ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee? Ojeupe jane moporowykyukaawamū? Naani. Jane mogyjawamū? Naani. Wa'yramū jane mogyawamū te 'ga U'agesage muri janee. A'eramū 'ga 'Agesagea "Kiapi'ni" jane mu'eukaa 'ga upe.

16 Jeju 'ga jane erowiarāmū Janeruwarete 'ga jane mogyau wa'yramū. A'eramū 'ga 'Agesagea "Kiapi'ni" jane mu'eukaa Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga 'Agesagea nanē 'jau janee: "Ene Ku'jywa 'ga ra'yra", 'jau 'ga 'Agesagea janee.

17 Wa'yra 'ga upe Janeruwarete 'ga mama'e esage monou. A'eramū 'ga janee nanē mama'e esage mua nū, wa'yrarete 'ga reewe futat, Kristu 'ga reewe futat nū. Ywy pe 'ua 'ā Kristu 'ga ruagamū wereko tywera upe rakue. 'Ga 'jawe ki janeruag jarejereko tywera upe. 'Ga 'jawe jane jemogy re nipo Janeruwarete 'ga jane moferapa nanē 'ga 'jawerimū etee futat nū. A'eramū tee 'ga jane monoi jane mogyau 'wyrriaramū Jeju 'ga pyri.

Anure nipo 'ga mama'e esage muri janee

18 'Awamū mama'eay jesaukari janee. A'ere nipo anure jane janerea'aru'jawi mama'eay are. Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage muri janee, mama'eay apyraapa. A'eramū jane jarejea'aru'jawe'emamū mama'eay are.

19 Anure nipo Janeruwarete 'ga jane resaukaa wemiapofera upe. "Agamū jera'yra 'gā futat", 'jau nipo 'ga jane resaukaa 'gā nupe. 'Ga remiapofera juejue futat 'ga ra'yra resaukaawa rapesaka 'upa.

20 Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga remiapofera jemote'ari rakue. Naite'at tee rūi 'ā rakue. Atāu 'ga oje'ega renuwe'emamū te Janeruwarete 'ga wemiapofera mote'ari rakue.

21 A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga imomyau nū. Wa'yramū jane resaukaawa 'ara rupi futat nipo 'ga mama'e momyau nū. A'eramū futat nipo 'ga mama'e tywera mateepapa.

22 Sā'ā kūjā wa'yray upe aema wa'yra 'are'emamū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga remiapofera waemamū ajemogyau ojekatu'okawa rapesaka.

23 Na'ga remiapofera etee rūi waemamū ajemogyau ojekatu'okawa rapesaka. 'Ga 'Agesage rerekwaramū nanē jane jarejaemamū nū, 'au jane jemogyramū 'ā. Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee ra'ne. A'ere nipo 'ga anure mama'e esage muri janee kwaiwete. Wa'yramū jane resaukaawamū 'ga janerete momyau Jeju 'ga 'jawe. A'eramū jane jarekaruare'emamū futat nipo, jareymane'emamū, jaremanū'jape'ema nanē nū. Jeju 'ga 'jawe futat jane rekoi.

24-25 Ojee jane jemogypygamū Janeruwarete 'ga jane muesageu ojeupe. A'e are jane 'i: "Anure nipo 'ga janerete momyau", 'jau jane. A'eramū jane jarejete momyau rapesaka jarejemogyau. 'Au we 'ga jarejete momyau re amunipo 'ā jane niapesagi jarejemogyau. A'ere 'ga nomomyau we. A'e are

jane iapesagi jarejemogyau. A'eramū ki jane jareapyterātānamū mama'eay upe.

26 'Ga 'Agesagea te jane poat. Najane etee rūi sajemogy. 'Ga 'Agesagea te oporogyta Ku'jywa 'ga upe jane. Jane tee nikwaawa'uweri Ku'jywa 'ga upe jareporogytaa jarejee. A'eramū 'ga 'Agesagea te jane poaa, oporogytau 'ga upe jane. Nikwaawi jane 'ga 'Agesage je'ega. Naaeje'ega 'jawe rūi. Aefaema 'jawe tete 'ga 'Agesage je'ega.

27 Janeruwarete 'ga janerea'awa kwaapa. Janeremifutara nanē 'ga ika-waapa nū. A'eramū 'ga U'agesage je'ega nanē ikwaapa nū, ojeupe jane ree ije'egamū. 'Ga remifutar imū etee futat 'ga 'Agesagea oporogytau 'ga upe jane ree.

28 Jarejuwarete 'ga ree janeporomutaramū jarejemogyau. 'Ga futat 'ā jane mū'jāu jane mogyau wemiayuwamū rakue. A'eramū 'ga, jane mama'eay mū jesaukaramū, mama'e esage apou ee nū.

29 Ymā we te Janeruwarete 'ga jane pyrūmū ojee rakue. "Mīmera 'gā je amogy teja'yramū. Teja'yrarete 'ga 'jawe je 'gā mogyi. A'eramū Jera'yrarete 'ga 'gā neki'yramū akou. Kwaiwete jera'yrarete 'ga rewirera 'gā, 'ga renyra 'gā 'jau", 'jau 'ga ojeupe rakue.

30 A'eramū Janeruwarete 'ga wemimū'ēmeramū jane mogyau wemi-ayuwamū. A'eramū 'ga 'jau jane: "Pēnesage jee", 'jau 'ga jane. "Teja'yrarete 'ga 'jawe je pē mogyi", 'jau 'ga jane. A'eramū 'ga jane mogyau 'wyrīaramū ojeypri nakwaparimū ete rūi futat nipo.

Jane ree 'ga poromutat

31 Ma'eramū 'ā jane nijemuaēmi mama'e upe: Janeruwarete 'ga 'ā jane rerekou. Jane retyk sipo 'ga amū? Naani. Janeruwarete 'ga jane pojeka re nitywa'uweri 'ga wi jane pojekaara mū. Ojejuka esage 'ga jane ree. Opājēa 'ga amut jane.

32 Esage Janeruwarete 'ga jane. Peesak 'ā 'ga rakate'eme'ema jane. Wa'yrarete 'ga miamū 'ā 'ga imua ijukaukaa janetywera mepyawamū rakue. A'eramū nipo 'ga mama'e esagea taetu imuri jane wakate'eme'emamū.

33 Awỹja sipo Janeruwarete 'ga remimū'ēmeramū jane ago'wau 'ga upe? Naani. Nitywi 'ga amū. Janeruwarete 'ga 'ā 'jau jane: "Esage 'gā jee", 'jau 'ga jane upe.

34 Jejui Kristu 'ga amanūmū janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe. 'Ga manū re 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa nū. Oferaw ire 'ga awau ojeupia 'Uwarete 'ga pyri. 'Uwarete 'ga jakwatawa katy 'ga reni, oporogytau 'Uwarete 'ga upe jane ree. A'eramū "Nepēa'wryi pēē" 'jara otywe'emamū.

35 Kristu 'ga 'ā iporomutat nanimenime jane ree. Awỹja sipo 'ga moirukat jane wi? Naani. Nitywi 'ga amū. Jane mama'eay jesaukaramū 'ga oporomutaramū jane ree. Werowiare'ema 'gā amū jane rereko tyweramū 'ga oporomutaramū jane ree. Ty'ara jane erekoramū 'ga oporomutaramū jane ree. Jarepiteea jane erajemogyramū 'ga oporomutaramū jane ree. Jane ree 'gā amū afuwet ojere'emamū 'ga oporomutaramū jane ree. Nitywi futari 'ga rerowiar ire mama'e mū jane kwaakaara 'ga upe. Jane manūnamū 'ga oporomutaramū nanimenime jane ree akou.

36 Ymā te Davi 'ga ka'arana kwasiaa ee inuga rakue: "Eneremiyuwa 'ā ore, ki Ku'jyp.

A'eramū ene ree iporomutare'ema 'gā afuweramū ore ree au'jeteramū. Karupa'mī jukapyrama 'jawe 'gā afuweramū ore ree",

'jau Davi 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā aipo 'ga 'eawer imū etee futat jane ree nanē oporomutare'emamū nū.

³⁷ Aipoa sipo Janejararete 'ga momoirukaa jane wi? Naani. Iporomutat 'ga nanimenime jane ree jane jemogyramū. A'eramū 'ga jane muapyterātāu mama'eay upe. A'eramū mama'eaya jane maku'ipawukare'ema.

³⁸ Nitywi futari 'ga amū jane wi Janeruwarete 'ga momoirukaara. Iporomutat 'ga nanimenime jane ree jane jemogyramū. Jane manūnamū miamū futat 'ga oporomutaramū jane ree. Jane reko are taetu 'ga oporomutaramū jane ree. Nokoi'i futari mama'eukwaawa mū jane wi Janeruwarete 'ga momoirukaaramū. 'Awauwe ojesaukat ma'e, anure ojesaukat ma'e. Mīmera nomomoirukara'uweri Janeruwarete 'ga jane wi.

³⁹ Ywag ipe ako ma'e, ywy 'wyr ipe ako ma'e. Mīmera miamū nomomoirukari Janeruwarete 'ga jane wi. Nitywi futari jane wi Janeruwarete 'ga momoirukaara. Naeatee futari 'ga jane wi. Jejui Kristu 'ga ree jane jarejemogyppyka. 'Ga Janejararetea. A'eramū Janeruwarete 'ga oporomutaramū jane ree wojere'emamū futat.

9

Janeruwarete 'ga remiayup

¹ 'Awamū je teptytuna, judeu 'gā mome'ui pē nupe. Kristu 'ga remiayuwa wejue je. A'eramū je te'me'emamū tekou. A'jea futat je 'i 'gā nee. Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rerekou. A'eramū 'ga 'Agesagea je mu'akwaapa mama'e a'je are. A'eramū je mama'e a'jea etee imome'wau.

² Jepyttuna 'gā, judeu 'gā je mu'arasig ojee. Nuerowiari 'gā Jejui 'ga. A'eramū a'ea je mu'arasimape'ema je mogou 'gā nee.

³ Afutante 'gā Jejui 'ga rerowiara numiamū. Jeporopariwet je 'gā nee Jejui 'ga rerowiar are numiamū. 'Gā nupe 'ga je'ega renuwukar ire amunipo 'ā je "Je rereko tywer ape 'gā nee", je 'i Ku'jywa 'ga upe. A'ere 'gā 'ā aipoa miamū nuerowiari. Ojemogyppyke'ema Jejui 'ga ree.

⁴ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Israeu juapyreramū oreypy 'gā mū'ēi imogyau wemiayuwamū rakue. "Pēē jera'yra 'awamū", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. 'Gā pype etee futat 'ga akou rakue. 'Gā nupe etee futat 'ā Janeruwarete 'ga 'jau rakue: "Tejerowiar ire je mama'e esage monoi pē nupe", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. 'Gā nupe ppy ppy ra'ne futat 'ga oje'ega monoi ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. 'Gā etee 'ga imu'akwaapa omuoryw are rakue. A'eramū 'gā 'ga muorypa a'jea futat rakue. 'Gā nupe etee 'ga 'jau'jau'japa: "Mama'e esagea tomono pē nupe 'jau", 'jau 'ga 'gā nupe rakue.

⁵ Judeu ppy ppy 'ga 'ā Abraão 'ga rakue. Isaki, Jako.* Mīmera 'gā judeu ppyfera 'gā. 'Gā juapyreramū ore judeua. Israeu 'ga juapyrera futat Jejui Kristu 'ga akou 'awa ywy pe 'ur ire rakue. Janeruwarete 'ga 'ā wemiapoferamū ae 'wyriararetea agawewi. A'etea 'ga Israeu 'ga juapyreramū tāmējē ore mū'jāu wemiayuwareteramū rakue. A'eramū amunipo 'ā ore 'ga muorypa aruojere'emamū ee.

⁶ A'ere 'ā Israeu 'ga juapyrera 'gā amū nuerowiari Jarejuwarete 'ga. Amure'ri 'gā etee erowiaa'i ajemogyau. A'etea jane 'jawe'em: "I'me nipo Janeruwarete 'ga", 'jawe'em. "Israeu 'ga upe 'ga 'i rakue: 'Amū'ē je ene-juapyrama tejemiayuwamū", 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'ere 'ga 'meramū aipo 'e are", 'jawe'em jane. NaIsraeu 'ga juapyrera 'gā juejue rūi 'ga amū'ē wemiayuwamū rakue. A'eramū 'gā amū 'ga rerowiare'ema.

* 9:5 Mukūi Jako 'ga rera. Israeu 'ga rer irūa.

7 NaAbraão 'ga ra'yra 'gã jue rûi Janeruwarete 'ga imogyau wa'yramû. Isaki 'ga etee 'ga ipyyrûmû. Ismaeu 'ga 'ga ipyyrûme'em.

8-9 Ymã te Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Anure nipo eneremireko êê, Sara êê ra'yramû. Enera'yra tapyygukat êê upe 'jau. Ikkwar are ene pyri je ruru'jawamû nipo êê wa'yra rerekoi opo pe”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. Poromû Abraão 'ga ra'yra 'ga Isakia. Isaki 'ga etee Janeruwarete 'ga omogo wa'yramû. Amumera 'gã Abraão 'ga ra'yra 'gã naJaneruwarete 'ga ra'yra rûi. 'Awamû Janeruwarete 'ga 'i “agamû Abraão 'ga juapyrerarete”, 'ga 'i u'eawer imû u'at ma'efera 'ga juapyrera upe, Isaki 'ga juapyrera upe.

10 Aere Isaki 'ga remireko êê, Repeka êê, wa'yramû 'ga upe rakue. Mukûi tãmêjê êê ra'yra ojopepa. U'ar ypy ma'e 'ga rera Esau. Ajepeja 'ga rera Jako. Anure Janeruwarete 'ga Jako 'ga re'roka, Israeu nuga 'ga ree rakue.

11-12 'Gã 'are'emaue Janeruwarete 'ga 'jau 'gã y êê upe, Repeka êê upe: “Tewiri u'at ma'e 'ga nipo je amogo 'wyriaramû u'ar ypy ma'e 'ga upe”, 'jau 'ga êê upe rakue. Nu'ari we agawewi 'gã. A'eramû 'gã mama'e esage apowe'êwe agawewi. Mama'e tywera nanê 'gã iapowe'em nû. A'ere 'ga na'ga remiapofer are rûi 'ga ajepeja 'ga pyyrûi imogou wemiayuamû. Wemifutar imû te 'ga tewiri u'at ma'efera 'ga pyyrûi imogou wemiayuamû. Wemifutar imû te 'ga u'ar ypy ma'e 'ga ipyyrûme'em.

13 Nan futat Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa 'gã nee rakue. “Jeporomutat je Jako 'ga ree. A'ere je najeporomutari Esau 'ga ree”, 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue.

14 Maran sipo ajee jane 'i aipo are? Nia'wyri Janeruwarete 'ga, sa'e sipo ajee jane? Naani. Mama'e esagea etee te 'ga wapo.

15 Ymã te 'ga 'jau Moisesi 'ga upe rakue: “Tejemifutar imû etee te je jemuaemi 'ga amû ree. Tejemifutar imû nanê je tejemuaeme'ema ajepeja 'ga ree”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe rakue.

16 A'eramû najaneremifutar imû rûi Janeruwarete 'ga jane pyyrûmû jane mogyau wemiayuamû. Najaneremiapofer are rûi nanê 'ga ajemuaema jane ree nû. Wemifutar imû etee 'ga jane pyyrûi jane mogyau wemiayuamû.

17 Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are inuga janee rakue. Farao 'ga upe Janeruwarete 'ga 'jau: “Tepãjêa je aesaukaru'jau'jap enee. A'e are nipo ywy pewara 'gã juejue jerera renupa. Ma'eramû 'ã je ene mogoi 'wyriaramû Egitu ywy pewara 'gã nupe”, 'jau 'ga ikwasiarukaa inuga ka'aran are rakue.

18 A'eramû jane jarejeapyoramû 'ga remiapo are. Wemifutar imû etee futat Janeruwarete 'ga ajemuaema 'gã amû nee. Wemifutar imû etee futat 'ga ojerowiarukare'ema amumera 'gã nupe.

19 A'e are nipo pêê mû 'jau jee: “Ma'eramû sipo 'ga ore rerekou tyweaete ore 'ga rerowiare'emamû? Ore upe 'ga nojerowiarukari futari. A'eramû ore 'ga rerowiaru'jape'ema. Naruapoa'uweri ore mama'ea 'ga orojeupe ojerowiarukare'emamû. Naruapoa'uweri agawewi 'ã ore mama'e tywera. A'etea 'ga nojejukai ore ree”, 'jau nipo pêê.

20 Aipo pe'je kasi ne. Janeruwarete 'ga futat te 'ã jane apo rakue. Imara'nearû sipo ae 'ga remiapoferamû 'ga ree 'ga mueue ojee? Naani. Oje'egay sipo japepo wapoara upe wapoarûe'emamû? Naani.

21 Sã'ã japepo apoara 'gã japepo apoa wemifutar imû etee futat. Amumera 'ã 'ga iapou wemipa'ruramû, amumera yty ryrûnamû. Wemifutar imû etee futat tujuga apoara 'gã mama'e apoi.

²² Nan tee futat Janeruwarete 'ga jane apoi rakue. A'eramū 'ga mama'e apou janee wemifutar imū etee futat. "Tejerowiare'ema 'gā nee jemara'neramū. Tepājēa nanē je ikwaawukaa 'gā nupe nū", 'jau 'ga rakue. A'ere na'awauwe rūi 'ga 'gā nereko tyweretei. Anure te nipo 'ga rowowiare'ema 'gā nerekou tyweaete.

²³ Amumeramū te aje 'ga 'ā jane mū'ēi wemiayuwamū rakue. Jane ree 'ga jemuaēmi. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: "Tejesagea je akwaawukat tejemimū'ēmera 'gā nupe", 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga mama'e esage apou janee wemifutar imū. Jane rereko esage are 'ga wesage kwaawukari janee. "Ga 'ā wesageramū tekotee 'gā nesagea apyraapa", jane mu'eukaa.

²⁴ Jane 'ā 'ga remipyyrūmera. Ymā te 'ga jane pyyrūi wemiayuwamū rakue. Judeuramū ore, judeue'emamū pēē. Mīmera 'ga imū'jāu wemiayuwamū rakue.

²⁵ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are Oseja 'ga upe rakue:

"Tejemiyuwe'emera 'gā nipo je amogy tejemiyuwamū.

Tejemifutare'emera 'gā nupe nipo je 'jau: Jepromutat je pē nee, 'jau.

²⁶ Ymā je 'i ikue: Najeremiyuwa rūi pēē, 'jau je ikue.

A'ere nipo anure je aipo te'eawer ipe te futat je 'i:

Je futat 'ā okoeteete ma'ea.

'Awamū pēē futat jera'yramū, 'jau nipo je, 'jau je ikue",

'jau Oseja 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²⁷ Isai 'ga nanē ka'arana kwasiaa Israeu 'ga juapyapyrera 'gā nee rakue.

"Kwaiwete Israeu 'ga juapyrama 'gā. Sā'ā 'yisigeaua pytuna. Nan tee futat Israeu 'ga juapyrama 'gā pytuna numiamū.

A'etea nipo ināinānī 'gā etee ojekatu'ok otywer awi.

²⁸ Anure nipo Janeruwarete 'ga ywy pewaramū juejue werowiare'ema 'gā nereko tyweretei ywawuje tee futat",

'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²⁹ Aipo jeapo enunewe Isai 'ga 'jau:

"Janeruwarete 'ga pājērete. Peesak 'ga Sodom ipewara 'gā momawa, Gomora pewara 'gā neewe rakue.

Janeruwarete 'ga jane mū mogye'em ire amunipo 'ā jane nanē jarepapa 'gā 'jawe nū",

'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

³⁰ "Ma'ja are aje 'ga jane mu'ei?" 'jau nipo pēē jee? Nan futat je 'i pē nupe: Ymā judeue'ema 'gā nafutari Jarejuwarete 'ga amuesagea rakue. A'ere Janeruwarete 'ga Jejuī 'ga rerowiamū 'gā katu'oka 'gā muesageu ojeupe.

³¹ A'ere 'ā ymā 'ga futaarera 'gā jēmī Israeu juapyrera 'gā naani. "Moisesi 'ga je'egera renuw are jarejemuesageu Jarejuwarete 'ga upe", 'jau 'gā numiamū. A'ere 'gā nuenupawi 'ga je'ega.

³² A'eramū 'gā ojemuesageukare'ema 'ga upe. Niparuerowiariwari 'gā Jejuī 'ga ree. "Jejuī 'ga ree ojemogypyk ma'e 'gā etee wesageramū Jarejuwarete 'ga upe" 'e are aparuerowiariwere'emamū. A'eramū 'gā ojemuesageukare'ema futat 'ga upe. 'Gā nupe Jejuī 'ga ita 'jawe. Sā'ā ita rena pe pe. A'eramū 'ā pe rupi oma'e 'gā ojepyapegāu ee. Nan tee Jejuī 'ga 'gā nupe. Nijemogypygiwari 'gā Jejuī 'ga ree. A'eramū 'gā u'aa 'ga ree. A'eramū 'gā awawe'em Jarejuwarete 'ga pyri.

³³ Ymā Janeruwarete 'ga aipo are ka'arana kwasiarukari inuga Isai 'ga upe rakue:

"Anure nipo je 'ga amū mogou judeu 'gā nupe. Jerusareg ipe je 'ga monoi. Jerusarega 'up wytyra pyri, Siāo 'jawa pyri.

Jeremimonorama 'ga ita 'jawe. Pe pe ita renamū 'ā, pe rupi oo ma'e 'gā 'ari ee.

Nan futat nipo kwaiwete judeu 'gā niporomutari jeremimonorama 'ga ree. A'ere 'ga rerowiaara 'gā ku'iramū 'ga ree. Jaruete 'gā nekoī 'ga ree", 'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

10

¹ Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjānamū pēē 'ā jerenyra 'jawe 'jau. A'eramū pēē pejeapyakau jeje'eg are. Judeua futat je 'ā. A'eramū je teporomutaramū teptytun are. Jarejuwarete 'ga teptytuna 'gā katu'opawa je afutat. A'eramū je teje'ega monou te'ŷina 'gā nee 'ga upe. "Eja'yra 'ga erowiarukat Israeu juapyrera 'gā nupe, ki Ku'jyp", 'jau je te'ŷina Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee.

² Teptytuna 'gā je akwaap te'ŷina. 'Gā 'jawe futat je rekoī ikue. Iporowykywet 'gā Jarejuwarete 'ga upe numiamū. 'Ga muoryw are nanē 'gā afuewer-amū nū numiamū. A'ere 'gā nokwaawi 'ga remifutara.

³ Naeapyoi 'gā "Janeruwarete 'ga Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'ga amuesage ojeupe" 'e are. A'eramū 'gā 'jau: "Moisesi 'ga je'egera renupawer are wea m'ŷina Moisesi 'ga 'eawera futat jane muesage Janeruwarete 'ga upe", 'jau 'gā ajaupe numiamū. Jarejuwarete 'ga 'eawera jēmī 'gā erowiare'ema. "Teja'yra 'ga rerowiaara 'gā je amuesage tejeupe" 'ga 'eawera erowiare'ema.

⁴ Kristu 'ga amanūmū jane katu'okawamū, 'Uwa 'ga upe jane mue-sageawamū. 'Ga rerowiaaramū etee jane jarejesageramū Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū jane 'jawe'em: "Moisesi 'ga je'egera renuw ire te janeresager-amū Jarejuwarete 'ga upe", 'jawe'em. Moisesi 'ga je'egera renuwa najane katu'oga'uweri. Jejuī 'ga rerowiamū etee te jane jarejekatu'ogi Ku'jywa 'ga upe.

Werowiamū 'ga jane katu'oka

⁵ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue. "Jeje'ega renup katu katu re pēē pejejesageramū jee. Jeje'ega renup katu kat-uare'emamū pēē nepē'a'wryi jee. Jeje'ega renup katu katu re nipo pejemogy nakwaparimū warāu rūi, e'i 'ga", 'jau Moisesi 'ga 'gā nupe numiamū. A'ere 'gā nuerowiari pāwē pāwē 'ga je'ega.

⁶ "Jera'yra 'ga rerowiaaramū etee pēnesage jee", 'jau Janeruwarete 'ga rakue. A'ere kasi amumeramū: "Aw'ŷja sipo awau ojeupia ywag ipe Kristu 'ga reruawamū wywy pe janee?" 'jau ne. 'Ut futat ako 'ga rakue.

⁷ "Aw'ŷja nanē sipo ajee oo amanū ma'efera rerua imoferapa? pe'je nanē kasi ne nū", 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa ka'aran are inuga rakue. Omoferap nanē ako Janeruwarete 'ga 'ga rakue nū. A'eramū pēē aipo 'jawe'em.

⁸ "Jarejuwarete 'ga je'ega pekwaap. Najemimi futari pē nui. 'Ga je'ega ki pēē imome'wau pejejaupe. Pejejea'aramū ee nū", 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. Poromū futat ore imome'ui pē nupe, Kristu 'ga mome'ui pē nupe.

⁹ Jejuī Kristu 'ga rerowiaara 'gā Janeruwarete 'ga okatu'ok. "Jejuī Kristu 'ga jejararetea", 'jau pēē. "Janeruwarete 'ga Jejuī 'ga omoferap" 'ea pēē erowiaa. A'eramū Janeruwarete 'ga pē katu'oka, pē pireita pētywer awi.

¹⁰ "Jejuī 'ga oferap" 'ea jane erowiar ire Janeruwarete 'ga 'jau janee: "Pēē jera'yra 'ga perowiat. A'eramū pēē pejejesageramū jee", 'jau nipo 'ga janee, Jejuī 'ga jane erowiamū. Jejuī Kristu 'ga jejararetea jane 'eramū Janeruwarete 'ga jane katu'oka janetywer awi.

¹¹ Nan Isai 'ga ikwasiaa inuga ka'aran are janee rakue: “Janeruwarete 'ga nomojenosiukari Jejui 'ga rerowiaara 'gā wowase 'gā nekoramū”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

¹² Aipo kwasiaramū 'ga jane mome'wau najuejue etee. Najudeuramū ore upe etee rūi 'ga 'i aipo 'jau. Judeue'emamū pē nupe nanē 'gā 'i aipo 'jau. Jejui Kristu 'ga Janejararetea. Judeuramū Orejararetea 'ga 'ā, judeue'emamū Pējararetea nanē 'ga nū. 'Ga upe jane jareju'jaju'jawe etee futat. Mama'e esagea 'ga imua janee ojeupe enūjamū.

¹³ Ymā te Jueu 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Ojeupe je katu'ogape 'jara 'gā Janeruwarete 'ga okatu'ok”, 'jau Jueu 'ga ikwasiaa rakue. A'eramū 'ga judeu 'gā katu'oka, ojeupe aipo 'gā 'eramū. Judeue'ema 'gā nanē 'ga ikatu'oka ojeupe aipo 'gā 'eramū nū.

¹⁴ Maran sipo ae, 'ga rerowiare'em ire, “je poar ape”, 'jau 'ga upe. Ni'e ekootea'uweri ae 'ga rerowiare'em ire. Maran sipo 'gā 'ga rerowiaa eewi 'ga rera renupe'ema? Nuerowiari futari 'gā 'ga, 'ga rera renuwe'em ire. Sipo 'gā maran 'ga rera renupa 'ga amū ojeupe imome'ue'em ire? Nuenuwi futari 'gā 'ga rera 'ga amū ojeupe imome'ue'em ire.

¹⁵ Maran sipo 'gā amū 'ga mome'wau Jarejuwarete 'ga omonoe'em ire? Nooi futari 'gā amū 'ga mome'wau, Janeruwarete 'ga omonoe'em ire. A'ere Janeruwarete 'ga 'gā monoi futari Jejui 'ga mome'waukaa kwe pewara 'gā nupe. Ymā te Isai 'ga ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga remimonofera 'gā nee rakue: “Esage futat morogyta esage mome'wara 'gā nura”, 'jau Isai 'ga ikwasiaa Jejui 'ga mome'wara 'gā nee rakue.

¹⁶ Janeruwarete 'ga 'gā amū monou Jejui 'ga mome'wau Israeu 'ga juapyrera 'gā nupe rakue. A'ere 'gā amū nuerowiari 'ga. Aipo are nanē Isai 'ga ka'arana kwasiaa 'gā nee rakue: “Nuerowiari futari 'ga amū oreje'ega, ki Ku'jyp. Ināinānī'i etee 'gā erowiaa'i”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

¹⁷ A'eramū je a'eramū 'jau pē nupe: Jejui 'ga mome'u renuw ire jane 'ga rerowiaa jarejemogyau.

¹⁸ A'jea sipo Israeu 'ga juapyrera 'gā nuenuwi Jejui 'ga mome'ua? Naani. Wenup futat 'gā numiamū. “Najuejue etee futat wyw pewara 'gā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā je'ega renuwi.

'Gā je'ega ojemuāina wyw pe”, 'jau Davi 'ga ymā ka'arana kwasiaa inuga rakue.

¹⁹ Nokwaawi sipo Israeu juapyrera 'gā? Naani. Okwaap futat 'gā. A'ere 'gā niparuerowiariveri 'gā ee. Moisesi 'ga ra'ne Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe rakue:

“Anure nipo je judeue'ema mogyi tejemiayuwamū. A'eramū nipo pēē 'gā nerekoayau ee”, 'jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe.

“A'eramū nipo pēē pejemara'neramū 'gā nee. Ni'akwaawi 'gā Jarejuwarete 'ga ree, 'jau nipo pēē 'gā nupe numiamū.

A'ere je te 'gā mogyi tejemiayuwamū, e'i Janeruwarete 'gā”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²⁰ Isai 'ga nanē okyjawe'em Israeu 'ga juapyrera 'gā nui. Mama'e a'je mome'u awi nanē 'ga okyjawe'em rakue.

“Ymā judeue'ema 'gā Janeruwarete 'ga ree oporokwaawiwere'emamū rakue. A'ere 'gā 'awamū 'ga kwaawi.

Ymā 'gā 'jawe'em rakue: Ku'jywa 'ga emome'u oree, 'jawe'em rakue. A'ere 'ga 'awamū 'ga jekwaawukari 'gā nupe”,

'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

²¹ Israeu 'ga juapyrera 'gā mome'uramū Isai 'ga 'i rakue:

"Janeruwarete 'ga ojekwaawukat Israeu 'ga juapyrera 'gā nupe numiamū.
 Wojere'emamū 'ga ojekwaawukaa esaka 'gā nupe.
 A'ere 'gā niporenuwiweri 'ga je'eg are. 'Ga ree 'gā jemogypygyiwere'emamū",
 'jau Isai 'ga judeu 'gā mome'wau rakue.

11

Israeu juapyrera 'gā nee 'ga jemuaēmawet

¹ Israeu juapyreramū ore wi sipo Janeruwarete 'ga poiri? Naani. Nopoiri futari 'ga ore wi. Je judeua. Abraão 'ga juapyreramū je rekoi. Abraão 'ga remymīnumera 'ga, Pējamī 'ga juapyreramū je.

² Nopoiri futari 'ga wemiayuw ppyferamū ore wi. Ymā we 'ga oreypy 'gā mū'ēi tekotee 'gā nui rakue. Ojeupe futat 'ga oreypy 'gā mū'jāu 'gā nui rakue. Ymā 'ā 'ga amū ka'arana kwasiari Eliasi 'ga 'eawer are rakue. 'Ga 'eawera pekwaap.

³ Ymā Eliasi 'ga 'jau rakue: "Ku'jyp. Eneje'ega renupare'ema 'gā eneje'ega mome'wara 'gā wapisipaw etee. Wyra rapyawa miamū 'gā wetypap. A'eramū jetee'i futat tekou. 'Awamū 'gā je ree nanē afuweramū nū", 'jau Eliasi 'ga Jarejuwarete 'ga upe rakue.

⁴ A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe rakue: "Naani. Naene etee rūi ereko je rerowiaaramū. Setē miū je rerowiaara 'gā pytuna jemogyi. Nopoiri futari 'gā je rerowiar awi. Namuorywi 'gā maira'me a'agawa, Pau 'jawa. Sete miū 'gā je ia'gwau mama'e tywer awi", 'jau Janeruwarete 'ga Eliasi 'ga upe rakue.

⁵ Nan tee futat 'awamū Janeruwarete 'ga judeuramū ore mū a'gui ojeupe. Naruapoi agawewi ore mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga iporomutat ore ree, ore a'gwau ojeupe.

⁶ Wemifutar imū etee 'ga ore mū'jāu ore mogyau wemiayuwamū. Naor-eremiapofer are rūi 'ga ore mū'ēi ojeupe. Oreremiapofer are ore mū'ē re amunipo 'ā 'ga ore mū'jāue'em wemifutar imū. A'ere 'ga wemifutar imū etee futat ore mogyi wemiayuwamū.

⁷ Ymā Israeu 'ga juapyrera 'gā juejue amuesage futari rakue. A'ere Janeruwarete 'ga namuesagepawi 'gā. Wemimū'ēme'ri 'gā etee 'ga imuesageu ojeupe. Amumera 'gā oporenuwiweremamū 'ga je'eg are.

⁸ Aipo are 'gā amū ymā ka'arana kwasiari inuga rakue:
 "Wemimū'ēe'ema 'gā Janeruwarete 'ga nomoporenuwiwerukari oje'eg are,
 'gā muapyakwafugukare'ema oje'eg are.
 'Awamū miamū aipo 'gā naeapyoi 'ga je'eg are. Nojemogypygyi 'gā 'ga ree",
 'jau 'ga amū ikwasiaa ka'aran are rakue.

⁹ Davi 'ga nanē ka'arana kwasiaa aipo are futat rakue nū:
 "Maraka 'gā wapo futat Jarejuwarete 'ga muorypawamū numiamū. A'ere 'gā nopoiri futari otywer awi.

A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete maraka pype futat.

¹⁰ Janeruwarete 'ga namueapyoukari 'gā mama'e a'je are. Werekou tywerete 'ga 'gā",
 'jau Davi 'ga ikwasiaa judeu 'gā nee rakue.

¹¹ Opoit futat te Janeruwarete 'ga Israeu juapyrera 'gā nui? Naani. Opoiraiw etee 'ga 'gā nui. Anure nipo judeu 'gā poiri futari otywer awi. Anure nipo 'gā jemogypygyi Jeju 'ga ree. A'ere Janeruwarete 'ga, judeu 'gā Jeju 'ga ree jemogypygye'emaue, judeue'ema 'gā mojemogypygyukari 'jeju 'ga ree, 'gā katu'oka. Judeue'ema 'gā nesag ire nipo judeu 'ga 'jau: "Kuu. Judeue'ema 'gā Janeruwarete 'ga okatu'ok, 'gā mogyau wemiayuwamū", 'jau

nipo 'gā 'gā nerekoayau 'gā nee. A'eramū nipo 'gā ojewya Jarejuwarete 'ga rerowiara upe.

¹² Awamū judeu 'gā nojemogypygyi Jeju 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage apowe'em 'gā nupe. A'eramū 'ga judeue'ema 'gā mojemogypygyukaa Jeju 'ga ree. A'eramū 'ga 'gā nupe ete mama'e esage apou, Jeju 'ga ree 'gā jemogypygamū wejue te. Anure te nipo judeu 'gā jewyri Jarejuwarete 'ga rerowiara upe nū. Ojeupe 'gā jewyramū nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage monou ywy pewara 'gā nupe juejue. Ojeupe judeu 'gā jewyr are 'ga mama'e esage monou kwaiwete.

Judeue'ema 'gā katu'okawet

¹³ Pēē mū nupe, judeue'emamū pē nupe je judeuramū orojemome'ui. Ymā ako Janeruwarete 'ga je monoi Jeju 'ga mome'wau judeue'emamū pē nupe ikue. Ajerowiat je aipo are.

¹⁴ Afutat je teptytuna 'gā amū juerekoaya pē nee. A'eramū nipo je a'e are Jeju 'ga rerowiarukaa 'gā amū nupe. Aipoa je afutarete futat.

¹⁵ Judeu 'gā nui opoiraiw ire, Janeruwarete 'ga judeue'ema 'gā mota'wai ojeupe, Jeju 'ga 'gā erowiarāmū. A'eramū nipo anure te Janeruwarete 'ga judeu 'gā mota'wau ojeupe nū. Judeu 'gā Jeju 'ga rerowiaaw ipe jane tee jareku'i pāwē pāwēnamū jarejemogyau. Sā'ā janeku'ia jarepytuna ferawamū. Nan tee futat nipo jane jareku'iramū judeu 'gā Jeju 'ga rerowiarāmū.

¹⁶ Y'wa 'ywa jara 'ga sipo y'wa 'ywa rapo jara etee? Naani. Y'wa 'ywa jara 'ga na'ywa rapo jara etee rūi. I'ywarete jara nanē futat 'ga nū, i'a jara nanē nū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga judeu ypy 'gā jararetea. Janeruwarete 'ga remiayuwypyfera 'ā ore judeuramū rakue. A'eramū 'ā ore juejue judeuramū 'ga remiayuwamū arajemogyau.

¹⁷ Sā'ā ae y'wa 'ywa tyma. A'eramū 'ā akā mū osiniga etee. A'eramū 'ā ae ijaramū akā sinigera monoka jui. A'eramū 'ā ijara 'ga awau y'wa 'yw ekoete rakā monoka erua imujaa akā sinigera renawer ipe, akā sinigera 'yw are. Imujar ire akā ojopyyka imonogipyra py'rau. Nan tee futat pēē. Judeuramū orepyya Janeruwarete 'ga remiayuwaretea. Oreypy 'gā 'ga ipyryrūmū imogyau wemiayuwamū. A'ere ore mū judeuramū naruerowiari 'ga. A'eramū 'ga werowiare'emamū 'gā amū mū'jāu wemiayuwamū ore wī. A'eramū 'ga judeue'emamū pēē mū mua pē mogyau wemiayuwamū werowiare'ema 'gā py'rau pē mujaa judeuramū oreypy are. A'eramū pēē pejejemu'jau oreypy are.

¹⁸ A'eramū ki pēē judeu 'gā ago'wawe'em. Imū'ēmyrera 'gā ago'wawe'em pejejemogyau. Pejerowiaraip kasi pejejee ne. Najudeu ypy 'gā nūi pē ne imujaripyra. Pēē te 'ga pē mujat 'gā nee. A'eramū ki pēē pejerowiaraipe'ema pejejee.

¹⁹ Pēē mū nipo 'jau jee: "Janeruwarete 'ga opoit judeu 'gā nui. A'eramū ore 'gā japy'rufera", 'jau nipo pēē numiamū.

²⁰ Nuerowiari te 'gā Jarejuwarete 'ga. A'eramū 'ga a'eramū opoia 'gā nui. A'ere perowiat wejue te 'ga. A'eramū 'ga a'eramū pē mogyau 'gā py'rau wemiayuwamū. A'eramū ki pēē pejerowiaraipe'ema pejejee. A'eramū pēē Jarejuwarete 'ga pojeupa.

²¹ Werowiare'em are judeu 'gā nereko tywer ire, sipo 'ga judeue'emamū nepē nereko tyweri werowiare'em ire? Judeuramū ore y'wa 'ywa rakārete 'jawewara. Judeue'emamū pēē imujaripyra 'jawewara te. A'eramū nipo 'ga pēē nanē pē nereko tywēaete judeuramū orereko tywawera apyraapa werowiare'em ire.

²² A'eramū jane Jarejuwarete 'ga kwaapa. Ajemuaēm 'ga werowiaara 'gā nee. A'ere 'ga werowiare'ema 'gā nereko tyweretei. 'Awamū pēē judeue'emamū 'ga rerowiaa pejejemogyau. A'eramū 'ga opota'waramū pē nee. Wesageramū 'ga pē nupe. A'ere 'ga werowiar awi pepoir ire 'ga poiri pē nui, pē mū'jāu wemiayuw awi 'gā mū'ēawera 'jawe etee futat.

²³ Werowiare'em awi 'gā poir ire nipo Janeruwarete 'ga judeu 'gā nerua 'gā mogyau wemiayuwamū nū.

²⁴ Judeue'emamū pēē na'ga remiayuweramū rūi. Werowiarāmū te 'ga pē mogyi wemiayuwamū. Judeu 'gā te 'ga remiayuwaretefera. Werowiare'emera 'gā 'ga imū'jāu wemiayuw awi. A'ere 'ga werowiaru'jaw ire 'gā mogyau wemiayuwamū nū. Aipoa taetu naayi futari 'ga upe. Sā'ā y'wa 'ywa jara wemimonogera rerura imujara imonokawera rowopyter are nū. A'eramū 'ā ojopyyka aye'em etee te. Nan tee futat 'ga judeu 'gā mogyau werowiaru'jaw ire wemiayuwamū aye'em etee te futat nū.

Jane ree 'ga pota'wa

²⁵ Pēē jerewirera 'jawe. Kūjānamū pēē jerenyra 'jawe. A'eramū je mama'e mome'wau pē nupe, pē mueapyoawamū. Janeruwarete 'ga je mu'akwaapa ee. A'eramū je pē mu'akwaapa ee nanē nū. A'eramū pēē pejerowiaraipe'ema pejejee etee. 'Awamū Janeruwarete 'ga opoiraipe judeu 'ga nui. Nuerowiari 'gā 'ga. A'eramū 'ga poiraiwi 'gā nui. Anure te nipo 'gā 'ga rerowiari nū. 'Awamū pēē judeue'emamū pēē Jarejuwarete 'ga rerowiaa pejejemogyau. Ymā Janeruwarete 'ga judeue'emamū pēē mū pē mū'jāu ojeupe rakue. A'eramū wemimū'ēmera 'gā juejue werowiar ire nipo 'ga ojewya judeu 'gā nupe nū.

²⁶ Aiporamū te nipo judeu 'gā Jejui 'ga rerowiaararetei. Ymā te Isai 'ga aipo are ka'arana kwasiari inuga rakue:

“Anure nipo janetywera moiara 'ga ruri owaēma Jerusareg awi, Siāo 'jaw awi. Aiporamū u'aaw ipe nipo 'ga judeu 'gā katu'oka.

'Gā tywera moia Jako 'ga juapyrera 'gā nui.

²⁷ Janeruwarete 'ga 'jau judeu 'gā nupe:

Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i judeuramū pē nupe rakue:

'Anure nipo je pētywera moiri pē nui', 'jau ako je ikue.

A'eramū je pētywera moia pē nui te'eawer imū etee futat, 'jau Janeruwarete 'ga rakue", 'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

²⁸ Judeuramū ore mū Jejui 'ga rerowiare'ema. A'eramū Janeruwarete 'ga amara'neramū aipo 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau: “Naje rerowiari pejepe. A'eramū je tepoiraipe pē nui tejerowiarukaawamū judeue'ema 'gā nupe”, 'jau 'ga werowiare'ema 'gā nupe. A'eramū 'ga opoiraipe 'gā nui. Aipoa esage judeue'emamū pē nupe. A'etea Janeruwarete 'ga judeuramū oreppy mū'jāu ojeupe rakue. Nomoka'jami 'ga 'gā. A'eramū 'ga 'gā juapyrer awi opoikatuwe'em.

²⁹ Ymā Janeruwarete 'ga judeuramū oreppy mū'jāu ojeupe rakue. “Pēē 'ā je amū'ē imogyau tejemiayuwamū. Mama'e esage tomono pē nupe 'jau”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū 'ga weatee'emamū futat wemimū'ēmera 'gā nui. Oreppy 'gā nee 'ga reatee'emamū futat ore wi.

³⁰ Ymā te judeue'emamū pēē Jarejuwarete 'ga je'ega nepeenuwi rakue. A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga jemuaēmi pē nee. Judeu 'gā wenuwe'emamū Janeruwarete 'ga jemuaēmi pē nee.

³¹ 'Awamū judeu 'gā nuenuwi futari 'ga je'ega. A'etea nipo anure 'ga 'gā nee ajemuaēm nū. Pē nee ajemuaēmawera 'jawerimū etee futat nipo 'ga 'gā nee ajemuaēma nū.

³² Janeruwarete 'ga 'jau janee najuejue etee futat rakue: “Nuenuwi 'gā jeje'ega. Mama'e tywera 'gā wapo ajemogyau. A'eramū je 'gā mogyau ifaripyrrera 'jawewaramū futat. 'Ga tywera 'gā nerekou”, 'jau 'ga rakue. A'eramū 'ga 'jau “Tajemuaēm 'gā nee 'jau”, 'jau 'ga janee rakue.

³³ A'jea futat Janeruwarete 'ga jemuaēmi jane ree. Ekoay te nipo janereapyo katui we 'ā jane 'ga ree. 'Ga 'akwaap, 'ga remikwaap. Mīmera jane nikwaakatupawi. 'Ga remiaporam are nanē jane jarejeapyo'e'emamū nū.

³⁴ Ymā Isai 'ga ka'arana kwasiari rakue: “Awŷja sipo Janejararete 'ga rea'awa okwaap? Naani. Nitywi 'ga amū.

Awŷja sipo 'ga mu'jau mama'e are?

Naani. Nitywi futari 'ga mu'jara 'ga amū nū'ū”, 'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

³⁵ Jo 'ga nanē ka'arana kwasiaa aipo are futat rakue nū:

“Awŷja sipo mama'e omono Jarejuwarete 'ga upe omepeyamū?

Naani. Nitywi 'ga amū”,

'jau 'ga ikwasiaa rakue.

³⁶ Janeruwarete 'ga futat mama'e wapopap rakue. Nitywi futari 'ga remiapoe'ema. 'Awamū miamū 'ga ojejukau mama'e are. Ojeupe futat 'ga mama'e apoi rakue. Ojeupe futat 'ga mama'e mogyau rakue. A'eramū ki jane 'ga muorypa ee. Jareojere'emamū futat ki 'ga muorypa ee.

12

Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'e

¹ Janeruwarete 'ga ajemuaēm jane ree, a'e je pē nupe tekou. A'eramū je a'eramū 'jau tejewireramū pē nupe, tejenyramū pē nupe nanē je 'jau nū: Sajemogy Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū 'jau. Sā'ā janepygy 'gā weymawa mū monoa 'ga upe, 'ga muorypawamū rakue. Nan tee futat jane 'awamū jarejemogyi 'ga upe oporowyky ma'eramū, mama'e apou 'ga upe 'ga muorypawamū. Aipoa jane iapoa 'ga muekōēina jane ree.

² 'Ga rerowiare'ema 'gā 'jawe kasi pejemogy ne. 'Gā nee kasi pejemu'e ne. 'Gā 'jawe kasi mama'ea peapo ne. Jarejuwarete 'ga upe ki pe'je: “Eje'jawe je muea'arukar ape mama'e are, ki Ku'jyp”, pe'je ki 'ga upe. Aipoa 'ga iaporamū nipo 'ga remifutara pekwaap. Aipoa esage 'ga upe. Aipoa 'ga muorypa. Mīmera pēē ikwaapa.

³ Janeruwarete 'ga 'ā opājē mua jee, je mogou oje'ega mome'waramū pē nupe ikue. A'eramū je pē mu'akwaapa mama'e are. Pejerowiaraip kasi pejejee etee ne. “Je te 'ā jeresage 'gā apyraapa”, pe'je kasi ne. Jarejuwarete 'ga rea'ara 'jawe pēnea'at pejejee. Werowiarāmū 'ga opājē mua pē nupe ojeupe pē moporowykyawamū. A'eramū ki pēē pejejeupe 'ga remimurer imū mama'e esage apou 'ga upe. 'Ga pē poaa mama'e apo are. A'eramū ki pēē 'jau: “Natejeteē rūi je mama'e apoi. Janeruwarete 'ga je poat mama'e apo are”, pe'je ki.

⁴ Peesak jarejetea. Majepei teewara 'jawe futat janeretea. A'ere mukūi janereaa, mukūi janenamā, mukūi janepoa, mukūi janepya. Jarepou 'ā jane mama'e apou. Jarepyu 'ā jareatau. Jarejeau 'ā mama'e resaka. Jareapyau 'ā mama'e renupa. Naaju'jaju'jawe ete rūi futat 'ā oporowykyau.

⁵ Nan tee futat jane Jejui 'ga rerowiaaramū. Kwaiwete jane. Najareju'jawe ete rūi jane mama'e apoi. Jejui 'ga ree jarejemujar ire jane jarejemogyau majepe'i yweteewara 'jawe futat.

⁶ A'ere jane najareju'jawe ete rūi mama'e apoi. Opājēa Janeruwarete 'ga imua janee, mama'e apoukaa janee. Oje'ega 'ga imome'waukaa jane mū upe. A'eramū jane jarejeupe 'ga remimurer imū, 'ga je'ega mome'wau kwe pewara 'gā nupe.

⁷ Jane mū upe 'ga mama'e apoukaa 'gā nupe, 'gā poaawamū. A'eramū jane, 'ga rerowiarāmū mama'e apou 'gā nupe. Jane mū upe 'ga 'gā mu'jaukaa mama'e are. A'eramū 'ga rerowiarāmū jane 'gā mu'jau mama'e are.

⁸ Jane mū upe 'ga 'gā muapyterātāukaa. A'eramū jane, 'ga rerowiarāmū, 'gā amū muapyterātāu mama'eay upe. Jane mū upe 'ga mama'e monoukaa. A'eramū jane, jarejakate'eme'emamū, mama'e monou 'gā nupe. Jane mū 'ga imogyau 'wyririamū 'gā nupe. A'e 'gā ojejukau esage 'gā nee. Jane mū upe 'ga ojopoarukaa mama'e apo are. A'eramū aipo 'ga 'gā poaa aku'iramū.

⁹ A'jea futar iki pēporomutat pejejemogyau pejejuee. Pejejotywera kasi pefutar etee pejejemogyau ne. Pejemu'e ki mama'e esage apoara 'gā nee.

¹⁰ Jejui 'ga rerowiaaramū 'ā pejemogy. A'eramū pēē pejejemujaa pejejemogyau pejejuee rai'i. A'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejejuee. Pejejopejuka esageramū ki pejejuee pejejemogyau.

¹¹ Pēwewue kasi pejejemogyau ne. Pejepokagamū ki pejejemogyau. Jarejararete 'ga upe pejejorywamū pejeporowykyau.

¹² Anure nipo jane oi jarejemogyau Jarejuwarete 'ga pyri. A'eramū ki pēē pejejorywamū pejejemogyau. Pejejeupe mama'eay jesaukaramū, pejeapyterātānamū jupe. Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou pejejemogyau.

¹³ Jejui 'ga rerowiaaramū mama'e tywe'emamū pēē mama'e monou 'gā nupe. Muku awi Jejui 'ga rerowiaara 'gā nuramū pēē 'gā mua pejejog ipe.

¹⁴ Pē nee ipromutare'ema 'gā nipo pē nerekou tyweaete. Pejereko tyw-eramū pēē pejeje'ega etee pemono Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee. "Mama'e esagea emono je rereko tywearera 'gā nupe", pe'je ete ki 'ga upe 'gā nee. "Ereko tywet 'gā je ree", pe'je kasi ne.

¹⁵ 'Gā amū norywamū ki pēē 'gā neruorypa. 'Gā amū joo'oramū ki pēē 'gā nerajaa'wau.

¹⁶ Pejepota'wa pāwēnamū etee futat ki pejejuee. Pejerowiaraip kasi pejejee etee ne. Ajemogy tywe'ri ma'e 'gā neewe futat pejeporomutaramū pejejemogyau. "Je te 'ā'akwaap ma'ea 'gā apyraap", pe'je kasi ne.

¹⁷ Pejejeupe 'gā amū mama'e tywera apo re miamū nanē pejejepyke'ema mama'e tywera apowe'em 'gā nupe. Mama'e esagea etee pēē iapou 'gā nupe. A'eramū pē nesakara 'gā pē ago'wawe'em.

¹⁸ 'Gā mueue'em futat. Pejepy'ata'waramū etee futat 'gā nee. 'Gā amū pejemueramū pejepota'wa esageramū etee 'gā nee.

¹⁹ 'Ga amū mama'e tywera pejejeupe iapo re, pēē pejejepyare'ema. Tene Janeruwarete 'ga te nipo pē nepyat, 'gā nerekou tyweaete pē nee. A'eramū pēē pejejepyare'ema 'gā nui. Ymā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga aipo are rakue:

"Je te aepyat pēē, pē nupe 'gā mama'e tywera apo re.

Je te 'gā areko tywerete pē nee, e'i Janeruwarete 'ga",

'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'eramū ki pēē pejejepyare'ema, a'e je 'ā pē nupe.

²⁰ Janeruwarete 'ga je'eg imū etee futar iki mama'ea peapo, 'jau je pē nupe.

“Pejee iporomutare'ema 'gā py'arayparamū pēē mama'e monou etee 'gā nupe, 'ga mojemī'waa.

'Ga 'yuwejamū pēē 'y monou 'gā nupe. A'eramū 'ga ojeupe mama'e esagea pēē iaporamū ojenosōu wemiapo tywer are”,
'jau 'ga amū ikwasiaa inuga ka'aran are rakue.

²¹ Pejereko tywearera 'gā motesirūgatue'em, pejejepyke'ema. Pejejeupe 'gā mama'e tywera aporamū mama'e esagea etee iapou 'gā nupe. A'eramū 'gā ota'waramū pē nupe.

13

Peje'wyrriara je'ega peenup

¹ Peje'wyrriara 'gā je'ega ki peenuw ete pejejemogyau. Janeruwarete 'ga te 'gā mogy 'wyrriaramū pē nupe. A'eramū ki pēē 'gā je'ega renupa etee futat pejejemogyau.

² 'Gā je'eg are pejeporenuwiwere'em ire nipo pēē Jarejuwarete 'ga je'eg are nanē pejeporenuwiwere'emamū nū. Janeruwarete 'ga futat 'gā omogy 'wyrriaramū janee. A'eramū 'gā je'ega renupare'ema 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega nanē enupe'ema nū. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā je'ega renupare'ema 'gā nerekou tyweaete.

³ A'eramū pēē pejereko tywer awi pejejea'gwau mama'e esagea ete iapou. Mama'e esage apoara 'gā nokyjei o'wyrriar awi. Mama'e tywera apoara 'gā te okyje o'wyrriara 'gā nui, o'wyrriara 'ga werekou tywer awi. Mama'e esagea etee iapo re pēē pejestyjawe'em peje'wyrriara 'gā nui. Mama'e esagea pēē iapo re nipo 'gā 'i pē nupe: “Mama'e esagea etee peapo”, 'jau nipo 'gā pē nupe.

⁴ Janeruwarete 'ga te 'gā omŷi 'wyrriaramū pē nupe, pē poaawamū. A'ere mama'e tywera apo re, pekyje peje'wyrriara 'gā nui. A'jea futat nipo 'gā mama'e tywera apoara 'gā nerekou tyweri. Janeruwarete 'ga remimogyfera 'gā te 'ā 'wyrriaramū pē nupe. A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga upe oporowykyau. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā nerekou tywerukaa 'gā nupe.

⁵ A'eramū ki pēē peje'wyrriara 'gā je'ega renupa etee. Najarejereko tywer are etee rūi jane 'gā je'ega renuwi. “Jare'wyrriara 'gā je'ega renuwa te esage” 'ea jane sikwaap. A'eramū jane 'gā je'ega renupa.

⁶⁻⁷ Janeruwarete 'ga 'gā mŷina 'wyrriaramū janee. A'eramū 'gā oporowykyau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū jane ka'aranū monou 'gā nupe jarejeupe 'gā enūjamū 'gā mepyau. Pepojeup peje'wyrriara 'gā.

Pēporomutar iki pejejee

⁸ Pejejai mama'e mū mua pēē kamēsīete imepyau pejejaupe. A'eramū 'ga 'jawe'em: “naje mepyi 'ga”, 'jawe'em. Pejomama'e mepye'ema rerekoukare'ema pejejaupe. Pejeporomutaramū pejejemogyau pejejee. A'jea iporomutat ma'e 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega wenup katu katu ajemogyau.

⁹ Ymā Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari inuga janee rakue: “Peko awi pejejemirekoe'em are. Kūjānamū nanē pejekowe'em pejemene'em are.

Peporojuka awi. Pemunarū awi mama'e are.

Pejejokaraemā futare'ema pejejemogyau”,
'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue.

Aipoa 'ga je'ega a'jea futat. Enuw ire pēē pejeporomutaramū tāmējē pejejee pejejemogyau. A'ere naaipo etee rūi 'ga je'ega.

“Pēporomutat pejepyrriwara 'gā nee pejee pejeporomutara 'jawe etee futat. Pejereko esage 'jawe etee futat pēē pejejuerekou esage”,

'jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue.

¹⁰ Aipoa 'ga je'eg imū pejejee pejeporomutar ire, pēē 'ga je'ega renupa katu kātu. Ajuee iporomutat ma'e 'gā nuapoi mama'e tywera ajaupe.

¹¹ Ko futat nipo iwaēmi ja'wyja'wy Jejui 'ga jewyawa upe. A'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejejee. Pejejuerekou esage pejejemogyau. Ajuee iporomutare'ema 'gā oset ma'e 'gā 'jawe. "Ko futat nipo Jejui 'ga jewyri ja'wyja'wy janee" 'ea 'gā ikwaape'ema. Oset ma'e 'jawe 'gā ajemogyau, wapyakwafuge'emamū. A'eramū kasi pēē oset ma'e 'jawe peko ne. Peje'akwaawamū pejejemogyau Jejui 'ga rur are. 'Ga rerowiar ppyramū jane 'jau jarejaupe: "Niporomukui nipo 'ga ruawa", 'jau ako jane jarejaupe ikue. Nuri we 'ga. A'eramū je 'jau pē nupe: "Ko futat nipo 'ga ruri ja'wyja'wy", 'jau je pē nupe. Jane rerawau nipo 'ga ywag ipe jane mogyau ojeypyri nakwaparimū warāu rūi futat.

¹² Peesak futat 'ā ppytunimū wata ma'e 'jawewara kwaiwete mama'e tywera apoa. A'e are jane Jejui 'ga jewyt ja'wyja'wy kwaapa. Mama'e tywera mateepapa 'ga 'ua. Mama'e tywera apoara 'gā 'ga erekou tyweaeete nipo 'gā jemogyarūe'emawer are. Sā'ā kwara pora ppytuna mateepawa. Nan tee futat 'ga mama'e tywera apo mateepapa 'ua. 'Ga rur ire nipo 'gā mama'e tywera apou'jape'ema futat. A'eramū ki jane a'jea futat jarepoia mama'e tywera apo awi. "Au'je ki mama'e tywera apo re", 'jau je pē nupe. Sā'ā jefaruaa itajuaity rerekoa ojea'gwawamū ajuka awi. Nan tee jane mama'e esage etee siapo jarejea'gwawamū jarejereko tywer awi jarejea'gwau. Mama'e esagea etee iapo re Janeruwarete 'ga jane rerekou tywere'em.

¹³ A'eramū ki jane jarejemogyau esage. Kawīajaiwa rykure'ema jarejemogyau. A'eramū pēē pejejeawrywe'emamū pejejemogyau. Jarejemirekoe'ema kūjā are jarekowe'em. Kūjāmera nanē okowe'em omene'em are nū. Jarejamuewe'em mama'e are. Jarejuerekoyawe'em nanē jarejee nū. 'Arimū wata ma'e 'jawe peko.

¹⁴ Au'je mama'e tywera apo re, pejejemifutar ymaner imū etee. Jejui Kristu 'ga 'jawe futat pejemogy, mama'e esagea etee iapou.

14

Pejuago'o kasi ne

¹ Amumera 'gā Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū nipo weapyo katua'ne'emamū 'ga remifutara apo are. "Ma'ja te Jejui 'ga afutat jane iapoa?" 'jau nipo 'gā ajemogyau. A'e 'gā pēē imua etee futat pejejepype, 'gā muewe'em futat nanē nū.

² "Janeruwarete 'ga mama'ea wapo janee janeremi'uramamū", 'jau nipo pēē pejejemogyau. A'ere nipo eapyo katua'ne'ema 'gā amū 'jau: "Na'ui ae wyro'oa. Aipoa esage Janeruwarete 'ga upe", 'jau nipo 'gā amū ajemogyau.

³ Ma'eramū sipo ajee pēē wyro'o 'waramū wyro'o'ware'ema 'gā peago'o pejejemogyau wyro'oa 'gā i'ue'emamū? Wyro'o 'ware'emamū nanē sipo pēē ma'eramū 'gā ago'wau wyro'oa 'gā i'uramū? Naani. Pejamue awi nanuar are. Janeruwarete 'ga te 'gā omogy wemiayuamū.

⁴ Janeruwarete 'ga janejararetea. Ma'eramū sipo pēē 'ga remiayuamū ago'wau? Napēnemiyuwa rūi 'gā. Ujara 'ga upe te 'gā mama'e apoi. Mama'e esagea 'gā iaporamū 'gā jara 'ga 'jau 'ga upe: "Mama'e esage peapo jee", 'jau 'ga 'gā nupe. Mama'e tywera 'gā iaporamū 'gā jara 'ga 'jau 'gā nupe: "Aipo eneremiapofera mama'e tywera jee", 'jau 'ga 'gā nupe. Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gā poaa mama'e apo are. A'eramū 'gā oporowykiau esage 'ga upe.

⁵ Pēē mū nipo 'jau: “Awamū 'araiwa. A'eramū jane jareporowykyawe'em 'awa 'ara rupi”, 'jau nipo pēē mū pejejaupe. A'ere nipo amumeramū pēē mū 'i: “Naani. Nanarūi. Aju'jaju'jawe etee futat 'ara”, 'jau nipo pēē mū pejejaupe. “Na'araiwa rūi 'awa 'ara” 'jaramū ki peporowyky etee futat jupi. Pejamue ekoete kasi nanuar are we ne. “'Araiwa 'awa 'ara rupi” 'jara 'gā nanē peporowykyramū pē mueue'em nanē ee nū.

⁶ 'Awamū 'araiwa 'jara 'gā “Jarejuwarete 'ga pojeupawamū nipo ore iapoī”, e'i 'gā. A'eramū pēē 'gā nesaka etee futat nan 'gā jemogyramū. Wyro'o 'wara 'gā wyro'o 'wau Jarejuwarete 'ga muorypa aipoa wyro'o 'u are. Wyro'o 'ware'ema 'gā nanē wemi'u are Jarejuwarete 'ga muorypa nanē nū.

⁷⁻⁸ Mama'e apou 'ā jarejemogyau, Jarejuwarete 'ga muorypawamū etee futat jane mama'e apou. Jaremanūme'ēwe jane mama'e apou 'ga muorypawamū. Jane manū re nipo tekotee 'gā 'ga muorypa jane ree.

⁹ Janejararete 'ga, Jejui 'ga oferapa etee amanū awi rakue, Janejarareteramū ako ma'eramū rakue. Najuejue etee futat 'ga akou Janejarareteramū 'ga. Ajomogy ma'eramū jane upe, amanū ma'efera 'gā nupe 'jau 'ga akou rakue.

¹⁰ Ma'eramū sipo ajee pēē pejepytuna 'gā Jejui 'ga rerowiaara 'gā peago'o ekoete pejemogyau? Naani. Pejuago'o awi 'gā. Janeruwarete 'ga te jane kwaap. Wowase ae majatykaaw ipe te 'ga 'i jane mū upe: “Nia'wyrī eneremiapofera jee”, 'jau nipo 'ga jane mū upe. Amumeramū nipo 'ga 'jau jane: “Esage eneremiapofera”, 'jau nipo 'ga jane. A'eramū jane “nia'wyrī eneremiapofera”, 'jawe'em jarejaupe. Wemifutar imū mama'e apoara 'gā nipo 'ga imojo'oka wemifutare'em imū mama'e apoara 'gā nui.

¹¹ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Isai 'ga upe rakue: “Je te 'ā okoeteete ma'ea. Anure nipo ywy pewara 'gā juejue futat wapyka wenupy'āu je rowase ajemogyau je pojeupawa resaukaawamū. A'e pype nipo 'gā 'i jee: A'jea futat. Ene etee futat Oreruwareteramū ereko, 'jau nipo 'gā ajuemianuwamū jee”, 'jau 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Isai 'ga upe rakue.

¹² A'eramū jane a'eramū jarejemome'wau Jarejuwarete 'ga upe. Jarejekwawera jane imome'wau 'ga upe. Nimome'ui jane jarepytuna 'ga rekwawera ete.

¹³ A'eramū ki jane jarejuago'wawe'em.

Peapo awi mama'ea pejepytuna 'gā motywerukaawamū. Pēneko esage resagā te pēpytuna 'gā nomotywerukari.

¹⁴ Jarejararete 'ga ree je tejemujaa ikue. Ma'eramū 'ā je 'ga remifutara kwaawi. A'eramū je 'jau pē nupe: Nitywi futari i'upyre'ema mama'e mū jane numiamū. A'ere 'ā ae juawywyi te. “Tejemi'ue'ema 'ua nipo je motywet Jarejuwarete 'ga upe” 'jara 'gā nupe ia'wyre'ema futat.

¹⁵ A'eramū pēē aipo 'jara 'gā mu'arasige'ema nanuar are. Mama'e 'u enune nipo pēpytuna 'ga amū 'jau pē nupe: “Aga mama'e 'ua nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe”, 'jau 'gā pē nupe. Aipo pejejeupe 'ga 'eramū pēē i'wawe'em futat 'gā neape. Kasi a'e pe 'gā jane kwaukat Jarejuwarete 'ga upe “janeremi'ue'ema 'waukaa jane” 'gā 'i pē nupe ne. Nanuara pēē iapo re pejekwaukaa a'jea futat. Nepēporomutari futari poromū pejepytuna 'gā nee. Napē katu'okawamū etee rūi Jejui 'ga manūi. Pēpytuna 'gā katu'okawamū nanē futat Jejui 'ga manūi rakue. A'eramū ki pēē mama'e apowe'em pejepytuna 'gā motywerukaawamū Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁶ “Mama'e esagea etee je aapo”, 'jau nipo pēē pejemiapofer are. A'ere nipo 'ga amū pēnemiapofera resag ire 'jau: “Aipoa nia'wyrī Janeruwarete 'ga

upe", 'jau nipo 'gā. A'eramū pēē 'gā neape iapou'jape'ema. A'eramū nipo 'gā pēnemiapofer esage kurape'ema.

¹⁷ Janeruwarete 'ga jane'wyriraretea. Najarejemi'u are rūi jane jemogyi 'ga remiayuwamū. 'Ga remifutar imū mama'e apoararete jane jemogyi 'ga remiayuwamū, jane mopy'ata'wau, 'ga 'Agesagea jane maku'iu.

¹⁸ Nan jarejemogyau jane mama'e apou Jejui 'ga remifutar imū. Aipoa jane iapo re Janeruwarete 'ga worrywamū jane ree. Jane resakara 'gā nanē 'jau nū: "Mama'e esage aipo 'gā wapo", 'jau nipo 'gā janee ojemu'jau jane ree jane resag ire.

¹⁹ Ma'eramū ki sajemogy esage futat jarejejukau esage jarejuee. Aipo apo re nipo jane jarejekoty'aa esage jarejuee. Jarejopooa esage 'jau aipo pyu. Jane jarejomojemogyppygukaa Jejui 'ga ree.

²⁰ Janeruwarete 'ga Jejui 'ga rerowiarukaa janepytuna 'gā nupe. A'eramū pēē a'eramū 'ga rerowiar awi 'gā momoirukare'ema 'gā nemi'ue'ema 'u are. Nitywi futari i'upyre'ema mama'e mū pē nupe numiamū. A'ere jane jarepytuna 'gā motywerukari Jarejuwarete 'ga upe 'gā nemi'ue'ema 'gā nupe i'uukar ire. Nia'wyrī nanuara.

²¹ A'eramū jane mama'e 'wawe'em nanuara 'gā neape jarejemogyau, "wyro'o 'ua je kwaukat je motywerukaa Jarejuwarete 'ga upe" 'jara 'gā neape. "Y'waynana rykura nanē je kwaukaa 'ga upe nū" 'jara 'gā neape nanē i'wawe'em nū.

²² Pēē mū nipo 'jau: "Nitywi futari i'upyre'ema jee", 'jau nipo pēē. A'eramū pēē etee futat i'wau pejejemogyau pejeapyakawe'em 'gā nee. 'Gā nowase te kasi atee pe'u ne. 'Pe'u etee' 'jawe'em nanē 'gā nupe 'gā muewe'em ne. Jarejuwarete 'ga upe etee pejeporogytau 'gā nee. "Jarejuwarete 'ga upe etee je esage ma'e apoi" 'jara 'gā aku'iramū akou. Nojenosī futari 'ga Jarejuwarete 'ga wī.

²³ "Aipo 'u re sipo je jemote'ari Jarejuwarete 'ga upe" 'jara 'gā ojekwau futat Jarejuwarete 'ga upe aipo 'u re. Nokwaawi 'ga Jarejuwarete 'ga remifutara aipo are. A'eramū 'ga aipo 'u re ojemotywea Jarejuwarete 'ga upe. "Aga nojemotyweri Jarejuwarete 'ga upe" 'e re jane mama'e apou. A'eramū jane jarejemotywere'ema 'ga upe.

15

Jejui 'ga ree pejomogyppyk

¹ Jane Jejui 'ga ree ojemogyppygarete ma'eramū ki jane 'ga ree ojemogyppy'gi ma'e 'gā poaa 'ga ree 'gā mojemogyppyg are. A'eramū futat 'gā moywyrafena 'ga rerowiar are. Jarejee etee kasi janerea'ar ine.

² Jarepytuna 'gā nee nanē ki janerea'at jarejemogyau. "Maran je tepytuna 'ga poaa, 'ga mojemogyppygukareteu Jejui 'ga ree?" 'jau ki jane jarejeupe, jarejea'aramū 'gā nee. A'eramū jane jarejemogyau esage mama'e apou 'ga nowase Jejui 'ga ree 'gā mojemogyppygukaawamū.

³ Naojetee rūi Jejui 'ga rea'aramū. Naojemuorypawamū ete rūi 'ga mama'e apoi, 'Uwarete 'ga je'ega 'gā enupa. 'Ga rerekou tyweaete agawewi 'gā. A'etea 'ga 'Uwa 'ga je'ega wenup. Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiari 'ga ree rakue:

"Ene kurapa 'gā je nanē je kurapa nū, Kiapi'ni", 'jau 'ā 'ga je'ega 'upa ka'aran are ojekwasiaa rakue, Jejui 'ga kurapawer are futat 'ga inuga rakue.

⁴ Naokwasiarukak tee rūi Janeruwarete 'ga ka'arana 'gā nupe rakue. Wemifutar are jane mu'jawamū te 'ga ka'arana kwasiarukari inugukaa 'gā nupe rakue. Imogytaramū jane jarejemu'jau mama'eay upe jareapyterātā

are. 'Ga je'ega rerekwara ka'arana jane imogytaa jane maku'iu jane mogyau. A'eramū jane 'ga pyri jarejemogy rapesaka jarejemogyau.

⁵⁻⁶ Jarejuwarete 'ga upe teje'ega monou te'ŷina pē nee: “Ene te 'ā Ore-ruwaretea, Kiapi'ni. Ene te 'ā ore muapyterātā ape mama'eay upe. Ene te 'ā ore maku'iu mama'e are. A'eramū ki ene eja'yra 'ga rerowiaara 'gā mogyau majepēi 'yweteewara 'jawe”, 'jau je Jarejuwarete 'ga upe pē nee. Majepēi 'yweteewara 'jawe pejemogyramū nipo pēē mama'e apou Jejui Kristu 'ga 'jawerimū etee futat. A'eramū nipo pēē Jarejuwarete 'ga muorypa, Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga Ruwarete 'ga muorypa pejeju'jaju'jawe etee futat.

⁷ Jejui Kristu 'ga oporomutaramū pē nee. A'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejejemogyau pejejuee. Jejui 'ga pejefutara 'jawe ete futat pejafutat. Aipo aporamū nipo pē nesakara 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee.

⁸ Ymā Janeruwarete 'ga 'jau judeu ppy 'gā nupe rakue: “Anure nipo je tejemipyyrūmera 'ga muri pē nupe pē katu'okawamū”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'eferupi te futat aje 'ā 'ga wa'yra 'ga muri 'gā nupe. “U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi”, 'jau jane jarejeapyoramū ee.

⁹ Jejui 'ga mura Janeruwarete 'ga muorywukaa judeue'ema 'gā nupe. “Ene te 'ā erejemuaēm ore ree. Ma'eramū 'ā eja'yra 'ga eremut ore katu'okawamū”, 'jau judeue'ema 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa ee. Ymā 'ga amū ka'arana kwasiari aipo are rakue:

“Anure nipo je maraka'agi ene upe judeue'ema 'gā pype. 'Mama'e esagea ereapo jee. A'eramū je ene muorypa ee”, 'jau je temaraka'aga ene upe”,

'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

¹⁰ Aipo are wējēmī futat 'ga amū ka'arana kwasiaa rakue:

“Janeruwarete 'ga judeu 'gā amū'ē ppy imogyau wemiayuwamū. 'Gā netee futat judeue'ema 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa ajemogyau”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

¹¹ Aipo are wējēmī futat amū 'upa nū:

“Judeue'emamū nanē ki pēē Jarejuwarete 'ga muorypa. Najuejue etee futat ywy pewaramū 'ga muorypa”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue.

¹² Isai 'ga nanē ka'arana kwasiaa aipo are futat rakue nū:

“Anure nipo Jese 'ga juapyra 'ga amū ruri pē nupe. Judeue'ema 'gā 'wyriramū nipo 'ga akou.

Anure nipo 'ga jane rerawau jane mogyau ywag ipe, 'jau nipo judeue'ema 'gā 'ga upe”,

'jau Isai 'ga ka'arana kwasiaa inuga ee rakue.

¹³ Janeruwarete 'ga ojeapesagukaa janee. Anure ojepyri jarejeroo jane iapesaka jarejemogyau. Afutat je 'ga pē maku'ia. 'Ga pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū. Werowiamū nipo 'ga aipo apou pē nupe. U'agesage pājē mū 'ga ojee pē mojemogyppygukaa tāmējē. A'eramū nipo pēē pejejerowiaa ojepyri 'ga pejejeroo are.

Paulo 'ga remifutat

¹⁴ Pēē jerewirera 'jawe. Kūjānamū pēē jerenyra 'jawe nanē nū. Pejepota'wa esageramū a'e pejejemogyau pejejuee. Aipoa je ikwaapa. Peje'akwaawamū nanē a'e pejejemogyau nū. A'eramū pēē pejejamu'akwaaparūmū mama'e are.

¹⁵ Aipoa a'jea futat. A'etea je ka'arana kwasiaa mama'e are pē muea'aawamū. Tejenosōue'em futat je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe.

16 Janeruwarete 'ga je mogou Jejuī 'ga upe oporowyky ma'eramū. Judeue'emamū pē nupe 'ga je monoi Jejuī 'ga mome'waukaa pē nupe. A'eramū je pē mu'jau 'ga ree tekyjawe'em: Jejuī 'ga pēē erowiarāmū Janeruwarete 'ga pē katu'oka pē mogyau wemiayuwamū. U'agesagea 'ga imua pē nupe, pē muesageawamū ojeupe, 'jau je pē nupe. 'Ga 'Agesagea pē muesage re 'ga worywamū 'ūina pē nee.

17 Jejuī Kristu 'ga ree je jemujari. A'eramū je tejerowiaa Jarejuwarete 'ga upe teporowyky are te'ŷina.

18 A'eramū je 'ga upe teporowykyawera mome'wau pē nupe. Tejenosūe'em je imome'wau pē nupe. Natejetee rūi je porowykyi 'ga upe. 'Ga te je moporowykyukat ojeupe. Jejuī 'ga je mogou judeue'emamū pē nupe, 'Uwa 'ga je'ega renuwukaawamū pē nupe ikue. Te'eawer imū nipo je 'ga rerowiarukaa pē nupe ikue. Tejemiapofer imū nanē nipo je 'ga rerowiarukaa pē nupe nū.

19 U'agesagea 'ga imua jee. A'eramū je 'ga pājē mū aeremiapoe'ema apou. A'eramū 'gā aipo resag ire 'ga rerowiaa. Amunawa moyka je tewau tekou 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Jerusareg ipe je 'ga mome'u ypyrugī ikue. A'e awi je tewau 'ga mome'wau tekou 'gā nupe amuna'wi pe. Amuna'wi moyka 'ga mome'wau ikue. Tewau tewaēma Iliria ka'a pe. A'eramū je Iliria ka'a pewara 'gā nupe nanē Kristu 'ga mome'wau ikue.

20 Kristu 'ga ree jeporomome'uweramū 'ga rera renupare'ema 'gā nupe. Nafutari je 'ga mome'uawera amunaw ipe etee 'ga mome'ua tekoa 'ga amū py'rau nū. Najeporomome'uweri je 'ga rera renupara 'gā nupe ete. 'Ga rera renupare'ema 'gā nupe 'ga mome'u are te jefuweramū.

21 Ymā 'ga amū ka'arana kwasiaa ee rakue:

“Ga rera renupare'ema 'gā nanē 'ga rera wenup futat nū.
'Ga rera kwaapare'ema 'gā nipo 'ga rer are eapyo nanē akou”,
'jau 'ga ikwasiāa ka'aran are rakue.

22 Ma'eramū je 'ā nooa'nei pē pyri. 'Ga rera renupare'ema 'gā nupe ra'ne je oi 'ga mome'wau.

23-24 'Auwara 'gā nupe je Kristu 'ga mome'wau'jau'japa. A'eramū nipo je tewau pē nesaka. Ymā we jeparuesagiweramū pē nee. A'eramū nipo je tewau pē nesaka. Anure nipo je oi Espājā ywy pe. A'eramū je tewau ipe Roma pe tekotekou'i teptytau ra'ne. Pejejepype je rekoramū nipo jane jareku'iramū jarejuee. A'eramū nipo pēē mama'e mua jee jeremirerooramū je poaawamū.

25 A'ere je nooi we. Jerusareg ipe ra'ne je oi, Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā poaawamū.

26 Masetoni ywy pe Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ka'aranūū pe muri jee Akaja ywy pewara 'gā netee ai'i, Jerusareg ipewara 'gā, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe ai'i. Jerusareg ipewara 'gā amū nitywi futari mama'e pyu. A'eramū kwe pewara 'gā ka'aranūū mua 'gā nupe 'gā poaawamū. A'eramū je a'e rerawau Jerusareg ipe 'gā nupe.

27 Wemifutar imū etee futat 'gā oka'aranūū majatykau 'gā nupe, 'gā poaawamū. A'ea 'gā nemiapoa esage futat. Judeu 'gā futat Jejuī 'ga mome'wau judeue'ema 'gā nupe rakue. A'eramū 'awamū judeue'ema 'gā ka'aranūū monou judeu 'gā nupe 'gā poaawamū. Aipoa esage futat.

28 A'eramū je 'gā ka'aranūū rerawau 'gā nupe. 'Gā nupe eroo ejar ire te nipo je oi Espājā ywy pe. Tewau ipe nipo je teptytawai pa pē pyri.

29 Pē nupe tewaēm ire nipo je tejeupe Jejuī 'ga remiapofera mome'wau pē nupe. Pē pype je rekoramū nipo Kristu 'ga mama'e esage apou'jau'japa janee.

³⁰ Jejui Kristu 'ga janejararetea. 'Ga ree jane jemogypygyi jarejemogyau. Janeruwarete 'ga 'Agesagea jarejafutarukaa janee. A'eramū ki pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe je ree, je poaawamū.

³¹ “Ea'gu ki Paulo 'ga ejerowiare'ema 'gā nui Judeja ywy pewara 'gā nui, Kiapi'ni. Ejerowiaara 'gā emaku'iukat Jerusareg ipe Paulo 'ga remireroofer are. Judeue'ema 'gā ka'aranūū are ene 'gā maku'iu”, pe'je ki 'ga upe pejeje'ega monou 'ga upe je ree.

³² Aipoa Jarejuwarete 'ga iapo re nipo jeku'iramū tewaēma pē nupe. Pē pyri Jarejuwarete 'ga teo futaramū nipo je oi futari pē pyri. A'eramū nipo jane jareku'iramū jarejuee.

³³ Janeruwarete 'ga jane mopy'ata'waara mama'e are. Pē pype 'ga rekoa je ifutaa tekou. A'jea futat je'e.

16

Oje'ega 'ga imonou 'gā nupe 'gā futaa

¹ Anurenure'i nipo janerenyra ēē, Fepe ēē oi pē pyri. Jarejuwarete 'ga upe ēē porowykyi Sēkreja 'jaw ipe, Jejui 'ga rerowiaara 'gā poaaramū.

² A'eramū ki pēē pejejeupe ēē waēmamū pēē ēē monou pejejog ipe. Jarejararete 'ga pejejeupe iwaēma 'jawe futat pēē ēē rerekou ēē monou pejejog ipe. Nanuara ki Jarejuwarete 'ga remiayuwamū siapo jarejaupe. Jejui Kristu 'ga upe ēē porowykyi. A'eramū pēē ēē poaa, mama'e monou ēē upe ēē ifutaramū. Ymā ēē je poari ai'i. Tekotee 'gā nanē ēē ipooa nū.

³ Prisira ēē upe je teje'ega rerooukari ēē futaa. Ēēmena 'ga upe nanē nū, Akira 'ga upe nanē je imonou nū. Je pyri futat 'gā nekoī oporowykyau Jejui Kristu 'ga upe ikue.

⁴ 'Gā futat je jukaukare'ema ikue, je a'gwau ikue. 'Gā etee ojejukaukaa werewi je a'gwaaw ipe ikue. A'eramū je teku'iramū 'gā nee, 'gā mome'wau kwe pewara 'gā nupe. A'eramū judeue'ema 'gā nanē aku'iramū 'gā nee nū, 'gā je a'guawer are nū. “Au'jete pea'gu Paulo 'ga rakue”, 'jau 'gā 'gā nupe je ree.

⁵ Akira 'ga rog ipe kwaiwete 'gā jatykai Jarejuwarete 'ga muorypawamū. A'eramū je 'gā nog ipe ajatyka ma'eramū 'gā nupe nanē teje'ega monou 'gā futaa nū.

Ipeneto 'ga jejekoty'aawaretea. 'Ga ra'ne Jejui 'ga rerowiaa Asia ywy pe ikue. 'Ga upe je teje'ega monou 'ga futaa nū.

⁶ Mari ēē upe nanē je teje'ega monou ēē futaa nū. Pē nupe ēē porowykyi kwaiwete.

⁷ Ātrōniku 'ga upe, Juniasi ēē upe je teje'ega monou 'gā futaa. Jepyuna futat 'gā. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā 'gā imonou imunepa moromunepawa pype je pyri ikue. 'Gā Jejui 'ga remimonofera nanē futat rakue nū. Ymā Jejui 'ga 'gā monou ojemome'waukaa rakue. Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'gā kwaapa najuejue etee futat. Kristu 'ga ree 'gā jemogypygyi je renunewe futat rakue.

⁸ Āpriatu 'ga upe nanē je teje'ega monoi nū. Jarejararete 'ga ree 'ga jemujari. Jejekoty'aawa 'ga.

⁹ Upanu 'ga upe nanē je teje'ega monou. Ore 'jawe 'ga porowykyi Kristu 'ga upe. Estaki 'ga upe nanē je teje'ega monou. Estaki 'ga jejekoty'aawaretea.

¹⁰ Apeles 'ga upe nanē je teje'ega monou nū. Mama'eay upe 'ga wapyterātānamū opoire'ema Kristu 'ga rerowiar awi. Aristaporu 'ga pytuna 'gā nupe nanē je teje'ega monou.

¹¹ Eroitāu 'ga upe nanē je teje'ega monou. Jepyntuna futat 'ga 'ā. Narisu 'ga pyntuna 'gā amū nupe nanē je teje'ega monou, Jejui 'ga rerowiaaramū 'ga nupe.

¹² Trifena ēē upe, Trifosa ēē upe we je teje'ega monoi. Jarejararete 'ga upe nanē 'gā porowykyi nū. Persi ēē jejekoty'aawa. Jarejararete 'ga upe ēē nanē oporowykyau kwaiwete. Ēē upe nanē je teje'ega monoi ēē futaa.

¹³ Rufu 'ga upe nanē je teje'ega monou nū. Jarejararete 'ga upe oporowyky ma'erete 'ga. 'Ga y ēē upe nanē je teje'ega monou. Wa'yra 'jawe ēē je rerekoi jepi.

¹⁴ Asīkrito 'ga upe, Flegōte 'ga upe, Hermes 'ga upe, Patrobas 'ga upe, Hermas 'ga upe, 'gā pyntuna 'gā nupe we.

¹⁵ Filologo 'ga upe, Julia ēē upe, Nereu 'ga upe, 'ga renyra ēē upe, Olīpas 'ga upe. Mīmera 'gā nupe je teje'ega monou 'gā futaa. 'Gā pyriwara 'gā nupe we futat je teje'ega monoi, Jarejuwarete 'ga remiauwamū 'gā nupe juejue je teje'ega monou.

¹⁶ Pejoman pāwē pāwē ki 'gā 'gā futaa. Jejui 'ga rerowiaara 'gā juejue oje'ega monou pē nupe, pē futaa.

Paulo 'ga 'gā mu'akwaapawet

¹⁷ Pēē jerewirera 'jawe. Kūjānamū pēē jerenyra 'jawe. A'eramū je pē mu'akwaapa mama'e are. Oo ekoete nipo 'gā amū o'meramū Jejui 'ga rerowiaaramū pē nupe: “Simotesirūgatu 'gā 'jau, 'gā mojo'okawamū 'jau”, 'jau nipo 'gā awau pē nupe. Pejea'gu ki 'gā nui. Perowiat kasi 'gā je'ega ne. “Gā pē mu'ea nia'wryi futari. Ore te aramu'e esage pēē”, 'jau nipo 'gā awau pē nupe. Pejepe'a etee ki 'gā nui.

¹⁸ NaJanejararete 'ga remiauwā 'gā nūi poromū. NaKristu 'ga upe rūi aipo 'gā porowykyi. Wemifutar imū etee 'gā ajamu'jau ekoete. O'meramū te 'gā 'i, i'akwaawe'ema 'gā moryteeu ee.

¹⁹ A'ere nanarūi pēē. Jejui 'ga ree morogyta esagea pēē erowiaa pejemogyau. A'eramū je teku'iramū pē nee. Afutat je pēē mama'e esage etee iapoa. Pēē mama'e tywera apoa je ifutare'ema.

²⁰ Janeruwarete 'ga jane mopy'ata'wararetea. Anurenure'i nipo 'ga mama'eukwaawa 'wryiara pājē mateepapa pē nupe. A'eramū nipo emi-ayūwa pē moryteeu'jape'ema mama'e are. Jarejararete 'ga upe je je'egi pē nee tekou: “Mama'e esagea eapo 'gā nupe. Ejejuka esage Roma pewara 'gā nee”, 'jau je Jarejararete 'ga upe, Jejui Kristu 'ga upe pē nee tekou.

²¹ Timoteo 'ga, je pyri oporowyky ma'ea 'ga nanē oje'ega monou pē nupe pē futaa. Lusu 'ga, Jasāu 'ga, Sosipatu 'ga. Judeua 'gā je 'jawe. 'Gā nanē “Jarūete te 'gā jemogyi” 'ea werooukat pē nupe nū.

²² Tersiumamū je upe Paulo 'ga ka'arana kwasiarukari jee pē nupe. Jejui 'ga rerowiaaramū je nanē teje'ega monou pē nupe nū.

²³⁻²⁴ Gaio 'ga rog ipe je reko. 'Au futat Jejui 'ga rerowiaara 'gā ajatykau Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Gaio 'ga nanē oje'ega monou pē nupe. Erasto 'ga nanē oje'ega monou pē nupe. 'Auwaramū ore 'wryiara 'ga upe ka'aranūū raarana 'ga. Kwaritu 'ga nanē oje'ega monou pē nupe. Janerewirera 'jawe 'ga nanē futat.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

²⁵ Simuoryp ki Jarejuwarete 'ga! 'Ga 'ā Jejui 'ga rerowiarukararūmū pē nupe. Jejui Kristu 'ga ree morogyta esagea je imome'wau kwe pewaramū pē nupe. Ymā Janeruwarete 'ga namueapyoi 'gā Jejui 'ga ree rakue. A'ere 'awamū 'ga jane mueapyoi 'ga ree.

²⁶ Ymā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue. Jeju 'ga ree 'gā ka'arana kwasiari. A'ere Janeruwarete 'ga 'gā namueapyo katui ee. A'eramū 'gā weapyoe'emamū ajemogyau ee rakue. A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga, Okoeteete ma'e 'ga jane mueapyo katui ee. A'eramū 'ga Jeju 'ga mome'waukaa janee. "Jeju 'ga ree morogyta esagea pemome'u kwe pewara 'gā nupe najuejue etee. A'eramū 'gā 'ga rerowiaa, 'ga je'ega renupā", 'jau 'ga janee jane monou 'ga mome'wawamū.

²⁷ A'eramū ki jane a'e are Jarejuwarete 'ga muorypa. 'Ga 'ā i'akwaaw ekoete ma'e 'gā wapyraap. Ymā 'ā 'ga Jeju Kristu 'ga muri ywy pe 'ga jukaukaa janetywera mepyawamū rakue. A'eramū ki jane a'e are 'ga muorypa.

Kweramū jeje'ega.

1 Korītu

Paulo 'ga wata Jejuī 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe rakue. A'eramū 'ga awau 'ga mome'wau Korītu pewara 'gā nupe. (Atos 18.1-18) Pe awi o re 'ga 'gā nera renupa. 'Ga amū mama'e tywera apou akou. A'eramū Paulo 'ga ajemuaēma 'gā nee. A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesage ka'arana kwasiarukaa Paulo 'ga upe. A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe 'gā mu'akwaapa 'gā neko esage are rakue.

1 Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou pē nupe. Sotene 'ga ako 'au futat je pyri. Je 'ā Jejuī Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā ako Jejuī 'ga je monoi kwe pewara 'gā nupe omome'waramū ikue. “Kwe pe ekwap je mome'wau ekou 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat 'ga ako je monou kwe pe ikue. A'ere 'ga namajepei amunaw ipe etee omome'wawāu rūi je mogoi ikue. Kwe pewara amunap tesirūmera pype omome'wawamū nanē 'ga je mogoi ikue nū.

2 A'eramū je ka'arana kwasiaa tekou imonou Korītu pewaramū pē nupe, Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pē nupe. Pēē 'ā pejemujat Jejuī Kristu 'ga ree rakue. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga pē mū'ēi werowiare'ema 'gā nui rakue. Jejuī Kristu 'ga pēē erowiamū 'ga pē mū'jāu pē mogyau wemiayuwamū rakue. “Je poar ape mama'e apou ejemifutar imū”, Jarejararete 'ga upe 'jara 'gā nupe juejue nanē je ikwasari imonou nū. Jejuī Kristu 'ga 'gā jararetea. Janejararetea nanē 'ga nū. A'eramū je ikwasiaa tekou 'gā nupe.

3 Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea. Jejuī Kristu 'ga nanē 'ā Janejararetea futat nū. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. 'Gā pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

Mama'e esagea jane upe 'ga iapoawet

4 Amuoryp je Jarejuwarete 'ga pē nee jepi. Jejuī Kristu 'ga pēē erowiamū Janeruwarete 'ga pē mogyi wa'yramū. Opota'waramū 'ga pē nee nanē nū. A'eramū je 'ga muorypa ee.

5 Kristu 'ga ree ako pejemujat ikue. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage apou pē nupe kwaiwete. 'Awamū te 'ā 'ga futat jekwaawukari pē nupe. 'Ga futat 'ā pē katu'ok rai'i. 'Ga futat 'ā pē mueapyoukaa oje'eg are. 'Agamū 'ga futat 'ā ojemome'waukaa pē nupe.

6 A'jea futat Jejuī Kristu 'ga mome'u resei pē akaga pype rakue. A'eramū pēē 'ga rerowiar ywyapiau pejejemogyau.

7 Ma'eramū 'ā Janeruwarete 'ga a'jea futat pē mueapyoi wemifutar are. 'Ga futat 'ā oporowyky esage apoukaa pē nupe. A'eramū pēē Jejuī Kristu 'ga rura rapesaka pejejemogyau, Jarejararete 'ga rura rapesaka. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga rura poromukuran mama'e esage apoukaa pē nupe.

8 'Ga futat 'ā Jejuī 'ga rerowiar ywyapiukat pē nupe rakue. A'eramū 'ga wowase jane majatykaaw ipe pē monowe'em muku ojewi. “Ene tee futat erejekwa je pyri ejore'em are rakue”, 'jawe'em pē nupe, Jejuī Kristu 'ga ruaw ipe.

9 U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi. A'eramū jane jarejemogypyka jarejemogyau 'ga ree. 'Ga 'ā jane mū'ē werowiare'ema 'gā nui, jane mujaa jane mogyau wa'yra 'ga, Jejuī Kristu 'ga ree. Janejararete 'ga ree jane mujaa jane mogyau. A'eramū jane jarejemogypyka 'ga ree.

Kristu 'ga etee ki perowiat

¹⁰ Pēē 'ā Jejuī 'ga rerowiaa je 'jawerimū etee futat pejejemogyau jee. A'eramū pēē pejejemogyau jerewirera 'jawe jee. Kūjāmeramū pēē pejejemogyau jerenyra 'jawe jee. Janejararete 'ga je mogo opoirūnamū ikue. A'eramū je 'ga je'eg imū 'jau pē nupe: “Majepei 'yweteewara 'jawe pejemogy. 'Awamū pejamue awi mama'e are. Mama'e are pejejea'aramū pejeju 'jawe etee futat”, 'jau je pē nupe.

¹¹ Kyly ēē pytuna 'gā amū pē mome'wau jee ai'i. “Korītu pewara 'gā ajamue are ete ajemogy”, 'jau 'gā pē mome'wau jee ai'i.

¹² Amumeramū a'e pēē 'jau: “Je Paulo 'ga remimome'ua te arowiarete”, 'jau a'e pēē mū. Amumeramū a'e pēē 'jau: “Je Aporu 'ga remimome'ua te arowiarete”, 'jau a'e pēē mū. Amumeramū a'e pēē 'jau: “Je Pedro 'ga remimome'ua te arowiarete”, 'jau a'e pēē mū. Amumeramū a'e pēē mū 'jau: “Je Kristu 'ga te arowiarete”, 'jau a'e pēē mū.

¹³ A'eramū je teporonupa ee pē nupe: “Irūpāwē sipo Kristu 'ga pytuna 'ga rekoramū rakue, ajee nā'ā aipo pe'je re'ā”, 'jau je pē nupe. Naani. Majepei tee futat 'ā 'ga rekoī rakue. A'eramū pēē au'je aipo apo re. Kristu 'ga etee futat amanū 'ypeywar are janetywera mepyaawamū rakue. NaPauloramū rūi ako je manūi 'ypeywar are pētywera mepyau ikue. Jerer imū sipo 'ga amū pē pymī 'y pe rai'i? Naani.

¹⁴⁻¹⁵ Jejuī 'ga rer imū te ako 'gā pē pymī rai'i. Naje rūi ako apymī pēē 'y pe ai'i. Krisipu 'ga, Gaio 'ga. Mīmera 'gā etee je apymī 'y pe ai'i. A'eramū “Paulo 'ga je pymī 'y pe wemiayuwamū je mogoawamū ai'i” 'jara 'gā amū otywe'emamū kwe pe. A'eramū je Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

¹⁶ Estefana 'ga, 'ga pytuna 'gā netee nanē je 'gā pymīāu 'y pe ikue. Maran gatu nipo je mīmer imū 'gā amū pymīāwe'em rakue. Amoka'jam te nipo je kwe pe 'gā amū pymīawera.

¹⁷ Na'gā pymīawāu rūi Kristu 'ga je monoi kwe pe ikue. Omome'waramū te 'ga je monoi ikue. 'Ypeywar are 'ga manūawera etee je amome'ua pē nupe. “Kristu 'ga amanū 'ypeywar are janetywera mepyawamū” 'ea etee je amome'u tekou pē nupe. Natejea'ara etee rūi je amome'u tekou pē nupe. Tejea'ara etee imome'u re amunipo 'ā je a'jea futat je porogyta ekoetei tekou. A'ere je 'ā Kristu 'ga tee imome'ui 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā weapyoramū 'ga ree. A'eramū nipo 'gā amū 'ga rerowiaa. Werowiaramū nipo Kristu 'ga 'gā katu'oka, 'gā tywera moia 'gā nui, 'gā mogyau Jarejuwarete 'ga ra'yramū.

Janetywera mepyawamū 'ga amanūawet

¹⁸ “'Ypeywar are Kristu 'ga manūi janetywera mepyawamū” 'e renupawe 'ga rerowiaaramū jane 'i: “Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga amanū janetywera mepyawamū te. A'eramū 'ga jane katu'oka opājē mū wa'yra 'ga jane erowiarāmū”, 'jau jane. A'ere mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'erama 'gā nuerowiari futari nipo 'ga. A'eramū nipo 'gā 'jau ajaupe: “Ma'eramū gatu nipo 'ga manūi rakue? Amanū ekoete tee nipo 'ga rakue”, 'jau etee futat nipo mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'erama 'gā ajaupe.

¹⁹ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe rakue: “Amateepap je pē'akwaawa pē nui”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue. “U'akwaaw are ojerowiarap ma'e 'gā nura'uweri futari je pyri”, 'jau Janeruwarete 'ga. “Jetywer are futat 'ā Jejuī 'ga manūi rakue 'e rerowiaara 'gā etee te 'ut je pyri”, 'jau Janeruwarete 'ga.

²⁰ Janeruwarete 'ga upe u'akwaaw are ojerowiarap ma'e 'gā i'akwaawe'ema 'jawe. Nuerowiari 'gā Jejuī 'ga. A'eramū 'gā i'akwaawe'ema 'jawe ajemogyau Janeruwarete 'ga upe. Ojemu'e ma'e 'gā, oporogyta esage ma'e 'gā. Mīmera 'gā jemogyi i'akwaawe'ema 'jawe Janeruwarete 'ga upe Jejuī 'ga rerowiare'em ire.

21 Janeruwarete 'ga 'ā i'akwaakwaap ma'ea. A'eramū 'ga ojekwaawukare'ema "Je'akwaap je" 'jara gā nupe. Naae'akwaaw ekoeteu rūi 'ga jekwaawukari ae upe. Omome'u rerowiarāmū te 'ga jekwaawukari ae upe. Kristu 'ga mome'u rerowiarāmū etee te jane 'ga kwaawi. "Kristu 'ga amanū jetywera mepyawamū rakue", jane 'eramū te 'ga jane katu'ogi. A'ere 'ga rerowiare'ema 'gā naeapyoī ee. "Nepē'akwaawi pēē", 'jau futatee nipo 'ga rerowiare'ema 'gā janee jane jemogyramū. "Jejuī 'ga amanū janetywera mepyawamū, pe'je numiamū. A'ere pē'akwaawe'ema te pē nerekoī", 'jau futatee nipo 'gā janee. A'ere Janeruwarete 'ga te i'akwaap ma'e 'gā 'akwaawa apyraawi. Ma'eramū 'ga 'ā jane katu'ogi wā yra 'ga jane erowiarāmū.

22 A'ea judeu 'gā nuerowiari. A'eramū 'gā 'jau ore: "Aeremiapoe'ema mū peapo amū ore reape. A'eramū te nipo ore peje'ega rerowiari", 'jau 'gā ore. "Na pa je ra'e. A'jea futat Janeruwarete 'ga aeremiapoe'ema apoukari 'gā nupe ra'e, taru'e 'jau", 'jau 'gā ore. "Ga je'eg imū futat 'ga ruri ra'e, taru'e esag ire 'jau", 'jau 'gā ore. Judeue'ema 'gā teewi nū, oporesagiweraiawamū u'akwaaw are.

23 A'ere ore Jejuī 'ga etee futat imome'ui 'gā nupe. "Ypeywar are Jejuī 'ga manūi janetywera mepyawamū rakue", 'jau ete futat ore imome'wau 'gā nupe. A'ere judeu 'gā nafutari oreremimome'ua. "Nia'wryi Paulo 'ga remimome'ua ra'e", 'jau etee futat 'gā ajaupe. Judeue'ema 'gā judeu 'gā nui ete nū "morogyta ukwaawe'ema te 'ga omome'u akou ra'e", 'jau ete 'gā ore nū.

24 A'ere Janeruwarete 'ga remimū'ēnamū Kristu 'ga mome'u resageteramū janee. Judeuramū 'ā janee, judeue'ema 'gā nupe. Mīmeramū 'ā jane 'ga remimū'ēmeramū najuejue etee futat Kristu 'ga mome'u resageteramū janee. Kristu 'ga 'ā Janeruwarete 'ga pājē wesaukat janee, 'ga 'akwaawa nanē 'ga ikwaawukaa janee nū.

25 Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā te nipo ajee e'i futatee ajemogyau: "Kristu 'ga manūa Janeruwarete 'ga 'akwaawe'ema wesaukat janee, 'ga pājē'e'ema resaukaa janee", 'jau futatee 'gā ajaupe. A'ere jane naani. Kristu 'ga manūa Janeruwarete 'ga 'akwaawa te wesaukat janee. 'Ga 'ā mama'e are eapyo katu katu ma'ea te werowiare'ema 'gā 'akwaawa apyraapa. 'Ga 'ā pājēreteā werowiare'ema 'gā pājē apyraapa.

26 Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē pejemogyau jerenyra 'jawe. A'eramū je 'jau pē nupe: pēnea'ar iki pejeko ymaner are, Janeruwarete 'ga pejekatu'oge'ema uwe pejemogyawer are. "I'akwaawe'ema 'gā", 'jau nipo 'gā pē nupe pejemogyramū. "Na wryiara rūi 'gā", 'jau nipo 'gā pē nupe. "Tore pojeupap 'jau, e'i 'gā numiamū", 'jau nipo 'gā pē nupe.

27 A'ere 'ā Janeruwarete 'ga te jane mū'ēi 'gā nui wemifutar imū etee futat. Ijemu'e'ema 'gā 'ga omogy wemiyauwamū, "Je te 'ā je'akwaakwaap" 'jara 'gā mojenosū etee nipo. "Tyy. Ma'eramū sipo 'ga ijemu'e'ema 'gā jēmī imogyau wemiyauwamū? Ma'eramū sipo 'ga ojemu'e ma'eramū jēmī ore mogowe'em wemiyauwamū?" 'jau 'gā ojenosū ajuowase. "Wryiare'ema 'gā 'ga omogy wemiyauwamū wryiara 'gā mojenosiukaawamū.

28 Ipojeupawipyre'ema 'gā 'ga omogy wemiyauwamū "jepojeupap je" 'jara 'gā mojenosiukaawamū. "Akotee ma'e 'gā", 'jau 'gā 'ā jane mū nupe numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga jane mogyi wā'yramū.

29 Najane te rūi sajemogy 'ga ra'yramū. 'Ga te jane mogy wā'yramū. A'eramū jane jarejerowiaraipe'ema jarejee Jarejuwarete 'ga rowase.

30 Janeruwarete 'ga te 'ā jane mujat Jejuī Kristu 'ga ree. A'eramū 'ga 'ā jane mu'akwaawukaa Jejuī Kristu 'ga upe. A'eramū Jejuī Kristu 'ga jane muesageu 'Uwarete 'ga upe. Jejuī Kristu 'ga 'ā janetywera mepyau jane

mū'jāu mama'eukwaawa 'wyrīara remīayuw awi, jane mogyau 'Uwarete 'ga remīayuwamū. Jejuī Kristu 'ga futat janetywera omoit jane wi.

³¹ A'eramū ki jane jarejerowīaa 'ga ree etee futat. Ymā we futat 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Jeremi 'ga upe rakue: "Pejekararete 'ga ree etee ki pejerowiat pejejemogyau. Pejejeupe 'ga remiapofer are nanē ki pēē pejerowīaa pejejemogyau nū", 'jau 'ga ikwasiarukaa Jeremi 'ga upe rakue. A'eramū ki jane jarejerowīaa Jarejararete 'ga ree etee futat.

2

¹⁻² Pē pyri tekou ako je Jarejuwarete 'ga etee imome'ui pē nupe ikue. "Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga muri 'au ywy pe janetywera mepyawamū rakue. 'Ypeywar are 'ga ra'yra 'ga, Jejuī Kristu 'ga amanūmū janetywera mepyawamū rakue", 'jau je ako tekou pē nupe ikue. "A'eramū 'ga 'awamū jane werowīaramū janetywera moia jane wi, jane katu'oka, jane mogyau wemiayuwamū", 'jau je ako pē nupe ikue. Nasigaty rūi futat ako je imome'wau pē nupe ikue. "Jejuī Kristu 'ga etee futat pa je amome'u tekou 'gā nupe kwy", 'jau je tekou ikue. "A'eramū pa je 'ypeywar are 'ga manūawera etee futat imome'wau 'gā nupe kwy", 'jau je tejeupe pē pype tekou ako ikue. A'eramū ako je 'ga etee futat imome'wau pē nupe ikue. Namome'u tesirūmeri nanē ako je pē nupe ikue nū. Jejuī Kristu 'ga etee futat ako je imome'wau pē nupe ikue. Namorogyta tea rūi nanē ako je amome'u pē nupe ikue. Jarejuwarete 'ga je'ega te ako je amome'u pē nupe ikue. Ymā te janepygy 'gā naeapyoī ee rakue. A'ere Janeruwarete 'ga 'awamū jane mueapyoukari ee.

³ Najepifuakari agawewi ako je tekou pē pyri ikue. A'etea ako je ako tepifuakare'ema pype etee futat 'ga mome'wau pē nupe ikue. A'eramū je 'jau tejeupe etee futat ikue: "Amome'u esage futat sipo je 'ga tekou 'gā nupe 'wei?" 'jau je tejeupe etee futat ikue. Pē nupe 'ga mome'uarū'em awi tekylau ikue.

⁴ Nate'akwaaw imū rūi je ako pē mu'ei morogyta a'je are ikue. Namoromu'jara 'gā temu'eawer imū rūi nanē je ako pē mu'jau ee ikue nū. Jarejuwarete 'ga 'Agesagea temueapyoaw imū etee futat ako je imome'ui pē nupe ikue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rereko. A'eramū 'ga 'Agesagea Jejuī 'ga mome'waukaa jee pē nupe ikue. A'eramū ako 'ga 'Agesagea jeremimome'ufera rerowiarukaa pē nupe ikue. Aeremiapoe'ema nanē ako 'ga iapoukaa jee pē neape ikue nū. A'eramū ako pēē 'ga pājē resaka ikue.

⁵ 'Ga 'Agesagea futat ako Jejuī 'ga rerowiarukaa pē nupe ikue. Napeje'akwaaw are rūi ako pēē 'ga rerowīaa ikue. U'agesageu te Janeruwarete 'ga Jejuī 'ga rerowiarukari pē nupe.

Janeruwarete 'ga u'akwaawamū

⁶⁻⁷ A'ere je Jarejuwarete 'ga je'eg are eapyo ma'eramū pē mu'akwaawi mama'e are. Jarejuwarete 'ga 'akwaaw imū tee je pē mu'akwaawi mama'e are. Na'ga rerowīare'ema 'gā 'akwaaw imū rūi je pē mu'akwaawi ee. Na'ga rerowīare'ema 'gā 'wyrīara 'gā 'akwaaw imū rūi nanē je pē mu'akwaawi ee nū. Anure nipo 'ga rerowīare'ema 'gā juejue amanūmū ekoete te futat. Ma'eramū 'ā je pē mu'akwaawi Jarejuwarete 'ga 'akwaaw imū etee futat ee. Naeapyoī janepygy 'gā Jarejuwarete 'ga remiaporam are rakue. Ywy apoe'emauwe futat 'ā Janeruwarete 'ga 'i ojeupe rakue: "Anure nipo jera'yra 'ga manūi 'ypeywar are 'gā tywera mepyawamū", 'jau 'ga 'ā rakue. "A'eramū je 'ga rerowīaara 'gā katu'oka 'gā mogyau teja'yramū", 'jau 'ga 'ā ojeupe rakue. A'ere 'ā janepygy 'gā naeapyoī ee rakue. "Anure Jejuī 'ga manūi janetywera mepyawamū" 'e are 'gā weapyo'e'amamū ajemogyau rakue. A'ere jane 'awamū 'ga rerowīaramū janereapyoramū ee.

⁸ Kristu 'ga rerowiare'ema 'gā 'wyrriara 'gā nanē naeapyo'i 'ga ree nū. 'Ga ree weapyo re amunipo 'ā 'gā namu'amukari 'ga 'ypeywar are rai'i. "Jejui Kristu 'ga 'ā Janejararetea. 'Ga 'ā jane katu'okara. 'Ga 'ā pājēeteetea" 'e are 'gā weapyo'e'emamū. Ee weapyo re amunipo 'ā 'gā namu'amukari 'ga 'ypeywar are rai'i.

⁹ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe ee rakue: "Ojee iporomutat ma'e 'gā nupe Janeruwarete 'ga mama'e esage m'yigatu.

Niesagi jane mama'e esagea jarejeupe 'ga remim'yigatu 'jawewara.

Nienuwi futari jane 'ga remiaporama rera. Janereapyo'i futari jane 'ga remiaporam are.

A'ere 'ga ojee iporomutat ma'e 'gā nupe etee futat iapoi", 'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are Isai 'ga upe rakue.

¹⁰ A'ere Janeruwarete 'ga jane mueapyoukari U'agesage upe ee. 'Ga 'Agesagea okwaapap futat. Nitywi futari 'ga 'Agesage remikwaawe'ema mū. Janeruwarete 'ga rea'ara miamū 'ga 'Agesagea okwaap.

¹¹ Sā'ā jane tee jarejea'ara kwaawa. Nan tee futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea tee 'ga rea'ara kwaawi.

¹² Jejui 'ga rerowiaaramū jane upe Janeruwarete 'ga U'agesage muri. Namama'eukwaawa rūi jane sireko. Jarejuwarete 'ga 'Agesagea te jane sireko. A'eramū 'ga 'Agesagea jane mueapyoukaa jane upe 'ga remimurer are.

¹³ A'eramū ore pē mu'jau Jarejuwarete 'ga 'Agesagea orojeupe 'eawer are. Na'auwara 'gā nea'ar are rūi ore pē mu'ei. Orojeupe 'ga 'Agesagea 'eawer are etee te ore pē mu'ei. 'Ga 'Agesagea nanē pē nereko nū. A'eramū 'ga 'Agesagea pē mueapyoukaa ee.

¹⁴ A'ere Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekware'ema 'gā naeapyo'i Jarejuwarete 'ga je'eg are. Ojeupe 'ga je'ega jane imome'uramū nipo 'gā 'i etee ojeupe: "Ma'ja are gatu nipo 'gā je mu'ei? Ije'ēran ekoete tee 'gā ajemogyau", 'jau etee nipo 'gā ojeupe. Naeapyo'i 'gā ee. Janeruwarete 'ga 'Agesagea tee jane mueapyou ee. A'eramū 'ga 'Agesage rerekware'ema 'gā weapyo'e'emamū futat ajemogyau ee.

¹⁵ 'Ga 'Agesage rerekwaramū etee te janereapyoramū ee. 'Ga 'Agesagea jane mueapyoukari ee. Janeruwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū jane jarejeapyoramū 'ga 'Agesage rerekware'ema 'gā nereko tyweaw are. A'ere 'gā naeapyoa'uweri janejemogy are. Nuerekoi 'gā 'ga 'Agesagea. A'eramū 'gā amueapyoawe'emamū.

¹⁶ Ymā we te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiari ee rakue: "Aw'yja sipo Jarejuwarete 'ga rea'awa okwaap? Naani. Nitywi futari 'ga amū. Aw'yja sipo 'ga mu'akwaapa mama'e are? Naani. Nitywi futari 'ga amū", 'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū janerea'aramū mama'e are Kristu 'ga rea'ar imū etee futat.

3

Janeruwarete 'ga remiayup

¹ Pēē 'ā Jejui 'ga rerowiaa je 'jawe. A'eramū pēē Jejui 'ga rerowiar ire pejejemogyau jepytnamū. A'ere 'ā pejemogy 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe tee jee. A'eramū je pē mu'jawarū'em Jarejuwarete 'ga remifutar are. Sā'ā kunumīakya reapyoa'ne'ema mama'e are. Nan tee 'ā pēē. Nepēneapyo ymani 'ā 'ga remifutar are.

² Sā'ā kunumīakya kamy'ia etee i'ua. Na'ua'uweri 'ā miaro'oa. Nan tee futat 'ā pēē. Nepejemu'e ymani nipo 'ā Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Ma'eramū 'ā je mama'eaye'e'mī are etee futat pē mu'ei. Mama'eaye'e'mī are tee te 'ā pēneapyo. Nepēneapyoa'uweri futari nipo 'ā pēē mama'eay are. Ma'eramū ako je pē mu'ei mama'eaye'em are etee ra'ne futat ai'i numiamū.

³ A'eramū miamū 'ā pejejemogyau Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe etee futat. Ma'eramū 'ā nepēneapyoa'uweri mama'eay are. Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe etee 'ā pejemara'ne ekoeteramū pejejee. 'Ga rerowiare'ema 'gā 'jawe etee 'ā pēē pejejamueu mama'e are. A'eramū ore 'jau pē nupe: "Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe etee Korītu pewara 'gā", 'jau ore pē nupe.

⁴ Pēē mū a'e 'jau pejejaupe: "Je 'ā Paulo 'ga remimome'u rerowiaara te", 'jau a'e pēē mū. Amumeramū a'e pēē 'jau "Je 'ā Aporu 'ga remimome'ua te arowiat", 'jau pēē. Aipo 'jaramū pejemogy Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe.

⁵ Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū jue futat ore. Pauloramū je, Aporu 'ga retee Jejuī 'ga mome'ui pē nupe ikue. A'eramū ako pēē 'ga rerowiaa ikue. Janeruwarete 'ga futat ore moporowykyaukaa ojeupe. A'eramū ore araju'jaju'jawe etee futat 'ga upe.

⁶ Sā'ā 'ga amū y'wa ra'yi tyma ko pype. A'ere 'ā amutee 'ga etee akou imuakymaramū. A'ere 'ā naitymarera 'ga rūi imuakymarera 'ga retee rūi imomoporukari. Janeruwarete 'ga tee omomoporukat imuaranupa 'jau. Nan tee futat ore. Je 'ā y'wa ra'yi tymara 'jawe. Aporu 'ga 'ā imuakymara 'jawe. Jejuī 'ga ako je amome'u pē nupe ikue. A'ere 'ā Aporu 'ga pē nui je o re awau pē mu'jau, 'ga remifutar are rai'i. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga te Jejuī 'ga rerowiarukari pē nupe.

⁷ Y'wa ra'yi tymara 'gā, imuakymara 'gā. Mīmera 'gā 'ā ojejukau futat oko pypiar are numiamū. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga te imomoporukari imuaranupa.

⁸ Nan tee futat 'ā ore. Je ra'ne ako Jejuī 'ga mome'wau pē nupe ikue. A'ere 'ā Aporu 'ga awau pē mu'jau 'ga remifutar are rakue nū. A'eramū ore araju'jawe etee futat mama'e apou 'ga upe. Jarejuwarete 'ga upe ore mama'e apoi 'ga remifutar imū etee futat. A'eramū Janeruwarete 'ga anure ore mepyau ojeupe oreremiapofer are.

⁹ Oromome'u pāwē pāwē etee futat ore 'ga araju'jawe. Jarejuwarete 'ga upe etee futat ore mama'e apoi. A'eramū pēē 'ga remiayuwaretea futat. 'Ga etee futat ojerowiarukat pē nupe.

'Oga jara 'jawe Janeruwarete 'ga jejuka esagei pē nee.

¹⁰ Sā'ā tujugeyra 'oga apoara 'ga ywyakape'ia ra'ne imogoa jupe. Iypykokara apoara 'jawe je ra'ne ako 'ga mome'ui pē nupe ikue. A'e 'ga ita jaga iypy pe iypymotypawamū. Nan ako je 'oga ypykokara apoara 'jawe ai'i. A'eramū 'ā Aporu 'ga 'ua. Sā'ā 'oga apoara 'gā amū 'oga apoa iypymogatyrūarera 'ga remiapofera 'arimū. Nan tee futat ako je ra'ne Jejuī 'ga mome'ui esage pē nupe ikue. A'eramū je 'oga ypykokara apoara 'ga 'jawe futat. A'ere 'ā pē nupe je 'ga mome'u re 'ga amū 'ua pē mu'jau 'ga ree nū. Aipo 'ga 'oga apoara 'jawe. A'eramū 'ga iypykokara 'arimū etee futat 'ga 'oga apou esage etee futat.

¹¹ Janeruwarete 'ga Jejuī Kristu 'ga rerowiarukaa janee. "Jera'yra 'ga etee ki perowiat", 'jau 'ga janee rakue. "Perowiat kasi 'gā amū kwe pe ne. Jera'yra 'ga etee futat ki perowiat", 'jau 'ga janee rakue. A'eramū 'ā Jejuī Kristu 'ga futat akou 'oga ypykokar esage 'jawe. Nitywi futari 'oga ypykokar esage 'jaweara mū. Jejuī Kristu 'ga te 'ā akou 'oga ypykokara 'jawe janee.

¹² A'eramū jane jarejamu'e esagearamū 'oga mŷjeteeteara 'gā 'jawe. 'Oga mŷjeteeteara 'gā nemiapofera 'ā nu'ari futari 'oga. 'Oga apoara 'gā amū y'wa'y paga etee iapou wogamū. A'eramū 'gā nemiapofera atepawa'ne'emamū.

'Gā 'jawe 'gā amū mama'e a'je are etee ajamu'ei. Mama'e a'je are moromu'jara 'gā 'oga apoar esage 'gā 'jawe. A'ere amumera 'gā 'ywa'y page'ema pyu 'oga apoara 'gā 'jawe. A'eramū 'ā 'gā nemiapofera u'aa kamēsiete. Nā'ā juonanū etee nanē ipira nū. Nan tee futat moromu'jara 'gā amū. Mama'e amutee are etee 'gā jamu'ei.

13 A'eramū nipo Jarejuwarete 'ga rowase ae jatykaaw ipe jane jareporowyky resaka. Sā'ā tata 'oga apopyrera resaukara. Itaoga 'ā nukai. A'eramū 'ā juowa pyu iapopyra ukaitapap. Nan tee futat nipo Janeruwarete 'ga janeporowykyawera resaukari wowase ae majatykaaw ipe. A'eramū te nipo jane mama'e a'je are moromu'jarera 'gā kwaawi. Mama'e a'je are moromu'jarera 'gā itaoga apoarera 'gā 'jawe. Nukaipawi 'gā nemiapofera. Mama'e amutee are moromu'jarera 'gā nemiapofera nanē nipo jane ikwaapa nū. Mama'e sigaty are moromu'jarera 'gā juowoga apoarera 'gā 'jawe. Ukaipap 'gā nemiapofera.

14 A'eramū nipo Janeruwarete 'ga mama'e a'je are moromu'jarera 'gā mepyau.

15 A'ere nipo 'ga mama'e amutee are ajamu'jarera 'gā nomepyi. Ukaipap 'gā nemiapofera. A'eramū 'ga 'gā mepyawe'em. 'Og ukai ma'e 'gā nūja'uweri woga 'wyrīpe. Wogakajamū 'ga ēmi 'oga 'wyr awi. A'eramū 'gā amanūme'em. A'eramū 'ga roga etee ukaitapap. Nan tee futat Janeruwarete 'ga remiyauwa 'gā amū. Janeruwarete 'ga 'gā nērāwau 'gā mogyau ojepyri. A'ere 'ga nomepyi 'gā porowykyawera, a'jeteetewi 'gā porowykye'em ire.

16 "Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane sireko" 'ea 'ā pēē ikwaapa. 'Ga 'Agesagea jarejereko re jane jarejemogyau Jarejuwarete 'ga roga 'jawe.

17 Janeruwarete 'ga roga esage futat. Nitywi mama'e tywera ipype. 'Ga 'Agesage rerekwaremū jane jemogyi 'ga roga 'jawe. A'eramū mama'e amutee are moromu'jara 'gā 'ga roga mote'aara 'jawe. A'eramū 'ga jane mū woga mote'ar ire jane rerekou tyweaete ee.

18 Pēnoryp tee awi pejejee. "Je'akwaap je", 'jau nipo pēē mū pejejeupe numiamū. A'ere nipo aipoa pē'akwaawa naJaneruwarete 'ga 'akwaawa rūi. "Te'akwaawa je afutat" 'jaramū pēē pejepoia peje'akwaaw ekoete awi. A'eramū Janeruwarete 'ga te pē mu'akwaapa pē mogyau.

19 Pēē 'akwaawekoetea nia'wryi Janeruwarete 'ga upe. Ymā te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiari ee rakue: "Janeruwarete 'ga 'je'akwaap je' 'jara 'gā nee ikwasiarukaa rakue: 'Nepē'akwaawi pēē pejejemogyau', e'i Janeruwarete 'ga 'gā nupe", 'jau 'ga amū ikwasiaa rakue.

20 Ajepeja 'ga nanē 'ā ka'arana kwasiaa ee rakue nū: "Janeruwarete 'ga i'akwaaw ekoete ma'e 'gā nea'ara okwaap. A'ere niapoa'uweri aipoa 'ga upe", 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

21 A'eramū ki jane jarejerowiaraipe'ema 'gā amū nee. Janeruwarete 'ga 'ā mama'e esage monou pē nupe.

22-23 Pauloramū 'ga 'ā je monou pē nupe pē mu'jaramū. Aporu 'ga, Pedro 'ga. Mīmeramū 'ga ore monou pē nupe pē mu'jaramū ojee. Ywya 'ga 'ā iapou janee rakue, ipyiaara reewe rakue. Jane rekoramū Janeruwarete 'ga ojejukau esage jane ree. Jane manūnamū nanē 'ga ojejukau esage jane ree nū. 'Awamū 'ga jejuka esagei jane ree. Anure nanē nipo 'ga jejuka esagei jane ree nū. A'eramū ki jane jarejemuaēme'ema mama'e are. Janeruwarete 'ga mama'e jararetea. Janeruwarete 'ga 'ā Kristu 'ga Ruwaretea. A'eramū Kristu 'ga janejararetea. A'eramū jane 'ga remiyauwamū mama'e jara 'jawe nanē jarejemogyau nū.

4

Kristu 'ga remimonofet

1 Kristu 'ga upe oporowyky ma'eramū ore jemogyi. "Pekwap 'gā mueapyou Jarejuwarete 'ga je'eg are", 'jau Kristu 'ga oree ikue. "Ymā 'ā pēypy 'gā naeapyoi ee rakue. A'ere je 'awamū pē mueapyoi ee. A'eramū pēē 'awamū 'gā mu'jau ee, 'gā mueapyou ee", 'jau Kristu 'ga oree ikue.

2 Maran oporowyky ma'e 'gā mama'e apoi morowyky jara 'ga upe? 'Ga 'eawer imū etee futat 'gā porowykyi 'ga upe. A'ea esage 'ga upe.

3 Nan tee futat je. Kristu 'ga upe je porowykyi tekou. A'eramū je tejeupe 'ga 'eawer imū etee teporowykyau. A'eramū nipo jeporowykyia 'ga muorypa. Najerorywi je pē'eawer are. "Paulo 'ga oporowyky esage Jarejuwarete 'ga upe" 'e are je najerorywa'uweri. Tekotee 'gā 'eawer are nanē je tejorywe'emamū nū. Kristu 'ga 'e are etee tejorywamū tekou. Tejea'ar are miamū je tejorywe'emamū.

4 Tejemiapo a'wyre'em are nanē je tejea'are'emamū tekou. A'eramū je tepy'a'wyre'emamū tejemiapofer are. A'ere je na'ei tejeupe: "Jeresage te je tekou", na'ea'uweri je tejeupe. Jejararete 'ga etee futat e'iarū jee: "Eneresage ene jee", e'iarū jee. Jea'wyre'emamū nanē 'ga 'jau jee nū.

5 A'eramū ki pēē 'jawe'em pejejaupe: "Nenea'wryi ene Jarejararete 'ga upe", 'jawe'em pēē pejejaupe. Janejararete 'ga te janea'wyre'ema okwaap. Ywag awi ojewyr ire te nīpo 'ga jane majatykai wowase. A'eramū nipo 'ga janeremiapofera resaukaa jarejaupe. 'Awamū jane janereapyoi futari jemime jarejemiapofera mama'e are. A'ere 'ga anure esaukari janee. Jarejuea'ar are janereapoye'ema miamū futat 'ga esaukaa janee. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'jau janee: "Eneresage ene jee", 'jau nipo 'ga janee, janereko esage re.

6 Pēneko esage are pē mu'jawamū je jemome'ui pē nupe. Aporu 'ga nanē je amome'u pē nupe nū. A'eramū ki pēē pejeyemu'jau ymāwarera 'gā nemikwasiarer are, "pejeyuka esage pāwē pāwē etee ki 'gā nee", 'ga 'eawer are. Pereko tywet nanē kasi 'ga amū ne. Pereko esage pāwē pāwē etee futar iki 'gā.

7 Jarejuwarete 'ga upe jane jemogyi jareju'jaju'jawe etee futat. Naeakwar amuteetei futat ae ajemogyau 'ga upe. 'Ga etee futat mama'ea wapoukat janee. 'Ga jarepoare'em ire amunipo 'ā jane niapoi mama'ea 'ga upe. 'Ga te 'ā mama'ea amut janee. A'eramū pēē pejeyemogyau peju'jaju'jawe etee futat. Nepētywi futari pēē mū pejejuapyraparamū. A'eramū ki pēē pejejerowiaraipe'ema nanē pejejee nū.

8 "Oretyp katu katu ore mama'e pyu. A'eramū ore oroporiae'emamū", 'jau futatee nipo pēē pejejaupe. "Janeruwarete 'ga ore mogyau 'wryriaramū 'gā nupe", 'jau futatee nipo pēē pejejaupe. Aipo a'je re amunipo 'ā 'ga ymā we ore mogyi 'wryriaramū rai'i. Anure te nipo Janeruwarete 'ga jane mogyau 'wryriaramū a'jea futat. A'ere 'ga 'awamū najane mogyi we 'wryriaramū.

9 Ore 'ā Kristu 'ga remimonofera agawewi. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga ore mogy akotee ma'e 'jawe etee futat. Iapisipyrama 'jawe etee futat 'gā ore rereko. Sā'ā 'gā ia'wyre'ema 'gā apisia ajuowase. Nan tee futat nipo ore jemogyi 'gā nowase. Ywagipewara 'gā nowase, ywy pewara 'gā nowase. Mīmera 'gā nowase nipo ore jemogyi ia'wyre'ema 'jawe.

10 A'eramū nipo Kristu 'ga rowiari'ema 'gā 'jau oree: "T'akwaawe'ema 'gā ajemogy", 'jau nipo 'gā oree, Kristu 'ga ore imome'u are. A'ere 'ā pēē nanarūi pe'je: "Jane 'ā jane'akwaap Kristu 'ga ree", 'jau etee 'ā pēē pejejaupe, pejejerowiaraipe etee pejejee. A'ere 'ā ore akotee ma'e 'jawe ete. A'ere 'ā pēē

'wyrīara 'jawe pejemogy. Ore ree 'ā 'gā opojejuka esage'emamū. A'ere 'ā pē nee 'gā opojejuka esageramū ajemogyau.

¹¹ Ore te 'ā aruata arawau kwe pe. Orojety'apoita 'ā arakou. Oro'yuweja rerekou. Orojaitypawamū futat 'ā arakou. Amumē 'gā amū ore nupāu jepi. Nitywi agawewi futat ore'wyrā.

¹² Oporowokyau 'ā ore kwaiwete. A'eramū 'ā ore arafuakapawamū arajemogyau. Orojeupe 'gā je'egaiwamū 'ā ore 'jau etee 'gā nupe: "Jarejuwarete 'ga pē nereko esagea te ore arafutat", 'jau etee ore 'ā 'gā nupe orojeupe 'gā je'egaiwamū jepi. Orojereko tyweramū ore arajuagamū etee futat jupe jepi.

¹³ 'Gā amū arakurawamū ore oroje'ega esage etee futat 'gā nupe jepi. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā nupe ore jemogyi yty 'jawe.

¹⁴ A'ere je napē mojenosiawamū rūi je ka'arana kwasiari pē nupe. Pē mu'akwaapawamū te je ikwasiari pē nupe. Pēē 'ā jera'yra 'jawe jee. Jeporomutat je pē nee. A'eramū je pē mu'akwaapa mama'e are.

¹⁵ Kwaiwete agawewi nipo pē mu'jara 'gā. Teis miu agawewi nipo 'gā pytuna. A'ere mapepei tee pēnuwa 'jawewara. Pejejeupe Jejui 'ga je imome'uramū pēē 'ga rerowiaa pejemogyau 'ga remiayuwamū. A'eramū je pēnuwa 'jawe.

¹⁶ A'eramū je 'jau pē nupe: Pejemu'e je ree. Mama'ea peapo je 'jawerimū etee futat, a'e je pē nupe.

¹⁷ A'eramū je Timoteo 'ga monou tejeko esage are pē muea'aawamū. Timoteo 'ga jera'yra 'jawe jee. Oporowoky esage 'ga jarejararete 'ga upe. Jeporomutat je 'ga ree. A'eramū je 'ga monou pē nesaka. Jereko esage are nipo 'ga pē muea'ari. "Paulo 'ga ako esage etee jarejararete 'ga remifutar imū", 'jau nipo 'ga pē nupe. "Jarejararete 'ga ree ojemujar ire 'ga reko esagei 'ga remifutar imū etee futat", 'jau nipo 'ga pē nupe, pē muea'aa je ree. Kristu 'ga rerowiaaramū pē nupe nanē nipo 'ga jeremimome'ufer are pē muea'aa nū. Pē pype tekou ako je pē mu'ei pēneko esage are ikue. A'eramū nipo 'ga pē muea'aa ee. Kwe pe 'gā mu'eawer imū etee futat ako je pē mu'jau tekou ikue.

¹⁸ "Nuru'jawi futari Paulo 'ga jane pyri nū'ū", 'jau nipo pēē mū pejejaupe rai'i. "A'eramū nipo 'ga oreremiapo resake'ema re'ā", 'jau nipo pēē mū pejejaupe rai'i. A'eramū nipo pēē aipo 'jaramū pejejerowiaraipe pejejee rai'i numiamū.

¹⁹ A'ere nipo je oi futari pē pyri. Jarejararete 'ga teo futaramū nipo je oi futari pē nesaka. A'eramū nipo je ojee ojerowiaraipe ma'e 'gā nesaka, tejeau tāmējē 'gā nesaka. Maranamū nipo je 'gā nera renupawer imū etee futat 'gā nesaka. "Jarejuwarete 'ga pājēa te 'gā wereko? Naani te ra'u nū?" 'jau nipo je 'gā nesaka.

²⁰ Opājē mū mama'e apoara 'gā tee Janeruwarete 'ga omogy wemiayuwamū. "Janeruwarete 'ga je'wyrīara", 'jar ekoeteara 'gā te 'ga nomogyi futari wemiayuwamū. Opājē mū mama'e apoara 'gā etee te 'ga omogy wemiayuwamū.

²¹ Ma'ja sipo ajee pefutat? Pejejeupe jeje'eg wywrafena te ra'u pefutat nū? Pejejeupe jeje'eg wywrafene'ema te ra'u pefutat nū? Pejejeupe jeje'eg wywrafene'ema futaa ki pepoit mama'e tywera apo awi.

5

Mama'e tywera apoawet

¹ "Korītu pewara 'ga amū mama'e tywera wapo ajemogyau", 'jau 'gā amū pē mome'wau jee ai'i. "Uwa 'ga remireko ēē 'ga wereko", 'jau 'gā imome'wau

jee ai'i. Nanuara nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā miāmū nuapo'a'uweri aipoa. Ma'eramū ajee "Jejui 'ga rerowiaara je" 'jaramū aipo peapo nū? Nia'wyri aipo apoa.

² Ma'eramū sipo ajee pejerowiaraiw etee pejejee? Pejejepype mama'e tywera apoara 'gā amū nekoramū amunipo 'ā pē'arasig te ee. Pejeje'ega amunipo 'ā 'uwa remireko rerekwara 'ga upe rai'i, 'ga mosōu amunipo 'ā pēē nanuar awi rai'i. "Nia'wyri nanuara Janeruwarete 'ga upe", 'jau amunipo 'ā pēē 'ga upe rai'i. Ma'eramū sipo ajee pēē nanuar awi 'gā mosīe'em ire pejerowiaraipe ekoete pejejee? Pepe'a mama'e tywera apoara 'ga pejejewi. Maran gatu amunipo 'ā 'ga nan werekoramū ajemuaēme'ema.

³⁻⁵ Muku agawewi te 'ā je rekoī pē nui. A'etea je jerea'at au'jeteramū pē nee. A'eramū je pē pype ako ma'e 'jawe futat. A'eramū je 'jau pē nupe: Janejararete 'ga te ako opājēa amut jee ikue, je mogou omome'waramū ikue. A'eramū je 'jau aipoa mama'e tywera apoara 'ga upe: "Mama'e tyweretea a'e ereapo Jarejuwarete 'ga upe. Jui epoire'ema nipo nereoi futari 'ga pyri", 'jau je 'ga upe. Jejui 'ga je'eg imū je 'jau 'ga upe. Pejatykaramū tejea'aramū pē nee. A'eramū je pejatykaramū pē pype ako ma'e 'jawe tekou. A'eramū pēē pejejea'aramū je ree. Jarejararete 'ga je'eg imū je 'i pē nupe: Pejatykaaw ipe ki pe'je mama'e tywera apoara 'ga upe: "Ejepe'a ore wi. Mama'eukwaawa 'wyriara upe te 'ā mama'ea ereapo ekou", 'jau ki pēē 'ga upe. "A'eramū ene ejemu'jaga mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwamū ekou", 'jau ki pēē 'ga upe. "A'eramū nipo ene ewawe'em Jarejuwarete 'ga pyri", 'jau ki pēē 'ga upe. Maran gatu nipo 'ga aipo renupa ajemuaēme'ema. A'eramū nipo 'ga ajemuaēm ire opoia jui. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'ga tywera moiri 'ga wi nū, 'ga katu'oka Janejararete 'ga rowase jane jatykaaw ipe.

⁶ A'eramū pēē pejerowiaraipe'ema pejejee. Sā'ā kanape'i apoara 'gā ijopyeawa mojoypea u'i are. Ināinānī'i etee agawewi 'gā imonou imojopy-peu ee. A'etea u'i omojerap. Nan tee futat ae mama'e tywera apoara 'gā nesag ire ae jemu'ei 'gā nee.

⁷ Sā'ā ore judeuramū kanape'i jopyeawa ymanera momopora orojewi, maraka apo enune. Nan pejekatu'ok mama'e tywer awi. A'eramū pēē pejejesageramū pejejemogyau Jarejuwarete 'ga upe. Werowiaramū Jejui 'ga pē katu'ogi pētywer awi. A'eramū futat pēē pejejeateeramū jui. Sā'ā ore judeuramū oreypy 'gā Egitu ywy awi o enune karupa'mī jukaa, wy reko'woga y'a pype rakue. A'eramū 'ā 'gā imonykya 'okwar are rakue. A'eramū 'ā 'oga pypewara 'gā amanūme'em rakue. Nan tee futat 'awamū Kristu 'ga manūi janetywera mepyawamū rakue. A'eramū 'ga werowiaramū pē katu'oka pētywer awi.

⁸ Sā'ā ore judeuramū oreypy 'gā maraka apoa Egitu ywy awi wenū'ēawer are wea'aawamū. Maraka apou 'gā kanape'i jopype'ema apou i'wau rakue. Nan tee futar iki jane jarejee Jejui 'ga manūawer are janerea'at jarejemogyau. A'eramū ki jane jarepoia mama'e tywera apo awi, mama'e a'jea etee futat iapou.

⁹ Ka'arana je akwasiat imonou pē nupe ikue. "Pekotee mama'e tywera apoara 'gā nui", 'jau je ikwasiaa ka'aran are imonou pē nupe ikue.

¹⁰ Aipo are je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe. NaJejui 'ga rerowiare'ema 'gā nee rūi je imonoi ikue. "'Ga rerowiaara ore", 'jar ekoeteara 'gā nee te je ikwasiasi imonou ai'i. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā 'ā mama'e tywera etee futat wapo. Ajuemireko are 'ā 'gā nekoī. Ojomen are 'ā kūjāmera 'gā nekoī. Okaraemā me'yi are etee 'ā 'gā nea'aramū. Amunarūmū 'gā 'ā mama'e are. Maira'me a'agawa etee 'gā 'ā amuoryp. Mīmera etee 'ā

Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā mama'e tywera wapo. A'eramū amunipo 'ā pēē 'gā nui pejejepe'a re ywy awi we futat pejejepe'au.

¹¹ A'ere je na'gā nee rūi aipoa ka'arana kwasiari pē nupe ai'i. "Ore Jejui 'ga rerowiaaramū", 'jar ekoeteara 'gā nee te je ikwasiari imonou pē nupe ikue. Jejui 'ga rerowiaa 'me 'gā jeu'woge'em are etee je imonou ikwasiara ai'i. Werowiat 'me te 'gā 'ga. Aere 'gā naeateei mama'e tywera apo awi. 'Gā amū nipo akou ajuemireko are. Kūjānamū nipo 'gā amū akou ojomen are. 'Gā amū nipo okaraemā me'yi etee wea'aramū ajemogyau. 'Gā amū nipo maira'me a'agawa muoryw are etee wea'aramū ajemogyau. 'Gā amū nipo ojoje'ewu'jaga. 'Gā amū nipo kawīajaiwa rykuu. 'Gā amū nipo amunarūmū mama'e are. Aipo 'gā nee te je ka'arana kwasiari imonou pē nupe ai'i. Pekotee ki 'gā nui. Pejemi'wat nanē kasi 'gā pyri ne, 'jau je pē nupe ai'i.

¹²⁻¹³ Janeruwarete 'ga te nipo e'i Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā nupe: "Nepēa'wyrī pēē", e'iarū 'gā nupe. Je "Nepēa'wyrī pēē", na'ea'uweri 'gā nupe. A'ere jane Jejui 'ga rerowiaara 'gā mama'e tywera aporamū jane je'egi futari 'gā nupe: "Peapo awi nanuara", 'jau ki jane 'gā nupe. "Nepeapoi mama'ea Jarejuwarete 'ga remifutar imū ra'e", 'jau ki jane 'gā nupe, 'gā mosōu mama'e tywera apo awi. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe eē rakue: "Pemono ki mama'e tywera apoara 'gā pejejewi", 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

6

Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe etee ki pejemogytaukak

¹ Jejui 'ga rerowiaaramū kasi peo pejejaupe pejeje'egay re 'ga rerowiare'ema 'gā nupe pejemota'waukaa pejejaupe ne. Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe etee futar iki pekwap pejememome'wau. A'eramū 'gā futat oje'ega pē nupe pē mota'wau pejejaupe. "Nenea'wyrī ene Jarejuwarete 'ga upe", 'jau nipo jane 'gā amū nupe. "E'eresage ene Jarejuwarete 'ga upe", 'jau nipo jane 'gā amū nupe. Aipoa pekwaap.

²⁻³ Anure nipo Janeruwarete 'ga jane mogyau opoirūnamū. A'eramū nipo jane 'ga rowase ijatykaarūe'ema 'gā pe'au 'ga wī. Ywy pewarera 'gā, ywagipewara 'gā. Mīmēra ijemogyarūe'ema 'gā nipo jane imonou 'ga wī Jarejararete 'ga poaa. Mīmēra apoaramū sipo ajee nepemoyrūarūi mama'e tywe'ri apoarera 'gā mogyau ajaupe? Nepejemogyppygi te ra'u Jejui 'ga rerowiaaramū pejejeue nū?

⁴ A'eramū ki pēē Jejui 'ga rerowiaaramū pejewawe'em 'ga rerowiare'ema 'gā 'wyrīara upe pejemoyrūukaa pejejaupe. Na'gā nee rūi pejemogyppyk.

⁵ Ma'eramū sipo nepejenosī pejememome'wau 'ga rerowiare'ema 'gā nupe? Nityty sipo i'akwaap ma'e 'ga amū pē pype pejejaupe pejememota'waawamū?

⁶ Ityp futat nipo Janeruwarete 'ga 'Agesage pyu i'akwaap ma'e 'gā amū. A'etea 'ā pejemome'u Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā nupe etee rai'i pejejaupe pejememota'waawamū rai'i.

⁷ Pejamuea nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā nupe pejomota'waukara taetu nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. Pejejeupe 'ga amū mama'e tywera aporamū pejejuagamū jupe. "Pejejepyke'ema 'ga ree" 'ea te esage Janeruwarete 'ga upe. "Pejekaraemā are 'gā amū munarūnamū pejejuagamū jupe. Pejejepyke'ema 'gā nee" 'ea te esage futat.

⁸ A'ere 'ā pēē nanarūi. Pēē we 'ā mama'e tywera peapo pejejaupe. Pēē we 'ā pejemunarūmū pejekaraemā are. Pejejewirera 'jawewara 'gā nui miamū 'ā pēē pejemunarūmū. Pēē nanē 'ā mama'e tywera peapo nū.

⁹ "Namama'e tywera apoara rūi Janeruwarete 'ga omogy 'wyrīaramū ojeypyri ae upe" 'ea 'ā pekwaap. A'eramū ki pēē pejemomoyteewe'em pejejee.

“Mama'e tywera apo awi je nopoiri agawewi. A'etea nipo Janeruwarete 'ga je mogou 'wyrīaramū ojeypyri re'ā”, pe'je kasi ne. Au'je ki pejemorytee re pejejee. Najaneruwarete 'ga remiayuwamū rūi ae mama'e tywera apoi. Ajuemireko are ako ma'e 'gā na'ga remiayuwa rūi. Ojomen are ako ma'ea kūjāmera na'ga remiayuwa rūi. Maira'me a'agawa muorypara 'gā na'ga remiayuwa rūi. Kūima'e 'gā amū nipo opoia wemireko are oko awi. A'eramū nipo 'gā kūima'eramū etee futat akou ajuee. Aipo apoara 'gā taetu na'ga remiayuwa rūi.

¹⁰ Mama'e are amunarū ma'e, okaraemā me'yi etee ea'at ma'e, kawīajaiwa 'wat, ojoje'ēwu'jagat, ojomoryteeat. Mīmera 'gā najaneruwarete 'ga remiayuwa rūi.

¹¹ Nan tee futat 'ā pēē mū pejejemogyau rakue. A'ere 'ā 'awamū Janejararete 'ga ako pē pireita pētywer awi ikue. A'eramū 'ga 'Uwarete 'ga mota'wau pē nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea pē mogyau 'ga remiayuwamū.

Ojeupe mama'e esage apoawamū te 'ga jane apoi rakue

¹² Pēē mū nipo 'jau pejejeupe: “Aapo katu katu futat te je mama'ea 'wei”, 'jau nipo pēē pejejeupe. “Nitywi futari 'Ereapo kasi aipoa ne”, je upe 'jara 'gā 'wei”, 'jau nipo pēē pejejeupe. A'jea futat peapo katu katu mama'ea numiamū. A'ere amumera nia'wyrī pē nupe. Je nanē amunipo 'ā a'e pē nupe: “Tejemifutar imū etee futat je mama'e apoi” 'jaramū amunipo 'ā je 'i pē nupe. A'jea futat. Amumera resageramū jee numiamū. A'ere amunipo 'ā je tejea te nam'yi ywyapi ee.

¹³ Pēē amunipo 'ā 'jau mama'e resaka ppy we: “Janerewek jane ra'e”, 'jau amunipo 'ā pēē pejeku'iramū mama'e are. A'eramū nipo pēē mama'e 'wau. A'ere anure nipo Janeruwarete 'ga temi'u mateepawī janerewega reewe. Nan tee nipo 'gā amū kūjā resaka ppy we 'jau ojeupe “Amogyta je kwea kūjā tejee ra'e”, 'jau nipo pēē mū pejejeupe. A'eramū futat nipo aku'iaiwamū ee. A'jea futat 'ga ku'iaiwamū ee numiamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga 'ga ku'iaipawera mu'jagi 'ga 'arasigamū etee. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga jane apoi rakue. A'ere 'ga namama'e tywera apoawāu rūi jane apoi rakue. Nakūjā are etee rūi 'ga jane apoi rakue. Najomen are tee rūi 'gā 'ā kūjā apoi rakue. Ojeupe mama'e esage apoawamū te 'ga jane apoi rakue. 'Ga futat mama'e apoukaa janee nū.

¹⁴ 'Ga futat nanē Janejararete 'ga moferapa opājē mū etee futat 'ga manū re rakue. A'eramū 'ga anure jane nanē jane moferapa opājē mū etee futat nū.

¹⁵ Kristu 'ga ree jarejemujar ire jarejemogyau 'ga pira 'jawe etee futat. A'eramū janeretea 'ga ma'ea futat. Aipoa 'ā pekwaap. Ma'eramū sipo aje jane Jarejararete 'ga rete mujari kūjāmene'em are? Nīmujararūi futari jane 'ga retea kūjā amū ree.

¹⁶ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe ee rakue: “Kūima'e 'ga amū wemireko ēē rerekokatu re 'gā majepe teewara 'jawe futat 'gā nekoī”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue. A'eramū kūima'e 'ga kūjā mū rerekokatu re majepe teewara 'jawe futat ajuerekou.

¹⁷ A'eramū jane nan tee futat Jarejararete 'ga ree jarejemujar ire jarejemogyau majepe teewara 'jawe 'ga upe.

¹⁸ A'eramū ki pēē pejekowe'em pejejemireko are. Kūjāmeramū nanē pēē pejekowe'em pejejomen are. Kunumūūnamū, kūjāmukuramū pejekowe'em pejejee. Peko nipo pejejee 'eramū pēē pejejuerekou tāmējē. A'ea te

Janeruwarete 'ga afutat. Amumera mama'e tywera apoa nomotyweri aeretea. A'ere ajuee ae rekoa aeretea we futat imotyweri.

¹⁹ Janeruwarete 'ga U'agesagea amut janee. A'eramū janepira Janeruwarete 'ga 'Agesagea roga. A'eramū 'ga 'Agesagea akou jane pype.

²⁰ 'Ypeywar are amanūmū Jėjui Kristu 'ga janetywera mepyau janee, jane mogyau 'ā wemiayuamū. A'eramū ki jane jarejemogyau esage 'ga upe. Janejemogy esage resag ire nipo 'gā Jarejuwarete 'ga muorywi jane ree.

7

Emireko ma'e 'gā, imen ma'e 'gā netee

¹ Ka'arana 'ā pekwasiat imua jee rai'i. "Esage te aeremirekoa? Aeremirekoe'ema te ra'u esage nū?" 'jau 'ā pēē imua ka'aran are ikwasiaa jee rai'i. A'eramū je 'jau pē nupe: Esagea futat aeremirekoa. Aeremirekoe'ema nanē futat esageay nū.

² A'ere 'ā ae amumeramū kūjā mū esage pāwē gatu ete etee. A'eramū ki pēē nan etee pejekowere'emamū kūima'eramū pejemirekoramū tāmējē futat. Kūjānamū nanē pēē pejemena tāmējē futat nū.

³ Pejemena pejejee ekoramū "najeremiarūi je ene ree", 'jawe'em pejemena upe. Kūima'eramū nanē pēē kūjā pejejee ekoramū pēē nanē "najeremiarūi je ene ree", 'jawe'em pejemireko upe.

⁴ Pejuereko ki pejejuemifutar imū etee futat. Peje'er are kasi pejejaupe ne. Kūima'eramū, kūjānamū 'jau.

⁵ A'eramū pēē Jarejuwarete 'ga upe pejeporogytau etee pejekowe'em pejejee ra'ne. "Jarejuwarete 'ga upe jareje'ega monou jane nikoī jarejuee", 'jau ki pēē pejejaupe. 'Ga upe pejeporogytau etee futat pejekowe'em pejejee ra'ne. 'Ga upe pejeje'ega monopaw ire tāmējē peko pejejee nū. Kasi a'e pe pejomogoukat kūjā mū ree ne. A'eramū futat nipo kūjā nanē weateeramū kūima'e 'ga amū ree nū. A'eramū nipo pēē mama'eukwaawa 'wryiara remifutar imū iapoukaa pejejaupe.

⁶ "Pēnemireko awi", na'ei je pē nupe. Pejemirekoweramū ki pejejuereko etee futat.

⁷ Je 'ā najeremirekoi tekou. Je 'jawe pē nekoa amunipo 'ā esage futat jee numiamū. A'ere 'ā ae naju'jaju'jawe tee rūi te. Janeruwarete 'ga jane mū opoat mama'e tywera apoe'em are. A'eramū 'ā jane amumeramū jarejemirekoe'emamū futat. A'ere 'ā amumera 'gā nupe ayeteramū 'gā nemirekoe'ema. Nauagi 'gā kūjāe'eme oko upe. A'eramū ki pēē nanuaramū pejemirekoramū tāmējē futat. Kasi a'e pe mama'e tywera peapo ne. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā nemireko futaa.

⁸ Ojeteē ijemogywet ma'eramū te ajeē je 'i pē nupe: "Pēnemireko kasi ajeē aipo 'jaramū pejemogyau ne. Je 'jawe pejemogy", 'jau je pē nupe.

⁹ A'ere ki pejejetee pejemogy upe pejejuage'emamū pēnemireko tāmējē futat. Kūjā mū rerowy'ar ekoete are aerea'ara nia'wryi Janeruwarete 'ga upe. Kūjāmeramū nanē nū kūima'e mū rerowy'ar ekoete are etee pēnea'ara nanē nia'wryi Janeruwarete 'ga upe.

¹⁰ Awamū je 'i emireko ma'eramū pē nupe, omenat ma'eramū pē nupe nanē nū. Nateje'ega etee rūi je imome'ui pē nupe. Jarejararete 'ga 'eawer imū etee futat je imome'ui pē nupe. Pejemena kasi peetyg ine.

¹¹ Pejemena retyg ire ki pejewyru'jap pejejaupe nū. A'eramū ki pejewyr esage etee futat pejejaupe. Pejejaupe pejewyru'jape'ema pēē pejejetee

futat pejekou. A'eramū pēē kūima'eramū emireko ma'eramū pejemireko retyke'ema futat.

¹² Amumeramū pē nupe je teje'ētea te imonoi 'awamū. (NaJarejararete 'ga je'eg imū rūi je imonoi pē nupe 'awamū. Teje'ētea te je imonoi pē nupe 'awamū). Kūima'eramū nipo pēē mū Jejuī 'ga rerowiaaramū pejekou. A'eramū nipo pēnemirekoa na'ga rerowiaara rūi. A'etea nipo ēē niporetygiw-eri ene ree. A'eramū ki pereko ete futat pejemirekoa retyke'ema futat.

¹³ Kūjāmeramū nanē nipo pēē mū Jejuī 'ga rerowiaaramū nū. A'eramū nipo pēmena na'ga rerowiaara rūi. A'etea nipo 'gā niporetygiw-eri pē nee. A'eramū ki pereko etee futat 'gā netyke'ema.

¹⁴ Pēmena nipo nuerowiari agawewi Jejuī 'ga. NaJaneruwarete 'ga remi-ayuwa rūi agawewi nipo 'gā. A'ere pē nee wejue te 'gā nekoī Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'jawewaramū. A'eramū nipo 'ga ojejukau esage 'gā nee, pē nee 'gā poretygiw-eremamū wejue. Kūima'eramū nanē nipo pēē mū pejekou Jejuī 'ga rerowiaa. A'ere nipo pēnemirekoa na'ga rerowiaara rūi. NaJaneruwarete 'ga remiayuwa rūi pēnemirekoa. A'ere 'gā omen are te 'gā nekoī 'ga remiayuwa 'jawewaramū. Ojejukau esage wejue 'ga 'gā nee, pē nee 'gā poretygiw-eremamū wejue te. A'eramū pēē 'gā nerajemogyau esage. Kasi a'e pe pēna'yra 'gā Janeruwarete 'ga remiayuwe'ema 'gā na'yra 'jawe ne. 'Ga rerowiat pāwēara 'jawe futat pēē 'ga upe.

¹⁵ Janeruwarete 'ga pēta'waa afutat ajaupe. A'eramū kūjāmeramū kasi ajee pēpotyp pejemena 'ga pejewewi iporetygiw-eremamū ne. Kūima'eramū nanē kasi ajee pejemirekoa pēpotyp pejewewi iporetygiw-eremamū ne. A'ere pejewewi 'ga rerowiare'ema 'gā poretygiw-eremamū pereko ete futat 'gā.

¹⁶ Maran gatu nipo pē nereko re pēmena 'ga Jejuī 'ga rerowiare'ema. A'eramū pēē 'gā netyke'ema. Kūima'eramū nanē nipo pē nee pēnemireko 'gā Jejuī 'ga rerowiaa. A'eramū ki pēē pejemireko 'gā netyke'ema pejewewi 'gā pōiriw-eremamū.

Mama'ea ki peapo 'ga remifutar imū etee

¹⁷ Janeruwarete 'ga opājē amut janee, ojeupe jane mo-porowykyaukaawamū. A'eramū ki pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat. Pejepopit jewatee are pejemā'jāue'em futat. 'Gā 'ā 'gā te nū. Pēē 'ā pēē te nū. Judeu 'gā etee te ijewak ma'ea ajemogy. Aipoa je amome'u pē nupe, Jejuī 'ga rerowiaaramū pē nupe najuejue etee futat.

¹⁸ Amumeramū nipo pēē Jejuī 'ga rerowiarāmū imojewagipy-eremamū peje-jemogyau. A'ere kasi pejewewaga porera peyw ine. Amumeramū nipo pēē imojewagipyre'emamū futat. A'eramū kasi pēē nanē pejemowegukat 'gā nupe ne.

¹⁹⁻²⁰ Naejewag are rūi Janeruwarete 'ga ae futari. A'eramū pēē peje-jea'are'emamū aipo are. 'Ga je'ega jane enuwa te esage 'ga upe. A'eramū pēē 'ga je'ega te enupa.

²¹ Jejuī 'ga rerowiar enune 'ā pēē mū pejeme'egukat 'gā nupe ka'aranūū are rakue. A'eramū pēē pejemogyau 'gā nemifajamū. A'eramū ki pēē pejeporowykyau pejemogyau peje'wyriara 'ga upe etee futat. A'ere peje'wyriara ojewi pē nee iporomonoweramū, pejepe'a futat 'ga wi.

²² 'Gā nemifai 'gā 'ā mama'ea wapo o'wyriara 'ga remifutar imū etee futat. Nuapoyi 'gā mama'ea wemifutar imū etee futat. A'ere 'ā ojeupe te oporowyky ma'e 'gā mama'e apoi wemifutar imū etee futat. A'ere 'ā jane Jejuī 'ga rerowiar ire jane jemogyi jareju'jaju'jawe etee futat mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat.

23 Sā'ā 'gā amū ka'aranūū monoa ajaupe, ajamuawamū wemifajamū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga jane muri ojeupe wa'yra 'ga janetywera mepy re. A'eramū ki jane mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat. 'Ga rerowiare'ema 'gā nemifutar imū kasi mama'ea siapo ne. 'Ga remifutar imū etee futar iki mama'ea siapo.

24 Pēē 'ā Jejuī 'ga rerowiaramū je 'jawe. A'eramū je 'jau pē nupe: Ako etee futat ae Jejuī 'ga rerowiaramū. Nojemojewagi futari ae 'ga rerowiaramū. Naijewak ma'eramū etee rūi futat ae rekoi 'ga remiayuwamū. 'Gā nemifajamū nipo pēē Jejuī 'ga rerowiaa. A'eramū pēē a'efer ipe etee futat pejemogyau pejeporowykyau peje'wyrara 'gā nupe. Pejeka'jame'ema futat pejemuarera 'gā nui. Pēē mū nipo pejeporowykyau pejemogyau pejeupe etee futat 'ga rerowiar enune. A'eramū nipo pēē a'efer ipe etee futat pejemogyau pejeporowykyau pejeupe pejememe'ege'ema 'gā amū upe. Aipoa Janeruwarete 'ga afutat. 'Ga 'ā pē poaa mama'e apo are.

Ojeteewara 'gā, imen manū ma'e 'gā netee

25 Je upe ka'arana kwasiaa imua ako pēē pejeporonupa ojeteewara 'gā nee jee ra'i. A'ere Janejararete 'ga namu'ei 'gā nee rakue. Aipo je'ea nipo jaruete futat 'ga upe. Ojeupe ia'wre'em ire amunipo 'ā 'ga je mu'akwaawi ee. "Ene'me kasi 'gā nupe ne", 'jau amunipo 'ā 'ga jee. A'eramū je teja'aw imū etee futat ikwasiaa ka'aran are pē nupe. Janeruwarete 'ga futat te 'ā ajemuaēm je ree. A'eramū 'ga je mogou ojeupe oporowyky ma'eramū. A'eramū ki pēē jeje'eg are pejemogypyka futat.

26-27 Anure nipo Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerowiaramū jane rereko tyweretei. Ma'eramū 'ā ojeteewaramū nepēnemirekoi futari pejemogyau. Emireko ma'eramū pēē pejemireko retyke'ema futat.

28 A'ere namama'e tywera apoa rūi poromū, pēnemirekoa. Kūjāmukuramū nanē pēē namama'e tywera apoa rūi pejemenaa nū. A'ere 'ā emireko ma'eramū namajepei tee rūi futat 'gā nemiapoa mama'ea. Ojemi'uekaa, oporowykyau ka'aranūū are wemireko raity muawamū. Emireko ma'e 'gā 'ā ajemuaēma kwaiwete mama'e are ajemogyau. A'eramū je a'eramū 'jau pē nupe: "Ojeteewaramū kasi pēnemireko futat pejemogyau ne", 'jau je pē nupe. Mama'e are pēnea'are'ema je afutat. Kūjā nanē 'ā mama'e apou omena 'ga upe nū. A'eramū nanuara 'gā nupe wayramū rēwējēmī Jejuī 'ga mome'ua 'gā nupe. Nipoetai rēwējēmī 'gā ee. Ojeteewaramū te ajee 'ā aea majepeī ete rēwējēmī aeporowykyau. A'eramū Jejuī 'ga mome'ua waye'emamū ae upe. 'Ga mome'ua are etee futat 'gā wea'aramū.

29 Kamēsīete nipo Jejuī 'ga ruri 'awa ywy mateepapa. A'eramū ki pēē emireko ma'eramū pejemogyau Jejuī 'ga remifutar imū etee mama'e apou ojeteewara 'jawe.

30 Ojoo'o ma'eramū pēē pejejea'are'emamū peje'arasig are etee. Kamēsīete nipo Jejuī 'ga ruri. A'eramū ki pēē pejejea m'yina 'ga ree etee futat. Iku'i ma'eramū ki pejemogyau iku'ipap ma'e 'jawe. Au'je ki iku'i ma'eramū pēē pejeku'i are etee pejejea m'yi re. Jejuī 'ga ree etee ki pejejea m'yina pejemogyau. Mama'e muararamū pēē pejemogyau mama'e jare'ema 'jawe. Pejejea m'yine'ema pejekaraemā are. 'Ga ree etee ki pejejea m'yina pejemogyau.

31 Mama'e are ojejuka ma'eramū pejemogyau mama'e are ijejukae'ema 'jawe etee futat. Kamēsīete futat nipo janekaraemā teepawamū jane wi. A'eramū ki pēē pejejea m'yine'ema ee.

³² A'eramū je aipo are poromū 'jau pē nupe: Mama'e are tee pēneaa je nafutari. Sā'ā ojeteevara 'gā jejukaa Jarejararete 'ga upe oporowyky are etee futat. Mama'ea 'gā amū iapou Jarejararete 'ga muorypawamū etee futat.

³³ A'ere 'ā emireko ma'e 'gā jejukai wemireko are ra'ne. A'ere 'ā Jarejararete 'ga remifutar are ojejukau wemireko futar ire.

³⁴ Wemirekoa mata'wa are wea'aramū, Ku'jywa 'ga maku'i are nanē 'ga wea'aramū nū. A'eramū emireko ma'e 'ga rea'ara ojo'ojo'ok ma'e 'jawe 'ga upe. A'eramū nanuara 'gā nupe wayramū rēwējēmī Jarejararete 'ga remifutara apoa.

Kūjānamū nanē nū. Ojeteevara 'gā mama'e apou Jarejararete 'ga upe. Kūjāmuku 'gā, imen manū ma'e 'gā. Mīmera 'gā mama'e apou Jarejararete 'ga upe etee futat. Wea'aramū Jarejararete 'ga remifutar are etee futat. A'ere imen ma'e 'gā nanarūi. Omen are wemiarū are etee 'gā jejukai. Omena 'ga maku'iawa etee 'gā mama'e wapo.

³⁵ Aipoa je amome'u pē nupe pē mu'jawamū. “Pēnemireko kasi pejejem-ogyau ne”, na'e'i je pē nupe. Amueapyo te je pēē emireko ma'e 'gā nemiapo are. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee mama'e apo are te jeporopoariw-eramū pē nee. Jarejararete 'ga upe pēporowyky te je afutat. Au'jeteramū pēē Jarejararete 'ga muorywa nanē je afutat nū.

³⁶ Pēē mū nipo nepēnemirekoi we. A'eramū nipo 'ga kūjāmuku'i ēē mū mogou katu rakue. 'Awamū nipo 'ga 'jau ēē upe: “Tejete toko 'jau, kwe pe je oi Jejui 'ga mome'wau tekou”, 'jau nipo 'ga ēē upe. A'ere nipo 'ga rea'aramū ēē ree nū. “Naani. Arekokatu tāmējē futat je ēē 'jau”, 'jau nipo 'ga ojeupe etee futat. “Kasi a'e pe ēē reko'i ojetee ne kwy”, 'jau nipo 'ga ojeupe etee futat. “Jeremiarū wejue ēē ree. A'eramū je ēē rerekou katu”, 'jau nipo 'ga ojeupe etee futat. A'eramū ki 'gā tajuerekokatu tāmējē futat. Namama'e tywera apoa rūi futat poromū.

³⁷ Maranamū nipo 'ga ojetee wekowera futaa. A'eramū nipo 'ga ipyryrūmyrera ēē rerekou katue'em 'ea nanē esage nū. “Naapoi nipo je mama'e tywera re'ā. Nokoi nipo je kūjā mū ree re'ā”, 'jau nipo 'ga ojeupe. Aipo 'jara 'ga nokoi futari kūjā mū ree 'ea nanē wesageramū futat aipo 'ga upe.

³⁸ A'eramū je 'jau pē nupe: Emireko ma'eramū esageramū futat pē nupe. A'ere emireko'e'ema 'ga nupe te nipo esageramū emireko ma'e 'ga apyraapa.

³⁹ Imen ma'ea kūjā omena manū'emamū omena mojoy'rawe'em futat. Omena 'ga etee futat ēē erekou. Omena manū re tāmējē te ēē omena mojoy'rui nū. A'eramū miamū Jarejararete 'ga rerowiaara 'ga etee erekou.

⁴⁰ A'ere nipo omenaru'jaw are ifuwere'ema ēē ku'iramū omenaru'jap ma'efera 'gā apyraapa, 'jau ete je. Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rerekou. A'eramū je “Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar imū nā'ā je 'i re'ā”, 'jau tejeupe.

8

Maira'me a'agawa upe eroopyret

¹ Awamū je pē mu'e'i maira'me a'agawa upe eroopyrera temi'u are. “Esage te ore maira'me a'agawa upe imonopyrera temi'u 'ua? Naani te ra'u nū?” 'jau ako pēē ka'arana mua jee rai'i. A'eramū je pē mu'jau ee. “Mama'ea jane sikwaapap katu katu”, sa'e 'ā jane jarejaupe jepi. A'jea futat aipoa. A'ere

'ā pejerowiaraiw ekoete pejemikwaaw are ra'e jepi. A'ere jane jarejuee jarejeka esage re Jejui 'ga rerowiar ywyapiukari jarejaupe.

² "Je'akwaap je" 'jara 'gā ni'akwaawi we futat.

³ Jarejuwarete 'ga ree jareporomutar ire jane jemogyi 'ga jekoty'aawamū. 'Ga 'ā jane kwaap.

⁴ 'Awamū je pē mu'ei maira'me a'agawa upe eroopyrer are. Maira'me a'agap ekoete rerowiaara 'gā 'ā wyro'o m̄ina owase. A'ere 'gā 'ā jupe eroopyrera me'ega ka'aranū are. Naekoa'uweri maira'me a'agawa. Janeruwarete 'ga te 'ā eko ma'ea. Majepei tee futat Janeruwaretea. Aipoa jane 'ā sikwaap.

⁵ A'ere 'ā Janeruwarete 'ga kwaapare'ema 'gā maira'me a'agaw are etee 'gā norywamū. Kwaiwete agawewi futat maira'me a'agawa. A'etea nitywi futari maireteetea mū kwe pe.

⁶ "Janeruwarete 'ga etee futat Maireteetea ako" 'ea 'ā jane sikwaap. 'Ga te 'ā mama'ea wapo rakue. Ojeupe etee futat 'ga jane apoi rakue. Majepei tee futat Janejararete 'ga. Jejui Kristu 'ga te 'ā Janejararetea. Janeruwarete 'ga 'ā mama'e apoukaa 'ga upe rakue. 'Ga futat 'ā jane mogyaukaa 'ga upe rakue.

⁷ Aipo 'ā jane sikwaap. A'ere 'ā amumera 'gā naeapoyi we ee. Maira'me a'agawa muorpyrera 'gā tāmējē 'ā rakue. A'eramū 'gā maira'me a'agawa rowase imonopyrera 'wau wea'aramū etee futat ee. Aipo 'gā naeapoyi katu we futat Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū nipo 'gā 'jau ojeupe: "Ajemotywet sipo je Jarejuwarete 'ga upe", 'jau etee nipo 'gā ojeupe maira'me a'agawa upe imonopyrera 'u re.

⁸ Naani. Natemi'u are rūi Janeruwarete 'ga 'i jane: "Esage 'ga jee", 'jau. Najaneremi'ua rūi jane muesaage Janeruwarete 'ga upe. Janeremi'ua aju'jaju'jawe etee futat 'ga upe. Wyro'o jane i'ua esageramū 'ga upe. Wyro'o jane i'ue'ema nanē esageramū 'ga upe nū. Maira'me a'agaw awi pēneatee'ema te nia'wyrī 'ga upe.

⁹ Pēē mū te nipo ajee pēneatee ete jui rakue. A'eramū nipo pēē maira'me a'agawa upe imonopyrera 'ua wesageramū futat pē nupe. A'ere nipo Jejui 'ga rerowiar yau 'gā nupe i'ua nia'wyrī futari. Naeateei we 'gā jui. A'eramū pēē pejeja'aramū 'gā nee. Mīmera mama'ea 'wawe'em 'ga rerowiar yau 'gā nowase. Kasi a'e pe pemuea'arukat etee 'gā maira'me a'agaw are ne.

¹⁰ Kasi a'e pe 'gā pē nesag ire 'i ojeupe ne: "Aipo 'ga Janeruwarete 'ga kwaapararetea. 'Ga 'ā maira'me a'agawa roga pype mama'e a'u. A'eramū je a'eramū tejemu'jau 'ga ree", 'jau nipo 'ga ojeupe etee futat. A'eramū futat pēē 'gā muea'arukaa maira'me a'agaw are etee ne nū. "Kuu. Maira'me a'agawa upe imonopyrera te je a'u nū'ū. 'Awamū pa ajee je manūi ra'e", pē mu'eukat 'gā ne. A'eramū futat wea'aramū etee maira'me a'agaw are ne nū. A'eramū futat 'gā Jejui 'ga ree ojemogypygy are jēmī weateeramū ne.

¹¹ Aipoa te 'gā omotywet Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga 'ā amanū agawewi 'gā tywera mepyau rakue. A'etea 'gā 'ā opoia 'ga ree ojemogypygy awi. Pē nesag ire 'gā mama'e apou pē 'jawe. A'eramū aipo 'gā nemiapofera 'gā motywea Janeruwarete 'ga upe.

¹² A'eramū nipo pēē Jarejuwarete 'ga upe 'ga motywerukar ire pēē nanē pejekwau 'ga upe nū. Kristu 'ga upe aipo apoaramū nanē mama'e tywera peapo nū. A'eramū pēē pejeja'gwau nanuara apo awi.

¹³ Je nafutari tejewirera 'jawewara 'gā jekwa mama'e tywera apo upe. A'eramū je tejewirera 'jawewara 'gā nupe wyro'o 'ua ia'wyrē'emamū je nanē i'wau'jape'ema nū. A'eramū je mama'e tywera apoukare'ema 'gā nupe.

9

Kristu 'ga remimonofera 'gā

1 Jarejuwarete 'ga upe je mama'e apoi. Jejui Kristu 'ga je mueapyoukat mama'e are. A'eramū je mama'e esage apou 'ga temu'eawer imū etee futat. Ymā te Jejui 'ga jesaukari jee ikue, Janējararete 'ga ojesaukaa jee ikue. 'Ga futat ako je monoukat kwe pe omome'wawamū ikue. Pejejeupe je 'ga mome'uramū ako pēē nanē 'ga rerowiaa ai'i nū.

2 Tekotee 'gā nipo naje rerowiari ajemogyau. "NaJejui 'ga remimonofera rūi Paulo 'ga", 'jau etee nipo 'gā jee. Aipo 'gā 'e agawewi 'ā peenup. A'etea 'ā je rerowiat pejepe pejejemogyau. Pejejeupe je Jejui 'ga mome'u re ako pēē 'ga rerowiaa ai'i. A'eramū ako pēē "Paulo 'ga 'ā a'jea futat Jejui 'ga remimonofera mū ako" 'e rerowiaa ai'i.

3 Teago'oramū je tejemome'wau etee futat 'gā nupe. "Je 'ā Jejui Kristu 'ga remimonoferamū futat", 'jau etee je 'ā 'gā nupe tekou.

4 "Ojeupe Jejui 'ga mome'uramū 'gā 'ā mama'e monou 'gā nupe, 'gā nemi'uramū rai'i. Aipoa 'ā wesageramū pē nupe rai'i. Ma'eramū sipo ajee je upe 'gā mama'e mura nia'wyrī pē nupe?" 'jau je teago'oara 'gā nupe.

5 Amumera 'gā 'ā Jejui 'ga remimonofera 'gā wemireko 'gā nerawau ojeupi. Jejui 'ga rewirera 'gā, Pedro 'ga. Mīmēra 'gā 'ā wemireko 'gā nerawau ojeupi, kwe pe Jejui 'ga mome'wau rai'i. 'Gā 'jawe je nanē Jejui 'ga rerowiaara kūjā mū rerekoarūi tejemirekoramū numiamū. A'ere je najeremirekoweri te tekou. A'eramū je tejetee futat tekou.

6 "Amumera 'gā 'ā oporowykyawe'em ojeupe mama'e muawamū rai'i. Ma'eramū sipo ajee ore porowykyi Panape 'ga retee mama'ea orojeupe imuaw are?" 'jau nanē je 'gā nupe nū.

7 Aw'ŷja sipo oporowyky ekoete wepye'eme? Jefaruu 'gā miamū 'gā omepy 'gā porowyky are. Ko tymara 'gā nanē oko pypiara a'u futat nū, oko tymawera repyramū. Karupa'mī are omaenun ma'e 'gā karupa'mī kamy rykua ee ojejuka repyramū. A'eramū amunipo 'ā je nan tee futat tekou. A'eramū amunipo 'ā pēē mama'e mua jee 'ga mome'u repy 'jawe.

8 Najetee rūi aipo 'jau. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe ee rakue.

9 "Pesimat kasi pejejemawa juowuunan are ipyrug ekoramū ne iape'ogamū ne. Tene a'ŷja mū 'ui akou. Pē nupe futat 'ā iporowykyi. A'eramū pēē a'ŷja mū 'waukaa etee jupe", 'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are rakue. Pēneykaw are etee futat sipo 'ga poromū ikwasiarukaa rakue?

10 Naani. Jane ree nanē futat 'ga aipo kwasiarukari rakue. Ko tymara 'gā 'ā 'jau ojeupe: "Anurenure'i nipo je teko pypiara 'ui", 'jau 'gā 'ā ojeupe. Okaapit ma'e 'gā nanē aipo 'jau nū.

11 A'eramū je ko tymara 'jawe Jejui 'ga mome'wau pē nupe. A'eramū amunipo 'ā wesageramū futat mama'ea je upe pēē imura.

12 Amumera 'gā nupe 'ā pēē mama'e monou 'gā pejemu'eramū rai'i. Je ra'ne ako Jejui 'ga amome'u pē nupe ikue. Ma'eramū sipo ajee je upe tee katu ete mama'ea pēē imura nia'wyrī 'gā nupe? "Mama'ea pemut amū jee", a'e futat amunipo je 'ā pē nupe. A'ere je 'ā aipo na'ea'uweri pē nupe. Je tee futat 'ā teporowykyau tekou tejeupe mama'e muawamū. Nafutari je 'gā teago'oa. Nafutari je 'gā amū 'ea tejeupe: "Omepy are tee 'ga Jejui 'ga mome'ui oree" 'gā 'ea je nafutari. A'eramū je teporowykyau tejeupe mama'e muawamū.

13 Sā'ā Jarejuwarete 'ga mogyitaaw ipe oporowyky ma'e 'gā. Jarejuwarete 'ga upe tekotee 'gā nemirerurera wyra rapyawe'ēwe 'gā ape nuga ojeupe, ojemi'waawamū. Aipoa 'ā pēē ikwaapa.

14 Nan tee futat Janejararete 'ga 'i rakue: “Pemepy ki jeje'ega mome'wara 'gā. A'eramū ki pēē 'gā mama'e mua 'gā nupe”, 'jau 'ga 'ā rakue.

15 A'ere je 'ā “mama'ea pemut amū jee, pejemu'e repyramū”, na'ei pē nupe ai'i. 'Awamū nanē je na'ei aipo 'jau pē nupe nū. T'y'ara agawewi nipo je erekou. A'etea nipo je naenūi futari mama'ea pē nupe. 'Gā je mepye'ema je muekōēaina futat.

16 Najerowiaraiw ekoetei je Jejui 'ga mome'u are. 'Ga te ako je mono omome'wawamū ikue. A'eramū je 'ga mome'wau tejeupe 'ga 'eawer imū etee futat. Jeporiay'i amunipo 'ā je, 'ga je'ega renuwe'em ire.

17 Tejemifutar imū etee 'gā nupe 'ga mome'u re amunipo 'ā je mama'e renūi tekou 'gā nupe temepyawamū rai'i. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga te je monoi wa'yra 'ga mome'waramū kwe pewaramū pē nupe ikue. A'eramū je Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe ikue.

18 Pē nupe Jejui 'ga mome'wau ako je mama'e renūine'ema pē nupe ai'i. “Mama'ea pemut amū jee” 'jawe'em ako je pē nupe ai'i. A'e are te jerekōēājamū te'yina. Jerekōēāja jeporowyky repy 'jawe jee.

19 Na'gā amū nupe oporowyky ma'ea rūi je. Je tee futat aporowyky tejeupe. A'ere je tee futat je jemogoi Jejui 'ga upe oporowyky ma'eramū ikue. Jejui Kristu 'ga je imome'wau 'gā nupe kwaiwete, 'gā nupe 'ga rerowiar wyyapiukaawamū. A'eramū je 'gā nupe oporowyky ma'e 'jawewara.

20 Ymā te 'ā Moisesi 'ga judeuramū oreyppy 'gā mu'jau 'gā jemogy are rakue. A'eramū 'gā mama'e apou 'ga je'eg imū etee futat rakue. A'eramū je judeu 'gā pype tekou je mama'e apou 'gā 'jawe etee futat ai'i. Jejui 'ga rerowiarāmū je tepoia Moisesi 'ga je'eger imū mama'e apo awi numiamū. NaMoisesi 'ga je'egera renuw are rūi Kristu 'ga jane katu'ogi. A'eramū je tepoia Moisesi 'ga je'eger are tejemogyppyg awi. A'etea je judeu 'gā nupe Jejui 'ga mome'uramū je mama'e apou Moisesi 'ga je'eger imū 'gā 'jawe etee futat. Kasi a'e pe 'gā niporenuwiweri jeje'eg are. A'eramū nipo 'gā Moisesi 'ga je'eger imū etee mama'ea je iaporamū oporenuwiweramū jeje'eg are. A'eramū nipo 'gā Jejui 'ga rerowiaa ojeupe je 'ga mome'uramū re'ā, 'jau je tejeupe.

21 Judeue'ema 'gā pype tekou nanē je mama'e apou 'gā 'jawe etee futat. A'eramū nipo 'gā oje'jawe je rekoramū nipo 'ā 'gā porenuwiweramū jeje'eg are re'ā. A'eramū nipo 'gā nanē Jejui 'ga rerowiaa je 'jawe re'ā, 'jau nanē je tekou ikue. Judeuramū ore upe Moisesi 'ga remikwasiarer imū tekowe'em futat. A'ere je Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat je reko esagei. Kristu 'ga je'eg imū nanē je reko esagei nū. A'eramū je 'gā nerowiarukaa 'gā nupe tekou.

22-23 'Gā amū te aje Jejui 'ga rerowiaa ināinān'i etee ikue. A'eramū je 'gā pype tekou mama'e apoi 'gā 'jawe etee futat ikue. 'Gā poaawamū Kristu 'ga rerowiar wyyapiukaawamū je tekou iapoi 'gā 'jawe etee futat ikue. Kristu 'ga 'gā erowiarāmū je teku'iramū tekou 'gā nee ikue. Mama'e tesirūmera je aapo Kristu 'ga rerowiarukaawamū 'gā nupe.

24 Sā'ā ujan ma'e 'gā. “Siesak jarejana 'jau”, 'jau 'gā 'ā ajaupe. A'eramū 'ā 'gā ujana pāwē pāwē esaka. Kwaiwete ujan ma'e 'gā ujana. A'ere 'ā majepeja 'ga etee iwaēmi opytu'wawa upe ajunenewe. A'eramū 'gā 'ā ajunenewe owaēm ma'e 'ga upe etee akagyrunanū'i monou 'ga akagyrunamū 'ga upe. Opia ma'e 'gā nowaēmi ajunenewe. Mama'e poyja rerekwara 'gā nanē nowaēmi ajunenewe nū. Nan jane Kristu 'ga rerowiaaramū. 'Ga pyri jareoweramū jane poiri te mama'e tywera apo awi.

25 Ajaupi ujan enune ujan ma'e 'gā ojetee ra'ne te 'gā ujana. A'eramū 'gā ujana pokwaapa. A'eramū 'gā ujana pokwaaw ire okyjawe'em futat

akagyrunanū'ī pyyge'em awi. Ojemogypyk 'ga ujān are. Esage futat 'ga jānawa akagyrunanū'īa numiamū. Majepei 'ara rupi etee futat esageramū. Ka'a apopyrera ete poromū akagyrunanū'īa. A'eramū ai'iwe opyijagamū etee futat. Nan tee futat jane Jejui 'ga rerowiaaramū mama'e apoi 'ga 'eawer imū etee futat. A'ere jane naip'yijag etee ma'e are rūi iapoi. 'Ga pyri jarewawamū te jane iapoi.

²⁶ Ma'eramū je 'ā mama'e apoi 'ga 'eawer imū etee futat.

Peesak 'ā afuakara resaukaara 'gā ajaupe nanē nū. Ajuowajaa 'gā 'ā afuakara resaukaawamū. A'eramū 'ā ajuetykara 'ga afuakara resaukaa. Najoman ekoete rūi nanē 'gā ajuetykawamū nū. Ojoman esage te 'gā. Nan tee je noko ekoetei. Jejui 'ga 'eawer imū etee futat je rekoī.

²⁷ Tejemu'akwaapa mama'e tywera apoe'em awi. Naapoi futari te je mama'e tywera. 'Ga remifutar imū etee futat te je mama'e apoi. "Werowiarāmū Jejui 'ga pētywera moia pē nui, pē mogyau wemiayuwamū. A'eramū ki pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat", pē nupe 'e reewi je mama'e tywera apou teko re amunipo 'ā Janejararete 'ga naje monoi futari ojeypyri.

10

Pemuoryp kasi maira'mea ne

¹⁻² Pēnea'ar iki judeuramū oreyppy 'gā nee. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'gā nenū'ēukari Egitu wyy awi Moisesi 'ga upe rakue. Pe awi 'gā oramū 'ā Janeruwarete 'ga ywasiga monou imogou 'gā 'arimū rakue. 'Gā au'jawamū 'ga ywasiga mogou 'gā 'arimū rakue. 'Yē'ē upe 'gā waēmamū 'ā Janeruwarete 'ga 'y mowoka 'gā nupe rakue. A'ere 'ā 'ga ywytu mua 'y mowokawera rupi wyy mukaga 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā 'ā awaupap oyaapa rakue, opy muak'y'me'ema futat rakue. Nan 'ā 'gā jemo'wyriarukari Moisesi 'ga upe rakue.

³ Najuejue etee futat 'gā ojeupe Jarejuwarete 'ga remimurera 'wau rakue, mana 'jawa 'wau rakue. Ywag awi 'ga mana 'jawa mua 'gā nemi'uramū rakue. A'ea 'gā i'wau rakue.

⁴ Ojeupe 'ga remimurera 'ya nanē 'gā itykua rakue nū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i Moisesi 'ga upe rakue: "Itauua enupā wywra pyu", 'jau 'ga 'ā Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'y murukaa ita awi 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ā oy'wau rakue. Aipoa ita 'jawe futat Kristu 'ga. Sā'ā 'gā ita awi imuripyrrera 'y rykura rakue. A'eramū 'gā 'ā amanūme'em o'yuweja upe rakue. Nan tee futat Kristu 'ga rekoī 'gā pype 'gā nee ojejuka esage ma'eramū. Nuesagi agawewi 'gā 'ga. A'ere 'ga futat 'gā nerekwaramū rakue.

⁵ A'ere oreyppy 'gā najemogyi Jarejuwarete 'ga remifutar imū rakue. No-muorywi 'gā 'ga rakue. Amume'ri 'gā etee 'ga muorypa rakue. A'eramū 'ga amara'neramū omuorypare'ema 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā momawukaa 'gā ataw ipē rakue, jū pyterimū amunawe'ema pyterimū 'gā o 'gā nekoramū rakue.

⁶ Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa oreyppy 'gā nee 'gā neko esage'emawer are rakue ee jane mueapyoukaawamū rakue. A'eramū jane jarejea m'yine'ema mama'e tywer are 'gā 'jawe.

⁷ 'Gā amū 'ā maira'me a'agawa muorypa rakue. Kwataua'yra a'agawa 'gā 'ā iapou omairamū rakue. A'e are nanē 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa rakue nū. "Maira'me a'agawa upe wemimonofera kumi 'u re 'gā wagairan pāwēnamū etee kūjā are kūima'e are 'jau. Maira'me a'agawa

muoryw ire taetu nipo 'gā otewereteramū, mama'e tywera apou ajuee", 'jau 'ga ikwasiarukaa 'gā nee rakue.

⁸ Anure nānēwējēmī rakue nū, 'gā wagairan pāwēnamū etee kūjā are kūima'e are 'jau rakue nū. A'eramū 'ga mama'e tywera apoarera 'gā Janeruwarete 'ga imomawukaa kwaiwete. Majepei 'ara rupi etee futat 'ga 'gā apisau kwaiwete. Wīti tres miu 'gā 'ga iapisau 'gā tywer are rakue. A'eramū ki jane jareagairane'emamū 'gā 'jawerimū.

⁹ Anure 'ā 'gā amū 'jau ojeupe etee futat: "A'jea sipo Janeruwarete 'ga je rereko tyweretei mama'e tywera je iapoawer are 'wei", 'jau 'ā 'gā ojeupe etee futat rakue. A'eramū 'ā 'gā mama'e tywera apou 'ga resakawamū rakue. Nuenuwi aipo 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramū Janeruwarete 'ga moja monou 'gā nupe. A'eramū moja 'gā u'wau 'gā apisau rakue. A'eramū ki jane iapowe'em 'gā 'jawerimū.

¹⁰ A'ere 'gā amū Jarejuwarete 'ga ago'wau rakue nū. A'eramū Janeruwarete 'ga ojepyriwara mū monou 'gā apisau rakue.

¹¹ Aipo are nanē Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa 'ga amū upe ee rakue, ee jane mueapyoawamū rakue. A'ere kasi jane mama'ea siapo 'gā 'jawerimū ne. Niporomukui futari nipo Jejuī 'ga ruawa. A'eramū ki jane mama'e esage etee futat iapou 'ga muorypawamū.

¹² Iporiay'i "Jereapyo je mama'e are. A'eramū je mama'e tywera apowe'em jepi" jara 'gā. Anure nipo aipo 'jara 'gā mama'e tywera apoi.

¹³ "Mama'e tywera apoa nipo je etee futat areko re'ā", pe'je nipo. Naani. Najuejue etee futat mama'e tywera apo rekoi jane ree. A'ere Janeruwarete 'ga mama'e apoi u'eawer imū etee futat. Nuapoukari futari 'ga mama'eaya kwaikwaja janee. Janefuakara 'jawe etee futat 'ga mama'eay apoukari janee. A'eramū 'ga, ojeupe peje'egamū, pē mamuakaa mama'e tywera apoukare'ema pē nupe. A'eramū te mama'e tywera nepeapoi.

¹⁴ Pemuoryp kasi maira'me a'agawa pejejemogyau ne. Pēē 'ā jejekoty'aawa. A'eramū je aipo 'jau pē nupe.

¹⁵ Pēē 'ā i'akwaap ma'eramū. Pejejeupe je'eawer are 'ā pēē pejejeapyoramū pejejemogyau. "Janeremikwaawa resage 'jawe etee futat te Paulo 'ga 'eawer are? Naani te ra'u nū?" 'jau ki pēē pejejaupe je'eawer are pejejea'aramū pejejemogyau.

¹⁶ Pejejea'aramū nanē ki Jejuī Kristu 'ga remiapofer are nū. Amanū enune 'ā Jejuī Kristu 'ga y'way tykurukari wemiayuwa 'gā nupe rakue. "Koa y'waya jerya", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū jane 'awamū y'way rykua 'ga manūawer are jarejea'aawamū, 'ga muorypa ee. Mani'oko'o'ia 'ga imowowoka imonou wemiayuwa 'gā nupe rakue. "Koa mani'oko'o'ia jero'oa futat", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū jane 'awamū mani'oko'o'ia nanē jane i'wau 'ga manūawer are jarejea'aawamū nū.

¹⁷ Kwaiwete agawewi nipo jane 'ga rerowiaaramū. A'etea nipo jane majepei tee mani'oko'o'ia mo'jomo'jou'i i'wau. Kwaiwete agawewi jane Jejuī Kristu 'ga rerowiaaramū. A'etea jane sajemogy majepei 'yweteewara 'jawe. Kristu 'ga 'ā majepei'i etee futat. A'eramū jane 'ga rerowiaaramū jarejemogyau majepei 'yweteewara 'jawe.

¹⁸ Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā Israeu juapyrera 'gā wyra rerawau mainana 'ga upe. A'eramū mainana 'ga wyra jukau imo'jau. A'ere 'ga wyro'o pe rapyau Jarejuwarete 'ga upe. A'ere wyra reruarera 'ga wyro'o remyrer ape 'wau. "A'e pyu ore Jarejuwarete 'ga muorywi", 'jau 'gā.

¹⁹ A'ere amumera 'gā 'ga rerowiare'ema 'gā wyra mū rerooi imonou maira'me a'agawa upe. "Temaira upe je imonoi", 'jau 'gā ojeupe. A'jea sipo 'gā maira'me a'agawa mairaretea?

²⁰ Naani. Mama'eukwaawa upe te 'gā imonoi. Mama'eukwaawa te 'gā amuoryp. Najarejuwarete 'ga upe rūi 'gā imonoi. Najarejuwarete 'ga rūi 'gā amuoryp. A'eramū je 'jau pē nupe: "Mama'eukwaawa upe kasi mama'ea pemono ne", 'jau je pē nupe.

²¹ Jejuī 'ga manū are pejejea'aramū nipo pēē y'way rykua. Aipoa y'way rykur ire kasi maira'me a'agawa upe imonopyrera y'waya petykur ine. Aipoa taetu nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. Jejuī 'ga manūawer are pejejea'aramū pēē mani'oko'o'i 'wau. Aipo 'u re kasi mama'eukwaawa upe imonopyrera kumia pe'u ne. Kasi a'e pe mama'eukwaaw are te pēnea'ar ine. Aipoa nanē nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe nū. Nepemuorywa'uweri Jejuī 'ga mama'eukwaawa reewe.

²² Ma'ja te pefutat? Pejejee 'ga mara'nea te ra'u pefutat nū? 'Ga muoryw ire mama'eukwaawa muorypa 'ga mamara'neukaa pejejee 'ea te ra'u pefutat nū? A'jea sipo janefuakaramū Jarejuwarete 'ga fuakara apyraapa? Naani. Ifuakat 'ga janefuakara apyraapa. A'eramū ki pēē 'ga mamara'neukare'ema pejejee.

Jarejomote'aawa kasi siapo ne

²³ 'Gā amū nipo 'jau ajaupe: "Jarejemifutara etee futat jane siapo", 'jau nipo 'gā ajaupe. A'jea futat aipo 'gā 'ea. A'ere amumera nia'wyrī 'gā nupe. Mama'e mū najane mogypygyukari Jejuī 'ga ree.

²⁴ A'eramū ki jane mama'e apou jarejopoaawamū. Najarejeupe etee rūi futat kasi mama'ea siapo ne.

²⁵ Miaro'o uweita pejewau miaro'o pe mua miaro'o me'egara 'gā nui. Pejeporonupe'ema ee. "Maira'me a'agawa upe imonopyrera te?" 'jawe'em pēē 'gā nupe.

²⁶ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā amū nupe ee rakue. "Ywya 'ā Janejararete 'ga ma'ea. Ywy pypiara nanē 'ā 'ga ma'ea futat nū", 'jau 'ga ikwasiarukaa 'gā amū nupe rakue. A'eramū ki jane mama'e 'wau jarepy'a'wyre'emamū ee.

²⁷ Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā amū nipo 'jau pē nupe: "Pejot pejemī'waa ore pyri", 'jau nipo 'gā pē nupe. A'eramū pejewau etee futat pejemī'waa. "Maranuara te kumia", 'jawe'em futat pejeporonupe'ema ee.

²⁸ "Maira'me a'agawa upe imonopyrera 'gā wapo kumiramū ko", pejejeupe 'gā amū 'eramū pēē i'wawe'em futat. Kasi a'e pe nepe'ukararūukari 'gā nupe ne. "Ekoay 'gā je mote'arukat Jarejuwarete 'ga upe", e'i 'gā pē nupe ne.

²⁹ Pēē 'ā pēneapyo ee numiamū. A'ere nipo 'gā naeapyoi we ee. A'eramū pēē i'wawe'em 'gā neape.

Maranamū nipo pēē mū 'jau: "Ma'eramū sipo jane ni'ui mama'ea 'gā 'jawe?" 'jau nipo pēē. "Mama'e mū apowe'em nanē 'gā neape nū?" 'jau nipo pēē.

³⁰ "Jarejemī'war enune nanē 'ā jane Jarejuwarete 'ga muorypa ee jepi. Ma'eramū sipo ajee 'gā je ago'oi wējēmī nū?" 'jau nipo pēē mū.

³¹ A'eramū je 'jau pē nupe: A'jea futat ki mama'ea siapo 'ga muorypaw imū etee futat. Mama'e 'wau miamū ki 'ga muorypaw imū etee si'u.

³² Jarejomote'aawa apowe'em futat jarejaupe. Judeu 'gā, judeue'ema 'gā, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā. Mīmera 'gā pēē imotywerukare'ema pejejee.

³³ Je 'jawerimū ki peko. Sā'ā je mama'e apoa 'gā muorypawamū etee futat. Nan ki mama'ea peapo. Naapoi je mama'ea tejemifutar imū etee. Naapoi je mama'ea temuorypawamū etee. 'Gā muorypawamū etee je 'ā mama'e apoi tekou. A'eramū nipo je Jejuī 'ga rerowiarukaa 'gā nupe kwaiwete nanuar are.

11

¹ Kristu 'ga 'jawerimū je mama'e apoi. A'eramū ki pēē mama'e apou je 'jawerimū etee futat.

Jejui 'ga rerowiaara kūjā

² Jeku'i je pē nee. Pejejea'aramū pejejemogyau je ree, pejejeupe je'eawer are. Je pejemu'eawer imū etee pēē mama'e apou. A'eramū je teku'iramū pē nee.

³ A'ere je 'awamū mama'e mū ree pē mu'ei nū. Kristu 'ga 'ūi 'wyrriaramū kūima'eferamū jane upe. Kūima'e 'gā 'ūina 'wyrriaramū wemireko 'gā nupe. Nan te Janeruwarete 'ga 'ūina 'wyrriaramū Kristu 'ga upe.

⁴ Najudeua rūi 'ā pēē. A'eramū ki pēē pejejemiapou etee futat pejejemogyau. Pejejeupe Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou kasi kūima'eferamū pejeakaga peau'i taity pyu ne. 'Ga je'eg are pejejamu'jaw ipe nanē pēē pejeakaga au'jawe'em nū. Kūjāmera 'gā etee te ki ajee tajeakaga au'i. A'eramū kūima'efera 'gā wakaga au'jawe'em. Kūima'e 'ga wakaga au'i re amunipo 'ā 'gā amū 'i "kūjā 'jawe 'gā iapoi". A'eramū 'ga ojenosōu jui.

⁵ A'ere ki kūjāmeramū pejeakaga au'i futat pejejeupe Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou. 'Ga je'eg are pejejamu'jaramū nanē ki pēē pejeakaga au'jawe'em nū. Pejejemipokwawer imū etee futat peko. Pejeakaga au'ie'eme nia'wryi pē nupe. Kūima'efera 'gā etee te oje'eg Jarejuwarete 'ga upe wakaga au'jawe'em. Kasi a'e pe kūjāmeramū pejeakaga au'ie'em ire "kūima'e wā 'jawe ore", pe'je ne. A'eramū pēē aipo pyu pejemena 'gā mojenosōu ne. Ijeapinipyrera 'jawe ijeakaga au'ie'ema 'gā.

⁶ Pejeakag are pejeoporopariwera'emamū pēē kūjāmeramū peje'awa pina. Pē'awa pina pē mojenosī re pēē kūjāmeramū pejeakaga au'jawe'em futat.

⁷ Kūima'eferamū jane nipiari jareakaga. Janeruwarete 'ga 'jawewaramū jarejemogyau. Janeruwarete 'ga 'ūina 'wyrriaramū jane. Kūima'e 'gā ajemogyau 'wyrriaramū wemireko 'gā nupe. A'eramū 'gā nemireko 'gā 'gā je'ega renupa.

⁸ Nakūjāa rūi Janeruwarete 'ga remiapo ppyfera. Kūima'e 'ga ra'ne te 'ā 'ga wapo rakue. A'ere te 'ga 'ga arukaga mū mosogi 'ga wi kūjānamū iapopyramū rakue.

⁹ Nakūjā ēē upe rūi Janeruwarete 'ga kūima'e 'ga apoi rakue. Kūima'e 'ga upe te 'ga kūjā ēē apoi rakue.

¹⁰ A'eramū ki pēē kūjāmeramū pejeakaga au'jawe'em taity pyu. Aipo pyu pēē pejemena pejemo'wyrriara resaukaa pejeakaga au'ia. Ywagipewara 'gā nee nanē pejeakaga piaa nū.

¹¹ Jejui 'ga rerowiaaramū jane jarejopoa pāwē. Nakūima'eramū etee rūi jane Jejui 'ga rerowiaara. Nakūjāmera 'gā etee rūi nanē 'ga rerowiaare'emamū. Najuejue etee futat jane 'ga rerowiaara. A'eramū jane jarejopoa pāwē etee futat.

¹² Ymā te Janeruwarete 'ga kūima'e ppy 'ga arukag awi kūjā ppy ēē apoi rakue. A'ere 'ā ae 'awamū kūima'eramū ae 'ari kūjā awi. A'ere jane Jarejuwarete 'ga remiapofera juejue futat jane.

¹³ Maran te pekwaap? Esage te kūjāmera 'gā oje'ega Jarejuwarete 'ga upe wakaga au'jawe'em? Naani te ra'u nū?

¹⁴ Jare'awukua jane 'ā kūima'eramū enosōu.

¹⁵ A'ere 'ā kūjāmeramū pēku'i te peje'awuku are. Pē'awukua ako pēakaga au'jawe'em pē nupe.

16 Aipoa etee je'ea. Maranamū nipo 'gā amū je ago'wau aipo je'eawer are. A'ere ore Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā mu'ei aipo are nanē kwe pe ikue nū. A'eramū 'gā nanē ajemogyau ojeupe ore'eawer imū etee futat iapou. Ajepeja 'ga rerowiaara 'gā nanē aipo apou nū.

Jeju'i 'ga manūawer are janerea'ap

(Mateu 26.26-30; Maku 14.22-26; Luka 22.14-23)

17 'Awamū je pē mu'akwaawi mama'e mū ree. Najeku'i je pēnemiapo mū ree. Jarejuwarete 'ga muorypaw ipe pejejatykau a'e pēē na'ga muorypawamū etee rūi pejejatykau 'ga ree. Pejejamueu a'e mama'e are Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe.

18 "Najarejuwarete 'ga muorypawamū etee rūi 'gā jatykai. Omojopype wējēmī 'gā mama'e tesirū pyu nū. A'eramū 'gā ajamueu morogyta tesirū are", e'i 'gā amū 'ua pē mome'wau jee ai'i. "Maranamū nipo amumera je upe 'gā nemimome'ua a'jea futat", 'jau je pēnera renupa te'ŷina ai'i.

19 Pejejamueaw ipe nipo i'akwaap ma'e 'gā pekwaap. "Na pa ae i'akwaap ma'eramū ra'e", 'jau nipo pēē ijamue'ema 'gā nesaka. I'akwaap ma'e 'gā najamuei. Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat 'gā mama'e apoi.

20-21 "Sajatyka jarejemi'waa 'jau. Jarejemi'wapaw ire mani'oko'o'ia si'u Jarejararete 'ga manūawer are jarejea'aawamū 'jau', 'jau a'e pēē pejejaupe. A'ere a'e nepejuapesagi. Pejejatykaupawe'ewe a'e pēē mama'e 'waupap pejejau. A'eramū a'e 'gā amū 'ua, mama'e 'upaw ire etee. A'eramū a'e pēē mū emi'uu ma'eramū. Pēē mū a'e pejejeawryyamū miamū. Nepemā'ēi sipo "ty'ara upe nipo jane 'gā amū mogyi" 'e are? Ma'eramū sipo pejejea nepeetygi pejejee?

22 Ty'ara rerekou pejeje'wyr ipe ra'ne pejejemi'waa. Pēpoyi etee te sipo 'gā nenunewe mama'e 'upaw ire? Aipoa nia'wryi. Ijemi'ware'ema 'gā pemojenosī aipo pyu. Emi'ue'ema 'gā taetu pereko tywerete aipo pyu. Aipo pēē iaporamū je "Esage aipoa", na'ea'uweri pē nupe.

23 Jarejararete 'ga etee futat je mu'e mama'e are, amanūawer are janerea'aawamū janegytykaaw are. "Jemanūawer are pejejea'aramū pejejatykau ki nan peapo", 'jau 'ga jee ikue. A'eramū je pē mu'jau tejeupe 'ga eawer are. Ia'wrye'ema 'gā po pe omono enune 'ā Jeju'i 'ga mani'oko'o'i pyyka opo pe.

24 A'ere 'ga 'Uwarete 'ga muorypa ee rakue. A'ere 'ga 'ā imo'jau imonou wemimu'efera 'gā nupe rakue. "Koromū jero'oa. Sā'ā mani'oko'o'i jemo'ia. Nan futat nipo jero'oa jemo'i pē katu'okawamū", 'jau 'ga 'ā 'gā nupe rakue. "Je manū re ki pēē mani'oko'o'i 'wau je manūawer are pejejea'aawamū", 'jau 'ga 'gā nupe rakue.

25 Ojemi'wapaw ire 'ga kaneeku pyyka y'way reko'woka ipype. A'ere 'ga imonou 'gā nupe. "Koromū jerya. A'ere'ere'i nipo 'gā amū je jukai jery reko'woka. Jemanū are nipo Jeruwarete 'ga je rerowiaaramū pē katu'ogi najueje etee. 'Awamū karupa'mīa nepejukau'jawi pejetywera mepyawamū. Poromū futat Janeruwarete 'ga je'eg ymanera numiamū. A'ere 'awamū 'ga je'eg yaua te. Je rerowiaaramū etee te 'ga 'awamū pētywera moiri pē nui. Poromū futat Janeruwarete 'ga je'eg yaua 'awamū. Y'way rykua ki pēnera'at je ree", 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe rakue.

26 A'eramū je 'awamū 'jau pē nupe: Mani'oko'o'i 'u are pejejatykau pejejamuea'aa Jarejararete 'ga manūawer are. Y'waya nanē ki pēē itykua nū. 'Ga ruru'jawe'emaue pēē namutat iapou pejemogyau. Aipo apoa "Kristu 'ga manūi janetywer are rakue" 'e resaukaa ajemogy tee ma'e 'gā nupe.

27-28 A'ere ki jane i'u enune janerea'at ra'ne jarejee. "Najetywery te je?" 'jau ki jane jarejeupe. Jarejuwarete 'ga jaretywera moir ire te jane aipoa

mani'oko'o'i 'ui. Kasi a'e pe jane jemotyweri 'ga upe ne. 'Ga manū kurapara 'jawewaramū nanē jane poromū nū.

²⁹ A'eramū ki jane i'u enune jarejekatu'oka ra'ne te i'wawamū. Jarejararete 'ga manū are jarejea'aawamū te jane aipo mani'oko'o'i 'ui. Ma'eramū 'ā aetywere'ema etee futat i'ui. Kasi a'e pe Janeruwarete 'ga jane rereko tyweretei ee ne.

³⁰ A'ere a'e pēē nanarūi peapo rai'i. Pejetywera pype we futat a'e pēē i'wau rai'i. Ma'eramū a'e Janeruwarete 'ga pē nereko tyweretei ee rai'i. A'eramū a'e pēē mū pejekaruaramū rai'i. Pēpytuna 'gā a'e amū amanūmū rai'i.

³¹ A'eramū ki jane, i'u enune, jarejea'aramū jarejee: "Jeresage te je Ku'jywa 'ga upe?" 'jau ki jane jarejeupe. Jaretyweramū jane jareporogytau jarejuwarete 'ga upe jarejee ra'ne. "Jetywera emoit je wi" 'jau ki jane 'ga upe ra'ne. A'ere te jane i'ui. Kasi a'e pe 'ga jane rereko tyweri ee ne.

³² Jeju 'ga rerowiaaramū miamū Janeruwarete 'ga jane rereko tyweri'i janetywer awi jane mosamamū. A'eramū nipo jane jarejemu'jau 'ga je'ega renuw are. A'eramū 'ga jane monowe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga rerowiare'ema 'gā nupi.

³³ A'eramū ki pēē pejepytuna 'ga rapesaka ra'ne. 'Gā jatykapaw ire tāmējē pēē Jarejararete 'ga ree pejejea'aawa mani'oko'o'i 'wau y'way rykua 'jau.

³⁴ Pejepy'arayparamū pēē pejemewaa pejeje'wyr ipe ra'ne. A'eramū pēē Jarejararete 'ga ree pejejea'aawa mani'oko'o'i 'wawamū etee futat pejetykau pejejee. A'eramū Janeruwarete 'ga pē nerekou tywere'em ee. Pē pyri tewau tāmējē tamueapyo pēē mama'e mū ree 'jau.

12

'Ga 'Agesagea mama'e apoukaa janee

¹ Je upe ka'arana mua ako pēē pejeporonupa Jarejuwarete 'ga 'Agesage are rai'i. Jeju 'ga jane erowiarāmū te Janeruwarete 'ga U'agesage muri janee. A'eramū jane mama'e apou 'ga pājē mū. A'eramū je pē mueapyou ee.

² Jeju 'ga rerowiare'emawe ako pēē maira'me a'agawa muorypa rakue numiamū. Noje'egi maira'me a'agawa. Nuenuwi pēje'ega. A'eramū 'ā pēē pejememoryteeu ee rakue. 'Awamū ajee 'ā Jeju 'ga perowiat. 'Ga muorypa 'ā pēē 'awamū.

³ A'eramū je pē mueapyou mama'e are 'awamū. Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū jane je'egaiwi Jeju 'ga ree. Na'ga 'Agesage rerekwara rūi Jeju 'ga ago'oara. 'Ga 'Agesage rerekwaramū etee te jane 'i: "Jeju 'ga 'ā janejararetea", 'jau jane 'ga upe.

⁴⁻⁶ Janeruwarete 'ga 'Agesagea te 'agamū mama'e apoukaa janee. Najeuapyo 'jawe ete rūi te aje 'ā 'ga ae mueapyo pāwēi mama'e are. Ae mueapyo tee te futat 'ga 'Agesagea 'ga remifutar are. Majepei tee futat 'ga 'Agesagea numiamū. A'ere najareju'jau'jawe rūi janeremiapoa. A'ere jane Jarejararete 'ga upe etee futat iapoi. Najareju'jawe rūi agawewi jane mama'e apou. A'ere Janeruwarete 'ga etee futat iapoukari jane upe.

⁷ Janeruwarete 'ga 'Agesagea ako Jeju 'ga rerowiaaramū jane pype. A'eramū 'ga 'Agesagea mama'e apoukaa jane upe Jeju 'ga remifutar imū etee. 'Ga 'Agesagea futat mama'e apou ajuawyawyukaa ae upe. Namajepei amū etee rūi 'ga 'Agesagea mama'e apoukari ae upe. Wapo pāwē pāwē futat ae upe imajuawyawyau. U'agesagea 'ga imua ae upe ojopoawamū.

⁸ Janeruwarete 'ga 'Agesagea ae mū mueapyou ae'akwaaw are. A'eramū aipo 'gā jane mu'akwaapa ee. Amumeramū 'ga 'Agesagea

aeremikwaawe'ema kwaawukaa ae upe. A'eramū 'gā aeremikwaawe'ema kwaawukaa ae upe.

⁹ Amumeramū 'ga 'Agesagea Jejuī 'ga rerowiarukaa nanimenime ae upe. Amumeramū 'ga 'Agesagea ojero'wu ma'e 'gā katu'ogukaa ae upe.

¹⁰ Amumeramū 'ga 'Agesagea aeremiapoe'ema apoukaa ae upe. Amumeramū 'ga 'Agesagea Jarejuwarete 'ga je'ega mome'uukaa ae upe. Amumeramū 'ga 'Agesagea mama'eukwaawa kwaawukaa ae upe ae rereko are. Janeruwarete 'ga remiapo are nanē jane mueapyoukaa nū. Amumeramū 'ga 'Agesagea ae moje'eg amuteeukaa. A'eramū 'ga 'Agesagea wējēmī futat aeje'eg amutee kwawukaa ae mū upe nū. A'eramū 'ga imome'wau ikwaa-para'ema 'gā nupe.

¹¹ A'ere majepeī tee futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea. A'ere mama'e apoi juawyawyukari ae upe wemifutar imū etee futat.

'Ga rete 'jawe jane 'ga rerowiaaramū

¹² Sā'ā aeretea majepeī tee futat. A'ere 'ā mukūi aejywaa. Mukūi 'ā aeretymakaga. Mukūi 'ā aepya. A'ere 'ā majepeī tee futat aeretea. Nan tee Kristu 'ga rerowiaaramū jane jemogyi. Kwaiwete agawewi ae jemogyi. A'ere ae majepeī 'yweteē futat ae jemogyi.

¹³ Jejuī 'ga rerowiaaramū ae jemogyi aju'jaju'jawe etee futat 'ga upe. Judeuramū ore, judeue'emamū pēē, ka'a pewara 'gā, oje'wyrarete pewara 'gā. Mīmera ae Jejuī 'ga rerowiaaramū etee futat. A'eramū Janeruwarete 'ga U'agesage mua janeē. A'eramū 'ga 'Agesagea jane mogyau majepeī teewaramū futat.

¹⁴ Peesak 'ā aeretea. Majepeī tee futat 'ā. A'ere 'ā mukūi aejywaa, mukūi aeretymakaga, mukūi aepya, mukūi aereaa. A'ere 'ā naju'jawe rūi iporowykyi. Nan tee futat Janeruwarete 'ga 'Agesage porowykya namajepeī 'yweteē rūi.

¹⁵ Ma'eramū sipo pēē mū: “Naapoi je mama'ea 'ga 'jawe. A'eramū nipo je teporowykya'ewem Jejuī 'ga upe”, 'jau. Aepya amusipo 'ā “Na'ga poa rūi nā'ā je re'ā e'i. A'eramū je te'ŷine'ema 'ga rete are”, e'i sipo aepya? Naani. Aipo e'i agawewi futat amunipo 'ā. A'etea amunipo 'ā jane nimonogi jarepya jarejewi.

¹⁶ “Na'ga reaa rūi je. A'eramū je te'ŷine'ema 'ga rete are”, 'jau sipo aenamā? Naani. Aipo e'i agawewi amunipo 'ā. A'etea amunipo 'ā jane nimonogi jarenamā jarejewi.

¹⁷ Jarejea etee ereko re maran sipo jane mama'e renui? Jarepya etee ereko re maran sipo jane mama'e retuna?

¹⁸ A'ere 'ā Janeruwarete 'ga janerete apoi wemifutar imū etee futat rakue.

¹⁹⁻²⁰ A'ere 'ā ae awowo'gi ma'e 'jawe. A'ere aeretea majepeī 'yweteē futat. Nan tee futat jane Jejuī 'ga upe majepeī 'yweteē futat. Naju'jawe rūi agawewi janeporowykya 'ga upe. A'etea jane jarejemogyau majepeī 'yweteē futat 'ga upe.

²¹ A'eramū aerea 'jawarūe'em aepo upe: “Nafutari je ene”, 'jawarūe'em. Aeakaga nanē aepy upe: “Nafutari je ene”, 'jawarūe'em nū. Nan tee futat Jejuī 'ga rerowiaaramū jane ni'earūi jarejaupe: “Narafutari ore 'gā”, 'jawarūe'em.

²² Sā'ā janepy'a ifuakare'ema agawewi. A'ere ipyu jaretywe'em ire amunipo 'ā niko'a'uweri.

²³ Jarepira renosī re amunipo 'ā jane ipiaa. Jarepira renosōue'em ire jane ipiare'ema futat. Jarepir a'wyre'em are miamū futat jane jejuka esagei.

²⁴ A'eramū jane esage ma'ea rerekou etee futat. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga janerete apoi nan tāmējē rakue. A'eramū jane jarepir a'wyre'em are miamū jarejujukau esage etee futat. Nan ki sajejuka esage te jarejuee. Sireko esage pāwē etee futar iki 'gā.

²⁵ Janeretea majepeī tee futat. Mukūi futat 'ā janepya numiamū. A'ere janepy oi ajuewiri etee futat. Janepya sipo oo amū ko katy ajepeja awau kwe katy 'jau? Naani. Ajaupi etee futat ioi. Nan tee ki jane Jejuī 'ga rerowiaaramū jane jarejopoa etee mama'e apou.

²⁶ Sā'ā jane jemuaēma jarejo'o tesirūgatu are. Nan tee futar iki sajemuaēm mama'e tywera aja iaporamū. 'Ga rerowiaaramū nipo jane mū ku'iramū. A'eramū jane 'ga 'jawe futat jareku'iramū 'ga pyri.

²⁷ Jejuī 'ga rerowiaaramū jane kwaiwete. A'ere jane jemogyi majepeī 'yweteewara 'jawe etee futat. Janeruwarete 'ga jane rerekou najuejue etee futat. A'eramū jane jarejemogyau Kristu 'ga rete 'jawe futat.

²⁸ Jarejuwarete 'ga Jejuī 'ga rerowiaaramū jane moporowykyukat ojeupe. Amumeramū nipo 'ga ae monou kwe pe Kristu 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Wemimu'efera 'gā na'ne Kristu 'ga imonou kwe pewara 'gā nupe omome'waramū rakue. A'ere nipo 'ga ae monoi 'ga mome'waramū nū. Amumeramū nipo 'ga ae mogyau janerekwawa amunaw ipe oje'ega mome'waramū etee futat. Amumeramū nipo 'ga ae mogyau moromu'jaramū oje'eg are. Amumeramū nipo 'ga aeremiapoe'ema apoukaa ae upe. Amumeramū nipo 'ga ojero'wu ma'e 'gā majarueteukaa. Amumeramū nipo 'ga ae mogyau ojopoaawamū. Amumeramū nipo 'ga ae mogyau 'wyriaramū ajaupe. Amumeramū nipo 'ga aeje'eg amutee pyu ae moporogytaukari ajaupe.

²⁹ Najuejue etee rūi 'ga ae mū'ēi kwe pe oo ma'eramū Kristu 'ga mome'waramū. Kwe pe oo ma'e 'gā kwe pe oo ma'e 'gā tee futat nū. 'Au 'ga je'ega mome'wara 'gā 'gā tee futat nū. Moromu'jara 'gā moromu'jara 'gā tee futat nū. Aeremiapoe'ema apoara 'gā 'gā tee futat nū.

³⁰ Ojero'wu ma'e majarueteara 'gā 'gā etee futat nū. Ije'eg amutee ma'e 'gā ajuowase imoje'egipyra 'gā 'gā tee futat nū. Ojoje'eg amutee are eapy ma'e 'gā 'gā tee futat nū. A'eramū ae pāwēūjē etee ajuemiapo are jarekarakatue'emamū ajemogyau.

³¹ A'eramū ki pēē pejejea mŷina Jarejuwarete 'ga upe pejeporowyky esage are etee. "Ene'agesagea tuapoukat jee eneremifutar imū etee", 'jau ki pēē 'ga upe.

'Awamū je pē mueapyoi mama'e esage mū ree nū.

13

Ajuee aeporomutat

¹ Kwaiwete agawewi mama'e esage apoa. A'etea ajuee aeporomutat taetu esage. 'Gā je'eg tesirūmera agawewi nipo je iapou. Ywagipewara 'gā je'ega we agawewi nipo je iapou. A'ere je 'gā nee teporomutare'em ire ae a'wyre'ema 'gā 'jawe etee futat je rekoi. Janeruwarete 'ga je imome'ua we futat nipo wa'wyre'emamū 'gā nupe. Itaju motenawera 'jawe etee futat nipo.

²⁻³ Ajuee aeporomutara te esage Janeruwarete 'ga je'ega mome'u esage apyraapa. Mama'e are nipo je tejeapyoramū agawewi. Jarejuwarete 'ga remiaporam are miamū nipo je tejeapyoramū. Kristu 'ga nipo je erowiar wyyyapiau agawewi. Aeremiapoe'ema nipo je iapou agawewi. Tekaraemā nipo je imonoupap agawewi ikaraemāe'ema 'gā nupe. Jejuī 'ga rerowiar are

nipo je tejejukaukaa agawewi 'gā nupe. A'ere je 'gā nee teporomutare'em ire ia'wyre'emamū futat je rekoī.

⁴ Ajuee iporomutat ma'e 'gā ita'wa te ajemogyau ajaupe. Ojomogekokekewe'em akou. Ajuee iporomutat ma'e 'gā ota'uwe'emamū mama'e are. Nojerowiaraiwi ojee te.

⁵ Ajuee iporomutat ma'e 'gā nije'egaiwi ajaupe. Naea'ari 'gā ojee etee futat. Ajuee iporomutat ma'e 'gā nimara'nei ajuee. Najuarykai 'gā ojeupe mama'e tywera aja iapoawer are. Naea'aru'jawi 'gā au'jeteramū ajemogyau mama'e tywera ojeupe aja iapoawer are.

⁶ Ajuee iporomutat ma'e 'gā u'arasigamū ajueemiapo tywera resakawe. Niku'i etee 'gā ee. Mama'e esagea 'gā iapo re tee 'gā ku'iramū ajemogyau. Mama'e a'je are etee te 'gā ku'iramū.

⁷ Ajuee iporomutat ma'e 'gā niku'ipawi akou mama'eay jeaporamū. Aku'iramū etee akou ojopyri. Ajuee iporomutat ma'e 'gā ajuerowiaa, ojemogyppyka ajuee. Ajuee iporomutat ma'e 'gā mama'e esage aja iapoa wapesak te ajemogyau. Ajuee iporomutat ma'e 'gā ota'waramū etee akou ajaupe. Najemogekokekoī ae.

⁸ Niporomutapawi futari ae Jejuī 'ga rerowiaaramū ajuee. Anure nipo jane Jarejuwarete 'ga je'ega nimome'uū'jawi. 'Awamū Janeruwarete 'ga oje'ega mome'uukari jane mū upe. A'ere nipo 'ga anure nomome'uukaru'jawi janee. Anure nipo jane nije'eg amuteeu'jawi. 'Awamū 'ā 'ga U'agesageu etee jane mū moje'eg amuteeukari. A'ere nipo 'ga anure najane moje'eg amuteeukaru'jawi. Anure nipo janereapyo teepawamū etee jane wī. 'Awamū 'ā 'ga jane mueapyoukari mama'e are. A'ere nipo 'ga anure najane mueapyoukaru'jawi ee.

⁹ 'Awamū 'ā 'ga najane mueapyopawukari mama'e are. Janereapyoi jane kwakwai'i ee. 'Awamū 'ā 'ga jane mueapyoi'i ete mama'e are. 'Awamū 'ā 'ga oje'ega nomome'upawukari janee. 'Awamū 'ā 'ga oje'ega mome'uukari'i etee janee.

¹⁰ Jejuī 'ga rur ire tāmējē te nipo janereapyopawamū mama'e are.

¹¹ Kunumīnamū tekou je kunumī remiapo etee futat iapoi ikue. Kunumī je'eg imū je je'egi ikue. Kunumī rea'aw imū jerea'aramū mama'e are ikue. A'ere je tejemotuw ire je pōiri kunumī remiapo awi ikue.

¹² 'Awamū janereapyo'iramū etee 'ga ree. Sā'ā ae mama'e 'aga resaga weraweraw are jaremā'jāu. A'ere 'ā jane niesagi katui. Nan tee futat jane. 'Awamū Jejuī 'ga kwaawi'i etee. Anure te nipo jane 'ga resaka ypy we 'ga kwaawi katu katu. 'Awamū jane Jarejuwarete 'ga kwaawi'i etee. Anure nipo jane 'ga kwaawi 'ga jarekwaapawera 'jawerimū etee futat.

¹³ 'Awamū 'ā jane Jejuī 'ga rure'emauwe 'ga rerowiarī jarejemogyau. 'Ga rura jane iapesaka jarejemogyau. A'eramū jane jareporomutaramū jarejuee jarejemogyau. Jarejuwarete 'ga ree nanē jareporomutaramū nū. A'eramū jarejuee janeporomutara wesageramū futat mama'e esage apyaaapa.

14

'Ga 'Agesagea mama'e apoukaa janee

¹ A'eramū ki pēē pejeporomutar esageramū etee futat pejejee. Jarejuwarete 'ga upe nanē ki pe'je nū: "Epājēa emut jee. Mama'ea taapo enepājē mū etee enee 'jau", 'jau ki pēē 'ga upe. "Eje'ega taetu emome'uukat jee", 'jau ki pēē 'ga upe.

² Ije'eg amutee ma'e 'gā noje'egi ajaupe. Nokwaawi 'gā 'gā 'ea. Jarejuwarete 'ga upe etee te futat ije'eg amutee ma'e 'gā je'egi. Jarejuwarete 'ga

remiaporama 'gā imome'wau Jarejuwarete 'ga 'Agesage pājē mū. A'ere 'gā je'ega renupara 'gā nokwaawi 'gā je'ega. Janeruwarete 'ga etee te okwaap.

³ A'ere Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā imome'ui oje'eg imū etee futat ajaupe. A'eramū aipo 'gā ajamueapyou ee ojomojemogypygyukaa Jeju 'ga ree, 'gā mu'jau 'ga ree. I'arasig ma'e 'gā 'gā omaku iukat, 'gā mojemogypygyukaa nanē 'gā 'ga ree nū.

⁴ Ije'eg amutee ma'e 'gā ojeupi etee futat ojemojemogypygyukat Jeju 'ga ree. A'ere Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā Jeju 'ga rerowiar ywyapiukari 'ga rerowiaara 'gā nupe.

⁵ Pēje'eg amuteea juejue je afutat. A'ere je pēē Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u futaretei. Janeruwarete 'ga je'ega mome'ua taetu esage peje-jatkaaw ipe. A'ere nipo Janeruwarete 'ga 'Agesage 'gā amū mueapyoukari 'ga je'eg amutee are. A'eramū nipo 'ga amū oje'ega mome'wau ajaupe. A'eramū nipo aipo 'ga ajamueapyoukaa ee. Aipoa esage futat. Janeruwarete 'ga je'ega mome'u resage 'jawe futat aipoa.

⁶ Pejejepyri je oramū amū sipo maran pēneapyo jeje'eg are teje'eg amuteeu etee pejejeupe jeje'egamū? Nepēneapyoi futari amunipo 'ā ee. A'ere je pēje'eg imū etee futat tejeupe Jarejuwarete 'ga 'eawera mome'ui pē nupe pē mueapyoawamū. 'Ga je'eg are pē mu'jau je 'ga kwaawukari pē nupe. A'eramū je 'ga rerowiar ywyapiukaa pē nupe. A'ere amunipo 'ā jeje'eg amutee re nepēneapyoi ee. A'eramū amunipo 'ā je 'ga rerowiar ywyapiukare'ema pē nupe.

⁷ Sā'ā maraka apoara 'gā. Jumi'a py a'wyre'emamū 'ā enupara 'gā ikwaawe'ema 'gā jemogya. Nan amunipo 'ā pēē.

⁸ Jumi'a 'jawewara 'gā 'ā ipyau jefaruu 'gā momoranupawamū ajuapisaw are. Ajuapisawa maraka renupa 'gā awau ajuapisaw ipe. A'ere ipy a'wyre'ema 'gā nipokawyi ipyau ajaupe. A'eramū jefaruu 'gā ikwaape'ema.

⁹ Nan tee futat pēje'ega renupara 'gā naeapyoi pēje'eg amutee are. Ee amueapyoukare'em ire 'gā jumi'a py a'wyre'ema renupara 'gā 'jawe. Naeapyoi futari ee.

¹⁰ Kwaiwete aeje'ega. Naju'jaju'jawe rūi aeje'ega. Oje'ega apoara 'gā etee te eapyoramū oje'eg are.

¹¹ 'Gā amū je'eg are tejeapyoe'em ire aipo 'gā towajar amuteea futat 'gā jee. Je nanē towajar amutee 'jawe futat 'ga upe nū.

¹² Nan tee pēē pejejepyriwara 'gā nemikwaawe'ema etee iapo re. "Epājē emut jee mama'e apoukaawamū", 'jau 'ā pēē Jarejuwarete 'ga upe ra'e jepi. A'eramū ki pēē "Epājē emut jee ejerowiar ywyapiukaawamū ejerowiaara 'gā nupe", taetu 'jau ki pēē 'ga upe.

¹³ Ije'eg amutee ma'eramū ki pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. "Je mueapyoukar ape jeje'eg amutee are, ki Ku'jyp. A'eramū je 'gā mueapyou ee", 'jau ki pēē 'ga upe.

¹⁴ Teje'eg amuteeramū je nanē tejeapyoe'emamū ee. Te'ag imū etee futat je je'egi Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū je tejeapyoe'emamū teje'eg are.

¹⁵ Maranuara sipo ajee je aapo? Naani. Aapo pāwē futat je. Te'ag imū teje'ega 'ga upe. Tejea'aw imū nanē teje'ega 'ga upe nū. Te'ag imū futat nanē temaraka'aga 'ga upe. A'ere je tejea'aw imū nanē temaraka'aga 'ga upe jepi nū.

¹⁶ A'ere 'ā peje'ag imū etee Jarejuwarete 'ga muoryw ire pē pyriwara 'gā nokwaawi pēje'ega. A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga muorype'ema futat mama'e are pē pyri. Nokwaawi 'gā pēje'ega.

17 Esage agawewi nipo pēje'ega. A'ere 'gā naeapyoi ee. A'eramū 'gā aku'ie'emamū ee.

18 Je nanē futat jeje'eg amutee jepi. Pē apyraapa je teje'eg amuteeramū jepi. A'e are je Jarejuwarete 'ga muorywi.

19 A'ere je Jejui 'ga rerowiaaramū pē pype tekou je pēje'ega etee iapoi jepi. Ināinānī'ī etee agawewi je teje'ega pēnemianuwamū. A'etea 'ā pēneapyo ee jepi pejeje'ega je iaporamū jepi. Kwaiwete teje'eg amutee iapo re amunipo 'ā nia'wyrī pē nupe ee pēneapyo'e'ema.

20 Sā'ā jane 'ga rerowiaarareteramū janerea'ara jarejuee. “Jeremiapoa sipo Jejui 'ga rerowiar wyyapiukat 'gā nupe? Naani te ra'u nū?” 'jau 'ā jane ojemetup ma'eramū jarejeupe mama'e apo enune. A'eramū ki pēē pejejemogyau ojemetup ma'eramū. Ojemetup ma'e rea'ar imū tāmējē ki pēnea'at mama'e are. Kunumīa 'ā ojee tee futat ea'at ajemogyau. A'eramū ki pēē kunumī 'jawe etee pejejea'are'emamū mama'e are. A'ere kasi mama'e tywera peapo ne. Kunumīakya 'jawe ki pejemogy. Sā'ā kunumīakya mama'e tywera apoe'ema. Nan iki pejemogy kunumīakya 'jawe mama'e tywera apowe'em.

21 Ymā we futat 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari oje'eg are rakue:

“Nepeenuwi futari jeje'ega.

A'eramū je towajara 'gā murukaa pē nupe.

Nepekwaawi futari 'gā je'ega.

A'etea nepeenuwi futari jeje'ega”,

'jau Janeruwarete 'ga 'ā ikwasiarukaa ka'aran are rakue.

22 Jareje'eg amuteeramū jane Jarejuwarete 'ga pājēa te esaukari 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. A'eramū futat 'gā oporesagamū ajemogyau wemikwaawe'ema wowase jane iapoa renuw ire. A'ere 'gā naeapyoi jane 'e are. A'eramū 'gā ojemu'jawe'em jane remimome'u are. Amumera 'gā amara'neramū ee. A'ere jane 'gā je'eg imū Jarejuwarete 'ga je'ega mome'ui 'gā nupe 'ga rerowiaara 'gā mu 'jau ee.

23 A'eramū pēē pejejea'aramū mama'e are. Amumē nipo tekotee 'gā 'ua osou pē jatykaaw ipe. Jejui 'ga rerowiaare'ema 'ga amū miāmū nipo 'ua osou 'ga rerowiaaramū janejatykaaw ipe. A'eramū nipo 'ga wapyakau janeje'eg are. Janeje'eg amuteea renuw ire te nipo 'gā 'i: “Kuu. Ije'ēran ekoete ma'e 'gā te ra'e. Wapo ekoete te 'gā ajemogyau ra'e!” 'jau nipo 'gā janeje'ega renupa.

24 A'ere nipo 'gā wemikwaaw imū etee Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u renuw ire Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā neapyoramū otywer are. A'eramū nipo 'gā 'jau ojeupe: “Jetywet je Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau nipo 'gā ojeupe wemikwaawa oje'eg imū imome'u re.

25 A'eramū nipo 'gā 'jau ojeupe: “Jetywet je tekou”, 'jau nipo 'gā ojeupe. A'eramū nipo 'gā amū “Jetywera emoit je wi je mogou ejemiayuwamū”, 'jau nipo 'gā Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū nipo 'gā 'jau pē nupe: “A'jea futat ra'e. Janeruwarete 'ga rekoī 'au pē pype ra'e”, 'jau nipo 'gā pē nupe.

Jejui 'ga rerowiaaramū janejatykaap

26 A'ere je 'awamū pē mu'ei pējatykaaw are. Pēē mū ki pejemarakaga 'ga upe pejejuowase. Pēē mū ki pejejamu'jau 'ga je'eg are. Pēē mū ki pejejeupe Jarejuwarete 'ga 'eawera mome'wau pejejaupe. Pēē mū ki pejeje'eg amuteeramū. Pēē mū ki pejejamueapyoukaa 'ga 'eawer are. Nanuara pyu pēē pāwēūjē etee futat Jejui 'ga rerowiar wyyapiukaa pejejaupe.

27 Pejeje'eg amutee re mapepeinume pejeje'ega. Kasi a'e pe nepejamueapyoukari ee ne. Pāwēūjē etee kasi peje'eg ine. Maranamū nipo mukūi pejeje'eg

amuteeramū, maranamū muapyt pejeje'eg amuteeramū. Oje'eg ypy ma'e 'ga je'ēmaw ire ki 'gā amū tomome'u 'ga remimome'ufera 'gā nupe, 'gā mueapyoukaa aipo 'ga 'eawer are. A'eramū nipo 'ga amū oje'eg amuteeramū nū.

²⁸ A'ere nipo ee oporomueapyo ma'e 'ga nitywi amū. A'eramū kasi aipo 'ga toje'eg ine. Jarejuwarete 'ga upe etee te aipo 'ga je'egi. Ojeupe etee nanē 'ga oje'ega nū.

²⁹ Mukūmukūi'ī 'gā etee ojeupe Jarejuwarete 'ga 'eawera mome'wau. A'eramū enupara 'gā 'jau: "Janeruwarete 'ga futat te 'ga moje'egukat jane upe ra'e? Naani te ra'u nū? 'Ga 'mea 'eramū nipo Najaneruwarete 'ga rūi 'ga moje'egukari", 'jau nipo enupara 'gā.

³⁰ Pējatykaaw ipe nipo Janeruwarete 'ga oje'ega pēē mū nupe, oje'ega renuparamū pēē mū nupe. A'eramū ki pē nowase oje'eg ma'e 'ga topik pejeje'ega anupa.

³¹ Pēē futat nipo pejamu'e Jarejuwarete 'ga je'eg are majepeinume pejeje'eg ire. A'eramū te nipo pejamu'e Jejui 'ga rerowiar ywyapiukaa pejejaupe.

³² Oje'eg ma'e 'gā oje'eg amue wemifutar imū etee futat. Oje'ega momi-garūmū nanē wemifutar imū nū.

³³ Pāwēūjē etee peje'egamū sipo Janeruwarete 'ga ku'iramū pē nee? Naani. Majepeinume ajaupe omome'waramū te 'ga pē mu'eī. Janeruwarete 'ga nafutari oje'eg are pejamue ekoetea. Pēneko esagea te 'ga afutat.

Jejui 'ga rerowiaara 'gā mu'jau je 'gā mu'e pāwē aju'jawe etee futat.

³⁴ A'eramū ki kūjāmera 'gā topig etee Jejui 'ga rerowiaara 'gā jatykaramū, wapykau etee pejemu'jara 'ga je'eg are. Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari ee rakue. "Kūjāmeramū ki pejemena 'gā je'ega peenuw etee", 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue.

³⁵ Nepēneapyo nipo mama'e are. A'eramū ki pejejemogyau etee enupa. A'eramū pēē pejeje'wyr ipe etee futat pejepronupa ee pejejaupe. Pejejatyka pype kasi kūjāmeramū pepronup pejejaupe ee ne, pejomojenosi ne.

³⁶ Pēē mū nipo je'eawera rerowiare'ema pejejemogyau. A'eramū je 'jau pē nupe: "Pē nupe ra'ne sipo Janeruwarete 'ga je'egi rakue? Pē nupe etee sipo 'ga je'egi?" Naani. Napē nupe ra'ne rūi 'ga je'egi rakue. Napē nupe etee rūi nanē 'ga je'egi nū.

³⁷ Pēē mū te nipo ajee a'jea futat Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u are pēneapyo katu rai'i. "Ga te 'ā je mopājē", 'jau nipo pēē mū rai'i. A'eramū nipo aipo 'jara 'gā je'eawera kwaapa. "A'jea futat ra'e. Jarejuwarete 'ga 'eawera etee futat Paulo 'ga okwasiat ka'aran are ra'e", 'jau nipo 'gā.

³⁸ A'ere nipo 'gā amū je'eawera nuerowiari futari. A'ere kasi pēē nanē perowiat aipo 'gā je'ega ne.

³⁹ A'eramū ki pēē 'jau: "Jarejuwarete 'ga je'ega mome'ua je afutat", 'jau ki pēē pejejeupe. A'ere kasi pemosi 'gā je'eg amutee awi ne. "Au'je pejeje'eg amutee re", 'jawe'em pēē pejejaupe.

⁴⁰ Pejejemogyau esage etee futat mama'e apou Jarejuwarete 'ga remifutar imū.

15

Amanū re Kristu 'ga ferawi nū

¹⁻² Pēē 'ā jerewirera 'jawe futat. Kūjāmeramū 'ā pēē jerenyra 'jawe futat. A'eramū je pē muea'aa Jejui 'ga mome'uawer are. Ymā te ako je Jejui 'ga mome'ui pē nupe ikue. "Jejui 'ga 'ā Janeruwarete 'ga ra'yratea. A'etea 'ā

Janeruwarete 'ga 'ga muri 'au wyy pe kunumīakyrāmū janee rakue. Ojemo-tuw ire 'ga 'ā 'gā mu'jau akou 'Uwarete 'ga ree rakue. A'ere 'ā 'ga ojejukaukaa ae a'wyyre'ema 'gā nupe janetywer are rakue. Amanūmū 'ga 'ā janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi Jejuī 'ga jane erowiarāmū", 'jau ako je pē nupe ikue. A'eramū ako pēē aipo renuw ire Jejuī 'ga rerowiaa ai'i. 'Ga rerowiarāmū Janeruwarete 'ga pē mogyi wa'yramū. 'Ga mome'u rerowiarāmū Janeruwarete 'ga pē katu'oka, pētywera moia pē nui. A'ere 'ga pēē 'ga rerowia 'meramū Janeruwarete 'ga nepē katu'ogi.

³ Je upe Janejararete 'ga 'eawera resagesageramū futat. Aipoa etee futat je amome'u pē nupe. Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā nupe Kristu 'ga ree rakue. 'Gā nemikwasiarer imū etee futat 'ā Kristu 'ga amanūmū janetywera mepyawamū rakue.

⁴ 'Ga manū re 'gā 'ga monou 'ga nuga ita kwara pype rakue. A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferawi imuapyya 'ara rupi etee rakue nū. A'e are nanē 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari rakue nū.

⁵ Oferaw ire 'ā Kristu 'ga ojesaukaa Pedro 'ga upe ra'ne rakue. A'ere 'ā 'ga ojesaukaa pāwē wemimonofera 'gā nupe rakue.

⁶ A'ere 'ga jesaukari kwaiwete wewiri oo ma'efera 'gā nupe rakue. Kīētus 'gā 'ga resaka rakue. Kwaiwete 'gā nupe jēmī ojesaukaa rakue nū. 'Gā jatyka 'gā nuwamū 'ga jesaukari 'gā nupe rakue. Ajemogyau we futat 'ā 'ga feraw ire 'ga resakarera 'gā amū. Opapap futat 'ā amumera 'gā numiamū. A'ere kwaiwete je futat 'ga resakarera 'gā jemogyi.

⁷ A'ere 'ā 'ga jesaukari Tiago 'ga upe rakue nū. A'ere 'ā 'ga ojesaukaa wemimonofera 'gā nupe pāwēūjē etee rakue, 'gā jatyka 'gā nuwamū rakue nū.

⁸ A'ere je wyy pe 'ga rekoramū naesagi 'ga ikue. Naatai je tekou 'ga rupi ikue. Ywag ipe oo re te 'ga jesaukari jee ikue. Narowiari je 'ga 'gā pyri ikue. Anure te je 'ga rerowiari ikue. Sā'ā kunumīakyya 'ara'ne'ema oy awi. Nan tee futat je narowiara'nei Jejuī 'ga ikue.

⁹ Tea'wyyre'emamū je tekou ikue, Jejuī 'ga remimonofera 'gā a'wyyre'ema apyyraapa ikue. Jejuī 'ga rerowiaara 'gā je erekou tyweaete tekou ikue. A'eramū je mojenosōmayau kwe pewara 'gā 'ea. "Paulo 'ga Jejuī 'ga remimonofera 'ga" 'ea je mojenosōmayau etee. Na'ga porowyky apoara rūi je ako ikue. A'eramū aipo 'gā 'ea je mojenosōmayau etee je mogyau 'ga rerowiar ire ikue.

¹⁰ Naapoi je mama'e esagea tekou Jarejuwarete 'ga upe ikue. A'etea 'ga iporomutar esage je ree je rekoramū ra'e jepi. A'eramū 'ga jetywera moia je wi ikue, je mogou omome'waramū ikue. A'eramū je 'ā 'agamū tekou rēwējēmī 'ga mome'waramū pē nupe. Ajepeja 'gā 'ga remimono ppy 'gā apyyraapa 'ā tekou 'ga mome'wau pē nupe. A'ere najetee rūi iapoi. Janeruwarete 'ga te 'ga mome'uukat je upe.

¹¹ A'ere je Jejuī 'ga remimono ppy 'gā 'ga mome'u 'jawe etee futat 'ga mome'ui nū. Nasigaty rūi futat je 'gā nemimome'u awi imome'ui pē nupe. A'eramū ki pēē pejejea m'yina pāwē etee futat ore 'ga mome'u are. Naimome'wara 'gā nee rūi pēē pejejea m'yja. Jejuī 'ga mome'u are te ki pejejea pem'yī ete. A'eramū pēē Jejuī 'ga rerowiaa pejemogyau.

Kristu 'ga ferawa 'jawe nipo 'ga rerowiaaramū jane ferawi nū

¹² Ymā te ako ore Kristu 'ga ferawa mome'ui pē nupe ikue. "Janeruwarete 'ga Kristu 'ga omoferap imogou nū", 'jau ako ore pē nupe ikue. Ma'eramū sipo

ajee neperowiari aipo ore'ea? Ma'eramū sipo ajee aipo pe'je amū: “Noferawi futari ae amanū re”, pe'je pejejemogyau.

¹³ Amanū ma'eferamū ae noferawu'jawi futari 'e re amunipo 'ā Kristu 'ga nanē noferawi rakue nū.

¹⁴ Kristu 'ga ferawe'em ire amusipo 'ā je ma'eramū imome'wau pē nupe? Kristu 'ga ferawe'em ire amusipo 'ā ma'ja perowiat?

¹⁵ A'jea futat amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amunipo 'ā ore'meramū Jarejuwarete 'ga upe. “Janeruwarete 'ga Kristu 'ga moferaparera”, aru'e ekoete te ra'u ore pē nupe rakue nū. A'eramū amunipo 'ā ore oro'meramū Jarejuwarete 'ga upe aipo 'e re rakue.

¹⁶ Amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amunipo 'ā Kristu 'ga noferawi futari rakue nū.

¹⁷ Kristu 'ga ferawe'em ire amunipo 'ā ore pē moryteei te 'ga ree. Oro'me amunipo 'ā ore erowiarukaa pē nupe rakue. A'eramū amunipo 'ā Janeruwarete 'ga pētywera moire'ema pē nui rakue. A'eramū amunipo 'ā pēē pejewau mama'eukwaawa rapyaw ipe pejemanū re.

¹⁸ Jeju 'ga rerowiaara 'gā amū amanūmū rakue. A'ere 'gā nanē amunipo 'ā nowyru'jawi a'jea futat amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire.

¹⁹ A'jea futat amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amunipo 'ā jane jarejemogypyka futatee futat jarejemogyau Kristu 'ga ree. A'ere amunipo 'ā jane kokari jarejemogyau. A'eramū amunipo 'ā jane jare'arasigamū tekotee 'gā 'arasiga apyraapa.

²⁰ A'ere 'ā nanarūi futat. Kristu 'ga 'ā oferap futat rakue. A'eramū jane “Kristu 'ga rerowiaaramū nanē jareferapa jaremanū re nū” 'e rerowiaa futat.

²¹⁻²² Ymā a'e Atāu 'ga nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. A'eramū 'ā 'ga amanūmū rakue. A'eramū jane 'agamū jaremanūmū. 'Ga ree futat ajee 'ā jane nanē jane manūi nū. A'ere 'ā 'awamū Kristu 'ga ferawi amanū re rakue. A'eramū jane 'ga rerowiaaramū jane nanē jareferapa nū.

²³ Kristu 'ga futat jane upe oferaw ppy ma'efera. A'eramū nipo jane 'ga remiayuwamū nanē jareferapa 'ga ruramū nū.

²⁴⁻²⁸ A'ere 'ā 'ga nuri we. 'Ga rur ire te nipo Janeruwarete 'ga 'ga ree iporomutare'ema 'gā pājē pojekai 'gā nui. A'ere 'ā 'ga iapopawe'emawe 'ga futat 'ga reni 'wyriaramū janee. Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiari ee rakue: “Anure nipo Janeruwarete 'ga Kristu 'ga mīi 'wyriaramū 'gā nupe najuejue etee futat”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue. Naojeupe rūi 'ga 'ga mīina 'wyriaramū. Tekotee 'gā nupe tee 'ga 'ga mīina 'wyriaramū. Kristu 'ga futat mama'eukwaawa 'wyriara remiayua momapa. Ae manūa nanē nipo 'ga imateepapa nū. A'eramū te nipo ae namanū'jawi futari. Kristu 'ga futat nipo mama'eukwaawa 'wyriara pājē pojekau jui. Emiayua pājē reewe futat nipo 'ga ipojekau jui. A'eramū futat nipo 'ga mama'e monoupap katu katu 'Uwarete 'ga po pe. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat nipo 'ga iapou. A'eramū taetu nipo 'ga 'Uwarete 'ga mogou katu katu 'wyriararetereteramū jarejeupe. Ojeupe nanē 'ga 'uwa 'ga mogou 'wyriararetereteramū. A'eramū taetu nipo 'ga rūwa 'ga 'ūina mama'e jararetereteramū.

²⁹ Noferawi amanū ma'efera 'gā 'e re amunipo 'ā ma'eramū 'gā amū ojepymīāukaa ekoete 'y pe amanū ma'efera 'gā nee, 'gā ferawa resaukaa? Amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amunipo 'ā 'gā nojepymīukari tee 'y pe 'ga amū upe rakue.

³⁰⁻³¹ Amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amusipo 'ā ore ma'ja mome'wau arakou au'jeteramū orojejukaukaa ja'wyja'wyukat ee 'gā nupe. A'ere 'ā a'jea

futat te Kristu 'ga ferawi rakue. A'eramū je tejekōājamū pē nee. A'eramū je tejemome'wau pē nupe. Jejui Kristu 'ga ree, Jarejararete 'ga ree ako jane jemujari ikue. A'eramū je tejemome'wau pē nupe. Jejui Kristu 'ga upe je porowyki tekou. A'eramū 'gā afuweramū je ree. Amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amunipo 'ā je naporowyki futari Kristu 'ga upe. A'eramū amunipo 'ā 'gā afuwere'emamū je ree.

³² Efesu pe je rekoi. Iraikoāi futat 'auwara 'gā je rerekoi. Sā'ā 'miara ae 'u ja'wyja'wya. Nan futat 'auwara 'gā je ka'migi ja'wyja'wy je rerekou. Jejui Kristu 'ga je imome'u are 'gā je ka'mika ja'wyja'wy je rerekou. Amanū ma'efera 'ga ferawe'em ire amusipo 'ā je 'gā mamara'neukar ekoetei tejee? Naani. Namamara'neukar ekoetei amunipo 'ā je 'gā tejee. 'Gā 'jawe etee futat amunipo 'ā je iapou. "Pe'je ki sajemi'wat, kawājajaiwa rykua nanē nū. Ai'īwe nipo jane manūi 'ja. Jaremanūme'ēwe sajemi'wa'wa'ri 'jau 'wei", 'jau ekoete amunipo 'ā je 'gā 'jawe etee tekou.

³³ A'ere je na'gā 'jawe rūi je rekoi. Pejemoryteekat kasi 'gā nupe ne. Ia'wre'ema 'gā pyri pejeko re pēē nanē pejemu'jag ia'wre'emamū nū.

³⁴ Au'je mama'e tywera pēē iapo re. "Jarejuwarete 'ga remiaywareteremū jane jemogyi", pe'je nipo nanuaramū numiamū. A'ere nipo pēē mū nepejemogyppygi futari 'ga ree. Aipo a'e je pē mojenosūkaawamū.

Oferap ma'e

³⁵ Pēē mū nipo 'jau jee: "Maran sipo ajee Janeruwarete 'ga amanū ma'efera 'gā moferawi? Maran sipo ajee oferap ma'e 'gā netea?" 'jau nipo pēē.

³⁶ Aipo 'jaramū pēē nepekwaawi futari. Sā'ā ae y'wa'yja tyma. Y'wa'yja 'ā oto'omaw etee. A'eramū 'ā iywyter ipewara etee 'ua opoa jui y'wa 'ywa mū.

³⁷ A'yja etee 'ā pēē ityma. Nay'wa 'ywa rūi 'ā petym. Otyim ire etee 'ā y'wa'yja opopoa, waranupa 'ā. Opopot ma'ea 'ā naa'yja 'jawe rūi. Nan tee futat oferap ma'e 'gā netea. Naamanū ma'efera 'jawe rūi 'gā netea.

³⁸ Wemifutar imū etee futat 'ā Janeruwarete 'ga y'wa'yī apoi rakue. Juowuu a'yja naamyneju a'yja 'jawe rūi. Opopor ire i'ywa naju'jawe rūi ajemogyau nū.

³⁹ Nan tee futat naju'jawe rūi eko ma'eramū aero'oa. Namiaro'o 'jawe rūi janero'oa. Nawyra'i o'o 'jawe rūi nanē janero'oa nū. Napira 'jawe rūi nanē janero'oa nū.

⁴⁰ Ywag ipewara naywy pewara 'jawe rūi. Ywy pewara esage futat. A'ere naywag ipewara resage 'jawe rūi.

⁴¹ Kwara 'ā enyfuakat futat. Jay nanē 'ā eny futat numiamū. A'ere nakwara reny 'jawe rūi jay renya. Najaytata reny 'jawe rūi nanē 'ā nū. Naju'jaju'jawe rūi 'ā eny ma'e renya.

⁴² Nan tee futat janerete yaua na'auwarera 'jawe rūi. 'Awamū jarejero'wau jaremanūmū. A'ere nipo anure jane ferawi jarejero'wuu'jape'ema jaremanū'jape'ema futat nanē nū.

⁴³ Otymamū 'ā ae amanū ma'eramū afuakare'emamū. Aereumera 'ā nifuakari. Otyweruuramū nanē 'ā ae nū. A'ere nipo anure oferapa 'ga fuakaramū, okaturamamū nanē nipo 'gā nū.

⁴⁴ 'Awamū 'ā ae ywy pe futat otytymi. A'ere anure ae ferawi ywag ipe awawamū te. Ywy pewara 'gā netea naywag ipewara 'gā nete 'jawe rūi.

⁴⁵ Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā nupe ee rakue: "Kūima'e ppy 'ga, Atāu 'ga, Janeruwarete 'ga iapou rakue, eko ma'eramū rakue", 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue. A'ere ajepeja kūima'e 'ga, Jejui Kristu 'ga

te jane upe okoeteete ma'ea. A'eramū 'ga te jane mogyau ete Jarejuwarete 'ga ra'yramū. A'eramū nipo 'ga futat jane mū'jāu tywy awi.

⁴⁶ Janepyy 'ga te aje 'ā naywag awi rūi 'ut rakue. 'Yja apopyrera 'ga te 'ā poromū rakue. A'ere 'ā Jejuī Kristu 'ga ywag awi 'ut ma'efera te. Anure te 'ā 'ga ruri rakue.

⁴⁷ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'yja apoi janepyyramū rakue. Aipo 'ga rera 'ā Atāua rakue. A'ere 'ā Jejuī Kristu 'ga ruri ywag awi te rakue.

⁴⁸ Ywy pewaramū aje 'ā janeretea 'yja apopyrera 'ga retea 'jawe etee futat. A'ere nipo jane anure ywag ipe oo ma'eramū janerete jemu'jagi ywag awi 'ut ma'efera 'ga rete 'jawewaramū.

⁴⁹ Awamū jane jemogyi 'yi apopyrera 'ga 'jawe. Anure te nipo jane jemogyi ywag awi 'ut ma'efera 'ga 'jawe.

⁵⁰ 'Yi apopyrera janeretea nooi futari ywag ipe. Janero'o, janery. Mīmera nooi ywag ipe. 'Yi apopyreramū jane jaremanūmū futat. A'eramū 'yi apopyrera awawe'em ywag ipe.

⁵¹⁻⁵² A'eramū je 'awamū pēnemikwaawe'ema mū ree pē mueapyoukaa. Jejuī 'ga ruramū nipo jane 'ga rerowiaaramū jarejemogyau je futat amū. Najuejue etee futat nipo jarejumu'jaga 'ga 'jawe. Amanū ma'efera 'gā, eko ma'e 'gā. Mīmeramū nipo jane jarejesowo'gōka 'ga 'jawe futat.

'Ga ruramū nipo ywagipewara 'ga amū jumi'aranūū pyau. Ipyrauwe nipo jane jarejesowo'gōka kamēšiete Jejuī 'ga 'jawe futat. Jumi'aranūū pyrauwe nipo amanū ma'efera 'gā nanē ū'jāu tywy awi nū. A'eramū futat nipo 'gā ojesowo'gōka imanū'jawe'emamū ajemogyau. Eko ma'efera 'gā nanē nipo ojesowo'gōka imanū'e'emamū.

⁵³⁻⁵⁴ Janerete yaua nipo 'ga a'eramū futat imua janee. A'ea namanūi janee. A'eramū futat nipo ae manūa atepawamū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari aipo are 'gā amū nupe ee rakue:

“Anure nipo Janeruwarete 'ga reni 'wyriaramū jane upe.

A'eramū futat nipo ae amanū'jape'ema.

'Ga te 'ā ae manūa omateepap.

A'eramū ki jane 'ga je'ega etee futat enupa”,

'jau 'gā 'ā ikwasiarukaa rakue. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga amanū ma'erama 'gā mu'jaga 'gā sowo'gōka imanū'e'emamū etee futat nū. Ymāwarera 'gā nemikwasiarer imū etee futat nipo 'ga aipo apou.

⁵⁵ Sā'ā jawa'jyra ae kutuga. A'eramū 'ā ae akutukarera jawa'jyra jukau. A'eramū 'ā aipo jawa'jyra ae kutugu'jape'ema. Nan tee futat Janeruwarete 'ga ae manū mateepawi ae wi. 'Ga imateepaw ire ae amanūme'em. A'eramū jane aipo rapesakaramū jarekyjawe'em jaremanū awi. Nitywi futari nipo ae jero'wua poromū. Ae manūa nanē nipo otywe'emamū nū.

⁵⁶ 'Awamū jane manūi futari janepyy 'ga 'ā jaremote'aawer are. Atāu 'ga 'ā nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. A'eramū 'ga a'eramū amanūmū rakue. 'Ga ree 'ā jane nanē 'ga je'ega renupe'ema rakue nū. A'eramū jane nanē jaremanūmū nū.

⁵⁷ A'ere Janejararete 'ga, Jejuī Kristu 'ga jane moferawi nū, werowiarāmū nū. A'eramū futat nipo jane jaremanū'jape'ema. A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

⁵⁸ A'eramū ki pēē Jejuī 'ga rerowiar wywapiu pejemogyau. Jarejararete 'ga upe etee pejoporowykyau pejemogyau. Jarejuwarete 'ga upe jane porowykyramū janeremiapoa esageramū 'ga upe. A'eramū ki pēē pejoporowykyau 'ga upe au'jeteramū futat, 'ga remifutara apou 'ga upe.

16

Judeja ywy pewara 'gā nupe ka'aranūū monoa

¹ Awamū je pē mu'ei Judeja ywy pewara 'gā nupe ka'aranūū pēē imono are. Jerusareg ipe kwaiwete ikaraemāe'ema 'gā jemogyi. A'eramū ki jane ka'aranūū monou 'gā nupe. Garasi ywy pewara 'gā, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā je amu'e aipo are ai'i. A'eramū je 'awamū pēē nanē pē mu'jau ee nū.

² Morowykye'ema rupi pejejatykaaw ipe pēē ka'aranūū pe rerawau yrū pype 'gā nupe. Pēē mū nipo pejeporowykyau peje'wyriara 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā pē mepyyu. A'eramū ki pēē kwaiweteu'i ka'aranūū pe monou'i yrū pype 'gā nupe. Pēē mū nipo ināinānī'i etee pēporowyky repya. A'eramū pēē ināinānī'i etee futat ape monou yrū pype 'gā nupe. Aipoa pēē tejenunewe iapo re nipo je ka'aranūū renūine'ema tekou pē nupe.

³ A'eramū nipo je pēnemimono'ogera etee futat tewau ipyyka imonou Jerusareg ipewara 'gā nupe. A'eramū ki pēē 'gā amū nesaka Jerusareg ipe erawaramū. Pēnemimū'ēmera 'gā kwaaw ire je ka'arana kwasiaa imonou 'gā nee. “Kweramū Korītu pewara 'gā nemimonofera 'gā. Ka'aranūūa 'gā werookat pē nupe, pē poaawamū”, ta'e inuga 'gā nupe ka'aran are ikwasiaa 'jau. A'eramū 'gā jeremikwasiarera rerawau pēnemimono'ogera ka'aranūū reewe Jerusareg ipewara 'gā nupe, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe 'jau.

⁴ Maranamū nipo je esageramū je nanē tewawe'em nū. Maranamū nipo je oi futari. Je oramū nipo pēnemimū'ēmera 'gā awau je rupi.

Paulo 'ga remiapo

⁵ Masetoni ywy pe ra'ne je oi. A'e awi futat nipo tewau pē pyri.

⁶ Peu nipo je tepytau pē pyri amana po'oga poromukuran. Pejeweji je oramū ki mama'ea pemut jee jeremirerooramū. Ma'ape katu nipo je oi aipo awi. Nakwaawi we je tewawa.

⁷ Najeoweri je kamēsīete pē pyri. Pē pyri tekofukuu'ia te je afutat, Jarejararete 'ga ifutar ire.

⁸ Awamū je rekoi Efesu pe. Nooa'nei we je 'aw awi. Pētekosti 'jawa 'ara kwaw ire te nipo je oi, jarejatykaawa 'ara kwapaw ire te nipo je oi 'aw awi.

⁹ Jejuī 'ga je amome'u 'auwara 'gā nupe. A'eramū 'gā kwaiwete 'ga rerowiaa. Amumera 'gā te ajee nafutari 'ga mome'ua. Nuerowiari nanē 'gā 'ga nū, je 'ga mome'uramū.

¹⁰ Jarejararete 'ga upe Timoteo 'ga porowykyi je 'jawe etee futat. A'eramū ki pēē pejejokau esage 'ga ree, pejejepyri 'ga oramū.

¹¹ Peago'o kasi 'ga ne. Mama'ea etee ki pēē imonou 'ga upe 'ga remirerooramū. Pejepota'waramū etee 'ga ree. Pē pyri oo re nipo 'ga ruri 'au je pyri nū. Janerewirera 'jawewara 'gā amū nupi nipo 'ga 'ua. A'eramū je 'gā napesaka nipo te'ŷina.

¹² Awamū je Aporu 'ga mome'ui pē nupe. “Ekwap Korītu pewara 'gā nesaka. Jarejewirera 'jawewara 'gā nupi ekwapa”, a'e je Aporu 'ga upe ai'i. A'ere 'ga nioweri 'gā nupi. Meeweī tee te nipo 'ga oi pē nesaka.

¹³ Perowiar wywapi ki Jejuī 'ga. Pekiye kasi 'ga rerowiare'ema 'gā nui ne. Jejuī 'ga ki pemome'u 'gā nupe.

¹⁴ Pejepota'wa esageramū pejejee pejeporowykyau esage nanē Jejuī 'ga upe nū.

¹⁵ Estefana 'ga ako opytuna 'gā netee Jejuī 'ga rerowiar ppyramū Akaja ywy pe ikue. Jejuī 'ga rerowia ppy we ako 'gā oporowykyau 'ga upe ikue, ajamū'jau 'ga ree ikue.

¹⁶ A'eramū ki pēē 'gā je'ega renupa. Pejejeupe 'ga 'eawer imū etee futat pēē mama'e apou. Kwe pe nipo Jejui 'ga ree moromu'jara 'gā amū akou 'gā nee nanē pejeapyakau nū. 'Gā pyri oporowyky ma'e 'gā nanē poromū nū.

¹⁷ Estefana 'ga, Fortunatu 'ga, Akaiku 'ga. Mīmera 'gā jemuekōēāina je pyri 'gā nura. Muku te 'ā peko je wi. A'eramū 'ā pēē je poare'ema. A'ere 'ā 'gā nuri je poa rai'i.

¹⁸ Je muekōēāina 'ā 'gā 'ua rai'i. Pēē nanē nipo 'gā pē muekōēāina pē mogyau. A'eramū ki jane 'jau 'gā nupe: "Ore muekōēāi ako pejepe ali'i. A'eramū pēē esage ma'eramū oreē", 'jau ki jane 'gā nupe 'gā muorypa ee.

Oje'ega 'ga imonou 'gā nupe 'gā futaa

¹⁹ Asia ywy pe je rekoī. 'Auwara 'gā Jejui 'ga rerowiaara 'gā oje'ega monou pē nupe pē futaa. Akira 'ga wemireko ēē retee, Prisira ēē retee oje'ega mono pē nupe pē futaa. 'Gā nog ipe Jejui 'ga rerowiaara 'gā ajatykau ojemu 'jau Jejui 'ga ree. 'Gā nog ipe ajatyka ma'e 'gā nanē oje'ega monou pē nupe nū.

²⁰ Najuejue etee futat janerewirera 'gā oje'ega monou pē nupe pē futaa.

Jejui 'ga rerowiaaramū ki pejoman, pejejafutaa.

²¹ 'Awamū je rete futat ka'arana kwasiari inuga pē nupe: "Teje'ega amono pē nupe pē futaa", Pauloramū je ikwasiari pē nupe.

²² Jarejuwarete 'ga Janejararete 'ga ree iporomutare'ema 'gā nereko tyw-
era je afutat.

"Ere ejua kamēsīete, ki Jejui", 'jau je Jarejararete 'ga upe.

²³ 'Ga rerowiaaramū je pē futari. Jarejararete 'ga resage pē nerekoa nanē je afutat nū.

²⁴ Jeporomutar esage je pē nee. Jejui Kristu 'ga perowiat je 'jawe. A'eramū je tepota'wa esageramū pē nee.

Kweramū etee jeje'ega pē nupe.

2 Korītu

Korītu pewara 'gā amū nuerowiari Paulo 'ga. Nafutari 'gā 'ga remikwasiarera. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaru'japa imonou Korītu pewara 'gā nupe, 'gā mueapyou oporowyky are. NaPaulo 'ga etee rūi ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

1 Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou pē nupe. Timoteo 'ga ako je pyri. Je 'ā Jejui Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā te ako Jejui 'ga je monoi kwe pewara 'gā nupe omome'waramū ikue. “Kwe pe ekwap je mome'wau ekou 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat 'ga je monou kwe pewaramū pē mu'jaukaa ojee ikue. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou Korītu pewaramū pē nupe, Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pē nupe. Akaja ywy pe okwasi'o ma'eramū pē nupe nanē je ikwasiaa imonou nū. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pē nupe je imonoi.

2 Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejui Kristu 'ga nanē 'ā Janejararetea futat nū. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. 'Gā pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

Jarejuwarete 'ga simuoryp

3 Janeruwarete 'ga futat 'ā Janejararete 'ga Ruwaretea, Jejui Kristu 'ga Ruwaretea. Ipota'wa 'ā 'ga jane ree jepi. Janeruwarete 'ga 'ā jane poat mama'e apo are kwaiwete. A'eramū ki jane 'ga muorypa ee.

4 Ore upe mama'e tywera jeaporamū, Janeruwarete 'ga ore mojem-gyppyka jui ojee ai'i. A'eramū ore nanē pē poaa 'ga oropoaawera 'jawerimū etee futat.

5 Ymā 'ā ia'wyre'ema 'gā Kristu 'ga rereko tyweretei rakue. Nan tee futat ajee 'gā 'ā ore rereko tyweri, Kristu 'ga rerowiaaramū ore jemogyramū. A'ere 'ga 'gā ore rereko tyweramū Kristu 'ga reko'i ore pyri ore mouagukaa ore rereko tywera upe.

6 'Gā orojereko tywer ire miamū ore pē poari Jejui 'ga rerowiar wwyapiukaa pē nupe. Kristu 'ga wejue ore poat ore mouagukaa orojereko tywera upe. A'eramū ore nanē pē poararūmū pē mouagukaa nanē jupe nū.

7 Orojemogyppyka arajemogyau Jarejuwarete 'ga pē poar are. 'Ga rerowiare'ema 'gā nipo pē nerekou tyweaete ore rereko tyweawera 'jawerimū etee futat. A'eramū nipo “Janeruwarete 'ga pē poaa ore poaawera 'jawerimū etee futat” 'ea jane 'ā sikwaap.

8 Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe. A'eramū je 'awamū tejereko tywera mome'wau pē nupe. Asia ywy pe je rekoramū 'gā je rereko tyweretei kwaiwete.

9 Janeruwarete 'ga je jukaukaa werewi 'gā nupe. A'eramū je tejemuaēma tejee. “Je juka sipo 'gā pa”, 'jau je tejeupe etee futat ai'i. A'eramū je tepoia tejee tejemogyppyg awi. A'eramū je tejemogyppyka Jarejuwarete 'ga ree etee futat 'awamū. Ae moferapara 'ga ree etee futat je tejemogyppyka tekou 'awamū.

10 Ma'eramū 'ga 'ā je a'gui 'gā nui je jukaukare'ema 'gā nupe. Anure nanē nipo 'ga je a'gui 'gā nui nū. Ajemogyppyk je 'ga ree. “Janeruwarete 'ga nojejukaukari 'gā nupe. 'Ga te nā'ā nojejukaukari 'gā nupe re'ā”, 'jau je tejeupe jepi.

11 A'eramū ki pēē pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe je ree. “Epoar iki Paulo 'ga, ki Ku'jyp. Ea'gu ki 'ga 'ga ree ifuwet ma'e 'gā nui”, 'jau ki pēē 'ga upe je ree. A'eramū 'ga je jukaukare'ema 'gā nupe, ojeupe pejeje'ega pēē

imonou 'jau'jaw ire. A'eramū nipo 'gā kwaiwete Jarejuwarete 'ga muorypa je jukae'em are.

Paulo 'ga wea'aramū kwe pe te nū

¹² Janeruwarete 'ga 'ā je poat akou jepi. A'eramū 'ga je mogo esageukaa wowase jepi. Pē neape taetu je 'ā tekou esage jepi. A'eramū je tejerowiaa pē pype teko esage are. Naje'mei je pē nupe. Pē pype tekou tejemuawapia tekou jepi. Aipoa Janeruwarete 'ga ifutaa. Najemogypygi futari je te'akwaaw ekoete are. Janeruwarete 'ga wejue opota'waramū je ree. Opājē 'ga imua jee. A'eramū taetu je tekou esage pē pype.

¹³ Namama'eay are rūi je ka'arana kwasiari pē nupe. Mama'e aye'em are etee te je ikwasiari imonou pē nupe. A'eramū pēē imogytaupe jejejeapyoramū ee. Ee pēneapyoa je afutat.

¹⁴ Awamū nipo nepēneapyopawi ee pejejemogyau. A'eramū ki pēē pejejea'aramū ee. A'eramū nipo pēē pejejeapyokaturamū ee. A'eramū nipo pēē Jarejararete 'ga ruaw ipē pejeku'iramū je ree. Jejui 'ga ruaw ipē pejeku'iramū je ree pejejee jeku'i 'jawerimū etee futat.

¹⁵⁻¹⁶ Ee pēneapyo are je jemogypygi tekou ikue. A'eramū je 'jau tejeupe: "Too Korītu pewara 'gā nesaka 'jau nū kwy", 'jau je tejeupe ikue numiamū. "Masetoni wyw pe tewau tapytaaip Korītu pewara 'gā pyri 'jau", a'e je numiamū. "A'eramū tewau kwe pe 'gā nui. A'ere je tejewya tepytaaiwu'japa 'gā pyri 'jau nū kwy", 'jau je tejeupe ikue numiamū. "A'eramū nipo je 'gā maku'iu'jawi tejee re'ā", 'jau je tejeupe numiamū. Je jewyramū amunipo 'ā pēē mama'e mua jee Judeja wyw pe jeremirerooramū. A'ere je nooi.

¹⁷ Jerea'at amutee te je nū. A'eramū nipo pēē mū 'jau jee: "I'me te Paulo 'ga oree 'we", 'jau nipo pēē mū jee. A'ere je naje'mei futari pē nupe. Maran gatū etee mama'ea jee.

¹⁸ Janeruwarete 'ga 'ā ni'mei futari. U'eawer imū etee futat 'ā 'ga mama'e apoi. A'eramū je nanē te'me'emamū pē nupe nū. Namoryteei je pēē te'eawer are.

¹⁹ Jejui Kristu 'ga ako je amome'u pē nupe ai'i. Timoteo 'ga, Silasi 'ga. Mīmera 'gā netee ako je Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga mome'wau pē nupe ai'i. Mama'e a'jea etee 'ā Jejui Kristu 'ga omome'u rakue. 'Ga futat ako Jarejuwarete 'ga imome'waukaa oree ikue. A'eramū ore nanē mama'e a'jea etee imome'wau pē nupe.

²⁰ U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi Jejui Kristu 'ga upe. U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga Jejui Kristu 'ga muri janee. A'eramū jane 'ga je'ega rerowiaa. "A'jea futat 'ga remiapoa", 'jau jane 'ga upe. A'eramū jane 'ga muorypa Jejui Kristu 'ga ree.

²¹ Janeruwarete 'ga futat 'ā Jejui Kristu 'ga rerowiarukaa oree. Pē nupe nanē 'ga futat 'ga rerowiarukaa rakue. 'Ga futat 'ā jane mujat Jejui Kristu 'ga ree. 'Ga futat 'ā jane mogyau wemiayuwamū.

²² Sā'a jane jarejera kwasiara jarekaraemā are. A'eramū 'ā tekotee 'gā janekaraemā kwaapa. Nan tee futat Janeruwarete 'ga U'agesage muri wemiayuwamū janee. A'eramū jane jarejemogypyka 'ga 'eawer are: "Te'agesagea je amono pē nupe ra'ne. A'eramū je anure mama'e monou pē nupe kwaiwete" 'eawer are jane jarejemogypyka jarejemogyau.

²³ Janeruwarete 'ga je kwaap. "Naje'mei je", a'e je 'ā 'ga remianuwamū. Najeje'eg wyrafeniweri wejue je pē nupe. A'eramū je tewawe'em pē pyri ai'i.

²⁴ "Je te 'ā pē'wyrara. A'eramū ki pēē mama'e apou je'eawer imū", 'jawe'em je 'ā pē nupe. Pekwaap futat 'ā Jejui Kristu 'ga. A'eramū je 'jawe'em pē nupe:

"Jejui 'ga ki perowiat", 'jawe'em je 'ā pē nupe. A'ere je pēnorywa tee ifutari. A'eramū je mama'e apou pē nupe pē muorypawamū.

2

1 Pēnorywa je afutat. Ma'eramū 'ā je nooi pē pyri. "Kasi je 'gā pyri tewau teje'ega moywyrufeni 'gā nupe ne kwy", 'jau je tejeupe. "A'eramū amusipo 'ā je 'gā mu'arasigu'japa etee", 'jau je tejeupe. A'eramū je a'eramū tewawe'em pē pyri. A'eramū je ka'arana etee ikwasiaa imonou pē nupe.

2 Pē mu'arasig ire sipo awyja je maku'iu? Naani. Pejemu'arasig ire naje maku'i pejepe.

3 A'eramū je a'eramū 'jau tejeupe ai'i: "Nooi pa je 'gā pyri kwy", 'jau je ai'i. "Kasi a'e pe je 'gā mu'arasigi etee tewau ne kwy", 'jau je tejeupe ai'i. "A'eramū je nanē te'arasigamū 'gā neewe ne kwy", 'jau je tejeupe ai'i. Pē'arasig ire nitywi je maku'iara 'ga amū. Ma'eramū 'ā je ka'arana etee ikwasiaa imonou pē nupe ikue, pē mosōu mama'e tywera apo awi ikue. "Pepoit mama'e tywera apo awi", 'jau je ka'aran are imonou pē nupe. Jeremikwasiarera resag ire mama'e tywera apo awi pejepoira je maku'i. A'eramū pēē nanē pejeku'iramū pejejemogyau je 'jawe futat.

4 Pē nupe ka'arana kwasiaa je tejaa'wau pē nee ai'i. Naje-poromu'arasigiweri je pē nee ai'i. A'eramū je tejaa'wau pē nee ai'i. "Ojee jeporomutara 'gā ikwaawa je afutat", 'jau je tejeupe etee futat ai'i. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe ai'i.

Jaretywer awi janepoiriweramū 'ga imoia jane wi

5 Mama'e tywera apoara 'ga, 'uwa 'ga remireko ēē rerekwara 'ga, je mu'arasig etee ojee ai'i. Pēē mū taetu nipo 'ga pē mu'arasiga pē mogyau rai'i.

6 A'eramū nipo pēē 'ga rerekou tywea ee rai'i. A'eramū je 'awamū 'jau pē nupe: Au'je ki 'ga rereko tywer ire.

7 'Awamū ki pēneatee futat 'ga remiapofer awi. Pemur iki 'ga pejejepype nū. Kasi a'e pe 'ga poireteetei Jejui 'ga rerowiar awi ne, 'jau je pē nupe.

8 A'eramū je 'jau pē nupe: 'Ga ree pejeporomutara ki peesaukat 'ga upe. Pereko esage etee ki 'ga, 'jau je pē nupe.

9 Pē nupe ka'arana kwasiaa je 'jau tejeupe etee futat ai'i: "Wenup sipo 'gā jeje'ega? Wapo sipo 'ga mama'ea ojeupe je'eawer imū?" 'jau je tejeupe ai'i. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe ai'i. A'ere ako peenup tāmējē jeje'ega ai'i. A'eramū a'ea je muorypa.

10 'Ga remiapofer awi pēneateeramū je nanē jereateeramū jui nū. Pē 'jawe etee futat tejeateeramū 'ga remiapofer awi. Kristu 'ga remianuwamū je 'i: 'Ga remiapofer awi jereateeramū tekou, 'jau je 'ga remianuwamū.

11 'Ga remiapofer awi jarejeatee'emamū nipo mama'eukwaawa 'wyriara jane mote'ari ee. "Janete'ara mama'eukwaawa 'wyriara afutat" 'ea jane 'ā sikwaap. A'eramū jane jarejeateeramū aipo 'ga remiapofer awi. Kasi a'e pe mama'eukwaawa 'wyriara jane mote'areteetei ee ne.

Kristu 'ga retee jane mama'eukwaawa 'wyriara retygi

12 Troate pe je oi peuwara 'gā nupe Jejui 'ga ree morogyta esage mome'wawamū ai'i. Jejui 'ga mome'wawamū je oi ai'i. Ojepyri je waēmamū 'gā aku'iramū je ree ai'i. "Taruenup eneje'ega 'jau", 'jau 'gā jee ai'i. Janejararete 'ga te 'gā moporenuwiwerukaa jeje'eg are ai'i. A'eramū 'gā oporenuwiweramū ee.

13 A'ere je jemuaēmi jarejewirera 'jawewara 'ga ree, Tito 'ga ree. “Peu futat je oi ene rekoaa”, e'i 'ga jee ikue. A'ere 'ga nuri we owaēma peu. A'eramū je a'eramū tewau pe awi ai'i nū. Tewau Masetoni ywy pe Tito 'ga rekaa ai'i.

14 A'eramū je Jarejuwarete 'ga muorypa 'ga remiapofer are. Janeruwarete 'ga te 'ā jane poaa mama'eukwaawa 'wyrara retyg are. Kristu 'ga 'ā mama'eukwaawa 'wyrara retyka rakue. A'eramū jane Kristu 'ga ree oje-mujat ma'eramū etyka 'ga retee futat. Sā'ā jany kasiga reafena kwasi'oa jany kasiga ojee imono re. A'eramū 'ā jane pyriwara 'gā jany kasiga reafena renupa. Nan tee futat jane Jeju 'ga mome'ui jarejepyriwara 'gā nupe, 'ga rera muāina 'gā nupe.

15 Sā'ā judeu 'gā mama'e kasiga rapya Jarejuwarete 'ga muorypawamū rakue. Nan tee futat jane 'ga muorywi Jeju 'ga mome'uramū. Janeje'ega renupara 'gā amū nipo Jeju 'ga rerowiaa ajemogyau. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā katu'oka 'gā mogyau wemiayuwamū. A'ere nipo janeje'ega renupara 'gā amū nuerowiari futari Jeju 'ga. A'eramū nipo 'gā awau ajemogyau mama'eukwaawa 'wyrara rape rupi.

16 Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā nupe Jeju 'ga mome'ua mama'e pysoga 'jawe. Niparuerowiariwari 'gā Jeju 'ga ree. Sā'ā mama'e pysoga pyri ae oe'ema. Nan tee 'ga rerowiare'ema 'gā nupe 'ga mome'ua nia'wyr. A'eramū 'gā amanū re awau muku 'ga wi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe te 'gā oi. A'ere Jeju 'ga rerowiaaramū jane upe 'ga mome'ua jany kasiga 'jawe. Jareparuerowiariwaramū jarejemogyau 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga jane katu'oka jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū 'ga jane manū re jane mogyau ojepyri nakwaparimū ete rūi futat. Awŷja sipo ajee Jeju 'ga mome'uarū kwe pewara 'gā nupe?

17 Ore futat 'ā 'ga oromome'uarū 'gā nupe. A'ere 'ā amumera 'gā Jeju 'ga mome'ui ka'aranū are etee ajemogyau. “Jeju 'ga pa je amome'u 'gā nupe kwy. A'eramū 'gā je mepya 'jau kwy”, 'jau imome'wara 'gā ajemogyau ojeupe. A'ere ore nanarūi. Janeruwarete 'ga 'ā ore monoukat Jeju 'ga mome'wawamū. A'eramū 'ā ore Kristu 'ga remiayuwamū 'ga mome'wau a'jea futat kwe pewara 'gā nupe. Janeruwarete 'ga remianuwamū futat ore 'ga mome'ui.

3

Janeruwarete 'ga je'egyau

1 Pē nupe aipo imome'wau sipo ore jerowiaraiwi etee orojee? Naani. Nore kwaawi sipo pejepe? Ore kwaap futat pejepe. A'eramū ore 'jawe'em arajaupe ikue: “Korītu pewara 'gā najane kwaawi we. A'eramū jane jare-jemome'wau 'gā nupe”, 'jawe'em ore arajaupe ai'i. Ore kwaap futat ako pejepe ai'i. A'eramū ako ore orojemome'wawe'em pē nupe nū. “Kweramū Janeruwarete 'ga remiayuwa 'ga amū. Paulo 'ga rera”, aru'eu'jap sipo ore ka'arana monou ikwasiaa pē nupe ai'i nū? Naani.

2 Pēē futat ore mome'u pejepe ka'arana 'jawe. A'eramū pē nesakara 'gā pēneko esage nanē esaka nū. A'eramū nipo pē nesakara 'gā 'jau ajaupe: “Mama'e a'jea etee Paulo 'ga omome'u. Sā'ā 'ga remimu'efera 'gā, Korītu pewara 'gā jemu'ea ako esage are”, 'jau nipo pē nesakara 'gā. Ore nanē nipo pejemogy esage kwaapa nū.

3 Kristu 'ga 'ā pē mogyau wemiayuwamū pē nupe omome'u re. A'eramū pēē pejememogyau 'ga remikwasiarera ka'arana 'jawe. Naitapew are ik-wasiaripyra 'jawe rūi pēē. A'eramū pē nesakara 'gā Kristu 'ga remiapofera

resaka. Jarejuwarete 'ga 'Agesage pyu futat 'ā Kristu 'ga jane mu'jagi wemiayuwamū. A'eramū jane resakara 'gā 'ga remiapofera kwaapa.

⁴ Ore orojemogypyk Jarejuwarete 'ga ree, Kristu 'ga ree nanē nū. A'eramū nipo ore pēneko esage resaka 'jau: "Janeruwarete 'ga te ako jane mono Korītu pewara 'gā mu'jau ikue. 'Gā nupe Kristu 'ga jane imome'uramū ako Janeruwarete 'ga 'ga rerowiarukaa 'gā nupe ikue", 'jau ore pē nesaka.

⁵ Naore tee rūi ako ore Jejui 'ga rerowiarukara pē nupe ai'i. Janeruwarete 'ga te 'ga werowiarukat pē nupe. Janeruwarete 'ga te 'ga omome'uukat ore pē nupe.

⁶ Janeruwarete 'ga te Jejui 'ga mome'uukat ore ikue. "Jejui Kristu 'ga pēē imome'uramū Je'agesagea te 'ga rerowiarukari 'gā nupe, 'gā mogyau Jeremiayuwamū 'gā momyauu", 'jau Janeruwarete 'ga ore ikue. A'eramū 'ga ore monou kwe pe Jejui Kristu 'ga mome'wawamū ai'i. Ymā we futat 'ā Janeruwarete 'ga 'jau janyepi 'gā nupe rakue: "Teporogytafera renupare'ema 'gā je amonu mukuu tejewi 'gā manū re", 'jau 'ga 'ā rakue. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane mogyi 'ga remiayuwamū Kristu 'ga rerowiaaramū etee te. A'eramū 'ga jane manū re jane mogyau ojeypyri nakwaparimū ete rūi.

⁷ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga renūina rakue. "Ere ejua ejeupia 'au je pyri", 'jau 'ā 'ga 'ga upe rakue. A'eramū 'ā Moisesi 'ga awau ojeupia ywytyra apyte'rarimū Jarejuwarete 'ga pyri rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa itapew are Moisesi 'ga upe rakue. 'Ga je'ega kwasiaramū 'ā Moisesi 'ga reakwara wenyfugamū 'ga wi rakue. A'eramū 'ā Israeu juapyrera 'gā ojeypyri 'ga jewyramū amā'jāuarūme'em 'ga reakwar are rakue. 'Ga reakwara renyfuga 'gā neakawayau rakue. Esage te 'ā Janeruwarete 'ga je'eg ymanera rakue. A'ere 'ā janyepi 'gā nuenuwi futari Jarejuwarete 'ga porogytaa rakue. A'eramū 'gā 'ā amanūmū awau mukuu 'ga wi rakue.

⁸ A'ere 'ā Janeruwarete 'ga 'awamū U'agesage muri janee, Jejui 'ga rerowiarukaawamū janee. Esage futat 'ga 'Agesage porowykya!

⁹ Esage futat Janeruwarete 'ga porogytaa rakue. 'Ga porogyta mogytaramū janyepi 'gā otywera kwaapa futat rakue numiamū. A'ere janyepi 'gā nopoiri otywer awi rakue. A'eramū 'gā amanūmū awau mukuu Jarejuwarete 'ga wi 'ga porogytaa renuwe'em ire etee futat. A'ere esageramū futat Jejui 'ga mome'ua. 'Ga mome'ua jane erowiar ire Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū jane jaremanū re jarewau jarejemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū ete rūi. Aipoa 'ga porogyta yaua. "Teja'yra 'ga pēē erowiarāmū je pē mogyi tejemiayuwamū. A'eramū nipo je anure pē mogyau tejepyri" 'ea 'ga porogyta yaua.

¹⁰ Esage futat Janeruwarete 'ga porogyta ymanera rakue, Moisesi 'ga upe 'ga remikwasiarukarera rakue. 'Awauwara morogyta yaua taetu aje 'ā esage ete Moisesi 'ga remikwasiarera resage apyraapa.

¹¹ Esage futat Janeruwarete 'ga porogyta ymanera. Namutamutarūi futat 'gā Moisesi 'ga remikwasiarera renūwi. A'etea esage futat 'gā nupe. A'ere jane 'awamū Jarejuwarete 'ga porogyta yau rerekoi. Esage futat 'ga porogyta yaua. Nateepawa'uweri futari 'ga porogyta yaua.

¹² Jarejuwarete 'ga porogyta are ore jemogypygyi arajemogyau. A'eramū ore orokyjawe'em Kristu 'ga mome'u awi.

¹³ Ymā 'ā Moisesi 'ga weakwara piari taity pyu weakwara renyfug awi rakue. Iwewa teepawa resaukaawe'emamū 'ga imonou oje'arimū rakue, Israeu juapyrera 'gā nupe esaukaawe'emamū rakue. Na'gā 'jawe rūi jane iapoi.

14-15 Ymā 'ā Israeu juapyrera 'gā naeapyoi futari 'ga porogyta are rakue. 'Awamū miamū aje 'ā 'gā naeapyoi ee. Moisesi 'ga remikwasiarera mogytaramū iapyaka'jam ma'e 'jawe etee 'gā jemogyi. Kristu 'ga ree ojemujar ire te 'gā neapyoramū Jarejuwarete 'ga porogyta are. A'eramū 'gā ajemogyau iapyakwafuk ma'e 'jawe.

16 Jejui 'ga rerowiar ire nipo 'gā neapyoramū Jarejuwarete 'ga porogyta are. Sā'ā Moisesi 'ga weakwara piaro'woga Jarejuwarete 'ga pyri ojew-yawamū rakue. Nan tee jane Jarejararete 'ga rerowiaaramū janereapyoramū 'ga porogyta are.

17 "Janejararete 'ga", 'jau je. Jarejuwarete 'ga 'Agesage upe te je 'i. Werowiarāmū Jejui Kristu 'ga janetywera moia jane wi, Janeruwarete 'ga 'Agesage muri jane. A'eramū 'ga 'Agesagea jane mu'jaga Janeruwarete 'ga remiayuwamū. 'Ga 'Agesage jane rekoramū jane jaretywe'emamū rēwējēmī jaretywera pyu.

18 Ymā Moisesi 'ga reakwara wenyfugamū Jarejuwarete 'ga pyri 'ga o re rakue. Nan tee Kristu 'ga remiayuwamū jane jarejumu'jaga 'ga 'jawe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane mu'jaga Kristu 'ga 'jawewaramū. Anure taetu nipo jane jarejemogyau 'ga 'jawe futat.

4

Kristu 'ga ree etee ki jarejea simyi

1 Janeruwarete 'ga ajemuaēma ore ree. A'eramū 'ga ore mogou ojeupe oporowyky ma'eramū. Jejui Kristu 'ga mome'waramū 'ga ore mogou ojeupe ikue. A'eramū ore orojorypawe'emamū arajemogyau.

2 A'eramū ore oropoia mama'e tywera apo awi. Jemime miamū futat ore mama'e tywera apowe'em. Oropoit futat ore mama'e tywera apo awi. Nore'mei futari ore Jejui 'ga ree. Nasigaty rūi ore Jejui 'ga mome'ui. Mama'e a'jea etee futat ore oromome'u arakou. 'Ga je'eg imū etee futat ore arajemogyau Jarejuwarete 'ga reape. A'eramū ore resakara 'gā 'jau nipo ajaupe: "Paulo 'ga ako esage Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat ojeupi oo ma'e 'gā netee", 'jau 'gā ajaupe, ore resaka.

3 Jejui 'ga nipo ore imome'wau esage agawewi. A'etea nipo amumera 'gā naeapyoi ee. 'Ga rerowiare'ema 'gā nipo naeapyoi futari ee. Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e 'gā naeapyoi futari ee.

4 Mama'eukwaawa 'wyriara wejue nuerowiarukari 'gā nupe. A'eramū 'gā weapyoe'emamū 'ga mome'u are. Mama'eukwaawa 'wyriara Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā 'wyriara. A'eramū wemiayuwa 'gā mueapyoukare'ema ee. Jejui Kristu 'ga Janeruwarete 'ga 'jawe futat. A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara wemiayuwa 'gā mueapyoukare'ema 'ga ree.

5 Jejui Kristu 'ga etee 'ā ore oromome'u 'gā nupe. "Jejui Kristu 'ga perowiat", 'jau 'ā ore arakou 'gā nupe. "Ore rerowiat pejepe", naru'ea'uweri 'ā ore 'gā nupe. "Jejui Kristu 'ga perowiat", aru'e te 'ā ore 'gā nupe. "Jejui Kristu 'ga 'ā Janejararetea. A'eramū pēe 'ga te erowiaa", 'jau 'ā ore 'gā nupe. 'Ga upe etee futat ore porowykyi arakou. A'eramū ore mama'e apou pē nupe, pē poaa 'ga rerowiar are.

6 Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ywy apoi ywaga reewe rakue. A'e pype 'ga 'jau rakue: "Ypytunaiwa pype je 'ara mogoi", 'jau 'ga rakue. 'Awamū 'ā 'ga futat jane mueapyoukaa oporogyta are. Kristu 'ga kwaawukaa jane ikue. Janeruwarete 'ga 'ā esage ma'ea. 'Ga 'jawe etee futat Kristu 'ga. A'eramū jane Jarejuwarete 'ga kwaapa Kristu 'ga reewe futat.

⁷ Namaira rūi jane. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga ojekwaawukaa janee. Wa'yra 'ga nanē 'ā 'ga ikwaawukaa janee nū. Sā'ā ae mama'e esage monoa mama'e ryrū pype. Mama'e esagea ae nomono'uweri japepo tywera pype. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega muri janetywera po pe rakue. A'eramū 'gā aipo jane imome'uramū wea m̄ina ee etee. Najane ree rūi 'gā wea m̄i aipoa jane imome'uramū. Janeruwarete 'ga jane moporowykyukat ojeupe. 'Ga pājē mū etee te jane mama'e apoi 'ga upe. A'eramū janeremiapofera resakara 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa ee. "Ene te 'ā eneresage jepi. Mama'e esage 'ā ereapoukat 'gā nupe epājē mū", 'jau 'gā 'ga upe 'ga muorypa ee.

⁸ Amumē 'ā mama'e tywera jeapoi janee. A'ere 'ā jane nipoiri futari Jeju 'ga wi. Amumē 'ā jane jarejemiaporama kwaape'ema. "Maran te je iapoi?" 'jau 'ā jane jarejeupe. A'ere Janeruwarete 'ga jane mueapyoi janeremiaporam are.

⁹ Kwaiwete agawewi nipo jane ree iporomutare'ema 'gā jane rerekou tyweaete. A'etea nipo Jeju 'ga ako jane pyri.

¹⁰ Sā'ā 'gā ore rerekoa. 'Gā fuewepawe'ema ore wi. Kamēsī'īsī'ī 'gā afueweramū ore ree. Sā'ā 'gā Jeju 'ga juka rakue. Nan tee futat 'gā fueweramū ore ree. A'ere Jeju 'ga jejukai ore ree. Ore apisiukare'ema 'ga 'gā nupe. Amanū re 'ā Jeju 'ga ferawi etee rakue nū. A'eramū 'ga akou ore pyri futat. A'eramū ore resakara 'gā 'ga ferawa rerowiaa.

¹¹ Kwe pewara 'gā nupe ore Jeju 'ga mome'uramū 'ga ree iporomutare'ema 'gā afueweramū ore ree kamēsī'īsī'ī. A'ere 'ga nore apisiukari 'gā nupe. A'eramū ore resakara 'gā 'jau ajaupe: "Ako futat Jeju 'ga 'gā pyri ra'e. Ojejuka futat 'ga wemiayuwa 'gā nee ra'e", 'jau 'gā ajaupe, ore resaka.

¹² Jeju 'ga ore imome'uramū 'gā afueweramū ore ree. "Siapisi 'gā jau", 'jau 'gā ajaupe. A'ere 'ā pēē Jeju 'ga perowiat aipo are taetu. A'eramū nipo pēē pejewau 'ga pyri pejemanū re nakwaparimū ete rūi futat pejemogyau.

¹³ Ymā 'ga amū ikwasiaa Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are rakue. "Arowiat je tekou. A'eramū je imome'wau pē nupe", 'jau 'ā 'ga ikwasiaa rakue. 'Ga 'jawe ore rekoi. Jeju 'ga ore aruerowiat arakou. A'eramū ore 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe.

¹⁴ Janejararete 'ga manū re 'ā Janeruwarete 'ga Jeju 'ga moferawi etee rakue nū. A'eramū ore "Jeju 'ga jane erowiaaramū Janeruwarete 'ga jane moferapa etee jane manū re nū. A'eramū 'ga jane mogyau ojeypyri nakwaparimū ete rūi" 'e rerowiaa arajemogyau. Ore nanē nipo 'ga ore rerawau ojeypyri pē neewe.

¹⁵ Pē nupe Jeju 'ga mome'u are ore orojereko tywerukaa etee futat 'gā nupe. Pejejeupe Jeju 'ga ore imome'uramū pēē 'ga rerowiaa. "Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree. A'eramū 'ga wa'yra 'ga mua ywy pe janetywera mepyawamū rakue" 'ea pēē erowiaa. Kwe pewara 'gā nanē nipo 'ga rerowiaa ojeupe ore 'ga mome'uramū. A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga muorypa jarekatu'og are.

Anure nipo 'ga mama'e esage muri jane

¹⁶ A'eramū ore a'eramū aruojere'emamū Jeju 'ga mome'u awi. Oreretea nipo oymanamū futat numiamū. Afuakare'emamū agawewi futat. A'ere Janeruwarete 'ga ore'aga momyaui oree ore rekoramū.

¹⁷ Ore rerekou tyweaete agawewi futat 'gā. A'ere 'i etee orojeupe: "Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage muri janee, 'gā je rerekou tywera apyraapa", 'jau etee ore orojeupe. A'eramū ore oropy'a'wye'emamū orojereko tyweramū. Ore upe Janeruwarete 'ga remimurama esage futat 'gā ore rerekou tyweawera apyraapa.

¹ Noromāyi ore orojeaa 'auwara mama'e are etee. 'Auwara mama'e teepaw ete kamēsīete. A'eramū ore orojea māina Jarejuwarete 'ga ree etee futat. Janeruwarete 'ga te nateepawi futari. Ore upe 'ga remimurama nanē atee pawe'emamū futat nū.

5

¹ Tapŷja 'jawe janeretea. Sā'ā ae tapŷi apoa. A'ere 'ā tapŷja to'omi kamēsīete. Nan tee futat nipo janeretea. Jane manūnamū nipo janerete nemamū futat. A'ere nipo jane manūnamū jane'aga oi ywag ipe. A'eramū nipo peu Janeruwarete 'ga janerete yau mua janee nū. Aipoa jarejete yau rerekou nipo jane nimanūu'jawi futari.

² 'Awamū futar iki janerea'at ywag are. 'Awamū futat jareoweramū ywag ipe. Janerea'ar iki jarejete yaua jarejeupe imurawam are. A'eramū jane jarefaemamū ee, jarejete yau futat are.

³ Ywag ipe jane o re nipo Janeruwarete 'ga janerete yau muri janee. A'eramū nipo jane jarejemogyawe'em jarejete'e'eme.

⁴ 'Au wpy pe jarejemogyau 'ā jane jarejaa'wau mama'e tywera rerajaa'wau. Janemanūweri jane 'ā numiamū. A'ere 'ā janeporomogy'ruweramū futat jarejete are peu jareo re. Jarejete yaua jarejeupe imur ire jane jaremanūu'jape'ema.

⁵ Janeruwarete 'ga nanē ojeypyri jarejemogyaa futat nū. U'agesagea ako 'ga amut janee ikue. "Awamū je Te'agesage monoi pē nupe. A'eramū je anure mama'e mū monou'japa pē nupe nū", 'jau ako 'ga janee ikue. Ma'eramū 'ā jane 'ga 'eawera rerowari jarejemogyau, "Anure je pē mogyi 'au tejeypyri nakwaparimū warāu rūi. Pēnete yau nipo je imonou pē nupe. A'eramū nipo pēē pejemanūu'jape'ema", 'ga 'eawera rerowiaa jarejemogyau.

⁶ A'eramū ore orojoywamū 'ga pyri orooram are. 'Au wpy pe arakou ore narakoi 'ga pyri.

⁷ A'ere ore jemogypygyi 'ga ree. Naruesagi agawewi ore 'ga. A'etea ore orojemogypygyk 'ga ree. Norojemogypygyi ore orojiemiasag are te. 'Ga ree etee futat ore jemogypygyi.

⁸ A'eramū ore araku'iramū arajemogyau. Jarejuwarete 'ga pyri oreoweramū arajemogyau.

⁹ A'ere ore Jarejararete 'ga muorywa taetu ifutari mama'e mū futara apyraapa. A'eramū ore mama'e apou 'ga remifutar imū arakou. 'Ga remifutara 'ara rupi nipo ore oi peu 'ga pyri.

¹⁰ Anure nipo jane jatykai jarejemogyau Kristu 'ga rowase 'ga rerowiaaramū etee juejue. A'eramū nipo 'ga jane mepyau janeremiapofer are. Janeremiapo tywer are nanē nipo 'ga jane mepyau i'jawerimū etee futat. Janeremiapo esage are nanē 'ga jane mepyau nū. Ma'eramū 'ā ore mama'e apoi 'ga remifutar imū etee.

Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'e

¹¹ "Mama'e tywera aporamū jane jemogyi Jarejuwarete 'ga kurapara 'jawewaramū 'ga upe" 'ea 'ā ore ikwaapa. Ma'eramū 'ā ore kyjei mama'e tywera apo awi. Ma'eramū 'ā ore pē mu'ei mama'e a'je are te. 'Gā nanē ore imū'jau ee ai'i nū. Janeruwarete 'ga orereko esage kwaapa. Pēē ikwaawa nanē esage jee nū.

¹² Norojerowariawi ore orojee etee. Orojemome'u 'ā ore pē nupe pē maku'iawamū orojee. A'eramū nipo pēē ore mome'wau ore ago'oara gā nupe. Aipo 'gā nipo 'jau ojeupe: "Je te 'ā esage ma'eramū. Esak jeraity

esagea”, 'jau nipo 'gā ojeupe etee futat. A'ere nipo 'gā naeapyoī ako a'wyrē'em are.

13 Jejuī 'ga je imome'uramū amumera 'gā 'jau jee: “Paulo 'ga 'ga 'akwaawe'ema 'ga wereko”, 'jau amumera 'gā jee, je ago'wau ai'i. A'ere je Kristu 'ga mome'ui tekou. “Simuoryp Jarejuwarete 'ga 'jau”, 'jau je tekou. Aipo je'ea sipo naje mu'akwaawukari je mogou? Amumera 'gā te ajee “Paulo 'ga i'akwaawa akou”, e'i jee. Je'akwaap futat je. A'eramū je Kristu 'ga mome'wau pē nupe, 'ga rerowiarukaa pē nupe.

14 Kristu 'ga iporomutat jane ree. Ma'eramū 'ā ore Kristu 'ga mome'ui pē nupe. Kristu 'ga amanū janetywera mepyau rakue. A'eramū 'ga werowiarāmū janetywera moīa jane wi. A'eramū jane jarejemogyau rēwējēmī mama'e tywera apoare'ema 'jawe Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga reewe amanū ma'efera 'jawe rēwējēmī jarejemogyau.

15 Jane ree Kristu 'ga manūi rakue, janetywera mepyawamū rakue. Amanū re 'ga ferawi etee rakue nū. A'eramū ki jane 'ga rerowiaaramū mama'e apou'jape'ema jarejemifutar imū etee. 'Ga remifutar imū etee futat ki jane mama'e apou. Mama'e esagea jane iapoa te 'ga afutat. Ma'eramū 'ā 'ga manūi jane ree rakue. Jane ree nanē 'ā Janeruwarete 'ga 'ga moferawi rakue nū.

16 A'eramū ki jane jaremā'jāue'em tekotee 'gā naity are. “Ko 'ga nipo 'ā niā'wyrī. Sā'ā 'ga taity tywe'ri ete erekoa”, 'jawe'em jane jarejaupe. “Ko 'ga naje 'jawe rūi. Towajara te 'ga”, 'jawe'em jane jarejaupe nū. “Kwe 'ga ipiūnū”, 'jawe'em jane jarejaupe. Nijokwaawi jane jarejuaity are. Jarejopir are nanē jane nijokwaawi nū. Kristu 'ga upe miamū te 'ā amumera 'gā 'i rakue: “Nakūima'eeteete rūi 'ga. Sā'ā 'ga rekoa mama'e tywera apoara 'gā pype”, 'jau 'ā amumera 'gā Kristu 'ga upe rakue. Nokwaawi 'gā 'ga rakue. A'eramū ki jane jarejuago'wawe'em. Kristu 'ga taetu ki jane iago'wawe'em.

17 Kristu 'ga ree jarejemujar ire jane jarejemu'jaga 'ga 'jawewaramū. A'eramū futat jane mama'e apowe'em jarejekwawer ymaner imū. Janereko-teefera ateepawamū futat jane wi. A'eramū futat jane jarejemogyau esage Kristu 'ga remifutar imū etee futat.

18 Janeruwarete 'ga 'ā jane momyauu Kristu 'ga jane erowiarāmū. Kristu 'ga rerowiare'ema jane jemogyi 'ga ree iporomutare'emamū. A'ere jane 'ga rerowiarāmū jane jemu'jagi Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'eramū futat. A'eramū Janeruwarete 'ga ojee iporomutat ma'eramū jane jemogyia futaa. “Pe'je pejewau Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā nanē ojemu'jaga je ree iporomutat ma'eramū”, 'jau 'ga janee.

19 A'eramū jane 'jau 'gā nupe: “Kristu 'ga amanū 'ypeywar are janetywera mepyawamū. A'eramū Janeruwarete 'ga Kristu 'ga jane erowiarāmū janetywera moīa jane wi, jane mogyau ojee iporomutat ma'eramū”, 'jau ki jane 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'ā jane mono kwe pe Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. “Pe'je pejewau kwe pe Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. Kristu 'ga amanū janetywera mepyawamū rakue, pe'je ki 'gā nupe. Kristu 'ga rerowiarāmū je pē mogyi tejemiayuwamū, e'i Janeruwarete 'ga pē nupe, 'jau ki pēē 'gā nupe”, 'jau 'ga oree ikue.

20 Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ore mogoi ojuru irūnamū ikue, Kristu 'ga mome'wawamū kwe pewaramū pē nupe ikue. Kristu 'ga je'eg imū ore 'i pē nupe: “Ga remiayuwamū pejemū'jagūkat Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga 'ā pē momyauu”, 'jau ako ore pē nupe ikue.

21 Kristu 'ga nityweri futari. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. A'ere Janeruwarete 'ga janetywera monoi 'ga upe. A'eramū 'ga janetywera rera-manūmū 'ypeywar are rakue. A'eramū jane Kristu 'ga ree jarejemujar ire

jarejemogyau 'ga remiyuwamū. A'eramū jane jaretywe'emamū rēwējēmī jaretywera pyu 'ga upe. A'eramū jane mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat.

6

¹ Jarejuwarete 'ga retee jane porowykyi. A'eramū ore 'jau pē nupe: Pepoit futat kasi Jarejuwarete 'ga rerowiar awi ne. Ipota'wa 'ga pē nee. Jejui 'ga pēē erowiarāmū Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui, pē mogyau wemiyuwamū. A'eramū ki pēē pejepoire'ema 'gā nerowiar awi.

² Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue: "Pēpoaawa 'ara rupi je apyakai tejenūi are ikue.

Pē katu'okawa 'ara rupi je pē katu'oka ikue", 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'ere je 'awamū je 'i pē nupe: 'Awamū futat iwaēmi 'ga pē poaawa upe, Jarejuwarete 'ga pē katu'okawa upe, a'e je 'ā pē nupe 'awamū.

³ Orojeko esagea ore arafutat arakou. Narafutari ore 'gā motyweawa apoa 'gā nowase. A'eramū nipo 'gā ore ago'wawe'em Kristu 'ga ore imome'uramū.

⁴ Orereko esage resag ire nipo 'gā 'jau ore: "Jarejuwarete 'ga upe Paulo 'ga porowykyi opytuna 'gā netee ra'e. Sā'ā 'gā neko esagea", 'jau nipo ore resakara 'gā ore. Janeruwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā ore rerekou tyweaete agawewi ai'i. A'etea ore noropoiri futari Kristu 'ga mome'u awi. Amumē ore orotywe'emamū agawewi mama'e pyu. A'etea ore oreta'wa etee futat arakou. Orojeupe mama'e tywera jeaporamū orojemouaga jupe.

⁵ Amumē Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā ore nupānupāu. Amumē 'gā ore munepa ekoete futat moromunepawa pype. Amumē 'gā ore mueue Jejui 'ga mome'u are. A'ere ore Jarejuwarete 'ga upe etee futat ore porowykyi aruojere'emamū. Amumē ore noroseri futari. Amumē mama'e otywe'emamū futat ore.

⁶ A'ere 'ā ore reko esagei pē pype. Naruapoi futari ore mama'e tywera. Orojeupe mama'e tywera jeaporamū oropota'waramū etee futat 'ā arakou pē nee. Noropoiri futari ore Kristu 'ga mome'u awi 'gā orojereko tyweramū miamū. Orojereko tyweara 'gā nerekou esage etee futat jepi. A'eramū ore resakara 'gā "A'jea futat ore porowykyi Jarejuwarete 'ga upe" 'e rerowiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ore poaa 'ga upe oreporowyky are. Ore poaa 'gā nee oreporomutar are.

⁷ Kristu 'ga ore imome'wau Janeruwarete 'ga 'Agesagea mama'e a'jea etee imome'waukaa ore. Janeruwarete 'ga 'Agesagea pājē mū ore Jejui 'ga mome'ui. A'eramū pēē 'ga rerowiaa kwaiwete. 'Gā aramueramū orojemogyppyka Jarejuwarete 'ga ree etee. Aruago'oramū ore mama'e esage etee iapou 'gā nupe. Aipoa esage futat 'gā nupe. Janeruwarete 'ga upe nanē aipoa wesageramū futat nū.

⁸ Amumē 'gā ore mome'wau esage. Amumē 'gā ore mojenosōu. Amumē 'gā ore ago'wau etee. Amumē 'gā ore kurapa etee. Amumē 'gā "I'me 'gā", 'jau etee 'gā ore. A'ere ore mama'e a'jea etee futat imome'ui.

⁹ Wemiesage'ema 'jawe 'gā ore rerekou. A'ere ore 'gā nemiesaga futat numiamū. Amumera 'gā au'jeteramū afuweramū ore ree. A'etea 'gā nore apisiu'we. Janeruwarete 'ga ore rereko tywerukaa 'gā nupe. A'ere 'ga nore apisiukari 'gā nupe.

¹⁰ Amumē 'gā ore mu'arasiga. A'ere orerorywamū Jarejararete 'ga ree. Kūima'e tywe'ri 'jawe ore arakou 'gā nupe. A'eramū ore Jejui 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. A'eramū 'gā ajemogyau ikaraemā kwai ma'e 'jawe.

“Nitywi futari 'gā mama'e pyu”, 'jau 'gā oree. A'ere Janeruwarete 'ga jejukai ore ree, mama'e esage mua oree. A'eramū ore arakou mama'e jara 'jawe.

¹¹ Korītu pewaramū 'ā pejemogy orejekoty'aawa 'jawe. A'eramū ore orojomome'wau katu pē nupe.

¹² Oroporomutaramū ako ore pē nee ai'i. A'ere a'e peko iypy'i we te ore ree iporomutare'ema 'jawe etee a'e pejemogy.

¹³ A'eramū je pē mu'akwaapa pēnuwa 'jawe. Pēporomutat ore ree. Sā'ā oreporomutara pē nee.

Peje'ar awi 'ga rerowiare'ema 'gā nee

¹⁴ Peje'ar awi Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā nee. Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'eramū pejemogy. Ma'eramū sipo ajee peje'at 'ga ree iporomutare'ema 'gā nee? Ojopype sipo mama'e esagea mama'e tywer are? Naani. Kwara sipo ojopype pyytunaiw are? Naani.

¹⁵ Kristu 'ga 'jawe sipo mama'eukwaawa 'wyrriara rea'aramū mama'e are? Naani. Jejui 'ga rerowiaara 'gā nojopypei futari 'ga rerowiare'ema 'gā nee. Kristu 'ga remiayuwamū jarejea'are'emamū mama'e are mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwa 'gā 'jawe.

¹⁶ Nitywi futari maira'me a'agawa Janeruwarete 'ga mogytaaw ipe. Janeruwarete 'ga remiayuwamū jane jemogyi 'ga rupawa 'jawe te. Jane pype futat 'ga rekoi. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue:

“Je te 'ā toko 'gā pype. Je futat 'ā tejemogou 'gā Nuwareteramū.

Je futat 'ā 'gā mogyau tejemiayuwamū”,
'jau Janeruwarete 'ga rakue.

¹⁷ Ymā te 'ā 'ga 'i rakue nū:

“Peje'gu ki je rerowiare'ema 'gā nui.

Pekotee ki 'gā nui”, 'jau 'gā janee rakue.

“Peko kasi 'gā 'jawe ne. Mama'e tywera kasi peapo 'gā 'jawe etee ne.

Teje'ega renuparamū je 'i pē nupe:

Pe'je pejejua 'au je pyri, je 'i pē nupe.

¹⁸ A'eramū futat je tekou Pēnuwareteramū.

Pēē je pē mogyau teja'yramū”,

'jau Janeruwarete 'ga janee rakue. Janeruwarete 'ga 'ā 'wyrriararetea janee. Pājēreteretea nanē 'ā 'ga nū.

7

¹ Naymāwarera 'gā nupe etee rūi Janeruwarete 'ga 'i aipo 'jau rakue. 'Awauwaramū jane upe nanē futat 'ga 'i aipo 'jau nū. A'eramū ki jane jarepoia mama'e tywera apo awi. Mama'e tywer are jarejea'ar awi nanē ki jane jarepoia nū. Pēē 'ā jejekoty'aawa. A'eramū je pē mu'akwaapa ee. Jarejuwarete 'ga ree pejeporomutaramū pejejemogyau. A'eramū ki pēē jejejepe'aa mama'e tywera apoar awi. “Simuoryp Jarejuwarete 'ga 'jau. Sajemogy 'ga remiayuwareteramū 'jau”, 'jau ako je pē nupe ai'i.

Paulo 'ga aku'iramū

² “Pēporomutat ore ree”, a'e ypy ako je pē nupe ko. A'eramū je 'awamū 'jau'japa pē nupe nū, “Pēporomutat ore ree”, 'jau'japa pē nupe. Noromote'ari ore 'gā amū. Noroje'ēwu'jagi futari ore 'gā amū. Noromoryteei nanē ore 'gā orojee orojeupe mama'e muawamū.

³ A'etea je aipo na'ea'uweri pē nupe pē ago'oawamū. Oreporomutar ore pē nee, a'e je akiko. 'Awamū je 'iu'jawi pē nupe nū: “Oreporomutar ore pē nee”. Aramanūe'ēwe ore oropromutaramū pē nee. Aramanū re miamū futat nipo oreporomutaramū pē nee arajemogyau.

4 Ajemogypyk je pē nee. Ajerowiat je pē nee. A'e pe 'ā mama'e tywera ojeapou agawewi oreē. A'etea je jeku'i tekou. Tepy'a'wyre'emamū je tekou.

5 Masetoni ywy pe orowaēma ppy we ore oropytu'wawe'e'mī futat arajemogyau. Mama'e tywera etee futat ore aruekoat 'ager imūwara amunawa pype. A'e pe 'ā 'gā ore rereko tywet. A'e pe 'ā 'gā ore ree 'gā mara'ne. A'eramū pē ore mopy'a'wyrayau etee ee.

6 A'ere 'ā Janeruwarete 'ga ae mopy'ata'wai. A'eramū 'ga ore mopy'ata'wau. Tito 'ga 'ga imua oreē. A'eramū 'ga ore muorypa 'ga rur are.

7 Ore pyri owaēma ppy we 'ga pēnera mome'wau oreē. A'eramū ore pēner are nanē araku'iramū nū. "Ene resaga'up Korītu pewara 'gā ajemogyau", 'jau 'ga jee. "U'arasigamū 'gā ene mu'arasigawer are. Paulo 'ga ako jane simu'arasig etee ai'i, e'i 'gā ajaupe, weapyoramū ee", 'jau 'ga jee ai'i. "A'jea futat Paulo 'ga jane mu'akwaawi rakue, 'jau 'gā ajaupe", 'jau Tito 'ga pē mome'wau jee ai'i. A'eramū je a'eramū teku'iramū pē nee.

8-9 Jeremikwasiarera nipo pē mu'arasiga agawewi. A'etea je najemuaēmi pē nee tejemikwasiarera pē mu'arasig are. "Jeremikwasiarera 'gā mu'arasiga te nipo 'gā momoirukat 'gā tywer awi re'ā", 'jau etee je. A'eramū je teku'iramū ee. "Eneremikwasiarera Korītu pewara 'gā amu'arasig imogyau" 'e kwaaw ire amunipo 'ā je tejemuaēma futat pē nee. A'ere 'awamū jeku'iramū pejetywer awi pepoiramū. Janeruwarete 'ga te 'ā pē mueapyoukat ee, pejetywer awi pē momoirukaawamū. A'eramū je pē mote'arukare'ema aipo tejemikwasiarera ka'arana upe.

10 Amumē Janeruwarete 'ga jane mu'arasigukari janetywer awi jane momoirukaawamū. A'eramū 'ga jane katu'oka janetywer awi. A'eramū jane jareku'iramū ee. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā te ajeē i'arasig ekoete otywer are. A'ere 'gā nipoiriweri futari jui. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā katu'oke'ema futat. A'eramū 'gā awau mama'eukwaawa rapyaw ipe amanū re.

11 Pejejea'aramū pejetywera reru'arasig are. Pejetywera reru'arasig ire pejemueapyoukaa ee Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū pēē 'jau pejejaupe: "Sireko tywet mama'e tywera apoara 'gā 'jau", 'jau 'ā pēē pejejaupe rai'i. 'Gā nereko tyweawer are te je pē kwaawi. Je resaga'up wejue 'ā pejepe pejemogyau rai'i. Je ree pejeporomutaramū 'ā pejemogyau je ree rai'i. A'eramū 'ā pēē kamēšiete futat mama'e tywera apoara 'gā nereko tyweaete 'gā nemiapo tywer are rai'i. A'eramū je a'e are "Narafutari ore mama'e tywera orojeupe pēē iapoa" 'e are pē kwaapa.

12 Ka'arana je akwasiat imonou pē nupe ikue. "Afutat je Jarejuwarete 'ga ore ree 'gā poria kwaawukara 'gā nupe", a'e je te 'yina ikwasiaa ai'i. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe ikue. Namama'e tywera apo awi 'gā momoirukaawamū rūi je ikwasiaari ai'i. Naereko tyweripywera 'ga ree rūi nanē je ikwasiaari ai'i nū. Pejee oreporia kwaawukaawamū futat je ikwasiaari imonou pē nupe ikue.

13 A'eramū ore araku'iramū pēner are, "Korītu pewara 'gā pē nesaga'up ajemogyau" 'e are.

Tito 'ga ku'i are taetu ore araku'iramū arakou. "Korītu pewara 'gā juejue ojejuka esage je ree ojepyri je rekoramū", 'jau 'ga imome'wau oreē. A'eramū ore araku'iramū 'ga 'eawer are.

14 Pē pyri 'ga o enune je 'jau 'ga upe ai'i: "Korītu pewara 'gā nipo ojejuka esage ene ree", 'jau je 'ga upe, tejemogypyka pē nee ai'i. A'ere a'e 'ga pereko esage futat rai'i, je'eawer imū etee futat 'ga pereko esage rai'i. A'eramū je teku'iramū tekou ee. Mama'e a'jea etee je imome'wau Tito 'ga upe pē mome'wau 'ga upe.

15 'Ga je'ega 'ā pēē enupa rai'i, mama'e apou pejejeupe 'ga 'eawer imū etee futat rai'i. Pejejejukau esage 'ā 'ga ree, pejejepype 'ga rekoramū rai'i. A'eramū 'ga 'awamū taetu oporomutaramū pē nee wea'aramū.

16 A'eramū je teku'iramū pē nee. 'Awamū taetu je jemogypygyi pē nee.

8

Pejejaupe mama'e monou pejeku'iramū

1 Pēē 'ā orerewirera 'jawe futat. Kūjāmeramū 'ā pēē orerenyra 'jawe futat. A'eramū je Jarejuwarete 'ga remiapofera mome'wau pē nupe. Janeruwarete 'ga 'ā ipota'wa jane ree. A'eramū 'ga mama'e esage apou janee. Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga werowiarukat Masetoni ywy pewara 'gā nupe kwaiwete rai'i. A'eramū 'ga 'gā mogyau wemiayuwamū.

2 Mama'e tywera agawewi futat ojeapou Masetoni ywy pewara 'gā nupe. A'etea 'gā nopoiri futari Kristu 'ga rerowiar awi. Aku'iramū etee futat 'gā ajemogyau 'ga ree. Naika'aranūū kwai ma'e arūi agawewi 'gā. Ako tywe'ri ma'e 'gā agawewi. A'etea 'gā oka'aranūū'ī mono'oga Judeja ywy pewara 'gā nupe imonopyramū. "Ty'ara 'gā werajemogy. A'eramū jane ka'aranūū'ī pe monou'i jarejewirera 'jawewara 'gā nupe", 'jau 'gā ajaupe.

3 'Gā amū nitywi futari agawewi ka'aranūū pyu. A'etea 'gā oma'e'i pe monou'i 'gā nupe. 'Gā amū otywe'e'miramū agawewi. A'etea 'gā omono'i ape 'gā nupe.

4 "Ka'aranūūa pemono ape 'gā nupe", naru'ei agawewi futat ore 'gā nupe. A'ere 'gā wemifutar imū etee futat imonoi. "Ore nanē ka'aranūūa oromono 'gā nupe nū", 'jau 'gā oree. "Oromono futat ore ape 'gā nupe", 'jau 'gā oree, afuakaramū oree.

5 "Irāinānī'ī etee sipo 'gā imonoi 'gā nupe pa", 'jau ore 'gā nupe. A'ere 'gā imonou'i futari orerea'awera apyraapa. Jarejararete 'ga upe 'gā 'i rakue: "Ore moporowykyukar ape ejeupe, ki Ku'jyp", 'jau 'gā 'ga upe rakue. "Taruapo mama'ea eneremifutar imū 'jau", 'jau 'gā 'ga upe rakue. A'eramū 'gā 'jau ore upe nanē nū: "Mama'ea taruapo pē nupe 'jau", 'jau 'gā oree. Janeruwarete 'ga remifutar imū 'gā aipo 'jau oree.

6 'Gā nesakawe ore orojea'aramū pē nee ai'i. A'eramū ore 'jau Tito 'ga upe ai'i: "Ere ewau Korītu pewara 'gā pyri nū", 'jau ore 'ga upe ai'i. "Ymā a'e ere Korītu pewara 'gā nupe rakue: Ka'aranūūa simono'og imonou Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe, Judeja ywy pewara 'gā nupe 'jau, 'jau a'e ene 'gā nupe rakue", 'jau ore 'ga upe. "A'eramū ore ene monou 'gā nupe 'gā poaawamū imono'og are. Kasi a'e pe 'gā poiri imono'og awi ne", 'jau ore 'ga upe. "Ymā 'ā pēporomono'ogiwet pejeka'aranūū are 'gā nee pejemuaēma resaukaawamū rai'i. A'eramū ki pēē imono'oga futat imonou 'gā nupe, 'jau ki ene 'gā nupe", 'jau ore 'ga upe. A'eramū 'ga awau pē pyri pē poaa pēka'aranūū mono'og are Judeja ywy pewara 'gā nupe imonopyramamū, Masetoni ywy pewara 'gā nemimononogera retēe.

7 Pēē 'ā Jeju 'ga perowiar wywapi tekotee 'gā apyraapa rai'i. Jeju 'ga 'ā pēē imome'wau tekotee 'gā apyraapa rai'i. Pejejeapyoramū 'ā Jarejuwarete 'ga porogytafer are tekotee 'gā apyraapa rai'i. Pejeporopoiweramū 'ā pēē 'gā nee rai'i. Pēē 'ā ore futaa 'gā apyraapa rai'i. A'eramū ore 'jau pē nupe: "Ka'aranūūa ki pemono Judeja ywy pewara 'gā nupe 'gā nemimonorama apyraapa", 'jau ore pē nupe.

8 "Pemono futar iki pejeka'aranūūa Judeja ywy pewara 'gā nupe", na'ea'uweri je pē nupe. "'Gā nupe pēē imonoa esage futat", a'e te je pē nupe. Masetoni ywy pewara 'gā ako je amome'u pē nupe ko. "Masetoni ywy

pewara 'gā pa je amome'u 'gā nupe kwy", 'jau je. "Gā nera renuw ire nipo Korītu pewara 'gā nanē oka'aranūū monoi Judeja ywy pewara 'gā nupe nū re'ā", a'e je tejeupe te'ŷina. A'eramū pēē 'gā nee pejeporiaa resaukaa oree.

⁹ "Jane ree 'ā Janejararete 'ga poromutaramū a'jea futat" 'ea pēē 'ā ikwaapa. Ywag ipe 'ga mama'e jararetea agawewi. A'etea 'ga ruri 'au ywy pe imama'e'ema 'jawe jane ree. A'eramū 'ga ojejukaukaa 'gā nupe janetywer are rakue. A'eramū jane 'ga rerowiarāmū jarejemogyau mama'e jarareteramū 'ga 'jawe. A'eramū ki jane jareporomutaramū jarejuee jarejee ga poromutara 'jawe.

¹⁰ 'Gā nupe pēka'aranūū mono are je tejea'aramū te'ŷina. A'eramū je ee tejea'ara mome'wau pē nupe. Ikokwara rupi we ako pēē pejeka'aranūū mono'og ppyruga rakue. A'eramū pēē 'awamū imono'ogamap. A'ea esage jee. Pēē na'ne 'ā pejefuweramū Judeja ywy pewara 'gā poar are rakue. Pēē na'ne futat 'ā ka'aranūūa 'gā nupe imono'oga peypyrug rakue.

¹¹ A'eramū ki pēē 'gā nupe pejemimonorama mono'ogamap imonou 'gā nupe. Ymā 'ā pēfuwet 'gā nupe imono are rakue. A'eramū ki pejefuweawer imū etee futat pēē imono'ogamap imonou 'gā nupe. Pejeka'aranūū pe mono'oga imonou 'gā nupe. Pejefuakara 'ja'jawe etee futat pēē imonou 'gā nupe.

¹² 'Gā nupe ee pēporomonowera esage futat Janeruwarete 'ga upe. Janeruwarete 'ga 'ā janekaraemā okwaap. Mama'e pyu janetywe'emamū Janeruwarete 'ga mama'e renūine'ema jane upe. Jarekaraemā pytuna 'jawe etee imonou 'gā nupe.

¹³⁻¹⁴ A'ere je: "Pejeka'aranūū ki pemonopap 'gā nupe", na'ei pē nupe. Kasi a'e pe nepētywi mama'e pyu ne. 'Awamū 'ā pejemogy ika'aranūū kwai ma'e 'jawe futat. A'eramū ki pēē pejeka'aranūū pe monou 'gā nupe. A'eramū pēē pejeju'jawe pejemogyau pejemama'e'iramū. Anure nipo nepētywi mama'e pyu. A'eramū nipo 'gā ojepyka pē nee oka'aranūū pe monou'i pē nupe pē poawamū.

¹⁵ Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: "Gā amū nipo omono'og kwaiwete agawewi.

A'etea nipo nitywi futari emyrera.

'Gā amū te nipo ajee ināinānī'I etee agawewi omono'og.

A'etea nipo nateepawi futari 'gā nui",

'jau 'ā Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue.

Tito 'ga opytuna 'gā netee

¹⁶ Janeruwarete 'ga Tito 'ga moporopoariwerukaa pē nee. Je 'jawe futat 'ga poropoariweramū pē nee. A'eramū je Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

¹⁷ A'eramū ore 'ga monoa futaa. A'eramū ore 'jau 'ga upe: "Oromono ore ene Korītu pewara 'gā pyri", 'jau ore 'ga upe. A'erauwe 'ga 'jau oree: "Jeowet futat je 'gā pyri", 'jau 'ga oree. A'eramū ore 'ga atawer imū etee futat 'ga monou pē nupe.

¹⁸ 'Ga rupi ore jarejewirera 'jawewara 'ga amū monou pē nupe. Jejui 'ga rerowiaaramū ore 'ga kwaawi. "Jejui 'ga 'ga omome'u a'jea futat ra'e", 'jau ore 'ga upe, orojerowiaa 'ga ree.

¹⁹ Masetoni ywy pewara 'gā aipo 'ga janerewirera 'jawewara 'ga ppyrūmū 'ga monou ore rupi ka'aranūū rerawaramū ai'i. Anure nipo ore pēnemimonorama ka'aranūū reeroi Judeja ywy pewara 'gā nupe Masetoni ywy pewara 'gā ma'e retee. "Oreporopoariweramū pē nee. A'eramū Korītu pewara 'gā Masetoni ywy pewara 'gā netee ka'aranūū rerurukaa oree pē

nupe. A'eramū ki pēē Jarejararete 'ga muorypa ee", sa'e ki 'gā nupe, 'gā nupe ka'aranūū monou.

²⁰ "Judeja wyy pe jarewau ki jane 'gā amū siroo jarejeupi. Kasi a'e pe 'gā amū jane ago'oi ne", 'jau ore arajaupe. Ka'aranūūa ore erawau imonou 'gā nupe kwaiwete. A'eramū ore 'gā amū nerawau orojeupi.

²¹ A'eramū nipo 'gā orereko esage resaka. Janeruwarete 'ga nipo orereko esage kwaapa. A'ere nipo 'gā ikwaawa nanē esageramū nū.

²² 'Gā nupi nanē nipo ore jarejewirera 'jawewara 'ga amū monoi nū. A'e 'ga oporowyky akou orojeypyri. A'eramū nipo ore 'ga porowyky esage resaka. Ojeupe ore'eawer imū etee nipo 'ga mama'e apou. Mama'ea ore iaporamū aipo 'ga ore poaa iapo are. A'eramū ore 'ga monou 'gā nupi pē nesaka. Ojeupe ore pē mome'uramū 'ga ojerowiaa pē nee. "Oka'aranūūa 'gā tomono'i ape 'gā nupe 'jau", 'jau 'ga oree, ojemogypykyka pē nee. A'eramū 'ga oweramū futat pē pyri, pē poaa imono'og are.

²³ Tito 'ga jeirūnamū je poaawamū. Oporowyky esage 'ga pē poaawamū jepi. 'Ga rupi oo ma'e 'gā Masetoni wyy pewara 'gā nemipyryrūmera 'gā futat. Kristu 'ga upe 'gā porowykyi. Tekotee 'gā Kristu 'ga muorypa 'gā nee. A'eramū je 'gā monou Tito 'ga rupi pē poaawamū.

²⁴ A'eramū ki pēē pejejejukau esage 'gā nee. A'eramū nipo Masetoni wyy pewara 'gā pēnera renupa. A'eramū nipo 'gā 'jau ajaupe: "Paulo 'ga ojerowiat Korītu pewara 'gā nee, 'gā mome'wau oree. A'jea futat 'ga 'gā mome'ui. Sā'ā 'gā jejuka esagea jarejewirera 'gā nee. Ka'aranūūa nanē 'gā imono'oga 'gā nupe imonopyramū nū", 'jau nipo 'gā ajaupe.

9

Judeja wyy pewara 'gā nupe ka'aranūūa monoawet

¹ Jarejewirera 'gā nupe ka'aranūū mono are je ka'arana kwasiari imonou pē nupe.

² "Oreporomonower ore ka'aranūū are 'gā nupe", pē'ea je akwaap futat te'ŷina numiamū. Ma'eramū 'ā je pē mome'ui Masetoni wyy pewara 'gā nupe ai'i, Jejuu 'ga rowiaara 'gā nupe ai'i. Amono tee te je pē nupe. "Ymā we 'ā Akaja wyy pewara 'gā nanē 'gā poromonoweramū ka'aranūū are 'gā nupe rakue", 'jau je pē mome'wau 'gā nupe ai'i, tejerowiaa pē nee ai'i. A'eramū pēnera 'gā muorypa ai'i. A'eramū 'gā 'jau ajaupe ai'i: "Pe'je ajee jane nanē simono ape 'gā nupe 'ū, 'gā 'jawe 'ū", 'jau 'gā ajaupe ai'i.

³ A'eramū je 'awamū Tito 'ga monou pē pyri 'ga pytuna 'gā netee pē muea'aawamū pē'eawer are. "Ka'aranūūa toromono 'gā nupe 'jau, 'gā poaawamū 'jau", pē'eawer are pē muea'aawamū je 'gā monoi. A'eramū Tito 'ga opytuna 'gā netee awau ka'aranūū mono'ogukaa pē nupe. Kasi a'e pe je pē mome'ui tee 'gā nupe ne.

⁴ Anure nipo je Masetoni wyy pewara 'gā amū nerooi pē pyri. Ka'aranūūa pēē imono'oge'em ire nipo je mojenosī pejepe 'gā nupe je'eawer are. Pēē taetu nipo pejejenosōu ore wi, pejejee orejemogypygyawera renosōu.

⁵ Ma'eramū 'ā je 'i Tito 'ga upe ai'i: "Pekwap je renune 'gā muea'aa ore upe 'gā 'eawer are. Ka'aranūūa mono'oge'emamū ki pemono'ogukat 'gā nupe. Paulo 'ga upe peje'eawer imū etee ki ka'aranūūa pemono'og Judeja wyy pewara 'gā nupe imonopyramū, ere ki 'gā nupe", 'jau je 'ga upe ai'i. A'eramū nipo pēē imono'ogamap je waēme'emauwe. A'eramū nipo je rupi oo ma'e 'gā 'jau ajaupe: "Wemifutar imū etee futat 'gā ka'aranūū mono'ogi Judeja wyy pewara 'gā nupe imonopyramū. NaPaulo 'ga rūi omono'ogukat 'gā nupe", 'jau nipo 'gā ajaupe.

⁶ Pēnea'ar iki aeje'egawa mū ree: “Ināinānī'i etee y'wa'ŷja tym ire 'ā itymara 'gā ināinānī'i etee y'wa 'a po'oi anure. Kwaiwete y'wa'ŷja tym ire te 'ga kwaiwete y'wa 'a po'oi anure”. Nan tee futat nipo pēē. Anure Janeruwarete 'ga pē mepyi pēnemimonofera 'jawerimū etee futat.

⁷ A'eramū ki pēē pejeje'aramū ra'ne ee. “Marāmaran te je imonoi 'gā nupe?” 'jau ki pēē pejejeupe ra'ne. A'eramū ki pēē pejeka'aranūū monou pejejemifutar imū etee futat. Pejejemifutar imū etee imono re pejeje-muaēme'ema ee. Kasi a'e pe “'ga amonoukat jee. Najeporomonoweri agawewi je ee”, pe'je ne, peje'arasigamū ee ne. Ee pejejemuaēma kasi pemono 'gā nupe ne. Ee pejeporomonoweramū etee ki pemono 'gā nupe. A'eramū pēē pejeku'iramū imonou 'gā nupe. A'ea Janeruwarete 'ga afutat.

⁸ Janeruwarete 'ga 'ā pē poat mama'e apo are. 'Ga futat 'ā mama'e jararetea. A'eramū 'ga, ikaraemāe'ema 'gā nupe mama'ea pēē imono re, 'ga mama'e mua pē nupe kwaiwete. A'eramū taetū nipo pēē mama'e are pejeporiae'emamū pejejemogyau. A'eramū nipo pēē mama'e monou'japa 'gā nupe nū.

⁹ Ymā 'ā Isai 'ga ka'arana kwasiari ee rakue: “Esage ma'e 'ga mama'e omono ikaraemāe'ema 'gā nupe kwaiwete. Ipota'wa ma'ea poromū. Najeaei 'ga ajuee”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

¹⁰ Sā'ā Janeruwarete 'ga y'wa'ŷja monoa y'wa'ŷja tymara 'ga upe. Mama'ea nanē 'ga 'ā imua oree oreremi'uramamū. Nan tee futat 'ga mama'e monoi pē nupe kwaiwete, 'gā nupe pēnemimonofera repyramū.

¹¹ Pejeka'aranūūa pēē ape monou Judeja ywy pewara 'gā nupe. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga mama'e monou'jau'japa pē nupe. A'eramū nipo pēē mama'e monou'jau'japa imama'e'ema 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā kwaiwete Janeruwarete 'ga muorypa ojeupe pēnemirerooukara ka'aranūū reroo are. “Ene 'ā eneresage oree. Ene 'ā mama'e eremurukat oree 'gā nupe”, 'jau nipo 'gā 'ga upe, 'ga muorypa ee.

¹² Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā nupe 'ā pēē ka'aranūū monou 'gā poaawamū. A'eramū nipo pēē Jarejuwarete 'ga muorywukaa 'gā nupe nū. Kwaiwete 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa pēnemimonofer are.

¹³ Pē nee nanē nipo 'gā Jarejuwarete 'ga muorywi nū. “Kristu 'ga mome'u renuw ire Korītu pewara 'gā 'ga rerowiari a'jea futat. Sā'ā 'gā ore poara Kristu 'ga porogytau etee futat”, 'jau nipo 'gā pē nupe. A'eramū nipo 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee. Ojeupe pēnemimonofer are nanē nipo 'gā 'ga muorywi nū. Tesirūmera 'gā Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe pēnemimonofer are nanē nipo 'gā 'ga muorywi nū.

¹⁴ A'eramū nipo 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe pē nee, pē futaa. “Janeruwarete 'ga oporomutaramū Korītu pewara 'gā nee. Judeue'ema 'gā agawewi. A'etea 'ga iporomutat 'gā nee”, 'jau nipo 'gā pē nupe, Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee.

¹⁵ Simuoryp Jarejuwarete 'ga jarejee 'ga poromutar are 'jau. Wa'yra 'ga 'ā 'ga amut janee 'ga jukaukaa janetywer are rakue. A'eramū ki jane 'ga muorypa ee. Nimome'upawa'uweri jane jarejeupe 'ga remiapofera.

10

Paulo 'ga Jejui 'ga remimonofet

¹ Awamū je Pauloramū pē mu'akwaawi mama'e are. Pēē mū nipo je rerekoemāu etee pejejemogyau. “Jane pype akou nipo Paulo 'ga kyjei jane wi”, 'jau 'ā pēē je upe ra'e jepi. “A'eramū nipo 'ga oje'egayawe'em janee. A'eramū 'ga muku awi etee ka'aran are oje'ega moywyrafena

imua janee”, 'jau futatee 'ā pēē mū jee ra'e jepi. Kristu 'ga 'ā nimara'nei jane ree. Opota'waramū etee 'ā 'ga jane ree jepi. A'eramū je nanē teje'egaywere'emamū pē nupe, pē pyri tewau.

² A'eramū je 'jau pē nupe: Aipo pe'je awi, 'jau je pē nupe. A'jea futat amunipo 'ā je pēē teje'eganuwe'emamū teje'ega moywyrarafeni pē nupe pē pyri tewau. Pēē mū amunipo 'ā 'jau jee: “Omuorypawamū te 'ā Paulo 'ga oi oporogytau 'gā nupe. NaJarejuwarete 'ga je'eg imū rūi te 'ā 'ga Jeju 'ga mome'ui. Wemifutar imū etee te 'ā 'ga 'ga mome'ui”, 'jau futatee 'ā pēē mū jee ra'e jepi. Aipo 'e awi pepoire'emamū je teje'ega moywyrarafeni futari pē nupe pē pyri tewau. Jarejuwarete 'ga je'eg imū futat je teje'ega moywyrarafeni pē nupe pē mu'jaawamū ee.

³ A'jea futat jane ywy pewaramū jareju'jaju'jawe etee futat. Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe etee futat ore rekoī 'gā pype. A'ere ore naruapoi te mama'ea 'gā 'jawe. Naorjemifutar imū rūi te ore mama'e apoi. Jarejararete 'ga remifutar imū etee te ore mama'e apoi. 'Ga je'eg imū etee futat ore 'ga mome'wau 'ga rerowiarukaa 'gā nupe.

⁴ Naoropājē mū rūi ore Jeju 'ga rerowiarukari 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga 'Agesage pājē mū etee ore 'ga mome'ui 'gā nupe. A'eramū 'gā a'eramū wejue oje'egawarūme'emamū ore. A'eramū ore 'ga rerowiarukaa 'gā nupe 'ga pājē mū etee futat. A'eramū ore 'gā nenū'jāukaa mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuw awi.

⁵ Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā te ajee ojerowiaraip ojee etee futat. Ojee etee futat 'gā nea'aramū ajemogyau. A'eramū 'gā oporokwaawiwere'emamū Jarejuwarete 'ga ree. A'ere ore Jarejuwarete 'ga pājē mū 'gā muea'arukari Jeju Kristu 'ga ree, Kristu 'ga porogyta renuwukaa 'gā nupe.

⁶ Pēē mū nipo jeje'ega renuparamū. A'ere nipo amumeramū jeje'ega renutearamū te pejemogy. Teje'ega renuparamū pē kwaaw ire je teje'ega renutearamū pē nereko tyweri'i ee.

⁷ Pēnea'ar iki mama'e are. 'Ga amū a'e 'jau ojeupe: “Je 'ā Kristu 'ga remiayuwa. A'ere Paulo 'ga na'ga remiayuwa rūi”, 'jau nipo a'e 'ga ojeupe. A'eramū ki aipo 'jaramū pejejea'aru'jawamū peje'eawer are nū. Ore nanē 'ā Kristu 'ga remiayuwamū nū.

⁸ “Jarejararete 'ga je'eg imū etee futat ore porowykyi 'ga upe. 'Ga futat 'ā ore mogo ojeupe oporowyky ma'eramū”, a'e je 'ā pē nupe jepi. Tejerowiaa agawewi ojeupe 'ga 'eawer are jepi. Ma'eramū je 'ā najenosī te'eawer are. Pē nupe werowiar ywyapiukaawamū te 'ga ore mogoi ojeupe oporowyky ma'eramū ikue. Nawerowiar awi pē momoirukaawamū rūi 'ga ore mogoi ojeupe oporowyky ma'eramū ikue.

⁹ Napē mogyjeukaawamū rūi je ka'arana kwasiari imonou pē nupe.

¹⁰ A'ere nipo je ree iporomutare'ema 'gā amū 'i jee: “Ka'aran are etee 'ā Paulo 'ga oje'ega moywyrarafeni imua janee”, 'jau nipo a'e 'gā ajaupe. “Jane mogyjawamū etee te 'ā 'ga ikwasiari janee”, 'jau nipo a'e 'gā ajaupe. “Jane'wyrriara 'jawe 'ā 'ga rekoī. A'ere 'ā 'ga jane rowase na'wyrriara 'jawe rūi 'ga rekoī. Akotee ma'e 'jawe etee 'ā 'ga rekoī jane pype. A'eramū ki jane jareporenuwiwere'emamū 'ga porogyta are”, 'jau nipo a'e 'gā amū jee.

¹¹ A'ere aipo 'jara 'gā nore kwaawi futari. I'me ma'e 'gā tee poromū. Pē nupe orojemikwasiarer imū etee futat ore mama'e apoi pē pype arakou.

¹² Pēē mū nipo pejejekoweramū 'wyrriaramū pejejaupe. A'eramū nipo pēē 'jau pejejeupe: “Jeresage te je 'gā apyraapa 'wei”, 'jau nipo pēē mū pejejeupe. A'ere je aipo na'ea'uweri. Aipo 'jara 'gā ojerowiaraiw akou ojee numiamū.

A'ere i'akwaawe'emamū te 'gā nekoī. NaJarejuwarete 'ga rea'ar imū rūi 'gā 'i aipo 'jau. Wea'ar imū tee 'gā 'i aipo 'jau. Ije'ēran ekoete te 'gā.

¹³ A'ere ore nanarūi. Jarejuwarete 'ga oromonoe'em ire amunipo 'ā ore norooi kwe pe Jejui 'ga mome'wau. Jarejuwarete 'ga oromonoe'em ire amunipo 'ā ore 'jawe'em: "Jarejuwarete 'ga je'eg imū te 'ā ore oi Jejui Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe", 'jawe'em amunipo 'ā ore. A'ere 'ā 'ga te ore monoi kwe pe Kristu 'ga mome'wawamū ikue. Pē nupe miamū 'ga ore monoi, pē nupe Kristu 'ga mome'wawamū ikue. Aipo are etee ore jerowiari.

¹⁴ Jarejuwarete 'ga ore monoukat pē nupe ikue. A'eramū ore orojeupe 'ga 'eawera mojerowiaa arawau pē pyri Kristu 'ga mome'wau pē nupe ikue. Ore futat pē nupe Kristu 'ga mome'u ppyawera. Kwe pewara 'gā nupe nanē ore Kristu 'ga mome'u ppyawera nanē futat nū.

¹⁵ "Oreporowykya te", 'jawe'em nanē ore 'gā amū porowyky upe nū. Ore renunewe nipo 'ga amū awau Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. A'eramū nipo ore 'jawe'em 'gā nupe, "Ore ra'ne te ako oroo Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe ikue", 'jawe'em nipo ore arakou 'gā nupe. Pēē Kristu 'ga rerowiar wyyapia te ore aruapesak arakou. Pēē 'ga rerowiar wyyapi re nipo ore arawau kwe pe Korītu 'jawa atykupe katy Jejui 'ga mome'wau kwe pewara amunawa pype 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat ore oi Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe.

¹⁶ A'ere nipo ore oi pē'wya atykupe katy, Jejui Kristu 'ga mome'wau mīmera amunaw ipewara 'gā nupe. Ore ra'ne nipo arawau 'ga mome'wau kwe pewara amunawa pypewara 'gā nupe. A'eramū ore 'gā nerekoayawe'em 'ga amū porowyky are.

¹⁷ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Jeremi 'ga upe rakue: "Pejerowiaraip kasi pejee etee ne. Jarejararete 'ga remiapofer are etee ki pejerowiat", 'jau 'ā 'ga ikwasiarukaa ka'aran are rakue.

¹⁸ "Jeresage je jepi", 'jau nipo 'gā amū numiamū. Ojee te ojerowiaraip ma'e 'ga aipo e'i ekoete akou. Maranamū nipo 'ga wesageramū futat. Maranamū nipo 'ga wa'wyre'em are ojerowiaa ekoete. "Janeruwarete 'ga te janereko esagea okwaap", 'jau 'ga ikwasiaa rakue. A'ere jane upe Jarejararete 'ga "Esage aipo 'ga" eramū janeresageramū futat. A'jea futat 'ga 'ea.

11

I'me ma'e gā

¹ I'akwaawe'ema 'jawe agawewi 'ā je teporogytau pē nupe. A'etea 'ā pēnuag je upe.

² Jepy'a'wyt je tekou pē nee. Pē nee Jarejuwarete 'ga jemuaēma 'jawe je nanē je jemuaēmi pē nee nū. Sā'ā kūjāmuku ēē ruwa 'ga wa'jyra ēē monoa kūima'e 'ga amū upe 'ga remirekoramū. Majepeja 'ga upe etee 'ga 'ā ēē monou. Namytuna 'gā nupe rūi 'ga 'ā ēē monou. Nan tee futat je Kristu 'ga etee erowiarukari pē nupe. "Kristu 'ga etee ki perowiat", 'jau je ako pē nupe ikue.

³ A'eramū je tepy'a'wyrāmū pē nee ikue. "Maran gatu nipo 'gā poire'ema Kristu 'ga rerowiar awi rai'i?" 'jau je tejeupe etee futat ikue. Sā'ā mama'eukwaawa 'wyrriara kūjā ppy ēē, Ewa ēē moryteea o'me are rakue. Nan tee futat nipo 'gā amū pomoryteeweramū pē nee. 'Gā pejemorytee rerowiar ire nipo pejepoia Kristu 'ga rerowiar awi.

⁴ A'eramū je tepy'a'wyrāmū pē nee, Kristu 'ga rerowiar awi pepoir are. Naoreremimome'ua rūi agawewi nipo 'gā omome'u pē nupe. NaKristu 'ga rūi agawewi nipo 'gā omome'u pē nupe. A'etea nipo perowiat 'gā je'ega,

pejeku'iramū nipo 'gā nee. Ore te ako Jarejuwarete 'ga 'Agesagea oromome'u pē nupe ikue. Maranuar are sipo 'gā pē mu'ei. A'etea te nipo perowiat 'gā.

5 Pē nupe 'ut ma'e 'gā nipo 'jau: “Pē nupe ore futat Kristu 'ga remimonoferamū”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. A'ere nipo 'gā naKristu 'ga remimonofera rūi. I'me te nipo 'gā pē nupe. A'ere je te a'jea futat Kristu 'ga remimonofera.

6 Naje'egi je a'jeteetewi. A'etea je jereapyo Kristu 'ga mome'u are tekou. A'ea 'ā pekwaap. Ai'iwe ai'iwe 'jau ako je Kristu 'ga mome'wau pē nupe ikue. Mama'e a'jea etee ako je imome'wau pē nupe ikue. A'ea 'ā pekwaap.

7 Pē pype tekou ako “je mepy pejepe Jeju'i 'ga mome'u are”, 'jawe'em ako je tekou pē nupe ikue. Kristu 'ga mome'wau etee futat ako tekou pē nupe ikue. Pē poaawamū etee tekou pē pype ikue, pē mu'jau Kristu 'ga ree ikue. Naka'aranūū are rūi ako je reko'i pē pype ikue. “Je mepy ki pejepe”, je 'e'ema sipo mama'e tywera poa rakue?

8 Pē pype je rekoramū ako mukuwara 'gā etee Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā ka'aranūū murukaa jee ikue.

9 Mama'ea tejeupe itywe'emamū ako je mama'e renūine'ema pē nupe tekou ikue. Masetoni ywy pewara 'gā Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā etee ako mama'e rerurukaa jee ikue. Pē awi janerewirera 'jawewara 'gā amū nuramū ako 'gā mama'e rerurukaa 'gā nupe jee ikue. Ymā miamū ako je mama'ea naenūi pē nupe ikue. Anure taetu nipo je mama'ea naenūi pē nupe.

10 Kristu 'ga 'ā mama'e a'jea etee omome'u rakue. A'eramū je 'ga remiayuwamū je nanē mama'e a'jea etee imome'wau pē nupe 'ga 'jawe etee futat. A'eramū je 'jau pē nupe: “Akaja ywy pewaramū pē nupe Kristu 'ga mome'wau ako je mama'ea naenūi pē nupe ai'i”, 'jau je pē nupe, teku'iramū te'e are. A'eramū nipo otywe'emamū je momikara.

11 “Niporomutari futari 'ga jane ree. A'eramū 'ga mama'e renūine'ema oree”, 'jau nipo pēē mū jee rai'i. Naani. Janeruwarete 'ga pē nee jeporomutara okwaap.

12 Kristu 'ga remimonoe'ema 'gā te mama'ea wenūi ajemogyau pē nupe. A'ere je naenūi futari mama'ea pē nupe. Kasi a'e pe 'gā: “Paulo 'ga 'jawe etee futat jane mama'e renūi 'gā nupe”, 'gā 'i ne. Tejemiapoa etee futat je aapo tekou pē pype.

13 “Ore Kristu 'ga remimonofera”, e'i futatee nipo 'gā amū ajemogyau. A'ere nipo 'gā i'me ma'ea te. Omorytee te nipo 'gā 'gā ojee. NaKristu 'ga rūi futat 'gā omono kwe pe. Kristu 'ga upe oporowyky 'me ma'e 'gā te.

14 A'ere ore noreporesagi arajemogyau aipo 'gā nee. Mama'eukwaawa 'wyrriara miamū ojesaukat futat Kristu 'ga mome'waramū 'jawe. A'eramū futat 'gā moryteeu ojee kwaiwete.

15 A'eramū mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwā 'gā mama'e apou o'wyrriara 'jawe etee futat. A'eramū 'gā ajemogyau mama'e esage apoara 'jawe ojee ae moryteeawamū futat. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga 'gā nereko tyweretei 'gā nemiapo tywer are, 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe.

Paulo 'ga ako tywet

16 'Awamū je 'eu'jawi pē nupe nū: I'akwaawe'ema 'jawe agawewi je porogytai pē nupe. A'etea pēnuag jee. Tajemome'u pē nupe.

17 NaJarejararete 'ga je'eg imū rūi je je'egi 'awamū. I'akwaaw ekoete ma'e 'jawe etee futat je teje'ega 'awamū.

18 Sā'ā 'gā amū kwaiwete 'gā jerowiaraiwa ojee etee. Nan tee je jemome'ui pē nupe.

19 “Ore’akwaaw ore arajemogyau”, ‘jau pēē ‘ā pejejemogyau jepi. Peje’akwaaw ire amunipo ‘ā neperowiari Jejuī ‘ga mome’u teeara ‘gā je’ega. I’akwaawe’ema ‘jawe te’ ‘ā pejemogy ‘gā je’ega rerowiaa.

20 Wemifutara etee ‘ā ‘gā iapoukaa pē nupe. Ojee pē moryteeawamū te ‘gā ‘i. A’etea ‘ā perowiat ‘gā. A’eramū ‘gā pēka’aranūū rerawau ojeupe etee futat. “Ore ‘ā pē’wyrīara”, ‘jau futatee ‘gā pē nupe. A’e are pēē ‘gā nerowiaa. Aipo ‘gā pē kurapa, pē je’ēwu’jaga agawewi. A’etea ‘ā pēē ‘gā nenupa.

21 “Paulo ‘ga nuapoi mama’ea ore ‘jawe. Okyje ‘ga pē nui”, ‘jau nipo ‘gā jee. A’jea futat ‘gā aipo ‘gā ‘i. Naapoi futari je mama’ea ‘gā ‘jawe. Ajenosī sipo je ‘gā ‘jawe mama’e apoe’em ire? Naani.

Ojee etee ojerowiaraip ma’e ‘gā nee sipo pēē pejeporenuwiweramū? A’eramū je nanē tejemome’wau pē nupe.

22 “Epyreu ‘ā ore”, ‘jau ‘gā ‘ā jepi. Je nanē ‘ā epyreua futat nū. “Israeu juapyrera ‘ā ore”, ‘jau ‘gā ‘ā jepi. Je nanē ‘ā Israeu juapyrera futat nū. “Abraão ‘ga juapyrera ‘ā ore”, ‘jau ‘gā ‘ā jepi. Je nanē ‘ā Abraão ‘ga juapyrera futat nū.

23 “Kristu ‘ga upe ore porowykyi”, ‘jau ‘gā ‘ā jepi. Je nanē ‘ā oporowyky Kristu ‘ga upe nū. A’ere je ‘ā mama’e apoi ‘ga upe ‘gā apyraapa. Ma’eramū sipo je jemome’ui pē nupe? Je’akwaawe’ema sipo je rerekou? Kristu ‘ga upe je porowykyi kwaiwete ‘gā apyraapa. Aipo are te je jerowiari. Moromunepawa pype ‘gā Kristu ‘ga mome’u are je munewu’jau’japa ‘gā nereko tywera apyraapa. “Au’je Kristu ‘ga mome’u re”, ‘jau ‘gā jee je munewu’jau’japa moromunepawa pype. Amumē ‘gā je nupāu Kristu ‘ga mome’u are. Nākwaawi je tenupā pytuna. Kwaiwete ‘gā je rereko tyweretei aipo ‘gā nereko tywera apyraapa. Tejujukaukaa ja’wyja’wy tekou ‘gā nupe namutamutat.

24 Jepyuna ‘gā futat, judeu ‘gā futat je pyygu’jau’japa je mopimopika ae mopikawa pyu. Je pyykawe ‘gā je mopika. Tritai nowi te je mopiga pytuna ikue. Sīku te ‘gā je pyygi, je mopimopika i’jawerimū etee futat nū.

25 Muapyt romanū ‘gā je nupāu wyra pyu ikue. Majepei tee ‘gā ita pyu je juka are afueweramū, ita momopoa je ree je jukaawamū numiamū. Muapyt yaruua nanē wypywygamū jee ikue. Aipo mū wi futat je naēmi werewi ikue. Ko’aramuku je tekou ‘y pe etee futat. Koypytnamuku nanē je tekou ‘y pe etee futat yaruu rypywyg ire ikue.

26 Aata je kwe pe tewau Jejuī ‘ga mome’wau kwe pewara ‘gā nupe. A’eramū jeataaw ipe mama’e tywera ojeapou jee kwaiwete ikue. Amumē ‘ya je jukau werewi, ‘y ruwiramū je ree. Amumē muna’ywa afueweramū je ree. Judeu-ramū ore’wyrīana’nī ‘gā, judeu’ema ‘gā. Mīmera ‘gā nanē afuewereteramū je ree. ‘Gā ‘wyrarete pype, amunawe’em ipe, ‘yē’ē me. Mīmer imū ‘gā amū afueweramū je juka are. Je ree iporomutare’ema ‘gā nanē je jukau werewi. Jejuī ‘ga rerowiaa ‘me’ ‘gā nanē afueweramū je ree nū.

27 Teporowykyau tekou tefuakapawamū. Amumē je tesere’ema tekou. Amumē je tetywe’emamū temi’u pyu. Amumē je te’yuwejamū tekou. Amumē je tekou ‘ara ro’ysaga upe taity poakuwuue’eme.

28 Aipoa wayramū futat jee numiamū. A’ere mama’e mū te aipo ray apyraawi jee. Pē nee jepy’a’wyrā te ay jee jereko tyweawera apyraapa. A’eramū je tepy’a’wyrāmū Jejuī ‘ga rerowiaaramū pē nee najuejue etee futat. “Maran gatu nipo ‘gā opoire’ema Jejuī ‘ga rerowiar awi”, ‘jau je tejeupe tepy’a’wyrāmū pē nee.

29 Jejuī ‘ga pēē mū erowiaraiw are je tepy’a’wyrāmū pē nee. Mama’e tywera pēē mū iapo are je te’arasigamū. Mīmera juejue ay jee jereko tyweawera apyraapa.

³⁰ Tejemome'u re je tejee te mama'e apoe'ema resaukaa pē nupe. Jarejuwarete 'ga tepoara je aesaukat pē nupe.

³¹ Janeruwarete 'ga je'me'ema okwaap. Mama'e a'jea etee te je amome'u pē nupe. Janeruwarete 'ga 'ā Jēui Kristu 'ga Ruwaretea. Simuoryp 'ga jarejere'emamū 'jau. 'Ga futat 'ā je'me'ema okwaap.

³² Damasco pe je rekoramū peuwara 'gā 'wyrīara 'ga afueweramū je pyyg are ikue. A'eramū 'ga jefaruuna'nī monou amunawa osoma rokware rarūmū je ree ikue numiamū. Aipoa 'gā 'wyrīara 'ga 'wyrīararete 'ga remiayuwa te, Areta 'ga remiayuwa te.

³³ A'ere jejekoty'aawa 'gā je a'gui 'gā nui. A'eramū 'gā 'jau jee: "Paneru pype eapyk. Toromono ene ikwara rupi amunawa osoma apyraapa 'jau", 'jau 'gā jee ikue. A'erauwe je teapyka paneru pype. A'erauwe 'gā je monoi je mojjypa iosoma rowajara katy. A'eramū je teka'jama tejee ifuwet ma'e 'gā nui ikue. Jejekoty'aawa 'gā je poare'em ire amunipo 'ā je ree iporomutare'ema 'gā je pyygi futari, je jukau rakue.

12

Paulo 'ga remiesaget

¹ Tejemome'wau 'ā tekou pē nupe. Ma'eramū sipo je jemome'ui pē nupe? "Je te 'ā Jarejuwarete 'ga remimonoferamū" 'ea pē nupe esaukara sipo je afutat? Naani. A'etea je ajemome'u pē nupe. Tejeupe Jarejararete 'ga remiesaukarera te 'ā je amome'u pē nupe.

² Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga je monoi ywag ipe ojepyri ikue. Katosi je kwara mu'ari 'awamū 'ga tejeroo re. Maran gatu nipo je a'jea futat tewawe'em ywag ipe 'ga pyri rakue. Tefayupaw ipewara 'jawe ete te je oi ikue. A'eramū je a'eramū ikwaapa katue'em. Janeruwarete 'ga etee te okwaap.

³⁻⁴ Ma'upawe'eme te 'ga je rerooi erujewi ywag ipe ikue. A'eramū je peu ra'u futat tewau ikue. "Tefayupaw ipe te nipo je oi rakue?" a'e ako je ko. Nakwaawi je. Janeruwarete 'ga te okwaap. Peu tekou je ywagipewara 'gā je'ega renupa tekou ikue. A'ere je najepokawyi imome'wau jareje'eg imū. Nuarūi janeje'eg imū imome'ua. Janeruwarete 'ga nanē nafutari je imome'ua nū.

⁵ Tejemiesagera je amome'u pē nupe, tejerowiaa ee. A'ere je najerowiaraiwi etee tejee. Tejetee mama'e apoe'ema resaukaawamū te je jemome'ui pē nupe.

⁶ A'ere je mama'e a'jea etee imome'ui. A'eramū je tekowe'em i'akwaawe'ema 'jawe. A'ere je najerowiaraiwi etee tejee. Kasi a'e pe 'ga amū 'i jee ne. "Kuu. Paulo 'ga esage ma'ea ajuapyraapa", 'jau 'ga amū jee ne. Pejerowiaraiw kasi je ree pejejemogyau ne. Jeremimome'u are etee ki pēneapyo pejejemogyau. Jeremiapofer are nanē ki pejejeapyoramū pejejemogyau nū.

⁷ Mama'e esagea futat je aesak ywag ipe tekou ikue. A'eramū je teporesagamū etee ee ikue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe: "Mama'e tywera pa je amonoukat mama'eukwaawa 'wyrīara upe Paulo 'ga upe kwy. Kasi a'e pe Paulo 'ga jerowiaraiwi etee ojeupe jeremiesaukarer awi ne kwy", 'jau 'ga ojeupe ikue. Sā'ā ju raya ae pokutuga. Nan futat mama'eukwaawa 'wyrīara remimurera rayramū jee. Ma'eramū 'ā je najerowiaraiwi tejee.

⁸ Muapyt te je 'i Jarejararete 'ga upe: "Epe'a je wī", 'jau'jau'japa je 'ga upe.

⁹ A'ere 'ga 'i etee jee: "Naani. Nape'ai futari je ene wī. A'ere je ene moywyrafeni ete jupi", 'jau etee 'ga jee. "Ma'eramū 'ā nerefutari mama'ea.

Jepota'wa je ene ree tekou. Au'je ejemuaēm ire. Tepājēa je amono enee mama'eay jeuwamū. A'eramū ene mama'e apou jepājē mū etee futat", 'jau etee 'ga jee. A'eramū je teku'iramū tejeupe mama'eay jeuw are. Je upe mama'eay jeuwamū taetu Kristu 'ga opājē muri jee.

¹⁰ Ma'eramū 'ā jeku'iramū mama'eay are. Tepifuakare'em are, Kristu 'ga ree 'gā tekuraw are, mama'e pyu tetywe'em are, tejeupe mama'e tywera jeapo are, tejereko tywerete are. Mīmer are je teku'iramū etee futat tekou. 'Gā je rereko tyweramū Kristu 'ga opājē muri jee jepi. A'eramū je mama'e apou 'ga pājē mū etee futat.

Paulo 'ga wearamū 'gā nee

¹¹ Jejemome'ua je mojenosī. "Takwaawe'ema 'jawe sipo je rekoī", a'e je tejeupe te'yīna. A'ere 'ā naje mome'ui pejepe 'gā nupe. A'eramū je 'ā 'agamū je tee tejemome'wau tekou. "Akotee ma'ea te Paulo 'ga", 'jau nipo pēē mū jee. "Ore te 'ā Jejui 'ga remimonoferaretea", 'jara 'gā aipo e'i futat jee. Akotee ma'eramū agawewi je rekoī. A'etea Kristu 'ga je mono kwe pe ojemome'waukaa jee ikue.

¹² Pē pype 'ā je rekoī Jarejuwarete 'ga 'ā aeremiapoe'ema apoukaa jee, opājē mū 'ga 'ā iapoukaa jee. A'eramū 'ā pejejeporesagamū etee ee. Aipoa 'ā "Je futat Jejui 'ga remimonoferamū" 'e resaukaa pē nupe. Najefuwepawi je pē nupe imome'u are ikue.

¹³ Pē nupe Jejui 'ga mome'wau jepota'waramū etee pē nee ikue. Kwe pewara 'gā nee nanē je tepota'waramū nū 'gā nupe 'ga mome'wau nū. Pejeju'jawe futat pēē jee. Areko esage pāwē etee futat je pēē. A'ere je naenūi ka'aranūa pē nupe. A'e are sipo pēmara'ne je ree?

¹⁴ Mukūi je oi pē pyri ikue. 'Awamū nipo je tewau'japa pē pyri nū. Naenūi futari je ako mama'ea pē nupe ikue. Nafutari je pēka'aranūūa. A'ere jeporomutaramū pē nee. Tejemuaēma tekou pē nee. Jera'ya 'jawe 'ā pēē jee. A'eramū je teporomutaramū pē nee. Sā'ā ta'yriara 'ga mama'e monoa wa'ya upe. Nakunumī arūi 'ā mama'ea omono 'uwa upe. Nan tee futat je mama'ea naenūi pē nupe.

¹⁵ Temama'ea pē nupe imonopaw ire miamū amunipo 'ā je teku'iramū etee futat tekou. Mama'ea taetu je 'ā iapou pē nupe pē poaawamū, Jejui 'ga rerowiar wyyapiukaawamū pē nupe. Teporomutaramū 'ā je pē nee. Pē nee jeporomutara te ra'u nepē moporomutarukari je ree nū?

¹⁶ Naenūi agawewi futat je 'ā mama'ea pē nupe. A'ea 'ā pekwaap. A'etea nipo pēē mū 'jau jee: "Paulo 'ga ore morytee ojeē. O'meramū 'ga oree", 'jau futate nipo pēē mū jee.

¹⁷ Namoryteei je pēē. Mama'e a'jea etee futat je amome'u pē nupe. Pē pyri omonoramū sipo 'gā mama'e renūi pē nupe rai'i? Naani.

¹⁸ Tito 'ga ako je omono pē pyri jarejewirera 'jawewara 'ga retee ai'i. Mama'ea sipo 'gā wenūi ako pē nupe rai'i? Pē morytee sipo 'gā nai'i? Naani. Je 'jawe etee futat Tito 'ga mama'e apoi. Je 'jawe futat 'ga rekoī.

¹⁹ "Paulo 'ga ojemome'u oree, 'esage ma'e 'ga ra'e, te'i etee 'gā jee 'jau', e'i 'ga, aru'e ore", 'jau sipo pēē mū jee? Naani. Kristu 'ga 'eg imū etee futat ore pē mu'ei. Jarejuwarete 'ga remianuwamū ore mama'e mome'ui pē nupe. Mama'e apou ore mama'e apoi pē poaawamū etee futat.

²⁰ Tejemuaēma je pē nee. Pē pyri tewaēm ire sipo maran jerea'aramū pē nee? Maran sipo pēnea'at je ree? Jeremifutara 'jawe sipo peko? Pēnemifutara 'jawe sipo je rekoī? Jepy'a'wyt je pēneko are. "Maran sipo 'gā nekoī ojepyri je oramū?" 'jau je tejeupe etee futat. "Maran gatu nipo 'gā ajamuewe'em mama'e are? Maran gatu nipo 'gā ajuerekoayawe'em? Maran gatu nipo

'gā oporomutare'emamū ajuee? Maran gatu nipo 'gā jerowiaraipe'ema ojee? Maran gatu nipo 'gā ajakurape'ema ajemogyau? Maran gatu nipo 'gā ojoje'ēwu'jage'ema? Maran gatu nipo 'gā ajamamara'ne'ema", 'jau je tejeupe tepy'a'wyrāmū pē pyri teo are.

²¹ Tepy'a'wyrāmū tekou pē nekoarū'em are. Pē nekoarū'em ire nipo je 'arasigamū tekou pē pyri tewau. Pēē mū nipo mama'e tywera apou rakue. A'ere nipo nepejemuaēmi iapo re. Pejetywer awi pepoire'em ire nipo je tejaa'wau pētywer are. Nepēneateei nipo mama'e tywera apo awi. Kūima'efera 'gā ajuemireko mueupawe'emamū nipo je tejenosōu pē nui. Kūjāmera 'gā nanē nū ojomena mueupawe'emamū nipo je tejenosōu pē nui, tejaa'wau pētywer are nū.

13

'Gā mu'akwaapawet

¹ Pē pyri ako je oi mukūi ikue. 'Awamū nipo je 'ā tewau'japa pē nesaka nū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upē rakue: "Majepeja 'ga etee nipo 'ga amū kwau 'eramū kasi peapyaka 'ga je'eg are ne. Mukūja 'gā te nipo ajee omome'u 'eramū te ki perowiat. Maranamū nipo muapyra 'gā imome'wau 'eramū nanē pejeapyakau 'gā je'eg are nū", 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe ee rakue.

²⁻³ A'eramū je 'awamū 'jau mama'e tywera apoaramū pē nupe. Pē pyri tewau ako je 'i pē nupe ikue: "Pē pyri tejoru'japa nipo je najemuaēmu'jawi pē nee", 'jau ako je pē nupe ikue. "Teje'ega nipo je omoywyrafen pē nupe pēnemiapo tywer are", 'jau ako je pē nupe ikue. A'eramū je 'awamū 'jau'japa pē nupe nū: "Teje'ega nipo je omoywyrafen pē nupe", 'jau'japa pē nupe nū. Muku agawewi 'ā je rekoī pē nui. A'etea je aipo a'eu'jap pē nupe. "Kristu 'ga je'eg imū te nipo je teje'ega moywyrafenī pē nupe mama'e tywer awi pēneate'e'emamū", 'jau ako je pē nupe ikue. A'eramū nipo pēē 'jau jee: "Kristu 'ga je'eg imū futat Paulo 'ga mama'e apoi", 'jau nipo pēē je resag ire. Kristu 'ga ako opājē wesaukat pē nupe ikue. 'Awamū 'ga 'ā esaukaru'japa pē nupe nū. 'Ga pājē mū etee futat je pē nerekoī.

⁴ 'Ypeywar are Kristu 'ga manūnamū 'ā 'gā amū 'jau 'ga upe rakue: "Nifuakari futari 'ga", 'jau 'ā 'gā amū 'ga upe rakue. A'ere 'ā 'ga 'Uwarete 'ga pājē mū 'ga ferawi rakue nū. Kristu 'ga 'jawe futat ore norefuaakari arakou. A'ere 'ga opājē muri te oree. Korītu pe ore oramū Kristu 'ga mama'e apoukari ore upe opājē mū etee futat.

⁵ Pēnea'ar iki pejejee. "Kristu 'ga ree sipo je jemogyppygi tekou?" 'jau ki pēē pejejeupe. "Kristu 'ga ako werowiaaramū ore pype" 'ea 'ā pekwaap. A'ere 'ga werowiar awi pepoir ire nokoi futari pē pype.

⁶ "Paulo 'ga nanē nopoiri futari Kristu 'ga rerowiar awi" 'ea 'ā pekwaap. "Ga poirū 'gā nanē nopoiri 'ga wi nū" 'ea pēē ikwaawa nanē je afutat nū.

⁷ Jarejuwarete 'ga upe teje'ega monou pē nee tekou. "Epoar iki Korītu pe-wara 'gā otywer awi 'gā poir are", 'jau je tekou 'ga upe pē nee. Nafutari je 'gā tejee te 'gā jemogyppyga. "Paulo 'ga 'gā mu'e esage. Sā'ā 'gā jemogy esagea", tejeupe 'gā 'e are je najerea'ari. Pejemogy esage are tee je jerea'aramū.

⁸ Jejui 'ga rera mokwasi'wawamū etee je mama'e apoi. Naapoa'uweri je mama'ea Jejui 'ga mome'ua mateepaawamū.

⁹ Orojeupe mama'eay jesaukara 'eramū nipo Jejui 'ga rerowiar wyyapiukaa pē nupe. A'eramū ore araku'iramū orojeupe mama'e tywera jeuw are. Oroje'ega ore imonou Jarejuwarete 'ga upe pē nee jepi: "Ekatu'ok

katu ki Korītu pewara 'gā. Jejui 'ga erowiar ywyapiukat 'gā nupe", 'jau ore 'ga upe pē nee jepi.

¹⁰ Pē nui muku tekou je tejea'ara kwasiaa ka'aran are imonou pē nupe jepi. A'eramū nipo pejepoia mama'e tywera apo awi. A'eramū nipo je pē pyri tewau teje'ega moywyrāfene'ema pē nupe. Napē muorypawamū rūi 'ga ore monoi ojeupe oporowyky ma'eramū ikue. Werowiar ywyapiukaawamū te 'ga ore monoi pē nupe ikue. A'eramū nipo je Jarejararete 'ga je'eg imū pē mu'jau esage 'ga ree, 'ga rerowiar ywyapiukaa pē nupe.

¹¹ Kunumīmet, kūjāmet. Mīmeramū je ka'arana kwasiari imonou pē nupe. Pejemogy esage ki Jarejuwarete 'ga upe. Peenuw iki pejejeupe je'eawer are. Pejeju'jawe pejejea'aramū mama'e are. Pēpota'wa ki pejejee. Nan pejemogyramū Janeruwarete 'ga futat 'ga rekoī pē pype. Janeruwarete 'ga ae ree iporomutat ma'ea. Ae mota'waramū nanē 'ga akou nū. 'Ga futat ako pē pype nan pejemogyramū.

¹² Jejui 'ga rerowiaaramū ki pēē pejejomana, pejejafutaa. Nan ae 'ga rerowiaaramū.

Jarejuwarete 'ga remiayua 'gā juejue oje'ega omono pē nupe pē futaa.

¹³⁻¹⁴ Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga resagea pē nerekoa je afutat. Jarejuwarete 'ga pē nee 'ga poromutara nanē je afutat nū. Jarejuwarete 'ga 'Agesagea pē nee ita'waa nanē je afutat nū.

Kweramū etee jeremimome'ua.

Garasi

Ymā te Janeruwarete 'ga judeu 'gā mū'ēi imogyau wemiayuwamū rakue. A'eramū 'ga 'gā mu'jau wemifutar are. Judeu 'gā ojemojewagukaa ajaupe Jarejuwarete 'ga je'eg imū jepi. Mama'ea 'gā i'wau 'ga je'eg imū etee jepi. A'ere 'gā nupe etee 'ga aipo i rakue.

A'ere Jeju 'ga ruri jane katu'oka najuejue etee futat. Werowiamū 'ga jane katu'ogi. Ywag ipe Jeju 'ga jewyr ire 'ga remimu'efera 'gā awau 'ga mome'wau kwe pe rakue. A'eramū judeu'ema 'gā Jeju 'ga rerowiaa kwaiwete rakue. A'eramū judeu 'gā amū awau 'gā newiri, judeu'ema 'gā mu'jau wemiapo are. A'ere 'gā judeu'ema futat. A'eramū 'gā mama'e apowe'em judeu 'gā nupe Janeruwarete 'ga 'eawer imū. Nojemojewagukari 'gā judeu 'gā 'jawe. 'Gā nemi'urama nanē najudeu 'gā ma'e 'jawe. A'ere 'gā Jeju 'ga rerowiari futari. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā mogyau wemiayuwamū.

Garasi pewara 'gā judeu'ema futat. A'eramū judeu 'gā amū awau 'gā mu'jau wemiapofer are. A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe 'gā mueapyou ee. "Werowiamū Jeju 'ga pē katu'ogi. A'eramū pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat. Najudeu 'gā 'jawe rūi pēē. A'eramū pēē mama'e apowe'em 'gā 'jawe. Najaneremiapo are rūi Jeju 'ga jane katu'ogi. Werowiamū etee te 'ga jane katu'ogi" 'jau Paulo 'ga ikwasiaa 'gā nupe, 'gā mueapyou ee.

NaPaulo 'ga etee rūi ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou inuga 'gā nupe.

¹ Je Pauloramū ka'aran akwasiat imonou pē nupe. Je 'ā Jeju Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā te Jeju 'ga je monoi kwe pewara 'gā nupe omome'waramū ikue. Nakūima'e tee 'ga rūi je mono 'ga mome'waramū ikue. Jeju 'ga futat je mogo omome'waramū ikue. Na'gā amū nupe rūi 'ga 'i: "Pe'je pejewau jeje'ega mome'wau Paulo 'ga upe", 'jawe'em. Jeju Kristu 'ga retea futat je mogo ojee 'gā mu'jaramū ikue. 'Ga manū re 'ā 'ga Ruwarete 'ga Jeju 'ga moferapa etee rakue. 'Uwarete 'ga retee 'ga je monoi kwe pewara 'gā mu'jawamū ojee ikue.

² 'Au je pyri janerewirera 'jawewara 'gā amū nekoi. 'Gā nanē oje'ega omono pē nupe, Jeju 'ga remiayuwamū Garasi wyw pewaramū pē nupe.

³ Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jeju Kristu 'ga nanē Janejararetea futat nū. Afutat je 'gā nesagea pē nerekoa. 'Gā pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

⁴ Ymā te 'ā Jeju Kristu 'ga jejukaukari 'gā nupe rakue. Jane wi janetywera moiawamū 'ga ojejukaukaa 'gā nupe rakue. Ojejukaukaa 'ga 'gā nupe werowiaaramū jane mū'jāwamū mama'e tywera apoara 'gā nui. Ojeupe jane katu'okawamū 'ga jejukaukari 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat 'ga jejukaukari 'gā nupe rakue.

⁵ A'eramū jane 'ga muorypa jareojere'emamū futat jarekatu'okawer are, 'jau je.

Morogyta esage

⁶ Jeju Kristu 'ga 'ā pē erowiaa rai'i. Janeruwarete 'ga futat 'ā pē pyrūmū pē mogyau Jeju Kristu 'ga remiayuwamū rai'i. Ma'eramū sipo ajee pepoit 'ga rerowiar awi kamēsiete rai'i? Pepoit 'ā 'ga rerowiar awi kamēsiete rai'i. Ma'eramū te 'gā amū porogyta 'mea perowiat rai'i? 'Gā pejemu'e 'me are 'ā pēē pejeapya m'yina ekoete rai'i. Pejemoryteeukaa ekoete 'ā 'gā nupe rai'i. Jeku'iaip je ako pē nee ai'i. A'ere 'ā je mu'arasig etee pejepe pejee nū.

7 Nitywi kwe pe morogyta esage amū. Nitywi futari morogyta yau mū kwe pe. Jejui Kristu 'ga mome'ua etee te morogyta esagea. A'ere 'ā 'gā amū oi pē pyri mama'e amutee mome'wau pē nupe rai'i. "Toromojopy'ru Kristu 'ga 'eawera 'jau", 'jau 'gā 'ā rai'i numiamū.

8 Ymā te ako ore pē mu'ei Jejui Kristu 'ga je'eg are ikue. A'ere 'ā 'ga amū oi o'meramū pē nupe rai'i. A'eramū je Jarejuwarete 'ga Kristu 'ga mome'u 'me ekoeteara 'gā nereko tywera futaa. Ore mū agawewi amunipo 'ā mama'e amutee mome'wau. A'etea amunipo 'ā je Jejui 'ga ree mama'e amutee te mome'wara 'gā nereko tywera futaa. Ywagipewara 'gā amū agawewi amunipo 'ā 'ua o'meramū pē nupe. A'etea amunipo 'ā je Jarejuwarete 'ga i'me ma'e 'gā nereko tywera futaa. Mama'eukwaawa rapyaw ipe 'gā monoa amunipo 'ā je ifutaa.

9 Ymā te ako ore morogyta esage mome'ui pē nupe ikue. Aipo renuw ire ako pē Jejui Kristu 'ga rerowiaa ikue. A'eramū ako ore 'jau pē nupe ikue: "Arafutar ore Jarejuwarete 'ga mama'e amutee are pē mu'jara 'gā monoa mama'eukwaawa rapyaw ipe", 'jau agawewi ako ore pē nupe ikue. 'Awamū je aipo 'jau'japa pē nupe nū. Afutat je Jarejuwarete 'ga mama'e ekoete are pē mu'jara 'gā monoa mama'eukwaawa rapyaw ipe, 'jau je 'awamū taetu te'ŷina pē nupe.

10 Na'gā amū maku'iawamū rūi je aipo 'jau. Naani. Afutat je Jarejuwarete 'ga ku'ia tejee. 'Auwara 'gā maku'iawamū etee mama'e apo re amunipo 'ā je naapoi futari mama'ea Kristu 'ga remifutar imū.

Paulo 'ga jemome'uawet

11 Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe. A'eramū je teporomome'uweramū Kristu 'ga ree pē nupe. Na'auwara 'ga amū je'ega rūi je ako amome'u pē nupe ai'i.

12 Na'auwara 'ga amū rūi imome'wau jee. Na'auwara 'gā amū rūi te je mu'e ee ikue. Jejui Kristu 'ga futat omome'u jee ikue.

13 Jeremiapofera nipo 'ga amū omome'u pē nupe rakue. Je 'ā judeua futat. Ymā je mama'e apoi judeu remiapou etee ikue. Jejui 'ga rerowiaara 'gā je erekou tywet ikue. "Tamateepap 'ga rerowiaara 'gā 'jau", 'jau je ikue. Najemuaēmi futari je 'gā nee.

14 Judeuramū orojemiapou etee futat je mama'e apou ikue. Tepytuna 'gā apyraapa je mama'e apou orojemiapofer imū etee futat. Oroypy 'gā je'ega je enupa katu katu tekou ikue. Tekotee 'gā je imu'jau ee ikue.

15 A'ere Janeruwarete 'ga ymā we futat je pyyrūi oje'ega mome'waramū rakue. Je'are'emauwe futat 'ga je pyyrūi ojeupe mama'e apoaramū rakue. Naapoi agawewi je mama'e esagea ikue. A'etea 'ga je pyyrūmū ojeupe oporowyky ma'eramū rakue.

16 Wa'yra 'ga 'ga esaukaa jee ikue. "Ere ewau jera'yra 'ga mome'wau judeue'ema 'gā nupe", 'jau 'ga jee ikue. "Morogyta esagea ene imome'wau jera'yra 'ga ree 'gā nupe", 'jau 'ga jee ikue. Tejeupe aipo 'ga 'e ypyrauwe je 'ga rerowiaa. Ma'eramū je 'ā na'gā amū temu'akwaawer imū rūi 'ga mome'ui 'gā nupe.

17 Jerusareg ipe miamū je nooi, "je mu'e pejepe", 'jawe'em Jejui 'ga remi-mono pyyfera 'gā nupe nū. Je renunewe agawewi 'gā porowykyi Jejui 'ga upe. A'etea je nooi, "je mu'akwaap pejepe", 'jawe'em 'gā nupe ikue. Tejeupe aipo 'ga 'e ypyrauwe je 'ga rerowiaara ikue. Arabia ywy pe ra'ne je tewau ikue. A'e awi je tejua Damasco pe ikue nū.

¹⁸ Muapyra kwara kwaw ire te je tewau Jerusareg ipe Pedro 'ga resaka ikue. 'Ga kwaapa je tewau. Mukūja etee je morowykye'ema magwapa 'ga pyri tekou ikue.

¹⁹ A'ere je naesapawi Jeju 'ga remimonofera 'gā. Tiago 'ga etee je esaka, Jarejararete 'ga rewirera 'ga etee je esaka.

²⁰ Mama'e a'jea etee je ikwasiaa ka'aran are imonou pē nupe. Janeruwarete 'ga je'me'ema akwaap.

²¹ Jerusareg awi je tewau kwe pe, Siria ywy pe, Sirisia ywy pe. Mīmer imū je tewau ikue nū.

²² Ma'eramū 'ā Judeja ywy pewara 'gā naje resagi.

²³ Jerera etee 'gā enupa. "Jane rereko tywearera 'ga oo Jeju 'ga mome'wau 'gā nupe, 'ga rerowiarukaa 'gā nupe" 'e renupa. "Ymā ako 'ga Jeju 'ga rerowiaaramū jane apisi are etee 'ga fueweramū rakue" 'ea 'gā ikwaapa futat. "A'ere 'gā 'awamū 'ga rerowiari jane 'jawe" 'ea nanē 'gā enuwu'jau'japa futat.

²⁴ A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa je ree. "Paulo 'ga erekatu'ok rai'i. Eja'yra 'ga ererowiarukat 'ga upe rai'i, ore rereko tywearera 'ga upe rai'i. Aipoa esage oree", 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa je ree.

2

Jerusareg ipe 'ga jemome'uawet

¹ Katosi kwara magwaw ire je tewau tejewya Jerusareg ipe ikue nū. Panape 'ga awau je rupi. Tito 'ga nanē je erawau orojeupi nū.

² Tejeupe Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee je tewau peu. "Ekwap Jerusareg ipe", 'jau 'ga jee ikue. A'eramū je tewau. Peu tewau je teporogytau Jeju 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara 'gā nupe. Amueapyo je 'gā judeue'ema 'gā nupe teje'eg are. "Peenup katu katu jeje'ega. Nan tee futat je 'gā mu'ei" 'jau je 'gā nupe, 'gā mueapyou te'eawer are. 'Gā 'wyrriara 'gā nupe etee je imome'wau. A'eramū je 'jau tejeupe: "Nia'wyrri 'ga je'ega, e'i sipo 'gā jee", 'jau je tejeupe. A'eramū je teporonupa ee 'wyrriara 'gā nupe etee: "Aje'eg ekoete te je tekou?" 'jau je teporonupa ee 'gā nupe. Aere 'gā 'i: "Naani. Ajea futat eneje'ega", 'jau 'gā jee, jeje'ega renuw ire.

³ Jeremireroofera 'ga, Tito 'ga, gregoa. Najudeua rūi 'ga. A'eramū 'ga ojewage'emamū. A'etea Jeju 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara 'gā 'ga mojew-agukare'ema jee. "Eroo 'ga imojewagukaa 'gā nupe jarejemiapou", 'jawe'em 'gā jee.

⁴ Ore porogytaramū tekotee 'gā 'ua osou ore pyri. Oreje'ega renupa 'ua. Aipo 'gā 'i'me ma'ea. "Jeju 'ga ore aruerowiat arajemogyau", 'jau futatee aipo 'gā oree. "Jeju Kristu 'ga ree ojemogyppyk ma'e 'gā nuapai mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imū. Aipoa nia'wyrri Janeruwarete 'ga upe", 'jau futatee 'gā oree. "Moisesi 'ga remikwasiarer imū 'gā mama'ea 'ga iapoe'emamū, Janeruwarete 'ga nokatu'ogi Jeju 'ga rerowiaara 'gā", 'jau futatee 'gā oree. Aipo 'gā "Eroo ejeupi 'ut ma'efera 'ga imojewaka Moisesi 'ga remikwasiarer imū", 'jau jee.

⁵ A'ere ore naruerowiari 'gā. "NaMoisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apoara etee rūi 'ga okatu'ok. Jeju Kristu 'ga rerowiaara 'gā etee te Janeruwarete 'ga okatu'ok", 'jau ete ore 'gā nupe. "Jeju Kristu 'ga rerowiaaramū Janeruwarete 'ga 'jau janee: Eneresage jee, 'jau 'ga janee, 'ga rerowiaaramū 'ea morogyta esagea futat. NaMoisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apoara 'gā nupe rūi 'ga aipo 'ga 'i. Jeju 'ga rerowiaaramū jane upe etee te 'ga aipo 'ga 'i", 'jau ore 'gā nupe.

⁶ A'ere Jejuu 'ga rerowiaara 'gã 'wyriara 'gã oje'ega nomoywyrafari jee ikue. (Peuwara 'gã 'jau 'gã nupe, ore'wyrari, 'jau 'gã 'gã nupe. Jarejuwarete 'ga upe jane jareju'jawe etee futat jane jemogyi. Je upe nanë jane jareju'jawe ete jarejemogyau nũ.) A'eramũ 'ã 'gã 'wyriara 'gã oje'ega nomoywyrafari jee ikue. "Nan etee emu'e 'ga", 'jawe'em 'gã jee ikue. A'jea futat je 'gã mu'eawera. A'eramũ 'gã oje'ega moywyrafari'ema jee. Tito 'ga nanë 'gã imojewagukare'ema jee.

⁷⁻⁸ Eapyo 'gã Jarejuwarete 'ga je mono are. Pedro 'ga ra'ne futat Janeruwarete 'ga omono judeu 'gã nupe Jejuu 'ga ree 'gã mu'jaramũ rakue. Opãjê 'ga imua 'ga upe ojeupe 'ga moporowykyukaawamũ rakue. 'Ga 'jawe futat Janeruwarete 'ga opãjê mua jee, je monou judeue'ema 'gã nupe wa'yra 'ga ree 'gã mu'jaramũ.

⁹ A'eramũ 'wyriara 'gã 'jau oree: "A'jea futat. Janeruwarete 'ga pë mogoi Jejuu Kristu 'ga ree judeue'ema 'gã mu'jaramũ. A'eramũ pëe pejemogou 'ga upe oporowyky ma'eramũ ore pyri", 'jau ete 'gã jee, Panape 'ga retee. "Pe'je pejekou Jejuu 'ga mome'waramũ judeue'ema 'gã nupe. Ore 'ã jarepytuna 'gã nupe 'ga mome'waramũ", 'jau 'gã oree. Tiago, Pedro, Juã. Mĩmera 'gã aipo 'jau oree ikue.

¹⁰ Aipo e'i etee te aje 'gã oree ikue: "Pënea'ar iki ikaraemãe'ema 'gã nee, Jerusareg ipewara 'gã nee. Pepoar iki 'gã, mama'e mua 'gã nupe", 'jau 'gã oree. Aipoa ore aruapo arakou. Mama'ea ore imonou arakou 'gã nupe. Aipoa esage jee.

Pedro 'ga upe oje'ega moywyrafari'awet

¹¹⁻¹⁴ A'ere Pedro 'ga awau owaëma ãtioki pewara 'gã pyri, Jejuu 'ga rerowiaara 'gã pyri. Peu akou 'ga ojemi'wat judeue'ema 'gã pype etee futat. Ymã ore judeuramũ norojemi'wari judeue'ema 'gã pyri ikue. A'ere ore Jejuu 'ga rerowiar ire ore poiri aipo awi. A'eramũ Pedro 'ga ojemi'waa ekoete te futat 'gã pyri. Poje Tiago 'ga pyriwara 'gã amũ 'ua owaëma Jerusareg awi. 'Gã nesakawe Pedro 'ga opojo'ogamũ judeue'ema 'gã nui. Okyje 'ga opytuna 'gã nui. "Gã nã'ã nopoiri futari orojemiapofer awi re'ã. Nojemi'wari futari nã'ã 'gã imojewagipyre'ema 'gã pyri re'ã", 'jau Pedro 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga opojo'ogamũ judeue'ema 'gã nui. 'Ga pojo'oga resakawe ajepeja Jejuu 'ga rerowiaara 'gã nanë opojo'ogamũ 'gã nui nũ. Panape 'ga miamũ ojemu'jau 'ga ree. A'ere 'gã naJejuu 'ga remifutar imũ rũi aipo apoi. A'eramũ je 'gã nesakawe teje'ega moywyrafari Pedro 'ga upe. "Ma'ja te ereapo, ki Pedro?", 'jau je 'ga upe 'gã nemianuwamũ. "Ene 'ã judeua je 'jawe. Ymã te ako Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are judeuramũ janee rakue. A'eramũ ako jane mama'e apou 'ga remikwasiarer imũ etee ikue. A'ere 'ã jane 'awamũ jane jemogyi Jejuu 'ga rerowiaaramũ. Niapou'jawi jane mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imũ. Ma'eramũ ene judeue'ema 'gã mu'jau Moisesi 'ga remikwasiarer are? Ma'eramũ sipo ene mama'e apoukaa Moisesi 'ga remikwasiarer imũ 'gã nupe?" 'jau je Pedro 'ga upe teje'ega moywyrafari.

Jejuu 'ga rerowiaara 'gã katu'okawet

¹⁵ Ore 'ã judeua. Judeua futat orejara 'gã. Ma'eramũ 'ã ore judeuretea. "Namama'e tywera apoara rũi ore judeue'ema 'gã 'jawe", 'jau ore arajaupe jepi.

¹⁶ "Judeuramũ agawewi futat ore. A'etea Jejuu Kristu 'ga rerowiaara 'gã etee esage Jarejuwarete 'ga upe" 'ea ore ikwaapa. Janeruwarete 'ga nanë 'jau janee: "Jera'yra 'ga ererowiat ekou. A'eramũ ene ejesageramũ jee", 'jau 'ga janee Jejuu Kristu 'ga rerowiaaramũ. NaMoisesi 'ga remikwasiarer imũ

mama'e apo are rūi 'ga aipo 'jau janee. Jejui Kristu 'ga rerowiamū te 'ga 'i janee: "Jera'yra 'ga perowiat pejemogyau. A'eramū pēē pejejesageramū jee", 'jau 'ga janee. Aipo ni'i ekoetei 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apoara gā nupe, Jejui 'ga 'gā erowiare'emamū.

¹⁷ Kristu 'ga ree ore jemogypygi arajemogyau. A'eramū ore orojesageramū Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga ree orojemogypygyg ire ore oropoia Moisesi 'ga remikwasiarer are orojemogypygyg awi. "NaMoisesi 'ga je'egeera renuw are rūi Janeruwarete 'ga 'i janee: Enesage jee, 'jau. A'eramū jane jarepoia 'ga remikwasiarera rerowiar awi ee jarejemogypygyg awi 'jau", 'jau ore arajaupe. A'eramū 'gā amū 'jau oree: "Nia'wryi futari Moisesi 'ga je'ega renupare'ema 'gā. Judeue'ema 'gā nuenuwi 'ga je'egeera. A'eramū 'gā wa'wrye'emamū Jarejuwarete 'ga upe", 'jau futatee 'gā amū oree. "A'eramū pēē pejea'wrye'emamū 'gā jawe. Kristu 'ga ree pejemogypygyg ire nepeanuwi 'jawi Moisesi 'ga je'egeera pejemogyau. Kristu 'ga pē motywerukat Jarejuwarete 'ga upe", 'jau futatee 'gā amū oree. A'ere naani. O'meramū te 'gā 'i. Kristu 'ga najane motywerukara'uweri 'ga upe.

¹⁸ A'ere je poiri Moisesi 'ga remikwasiarera rerowiar are tejemogypygyg awi ai'i. Na'ga remikwasiarera renuw are rūi Janeruwarete 'ga jetywera moiri je wi. Moisesi 'ga je'egeera renuwa upe tejewyr ire amunipo 'ā je jemotyweri Jarejuwarete 'ga upe. "Taenupap Moisesi 'ga je'egeera 'jau", a'e je tejeupe ikue numiamū. A'ere je naenupawi futari 'ga je'egeera ikue. A'eramū je tejemotywea ete Jarejuwarete 'ga upe rakue.

¹⁹ Na'ga remikwasiarera renuw are rūi Janeruwarete 'ga jetywera moiri je wi. A'ere je 'ga remikwasiarera mogyta re futat tetywera kwaawi ikue. "Kuu. Naapoi futari je mama'ea Jarejuwarete 'ga remifutar imū tekou", 'jau je tejeupe 'ga remikwasiarera mogyta re. "Kristu 'ga amanū 'ypeywar are jetywera moiawamū rakue. 'Ga manū are Janeruwarete 'ga jetywera moia je wi" 'e renupa ai'i. A'eramū je Moisesi 'ga remikwasiarera rerowiar are tejemogypygyg awi tepoia. Ymāwarera mama'e awi je tepoiapap 'awamū. A'eramū je "Awamū Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee mama'e apou tekou", 'jau je tejeupe, tetywera 'ga imoir ire ai'i. Werowiamū Kristu 'ga je muēma Moisesi 'ga remikwasiarera renupara 'gā nui.

²⁰ Ma'eramū je 'awamū tefuwere'emamū futat tejemifutar imū mama'e apo are. Kristu 'ga ree je jemujari 'ga rerowiamū. 'Ga futat je rereko. Kristu 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea. Je ree 'ga poromutaramū. Jetywera moiawamū 'ga ojejukaukaa rakue. Ma'eramū 'ā je 'awamū jefuweramū mama'e apou 'ga remifutar imū etee.

²¹ Naapoi agawewi je mama'e esagea Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'etea 'ga je katu'ok Kristu 'ga je erowiamū ai'i. A'eramū je tejemogypygyka Kristu 'ga ree etee. Kristu 'ga jane erowiamū Janeruwarete 'ga 'jau janee: "Jera'yra 'ga ererowiat. A'eramū ene ejesageramū jee", 'jau 'ga janee. Moisesi 'ga je'egeera renuwa jane muesage re amunipo 'ā Kristu 'ga amanū ekoete rakue. A'ere naani. Namanū ekoetei 'ā 'ga rakue. Kristu 'ga futat jane mota'wa 'Uwarete 'ga upe. Kristu 'ga jane erowiamū tee 'ga 'i janee: "Pēnesage jee", 'ga 'i janee, wa'yra 'ga jane erowiamū.

3

Jarejuwarete 'ga jane erowiaa

¹ Pēē 'ā Garasi ywy penuramū peje'akwaawe'ema pemut pejejeypyu. Awyja te pē morytee rai'i nū, 'jau je pē nupe. Amueapyo agawewi ako je pēē Jejui Kristu 'ga manū are ikue. "Ypeywar are amanūam ipe Kristu 'ga janetywera mepyi rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane

wi, Kristu 'ga jane erowiarāmũ, 'jau je ako pẽ nupe ikue, pẽ mueapyou ee ikue.

² A'eramũ ki pejejea'aramũ je'eawer are. Moisesi 'ga 'eawera renuw ire sipo Janeruwarete 'ga U'agesage muri pẽ nupe? Naani. Kristu 'ga mome'ua pẽẽ erowiar ire te Janeruwarete 'ga imuri pẽ nupe.

³ Ma'eramũ sipo ajee peje'akwaawe'ema pemut pejejeypyu? Kristu 'ga pẽẽ erowiar ypyramũ ako Janeruwarete 'ga opãjẽ mua pẽ nupe ikue, wemifutara apoukaa ako pẽ nupe opãjẽ mũ ikue. Ma'eramũ sipo ajee pepoit 'ga ree pejemogypygyg awi rai'i? Pejejewya 'ã pejejemiapofer ymanera upe ete rai'i nũ?

⁴ Kristu 'ga ree pejemogypygygamũ ako tekotee 'gã pẽ nerekou tyweaete agawewi 'ga ree ikue. A'ete ako pẽnuag pejejerako tywera upe ikue. Pẽnuag ekoete sipo aipo upe rakue? A'eramũ sipo pẽẽ 'awamue pejeipoia Kristu 'ga rerowiar awi? Naani. Nepepouri futari 'ga rerowiar awi.

⁵ Moisesi 'ga remikwasiarera renuw are sipo Janeruwarete 'ga U'agesage muri pẽ nupe? Naani. 'Ga je'egera renuw are sipo Janeruwarete 'ga aeremiapoe'ema apoukari pẽ nupe opãjẽ mũ? Naani. Jejui Kristu 'ga mome'ua pẽẽ erowiarāmũ te 'ga aeremiapoe'ema apoukari pẽ nupe opãjẽ mũ.

⁶ Pẽnea'ar iki Abraão 'ga rekwawer are. Ymã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amũ upe Abraão 'ga ree rakue. "Abraão 'ga Janeruwarete 'ga werowiat rakue. Werowiarāmũ Janeruwarete 'ga 'i 'ga upe rakue: Abraão 'ga esage jee, 'jau 'ga 'ga upe werowiarāmũ, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

⁷ A'eramũ Janeruwarete 'ga rerowiaara 'gã juejue Abraão 'ga juapyrera 'jawewaramũ ajemogyau. Aipoa 'ã pẽẽ ikwaapa.

⁸ Ymã te Janeruwarete 'ga 'i aipo 'jau Abraão 'ga upe rakue: "Je rerowiaaramũ ereko. A'eramũ ene ejesageramũ ekou jee. Tejerowiaara 'gã nupe juejue nipo je 'i, pẽnesage jee, je 'i. Ene upe te'eawera 'jawerimũ etee futat je 'i 'gã nupe tejerowiarāmũ", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. "Judeue'ema 'gã nupe miamũ nipo je 'i: Pẽnesage jee, je 'i, ene 'jawe 'gã tejerowiarāmũ", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe u'eawera kwasiarukaa 'ga amũ upe rakue.

⁹ Werowiarāmũ Janeruwarete 'ga mama'e esage monou Abraão 'ga upe. A'eramũ 'ga jane upe nanẽ mama'e esage mua nũ. Abraão 'ga upe imuawera 'jawe 'ga imua jane werowiarāmũ.

¹⁰ Moisesi 'ga je'egera renupara 'gã ojemote'aa Jarejuwarete 'ga upe. Nuenupawi futari 'gã 'ga je'egera. A'eramũ 'gã ojemote'aa Jarejuwarete 'ga upe. Ymã te 'ga amũ ka'arana kwasiari inuga aipo are rakue: "Anure nipo Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga je'egera renuwaipara 'gã monoi mama'eukwaawa rapyaw ipe", 'jau 'ga ikwasiaa inuga ka'aran are rakue.

¹¹ "Moisesi 'ga je'egera erenup katu katu. A'eramũ ene ejesageramũ jee", ne'i Janeruwarete 'ga 'ga amũ upe. Naani. Ojee ojemogypygyk ma'e 'gã nupe etee te Janeruwarete 'ga 'i: "Pẽnesage jee. A'eramũ je pẽ mogyau 'au tejeypyri nakwaparimũ warãu rũi futat", 'jau 'ga 'gã nupe.

¹² Ymã Janeruwarete 'ga aipo 'jawe'em rakue: "Pejemogypygyg iki je ree", ne'i te rũi 'ga rakue. "Perowiat te ki jeje'ega", e'i te 'ga rakue. "Moisesi 'ga remikwasiarera renup katuara 'gã etee te ajemogy nakwaparimũ rũi", 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amũ upe rakue. A'ere 'gã nuenupawi futari Moisesi 'ga remikwasiarera je'ega rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'jau 'gã nupe: "Nepeenupawi futari 'ga remikwasiarera je'ega. A'eramũ je pẽ nerekou tyweaete ee. Mama'eukwaawa rapyaw ipe nipo peo pejemanũ re", 'jau 'ga 'gã nupe rakue.

13 A'ere 'ã Kristu 'ga manũ 'ypeywar are janetywera mepyawamũ rakue. Kristu 'ga Janeruwarete 'ga erekou tywerukaa janetywer are rakue. A'eramũ 'ga jane rerekou tyweru'jape'ema ee, Kristu 'ga jane erowiarãmũ. Ymã 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are rakue: "Nia'wryi te 'ypeywar are u'am ma'e 'gã jee", 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amũ upe rakue. A'eramũ 'ga Kristu 'ga upe 'ypeywar are janetywera renu'ama upe aipo 'jau rakue. Janetywer are Janeruwarete 'ga Kristu 'ga rerekou tywerukaa rakue. A'eramũ 'ga, Kristu 'ga jane erowiarãmũ, jane rerekou tyweru'jape'ema futat. Naani. Kristu 'ga jane erowiarãmũ te 'ga 'i janee: "pênesage jee", 'jau.

14 Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: "Je rerowiaaramũ ereko. A'eramũ ene ejesageramũ jee", 'jau 'ga 'ga upe rakue. "'Ypeywar are Kristu 'ga manũa omepypap janetywera rakue. A'eramũ 'ga 'awamũ, pênesage jee", 'jau judeue'emamũ pê nupe Jejui Kristu 'ga pêê erowiarãmũ. Kristu 'ga jane erowiarãmũ, Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee, u'eawer imũ etee futat.

U'eawer imũ 'ga mama'e apoi

15 Pêê 'ã jerewirera 'jawe. Kũjãmeramũ pêê 'ã jerenrya 'jawe. A'eramũ je, tamueapyo 'gã ee 'jau, 'jau je pê nupe. Sã'ã ae ajamama'e futaa ijara momoranuwa. A'eramũ 'ã ijara 'ga: "Nan ki ajee siapo jarejaupe", 'jau 'ã 'gã ajaupe. A'eramũ 'ã 'gã u'eawer imũ etee futat ikwasiaa ka'aran are inuga. Ikwasiapaw ire 'ã 'gã wera kwasiaa ee. A'eramũ 'ã 'gã mama'e apou ajaupe wemikwasiarera imũ etee futat. Ikwasiapaw ire 'gã 'ã imoiru'jape'ema futat nũ. U'eawer imũ etee futat 'gã iapou ajaupe.

16 Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega Abraão 'ga upe rakue. "Tamono mama'e esagea ene upe 'jau. Enejuapyrama 'gã nupe 'jau nipo je imonou. Tekotee 'gã nupe nanê nipo je mama'e esage monou ene ree, enejuapyrama 'gã nee 'jau nipo je imonou", 'jau 'ga 'ga upe rakue. Na'ga juapyra 'gã nupe juejue rũi 'ga 'i. 'Ga juapyrama 'ga amũ upe etee 'i te 'ga 'i aipo 'jau. Aipo 'ga upe 'ga 'ea, Kristu 'ga upe, 'ga 'ea te.

17 Abraão 'ga upe aipo 'e re Janeruwarete 'ga 'jau: "Taapo mama'ea te'eawer imũ etee futat 'jau", 'jau 'ga rakue. A'ere, kwaturu sêtui trĩta kwara kwaw ire, Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. A'ere 'ga nomoka'jami futari Abraão 'ga upe u'eawera. A'eramũ 'ga 'awamũ Abraão 'ga upe je'eawera nia'wryi 'jawe'em 'ga. Naani. U'eawer imũ etee futat 'ga mama'e monoi Abraão 'ga upe, Abraão 'ga juapyra 'ga upe nanê nũ.

18 NaMoisesi 'ga je'ega renuw are rũi 'ga mama'e esage monoi 'ga upe. Naani. 'Ga upe u'eawer imũ etee te 'ga imonoi 'ga upe. Wemifutar imũ etee 'ga imonou 'ga upe u'eawer imũ etee futat.

19 A'eramũ nipo pêê mũ 'jau jee: "Ma'eramũ sipo ajee Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue?" 'jau nipo pêê mũ jee. Naani. Oje'ega 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe. Oretywer are ore mueapyoawamũ te 'ga iapoukari rakue. Abraão 'ga juapyrama 'ga rure'emaue Moisesi 'ga remikwasiarera oretywera kwaawukaa ore rakue. Kristu 'ga Abraão 'ga juapyrama. Kristu 'ga upe Janeruwarete 'ga 'i rakue: "Tamono mama'e esagea 'gã nupe 'ga ree 'jau", 'jau 'ga Kristu 'ga mome'wau rakue. Ywagipewara 'gã nupe Janeruwarete 'ga oje'ega rerurukari Moisesi 'ga upe rakue. 'Ga upe etee te 'ga erurukari. A'eramũ Moisesi 'ga te imome'wau 'gã nupe. Anure Moisesi 'ga 'ga je'ega kwasiaa inuga ka'aran are ore rakue.

20 A'ere Janeruwarete 'ga oje'ega nuerooukari Abraão 'ga upe. Janeruwarete 'ga retea futat oje'eg 'ga upe.

Kristu 'ga 'eawera Moisesi 'ga remikwasiarera py'rau

21 Abraão 'ga upe ra'ne Janeruwarete 'ga oporogytau rakue. A'ere 'ga oje'ega monou Moisesi 'ga upe rakue. Moisesi 'ga upe 'ga 'eramū sipo 'ga 'i: “Abraão 'ga upe je'eawera nia'wyrī”, 'jau sipo 'ga rakue? Naani. Kwe pe mama'e esage mū apoa ojepyri janē reroo re amunipo 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue. A'eramū amunipo 'ā 'ga jane rerawau ojepyri jane mama'e apoawer are. A'ere nitywi mama'e esagea mū kwe pe ywag ipe ae monoara.

22 “Nitywi futari mama'e esage apoara 'gā amū jee. Najuejue etee futat 'gā tywetyweramū jee. 'Gā tywera 'gā nerekou”, 'jau 'ga ojeupe rakue. Ako esage agawewi futat 'gā. A'etea 'ga Jejui Kristu 'ga ree ojemogyppyk ma'e 'gā ete omogy nakwaparimū ete rūi u'eawer imū etee futat. Kristu 'ga ree ojemogyppyk ma'e 'gā etee 'ga imogyau ojepyri nakwaparimū rūi.

23 Ywy pe 'ga rure'emauwe ore judeuramū Kristu 'ga rerowiare'ema arajemogyau. 'Ga rure'emamū ore Moisesi 'ga remikwasiarera etee erekou. “Janeruwarete 'ga ka'arana okwasiarukat Moisesi 'ga upe janetywer are jane mu'jawamū”, 'jau ore. A'ere 'ga ne'i futari oree: “Moisesi 'ga remikwasiarera peenup. A'eramū pēē pejejesageramū jee”, 'jaw'em 'ga oree Moisesi 'ga remikwasiarera renuw are. Jejuī 'ga ore erowiar ire tee 'ga aipo 'jau oree.

24 Sā'ā ae wa'yra monoa moromu'jara mū 'ga po pe, wa'yra mu'jaukaa. Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. 'Ga remikwasiarera mogytaramū ore orojemu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are numiamū. A'ere ore naruenupawi 'ga je'ega. Kristu 'ga 'ur ire, judeuramū ore mū 'ga rerowiaa. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau oree: “Kristu 'ga perowiat pejejemogyau. A'eramū pēē pejejesageramū jee”, 'jau 'ga oree, Kristu 'ga ore erowiar ire.

25 'Awamū ore Kristu 'ga rerowiar ire mama'ea naruapoi Moisesi 'ga remikwasiarer imū.

26 'Awamū pēē najuejue etee Kristu 'ga ree pejemogyppyk pejejemogyau. A'eramū pēē najuejue etee pejejemogyau Jarejuwarete 'ga ra'yramū. Judeuramū, judeue'emamū. Mīmeramū juejue futat pēē Jarejuwarete 'ga ra'yramū, Kristu 'ga pēē erowiar ire. 'Ga rerowiar ire pēē pejejemujaa 'ga ree nanē nū.

27 Kristu 'ga pēē erowiamū 'ga amū pē pymīāu 'y pe Kristu 'ga rerowiaara resaukaawamū. Pejepymī re pēē pejejemujaa 'ga ree. A'eramū 'ga pē nerekou.

28 Jarejuwarete 'ga upe jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe etee futat. Judeuramū, judeue'emamū, oje'wyrarete pewaramū, ka'a pewaramū, kūima'eramū, kūjānamū. Mīmeramū jane jareju'jaju'jawe etee futat jarejemogyau 'ga upe. Kristu 'ga rerowiamū jane jarejemujaa 'ga ree. A'eramū jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe etee futat 'ga upe. Majepeī 'yweteewara 'jawe jarejemogyau.

29 Kristu 'ga remiayuwamū pejejemogy re pēē pejejemogyau Abraão 'ga juapyrera 'jawewaramū. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage monou pē nupe, Abraão 'ga upe u'eawer imū etee futat.

4

1 'Awamū je pē mueapyoi kunumī are. Sā'ā jane jareja'yra 'gā nupe jarekaraemā monoa. A'ere 'ā kunumīa naeapyoi we ee ojejuka are. A'eramū 'ā ae tuwamū 'jau wemiayuwa 'gā nupe: “Tekaraemā je amono teja'yra 'ga upe ai'i. A'ere 'ga nojemotuwī we. A'eramū 'ga ojejukawe'em ee. A'eramū pēē pejejekau ee 'ga upe jee ra'ne. 'Ga jemotuw ire 'ga ma'ea futat, 'ga upe jeremimonofera”, 'jau nipo 'ga ruwa 'ga wemiayuwa 'gā amū nupe.

Waranupe'emawe futat kunumĩ 'ga 'uwa 'ga karaemã jaramũ futat akou. A'etea 'ga 'uwa 'ga remiyauwa 'gã je'ega renupa.

² 'Ga aranuwe'emamũ 'ga ruwa 'ga remiyauwa 'gã ojekukau 'ga ree, 'ga karaemã are. 'Uwa 'ga remifutara 'ara rupi kunumĩfera 'ga okaraemã mujaa etee te. A'eramũ futat 'ga mama'e apou wemifutar imũ etee futat.

³ Nan tee futat ore judeuramũ mama'e apoi Jarejuwarete 'ga upe Moisesi 'ga remikwasiarer imũ etee futat ikue. 'Ga ra'yra 'ga rure'emamũ ore Moisesi 'ga je'ega renupa.

⁴ A'ere Janeruwarete 'ga, wemifutara 'ara rupi, wa'yra 'ga muri ywyp e rai'i. Wa'yra 'ga 'ga imu'arukaa kũjã eẽ mũ wi rakue. 'Ga ra'yra 'ga, Kristu 'ga etee te Moisesi 'ga je'egera wenup katu katu rakue.

⁵ 'Ga je'ega 'ga enupa katu katua ore mueateupap mama'e ymaner awi, 'Uwarete 'ga ra'yramũ 'ga ore mogyawamũ 'jau. Werowiaramũ 'ga jane mogyau 'Uwarete 'ga ra'yramũ. A'eramũ Janeruwarete 'ga wa'yra 'gã nupe wemimonofera mua janee.

⁶ Pěẽ nanẽ 'ga ra'yramũ nũ. Sã'ã 'ga U'agesage mura pẽ nupe. A'eramũ ore pẽ kwaapa. "Janeruwarete 'ga U'agesage amut 'gã nupe", 'jau ore. A'eramũ ore "Janeruwarete 'ga ra'yramũ 'gã jemogyi" 'e kwaapa pẽ nesag ire. A'eramũ 'ga 'Agesagea, Kiapi'ni, jane mu'eukaa Jarejuwarete 'ga upe.

⁷ A'eramũ pẽẽ a'eramũ na'ga upe mama'e apoara etee rũi pejemogyau. Naani. 'Ga ra'yramũ nanẽ futat pejemogy nũ. A'eramũ 'ga a'eramũ wa'yra 'gã nupe wemimonofera monou pẽ nupe nanẽ nũ.

Paulo 'ga wearamũ 'gã nee

⁸ Ymã te 'ã nepekwaawi Jarejuwarete 'ga rakue. 'Ga kwaape'ema 'ã pẽẽ maira'mea etee ipojeupa rakue, pejejeorywamũ ee rakue.

⁹ A'ere 'ã pẽẽ awamũ Jarejuwarete 'ga pekwaap pejemogyau. 'Ga futat pekwaap. Ojekwaawukat 'ga pẽ nupe, wemiayuwanũ 'ga pẽ mogyau. Ma'eramũ sipo ajee peje'akwaawe'emawera pemut ete te pejejepyyu rai'i nũ? Pejewyt ete 'ã pejemaira'me upe rai'i nũ? Nipãjẽi maira'mea. Janeruwarete 'ga te pãjẽrete. A'etea 'ã pẽẽ pejejewya ekoete maira'me pojeuwa upe rai'i nũ?

¹⁰ Ymã te 'ã maraka peapo maira'me are pejejorypawamũ rakue. 'Araiwa rupi, jay ru'wi are, kwar ipe, 'y ruwiramũ. Mĩmera rupi 'ã pẽẽ maraka peapo maira'me are pejejorypawamũ rakue. A'ere 'awamũ maraka peapo Jarejuwarete 'ga nuorypawamũ numiamũ. Maira'me upe maraka apoawera 'jawe etee 'ã Jarejuwarete 'ga upe maraka peapo numiamũ. A'ere naani. Nananũi. "Nan jane iaporamũ nipo Janeruwarete 'ga ku'iramũ jane ree", 'jau nipo pẽẽ. "Judeu 'gã 'jawe maraka apo re nipo jane jarejemuesageu Jarejuwarete 'ga upe", 'jau nipo pẽẽ pejejaupe numiamũ.

¹¹ Je ako amu'e pẽẽ Jejui Kristu 'ga ree ikue. "Jejui Kristu 'ga rerowiaramũ jane resageramũ Jarejuwarete 'ga upe", 'jau je ako pẽ nupe ikue, pẽ mu'jau ee ikue. Amu'e futat ako je pẽẽ ee ikue numiamũ? Pemoka'jam etee nipo je 'eawera rakue?

¹² Pẽẽ 'ã jerewirera 'jawe. Kũjãmeramũ pẽẽ jerenyra 'jawe. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Je 'jawe peko. Aetypap je ymãwarera mama'ea. Je 'ã judeua agawewi. A'etea je ako judeu'emamũ pẽ 'jawe pẽ pype. Naapoi futari je mama'ea judeuramũ orojemiapofer imũ, a'e je pẽ nupe. A'eramũ pẽẽ 'awamũ pejejemu'jau je ree. Peapo kasi mama'ea oreremiapofer imũ ne, a'e je pẽ nupe. Pejejepype je rekoramũ ako pẽẽ pejejekukau esage je ree ai'i.

13 Pēnea'ar iki ee. Tekaruaramū je tekou ikue. Tefuakapawaiwamū ako je tekou ikue. A'eramū ako je tepytawaipa pē pype ikue. A'eramū ako je Kristu 'ga mome'wau pē nupe ikue.

14 Pejejeupe je waēmamū ako pēē je monowe'em pejejewi ikue. “Kuu. Ojero'wu ma'e 'ga 'ut ojeftuanugukaa janee”, 'jawe'em ako pēē jee ikue. Jekaruara agawewi je. A'etea ako naje rereko tyweri pejepe jekaruara are ikue. Je mua ako pejejepype. Sā'ā ae Jarejuwarete 'ga pyriwara 'ga mura. Nan tee futat ako pēē je mua pejejepype ikue. Jejui Kristu 'ga mura 'jawe ete ako pēē je mua pejejepype ikue.

15 A'e pe ako pēē pejeku'iramū pejejemogyau je ree ikue. “Ma'ja te jane siapo 'ga upe 'ga poaawamū?” 'jau ako pēē pejejaupe ikue. Ma'eramū sipo ajee pēku'ipap je ree 'awamū?

16 Mama'e a'jea etee je amome'u pē nupe. Ma'eramū sipo pē'me pejejaupe: “Niporomutari Paulo 'ga jane ree”, 'jau futate pejejaupe. Mama'e a'je imome'ua sipo je mogou pē nee iporomutare'emamū?

17 Mama'e ekoete are pē mu'jara 'gā te iporomutat 'me pē nee. “Simopojo'ok 'gā Paulo 'ga wi 'jau”, e'i 'gā ajaupe. “Paulo 'ga wi opojo'og ire nipo 'gā jemu'ei jane ree”, 'jau nipo 'gā ajaupe, oporomutat 'meramū pē nee.

18 A'ere je poromutaramū a'jea futat pē nee. Pē pype tekou taetu ako je teporomutaramū pē nee ikue. Muku pē nui tekou miamū je teporomutaramū pē nee mama'e esage apou pē nupe.

19 Pēē 'ā jera'yra 'jawewaramū jee. Sā'ā kūjā kunumīakya ray renūja. Nan tee futat je rayramū pē nee. Afutarete je pejemogyppyga Kristu 'ga ree. 'Awamū 'ā pepoit 'ga ree pejejemogyau awi. A'eramū je tejemayrūmū pē nee. 'Ga ree pejemogyppygamū te jeku'iramū pē nee.

20 Pē pyri tekoa je afutat. Pē pyri teko re amunipo 'ā je pē mueapyoi ee. A'ere 'ā je rekoi muku te pē nui. A'eramū je tejemuaēmeteeramū pē nee.

Sara ēē Aga ēē retee

21 “Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee futat siapo mama'ea 'jau”, 'jau nipo pēē mū. “Ga remikwasiarer imū jane mama'e apo re nipo Janeruwarete 'ga 'i janee: Pēē mama'ea peapo Moisesi 'ga remikwasiarer imū. Ma'eramū 'ā pēnesage pejejemogyau jee, 'jau nipo 'ga janee”, 'jau nipo pēē pejejaupe. Pēneapyo katu sipo Moisesi 'ga remikwasiarer are? Naani.

22 Abraão 'ga ree nanē 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: “Mukūi futat 'ā Abraão 'ga ra'yra 'gā nakue. Ajepeja 'ga rera Isakia. Abraão 'ga remirekorete ēē ra'yra, Sara ēē ra'yra 'ga poromū, Isakiramū. Ajepeja 'ga rera Ismaeua. Abraão 'ga remireko ēē remifai ēē ra'yra 'ga poromū, Ismaeuramū. Aga ēē ra'yra 'ga. Aga ēē 'ā mama'ea wapo o'wyriara ēē 'eawer imū etee futat, Sara ēē 'eawer imū etee futat. Nuapoi ēē mama'ea wemifutar imū”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

23 “Abraão 'ga ēē rerekou, wemirekorete ēē remifai ēē rerekou, Aga ēē rerekou rakue. A'eramū ēē wa'yramū 'ga upe. A'eramū Abraão 'ga wa'yra 'ga re'roka. Ismaeua 'ga inuga wa'yra 'ga ree. A'eramū 'ga akou ujara 'ga upe mama'e apoaramū, oy ēē 'jawe. Ajepeja 'ga te aje 'ga ra'yra 'ga u'aa Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat. 'Iwāiwi agawewi eneremirekorete ēē. A'etea je kunumīa amut ēē upe', 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'eferupi te futat Sara ēē wa'yramū u'aa Janeruwarete 'ga je'eg imū etee futat”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue.

24-25 Mama'e a'je are ete 'ga ka'arana kwasiari rakue. Aipo mogyta re jane jarejemu'jau mama'e are. Sā'ā mukūja 'gā, kūjāmera 'gā nakue. Nan

tee futat Janeruwarete 'ga 'eawera rakue. Aga ēē 'jawe Moisesi 'ga upe Janeruwarete 'ga 'eawera. Ymā 'ā Moisesi 'ga oi ywytyra apyte'rarimū rakue, Sinai 'jawa apyte'rarimū rakue. Arabia ywy pe aipoa Sinai 'jawa reni. Sinai 'jawa apyte'rarimū 'ga rekoramū futat 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega mua 'ga upe, ikwasiaa ita are 'ga upe rakue. A'eramū Moisesi 'ga judeu 'gā mu'jau kwaiwete aipo Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Sā'ā Jerusarega. Aga ēē 'jawe etee Jerusareg ipewara. Jerusareg ipewara 'gā, judeu 'gā, nuapoi mama'ea wemifutar imū. Moisesi 'ga je'eger imū etee 'gā mama'e apoi ajemogyau. A'eramū 'gā ajemogyau Aga ēē 'jawe. Aga ēē mama'ea wapo o'wryiara ēē je'eger imū etee futat rakue. Eē 'jawe Jerusareg ipewara 'gā mama'e apoi Moisesi 'ga je'eger imū etee futat.

²⁶ A'ere jane 'awamū Jerusareg yau jane 'i ywag ipewara upe. Jejui Kristu 'ga ree jarejemogypygy ire jane jarejemogyau ywag ipe oo ma'eramamū, Jejui Kristu 'ga ree ojemogypygy ma'eramū etee futat. A'eramū jane mama'e apowe'em Moisesi 'ga je'eger imū.

²⁷ Ymā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue: "Ta'yre'emamū agawewi ene 'awamū. A'etea neneku'ipawi ekou. Anure nipo kwaiwete enera'yra. Enemena 'ga opoiraip ene wi enera'yre'em are. A'ere nipo anure 'ga jewyri enee nū. Ene upe 'ga jewyr ire nipo enera'yra 'gā pytuna tesirūmera 'gā na'yra apyraapa", 'jau 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue.

Jerusareg yau are 'ga jane mu'jau poromū. Anure nipo kwaiwete Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū jane oi ywag ipe. Jerusareg yau 'e upe 'ga 'i poromū.

²⁸ Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe. A'eramū je pē mu'jau ee. Ymā Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: "Anure nipo je kunumī monoi ene upe", 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'eramū Isaki 'ga u'aa Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee futat. Isaki 'ga 'jawe futat Kristu 'ga rerowiaaramū jane. U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga jane mogyau wa'yramū, Jejui Kristu 'ga jane erowiaaramū.

²⁹ Mukūi futat Abraão 'ga ra'yra 'gā numiamū. A'ere ajepeja 'ga na-Janeruwarete 'ga 'eawer imū rūi 'ga 'ari, Abraão 'ga ra'yr ppy 'ga. Opyygy ekoete te Aga ēē 'ga ra'yra rakue. A'eramū ēē ra'yra 'ga, Ismaeu 'ga u'aa ēē wi rakue. A'ere Isaki 'ga nanarūi 'ga ruri oy ēē upe. Janeruwarete 'ga 'eawer imū etee te 'ga ruri. Janeruwarete 'ga 'Agesage pājē mū te Sara ēē Abraão 'ga ra'yra ppygi rakue. Anure Ismaeu 'ga Isaki 'ga rereko tyweaete rakue. Nan tee futat nipo Moisesi 'ga je'egera renupara 'gā Jejui 'ga rerowiaaramū jane rereko tyweri.

³⁰ A'ere Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Sara ēē je'eger are rakue. "A'eramū ēē 'jau Abraão 'ga upe: 'Emono kynā jarejewi. Jeremiayuwa te ako kynā ikue numiamū', 'jau ēē 'ga upe.

'Kynā ra'yra kīā reewe futat kynā monou jarejewi.

Jareja'yra kīā upe etee teremono karaemā 'jau', 'jau ēē 'ga upe.

'Nafutari je kynā ra'yra kīā upe we ene mama'e monoa', 'jau ēē Abraão 'ga upe rakue",

'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

³¹ Sara ēē remiayuwa ēē ra'yra 'ga juapyrera 'jawewaramū Moisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apoara 'gā. A'ere Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū jane Abraão 'ga remirekorete ēē ra'yra juapyrera 'jawewara. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage apou janee Abraão 'ga upe u'eawer imū etee futat.

5

Jarejuwarete 'ga ree etee jane jarejemogypygyka

¹ Jeju Kristu 'ga amanū janetywera pepyawamū rakue. A'eramū 'ga ree jane jemogypygamū Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Pēē pēnesage jee”, 'jau 'ga janee, wa'yra 'ga ree jane jemogypygamū. Werowiarāmū 'ga ae mū'jāu Moisesi 'ga je'eger imū mama'e apoara 'gā nui. A'eramū ki pēē pejejewyre'ema Moisesi 'ga je'eger imū mama'e apo upe. Pē nupe owaēm ma'e 'gā amunipo i'me pē nupe: “Pejemojewagukat 'ga amū upe. Moisesi 'ga je'eger imū pejemojewagukat. 'Ga je'eger imū imojewagipyrrera 'gā etee te esage Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe rai'i.

² A'ere je, Pauloramū je 'i pē nupe: Naani. Pejemojewagukat kasi 'gā nupe ne. Najudeua rūi pēē. Ymā Janeruwarete 'ga 'i judeu ppy 'gā nupe rakue: “Imojewagipyrrera 'gā etee te jeremiyuwa”, 'jau 'ga rakue. A'ere 'awamū nanarūi. 'Awamū 'ga 'i: “Jera'yra 'ga ree ojemogypygyka ma'e 'gā etee te jeremiyuwa”, 'jau 'ga. Pejejemojewagukar ire nipo pepoit Kristu 'ga ree pejejemogypygyka awi pejejemogyau.

³ Imojewagipyrrera 'gā ki ajee Moisesi 'ga je'egeera tuenupap. 'Gā enupawe'emamū nipo Janeruwarete 'ga ne'i 'gā nupe: Pēnesage jee, 'jawe'em nipo 'ga 'gā nupe.

⁴ Moisesi 'ga je'egeera renuw are ojemogypygyka ma'e 'gā nipo opoit Jeju Kristu 'ga ree ojemogypygyka awi. “Moisesi 'ga je'eger imū mama'ea jane iaporamū nipo Janeruwarete 'ga 'i janee: Pēnesage jee, 'jau nipo 'ga janee”, pe'je nipo pejejemogyau numiamū, Moisesi 'ga je'egeera renuw are etee futat nipo pejemogy. Aiporamū nipo pepoit Kristu 'ga rerowiar awi. Kristu 'ga jane erowiarāmū te Janeruwarete 'ga 'i janee, “pēnesage jee”, 'jau 'ga janee. Niapoi agawewi te 'ā jane mama'e esagea 'ga upe rakue. A'etea 'ga aipo 'jau janee, Kristu 'ga ree jane jemogypygygamū.

⁵ Nanarūi ore. Ojemogypygyka ore Jeju Kristu 'ga ree. Anure nipo Janeruwarete 'ga 'jau ore: “Jeju Kristu 'ga perowiat. A'eramū pēē pejejesageramū jee”, 'jau nipo 'ga anure ore. Aipo 'ga 'e rapesakā ore 'ā arajemogyau, Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ā ore rerekou, 'ga rerowiarukaa ore.

⁶ Jeju Kristu 'ga ree jane jemujar ire Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Pēnesage jee”, 'jau nipo 'ga janee. Imojewagipyrreramū ore, imojewagipyre'emamū pē nupe. Mimeramū juejue futat 'ga aipo 'jau janee, Jeju Kristu 'ga ree jarejemujar ire, jane jareporomutaramū jarejuee.

⁷ Amome'u futat ako je Kristu 'ga pē nupe ikue. 'Ga mome'ua ako pēē erowiaa ikue numiamū. Awŷja gatu nipo aje 'ā pē momoirukat 'ga rerowiar awi rai'i nū? Awŷja te o'mea werowiarukat pē nupe rai'i?

⁸ NaJaneruwarete 'ga rūi werowiarukat 'gā 'mea pē nupe. Naani. 'Ga 'ā pē mū'ē mama'e apo are ojemogypygyka ma'eramū 'gā nui.

⁹ Sā'ā ae mani'oko'o jopypeawa monoa imojopypea ipype. Ināinānī'i etee agawewa imonou ipype. A'etea imojerapa. Nān tee futat i'me ma'e 'gā. Ajepeja 'ga ete agawewi 'ga 'meramū pē nupe rai'i. A'etea 'gā o'me rerowiarukaa pē nupe, pē momoirukaa Kristu 'ga rerowiar awi rai'i.

¹⁰ A'ere je jemogypygygi pē nee te'ŷina. Jarejararete 'ga ree jane jemujari jarejemogyau. A'eramū je 'jau tekou: “Nopoiri futari 'gā Kristu 'ga ree ojemogypygyka awi”, 'jau je tekou pē nupe. Janeruwarete 'ga te tuereko tywet pē mu'e tywearera 'gā ee 'jau.

¹¹ Jeje'ēwu'jag ekoete nipo 'ga amū akou. “Pejemojewagukat 'gā nupe, e'i Paulo 'ga akou”, 'jau futatee nipo 'ga amū pē nupe. Naani. Nanarūi je ako

pē mu'ei ai'i. Ma'eramū 'ā 'gā je rereko tyweretei. Aipo je 'e re amunipo 'ā 'gā naje rereko tyweri. Aipo je 'e re amunipo 'ā 'gā nimara'nei je 'eawer are. A'ere 'gā mara'neramū futat je 'eawer are, "typeywar are Kristu 'ga manūi janetywera moiawamū" 'eawer are.

¹² Afutat je i'me ma'e 'gā pojo'oga pē nui.

¹³ Pēē 'ā Janeruwarete 'ga pē mū'jāu 'gā nui. "Pepoit ymāwarera mama'e awi", e'i 'ga pē nupe. "Au'je ki mama'e apo re Moisesi 'ga remikwasiarer imū pejemūesageawamū", 'jau 'ga pē nupe rai'i. Moisesi 'ga remikwasiarer imū agawewi nipo pēē mama'e apowe'em. A'etea kasi mama'e tywera peapou'jaw ine pejemifutar imū ne. Peapo kasi mama'ea pejemuory-pawamū etee ne. Naani. Pejopoar iki mama'e apo are. Pejepota'waramū pejejee.

¹⁴ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: "Pēporomutat pejejepyriwara 'gā nee pejejee pejeporomutara 'jawe etee futat pejemogyau. A'eramū pēē pejejerereko esage 'jawe etee futat pejuerekou esage", 'jau 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Aipo 'ga 'eawera nateepawi. Jejui 'ga nanē aipo 'jau janee 'ūina. A'eramū aipo 'ga 'eawera wesageramū janee. Aipoa 'ga je'eg imū jarejuereko esage re jane 'ga je'ega renupawi.

¹⁵ Au'je ki pejuago'o re. Ajuago'oara 'gā 'miara mara'nea 'jawe. 'Miara mara'nea te 'ā ojou'u ojomomapa. Nan kasi pejemogy ne.

'Ga 'Agesage remifutara

¹⁶ Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar imū etee ki mama'ea peapo. 'Ga pājē mū mama'e apo re nipo pēē mama'e tywera apou'jape'ema pejemifutar ymaner imū.

¹⁷ Najuejee etee futat te 'ā janetywera jemogyi jane ywyteripe jane jemogyramū. A'eramū jane jarejemifutar imū ete mama'e apo re mama'e apowe'em 'ga 'Agesage remifutar imū. Janeruwarete 'ga 'Agesage remifutara mama'ea irāinā'nī te. Najaneremifutara 'jawe rūi futat 'ga 'Agesage remifutar imū mama'e apoawa. A'eramū jane mama'e apowe'em jarejemifutar imū Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁸ 'Ga 'Agesage remifutar imū mama'e apoaramū jane niapoi futari mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee futat.

¹⁹ Janetywet tāmējē futat te 'ā jane jarejemogyau iypy we rakue. Ma'eramū 'ā jane, jarejemifutar ymaner imū ete mama'e apo re ete, jarejemirekoe'em are jarekou. Kūjāmeramū nanē 'ā pēē pejemene'em are pejekou. Mama'e tywer are etee jane 'ā jarejea'aramū jarejemogyau. Mama'e tywera etee 'ā janeje'ega.

²⁰⁻²¹ Jarejemifutar imū mama'e apo re ete jane 'ā maira'mea etee imuorypa. Jarejee jarepājāgaiwa rete ete 'ā jarejemogyau. Jarejemogyau 'ā jarejuerekoayau mama'e are. Mīmer are ete 'ā jarejea'aramū 'jau. Jaremarā'neramū jarejee. Jarejee etee 'ā jarejea'aramū jarejemogyau. Jareporomutare'emamū 'ā jarejemogyau jarejee. Jarejuowajar are etee nanē 'ā jarejea'aramū etee nū. Kawīājaiwa rykur are etee nanē 'ā jarejemogyau. Nanuara apoara 'gā nooi futari Jarejuwarete 'ga pyri. Ymā je ako pē mu'ei aipo are ai'i. 'Awamū je 'jau'japa pē nupe nū. "Naaipe apoara 'gā nūi oo ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri amanū re", a'e ako je pē mu'jau ee ai'i.

²² A'ere jane, Jarejuwarete 'ga 'Agesage rereko re, janeporomutaramū jarejee. Jareku'iramū jarejemogyau. Jarepy'ata'waramū jarejemogyau. Jarepota'waramū jarejemogyau jarejee. Jarejejukau esage jane jarejee

jarejemogyau. Jarejesageramū jarejemogyau jarejaupe. Mama'ea jane iapou jare'eawer imū etee futat.

²³ 'Ga 'Agesagea jane rerekou jane mopota'waukaa jarejuee. Jane mu'akwaapa mama'e tywera apoe'em are. Nan te ae jemogyi Jarejuwarete 'ga je'eg imū.

²⁴ Jeju Kristu 'ga ree jarejemujar ire jane jarepoia jarejemifutar ymaner imū mama'e apo awi. Niapou'jawi futari jane mama'ea jarejemifutar ymaner imū etee.

²⁵ Jeju Kristu 'ga jane erowiamū Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane mogyi Jarejuwarete 'ga ra'yramū. A'eramū ki jane mama'e apou 'ga 'Agesage remifutar imū etee futat.

²⁶ Sajerowiarap kasi jarejee etee ne. Sajamamara'ne ekoete kasi jarejuee ne. Sajuerekoay kasi jarejuee ne.

6

Pejejopoa

¹ Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe. A'eramū je pē mu'jau Jeju 'ga rerowiaara 'gā nereko are. Jeju 'ga rerowiaara 'gā amū nipo mama'e tywera apou akou. A'eramū pēē 'gā nemiapofera kwaaw ire Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū pēē 'gā mu'akwaapa iapoe'em are. A'ere kasi pejeje'ega pemoywyrafen 'gā nupe ne. Pejeporogytau esage etee futat 'gā nupe. 'Gā mu'jaramū nanē pejejea'gwau mama'e tywera apo awi. Mama'e tywera apo awi pejejea'gue'em ire pēē nanē mama'e tywera peapo 'gā 'jawe ne. A'eramū pēē 'gā mu'jaramū pejejerowiarape'ema pejejee 'gā mu'jau.

² Pejejaupe mama'eay jesaukaramū pēē pejejopoa pejeja-muapyterātāukaa etee jupe. Aipo apo re pēē Kristu 'ga je'ega renupa pejemogyau.

³ Sajerowiarap kasi jarejee etee ne. Sā'ā je pē apyraawa jereapyo ee, pe'je kasi ne pejejerowiarapa pejejee ne. Aipoa nia'wyrī. Nakūima'eteete arūi aipo 'jara 'ga. Aipo e'i ekoete futat 'ga. Ojemorytee ae nanuaramū ojeupi tee futat.

⁴⁻⁵ Pejejemiapofer are ki pēnea'at. "Esage futat te jeporowyky?" pe'je ki pejejeupe. Mama'e esage apo re pēē pejejerowiaa pejeku'iramū pejejemī-apofer are. Aipoa esage. A'ere "mama'e esagea je aapo 'gā apyraapa" 'ea nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. Pejejoporowyky rerekoemāue'em. "Je te pa a'jeteetewi apo ra'e" 'ea nanē wa'wyre'emamū 'ga upe nū. Pejejoporowyky are pejejea'are'emamū. Pejejemīapo are etee pejejea'aramū.

⁶ 'Ga amū nipo 'ua pē mu'jau Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū ki pēē mama'e esage monou pejemū'jara 'ga upe.

⁷ "Simorytee Jarejuwarete 'ga jarejemīapofer are", pe'je kasi ne. Naani. Nimoryteeawi futari Janeruwarete 'ga. Okwaap 'ga pēē omoryteea. Sā'ā pekoa. Juowuu tym ire 'ā, pēē juowuu a'yi etee ipā'wau jui. Nepepo'oa'uweri 'ā yky'yja juowuu 'yw awi.

⁸ Nan tee futat jane jemogyi. Jarejemifutar imū mama'e tywera apou jarejemotywea Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga jane monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere 'ga U'agesage remifutar imū ete mama'ea jane iapo re jane mogyi nakwaparimū ete rūi ojepyri jane manū re.

⁹ Mama'e esagea etee siapo jarejemogyau 'jau. Mama'e esage apo awi jane poire'emamū nipo Janeruwarete 'ga mama'e esagea muri janee anure, wemifutara 'ara rupi.

¹⁰ A'eramū ki pēē mama'e esagea etee iapou 'gā nupe najuejue etee futat. A'ere pēē Jeju 'ga rerowiaaramū 'gā nupe mama'e esage apou a'jea futat 'ga ree pejemogyapyga resaukaawamū 'gā nupe.

Oje'ega 'ga imonou 'gā nupe, 'gā futaa

¹¹ 'Awamū je ka'arana kwasiaawa pyygi tepou. Sā'ā jeremikwasiarera ruwuuu.

¹² Tamueapyo pēē mama'e are 'jau. 'Gā amū afuweramū judeu 'gā maku'i are etee. "Kristu 'ga manū mome'u are judeu 'gā jane rereko tyweretei. A'eramū jane judeuramū jarejemojewag are etee 'gā mu'jau. Ee 'gā mu'e re nipo judeu 'gā pōiri jane rereko tywer awi", 'jau nipo 'gā ajaupe. A'eramū 'gā pē mu'jau judeu 'gā nemiapofer are. "Pejemojewagukat 'ga amū upe pejejee Jarejuwarete 'ga muorypawamū", 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. A'ere nanarūi jane 'ga muorywi. Jeju Kristu 'ga amanū janetywera moiawamū rakue. 'Ga jane erowiarāmū te Janeruwarete 'ga 'i janee: "Jera'yra 'ga perowiat. A'eramū pēē pejejesageramū jee", 'jau 'ga janee.

¹³ Imojewagipyra 'gā miāmū nuenupawi Moisesi 'ga je'egera. A'etea 'gā pē mu'e ekoete pejemojewagukat are. "Ore te 'ā aramu'e 'gā, sa'e etee 'jau", e'i futatee te 'gā pē nupe, judeue'emamū pē mu'jau ekoete judeuramū ore remiapofer are. "Ore te 'ā oromojewagukat 'gā orojemiapou, sa'e te 'jau", e'i te ojerowiaraipe ojee.

¹⁴ A'ere je naani. Jeju Kristu 'ga ree etee te je jerowiari. 'Ypeywar are 'ga manūi janetywera moiawamū rakue. Aipo are je jerowiari tekou. 'Ga rerowiar ire je pōiri 'ga rerowiare'ema 'gā nemifutar awi ikue. Nafutari futari je 'gā nemiapoa. 'Gā nanē jeremifutara futare'ema nū.

¹⁵ Janeruwarete 'ga namā'ēi janejewag are. Imojewagipyramū ore, imojewagipyre'emamū pēē. Mīmeramū jane jareju'jaju'jawe etee futat 'ga upe. Jeju Kristu 'ga ree ojemogyppyk ma'eramū etee te 'ga 'i janee: "Pēnesage jee", 'jau 'ga janee. Jeju Kristu 'ga ree jarejemogyppyg ire jane pōiri futari jarejemifutar imū mama'e apo awi. Jarejuwarete 'ga Agesage remifutar imū etee futat jane mama'e apoi. Aipoa esage Janeruwarete 'ga upe.

¹⁶ U'agesage remifutar imū mama'e apoara 'gā Janeruwarete 'ga omopy'ata'wa imogyau. 'Gā nee 'ga jemuaēmi. Aipo 'gā etee Janeruwarete 'ga remiayuwaretea.

¹⁷ Tejereko tywera 'gā nupe je 'i: Au'je je rereko tywer ire. Jeju Kristu 'ga futat jejararetea. Sā'ā jeaiwa. Jeju Kristu 'ga mome'u are 'gā je nupānupāu. A'eramū je 'ga ree tenupāawera porera rerekou, 'jau je 'gā nupe.

¹⁸ Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū nanē pēē jerenyra 'jawe nū. A'eramū je Jarejararete 'ga, Jeju Kristu 'ga resagea pē nerekoa futaa, 'jau je. Kweramū ete jeremimome'ua.

Efesu

Paulo 'ga awau akou Efesu pe rakue. Jejuu 'ga rerowiaara 'gã 'ga imu'jau Jarejuwarete 'ga ree. (Atos 19) Muküi kwara magwaw ire Paulo 'ga oi pe awi nũ. A'ere 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gã nupe rakue. Moromunepawa pype 'ga 'ũina Jejuu 'ga mome'u are. A'eramũ Janeruwarete 'ga, peu 'ga renamũ, ka'arana kwasiarukaa 'ga upe. A'eramũ 'ga ikwasiaa imonou 'gã nupe rakue.

¹ Je Pauloramũ ka'aran akwasiat imonou pẽ nupe. Je Jejuu Kristu 'ga remi-monoferamũ. Ymã Jejuu 'ga je monoi kwe pewara 'gã nupe omome'waramũ ikue. “Kwe pe ekwap je mome'wau ekou 'gã nupe”, 'jau 'ga jee ikue. 'Uwarete 'ga remifutar imũ etee futat 'ga je monoi kwe pewaramũ pẽ nupe. A'eramũ je ka'arana kwasiaa tekou imonou Efesu pewaramũ pẽ nupe, Jarejuwarete 'ga remiayuwamũ pẽ nupe. Pẽẽ 'ã pejemujat Jejuu Kristu 'ga ree rai'i. A'eramũ pẽẽ 'ga rerowiaa etee te pejejemogyau. A'eramũ je ka'arana kwasiaa imonou pẽ nupe.

² Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejuu Kristu 'ga nanẽ 'ã Janejararetea nũ. Afutat je 'gã jejuka esagea pẽ nee. Afutat je 'gã pẽ mopy'ata'waa pẽ mogyau.

Kristu 'ga mama'e esage apou janee

³ Simuoryp Jarejuwarete 'ga jarejeupe 'ga remiapofer are 'jau. 'Ga 'ã Jejuu Kristu 'ga Ruwaretea, Janejararete 'ga Ruwaretea futat 'ga. Iporiay'i 'ga 'ũina jane ree. Jane resaka'i 'ga jane rerekou. Mama'e esagea etee 'ga iapou 'ũina au'jeteramũ janee. 'Ga ra'yrarete 'ga Kristu 'ga ree jane jarejemujaa. A'eramũ 'ga mama'e esage apou janee. Ywag ipe 'ga rekoi. A'eramũ 'ga pe awi futat mama'e esage apou 'ũina janee.

⁴ Ymã we te 'ga 'ã jane mũ'ei wemiayuwamũ rakue. Ywy apoe'ẽwe futat 'ga jane mũ'jãu wemiayuwamũ Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramũ. “Tamũ'ẽ 'gã tejemiayuwamũ 'jau. Tomoiit 'gã tywera 'gã nui 'jau. A'eramũ 'gã ajemogyau esage je upe 'jau”, 'jau 'ga ojeupe rakue.

⁵ 'Ga oporomutaramũ jane ree. A'eramũ 'ga a'eramũ jane mogyau wa'yramũ. A'eramũ 'ga 'jau ojeupe rakue: “Teja'yrarete 'ga, Jejuu Kristu 'ga rerowiaara 'gã tamogy teja'yramũ 'jau. Tejemifutar imũ etee futat 'gã mogyau teja'yramũ. Teja'yramũ 'gã mogya je maku'iu 'gã nee”, 'jau 'ga ojeupe rakue.

⁶ Ajemuaẽm 'ga jane ree. A'eramũ 'ga wa'yrarete 'ga mua janee. 'Ga remifutara agawewi 'ga ra'yra 'ga. A'etea 'ga 'ga amut janee. A'eramũ 'ga wa'yrarete 'ga rerowiaaramũ jane mogyau wemiayuwamũ. Niapoi agawewi futat ako jane mama'e esagea 'ga upe ikue. A'ete ako 'ga ajemuaẽm jane ree ikue. Wa'yra 'ga jane erowiaramũ 'ga jane mogyau wemiayuwamũ. A'eramũ jane 'ga muorypa ee.

⁷ Ymã 'ã Kristu 'ga manũ 'ypeywar are janetywera mepyawamũ rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, wa'yrarete 'ga manũ are. A'eramũ futat 'ga wea'aru'jawe'emamũ janetywer are. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga iporomutat nanime jane ree. Mama'e esagea 'ga iapou janee.

⁸ 'Ga remiapoa esage futat. Na'gã nemiapo 'jawe rüi 'ga iapoi.

⁹⁻¹⁰ U'akwaaw imũ etee futat 'ga mama'e apoi. “Anure nipo je Kristu 'ga rerowiaara 'gã mogyau majepe'i yweteewara 'jawe. Ywag ipe ajemogy ma'e 'gã, ywy pe ajemogy ma'e 'gã. Mĩmera 'gã nipo je amogy majepe'i yweteewara 'jawe”, 'jau 'ga ojeupe rakue. Aipo u'eawer are 'ga jane mueapyou. A'ere

'ga janeyppy 'gã namueapyoi aipoa mama'e are rakue. A'ere 'ga 'awamũ jane mueapyoi ee.

11 Janeruwarete 'ga remifutar imũ etee futat mama'ea ojeapou. Wemifutar imũ etee futat 'ga jane mũ'jãu jane mogyau wemiayuwamũ. Omuorypamũ 'ga jane mogyi. Wemifutar imũ etee futat 'ga jane mũ'jãu Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramũ. Ywy apoe'ẽwe futat 'ga 'jau ojeupe etee futat rakue: "Gã amũ tamũ'ẽ tejemiayuwamũ 'jau", 'jau 'ga ojeupe rakue.

12 A'eramũ ore, Kristu 'ga rerowiaar ypyramũ ore Jarejuwarete 'ga muorypa ee: "Ene te 'ã eneresage oree, ki Ku'jyp. Ymã te 'ã ore mũ'ẽ ape ore mogyau ejemiayuwamũ rakue", 'jau ore 'ga upe, 'ga muorypa ee.

13 A'eramũ 'ã pẽẽ nanẽ 'awamũ Kristu 'ga rerowiaa rai'i. "Jeju Kristu 'ga 'ã amanũ janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe. A'eramũ 'ga werowiaaramũ janetywera moia jane wi" 'e renupa ypy we pẽẽ 'ã 'ga rerowiaa rai'i. Ymã te Janeruwarete 'ga 'i rakue: "Teja'yrarete 'ga rerowiaara 'gã nupe Te'agesagea tomono", 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramũ 'ga u'eawer imũ etee futat U'agesage monou pẽ nupe. Sã'ã jane jarejera kwasiara jarekaraemã are. A'eramũ 'ã jane jarekaraemã kwaapa. Nan tee Janeruwarete 'ga U'agesage monoi wemiayuwã 'gã nupe. A'eramũ 'ga wemiayuwamũ jane kwaapa. "Agamũ jeremiayuwã 'ga. Sã'ã 'ga Je'agesage rerekoa", 'jau nipo 'ga pẽ nesag ire.

14 U'eawer imũ 'ga U'agesage mua janee. A'eramũ jane a'eramũ jarejemogypyka jarejemogyau jarejeupe 'ga 'eawer are. "Anure nipo je teja'yrãmũ mama'e monoi pẽ nupe" 'e are nanẽ jane jarejemogypyka jarejemogyau. 'Ga janetywera omoit jane wi. A'eramũ nipo 'ga anure 'ua janee, jane rerawau ojepyri. Ojepyri jane oramũ 'ga wemim'igatufera mua janee. A'eramũ ki jane 'ga muorypa ee.

Efesu pewara 'gã nee Jarejuwarete 'ga muorypawet

15-16 A'ere je Jarejuwarete 'ga muorypa pẽ nee. 'Gã amũ 'ua pẽ mome'wau jee: "Efesu pewara 'gã Jeju 'ga werowiat tãmẽjẽ ajemogyau. Jeju 'ga 'ã jane-jararetea, e'i 'gã ajemogyau", 'jau 'gã 'ua pẽ mome'wau jee. "Jarejuwarete 'ga remiayuwã 'gã nee 'gã oporomutaramũ. Ojejuka esage pãwẽ pãwẽ 'gã 'gã nee", 'jau 'gã 'ua pẽ mome'wau jee. A'eramũ je Jarejuwarete 'ga muorypa pẽ nee. "Au'jete Jeju 'ga ererowiarukat Efesu pewara 'gã amũ nupe", 'jau je 'ga upe, 'ga muorypa pẽ nee. Teojere'emamũ futat je 'ga muorypa pẽ nee. 'Ga upe teje'ega monoaw ipe je pẽ nee nanẽ teje'ega monou 'ga upe jepi.

17 Jarejararete 'ga Ruwarete 'ga upe, Jeju Kristu 'ga Ruwarete 'ga upe teje'ega monou tekou pẽ nee. 'Ga etee 'ã esage ma'ea. 'Ga upe je 'jau: "E'agesagea ako ene imonou 'gã nupe ai'i, ki Ku'jyp. A'eramũ ene 'gã mu'akwaapa mama'e apo are E'agesage pyu. Ejekwaapa katu katuukaa nanẽ 'gã nupe nũ", 'jau je tekou Jarejuwarete 'ga upe pẽ nee.

18 "Emueapyoukat 'gã ejemiaporam are", 'jau je 'ga upe pẽ nee. 'Ga te 'ã pẽ pyyrũ pẽ mogyau wemiayuwamũ. A'eramũ nipo 'ga anure pẽ nerawau ywag ipe pẽ mogyau ojepyri. A'ea ki peapesak pejemogyau. Ojepyri jane reroo re nipo 'ga wemim'igatufera mua wemiayuwamũ janee, kwaiwete. Aipo are 'ga pẽ mueapyoukara je afutat.

19 "Emueapyoukat 'gã epãjẽ are nanẽ nũ", 'jau nanẽ je 'ga upe pẽ nee nũ. Pãjẽrete te 'ã 'ga. A'eramũ 'ga opãjẽ mua werowiaaramũ janee, wemifutar imũ mama'e apo are jane poaawamũ.

20 Wa'yrarete 'ga, Kristu 'ga manũ re 'ga 'ã 'ga moferapa ete rai'i nũ. 'Ga ra'yra 'ga moferapawera futat 'ga pãjẽrete we saukat janee. A'eramũ jane "pãjẽrete 'ga" 'e kwaapa. A'eramũ 'ã 'ga a'ea opãjẽa futat imua janee. Kristu 'ga moferaw ire 'ga 'ga rerawau ywag ipe ojepyri. A'eramũ 'ga 'ga m'ina peu

futat 'ga muapygukaa ajakwatawa katy. "Je 'jawe futat ene. Amogo je ene 'wyrriaramū teje'jawe. A'eramū ene ejua eapyka 'au, jejakwatawa katy", 'jau 'ga Kristu 'ga upe 'ga moferaw ire.

²¹ A'eramū Kristu 'ga 'ūina 'wyrriarareteramū janee. Nokoi futari 'ga amū 'ga 'jawe. Ywagipewara 'gā 'wyrriara 'gā miamū nokoa'uweri 'ga 'jawe. 'Ga te 'ā pājēreteā amūmera 'gā apyraapa. 'Awamū ako ma'e 'gā apyraapa. Anure ako ma'e 'gā 'ga iapyraapa nanē nū.

²² Janeruwarete 'ga Kristu 'ga mogou 'wyrriarareteramū ywagipewara upe, ywy pewara upe 'jau. 'Ga Kristu 'ga mogou mama'e jarareteramū. "Amogo je enē jarejerowiaara 'gā 'wyrriaramū", 'jau 'ga wa'ya 'ga upe.

²³ Sā'ā aeakaga rena 'wyrriaramū aerete upe. Nan tee futat Kristu 'ga reni 'wyrriarareteramū werowiaaramū janee. Wakaga tywe'emamū ae nuapoa'uweri mama'ea. Aeakage'ema mama'ea nuapoa'uweri. Aeakaga nanē nuapoa'uweri mama'ea aerete tywe'emamū nū. Nan tee futat Kristu 'ga werowiaaramū jane rerekoi. Werowiaaramū 'ga mama'e apoukari janee. Najarejeteē rūi mama'ea siapo. 'Ga retee futat jane mama'e apoi.

2

'Awamū jane Kristu 'ga rerowiari

¹ Ymā te nepeenuwi futari Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. Na'ga remiayūwa rūi pēē nakue. Mama'e tywera etee futat pēē iapou rakue. A'eramū pēē pejemogyau amanū ma'efera 'jawe Jarejuwarete 'ga upe rakue.

² Mama'e tywera 'ā pēē iapou 'ga rerowiare'ema 'gā pyri rakue. Mama'eukwaawa 'wyrriara je'ega etee futat 'ā pēē enupa pejemogyau rakue. Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gā mama'eukwaawa 'wyrriara remiayūwa futat. Mama'eukwaawa 'wyrriara oje'ega omono 'gā akaga pype. A'eramū 'gā mama'e tywera apou.

³ Jane nanē ako najuejue etee futat Ku'jywa 'ga je'ega renupare'emamū sajemogy ikue. Jarejemifutar imū etee futat ako jane nanē mama'e apou ikue nū. A'eramū ako Janeruwarete 'ga mara'neramū janeremiapo tywer are ikue. "Gā nemiapo tywer are je 'gā nereko tyweretei", 'jau ako 'ga janee ikue.

⁴ A'ere 'ā Janeruwarete 'ga poromutaramū nanimenime jane ree. A'eramū 'ga ajemuaēma jane ree.

⁵ Ymā jane nienuwi futari 'ga je'ega rakue. A'eramū 'ā jane jarejemogyau amanū ma'e 'jawe 'ga upe. A'ere 'ga Jeju 'ga jane erowiarāmū jane mogyi ojepyri ajemogy ma'eramamū. Janeruwarete 'ga ajemuaēm etee futat jane ree rakue. A'eramū 'ga jane ree ajemuaēmawer ipe te futat jane katu'oka. Wemifutar imū etee futat 'ga jane katu'oka. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga mama'e esagea ete wapo janee, jane katu'oka.

⁶ Kristu 'ga rerowiare'emamū jane jemogyi amanū ma'e 'jawe Ku'jywa 'ga upe. A'ere 'ga Kristu 'ga jane erowiarāmū jane mogyi imanū'e'ema 'jawe. Sā'ā 'ga Kristu 'ga moferawa, 'ga manū re rakue. Nan tee futat 'ga jane mogyi 'ga rerowiaramū. 'Ga moferaw ire 'ga Kristu 'ga mojeupia imonou ywag ipe ojepyri 'ga muapygukaa 'ga mogou 'wyrriaramū ojepyri. Nan tee futat 'ga Kristu 'ga jane erowiarāmū jane mogyau 'wyrriaramū Kristu 'ga pyri, Jejui Kristu 'ga ree jane jemujar ire.

⁷ Aipoa futat jane ree 'ga jemuaēma kwaawukaa janee. A'eramū nipo ywag ipe jane rekoramū jane resakara 'gā 'jau: "Kuu. Ku'jywa 'ga a'jea futat ajemuaēm 'gā nee ra'e", 'jau nipo 'gā jane resag ire. Jejui Kristu 'ga 'ā ipromutat jane ree. A'eramū 'ga amanūmū janetywera mepyau. 'Ga 'jawe

etee futat 'ga Ruwarete 'ga nanē oporomutaramū jane ree nū. Ma'eramū 'ā 'ga wa'yra 'ga muri 'au ijukaukaa janee. Jane ree oporomutare'em ire amunipo 'ā 'ga wa'yra 'ga namura'uweri ijukaukaa jane katu'okawamū rakue.

⁸ A'ere 'ā 'ga jemuaēmi te jane ree. A'eramū 'ga jane katu'oka, Jejui Kristu 'ga jane erowiarāmū. Niapoi agawewi futat 'ā jane mama'e esagea 'ga upe rakue. A'etea 'ā 'ga ajemuaēm jane ree, jane katu'oka. 'Ga futat Kristu 'ga rerowiarukaa janee.

⁹ Napēnemiapofera mepyawamū rūi 'ga pē katu'ogi. A'eramū pēē pejejerowiaraipe'ema pejejee 'ga rerowiaaramū ne.

¹⁰ Janeruwarete 'ga 'ā jane katu'oka. A'eramū jane 'awamū jarejemujaa Kristu 'ga ree. A'eramū 'ga jane momyauu mama'e esage apoukaa janee. "Teja'yra 'ga rerowiarāmū je mama'e esage apoukaa 'gā nupe. Mama'e esagea etee futat peapo jeremifutar imū. Pejejujukau esage pejejee, mama'ea pēē iapou pejejaupe, ta'e 'gā nupe 'jau", 'jau 'ga janee rakue, jane katu'oge'emawe rakue.

Majepei 'yweteewara 'jawe jane jemogyi

¹¹ Pēē 'ā judeue'emamū. A'eramū ore judeurāmū 'jau pē nupe: "Ore 'ā judeurāmū ijewak ma'eramū arajemogyau. A'eramū 'ā judeue'ema 'gā ojewage'emamū", 'jau ako ore judeurāmū pē nupe ikue. Aipo 'jau ako ore orojewag are ikue. Najaneruwarete 'ga rūi ore mojewaka. Ore etee futat orojomojewaka. A'etea ore 'jau orojeupe: Ore 'ā ijewak ma'eramū arajemogy. Pēnea'ar iki judeue'emamū ymā pejejemogyawer are.

¹² Ymā 'ā pēē Kristu 'ga kwaape'ema futat rakue. Najarejuwarete 'ga remiayuwamū rūi 'ā pēē nakue. Najudeue'emamū pē nupe ra'ne rūi te 'ā Janeruwarete 'ga je'egi rakue. Judeurāmū ore ra'ne te 'ā 'ga je'egi rakue. "Tajejuka esage pē nee 'jau", 'jau 'ga 'ā judeurāmū oreypy 'gā nupe rakue. Wemiayuwamū oreypy 'gā jemogyramū 'ga aipo 'jau 'gā nupe rakue. A'eramū 'ā 'ga pēypy 'gā mogyawe'em wemiayuwamū rakue. A'eramū 'ā 'ga aipo 'jawe'em pēypy 'gā nupe rakue. Najaneruwarete 'ga remiayuw pyramū rūi pēē nakue. A'eramū 'ā pēē 'ga pyri peje rapesake'ema rakue.

¹³ A'ere 'ā pēē 'awamū Jejui Kristu 'ga perowiat pejejemogyau. Ymā te neperowiari futari Jarejuwarete 'ga pejejemogyau rakue. A'eramū pēē pejejemogyau muku 'ga wi ako ma'e 'jawe rakue. A'eramū ako Jejui 'ga amanūmū, owy reko'wogukaa 'gā nupe jane wi janetywera piritawamū ai'i, ae katu'okawamū ai'i. A'eramū pēē nanē pejejemogyau Kristu 'ga rerowiaaramū, pejejemogyau Jarejuwarete 'ga remiayuwamū. 'Ga rerowiarāmū pēē pejejemujaa 'ga ree. A'eramū pēē pejejemogyau Jarejuwarete 'ga pyri ako ma'eramū 'awamū.

¹⁴ Kristu 'ga futat 'ā judeurāmū ore mota'wa judeue'emamū pē nupe. Ymā ako jane namajepei 'yweteewara 'jawe rūi jane jemogyi ikue. Judeurāmū ako ore oroporomutare'emamū judeue'emamū pē nee ikue. Judeue'emamū nanē ako pēē pejejoporomutare'emamū judeurāmū ore ree ikue. A'ere ako Kristu 'ga manūaw ipe futat jarejuee jane poromutare'ema teepawamū ai'i. A'eramū jane 'awamū jarejemogyau majepei 'yweteewara 'jawewaramū.

¹⁵ Judeurāmū ore ako aramara'neramū judeue'emamū pē nee ikue. Judeurāmū ako ore Moisesi 'ga je'ega renupa ikue. A'ere ako pēē nepeenuwi futari Moisesi 'ga je'egera ikue. A'eramū ore ako aramara'neramū pē nee ikue. A'ere Kristu 'ga 'i janee rai'i: "NaMoisesi 'ga je'egera renuw are rūi Janeruwarete 'ga pētywera pe'ai pē nui. 'Ypeywar are temanūmū te je pētywera mepyi. A'eramū futat 'awamū Janeruwarete 'ga pētywera pe'au pē nui, je rerowiarāmū etee futat", 'jau 'ga janee rakue. A'eramū 'ga

werowiaaramū jane mujaa ojee. A'eramū jane 'ga rerowiaaramū majepe'i yweteewara 'jawe futat. Nan 'ga jane mota'waukari jarejaupe.

¹⁶ Ypeywar are amanūmū te Kristu 'ga jane mamara'nepawukari jarejuee. Amanūmū 'ga werowiaaramū jane mogyau majepe'i yweteewara 'jawe. A'eramū 'ga jane mota'wau 'Uwarete 'ga upe.

¹⁷ Ore judeuramū orokwaa'wi futat 'ga je'ega rakue numiamū. A'eramū ore mukuu'i etee ajemogy ma'e 'jawe arajemogyau 'ga wi rakue. A'ere 'ā pēē judeue'emamū nepekwaawi' futari 'ga rakue. A'eramū pēē mukumuku 'ga wi ajemogy ma'e 'jawe rakue. Kristu 'ga 'ā 'ua morogyta esage mome'wau janee najuejue etee futat. "Tejerowiaara 'gā je amota'wa Tejuwarete 'ga upe" 'ea poromū morogyta esagea judeue'emamū pē nupe, judeuramū oree 'jau. Mīnamū 'ga imome'wau janee.

¹⁸ A'ere 'ā amanū re Kristu 'ga jane mota'wai 'Uwarete 'ga upe. A'eramū jane 'ga rerowiaaramū jareje'ega monoarūmū Jarejuwarete 'ga upe. Werowiarāmū 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage mua janee najuejue etee futat. A'eramū jane 'ga 'Agesage retee futat jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁹ A'eramū 'ā pēē 'awamū judeue'emamū nanē pejejemogyau 'ga remi-ayuwamū nū judeuramū ore 'jawe. A'eramū pēē natapy'jāmū etee 'jawe rūi pejejemogyau oree 'awamū. 'Awamū 'ā pēē Jarejuwarete 'ga rerowiaa rai'i. A'eramū pēē 'awamū 'ga ra'ya 'jawe futat pejejemogyau judeuramū ore 'jawe. A'eramū pēē 'awamū pejejemogyau orepytunamū futat.

²⁰⁻²² Ogarete 'jawe futat jane jarejemogyau. Sā'ā 'oga apoara 'gā tu-paa'mywa mowywya ra'ne. A'ere 'ā 'gā tupaa'mywarete m'ina jupe. A'ere 'gā eikwaryta monou. A'ere 'ā 'gā iapyryta nuga jupe. A'ere 'ā 'ga ikaga nuga jupe. Nan tee futat Janeruwarete 'ga Kristu 'ga rerowiaaramū jane mogymogyau wemifutaaw ipe etee futat. Oje'ega mome'warera 'gā na'ne 'ga imogyau. A'ere 'ga Jejui Kristu 'ga remimonoferamū ore mogyau. A'ere 'ga Kristu 'ga ree ojemujat ma'eferamū nanē pē monou imajatykau amumeramū ore ree. Wemifutaaw ipe etee futat 'ga Kristu 'ga rerowiaaramū jane mogymogyau. Sā'ā tupaa'mywaretea 'oga koga. Nan tee futat Jejui Kristu 'ga rekoi janererekwarareteramū. A'eramū 'ga rerowiaaramū jane jarejemogypyka 'ga ree jarejemogyau. Ymā Janeruwarete 'ga akou omogytaaw ipe ete rakue. A'ere 'ga 'awamū 'ga rekoi jane pype U'agesageu.

3

Judeue'ema 'gā nupe Jejui 'ga mome'uawet

¹ Janeruwarete 'ga jane mogy majepe'i yweteewara 'jawe. A'eramū 'ā je Pauloramū je teporomutaramū judeue'emamū pē nee, teje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe nanē pē nee nū.

Moromunepawa pype ako 'gā je munewi je m'ina ai'i, Jejui Kristu 'ga mome'u are ai'i. 'Gā amū je munewi je m'ina judeue'emamū pē nupe je Jejui Kristu 'ga mome'u are. "Judeue'ema 'gā nanē Kristu 'ga okatu'ok, werowiarāmū", 'jau je tekou ai'i. A'eramū judeu 'gā amū amara'neramū je ree aipo je 'e je rekoramū. A'eramū 'gā je munepa je m'ina moromunepawa pype.

² Ymā we futat te ako Janeruwarete 'ga je pyyrūi je mogou Jejui 'ga mome'waramū judeue'emamū pē nupe ikue. Iporomutat 'ga pē nee. Ma'eramū 'ā 'ga je monoi Jejui 'ga mome'waukaa pē nupe. Aipoa pēkwaap pejejemogyau.

3-6 Ymā we futat te ako Janeruwarete 'ga 'i ojeupe rakue: “Anure nipo je judeue'ema 'gā nanē imogyi teja'yramū, judeu 'gā neewe. Teja'yrarete 'ga rerowiarāmū nipo je 'gā mogyau tejemiayuwamū judeu 'gā neewe”, 'jau 'ga ojeupe rakue. “Judeu 'gā nee je jejuka esagei te'eawer imū etee futat. A'eramū je anure judeue'ema 'gā nee nanē tejejukau esage te'eawer imū etee futat nū”, 'jau 'ga ojeupe rakue. “Anure nipo je teja'yrarete 'ga, Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gā muri 'au ywag ipe 'gā mogyau tejeypyri futat. Judeu 'gā, judeue'ema 'gā. Mīmerā 'gā nipo je imua 'au teja'yrarete 'ga rerowiarāmū”, 'jau 'ga ojeupe rakue. Ymā 'ga namueapyoi 'gā u'eawer are rakue. A'ere 'awamū 'ga 'Agesagea 'ga upe oporowyky ma'eramū ore mueapyoi 'ga 'eawer are. Jejui Kristu 'ga remimono ppyferamū ore, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā. Mīmeramū 'ga 'Agesagea ore mueapyoi ee. Je nanē nū. Janeruwarete 'ga je mueapyou u'eawer are. Aipo are je ka'arana kwasiari tekou. Jeremikwasiarera ka'arana mogyta re nipo pe'je pejejaupe: “Paulo 'ga eapyo futat Jarejuwarete 'ga remifutar are rakue”, 'jau nipo pēē pejejaupe. “Kristu 'ga rerowiaaramū najuejue etee futat Janeruwarete 'ga jane mogy wemiayuwamū. Ymā ako Janeruwarete 'ga nomome'ui aipoa 'gā nupe rakue. A'ere 'awamū 'ga imome'ui Paulo 'ga upe”, 'jau nipo pēē pejejaupe, jeremikwasiarera mogyta re.

7 Janeruwarete 'ga je mogo ojeupe oporowyky ma'eramū. “Ekwap jera'yra 'ga mome'wau judeue'ema 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. Janeruwarete 'ga iporomutat je ree. A'eramū 'ga je moporowykyaukaa ojeupe. Opājē mū 'ga je mogou ojeupe oporowyky ma'eramū.

8 Najea'wyri agawewi je ikue. “Kristu 'ga remiayuwamū sipo je rekoi”, na'etei je ikue. 'Ga remiayua 'gā juejue kūima'eteeteramū. A'ere noko je ako tywe'ri ma'e 'jawe etee jepi. A'etea Janeruwarete 'ga esage jee. Je mogou 'ga Kristu 'ga mome'waramū judeue'emamū pē nupe ikue. “Ekwap Jera'yrarete 'ga mome'wau judeue'ema 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. “Jejui Kristu 'ga 'ā esage ma'ea. A'ere 'ā nepēneapyopawa'uweri futari pejejee 'ga jemuaēmawer are. Mama'e esage are etee futat 'ga paruapoweramū pē nupe, ere ki 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue.

9 Mama'e apo ppy we 'ā Janeruwarete 'ga namueapyoi aepy 'gā wemia-poram are rakue. A'ere 'ga 'awamū 'ga 'i jee: “Awamū enereapyo jeremi-apom are. Jeporokatu'ogiwet je najuejue etee futat pē nee. Judeuramū, judeue'emamū. Mīmeramū pē nee je porokatu'ogiweramū te'yina pē nee”, 'jau 'ga jee ikue. “A'eramū ene 'gā mueapyou jeremifutar are”, 'jau 'ga jee ikue. A'eferupi tee 'ā je rekoi teatau teporogytau 'gā nupe najuejue etee futat. “Judeue'emamū pē nee nanē 'ā Janeruwarete 'ga oporokatu'ogiweramū pē nee”, 'jau je 'gā nupe.

10-11 Jarejuwarete 'ga remikatu'ogeramū jane resakawe nipo ywagipewara 'gā 'wyriara 'gā nanē weapyoramū Janeruwarete 'ga ree. “Kuu. I'akwaapap 'ga”, 'jau nipo 'gā Jejui Kristu 'ga rerowiarāmū jane resakawe. “Gā tywera moir ire nipo Ku'jywa 'ga ywy pewaramū mogyau wemiayuwamū. Judeue'ema 'gā ako niporomutari agawewi judeu 'gā nee ikue. A'etea Jejui Kristu 'ga 'gā erowiarāmū, Ku'jywa 'ga judeu 'gā mogyau wemiayuwamū, judeue'ema 'gā neewe”, 'jau nipo ywagipewara 'gā Jejui 'ga rerowiarāmū jane resakawe. Ywy apoe'ēwe Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe rakue: “Ae 'gā pa je aapo tejemiayuwamū kwy”, 'jau 'ga ojeupe rakue. A'ere 'ā aepy 'gā jemotyweri etee 'ga upe rakue. A'eramū 'ga 'agamū Janejararete 'ga Jejui Kristu 'ga mua 'au ywy pe janetywera mepyawamū janee rakue. A'eramū 'ga 'ga mogou janejarareteramū janee.

12 A'eramū 'ga Jejui Kristu 'ga rerowiarāmū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi. 'Ga rerowiarāmū jane jarejemujaa 'ga ree. A'eramū jane

a'eramū jarejenosōue'em jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

¹³ A'eramū je 'jau pē nupe: Pē'arasig kasi je ree ne. Judeue'emamū pē nupe Jeju 'ga mome'u are 'gā je munewi moromunepawa pype agawewi. A'etea kasi pē'arasig je rereko tywer are ne. Je rereko tywera resakawe nipo tekotee 'gā 'i ajaupe: “Paulo 'ga ajemuaēm Efesu pewara 'gā nee ra'e. Sā'ā 'ga jereko tywerukara 'gā nee Jeju Kristu 'ga mome'u are”, 'jau nipo 'gā ajaupe je ree. A'eramū ki pēē pejeku'iramū pejemogyau ee.

'Gā nee Jarejuwarete 'ga upe oje'ega monoawet

¹⁴ Jarejuwarete 'ga remifutar are tejea'aramū je teapyka tejenupy'āu teje'ega monou 'ga upe pē nee.

¹⁵ Ku'jywa 'ga upe jane 'ga rerowiaaramū najuejue etee futat 'jau, “Janeruwarete 'ga”, 'jau jane 'ga upe. Ywag ipe ajemogy ma'e 'gā, ywy pe ajemogy ma'eramū jane 'jau. Najuejue etee futat jane “Janeruwarete 'ga”, 'jau jane 'ga upe. 'Ga upe je teje'ega monoi pē nee te'yina.

¹⁶ “Ene te 'ā enesage, ki Ku'jyp. Ene te 'ā pājērete. A'eramū je 'jau enee: E'agesagea ako ene imonou Efesu pewara 'gā nupe ai'i. A'eramū ene 'gā mopājēu E'agesage pyu, ki Ku'jyp, 'jau je enee 'gā nee”, 'jau je 'ga upe. “E'agesage pyu ejerowiarukaa etee te ekou 'gā nupe, 'gā mojemogyppygukaa ejee”, 'jau je 'ga upe pē nee. 'Ga rerowiaarateramū nipo pejepoire'ema 'ga rerowiar awi. Pejejeupe mama'eay jesaukar ire miamū nipo pejepoire'ema futat 'ga wi. 'Ga 'Agesageu pejemogyppyg ire nipo pēē pejepoire'ema 'ga rerowiar awi mama'eay jesaukar ire miamū. Pejejeupe imur ire nipo pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat.

¹⁷ “Afutat je Kristu 'ga rekou 'gā pyri”, 'jau je 'ga upe pē nee. “Werowiarāmū Kristu 'ga reko 'gā pyri. Aipoa je afutat”, 'jau je 'ga upe pē nee. “Emoporomutarukat 'gā ejee. Ajuee nanē 'gā moporomutarukaa nū. Ajuee oporomutaramū nipo 'gā mama'e esagea etee iapoi ajaupe. Ejee 'gā moporomutarukaramū nipo 'gā mama'e esagea etee iapou ene upe”, 'jau je 'ga upe pē nee.

¹⁸ “Emueapyo 'gā 'gā nee eporomutar are”, a'e je 'ga upe pē nee. “Ejemiyuwamū najuejue etee futat emueapyo 'gā ee”, 'jau je 'ga upe pē nee. Kristu 'ga iporomutat pē nee a'jea futat. A'ere 'ā nepēneapyo katui we 'ga pejefutar are. A'eramū je 'jau Jarejuwarete 'ga upe pē nee: “Emueapyo 'gā ee”, 'jau je 'ga upe pē nee.

¹⁹ Afutat je pēē ikwaawa, “Kristu 'ga iporomutat jane ree a'jea futat” 'e are pēneapyoa. Janereapyopawa'uweri agawewi jane 'ga jarefutar are. A'etea je ee pēneapyo'ia afutat. A'eramū je 'jau Ku'jywa 'ga upe: “Emueapyo 'gā ejee, 'gā nee eporomutar are”, 'jau je 'ga upe pē nee. “Ojee eneporomutar are weapyo re, nipo 'gā jemogyi ene 'jawe”, 'jau je 'ga upe pē nee.

²⁰ Nitywi futari Janeruwarete 'ga remiapoe'ema mama'e mū. “Aga 'ga nuapoi”, na'jawi futari 'ga upe. Aye'emeteete futat 'ga mama'e apoi. Aerefetee upe te mama'e apo rayramū rēwējēmī. A'ere Ku'jywa 'ga upe naayi futari mama'e apoa. “Mama'e esagea eapo jee”, ojeupe jane 'eramū 'ga mama'e esage apou janee, ojeupe janeremienūiwera apyraapa. Naeapyoi futari ae 'ga remiaporam are. 'Ga te okwaap ae rerekoa. A'ere 'ga iapoi futari janee. U'agesagea 'ga imua janee, ojeupe mama'e apoukaawamū. A'eramū 'ga U'agesageu futat mama'e apou janee.

²¹ A'eramū ki Jeju Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramū jane Ku'jywa 'ga muorypa jareojere'emamū, jarejeupe 'ga remiapofer are. Jeju 'ga rerowiaaramū jane najuejue etee futat 'ga muorypa jareojere'emamū, 'jau je pē nupe.

4

Majepei 'yweteewara 'jawe jane jemogyi

¹ Moromunepawa pype 'gā je munewi Jejui 'ga mome'u are. A'eramū je 'jau pē nupe: Janeruwarete 'ga 'ā wa'yra 'ga mua 'au wyy pe janetywera moiawamū rakue. A'eramū pēē pejemogyau esage 'ga upe, 'jau je pē nupe. Ymā te 'ā 'ga pē pyyrūi wemiayuwamū rakue, wemifutar imū mama'e apoaramū rakue. A'eramū ki pēē pejemogyau esage 'ga upe. 'Ga remifutar imū etee futat pejemogyau 'ga upe.

² Pejerowiaraip kasi pejeje te ne. Pēpota'wa pāwē ki pejejee. Pejejeaitē'ema pejejee. Pejemara'ne'emamū nanē pejejee nū. Pejejee pēmara'ne'ema pejejee pēporomutara resaukaa.

³ Janeruwarete 'ga 'Agesagea pē mogy majepei 'yweteewara 'jawe. A'eramū ki pēē pejepota'waramū pejemogyau pejejee. Mama'e tywera kasi peapo pejejaupe ne.

⁴ Kristu 'ga rerowiaaramū jane najuejee etee futat jane jemogyi majepei 'yweteewara 'jawe. Majepei tee futat 'ga 'Agesagea. Werowiaaramū 'ga jane rerawau najuejee etee futat 'Uwarete 'ga pyri ojeupi anure. Poromū 'ga ree jane jemogyppykawa 'ga rerowiaaramū.

⁵ Majepei tee Janejararete 'ga. 'Ga ree etee futat jane jarejemogyppyka jarejemogyau. 'Ga rerowiaaramū etee jane jarejepymīāukaa 'y pe 'ga amū upe. "Jejui Kristu 'ga je arowiat. 'Ga futat jetywera moia je wī. A'eramū je 'awamū mama'e esagea etee iapou 'ga upe", 'jau jane najuejee etee 'ga rerowiaaramū jarejepymīāukaa 'y pe 'ga amū upe.

⁶ Majepei tee futat Janeruwarete 'ga. 'Ga futat jane apou najuejee etee futat rakue. A'eramū 'ga Janejararetea. A'eramū jane apoarera 'ga etee futat jane mogyawarū wemifutara mama'e apoaramū. Jane pype futat 'ga rekoī U'agesagea pyu.

⁷ 'Ga 'Agesagea Kristu 'ga imua werowiaaramū janee najuejee etee futat. Ojeupe mama'e esage apoukaawamū 'ga imua janee. Opājēa 'ga imua janee ojeupe jane moporowykyaukaa wemifutar imū etee futat.

⁸ Ymā 'ga amū ka'arana kwasiari ee rakue: "Ojee iporomutare'ema 'gā 'arimū nipo Kristu 'ga okwapa. A'eramū nipo 'ga 'gā faa 'gā nerawau 'gā nerojeupia ywag ipe. Nipojeupawi 'gā 'awamū 'e resaukaawamū 'ga 'gā nerawau. Aipo rupi we futat nipo 'ga mama'e esage mua wyy pewaramū janee", 'jau 'ga amū ikwasiaa ka'aran are rakue.

⁹⁻¹⁰ Wyy pe 'ga 'ua janee kunumīakyrāmū rakue. A'ere 'ga 'ā waranuw ire ojejukaukaa 'gā nupe rakue. A'ere 'ga oferapa awau ojeupia ywag ipe nū, 'Uwarete 'ga pyri nū. A'eramū 'ga 'awamū akou Janejarareteramū futat janee. Wyy pewaramū Janejarareteramū, ywag ipewara 'gā Jarareteramū. Mīmeramū 'ga rekoī Janejarareteramū janee.

¹¹ 'Ga etee futat mama'e esage mua janee wyy pewaramū. 'Ga futat U'agesagea mua janee, ojeupe mama'e esage apoukaawamū. Jane mū upe 'ga 'jau: "Te'agesagea je omono pē nupe. A'eramū pēē pejewau je mome'wau kwe pe tekotee 'gā nupe, 'gā mueapyou je ree", 'jau 'ga jane mū upe, jane monou kwe pe. Amumeramū jane mū upe 'ga 'jau: "Te'agesagea je omono pē nupe. A'eramū pēē Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau pejejepyrīwara 'gā nupe", 'jau 'ga jane mū upe. Ajepeja 'gā nupe nanē 'ga 'jau: "Te'agesagea je amono pē nupe teporogyta esage mome'wawamū. Kwe pe pekwap jeporogyta esage mome'wau pejepytuna 'gā nupe, je rerowiarukaa 'gā nupe", 'jau 'ga 'gā amū nupe. Amumera 'gā nupe 'ga 'jau: "Te'agesagea je amono pē

nupe, pē mogyau 'wyririamū tejerowiaara 'gā nupe. Pemu'e je rerowiaara 'gā jeremifutar are", 'jau Kristu 'ga 'gā nupe.

¹² Opājēa 'ga imua werowiaaramū janee ojeupe jane mo-porowykyukaawamū. 'Ga pājē mū etee futat jane mama'e apoi 'ga upe. "Peporowykyjee", 'jau 'ga janee. "Je rerowiaara 'gā pēē imojemogypygyukaa etee te je ree, 'gā mu'jau je ree", 'jau 'ga janee. "Amumera 'gā je rerowiaara 'gā ojemogypygy'gi etee je ree. A'eramū pēē pejeporogytau 'gā nupe, 'gā mojemogypygyukaa etee te je ree", 'jau 'ga janee.

¹³ A'eramū jane pāwēūjē etee futat jarejemogypygyka 'ga ree. A'eramū nipo jane pāwēūjē etee futat nanē Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga kwaapa nū. A'eramū jane jarejeapyoramū jarejemogyau Kristu 'ga ree. A'eramū jane jarejemogyau Kristu 'ga 'jawe futat. Mama'e esagea etee jane iapou 'ga 'jawe futat.

¹⁴ Kunumī 'jawe kasi sajemogy ne. Kunumīa werekoemāwe erowiaa. Nokwaawi 'gā werekoemā. A'ere kasi pēē nanarūi ne. Peenup katu ra'ne ki. Yara siāmogoe'ema 'jawe nanē kasi pēē ne. Yara siāmogoe'ema 'ā nuwi wupawer ipe ete. 'Y rjuuapi tete'ia we 'ā imuarekorekoukaa kwe katy awau ko katy ete 'ua nū 'jau akou. A'ere kasi pēē nanarūi ne. Peenup katu ra'ne ki morogytaa. Kasi a'e pe morogyta 'me upe pejemoryteeukar ine. Jejuī 'ga etee te jane sirowiat jarejemogyau. I'me ma'e 'gā nipo 'ut futat o'meramū janee, o'me rerowiarukaawamū janee. A'ere kasi sirowiat ne. "Simorytee 'gā 'jau", e'i te nipo 'gā o'meramū janee.

¹⁵ A'ere jane mama'e a'jea etee futat imome'ui jarejaupe. Jarepota'waramū jarejuee. A'eramū jane jarejemogyau Kristu 'ga 'jawe. Kristu 'ga 'ā werowiaaramū Janejararetea. A'eramū Kristu 'ga aeakaga 'jawe. 'Ga rerowiaaramū jane jarejemogyau 'ga rete 'jawe.

¹⁶ Sā'ā aeakaga etee aerete mujara. Aerajyga 'ā ae mokurējūka pāwē gate etee te futat. Aerajyga 'ā ae koka. A'eramū 'ā aeretea otesirūgate'emamū waranupa. Nan tee futat Kristu 'ga werowiaaramū jane mujari jarejuee. A'eramū jane najuejue etee futat mama'e esage apo Kristu 'ga rerowiarukaa ete ete jarejaupe. Jarejuee jarepota'waramū, jane Kristu 'ga rerowiarukaa ete ete jarejaupe. A'eramū jane jarejemogyau Kristu 'ga 'jawe.

Mama'e tywera apo awi ki sapoit

¹⁷ Jarejararete 'ga upe je porowykyi. A'eramū je 'jau pē nupe: Au'je ki mama'e tywera apo re. Au'je futat mama'e apo re Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe. 'Ga rerowiare'ema 'gā naea'ari Jarejuwarete 'ga remifutar are.

¹⁸ Nokwaawi 'gā 'ga remifutara. Mama'eukwaawa 'wyrriara 'gā mueapy-oukare'ema Janeruwarete 'ga remifutar are. A'eramū 'gā afuwere'emamū 'ga kwaaw are.

¹⁹ Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā nuenosī mama'e tywera apoa. Mama'e tesirūa ete 'gā iapou. Wemirekoe'ema kūjā are 'gā akou. Kūjā 'gā nanē omene'em are akou. Najemuarūi futari 'gā ajemogyau. Ni'akwaawi 'gā mama'e tywera apo'e'em are.

²⁰ A'ere naKristu 'ga rūi jane mu'ei mama'e tywera apo are. A'eramū jane Kristu 'ga rerowiaaramū, mama'e tywera apoara 'gā 'jawe ete iapowe'em.

²¹ Kristu 'ga rera renupa ppy we nipo pēē pejemujaa 'ga ree rai'i. A'eramū nipo Kristu 'ga mome'wara 'gā mama'e a'je are etee futat pē mu'jau rai'i.

²² A'eramū nipo 'ga mome'wara 'gā 'jau pē nupe: "Kristu 'ga rerowiare'ema 'ā pēē mama'e tywera apo are ete pejejea'aramū pejejemogyau rakue. A'ere 'awamū 'ga perowiat pejejemogyau. A'eramū ki pēē pejejeateeramū mama'e

tywera apo awi”, 'jau 'gã pẽ nupe, pẽ mu'jau ee. “Au'je ki mama'e tywera apo are pejemorytee re”, 'jau nipo 'gã pẽ nupe, pẽ mu'jau ee.

²³ “Au'je ki mama'e tywer are pejejea'ar ire. Eje'jawe je muea'arukar ape mama'e are, ki Ku'jyp, pe'je ki 'ga upe”, 'jau nipo 'gã pẽ nupe, pẽ mu'jau ee.

²⁴ “Pejemuesageukat Jarejuwarete 'ga upe. Oje'jawe pejemogya futat 'ga afutat. A'eramũ ki pẽẽ iapoukaa 'ga upe pejejee. 'Eje'jawe je mogo ape', pe'je ki 'ga upe. 'Ga 'jawe pejemogya re pẽẽ mama'e esagea etee futat iapou 'ga 'jawe”, 'jau nipo 'gã pẽ nupe, pẽ mu'jau ee.

²⁵ A'eramũ ki pejejeateeramũ peje'me awi. Au'je ki morogyta 'me mome'u re. Majepei 'yweteewara 'jawe jane Jejui 'ga rerowiaaramũ jane jemogyi. A'eramũ ki pẽẽ mama'e a'jea etee futat imome'wau pejejaupe.

²⁶ Pejemara'neramũ miamũ kasi mama'e tywera peapo ne. Pejejeateeramũ kamẽsiete pejemara'ne awi. Pejekowe'em ko'aramuku pejemara'ne rerekou ne. Kamẽsiete pejejeateeramũ pejemara'ne awi. Kwara ose'emauwe ki pẽmara'nepap.

²⁷ Kasi a'e pe pejemara'ne awi pẽneatea'ne'emamũ mama'eukwaawa 'wyr-ia-ia mama'e tywera apoukari pẽ nupe ne.

²⁸ Imuna ma'eramũ nanẽ ki pepoit futat mama'e are pejemunarũ awi. Peoporowyky ete ki pejejeupe mama'e muaw are. A'eramũ pẽẽ mama'e monou imama'e'ema 'gã nupe.

²⁹ Peje'egaip kasi pejejaupe ne. Mama'e esagea etee ki pemome'u pejejaupe, 'gã poaa Jejui 'ga rerowiar are.

³⁰ Pemu'arasig kasi Jarejuwarete 'ga 'Agesagea ne. Esage ma'ea Janeruwarete 'ga 'Agesagea. A'eramũ pẽẽ, mama'e tywera apo re, 'ga 'Agesage mu'arasiga ne. Mama'e esagea etee futat iapou 'ga 'Agesage muorypawamũ. Kristu 'ga rerowiarãmũ Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee ikue. Ymã Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Teja'yra 'ga 'gã erowiarãmũ je Te'agesage monoi 'gã nupe, 'gã nerekwaramũ”, 'jau 'ga rakue. Anure nipo Kristu 'ga Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramũ jane rerooi Jarejuwarete 'ga pyri.

³¹ A'eramũ ki pẽẽ mama'e tywera apowe'em. Pejejeateeramũ kamẽsiete futat 'gã nayka awi. Pẽmara'ne kasi 'gã nee ne. Pejeje'egayawe'em 'gã nupe, 'gã kurape'ema. Au'je futat pejejee pejeporomutare'em awi.

³² Pẽpota'wa etee futar iki pejejee pejemogyau. 'Ga amũ mama'e tywera pejejeupe iapo re miamũ, pejejea'are'emamũ au'jeteramũ 'gã nayka are. Pejejeateeramũ kamẽsiete futat 'gã nayka awi. Janetywera moir ire 'ã Janeruwarete 'ga wea'aru'jawe'emamũ futat jane rayka are. 'Ypeywar are amanũaw ipe 'ã Kristu 'ga janetywera mepyau rakue. A'eramũ 'ã 'ga aetywera moir ire wea'aru'jawe'emamũ ee. A'eramũ ki pẽẽ nan tee futat pejejea'are'emamũ au'jeteramũ 'gã nayka are ne. Pejejeateeramũ kamẽsiete futat 'gã nayka awi. Pejejea'aru'jawe'emamũ futat ee nũ.

5

Sajemogy esage 'ga upe

¹ Pẽẽ 'ã Jarejuwarete 'ga ra'yra. Oporomutaramũ 'ga pẽ nee. A'eramũ ki pejejemu'jau 'ga ree. Pejejemogyau esage 'ga upe.

² Kristu 'ga 'ã oporomutaramũ jane ree. A'eramũ 'ã 'ga amanũmũ janetywera mepyawamũ rakue. Ymã 'ã judeu 'gã weymawa etee ijukau iapyau otywera mepyawamũ rakue. Jarejuwarete 'ga muorypawamũ nanẽ 'gã iapyau rakue nũ. Jany kasiga nanẽ 'gã iapyau 'ga muorypawamũ rakue nũ.

A'ere ako 'awamū Kristu 'ga jejukaukari 'gā nupe janetywera mepyawamū ai'i. A'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejejee, 'ga 'jawerimū etee futat.

³ Jarejuwarete 'ga remiayuwamū futat pejejemogyau. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga upe. Pejejemogyawe'em futat tesirūgatu 'ga upe. Pejejemirekoe'ema kūjā are pejekowe'em. Kūjāmeramū nanē pejekowe'em pejemene'ema kūima'are. Pejemuarū ki pejejemogyau. Pejekaraemā kwai are etee nanē pejejea'are'emamū nū. Pejejea'are'emamū mīmera mama'e are. Aipoa mama'e mome'wawe'em pejejaupe.

⁴ Mama'e tywera mome'wawe'em futat pejejaupe. Peje'me'emamū nanē pejejaupe nū. Peje'eg esage etee futar iki pejejaupe Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Pejejeupe Jarejuwarete 'ga mama'e apo re nanē pēē 'ga muorypa ee nū.

⁵ Janeruwarete 'ga jane'wyriararetea Jeju Kristu 'ga retee. 'Gā futat nipo anure ajemogou 'wyriarareteramū janee. A'eramū nipo 'gā anure wemiayuwamū jane rerawau ojepyri mama'e esage mua janee. A'ere nipo wemirekoe'em are ako ma'e 'gā na'gā nemiayuwa rūi. Omene'em are ako ma'e 'gā, okaraemā kwai are tee ojerowiaraip ma'e 'gā. Mīmera 'gā na'gā nemiayuwa rūi. A'eramū nipo 'gā awawe'em 'gā pyri amanū re. Okaraemā kwai are etee ojerowiaraip ma'e 'gā ojemogypyka okaraemā kwai are etee ajemogyau. Nojemogypygi 'gā Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū okaraemā are ojemogypyk ma'e 'gā ajemogyau maira'me are ojemogypyk ma'e 'gā 'jawe Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga aipo 'gā nerawawe'em ojepyri anure. Aipoa jane ikwaapa.

⁶ 'Gā amū nipo 'jau 'ua pē nupe: "Pe'je pejeja mama'e tywera apou ore pyri", 'jau nipo 'gā pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne. Pē moryteeu te 'gā nuri. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are. Nuenuwu futari 'gā 'ga je'ega. A'eramū 'ga 'gā nerekou tyweaete oje'ega renuwe'em are.

⁷ A'eramū ki pēē mama'e tywera apowe'em futat 'gā pyri.

⁸ Ymā mama'e tywera peapo futat rakue. Ypytunimū wata ma'e 'jawe pēē pejejemogyau rakue. A'ere 'awamū Kristu 'ga pētywera moiri pē nui rakue. A'eramū pēē 'awamū pejejemogyau 'arimū wata ma'e 'jawe. A'eramū pēē 'awamū mama'e esagea etee futat iapou 'ga upe.

⁹ 'Arimū wata ma'e 'jawewara 'gā mama'e esagea etee wapo. Mama'e a'jea etee nanē 'gā imome'wau. A'eramū pēē 'awamū mama'e esagea etee futat iapou a'jea futat.

¹⁰ Pejejemu'jau pejejemogyau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

¹¹ Ypytunimū wata ma'e 'jawewara 'gā mama'e tywera etee wapo. A'ere kasi peapo mama'e tywera 'gā pyri ne. Mama'e esagea etee futat iapou. A'eramū mama'e tywera apoara 'gā ojenosōu wemiapofera renosōu pē nui. Pēnemiapo esage resakawe 'gā wemiapo tywer are weapyoramū. A'eramū nipo 'gā 'jau: "Tūy. Mama'e tywera etee nipo je aapo tekou ra'e jepi", 'jau nipo 'gā ojeupe, pēnemiapo esage resag ire.

¹² Nāinānī'ī rūi te 'ga remiapoa mama'e tywera. Jemime agawewi 'gā iapoi. Eukwere ae mojenosī 'gā nemiapo tywera. A'eramū 'gā jēmī ojenosōue'em mama'e tywera renosōue'em.

¹³⁻¹⁴ Ypytunimū 'ā ae nuesagi mama'ea. A'ere 'ā ae 'arimū mama'e resagi katu katu. Nan tee futat jane ikwaapa katu katu jarejemogyau. Ymā 'ā 'ga amū 'jau rakue:

"Mama'e tywera apoaramū pēē amanū ma'e 'jawe pejemogy Ku'jywa 'ga upe. Oset ma'e 'jawe nanē pejejemogyau nū.

A'eramū ki pēē pejepaka, pejefu'ama pejejemiao tywer awi.

A'eramū Kristu 'ga pē mogyau 'arimū wata ma'e 'jawe ojeupe",
'jau 'ga amū imome'wau rakue.

¹⁵ A'eramū ki pēē pejejea'gwau mama'e tywera apo awi. Mama'e esage etee futat pēē iapou. Pē'akwaap katu ki mama'e are. Peko kasi i'akwaawe'ema 'gā 'jawe ne.

¹⁶ Kwaiwete 'gā mama'e tywera etee iapoara 'gā. A'ere ki peko esage mama'e tywera apoara 'gā pype. Pejenosī awi Jejuu 'ga mome'u awi 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. 'Gā pyri pejejemogyau pēē 'ga mome'wau futat 'gā nupe.

¹⁷ Akotee ma'e 'gā 'jawe ete kasi pejemogy ne, pejeje'ēran ekoeteramū ne. Jejuu 'ga rerowiarāmū pēē 'ga je'ega te imome'wau pejejaupe, pejejamu 'jau 'ga rerowiar are. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat pēē mama'e apou. Mama'e apo enune pēē 'jau pejejeupe: "Ma'ja te Janeruwarete 'ga afutat je iapoa?" 'jau pēē iapoe'ēwe. A'eramū pēē 'ga remifutar imū etee mama'e apou 'ga upe.

¹⁸ Kawīajaiwa taetu itykure'ema. Kawīajaiwa tykuara 'gā oje'egaw are amā'jāue'em. Oje'ega momoa ekoete te futat ajemogyau. A'eramū kasi pēē nan ine. Pejejekoukaa Jarejuwarete 'ga 'Agesage upe etee futat.

¹⁹ Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat pejejomogytau. Jarejuwarete 'ga marakau etee futat pejejamuorypa. 'Ga remiapofer are pejemaraka'aga Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga remiapofer are nanē pejemaraka'aga 'ga upe nū.

²⁰ Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. A'eramū pēē Kristu 'ga rerowiaaramū pejejeupe 'ga remiapofera mama'e are 'ga muorypa.

²¹ Kristu 'ga je'ega peenup pejejemogyau. A'eramū ki pēē 'ga rerowiaaramū nanē pejejoje'ega renupa pejejemogyau nū.

Emireko ma'e 'gā, imen ma'e 'gā netee

²² Kūjāmeramū ki pēē, imen ma'eramū, peapyaka pejemena je'eg are. Kristu 'ga remiayuwamū nanē pēē. Kristu 'ga je'ega renupa pejejemogyau. A'eramū ki pēē nan tee futat pejemena 'ga je'ega nanē enupa nū.

²³⁻²⁴ Kristu 'ga 'ā akou 'wyrriaramū werowiaaramū janee. A'eramū 'ā jane 'ga rerowiaaramū 'ga je'ega renupa jarejemogyau. 'Ga 'ā ae akaga 'jawe. 'Ga rerowiaaramū jane jarejemogyau 'ga rete 'jawe. 'Ga futat werowiaaramū jane katu'okara. A'eramū 'ā 'ga akou 'wyrriaramū janee. Nan tee futat kūima'efera 'gā jemogyi wemireko 'gā jaramū. A'eramū ki pēē kūjāmeramū pejemena je'ega renupa katu katu.

²⁵⁻²⁶ Kūima'eferamū nanē pēē pejeporomutaramū pejejemireko are. Sā'ā Kristu 'ga poromutara werowiaaramū jane ree. Nan tee futar iki pēē pejeporomutaramū pejejemireko are. Kristu 'ga 'ā oporomutaramū jane ree. A'eramū 'ā 'ga ojejukaukaa 'gā nupe jane ree oporomutaawer ipe etee futat jane katu'okawamū 'Uwarete 'ga upe. 'Ga je'ega rerowiarāmū jane jarejekatu'ogukaa 'ga upe. A'eramū 'ga janetywera moia jane wi. A'eramū jane jarejewi imoir ire jarejepymīāukaa 'y pe 'gā amū nupe, jaretywera 'ga imoira resaukaawamū.

²⁷ A'eramū nipo 'ga anure werowiaaramū jane rerawau ywag ipe ojeupi. A'eramū nipo 'ga werowiaaramū jane resakawe 'jau janee: "Esage ete je rerowiaara 'gā. Nitywi futari mama'e tywera 'gā pype", 'jau nipo 'ga ojeupe, ojepyri werowiaaramū jane reroo re.

²⁸ Pejejuka esage pejejee. Nepejereko tyweri 'ā. Nan tee futat pēē pejejemireko rerekou esage.

²⁹ Najuejue etee futat 'ā jane jejukai jarejee. Nitywi futari 'ā ojee ijejukae'ema 'gā amū. Jarepy'arayparamū 'ā jarejemi'waa. Jarejero'wau jarejefuanuga. Jarejereko tywere'ema 'ā. Nan tee futat Kristu 'ga jane poriauwetygi werowiaaramū. 'Ga rete 'jawe jarejemogyau 'ga upe. A'eramū 'ga ojejukau esage jane ree.

³⁰ Ojee jane jemujar ire 'ga ojejukau esage jane ree.

³¹ Ymā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'ga amū upe rakue: "Kūima'e 'ga je aapo kūjā ēē reewe.

A'eramū nipo kūima'e 'gā wemirekorauwe opojo'ogamū ujara 'gā nui.

A'eramū futat oje'aa wemireko are.

Ajuee oje'ar ire 'gā ajemogyau majepi teewara 'jawe jee",

'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue.

³² Mama'e a'je are futat 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga upe rakue. Ymā janepy 'gā naeapyoi ee rakue. A'ere jane 'awamū janereapyoramū ee. Kristu 'ga ree nanē futat aipoa ka'arana kwasiara rakue, 'ga rerowiaaramū jane ree nanē futat e'i nū. Kristu 'ga ree jarejemujaa jane jemogyi majepi 'yweteewara 'jawe.

³³ A'eramū 'ga jane ree pāwē pāwē futat ikwasiarukaa rakue. A'eramū pēē kūima'eramū pejeporomutaramū futat pejelijemireko are pejee pejeporomutara 'jawe. Pejee 'ā pēporomutat pejelijemogyau. A'eramū pēē nan tee futat pejeporomutaramū pejelijemireko are. Kūjāmeramū pēē, imen ma'eramū pejemena mojerowiaa nanē nū.

6

Ta'yriara 'gā 'gā na'ya 'gā netee

¹ Kunumīnamū nanē pēē pejejara 'gā je'ega renupa etee pejelijemogyau. Kristu 'ga remiauwamū pēē. A'eramū pēē pejejara 'gā je'ega renuwa wesageramū futat.

²⁻³ Ymā Janeruwarete 'ga 'i janepy 'gā nupe we futat rakue: "Peanuw etee ki pejejuwa 'gā. Peje 'gā nanē pēē ianupa etee nū", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. "Ujara 'gā nenupara 'gā ije'eganup ma'eramū ajemogy. 'Gā jaruete ajemogy. Ujara 'gā 'gā wenup. A'eramū 'gā jaruete ajemogyau. Aipo 'gā ajemogy namutamutat. Namanūa'nei aipo 'gā", 'jau 'ga 'gā nupe rakue.

⁴ Pēē nanē 'gā nuwamū pejeja'ya 'gā nerekou esage nū. Pemue ekoete kasi 'gā ne. Kasi a'e pe 'gā mara'neramū etee ajemogyau ne. A'eramū pēē kūima'eramū pejeja'ya 'gā mu'jau 'gā neko esage are. Kristu 'ga 'eawer imū pejeja'ya 'gā mu'jau 'gā mosōu mama'e tywera apo awi.

Oporowyky ma'e 'gā morowyky jara 'gā netee

⁵ Pēē mū nipo pejeporowykyau pejelijekwara 'gā nupe. A'eramū pēē pejelijekwara 'gā je'ega renupa etee. Pepojeup futar iki pejelijekwara 'gā. Sā'ā pēē Kristu 'ga je'ega renuwa. Nan tee futar iki pejelijekwara 'gā je'ega penup.

⁶ 'Gā amū nipo oporowykyau esage werekwara 'ga remiesagamū etee. Werekwara 'ga remiesaga tywi nipo 'gā oporowykyau esage 'me. A'ere kasi nanarūi peapo ne. Pejejepyri pejelijekwara 'ga rekoe'emamū nanē ki mama'ea peapo esage pejelijekwara 'ga 'eawer imū etee futat. Pekwaap 'ā Jarejararete 'ga Jejui Kristu 'ga. A'eramū pēē pejeporowykyau esage 'ga muorypawamū. Aipoa Janeruwarete 'ga ifutaa.

⁷ Pejeporowykyau esage futat pejeku'iramū pejelijemogyau. Napejelijekwara 'ga upe etee rūi peporowyky. Nanuaramū Jarejararete 'ga upe nanē

futat peporowyky nũ. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Peporowyky esage ki, a'e je pẽ nupe.

⁸ Pẽporowyky esage resag ire Janeruwarete 'ga pẽ mepyi pẽporowyky esageawer are anure. Pejejerekwara 'gã nupe mama'e apoaramũ, pejejeupe etee mama'e apoaramũ. Mĩmeramũ nipo 'ga pẽ mepyi pẽporowyky esageawer are anure. Aipo are ki pẽnea'at pejejemogyau.

⁹ Pẽẽ mũ pejejeupe oporowyky ma'e 'gã nerekwara. Pejejeupe oporowyky ma'e 'gã nerekou esage, Jarejuwarete 'ga remifutar imũ. Au'je ki pejeje'egay re 'gã nupe. Majepei tee Janejararete 'ga. 'Gã jararete 'ga pẽjara nanẽ futat nũ. 'Ga upe jane jareju'jaju'jawe etee futat. 'Ga futat ojejukau pãwẽ pãwẽ jane ree.

Mama'eukwaawa 'wyrriar awi ki sajea'gu

¹⁰⁻¹¹ Ka'arana kwasiapawe'ẽwe je pẽ mu'akwaapa mama'e tywera apo awi. Sã'ã jefaruu. Aparuowajare'emawe 'ã 'gã itajuaity munewa u'yw awi. Nan tee futat jane. Jarejuwarete 'ga remiayuwamũ jane jemogyi jefaruu 'jawe. Janejararete 'ga pãjẽrete. A'eramũ pẽẽ pejejemujaa a'jea futat 'ga ree. A'eramũ 'ga U'agesage mua pẽ nupe. A'eramũ 'ga pãjẽa pẽ a'gwau mama'eukwaawa 'wyrriar awi. "Tamote'arukat 'gã Ku'jywa 'ga upe 'jau", 'jau nipo mama'eukwaawa 'wyrriara ojeupe pẽ nee. A'ere Janeruwarete 'ga U'agesage muri pẽ nupe. A'eramũ pẽẽ mama'eukwaawa 'wyrriara je'ega renupe'ema.

¹² Najarejaupi rũĩ jane juowajari. Mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwata jane siowajat. Pejefuakaramũ futat mama'eukwaawa rowajaa. Ma'ja pyu jane iowajaa? Jarejuwarete 'ga 'Agesage pyu.

¹³ A'eramũ futat 'ã Janeruwarete 'ga U'agesage rerekoukari pẽ nupe. 'Ga 'Agesage rereko re pẽẽ mama'eukwaawa 'wyrriara pojeupe'ema pejejemogyau. 'Ga 'Agesagea pẽẽ ereko re mama'eukwaawa pẽ pojeupa futat.

¹⁴⁻¹⁷ Sã'ã jefaruu 'gã itajuaity rerekoa imunewa u'yw awi ojea'gwawamũ. Opy'apiat, aku'afaap, itaju myapaap, itaju akagyrũ. Mĩmera 'ã 'gã imunepa ojea'gwawamũ u'yw awi. Itajupewuua 'ã 'gã erawau opo pe jyu reewe. Itajupewuu pyu 'gã jea'gui ojee iporomutare'ema 'gã nu'yw awi. Nan tee futat jane. Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee futat mama'e apo re jane jemogyi itajuaity rerekwara 'gã 'jawe, opy'apiara rerekwara 'jawe jarejemogyau 'ga upe a'eramũ. Mama'e a'jea etee imome'u re jane jarejemogyau itajuaity rerekwara 'jawe, aku'afaawa rerekwara 'jawe. "Janeruwarete 'ga porokatu'ogiweramũ pẽ nee, ota'waweramũ pẽ nupe" 'jara 'gã itaju myapaawa rerekwara 'jawe 'gã. "Jejui Kristu 'ga jetywera omoit je wi, je katu'oka" 'e are ea'at ma'e 'gã itaju akagyrũ rerekwara 'jawewara 'gã. Jejui Kristu 'ga rerowiaarareteramũ jane jarejemogyau opo pe itajupewuu rerekwara 'gã 'jawe. Jejui Kristu 'ga rerowiaarareteramũ jane jarejea'gwau mama'eukwaawa ru'yw awi jarejemogyau. Nosei futari jane pype. Jyu rerekwara 'jawe jane Jarejuwarete 'ga je'ega kwaaparamũ jarejemogyau. Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane muea'aa 'ga 'eawer are. A'eramũ jane mama'eukwaawa 'wyrriara rerowiare'ema jarejemogyau.

¹⁸ A'eramũ jane jareje'ega mono awi jareojere'emamũ futat jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ mama'eukwaawa jane pojeuwi. "Je poar ape, ki Ku'jyp", pe'je ki 'ga upe. Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar imũ pejeje'ega monou 'ga upe. Au'jeteramũ futat pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Pejejorypawe'emamũ futat pejeje'ega monou pejejemogyau. 'Ga upe pejeje'ega monou pẽẽ pejeje'ega 'ga remiayuwamũ jarejeue.

¹⁹ Je ree nanē ki pejeporogytau Ku'jywa 'ga upe nū. “Eje'eg are emueapyo 'ga. 'Ga pyriwara 'gā emu'eukat Paulo 'ga upe. 'Ga mogyjeukare'ema ejemome'waukaa 'ga upe 'gā nupe. Eporogyta esage emome'u katu katuukat 'ga upe. Ymā janepy 'gā naeapyoi ee rakue. A'eramū ki ene 'ga poaa 'gā mueapyou ee”, pe'je ki 'ga upe je ree.

²⁰ Moromunepawa pype agawewi je 'ami Kristu 'ga mome'u are. A'etea je Kristu 'ga amome'u 'gā nupe. A'eramū ki pēē pejeporogytau Jarejuwarete 'ga upe je ree. “Epoat 'ga imome'wau 'gā nupe 'gā mogyjeukare'ema”, pe'je ki 'ga upe je ree.

Oje'ega 'ga imonou 'gā nupe 'gā futaa

²¹⁻²² Tikiku 'ga Kristu 'ga rerowiaara 'ga futat. A'eramū 'ga janerewireramū futat. Orejekoty'aawarete 'ga futat. Jarejararete 'ga upe ore pyri oporowyky ma'e 'ga futat. Oporowyky esage 'ga Jarejararete 'ga upe. Pē pyri je 'ga monoi orojemome'wawamū pē nupe. A'eramū nipo pēē pejeku'iramū ore ree.

²³ Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea futat. Jejui Kristu 'ga Janejararetea. A'eramū je 'jau 'gā nupe pē nee: “Pēmopy'ata'wa ki Efesu pewara 'gā ajuee. 'Gā moporomutarukaa nanē ajuee nū. 'Gā mojemogypygygukaa nanē pejee nū”, 'jau je 'gā nupe pē nee.

²⁴ Jarejuwarete 'ga resagea Jejui Kristu 'ga ree iporomutat ma'eramū pē nerekoa je afutat, Jarejararete 'ga ree iporomutat ma'eramū pē neewe. 'Ga ree iporomutat ojere'emamū 'ga resagea pē nerekoa je ifutaa.

Kweramū ete jeremimome'ua.

Firiposi

Paulo 'ga awau Jeju 'ga mome'wau Firiposi pewara 'gã nupe rakue. (Atos 16.12-16) Ojeupe 'ga 'ga mome'uramũ Firiposi pewara 'gã amũ 'ga rerowiaa. 'Gã nui o re Paulo 'ga ka'arana kwasiari imonou 'gã nupe. Jeju 'ga mome'u are moromunepawa pype 'ũina 'ga ikwasiaa imonou 'gã nupe. Na ga etee rūi ikwasiaari. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramũ 'ga ikwasiaa imonou 'gã nupe rakue.

¹ Je Pauloramũ ka'aran akwasiat imonou Firiposi pewaramũ pẽ nupe. Timoteo 'ga 'au ako je pyri. Jeju Kristu 'ga upe mama'e apoaramũ 'ã ore. Pẽẽ 'ã Jarejuwarete 'ga remiayuwa. Pejejemujaa Jeju Kristu 'ga ree rakue. Pẽ nupe je ka'arana monou ikwasiaa pẽ'wryiara 'gã nupe, pẽ'wryiara poirũ 'gã nupe. Mimeramũ pẽ nupe ore imonoi.

² Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jeju Kristu 'ga nanẽ Janejararetea nũ. 'Gã nesagea pẽ nerekoa je afutat. 'Gã pẽ mopy'ata'waa nanẽ je ifutaa nũ.

'Gã nee 'ga oje'ega monoawet

³ Pẽ nee tejea'aramũ je Tejuwarete 'ga muorywi pẽ nee: "Ene te 'ã eneresage ore, ki Ku'jyp. Firiposi pewara 'gã amũ eremũ'ẽ ejemiyuwamũ. Erejerowiarukat 'ã 'gã nupe rai'i", 'jau je 'ga upe. "A'eramũ je ene muorypa 'gã nee", 'jau je 'ga upe pẽ nee.

⁴⁻⁵ Jeju 'ga ree pejejemogypyka ppy we pẽẽ je poaa morogyta esage mome'u are ikue. A'eramũ je tejekõãjamũ pẽ nee Jarejuwarete 'ga upe teje'ega monou tekou. Ajemogypyk je pẽ nee.

⁶ Werowiar ppyrauwe ako Janeruwarete 'ga pẽ muesageu ramue ikue. 'Awamũ taetu aje 'ã 'ga pẽ muesagei akou. A'eramũ je a'eramũ a'jea futat 'ga 'gã muesagepawi Jeju Kristu 'ga rur enune 'e rerowiaa.

⁷ Pẽẽ 'ã jejekoty'aawa. Pẽ nee je tejea'aramũ te'ỹina. A'eramũ wesageramũ futat je jemogypyga pẽ nee. Pẽẽ 'ã je poat pejepe pejejemogyau. "A'jea futat morogyta esagea Jeju 'ga ree" 'gã nupe je 'eramũ 'ã pẽẽ 'jau, "nan futat nipo ore nanẽ imome'ui nũ", 'jau 'ã pẽẽ. "Jeju 'ga ree morogyta esagea je imome'uramũ ki perowiat", 'gã nupe je 'eramũ pẽẽ nanẽ aipo 'jau je poaa nũ. 'Awamũ 'ã 'gã je kupyfari je mỹina itaju pyu moromunepawa pype Jeju 'ga mome'u are. A'etea 'ã je poat pejepe pejejemogyau. A'eramũ je tejea'aramũ pẽ nee, tepoaramũ pẽ nee. Janeruwarete 'ga je poaa mama'e apou wemifutar imũ. A'eramũ 'ga je poara 'jawe pẽẽ nanẽ pẽ poaa nũ.

⁸ Jeporomutat je pẽ nee Jeju Kristu 'ga 'jawe. Pẽ nesaga'upa je te'ỹina. Janeruwarete 'ga je kwaapa. A'jea futat aipo je'ea 'ga okwaap.

⁹⁻¹⁰ Jarejuwarete 'ga upe je teje'ega monoi pẽ nee, pejejee pejejejuka esage are. A'eramũ je 'jau 'ga upe: "Epoat 'gã ajuee ojejuka esage are. Epoat 'gã ejee 'gã poromutarete are nanẽ nũ", 'jau je 'ga upe. Afutat je 'ga pẽ mu'akwaawa mama'e are. A'eramũ nipo pẽẽ mama'e esage are pejeperu-apoweramũ. A'eramũ nipo pẽẽ pejejesageramũ pejejemogyau Jarejuwarete 'ga upe Jeju Kristu 'ga ruawa rupi. Nepeapoi mama'e tywera. A'eramũ nipo aipo 'ara rupi petywera mome'wara 'gã otywe'emamũ pẽ pype.

¹¹ Afutat je Jeju Kristu 'ga pẽ muesagea 'ga rekoa. A'eramũ nipo pẽẽ pejejesageramũ pejejemogyau 'ga 'jawe. A'eramũ nipo pẽ nesakara 'gã Jarejuwarete 'ga muorypa pẽ nee: "Ene te 'ã eneresage. Ene te 'ã 'gã eremuesage", 'jau nipo pẽ nesakara 'gã 'ga muorypa pẽ nee.

Jeju 'ga mome'u are 'ga fuweramũ

12-13 Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe 'jau. A'eramū je 'awamū tejemome'wau pē nupe. Judeu 'gā nupe Jejuī Kristu 'ga je imome'uramū 'gā je munewukari je mu'ama je kupyfarukaa itaju pyu. Je rereko tywerete agawewi 'gā. A'etea je Jejuī 'ga amome'ua tejepyrīwara 'gā nupe. A'eramū 'gā kwaiwete Jejuī 'ga rerowīaa. Je munewe'em ire amunipo 'ā 'gā nuapyakai futari Jejuī 'ga mome'u are. A'ere 'ā 'gā je munewi je mŷina. A'eramū je te'ŷina Jejuī 'ga mome'wau 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ga rerowīaa. A'eramū 'gā 'awamū weapyoramū je munepawer are. Jefaruu 'gā, tekotee 'gā netee ikwaapa. "Jejuī Kristu 'ga mome'u are 'gā 'ga munewukari" 'e kwaapawe

14 'gā jenosīmawi. Janejararete 'ga 'gā mogyjaupawukaa. A'eramū 'gā 'awamū awau kwe pe Jejuī 'ga mome'wau okyjawe'em.

15-17 Okwasi'wau 'gā awau kwe pe 'ga mome'wau 'gā nupe. "Sipoat 'ga 'jau", 'jau 'gā ajaupe. "Moromunepawa pype 'ūina Paulo 'ga nooarūi kwe pewara 'gā mu'jau morogyta a'je are. A'eramū jane 'ga poaa", 'jau 'gā ajaupe. Iporomutat 'gā je ree. A'ere amumera 'gā je rerekoayi ete. A'eramū 'gā awau Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe je rereko tywerukaawamū. "Jejuī Kristu 'ga jane imome'u are nipo 'gā Paulo 'ga rerekou tyweaete ee", 'jau 'gā ajaupe. "A'eramū nipo janerera renuwa wayramū 'ga upe", 'jau 'gā ajaupe.

18 A'ere naani. Afutat je Jejuī Kristu 'ga mome'ua. Aipoa je maku'iu. 'Gā amū Kristu 'ga mome'ua esage jee. 'Gā amū te ajee je rereko tywer are etee ifuwet. A'ere a'ea miamū 'gā Jejuī 'ga mome'ua je maku'i je mŷina. Amumera 'gā Jejuī 'ga mome'wau je poaawamū. Aipoa nanē wesageramū jee nū.

19-20 Akwaap je pēje'ega monoa Jarejuwarete 'ga upe je ree. Aipoa je poat, je moywyradena, je muekōēina. 'Ga 'Agesagea je rerekou je poaa Jejuī Kristu 'ga mome'waukaa 'gā nupe, 'gā nowase je rekoramū. Aipo are je teku'iramū te'ŷina. Tejeupe ojeapo ma'erama je aapesak te'ŷina. Maran gatu nipo 'gā je rerekoi. Je rereko tywerete agawewi 'gā. A'etea je afutarete Jejuī 'ga mome'ua te'ŷina tekyjawe'em. Je manū re miamū ki 'gā tamuoryp Jejuī 'ga je ree. Nanuara je afutat. Je manū'e'emauwe Jejuī 'ga muorywa nanē esage jee nū. Je ree te 'gā 'ga muorywi. Nanuara esage jee.

21 Temanūme'ēwe je tekou Kristu 'ga remifutar imū etee mama'e apo futaa. A'ere, je manūa nanē futat esageramū jee. Temanū re tewau tekou 'ga pyri. 'Ga pyri je rekoa esage jee.

22 A'ere je 'gā tejukae'emamū je porowykyi tekou 'ga upe, 'ga rerowiarukaa 'gā amū nupe. Aipoa esage juejue futat jee. Māgatu nipo esage jee.

23 Afutat futat je teoa Kristu 'ga pyri. Peu teoa je afutarete. Aipoa esage jee.

24 A'ere pē nupe je rekoa nanē futat esageramū jee nū. Temanūme'ēwe je pē poaa.

25 Ma'eramū 'ā je jerowiari tejeko are. Namanūi we nipo je. A'eramū nipo je pē poaa, pē mojemogypygyukaa etee te 'ga ree. 'Ga ree pejemogypygyg ire nipo pēē pejeku'iramū 'ga ree nū.

26 Moromunepaw awi itaju awi temoir ire nipo je tewau pē pyri. A'eramū nipo pēē Kristu 'ga muorypa je ree, jaruete jereko are.

27 Maran gatu nipo 'gā je jukawe'em. Maran gatu nipo 'gā je rerekoi. Maranamū nipo 'gā je jukau. Nakwaawi je. A'ere ki pēē je upe mama'e tywera jeapo re peko esage Kristu 'ga je'eg imū etee. A'eramū nipo je pē nesag ire pēneko esage kwaapa. Pē pyri tewawe'em nipo je pē nera renuwi. A'eramū nipo je Kristu 'ga ree pejemogypygyg are teapyakau. Majepēi 'yweteewara 'jawe pejemogy pejeporowykyau Jejuī 'ga upe. Morogyta esage mome'wau 'ga nupe, Jejuī 'ga rerowiarukaa 'gā nupe. A'eramū nipo je

teapyakau pē nee. “Kwe pe 'gā oi Jejui 'ga ree morogyta esage mome'wau 'gā nupe, Jejui 'ga rerowiarukaa 'gā nupe”, 'jau nipo 'gā pē mome'wau jee.

²⁸ Pekiye awi Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā nui. Niporomutari nipo 'gā pē nee. A'ere kasi pekiye 'gā nui ne. Ojewi pekiye'emamū nipo 'gā 'jau ajaupe: “Nokyjei 'gā jane wi. Janeruwarete 'ga ree 'gā jemogypygyi ajemogyau. A'eramū 'gā okyjawe'em ajemogyau. 'Gā nipo Janeruwarete 'ga omono ojepeyi. Jane nipo Janeruwarete 'ga jane mojenosōu wowase ae majatykaaw ipe”, 'jau nipo pē nesakara 'gā ajaupe. Janeruwarete 'ga pē poapōaa. Opājēa 'ga amut pē nupe, pē mogyjaukare'ema.

²⁹ Ymā Janeruwarete 'ga pē mū'jāu Jejui 'ga ree pē mojemogypygyukaa rakue. 'Ga 'ā pē mū'jāu Kristu 'ga upe mama'e apoawamū. Kristu 'ga ree nanē nipo 'ga rerowiare'ema 'gā pē nerekou tyweaete nū.

³⁰ 'Awamū futat nipo 'gā pē nerekou tyweaete, 'ga rerowiamū, je 'jawe futat. 'Gā nipo pē nerekou tyweaete agawewi. A'etea ki pejemogy majepēi 'yweteewara 'jawe, Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe. Pē pype je rekoramū Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā je pyyka je nupāu je munepa. A'eramū ako pēē je rereko tywera resaka ikue. 'Awamue nanē 'gā 'ā je rerekou tyweaete nū, Jejui 'ga mome'u are futat nū. Aipoa are nanē pejeapyakau nū. A'etea je napoiri futari 'ga mome'u awi. 'Awamū pēē je 'jawe futat peko tywerete 'ga ree.

2

Jejui Kristu 'ga eteete ma'ea

¹ Jejui Kristu 'ga ree pejemujari ikue. A'eramū ki pēē pejemouaga mama'e upe. 'Ga futat pē mouagukat mama'eay upe. Iporomutat 'ga pē nee. A'eramū pejepy'a'wyrē'emamū pejemogyau. Janeruwarete 'ga 'Agesagea pē nerekou. A'eramū pēē majepēi 'yweteewara 'jawe pejemogyau mama'e are. Pejemuaēma pejejee. Pejepy'ata'waramū pejejaupe.

² Pejejekoty'aa pejejee. Jejui 'ga iporomutat pē nee. A'eramū ki pēē peje-poromutaramū pejejee pejejee 'ga poromutara 'jawe. Pejejopōaa mama'e apo are. Majepēi 'yweteewara 'jawe ki pejemogyau. Aipo aporamū pēē je maku'i. Nitywi mama'e mū je maku'iu aipoa apyraapa.

³ Pejemaku'i etee kasi ne. Mama'e apou pejamaku'iu a'jea futat. Pejerowiaraipe kasi pejejee etee ne. Aipoa nia'wyrī pē nupe. Pejomopojekuka esageukat etee ki pejejaupe.

⁴ Pejejea'are'emamū nanē pejemifutar are etee nū. Pejejuemifutar are nanē ki pēnea'at nū.

⁵ Jejui Kristu 'ga remiayuwamū pejemogyau ki 'ga 'jawe futat pejemogy. Naojee etee rūi 'ga rea'aramū rakue.

⁶ Ymā we te 'ā Kristu 'ga rekoi rakue.

Ywy apoe'emauwe 'ga rekoi rakue.

'Uwarete 'ga 'jawe futat 'ga rekoi.

A'ere 'ga ne'i: “Tako ene 'jawe etee futat namutamutat 'jau”, 'jawe'em 'ga Uwa 'ga upe rakue.

⁷ Wemifutar imū etee futat Kristu 'ga ruri ojemu'jaga kūima'eramū.

Kūjā ēē ra'yramū 'ga 'ua ēē upe rakue.

Opojeuwa 'ga ejaa inuga ywag ipe rakue.

'Uwarete 'ga 'jawewar awi 'ga uēma'i ra'ne.

A'ere te 'ga jeryri jupe rakue nū.

'Au 'ga ruri 'Uwarete 'ga upe mama'e apoaramū rakue.

⁸ Nojerowiaraiwi 'ga ojee etee.

Nuapoi 'ga mama'ea wemifutar imū etee.

'Uwarete 'ga remifutar imū te 'ga mama'e apou akou.

'Uwa 'ga je'ega 'ga wenup katu katu.

A'eramū 'ga awau amanūmū.

'Ypeywar are opokutugamū miamū 'ga 'Uwarete 'ga remifutar imū etee 'ga jejukaukari 'gā nupe rakue.

Mama'e tywera apoara 'jawe Kristu 'ga manūi 'ypeywar are.

⁹ A'eramū 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa etee rakue nū.

A'eramū 'ga 'ga monou, 'ga mojeupirukaa ywag ipe ojeypyri rakue nū.

A'eramū 'ga 'ga mogou 'wyriarareteramū janee.

Ipojeuwipyramū 'ga mogou najuejue etee 'gā apyraapa.

¹⁰ A'eramū nipo anure najuejue etee futat 'gā wapyka wenupy'āu Kristu 'ga rowase, 'ga muorypa.

Ywagipewara 'gā, ywy pewara 'gā, amanū ma'efera 'gā.

Mimera 'gā juejue nipo wapyka wenupy'āu 'ga muorypa anure.

¹¹ 'Ga resakawe nipo 'gā 'jau 'ga upe:

"Ene te 'ā 'wyriararetea oree", 'jau nipo 'gā Kristu 'ga upe.

"Orejararetea 'ā ene", 'jau nipo 'gā 'ga upe, 'ga resakawe.

Aipo 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa 'ga ra'yr are.

Pejemogy esage 'ga rerowiare'ema 'gā pype

¹²⁻¹³ Pēē 'ā jejekoty'aawaretea. A'eramū ki pēē Jarejuwarete 'ga je'ega renupa. Pejejepype je rekoramū ako pēē enupa ikue. A'eramū pēē 'awamū aipo 'jawerimū 'ga je'ega rerowiaa pejejemogyau pejejepyri je reko'e'emamū. Aipoa je afutarete te'ŷina. Janeruwarete 'ga jane poaa mama'e apou wemifutar imū. Wemifutar imū mama'e are janerea'ar are nanē 'ga jane poaa nū. Opājēa 'ga imua pē nupe ojee pē mojemogyppygukaawamū. Wemifutar imū mama'e apoukaawamū 'ga opājē muri pē nupe. A'eramū ki pēē pejejekatu'oka 'ga upe, 'ga muorypa. Pejea'gu ki mama'e tywera apo awi.

¹⁴ Mama'e apou we kasi peje'egay pejejemogyau ne. Pejejamuwe'em nanē mama'e apo are nū.

¹⁵ Aipo apoe'em ire nipo pēē pejejesageramū pejejemogyau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū nipo nitywi pē mojenosiara. Jarejuwarete 'ga ra'yra futat pēē. A'eramū ki 'ga 'jawerimū futat peko, 'ga rerowiare'ema 'gā pype pejejemogyau. Mama'e tywera etee 'gā wapo. A'ere pēē na'gā 'jawe rūi. Sā'ā jaytata renya ypytunaiwa pype. Ypytunimū etee 'ā jaytata renya ojesaka. Nan tee pejemogy. Mama'e tywera apoara 'gā pype pejemogyramū pē nesakara 'gā pē nesage resaka. Sā'ā 'yē'ē raapara 'gā jaytata are etee wape kwaawa. Nan tee pejemogy 'gā pype.

¹⁶ Ojeupe pēē Jejui 'ga mome'u re 'gā Jarejuwarete 'ga rape kwaawi. Jarejuwarete 'ga je'ega renuw ire 'gā nanē ajemogyau namutamutat 'ga pyri. Aipoa pēē iapo re Kristu 'ga ruaw ipe jeku'iramū tekou pē nee. A'eramū nipo je 'jau Jejui Kristu 'ga upe: "Naakōtee rūi ako je Firiṗosi pe ikue. Peu tekou je ene mome'ui 'gā nupe ikue. A'eramū 'gā ene rerowiaa etee te", 'jau nipo je 'ga upe, 'ga ruaw ipe.

¹⁷ "Anurenure'i nipo 'ga rerowiare'ema 'gā je jukai, jery reko'woka", 'jau je tejeupe. Jemanūa nipo Janeruwarete 'ga muorypa. Sā'ā janepy 'gā wyro'o monoa Jarejuwarete 'ga upe 'ga muorypawamū. Y'waya 'gā 'ā imonou eko'woka ee. Aipo resag ire Janeruwarete 'ga aku'iramū 'gā nee. Nan tee futat nipo 'gā jery reko'woka. Aipo resag ire nipo Janeruwarete 'ga aku'iramū je ree. "Nopoiri futari 'ga je rerowiar awi" 'jau nipo 'ga ojeupe aku'iramū je ree.

Pěē 'ā Jarejuwarete 'ga rerowiaa etee te. Pěē 'ga rerowiara nanē 'ga muorypa nū. Sā'ā 'ga ekōēāja ojeupe mama'e mur are rakue. Nan tee 'ga rekōēājamū jane ree werowiarāmū. A'eramū je Kristu 'ga mome'u are tejuka re tejekōēājamū ee.

¹⁸ A'eramū ki pěē nanē pejejekōēājamū je manū are nū, pejemogyau je pyri nū.

Timoteo 'ga

¹⁹ Timoteo 'ga ree jeporomonoweramū pě pyri. Jarejararete 'ga aipo futar ire nipo je 'ga monou pě nesaka. Pē nesag ire 'ga tut pēnera mome'wau jee 'jau. A'eramū nipo je tejekōēājamū 'ga pēnera reruramū.

²⁰ 'Ga tee futat ojejuka pě nee je 'jawe, pě nee jejejuka 'jawe. Opota'waramū 'ga pě nee je 'jawe.

²¹ Tekotee 'gā ojee tee 'gā jejukai. Ojee 'gā wea'aramū. Jejui Kristu 'ga porowyky are 'gā wea'are'emamū.

²² A'ere Timoteo 'ga nanarūi. Aipoa pekwaap. Sā'ā 'gā na'yra 'ga 'uwa 'ga poara. Nan tee futat Timoteo 'ga rekoj jepoirūnamū, Jejui 'ga porowyky apou je pyri.

²³ A'eramū je pě nupe teporomonoweramū 'ga ree. Tejereko kwaaw ire nipo je 'ga monou pě nesaka.

²⁴ Je nanē teoweramū pě pyri nū. Aipo futar ire nipo Jejararete 'ga, Jejui 'ga, je muēmukaa 'gā nupe, je monou pě pyri. 'Ga ree je jemogyppygi te'ŷina.

²⁵ Epafrotitu 'ga nipo je amono imojewya pě nupe. Janerewirera 'ga. Pěē 'ā 'ga mua 'au jejuru irūnamū Jejui 'ga mome'wau 'auwara 'gā nupe rai'i. 'Ga je poa Jejui 'ga mome'wau je 'jawe etee futat. Amumera 'gā erowiare'emamū 'ga ojero'waro'wau etee futat imome'wau 'gā nupe je poa. Mama'ea 'ga wapo jee nanē nū.

²⁶⁻²⁷ A'ere 'ga jero'wui, amanūmū werewi ai'i. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga jemuaēmi jane ree. A'eramū 'ga 'ga majarueteu ai'i nū. Kwaiwete mama'ea wayramū jee. Ipytu'ēe'ema 'jawe futat te'ŷina. A'eramū amunipo 'ā 'ga manūa je mu'arasirasiga rai'i. A'ere Janeruwarete 'ga jemuaēmi je ree, je mu'arasigukare'ema. A'ere Epafrotitu 'ga pě nesaga'uwi. "Ga amū nipo jekaruara mome'wau 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā ajemuaēma ajemogyau je ree", 'jau 'ga opy'a'wyrāmū pě nee.

²⁸ A'eramū je 'awamū 'ga mono futaa. 'Ga resaga nipo pě mopy'a'wyre'ema nū. A'eramū nipo je nanē tepy'a'wypawamū pě nee.

²⁹⁻³⁰ Pejejeupe 'ga waēmamū pěē 'ga mua pejejepype, pejejorywamū. 'Ga 'ā Jarejararete 'ga rerowiaara futat. A'eramū 'ga janerewirera futat. Kristu 'ga upe oporowykyau 'ga amanūmū werewi. 'Ga 'jawewara 'gā nee juejue ki pēpojejuka esage. Nepejorarūi je pyri je poa. A'eramū 'ga 'ua je poa pě nupe.

3

Peje'gu ki i'me ma'e gā nūi

¹ Pěē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pěē 'ā jerenyra 'jawe 'jau. Pěku'i ki pejemogyau Jejui 'ga ree. Pěē 'ā 'ga remiayuwa. A'eramū ki pěē pejeku'iramū pejemogyau 'ga ree. Pē nupe tejemimome'ufer are je ka'arana kwasiaa nū. A'ere imome'uu'jawa resageramū jee. A'eramū nipo pěē imoka'jame'ema. A'eramū pěē ikwaapa pejemogyau.

² Peje'gu ki Jarejuwarete 'ga je'eg are moromu'jat tywer awi. 'Gā amū awau kwe pewara 'gā mu'jau o'me are. "Judeu 'gā 'jawe imojewagipyre'era 'gā etee Janeruwarete 'ga remiayuwa. Imojewagipyre'emamū pěē na'ga

remiayuwā rūi”, 'jau 'gā awau kwe pewara 'gā mu'jau ee. A'ere aipoa naa'jea rūi. 'Gā 'me ate. Aipo 'jara 'gā ia'wyre'emamū futat. A'eramū ki pēē 'gā nerowiare'ema pejemogyau.

³ Naaeremiapofera rūi ae katu'ok. Jejui 'ga etee te ae katu'oka. Werowiaaramū 'ga ae katu'oka. Jane futat 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwā. 'Ga rerowiaaramū etee jane 'ga remiayuwā. Jane 'ā Jejui Kristu 'ga ree jarejemogypyka. A'eramū Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee janererekwaramū. A'eramū 'ga 'Agesagea Jarejuwarete 'ga muorywukaa janee. A'eramū jane jarejemogyau 'ga remiayuwareteramū futat. Jejui 'ga ree jane jarejemujaa.

⁴ Tejamiapofer are 'ga tekatu'og ire amunipo 'ā je tejee etee tejerowiaraiapa. A'ere je 'ā narowiari i'me ma'e 'gā je'ega. Je te amunipo 'ā ajerowiaraipe tejee pejee pejerowiaraiwa apyraapa.

⁵ Te'ar ire je mapei tee morowykye'ema magwapa ikue. A'ere 'gā je mojawaka ikue. Je 'ā Israeu 'ga juapyreramū futat. Judeu 'ā je. Pējamī 'ga juapyrera je. Jeruwa 'ga judeua. Jey ēē nanē judeua nū. A'eramū je judeureteramū futat. Fariseuramū je Moisesi 'ga je'ega renupa katu.

⁶ Jejui 'ga rerowiare'emawe je tewau 'ga rerowiaara 'gā nerekou tyweaete ikue. “Jarejuwarete 'ga remifutar imū je 'gā nereko tywera”, 'jau futatee je tejeupe ikue. A'eramū je aipo apou. Judeuramū orojemiapoa tāmējē je iapou ikue. Moisesi 'ga remikwasiarer imū tee je mama'e aapo. “Nuapoi futari Paulo 'ga mama'e tywera”, tejeupe 'gā 'e are amunipo 'ā je tejerowiaraipe tejee.

⁷ A'ere je 'awamū najemogypygi mīmer are. 'Awamū je Kristu 'ga ete ikwaapa. A'eramū mama'e ymanera wa'wyre'emamū jee. Najemogypygu'jawi futari je mīmera mama'e are 'awamū.

⁸ 'Awamū Jejui Kristu 'ga jejararetea. 'Ga remifutar imū etee mama'e apoa je afutat. A'eramū je 'jau: “Yty 'jawe futat jeremiapofer ymanera rakue”, 'jau je. “Jejui 'ga kwaawa etee esage jee”, 'jau je tejeupe te'ina.

⁹ Kristu 'ga jewyramū jane juejue 'ga rowase jarejatykau. Aipo 'ara rupi nipo je teporenuwaiwiweramū “Esage 'ga jee”, tejeupe 'ga 'e are. “Je rerowiat 'ga akou rakue. A'eramū 'ga wesageramū jee”, 'jau nipo Kristu 'ga jee aipoa 'ara rupi. “Esage 'ga jee”, tejeupe 'ga 'e are tewau te'ama teporenuwaiwiweramū 'ga rowase. NaMoisesi 'ga je'ega renupara upe rūi 'ga aipo 'jau. Naani. Werowiaaramū jane upe futat 'ga aipo 'ga 'i.

¹⁰ Kristu 'ga ree etee jeporokwaawiweramū. 'Ga manū re Janeruwarete 'ga Kristu 'ga moferawi nū. A'eramū Kristu 'ga opājēretereramū akou. A'eramū je tejeupe 'ga opājē mura futaa. 'Au 'ga rekoramū 'ā 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerekou tyweaete rakue. A'eramū je 'ga ree tejeroko tywera futaa tekou. 'Ga 'jawe tejeroko tywera je ifutaa. A'eramū je tekoweramū 'ga 'jawe etee futat. “Nan pa 'ga manū rayramū rakue” 'ea je ikwaapa 'awamū. Nawemifutar imū rūi futat 'ga manū. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee 'ga manū.

¹¹ 'Ga 'jawe tekoa je afutat. A'eramū nipo 'ga je manū re je nanē je moferapa 'ga 'jawe nū. 'Ga pyri futat nipo je tewau teferaw ire tekou nakwaparimū ete rūi futat.

Mama'ea ki peapo 'ga remifutar imū

¹² Jejui Kristu 'ga je mogou wemiayuwamū okwaaparamū. A'ere je nakwaap katui we 'ga. Najereapyo katui we je 'ga 'jawe 'ga remiapo are. Anure te nipo jereapyo katuramū 'ga remifutara mama'e are. A'eramū te nipo je reko 'ga 'jawe futat.

13 “Nakwaap katui we je Jejui 'ga”, 'jau je pē nupe, tejewireramū pē nupe, tejenyramū pē nupe. Nokoi we je 'ga 'jawe. Aere je najerea'aru'jawi je tejeiapofer are 'awamū. Jejui 'ga kwaawa etee je afutat. Aipo are etee je tejea'aramū te'ŷina. 'Ga 'jawe tejekoram are tee jerea'aramū te'ŷina.

14 A'eramū je mama'e apou 'ga remifutar imū. Jejui Kristu 'ga ree etee je tejemogypyka. A'eramū nipo je manūnamū 'ga je rerawau je mogou ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat. Ojepyri je o re nipo 'ga 'jau jee: “A'jea futat. Jeremifutar imū etee mama'ea ereapo jee. Aipoa esage jee”, 'jau nipo 'ga ojepyri je o re.

15 Jane 'ā 'ga rerowiaar ymaneramū janereapyoramū mama'e are. A'eramū jane aipo je'eawer imū jarejemogyau. Sikwaap katu 'ga 'jau, sa'e jarejaupe 'jau. Mama'e amutee 'ga amū iaporamū Janeruwarete 'ga 'ga mu'akwaapa.

16 A'eramū jane jarejemikwaawer imū jarejemogyau 'jau. Sietyg eme jarejemikwaawera 'jau.

17 Ymā ako ore pē mu'ei pēneko esage are ai'i. Jereko esagea nanē ako pēē esaka ai'i nū. A'eramū ki pēē je 'jawe pejejemogyau esage. Ore'eawer imū ako ma'e 'gā nanē pēē esaka nū. Pēneapyo ki ako esage ma'e 'gā nee. A'eramū pēē 'gā 'jawe etee pejejemogyau mama'e apou.

18 Ymā ako je mama'e mome'ui pē nupe ai'i. 'Awamū je imome'wau'japa nū. Tejaa'wau je imome'wau pē nupe nū. 'Gā amū wemifutara etee wapo akou. Jejui Kristu 'ga 'ā amanūmū 'ypeywar are agawewi jane katu'okawamū. A'etea 'ā 'gā amū nuapoi futari 'ga remifutara. Wemifutara etee 'gā wapo. A'eramū 'ā 'gā Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gā 'jawewara futat ajemogyau, 'jau je pē nupe. Ma'eramū 'ā je joo'oi te'ŷina 'gā nee.

19 Anure nipo Janeruwarete 'ga aipo 'gā monou muku ojewi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe nipo 'ga 'gā monou. Wemifutar imū etee 'gā mama'e apou ojemaku'iu. Nojenosī 'gā wemiapofera tywer are. “Oreeresage ore”, 'jau futatee 'gā. Naea'ari 'gā Jarejuwarete 'ga ree. Wemifutar are etee 'gā nea'aramū, omama'e are etee, okaraemā are 'jau.

20 A'ere jane nanarūi. Ywag ipe oo ma'eraama futat jane. A'eramū jane Jarejararete 'ga rura rapesaka jarejemogyau. Anurenure'i nipo Jejui Kristu 'ga ruri ywag awi. A'eramū jane jarekatu'okara 'ga rura rapesaka jarejemogyau.

21 'Ua nipo 'ga jane mu'jagi oje'jawewaramū futat. Janeretea miamū nipo 'ga imu'jaga oma'e 'jawe. A'eramū nipo jane 'ga 'jawe futat jaremanū'u'jape'ema. Opājē mū 'ga mama'e apou wemifutar imū. Opājē mū nanē nipo 'ga jane mu'jagi oje'jawe nū.

4

'Gā neko are 'gā mu'akwaapawet

1 Anure nipo 'ga jane rerawau jane mogyau ojepyri. A'eramū ki jane jarejemogyau esage 'ga upe.

Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe 'jau. Pēē 'ā jejekoty'aawa. A'eramū je teku'iramū pē nee. Tejerowiaa pē nee te'ŷina. Jeparuesagiweramū te'ŷina pē nee numiamū. A'ere je nooarūi we pē nesaka. A'eramū je 'jau pē nupe: Jejui 'ga ree ki pejemogypyk pejejemogyau, 'jau je pē nupe. Pejejemujaa Jarejararete 'ga ree.

2 'Awamū je pē mosī mama'e awi. Ewotia ēē upe, Sītiki ēē upe nanē je 'jau: Au'je ki pejejamue re. Pēta'wa ki pejejaupe. Pēē 'ā Jarejararete 'ga

rerowiaara. A'eramū ki pēē majepi tee tup ma'e 'jawe pejemogyau 'ga upe.

³ A'eramū je 'jau enee, tejepyri oporowyky ma'eramū enee: Epoat 'gā 'gā mopota'wau ajuee, 'jau je enee. Aipoa kūjā, Kremēti 'ga, ajepeja 'gā. Mīmēra 'gā juejue oporowyky Jejuī 'ga upe, 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. 'Gā nera Janerūwarete 'ga okwasiat oka'aran are ywag ipe rakue, Jarejuwarete 'ga pyri ajemogy ma'e 'gā 'jawa ka'aran are rakue. A'eramū nipo jane juejue jarewau peu jaremanū re. A'eramū ki ene aipoa kūjā 'gā mota'waukaa ajaupe.

⁴ Pēē 'ā Jarejararete 'ga rerowiaara. 'Ga ree 'ā pejemujaa pejemogyau. A'eramū ki pejeku'iramū 'ga ree, pejeojere'emamū. A'eramū je aipo 'jau'japa pē nupe. Pe'je pejeku'iramū 'ga ree.

⁵ Anurenure'i nipo Janejararete 'ga jewyri nū. A'eramū ki pēē peje-pota'waramū tekotee 'gā nee najuejue etee.

⁶ Kasi pēpy'a'wyt mama'e are ne. Jarejuwarete 'ga upe ki pejeje'ega pemono mama'e are pejemogyau. Pejemifutara ki peenūi 'ga upe. Pejejeupe 'ga remimurer are ki pēnea'at. "Ene te 'ā eneresage jee. Jeremifutara eremut jee", pe'je ki 'ga upe, 'ga muorypa pejejeupe imuripyrer are.

⁷ Aipo apo re 'ga pē mopy'a'wyre'ema mama'e are. Mama'e are jare-jea'aramū jarepy'a'wyramū ee. A'ere ojeupe mama'e are jane je'egamū 'ga jane mopy'ata'wai. Jejuī Kristu 'ga ree ako pejemujat ikue. A'eramū 'ga jane mopy'ata'wau mama'e are. 'Ga rerowiaare'ema 'gā naeapyoī aipo are. "Maran tete 'gā nipy'a'wyrī mama'e are?" 'jau nipo 'gā ojeupe jane resag ire.

⁸ A'eramū je 'awamū pē mu'akwaapa. Mama'e tywer are kasi pēnea'ar ine. Mama'e esage are etee ki pēnea'at pejemogyau. Mama'e 'aje are te ki pēnea'at pejemogyau. 'Gā amū nee pēnea'aramū kasi 'gā nemiapo tywer are etee pēnea'ar ine. 'Gā nemiapo esage are nanē pejejea'aramū nū. 'Gā 'eawer imū 'gā nemiapo esage are ki pēnea'at. 'Gā 'me'em are etee ki pēnea'at. Ajaupe 'gā nemiapofer esage are te ki pēnea'at. Jarejuwarete 'ga remifutar imū 'gā nemiapofer are pēnea'at. Ajuee 'gā pota'wa are ki pēnea'at. Mimer are etee ki pēnea'at pejemogyau, pejejeupe pejejea'aramū. Pejemu'e pejejuemiapofer esage are pejemogyau.

⁹ Pejejeupe je'eawer imū etee mama'ea peapo. Pejejeupe jeremiesaukar imū nanē pēē iapou nū. Jereko esagea ako peesag ai'i. A'eramū ki je 'jawe pejemogyau. Aipo apo re nipo Janerūwarete 'ga rekoi pē pype, pē mopy'a'wyre'ema oje'jawe.

Paulo 'ga aku'iramū 'gā nee

¹⁰ Jarejararete 'ga ree je jemujari. A'eramū je teku'iramū tekou 'ga ree. 'Awamū 'ā pejejea'aramū je ree rai'i nū, mama'e mua jee rai'i nū. Ymā ako mama'ea nepemuri jee ikue. A'ete ako pēē pejepeporomutaramū pejemogyau je ree ai'i. Aipoa je akwaap.

¹¹⁻¹² "Ma'eramū sipo 'gā mama'e mure'ema jee", 'jawe'em je pē nupe. Mama'e tywamū miamū jerekōēajamū te'ŷina. Mama'e tywe'emamū miamū tejekōēajamū te'ŷina. Tejekōēai are tejemu'jau ikue. Tejemi'uram kwajamū jerekōēajamū. Tejemi'urame'emamū miamū je tejekōēajamū te'ŷina jepi.

¹³ Jejuī Kristu 'ga je mopājēu mama'e are. A'eramū je tejemouaga mama'e upe.

¹⁴ A'ere pēporoywera resageramū jee. Mama'eay upe jeruaga pype pēē mama'e mua jee. Epafrotitu 'ga nanē pēē imua jee. Aipoa esage jee.

¹⁵ Firiposi pewaramū pēē mama'e mua jee Jejuī 'ga je imome'u ypyrauwe ako ikue, Masetoni ywy pe je tekou Jejuī 'ga mome'wau ikue. Pe awi je oramū

ako pēē ka'aranūū mua jee ikue. Pēē etee ako mama'e mua je poaawamū ikue.

¹⁶ Anure ako pēē Tesarūn ipe je rekoramū mama'e mua jee ikue nū. A'ere ako pēē imuru'japa jee ikue nū, je ifutaramū ikue.

¹⁷ Napesagi je pēē tejeupe mama'e mura te'ŷina. A'ere je “mama'ea je upe 'gā imuramū nipo Janerūwarete 'ga mama'e monoi 'gā nupe” 'e kwaawi. A'eramū je tejekōēājamū pēporoywer are.

¹⁸ Pēporoywera reruara 'ga, Epafrotitu 'ga, ka'aranūū muapap jee. Tekotee 'gā nanē mama'e mua jee nū. Kwaiwete 'gā jeremifutara apyraapa imua jee. A'eramū wemyreramū jee. Ojeupe mama'ea pēē imuramū Janerūwarete 'ga worrywamū pē nee. Nan tee futat 'ga worrywamū je upe pēē mama'e muramū. Sā'ā 'ga rorywa jany kasiga rapy are rakue. Nan tee futat 'ga rorywamū ee.

¹⁹ Mama'ea ako pemut jee ai'i. A'eramū nipo Janerūwarete 'ga mama'e mua pē nupe mama'e pyu pētywe'emamū. Jejui Kristu 'ga mama'e jararetea. 'Ga futat pēē erowiaa pejemogyau. A'eramū 'ga Ruwarete 'ga pē nupe mama'e monoa atepawe'emamū futat.

²⁰ Ku'jywa 'ga 'ā Janerūwaretea. A'eramū ki jane 'ga muorypa. “Ene te 'ā eneresage ekou”, 'jau ki jane 'ga upe. “Ene te 'ā Orerūwaretea, ki Ku'jyp. Nitywi futari 'ga amū ene 'jawewara”, 'jau ki jane Jarejuwarete 'ga upe.

²¹ Teje'ega je omono Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā nupe juejue 'gā futaa. Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gā. Janerewirera 'jawewara 'gā je pyriwara 'gā nanē oje'ega monou pē nupe pē futaa nū.

²² Janerūwarete 'ga remiayuwa 'gā oje'ega monou pē nupe pē futaa. Roma pewara 'gā 'wyriararete 'ga roga pype oporowyky ma'e 'gā, Jejui 'ga rerowiaara 'gā oje'ega monou pē nupe akou pē futaa.

²³ Jarejararete 'ga Jejui Kristu 'ga resage pē nerekoa je afutat.

Kweramū etee futat jeje'ega pē nupe.

Korosi

'Ga amū awau Jeju 'ga mome'wau Korosi pewara 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ga rerowiaa kwaiwete. A'ere tekotee 'ga oi 'gā mu'jau tywet. A'eramū Korosi pewara 'gā amū opoia Jeju 'ga rerowiar awi. 'Gā nera renuwamū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe. "Pejowyt Jeju 'ga rerowiaara upe. Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne. 'Ga etee jane katu'ok, jane mogyau Jarejuwarete 'ga remiaiyuwamū. A'eramū pēē pejeppure'ema 'ga rerowiar awi" 'jau 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa Paulo 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe 'gā mu'akwaapawamū rakue.

¹ Je Pauloramū Jeju Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā te 'ga je monoi omome'wawamū kwe pewaramū pē nupe ikue. 'Uwarete 'ga remifutar imū 'ga je mogoi ikue. Timoteo 'ga, janerewirera 'jawewara 'ga ako 'au je pyri.

² Ka'arana je akwasiat imonou Korosi pewaramū pē nupe, Jarejuwarete 'ga remiaiyuwamū pē nupe. Jeju Kristu 'ga rerowiaara 'ā pejemogy. 'Ga ree pejemujar ire 'ā pēē pejemogyau orerewirera 'jawewaramū. Kūjāmeramū pēē pejemogyau orerenyra 'jawewaramū.

Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea futat. 'Ga resagea pē nerekoa je afutat. 'Ga pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

³ 'Ga upe oroje'ega monou pē nee jepi. "Ene te 'ā eneresage, ki Ku'jyp", 'jau ore 'ga upe jepi. "Enera'yrarete 'ga, Jeju Kristu 'ga Orejararetea futat. Ene futat 'ā 'ga rerowiarukaa Korosi pewara 'gā amū nupe rai'i. A'eramū ore ene muorypa 'gā nee", 'jau ore 'ga upe jepi. "Au'jete erejerowiarukat Korosi pewara 'gā nupe", 'jau ore 'ga upe jepi.

⁴ 'Gā amū 'ua pē mome'wau ore. "Korosi pewara 'gā Jeju Kristu 'ga werowiat ajemogyau a'jea futat", 'jau pē nesakarera 'gā pē mome'wau ore. "Ojejuka esage pāwē etee futat 'gā Jarejuwarete 'ga remiaiyuwamū ajuee", 'jau 'gā pē mome'wau ore ai'i.

⁵ 'Ga amū 'ā awau Jeju 'ga mome'wau pē nupe rakue. "Jeju 'ga amanū janetywera moiawamū rakue, jane katu'okawamū rakue. Werowiaaramū 'ga anure jane rerooi jane mogyau ojepyri", 'jau 'ga pē nupe rakue. Jeju 'ga rera renupa ypy we pēē 'ā 'ga rerowiaa rakue. Aipoa morogyta esagea a'jea futat. A'eramū pēē ojepyri 'ga pejejeroo rapesaka pejemogyau. Ojepyri jane oramū 'ga mama'e esage mua janee. Aipo rapesaga pē mojemogyppygukaa etee te Jeju 'ga ree. 'Ga pyri pēo rapesaga 'ga rerowiaara 'gā nerekoukaa esage pē nupe.

⁶ Jeju 'ga rera 'ā okwasi'wau kwe pewara 'gā nupe. A'eramū 'ā Jeju 'ga rerowiaaramū jane jarejemomytuna jarejemogyau. 'Ga rerowiarāmū jane 'ā 'ga je'ega renupa, mama'e esage apou 'ga remifutar imū. Pēē nanē 'ā Jeju 'ga rera renupawe 'ga rerowiaa rakue nū. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea Janeruwarete 'ga ajemuaēma jane ree. A'eramū 'ga wa'yra 'ga mua 'ga jukaukaa jane katu'okawamū rakue. Aipo are pejejeapyorauwe 'ā pēē 'ga rerowiaa rakue.

⁷ Epafrasi 'ga futat awau pē mu'jau ee rakue. Epafrasi 'ga Jeju 'ga upe oreporowyky irūa futat. Orejekoty'aawarete 'ga futat jepi. Jeju 'ga upe oporowyky ma'e 'ga futat. Ore 'jawe futat 'ga Kristu 'ga mome'wau pē nupe rakue. A'jea futat 'ga 'ea.

⁸ 'Ga futat 'ut 'au ore pyri pē mome'wau oree ai'i. "Korosi pewara 'gā amū Jeju'i 'ga werowiat ajemogyau", 'jau 'ga oree ai'i. "Janeruwarete 'ga 'Agesagea ajafutarukaa 'gā nupe 'gā jemogyramū", 'jau 'ga pē mome'wau 'ua oree ai'i.

⁹ A'eramū ore 'ga orojeupe pē mome'uramū taetu oroje'ega monou arakou Jarejuwarete 'ga upe pē nee. "Emueapyo 'gā ejemifutar are, ki Ku'jyp", 'jau ore 'ga upe pē nee. "Mama'e are ene 'gā mu'akwaawukaa E'agesage pyu", 'jau ore 'ga upe pē nee.

¹⁰ Aipoa 'ga iaporamū nipo pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat, pejejemogyau esage nipo 'ga remifutar imū futat. A'eramū nipo 'ga aku'iramū 'ūina pē nee. Pejejenosōue'em nanē nū. "Epoar iki 'gā mama'e esage apou", 'jau ore arakou 'ga upe pē nee. "Ejekwaawukat 'gā nupe", 'jau ore 'ga upe pē nee.

¹¹ Janeruwarete 'ga pājēretea. A'eramū ore 'jau 'ga upe: "Epājēa emut 'gā nupe. A'eramū 'gā wuagamū mama'eay upe", 'jau ore 'ga upe. "A'eramū 'gā opoire'ema ene rerowiar awi", 'jau ore 'ga upe oroje'ega monou pē nee. A'eramū pēē pejejekōējamū etee futat pejejemogyau, pejejeupe mama'eay jesaukaramū miamū.

¹² Pēku'i te ki pejejemogyau pejejeupe 'ga remimurama rapesaka. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga pē mū'jāu pē mogyau wemiayuwamū rakue. A'eramū 'ga mama'e esage mŷina gatu peu ojeypyri pē nupe. A'eramū ki pēē 'ga muorypa pejejeupe 'ga remiapofera resag ire. Anure nipo jane oi 'ga pyri. Peu nitywi futari ypytuna. Nitywi futari mama'e tywera. Peu futat 'ga mama'e esage mŷina gatu janee.

¹³ Jane katu'ogamū 'ga jane mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui rakue, jane mueateu mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwā 'gā nui rakue. 'Ga futat jane mogyau wa'yra 'ga remiayuwamū, wemifutararete 'ga remiayuwamū.

¹⁴ 'Ga remifutararete 'ga futat ako 'ga ra'yra 'ga amanūmū janetywera mepyawamū 'Uwarete 'ga upe janee rakue. A'eramū 'agamū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, jane ifutaramū. A'eramū 'ga wa'yra 'ga remiayuwamū jane mogyau.

Jejui Kristu 'ga

¹⁵⁻¹⁷ Niesagi we jane Jarejuwarete 'ga. A'ere 'ga ra'yrate 'ga, Kristu 'ga ruri 'Uwarete 'ga kwaawukaa janee rakue. 'Uwarete 'jawe futat Jejui Kristu 'ga. A'eramū jane Jejui Kristu 'ga resag ire 'ga Ruwarete 'ga ree jarejeupyoramū. Jejui Kristu 'ga Janeruwarete 'ga ra'yrate futat. Eteete 'ga wemiapofera apyraap. Mama'e apo enunewe Jejui 'ga akou 'Uwarete 'ga pyri futat rakue. A'eramū 'ga Ruwarete 'ga mama'e apoukaa 'ga upe rakue. Ywaga pypiat, ywy pypiat, ae upe esaukaripyt, ae upe esaukaripyre'em, ywagipewara 'gā, ywagipewara 'gā 'wyrriara 'gā. Mīmera 'gā Janeruwarete 'ga iapoukaa Jejui 'ga upe rakue. A'eramū 'ga 'ga futat imogou 'ga remiapofera mama'e jarareteramū. 'Ga mama'e apoe'em ire amunipo 'ā nitywi futari mama'ea. Nojeuw ekoetei mama'ea rakue. 'Ga futat mama'e apou rakue. A'eramū mama'ea ajemogyau 'ga remiapofer imū etee futat. Ojee 'ga jejukae'ema 'jawe mama'e jemogyi. A'ere 'ga jejukai futari ee ijemogyramū. Opājē mū 'ga mama'e mogyau.

¹⁸ Kristu 'ga akou 'wyrriaramū janee ojee janejemogypygamū. 'Ga futat jane mogyau rakue. Amanū re 'ga oferapa ete rakue nū. 'Ga futat 'ā oferaw ppy ppy ma'efera. Namanū'jawi futari 'ga. A'eramū 'ga eteete ma'eramū akou.

19 Ymā ymā we te Janeruwarete 'ga 'i ojeupe rakue: “Teja'yra 'ga tomogo teje'jawe etee futat 'jau”, 'jau 'ga rakue. A'eramū 'agamū Kristu 'ga 'Uwarete 'ga 'jawe etee futat akou.

20 Wapo ppyramū 'ā mama'ea wesageramū futat rakue. A'ere aeypy 'gā nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramū 'gā mama'e motywerukaa 'agamū rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau rakue: “Teja'yra 'ga je omono wyy pe, 'ypeywar are amanū ma'eramū”, 'jau 'ga ojeupe rakue. “A'eramū 'ga owy reko'wogukaa 'gā nupe mama'e tywera mepyawamū jee”, 'jau 'ga ojeupe rakue. “Tamojenosīmap 'gā tejee 'jau nū kwyy”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'agamū Kristu 'ga 'ua wyy pe amanūmū jane katu'okawamū rakue. Amanūmū 'ga mama'e mojewyapap 'Uwarete 'ga upe nū. Ywag ipe ajemogy ma'e, wyy pe ajemogy ma'e. Mīmera 'ga imojewyapap 'Uwarete 'ga upe rakue. Anure nipo 'ga akou 'wyriarareteramū 'ga wemimurera mama'e upe nū.

21 Ymā 'ā pēē nanē nepēa'wyyri Jarejuwarete 'ga upe rakue. Mama'e tywera etee futat 'ā pēē iapou pejejemogyau ra'e jepi. Mama'e tywera etee futat pēnea'awa pejemogyramū ra'e jepi. A'eramū pēē 'ga ree ipromutare'emamū te futat pejejemogyau rakue.

22 A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga pē mota'waukari ojeupe wa'yra 'ga manū are. Jejuu 'ga ry pyu futat 'ga pē pireita pētywer awi. A'eramū 'ga 'awamū werowiaaramū pē mujarukaa ojee. Anure nipo 'ga pē nerawau ojeypyri. Kristu 'ga pētywera omoit pē nui. A'eramū nipo pēē Jarejuwarete 'ga rowase pejeje renosōue'em futat. Nitywi futari nipo “'ga nia'wyyri” 'jara 'ga amū. A'eramū pēē pejejesageramū pejejemogyau 'ga upe.

23 Kristu 'ga rerowiar awi pejeipoire'em ire pēē pejejenosōue'em 'ga rowase pejeje awi. A'eramū pēē 'ga rerowiaa tāmējē pejejemogyau. 'Ga ree pejejemogyppyg ire pejejeatee'emamū futat 'ga rerowiar awi. Sā'ā 'oga rupaa'mywa oypytyim ire, i'are'ema futat. Nan tee futat pēē. Kristu 'ga ree pejejemogyppyg ire pejeipoire'ema futat 'ga rerowiar awi. Jejuu Kristu 'ga mome'u renupa ypy we pēē 'ga rerowiaa. “Janeruwarete 'ga werowiaara 'gā omogy anure ojeypyri oo ma'eramū futat” 'ea pēē erowiaa. 'Ga rerowiar ppyrauwe Janeruwarete 'ga pē mogyau ojeypyri oo ma'eramamū futat. A'eramū ki pēē Jejuu 'ga rerowiarāmū pejeipoire'ema futat 'ga rerowiar awi. ('Ga rerowiar awi opoit ma'e 'gā nooi futari 'ga pyri anure.) 'Ga ree morogyta esage mome'u mokwasī'wau kwe pewara 'gā nupe. Je nanē Kristu 'ga ree morogyta esage mokwasī'wara futat kwe pewara 'gā nupe nū.

Paulo 'ga porowyky

24 A'ere judeue'emamū pē nupe Kristu 'ga mome'u rayramū jee. Pejejeupe je Jejuu 'ga mome'uramū ako pēē judeue'emamū je nupānupāu, je jukawaipa ako ikue. A'etea 'ā je teku'iramū etee futat tekou tejereko tywer are ikue. Wayrūnamū agawewi te 'ā Kristu 'ga jane katu'okawamū rakue. A'etea jane 'ga rerowiaaramū jarejayrūnamū wējēmī futat nū, 'ga rerowiarukaawamū 'gā nupe nū. Najanerayrūmawi we jane 'ga rerowiaarama 'gā nūi.

25 Ymā te Janeruwarete 'ga je mogoi judeue'emamū pē nupe oje'ega mome'wawamū ikue. “Ere ewau je mome'wau judeue'ema 'gā nupe ekou, 'gā mu'jau jeporogytafer are. Emu'epap 'gā ewau je'eawer are”, 'jau 'ga jee ikue. A'eramū je teporopoariweramū pē nee. Aporowyky je tekou pē nupe.

26 Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga namueapyoi aeypy 'gā wemiaporam are rakue. A'eramū aeypy 'gā weapyoe'emamū ee. “Anure je judeue'ema 'gā nanē ikatu'oka nū” 'e are 'gā weapyoe'emamū rakue. A'ere 'ga 'awamū wemiayuwamū jane mueapyoi ee.

²⁷ Wemiayuwamũ 'ga jane mueapyou wemiapo are. Judeue'emamũ pẽ nupe nanẽ Janeruwarete 'ga mama'e esage apoukaa wa'yra 'ga upe nũ. Werowiarãmũ Jejui Kristu 'ga jane mujaa ojee. Judeue'emamũ nanẽ 'ga pẽ mujaa ojee werowiarãmũ. A'eramũ nipo 'ga "anure ojee ojemujat ma'efera 'gã nerawau ywag ipe ojeypri" 'e are jane mueapyou.

²⁸ A'eramũ ore arawau kwe pe Kristu 'ga mome'wau 'gã nupe ai'i. 'Ga rerowiaara 'gã ore imu'jau, imu'akwaapa 'ga remifutar are ai'i. Mama'e tywera apo awi nanẽ ore 'gã mu'akwaapa nũ. Janeruwarete 'ga ore mu'akwaapa 'gã mu'jawamũ. A'eramũ ore 'gã mu'jau ee ai'i. Anure nipo ore Jarejuwarete 'ga rowase 'gã nesaukari 'ga upe: "Koromũ ore Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gã mu'ei ikue. Werowiat 'gã 'ga a'jea futat ajemogyau", 'jau nipo ore 'ga upe, 'gã nesaukaa. A'eramũ ore 'awamũ 'gã mu'jau 'ga ree ai'i.

²⁹ Ma'eramũ 'ã je najejeri futari tekou, Kristu 'ga mome'wau 'gã nupe. Kristu 'ga opãjẽ mua jee, ojeupe je moporowykyaukaa. A'eramũ je 'ga pãjẽ mũ teporowykyau tekou 'ga upe.

2

¹ Afutat je pẽneapyoua teporowyky are. Tejesakare'emamũ pẽ nee miamũ teporowykyau tekou. Korosi pewaramũ pẽ nee, Laodiceja pewaramũ pẽ nee, ajepeja tejesakare'ema 'gã nee. Mĩmeramũ pẽ nee je porowykyi tekou kwaiwete.

² Nanuara jeporowykyja je rekoa pẽ nupe: Jejui 'ga ree pẽ mojem-gypyygukaawamũ, pejejuee pẽporomutat pejemogyawamũ, majepe'i 'yweteewara 'jawe pẽ mogyawamũ. Majepe'i 'yweteewara 'jawe pejemogyaramũ pẽ pẽ pejomemogyopyygukaa Jejui 'ga ree. Mĩnamũ jeporowykyja je rekoramũ pẽ nupe. Jarejuwarete 'ga je'eg are je pẽ mu'jau. A'eramũ nipo pẽẽ 'ga 'eawer are pejejeapyo re 'jau: "A'jea futat Janeruwarete 'ga je'ega", 'jau nipo pẽẽ, pejejeapyoramũ a'jea futat 'ga je'eg are. Ymã te 'gã naeapyoui Jarejuwarete 'ga 'eawer are rakue. A'ere 'awamũ janereapyoramũ 'ga 'eawer are. Kristu 'ga ree 'ga 'i rakue.

³ Kristu 'ga te aje 'ã jane mueapyou 'Uwarete 'ga 'eawer are, 'ga remikwaaw are. Nitywi futari 'ga remikwaawe'emamũ. Janereapyoui futari jane 'ga remikwaawa mama'e are. A'ere Kristu 'ga ikwaawi. A'eramũ 'ga jane mueapyou ee. Ojee ymãwarera 'gã neapyoue'emawer are 'ga jane mu'akwaapa. A'eramũ 'ga 'agamũ jane mueapyoukaa ee.

⁴ Aipoa je amome'u pẽ nupe, 'gã amũ 'me rerowiarukare'emawamũ pẽ nupe. Perowiat kasi 'gã amũ 'mea ne. Peenup katu ra'ne ki 'gã je'ega. Kasi a'e pe pejemoryteeukat 'gã nupe ne. Esage ma'e 'jawe futat nipo 'gã je'ega numiamũ. A'ere o'meramũ te 'gã 'i. A'eramũ pẽẽ 'gã nerowiare'ema pejemogyau.

⁵ Muku agawewi je rekoi pẽ nui. A'etea je tejea'aramũ tekou pẽ nee. A'eramũ je pẽẽ 'gã 'me rerowiara futare'ema. Jejui 'ga ree pejemogyppyga te je muoryp. Majepe'i 'yweteewara 'jawe nanẽ pejemogya nũ, Kristu 'ga pẽẽ erowiara. Mĩmera je muoryp je mogou.

Kristu 'ga ree jane jemujari

⁶ 'Awamũ 'ã pẽẽ Jejui Kristu 'ga rerowiaa rakue. "Ene 'ã orejararetea", 'jau pẽẽ 'ã 'ga upe rakue. 'Ga ree ojemujat ma'eramũ pejemogy 'awamũ. A'eramũ ki pẽẽ pejemogyau esage 'ga je'eg imũ etee futat.

⁷ Ymã te 'ã Epafraasi 'ga pẽ mu'ei Jejui 'ga ree rai'i. A'eramũ pẽẽ Jejui 'ga rerowiaa pejemogyau rai'i. Pejemu'eawer imũ etee futat ki mama'ea peapo pejemogyau. Ojee pejemujar ire Kristu 'ga pẽ mojemogyppygukari

a'jea futat ojee. A'eramū pēē 'ga rerowiaa futat. Jarejuwarete 'ga muorypa au'jeteramū pejejeupe 'ga remiapofera mama'e are.

⁸ Pejejea'gwau Jarejuwarete 'ga ree morogyta 'me mome'wara 'gā nui. Pejejemu'jawe'em 'gā nee. Perowiat kasi 'gā 'mea ne. NaKristu 'ga je'ega rūi 'gā omome'u. Wea'aw are etee 'gā pē mu'ei. Morogyta ymanera etee futat 'gā omome'u akou. Mama'eukwaaw are etee 'gā pē mu'ei. NaKristu 'ga 'eawera rūi 'gā omome'u pē nupe.

⁹ A'eramū ki pēē 'gā porogyta rerowiare'ema pejejemogyau.

'Uwarete 'ga 'jawe katu futat Kristu 'ga. Jejui Kristu 'ga te 'ā 'ut 'au wyye pe 'Uwarete 'ga ree jane mu'jawamū rakue. Kūima'eramū jane 'jawe agawewi futat 'ga. A'ere 'ga 'Uwarete 'ga 'jawe futat.

¹⁰ Jejui Kristu 'ga ree futat 'ā pejejemujaa rakue, ipājērete ma'e 'ga ree futat 'ā pejejemujaa rakue. Ywagipewara pājēa apyraapara 'ga. Ywy pewara pājē, 'y pewara pājē. Najuejue etee ipājē ma'ea. Mīmera pājē apyraapararete 'ga futat. Nitywi futari pājē mū 'ga apyraaparamū. 'Ga futat 'ūina 'wyriarareter-amū mama'e upe. 'Ga ree pejemujar ire Janeruwarete 'ga opājē muri pē nupe nanē nū. Ojee pejemujar ire Kristu 'ga rekoi pē pyri. Janeruwarete 'ga nanē akou pē pyri nū. A'eramū pēnemifutara atepawe'emamū futat pē nui.

¹¹ Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwa nanē 'awamū nū. Ymā te oreyppy 'gā judeu 'gā etee Janeruwarete 'ga remiayuwa rakue. "Pejemojewag iki jee", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. "Ijewak ma'e 'gā etee jeremiayuwamū", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'ere 'awamū nanarūi. Jejui 'ga rerowiaara 'gā juejue te 'ga omogy 'awamū wemiayuwamū. Ijewak ma'e 'gā, ijewage'ema 'gā 'jau 'ga imogyau wemiayuwamū Jejui 'ga jane erowiarāmū. Werowiarāmū Kristu 'ga janetywera moiri jane wi. A'eramū 'ga mama'e tywera apo awi jane mueateekaa. Jarejemifutar imū mama'e apo awi nanē jane mueateekaa nū.

¹² Pēnea'at Kristu 'ga manūawer are. 'Ga manū re 'ā 'gā 'ga monou inuga ita kwara pype rakue. Ita kwara pype 'ga mono 'ga nug ire 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa etee opājē mū rakue nū. Nan tee futat nipo pēē. 'Ga rerowiarāmū pēē 'ga rerowiar ymanera 'ga amū upe pejepymīāukaa pejetywer awi pejepoira resaukaawamū. 'Y pe pē pymā: "Kristu 'ga amanū jetywera moiawamū rakue" 'e rerowiara resaukaawamū pejejaupe. A'eramū je 'ga rerowiarāmū tekou 'awamū. "'Ga manū re 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa opājē mū nū. Aipoa je erowiarāmū Janeruwarete 'ga opājē mua jee, mama'e esage apoukaawamū jee" 'e rerowiaara resaukaawamū pejejaupe. Oferaw ire Kristu 'ga uēma ita kwar awi, akou nū. Nan tee futat pe'ē 'y awi pejepymī re. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga upe.

¹³ Ymā te 'ā pēē pejejemifutar imū etee mama'ea peapo rakue. NaJarejuwarete 'ga remiayuwa rūi 'ā pēē nakue. Nepeenuwi futari 'ga je'ega rakue. Amanū ma'e 'jawe pejejemogyau 'ga upe rakue. A'ere 'ga 'awamū pē mogyi wemiayuwamū. Pētywera 'ga omoit pē nui. A'eramū 'ga pē mogyau oferap ma'e 'jawe ojeupe.

¹⁴ Ymā te Janeruwarete 'ga janetywera kwasiari inuga oka'aran are rakue. A'ere jane nienupawi Moisesi 'ga upe 'ga remikwasiarukarera rakue. A'eramū 'ga a'e renuwe'em are janetywera kwasiaa inuga oka'aran are rakue. "Nuenupawi futari 'gā jeje'ega. A'eramū 'gā otywetyweramū jee. A'eramū je 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are" 'ea 'ga inuga ikwasiaa oka'aran are. Sā'ā ae mama'e mura epye'eme. Epye'eme imuripyra 'jawe futat tuwi wepye'emamū 'ga upe rakue. A'ere Kristu 'ga, 'ypeywar are 'ga

manūi, janetywera mepyawamū. A'eramū Janeruwarete 'ga 'awamū Kristu 'ga remiayuwamū jane rerekou tywere'em janetywer are.

¹⁵ Ypeywar are amanūmū Kristu 'ga mama'eukwaawa 'wryiara pājē'oka. Emiayuwa reewe futat ako 'ga ipājē'okapap ai'i. Jane rowase futat ako 'ga mama'eukwaawa pājē'oka ai'i. Imojenosōu ako 'ga jane reape ai'i.

¹⁶ A'eramū ki pēē pejeapyakawe'em 'gā amū porogyta 'me are pejejemogyau ne. Iporogyta 'me ma'e 'gā nipo 'jau: “Peko kasi tesirūgatu ne. Pe'u tesirūmet kasi mama'ea ne. Pejeporowykyawe'em 'araiwa rupi. Jayru'wi are, morowykye'em are. Mīmer are nanē nū pejekowe'em tesirūgatu nū”, 'jau futatee 'gā pē nupe. A'ere kasi peapyaka 'gā je'eg are ne.

¹⁷ Ymā janeypy 'gā nemiapofera te poromū mama'ea rakue. A'eramū pēē pejeapyakawe'em aipoa morogyta ymaner are. Morogyta ymanera Jejui 'ga remiaporama resaukaawa te rakue. A'ere ako 'awamū Jejui Kristu 'ga ruri janeē ikue. A'eramū jane 'awamū 'ga kwaapa. A'eramū jane mama'e apowe'em morogyta ymaner imū. Jejui Kristu 'ga te jane mu'e mama'e a'je are. 'Awamū jane mama'e apoi 'ga je'eg imū etee futat.

¹⁸ A'eramū ki pēē pejeapyakawe'em 'gā 'me are pejejemogyau. “Nepēa'wryi Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū pēē pejeje'ega monowe'em 'ga upe tāmējē. 'Ga pyriwara 'gā nupe etee ra'ne pejeje'ega monou. A'eramū 'ga pyriwara 'gā etee oporogytau Jarejuwarete 'ga upe pē nee. Afayup futat je ee ko”, 'jau futatee nipo 'gā pē mu'jau ywagipewara 'gā muoryw are, ofayup 'me are. A'ere kasi peapyaka aipo 'gā je'eg are ne. O'meramū 'gā 'i. Wemikwaawe'em are aipo 'gā jamu'ei ekoetei. Ojerowiaraip ekoete 'gā ojee. Wemifutar imū etee 'gā mama'ea apoi.

¹⁹ Aipo 'gā Kristu 'ga rerowiare'ema 'gā futat. Najamu'ei futari 'gā mama'e a'je are. NaKristu 'ga ree rūi 'gā jamu'ei. Morogyta tywer are tee 'gā jamu'ei. A'ere Kristu 'ga werowiaaramū Janejararetea futat. A'eramū 'ga ojejukau jane ree, jane mu'akwaapa janeremiapo are. 'Ga 'ā aeakaga 'jawe. Aeakaga aeretea muaranuwukaa. Aero'oa ojememōu aepēpenaw are. Aerajyga ae mokurējūka pāwē gatu etee te futat. A'ere aeakaga etee imuaranuwwukari imujaa. Nan tee futat Kristu 'ga jerowiarukari tāmējē werowiaaramū janeē. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat 'ga iapou.

²⁰ Ymā te 'ā Kristu 'ga manūi 'ypeywar are janetywera moiawamū rakue. 'Ga 'ā pē mū'jāu mama'eukwaawa 'wryiara remiayuw awi. Kristu 'ga ree pejejemujaa 'awamū pejejemogyau. A'eramū pēē pejepoia pejetywer awi. A'eramū pēē 'awamū mama'e apowe'em tekotee 'gā je'eg imū. Sā'ā ae amanū re mama'e apou'jawe'ema. Nuenuwu'jawi ojoje'ega. Nan tee futat ki pēē 'awamū mama'e apou'jape'ema 'gā je'eg imū, pejeapyakau'jape'ema 'gā 'me are pejejemogyau.

²¹ Aipo 'jau nanē nipo 'gā 'mea pē nupe nū. Mama'e mū ree nanē nipo 'gā 'jau nū. “Peawyky kasi 'aga ne. I'wawe'em nanē esaka nū. Pejewyke'ema nanē ee nū”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe, wemikwakup 'me are. A'ere sipo peapyaka pejejemogyau? Naani.

²² Peapyaka kasi ee ne. Teepaw etee 'gā nemimome'ua. NaJaneruwarete 'ga je'ega rūi aipo e'i. Wea'aw are etee aipo 'gā jamu'ei ekoetei.

²³ Aipo are ajamu'jara 'gā i'akwaap ma'e 'jawe futat numiamū. A'ere i'me ma'e 'gā futat. Ymā te Janeruwarete 'ga janeypy 'gā mu'ei omuoryw are rakue numiamū. A'ere aipo 'gā niporomuorywiwari 'ga remifutar imū 'ga ree rakue. A'eramū 'gā 'agamū “Orojemifutar imū sipo ore Jarejuwarete 'ga muorywi pa”, 'jau nipo 'gā ajemogyau numiamū. “Ore Jarejuwarete 'ga ore aramuoryp”, 'jau futatee nanē nipo 'gā ajemogyau nū. “Pejereko tywet

pěē te futat Jarejuwarete 'ga muorypawamū', 'jau futatee nanē nipo 'gā ajemogyau nū. A'ere 'gā nemimu'ea nia'wryi futari. Na'gā nemimu'efera rūi mama'e tywera apoukare'ema janee. Jarejuwarete 'ga pājē mū te jane mama'e tywera niapoi.

3

¹⁻² Jejui Kristu 'ga manū re Janeruwarete 'ga 'ga moferapa 'ga mogou nū. Kristu 'ga ree pejemumar ire Janeruwarete 'ga pē mogyau oferap ma'e 'ga 'jawe. 'Ga moferaw ire Janeruwarete 'ga Kristu 'ga rerawau im̄yina ojeypri mama'e jarareteramū 'ga mogou 'wryiamū. A'eramū ki pēē pejejea'aramū pejemogyau Jejui Kristu 'ga muorypawa mama'e are etee futat. Pejejea m̄yinu'jape'ema futat 'ga muorypawe'ema mama'e are.

³ 'Awamū nepeapou'jaw arūi mama'e ymanera, pejemiapofer ymanera. Sā'ā ae amanū re mama'e tywera apou'jawe'ema. Nan tee futat pēē. Kristu 'ga rerowiar ire ae pōiri mama'e tywera apo awi. 'Ga 'jawe etee futat jarejemogyau. Jejui Kristu 'ga jaawamū pejemogyau. 'Ga 'Uwarete 'ga ree ojemujat ma'ea. A'eramū ki pēē pejejea m̄yina 'gā muorypawa mama'e are etee futat. 'Ga rerowiare'ema 'gā naeapyoi futari Jarejuwarete 'ga ree pejemujara.

⁴ A'ere nipo 'gā anure 'gā neapyoramū ee. Kristu 'ga ruramū nipo Janeruwarete 'ga jane mua 'ga rupi. Kristu 'ga jane mogyau nakwaparimū etee warāu rūi. Oje'jawe futat nipo 'ga jane mogyau. A'eramū jane 'ga ruaw esage renyfuga rupi nipo jarejuu 'ga rupi jarejypa.

Pēneatee mama'e tywer awi

⁵ A'eramū je 'jau pē nupe: Pēneatee mama'e tywera apo awi. Amanū ma'e 'jawe futat nepeapou'jawi mama'e tywera. Pejekowe'em pejemirekoe'ema kūjā are. Kūjāmeramū nanē pejemene'em are pejekowe'em nū. Pemogoukat kasi kūima'e amuteea pejee kūjāmeramū ne. Nia'wryi aipoa, 'jau je pē nupe. Pejekaraemā kwai are te nanē pejejea'are'emamū nū. Okaraemā kwai are etee ea'at ma'e 'gā okaraemā kwai are etee futat ojemogypyk. Okaraemā are ojemogypyk ma'e 'gā maira'me are ojemogypyk ma'e 'jawe futat. Nojemogypygi 'gā Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū okaraemā kwai are etee 'gā jemogypyga nanē wā'wrye'emamū nū.

⁶ A'eramū nanuara 'gā akou tyweaete Jarejuwarete 'ga upe. Nuenuwi 'gā 'ga je'ega. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete nipo anure.

⁷ Jejui 'ga rerowiare'emawe pēē nanē mama'e apou pejemifutar imū etee futat rakue nū. Nepeenuwi futari 'ā 'ga je'ega rakue.

⁸ A'ere 'awamū penup 'ga je'ega. A'eramū pēē 'awamū mama'e tywera apou'jape'ema futat. Pejejuaykawe'em nanē 'gā amū pejereko tyweramū. Pejekowe'em pejemara'ne'emamū pejejee. Pejejoje'ēwu'jag ekoete'em nanē nū. Pejeje'egayawe'em nanē pejejaupe. Pejeje'egaiwe'emamū nanē pejejaupe.

⁹ Peje'me'emamū nanē pejejaupe. M̄mera kasi peapo ne, a'e je pē nupe. Ymā 'ā mama'e tywera ete peapo rakue. A'ere pēē 'awamū Jejui Kristu 'ga ree pejemogypyk. A'eramū pēē 'awamū mama'e tywera apou'jape'ema pejemogyau.

¹⁰ 'Awamū pejemujat Kristu 'ga ree. A'eramū pēē 'awamū ymāwarera mama'e tywera apoawer awi pejeateeramū futat. Pe'je pejemujau 'awamū Jejui Kristu 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e apoukaa pē nupe wemifutar imū. Oje'jawe 'ga pē mogyau mama'e esagea etee iapoukaa

pē nupe. Oje'jawe pēē mama'e aporamū 'ga ojekwaap katu katuukaa pē nupe. Aipoa 'ga afutat.

11 'Ga 'jawe ete mama'e apoaramū jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe futat. Ore judeuramū, pēē judeue'emamū, imojewagipyre'era 'gā, imojewagipyre'ema 'gā, tapy'ŷja 'gā, towajat tesirūmera 'gā, o'wyrriara upe te oporowyky ma'e 'gā, ojeupe te oporowyky ma'e 'gā. Mimeramū nipo jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe etee futat. A'eramū jane "najanepytuna rūi 'ga", 'jawe'em jarejeamutee 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū jane jareju'jaju'jawe etee futat. Kristu 'ga janejat pāwē pāwēa futat. 'Ga etee te jane apyraap.

12 Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga poromutaramū pē nee rakue. 'Ga 'ā pē mū'jāu wemiayuwamū pē mogyau rakue. A'eramū ki pēē nanē pejepota'wa esageramū pejejuue pejejemogyau 'ga 'jawe etee futat. Pejejemuaēma pejejuue. Pejejeē etee pejejerowiaraipe'ema pejejemogyau. Pejejeaitē'ema pejejuue.

13 Mama'e tywera pejejeupe iaporamū pejemara'ne'emamū pejekou pejejeue namutamutat. Pejejeateeramū kamēsīete jui. Sā'ā Janejararete 'ga, Kristu 'ga, jane raykae'ema janetywer are, imōira etee jane wi. Jane wi janetywera moir ire 'ā 'ga wea'aru'jawe'emamū futat jane rayka are. A'eramū ki pēē nan tee futat, 'ga amū mama'e tywera pejejeupe iapo re, pejejea'are'emamū au'jeteramū 'gā nayka are. Pejejeateeramū kamēsīete futat 'gā nayka awi. Pejejea'aru'jawe'emamū futat ee nū.

14 Nan pejemogya esage futat. A'eramū je 'awamū 'jau'japa pē nupe nū. Pēpota'wa esage pejejuue. A'eramū pēē nanuara apo re pejejemogyau majepēi 'yweteewara 'jawe futat.

15 Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga pē pyrūi rakue. "Tamopota'waukat 'gā ajaupe 'jau", 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ga pē pyrūmū ojeupe rakue. Werowiaramū Kristu 'ga pē mopota'waukaa pejejaupe, pē mogyau wemiayuwamū. A'eramū pēē 'awamū pejejemogyau majepēi 'yweteewara 'jawe futat. Pejejeupe Jarejuwarete 'ga remiapofer are 'ga muorypa pejejemogyau.

16 Kristu 'ga je'eg are pejejea'aramū pejejemogyau 'eramū nipo pēneapyo futat 'ga 'eawer are. A'eramū pēē pejejamu'jau 'ga pejemu'eawer are. Pemaraka'ag ki 'ga 'eawer imū etee futat. Marakau futar iki 'ga remiapofera pemome'u 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga muorypa 'ga marakau futat pejejemogyau. Pejejeupe 'ga remiapofer are 'ga muorypa a'jea futat.

17 Jejui 'ga remiayuwamū pēē. 'Ga futat Janejararetea. A'eramū ki mama'ea pēapo esage etee pejejemogyau 'ga ree. Peoporogyta esage nanē ki pejejaupe 'ga ree nū. 'Ga futat jane mota'waukaa 'Uwarete 'ga upe. A'eramū pēē 'ga ree Jarejuwarete 'ga muorypa pejejemogyau 'agamū.

Pejemogya esage 'ga upe

18 A'eramū ki pēē kūjāmeramū, imen ma'eramū, pejeapyakau pejemena je'eg are. Kristu 'ga remiayuwamū pēē. 'Ga futat aipoa futaa.

19 Emireko ma'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejemireko are. Peje'eg wyrafen kasi pejemireko upe ne.

20 Kunumīnamū nanē pēē pejejara 'gā je'ega renupa etee pejejemogyau. Kristu 'ga remiayuwamū pēē. A'eramū pēē pejejara 'gā je'ega renuwa Jarejuwarete 'ga muorypa.

21 Pēē nanē ki ta'yriaramū pejeje'eg esage etee pejeja'yra 'gā nupe. Ojeupe peje'eg esage'emamū pēna'yra 'gā nuapoi futari mama'ea pēnemifutar imū ne. 'Gā norywa mateepapa etee ne.

22 Pēē mū nipo pejeporowykyau pejejerekwara upe. A'eramū ki pēē pejejerekwara 'gā je'ega renupa. 'Gā amū nipo oporowykyau esage werewara 'ga reape etee. Werekwara 'ga remiesaga tywi nipo 'gā oporowykyau esage'em. A'ere kasi nanarūi peapo ne. Pejejepyrī pejejerekwara 'ga rekoe'emamū nanē ki pēē mama'e apou esage pejejerekwara 'ga 'eawer imū etee futat. Pekwaap 'ā Jarejararete 'ga Jejuī Kristu 'ga. A'eramū pēē pejeporowykyau esage 'ga muorypawamū.

23 Pejeporowykyau esage futat pejejemogyau. Napejejerekwara 'ga upe etee rūi peporowyky. Nanuaramū Jarejararete 'ga upe nanē futat peporowyky. Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: Peporowyky esage ki, je 'i pē nupe.

24 Pēporowyky esage resag ire Janeruwarete 'ga pē mepyi pēporowyky esageawer are. Aipoa pekwaap. Kristu 'ga 'ā Janejararetea. A'eramū Janeruwarete 'ga u'eawer imū etee futat pē mepyau esage Kristu 'ga upe pēporowyky esageawer are.

25 Mama'e tywera apoara 'gā nanē nipo Janeruwarete 'ga imepyau pāwē pāwē 'gā nemiapoferarū'e'awer imū etee futat, 'gā nerekou tyweaete nipo 'ga 'gā nemiapofera tywer are.

4

1 Pēē mū pejejeupe oporowyky ma'e 'gā nerekwara. Pejejeupe oporowyky ma'e 'gā nerekou esage. Mama'e monou 'gā nupe, pejejakate'eme'emamū futat. Mama'e pyu 'gā tywe'emamū pēē mama'e monou 'gā nupe. 'Gā jararete 'ga pējara nanē futat 'ga nū. 'Ga 'ā Jejuī Kristu 'ga. Ywag ipe 'ga reni. Ojujukau esage 'ga pē nee nanē nū. A'eramū ki pēē pejejejukau esage pejejeupe oporowyky ma'e 'gā nee 'ga 'jawe. Aipoa esage 'ga upe.

'Gā neko are 'gā mu'akwaapawet

2 A'ere 'awamū je 'i Jejuī Kristu 'ga rerowiaaramū juejue pē nupe. Jarejuwarete 'ga upe pejeporogytau kasi pēnea'at mama'e mū ree te ne. 'Ga muorypa nanē pejejeupe 'ga remiapofer are nū.

3 Je ree nanē pejeporogytau 'ga upe nū. Moromunepawa pype je reni. Kristu 'ga mome'u jereko are 'gā je munewi je m̄yina. Ymā te 'gā naeapyoi Kristu 'ga ree rakue. A'ere 'awamū je 'gā mueapyoi 'ga ree. A'eramū pēē pejeporogytau 'ga upe je ree. "Erooukat 'gā amū Paulo 'ga pyri, ki Ku'jyp. Nokwaawi we 'gā Kristu 'ga porogytafera. A'eramū ene 'gā nerawaukaa 'ga pyri. Ojepyrī 'gā oramū Paulo 'ga Kristu 'ga porogytafera tomome'u 'gā nupe 'jau", pe'je ki 'ga upe je ree.

4 "Epoat Paulo 'ga Kristu 'ga mome'wau katu katuukaa 'gā nupe", pe'je ki 'ga upe je ree. Teporomōe ukatuweramū Kristu 'ga mome'u are 'gā nupe. A'eramū je a'eramū "Pejeje'ega pemono 'ga upe je ree", 'jau pē nupe.

5 Pejejemogyau esage nanē ki Kristu 'ga rerowiare'ema 'gā pype nū. Pejenosi awi Jejuī 'ga mome'wau 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. 'Gā pyri pejejemogyau pēē 'ga mome'wau futat 'gā nupe. A'ere ki pēneapyo ra'ne 'gā neko are. 'Gā neko esageramū tāmējē ki Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. Kasi a'e pe 'gā pēpy'aetūj'aiw ine, Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe ne.

6 'Gā nupe te nipo 'gā mome'wau pēē a'jeteetewi futat 'ga mome'wau 'gā nupe. A'eramū te nipo 'gā wapyā m̄yi pēnemimome'u are. A'eramū nipo 'gā opononupa pēnemimome'u are pē nupe. A'eramū taetu pēē pejejeupe ee 'gā

poronuwamū 'ga mome'wau esage etee futat 'gā nupe. Nan iki Kristu 'ga pemome'u erowiarukaa 'gā nupe.

⁷⁻⁸ Tikiku 'ga nipo je omono pē pyri, pē nupe temome'wawamū. Tikiku 'ga Kristu 'ga rerowiaara 'ga futat. A'eramū 'ga janerewirera 'jawe futat. Orejekoty'aawarete 'ga futat. Jarejararete 'ga upe oreporowyky irū 'ga futat. Pē pyri je 'ga monoi temome'wawamū pē nupe. Kristu 'ga ree etee pē mojemogypygyukaawamū nanē je 'ga monoi pē pyri nū.

⁹ Onesimu 'ga rupi je 'ga monoi pē pyri. Onesimu 'ga nanē janerewirera 'jawe futat nū. Jeporomutat je 'ga ree 'ga rekoramū. Pē'wyr awi futat 'ga ruri je pyri rai'i. A'eramū nipo 'gā 'au ojeapo ma'efera mome'wau pē nupe.

¹⁰ Aristaku 'ga ako 'au moromunepawa pype je pyri. Oje'ega 'ga werooukat pē nupe, pē futaawamū. Maku 'ga nanē oje'ega rerawaukaa pē nupe nū. Maku 'ga Panape 'ga rewirera 'ga. Sooko je ako teje'ega rerooukara pē nupe 'ga ree ikue. "Pejejepyri Maku 'ga oramū ki peroo esage 'ga pejejepyri", 'jau je ako teje'ega rerawaukaa pē nupe 'ga ree ikue. 'Ga futat nanē oje'ega werooukat pē nupe nū, pē futaawamū nū.

¹¹ Josue Justo 'ga nanē oje'ega werooukat pē nupe pē futaawamū. Aristaku 'ga, Maku 'ga, Josue Justo 'ga. Mīmera 'gā judeua futat. Kristu 'ga ree 'gā jemogypygyi ajemogyau. 'Gā futat jejuru irūnamū ajemogyau Kristu 'ga mome'wau je 'jawe pē nupe. "Pe'je pejejemogyau Ku'jywa 'ga remi-ayuwamū", 'jau 'gā 'gā nupe, jeje'egawa rupi etee futat. "Ku'jywa 'ga jane'wryiararetea futat", 'jau 'gā ajemogyau 'gā nupe je'eawera 'jawe etee futat. A'ea je maku'iu 'gā nee. A'ere 'gā etee'i je poari Kristu 'ga mome'wau je pyri. Amumera 'gā judeue'ema 'gā jejuru irūa.

¹² Epafrafi 'ga nanē oje'ega werooukat pē nupe, pē futaawamū. Pē'wyr awi 'ut ma'efera 'ga futat. Kristu 'ga upe 'ga porowykyi ore pyri. Jarejuwarete 'ga upe 'ga oje'ega monoi akou pē nee jepi. "Epoat ejemiayuwa 'gā, Korosi pewara 'gā. Ejerowiarukat tāmējē 'gā nupe. Ejemifutar are 'gā emueapyo", 'jau 'ga akou Jarejuwarete 'ga upe pē nee.

¹³ Oporomutaramū 'ga pē nee. Laodiceja 'jaw ipewara 'gā nee, Ieroporisi 'jaw ipewara 'gā nee. Mīmera amunawa pypewaramū 'ga poromutaramū pē nee. A'eramū 'ga oje'ega monou Ku'jywa 'ga upe pē nee akou. Jeremi-anuwamū futat 'ga oje'ega monoi 'ga upe pē nee. A'eramū je 'ga 'eawera kwaapa.

¹⁴ Morofuanugara 'ga, Luka 'ga, nanē oje'ega rerawaukaa pē nupe, pē futaawamū. Luka 'ga janejekoty'aawaretea. Demas 'ga 'jau oje'ega rerawaukaa pē nupe, pē futaawamū.

¹⁵ A'eramū ki pejewau Laodiceja pe jee. "Paulo 'ga oje'ega werurukat pē nupe, pē futaawamū", pe'je ki jarejewirera 'gā nupe pejewau jee. Jarejenyra 'gā nupe nanē ki pe'je nū. Nīfa ēē upe nanē aipo 'jau nū, ēē rog ipe ajatyka ma'e 'gā nupe nanē jeje'ega mome'wau nū.

¹⁶ Jeremimonofera ka'arana mogyta re pēē erawaukaa 'ga amū upe, Laodiceja pewara 'gā nupe nanē imogytaukaa nū. 'Gā nupe jeremimonofera ka'arana nanē pēē imogytau pejejuemianuwamū nū.

¹⁷ Akipu 'ga upe ki pe'je jee: "Janejararete 'ga futat 'ā ene moporowykyukat ojeupe rai'i. A'eramū ene ejeupe 'ga remiapoukarera etee futat iapoupap 'ga upe, e'i Paulo 'ga enee rai'i", pe'je ki 'ga upe jee.

¹⁸ Teje'ega je akwasiarukat ka'aran are 'gā amū nupe tejee. A'ere je futat amū kwasiari inuga pē nupe. Pauloramū je teje'ega monou pē nupe pē futaawamū 'ea je ikwasiaa ka'aran are. A'eramū pēē jeremikwasiarera

resaka. “Paulo 'ga futat okwasiat imua janee rai'i”, 'jau pēē pejejaupe jeremikwasiarera ka'arana ruwamū.

Moromunepawa pype je reni. A'eramū pēē pejejea'aramū pejejemogyau je ree. Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou pejejemogyau je ree.

Jarejuwarete 'ga resagea pē nerekoa je afutat.

Kweramū jeje'ega pē nupe.

1 Tesarūn

Paulo 'ga Silasi 'ga retee awau watau kwe pe amunawa tesirūmera pype. A'ere 'gā kwa 'gā kwawi etee amunawa mū pyu. Awau 'gā Tesarūn ipe etee opytau. Muapyra morowykye'ema magwapa. A'e pe Paulo 'ga Jeju 'ga mome'wau 'gā nupe. A'eramū 'gā kwaiwete 'ga remimome'u rerowiaa. A'eramū 'ga renupara 'gā ajemogyau Jeju 'ga rerowiaaramū.

A'eramū erowiare'ema 'gā ajurekoayau 'gā nee. “Ma'ja are 'gā Paulo 'ga rerowiaa 'ū? 'Gā tete 'ā oo ekoete ajemogyau Paulo 'ga remimome'u rerowiaaramū a'i kūi”, 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā a'eramū Paulo 'ga pyyg are afuweramū. A'ere 'gā Paulo 'ga nuesagi rakue. A'eramū Jeju 'ga rerowiaara 'gā Paulo 'ga moka'jamukaa ppytunimū. “Ere ewau ore wi nū”, 'jau 'gā 'ga upe, 'gā 'ga agwau Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā nui.

A'eramū 'gā a'eramū awau'jape'ema aipoa amunaw ipe. Ka'arana etee 'ga imonou ikwasiaa 'gā nupe. “A'jea futar iki Jeju 'ga perowiat rai'i”, 'jau 'ga imonou ikwasiaa ka'aran are 'gā nupe rakue.

¹ Ka'arana je akwasiat Tesarūn ipewaramū pē nupe. Jeju 'ga rerowiaara 'ā pēē, Jarejuwarete 'ga remiayuwa pēē. Janejararete 'ga, Jeju Kristu 'ga remiayuwa nanē pēē nū. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe. Je 'ā Pauloa. Silasi 'ga, Timoteo 'ga. Mīmera 'gā ako 'au je pyri. A'eramū ore ka'arana kwasiaa imonou pē nupe pē mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Jarejuwarete 'ga resagea pē nerekoa je afutat. Pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

'Gā nee Jarejuwarete 'ga muorypawet

²⁻³ Jarejuwarete 'ga upe ore oroje'ega monoi pē nee jepi. Oreku'ia ore rerekou pē nee. A'eramū ore 'jau Jarejuwarete 'ga upe: “Oreku'i ore Tesarūn ipewara 'gā nee”, 'jau ore 'ga upe jepi. “Gā 'ā enē rerowiat tāmējē ajemogyau. A'eramū 'gā mama'e apou eneje'eg imū etee futat”, 'jau ore 'ga upe jepi. “Gā 'ā iporomutat ene rēe nanimenime. A'eramū 'gā eneporowykyā etee iapou”, 'jau ore 'ga upe jepi. “Jeju 'ga rura 'gā wapesak ajemogyau. A'eramū 'gā opoire'ema ene wi. Ene rerowiare'ema 'gā amū 'gā nerekou tyweaete agawewi. A'etea 'gā nopoiri ene wi. Ene rerowiat etē tāmējē 'gā ajemogyau”, 'jau ore 'ga upe oroje'ega monou, pē mome'wau jepi. A'eramū ore araku'iramū arakou pē nee jepi.

⁴ Pēē 'ā a'jea futat orerewirera 'jawe oree. Kūjāmeramū pēē pejejemogyau orerentyra 'jawe oree. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pēē pejejemogyau. A'eramū 'ā pēē pejejemogyau orepytuna 'jawewaramū oree. A'jea futat Janeruwarete 'ga poromutaramū pē nee. A'jea futat 'ga pē ppyrūi pē mogyau wemiayuwamū rakue. A'ea jane sikwaap.

⁵ Ymā ako ore oi morogyta esage mome'wau pē nupe ikue, Jeju 'ga mome'wau pē nupe ikue. “Jeju 'ga 'ā Janeruwarete 'ga ra'yraretea. 'Ga amanū janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe rakue”, 'jau ako ore 'ga mome'wau pē nupe ikue. “Je katu'og ape, ojeupe 'eramū 'ga pē katu'ogi pē mogyau wemiayuwamū”, 'jau ako ore pē nupe ikue.

Nanorogyta etee rūi ako ore arawau pē nupe ai'i. Jarejuwarete 'ga remiapoā we futat ako ore esaukaa. Mama'ea ako ore iapou 'ga pājē mū etee pē neape ikue. Ore a'jea futat orokwaap, “ga pājē mū ore mama'e apoi” 'e kwaapa. “Janeruwarete 'ga jane katu'oga afutat” 'ea nanē ore ikwaapa nū.

A'eramū 'ā pēē 'ga rerowiaa pejejemogyau. Arako esage ako ore pē pype ikue. Orereko esagea 'ā pekwaap. Au'jete ore resak pejepe.

⁶ A'eramū ako pēē pejejemogyau esage ore 'jawe ikue. Jarejararete 'ga ree nanē pejejemu 'jau nū.

Pejejeupe Jejuī 'ga rera mome'uramū ako pejeku'iramū pejejemogyau ee ikue. A'ere 'gā amū Jejuī 'ga remiayuwamū pē nekoramū pē nerekou tyweaete. Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā pē nerekou tyweaete agawewi. A'etea pēku'i etee futat pejejemogyau oreje'eg are. Janeruwarete 'ga 'Agesagea pē nerekou pē maku'iukaa etee futat.

⁷ A'eramū 'ā Masetoni ywy pewara 'gā pēneko esage resaka 'ā rai'i. Akaja ywy pewara 'gā nanē 'ā esaka nū. Pēnemiapoa 'gā wesak. Pēnemimome'ua nanē 'ā 'gā enupa nū. A'eramū 'gā, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā mama'e esage apou pē 'jawe.

⁸ Jejuī 'ga je'ega pemome'u pejejemogyau. A'eramū 'ā pēnemimome'ua okwasi'wasi'wau Masetoni ywy pewara 'gā nupe. Akaja ywy pewat, amunap tesirūmera pypewat. Mīmera 'gā nanē 'ā enupa rai'i nū. Awamū Tesarūn ipewara 'gā amū Jejuī 'ga rerowiaa 'ea awau okwasi'wau amunawa moy-moyka. A'eramū ore a'eramū pē mome'wawe'em 'gā nupe. “Okwaap futat na'gā 'ā ne'ā”, 'jau ore arajaupe.

⁹ 'Gā we futat pē mome'u oree. “Awamū Tesarūn ipewara 'gā Jejuī 'ga rerowiaara futat”, 'jau 'gā oree. “Ymā te 'gā nokwaawi futari Jarejuwarete 'ga ikue. Jejuī 'ga nanē 'gā ikwaape'ema nū. Maira'me a'agawa 'gā imuorypa erekou jepi. A'ere ako ereo peu 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga ree. Jejuī 'ga nanē ako ene imome'wau 'gā nupe ikue”, 'jau 'gā oree imome'wau. “Eneje'ega renupawe 'gā amū opoia maira'me a'agawa rerowiar awi. A'eramū 'gā Jejuī 'ga rerowiaaramū ajemogyau nū. Jarejuwarete 'ga etee 'gā amuoryp 'awamū”, 'jau 'gā pē mome'wau oree.

¹⁰ “Tesarūn ipewara 'gā Jejuī 'ga rura wapesak ajemogyau, Jarejuwarete 'ga ra'yarete 'ga rura rapesaka ajemogyau”, 'jau 'gā oree pē mome'wau ai'i. “Ga manū re Janeruwarete 'ga Jejuī 'ga moferapa rakue nū. A'eramū 'ga anure 'ua werowiaaramū jane rerawau jane mogyau ywag ipe ojeypyri, 'jau Tesarūn ipewara 'gā oree imome'wau”, 'jau 'gā pē mome'wau oree. “Anure te nipo ajee Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gā jerekoukat tyweri futari 'ga upe, wapyae'emawer ipe etee futat nipo 'gā ojemonoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga upe. Wa'yra 'ga rerowiaaramū te nipo ajee 'ga najane rereko tywera'uwēri, 'jau Tesarūn ipewara 'gā amū oree”, 'jau Masetoni ywy pewara 'gā pē mome'wau oree.

2

Jarejuwarete 'ga remiapofer are 'gā muea'aawet

¹ Naaroo tee rūi ore pē pyri ikue. Pēē 'ā ako Jejuī 'ga perowiat 'ga renupa ypy we ikue.

² Pē pyri oroo enune ore arawau ajepeja amunaw ipe ra'ne, Firiposi pe ra'ne arawau ikue. A'e pe peuwara 'gā ore munepa, ore mīna moromunepawa pype. Ore kurapā nanē 'gā kypyre'emete nū. Ore nerekou tyweaete agawewi futat 'gā. A'etea ore norokyjei futari arawau Jejuī 'ga mome'wau pē nupe. A'eramū ako ore orojewi 'gā poir ire arawau pē pyri ikue. Janeruwarete 'ga ore mogyaukare'ema futat. A'eramū ako ore arawau Jejuī 'ga mome'wau. 'Ga rera renupawe ako pēē 'ga rerowiaa ikue. A'ere ako je 'i ko: “Naaroo tee rūi ore pē pyri”, je 'i ko.

3 “Pe’je pēē Jejuī ‘ga rerowiaa”, ‘jau ako ore pē nupe arakou ikue. Nore’mea’uweri ore pē nupe. A’jea futat ore ‘ga mome’ui pē nupe. Namama’e tywera rūi te ‘ā ore oromome’u pē nupe ikue. ‘Ga kwaawukaa te ako ore oi pē nupe ikue. Mama’e esagea etee ‘ā ore imome’wau pē nupe.

4 Jarejuwarete ‘ga remifutar imū etee ako ore Jejuī ‘ga mome’wau ikue. Janeruwarete ‘ga te ako ore mogy omome’waramū pē nupe ikue. ‘Ga muorypawamū te ‘ā ore iapoi. Natesirūmera ‘gā muorypawamū rūi te ‘ā ore iapoi. Ku’jywa ‘ga ore kwaap katu katu futat. “Je futat tāmējē ‘gā na’e. Mama’e a’jea etee futat ‘gā omome’u ra’e”, ‘jau Janeruwarete ‘ga oree.

5 Nore’mea’uweri ako ore arawau pē nupe ai’i. “Pēē pēnesagesage ra’e”, ‘jawe’em ako ore pē nupe ikue. Nananuara rūi ako ore imome’wau pē nupe orojee pēporomutaawamū ikue. A’jea futat ako ore oi Jejuī ‘ga mome’wau pē nupe ikue. Naka’aranūū are rūi ako ore oi oroporogytau pē nupe ikue. Jejuī ‘ga mome’wau te ako ore oi pē nupe ikue. Janeruwarete ‘ga ore kwaap katu katu futat.

6 “Pēē ‘ā pēnesagesage, pe’je oree”, naru’ei ako ore pē nupe ikue. Tekotee ‘gā nupe nanē ako ore aipo ‘jawe’em ikue nū. Jarejuwarete ‘ga je’eg imū etee futat ore oi Jejuī ‘ga mome’wau pē nupe.

7 Ore ‘ā Jejuī ‘ga remimonofera futat. A’eramū ore “mama’ea peapo amū oree”, ‘jawarū ore pē nupe numiamū. A’ere ako ore aipo naru’ea’uweri pē nupe ikue. Sā’ā kūjā wa’yra pita’gī are ijejukaa. Wa’yra upe mama’e murukare’ema ojeupe. Nan tee futat ore jejukat pē nee.

8 Oreporomutat wejue ore pē nee. Ma’eramū ‘ā ore Jejuī ‘ga mome’ui pē nupe. Aruapisi are ifuwet ma’e ‘gā nesaka miamū amunipo ‘ā ore noropoirā’uweri futari Jejuī ‘ga mome’u awi pē nupe.

9 Pē pype arakou ako ore oroporowykyau arakou ikue. Au’jeteramū ako ore oroporowykyau arakou ikue. Wyra pirera ore iapou ‘ogamū. A’eramū ore ime’ega ka’aranūū are orojeupe. A’eramū ako ore “ka’aranūū pemut ape oree”, ‘jawe’em arakou pē nupe ikue. A’eramū ako ore Jarejuwarete ‘ga je’ega etee imome’wau pē nupe ikue.

10 Pē pype arakou ako ore mama’e tywera apowe’em ikue. A’jeteetewi arajemogyau Jarejuwarete ‘ga upe pē pype ikue. A’eramū tekotee ‘gā ore ago’wawe’em. A’ea pekwaap. Janeruwarete ‘ga nanē ikwaapa nū.

11 Sā’ā ae kūima’eramū wa’yra mu’ea mama’e apo are. Nan tee futat ore pē mu’ei ee.

12 “Pepoit kasi Jarejuwarete ‘ga rerowiar awi ne. ‘Ga remifutar imū etee mama’ea peapo jejemogyau”, ‘jau ako ore pē nupe ikue. “Peko esage ki ‘ga upe. ‘Ga muorypawa etee iapou pejemogyau”, ‘jau ako ore pē nupe ikue. ‘Ga ‘ā pē mū’ē ojeupe wemiayuwamū. Anure nipo ‘ga pē monou pē mogyau ojepyri. Peu futat nipo pēē esage ma’e ‘ga resaka. A’eramū ore ‘ga remifutar imū etee mama’e apoukaa pē nupe.

13 Pē pyri arakou ‘ā ore Jarejuwarete ‘ga je’ega mome’wau pē nupe jepi. A’eramū ako pēē erowiaa pejemogyau ikue. A’eramū pēē ‘jau pejejaupe: “Nakūima’e tee ‘ga je’ega rūi futat ra’e. Janeruwarete ‘ga je’ega futat ra’e”, ‘jau ako pēē pejejaupe ikue. A’eramū ako pēē ‘ga rerowiaa. Oje’ega renuwamū ‘ga ‘ā pē katu’oka oje’jawe. Pē muea’aa oje’jawe mama’e are. A’eramū ore ‘jau Jarejuwarete ‘ga upe: “Au’jete eje’ega ererowiarukat ‘gā nupe”, ‘jau ore ‘ga upe pē nee jepi.

14 Jejuī ‘ga rerowiaaramū pē nekoramū, pēpytuna ‘gā, ‘ga rerowiare’ema ‘gā pē nereko tyweretei rai’i. A’ere napeu etee rūi ‘ga rerowiare’ema ‘gā ‘ga rerowiaara ‘gā nereko tyweretei. Judeja wywy pe nanē futat ‘gā iapoi rai’i nū.

¹⁵ Ymā te judeu ypy 'gā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisau rakue. 'Awamū 'ā 'gā Jejuī 'ga miamū ijukau rai'i. Janejararete 'ga 'gā ijukau rai'i nū. Ore nanē nū. Ore nanē 'gā ore mujānukaa pe awi, Jerusareg awi. Peu 'gā ore momytaukare'ema. Aipo apoara 'gā Jarejuwarete 'ga mamara'neukat ojee.

¹⁶ A'ere 'gā judeue'emamū pē nupe Jejuī 'ga mome'u awi ore momig awi afuweramū numiamū. A'ere aipo 'gā Janeruwarete 'ga mamara'neukareteetei ojee. A'eramū 'ga 'awamū 'gā nerekou tyweaete ee.

Paulo 'ga 'gā nesaga'upa

¹⁷ Orojot ete ako ore pē nui ikue. Pē pyri orepytaweramū numiamū. A'eramū ore aru'arasigamū arajemogyau pē nee orojea'aramū. "Gā pyri soo 'jau", 'jau ore arajaupe numiamū.

¹⁸ "Soo 'gā nesaka 'jau", 'jau'japa je tepytuna 'gā nupe jepi numiamū. A'eramū ore oro'wya jepi numiamū. A'ere nānēwējēmī. Mama'eukwaawa 'wyrriara nore monoukari ete nipo 'ā.

¹⁹ Jejuī 'ga rerowiarāmū pēē 'ā ore maku'iu. Jejuī 'ga ruramū nipo ore arawau 'ga pyri. A'eramū nipo ore 'jau 'ga upe: "Tesarūn ipewara 'gā nupe ako ore ene mome'ui ikue. A'eramū 'gā ako kwaiwete oreje'ega rerowiaa ikue. A'eramū 'gā ajemogyau ene rerowiaaramū. 'Gā 'ā ene rerowiat nanimenime ajemogyau", 'jau nipo ore 'ga upe, 'ga pyri oroo re. A'eramū nipo 'ga 'jau oree: "A'jea. Jeporowykya peapo esage, je'eawer imū etee ra'e. A'eramū je teku'iramū tekou pē nee. Au'jete peapopap je'eawer imū etee rakue", 'jau nipo 'ga oree, ojeypyri ore oramū.

²⁰ Nitywi 'gā amū ore maku'iu pēē 'jawe. Pē nee ore jerowiari arajemogyau.

3

¹⁻² Oreareitepaw ore pē nee pēnera renupe'ema. Oreproresagiwer ore pē nee numiamū. A'ere ore norooarūi. A'eramū ore pē nesaga'upa arakou. A'eramū ore Timoteo 'ga etee imonou imoporogytaukaa pē nupe. "Simono ene 'gā nesaka jarejee 'jau", 'jau ore 'ga upe ai'i. "Au toropyta Atenasi pe ene rapesaka 'jau", 'jau ore 'ga upe. Timoteo 'ga orerewirera 'jawe. Jarejuwarete 'ga porowykya 'ga wapo ore pyri ikue. Jejuī 'ga mome'wara 'ga ore 'jawe. A'eramū ore a'eramū 'ga monou 'ga moporogytaukaa pē nupe. "Tesarūn ipewara 'gā te 'ā Jejuī 'ga werowiat. A'ere 'gā ināināni'ī etee Jejuī 'ga kwaawi. A'eramū ene ewau 'gā mu'jau esagesage 'ga ree. A'eramū 'gā ajemogyau erowiaa a'jea futat", 'jau ore Timoteo 'ga upe ai'i. "Pepoir awi Jejuī 'ga rerowiar awi, 'jau ki ene 'gā nupe", 'jau ore 'ga upe.

³ "Pejereko tywereteramū miamū kasi pepoit Jejuī 'ga rerowiar awi ne, 'jau ki ene 'gā nupe", 'jau ore 'ga upe. "Jejuī 'ga rerowiaara 'ā jane. A'eramū 'gā amū jane rerekou tyweaete. Sā'ā ae yara mura imomora 'y pe esaga, ijerewa resaga. Nan tee futat Janeruwarete 'ga jane rereko tywerukari 'gā nupe. Taesak 'gā a'jea futat tejerowiara 'jau kwy, 'jau nipo 'ga janee, 'jau ki ene 'gā nupe", 'jau ore 'ga upe ai'i.

⁴ Pē pype arakou ako ore imome'ui pē nupe ikue. Pē nereko tywerete'emaūwe ako ore 'jau pē nupe ikue. "Awamū pēē Jejuī 'ga rerowiaara. A'eramū nipo 'ga rerowiare'ema 'gā pē nerekou tyweaete", 'jau ako ore pē nupe jepi. A'jea futat ore 'i pē nupe. Ore'eawer imū etee futat nipo 'gā pē nerekou.

⁵ A'eramū je 'jau tepytuna 'gā nupe: "Maran gatu nipo 'gā jaruete ajemogyawe'em. Mama'eukwaawa 'wyrriara nipo 'gā omomoirukat Jejuī 'ga

rerowiar awi rai'i?" 'Jau ore arajaupe. "Simome'u ekoete nipo jane Jejui 'ga gā nupe rakue?" 'Jau ore arajemogyau pē nupe. A'eramū ore a'eramū kweramū Timoteo 'ga monou pē nesaka kamēsiete imoporogytaukaa pē nupe.

'Gā nera Paulo 'ga maku'iu

⁶ A'eramū 'ga awau pē nesaka ikue. 'Awamū 'ga 'ua pē mome'wau oree nū. "Tesarūn ipewara gā, Jejui 'ga rerowiaara 'gā ajemogy je 'ga rerowiaa. Nopoiri futari 'gā 'ga rerowiar awi", 'Jau 'ga 'ua pē mome'wau oree. "Gā ojejuka je ajuee", 'Jau 'ga oree pē mome'wau. "Pē nee nanē 'gā nea'aramū je ajemogyau nū", 'Jau 'ga oree. "Pē nesaga'upa 'gā ajemogyau. Sā'ā pēē 'gā nesaga'uwa. Nan tee futat 'gā jemogyi pē nesaga'upa", 'Jau 'ga oree imome'wau.

⁷ 'Ga pē mome'ua ore maku'iu pē nee. Mama'e tesirūa te ajee ojeup oree ai'i. 'Gā amū ore rerekou tyweaete ai'i. A'ere a'e pype Timoteo 'ga ruri pē mome'wau oree.

⁸ A'eramū pē mome'ua oreku'i mojerana ore ree. 'Ga rerowiarareteramū pejemogyramū nipo oreku'iramū arakou pē nee.

⁹ Jarejuwarete 'ga upe ore oroporogytau jepi. "Tesarūn ipewara 'gā, eneremiayuwa 'gā ene rerowiat ajemogyau. A'eramū ore a'eramū araku'iramū arakou 'gā nee", 'Jau ore 'ga upe jepi.

¹⁰⁻¹¹ Jarejuwarete 'ga upe oroporogytau arakou. Au'jeteramū oroporogytau arakou. "Tene ore oi peu 'gā pyri 'gā mu'Jau esage ene ree", 'Jau ore 'ga upe jepi. "Tojemogypyk katu katu 'gā ene ree 'Jau", 'Jau ore Jarejuwarete 'ga upe. Jejui 'ga janejararetea. 'Ga upe nanē ore 'Jau nū. "Ore poar iki pejepe, ore mojewyrukaa 'gā pyri", 'Jau ore 'gā nupe arakou.

¹² Pēporomutat pejejemogyau pejejuee. Tekotee 'gā nee nanē pēē pejeporomutamū nū. A'eramū ore 'Jau Jarejuwarete 'ga upe arakou: "Iporomutat 'gā ajuee. Ojejuka esage 'gā ajuee. A'eramū ene 'gā poaa 'gā mojejukau esage a'eramū taetu ajuee", 'Jau ore 'ga upe oroporogytau pē nee arakou. Sā'ā oreporomutara pē nee. Nan tee futat pēporomutamū pejejuee.

¹³ "Epoar iki 'gā. Emamuakar iki 'gā mama'e tywera apoukare'ema 'gā nupe", 'Jau ore Jarejuwarete 'ga upe pē nee arakou. A'eramū 'ga aipo apo re pēē mama'e tywera apo futare'ema. A'eramū nipo pēē Jejui 'ga ruramū pejejemogyau esage 'ga upe. Anure nipo Janejararete 'ga ojewya wemiayuwa 'gā nerua ojeupi. Aipo 'ara rupi nitywi futari pē kwaukaara 'gā amū.

4

Jarejuwarete 'ga ki pemuoryp

¹⁻² Pē pype arakou ako ore pē mu'Jau Jarejuwarete 'ga remifutar are ikue. "Pejejemogyau esage Jarejuwarete 'ga pemuoryp", 'Jau ako ore pē nupe ikue. "Ga je'eg imū etee pēē mama'e apou", 'Jau ako ore pē nupe ikue. Pēnea'ar iki ore'eawer are. "Pe'je pejejemogyau Jejui 'ga 'eawer imū etee futat", 'Jau ako ore pē nupe ikue. Jejui 'ga 'ā pējararetea. 'Ga futat ako aipo ore mu'eukaa pē nupe ikue. A'eramū ki pēē ore'eawer imū etee futat pejejemogyau esage a'Jea futat. 'Ga remifutar imū etee futar iki pēē mama'e apou 'ga upe.

³ Mama'e tywera apowe'em futat. Peko esage a'Jea futat 'ga upe. Kūima'eramū pejekowe'em pejejemirekoe'em are. Pejejemireko are etee ki peko. Kūjānamū nanē kasi pejemene'ema peenūi pejejefue ne. Pejemena etee ki pereko. Aipo esage Janeruwarete 'ga upe.

4-5 Kūima'e 'gā nupe nanē ore 'jau nū: Peko kasi Jejui 'ga rerowiaare'ema 'gā 'jawe etee ne. 'Gā 'ā oo akou wemirekoe'ema mue are etee kwe pe watau. Kūjā mue are etee wea'aramū ajemogyau. A'ere kasi nan peko ne. Pejემireko are etee futar iki pēnea'at.

6 'Ga rerowiaaramū 'ā jane jarejuwireramū juejue futat. A'eramū kasi pēē, "Jerewirera 'ga remirekoa te nā'ā re'ā", pe'je ne, ipojekawe'em erawau pejejau ne. Aipoa apoara 'gā nipo Janeruwarete 'ga erekou tyweaete ee. Aipoa ako ore oromome'u pē nupe ikue. A'eramū ore imome'wau'japa pē nupe nū.

7 Janeruwarete 'gā jane mū'ē werowiare'ema 'gā nui mama'e tywera apoukare'ema janeē, jane mogyau esage wowase.

8 Najema'ea rūi futat jeje'ega poromū. Janeruwarete 'ga je'ega te poromū. Janeruwarete 'ga 'ā jane upe U'agesage muara. 'Ga 'eawera etee 'ā je amome'u pē nupe. A'eramū aipo renupare'ema 'gā Janeruwarete 'ga je'eganupe'ema futat.

9 Janeruwarete 'ga ako pē mu'e pejejee pēporomutar are ikue. Ma'eramū 'ā 'awamū pejejuka esage pejejee pejemogyau. A'eramū je aipo are ka'arana kwasiare'ema pē nupe.

10 Jejui 'ga rerowiaara 'gā nee pejejejukau esage pejemogyau, Masetoni ywy pewara 'gā nee. A'eramū ki pēē pejejejukau esage 'awamū taetu 'gā nee pejemogyau.

11 "Pejemuawapir iki pejemogyau 'gā pype. Pēmara'ne kasi pejejee ne. 'Gā ago'wawe'em 'gā porowyky are. Pejeporowykya etee futat iapou pejee pejemifutara muawamū. A'eramū pēē mama'e renūine'ema pejemogyau 'gā nupe", 'jau ako je pē nupe ikue. A'eramū ki pejemogyau pejejeupe je'eawer imū etee futat.

12 Aipo apo re Jejui 'ga rerowiaare'ema 'gā oporomutaramū pē nee. A'eramū nipo 'gā 'jau: "A'jea futat Jejui 'ga rerowiaara 'gā nesageramū", 'jau nipo 'gā ajaupe, pē nesakawe.

Janejararete 'ga ruap

13 'Awamū ore pē mu'ei amanū ma'efera 'gā nee, Jejui 'ga rerowiaara 'gā nee. Pē'arasig kasi pejemogyau 'gā nee ne. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā i'arasig futat ajemogyau. A'ere 'gā nuapesagi Jejui 'ga rura. A'eramū 'gā a'eramū u'arasigamū futat ajemogyau. A'ere jane naani. 'Ga rura jane siapesak jarejemogyau. A'eramū jane jare'arasige'emamū jarejemogyau.

14 Amanū re 'ā Jejui 'ga ferawi rakue nū. Oferaw ire 'ā Jejui 'ga awau ywag ipe rakue nū. A'eramū 'ga amanū'jape'ema. A'ea 'ā jane sikwaap. Anure nipo Janeruwarete 'ga Jejui 'ga mojewya 'ga mua 'awa ywy pe nū. Jejui 'ga 'ua ojewya nū. 'Ga ruwa 'ga 'ga rerowiaara 'gā nerojewyrukaa 'au 'ga upe, amanū ma'efera 'gā nerojewya erua. A'eramū jane a'eramū jare'arasige'emamū 'gā nee.

15 Ojewyr are Janejararete 'ga jane mu'jau. A'eramū 'ā jane ikwaapa. 'Ga jewyawa rupi 'ga rerowiaaramū jane jarewau jarejeupia 'ga rowosōu. Amanū ma'efera 'gā na'ne awau 'ga rowosōu. A'ere imanū'e'emamū jane jarewau 'ga repejāna 'ga rowosōu.

16 Aipo 'ara rupi Jejui 'ga ruri ojypa wafukaita wemiayuwamū jane upe. Ywagipewara 'gā 'wyriara 'ga nanē futat nipo wafukaita nū. A'ere nipo 'ga jumi'aranū pyi 'gā nupe. A'eramū nipo jane Kristu 'ga rerowiaaramū jarewau jarejeupia 'ga rowosōu. Amanū ma'efera 'gā na'ne 'ga imonou imowywya ywy awi. Ywy awi amū'ē re 'gā awau ojeupia Kristu 'ga repejāna.

17 A'ere jane imanūe'emamū jarewau jarejeupia jarejatykau 'gā nee 'ga rowosōu ywasiga pype. Wowosīmaw ire nipo 'ga wemiayuwamū jane rerawau erorejywa 'Uwarete 'ga pyri. A'eramū jane peu futat jarejemogyau nakwaparimū rūi 'gā pyri.

18 A'eramū pēē pejewau aipo mome'wau 'gā nupe kwe pe. Kasi 'gā jemogyi u'arasigamū 'gā nee ne, amanū ma'efera 'gā nee ne, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nee ne.

5

Jejuī 'ga rapesakap

1-2 “Maranime sipo ajee Jejuī 'ga ruri werowiare'ema 'gā nerekou tyweaete?” 'jau nipo pēē pejejaupe. Aipo pe'je kasi ne. “A'e rupi nipo 'ga ruri”, naru'ei ore pē nupe. “Nikwaawi jane 'ga ruawa”, 'jau ore pē nupe jepi. Sā'ā muna'ywa. 'Oga jara 'ga muna'ywa rura kwaawe'ema. Nan tee futat jane Jejuī 'ga ruawa nikwaawi.

3 Owaēm erujewi futat nipo 'ga ruawa upe. A'eramū jane jarejemogy esage are etee futat jarejea'aramū. “Nitywi mama'e tywera jane ree”, 'gā 'eramū nipo iwaēmi erujewi 'gā nereko tyweawa upe. Sā'ā kūjā ka'jame'ema wa'yray awi. A'eramū 'ā ojemouaga etee wa'yray upe. Nan tee futat Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā aipoa 'ara rupi noka'jamarūi wereko tywer awi. Taka'jam 'jau nipo 'gā ojeupe numiamū. A'ere nipo 'gā noka'jamarūi futari wereko tywer awi. Naako tywet nana'nī pype rūi futat 'gā awau poromū.

4 A'ere pēē Jarejuwarete 'ga pekwaap. A'eramū ki pēē mama'e tywera apowe'em Jejuī 'ga jewyra poromukuran. A'eramū 'ga rura jane mopiryyite'ema. Sā'ā muna'ywa 'ga amū pyyga erujewi 'ga mopiryyja. Nan kasi pejemopiryyjukat 'ga upe ne. Naypytunimū wata ma'e 'jawe rūi pēē. Ypytunimū wata ma'e 'gā nuesagi mama'ea. Jarejuwarete 'ga je'ega kwaapare'ema 'gā ypytunimū wata ma'e 'jawe. A'eramū 'gā mama'e tywera apou akou. Janeruwarete 'ga remiaporama kwaape'ema futat. “Ojewyt nipo Jejuī 'ga werowiare'ema 'gā nerekou tyweaete” 'e kwaape'ema.

5 A'ere pēē nanarūi. Pekwaap futat 'ga je'ega ore 'jawe. A'eramū jane juejue 'ga remiaporama kwaapa, Jejuī 'ga jewyra kwaapa. 'Arimū wata ma'e 'jawe jane. Sikwaap jane mama'ea.

6-7 A'eramū ore 'jau pē nupe: “Pe'je sajemogy 'ga rapesaka”, 'jau ore pē nupe. “Pe'je sajemu'akwaap mama'e tywera apo awi 'ga rura poromukuran”, 'jau ore pē nupe.

Jejuī 'ga rura rapesakare'ema 'gā oset ma'e 'jawe futat ajemogy. Nokwaawi futari 'gā mama'ea. Eawryyp ma'e 'jawe nanē 'gā mama'e kwaape'ema. I'akwaawe'ema 'gā. A'eramū 'gā mama'e tywera apou akou.

8 A'ere jane nanarūi. 'Arimū wata ma'e 'jawe jane. Jane'akwaap jane. A'eramū ore 'jau pē nupe: “Pe'je sajemogy esage 'ga upe. Pe'je sajemu'akwaap mama'e tywera apo awi”, 'jau ore pē nupe. Jejuī 'ga rura poromukuran sirowiat 'ga nanimenime 'jau, janeporomutat 'ga ree 'jau, janerea'at jarejemogyau 'ga ree. Aipo apoaramū jarejemogyau jefaruu 'jawe. Itajuaity rerekwara 'jawe jane jemogyi. Itajuaitya jefaruu wereko imunepa u'yw awi. Opy'apiara munepa. Itaju akagyrūa nanē imunepa nū. A'eramū u'ywa osowe'em 'ga upe. Ojeafakau etee. Nan tee jane. Jane 'ga rerowiarāmū 'gā amū 'ga rerowiar awi jane momoirukare'ema.

9 Najane rereko tyweawamū rūi ako Janeruwarete 'ga jane mū'ēi 'gā nū ikue. Jane katu'oka te ako 'ga jane mū'ēi 'gā nū ikue. Janeruwarete 'ga jane katu'ogukaa Janejararete 'ga upe, Jejuī Kristu 'ga upe.

10 Jejuī 'ga amanū jane katu'okawamū futat. A'eramū jane a'eramū jarewau 'ga pyri jarejemogyau peu futat nakwaparimū ete rūi. 'Ga jewyre'emaue jaremanūmū jane jarewau 'ga pyri peu futat. Jaremanūme'ēwe 'ga jewyramū jane jarewau 'ga pyri.

11 A'eramū pēē pejewau 'awamū 'ga ruawama mome'wau kwe pe pejejaupe. Aipo mome'ua 'ga rerowiarukaa pejejaupe. Nanuara 'ā pēē iapou pejejemogyau. A'eramū pēē taetu pejejopoa 'ga rerowiar ywyapiukaa pejejaupe.

'Gā neko esage are 'gā mu'akwaapawet

12 Jejeuwa 'jawe pēē. A'eramū je pē mu'jau mama'e are. Peenup katu katu ki peje'wyriara 'gā je'ega. Janeruwarete 'ga 'gā amū'ē imonou pē nupe pē'wyriaramū. A'eramū pēē 'gā je'ega renupa esage.

13 Jarejuwarete 'ga je'eg are 'gā pē mu'ei. A'eramū ki pēē 'gā je'eg are pejeapyakau. Pejeporomutaramū 'gā nee nanē nū. Pe'je ki pejejejukau esage 'gā nee, pejemu'jara 'gā nee. Pejameue kasi ne. Pēta'wa ki pejejaupe.

14 Pēē mū peko futat iwewue ma'eramū pejejopype. A'eramū pēē pejeje'ega iwewue ma'e 'gā nupe, 'gā wewue awi 'gā momoia. "Pe'je pejewau pejeporowykyau", pe'je ki 'gā nupe.

Pēē mū nipo pejejorypawamū pejejemogyau. A'eramū ki pēē aipo 'gā poaa 'gā maku'iu. 'Gā amū nipo Jejuī 'ga rerowiaa ināinānī'ī etee. A'eramū pēē 'gā mu'jau 'ga ree, 'ga rerowiar ywyapiukaa 'gā nupe. Peje'eg esage ki 'gā nupe najueje etee. Pemojwyrafen kasi pejeje'ega 'gā nupe ne.

15 'Gā amū nipo mama'e tywera apou pē nupe. A'ere kasi pejepyk 'ga ree ne. Mama'e esagea etee ki peapo pejejaupe. Tesirūmera 'gā nupe nanē mama'e esagea etee pēē iapou nū.

16 Pēnoryp ete futar iki pejejemogyau.

17 Au'jeteramū futat pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

18 "Au'jete mama'ea eremut jee, ki Ku'jyp", 'jau ki pēē 'ga upe. Mama'eya nipo ojeapou pē nupe. A'etea ki pēku'i etee futat. A'ea Janeruwarete 'ga afutat. Jejuī Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramū omuorywa Janeruwarete 'ga afutat.

19 Pejejeupe Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'egaue ki pemojerowiat pejejemogyau. Au'jeteramū nipo 'ga 'Agesage je'ega nepeenuwi. A'eramū noje'egu'jawi pē nupe ne.

20 Janeruwarete 'ga je mut je moporogytaukaa pē nupe, pejejeupe 'ga amū 'eramū ki a'e are peapyaka.

21 Pejejeupe 'ga amū mama'e mome'uramū ki, "a'jea futat sipo aipo 'ga 'ea?" pe'je ra'ne pejejeupe. A'jea 'eramū pēē a'jea futat erowiaa pejejemogyau. Mama'e a'je'ema 'eramū pēē imoka'jama kamēšiete. NaJaneruwarete 'ga 'Agesagea rūi 'ga mu'eukat.

22 Kwaiwete te 'ā mama'e a'wyre'ema. A'ere kasi peapo amū majepēi'ī etee miamū futat ne.

23 Jarejuwarete 'ga upe ore 'i: "Emopy'ata'wa Tesarūn ipewara 'gā imogyau", aru'e ore 'ga upe arakou. "Emuesage ki 'gā. Eje'jawe 'gā mogyau esage", 'jau ore 'ga upe arakou. "Ene amuesage re 'gā tifuwet eme mama'e tywera apo are ajemogyau", 'jau ore pē nee 'ga upe. "Amuesage re 'gā wesageramū a'jea futat Jejuī Kristu 'ga jewyramū. Nitywi futari nipo 'gā tywera 'gā pype aipo 'ara rupi", 'jau ore pē nee 'ga upe.

24 Janeruwarete 'ga futat 'ā jane mū'ē wemiayuwamū. 'Ga 'ā jane muesageu jane mogyau oje'jawe. Nomoka'jami futari 'ga u'eawera. U'eawer imū etee futat 'ga mama'e apou pē nupe.

²⁵ Orepytuna 'jawe pēē oreē. A'eramū ki pēē pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe ore ree.

²⁶ Pe'je pejeje'ega Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe jee. “Paulo 'ga oje'ega mua janee: Jaruete te pēē? 'e mua janee”, pe'je ki pejejaupe, pejejomana.

²⁷ Koa ka'arana ki pemogytaayay futat. Jejui 'ga rerowiaara 'gā nemi-anuwamū pemogyta, 'jau je pē nupe. Aipoa Janejararete 'ga afutat, 'jau je pē nupe.

²⁸ Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga resagea pē nerekoa je afutat. Kweramū etee jeremimome'ua.

2 Tesarūn

A'ere Paulo 'ga ka'arana kwasiaru'japa imonou Tesarūn ipewara 'gā nupe rakue. Jejuī 'ga ruaw are 'ga ikwasiaa. A'ere na'ga etee rūi ikwasiaari. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

¹ Je Pauloramū ka'arana akwasiaru'jap Tesarūn ipewaramū pē nupe nū. Jejuī Kristu 'ga 'ā Janejararetea. 'Ga 'ā perowiat pejejemogyau. A'eramū pēē pejejemogyau 'ga remiauwamū. Jarejuwarete 'ga remiauwamū nanē 'ā pejejemogyau nū. Silasi, Timoteo. Mīmera 'gā ako je pyri. A'eramū ore ka'arana monou ikwasiaa pē nupe.

² Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejuī Kristu 'ga 'ā Janejararetea. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. Pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

Werowiare'ema 'gā nui werowiaara 'gā mojo'okawam

³ Pēē 'ā orerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē orerenyra 'jawe. Jejuī 'ga 'ā perowiat pejejemogyau. 'Awamū taetu pēē 'ga rerowiaa a'jea futat. 'Awamū 'ā pēē pejejekau esage pejejue. A'eramū ore Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee: “Tesarūn ipewara 'gā ene rerowiararetea, ki Ku'jyp. Aipo are oreku'iramū arajemogyau”, 'jau ore 'ga upe. “Ojejukau esage nanē 'gā ajemogyau ajuee nū. Aipoa nanē ore maku'iu ore mogyau nū”, 'jau ore 'ga upe arajemogyau.

⁴ Jejuī 'ga rerowiaara 'gā pype arajemogyau taetu ore pē mome'wau 'gā nupe jepi. “Tesarūn ipewara 'gā Jejuī 'ga rerowiaare'ema 'gā wereko tywerete agawewi. A'etea 'gā nopoiri futari 'ga rerowiar awi. 'Gā nereko tywera Jejuī 'ga rerowiar wyyapiukaa etee te futat 'gā nupe”, 'jau ore pē mome'wau kwe pewara 'gā nupe, orojerowiaa pē nee 'gā nupe jepi.

⁵ Pejereko tywera upe pejemouaga resakawe Janeruwarete 'ga 'jau pē nupe: “A'jea futat pēē je rerowiaara ra'e. A'eramū pēē pejejua futat pejejemogyau je pyri nakwaparimū rūi futat”, 'jau nipo 'ga pē nupe. “Anure nipo je rekoī 'wyriaramū pē nupe najuejue etee futat”, 'jau nipo 'ga pē nupe. “Pejemouag te 'ā pejejemogyau pejejereko tywera upe. Nepepoiri futari je rerowiar awi. A'eramū je a'eramū pē mua tejeypri anure”, 'jau nipo 'ga pē nupe. Poromū futat pēnepya. A'jea futat 'ga ae mepyi.

⁶⁻⁷ Wowase ae majatykaawa 'ara rupi nipo Janeruwarete 'ga ae resaka najuejue etee. 'Ga 'ā ae kwaap katu katu. A'eramū 'ga werowiaaramū jane kwaapa. Werowiaaramū etee nipo 'ga jane monou jane mogyau ywag ipe ojeypri. A'eramū futat ae awau worryamū 'ga pyri. Poromū futat janerepya. Werowiare'ema 'gā nanē 'ga ikwaapa nū. Werowiare'ema 'gā 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Poromū futat 'gā nepya. 'Ga 'ā ae kwaap katu katu. A'eramū 'ga a'jea futat ae mepyau aipo pyu.

Anure nipo 'ga Jejuī 'ga mua imojewya esaukaa 'au wyy pewara 'gā nupe najuejue etee. Tata reny 'jawewara pype nipo 'ga 'ua ojewya, ywagipewara 'gā, ipājē ma'e 'gā neewe. A'e pe Janeruwarete 'ga pē nereko tywearera 'gā nerekou tyweaete. A'ere aipoa 'ara rupi pē nereko tywera teepawamū pē nui.

⁸ Wemiayuwe'ema 'gā juejue Janeruwarete 'ga erekou tyweaete. “Werowiarāmū Jejuī 'ga pētywera moia pē nui, pē mogyau wemiayuwamū” 'e rerowiare'ema 'gā nanē Janeruwarete 'ga erekou tyweaete nū.

⁹ A'e 'gā nipo 'ga wereko tywet futat imuojere'ema mama'eukwaawa rapyaw ipe. NaJarejuwarete 'ga pyri rūi 'gā awau ajemogyau. Mukuu futat

'gã oi ajemogyau 'ga wi. Esage ma'ea te 'ã Janeruwarete 'ga. Pãjêreteá futat 'ga 'ã. A'eramũ 'ga wemiayuwe'ema 'gã murukare'ema ojepyri. A'eramũ 'ga mukuu futat 'gã monou ojewi. Aipo nipo 'ga iapou Jejui 'ga jewyawa rupi 'gã nupe.

¹⁰ Aipo 'ara rupi 'ga remiayuwa 'gã juejue 'jau Jejui 'ga upe: “Ene etee futat 'ã eneresage. Nitywi futari 'ga amũ ene 'jawe. Ene etee futat 'ã pãjêreteá. Nitywi futari 'ga amũ enepãjê 'jawe”, 'jau nipo 'gã 'ga resaka. Pêê nanê nipo aipo 'jau 'ga upe nũ. Pejejeupe ore Jejui 'ga mome'uramũ pêê 'ga rerowiaa. A'eramũ pêê 'ga resag ire aipo 'jau 'ga upe nanê nũ.

¹¹ A'eramũ ore oroje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe pê nee jepi: “Epoar iki Tesarün ipewara 'gã, ki Ku'jyp. 'Gã 'ã ene rerowiat. A'eramũ ene 'gã poaa 'gã mogyau esage ejeupe”, 'jau ore 'ga upe. “Ene 'ã eremũ'e 'gã imogyau eja'yramũ. A'eramũ ene epãjê mũ mama'e esage apoukaa 'gã nupe. Epoar iki mama'e esagea taapo 'jau 'jara 'gã”, 'jau ore 'ga upe jepi.

¹² A'eramũ nipo pêê 'jau pejejaupe: “Jejui 'ga 'ã, Janejararetea. Esage futat 'ga tekotee 'gã nesage apyraapa. 'Gã pãjêa nanê 'ga wapyraap nũ”, 'jau nipo pêê pejejaupe. Pêneko esage resag ire nipo tekotee 'gã 'jau: “Jejui 'ga wemiayuwa 'gã omogy esage futat. Ojejuka esage Ku'jywa 'ga 'gã nee”, 'jau nipo 'gã pê nesag ire. A'eramũ futat nipo pêê Jejui 'ga futarukaa 'gã nupe.

2

Mama'e tywera jat

¹ 'Awamũ ore pê mu'ei Jejui 'ga jewyaw are. Ojewya nipo Janejararete 'ga jane majatykau ojee.

² A'ere nipo 'ga jewyr enune 'gã amũ 'i pê nupe: “‘Ut ako Janejararete 'ga ikue”, 'jau futatee nipo 'gã pê nupe. A'ere kasi perowiar ine. O'meramũ te nipo 'gã 'i. Peapyaka kasi nanuara 'gã je'eg are ne. “A'ea Paulo 'ga okwasiat inuga oree”, 'gã 'eramũ kasi peapyaka 'gã nee ne. O'meramũ te nipo 'gã 'i. “Janeruwarete 'ga 'Agesagea ore mu'e aipo are”, 'gã 'eramũ miamũ kasi peapyaka 'gã je'eg are ne. O'meramũ te nipo 'gã 'i. Nuri we futat Jejui 'ga. A'eramũ nipo 'ga apoa erujewi janee.

³ Pejemoryteukat kasi 'gã nupe ne. 'Ga jewyr enune nipo 'gã amũ opoia Jarejuwarete 'ga rerowiar awi kwaiwete futat. Nooi futari nipo 'gã Jarejuwarete 'ga piara rupi a'eramũ. A'e pype nipo kũima'e 'ga amũ ojesaukaa ywy pewaramũ janee najuejue etee. Mama'e tywera jara 'ga poromũ ojesaukaa janee. Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'erama 'ga futat poromũ.

⁴ Aipoa kũima'e 'ga nipo o'meramũ ae upe. “Je 'ã pãjêreteá futat. Nitywi 'ga amũ je 'jawe”, 'jau futatee nipo 'ga. “Pemuoryp kasi maira mũ ne. Ku'jywa 'ga miamũ kasi pemuoryp ine. Je etee futar iki je muoryp pejepe”, 'jau nipo 'ga pê nupe najuejue etee. A'eramũ nipo 'ga awau Jerusareg ipe miamũ futat. Awau nipo 'ga osou Janeruwarete 'ga mogytaaw ipe wapyka 'gã nowase. “Je 'ã Pênuwaretea futat”, 'jau futatee 'ga awau ae upe. Aipoa mama'e tywera jara 'ga jesaukar ire te nipo Janejararete 'ga ruri.

⁵ Jeje'ega sipo pemoka'jam rakue? Pê pype tekou ako je aipo mome'ui pê nupe ikue.

⁶⁻¹² A'ere 'awamũ mama'e tywera apoara 'gã nuri. Ia'wyre'ema 'ga nipo mama'e tywera apoukaa 'gã nupe. A'ere aipo 'ga nikwaapawi we. Mama'e tywera jara 'ga ijesaulariwet 'gã nupe numiamũ. A'ere ajepeja 'ga nafutari 'ga jesaukaraiauiwa 'gã nupe. Aipo 'ga 'ã pekwaap. Wemifutara 'ara rupi

Janeruwarete 'ga 'ga pe'ai 'awa ywy awi. 'Ga 'ga pe'a re te nipo mama'e tywera jara 'ga 'ua. Ojesaukaa pa futat 'gā nupe amunawa moy moyka awau. Mama'eukwaawa 'wyrira pājē mū mama'e tywera jara 'ga ruri. A'eramū nipo 'ga aeremiapoe'ema apou kwaiwete 'gā nowase. A'ere nipo 'ga o'meramū te 'ga 'i. "Ku'jywa 'ga pājē mū je mama'e apoi", 'jau futatee nipo 'ga. A'eramū nipo aipo 'ga remiapo resakara 'gā 'jau ajaupe: "Kuu. Ereesak te 'ga remiapofera ra'e? Janeruwarete 'ga remimurera 'ga futat nipo 'ā", 'jau nipo 'gā ajaupe.

Mama'e tywera jara 'ga nipo o'meramū te e'i akou 'gā nupe. A'eramū nipo mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'rama 'gā wapyakau 'ga je'eg are. Nuapyakai futari 'gā mama'e a'je are rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā katu'oke'ema 'gā mogyawe'em futat ojepyri. Aipo 'gā wapyaka futat mama'e tywera jara 'ga je'eg are. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe: "Nuerowiari wejue 'gā mama'e a'jea jepi. Tene ajee 'gā i'me ma'e je'ega etee erowiari ajemogyau", 'jau nipo 'ga ojeupe. A'eramū nipo 'ga a'eramū 'gā 'me rerowiarukaa aipo 'gā nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā 'me are ako ma'e 'gā juejue futat imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Mama'e tywera apoara 'gā nanē 'ga imonoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe nū. Aku'iramū akou mama'e tywera apo are. A'eramū 'ga mama'eukwaawa rapyaw ipe 'gā monou 'gā mogyau nakwaparimū ete rūi. Peu futat nipo 'gā ajemogyau tyweaete ojere'emamū futat. A'ere mama'e tywera jara 'ga rur ire nipo Janejararete 'ga ruri ojewya nū. Opājē mū futat Jeju'i 'ga ruri. Wenyfugamū futat 'ga 'ua. Aipoa 'ara rupi Jeju'i 'ga mama'e tywera jara 'ga jukau opytuu etee futat.

Janeruwarete 'ga remiayup

¹³ A'ere pēē Jarejuwarete 'ga remiayuwamū. Ymā we te, ywy apoe'emauwe, Janeruwarete 'ga poromutaramū pē nee rakue. A'eramū 'ga a'eramū pē mū'jāu wemiayuwamū. A'eramū ore 'jau 'ga upe: "Au'jete Tesarūn ipewara 'gā eremū'ē 'gā nui rakue", 'jau ore 'ga upe. "Au'jete 'gā erekatu'ok rakue", 'jau ore 'ga upe pē nee. 'Ga je'ega a'jea renupa ypy we futat pēē a'e rerowiaa pejemogyau. A'eramū 'ga U'agesage mua pē nupe pēywytera katu'okawamū. A'eramū pēē 'awamū 'ga remiayuwamū pejemogyau.

¹⁴ Jeju'i 'ga ako ore imome'wau pē nupe ikue. "Werowiarāmū 'ga pē mogyi wemiayuwamū", 'jau ako ore pē nupe ikue. Ymā ako nepejemogyi Jarejararete 'ga 'jawe ikue. A'ere pēē 'awamū 'ga 'jawe pejemogy. 'Ga pājēa pē nerekou, 'ga resagea nanē pē nerekou nū.

¹⁵ A'eramū ki pēē oreremimome'ufera renupa katu katu. A'ea a'jea futat. Oreremikwasiarera nanē nū, erowiaa nū.

¹⁶ Janejararete 'ga Jeju'i Kristu 'ga jane futarete 'Uwarete 'ga retee. Esage 'gā akou janee. Jane poar iki 'gā jane mamuakaa mama'e tywer awi. Jane poar iki 'gā Jeju'i 'ga ruru'jawa rapesaka.

¹⁷ Tepē maku'i ki 'gā pē mogyau. Tepē poar iki 'gā mama'e esage apou, pē moje'egukaa a'jeteetewi nanē nū.

3

Pemono ki pejeje'ega ore ree

¹ Awamū je 'i orojewirera 'jawewaramū pē nupe. Orojenyra 'jawewaramū pē nupe nanē je 'i nū. Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega pemono ore ree. Pē pype arakou ako ore Jarejararete 'ga je'ega mome'ui pē nupe ikue. Nan futat 'awamū ore oi kwe pe imome'wau 'gā nupe. A'eramū pēē 'jau Jarejuwarete

'ga upe: "Paulo 'ga oo kwe pe Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe. Epoar iki 'ga 'ga mome'wau 'gā nupe, amunawa moyka. Ejerowiarukaa kwe pewara 'gā nupe", 'jau ki pēē 'ga upe pejeje'ega monou ore ree. Takwasi'o ki kamēsīete nanē Janeruwarete 'ga rera. Tuerowiar iki 'gā kwaiwete 'ga kamēsīete.

² Kwaiwete te 'ā 'ga rerowiare'ema 'gā. A'eramū ki pēē pejeje'ega monou 'ga upe je ree. "Ene te 'ā nerepyygukari Paulo 'ga itywet ma'e 'gā nupe", pe'je ki 'gā upe, pejeje'ega monou je ree. "Ene 'ā Paulo 'ga rereko tywerete are ifuwet ma'e 'gā eremuojet 'ga wi, aipo 'gā iapowe'emauwe", pe'je ki 'ga upe je ree.

³ A'ere Janejararete 'ga u'eawer imū etee futat mama'e apoi. 'Ga 'ā opājē amut pē nupe. 'Ga 'ā pē a'gu mama'eukwaawa 'wyriar awi.

⁴ Janejararete 'ga ore mojemogypygukaa ore mogyau pē nee. 'Awamū pēē oreje'eg imū etee futat mama'e apou pejejemogyau. 'Awamū nepēojeri futari iapou pejejemogyau.

⁵ Janejararete 'ga nopoiri futari pē nui pejemogyamū. Iporomutat futat 'ga pē nee. 'Awa ywy pe 'ga rekoramū 'gā Jejui Kristu 'ga rerekou tyweaete rakue numiamū. A'ere 'ga nopoiri futari 'Uwarete 'ga rerowiar awi. 'Uwarete 'ga remifutara etee futat 'ga iapou rakue. A'eramū pēē 'awamū 'ga 'jawe etee futat pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga remifutara etee futat peapo 'ga 'jawe.

Peporowyky ki mama'e muaw are

⁶ 'Awamū je pē mu'ei iwewue ma'e 'gā nee. Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū iwewue futat. Noporowykyi futari 'gā. Nuapoi futari mama'ea oreje'eg imū. A'eramū je, Jarejararete 'ga je'eg imū etee futat, 'jau pē nupe: Pe'je pejejo'ogamū iwewue ma'e 'gā nui, 'jau je pē nupe.

⁷ Pē pype arakou ako ore oroporowykyau futat orojee ikue. A'eramū pēē 'awamū pejeporowykyau futat, ore 'jawerimū etee futat.

⁸ Mama'ea nanē ako ore imua orojemi'uramamū ikue. "Mama'ea pemut amū oree", 'jawe'em futat ako ore arakou pē nupe ikue. Naani. Au'jeteramū ako ore oroporowykyau arakou ikue, orojeupe mama'ea muawamū ikue.

⁹ Aramu'e te ako ore pēē Jarejuwarete 'ga je'eg are ikue. A'eramū amunipo 'ā ore, "mama'ea pemut amū oree", 'javarū pē nupe rakue. A'ere ako ore narupoi futari aipoa ikue. Oroporowykyau etee futat nanē ako ore ikue. A'eramū pēē 'awamū ore 'jawe etee futat pejeporowykyau pejejemogyau peu.

¹⁰ Pē pype arakou ako ore 'jau pē nupe ikue: "Iporowykywere'ema 'gā kasi pemojemi'warukat futat ne", 'jau ako ore pē nupe ikue.

¹¹ 'Gā amū 'jau oree ai'i: "Tesarūn ipewara 'gā amū iwewue futat. Noporowykyi futari 'gā. A'ere 'gā poromu'akwaawiweramū ajuee 'gā porowyky are", 'jau 'gā oree ai'i.

¹² A'eramū ore 'awamū 'jau pē nupe: "Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga ore mu'eukaa pē nupe: Pe'jepeporowyky ki pejekaraemā muawamū. Pe'je pejejoia 'gā ago'o awi, pe'je ki 'gā nupe", 'jau 'ga oree.

¹³ Mama'e esagea peapo pejejemogyau pejeojere'emamū futat.

¹⁴ 'Gā amū nipo niparuerowiariwari oreje'eg are. A'eramū ki pekotee 'gā nui. A'eramū 'gā wea'aramū 'ūina peje'eg are. Tepeesak 'gā jekatu'oga aiporamū 'jau.

¹⁵ Pereko tywet kasi 'gā ne. Pejejewirera 'jawe futar iki peporogyta 'gā nupe 'gā nerekou. Tepeesak 'gā jekatu'oga 'jau.

Oje'ega 'gā nupe imonoawet

¹⁶ Janejararete 'ga 'ã mama'e esage jararetea. Tepẽ mopy'ata'wa ki 'ga pẽ mogyau. Ako futat 'ga pẽ pyri.

¹⁷ 'Awamũ je ka'arana kwasiaawa pyyka tepo pe. Teje'ega je amono ikwasiaa ka'aran are pẽ nupe pẽ futaa. A'eramũ pẽẽ jeremikwasiarera resaka. "Paulo 'ga futat okwasiat imua janee rai'i", 'jau nipo pẽẽ pejejaupe jeremikwasiarera ka'arana pejejeupe iwaẽmamũ. Teje'ega je omono pẽ nupe pẽ futaa najuejue etee.

¹⁸ Jarejararete 'ga resagea pẽ nerekoa je afutat. Kweramũ etee jeremimome'ua.

1 Timoteo

Timoteo 'ga Paulo 'ga remimu'efer amū. A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou Timoteo 'ga upe muku ojewi 'ga rekoramū 'ga mu'akwaapa mama'e are rakue. Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā nereko esage are 'ga ikwasiari imonou 'ga upe. Na'ga etee rūi ikwasiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea te ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou Timoteo 'ga upe rakue.

¹ Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou enee, ki Timoteo. Jeju'i Kristu 'ga 'ā je mono kwe pe ojemome'waukaa 'gā nupe ikue. 'Ga Ruwarete 'ga 'ā jane katu'okara. 'Ga nanē je mono Jeju'i 'ga mome'waramū ikue nū. Jeju'i 'ga ree sajemogyppyg ete jarejemogyau. A'eramū je a'eramū tewau 'gā je'eg imū kwe pe morogyta esage mome'wau tekou 'gā nupe.

² Ymā te ako je Jeju'i 'ga mome'ui enee ikue, ki Timoteo. Aipo renupawe ako ene 'ga rerowiaa ikue. A'eramū ene jera'yra 'jawe ekou jee.

Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea. Jeju'i Kristu 'ga 'ā Janejararetea. 'Gā nesagea ene rereko je afutat. Ene ree 'gā jemuaēma nanē je ifutaa nū, ene mopy'ata'waa 'jau.

Moromu'jat tywet

³ Efesu pe jarekou ako je 'i enee ikue: “Au etee eko ra'ne. Je tee oo peu Masetoni ywy pe”, 'jau ako je enee teo enune ikue. 'Awamū je 'ā 'jau'japa enee nū: Peu futat epyta je, a'e je enee. Peuwara 'gā amū ajamu'e tywerete tee ajemogyau. NaJarejuwarete 'ga je'eg are rūi 'gā jamu'e'i. O'me are etee futat 'gā jamu'e'i. “Pemu'e awi 'gā mama'e a'je'em are”, ere ki 'gā nupe. “Au'je aipo apo re”, ere ki 'gā nupe.

⁴ 'Gā 'ā oje'eg ekoete ajamu'jau. Morogyta ymaner are etee 'gā 'gā mu'e'i ajemogyau. Ajamueu 'gā oypy 'gā nee. A'eramū ki ene 'gā je'eg ekoete momika 'gā nui. Aipo mome'ua nuerowiarukari Jeju'i 'ga ae upe. Nanarūi ae Jeju'i 'ga rerowiaaramū. Ni'je'eg ekoetei jane Jeju'i 'ga rerowiaaramū. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ae jamu'e'i. 'Ga je'ega renuw ire 'gā 'ga kwaawi futari.

⁵ “Jarejuwarete 'ga je'eg are etee futat pejamu'e, ere ki 'gā nupe”, a'e je ako ene upe ikue. 'Ga je'ega renuw ire nipo 'gā ywyter esageramū ajemogyau. Mama'e esage kwaapa ajemogyau, mama'e esagea etee iapou ajemogyau 'ga upe. 'Ga je'ega renuw ire 'gā a'jea futat Jeju'i 'ga rerowiari. A'eramū 'gā a'eramū oporomutaramū nanimenime 'ga ree. Ajuee nanē 'gā opota'waramū nū.

⁶ A'ere nipo 'gā amū ako esage awi 'gā pouri futari. 'Gā oje'eg ekoete akou. Ajamueu ekoete 'gā akou.

⁷ “Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jaramū toko 'jau kwy”, e'i 'gā numiamū. “Je 'ā 'ga je'ega kwaapa katu katu”, 'jau 'gā. A'ere naani. Naeapyoi futari 'gā 'ga je'eg are. A'eramū 'gā 'gā mu'javarūe'em. 'Gā nokwaawi agawewi futat 'ga. A'etea 'gā 'gā mu'e ekoete akou. Naikwaapa rūi.

⁸ Ymā te 'ā Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari ka'aran are rakue. Aipoa 'ga 'eawera esage futat. A'eramū jane 'ga je'eg imū mama'e apo re, jarejesageramū futat jarejemogyau 'ga upe.

⁹ A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarera mama'e tywera apoaramū aetywera resaukaa ae upe. Nako esage ma'e 'gā nupe rūi Moisesi 'ga 'ga je'ega kwasiari rakue. Ako tywet ma'e 'gā nupe etee 'ga ikwasiari rakue. 'Gā tywer are 'gā mueapyoukaawamū te 'ga ikwasiari inuga rakue. Ako tywet ma'e 'gā nomojerowiari futari 'wyriara je'ega. Jarejuwarete 'ga remifutara

'gã nuapoi futari. Nomuorywi 'gã Jarejuwarete 'ga. Mama'e tywera etee futat 'gã wapo. Niporomutari 'gã Jarejuwarete 'ga ree. 'Ga je'ega nanē 'gã ifutare'ema nū. 'Gã oporojuka ma'ea futat. 'Uwa miamū futat 'gã ajuka. Oya miamū futat 'gã ajuka.

¹⁰ Ako tywet ma'e 'gã akou ajuemireko are. Kūjāmera 'gã nanē akou ojomen are nū. Kūima'eramū nanē akou ajuee nū. Kūjāmera nanē akou ajuee nū. A'ea nia'wryi futari Janeruwarete 'ga upe. Ako tywet ma'e 'gã nanē ojopyyka ojomoporowykyaukaa. A'eramū 'gã ojomepyawe'em. 'Gã o'meramū e'i akou. 'Gã ojoje'ēwu'jaga. Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat. A'ere 'gã 'ga je'eg imū mama'ea nuapoi. Aipo 'gã nupe Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue, aipoa mama'e tywer awi 'gã mosīawamū rakue.

¹¹ “Ekwap kwe pe je mome'wau 'gã nupe”. Werowiaramū Jejui 'ga pē katu'ogi, ere ki ewau 'gã nupe”, 'jau Janeruwarete 'ga jee ikue. A'eramū je 'ga je'ega etee imome'wau. Janeruwarete 'ga 'ā esage a'jea futat. Nitywi amū 'ga 'jawe esage ma'e 'gã.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

¹² Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga te 'ā, opājēa amut jee ikue. A'eramū je a'eramū tewau 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe tekou. A'eramū je 'jau 'ga upe: “Au'jete epājē eremut jee, je moporowykyaukaa ejeupe”, 'jau je 'ga upe, 'ga muorypa ee. 'Ga 'ā je kwaap katu katu futat. Je 'ga remiasagetea. A'eramū 'ga ojomogyppyka etee je ree, oporowyky apoukaa jee. “Paulo 'ga jeje'eg are 'gã mu'ea esage jee. Tamono 'ga tekotee 'gã nupe teje'ega mome'waramū 'jau kwy”, 'jau Janejararete 'ga ojeupe jee.

¹³ Ymā te je Jejui 'ga rereko tyweretei ikue, 'ga kurapa ikue. 'Ga remiayuwa 'gã nanē je erekou tyweaete ikue nū. A'etea 'ga ajemuaēma je ree ikue. Nakwaawi je 'ga ikue. A'eramū je 'ga rerowiare'ema tekou ikue. A'eramū je te'akwaawe'emamū tekou ikue. A'eramū 'ga a'eramū ajemuaēma je ree ikue.

¹⁴ Jetywerete agawewi je ikue. A'etea 'ga oporokatu'ogiweramū je ree ikue. Naapoi agawewi je mama'e esagea 'ga upe ikue. A'etea 'ga ajemuaēma je ree. 'Ga 'ā ojerowiarukaa jee. 'Ga 'ā je mopota'waukaa 'gã nee. Jejui 'ga ree je jemujari 'awamue. A'ere 'ga naje upe etee rūi iapoi. Najuejue etee 'ga iapoi ojee ojemujat ma'e 'gã nupe.

¹⁵ “Ymā te Jejui Kristu 'ga ruri ywy pe aetywera katu'okawamū rakue”, sa'e ki jarekou. Aipo 'ea a'jea futat. A'eramū ki jane aipo 'e rerowiaa. A'jea futat 'ga ruri aetywera katu'okawamū ikue.

Je ako jetywerete agawewi futat 'gã apyraapa ikue.

¹⁶ A'etea Janeruwarete 'ga ajemuaēma je ree ikue. A'eramū Jejui 'ga je katu'oka je mogou wemiayuwamū ikue. Je katu'og ire nipo je resakara 'gã 'jau: “Kuu. Paulo 'ga katu'og ire nipo 'ga jane nanē futat jane katu'ogi 'awamū”, 'jau nipo 'gã ajaupe. “Paulo 'ga wi opoire'ema nipo 'ga jane wi nanē futat opoire'ema nū”, 'jau nipo je resakara 'gã. A'eramū nipo 'gã nanē Jejui 'ga rerowiaa, ojekatu'ogukaa 'ga upe. A'eramū 'gã nanē awau jane rupi ywag ipe. Jejui 'ga pyri jarejemogyau nakwaparimū warāu rūi futat.

¹⁷ A'eramū ki sa'e Jarejuwarete 'ga upe: “Ene te 'ā eneresage oree. 'Wyrirararete esageramū futat 'ā ereko oree”, sa'e ki 'ga upe. “Ene te 'ā okoeteete ma'ea. Neremanūi futari. Ore 'ā naruesagi agawewi ene. A'ere ore eneremiapofera resagi. A'eramū ore enereko kwaapa futat”, sa'e ki 'ga upe. “Ene te 'ā eneresage tekotee 'gã nesage apyraapa. Nitywi futari 'ga amū ene 'jawe. Namutamutat ene etee futat ereko”, sa'e ki Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁸ Ene 'ā jera'yra 'jawe jee, ki Timoteo. Enup katu katu ki jeje'ega. Ymā te Janeruwarete 'ga 'gā amū moje'egukari ene ree rakue. “Timoteo 'ga nipo ako moromu'jaramū. Je ree nipo 'ga 'gā mu'jau”, 'jau Janeruwarete 'ga jee, 'jau 'gā enee ikue. Janeruwarete 'ga oje'ega 'gā nupe ra'ne. A'eramū 'gā aipoa mome'wau enee. A'eramū je 'jau ene upe: 'Gā 'eawer are ejea'at ekou. 'Gā 'eawer imū etee futat ene 'gā mu'jau morogyta esage are. Eporowyky esage ki Jarejuwarete 'ga upe, 'jau je enee.

¹⁹ Erepoit kasi 'ga rerowiar awi ne. Mama'e esagea etee ki eapo ekou. Mama'e esage kwaapa ki mama'e esagea etee eapo. 'Gā amū nipo mama'e esage kwaapa futat numiamū. A'ere nipo 'gā mama'e tywera etee futat iapoi. A'eramū nipo 'gā 'jau: “Aipoa nia'wyrī agawewi. A'etea je aapo”, 'jau nipo 'gā ojeupe. A'eramū nipo 'gā opoia futat Jejuī 'ga ree ojemogyppyg awi. Sā'ā 'ga amū yara rape kwaawa agawewi. A'etea 'ā imonou ekoete ita 'arimū imamuka imote'aa. Nan tee futat ae mama'e esage apo kwaawi agawewi. A'etea mama'e tywera etee iapou. A'eramū 'gā ojemote'aa.

²⁰ Aipo apoara 'gā amū Imeneu 'ga, Aresāri 'ga retee. Mama'e esage apo kwaapa agawewi. A'etea 'gā ikwaapare'ema 'jawe etee mama'e tywera apou'jau'japa. A'eramū je 'jau: Tene mama'eukwaawa 'wyrīara 'gā nereko tyweretei ra'ne. A'eramū nipo 'gā ojewya Jejuī 'ga rerowīaa nū. A'eramū nipo 'gā opika Jejuī 'ga kuraw awi, 'jau je 'gā nupe.

2

Pemono ki pejeje'ega 'ga upe

¹ 'Awamū je 'i enee, ki Timoteo: Pe'je sajemogy jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee najuejue etee, a'e je enee. “Epoar iki 'gā, Kiapi'ni. Ejejuka esage 'gā nee”, sa'e ki 'ga upe 'gā nee. Mama'e esagea 'ga wapo janee jepi. A'eramū jane 'jau 'ga upe: “Au'jete mama'e esagea ereapo oree”, 'jau ki jane 'ga upe, 'ga muorypa ee. “Ene 'ā ejejukau esage ore ree. Ene 'ā eneresage oree”, sa'e ki 'ga upe, 'ga resage mome'wau 'ga upe.

² Jare'wyrīara 'gā nee nanē ki jareje'ega simono Jarejuwarete 'ga upe nū. Jare'wyrīararete 'ga ree, jare'wyrīana'nīa 'gā nee. Mīmera 'gā nee ki jareje'ega simono 'ga upe: “Epoar iki ore'wyrīara 'gā, Kiapi'ni. Emu'akwaap 'gā 'gā porowyky are”, 'jau ki jane Jarejuwarete 'ga upe. Aipoa jane iapo re nipo 'gā ojejukau esage jane ree. A'eramū jane jarepota'waramū jarejemogyau jarejuee, jarejemogyau esage.

³ 'Ga upe jareje'ega monou nipo jane 'ga muorywi. Aipoa esage, 'jau nipo 'ga, ojeupe jane jareje'ega monoramū. 'Ga 'ā jane katu'okara.

⁴ 'Ga 'ā iporokatu'ogiwet ae ree najuejue etee. A'jea futat 'ga je'ega. A'eramū 'ga najuejue etee oje'ega kwaawa futaa.

⁵⁻⁶ Janeruwarete 'ga 'ā majepeī etee. Nitywi 'ga amū 'ga 'jawe. 'Ga 'ā esage futat. A'eramū 'ga mama'e tywera upe wuage'emamū. Mama'e tywera 'ga mamara'neukaa. A'eramū 'ga mama'e tywera apoara 'gā nerekou tyweaete, 'gā monoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere Jejuī Kristu 'ga ruri 'au ywy pe. Ae 'jawe futat 'ga ruri. A'eramū 'ga ojejukaukaa 'gā nupe, janetywera mepyapamū. A'eramū 'ga 'Uwarete 'ga mota'wau jane upe. Janetywera 'ga omepypap. Oporogyta 'ga 'Uwarete 'ga upe jane ree. A'eramū 'ga 'awamū najuejue etee 'gā katu'oga futaa. 'Awamū iwaēmi 'ga kwaapawa upe.

⁷ A'eramū Janeruwarete 'ga je monou imome'waukaa 'gā nupe, amunawa moymoyka ikue. “Ere ewau morogyta esage mome'wau 'gā nupe najuejue etee. Janeruwarete 'ga iporokatu'ogiwet pē nee, ere ki 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. “Jejuī 'ga 'ā janetywera omepypap. A'eramū pēē 'awamū pejetywera moirukaa Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū 'ga U'agesage monou pē nupe

oje'jawe pē mogyau, ere ki 'gā nupe", 'jau 'ga jee ikue. A'jea futat 'ga je monou imome'waukaa judeue'ema 'gā nupe, okwaapare'ema 'gā nupe najuejue etee.

⁸ 'Awamū je pē mu'ei Jarejuwarete 'ga upe pēporogyta are. "Jeju 'ga rerowiaara 'gā jatykaramū ki pejeje'ega pemono Jarejuwarete 'ga upe, ajatyka ma'e 'gā nowase", 'jau ki ene kūima'efera 'gā nupe. "Pejejee pejemara'ne'emamū pejeporogytau 'ga upe. Pejejamuewe'em nanē pejeporogytau 'ga upe nū", 'jau ki ene 'gā nupe. "Esage ma'eramū pēē pejepoa pemowywyt pejeje'ega monou 'ga upe", 'jau ki ene 'gā nupe.

⁹⁻¹⁰ Kūjāmera 'gā nupe nanē ki ere nū: "Pejemokaturam kasi pejepira resaukaawamū etee ne. Napejemokaturama rūi pēnesagea wesaukat. Pē nesaka sipo 'gā ma'ja 'jau ajaupe? 'Kyna raity kyna muesage', e'i sipo 'gā ajaupe? Naani. Napēnaitya rūi pē muesage Janeruwarete 'ga upe. Pēneko esagea te pē muesage 'ga upe. Aipoa tee 'ga amuoryp. Aipo 'jaramū, 'Je 'ā Jejui kiā remiayua', pē'je ekoete pejemogyau. A'eramū ki pēē pejemogyau esage 'ga upe", ere ki kūjāmera 'gā nupe. "Pejemojewajewag ekoete kasi pejemogyau ne. Ita kamaap, ita mo'yt, ita fāyrū, taity esage. Mīmera nepē muesagea'uweri Janeruwarete 'ga upe. Pēneko esagea tee Janeruwarete 'ga afutat", ere ki kūjāmera 'gā nupe, a'e je enee.

¹¹ Jejui 'ga rerowiaara 'gā ajatykau ojemu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are te. A'eramū ki kūjāmera 'gā opika etee ajemogyau enupa.

¹² Ae jatykaaw ipe kūjāmera 'gā naae mu'earūi kūima'eramū. Kūima'eramū etee te ae jamu'akwaawi. Na'wryiara rūi kūjāmera 'gā. A'eramū ki kūjāmera 'gā wapykau etee ajemogyau.

¹³ Aeypy 'gā apou 'ā Janeruwarete 'ga kūima'e 'ga ra'ne iapoi rakue, Atāu 'ga ra'ne rakue. A'ere 'ga kūjā ēē apou rakue, Ewa ēē rakue.

¹⁴ NaAtāu 'ga upe rūi mama'eukwaawa 'wryiara 'meramū rakue. Ewa ēē upe etee te i'meramū rakue. Ewa ēē ra'ne te 'ā mama'e omote'at rakue, Jarejuwarete 'ga je'ega anupe'ema rakue. A'eramū kūjāmera 'gā kūima'eramū ae mu'javarū'e'em.

¹⁵ Ewa ēē ra'ne mama'e omote'at. A'eramū kunumīa wayramū kūjāmera 'gā nupe. A'etea Janeruwarete 'ga kūjāmera 'gā katu'oka, Jejui 'ga rerowiar awi 'gā poire'emamū. Ajuee ojejuka esage awi 'gā poire'emamū, ajemogy esage awi 'gā poire'emamū, Jarejuwarete 'ga muoryw awi 'gā poire'emamū. Mīmer awi 'gā poire'emamū Janeruwarete 'ga kūjāmera 'gā katu'ogi futari.

3

Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wryiat

¹ A'jea futat poa ae mu'e esageawa te. 'Awamū je ene mu'ei Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe 'wryiara amū mū'ē are, pastor amū mū'ē are. 'Ga amū nipo wekoweramū 'wryiaramū Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe. "A'e 'ga morowyky esagea afutat ojeupe oporowykyawamū", 'jau ore jepi. A'jea futat aipoa.

² A'eramū ene ajueape ako esage ma'e 'ga etee futat imogou 'wryiaramū ajaupe. Ekoarūe'ema 'ga kasi eremono 'wryiaramū Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe ne. Majepei tee ki 'ga remirekoa. I'akwaap ma'eramū ae poromū. Ako esage ma'eramū ae poromū. Oje'wyr ipe 'gā mo'wy'wrya 'ga poromū, mama'ea 'gā nupe imonoara 'ga poromū. Ojemu'akwaap 'ga mama'e tywera apoe'em are. A'eramū 'ga Janeruwarete 'ga je'eg are oporomu'jau.

³ Kawīajaiwa 'wara 'gā noko'uweri Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wryiaramū. Nojonupāaramū rūi ae rekoī 'wryiaramū ajaupe. Ajaupe ita'wa ma'eramū te

ae reko i 'wyrriaramū ajaupe. Naka'aranūū mono'og are etee ea'at ma'eramū rūi ae poromū.

⁴ Opytun are ojejuka ma'eramū ae poromū. Wa'yr are ojejuka ma'eramū ae poromū. Wa'yra upe oje'eg ma'eramū ae poromū. A'eramū 'ga ra'yra ojeupe 'ga je'egamū 'ga je'ega renupa etee. Wa'yra mu'jaramū ae poromū.

⁵ Wa'yra mu'e'em ire sipo ae maran Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā mu'jau mama'e are? Naani.

⁶ Jeju'i 'ga rerowiar yau 'gā nanē kasi eremono 'wyrriaramū ajaupe ne. Kasi a'e pe 'ga omogo re, je jeresage 'gā nupe, tekotee 'gā nesage apyraapa, 'ga 'i ne ojerowiaara ojee etee ne. Ojee ojerowiaaraip ma'e 'gā nia'wyrri Janeruwarete 'ga upe. Ymā te mama'eukwaawa 'wyrriara jerowiaraiwi ojee rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga imuēma imua ywag awi rakue. Ojee ojerowiaaraip ma'e 'gā nanē Janeruwarete 'ga erekou tyweaete i'jawerimū etee futat.

⁷ Esage ma'e 'gā etee ki emono imogou 'wyrriaramū 'gā nupe. 'Wyrriarama 'gā ki tuereko esage Jeju'i 'ga rerowiare'ema 'gā. "Kuu. 'Ga esage", te'i 'gā ajaupe 'jau. A'ere kasi "nia'wyrri 'ga", 'ga upe 'gā 'eramū eremono 'ga Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā nupe 'wyrriaramū ne. Kasi a'e pe 'ga mono 'ga mŷjamū, mama'eukwaawa 'wyrriara ruri 'ga porowyky mote'aa 'ga wi ne. A'eramū ene esage ma'e 'ga etee imogou 'gā nupe. Nanuara 'gā etee ki emogo 'wyrriaramū 'gā nupe.

'Wyrriara 'ga poaat

⁸ 'Wyrriara 'ga poaara 'gā nanē ki tako esage nū, diacano 'jawa nanē ki tako esage nū. O'wyrriara 'ga 'jawe futar iki 'gā tako esage. Ti'me kasi 'gā ne. Ojemuawapit ma'eramū te ae poromū. Kawŷajaiwa 'wara 'ga nokoa'uweri 'wyrriara 'ga poirūnamū. Naka'aranūū mono'og are etee ea'at ma'eramū rūi ae poromū nanē nū.

⁹ Jarejuwarete 'ga je'ega kwaaparamū te ae poromū. 'Ga je'eg are jarejemu'e re jane jarejemogy esagea kwaapa. A'eramū aipo 'ga je'eg are eapyo ma'ea etee futat akowarūmū. 'Ga je'eg are eapyo katu ma'eramū nanē ae poromū nū. Mama'e esage kwaapa ki 'ga mama'e esage etee futat tuapo.

¹⁰ Pejejeupe 'ga mono enune ki pejomajatyka ra'ne, pejeporogytau 'gā nee ra'ne. "Esage te 'gā pē nupe?" 'jau ki pēē pejejaupe. Nia'wyrri 'gā 'eramū pēē 'gā mogowe'em. Esage futat 'gā oreē 'eramū pēē 'gā monou imogyau pejejeupe.

¹¹ 'Gā nemirekoa nanē ki tako esage nū. 'Gā nemirekoa nipo wa'wre'emamū 'eramū nanē kasi eremogo 'gā 'gā nesakaramū ne. Namorogyta'ywa rūi kasi 'gā nemirekoa ne. Kawŷajaiwa 'wara 'ga remireko 'eramū kasi 'ga eremono imŷina ne. Ojemuawapit ma'e tee nipo ajee 'ga remirekoa. A'eramū ēē u'eawer imū etee futat mama'e apou.

¹² 'Wyrriara poirū 'gā nemirekoa nirūi futari. Majepē tee futat 'ga remirekoa. Wa'yra upe oje'eg ma'eramū nanē nū. Wog ipe ajemogy ma'e 'gā nupe oje'eg ma'eramū nanē nū.

¹³ Oporowyky esage re nipo 'ga ojemu'jaga kūima'eeteeteramū 'gā nupe. A'eramū nipo 'ga okyjawe'em Jeju'i 'ga mome'wau 'gā nupe kwe pe awau. "Jeju'i 'ga 'ā Janejararetea. 'Ga 'ā ore aruerowiat", 'jau nipo 'ga awau kwe pe 'gā nupe, tekotee 'gā nupe.

¹⁴ Jeatawarayay je ene pyri numiamū, ki Timoteo. A'ere je nakwaawi we tewawa. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou ene upe.

¹⁵ Jeo poromukuran iki ka'arana pemogyta. A'eramū pēē pejejemogy esage kwaapa. Jarejuwarete 'ga remiyauwa futat jane. Okoeteete ma'e

'ga remiayuwā futat jane. A'jea futat 'ga je'ega. 'Ga je'ega jane sikwaap. Jarejuwarete 'ga remiayuwā futat jane. Sā'ā tupaa'mywa 'oga ypykoga. Nan tee futat 'ga je'ega rekoi jane pype. 'Ga je'ega kwaapa nipo jane jarepoire'ema 'ga rerowiar awi mama'e tesirūa jarejeupe ijesaūkaramū.

¹⁶ Ymā te 'ā janyepy 'gā naeapyoī Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Nokwaawi janepy, "Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga nipo 'ut amanūmū ae katu'okawamū" 'ea rakue. A'ere 'ga 'awamū jane mueapyoī ee.

"Jejuī 'ga 'ua ywy pe rakue, kūima'eramū rakue.

Ywy pe 'ga rekoramū Janeruwarete 'ga Agesagea 'jau: 'Jejuī 'ga esage.

Nuapoi futari 'ga mama'e tywera', 'jau 'ga Agesagea 'ga upe.

Ywagipewara 'gā nanē Jejuī 'ga resaka nū, kūima'eramū 'ga reko resaka nū.

'Ga rerowiaara 'gā amū awau kwe pe 'ga mome'wau.

A'eramū 'gā 'ga rerowiaa kwaiwete.

A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga mojewya 'ga monou 'ga mojeupia oje'wyr ipe nū."

4

I'me ma'e

¹ 'Awamū je ene mu'ei i'me ma'e 'gā nee nanē futat nū. A'eramū ene 'gā je'ega rerowiare'ema. Janeruwarete 'ga Agesage e'i: "Anure nipo, Janeruwarete 'ga wemiapofera mateepawe'emaue 'gā amū poiri Jejuī 'ga rerowiar awi. Mama'eukwaawa 'wyrriara nipo o'meramū 'gā nupe ojerowiarukaa 'gā nupe. A'eramū nipo amumera 'gā opoia futat Jejuī 'ga rerowiar awi", 'jau 'ga Agesagea jane. Mama'eukwaawa remiayuwā 'gā 'ā i'me ajemogyau jane.

² I'me ma'ea futat 'gā. Nokwaawi futari 'gā mama'e a'jea miamū. Namuta-mute 'gā mama'e tywera apoi ajemogyau. A'ere 'gā 'awamū mama'e esagea ojupe iapoa nokwaawi. Nojemu'akwaawa'uweri 'gā mama'e esage apo are. Nokwaawi futari 'gā wemiapo tywera.

³ "Ku'jywa 'ga aeremirekoa nafutari", 'jau futatee nipo 'gā ajaupe ajemogyau. A'ere 'gā 'me ate 'gā jemogyramū. "Awa mama'ea pe'u. A'ere kasi pea pe'u ne", 'jau 'gā 'me irūa ajamū 'jau i'upyre'em are. A'ere naani. 'Gā 'me ate. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga mama'e apoi janeremi'uramamū futat rakue. A'ere ae Jejuī 'ga kwaaw ire mama'e 'u katu katu etee futat jarejemogyau. 'Ga upe jareje'ega mono re jane mama'e 'ui katu katu etee futat. "Au'jete mama'ea eremut oree 'ga upe" 'e re ae mama'e 'ui katu katu etee.

⁴ Esage Janeruwarete 'ga remiapofera. Mama'ea 'ga wapo janeremi'uramamū futat rakue. A'eramū jane, mama'ea kasi pe'u ne, 'jawe'em 'gā nupe. A'ere ki "au'jete mama'ea esagea eremut oree", sa'e etee Jarejuwarete 'ga upe mama'e 'u enune.

⁵ "Mama'ea je aapo pēnemi'uramamū", e'i 'ga 'ā jane rakue. A'eramū 'ā jane jarejemi'war enune 'jau 'ga upe jepi: "Au'jete mama'ea eremut oree. Oreremi'urama eremut oree", 'jau jane 'ā 'ga upe jepi, jarejemi'war enune jepi. A'eramū jane mama'e 'wau katu katu etee futat. Nitywi mama'ea i'upyre'ema jane.

Jejuī 'ga remiayuw esage

⁶ Aipo are ki 'gā emu'e, ki Timoteo. Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ki emu'e. 'Gā nupe aipo mome'u esageramū. Jejuī Kristu 'ga remiayuw esageramū futat ereko. A'eramū ene ai'iwe, ai'iwe 'jau Jarejuwarete 'ga je'ega mogytaw ekou. 'Ga je'ega a'jea futat. A'eramū ene imogytaw ekou eja'aramū ee. A'eramū

ene 'ga je'eg imū etee futat ekou. A'eramū ene eojere'emamū futat mama'e apou ekou 'ga je'eg imū etee futat.

⁷ A'ere kasi morogyta ymaner are ereapyaka ne. 'Gā amū nipo janeypy 'gā je'ega mome'wara. A'ere kasi ereapyaka 'gā je'eg are ne. Aipo mome'ua najane mojemogyppyga'uweri jane mogyau Janeruwarete 'ga ree. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ejemu'jau ekou. 'Ga je'eg are etee ejemu'jau nipo 'ga remifutar imū etee futat mama'ea ereapo.

⁸ Janejemamuakara nanē esage 'ga upe nū. A'ere 'ga je'eg imū jane jemogyta te esageramū 'ga upe. "Janeruwarete 'ga je'ega nipo jane mogy esageukaa 'au ywy pe. A'eramū jane jaremanū re jarewau jarejemogyau ywag ipe 'ga pyri", 'jau ore jepi.

⁹ Aipo 'ea a'jea futat. Tuapyaka esage ki 'gā ajemogyau ee. Tuerowiar iki 'gā aipoa.

¹⁰ Janeruwarete 'ga 'ā ywag ipe 'ūi. 'Ga 'ā jane sirowiat. 'Ga pyri jareoa 'ā jane siapesak jarejemogyau. A'eramū jane a'eramū jarewau 'ga mome'wau tekotee 'gā nupe. 'Gā amū nipo 'ga rerowiaa jane 'e renuw ire. 'Ga 'ā ae katu'okara. Najuejue etee ae katu'oga 'ga afutat. A'eramū 'ga werowiaara 'gā katu'oka a'jea futat.

¹¹ "Paulo 'ga je'ega ki peenup katu katu", ere ki Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe. "Emu'e ki 'gā Jeju 'ga porogyta are. 'Ga je'ega ki peenup", ere ki 'gā nupe. "Ga je'eg imū pejemogyau esage", ere ki 'gā nupe.

¹² Ene 'ā kunumūūa agawewi. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga ene mono peu 'gā mu'jaukaa ojee. A'eramū ene ekou esage 'gā nowase. A'eramū nipo 'gā, ene resag ire, ene 'jawe ajemogyau, mama'e esagea etee iapou. Eje'ega esageramū ekou 'gā nupe. Ejejuka esage ki ekou 'gā nee. Erowiar iki Jarejuwarete 'ga. Mama'e tywera kasi ereapo ne. Eko esage ki. A'eramū 'gā ojemu'jau ene ree.

¹³ Jeo poromukuran Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana mogytau ekou 'gā nupe, ajatyka ma'e 'gā nupe. Emu'e ki 'gā morogyta esage are. Emu'akwaap ki 'gā 'gā neko esage are.

¹⁴ Ymā te ako Jeju 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara 'gā amū opo monoi eneapyte'rarimū ikue, ene resaukaa 'gā nupe ikue, ene monou Jarejuwarete 'ga mome'waramū 'gā nupe ikue. A'e pe ako 'gā amū 'jau ene upe ikue: "Je 'ā tepājē omono 'ga upe 'ga moporowykyaukaa tejeupe, e'i 'ga enee, ere ki 'ga upe, e'i Janeruwarete 'ga jee", 'jau ako 'gā amū ene upe ikue. A'eramū je 'awamū 'jau ene upe nū: 'Ga pājē mū etee futat eporowyky ekou, 'jau je ene upe.

¹⁵ 'Ga je'eg are ejea'aramū ekou. A'eramū nipo ene resakara 'gā 'jau enee: "Jeju 'ga je'eg imū etee futat 'ga rekoi oporowykyau", 'jau nipo 'gā enee, ene resag ire.

¹⁶ Ejemuaēm iki ekou ejee. 'Ga je'eg imū etee futat eko eatau. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ki 'gā emu'e. Enup katu katu ki aipo 'ea. 'Ga je'ega etee ki emome'u 'gā nupe. Aipo apo re nipo ereo ywag ipe ekou Jarejuwarete 'ga pyri, emanū re. Eneremimu'efera 'gā nanē futat nipo awau 'ga pyri ene amu'e re nū.

5

Jeju 'ga rerowiaara 'gā neko esage

¹ 'Awamū je ene mu'ei Jeju 'ga rerowiaara 'gā mu'akwaaw are. 'Gā 'ā Jeju 'ga rerowiaar yaua. 'Awamū etee ako 'gā Jeju 'ga rerowiari ai'i. A'eramū ene 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Sawa'e 'ga amū mama'e tywera aporamū kasi ereje'egay 'ga upe ne. Eporogyta esage etee ki 'ga upe, 'ga mu'jau ejuwa 'jawe futat. "Mama'e tywera apoa nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. Mama'e esagea etee eapo 'ga upe", ere esage etee ki 'ga upe, 'ga mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Ipyau 'gā nipo mama'e tywera mū apou. A'eramū nanē ki eje'ega 'gā nupe ejewirera 'jawe futat, 'gā mu'jau ee nū.

² Kūjāmera 'gā nupe eje'ega kasi ere ejeupe ne: Kuu. Te 'ā nooi te'apa amū fue'i, ere kasi ejeupe ne. Wāiwi ēē mū upe eje'ega, eje'eg esage etee futat ēē upe, ey 'jawe. Kūjāmuku 'gā nupe nanē eje'ega ejenyra 'jawe etee futat nū.

³ Awamū je ene mu'ei imen manū ma'efera 'gā nee nū, ipytune'ema 'gā nee. Tojuka esage ki Jeju 'ga rerowiaara 'gā 'gā nee.

⁴ Imen manū ma'e nipo wa'yramū amū, wemiarirūnamū nanē nipo nū. A'eramū ki 'gā tojuka oy are maranamū ojar'yi are 'jau. Aipoa Janeruwarete 'ga afutat. Pejepyton are pēpota'wa pāwēa futat esage Janeruwarete 'ga upe. Janewuja'i are 'ā janey jekai jane ree rakue. Mama'ea 'ā 'gā imua janee rakue. Janeruwa nanē 'ā mama'e mua janee, mama'e apou janee 'jau rakue, janewujaramū rakue. A'eramū jane 'awamū jarepojekaramū jarey are ipy'rau. Jane jarepojekaramū jarejuw are nanē nū. Jarejam'yi are, jarejar'yi are, mīmer are ki sajejuka 'gā nee 'gā py'rau.

⁵ Majawera 'gā amū nipo wa'yre'emamū amū wemiarirū'emamū nanē nipo nū, opytune'emamū nanē nipo 'gā nū. A'eramū nipo 'gā Jarejuwarete 'ga ree tee ojemogypyka ajemogyau. Au'jeteramū nipo 'gā oje'ega monou akou 'ga upe. "Mama'ea emut jee. Nitywi mama'ea jee", 'jau nipo 'gā akou Jarejuwarete 'ga upe. Aipo 'gā ki sipoat, mama'e monou 'gā nupe. Sajejuka ki 'gā nee.

⁶ Imen manū ma'efera 'gā amū nipo awau aku'iramū etee akou ojee. Ojee tee wea'aramū awau. Jarejuwarete 'ga ree jēmī wea'are'emamū akou. A'e 'gā ako amanū ma'e 'jawe etee 'ga upe. Aipo 'gā nee kasi pejejuka ne.

⁷ A'eramū ki ene je'eawer imū etee 'gā mu'jau. Kasi a'e pe majawera 'gā nee jane jejukae'emamū jane resakara 'gā 'i ne: "Kuu. Jeju 'ga rerowiaara 'gā nojekai opytun are", e'i 'gā janee, jane ago'wau ne. A'eramū je 'jau pē nupe: Pejejuka ki majawera 'gā nee, a'e je enee. A'eramū jane resakara 'gā jane ago'wawe'em.

⁸ Jarepytuna 'gā mama'e tywe'emamū jarejekau 'gā nee. 'Gā nee jane jejukae'emamū ia'wyre'emamū futat jane rekoi Jarejuwarete 'ga upe Jeju 'ga rerowiar awi opoit ma'e 'jawe. 'Ga rerowiare'ema 'gā miamū opytuna 'gā nee ojejuka. Jane taetu 'ga rerowiaaramū jarepytuna 'gā nee jarejekae'em ire 'ga rerowiare'ema 'gā tywera siapyraaw ine.

⁹ Imen manū ma'e 'gā, wāiwi 'gā nera etee ene imonou ikwasiaa ka'aran are, Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are inuga. Aipo 'gā oporowyky Jarejuwarete 'ga upe. Wāiwi 'gā poromū. Sesēta kwara mu'arera 'gā nera etee futat ene inuga ee. Majepei tee imen ma'efera 'gā.

¹⁰ Wa'yra muaranuw esageara 'gā poromū. Oje'wyr ipe ae mo'wy'wyarera poromū. Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā nee ojejuka ma'efera poromū, 'gā nupe mama'e monoarera poromū. Ojero'wu ma'efera 'gā nee ojejuka ma'efera ēē. Ajaupe mama'e esage apoarera ēē. Nanuara apoarera 'gā majawera 'gā nera etee ki ekwasiat inuga ka'aran are, Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are.

¹¹ Kūjā pyau 'gā amū mena nipo amanūmū ēē wi. A'e ēē rera kasi eremona Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are inuga ne. Anurenure'i nipo ēē oi kūima'e mū rekāa omenamū nū. A'eramū nipo ēē Jeju 'ga porowyky awi opoia etee ne.

12 Omena manū re nipo ēē 'jau ojeupe: “Awamū je nomenaru'jawi futari. 'Awamū je Jejui kiā porowyky te futat taapo 'jau”, 'jau nipo ēē ojeupe numiamū. A'e reewi nipo ēē anure ēē menaari nū. A'e ēē u'eawer imū mama'ea nuapoi futari. Aipoa nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe.

13 A'eramū ene aipo 'gā nera monowe'em Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are. Kasi a'e pe aipo ēē mama'e ojeupe imonoramū ēē wewueramū akou ne. Awau kwe pe oporogytau akou 'ogā moyka morogyta a'wyre'ema pyu ne.

14 A'eramū ki nanuara 'gā tomenaru'jap tāmējē. A'eramū futat 'gā wa'yramū. A'eramū futat 'gā oporowykyau wa'yra upe omena upe 'jau. A'eramū Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā jane ago'wawe'em ajemogyau 'gā nee.

15 Amumera majawera 'gā te ajee opoit Jejui 'ga rerowiar awi ai'i. Mama'eukwaawa 'wyrīara remifutar imū etee 'gā mama'e apou ajemogyau ai'i. Aipoa nia'wyrī futari.

16 “Pēpytuna nipo amū ako majaweramū. A'eramū pēē futat pejejejukau ēē ree”, ere ki Jejui 'ga rerowiara 'gā kūjāmera 'gā nupe. Pejejuka kynā ree, te'i kasi 'gā Jejui 'ga rerowiara 'gā nupe ne. Eē futar iki tojejuka opytun are. Jejui 'ga rerowiara 'gā ki tojejuka ipytune'ema 'gā nee etee.

17 'Awamū je ene mu'ei jare'wyrīara 'gā nee nanē nū, pastor 'jawa 'gā nee nū. Jare'wyrīara 'gā nee ki sajejuka esage. Toporowyky esage ki 'gā akou. A'eramū ki simepyuu 'gā. Mukūi ki 'gā nepya simono 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nupe, jaremu'jara 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe ki simonouu mukūi 'gā nepya 'gā nupe.

18 Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue: “Ejeupe ejeymawa iporowykyramū kasi eresimat ejeymawa ne. Tene ki ijemi'wari akou oporowykyaw ipe”, 'jau 'ga ikwasiarukaa inuga janee rakue. “Pejejeupe 'gā amū porowykyramū nanē ki 'gā pemepy”, 'jau nanē 'ga ikwasiarukaa inuga rakue nū. A'eramū ki pēē, peje'wyrīara mepyau pejejeupe iporowykyawer are.

19 Peenup kasi peje'wyrīara 'ga ago'oa ne. 'Ga amū nipo 'ua 'wyrīara 'ga mome'wau pē nupe: “Ekoay jane'wyrīara 'ga mama'e tywera apou akou”, 'jau nipo 'gā pē nupe, Jejui 'ga rerowiaaramū pē nupe. Majepeja 'ga etee imome'uramū kasi perowiar ine. A'ere ki 'gā amū nuru'jawamū perowiat.

20 Mama'e tywera 'wyrīara 'ga iaporamū ki eje'ega emoywyrāfen 'ga upe pejejowase. A'eramū enupara 'gā, aipo renupa, oky'jau mama'e tywera apo awi. “Mama'e tywera aporamū nipo 'ā 'gā oje'ega moywyrāfeni janee 'gā nowase”, 'jau nipo 'gā ajaupe.

21 Jejui 'ga rerowiara 'gā mu'akwaaw are je ene mu'ei, ki Timoteo. A'eramū ene jeje'ega renupa katu katu. Jeje'eg imū etee ki mama'ea eapo, a'e je enee Jarejuwarete 'ga remianuwamū, Jejui Kristu 'ga remianuwamū, ywagipewara 'gā, mama'e tywera apoare'ema 'gā nemianuwamū 'jau. Mīmera 'gā nemianuwamū je 'i enee. A'eramū ene jeje'ega renupa katu katu. Ejejuka pāwē pāwē ki 'gā nee.

22 Epa kasi eremono ejemiesapytere'ema 'gā apyte'rārimū ne. Esapytet ra'ne ki 'gā. 'Gā neko esage ra'ne ki esak. 'Gā neko esage resag ire etee ene epo monou 'gā apyte'rārimū 'gā mogyau Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū. Ereko kasi mama'e tywera apoara 'gā 'jawe etee ne. Mama'e tywera apoara 'gā nui ki epoj'o'ok. Eko esage futar iki. Ereapo kasi mama'e tywera ne.

23-25 'Gā amū mama'e tywera wapo najuejue etee ajueape. A'eramū jane 'gā tywera resaka. “Anure nipo Janeruwarete 'ga 'gā nereko tyweretei”, 'jau nipo jane 'gā tywera resaka. A'ere nipo amumera 'gā mama'e tywera

nuapoi ajueape. Jarejowase mama'ea 'gã iaporamũ jane 'ã 'gã nemiapofera kwaawi. A'ere jane jemime 'gã nemiapofera nikwaawi. A'ere nipo jane anure 'gã nemiapofera resagi katu katu. A'eramũ ene 'gã nesaka katu katu ra'ne Jarejuwarete 'ga porowyky pype 'gã munew enune.

Timoteo, 'awamũ je 'i enee. Ejejuka esage ki ejee. Enewega 'ã nia'wryi. A'eramũ ene y'way ajai'wi 'wau ejewega upe. 'Ya etee kasi eretykur ine.

6

1 'Awamũ je ene mu'ei 'gã nemifaja 'gã nee. Ymã te 'ã 'gã amũ nitywi ka'aranũũ pyu rakue. A'eramũ 'gã ojeme'egukaa 'gã nupe 'gã nemifajamũ rakue. A'ere 'gã 'awamũ Jejuu 'ga rerowiaaramũ 'gã jemogyi. "Peenup katu katu ki pejejara 'ga je'ega", ere ki 'gã nupe. "Peoporowyky esageramũ tekotee 'gã jane ago'o eme 'jau", ere ki 'gã nupe. Janeje'ega nanẽ 'gã ikurape'ema nũ. Nia'wryi aipoa, 'jawe'em 'gã janeje'ega upe.

2 Pẽjara 'gã nipo ako amũ Jejuu 'ga rerowiaaramũ. "Jejara 'ga Jejuu 'ga rerowiaara. A'eramũ nipo 'ga je nupãue'em. A'eramũ je teporowykyau'i'i etee inãinãni'ti etee, pe'je kasi ne", ere ki 'gã nupe. Naani. "Pejejara 'ga Jejuu 'ga rerowiaara futat 'ga rekoramũ taetu pẽporomutat 'ga ree. A'eramũ ki pẽẽ pejeporowykyau esage 'ga upe", ere ki 'gã nupe. Emu'e ki 'gã je'eawer are, ki Timoteo. Je'eawer imũ etee mama'e apoukaa 'gã nupe.

Jejuu Kristu 'ga je'ega a'jea futat

3 Janejararete 'ga, Jejuu Kristu 'ga je'ega a'jea futat. A'eramũ jane 'ga je'ega renuparamũ Jarejuwarete 'ga remifutar imũ mama'e apou. A'ere nipo 'gã amũ nafutari 'ga je'ega. A'eramũ nipo 'gã mama'e amutee are te nipo ajamu'jau.

4 "Je 'ã je'akwaap 'gã 'akwaawa apyraapa", 'jau futatee nipo 'gã. A'ere naani. Ajamue ekoete te 'gã. Ajakurap te 'gã. Iporerekoaywet 'gã ajuee. Ojoje'ẽwu'jaga ekoete. Najuerowiari 'gã.

5 A'eramũ ajamueu etee akou. Nokwaawi 'gã mama'e a'je apoa. 'akwaawe'emamũ ae poromũ. Mama'e tywer are etee 'gã wea'aramũ akou. "Jejuu 'ga rerowiaara 'gã ika'aranũũ kwai ajemogyau", 'jau futatee 'gã ajaupe. "Je nanẽ nipo Jejuu 'ga rerowiaaramũ tekou jeka'aranũũ kwai nũ", 'jau futatee 'gã numiamũ. A'ere nanarũi.

6 Janeruwarete 'ga remifutara apoara 'gã a'jea futat ika'aranũũ kwai ma'e 'jawe iku'i akou. 'Ga 'gã okwaap. 'Ga esage futat. Janeruwarete 'ga esage futat, tekotee 'gã nesage apyraapa. A'eramũ ae 'ga kwaaparamũ aku'iramũ ajemogyau awau 'ga rape rupi.

7 Jarey awi jare'aa ypy 'ã jane niruri futari mama'ea jarepo pe. A'eramũ jane jaremanũmũ nanẽ mama'e rerawawe'em futat jarepo pe nũ.

8 A'eramũ jane jarejemi'urama tywamũ jarejekõãjamũ jarejemogyau. Jarejaity tywamũ jareku'iramũ nanẽ nũ.

9 Amumẽ ka'aranũũ mono'ogara 'gã mama'e tywera wapo ka'aranũũ mono'ogawamũ ojeupe. Mama'e yau resaka nipo 'gã 'i: "Kuu. Afutat je aipoa", 'jau nipo 'gã. A'eramũ nipo 'gã ipyka jemime ojeupe. Sã'ã 'miara. Mama'e resag ire ipige'ema ipy'araypara imogeukaa ukaja pype. A'eramũ 'ã ojejukaukaa wyra ukaja jara 'ga upe. Nan tee ka'aranũũ mono'ogara 'gã. U'akwaawe'emamũ awau mama'e tywera apou ka'aranũũ are. A'ere nipo nanuara 'gã nayrũnamũ anure. Nooi futari 'gã Jarejuwarete 'ga pyri.

10 Ka'aranũũ futar are ea'at ma'eramũ mama'e tywera ipyrygawa futat. A'eramũ ka'aranũũ mono'og are etee ea'at ma'e 'gã Jejuu 'ga rerowiar are jẽmĩ wea'are'emamũ ajemogyau. 'Gã amũ ka'aranũũa futaa kwaiwete, Jejuu 'ga

futara apyraapa. A'eramū nipo 'gā amū Jejui 'ga rerowiar awi opoia futat. Kwaiwete agawewi 'gā ka'aranūūa. A'etea nipo 'gā i'arasigamū akou, ojeupi etee futat ojereko tywerukaa.

Timoteo 'ga mu'akwaapawet

11 A'eramū ki ene Janeruwarete 'ga remifutara apoaramū mama'e tywera apo awi ejea'gwau, ki Timoteo. Mama'e esage etee iapou. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat mama'e apou ekou. Ejemogypygyg ete ki ekou 'ga ree. Ejejuka esage ki Jejui 'ga rerowiaara 'gā nee. Ejeupe mama'eay ijesaokaramū kasi erepoit 'ga rerowiar awi ne. Epota'wa esageramū etee futat ekou 'gā nee.

12 Sā'ā afuakara resaukaara 'gā. Ajuowajaa 'gā 'ā afuakara resaukaawamū. Nojoman ekoete rūi nanē 'gā ajuetyka nū. Ojoman esage te 'gā. Nan tee futat ejeko esagea resaukaa 'ga upe. A'eramū nipo ene ewau ekou Jarejuwarete 'ga rape rupi. A'eramū 'ga ene mujaa ojee. Ymā te ako 'ga ene muēmi werowiare'ema 'gā nui ene mogou wemiayuwamū ikue. Kwaiwete 'gā nowase ako ere ikue: “Je 'ā arowiat Jejui 'ga. 'Ga 'ā jetywera omoit je wī ai'i”, ere ako 'gā nowase ikue. “Ga rape rupi too 'jau”, ere ako 'gā nowase ikue. A'eramū 'ga ene monou wemiayuwamū. A'eramū ene 'awamū ekou esage futat 'ga upe.

13 Janeruwarete 'ga ete 'ā jane mogy. 'Ga ra'yra 'ga, Jejui Kristu 'ga 'ā oje'eg a'je mome'wau Pōsiu Piratu 'ga upe, okyjawe'em rakue. Ma'eramū 'ā je 'i 'awamū 'gā nowase enee.

14 Jarejuwarete 'ga je'ega ki enup katu katu. 'Ga je'eg imū etee futar iki mama'e apo ekou. A'eramū tekofee 'gā ene ago'wawe'em. A'eramū ene etywere'emamū ekou 'ga upe 'ga jewyramū.

15 Janeruwarete 'ga remifutara 'ara upe iwaēm ire Jejui 'ga ruri ojewya nū. Janeruwarete 'ga esage ma'ea. Iku'i ma'ea 'ga. 'Ga 'ā 'wyriraretea futat. 'Ga tee Janejararetea futat.

16 'Ga etee te namanūi. Okoeteete ma'e 'ga futat. Esage futat 'ga. Nitywi futari mama'e tywera 'ga ree. A'eramū 'ga wenyramū akou. 'Ga reny kwara reny apyraapa. Nitywi futari esage ma'e 'gā 'ga 'jawe. A'eramū itywet ma'e 'gā 'ga rerowyke'ema. Tamuoryp ki 'gā 'ga. 'Ga te 'ā pājēretea futat namutat.

17 'Awamū je ene moje'egukari ikaraemā kwai ma'e 'gā nupe: “Je te 'ā kūima'eeteetea, pe'je awi”, ere ki 'gā nupe. “Anure nipo pēkaraemā teep-awamū. A'eramū pēē pejemogypygyke'ema pejekaraemā are. Jarejuwarete 'ga ree te pejemogypygyk. 'Ga te 'ā mama'e amut janee, jane muorypawamū. A'eramū pēē 'ga ree te pejemogypygyka”, ere ki ikaraemā kwai ma'e 'gā nupe.

18 “Pe'je pejejejukau esage 'gā nee”, ere ki 'gā nupe. “Mama'e esage peapo pejekou. Pēnakate'em kasi pejemogyau ne. Mama'e mū ki pemono imama'e'ema 'gā nupe”, ere ki 'gā nupe.

19 “Gā nupe mama'e monoramū, Janeruwarete 'ga mama'e esage muri pē nupe, peu ywag ipe. Mama'e tywera sipo 'ga amut pē nupe? Naani. Mama'e eteetea te nipo 'ga amut pē nupe. Teepap sipo kamēsīete 'ga remimurera? Naani. 'Ga remimurera te enema'e namutamutat”, ere ki 'gā nupe. “A'eramū tepeo 'ga pyri pejemogyau nakwaparimū ete rūi”, ere ki ikaraemā kwai ma'e 'gā nupe. “Peu 'ga pyri sipo pēku'i'i'i etee? Naani. Pēku'irete te peu”, ere ki 'gā nupe.

20 Timoteo. Ymā te Janeruwarete 'ga ene resagi ene muēma aipo 'gā nui, ene moporowykyaukaa ojeupe. A'eramū ene 'ga je'eg imū etee futat ekou. “Nan iki epao jee”, 'jawerimū etee futar iki ene iapou. Ejepe'a aipo ajamue

ma'e 'gã nui. Ajamue ekoete 'gã. Aipoa nia'wryi Janeruwarete 'ga upe. Aipoa kasi ereapo ne.

²¹ “Ore 'ã ore'akwaap 'gã nemimu'e are”, e'i ekoete 'gã. A'ere naani. I'me etee 'gã. Aipo 'jara 'gã opiau etee ywaga piar awi. A'eramü 'gã opoia Jejui 'ga rerowiar awi.

Jarejuwarete 'ga resagea ene rerekoa je afutat.

Kweramü etee jeremimome'ua.

2 Timoteo

Jejui 'ga mome'u are 'gā Paulo 'ga munewi moromunepawa pype rakue. Moromunepawa pype akoaw ipe Paulo 'ga ka'arana kwasiaru'japa Timoteo 'ga upe rakue. Jejui 'ga rur enune ojeapo ma'e are 'ga ka'arana kwasiari. 'Agamū Paulo 'ga remikwasiarera mapawera. “Anurenure'i nipo 'gā je jukal”, 'jau 'ga ikwasiaa 'ga upe. Na'ga etee rūi ikwasiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'ga upe rakue.

1 Je Pauloramū ka'arana akwasiaru'jap imonou enee, ki Timoteo. Jejui Kristu 'ga je mono kwe pe ojemome'waukaa 'gā nupe ikue. 'Uwarete 'ga remifutar imū 'ga je monoi ikue: “Werowiarāmū Jejui 'ga jane mogyi wemiayuwamū. A'eramū jane 'ga rerowiaaramū jarewau jarejemogyau ywag ipe 'ga pyri jaremanū re, ere ki 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue, je monou morogyta esage mome'waukaa kwe pe ikue.

2 Ene 'ā jera'yra 'jawe jee, ki Timoteo. Jeporomutat je ene ree. A'eramū je ka'arana monou ikwasiaa ene upe.

Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea. Jejui Kristu 'ga 'ā Janejararetea. 'Gā nesagea ene rerekoa je afutat, ki Timoteo. Ene ree 'gā jemuaēma, ene mopy'ata'waa. Mīmera je afutat.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

3 “Ene 'ā eneresage, Kiapi'ni”, 'jau je Jarejuwarete 'ga upe tekou jepi. 'Ga upe je porowyki tekou. 'Ga je'eg imū etee je mama'e apoi tekou jepi. 'Ga remifutara kwaapa je aipoa etee iapou jepi. Jepyutuna 'gā 'ā oporowykyau 'ga upe rakue. A'eramū je nanē tejamŷja 'jawerimū futat teporowykyau tekou 'ga upe nū. A'eramū je teje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe jepi. “Jeku'i je tekou Timoteo 'ga ree jepi, Kiapi'ni. 'Ga ene rerowiat a'jea futat. A'eramū je teku'iramū tekou 'ga ree”, 'jau je 'ga upe teje'ega monou tekou jepi. Au'jeteramū je tekou teje'ega monou 'ga upe ene ree.

4 Tejea'aramū tekou ene ree jepi. Ejewi je oramū ako ene ejaa'wau je ree ikue. “Naesagu'jawi nipo je 'ga re'ā”, 'jau nipo ene rakue, ejaa'wau je ree rakue. A'e are je tejea'aramū jepi, enejoo'oawer are jepi. Ene pyri jeoweramū numiamū. Ene resaga amunipo 'ā je muoryp kwaiwete ene ree. A'ere je nooarūi ene pyri. Je munep 'gā je mŷina 'au.

5 “Timoteo 'ga Jejui 'ga rerowiaara futat”, a'e je te'ŷina tejeupe tejea'aramū ene ree jepi. Ymā te 'ā enejarŷi ēē Jejui 'ga rerowiaararetea ēē rakue, Loide ēē rakue. A'ere 'ā eney ēē nanē 'ga rerowiari rakue nū, Eunisi ēē rakue nū. A'eramū ene 'awamū 'gā 'jawerimū etee futat 'ga rerowiaa.

6 A'eramū je a'eramū teje'ega monou ene upe ene mu'akwaapa. Ymā te ako je tepo monoi enepyte'rarimū ikue, ene mogou Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū ikue. A'e pe ako 'ga opājē mua enee ikue. A'eramū 'awamū je 'jau ene upe: 'Ga pājē mū etee ki mama'ea eapo. 'Ga pājē mū etee ki eko, a'e je enee.

7 Janeruwarete 'ga ako U'agesage amut janee ikue, janererekwaramū ikue. A'eramū 'ga 'Agesagea jane rerekou. A'eramū 'ga 'Agesagea jane mogyjaukare'ema. 'Ga 'Agesagea jane mopota'waukaa 'gā nee. 'Ga 'Agesagea 'ā jane mu'akwaawukaa mama'e tywera apoe'em are.

8 Erenenosī kasi Jarejararete 'ga je'ega mome'u awi 'gā nupe ne. Je wi nanē ejenosoue'em nū. Au je reni moromunepawa pype. Kwe pe ako je oi morogyta esage mome'wau 'gā nupe ai'i. “Jejui 'ga amanū jane katu'okawamū”,

'jau je ako tewau tekou 'gā nupe imome'wau kwe pe ai'i. A'eramū 'gā a'eramū je pyyka je mua je munepa je mŷina moromunepawa pype. A'ere kasi erejenosī je wi ne. Ene nanē nipo 'gā ene rereko tywerete je 'jawe futat nū. A'ere nipo Janeruwarete 'ga opājē muri ene upe, ene momoirukare'ema ojewi.

⁹ Janeruwarete 'ga ako janetywera omoit jane wi ikue. 'Ga ako jane katu'oka ikue. 'Ga te 'ā jane mū'ē werowiare'ema 'gā nui jane mogyau wemiayuwamū. Najaneremiapo esagefer are rūi 'ga jane mū'ēi 'gā nui. Wemifutar imū etee futat 'ga iapoi. Ywy apoe'ēwe 'ga jemuaēmi jane ree rakue. "Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gā tamū'ē 'gā nui 'jau kwy, imogyau tejemiayuwamū 'jau kwy. Tapoat 'gā 'gā neko esage are 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe mama'e apoe'emawe rakue.

¹⁰ Ymā te 'ā ae nokwaawi futari 'ga remifutara rakue. A'ere jane 'awamū ikwaawi. Jejui Kristu 'ga ruri 'au ywy pe jane mu'jaawamū rakue. A'eramū 'ga 'ā Janekatu'okaramū akou. Janeruwarete 'ga 'ā ae katu'oga afutat. A'eramū 'ga Jejui 'ga mua 'au jane katu'okawamū. "Jejui 'ga ako amanū ai'i" 'ea 'ā jane sikwaap. "Amanū re 'ga ferawi etee nū" 'ea nanē 'ā jane ikwaapa nū. A'eramū jane a'e rerowiaa. A'eramū jane jaremanū re jareferapa etee nū. A'eramū jane jareferaw ire jarewau 'ga pyri jarejemogyau nakwaparimū rūi. Jejui 'ga ferawa kwaaw ire jane jarekyjawe'em jaremanū awi. A'eramū jane 'ga 'jawe futat jareferapa etee jarewau jarejemogyau 'ga pyri nakwaparimū rūi.

¹¹ Janeruwarete 'ga 'ā je monoukat kwe pe Jejui 'ga mome'waukaa 'gā nupe ikue. 'Gā mu'jau je tewau kwe pe morogyta esage are ikue, Jejui 'ga ree ikue.

¹² Ma'eramū 'ā Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā je rereko tyweretei. A'etea je 'ā nojeojeri futari te 'ŷina morogyta esage mome'wau tejepyri 'ut ma'e 'gā nupe. Jejui 'ga ako je arowiat ikue. 'Awamū je 'ga kwaawi katu katu futat tekou. Ymā te 'ga 'i jee ikue: "Ekwap je mome'wau kwe pewara 'gā nupe", 'jau 'ga jee ikue. "Eojere'emamū futat ewau je mome'wau ekou", 'jau 'ga jee ikue. A'eramū je tewau 'ga mome'wau 'gā nupe ikue. A'ere natepājē mū rūi je oi 'ga mome'wau 'gā nupe ikue. 'Ga te 'ā pājērete. A'eramū je 'ga pājē mū etee futat 'ga mome'wau 'ga jewyra poromukuran.

¹³ Morogyta esage are ako je ene mu'ei ikue. A'eramū ene emu'eawer imū etee ekou esage. Jereko esagea ako ereesak ikue. A'eramū ene je 'jawe etee futat ekou esage. Erowiar ete futar iki Jejui 'ga ekou. Ejejuka esage ki ekou tekotee 'gā nee. Nan tee jane Jejui 'ga ree ojemukat ma'eramū jane jemogyi.

¹⁴ Ymā te ako ore morogyta esage mome'ui enee ikue. A'e are etee ki ejea'at ekou. 'Gā 'mea kasi ererowiar ine. Janererekwara 'ā Janeruwarete 'ga 'Agesagea futat. A'eramū janererekwara jane muea'aa 'ga je'eg esage are.

¹⁵ A'ere Asia ywy pewara 'gā opawi je wi rai'i. Kwaiwete 'gā awau je wi jerera renupawe rai'i. Ojenosī 'gā je munepawer awi rai'i. A'eramū 'gā awaupap je wi. Figeru 'ga miamū awau je wi Erogemes 'ga retee.

¹⁶⁻¹⁷ A'ere Onesifuru 'ga nanarūi. Nojenosī 'ga je wi moromunepawa pype je rekoramū. Roma pe owaēmawe 'ga 'ua je rekaa. Je resag ire etee nipo 'ga poiri je rekar awi. 'Ga je maku'iu'jau'japa.

¹⁸ Janejararete 'ga nanē nipo ajemuaēma 'ga ree ywy pe ojewya 'ur ire nū. Efesu pe je rekoramū 'ga ako je poari kwaiwete ikue, mama'e apou je pyri ikue. A'ea 'ā erekwaap futat.

2

¹ Ene 'ā jera'yra 'jawe jee, ki Timoteo. Janeruwarete 'ga 'ā ojejuka jane ree jepi. Jane 'ā Jejui Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramū futat. A'eramū 'ga ruwa 'ga ojejukau esage jane ree jepi. A'eramū ki ene eje'ega monou 'gā nupe ekjyawe'em.

² Je ako amu'e ene ikue, mytuna 'gā nemianuwamū ikue. A'eramū ene 'awamū 'gā mu'jau je 'jawerimū ekou. Ejerowiaawa 'gā etee ki emu'e. A'eramū 'gā ojemu'e re awau 'gā mu'jau nanē kwe pe nū.

³ Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū jane jemouagi jarejereko tywera upe. A'eramū ene ejemouaga mama'eay upe.

⁴ Sā'ā jefaruaa mama'e apoe'ema wemifutar imū. O'wryriara 'ga remifutar imū etee mama'e apoa ijemogyta. Nan tee jane. Niapoi futari mama'ea jarejemifutar imū. Jarejararete 'ga remifutar imū etee jane mama'e apou jarejemogyau.

⁵ Ujān ma'eramū nanē nū. Ijān esage ma'e 'ga upe etee futat 'ā 'gā 'ga jānawera repy monou. Ijān a'wyre'ema 'gā nopyyga'uweri mama'ea. Nan tee futat ene. Enereko esageramū Janeruwarete 'ga enereko esageawera repy muri enee.

⁶ Sā'ā ko pe oporowyky ma'e 'gā oko pypiyara 'ua ajuenune. Nan te 'ā ereporowyky esage Jejui Kristu 'ga upe. A'eramū nipo 'ga anure ojeupe eneporowykyawera mepyau enee.

⁷ Ejea'ar iki ekou jeje'eg are. Jarejararete 'ga nipo ene mueapyoukat ee.

⁸ Jejui Kristu 'ga ree ki jeje'at. 'Ga manū re Janeruwarete 'ga 'ga moferawi etee nū. A'eramū 'ga amanū'u'jape'ema futat awau ojewya oje'wyr ipe nū. 'Ga 'ā jane'wryriar ppy 'ga juapyrera, Davi 'ga juapyrera. A'eramū Janeruwarete 'ga Davi 'ga juapyrera moferapa nū, imojeupia imonou ywag ipe nū. Aipoa je amome'u tekou mīmer imū 'gā nupe jepi.

⁹ A'eramū 'gā Jejui 'ga ree morogyta esage mome'u je rekoramū, je ppyka, je pofaa itaju pyu muna'ywa 'jawe je m'ina. A'ere je najeojeri futari te'ina tejeypyri 'ut ma'e 'gā nupe imome'wau. Naje momiga'uweri futari 'ga rerowiare'ema 'gā morogyta esage mome'u awi.

¹⁰ Tejemouaga etee te'ina tejereko tywera upe. A'eramū nipo 'ga remimū'ēmera 'gā juejue morogyta esage renupa ajemogyau. Werowiar ire Jejui Kristu 'ga 'gā katu'oka jane 'jawe futat. A'eramū 'gā anure awau ajemogyau Jejui 'ga pyri jane 'jawe futat nakwaparimū warāu rūi futat. A'eramū 'ga pājēa 'gā nerekou namutamutat. 'Ga resagea nanē nipo 'gā nerekou nū namutamutat nū.

¹¹ 'Awamū je 'i ene upe:

“Ga remifutar imū jaremanū awi jarekyje'em ire jane oi jarejemogyau 'ga pyri.

¹² Mama'eay upe jane jemouagamū nipo 'ga jane mogyi opoaawamū anure 'wryriaramū akou.

Je naJejui 'ga remiayuwa rūi 'jara 'gā nupe nipo 'ga najeremiayuwa rūi 'ga, 'jau.

¹³ 'Ga rerowiar awi nipo jane poiraiwi agawewi.

A'etea 'ga u'eawer imū etee futat nipo mama'ea wapo.”

Aipoa jeremimome'ua. A'jea futat je amome'u.

¹⁴ Aipoa ki jeremimome'ufera emome'u ejemiayuwa 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga je'eg imū je 'i ene upe: “Pejamue kasi 'ga je'ega mome'u are ne”, ere ki 'gā nupe, a'e je ene upe. Ee pejamue re nipo pejomomoirukat amū Jejui 'ga rerowiar awi.

15 Eporowyky esage ki Jarejuwarete 'ga upe. Eko esage nanē ki 'ga upe nū. A'eramū 'ga wowase enewaw ipe 'jau ene upe: "Ene ā jeremiyuw esagea futat. Ene a'jea futat jeje'ega eremome'u esage ekou. Ene a'jea futat eporowyky esage jee", 'jau nipo 'ga ene upe, ojeupe ene eporowyky esageramū. 'Ga upe eporowykyau esage 'eramū ene ejenosōue'em 'ga rowase ewaw ipe. 'Ga je'eg are etee ki 'gā emu'e.

16 A'eramū ene ejepe'au ajamue ma'e 'gā nui. Oje'eg tee 'gā mama'e are. NaJarejuwarete 'ga je'eg imū rūi 'gā mama'e mome'ui ajemogyau. Oje'eg ekoete te 'gā ajemogyau. Aipoa nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. Ajamue ma'e 'gā je'ega renupara 'gā Jarejuwarete 'ga rape awi opia ma'e 'gā te poromū.

17 Sā'ā merua'yra miaro'o mateepawa. Nan tee futat ajamueara 'gā Jejui 'ga rerowiar awi ajamomoirukari futari. Ajamue ma'e 'gā amū nera Imeneu. Ajepeja 'ga Firetu.

18 'Gā ako opoit futat Jejui 'ga rerowiar awi ai'i. Wemimu'efera 'gā nanē 'gā imomoirukaa ja'wyja'wy jui nū. "Ku'jywa 'ga ako amanū ma'efera 'gā weroo ywag ipe ai'i. A'eramū 'ga jane rejaa jane mogyau takyfet katy", 'jau futatee 'gā 'upa o'meramū ajaupe. 'Gā amū 'gā nerowiaa. A'eramū 'gā ojemogypygyu'jape'ema Jarejuwarete 'ga ree.

19 A'ere 'ā jane nanarūi. Jane 'ā nipoiri futari Jejui 'ga rerowiar awi. Sā'ā ae 'oga mŷjeteetea. A'eramū 'ā u'ara'ne'ema. Nan tee jane a'jea futat jane 'ga rerowiar. A'eramū jane jarepoire'ema 'ga je'eg awi. Jane 'ā 'ga remiayuwa. Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are 'gā amū nupe rakue. "Janejararete 'ga 'ā wemiayuwa okwaap." 'Ga amū nipo 'jau: "Je 'ā Ku'jywa 'ga remiayuwa 'jara 'gā ki topoit futat mama'e tywera apo awi nanē nū", 'jau.

20 Ikaraemā kwai ma'e 'gā kwaiwete 'gā karaemā, 'gā jemi'waawa 'jau. Amumera nipo wesageayramū. Amumera nipo yty yrūnamū. A'eramū ae kūima'eeteete 'ga amū ojeupe iwaēmamū y'a esageay pype ojomojemi'waa.

21 Nan tee jane. Mama'e tywera apo awi jarepoir ire janeresagesageramū jarejemogyau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū nipo 'ga 'jau janee: "Pēnesagesage pejemogyau jee. A'eramū pēē 'awamū pejeporowykyarūmū jee. Jeku'i je tekou pē nee", 'jau nipo 'ga janee, mama'e tywera apo awi jane poiramū.

22 Nakunumūū 'gā amū 'jawe rūi 'ā ereko, ki Timoteo. Ereape kasi 'gā nemifutara ne. Mama'e tywera etee 'gā 'ā wapo ajemogyau. A'ere kasi ene nanarūi ne. Eko esage ki Jarejuwarete 'ga upe. Jejui Kristu 'ga erowiat ekou. Tekotee 'gā nee ejejukau esage ekou. Ēta'waramū ekou 'gā nupe. Iywyter esage ma'e 'gā nipo e'i ajemogyau: "Je poar ape nanuara apou", 'jau nipo 'gā Jarejuwarete 'ga upe jepi. A'eramū ene nanē nanuara apou 'gā 'jawe.

23 Ereko kasi ajamue ma'e 'gā nee ne. Ajamue ma'e 'gā i'akwaawe'ema futat. Ni'akwaawi futari 'gā. A'eramū ene ekowe'em 'gā nee. Oje'egay ma'e 'gā te mīnamū. A'eramū ene ekowe'em 'gā nee. Kasi a'e pe 'gā ene muei ojee ne.

24 Jarejararete 'ga remiayuwamū jane nanarūi. Nijamuei jane. Janepota'wa esage te jane jarejuee. Sajamu'e esage te jane meewei jarejamueapyou 'ga je'eg are.

25 'Gā amū nipo akou 'gā mu'jau tywet mama'e are. A'eramū ki ere 'gā nupe: NaJaneruwarete 'ga je'egarūi poa kūi. Eremu'e awi 'gā aipo are, ere ki 'gā nupe. Eje'eg esage etee 'gā nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā momoirukaa 'gā tywer awi, 'gā mōjewa, ae mu'jaukaa oje'eg are nū.

26 Mama'eukwaawa 'wyrīara nipo 'upa 'gā nee, mama'e a'je'ema apoara 'gā nee, 'gā mogyaukaa wemifutar imū etee. Sā'ā wyra'i rena, isea wukaja

pype. A'eramū 'ā ae opoia jui. A'eramū 'ā owewiau awau. Nan tee futat mama'eukwaawa 'wyrriara 'gā pyygi, wyrri' i jawe. A'eramū ene 'awamū 'gā pojekau jui nū, 'gā mu'akwaapa mama'e a'je are etee nū.

3

Mama'eay jesaukarawam

¹ Anure nipo mama'e teepaw enune kwaiwete mama'eay ijesakari Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe. Ejea'ar iki ekou aipo are.

² A'ea 'ara rupi nipo 'gā tyweramū. 'Auwara 'gā nipo ojee etee futat wea'aramū ajemogyau. Naajuee rūi futat 'gā nea'aramū ajemogyau. Ka'aranūi mono'ogara 'gā. Je te 'ā kūima'eeteetea 'jara 'gā mīnamū. "Je jeresage", e'i 'gā numiamū. A'ere 'gā nia'wyrri ajemogyau, ajakurapara 'gā te ajemogy. 'Uwa 'ga je'ega miamū 'gā nuenuwi futari. Oy ēē je'ega miamū futat 'gā nuenuwi. Aipo 'gā niapyakwafugi futari. Ojeupe mama'e muramū, "au'jete eremut jee", 'jare'emamū ae poromū. A'e 'gā nopojeuwi futari Jarejuwarete 'ga.

³ Nojejuka esagei 'gā ajuee. Najemuaēmi futari 'gā ajuee. Ota'wae'emamū akou ajaupe. Ojoje'ewu'jagara 'gā mīnamū. Nojemu'akwaawi 'gā mama'e tywera apoe'em are. Kamēsiete futat 'gā amara'ne ekoeteramū akou. Nafutari futari 'gā mama'e esagea. Mama'e tywera etee 'gā afutat.

⁴ Opytuna 'gā miamū futat 'gā omono ijukaukaa tekotee 'gā nupe. Aipo 'gā mama'e tywera etee wapo. "Je jeresagesage", e'i nipo 'gā numiamū. A'ere 'gā nia'wyrri ajemogyau. Aipo 'gā ojerowiaraipe ojee etee. NaJarejuwarete 'ga muorypawāu rūi 'gā iapoi. Ojemuorypawamū etee te 'gā iapoi ajemogyau.

⁵ "Je 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwā", e'i 'gā ajemogyau numiamū. A'ere 'gā o'meramū te 'gā 'i ajemogyau. Nuerowiari futari 'gā "Janeruwarete 'ga pājēeteetea" 'ea. A'eramū 'gā mama'e apowe'em Jarejuwarete 'ga pājē mū ajemogyau. Nanuara 'gā nui ki ejepe'a.

⁶⁻⁷ Amumera 'gā nipo kūjā 'akwaawe'ema 'gā nupe o'meramū akou. A'eramū nipo kūjāmera 'gā mama'e tywera apou akou. "Jetywerete je", 'jau ekoete nipo 'gā ojeupe. A'eramū nipo 'gā okyjau 'me Jarejuwarete 'ga wi. "Kīā nipo je rereko tywerete", 'jau ekoete nipo 'gā ojeupe. A'etea nipo 'gā nopoiri futari otywer awi. "Arowiat je kīā je'eg esagea", 'jau nipo 'gā ojeupe numiamū. A'ere nipo naani. Ojemu'e 'me te 'gā ajemogyau 'gā je'eg are. Nuapoi 'gā mama'ea 'ga je'eg imū. A'eramū nipo i'me ma'e 'gā awau osou 'gā 'wyr ipe 'gā mu'jau o'me are. "Jeje'eg imū etee ekou mama'e apou 'eramū nipo nereoi mama'eukwaawa rapyaw ipe", 'jau nipo 'gā o'meramū awau akou kūjāmera 'gā nupe. A'eramū nipo kūjāmera 'gā aipo 'gā je'ega rerowiaa futat. A'eramū nipo 'gā mama'e a'jea kwaape'ema futat. 'Gā 'mea etee nipo 'gā erowiaa ajemogyau.

⁸⁻⁹ Sā'ā ymā Moisesi 'ga je'ega Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat rakue, Egitu ywy pewara 'gā 'wyrriara 'ga upe rakue. A'ere 'ā peuwara 'gā amū nafutari Moisesi 'ga remimome'ua rakue. Janesi 'ga, Jāmisi 'ga. Mīmera 'gā 'ā ifutare'ema rakue. 'Gā 'jawe futat aipoa i'me ma'e 'gā nafutari mama'e a'jea. A'eramū 'gā u'akwaawe'emamū ajemogyau. Opoit futat 'gā Jeju 'ga rerowiar awi. A'eramū nipo 'gā kamēsiete 'gā 'me kwaapa, 'gā 'akwaawe'ema nanē nū.

Timoteo 'ga mu'akwaapawet

¹⁰ A'ere 'ā ene nanarūi, ki Timoteo. Jeje'eg imū ki eko esage. Jerekoa ako ereesak ikue. A'eramū ene je 'jawerimū futat ekou. Erekwaa futat 'ā je'eawera. "Jeju Kristu 'ga je arowiat" 'ea 'ā erekwaa. Ajejuka esage je 'ā

tekotee 'gã nee jepi. Jepota'wa 'ã je tekou 'gã nee jepi. “Tejereko tyweramũ miamũ 'ã je nopoiri 'ga rerowiar awi te'ÿina” 'ea 'ã erekwaap futat.

¹¹ Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã je rereko tywerete ikue. Ätioki pe, Ikoniu pe, Lистра pe. Mïmera amunaw ipe je rekoramũ 'gã je rereko tyweretei ikue. A'ere Janejararete 'ga naje jukaukari 'gã nupe ikue. Aipoa 'ã erekwaap futat.

¹² Jarejuwarete 'ga remifutar imũ jane rekoramũ nipo Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã jane rereko tyweri futari a'jea futat.

¹³ Jejui 'ga 'awa ywy pe 'ga rut ja'wyja'wyrãmũ taetu nipo i'me ma'e 'gã tywereteramũ ajemogyau, mama'e tywera apoara 'gã neewe. A'eramũ taetu nipo 'gã ote'areteeteramũ ajemogyau mama'e a'wyre'ema apoaramũ. Ae mu'jau tyweaete nipo 'gã awau ajemogyau kwe pe. O'meramũ ajemogyau 'gã nupe mïmer imũ. Ojomoryteeu nipo 'gã ojomogyau. Imoryteepyra 'gã nipo ojepyka etee ojeupe i'me ma'efera 'gã nee.

¹⁴ A'ere 'ã ereko esage futat. Emu'jara 'gã je'eg imũ etee futat 'ã ereko. A'ea mama'e a'je are etee futat ako ore ene mu'ei ikue. A'eramũ ene 'awamũ aipoa mama'e rerowiaa etee te ekou.

¹⁵ Enewujawe 'ã ojemu'e Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. A'eramũ 'ã ene 'ga je'ega kwaapa katu katu futat. Jarejuwarete 'ga je'eg are jarejemu'e re jane 'ga remifutara kwaawi, “aejekatu'oga Janeruwarete 'ga afutat” 'ea 'ã erekwaap. “Jejui Kristu 'ga werowiar ire, ae katu'ok” 'ea 'ã erekwaap nanë nũ.

¹⁶ Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gã nupe rakue. 'Ga je'eg are jarejemu'e re jane mama'e a'je kwaawi. 'Ga je'eg are jarejemu'e re jane jarejepyoramũ jaretywer are. A'eramũ jane jaretywera reru'arasiga, jarepoia jui. 'Ga je'eg are jarejemu'e re jane 'ga remifutara kwaawi.

¹⁷ Aipoa 'ga je'ega kwaaw ire taetu 'ga remiayuwa 'gã neko esagei 'ga upe. Mama'e esagea etee futat iapou ajemogyau 'ga je'eg imũ etee futat. Tekotee 'gã nanë imu'jau ee nũ.

4

¹ Morogyta esagea etee ki emome'u ekou 'gã nupe najuejue etee, a'e je enee, ki Timoteo. Jarejuwarete 'ga remianuwamũ je 'i enee, Jejui Kristu 'ga remianuwamũ nanë je 'i enee nũ. Anurenure'i nipo Jejui 'ga ruri ojewya nũ, 'wyriarareteramũ ae upe. Aipoa 'ara rupi nipo 'ga ae resaka 'ũina. Amanũ ma'efera 'gã nanë nũ nipo 'ga imũ'jãu tywy awi imowywya wowase. Najuejue etee futat nipo 'ga jane resaka 'ũina. A'eramũ futat nipo 'ga ae mepyau, ae rekwawera mepyau ae upe. 'Ga rerowiaaramũ jane 'ga je'ega renuwi jarejemogyau. A'eramũ 'ga jane monou jane mogyau ojepyri. Poromũ futat janerepya. 'Ga rerowiare'ema 'gã nuenuwi futari 'ga je'ega ajemogyau. A'eramũ nipo 'ga 'gã monoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe. Poromũ futat 'gã nepya.

² A'eramũ je 'jau enee: Morogyta esagea ki emome'u pãwë pãwë 'gã nupe, a'e je enee. “Werowiaaramũ Jejui 'ga ae katu'ogi”, ere ki ewau ekou 'gã nupe. “Werowiaara 'gã 'ga weroo ywag ipe ojepyri”, ere ki 'gã nupe. “Werowiare'ema 'gã te aje 'ga omonoukat mama'eukwaawa rapyaw ipe”, 'jau ki ene imome'wau 'gã nupe. Aipoa ki emome'u 'gã nupe najuejue etee futat. Ee iporenuwiwet ma'e 'gã nupe, ee iporenuwiwere'ema 'gã nupe nanë nũ 'jau. Mama'e tywera apoara 'gã nupe ki ere: “Mama'e tywera apoa nia'wryri Janeruwarete 'ga upe”, ere ki 'gã nupe. “Au'je mama'e tywera apo re”, ere ki 'gã nupe. “Pejemogy esage ki 'ga upe”, ere ki 'gã nupe, efuakaramũ. Jarejuwarete 'ga je'eg are 'gã mu'jau ekou. 'Gã amũ nipo ikwaape'ema. A'eramũ ene 'gã mueapyou esage ee.

3-4 Anure nipo 'gā porenuiwewere'emamū 'ga je'eg a'je are. A'eramū nipo 'gā wemifutara etee iapou. Morogyta tee are te nipo 'gā ojemu'jau. A'eramū nipo 'gā morogyta ymaner are moromu'jara 'gā majatykau ojee. Niporenuiweweri 'gā morogyta a'je are.

5 A'ere 'ā ene nanarūi, ki Timoteo. E'akwaaw imū ki eata ekou kwe pe. Ejemouag iki ekou ejereko tywera upe, mama'eay upe 'jau. Morogyta esage mome'wara 'ā ene. A'eramū ki ene ewau kwe pe ekou morogyta esage mome'wau 'gā nupe. Ymā te ako Janeruwarete 'ga ene muēmi ene moporowykyaukaa ojeupe ikue. A'eramū ene 'awamū ewau 'ga porowykya etee futat iapou ekou 'ga upe. 'Ga remifutara apou katu katu futat 'ga upe, imateepapa katu katu futat 'ga upe.

6 Je naporowykyu'jawi 'awamū. Anurenure'i nipo 'gā nuri je jukau. Owaēm ja'wyja'wy 'gā je jukaawa upe 'awamū.

7 Aapopap katu katu je, nan iki eapo, jee 'jawera. Naetygi'i futari je ape. Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat ako je oi kwe pe mama'e apou ikue. A'eramū 'gā je rerekou tyweaete agawewi ikue. A'etea je napoiri futari Jeju'i 'ga rerowiar awi ikue.

8 A'eramū nipo 'ga ojeypyri je waēmamū Janejararete 'ga 'jau jee: “Je 'ā amuesage ene imogou. A'eramū ene 'awamū ejesagesageramū jee”, 'jau nipo 'ga jee 'gā nowase ywag ipe. Wowase ae majatykaaw ipe nipo 'gā aipo 'jau jee. Janejararete 'ga 'ā esagesage futat. Janereko esagea 'ga wesak katu katu futat. 'Ga 'ā jane kwaap. A'eramū nipo 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe: “Je 'ā akatu'ok pēē, pē muesageu pē mogyau. A'eramū pēē 'awamū pejejesagesageramū pejejemogyau jee”, 'jau nipo 'ga wemiayuwamū janee. Naje upe etee rūi nipo 'ga aipo 'ga 'i. Ojewyra rapesakara 'gā nupe nanē futat 'ga 'i nū: “Ene 'ā eneresagesage jee”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe. Ojee iporomutat ma'e 'gā nupe juejue futat aipo 'jau.

“Ejor iki kamēšete”, 'ga 'eawet

9 Ejor iki je resaka kamēšete, ki Timoteo. Jeirū 'gā oopap je wi ai'i.

10 Demas 'ga okaraemā mono'og are etee ea'at. A'eramū 'ga weateeramū je wi. Ajepeja amunaw ipe 'ga oi je wi, Tesarūn ipe 'ga oi je wi. Kresēte 'ga awau Garasi ywy pe. Tito 'ga awau Dalmacia ywy pe.

11-12 Tikiku 'ga te aje je omono Efesu pe ai'i. Luka 'ga etee akou 'au je pyri. A'eramū ene ewau Maku 'ga rekaa. A'eramū ene 'ga rekoaa 'ga rerua jee 'au, je poawamū.

13 Pejējua ki jeraity poakuwuua perut jee. Troate pe je ejari ai'i, Kapu 'ga rog ipe ai'i. A'eramū pēē erua jee. Teka'arana je afutat te'ŷina. Wyra pir are ikwasiaripyrera taetu je afutat te'ŷina. A'eramū ki pēē erua jee.

14 Itaju are oporowyky ma'e 'ga je rerekou tywerete ikue, Aresāri 'ga ikue. Anure te nipo Janeruwarete 'ga je repyari.

15 A'eramū ki ene ejea'gwau 'ga wi. Kasi a'e pe 'ga ene rerekou tyweretei ne nū. Nafutari 'ga janeporogytaa.

16 'Wyriara 'ga upe 'gā amū je rerur ypyrauwe futat 'gā jepe'apawi je wi ai'i. Nitywi'i futari 'ga amū “nuapoi 'ga mama'e tywera” 'gā nupe 'jara 'ga amū je pyri ai'i. Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā miamū futat ojepe'aupap je wi. A'ere je nafutari Jarejuwarete 'ga 'gā nereko tywera ee. “Erereko tywet kasi 'gā je rejaawer are ne, Kiapi'ni”, a'e je 'ga upe.

17 A'ere 'ā Janejararete 'ga te 'ga rekoi je pyri. A'eramū 'ga je jukaukare'ema 'gā nupe. Opājēa 'ga amut jee. A'eramū je tewau morogyta esage mome'waupap judeue'ema 'gā nupe kwe pe ikue. A'eramū 'gā kwaiwete je

rerekou tyweaete ikue. “Siesak 'ga poira Jejui 'ga mome'u awi 'jau”, 'jau 'gã ajaupe ikue numiamũ.

¹⁸ A'ere nipo Janejararete 'ga je a'gui 'gã nui. Anure nipo 'ga je rerawau peu ojepyri, ywag ipe. A'eramũ 'gã je pyyke'ema futat. Ma'eramũ 'ã jane 'i 'ga upe: “Ene 'ã pãjêreteretea. Ene 'ã eneresagesage”, jane 'i Jarejararete 'ga upe jepi. Namutamutar iki sa'e 'ga upe jarejemogyau.

¹⁹ “Jarujete te pẽẽ? e'i Paulo 'ga pẽ nupe ai'i”, ere ki jarepytuna 'gã nupe. Prisira eẽ, Akira 'ga, Onesifuru 'ga pytuna 'gã. Mĩmera 'gã nupe je teje'ega monoi 'gã futaa.

²⁰ Erasto 'ga opyta Korĩtu pe ikue. Trofimũ 'ga ojero'wu. A'eramũ je 'ga rejaa Miretu 'jaw ipe ikue.

²¹ Kamẽsĩete ejoriweramũ ejua kamẽsĩete je resaka. 'Ara ro'ysagũũ renunewe ki ejot je resaka.

Janerewirera 'gã, Jejui 'ga rerowiaara 'gã juejue oje'ega monou enee, ene futaa. Eupuru 'ga, Prutêti 'ga, Lino 'ga, Krautiu 'ga, tekotee 'gã nanẽ nũ. Mĩmera 'gã oje'ega monou enee, ene futaa.

²² Afutat je Jarejararete 'ga rekoa ene pyri, ki Timoteo. 'Ga resagea pẽ nerekoa nanẽ je ifutaa nũ.

Kweramũ etee jeremimome'ua.

Tito

Tito 'ga nanē Paulo 'ga remimu'efera nū. A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'ga upe rakue. 'Ypō'ō me Tito 'ga rekoramū Paulo 'ga ka'arana kwasiari 'ga mu'akwaapawamū mama'e are. Na'ga etee rūi ikwasiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'ga upe rakue.

¹ Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou enee, ki Tito. Janeruwarete 'ga remiayuwa je. Jejuī Kristu 'ga je mono kwe pe oje'ega mome'waukaa 'gā nupe ikue. Ymā te ako 'ga jemuēmi werowiare'ema 'gā nui ikue, je mogou omome'waramū 'gā nupe ikue. Jarejuwarete 'ga remimū'ēmera 'gā nupe omome'waramū ako 'ga je mogoi ikue. "Emu'e 'gā je ree, je rerowiar wyyapiukaa 'gā nupe", 'jau Jejuī 'ga jee ikue. "Jeje'ega a'jea futat. A'eramū enē jeje'eg a'je are etee 'gā mu'jau", 'jau 'ga jee ikue.

² A'jea futat Janeruwarete 'ga je'ega. Ni'mea'uweri 'ga. A'eramū jane a'jea futat 'ga rerowiaa. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue, wyy apoe'emauwe rakue: "Teja'yra 'ga rerowiaaramū je 'au futat 'gā muri 'gā mogyau tejepyri nakwaparimū warāu rūi", 'jau 'ga ojeupe rakue. Aipo 'ea jane 'ā sirowiat jarejemogyau.

³ Ymā te 'ga aipo 'jau rakue. A'ere 'ga 'awamū je monoi wemifutara 'ara rupi imome'waukaa jee: "Wa'yra 'ga rerowiaaramū 'ga ae katu'ogukari wa'yra 'ga upe. A'eramū nipo 'ga ikatu'ogipyreera 'gā nerawaukaa oje'wyr ipe", 'jau je 'ā tekou imome'wau. Janeruwarete 'ga ae katu'okararetea. 'Ga futat je monou aipo mome'waukaa pāwē pāwē 'gā nupe. A'eramū je 'ga je'eg imū etee futat tewau imome'wau kwe pe 'gā nupe ikue.

⁴ Ene upe je ka'arana kwasiari, ki Tito. Jejuī Kristu 'ga 'ā jane sirowiat. A'eramū ene jera'yra 'jawe ekou jee. Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea futat. 'Ga ra'yra 'ga 'ā, Jejuī 'ga ae katu'okara. 'Gā nesagea ene rerekoa je afutat, ki Tito. Ene mopy'ata'waa nanē je afutat nū.

Kreta pype Tito 'ga rekoi

⁵ Peu jarekou ako jane jareporowykya nimateepawi ai'i. A'eramū ako je ene momytau 'ypō'ōū pype ai'i, jareporowyky mateepaawamū ako je ene momytau peu ai'i. "Au etee eko ra'ne. Nimateepawi we jane jareporowykya, 'au Kreta pe", 'jau ako je enee ai'i. "A'eramū ene ewau kwe pe amunawa moyka 'ga amū ene imogou 'wyriaramū Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe", 'jau je ako enee ai'i. A'eramū ki ene, 'ga amū mogo enune, ejea'aramū jeje'eg are. "Ako esage ma'e 'ga etee futat ene imogou 'wyriaramū 'gā nupe", 'jau ako je enee ikue. A'eramū je 'awamū imonou'japa ikwasiaa ka'aran are enee aipo 'jau etee futat nū.

⁶ "Nia'wyrī 'ga", 'ga upe 'gā 'eramū kasi eremogo 'ga 'wyriaramū 'gā nupe ne. Ako esage ma'e 'ga etee futar iki emono imogou 'wyriaramū 'gā nupe. Aipo 'ga remirekoa ki majepēi'i etee futat. 'Ga ra'yra 'gā nanē ki Jejuī 'ga tuerowiat nū. A'eramū ki 'ga ra'yra 'gā ojeupe 'ga je'egamū 'ga je'ega renupa etee. A'e 'gā naerofeni futari. Nitywi futari nipo 'ga amū erofen ma'eramū: Erofēn 'ga ra'yra 'gā 'jara 'ga amū nipo nitywi futari.

⁷ Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'wyriara 'gā Janeruwarete 'ga porowyky rerek-wara futat. A'eramū 'gā a'eramū namama'e tywera apoara rūi futat. Ojee ojerowiaraip ma'e 'gā kasi eremono 'gā nupe ne. Imara'ne ma'e 'gā kasi eremogo 'gā nupe ne. Kawīajaiwa 'wara 'gā nanē ene imogowe'em nū.

Ajanupāara 'gā, ka'aranūū mono'og are etee ea'at ma'e 'gā. Mīmera 'gā nanē kasi eremogo 'gā nupe 'wyrīaramū ne.

⁸Oje'wyr ipe 'gā mo'wy'wyrara 'gā, mama'ea ajaupe imonoara 'gā. Mama'e esage apoara 'gā. Mama'e tywera apo awi ojemu'akwaap ma'e 'gā. Janeruwarete 'ga remifutara apoara 'gā. Mīmera 'gā etee ki emogo 'wyrīaramū 'gā nupe.

⁹Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat. A'eramū 'gā 'wyrīara 'gā Janeruwarete 'ga je'eg imū etee futat ajemogyau mama'e apou. Jejuī 'ga je'ega nanē a'jea futat nū. A'eramū ki 'wyrīara 'gā 'gā je'eg imū etee futat 'gā mu'jau, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā mu'jau. A'eramū 'gā a'jea futat ojemogyppyka Jejuī 'ga ree, 'ga je'ega kwaaw ire. A'eramū nipo 'gā aku'iramū akou 'ga ree. A'eramū 'gā 'ga rerowiar awi opoire'ema futat. 'Gā amū te nipo ajee 'ut 'gā mu'jau tywet morogyta are. Namu'ei 'gā 'gā mama'e a'je are. A'eramū ki 'wyrīara 'ga toje'eg 'gā nupe: Neremu'earūī 'gā mama'e a'je are. A'eramū ene 'gā mu'jawarū'e'm, te'i ki 'ga 'ga upe. A'eramū nipo 'ga aipoa ojeupe 'ga 'eramū maran gatu opoire'ema otywer awi.

¹⁰Kwaiwete 'gā Jejuī 'ga rerowiari rakue numiamū. A'ere 'gā 'ga rerowiaraiwi etee. 'Awamū 'gā nuenuwi futari Jejuī 'ga je'ega. Nopoiri futari 'gā janeypy remimome'ufer awi. Morogyta ymaner are etee futat 'gā 'gā mu'ei ajemogyau. Ymā te janeypy jemogyi Moisesi 'ga je'eger imū etee futat rakue. A'ere jane 'awamū jane jemogyi Jejuī 'ga je'eg imū etee futat. A'ere 'gā amū 'i 'gā nupe: "Naani. Peapo awi nanuara. Moisesi 'ga je'eg imū etee futar iki peko", 'jau futatee 'gā 'gā nupe 'gā moryteeu.

¹¹A'eramū ene 'jau 'gā nupe: "Peapo awi nanuara", ere ki 'gā nupe. "Au'je 'gā mu'e re morogyta ymaner are", ere ki 'gā nupe 'gā momika. Kasi a'e pe 'gā 'gā moryteei, 'gā pytuna 'gā neewe ne. A'eramū enuparera 'gā 'jau ajaupe ne: "Awýja sipo morogyta a'je omome'u janee?" 'jau 'gā ajaupe ne. "I'me nipo 'ā Paulo 'ga akou janee", 'jau 'gā ajaupe ne. Nokwaawi 'gā morogyta a'je mome'wara 'ga. "Mō 'ga gatu nipo morogyta a'jea omome'u akou janee?" 'jau 'gā ajaupe ne. A'eramū 'gā amū opoia Jejuī 'ga rerowiar awi ne. Najemuaēmi morogyta 'me mome'wara 'gā ajuee. Ka'aranūū are etee te 'gā jemuaēmi. Ka'aranūū mono'og are etee te 'gā jamu'ei. A'eramū ene 'gā momika esaka nanuar awi.

¹²Ymā te Kreta pewara 'ga amū, ipojeuwipyra 'ga amū, opytuna 'gā mome'wau rakue. "Ypō'ōūū pypewara 'gā najuejue etee futat i'me ma'ea. Imara'ne ma'e 'gā nanē nū. Iewwue ma'e 'gā nanē nū. Nipy'araypari agawewi 'gā. A'etea 'gā ojemi'waruuarete futat", 'jau 'ga opytuna 'gā mome'wau rakue.

¹³A'jea futat 'ga remimome'ufera. Peuwara 'gā nia'wyrī futari. A'eramū ki ene 'jau 'gā nupe: "Au'je mama'e tywera apo re. Pepoit pejetywer awi", ere ki 'gā nupe eje'ega moywrafena'i futat. A'eramū nipo 'gā aipo ojeupe 'eramū opoia otywer awi. A'eramū nipo 'gā Jejuī 'ga rerowiaa ete nū.

¹⁴"Peapyaka kasi morogyta ymaner are", ere ki 'gā nupe. "Peapyaka awi Jejuī 'ga rerowiar awi opoit ma'e 'gā je'eg are ne", ere ki 'gā nupe. "Au'je pejeapyaka re 'gā 'me are", ere ki 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā 'gā 'me rerowiaru'jape'ema.

¹⁵Esage ma'e 'gā nipo ea'at mama'e esage are etee futat. A'ere nipo ia'wyre'ema 'gā mama'e tywer are etee 'gā nea'aramū. 'Gā Janeruwarete 'ga rerowiare'ema. A'eramū 'gā mama'e tywer are etee wea'aramū ajemogyau. Ymā 'gā 'ā mama'e esage apo kwaawi futari rakue. A'ere 'gā mama'e tywera etee iapoi. 'Awamū 'gā nokwaawu'jawi futari mama'e esage apoa. Apokwaap 'gā mama'e tywera apoa.

¹⁶“Jarejuwarete 'ga je akwaap”, 'jau futatee nipo 'gã. A'ere naani. Nuenuwu futari 'gã Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramũ 'gã na'ga remiayuwã rui. Imara'ne ma'e 'gã. A'eramũ 'gã mama'e esage apowarũ'e'em futat. A'eramũ 'gã a'eramũ a'je'em are etee ajamu'jau.

2

Jarejuwarete 'ga remifutar are ki emu'e 'gã

¹A'ere 'ã ene nanarũi, ki Tito. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee futat 'ã ene 'gã mu'jau, Jejuĩ 'ga rerowiaara 'gã mu'jau. Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat. A'eramũ ene a'e are etee futat 'ã 'gã mu'jau. “Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat. A'eramũ ki pẽẽ 'ga je'eg imũ etee futat pejemogyau esage”, 'jau ki ene 'gã nupe.

²Ene 'ã 'gã nupe oje'eg ma'eramũ. 'Gã 'ã Jejuĩ 'ga rerowiaar yaua. 'Awamue te 'ã 'gã Jejuĩ 'ga rerowiari rai'i. Nokwaawi we 'ã 'gã Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramũ ene 'gã mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are. Sawa'efera 'gã we futar iki emu'akwaap aipo are. “Kawãjajaiwa kasi pe'u ne”, ere ki 'gã nupe. “Pejemuarũ ki pejewau pejeporogytau 'gã nupe. Nakunumĩ arũi pẽẽ. Sawa'ea pẽẽ. A'eramũ pẽẽ pejemuwawapia futat pejeporogytau 'gã nupe”, 'jau ki ene 'gã nupe. “Pejemu'akwaaw iki pejemogyau mama'e tywera apo awi. Perowiari iki Jejuĩ 'ga”, ere ki 'gã nupe. “Pejjuka esage ki pejemogyau Jejuĩ 'ga rerowiaara 'gã nee”, ere ki sawa'efera 'gã nupe. “Mama'e tywera pejejeupe ijesakaramũ kasi pepoit Jejuĩ 'ga rerowiari awi ne”, ere ki sawa'efera 'gã nupe.

³Wãiwĩmera 'gã nanẽ ki emu'akwaap ee nũ: “Pe'je pejemogyau esage Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee. Pejuago'o kasi ne. Pejekawãjajaiwa 'wawe'ema nanẽ pejemogyau. Mama'e esagea etee ki peapo 'ga upe. A'eramũ ipyaufera kũjã 'gã ojemu'jau ajemogyau pẽ nee mama'e esage pẽẽ iaporamũ”, ere ki wãiwĩmera 'gã nupe.

⁴“Pẽẽ futat ipyaufera 'gã pemu'e mama'e are. Pejjuka esage ki pejemen are, pejeja'yr are nanẽ nũ, pe'je ki ipyaufera 'gã nupe”, ere ki wãiwĩmera 'gã nupe.

⁵“Pejemu'akwaaw iki mama'e tywera apo awi. Peko kasi pejejomena ne. Pejeje'wya mogatyrũ are etee pejemogyau pejeporowykyau. Pejemenã je'ega renupa etee. Nan pejemogyaramũ nipo wã 'i pẽ nupe: Janeruwarete kã je'ega esage futat ra'e, te'i wã pẽneko esage resaka 'jau, pe'je ki ipyaufera 'gã nupe”, ere ki wãiwĩmera 'gã nupe.

⁶Kunumĩũũ 'gã nanẽ ki emu'akwaap nũ. “Pejemu'akwaap pejemogyau mama'e tywera apoe'em are”, ere ki 'gã nupe.

⁷Ene futar iki ejeko esagea eesaukat 'gã nupe, ki Tito. A'eramũ 'gã ene ree futat ojemu'jau. Ene resaka 'gã ene 'jawe etee futat tajemogyau. Ejemuarũmũ ekou 'gã mu'jau. Morogyta esage are 'gã mu'jau ki eporogytau esage etee ekou. Ejemuawapia futat eporogytau 'gã nupe.

⁸Morogyta a'je are etee futat ene 'gã mu'jau. A'jeteetewi ene imome'uramũ tekotee 'gã najane ago'oa'uweri. A'eramũ nipo jane ago'oarera 'gã ojenosõu ajemogyau ene wi mama'e esage ojeupe ene imome'uramũ.

⁹Ajaupe oporowyky ma'e 'gã nupe nanẽ ki ere: “Peenuw etee ki pejejerekwara 'gã je'ega. Pejeporowykyau esage 'gã nupe, 'gã nemifutar imũ”, ere ki 'gã nupe. “Mama'ea epapo jee ejeupe 'gã 'eramũ ki najefuweri je ee nũ'ũ”, ere kasi 'ga upe ne.

10 “Peje'wyriara 'gā karaemā rerawawe'em nanē pejejeupe nū”, ere ki 'gā nupe. “Pejejuka esage etee ki pejejara 'gā karaemā are. A'eramū 'ga, 'esagesage je upe oporowyky ma'e 'ga', 'jau pē nupe. 'Namuna'ywa rūi 'ga. Jeremiayuw esage 'ga te', 'jau nipo 'gā ojerowiaa pē nee. Pēporowyky esage resag ire, 'Jejui 'ga rerowiaara 'ga. A'eramū 'ga oporowykyau esage jee', 'jau nipo 'gā ojerowiaa pē nee. 'A'jea futat Janeruwarete 'ga je'ega. 'Ga 'ā 'gā katu'oka futat. A'eramū 'gā natekotee 'gā 'jawe rūi', 'jau nipo 'ga ojeupe, jane katu'okara 'ga ree wea'aramū”, 'jau ki ene 'gā nupe.

11 Ymā te Janeruwarete 'ga 'i ojeupe rakue: “Jeporomutamutat je ywy pewara 'gā nee. A'eramū je teporokatu'ogiweramū 'gā nee”, 'jau 'ga 'ā ojeupe rakue. “Gā katu'og ire 'gā tarut imogyau 'au tejeypyri 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ga wa'yra 'ga mua 'au ywy pe jane katu'ogukaa 'ga upe.

12 “Jera'yra 'ga amanū pē katu'okawamū. A'eramū pēē 'awamū 'ga rerowiaa. 'Ga rerowiar ire pejemogyawe'em 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe. A'eramū pēē 'ga rerowiare'ema 'gā nemifutara apowe'em. Pejemu'akwaap pejemogyau pejejetee mama'e tywera apoe'em are. Pejemogy esage etee. Jeje'eg imū etee pejemogyau mama'e apou”, 'jau Janeruwarete 'ga janee rakue, jane mu'jau jane jemogy esage are rakue.

13 Janeruwarete 'ga pājēeteetea futat tekotee 'gā pājē apyraapa. Anure nipo 'ga Jejui Kristu 'ga mojewya 'ga mua ywy pe nū, jane katu'okara 'ga mojewya nū. 'Ga rura rapesaka jarejemogyau. A'eramū jane 'ga jewyamū nipo jareku'iramū 'ga ree jarejemogyau. “Nitywi 'ga amū 'ga resage 'jawe”, 'jau nipo jane 'ga upe. “Nitywi pājērete 'ga amū 'ga 'jawewara”, 'jau nipo jane Jejui 'ga resaka, 'ga renyfuga 'ga ruramū.

14 Jejui Kristu 'ga 'ā poromū ojejukaukat 'gā nupe ae katu'okawamū rakue. Amanū 'ga janetywera mepyau rakue. Janetywera moiawamū 'ga manūi janee rakue. Amanūmū 'ga jane pireita janetywer awi rakue. Amanū 'ga wemiayuwamū jane muawamū ojeupe rakue. Mama'e esage apoaramū jane jemogya 'ga afutat. A'eramū 'ga amanūmū jane mogyau mama'e esage apoaramū.

15 Jejui 'ga rerowiaara 'gā emu'e aipo are, ki Tito. Mama'e esagea etee ki eapoukat 'gā nupe. Mama'e tywera 'ga amū iaporamū ki ere 'ga upe: “Aipoa nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. Peapo awi nanuara”, ere ki 'ga upe. Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee ene rekoramū 'gā ene ago'wawarūe'em.

3

Mama'e esage apo are ki emu'e 'gā

1 Emuea'ar iki Jejui 'ga rerowiaara 'gā jeje'eg are. “Peenuw iki 'wyriararete 'ga je'ega”, ere ki 'gā nupe. “'Wyria'ri 'ga je'ega nanē ki peenup nū. Mama'e esagea eapo jee ejeupe 'ga 'eramū iapou etee futat 'ga upe”, ere ki 'gā nupe.

2 “Peago'o nanē kasi 'gā amū pejemogyau ne. Pejemara'ne'emamū nanē pejemogyau. Pejejekau esage nanē pejejee najuejee etee nū. Pejeta'waramū pejemogyau 'gā nupe najuejee etee”, ere ki 'gā nupe.

3 Ymā te ako jane Jejui 'ga rerowiaare'ema 'gā 'jawe etee futat jane jemogyi ikue. Jejui 'ga rerowiare'ema janetywereteramū jarejemogyau. Jare'akwaawe'emamū ako jarejemogyau ikue. Nianuwi futari ako jane 'gā amū je'ega ikue. Jarejuwarete 'ga je'ega miamū ako jane ianupe'ema ikue. Jarejemifutar imū etee futat ako jarewau mama'e apou ikue. Jarejee etee ako jarejea'aramū ikue. Jarejeupi etee futat ako jarewau jarejemaku'iu ikue. Jaremaraneramū ako jarejemogyau 'gā nee ikue. 'Gā nanē ako amaraneramū jane ree ikue nū. 'Ga karaemā resakawe ako jane 'jau

jarejeupe ikue: “Maran ajee je jēmī najetywi nanuara pyu ‘ū?” ‘Jau ako jane jarejemogyau jarejeupe ikue.

⁴ A'ere ako Janeruwarete 'ga 'awamū 'ga jekwaawukari janee ai'i. Janeruwarete 'ga 'ā jane katu'okararetea. Esagesage te 'ga. Iporomutat te 'ga jane ree najuejue etee.

⁵⁻⁶ Ajemuaēm te 'ga jane ree. Najaneremiapofer esage are rūi futat 'ga jane katu'ogi rakue. Ajemuaēm te 'ga ae ree. A'eramū 'ga a'eramū jane katu'oka. Werowiarāmū Jejui 'ga jane katu'ogi jane pireita janetywer awi. Sā'ā ae u'ar yau ma'eramū mama'e tywera apoe'ema. Nan tee futat jane jemogyi 'ga rerowiar ire, 'ga jarepirei re. A'eramū jane u'ar yau ma'e 'jawe jarejemogyau 'ga rerowiar ire 'ga upe. Jarey awi jare'aa ypy jane jarejuwa 'ga ra'yra futat. A'ere jane Jejui 'ga rerowiar ire u'aru'jap ma'e 'jawe nū. A'eramū futat Jarejuwarete 'ga ra'yramū jarejemogyau. Wa'yrate 'ga rerowiarāmū 'ga jane mogyau wa'yramū. 'Ga 'Agesagea jane mogyau 'ga ra'yramū 'ga upe. 'Awamū 'ga U'agesage mua janee. Nakate'emi futari Janeruwarete 'ga janee. Mama'e esage te 'ga amut janee. U'agesagea miamū futat 'ga amut janee, Jejui Kristu 'ga jane pirei re. Meewei a'eramū miamū 'ga 'Agesagea jane monoi jane katu'oka jane rerekou.

⁷ Janeruwarete 'ga iporomutat nanimenime jane ree. Ipota'wa 'ga akou janee. A'eramū 'gā jane katu'ogukaa Jejui 'ga upe. Jarekatu'og ire jarejemogyau iky'ae'ema 'jawe futat 'ga upe. A'eramū nipo 'ga 'jau janee: “Pēē 'ā pēnesage jee. A'eramū nipo je anure pē mua 'au tejepyri pē mogyau nakwaparimū warāu rūi futat”, 'jau nipo 'ga janee. A'eramū jane 'ga pyri jarew rapesaka jarejemogyau.

⁸ A'jea futat jeremimome'ua.

A'eramū ene Jejui 'ga rerowiaara 'gā mu'jau najuejue etee futat aipo are. A'eramū 'gā mama'e esagea etee iapou ajemogyau. Mama'e esagea etee iapo re nipo 'gā jopoari ajemogyau.

⁹ Amumera 'gā Jarejuwarete 'ga je'eg are ajamueara te. A'ere kasi 'gā ereje'egauwar ine. Opytunera 'gā je'eger are 'gā jamuei. Moisesi 'ga remikwasiarer are nanē 'gā ajamueu nū. Ajamue ekoete futat 'gā ajemogyau. A'eramū ene 'ga je'eg are eapyakawe'em.

¹⁰ Amumera 'gā nipo Jejui 'ga rerowiaat 'mea te. 'Gā nipo ajamu'jau mama'e amutee are. “Simojo'ok 'gā ajau jarejee 'jau”, e'i te nipo aipo 'gā. A'eramū ki ene eje'ega moywrafena nanuara 'gā nupe, 'gā momika nanuar awi: “Au'je 'gā mu'e re mama'e tywer are”, ere ki 'gā nupe. 'Gā pige'emamū, eje'ega moywrafenu'japa 'gā nupe nū. Mukūi etee eje'ega moywrafena esaka 'gā nupe. Jui 'gā pige'emamū ekou'jape'ema 'gā nee.

¹¹ Aipo 'gā nia'wryi futari. Opoit futat 'gā mama'e esage apo awi. 'Ga nemiapofet tywera resag ire ene 'gā kwaapa. “Nia'wryi futari 'gā na'e”, 'jau ki ene 'gā jekatu'oge'emamū.

¹² Anurenure'i te nipo aje je kūima'e 'ga amū monoi peu ene py'rau. Maranamū nipo Artemas 'ga. Maranamū te nipo Tikiku 'ga. Nakwaawi katu we je tejemimonorama 'ga. A'eramū ki ene ejeupe 'ga waēm ire ekwapa kamēšete ajepeja amunaw ipe, Nikopo 'jaw ipe je rekoaa. Peu futat nipo je oi amana magwapa aipo amunaw ipe.

¹³ Janepytuna 'gā amū nipo awau watau ene wi. A'eramū ene mama'e mū monou 'gā nupe 'gā nemirerooramū. Ajepeja 'ga rera Zena. Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga, Zena 'ga. Ajepeja 'ga rera Aporua.

¹⁴ Jarepytuna 'gā ki emu'e jarejemogy esage are. “Mama'e esagea peapo pejejemogyau”, 'jau ki ene 'gā nupe. “Pejekaraemā ki pemono amū ikaraemāe'ema 'gā nupe”, ere ki 'gā nupe. “A'ere kasi pemono amū iwewue

ma'e 'gã nupe. Kasi a'e pe taetu 'gã wewue jerani etee 'gã nee ne", ere ki 'gã nupe.

¹⁵ 'Auwara 'gã, je pyriwara 'gã, oje'ega monou enee, ene futaa. Je nanē teje'ega monou enee nū. A'eramū ki ene oreje'ega mome'wau orejekoty'aawa 'gã nupe, Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe.

Jarejuwarete 'ga resagea ene rerekoa je afutat.

Kweramū etee jeremimome'ua.

Firemō

Ymā te 'gā jamuri wemifajamū rakue. A'eramū imuripyrrera 'ga oporowykyau akou amuarera 'ga upe. A'ere 'ga muarera 'ga nōmepyi 'ga. 'Ga mojemī waa etee, 'ga muaityau etee nanē nū. Amumē imuripyrrera 'ga amū oka'jama amuarera 'ga wi. A'eramū 'ga muarera 'ga oje'ega monou kwe pe 'gā nupe: “Jeremifaja 'ga oka'jam je wi. 'Ga resaka ki pepyyk 'ga jee, 'ga mua imojewya jee nū”, 'jau 'ga oje'ega monou kwe pe 'gā nupe. A'eramū 'ga resakara 'gā 'ga pyyke, 'ga monou imojewya 'ga muarera 'ga upe nū. A'eramū nipo 'ga waēm ire, 'ga muarera 'ga 'ga rerekou tyweaete, 'ga nupānupāu, 'ga jukawaipa.

A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou Firemō 'ga upe. Firemō 'ga remifaja 'ga oka'jam 'ga wi rakue. Oka'jam ma'e 'ga rera Onesimu. Oka'jam ire Onesimu 'ga awau owaēma Paulo 'ga pyri. A'eramū Paulo 'ga Jejuī 'ga mome'wau 'ga upe. A'e renupawe 'ga Jejuī 'ga rerowiaaramū akou. A'eramū Paulo 'ga 'ga monou imojewya 'ga muarera 'ga upe. 'Ga futat koa ka'arana ikwasiaripyrrera weroo ojara 'ga upe rakue.

¹⁻² Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou enee, ki Firemō. Timoteo 'ga ako je pyri. 'Ga 'ā janerewirera. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou ene upe. Ene 'ā orejekoty'aawa futat. Ene nanē 'ā ereporowyky ore 'jawe, Jejuī 'ga mome'wau ore pyri. Eneroga pype Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ajatykau awau 'ga muorypa. A'eramū ore 'gā nupe nanē ka'arana kwasiaa imonou nū. Jarejenyra ēē upe, Afia ēē upe, nanē ore imonou nū. Akipu 'ga upe, jarejepyri oporowyky ma'e 'ga upe nanē ore imonou nū. Akipu 'ga nanē 'ā jane 'jawe futat ako ojemouaga oporowykyau. Mīmera 'gā nupe ore ka'arana monoi ikwasiaa.

Je 'ā a'ŷi moromunepawa pype. Kwe pe ako je oi Jejuī 'ga mome'wau ikue amunawa moyka ikue. A'eramū 'wyriara 'ga je pyygukaa 'gā nupe, je mŷina je munewukaa moromunepawa pype. A'eramū je ka'arana etee imonou ikwasiaa pē nupe.

³ Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Janejararete 'ga Jejuī Kristua. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. 'Gā pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

Firemō 'ga

⁴ Jarejuwarete 'ga upe teje'egawe je teje'ega monou 'ga upe ene ree jepi. “Esage Firemō 'ga ene rerowiaara”, 'jau je 'ga upe ene ree jepi.

⁵ Tekotee 'gā ene mome'wau jee jepi. “Firemō 'ga iporomutat Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nee. Ipota'wa te 'ga 'gā nee”, 'jau 'gā jee jepi. “'Ga 'ā Jarejararete 'ga, Jejuī 'ga werowiat a'jea futat” 'jau 'gā jee jepi, ene mome'wau jepi.

⁶ A'eramū je 'jau Jarejuwarete 'ga upe ene ree jepi: “Taepyo ki 'ga a'jea futat mama'e esagea ojeupe ene iapo are. Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramū ene mama'e esage etee iapou ekou ree. A'eramū ki ene 'ga mueapyoukaa ee”, 'jau je teje'ega monou 'ga upe ene ree jepi.

⁷ Jarejuwarete 'ga ree eporomutaramū nanimenime ekou. 'Ga remiayuwa 'gā nee nanē eporomutaramū nū. Aipoa je maku'iu. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū ore araku'iramū ene ree najuejue etee. A'eramū a'ea taetu je mafuewerukaa jeporowyky are Jarejuwarete 'ga upe.

Onesimu 'ga

8-10 'Awamū je Onesimu 'ga mome'ui enee. Eneremifajamū futat 'ga. Eneremimurera futat 'ga. A'ere 'ga eneje'ega nuenuwi tee rakue. A'eramū 'ga 'ā oka'jama ene wi rakue. A'eramū 'ga 'ua owaēma jee 'au ai'i, Roma pe ai'i. Moromunepawa pype jerenaw ipe 'ga 'ua owaēma jee. A'eramū je tejeupe 'ga waēmamū Jeju 'ga mome'wau 'ga upe. A'eramū 'ga 'ga rerowiaa ai'i. A'eramū 'ga 'awamū akou 'ga remiayuwamū. A'eramū je Jeju 'ga ree 'ga mu'e re 'ga ruwa 'jawe te'jina 'ga upe. A'ere je 'awamū 'ga monoi imojewya ene upe nū.

A'eramū je 'awamū 'jau ene upe: Je 'ā Jeju 'ga remimonofera futat. 'Ga je'eg imū etee futat ako je tewau 'ga mome'wau ikue. A'eramū je 'jau enee: "Ojejuka esage werewi pa'ā 'ga 'ga ree nū", 'jau je enee. A'ere je nomoje-jukaukari ene 'ga ree. 'Au etee tajejuka 'ga ree 'ga upe, a'e je numiamū. Tepoaawamū tareko 'ga, a'e je numiamū. A'ere 'ā 'ga ene poaawa te. A'eramū amunipo 'ā ene te eje'ega m'jina 'ga ree jee. A'eramū je kweramū 'ga monou enee. Ejejuka esage ki 'ga ree, a'e je enee 'awamū. Je 'ā jesawa'e futat. Je 'ā Jeju 'ga je'ega mome'wara. A'eramū 'ga rerowiare'ema 'gā je ppyka je m'jina 'au moromunepawa pype. A'ere 'ā ene jejekoty'aawa. Janeporomutat jane jarejuee jepi. A'eramū je 'jau ene upe: Eneporomuorywiwet nipo je ree. A'eramū ene epojejuka esageramū 'ga ree, a'e je enee.

11-12 'Au te'jina je Onesimu 'ga resagi. Jeju 'ga rerowiar ire 'ga je poari futari. Mama'e esagea 'ga wapo kwaiwete jee, je poawamū futat. A'etea je 'ga omono enee. Jeporomutat je nanimenime 'ga ree. 'Ga oa je mu'arasig futat numiamū. A'ere 'ga najeremimurera rūi futat. Enema'ea futat 'ga. Ymā te 'ā 'ga eneremiayup tyweramū 'ga reko'i rakue. A'ere 'ga 'awamū eneremiayuw esagea futat.

13-14 Afutat je 'ga pytaa numiamū, 'au moromunepawa pype tejeypyri numiamū. A'ere 'ā 'ga ene poaawa te. Mukuu ene rekoramū amunipo 'ā 'ga je poaa akou. A'ere 'ga najeremiayuwa rūi. Enema'ea te 'ga 'ā. A'eramū je 'ga momytawe'em eneremifutare'em imū. Peu 'ga reko futare'ema ki 'ga emut etee imojewya jee nū. A'e pe ene peu 'ga reko futaa peu etee futat 'ga mogou ejeypyri. A'eramū je kamēšete ki 'ga emut imojewya jee, 'jawe'em enee.

15 Ymā 'ā Onesimu 'ga ka'jami ene wi rakue. Ināinān'i etee 'ga reko'i mukuu ene wi. A'ere 'awamū 'ga oi ojewya ene pyri nū. 'Awamū nipo 'ga reko'i ene pyri futat. 'Awamū nipo 'ga noka'jamu'jawi ene wi.

16 Ymā 'ā 'ga eneremiayup teeramū 'ga reko'i rakue. A'ere 'ā 'ga 'awamū Jeju 'ga rerowiaaramū. A'eramū 'ga 'awamū janerewirera futat akou. Jeporomutat je 'ga ree. A'ere nipo ene te 'ga ree jeporomutara ereapyraap. Ene upe oporowyky ma'e 'ga te 'ā. Enerewirera nanē 'ga 'awamū nū.

17 Paulo 'ga jejekoty'aawa futat, ere 'ā jee jepi. A'eramū 'ā ene, ejeypyri je oramū, je mua ejog ipe jepi. A'eramū ene nan tee futat Onesimu 'ga monou ejog ipe.

18 Maran gatu nipo 'ga eneka'aran epye'ema munuge'ema enepo pe rai'i. A'eramū ki ene 'ga amunug ire imonou inuga jeka'aran are. A'eramū je imepyau enee 'jau.

19 'Awamū je ka'arana kwasiaawa ppyka tepo pe ikwasiaa enee: Je 'ā Pauloa. Je futat tamepy enee 'jau. Aipoa je futat akwasiat ka'aran are inuga enee. Ymā te je ako Jarejuwarete 'ga je'ega mome'ui enee ikue. A'eramū ene ako 'ga rerowiaa ikue. Je 'ga mome'ue'em ire amunipo 'ā nererowiari futari Jeju 'ga. Werowiare'em ire amunipo 'ā 'ga nene katu'ogi futari. Aipo are eja'aramū ekou.

20 A'ere jane juejue Jeju 'ga rerowiari futari. A'eramū ene ejejukau esage Onesimu 'ga ree, jarejewirera 'ga ree. Aipo apo re je maku'i ape.

²¹ Ajemogypyk je ene ree, ki Firemō. Ejejuka esage ki Onesimu 'ga ree, a'e je enee. A'ere je tejeupe etee futat je 'i: "Firemō 'ga nipo ojejuka esage Onesimu 'ga ree. Je'eawera nipo 'ga wapyraap", 'jau je te'ŷina tejeupe.

²² Jarejuwarete 'ga upe 'ã pēē 'jau jepi: "Emomoirukat 'gã Paulo 'ga wi", 'jau 'ã pēē 'ga upe pejeje'ega mōnou pejejemogyau je ree jepi. A'eramū nipo 'ga anure je monoukaa pē nesaka. A'eramū pēē jerupawa resaka jee.

²³ Epafraasi 'ga ako 'au je pyri moromunepawa pype. 'Ga nanē Jarejuwarete 'ga mome'wara nū. A'eramū 'gã 'ga pyyka imua imŷina 'au moromunepawa pype je pyri. 'Ga nanē oje'ega omono pē nupe pē futaa nū.

²⁴ Jepyntuna 'gã nanē oje'ega omono pē nupe pē futaa nū. Maku, Aristaku, Demas, Luka. Mīmera 'gã oje'ega monou pē nupe pē futaa.

²⁵ Jarejararete 'ga, Jujui Kristu 'ga resagea pē nerekoa je afutat. Kweramū etee jeremimome'ua.

Epyreu

'Ga amū 'awa ka'arana kwasiaa imonou judeu 'gā nupe, Jeju 'ga ree 'gā mu'jaawamū rakue. Nikwaawi jane ikwasiarera. Aere na'ga etee rūi ikwasiari. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe rakue. Judeu 'gā ner irūa epyreua.

Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga

¹ Ymā Janeruwarete 'ga oporogytao oje'ega mome'wara 'gā nupe etee rakue. Mama'ea nanē 'ga iapou opājē mū ojee 'gā mueapyoukaawamū. Meewei futat 'ga 'gā mueapyou oporogyta are rakue. Namueapyopawi 'ga 'gā ywawuje tee wemifutar are rakue. Ināinānī'ī etee ra'ne 'ga imome'wau 'gā amū nupe. A'ere 'ga anure ināinānī'ī etee oporogyta mū mome'wau 'gā amū nupe nū. Ojeupe 'ga porogytaawer imū etee futat 'ga je'ega mome'wara 'gā 'ga je'ega mome'wau ajemogyau janyepy 'gā nupe rakue.

² A'ere ako 'ga 'awamū 'ga je'egi wa'yrarete 'ga upe rai'i. A'eramū ako 'ga ra'yra 'ga te jane mueapyou 'ga je'eg are ai'i. Nikwaawi futari jane Jarejuwarete 'ga rakue. A'ere jane 'ga ra'yra 'ga resakawe jane Jarejuwarete 'ga kwaawi. Mama'ea 'ga iapoukaa wa'yra 'ga upe rakue. Ywy, ywak, ipypewat. Mīmera 'ga wapoukat wa'yrarete 'ga upe rakue. 'Ga futat 'jau wa'yra 'ga upe rakue: "Anure nipo je ene m'yi mama'e jarareteramū", 'jau 'ga wa'yra 'ga upe rakue. A'eramū nipo 'ga wa'yra 'ga mogou mama'e jarareteramū futat.

³ Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga esage 'Uwarete 'ga 'jawe etee futat. A'eramū jane Jarejuwarete 'ga resage kwaapa 'ga ra'yrarete 'ga resag ire. Oje'eg imū etee futat 'ga mama'e mogyaukararūmū imomytao. Kwat, jay, jaytata, ywy. Mīmera 'ga imogyau imomytaaw ipe etee futat. Amanūmū 'ga 'jau rakue: "Amanū je 'gā tywera mepyawamū. A'eramū je tejerowiaaramū 'gā tywera moia 'gā nui", 'jau 'ga ojeupe rakue. Janetywer are amanū re 'ga oferapa awau wapyka 'Uwarete 'ga pyri. 'Uwarete 'ga pājērete 'jawe etee futat 'ga. Aju'jawe etee futat 'gā. A'eramū 'ga awawarūmū wapyka 'ga pyri, 'ga jakwatawa katy.

Ywagipewara 'gā apyraapat

⁴ Ywagipewara 'gā ajemogyau Ku'jywa 'ga upe oporowyky ma'eramū futat. A'ere 'ga wa'yra 'ga mogoi 'wyriaramū oje'jawe. A'eramū 'ga ra'yra 'ga ywagipewara 'gā apyraapat futat.

⁵ Naywagipewara 'gā amū nupe rūi 'ga 'i: "Ene jera'yra. Je 'ā 'awamū ako eneruwamū enee", 'jau rakue. Wa'yra 'ga upe etee 'ga 'i aipo 'jau. Naywagipewara 'gā amū nupe rūi 'ga 'i: "Je 'ā ako eneruwamū.

Ene futat je amogo teja'yrareteramū", 'jau rakue. Wa'yrarete 'ga upe etee te 'ga 'i aipo 'jau rakue.

⁶ Ywy pe wa'yrarete 'ga mua Ku'jywa 'ga 'jau rakue: "Ywagipewara 'gā jera'yra 'ga tamuoryp 'jau", 'jau 'ga ojeupe rakue.

⁷ Ywagipewara 'gā nupe Janeruwarete 'ga 'i: "Je upe oporowyky ma'e 'gā. Ojeupe je je'eg ypyrauwe ywagipewara 'gā too kamēsīete mama'e apou je'eawer imū 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe. Sā'ā wyytu rura. Namutat 'ga opājē monoi 'gā nupe.

“Sã'ã tupã werawa. I'jawe 'gã awau kamẽsĩete 'jau kwy”,
 'jau 'ga ojeupe.

⁸ A'ere 'ga wa'yra 'ga upe 'ga 'i:
 “Ene je 'jawewara. A'eramũ ene e'yina 'wyrriarareteramũ ejemiayuwa 'gã nupe.

Nakwaparimũ rũi futat e'yina 'wyrriarareteramũ 'gã nupe.

Mama'e a'jea etee te eremome'u 'gã nupe.

Mama'e tywera apoara 'gã etee ki ereko tywet 'gã nemiapo tywer are.

⁹ Mama'e esage etee te 'ã erefutut.

A'eramũ ene mama'e esage etee iapou.

Mama'e tywera 'ã nerefutari. A'eramũ ene mama'e tywera apowe'em.

A'eramũ je Eneruwareteramũ ene ppyrũmũ ene mogou enepytuna 'gã 'wyrriarareteramũ, ene maku'iukaa”,

'jau Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga upe.

¹⁰ “Ene futat ako ywya ereapo ikue, ywaga reewe ikue”,

'jau 'ga wa'yra 'ga upe.

¹¹ “A'ere nipo anure eneremiapofera teepawamũ.

A'ere ene neneteepawa'uweri futari nipo.

A'efer ipe etee futat nipo ene ekou.

Sã'ã taity ymanera toropawa. Nan futat nipo eneremiapofera teepawamũ.

A'ere ene neneteepawi futari nipo.

¹² Anure nipo ene ywy ymanera mojoy'rau ywy yau pyu.

Sã'ã ae taity ymana mojoy'rua taity yau pyu.

Nan futat nipo ene ywy mojoy'rau ywaga reewe.

A'ere ene neneteepawi futari.

Nene mojoy'rawi futari.

Neneymani futari nipo ene”,

'jau Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga upe rakue.

¹³ A'eramũ Janeruwarete 'ga 'jau wa'yrate 'ga upe nũ:

“Eapyk 'au je pyri. Je 'jawe futat ene.

Enepãjẽreteja je 'jawe. A'eramũ ene eapyka je yse katy.

Ene 'ã je omogo 'wyrriarareteramũ pãwẽũjẽ etee futat 'gã nupe”,

'jau 'ga wa'yrate 'ga upe rakue.

“Ene ree iporomutare'ema 'gã 'arimũ nipo je ene magwawukari.

A'ere je iapoe'emauwe eapyk 'au je yse katy”,

'jau 'ga wa'yrate 'ga upe rakue. Naywagipewara 'gã amũ nupe rũi 'ga 'i aipo 'jau rakue.

¹⁴ Maran sipo ywagipewara 'gã? 'Wyrriaramũ sipo 'gã ywy pewaramũ jane Janeruwarete 'ga ra'yrate 'ga pyri? Naani. Ojeupe Janeruwarete 'ga eawer imũ etee te 'gã mama'e apoi 'ga upe. Janeruwarete 'ga 'gã mua ojepyri oo ma'eramamũ jane poaawamũ.

2

Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne

¹ Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga ywagipewara 'gã apyraapa. A'eramũ ki jane 'ga je'ega rerowiaa futat jarejemogyau. 'Ga je'eg imũ mama'e apo re nipo jane jarepoire'ema futat 'ga rerowiar awi.

² A'jea futat ymã ywagipewara 'gã Janeruwarete 'ga je'ega reruri imome'wau janepyy 'gã nupe rakue. A'jea futat 'gã 'ea. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'gã eawera renupare'ema 'gã nerekou tyweaete rakue.

³ A'ere ako 'ga 'awamū wa'yra 'ga muri janee ikue. A'eramū 'ga wa'yra 'ga jukaukaa kūima'e tywera 'gā nupe rakue. Janetywera mepyawamū 'ga ruwa 'ga 'ga jukaukari 'gā nupe rakue. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga rerowiare'em ire taetu jane rerekou tyweaete a'jea futat. “Tejerowiamū je petywera moiri pē nui”, 'jau 'ga janee amanūmū rakue. Janejararete 'ga, Jeju 'ga ra'ne futat imome'wau ojepeyriwara 'gā nupe rakue. “Pēkatu'okawamū je manūi” e mome'wau 'gā nupe rakue. A'eramū 'ga je'ega renupara 'gā imome'wau janee. “Pētywera moiawamū je ruri, e'i 'ga oreē ikue”, 'jau 'gā imome'wau janee. “Tejerowiaara 'gā nui je 'gā tywera moia, 'gā katu'oka. A'eramū nipo je anure 'gā nerawau ywag ipe tejepeyri, e'i 'ga oreē ikue”, 'jau 'gā imome'wau janee, jane mueapyou ee. “A'eramū nipo Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga rerowiare'ema 'gā nerekou tyweaete”, 'jau 'gā jane mueapyou ee.

⁴ Janeruwarete 'ga taetu aje 'ā jane mueapyoukat wa'yra 'ga je'eg are. “Mama'e a'jea etee jera'yra 'ga omome'u 'gā nupe”, 'jau 'ga. A'eramū 'ga U'agesage mua wa'yra 'ga rerowiaaramū janee. A'e pyu jane jarejeapyoramū 'ga 'eawer are. Wemifutar imū etee futat 'ga U'agesage muri janee, aeremiapoe'ema apoukaa janee. A'eramū nipo esakara 'gā oporesagamū ajemogyau jane ree. 'Ga 'Agesagea nipo mama'e apoukaa janee. Mama'e a'jea wa'yra 'ga imome'ue'em ire amunipo 'ā 'ga U'agesagea namura'uweri janee wa'yra 'ga 'eawer imū.

Jeju 'ga rerowiaaramū jane

⁵ Anure nipo Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga mogoi 'wyriaramū wemiapoferamū janee. Aipoa je amome'u pē nupe. Naywagipewara 'gā amū rūi 'ga omogo 'wyriaramū. Wa'yra 'ga etee futat 'ga omogo 'wyriaramū wemiayuwamū janee.

⁶ Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiari ee rakue:

“Jeporesak tee je 'ā ywy pewaramū pē nee. Jarejuwarete 'ga remiapofera tywera 'jawe etee agawewi 'ā pēē.

A'etea 'ā 'ga ajemuaēm pē nee ywy pewaramū”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

“Ma'ja are sipo erejemuaēm ywy pewaramū 'gā nee, ki Ku'jyp? Nia'wyri agawewi 'gā.

A'etea 'ā erejemuaēm 'gā nee”,

'jau 'ga ikwasiaa rakue.

⁷ “Naywagipewara 'gā pājē apyraapa rūi agawewi ywy pewara 'gā.

A'etea nipo ene anure 'gā muesageu 'gā pājēruga ejepeyriwara 'gā 'jawe.

A'eramū nipo 'gā najuejue etee futat ywy pewara 'gā pojeupa.

⁸ Ene 'ā 'gā mogyau 'wyriaramū mama'e upe.

Tejemiapofera upe nipo je 'gā mogyau 'wyriaramū, 'jau 'ā ene rakue”,

'jau 'ga ikwasiaa Jarejuwarete 'ga upe rakue.

Anure nipo 'ga jane mogyau 'wyriaramū mama'e upe wa'yra 'ga pyri. Kwat, jay, mama'eukwaap, ywagipewat. Mīmera wemiapofera upe nipo 'ga jane mogyau 'wyriaramū 'ga pyri. A'ere na'awauwe rūi jane jemogyi 'wyriaramū 'ga remiapofera upe.

⁹ Sikwaap futat 'ā jane 'awamū Jeju 'ga rekwawera. Janeruwarete 'ga Jeju 'ga mua 'au ywy pewaramū jane 'jawe rakue. A'eramū 'ga nanē ajemogou ipojeuwipyre'emamū rakue nū. Ywagipewara 'gā pājē'wyri' ako ma'e 'jawe nanē 'ga akou rakue nū. Ywy pewaramū jane 'jawe etee futat 'ga akou rakue. A'ere Janeruwarete 'ga poromutaramū jane ree. A'eramū 'ga wa'yra 'ga jukaukaa kūima'e tywera 'ga janetywera mepyawamū. Jane 'jawe akoe'em ire amunipo 'ā 'ga namanūaruū janetywera arē rakue. A'ere 'ga jemogoi jane 'jawe ra'ne futat janetywera mepyawamū. A'ere Ku'jywa 'ga 'awamū jane ree 'ga manū re 'ga rerooi 'ga mogou ojepeyri nū, 'ga mogou ywagipewara 'gā

apyaapa nũ. A'eramũ 'ga pyriwara 'gã 'awamũ 'ga muorypa ajemogyau nũ. A'ea jane 'ã sikwaap.

¹⁰ Ymã te Janeruwarete 'ga mama'e apoi rakue. 'Ga futat mama'e omogy. 'Ga futat erekwara nanẽ nũ. Ma'eramũ 'ã 'ga rea'aramũ jane ree. "Tamogy tejemiapofera 'gã teja'yramũ 'jau", 'jau 'ga ojeupe rakue. "Anure nipo jera'yra 'ga rerowiaara 'gã jemomytuni kwaiwete. 'Gã juejue nipo je imogyau teja'yramũ. Anure je 'gã muri 'gã mogyau 'au tejepyri nakwaparimũ warãu rũi futat", 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramũ 'ã 'ga wa'yrarete 'ga rerekou tywerukaa rakue, jane ree 'gã jukaukaa janetywera mepyawamũ rakue. 'Ga futat Jejui 'ga wereko tywerukat ae a'wyre'ema upe. 'Uwarete 'ga remifutar imũ etee futat Jejui 'ga mama'e apoi. A'eramũ 'ga, 'ga remifutar imũ nanẽ 'ga ojereko tywerukaa 'gã nupe nũ. Amanũ are 'ga janetywera moia jane wi werowiamũ. Jane wi janetywera moir ire 'ga jane mogyau Ku'jywa 'ga ra'yramũ. A'eramũ Jejui 'ga anure werowiaaramũ jane rerawau jane mogyau 'Uwarete 'ga pyri.

¹¹ Jejui 'ga jane katu'oka janetywer awi. A'eramũ 'ga wemikatu'ogeramũ jane mogyau 'Uwarete 'ga ra'yramũ. A'eramũ 'ga Ruwarete 'ga Janeruwareteramũ nanẽ futat nũ. A'eramũ nipo Jejui 'ga aku'iramũ jane ree. "Agamũ jerewirera 'gã. 'Agamũ jerenyra 'gã", 'jau nipo 'ga jane ree aku'iramũ.

¹² A'eramũ nipo 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

"Eneremiapofera tamome'u tejewirera 'gã nupe 'jau.

'Gã pype tekou tamuoryp ene eneremiapofer are 'jau", 'jau 'ga 'ga upe.

¹³ "Ajemogyppyk je ene ree", 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

"Au je rekoi Tejuwarete 'ga ra'yra 'gã pyri.

Je pyri Jeruwarete 'ga 'gã murukari, 'gã nee tejejukaawamũ", 'jau 'ga akou.

¹⁴ Jarejuwarete 'ga ra'yramũ jane ywy pewaramũ etee futat. O'o ma'eramũ jarejemogyau wy ma'eramũ nanẽ jarejemogyau nũ. A'eramũ Jejui 'ga ajemogou ywy pewaramũ jane 'jawe etee futat rakue. Ywy pewaramũ jane 'jawe ajemogou 'ga amanũmũ jane 'jawe. Ywy pewaramũ jane 'jawe akoe'em ire amunipo 'ã 'ga namanũi futari. Janeruwarete 'ga namanũi futari. A'ere Jejui 'ga jemogoi ywy pewaramũ jane 'jawe. A'eramũ 'ga amanũmũ rẽwẽjẽmĩ rai'i. A'ere 'ga manũi mama'eukwaawa 'wyrriara mateepaawamũ. Mama'eukwaawa 'wyrriara pãjẽ'okawamũ te 'ga manũi rai'i. Mama'eukwaawa 'wyrriara ywy pewaramũ jane momawukaa. A'ea futat 'agamũ jane momap. A'ea futat ako jane ree iporomutare'emamũ. A'ere Jejui 'ga ipãjẽ'ogi amanũmũ rakue.

¹⁵ Ywy pewaramũ jane jarekyjau jaremanũ awi jarejemogyau. A'ere Jejui 'ga jane momapara pãjẽ'ogi. A'eramũ jane jarekyjau 'jape'ema jaremanũ awi, jaremopapara pãjẽ'okara 'ga rerowiaaramũ.

¹⁶ Naywagipewara 'gã poaawamũ rũi Jejui 'ga ruri 'au ywy pe rakue. Abraão 'ga juapyreramũ jane poaawamũ te 'ga ruri rakue.

¹⁷ Ajemogou 'ga 'ã wewireramũ jane 'jawe futat rakue. Ma'eramũ 'ã 'ga janejemogy kwaawi a'jea futat. A'eramũ 'ã 'ga a'jea futat ajemuaẽma jane ree. Jarejuwarete 'ga remifutar imũ 'ga mama'e apou. A'eramũ 'ga akou Jarejuwarete 'ga upe oporogyta ma'eramũ jane ree. Ymã te mainana 'gã etee mama'e roeroi iapyau Ku'jywa 'ga upe rakue, opytuna 'gã tywera mepyau rakue. Mainana 'wyrriararete 'ga etee te wyra ry rerawarãmũ erosou Jarejuwarete 'ga mogytaawa my'ja'wi pype 'ga upe, opytuna 'gã tywera mepyawamũ rakue. A'ere ako 'awamũ Jejui 'ga jemogoi mainana 'wyrriara

remiapofera rekawaw ipe janee ikue. Najukai futari 'ga wyra janetywera mepyawamū. 'Ga futat ojejukaukaa 'gā nupe janetywera mepyawamū.

¹⁸ Ywy pe 'ga rekoramū mama'eukwaawa 'wyrriara Jejuī 'ga porowyky are oporomote'ariweramū rakue numiamū. A'ere Jejuī 'ga nuapoi futari emifutar imū mama'e tywera rakue. 'Ga maruukare'ema agawewi futat akou rakue. A'ere 'ga jemouagi etee futat jupe rakue. Ma'eramū 'ā 'ga nanuara kwaawi katu katu tāmējē. A'eramū 'ga ajemuaēma jane ree. A'eramū 'ga jane poararūmū a'jea futat mama'eukwaawa 'wyrriara jane rereko tyweramū.

3

Jejuī 'ga Moisesi 'ga retee

¹ Jejuī 'ga rerowiaaramū pēē jejaap katu katu 'jawe jee. Kūima'eramū pēē jerewirera 'jawe jee. Kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe jee. Pēē nanē Janeruwarete 'ga pē pyrūmū pē mogyau wemiayuwamū rakue. A'eramū ki pēē pejejeatee'emamū Jejuī Kristu 'ga wi pejემoggyau. Janeruwarete 'ga 'ga amut ywy pe ojee jane mu'jawamū rakue. Mainana 'wyrriarete 'jawewaramū 'ga ruri jane mu'jau 'Uwarete 'ga ree. A'eramū jane Jejuī 'ga rerowiaa jarejemoggyau. 'Ga Ruwarete 'ga nanē jane erowiaa nū.

² Ymā te Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga pyrūi ojeupe oporowyky ma'eramū rakue. Moisesi 'ga mama'e apou Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat rakue. Jarejuwarete 'ga remiayuwā 'gā nerawau erekou jū myter imū rakue. 'Awamū Janeruwarete 'ga wa'ra 'ga pyrūi ojeupe mama'e apoawamū. Moisesi 'ga 'jawe futat Jejuī 'ga mama'e apoi 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat.

³ Ymā Moisesi 'ga rekoī kūima'eteeteramū rakue. A'eramū janepy 'gā opo-jejuka esageramū 'ga ree rakue. A'ere Jejuī 'ga te kūima'eteetea Moisesi 'ga apyraapa. A'eramū ki jane 'ga muorypa jarejemoggyau. Sā'ā 'oga apoarete 'ga resagea 'oga resage apyraawa. Nan tee futat Jejuī 'ga resagea Moisesi 'ga resage apyraawi.

⁴ 'Oga apoara tywe'em ire amunipo 'ā 'oga nanē nitywi nū. Nawyri 'oga ojeteē. Nan tee futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi rakue. Iapoe'em ire amunipo 'ā nitywi futari mama'ea.

⁵ Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga remiayuwā a'jea futat rakue. Oporowyky 'ga a'jea futat Jarejuwarete 'ga upe rakue. Jarejuwarete 'ga je'ega 'ga enupa a'jea futat rakue. Jarejuwarete 'ga remiayuwā 'gā nee 'ga ojejukau esage rakue, 'ga je'ega mome'wau nanē 'ga 'gā nupe rakue. Ymā Moisesi 'ga akou Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū rakue. A'eramū 'ga Ku'jywa 'ga remiaporāma mome'wau 'gā nupe rakue, 'gā mueapyou Jarejuwarete 'ga remiaporam are rakue.

⁶ A'ere Kristu 'ga Jarejuwarete 'ga ra'yraretea. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga mogou 'wyrriaramū wemiayuwā 'gā nupe. A'eramū 'ga 'Uwarete 'ga remiayuwā 'gā nee ojejukau esage. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat Kristu 'ga ojejukau 'ga remiayuwā 'gā nee. Jane nanē jarejemoggyau 'ga remiayuwamū. 'Ga ree jarejemoggyy' awi jarepoire'em ire jane jarejemoggyau 'ga remiayuwamū futat. "Anure nipo je pē nerooi pē mogyau Tejuwarete 'ga pyri nakwaparimū warāu rūi futat" 'e rerowiar awi jarepoire'em ire jane jarejemoggyau 'ga remiayuwamū.

Wupaw ipe jane reeroawam

⁷ Jarejuwarete 'ga remiayuwamū ki sienup 'ga je'ega jarejemoggyau. Ymā te Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe ee rakue. "Pejejeupe Ku'jywa 'ga je'egamū ki peenup katu katu 'ga 'eawera.

⁸ Iapyajeawopytym ma'e 'jawe etee kasi peenup ne.

Janeypy 'gã oje'eganuwe'emamũ 'ga upe rakue.

A'eramũ pëe pejemogyawe'em 'gã 'jawe pejeje'eganuwe'emamũ.

Amunawe'em ipe weroo werekoramũ 'ã janeypy 'gã Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema rakue.

Siesak Jarejuwarete 'ga remiapoa 'jau.

A'jea futat sipo 'ga jejukai jane ree u'eawer imũ etee futat, 'jau 'ga rerowiare'ema 'gã ojeupe rakue.

A'eramũ ki pëe pejemogyawe'em jareypy 'gã 'jawe",

'jau 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga amũ upe rakue.

⁹ A'ere Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue nũ:

“Kwarëta kwara magwapa agawewi 'gã ojeupe jeremiapofera resaka.

A'etea 'gã naje rerowiari futari ajemogyau.

A'jea futat sipo 'ga jejukai jane ree, 'jau etee 'gã ajaupe”,

'jau Ku'jywa 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue nũ.

¹⁰ “A'eramũ je temara'neramũ 'gã nee. Nuenuwi futari 'gã jeje'ega.

Nojemogyppygi futari 'ga je ree.

¹¹ A'eramũ je temara'neramũ 'gã nee.

A'eramũ je 'gã monoukare'ema 'gã nupawa upe, 'gã nupe tejemimonorama wwy pe.

'Peu tepeo pejepytu'wau maruowajar awi 'jau, mara'ne awi 'jau' je'eawer ipe 'gã awawe'em.

A'ere 'ã 'gã naje rerowiari etee.

A'eramũ jeje'ega rerowiare'ema 'gã awawe'em futat je'eawera wwy pe.

Mama'ea nanë je imonowe'em 'gã nupe te'eawer imũ”,

'jau 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukaa ee 'ga upe rakue.

¹² A'eramũ ki pëe Jejui 'ga rerowiaaramũ pejejea'gwau Jarejuwarete 'ga rerowiari awi pejepoire'ema. Janeruwarete 'ga 'ã Okoeteete ma'ea.

¹³ Pejekomogypygyukaa 'ga ree pejeojere'emamũ futat. “Sako esage 'ga upe 'jau. Sajemogyppyk 'ga ree 'jau”, 'jau pejeojere'emamũ futat pejejemogyau pejejaupe. Aipo apo re nipo nepejomoryteekari mama'e tywera upe, pejepopy'a moywyrafenukare'ema jupe.

¹⁴ Jejui 'ga rerowiaa ppy we jane jarejemogyppyka a'jea futat 'ga ree. 'Ga ree jarejemogyppyg awi jarepoire'em ire jane jarejemujaa Kristu 'ga ree. A'eramũ ki jane jarepoire'ema 'ga ree jarejemogyppyg awi jarejemogyauwe futat.

¹⁵ Ymã 'ga wëjëmĩ futat ka'arana kwasiaa ee rakue:

“Pejejeupe Ku'jywa 'ga je'egamũ ki peenup katu katu 'ga 'eawera.

Iapyajeawopytym ma'e 'jawe te kasi peenup 'ga je'ega ne.

Janeypy 'gã oje'eganuwe'emamũ 'ga upe rakue.

A'eramũ pëe pejemogyawe'em 'gã 'jawe pejeje'eganuwe'emamũ”,

'jau 'ga ikwasiaa ee rakue.

¹⁶ Ymã te janeypy 'gã wapyakau futat Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue numiamũ, Egitu wwy awi Moisesi 'ga reminũ'ëmera 'gã nakue numiamũ. A'ere 'gã anure Jarejuwarete 'ga je'eg are oporenuwiwere'emamũ rakue.

¹⁷⁻¹⁸ A'e are Janeruwarete 'ga amara'neramũ 'gã nee rakue. A'eramũ 'ga 'gã mogyaukaa 'gã mojewarau jũ myter imũ kwarëta kwara magwapa rakue. Oje'eganuwe'emawer ipe etee futat 'gã opapa rakue. Oje'eganuwe'emamũ 'ga 'gã monoukare'ema 'gã nupe esaukaripyrera wwy pe. “Naje rerowiari futari 'gã. A'eramũ 'gã awawe'em ojeupe je'eawera wwy pe”, 'jau 'ga rakue.

19 A'eferupi tee aipo 'gā nosei futari Jarejuwarete 'ga ojeupe imome'upyrera wyy pe rakue. Nuerowiari futari 'gā Jarejuwarete 'ga. A'eramū 'gā awawarūme'em ojeupe 'ga 'eawera wyy pe.

4

1 'Awamū nanē Janeruwarete 'ga 'i janee nū: “Tejee ojemogypyk ma'eramū je pē muri tejupaw ipe. A'eramū je mama'e monou pē nupe te'eawer imū etee futat”, 'jau 'ga janee. A'eramū ki jane jarejemogypyka a'jea futat 'ga ree. Kasi a'e pe 'ga najane monoukari wupaw ipe ne.

2 'Awamū 'ā jane nanē Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u renupa nū, jareypy 'gā 'jawe rai'i nū, “Janeruwarete 'ga iporopoariwet pē nee” 'e renupa rai'i nū. Janepy 'gā 'ga je'ega renupa tee rakue. A'ere 'gā nuerowiari 'ga rakue. A'e are Janeruwarete 'ga 'gā monoukare'ema 'gā nupe u'eawera pype rakue.

3 A'ere jane 'ga rerowiaaramū jane jemogypyki Kristu 'ga ree. A'eramū jane jaremanū re jarewau jarejemogyau Jarejuwarete 'ga pyri. A'eramū jane jarepy'ata'waramū jarejemogyau. A'ere 'ga werowiaare'ema 'gā nupe 'ga 'i: “Naje rerowiari pejepe pejejemogyau. A'eramū je temara'neramū pē nee. A'eramū je 'jau pē nupe:

Nepesei futari pejeupe imome'upyrera wyy pe, 'jau je pē nupe”,
'jau 'ga werowiare'ema 'gā nupe rakue.

Ymā Janeruwarete 'ga wyy apoi ywaga reewe rakue. Seis etee 'ga mama'e rorosea iapoupap rakue. A'ere 'ga iapopaw ire oporowykyu'jape'ema futat ai'iwe ee rakue nū. Worywamū 'ga wemiapofer are rakue.

4 Ymā 'ga amū ka'arana kwasiari inuga janee ee rakue:
“Seis 'ara rupi Janeruwarete 'ga mama'e apoi rakue.
Iapopaw ire 'ga noporowykyi ai'iwe rakue nū.

A'eramū 'ga worywamū wemiapofer are rakue”,
'jau 'ga ikwasiaa inuga janee rakue.

5 Anure aipo 'ga wējēmī futat ka'arana kwasiaru'japa ee nū:
“Naje rerowiari 'gā ajemogyau.

A'eramū je 'gā monoukare'ema 'gā nupe imome'upyrera wyy pe, 'jau
Janeruwarete 'ga',
'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are inuga janee rakue.

6 Ymā 'ga je'ega renuw ypyrera 'gā nuerowiari 'ga rakue. A'eramū 'gā awawe'em ojeupe 'ga remimome'ufera wyy pe rakue. Werowiar ire amunipo 'ā 'ga wemimome'ufera wyy monoi 'gā nupe rakue. A'eramū amunipo 'ā 'gā worywamū ee rakue. A'ere 'gā nuerowiari 'ga rakue. A'eramū 'ga 'gā monoukare'ema aipo pe rakue. A'eramū 'ga 'jau 'gā na'yre'era 'gā nupe etee rakue nū: “Pēē je rerowiat pejepe ra'e. A'eramū je pē monoukaa pē nupe je'eawer ipe, pē muorypa ee”, 'jau 'ga werowiaara 'gā nupe rakue.

7 Anure Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are Davi 'ga upe rakue nū. U'eawer imū etee futat 'ga 'jau'japa Davi 'ga upe rakue:
“Pejeupe Ku'jywa 'ga je'egamū ki peenup katu katu.
Iapyajeawopytym ma'e 'jawe kasi peenup jeje'ega ne”,
'jau 'ga ikwasiaa ee rakue. A'eramū jane jarejeapyoramū 'ga 'eawer are. 'Ga je'ega renuparamū jane upe juejue futat 'ga je'egi. Naymāwarera 'gā nupe etee rūi futat 'ga aipo 'jau. 'Awauwaramū jane upe nanē futat 'ga 'i nū.

8 Moisesi 'ga rekawer ipe Josue 'ga etee futat opytuna 'gā nerawau erosou ojeupe Jarejuwarete 'ga remimome'ufera wyy pe rakue, Kanaā wyy pe rakue. A'ere naKanaā wyy upe etee rūi Janeruwarete 'ga 'i rakue. Kanaā wyy upe etee 'e re amunipo 'ā 'ga ne'iu'jawi Davi 'ga upe rakue nū.

9-10 A'eramū jane jarejeapyoramū 'ga 'eawer are. Jane upe nanē 'ga 'i aipo 'jau rakue nū. “Anure nipo 'ga werowiaaramū jane rerawau ywag ipe ojeppyri. A'eramū jane nanē jarepytu'wau jareporowyky awi”, 'jau ki jane jarejaupe. Wemiapofera apopaw ire Janeruwarete 'ga oporowykyawe'em ai'uwe rakue nū. Ywawuje futat 'ga pytu'ui wemiapo awi rakue. Nan tee futat 'ga jane mopytu'waukaa janeporowyky awi ojeppyri jane jemogyramū.

11 A'eramū ki jane jarejemogypyka 'ga ree. Kasi a'e pe jane jemogyi ymāwarera 'gā 'jawe ne. Nuerowiari 'gā Ku'jywa 'ga rakue. A'eramū 'gā awawe'em ojeupe 'ga remimome'ufera ywy pe rakue.

12 Ku'jywa 'ga 'eawera eko ma'e 'jawe futat. 'Ga 'eawer imū etee futat mama'ea jeapoi. Ipājē ma'e 'jawe futat 'ga 'eawera. Jyuu aime juowajuu 'jawe nanē Janeruwarete 'ga 'eawera nū. Sā'ā ae jyuu aime juowajuu pyu wyro'o ikysi pāwē tāmējē imonoa iywyterimū. A'eramū 'ā ae iywyter ipewara o'o resaka. Ikaga miamū 'ā ae imowoka. A'eramū 'ā ae ikagyawa resaka. Nan tee futat Janeruwarete 'ga 'eawera. Janeapya pype ose re 'ga je'ega jane mueapyoukaa janeremifutar are. Mama'e esage are janeparu-apower are, mama'e tywer are janeparuapower are, jarejea'aresage are, jarejea'atywer are. Mimer are 'ga je'ega jane mueapyoukaa.

13 Nimimarūi jane mama'ea Jarejuwarete 'ga wi. Wesak katu katu 'ga mama'ea. Okwaap katu katu 'ga mama'ea. Janerea'ara miamū 'ga okwaap. Nimimarūi jane mama'ea 'ga wi. 'Ga reape jane jemogyi. Anure nipo jane jarejemiapofera mome'ui 'ga upe. A'ere 'ga jane kwaawi katu katui. A'eramū jane 'ga morytearūme'em jarejee, 'ga upe jarejemome'uramū.

Mainana 'wyriararete 'jawewat

14 A'eramū ki jane Jeju 'ga rerowiar wyyapiau jarejemogyau. Jeju 'ga 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yratea. A'eramū 'ga awau 'Uwarete 'ga pyri janee. Ymā 'ā mainana 'wyriararetea wyra jukai, wy rerawau erosou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe opytuna 'gā tywera mepyawamū rakue. A'ere 'ā Jeju 'ga jejukaukari 'gā nupē janetywera mepyawamū rakue. Mainana 'wyriararete remiapofer ipe 'ga ajemogou janee.

15 Jeju 'ga 'ā jane kwaapap. Jane 'jawewaramū 'ga ajemogou ywy pe 'uawamū. A'eramū 'ga jane kwaapa. A'eramū 'ga ajemuaēma jane ree. “Ywy pewara 'gā nifuakari mama'e tywera apoe'em awi”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga ajemogou ifuakare'ema 'jawe, jane 'jawe rakue. A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara 'jau Jeju 'ga upe rakue: “'Ga fuakara pa je amateepap 'ga wi kwy. Teje'ega pa je aenuwukat 'ga upe kwy. Mama'e tywera taapoukat 'ga upe 'jau kwy”, 'jau mama'eukwaawa 'wyriara ojeupe rakue numiamū. A'ere 'ga nuenuwi futari ije'ega. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. A'eramū 'ga ajemuaēma jane ree, mama'eukwaawa 'wyriara jane-fuakar are ipromateepawiweramū. A'eramū 'ga oporogytau 'Uwarete 'ga upe jane ree, 'ga mota'waukaa janee.

16 A'eramū ki jane jareporogytau Jarejuwarete 'ga upe jarekyawe'em. 'Ga 'ā ajemuaēma jane ree. Ipota'wa 'ga jane ree. A'eramū 'ga mama'e esagea etee iapou janee. Ojeupe jane enūjamū 'ga jane poari mama'e apo are.

5

1 Ymā Janeruwarete 'ga Israeu juapyrera 'ga amū pyyrūi 'ga pytuna 'gā nupe rakue. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe: “Apyyrū je ene 'gā nupe ene mogou mainana 'wyriarareteramū. A'eramū ene eporowykyau jee epytuna 'gā nee. Mama'e tywera 'gā iaporamū ene eporogytau 'gā nee jee, wyra jukau iapyau jee 'gā tywer are. Na'gā nūi oporogytau jee otywer are. Ene tee eporogyta jee

'gã nee, 'gã tywer are. Je upe mama'e are oporomuriweramũ 'gã imonou ene upe. A'eramũ ene ete imua jee 'gã nupe", 'Jau Ku'jywa 'ga 'ga upe rakue.

² Opytuna 'gã 'jawe futat mainana 'wryriararete 'ga. A'eramũ 'ga ajemuaẽma opytuna 'gã nee mama'e tywera 'gã iaporamũ. Amumẽ nipo 'gã mama'earũe'ema apou ikwaape'ema. Aipo 'gã nee nanẽ 'ga ajemuaẽma akou.

³ Opytuna 'gã 'jawe futat 'ga. A'eramũ 'ga nanẽ mama'earũe'em apou akou nũ. A'eramũ 'ga nanẽ otywer are wyra jukau iapyau Jarejuwarete 'ga upe. Naopytuna 'gã tywer are etee rũi 'ga iapyi. Otywer are nanẽ futat 'ga iapyau 'ga upe rakue nũ.

⁴ Na'ga rũi ojepyryrũmũ ajemogou mainana 'wryriarareteramũ. "Je ako mainana 'wryriarareteramũ", 'jawe'em nanẽ 'ga nũ. Janeruwarete 'ga te 'gã pyyrũmũ 'gã mogyau mainana 'wryriarareteramũ. Ymã Janeruwarete 'ga Arão 'ga pyyrũi 'ga mogou mainana 'wryriar pyyamũ rakue. Arão 'ga 'jawer-imũ etee futat 'ga 'gã amũ pyyrũmũ 'gã mogyau mainana 'wryriarareteramũ.

⁵ Nan tee futat Kristu 'ga najepyryrũi ajemogou mainana 'wryriararete 'jawe rai'i. Janeruwarete 'ga futat 'ga pyyrũmũ 'ga monou rai'i. A'eramũ 'ga te 'ã 'jau 'ga upe rai'i:

"Ene 'ã Jera'yra. Je 'ã 'awamũ ako eneruwamũ", 'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are 'ga amũ upe rakue.

⁶ Anure 'ga 'jau 'ga upe nũ:
"Sã'ã Mekiseteki 'ga rekoa mainanamũ rakue.

Nan tee futat je ene mogoi mainana 'ga rekwawer ipe 'gã nupe. A'ere ene nakwaparimũ warãu rũi ereko 'gã nupe", 'jau 'ga ka'arana kwasiarukaa 'ga amũ upe Jejui 'ga ree rakue.

⁷ Wyw pe akou Jejui 'ga oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe. Wafukaja monou 'ga upe. "Je poar ape, Kiapi'ni. Ojeupe ene iapoukare'em ire amunipo 'ã 'gã nojejukaa'uweri. A'ere najeremifutar imũ rũi ereapo. Ejemifutar imũ etee te 'ã ereapoukat 'gã nupe je ree", 'jau 'ga oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe. Ojoo'o pype 'ga oje'ega monou 'ga upe. "Ejemifutar imũ etee te 'ã ereapoukat 'gã nupe je ree", 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'ga je'ega renupa.

⁸ Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga agawewi. A'etea 'ga ojemu'e 'Uwarete 'ga remifutara apo are. Wereko tywera pype 'ga ojemu'jau 'ga remifutara apo are. Nimanũweri futari 'ga numiamũ. Nafutari futari 'ga wereko tywera numiamũ. A'ere 'ga jejukaukari 'gã nupe, 'Uwarete 'ga remifutar imũ etee rai'i.

⁹ Wenup katu katu 'ga ojeupe 'Uwarete 'ga 'eawera. Wapopap 'ga 'Uwarete 'ga remifutara. Ma'eramũ 'ã 'ga jemogoi 'ga je'ega renuparamũ jane katu'okaramũ.

¹⁰ Ma'eramũ 'ã Janeruwarete 'ga 'ga mogoi mainana 'wryriarareteramũ, Mekiseteki 'ga 'jawe.

Peпоit kasi 'ga rerowiar awi ne

¹¹ Kwaiwete mama'e are pẽ mu'jawa numiamũ. A'ere 'ã nepẽneapyoa'nei jeremimome'u are. Pejeapy mÿine'ema 'ã jeje'eg are. A'eramũ 'ã peje-jeapyoa'ne'emamũ ee.

¹² Ymã agawewi 'ã pẽ Jejui 'ga rerowiaa rai'i. A'eramũ amunipo 'ã pẽ kwe pewara 'gã mu'jau ee. A'ere 'ã pẽ 'awamue enupara 'jawe etee pejemogy. Pejejeapyoa'ne'emamũ 'ã 'ga je'eg are. "Ore mu'jara emut amũ oree. A'eramũ miamũ 'ga mama'eay are ore mu'jawe'em" 'jara 'jawe etee 'ã pẽ pejemogyau. Mama'eaye'em are etee 'ã pẽ pejemue'eweramũ. 'Ga rerowiaar yau 'gã te a'jea futat ojemu'e mama'eaye'em are etee ra'ne.

13 Sã'ã kunumĩaky'ri ika'mua etee ra'ne. Na'ui futari wyro'o eyra. Nan tee futat Jejuí 'ga rerowiaar yau 'gã. Mama'eaye'em are etee ra'ne ore 'gã mu'jau. Naeapyoi we 'gã ako esage are.

14 Waranuw ire 'ã kunumĩaky'rifera 'gã wyro'o 'u are weapyoramũ. Nan tee futat Jejuí 'ga rerowiaar ymanera 'gã. Weapyo katuramũ Jarejuwarete 'ga je'eg are. 'Ga remifutar imũ etee futat 'gã mama'e apou. Otywer awi 'gã opoiapap. Mama'e esage are 'gã weapyoramũ. Mama'earũ'e'em are nanẽ 'gã weapyoramũ ajemogyau.

6

1 A'eramũ ki jane jarejamu'akwaapa Jarejuwarete 'ga remifutar imũ mama'e apo are. Jejuí 'ga jane erowiar ypyrauwe 'gã amũ jane mu'jau 'ga ree ikue. A'ere 'gã najane mu'ei mama'eay are. A'ere jane 'awamũ Kristu 'ga kwaawi katu katu. A'eramũ jane jarejamu'jau katu Jarejuwarete 'ga ree. Mama'eay are miamũ jane jarejamu'jau. Jejuí 'ga rerowiaar yau 'gã jane imu'jau 'ga rerowiar are. "Werowiarãmũ etee Jejuí 'ga pëtywera moiri pë nui. Na'ga upe pënemiapofer are rüi 'ga pëtywera moiri. Werowiarãmũ te 'ga imoiri pë nui", 'jau jane 'ã 'gã nupe jepi.

2 "Ga rerowiar ire pejepymũukat 'y pe 'ga rerowiaar ymana mũ upe. 'Y pe jarejepymũaukaa jane Jejuí 'ga rerowiaara resaukaawamũ" 'e are jane 'ga rerowiaara 'gã mu'jau jepi. "Oropo monou ore pëapyte'rarimũ pë nupe Jarejuwarete 'ga Agesage muawamũ" 'e are jane 'gã mu'jau jepi. "Anure nipo Janeruwarete 'ga amanũ ma'efera 'gã mũ'jãu tywy awi najuejue etee futat. A'eramũ 'ga werowiare'ema 'gã monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Nakwaparimũ ete rüi 'gã oi ajemogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe. Werowiarãmũ 'ga jane mua jane mogyau ojeypyri nakwaparimũ rüi" 'e are jane 'ga rerowiaar yau 'gã mu'jau jepi.

3 A'ere pëẽ mĩmera kwaawi. A'eramũ ore 'awamũ pë mu'jau mama'e yau are, Ku'jywa 'ga remifutar imũ.

4 Jejuí 'ga rerowiar awi 'gã amũ poir ire maran sipo 'gã jewyri 'ga rerowiaa nũ? 'Gã amũ Jejuí 'ga rerowiaa numiamũ. Janeruwarete 'ga 'gã tywera moia 'gã nui rai'i numiamũ. U'agesagea miamũ futat 'ga imua 'gã nupe rai'i numiamũ.

5 Oje'ega 'gã erowiarãmũ Janeruwarete 'ga mama'e esage apou 'gã nupe numiamũ. Opãjẽ mũ miamũ futat 'ga mama'e apoukari 'gã nupe numiamũ.

6 A'ere 'gã anure 'gã poiri 'ga rerowiar awi. Maran sipo nanuara 'gã jemogyi 'ga remiayuwamũ nũ? Jarejuwarete 'ga ra'yrarete 'ga jukaara 'gã jawe nanuara 'gã jemogyi. A'eramũ nipo Jejuí 'ga wi opoit ma'e 'gã nesakara 'gã Jejuí 'ga kurapa, 'ga rerekoemãu 'ga jaita 'gã nee.

7-8 Sã'ã koa. Ko jara 'ga amũ ko apou mama'e tyma. A'ere amana okya ee imuakỹma. A'eramũ itymipyretera opopoa o'ywukuramũ. A'eramũ ko jara 'ga i'a 'wau jui. Janeruwarete 'ga itymipyretera mopoporukaa imu'aukaa ko apoarera 'ga upe. A'ere nipo anure kofera ijawaiwamũ etee. Imoteu etee itymipyretera. A'eramũ nipo 'gã amũ kofera rapyaw etee. Nan tee futat jane mũ Jarejuwarete 'ga rerowiaaramũ. Jane mũ nipo 'ga rerowiar ywyapiau. A'eramũ jane mama'e esage etee iapou 'ga remifutar imũ. Ko esage jawe jarejemogyau 'ga upe. A'ere 'ga rerowiaara 'gã amũ nipo nuapoi mama'ea 'ga remifutar imũ. Nuenuwi 'gã 'ga je'ega. Kofera jawe etee 'gã jemogyi 'ga upe. A'eramũ nipo Janeruwarete 'ga anure werowiar awi opoit ma'e 'gã monoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aiporamũ futat 'gã nereko tyweawa.

⁹ 'Ga rerowiar awi opoit ma'e 'gã nupe je teje'egayau tekou. A'ere orejekoty'aawamũ pëë nanarũi. Perowiat 'ga a'jea futat. Pejemogy esage 'ga upe. A'eramũ ore orojerowiaa pë nee jepi. A'eramũ ore 'jau: "Jarejuwarete 'ga rape rupi 'gã oi. A'eramũ 'gã anure owaëma 'ga pyri", 'jau ore pë nupe.

¹⁰ A'jeteetewi futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi. A'eramũ nipo 'ga anure pë mepyau ojeupe pënemiapofer are. Pejejejukau esage pejeirũ 'gã nee, 'ga rerowiaara 'gã nee pejemogyau. Werowiaara 'gã nee pejejuka esageramũ nipo 'ga 'jau ojeupe: "A'jea futat 'ga poromutaramũ je ree ra'e. Sã'ã 'gã jejuka esagea je rerowiaara 'gã nee", 'jau nipo 'ga ojeupe. A'eramũ nipo 'ga anure pë mepyau ee.

¹¹ Pejemanũme'ëwe futat pejemogy esage 'ga upe. 'Ga ree pejemogypyka a'jea futat. Mĩmera je afutat. A'eramũ anure Janeruwarete 'ga pë nerawau pë mogyau ojepyri. A'ea jane iapesaka jarejemogyau.

¹² Jejui 'ga rerowiar are pënorypawa je nafutari. 'Gã amũ Jejui 'ga werowiat a'jea futat ajemogyau. Ojemogypyka 'gã 'ga ree a'jea futat. Nopoiri futari 'gã 'ga rerowiar awi. A'eramũ Janeruwarete 'ga mama'e esage monou 'gã nupe. A'eramũ ki pëë pejemogyau 'gã 'jawe etee futat. 'Gã 'jawe pejemogyramũ Janeruwarete 'ga mama'e esage monou pë nupe nanë nũ. U'eawer imũ etee futat 'ga mama'e esage monoi pë nupe.

U'eawer imũ etee 'ga mama'e apoi

¹³⁻¹⁴ Ymã Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: "Tareko esage ene 'jau. Mama'e esagea je imonou enee kwaiwete. Anure je enejuapya 'gã momytunĩ enee", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. "A'jea futat je'ea. Te'eawer imũ etee futat je mama'e apoi tekou. A'eramũ je te'eawer imũ etee futat iapou enee", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue.

¹⁵ Abraão 'ga werowiat a'jea futat Janeruwarete 'ga ojeupe 'eawera rakue. A'eramũ 'ga akou omaenuna etee futat Jarejuwarete 'ga iapo are u'eawer imũ etee futat. A'eramũ Janeruwarete 'ga anure iapou u'eawer imũ etee futat rakue.

¹⁶ Jarejaupe jarejemiaporama mome'u re jane imome'ui ipojeuwipyrarete 'ga rer imũ etee futat. A'eramũ jane jarejoje'ega rerowiaa jarejemogyau.

¹⁷ Nan tee futat Janeruwarete 'ga iapoi rakue. "Tarowiarukat teje'ega 'gã nupe 'jau", 'jau 'ga ojeupe rakue. "Nomojopy'rua'uweri futari 'ga ore upe u'eawera, 'jau nipo 'gã je rerowiaa", 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramũ 'ga 'jau: "Te'eawer imũ etee futat je mama'e apoi pë nupe. A'jea futat je 'i. A'eramũ je aipo 'jau teje'egawer imũ etee futat pë nupe", 'jau 'ga rakue. Nitywi futari ipojeuwipya 'ga amũ 'ga apyrapara. A'eramũ 'ga oje'ega pyu etee futat 'jau 'gã nupe rakue.

¹⁸ Janeruwarete 'ga ni'mei futari. Mama'e a'jea etee futat 'ga omome'u. U'eawer imũ etee futat 'ga mama'e apoi. Nomojopy'ruĩ 'ga u'eawera. A'eramũ jane 'ga rerowiaa jarejemogyau. "Anure nipo je tejerowiaara 'gã neruri 'au tejepyri" 'ea jane erowiaa jarejemogyau. A'eramũ jane iapesaka jarejemogyau, ojepyri 'ga jarejeroo rapesaka jarejemogyau.

¹⁹⁻²⁰ Jarejapene'emamũ futat Jejui 'ga 'eawer are. 'Ga rerowiar wywapiamũ jane jarepoire'ema 'ga wi. "Tejerowiamũ je pë nerawau ywag ipe Tejuwarete 'ga pyri", 'jau 'ga janee rakue. 'Ga ra'ne awau ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. A'eramũ jane "Je aroo pëë ywag ipe", 'ga 'e rerowiaa jarejemogyau. Ywag ipe awau 'ga rekoi mainana 'wyriararete 'jawewara jane. Ymã mainana 'wyriararete 'ga etee awawarũ osou Jarejuwarete 'ga rupawarete pype, 'ga mogytaawa my'jawa pype rakue. Opytuna 'gã nee 'ga oi osou oporogytau Jarejuwarete 'ga upe. Nan tee futat Jejui 'ga ra'ne

awau ywag ipe 'Uwarete 'ga pyri. Wemiayuwamū jane ree 'ga oi oporogytau 'Uwarete 'ga upe. Janeruwarete 'ga 'ga mogou mainana 'wyrriarete 'jawe-waramū nakwaparimū ete rūi futat Mekiseteki 'ga 'jawe.

7

Mekiseteki 'ga

1 Ymā Mekiseteki 'ga 'ūina 'wyrriaramū Salem ipewara 'gā nupe rakue. Mainana nanē 'ga nū. Oporowyky 'ga Jarejuwarete 'ga upe rakue, Okoeteete ma'e 'ga upe rakue. Ymā Abraão 'ga Mekiseteki 'ga resaka rakue. Ojee iporomutare'ema 'gā 'wyrriara 'gā apisi re Abraão 'ga 'ua ojewya oje'wyrā katy. Aiporamū futat Mekiseteki 'ga Abraão 'ga rekoa rakue. 'Ga resakawe Mekiseteki 'ga 'jau Abraão 'ga upe: "Janeruwarete 'ga tuapo mama'e esage ene upe 'jau", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue.

2 A'eramū Abraão 'ga ojee iporomutare'ema 'gā nui wemipojekafera pe monou imojo'oka Mekiseteki 'ga upe rakue. Mekiseteki 'ea mama'e esage apoara 'gā 'wyrriara 'ga 'ea futat. Salem ipewara 'gā nupe 'ga 'ūina 'wyrriaramū. Salem 'ea ipy'ata'wa ma'e 'gā 'wyrā 'ea poromū. A'eramū jane 'jau: "Mekiseteki 'ga ipy'ata'wa ma'e 'gā 'wyrriara", 'jau jane 'ga upe.

3 Nikwaawi jane Mekiseteki 'ga 'ywa rera. 'Ga ryrufēra rera nanē jane nikwaawi nū. 'Ga juapyrera nanē jane ikwaape'ema. 'Ga 'aawera 'ara nanē jane ikwaape'ema. 'Ga manūawera 'at. Mīmera jane nikwaawi futari. Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga 'jawe etee futat 'ga ajemogou mainanamū nakwaparimū ete rūi.

4 Pēnea'ar iki Mekiseteki 'ga ree ra'ne. Janepyy 'ga, Abraão 'ga kūima'eeteramū agawewi rakue. A'etea 'ga mama'e omono Mekiseteki 'ga upe rakue. Mekiseteki 'ga nanē kūima'eeteeteramū rakue. Ojee iporomutare'ema 'gā 'arimū okwaw ire Abraão 'ga 'gā karaemā pojekau 'gā nui rakue. A'ea wemipojekafera 'ga imojo'oka teis, imonou amū Mekiseteki 'ga upe rakue.

5 Anure Janeruwarete 'ga 'jau Moisesi 'ga upe rakue: "Teis ki pemojo'ok pejekaraemā. A'eramū pēē pejejemimojo'ogera mū monou Levi 'ga juapyrera 'gā nupe, mainana 'gā nupe, e'i Janeruwarete 'ga pē nupe, ere ki epytuna 'gā nupe, Abraão 'ga juapyrera 'gā nupe te a'eramū miamū", 'jau Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga upe rakue.

6 A'ere naLevi 'ga juapyrera rūi agawewi Mekiseteki 'ga. A'etea Abraão 'ga wemipojekafera mū omono 'ga upe rakue. A'eramū Mekiseteki 'ga 'jau 'ga upe rakue: "Janeruwarete 'ga tuapo mama'e esage enee 'jau", 'jau 'ga 'ga upe rakue. Mekiseteki 'ga resag enune Janeruwarete 'ga 'jau Abraão 'ga upe rakue: "Tamomytun enejuapyrera 'gā enee 'jau", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'e are poromū Mekiseteki 'ga 'jau: "Janeruwarete 'ga tuapo mama'e esage enee 'jau", 'jau 'ga upe rakue.

7 "Janeruwarete 'ga tuapo mama'e esage enee 'jau" 'jara 'ga kūima'eeteetea 'ea 'ā jane ikwaapa. A'eramū jane "Mekiseteki 'ga kūima'eeteetea Abraão 'ga apyraapa" 'e kwaapa.

8 A'eramū jane Israeu juapyreramū jarekaraemā mū monou Levi 'ga juapyrera 'gā nupe. Amanū ma'erama 'gā agawewi nipo. A'etea jane mama'ea simono 'gā nupe. A'eramū 'gā manū re 'gā py'ruarera 'gā etee imujaa nū. A'ere Mekiseteki 'ga nanarūi rakue. Nopy'rui 'gā 'ga. "Abraão 'ga okaraemā mū monou ako ma'e 'ga upe te rakue", 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue.

9-10 Levi 'ga Abraão 'ga juapyrera. A'ere Levi 'ga 'ar enunewe Abraão 'ga Mekiseteki 'ga rekoari rakue. A'eramū 'ga okaraemā mū monou 'ga upe rakue. A'eramū Levi 'ga 'ga reewe 'ga rekoarera 'jawe nanē futat akou. 'Ga

reewe Mekiseteki 'ga upe mama'e monoarera 'jawe nanē 'ga akou nū. Anure Israeu juapyrera 'gā okaraemā mū monoi aipo Levi 'ga juapyrera 'gā nupe.

¹¹ Anure Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Nanuar are 'ga 'jau Moisesi 'ga upe rakue: “Teje'ega je akwasiarukat enee. A'e are ene epytuna 'gā mu'jau. Levi 'ga juapyrera 'gā etee je apyryr temogytaaw ipe mama'e apoaramū. Arāo 'ga Levi 'ga juapyrera mū. A'eramū ene 'ga mogou mainanamū 'ga ra'yra 'gā neewe. 'Gā etee futat oporowykyau mainanamū jee”, 'jau Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga upe rakue. Janeruwarete 'ga remifutar imū agawewi Levi 'ga juapyrera mainana mama'e apoi. A'etea 'gā nomoirarūi futari opytuna 'gā tywera. Nokatu'ogi futari 'ga 'gā 'gā tywer awi. Ma'eramū 'ā Janeruwarete 'ga Kristu 'ga muri. Mekiseteki 'ga 'jawewaramū 'ga mogou mainana 'jawewaramū ojee nakwaparimū ete rūi.

¹² Mekiseteki 'ga 'jawewara 'ga mogoramū Janeruwarete 'ga 'i: “NaArāo 'ga juapyrera 'gā nūi mainana 'awamū”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū jane mama'e apowe'em Moisesi 'ga remikwasiarer imū. Mainana 'gā porowyky are Moisesi 'ga ka'arana kwasiari rakue. A'eramū jane mama'e apowe'em 'ga remikwasiarer imū. Jejuī 'ga je'eg imū etee futat jane 'awamū mama'e apoi. Mainana juejue futat Levi 'ga juapyrera rakue. Naajepeja 'ga amū juapyrera rūi.

¹³⁻¹⁴ Jejuī 'ga upe tee Janeruwarete 'ga 'i: “Ene 'ā mainana 'jawewara jee nakwaparimū ete rūi”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'ere Jejuī 'ga naLevi 'ga juapyrera rūi. Juda 'ga juapyrera te Jejuī 'ga. A'ere naJuda 'ga juapyrera 'gā nūi Moisesi 'ga imogyi mainanamū 'gā nupe. NaJuda 'ga juapyrera 'gā nūi wyra rapyau Jarejuwarete 'ga upe rakue. Levi 'ga juapyrera 'gā etee futat 'ga imogyau mainanamū. A'ere Janejararete 'ga Juda 'ga juapyreramū futat. A'eramū jane jarejeapyoramū ee.

Jejuī 'ga Mekiseteki 'ga 'jawewat

¹⁵ A'ere ako 'awamū Janeruwarete 'ga je'ega jopy'rupawi ai'i. Na-jareje'eg ymaner imū rūi 'ga Jejuī 'ga mogoi mainana 'jawewaramū ojeupe. Mekiseteki 'ga 'jawe te 'ga 'ga mogoi mainana 'jawewaramū.

¹⁶ Naaje'eger imū rūi Jejuī 'ga jemogoi mainana 'jawewaramū. Nawamŷi are rūi, naopyy are rūi. Namūmer are rūi 'ga jemogoi mainana 'jawewaramū. Okoeteete ma'e 'ga futat. Namanūu'jawi futari 'ga. Ma'eramū 'ā 'ga jemogoi mainana 'jawewaramū janee.

¹⁷ Ymā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Jejuī 'ga ree 'ga amū upe rakue:

“Ymā te Mekiseteki 'ga rekoi mainanamū jee ikue. Nakwaparimū ete rūi ene ekou mainana py'rau jee”, 'jau 'ga ikwasiarukaa inuga Jejuī 'ga ree rakue.

¹⁸ Ymā 'ā janeypy 'gā mama'e apoi Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee futat rakue. A'ere 'awamū nanarūi. 'Ga remikwasiarer imū janeypy 'gā mama'e apou agawewi rakue. A'etea 'gā nojekatu'ogi Jarejuwarete 'ga upe rakue.

¹⁹ Moisesi 'ga remikwasiarera 'gā nokatu'oga'uweri. A'ere ako 'awamū Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga jukaukari 'gā nupe ai'i, janetywera moiawamū ai'i. A'eramū jane 'ga rerowiarāmū jarejemogyau esage ma'eramū Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū jane futat 'awamū jareje'ega monoarūmū Jarejuwarete 'ga upe.

²⁰⁻²¹ Mainana 'wyriara 'jawewaramū Kristu 'ga jemogoukari Janeruwarete 'ga upe: “Te'eawer imū etee futat je mama'e apoi. Je okoeteete ma'eramū. Mama'e a'je etee je amome'u. Naje'mei je. A'eramū je mama'e apou te'eawer imū etee futat”, 'jau 'ga Kristu 'ga upe rakue. Namainana 'gā nupe rūi 'ga aipo 'jau. NaLevi 'ga juapyrera 'gā nupe rūi 'ga aipo 'jau. A'ere

'ga mainana rekwawer ipe Kristu 'ga mogo re etee 'ga 'i 'ga upe. “Te'eawer imū etee futat je mama'e apoi”, 'jau. A'ere 'ga amū ka'arana kwasiari ee inuga rakue.

“Ene je amogo mainana 'jawewaramū tejemiayuwa 'gā nupe.

Neneteepawi futari e'ŷina mainana 'gā py'ru re.

Naje'mei futari je. Mama'e a'jea etee te je amome'u ene upe.

A'eramū je ene mogou mainana 'jawewaramū 'gā nupe te'eawer imū etee futat, 'jau Janeruwarete 'ga Kristu 'ga upe rakue”,

'jau 'ga amū ikwasiaa ka'aran are inuga janee rakue.

²² Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega monoi Moisesi 'ga upe rakue. Peuwara 'gā nupe etee ra'ne 'ga 'i rakue. A'ere Jeju 'ga ree 'ga 'eawera nateep-awa'uweri. Mainana 'ga upe u'eawera py'rau futat Janeruwarete 'ga Jeju 'ga mogoi.

²³ Ymā 'gā kwaiwete ajemogyau mainanamū Israeu juapyrera 'gā nupe rakue. Amanū futat 'gā. A'eramū 'ga amū 'ga py'rau Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū.

²⁴ A'ere Jeju 'ga namanū 'jawi futari. A'eramū 'ga opy'ruawe'emamū futat. Namutat 'ga rekoi amanū 'jape'ema.

²⁵ Ma'eramū 'ā 'ga jane katu'okaramū 'ga rekoi. Werowiamū 'ga jane muesageu jane mogyau ojeupe. 'Uwarete 'ga pyri futat 'ga reni oporogytau 'ga upe jane ree. “Epoat je rerowiaara 'gā mama'e apo are. Jarejee emojem-ogypygy wywapi 'gā”, 'jau 'ga 'ūina au'jeteramū 'Uwarete 'ga upe.

²⁶ A'eramū Jeju 'ga 'ūina mainana 'wyriararete 'jawewaramū janee. 'Ga futat jane poat. Esage ete 'ga. Nitywi futari mama'e tywera 'ga pype. Janeruwarete 'ga worrywamū 'ga ree. A'eramū 'ga manū re 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa etee rai'i nū, 'ga monou 'ga mojeupia ojepyri rai'i nū.

²⁷ Ymā mainana 'wyriararete 'gā mama'e tywera apoi rakue. A'eramū 'gā wyra rapy ojere'ema futat rakue. Otywera mepyawamū ra'ne 'gā wyra rapyau rakue. Otywera mepy re etee 'gā wyra rapyi opytuna 'gā tywera mepyawamū rakue. A'ere Jeju 'ga nanarūi. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. Janetywer are te 'ga manūi rakue. Majepei tee futat 'gā 'ga jukau rakue. Najukau 'jawi futari 'gā 'ga rakue.

²⁸ Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee futat Levi 'ga juapyrera 'gā ojemŷina mainana 'wyriaramū. Amumē aipo mainana 'wyriara 'gā mama'e tywera apou. Nifuakari 'gā mama'e tywera apoe'ema upe. A'etea 'gā 'ūina mainana 'wyriaramū opytuna 'gā nupe.

A'ere ako 'awamue Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga mŷi mainana 'wyriara 'jawewaramū janee ai'i. “Ene te 'ā esageay ma'ea. Nereapoi futari 'ā mama'e tywera. Jeremifutar imū etee 'ā ene mama'e apou”, 'jau Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga upe. “A'eramū je ene mŷina mainana 'wyriara 'jawewaramū tejemiayuwa 'gā nupe. Eēme'ema futat mainana 'wyriar awi 'gā 'jawe”, 'jau 'ga Kristu 'ga upe rakue. U'eawer imū etee futat 'ga 'ga mŷina mainana 'wyriara 'jawewaramū janee.

8

Mainana 'wyriararete 'jawewat

¹ Jeju Kristu 'ga je amome'u pē nupe. Jeju 'ga futat ako mainana 'wyr-iararete 'jawewaramū janee. Janetywera mepypaw ire 'ga awau wapyka ywag ipe 'Uwarete 'ga pyri. Pājērete 'ga jakwatawa katy 'ga wapyka 'ūina. 'Uwarete 'ga 'jawe 'ga. A'eramū 'ga wapyka 'Uwarete 'ga jakwatawa katy 'ūina.

² Ymã te mainana 'wyrriara 'gã oi osou taityoga pype oje'ega Jarejuwarete 'ga upe opytuna 'gã nee rakue. 'Gã futat taityoga mÿina Jarejuwarete 'ga mogytaawamũ rakue. A'ere Jejui 'ga nokoi kũima 'efera 'gã nemiapofera pype. Jarejuwarete 'ga rupaw ipe te 'ga rekoi. 'Ga yse katy futat 'ga 'ũina oporogytau 'ga upe jane ree.

³ 'Gã amũ 'ũina mainana 'wyrriarareteramũ Jarejuwarete 'ga upe mama'e monoaramũ rakue. 'Ga upe wyra rapyaramũ nanê 'gã 'ũina mainana 'wyrriaramũ rakue. Mainana 'wyrriara 'jawewaramũ 'ũi re Jejui 'ga nanê mama'e monoi 'Uwarete 'ga upe nũ.

⁴ Ywag ipe Jejui 'ga 'ũina mainana 'wyrriara 'jawewaramũ janee. Ywy pe akou amunipo 'ã 'ga 'ũine'ema mainana 'wyrriara 'jawewaramũ janee. Levi 'ga juapyrera 'gã etee 'ã ajemogyarũ mainanamũ 'au. Moisesi 'ga remikwasiarer imũ Levi 'ga juapyrera 'gã mama'e monoi Jarejuwarete 'ga upe opytuna 'gã nee rakue.

⁵ Ymã te taityoga apoe'emauwe Janeruwarete 'ga 'i Moisesi 'ga upe rakue: "Ywytyra apyte'rarimũ jarejekwaw ipe je ako temogytaawa ra'agawa resaukaa enee ai'i, ywagipewara ra'agawa resaukari enee ai'i. A'eu etee futat ene iapoukaa 'gã nupe", 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'eramũ Moisesi 'ga iapoukaa 'gã nupe ojeupe 'ga remiesaukarer imũ etee futat rakue. A'eramũ 'gã nemiapofera pype mainana 'gã oporowykyau. 'Gã porowyky resag ire jane jarejeapyoramũ ywag ipewara Jejui 'ga porowyky are.

⁶ A'ere Jejui 'ga porowyky esageay mainana 'gã porowyky apyraapa. Ymã Janeruwarete 'ga oje'ega monoi Moisesi 'ga upe rakue. Esage futat aipo 'ga je'eg ymanera. A'ere anure 'ga oje'ega monoi wa'yrarete 'ga upe. Aipoa 'ga je'eg yaua esageay 'ga je'eg ymanera apyraapa. A'eramũ 'ga oje'eg ymanera mojopy'rau oje'eg yau pyu. A'eramũ 'ga wa'yra 'ga upe u'eawera jane erowiaramũ 'ga jane katu'oka. "Anure nipo je teje'ega rerowiaara 'gã murukari ywag ipe tejepyri", 'jau 'ga 'ũina. A'eramũ jane jareku'iramũ jarejemogyau ee.

⁷ Oje'eg ymanera 'gã enuwarũ re amunipo 'ã 'ga namuri oje'eg yaua oree.

⁸ A'ere janepyy 'gã nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'jau: "Anure nipo je teje'eg yau monoi Israeu juapyrera 'gã nupe, Juda juapyrera 'gã nupe nanê nũ.

⁹ Ymã te je teje'ega monoi 'gã ypy 'gã nupe ikue. Egitu ywy awi 'gã neruaw ipe je teje'ega monoi 'gã nupe.

A'ere 'gã nuenuwi etee jeje'eg ymanera.

A'eramũ je tepoia 'gã nui",

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Jeremi 'ga upe rakue.

¹⁰ "Anure nipo je teje'eg yau monoi Israeu juapyrera 'gã nupe, a'e je pẽ nupe. A'ere je teje'ega mogeukari 'gã akaga pype.

A'eramũ nipo 'gã wapyra mÿina jeje'eg yau are.

A'eramũ nipo 'gã oporenuwiweramũ jeje'eg are.

A'eramũ nipo 'gã je muorypa. 'Ku'jywa 'ga 'ã Janeruwaretea a'jea futat', 'jau nipo 'gã jee.

A'eramũ nipo je futat 'gã Nuwaretea.

A'eramũ nipo 'gã nanê jeremiyuwareteramũ ajemogyau jee nũ",

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

¹¹ "Anure nipo 'gã je kwaapa katu katu najuejue etee futat.

A'eramũ te nipo 'gã ajamu'jawe'em je ree.

Je kwaapa nipo 'gã pãwẽũjẽ etee futat ajemogyau.

'Gã 'wyrriara 'gã, akotee ma'e 'gã.

Mīmera 'gā nipo je kwaapa anure.

¹² A'eramū nipo je 'gā tywera moia 'gā nui.

Najjerea'aru'jawi futari nipo je 'gā tywer are",
'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Jeremi 'ga upe rakue.

¹³ "Teje'eg yau je omono 'gā nupe" 'e upe Janeruwarete 'ga oje'eg ymanera jane upe imojopy'ru upe te 'ga 'i. A'eramū jane 'awamū mama'e apou 'ga je'eg yauu. Anurenure'i nipo 'ga je'eg ymanera teepawamū.

9

Janeruwarete 'ga rupawarete

¹ Moisesi 'ga upe oje'ega monou nanē Janeruwarete 'ga 'gā mu'jau amuo-ryw are. "Taityoga peapo jemogytaawamū. A'eramū pēē a'e pype futat pejewau je muorypa", 'jau 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ee rakue.

² A'eramū 'gā iapou ojeupe 'ga 'eawer imū etee. Iapopaw ire 'gā imomy'japa taity poanamū pyu. Wesaw ypya upe 'gā 'jau "Janeruwarete 'ga rupap", 'jau 'gā jupe. A'e pype futat arāparīna 'ūina wenawa 'arimū. Mani'oko'o'i piru'i rupawa nanē 'upa peu. A'e 'arimū 'gā mani'oko'o'i piru'i rerawau inuga. "Janeruwarete 'ga ma'ea", 'jau 'gā jupe jepi.

³⁻⁴ Mama'e kasiga rapyawa 'ūina imy'jawa rowopype pyri. Ouru 'gā imonou ipir are ipiwomawamū rakue. Imy'jawa raipy upe 'gā 'jau "Janeruwarete 'ga rupawaretea" 'jau 'gā jupe. Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ryrūa etee te 'ūina imy'jawa waipy pe rakue. Ipiwoyma 'gā ouru pyu nanē rakue nū. Ipype 'gā mama'e nuga. Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara itapep, ita kanafūī, Arāo 'ga wywra. Mīmera 'gā imyina ipype. Aipo ita kanafūī'a ouru apopyrera. Ipype 'gā mani'oko'o'i mīyina, mana 'jawa mīyina. A'e Arāo 'ga wywra opopoa rakue. Mukūi itapew are Janeruwarete 'ga je'ega jekwasari rakue. A'eramū 'gā mīmera monou imyina Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ryrū pype rakue.

⁵ Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ryrū au'jawa 'arimū 'gā mukūi ywagipewara ra'agawa mīyina, kerupī 'jawa mīyina. Ouru apopyrera poromū. Ijywa 'ga imonou ipypekau yrū au'jawa 'arimū. Ywagipewara ra'agawa resaka ae wea'aramū Jarejuwarete 'ga ree. "Janeruwarete 'ga ako jane pype" 'jau 'gā ajaupe esakawe. Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ryrū au'jawa are mainana 'wyriara 'ga wyra ry monoi imonykya. Wyra ry resag ire Janeruwarete 'ga wea'aru'jawe'emamū Israeu juapyrera 'gā tywer are rakue. A'ere na'awauwe rūi aipo mome'upaawa pē nupe.

⁶ Taityoga 'gā iapopaw ire mainana 'gā awau osou Jarejuwarete 'ga rupaw ipe mama'e apou Jarejuwarete 'ga 'eawer imū. Ai'iwe, ai'iwe 'jau 'gā awau osou mama'e apou 'ga upe rakue.

⁷ A'ere mainana 'wyriararete 'ga etee 'ga oi osou Jarejuwarete 'ga rupawarete pype. Kwara mu'ar ire mainana 'wyriara 'ga osou majepeī tee futat 'ga rupawarete pype. Wyra rya 'ga erawau erosou imonykya Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ryrū au'jawa 'arimū. Otywer are ra'ne 'ga imonykya. A'ere 'ga opytuna 'gā tywer are nanē imonykya nū. "Amumē ore mama'e tywera apoi ikwaape'ema jepi", 'jau 'ga erawau erosou. "A'eramū ene ejea'aru'jawe'emamū oretywer are", 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe, wyra ry monykya yrū au'jaw are.

⁸ A'ere tekotee 'gā nosea'uweri Jarejuwarete 'ga rupawarete pype. A'ere Janeruwarete 'ga Agesagea jane mu'ei mama'e are. "Taityoga teepaw ire pēē pejesou pejeporogytai Pejejuwarete 'ga upe najuejue etee. Taityoga renamū te ako mainana 'wyriararete 'ga etee osou imy'jawa pype Pejejuwarete 'ga

pyri jepi. A'ere teepaw ire pēē najuejue etee pese 'ga pyri pejeporogytau 'ga upe" 'e are 'ga 'Agesage jane mu'ei.

⁹ Kristu 'ga manū'e'emauwe janepytunera 'gā mama'e rerawau mainana 'gā nupe: "Koa mama'e'ea emome'u Jarejuwarete 'ga upe jee", 'jau 'gā mainana 'gā nupe mama'e' erua jepi. Mama'e tywera apo re 'gā weymawa mū rerua mainana 'gā nupe jepi: "Mama'e tywera je aapo Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū je tejeymawa rerua tetywera mepyawamū. A'eramū ene iapyau Jarejuwarete 'ga upe je ree", 'jau 'gā 'ā weymawa rerawau mainana 'gā nupe. Otywera mepyawamū 'gā weymawa monou iapyaukaa mainana 'gā nupe Jarejuwarete 'ga upe. A'ere aipoa namueateukari 'gā 'gā tywer awi. Nokatu'oga'uweri 'gā 'gā tywer awi.

¹⁰ Moisesi 'ga remikwasiarer imū nipo 'gā mama'e monoi Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga remikwasiarer imū nipo 'gā ojekwakupa mama'e are. "Aga i'upyre'ema pē nupe", Moisesi 'ga 'eawera nipo 'gā na'ui agawewi. "Nan ki peapo pejekatu'okawamū Jarejuwarete 'ga upe", 'jau Moisesi 'ga 'gā mu'jau 'gā jekatu'og are rakue. A'eramū 'gā mama'e apou 'ga je'eg imū etee. A'ere 'gā nemiapofera namuesagea'uweri 'gā Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga jane katu'okarama resaukaawamū etee te 'gā aipo apoi rakue. Kristu 'ga rure'emauwe te jane mama'e apoi Moisesi 'ga remikwasiarer imū rakue.

¹¹ A'ere 'awamū Kristu 'ga ruri rai'i. A'eramū 'ga akou mainana 'wyri-ararete 'jawewaramū janee. "Mama'e esagea taapo pē nupe 'jau", 'jau 'ga akou mainana 'wyriara 'jawewaramū janee. Nataityoga pype rūi 'ga reko'i mainana 'wyriara 'jawe. Ywag ipe te 'ga reko'i. 'Uwarete 'ga pyri futat 'ga reko'i. Kristu 'ga rekwawa esageay taityoga apyraapa.

¹² Ymā te 'gā karupana'nī jukai wy reko'woka rakue. Kwataua'yra nanē 'gā ijukau wy reko'woka jui rakue. Wyra jukauwe mainana 'wyriara 'ga wy rerawau erosou taityoga my'jaw ipe, Jarejuwarete 'ga rupawarete pype opytuna 'gā tywera mepyawamū rakue. A'ere ikokwara rupi nānēwējēmī 'ga wyra mū jukau wy rerawau erosou rakue nū. A'ere nanarūi Kristu 'ga. Kristu 'ga ojekukaukat ia'wyre'ema 'gā nupe majepe'i tee futat rakue. Awau 'ga 'ā 'ūina ywag ipe. A'eramū 'ga owy pyū janetywera mepyaupap 'uwa 'ga upe. A'eramū 'ga werowiarāmū janetywera moia jane wi ywawuje futat.

¹³ Ymā Israeu juapyrera 'gā jekatu'ogi Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee rakue. Ijekwakuwe'ema 'gā ojemote'at ma'e 'jawe Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū 'gā ojekatu'oke'em ire osowe'em Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'ga muorypa. A'eramū mainana 'gā karupana'nī ry monykya 'gā nee. Kwataua ry 'jau 'gā imonykya ijekatu'oge'ema 'gā nee. Kwataua'yra nanē 'gā iapyaukaa nū. A'eramū 'gā ukuwera kosōu 'y are. A'ere 'gā imonykya 'gā nee 'gā katu'okawamū Jarejuwarete 'ga upe. Aipo apo re te ki 'gā too osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'ga muorypa. Peapyaka esaka je'e are. Teumera tymara 'gā Janeruwarete 'ga nomogeukari wog ipe. A'eramū 'gā teumera tym ire weymawa rerawau mainana 'ga upe. A'eramū mainana wy monykya 'gā nee 'gā nesawamū.

¹⁴ A'ere karupana'nī rya nokatu'ogi futari 'gā. Nopirei futari 'gā 'gā tywer awi. Karupa'mī rapya nanē nū. Karupa'mīa 'gā ijukau iapyau otywera mepyawamū. A'ere nomoi'a'uweri 'gā nui. A'eramū 'gā mama'e tywera apou'jaw ire 'gā nānēwējēmī weymawa mū jukau nū, otywera mepyawamū nū. A'ere Kristu 'ga jane katu'ogi ywawuje futat. Werowiarāmū 'ga janetywera moia jane wi. Amanūmū 'ga janetywera mepyaupap ywawuje futat rakue. Esage ete Kristu 'ga. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. 'Uwarete 'ga 'Agesagea 'ga wereko, okoeteete ma'ea 'ga wereko. A'eramū 'ga 'ga 'Agesage pājē mū ojekukaukaa 'gā nupe, owy reko'wogukaa 'gā nupe, janetywera mepyawamū 'Uwarete 'ga upe. "Ajekukaukat je 'gā nupe 'gā

tywera mepyawamū enee, Kiapi'ni. A'eramū je tejerowiaaramū 'gā tywera moia 'gā nui, 'gā katu'oka katu", 'jau Kristu 'ga 'Uwarete 'ga upe. A'eramū 'ga werowiaaramū janetywera moia jane wi, jane katu'oka katu 'Uwarete 'ga upe. A'eramū jane 'awamū jarejeymawa rapyau'jape'ema jaretywera mepyawamū. Jejuu Kristu 'ga manūa janetywera mepyaupap ywawuje futat. Werowiaaramū 'ga janetywera moia jane wi, jane mogyau oje'jawewaramū, jane muea'arukaa mama'e are oje'jawe futat. A'eramū jane mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat.

Janeruwarete 'ga je'eg yau

¹⁵ Moisesi 'ga upe Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee Israeu juapyrera 'gā mama'e apou rakue numiamū. A'ere 'gā mama'e tywera apou'jau'jawi etee futat. A'ere Kristu 'ga te eteetea. Janetywera moiawareteramū 'ga manūi janee. Janetywer awi jane mueateukaawamū te 'ga iapoi janee. Werowiaaramū 'ga janetywera moia jane wi. A'eramū 'ga 'jau werowiaaramū janee: "Jeruwarete 'ga pē mū'e 'gā nui je rerowiarukaa pē nupe. A'eramū nipo pēe anure pejeju' au ore pyri nakwaparimū warāu rūi futat", 'jau 'ga werowiaaramū janee. "Orojepyri pē nuramū nipo Jeruwarete 'ga mama'e esage monou pē nupe u'eawer imū etee futat. Pē nupe 'ga remimonofera natepawa'uweri", 'jau 'ga werowiaaramū janee.

¹⁶⁻¹⁷ Sā'ā ae ka'arana kwasiara okaraemā are. "Je manū re ki jekaraemāmera pemono jepytunera 'gā nupe" 'e kwasiaa inuga ka'aran are. 'Ga manū re etee 'gā ka'arana kwasiararera 'ga karaemā monoi 'gā nupe. 'Ga manūe'emaue 'gā 'ga karaemā nomonoa'uweri 'gā nupe. Muku 'ga manū re miamū 'ga manū resakarera 'gā 'jau: "A'jea futat 'ga manū ai'i. Aesak je 'ga manūa ai'i", 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā "amanū 'ga" 'e kwaaw ire etee 'ga karaemā monou 'gā nupe.

¹⁸⁻¹⁹ Nan tee futat Janeruwarete 'ga je'eg ymanera. Ojeupe Janeruwarete 'ga je'eg ire etee Moisesi 'ga 'ga je'ega mome'ui opytuna 'gā nupe rakue. A'ere 'ga karupana'nī ry kwatau ry reewe ikosōu 'y pype. A'ere 'ga 'yw akā'i amū pyyka ifaa inimo piraga pyu. Isipu 'jawa 'yw akā'i faa karupa'miāwa apopyrera pyu. Karupa'miāwa 'gā ipowāna rakue. A'ere 'gā imomiraga. A'e pyu 'gā 'yw akā'i fari. A'ere 'ga ipymīāu wy pype. A'ere 'ga wy monykya Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are. Israeu juapyrera 'gā nee nanē imonykya nū.

²⁰ A'ere 'ga 'jau 'gā nupe: "Wya je amonykyt Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are. Pē nee nanē je imonykyri nū. A'eramū ki jane 'ga je'ega renupa. Taruenup eneje'ega 'jau 'e are je wy monykyri pē nee ka'aran are we", 'jau Moisesi 'ga 'gā nupe rakue.

²¹ Taityoga are nanē Moisesi 'ga wy monykya nū taityoga pypewara are we.

²² Moisesi 'ga upe Jarejuwarete 'ga 'eawer imū mainana 'gā wy monykya mama'e are ikatu'okawamū Jarejuwarete 'ga upe rakue. "Wy pyu ekatu'ok mama'ea jee", 'jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā wy monykya mama'e are ikatu'okawamū 'ga upe. Imonykyawe'em are etee 'gā imonykyre'ema. Ināinā'nī etee 'gā ikatu'oka. Opytuna 'gā tywer are nanē 'gā aipo apou wyra jukau wy reko'woka 'gā nee 'gā tywera mepyawamū Jarejuwarete 'ga upe. Wy reko'woke'em ire amunipo 'ā 'gā otywera nomepyi futari Jarejuwarete 'ga upe.

Janetywera mepyawamū 'ga manūawet

²³ Ee wyra ry monykyr ire Moisesi 'ga taityoga katu'ogi Jarejuwarete 'ga upe rakue, taityoga pypewara reewe rakue. Ywag ipe futat Janeruwarete

'ga muorypawarete reni. A'eramū nipo ikatu'okawa wesageramū wyra ry apyraapa.

²⁴ Na'gā nemiapofera taityoga pype rūi Kristu 'ga awau osou amanū re. Ywag ipe tee 'ga oi, 'Uwarete 'ga muorypawarete pe. Peu futat 'ga reni 'Uwarete 'ga pyri, mama'e renūina jane ree 'ga upe.

²⁵⁻²⁶ Ymā judeu 'gā nupe mainana 'wyrriararete 'ga wyra ry rerawau erosou taityoga my'jaw ipe, Janeruwarete 'ga rupawarete pype rakue. Majeppei tee futat 'ga erawau erosou kwara mū rupi rakue. Ikokwara rupi tāmējē 'ga wyra ry rerawau erosou 'ga rupawarete pype rakue nū. A'ere nanarūi Kristu 'ga. Nan Kristu 'ga reko re amunipo 'ā 'ga amanūu'jau'japa ywy apo ypy we. A'ere nanarūi Kristu 'ga. Namanūu'jau'jawi 'ga janetywer are. Sawaēm jane mama'e teepap ja'wyja'wy upe. A'eramū ako 'ga 'awamue te ojesaukaa janee amanūmū janetywera mepyaupap ywawuje tee rai'i.

²⁷ Ywy pewaramū jane jaremanūmū najuejue etee futat. Majeppei tee futat jane manūi. Nimanūu'jau'jawi jane. Jaremanū re nipo jane jarewau jarejesaukaa Jarejuwarete 'ga rowase. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga rerowiaaramū jane monou jane mogyau ojeypyri. Wa'yra 'ga rerowiare'ema 'gā nipo 'ga imonou muku ojewi.

²⁸ Nan tee futat majeppei tee Kristu 'ga jejukaukari 'gā nupe, janetywera mepyawamū. Nojejukaukaru'jau'jawi 'ga. Anure nipo 'ga ruri nū. A'ere 'ga najanetywera mepyawamū rūi 'ga ruri. 'Ua nipo 'ga wapesakaramū jane katu'okapap janetywer awi. A'eramū te nipo jane mama'e tywera niapou'jawi.

10

¹ Moisesi 'ga remikwasiarera mogytaramū Israeu juapyrera 'gā weapyo'iramū etee Jarejuwarete 'ga remiaporam are. Anure 'ga remiaporama a'agawa futat poromū wyra rapya rakue. A'ere 'gā naeapyo katui ee rakue. Weymawa 'gā ijukau iapyau otywera mepyawamū. Ikokwar are 'gā nānēwējēmī wyra mū jukau iapyau nū. A'ere wyra wya nokatu'ogi futari Janeruwarete 'ga rerowiaara 'gā nakue. A'eramū 'gā 'ga muoryparūme'em 'ga remifutar imū.

² Okatu'okatu re amunipo 'ā 'gā nueru'arasigi te mama'e tywera ojeupe iapoawera erekou. A'eramū amunipo 'ā 'gā weymawa rerawau'jape'ema ijukaukare'ema otywera mepyawamū rakue. A'ere wyra wya nokatu'ogi futari 'gā 'gā tywer awi.

³ Ma'eramū 'ā 'gā au'jeteramū weymawa mū rerooi ijukaukaa otywera mepyawamū rakue. Weymawa jukaramū 'gā wea'aramū otywer are nū.

⁴ Kwatau rya nomoira'uweri janetywera. Karupana'nī rya nanē nomoira'uweri nū.

⁵⁻⁶ A'eramū Kristu 'ga 'ua ojyapa 'au ywy pe rakue. A'eramū 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

“Nerefutaru'jawi wyra rapya 'awamū.

Ejeupe 'gā mama'e mura nanē nerefutaru'jawi nū.

Wyra rapya nomoiri futari 'gā tywera.

Nenemaku'ia'uweri.

A'eramū ene je mogou ywy pewara 'gā 'jawe futat ra'ne.

'Gā no'oa 'ā ene imua jee jero'oramū.

A'eramū je tekou 'gā 'jawe futat.

⁷ Eneremifutara apoawamū je ruri.

Ymā te 'ā ka'arana erekwasiarukat 'gā nupe je ree rakue.

A'eramū je 'awamū mama'e apou eneremifutar imū etee futat, 'gā nemik-wasiarer imū etee futat",
'jau 'ga 'ua wyy pe rakue.

⁸ Jarejuwarete 'ga je'eg ymaner imū 'gā wyra jukau iapyau otywera mepyawamū rakue. A'ere Jejui 'ga 'i 'Uwarete 'ga upe rakue: "Nerefutarū'jawi wyra jukaa 'awamū", 'jau 'ga 'ga upe. "Wyra jukaa nene muorywu'jawi 'awamū", 'jau 'ga 'ga upe rakue.

⁹ "Au je rekoi. Eneremifutar imū mama'e apou te je ruri", 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'awamū 'jau janee: "Kristu 'ga 'jawe pejemogy. Jeremifutar imū etee ki mama'ea peapo Kristu 'ga 'jawe jee", 'jau 'ga janee. "Nepeapyu'jawi wyraa 'awamū pejetywer are", e' 'ga janee 'awamū.

¹⁰ 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat Jejui Kristu 'ga mama'e apoi rakue. A'eramū 'ga ojejukaukaa ae a'wyre'ema 'gā nupe rakue. A'eramū futat 'ga amanūmū janetywera mepyaupap ywawuje tee 'Uwarete 'ga upe rakue. Werowiarāmū 'ga jane katu'oka janetywer awi.

¹¹ Mainana 'gā wojere'emamū futat akou mama'e apou Jarejuwarete 'ga upe rakue. Wyra rapya 'gā imuojere'ema futat rakue. Ai'iwe, ai'iwe, ai'iwe 'jau 'gā iapou rakue. A'ere wyra rapya nomoira'uweri janetywera jane wi.

¹² A'ere Kristu 'ga jujukaukari 'gā nupe janetywera mepyawamū. A'ere 'ā 'ga awau wapyka 'Uwarete 'ga jakwatawa katy 'ūina. Namanūu'jau'jawi 'ga janetywer are. Majepei tee futat 'ga manūi janetywera mepyawamū. Janetywera mepy re 'ga awau wapyka 'ūina 'Uwarete 'ga yse katy. 'Uwarete 'ga 'jawe futat 'ga. A'eramū 'ga wapyka 'ga jakwatawa katy.

¹³ Anure nipo Janeruwarete 'ga Kristu 'ga magwawukaa 'ga ree iporomutare'ema 'gā 'arimū. A'eramū 'ga iapesaka 'ūina.

¹⁴ Majepei tee futat 'ga manūi janetywer are rakue. A'eramū 'ga werowiarāmū janetywera moia jane wi, jane katu'oka tāmējē futat.

¹⁵ U'agesageu nanē 'ga jane mu'jau ee nū, 'gā nupe ka'arana kwasiarukaripyre are nū:

¹⁶ "A'ere nipo je teje'eg yau monoi 'gā nupe.
A'eramū nipo 'gā oporenuwiweramū jeje'eg are.
Teje'ega nipo je imogeukaa 'gā akaga pype.
A'eramū nipo 'gā wapykaku ee",
'jau 'ga ikwasiarukaa 'gā nupe rakue.

¹⁷ A'jea futat 'ga 'i: "Najjerea'aru'jawi futari nipo je 'gā tywer are", 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Jeremi 'ga upe rakue.

¹⁸ Jejui Kristu 'ga manū are Janeruwarete 'ga janetywera moiri jane wi. A'eramū 'ga wea'aru'jawe'emamū futat janetywer are. Ma'eramū 'ā jane niapou'jawi futari 'awamū mama'ea jaretywera mepyawamū. Kristu 'ga futat janetywera omepe amanūmū rakue.

Jareje'ega simono 'ga upe 'awamū

¹⁹ Pēē jerewirera 'jawe jee. Kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe jee. A'eramū je 'jau pē nupe: Jejui 'ga amanū janetywera mepyawamū rakue. Werowiarāmū 'ga janetywera moiri jane wi. A'eramū jane nanē jareje'ega monoarūmū Jarejuwarete 'ga upe.

²⁰ Namainana 'gā nūi oje'ega omono Jarejuwarete 'ga upe janee 'awamū. Ymā 'ā Israeu juapyrera 'gā Jarejuwarete 'ga mogytaawa taityoga momy'jawi taity pyu rakue. A'eramū 'ā mainana 'wyrriara 'ga etee awau osou imy'jaw ipe Jarejuwarete 'ga upe oporogytau rakue. A'ere jane 'awamū Jejui 'ga manū are, jane porogytaarūi Jarejuwarete 'ga upe. Amanū re Jejui 'ga ferawi

rai'i nū. Namanū'u'jawi futari 'ga 'awamū. A'eramū jane jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe au'jeteramū futat jarejee.

21 Jejui 'ga futat mainana 'wyrararete 'jawewaramū janee. 'Ga 'ā Janeruwarete 'ga om'yi 'wyraramū wemiayuwamū janee. Ojejuka esage 'ga jane ree.

22 A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga muorypa a'jea futat. Kristu 'ga ree jarejemogypyka jarejemogyau. A'eramū jane Jarejuwarete 'ga muorypa a'jea futat. Kristu 'ga 'ā janetywera amoit jane wi werowiarāmū. A'eramū jane jarejekwawe'em 'ga upe. Jarejewi 'ga jaretywera moir ire jane jarejepymāūkaa 'y pe 'gā amū nupe. Sā'ā mama'ea opirei re esagea. Iky'ae'ema futat. Nan tee futat jane. Jarejewi janetywera moir ire jane jarejesageramū 'ga upe.

23 U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi. A'eramū jane jarejemogypyka 'ga 'eawer are, "Anure nipo je pē muri ywag ipe tejepyri" 'ga 'eawer are. A'eramū te jane 'ga pyri jareo rapesaka. 'Gā amū nanē ki jane imu'jau ee nū. "Anure nipo Janeruwarete 'ga werowiaaramū jane monoi ywag ipe ojepyri", 'jau ki jane jarejepyriwara 'gā nupe.

24 A'eramū ki jane jarejea'aramū jarejuee. "Janepota'wa ki jarejuee. Sajopoar iki mama'e esage apo are", 'jau ki jane jarejaupe.

25 'Gā amū nipo opoia ajuee ajatyka awi. Nijatykaweri nipo 'gā ajuee Jarejuwarete 'ga muorypa. A'ere kasi sajemu'e 'gā nee ne. Sajatyka etee futar iki jarejuee 'ga muorypa. Anurenure'i nipo Jejui 'ga ruri nū. A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga rerowiar wyyapiukaa jarejaupe.

26 "Kristu 'ga amanū janetywera mepyau rai'i. A'eramū ki pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee" 'ea jane sikwaap. A'jea futat aipo 'ea. A'eramū ki jane mama'e tywera apowe'em Kristu 'ga ree jarejemu'e re. Jarejemifutar imū etee mama'e tywera apou jane jeryru'jawi jaretywera upe nū aw'jja sipo janetywera omepe janee nanuaramū? Nitywi futari 'ga amū. Kristu 'ga etee futat amanūmū janetywera mepyawamū rakue. 'Ga rerowiare'emamū nitywi futari janetywera moiara 'ga amū.

27 A'eramū ki mama'e tywera apo upe ojewyt ma'e 'gā okyjau Jarejuwarete 'ga wi. Anure nipo 'ga wowase jane majatykaaw ipe ojee iporomutare'ema 'gā monoi mama'eukwaawa rapyaw ipe.

28 Pekwaap 'ā jareypy 'gā Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee iapoare'ema 'gā apisiukara rakue. Maranuara 'gā sipo poromū iapisipyramū rakue? "Pekō kasi tesirūgatu ne" 'e renupare'ema 'gā jareypy 'gā iapisau tāmējē rakue. Mukūja 'gā tesirūgatu 'ga amū reko resag ire 'gā 'ga jukau tāmējē aporiae'emamū futat 'gā nee rakue.

29 Sā'ā 'gā Moisesi 'ga je'egera renupare'ema 'gā ijuka tāmējē rakue. Narnarū sipo Janeruwarete 'ga wa'yraarete 'ga je'ega renupare'ema 'gā nereko'i? 'Ga taetu nipo 'ga wa'yra 'ga je'ega renuwe'emamū 'gā wereko tywerete a'jea futat. Kristu 'ga rerowiar ire nipo 'gā amū opoia 'ga rerowiar awi. Ojewi Kristu 'ga otywera moir ire nipo 'ga amū ojewya mama'e tywera apo upe nū. A'e 'gā: "Nia'wyrī Kristu 'ga. Ma'eramū 'ā 'gā 'ga jukai au'je katu rakue" 'jara 'jawe Kristu 'ga rerowiar awi opoit ma'e 'gā. Janeruwarete 'ga 'Agesagea opota'waramū agawewi 'gā nee, Kristu 'ga rerowiarukaa agawewi 'gā nupe. A'etea 'gā 'ga 'Agesage kurapara 'jawe etee, Kristu 'ga rerowiar awi opoir ire. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga aipo 'gā nerekou tyweaete.

30 "Nanuara 'gā nui nipo je jepyari 'gā nemiapo tywer awi", 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. "Oje'eganuwe'emawer ipe etee te nipo 'ga jereko tywerukari jee", 'jau

Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa ka'aran are Moisesi 'ga upe rakue. Aipoa Janeruwarete 'ga 'eawera futat. A'ea jane ikwaapa.

³¹ Janeruwarete 'ga okoeteete ma'ea futat. Ma'eramū ki jane jarekyjau 'ga jarejereko tywer awi mama'e tywera apowe'em futat.

³² Pēnea'ar iki pejerekwawer are. Jejui 'ga pēē erowiar ypyrauwe 'ā 'ga rerowiare'ema 'gā pē nerekou tyweaete 'ga ree. A'ere 'ā nepepouri futari 'ga rerowiar awi rai'i.

³³ Amumē 'ā 'ga rerowiare'ema 'gā pē kurapa kypyre'emete agawewi rai'i. A'etea 'ā pēnuag etee futat 'gā pejereko tywera upe rai'i. Amumē 'gā 'ā pējekoty'aawa 'gā nerekou kypyre'emete agawewi rai'i. 'Gā nereko tywera resakawe 'ā pēē pejetykau pejerekoty'aawamū 'gā nee rai'i. A'eramū 'ā 'gā pē nerekou kypyre'emete 'gā neewe futat rai'i.

³⁴ Amumera 'gā 'gā imonou imunepa moromunepawa pype rai'i. A'e 'gā nee 'ā pēē pejemuaēma rai'i. Amumē 'gā pēkaraemā pojekau agawewi pē nuu. A'etea nepēku'ipawi ee. "Janeruwarete 'ga poroywera te nipo nateepawi jane wi", pe'je etee nipo pejeku'iramū nan pejerekoramū.

³⁵ Werowiar awi pepoire'amamū a'jea futat Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi pē nupe. A'eramū ki pejepoire'ema futat Jarejuwarete 'ga rerowiar awi.

³⁶ 'Ga rerowiar awi pejepoire'em ire nipo mama'ea peapo 'ga remifutar imū. A'eramū pēē pejepoire'ema 'ga rerowiar awi. Mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat pejemogyau 'ga rerowiaa a'jea futat. A'eramū 'ga anure mama'e monou pē nupe u'eawer imū etee futat.

³⁷ Ymā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue: "Naanure rūi futat nipo 'ut ma'e 'ga ruri.

Kamēsīete futat nipo 'ga ruri.

³⁸ Jeremifutar imū mama'e apoara 'gā nipo ojemogypyka ajemogyau je ree. A'eramū nipo 'gā ajemogyau je pyri nakwaparimū ete rūi futat. A'ere je tejerowiar awi 'gā amū poir ire je najeku'i 'gā nee", 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa 'ga amū nupe rakue.

³⁹ Na'ga rerowiar awi opoit ma'eramū rūi futat jane. Nipouri futari jane 'ga rerowiar awi. A'eramū 'ga jane monowe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe. Jane 'ā sirowiat 'ga jarejemogyau. A'eramū nipo 'ga jane mogyau ojeypyri nakwaparimū rūi futat.

11

Janeruwarete 'ga rerowiaararete 'gā

¹ Werowiaaramū Janeruwarete 'ga mama'e esage muri janee. A'eramū ki jane 'jau jarejeupe: "Arowiat je Jarejuwarete 'ga 'jau. A'eramū 'ga anure mama'e mua jee 'jau kwy", 'jau ki jane. "Naesagi agawewi je tejeupe 'ga remimurama. A'etea je ajemogypyk 'ga ree", 'jau ki jane jarejeupe, 'ga rerowiaa.

² 'Ga ree ojemogypykaw imū etee futat janeypy 'gā jepoarukari Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga aku'iramū 'gā nee rakue. A'eramū 'ga 'jau rakue: "Je rerowiat 'gā ajemogyau. A'eramū 'gā wesageramū jee", 'jau 'ga 'gā nupe werowiamū rakue.

³ Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū jane jarejepoyoramū 'ga remiapofer are. "Ymā te Janeruwarete 'ga mama'e apoi rakue. Ywy, ywak, kwat, jay, jaytata. Mīmera 'ga iapou rakue. Oje'eg imū etee futat 'ga iapou. Esagipyre'ema futat 'ga wapo. 'Agamū 'ā jane esaka 'ga remiapofera. Oje'eg imū etee futat 'ga iapou rakue" 'ea 'ā jane erowiaa jarejemogyau.

4 Apeu 'ga nanē 'ā rakue nū, Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga aku'iramū ojeupe Apeu 'ga remimurer are rakue. A'ere Apeu 'ga reki'yra 'ga, Kaī 'ga nuerowiari Jarejuwarete 'ga. A'eramū Janeruwarete 'ga aku'ie'emamū ojeupe Kaī 'ga remimurer are. Ojee Apeu 'ga jemogypygamū Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe: "Apeu 'ga pa je rerowiat ra'e. A'eramū 'ga wesageramū jee", 'jau 'ga ojeupe. Ymā agawewi 'ā Apeu 'ga manūi rakue. A'etea jane 'ā 'ga rekwawera sikwaap. Apeu 'ga werowiat Jarejuwarete 'ga rakue. A'eramū ki jane 'ga 'jawerimū etee futat jarejemogyau.

5 Enoki 'ga nanē 'ā rakue nū, Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue nū. Namanūi futari Enoki 'ga rakue. Werowiaramū Janeruwarete 'ga 'ga rerawau erojeupia rakue. 'Ga pyriwarera 'gā Enoki 'ga rekaa numiamū. A'ere 'gā nuesagi 'ga. Janeruwarete 'ga 'ga omojeupit imonou ojepyri. Ywag ipe ojeupire'ēwe Enoki 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga aku'iramū 'ga ree rakue. A'e are Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā nupe rakue.

6 Niku'ia'uweri Janeruwarete 'ga werowiare'ema 'gā nee. Maran sipo ajee jane 'ga muorywi, "Janeruwarete 'ga ako" 'e rerowiare'em ire? Nimuorywa'uweri jane 'ga "ako 'ga" 'e rerowiare'em ire. "Janeruwarete 'ga ako" 'e rerowiaramū janeporokwaawiweramū 'ga ree. "Ojee iporokwaawiwet ma'e 'gā nupe Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi" 'e rerowiaramū jane jareporokwaawiweramū 'ga ree.

7 Nue 'ga nanē 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega renupara rakue nū. "Anure nipo je amana monoi ywy pe tejerowiare'ema 'gā momapa. A'eramū pēē yaruu apou 'y awi pejejagawamū", ojeupe Jarejuwarete 'ga 'eramū Nue 'ga 'ga rerowiaa rakue, yara apou 'ga je'eg imū etee futat rakue. Amana kyre'emauwe Nue 'ga yara apou erekou. A'eramū 'ga, wa'yra 'gā netee futat amanūme'em rakue. Nue 'ga ra'yra 'gā etee Jarejuwarete 'ga je'ega renupa 'uwa 'ga pyri rakue. A'eramū 'gā etee futat ojejaga yara pype. 'Gā nesea Jarejuwarete 'ga rerowiara resaukaa amumera 'gā nupe. Amumera 'gā nuerowiari Nue 'ga je'ega, ojeupe Nue 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega momē'uramū. A'eramū 'ya 'gā apisau. Werowiaramū Janeruwarete 'ga 'jau Nue 'ga upe: "Je rerowiar ape. A'eramū ene ejesageramū jee", 'jau Janeruwarete 'ga Nue 'ga upe rakue.

8 Abraão 'ga nanē rakue nū, Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. A'eramū 'ga 'ga je'ega renupa ojeupe 'ga je'egamū rakue, "Ekwap 'aw awi. Taesaukat ywy pe enee 'jau", ojeupe 'eramū rakue. "Anure nipo je ene upe tejemiesaukarera monopawi katu katu ene upe enejuapyrera 'gā neewe futat. Enema'e katu katua futat nipo poa", 'jau 'ga 'ga upe rakue. Nokwaawi agawewi futat Abraão 'ga awawa. A'etea 'ga oo ojeupe Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee futat.

9 Jarejuwarete 'ga rerowiaaw imū etee futat Abraão 'ga awau owaēma "tamono 'awa ywya ene upe" 'jawa upe rakue. Tekotee 'gā ywy pe 'ga rekoī. Nuapoi 'ga 'ogaretea. Taityoga pype etee 'gā nekoī rakue. Wata 'gā ajemogyau. A'eramū 'gā akou taityoga pype etee futat. 'Ga juapyrera 'gā, Isaki 'ga, Jako 'ga. Mīmera 'gā nanē ajemogy taityoga pype etee. 'Gā nupe nanē Janeruwarete 'ga 'i nū: "Tamono 'awa ywya pē nupe 'jau, pēnekwawamū 'jau", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'etea 'gā nanē taityoga pype etee ako.

10 Abraão 'ga 'ogarete apowe'em rakue. "Amunawaretea Janeruwarete 'ga wapo ywag ipe. Wemifutar imū etee futat 'ga iapoi. Nateepawa'uweri 'ga 'wyraretea. A'eramū je tejekoweramū 'ga 'wyrarete pype", 'jau Abraão 'ga ojeupe rakue.

11 Abraão 'ga remireko ãẽ, Sara ãẽ wa'yre'emamũ rakue. Abraão 'ga oymanamũ akou. A'ere 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiari, "Anure nipo je kunumĩ mũ muri pẽ nupe" 'e rerowiaa 'ga akou. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'ga ra'ya pyygukaa 'ga remireko ãẽ upe. Owãiwĩ pype futat ãẽ omena 'ga ra'ya pyyka.

12 Abraão 'ga nanẽ oymanamũ nũ. A'etea 'ga aja'yrapy ãẽ pype. Majepi tee agawewi Abraão 'ga rakue. A'etea kwaiwete 'ga juapyrera 'gã. Jaytata pytuna 'jawe 'ga juapyrera pytuna. 'Yisigeau pytuna 'jawe nanẽ 'ga juapyrera pytuna nũ.

13 Aipo 'gã jemogyawera Jarejuwarete 'ga rerowiara wesaukat janee. Werowiat agawewi futat 'gã Jarejuwarete 'ga rakue. A'etea 'ga nomonoi mama'ea 'gã nupe u'eawer imũ rakue. "Anure nipo 'ga imonoi janejuapyrera 'gã nupe", 'jau etee futat 'gã worrywamũ ee rakue. "Awa ywy pe jane rekoĩ kamẽsi te. Najanerupawarete rũi 'awa ywya", 'jau 'gã nakue.

14 A'eramũ jane 'jau "aipo 'jara 'gã oo wupawarete pe futat", 'jau jane 'gã nupe.

15 Nijewyriweri 'gã wupawera upe. Ojewyriweri ire amunipo 'ã 'gã jewyri wupaw ymanera upe.

16 A'ere 'gã nijewyriweri jupe. "Anure nipo jane oi jarejupaw esage pe, ywagipewara pype. Nakwaparimũ ete rũi peu jarejemogyau", 'jau 'gã nakue. Nijewyriweri 'gã wupawer ipe. A'eramũ Janeruwarete 'ga ojerowiaa 'gã nee. 'Ga futat 'gã nupawa wapo ywag ipe 'gã nupe rakue. A'eramũ jane "ojerowiat 'ga 'gã nee rakue" 'e kwaapa.

17-18 Abraão 'ga werowiat a'jea futat Jarejuwarete 'ga rakue. A'eramũ 'ga ojemogyppyka 'ga ree rakue. A'eramũ 'ga 'ga je'ega renupa, "Eja'ya 'ga eroo iapyau jee" ojeupe 'ga 'eramũ rakue. Ymã te Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: "Tamomytun eneuapyrera 'gã enee 'jau. Isaki 'ga 'ã enera'ya. A'eramũ je 'ga juapyrera 'gã momytuna enee", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'eramũ Abraão 'ga 'ga rerowiaa. Naeapyoi agawewi 'ga Jarejuwarete 'ga remiaporam are. A'etea 'ga 'ga je'ega wenup, wa'ya 'ga rerawau iapyauramet 'ga upe numiamũ.

19 Ikwaapara 'jawe 'ga wea'aramũ: "Ga rapy re nipo Janeruwarete 'ga 'ga moferawi nũ", 'jau nipo 'ga rakue. A'eramũ 'ga weawyrũ'e'emamũ futat wa'ya 'ga rerawau iapyauramet rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe rakue nũ: "Erejuka awi eja'ya 'ga. A'jea futat je rerowiar ape ra'e", 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'eramũ 'ga karupa'mĩ resaukaa 'ga upe rakue. A'eramũ 'ga karupa'mĩ jukau iapyau 'ga upe rakue. A'eramũ Isaki 'ga akou imoferawipyrera 'jawewaramũ Abraão 'ga upe rakue.

20 Isaki 'ga nanẽ Jarejuwarete 'ga rerowiaa nũ. A'eramũ 'ga 'jau wa'ya 'ga nupe: "Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage apoi pẽ nupe", 'jau 'ga wa'ya 'gã nupe rakue. Jako 'ga upe, Esau 'ga upe. Mĩmera 'gã nupe 'ga imome'wau rakue.

21 Jako 'ga nanẽ Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue nũ. A'eramũ 'ga, amanũ ja'wyja'wywe, 'jau Jose 'ga ra'ya 'gã nupe: "Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage apoi pẽ nupe jue etee futat", 'jau 'ga Jose 'ga ra'ya 'gã nupe rakue. Jako 'ga iyman gatu gatu. A'eramũ 'ga opokokaw are etee futat owya. A'eramũ Jako 'ga, 'gã nupe aipo 'e re, oywya koka wããpyramũ Jarejuwarete 'ga muorypa. "Ene te 'ã eneresageay oree, ki Ku'jyp. Erejuka esage 'ã ore ree jepi", 'jau 'ga 'ga upe 'ga muorypa.

22 Jako 'ga ra'ya 'ga, Jose 'ga, nanẽ Jarejuwarete 'ga rerowiaa nũ. A'eramũ 'ga amanũme'ẽwe 'jau: "Anure nipo janepytuna 'gã oi ojewya jareje'wyr ipe nũ, Israeu juapyrera 'gã oi ù'jãu Ègitu ywy awi, awau ojewya jareje'wyr ipe

nũ, Kanaã wyy pe nũ. A'eramũ ki jekagera peroo ityma peu", 'jau 'ga opytuna 'gã nupe amanũme'ewe rakue.

²³ Anure Moisesi 'ga u'aa rakue. 'Ga jara 'gã Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. A'eramũ 'gã 'ga mima 'ga rerekou muapyyra jay magwapa. "Esage janera'ya 'ga", 'jau 'gã ajaupe. A'eramũ 'gã o'wryiara 'ga je'ega renupe'ema, "Pejuka pejeja'ya kũima'ea", 'ga 'e renupe'ema. Okyjawe'em futat 'gã 'ga je'ega renupe'ema.

²⁴ Moisesi 'ga nanẽ Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. Egitu wyy pewara 'gã 'wryiara 'ga ra'jyra eẽ Moisesi 'ga muaranupa rakue. A'ere 'ga aranuw ire nafutari "'Wryiara 'ga ra'jyra eẽ remimuaranuwera 'ga, Moisesi 'ga" 'gã 'ea. "'Wryiara 'ga ra'jyra eẽ ra'ya 'jawe 'ga, pe'je awi jee", 'jau ete 'ga 'gã nupe rakue.

²⁵ Oje'ariweramũ 'ga Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gã nee etee futat rakue. "Israeu juapyreramũ futat je", 'jau ete 'ga 'gã nupe rakue. "Ene Jarejuwarete 'ga remiayuwamũ futat ene", pe'je etee ki jee, 'jau ete 'ga 'gã nupe rakue. "Egitu wyy pewara 'gã jepytuna 'gã wereko tywet. A'eramũ je 'gã 'jawe etee futat tejereko tywera futaa", 'jau 'ga ojeupe rakue. "Najeparuapoweri je mama'e tywer are. Mama'e tywera apoara 'gã iku'i ee. A'ere 'gã kamẽsiete 'gã eru'arasigi. A'eramũ je teparuapowere'emamũ mama'e tywer are", 'jau 'ga ojeupe.

²⁶ "Anure nipo Janeruwarete 'ga 'ga amũ muri wemiayuwa 'gã poaawamũ. A'eramũ je tekou 'ga remiayuwa 'gã pype etee futat. Tene Egitu wyy pewara 'gã je rereko tyweri 'gã pyri kwy", 'jau 'ga ojeupe rakue. Sã'a 'ga rerowiare'ema 'gã anure Kristu 'ga rereko tyweretea rakue. Nan futat 'gã Moisesi 'ga rereko tyweretei rakue. "Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage muri jee, je rerawau ywag ipe ojeypyri. Aipoa je afutat. Nafutari je Egitu wyy pewara 'gã karaemã. Kwaparimũwara te 'gã karaemã. A'ere Janeruwarete 'ga remimurama te nakwaparimũ warãu rũi", 'jau 'ga ojeupe rakue.

²⁷ Jarejuwarete 'ga Moisesi 'ga erowiar wyyapiau akou. A'eramũ 'ga okyjawe'em Egitu wyy pewara 'gã 'wryiara 'ga wi rakue. Amara'neramũ agawewi 'wryiara 'ga 'ga ree. A'etea 'ga nokyjei 'ga wi. A'eramũ 'ga awau Egitu wyy awi. Moisesi 'ga ojemogypyka Jarejuwarete 'ga ree. Nuesagi agawewi ae 'ga. A'ere Moisesi 'ga reko'i 'ga resakara 'jawe. Jarejuwarete 'ga ree 'ga ojemogypyg wyyapiau. A'eramũ 'ga awau Egitu wyy awi.

²⁸ Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiaa akou. A'eramũ 'ga karupa'mĩ apisaukaa Israeu juapyrera 'gã nupe, 'okwaryta mojewaka karupa'mĩ wyy pyu. A'eramũ ae momapara Israeu juapyrera 'gã na'yr ypy apisawe'em 'gã nui, Egitu wyy pewara 'gã na'yr ypya apisiramũ. Wyy pyu 'okwaryta mojewag ire 'gã karupa'mĩ ro'o reya i'wau. A'ere Moisesi 'ga 'jau 'gã nupe: "Na'awamũ etee rũi futat jane iapoi. Namutat nipo jane jarejeymawa apisi jarejenũ'ẽawer are jarejea'aawamũ", 'jau 'ga 'gã nupe.

²⁹ Israeu juapyrera 'gã nanẽ Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. Ma'eramũ 'ã Janeruwarete 'ga 'y pytaga mowogi 'gã nupe rakue. A'ere 'ga wyytu mua imowokawera rupi imukaga 'gã nupe rakue. A'e rupi 'gã awau oyaapa rakue. A'e rupi Egitu wyy pewara 'gã awau 'gã nakyfera rupi rakue numiamũ. A'ere Janeruwarete 'ga 'gã wawera pea motei 'gã nui 'y pyu rakue. A'eramũ 'ya Egitu wyy pewara 'gã a'myaa, 'gã apisaupap rakue.

³⁰ Israeu juapyrera 'gã werowiat Jarejuwarete 'ga rakue. A'eramũ 'ga Jerikoa 'jawa osoma monou imuapopena 'gã nupe. Sete 'ara rupi 'gã imaman ire Janeruwarete 'ga imonou imuapopena 'gã nupe rakue.

³¹ Raape ēē nanē werowiat Jarejuwarete 'ga rakue. Kūjāmene'ema agawewi ēē. A'etea ēē werowiat Jarejuwarete 'ga, 'ga rera renupa ypy we. A'eramū ēē ojejukau ywy momyrūara 'gā nee, 'gā mima o'wryiara 'ga wi. Opota'waramū ēē 'gā nee. A'eramū Israeu juapyrera 'gā ēē jukawe'em ēē pytuna 'gā apisaw ipe.

³² Gitiāu 'ga nanē rakue nū, Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. Gitiāu 'ga, Paraki 'ga, Sāsāu 'ga, Jefite 'ga, Davi 'ga, Samueu 'ga, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nanē nū. Mīmera 'gā werowiat Jarejuwarete 'ga rakue. A'ere je namome'upawa'uweri 'gā pē nupe.

³³ Jarejuwarete 'ga rerowiaa 'gā ajemogyau rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā poaa mama'e apou wemifutar imū rakue. 'Gā ywy pojekau tekotee 'gā nuramū Janeruwarete 'ga 'gā amū poaa 'gā mujānukaa 'gā ywy awi, 'gā apisau. Janeruwarete 'ga 'gā amū mogou 'wryiaramū. A'eramū 'gā mama'e esage apoara 'gā nerekou esage. A'ere 'gā mama'e tywera apoara 'gā nereko tywetei. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage monou 'gā amū nupe u'eawer imū etee futat. Jarejuwarete 'ga 'gā erowiaa ajemogyau. A'eramū 'ga 'gā amū apisaukare'ema 'miara upe.

³⁴ Tata upe nanē 'ga 'gā amū apisaukare'ema nū. Amumera 'gā 'ga iapisaukare'ema jyu rerekwara 'gā nupe. Niywrafeni agawewi futat 'gā ajemogyau. A'ere Janeruwarete 'ga tē 'gā mamuakari rēwējēmī rakue. A'eramū 'ga 'gā poaa 'gā magwawukaa 'gā nee iporomutare'ema 'gā 'arimū. A'eramū 'gā 'gā moka'jamukaa 'gā ywy awi.

³⁵ Amumera kūjānamū 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiaa ajemogyau. A'eramū 'ga, 'gā pytuna 'gā amū manūnamū, 'gā moferapa 'gā nupe rakue.

Kwaiwete wejue te 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiari ajemogyau rakue. Amumera 'gā 'ga rerowiare'ema 'gā inupānupāu 'gā nerekou tyweaete, 'gā apisau. "Gā rerowiar awi pepoir ire ore naruapisi pēē", 'jau 'gā 'gā nupe. A'ere 'gā nopoiri futari Jarejuwarete 'ga rerowiar awi. "Noropoiri futari ore Jarejuwarete 'ga rerowiar awi. Ojewi ore poire'emamū 'ga ore rerooi ojeypyri pēē ore apisi re", 'jau etee futat 'gā 'gā nupe. "Gā pyri oroo re te nipo ore reko esagei", 'jau etee futat 'gā 'gā nupe, wapisie'ema uwe.

³⁶ Amumera 'gā 'gā erekoemāu. A'eramū 'gā 'gā mopimopika ae mopikawa tupaama 'jawewara pyu. Amumera 'gā 'gā erawau 'gā kupyfaa itaju pyu 'gā munepa moromunepawa pype.

³⁷ Amumera 'gā 'gā iapisau ita pyu. Amumera 'gā 'gā iapisau 'gā mowoka 'yjejana mowowokawa pyu. Amumera 'gā 'gā iapisau jyu pyu. Amumera 'gā 'gā erekou tyweaete 'gā murukare'ema 'gā 'wyr ipe. A'eramū 'gā ajemogyau ikaraemāe'ema 'jawe. I'wyre'ema 'jawe 'gā ajemogyau watau. Taitye'ema 'jawe 'gā ajemogyau. Karupa'mī pirera etee erajemogyau imunepa, karupana'nī pirera. Mīmera etee 'gā erekou imunepa waityramū. 'Gā pyriwara 'gā 'gā nerekou tyweaete. "Pejejuwaretea 'jawa 'ga ree te 'ā pejemogyapyk pejemogyau. A'eramū ore pē nerekou tyweaete", 'jau 'gā 'gā nupe.

³⁸ Aipo 'gā ajemogyau watau amunawe'em ipe etee futat. Jūmire'eme, ywytyra rupi. Mīmer ipe 'gā ajemogyau. Ita kwara pype, ywy kwara pype. Mīmera pype 'gā ajemogyau. "Nepēa'wryi pēē", 'jau futate 'gā 'gā nupe. A'ere Janeruwarete 'ga upe aipo 'gā esage ma'ea. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau 'gā nupe: "Nepepoiri futari je rerowiar awi. A'eramū pēē pejejesageramū je upe. A'eramū je pē mua pē mogyau 'au tejeypyri", 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹ 'Gā juejue futat Jarejuwarete 'ga rerowiaa ajemogyau. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau: "Je rerowiaara 'gā esage ma'ea futat. Nopoiri 'gā je

rerowiar awi je ree iporomutare'ema 'gã wereko tywereteramũ miamũ”, 'jau Janeruwarete 'ga 'gã nupe.

'Gã papawe'emauwe Janeruwarete 'ga 'jau 'gã nupe rakue: “Anure nipo je pê katu'okara 'ga monoi pê nupe”, 'jau 'ga 'gã nupe rakue. A'ere 'gã papawi 'ga 'ga mure'emauwe rakue. A'eramũ 'gã okatu'okara 'ga resake'ema rakue. A'ere 'gã jemogyppygi Jarejuwarete 'ga ree. 'Ga 'eawera 'gã erowiaa rakue.

⁴⁰ Anure nipo 'ga jane rerawau jane mogyau ojepyri werowiaar ymanera 'gã neewe. Peu ojepyri jane rerawau 'ga jane katu'oka ywawuje futat janetywer awi.

12

Ku'jywa 'ga 'ã Janeruwaretea

¹ Kwaiwete ymãwarera 'gã Jarejuwarete 'ga rerowiar wyyapiau rakue. A'eramũ ki jane 'ga rerowiar wyyapiau 'gã 'jawe etee futat. Sapoit futar iki 'ga ree jarejemogyppygukare'em awi. Sã'ã ujãn ma'e 'gã fuewepawe'ema ujãn awi. Taity poana'mĩ'ã etee 'gã 'ã erekou. Taity pojjuu rereko re amunipo 'ã 'gã nujãnarũi. Nan tee futat jane jarepoia jaremote'arukaaw awi. Jaremote'aawa mama'e tywer awi jarepoire'em ire nipo jane jarejemogyawe'em Jarejuwarete 'ga remifutar imũ. A'eramũ ki jane jarejorypawe'emamũ futat jarejemogyau,

² jarejea mĩina Jejui 'ga ree etee futat. 'Ga futat 'Uwarete 'ga rerowiarukaa jane upe rakue. 'Ga futat nipo jane rerawau 'Uwarete 'ga pyri anure. A'eramũ ki jane jarejemogyppyg wyyapiau 'ga ree. Sã'ã pê apoara 'ga oa tenune pe resaukara. Nan tee futat Jejui 'ga ruri ywy pe 'Uwarete 'ga rape resaukaa janee rakue. 'Ypeywar are amanũaw ipe 'ga awawake'ema ojepyriwara 'gã 'e are rakue. “Moroka'miga 'ga futat ra'e. Sã'ã 'gã 'ga juka 'ypeywar are 'e are 'ga awawake'ema rakue. “Gã tywera mepyyawamũ te je manũi 'ypeywar are. A'ere temanũ re je oi tejewya Tejuwarete 'ga pyri nũ”, 'jau etee 'ga aku'iramũ ee. A'eramũ 'ga, amanũ re, oferapa rai'i nũ. A'eramũ 'ga awau ojeupia 'Uwarete 'ga pyri. Peu futat 'ga wapyka 'ũina 'Uwarete 'ga yse katy. “Aapopap je eneremifutara”, 'jau 'ga 'ũina 'Uwarete 'ga upe. A'eramũ 'ga 'ga muapygukaa ajakwatawa katy, 'ga mĩina 'wyriaramũ oje'jawe.

³ Pẽnea'ar iki 'ga ree. 'Ga rerowiare'ema 'gã 'ã wereko tywerete agawewi Jejui 'ga rakue. A'etea 'ã 'ga nopoiri futari 'Uwarete 'ga remifutara apo awi rakue. A'eramũ ki pêẽ pejejea'aramũ 'ga ree. 'Ga ree pejejea'ar ire nipo pêẽ pejejorypawe'emamũ 'ga rerowiare'ema 'gã pejereko tyweramũ. A'eramũ nipo pejepoire'ema 'ga rerowiar awi.

⁴ Jejui 'ga 'ã ia'wyre'ema 'gã ijukau rakue. 'Ga rerowiaara 'gã amũ nanẽ nipo 'gã iapisau nũ. A'ere 'gã nepẽ apisi we, “pepoit pejetywer awi” ojeupe pêẽ'eramũ.

⁵ Pemoka'jam sipo pejejeupe Jarejuwarete 'ga 'eawera? Pẽ maku'iawamũ 'ga 'jau wa'yramũ pê nupe:

“Peje'eganuw iki Jarejuwarete 'ga pejejeupe 'ga je'eg wywrafe'nĩnamũ. Pẽku'ipap kasi pejejeupe 'ga je'eg are ne.

⁶ Wemifutaramũ 'ga pê mu'akwaawi mama'e apo are.

Sã'ã kunumĩa mama'e tywera apoa.

A'e are 'ã tuwa 'ga kunumĩ atũina tãmẽjẽ mama'e tywera apo awi.

Nan tee futat Janeruwarete 'ga wa'yra 'gã mosĩ tãmẽjẽ 'gã nemiapo tywer awi”,

'jau 'ga amũ ikwasiaa ka'aran are rakue.

⁷ A'eramū ki pejemouaga etee futat. Oje'ega peē enuwe'emamū nipo 'ga mama'eay resaukari pē nupe, pējemogy esage are pē mu'jawamū. A'eramū ki peē pejejuagamū jupe. Namu'akwaawi 'ga wa'yre'ema 'gā 'gā jemogy esage are. Sā'ā ae wa'yra etee imu'akwaawa 'gā jemogy esage are. Nan tee futat Janeruwarete 'ga wa'yramū etee jane mu'akwaapa janejemogy esage are.

⁸ Jareja'yre'ema 'gā jane nimu'akwaawi 'gā jemogy esage are. Nan tee futat Janeruwarete 'ga namu'akwaawi wa'yre'ema 'gā. Pejemogy esage are 'ga pejemu'akwaawe'em ire amunipo 'ā peē na'ga ra'yra rūi. Wa'yra 'gā etee te 'ga amu'akwaap wemifutar are.

⁹ Jaremu'akwaaw ire jane 'ā jarejuwa 'gā je'ega renupa jarejemogyau. Jarejuwarete 'ga je'ega taetu ki sienup. Oje'ega renuw ire 'ga jane rerooi ojeypyri anure.

¹⁰ Sā'ā janewuja'ia we futat janeruwa 'gā jane mu'akwaawa janejemogy esage are wemifutar imū etee futat. Nan tee futat Janeruwarete 'ga jane mu'akwaawi janejemogy esage are. "Teje'jawe je 'gā mogyi", 'jau 'ga ojeupe. A'eramū nipo jane jarejemogyau 'ga 'jawe futat.

¹¹ Janeremiapo tywer are 'ga jaremu'akwaaw ire jare'arasigamū jarejemogyau ee. Jareku'ie'emamū nia'wyrī rēwējēmī janee. A'ere 'gā neapyoramū ee Jarejuwarete 'ga remimu'akwaawera 'gā ajemogyau esage. Opy'ata'waramū nanē nipo 'ga ajemogyau.

'Gā mu'akwaapawet

¹² A'eramū ki peē pejemogypyypg ywyapiau Jarejuwarete 'ga ree, pejeku'iramū 'ga ree.

¹³ Pejemogy esage ki Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū 'ga rerowiaripara 'gā amū pē nesaka, ojemu'akwaapa 'ga rerowiar are peē 'jawe.

¹⁴ Pēpy'ata'wa peē pejemogyau pejejaupe. Pejemogy esage ki pejejopype. Jarejuwarete 'ga remifutar imū pejemogy esage'em ire nipo peē pejewawe'em 'ga pyri anure. A'eramū ki peē pejemogyau esage 'ga remifutar imū.

¹⁵ Pejomomoirukat kasi Jarejuwarete 'ga rerowiar awi ne. Pejejuka esage ki pejejee. Ka'a rowa 'jawe kasi pejemogy ne. Sā'ā ka'a rowa kumī mote'ara etee ipype ae imono re. Nan kasi pejemogy ne. Jarejuwarete 'ga peē mū erowiar ywyapie'em ire nipo peē 'ga rerowiarukare'ema 'gā amū nupe.

¹⁶ Pejopoar iki mama'e tywera apoe'em are. Kūima'e 'ga nipo akou kūjā mū ree. A'eramū ki peē 'ga mu'akwaapa ee. Kūjā ēē mū nipo akou omene'em are. A'eramū peē ēē mu'akwaapa ee. Mama'e tywera kasi peapoukat pejejaupe ne. Esau 'ga 'jawerimū nanē kasi pejemogy ne. U'ar ypy ma'e 'ga poromū rakue. A'eramū 'ga 'uwa 'ga manū re akouramet 'uwa 'ga rekwawer ipe rakue. A'ere 'ga kumana pyu 'ga jemojopy'rui wewirera 'ga upe. A'eramū 'ga rewirera 'ga akou u'ar ypy ma'e 'jawe 'ga py'rau rakue. Jarejuwarete 'ga Esau 'ga ipojeupe'ema rakue. Ojeupe Jarejuwarete 'ga remimuramer are 'ga ojemogypyypke'ema. A'eramū 'ga ojemojopy'rau kumana are.

¹⁷ Anure Esau 'ga u'arasigamū omojopy'ruawer are numiamū. A'ere 'ga ruwa 'ga 'ga ma'eramera monoi 'ga rewirera 'ga upe rakue. "Jarejuwarete 'ga upe eje'ega emono je ree", 'jau 'ga 'uwa 'ga upe numiamū. A'ere 'ga ruwa 'ga nomonoi oje'ega Jarejuwarete 'ga upe 'ga ree. A'eramū Esau 'ga ajaa'wau ee. Kumana are omojopy'ruawera 'ga 'uwa 'ga imojopy'rawarūme'em 'ga upe.

¹⁸ Jareypy 'gā 'jawe kasi peē ne. Ymā janepy 'gā, Israeu juapyrera 'gā owaēma wemiesaga upe rakue, Sinai 'jawa ywytyra upe rakue. A'ere 'gā kyjei etee jui rakue. Tata 'ua 'upa ywytyra 'arimū. Ara oypytnaiwamū 'gā nupe. Ywyruua 'ua 'gā nupe.

19 Jumi'auu py 'jawewara 'gã enupa. A'e pype Janeruwarete 'ga oje'ega 'gã nupe rakue. A'eramũ 'gã 'jau rakue: "Ereje'eg awi oree, ki Ku'jyp", 'jau 'gã 'ga upe rakue.

20 Nafutari 'gã 'ga 'eawera, "Pewyk kasi ywytyr are ne. Ee 'gã amũ wygamũ ki pejuka tãmejẽ 'ga ita pyu. Wyra ee iwyg ire miamũ pẽẽ ijukau ita pyu" 'ga 'e are 'gã oporenuwiwere'emamũ. A'eramũ 'gã 'jau Jarejuwarete 'ga upe: "Ereje'eg awi oree, ki Ku'jyp", 'jau 'gã 'ga upe.

21 Mama'e pojya Janeruwarete 'ga esaukaa 'gã nupe rakue. Esakawe Israeu juapyrera 'gã okyjau ajemogyau. Ywytyt, tata, ypytunaip, ywyrui, jumi'a py 'jawewat, Janeruwarete 'ga je'eg. Mímera 'gã moyyita 'gã mogyau rakue. Moisesi 'ga miamũ futat oyyita jui rakue. Nan ymã Janeruwarete 'ga je'egi 'gã nupe rakue, Sinai 'jawa upe 'gã waẽmamũ rakue.

22 A'ere jane Jejui 'ga rerowiaaramũ Jarejuwarete 'ga rupawa pype oseayay ma'e 'jawe tãmejẽ jane porogytaí 'ga upe. Jarejuwarete 'ga rupawa upe jane 'jau Sião 'jau. A'eramũ jane Sião 'jawa ywytyra upe owaẽmayay ma'e 'jawe tãmejẽ. Jarejuwarete 'ga 'wyrarete pe jarewau, Okoeteete ma'e 'ga 'wyrarete pe. Jerusarega 'jawewar ipe jarewau, ywag ipe 'up ma'e pe. Peu futat kwaiwete ywagipewara 'gã jemogyi. Aku'iramũ 'gã ajemogyau.

23 Peu futat Janeruwarete 'ga remiayuw ymanera 'gã ajemogyau. Jejui 'ga rerowiaaramũ janerera 'upa ojekwasiaa Jarejuwarete 'ga ka'aran are, ywag ipe 'up ma'e are. A'eramũ nipo jane jareje'aa pãwẽ etee futat 'ga rerowiaar ymanera 'gã nee. Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogyau jareporogytau 'ga upe. Anure nipo 'ga jane majatykau wowase najuejue etee futat. A'eramũ nipo 'ga jane mepyau janeremiapofer are. Mama'e esage apoara 'gã 'ga imepyau 'gã nemiapo esage are. Mama'e tywera apoara 'gã nanẽ nipo 'ga imepyau 'gã nemiapo tywer are, 'gã nipo 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Ymãwarera 'gã amũ nipo mama'e apou Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee futat rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'gã katu'okapap 'gã manũnamũ. 'Gã nee nanẽ nipo jarejatykau nũ.

24 Jejui 'ga ree taetu nipo jareje'aa pãwẽũjẽ etee futat. 'Ga ree Janeruwarete 'ga oje'eg yau mua jane. Ymãwarera 'gã nupe Janeruwarete 'ga 'jau rakue: "Teje'ega renupara 'gã etee je amogy tejemiayuwamũ", 'jau 'ga rakue. "Jeje'ega renupare'ema 'gã ki wyra tueroo mainana 'ga upe. A'eramũ 'ga ijukau wy monykya wyra rapyaw are. A'eramũ 'ga iapyau 'gã tywera mepyau jee", 'jau 'ga 'gã nupe rakue. A'ere 'ga 'awamũ oje'eg yau muri jane. "Jera'yra 'ga amanũ pẽtywera mepyau jee. A'eramũ je pẽ mogyau tejemiayuwamũ, teja'yra 'ga pẽẽ erowiaaramũ", 'jau 'ga jane. Jejui 'ga jukaaw ipe 'gã 'ga ry reko'woka jane. A'e are Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, wa'yra 'ga rerowiaaramũ.

Ymã Kaĩ 'ga wewirera 'ga jukau rakue, Apeu 'ga jukau rakue. A'eramũ 'ga ry jeko'woka ywyrui rakue. A'e resaka Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe: "Wewirera 'ga Kaĩ 'ga ajuka. A'eramũ je Kaĩ 'ga rerekou tywea 'ga ree 'awamũ", 'jau 'ga ojeupe rakue. A'ere 'ga wa'yra 'ga rereko tywerukari 'gã nupe jane ree. A'eramũ 'ga 'gã jukaukaa 'gã nupe janetywera mepyawamũ. "Teja'yra 'ga je amono wyy pe 'gã tywera mepyawamũ. A'eramũ je 'ga rerowiaara 'gã rerekou tywere'em 'gã tywer are", 'jau 'ga rakue. A'eramũ jane 'jau jupe: "Esage futat Jarejuwarete 'ga remiapoa", 'jau jane jupe.

25 A'eramũ ki pẽẽ Jarejuwarete 'ga je'ega renupa. Iapyae'ema 'jawe kasi pejemogy ne. Ymã Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'ui agawewi janepy 'gã nupe rakue. A'etea 'gã 'ga je'ega renupare'ema 'jawe etee ajemogy rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'gã nerekou tyweaete oje'ega renuwe'emamũ rakue. 'Awamũ 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywag

awi janee nū. A'eramū nipo 'ga oje'ega jane enuwe'emamū jane rerekou tyweaete ymāwarera 'gā apyraapa.

²⁶ Moisesi 'ga upe oje'egaw ipe Janeruwarete 'ga ywy moyyita rakue. A'ere 'ga 'awamū 'ga 'i janee: “Anure nipo je ywy moyyju'jawi nū. A'ea te nipo ywaga reewe oyyi”, 'jau 'ga janee.

²⁷ A'eramū “oyyi ma'ea teepap ma'erama futat”, 'jau 'ga janee. A'eramū jane jarejeapyoramū 'ga remiaporam are. A'ere 'ga remiapofera oyyi ma'ea teepap ma'erama futat. A'eramū iyyje'ema nateepap ma'erama rūi futat.

²⁸ A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga muorypa. Anure 'ga reni 'wyriarareteramū janee. Nateepawi futari 'ga 'wyriarareteramū jane upe 'ūi re. Jane nanē nipo 'ga jane mogyau 'wyriaramū ojepyri. A'eramū ki jane 'ga muorypa ee. 'Ga pojeupa jarejemogyau. A'eramū 'ga wemifutar imū jane mama'e apo re aku iramū akou jane ree.

²⁹ A'eramū ki jane 'ga mamara'neukare'ema jarejee. Tata 'jawe Janeruwarete 'ga. Sā'ā tata mama'e mateepawa. Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega renupare'ema 'gā momawi. A'eramū ki pejekyjau mama'e tywera apo awi.

13

Simaku'i Jarejuwarete 'ga jarejee

¹ Pēporomutat ki pejejee pejemogyau. Kristu 'ga 'ā pēē erowiaa najuejee etee futat. A'eramū pēē pejemogyau pejopoytuna 'jawewaramū futat. A'eramū ki pēē pejepota'wa esageramū pejejee.

² Pejemiesage'ema 'gā miamū pēē imua pejeje'wyr ipe. Pejejekau esage 'gā nee. Maranamū nipo pēnemiesage'ema 'ga nakūima'e arūi. Ywagipewara 'gā nipo. Sā'ā ymā 'gā amū ywagipewara 'gā amū mura oje'wyr ipe rakue. Nokwaawi agawewi 'gā 'gā nakue. A'eramū ki pēē nanē pejemiesage'ema 'gā mua pejeje'wyr ipe pejejeupe 'gā waēmamū.

³ Moromunepawa pypewara 'gā nee nanē pejejea'aramū nū. Pēē nanē amunipo 'ā moromunepawa pype peje'ama. Pēnea'at mama'e esagea pejejeupe 'gā iapo are. A'eramū ki pēē mama'e esage apou 'gā nupe.

Ereko tyweripyra 'gā nee nanē pejejea'aramū pejemogyau nū. Mama'e esagea ki peapo 'gā nupe. Pejereko tyweramū nipo pēē nanē 'gā nemiaapo esagea pefutat nū. A'eramū ki pēē mama'e esage apou 'gā nupe.

⁴ Pēnemirekoa esage futat. Kūjānamū pēmenara nanē esage futat nū. A'eramū pēē pejemireko re pejekou pejemireko are etee futat. Kūjānamū pejemenar ire nanē pejekou pejemen are etee futat. Ojeteewaramū nanē pēē pejekowe'em 'gā amū nee nū. Kasi a'e pe anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tywer ine.

⁵ Pejeka'aranū kwaja upe nanē pejemote'arukare'ema nū. Pejekōēājamū pejemirereko mama'e are etee futat. “Napoiri futari je pē nui. Najepe'ai nanē je pē nui nū”, 'jau Janeruwarete 'ga janee.

⁶ A'eramū ki jane jarekjawe'em.

“Jarejararete 'ga je poat.

A'eramū je tekyjawe'em tejereko tywera 'gā nui.

Je ree 'ga jejuka re maran 'ga amū je rereko tyweretei nū”, 'jau je tejee. A'eramū je tekyjawe'em.

⁷ Pejejea'aramū peje'wyriar ppy 'gā nee. Jarejuwarete 'ga je'ega 'gā 'ā omome'u pē nupe rai'i. A'eramū ki pejejea'aramū 'gā nee. 'Gā neko

esageawer are pejejea'aramū pejejemogyau. Amanūme'ēwe 'gā ojemogyppyyg wypyapiau jarejuwarete 'ga ree rai'i. A'eramū ki pēē pejejemogyppyyka 'ga ree 'gā 'jawerimū.

⁸ Jejuī Kristu 'ga ojesowo'gōke'ema futat. A'efer ipe etee futat 'ga rekoi. Njesowo'gōgi futari 'ga.

⁹ Perowiat kasi mama'e amuteea ne. 'Gā amū nipo 'gā mu'jau mama'e sigaty are, i'upyre'em are. "Pejea'gu ki i'upyre'em awi", 'jau nipo 'gā 'gā nupe. A'ere 'gā nemimu'efera napē muesagei Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga mome'ua etee futar iki perowiat. 'Ga mome'ua te jane muesage Jarejuwarete 'ga upe, 'ga rerowiaaramū.

¹⁰ Ymāwareramū ojeupe judeuramū jane jarejeymawa rerooramū mainana 'gā miaro'o ape 'ui futari rakue. A'ere nanarū 'awamū. Jejuī 'ga ako amanūmū janetywera mepypawamū ai'i. A'eramū ae Jejuī 'ga rerowiaaramū weymawa rerawau'jape'ema mainana 'gā nupe. Jejuī 'ga rerowiaaramū ae 'ga muorywi otywera moiawer are. A'eramū ki jane jarejeateeramū ymāwarer awi. Ymāwarer awi jarejeatee'emamū jane poiri futari Jejuī 'ga rerowiar awi.

¹¹ Mainana 'wyriararete 'ga wyra wy rerawau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe, 'ga rupawarete pype imonykya 'ga upe 'gā tywera mepyau. A'ere 'gā wyra reumera rerawau enuēma amunaw awi. Amunawa atykupe katy 'gā erawau iapyau rakue.

¹² Nan tee futat Jejuī 'ga nanē amanūme'em amunawa pype rakue. 'Ga juka enune 'gā 'ga rerooi enuēma amunaw awi. Peu futat 'gā 'ga kutuka 'ga monou imu'ama 'ypeywar are. Peu futat 'ga amanūmū janetywera mepyawamū rakue. 'Ga kutugamū 'ga ry ojeko'woka 'ga wi rakue. Aiporamū futat 'ga owy reko'wogukaa janetywer awi jane pireitawamū.

¹³ Jejuī 'ga jukaara 'gā nopoiri futari ymāwarer awi. "Jarejuwarete 'ga je'eg ymaner imū etee futat jane mama'e apoi", 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā Jejuī 'ga rerawau enuēma amunaw awi, 'ga rerekou tyweaete 'ga rerekoemā pype 'gā 'ga jukau. A'eramū ki jane jarepoia ymāwarer awi. Jejuī 'ga rerowiar awi kasi sapoir ine. 'Ga 'jawe futat nipo 'gā jane rereko tyweretei 'ga rerowiar are. 'Ga 'jawe futat nipo 'gā jane pe'au ojewi. Tene ki 'gā jane rereko tyweri. Tene 'gā jane pe'ai ojewi. A'ere kasi pepoit futat 'ga rerowiar awi ne. 'Ga ree 'gā jarejereko tyweramū jane jarejuagamū 'ga 'jawerimū etee futat.

¹⁴ Anure nipo 'auwara janerupawa ateepawamū. A'eramū jane jareow-eramū ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. Peu jane oi nakwaparimū ete rūi jarejemogyau. Peuwara janerupawa nateepawi futari.

¹⁵ A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga muorypa ee. Jejuī Kristu 'ga jane erowiaa jarejemogyau. A'eramū 'ga jane kātu'oka jane mogyau wemi-ayuwamū. A'eramū jane Jarejuwarete 'ga muorypa ee. Judeu 'gā 'ā weymawa jukau iapyau Jarejuwarete 'ga muorypawamū rakue. A'ere jane nanarū 'ga muorywi. Jareje'eg imū te jane 'ga muorywi. "Ene 'ā ore'wyriararetea. Eja'yra 'ga erejukaukat 'gā nupe, oretywera mepyawamū. A'eramū ore ene muorypa ee", 'jau ki jane 'ga upe, 'ga muorypa ee.

¹⁶ Jarejee jarejejuka esage re nanē jane 'ga muorypa jarejemogyau nū. Jarejopoaramū nanē jane 'ga muorypa ee nū. A'eramū ki pejepoire'ema pejeeue pejeporomutar awi.

¹⁷ Pē'wyriara 'gā 'ā ojejuka esage pē nee, pē mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are. A'eramū ki pēē 'gā je'ega renupa te. Mama'ea pēē iapou pejejeupe 'ga 'eawer imū etee. Anure nipo 'gā pē nee opota'waawera mome'ui Jarejuwarete 'ga upe. A'e are 'gā opota'wa esageramū pē nee. A'eramū ki pēē

'gã je'ega renupa. Oje'ega pëẽ enuw ire 'gã mama'e apoi wekõëãjamũ. Kasi 'gã oje'ega renuwe'emamũ 'gã 'arasigamũ akou pë nee ne. A'eramũ nipo pëẽ nanë peje'arasigamũ pejemogyau nũ. Janeruwarete 'ga nipo pë nerekou tyweaete ee. A'eramũ nipo pëẽ peje'arasigamũ pejemogyau.

¹⁸ Pejeje'ega ki pemono Jarejuwarete 'ga upe je ree pejeojere'emamũ. 'Ga remifutar imũ etee futat 'ã jeparuapoweramũ mama'e are. A'eramũ je tepy'a'wyre'emamũ tekou tejemiapofer are.

¹⁹ 'Awamũ je 'i pë nupe: Pejeje'ega ki pemono Jarejuwarete 'ga upe je ree. "Emurukat 'ga ore", 'jau ki pëẽ 'ga upe je ree. A'eramũ nipo 'ga je monou pë pyri kamëšite.

²⁰ Sã'ã karupa'mĩ are omaenun ma'e 'gã maenun esagea karupa'mĩ are. Nan tee futat Janejararete 'ga, Jejui 'ga maenun esagei wemiayuw are. Jane ree 'ga jejukaukari 'gã nupe, owy reko'wogukari 'gã nupe. A'ere 'ã Janeruwarete 'ga 'ga moferawi rai'i nũ. A'eramũ Janeruwarete 'ga Jejui 'ga jane erowiarãmũ janetywera moia jane wi. "Teja'yra 'ga manũ re je 'ga rerowiaara 'gã katu'ogi, 'gã tywera moia 'gã nui, 'gã mogyau tejemi-ayuwamũ", 'jau Janeruwarete 'ga rakue. Aipoa 'ga je'eg yaua futat. Jejui 'ga moferapara 'ga jane mopy'ata'wara.

²¹ 'Ga upe je teje'ega monoi pë nee. "Mama'e esage apoara 'gã nupe emono 'gã nemifutara. A'eramũ 'gã mama'e esage etee iapou eneremifutar imũ. 'Gã poarukaa Jejui Kristu 'ga upe. Jejui 'ga opoaramũ nipo 'gã mama'e apoi eneremifutar imũ etee futat. A'eramũ nipo ene eku'iramũ 'gã nee", 'jau je 'ga upe pë nee. A'eramũ ki jane Jejui Kristu 'ga muorypa jareojere'emamũ, 'jau je pë nupe.

²² Pëẽ jerewirera 'jawe jee. Kũjãmeramũ pëẽ pejemogyau jerenyra 'jawe jee. A'eramũ je teje'ega kwasiaa ka'aran are pë maku'iawamũ. Natuwiiu rũi je ikwasiari pë nupe. Ka'aran kwasia'ria te je aapo imonou pë nupe. A'eramũ ki pëẽ jeje'ega renupa.

²³ Timoteo 'ga Jejui 'ga werowiat jane 'jawe. A'eramũ 'ga akou janerewirera 'jawe jane. A'eramũ je 'ga momë'wau pë nupe. 'Awamue 'gã 'ga renuëma moromunepaw awi rai'i. Teoe'emauwe 'ga rur ire nipo je 'ga rerooi tejeupi pë pyri.

²⁴ Teje'ega je amono Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'wyrara 'gã nupe, 'gã futaa. Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gã nupe najuejue etee futat je teje'ega monoi 'gã futaa. Itari ywy awi janerewirera 'gã amũ nuri rakue. 'Gã nanë oje'ega monou pë nupe, pë futaa nũ.

²⁵ Jarejuwarete 'ga resagea pë nerekoa je afutat. Kweramũ etee jeje'ega.

Tiago

Tiago 'ga 'awa ka'arana kwasiaa imonou Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā nupe, okwasi'o ma'e 'gā nupe. Tiago 'ga Jejui 'ga rewirera. (Maku 6.3) 'Ga feraw ire Tiago 'ga Jejui 'ga rerowiaa. A'eramū 'ga 'ūina 'wyririamū Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe, Jerusareg ipewara 'gā nupe. (Atos 21.18)

Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerowiaara 'gā nerekou tyweaete rakue. A'eramū 'gā awau oka'jama Jerusareg awi. Okwasi'wau 'gā awau kwe pe. A'eramū Tiago 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe. Na'ga etee rūi ikwasiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou okwasi'o ma'e 'gā nupe rakue.

¹ Je Tiagoramū ka'aran akwasiat pē nupe. Je 'ā Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea. Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga porowyky apoaramū nanē je 'ā nū. A'eramū je ka'arana monou ikwasiaa pē nupe Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū. Kwe pe okwasi'o ma'eramū pē nupe je ka'arana kwasiari imonou. Jaruete te pejemogy? a'e je pē nupe. Jerewirera 'jawe pejemogy jee, kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe 'jau.

Sirowiat Jarejuwarete 'ga

² Pejejeupe mama'eay jesaukaramū kasi pē'arasig pejemogyau ne. Janeruwarete 'ga mama'eaya pē nupe ijeapoa okwaap. A'eramū pēē pe-ke'iramū etee pejemogyau pejemogypyka etee Jarejuwarete 'ga ree.

³ "A'jea futat sipo 'gā jemogypygi je ree?" e'i te 'ga, mīnamū mama'eay resaukaa ae upe. A'eramū pēē pejemogypyka etee futat 'ga ree. Ojee pē mojemogypygukaawamū te 'ga mama'eay resaukari pē nupe.

⁴ A'eramū pēē pejemogypyka etee futat pejejemogyau 'ga ree pejeo-jere'emamū futat. Nanuara tee Janeruwarete 'ga afutat. Ojee pejemogypyg awi peojere'ema te 'ga afutat. Ojee ae ojemogypygamū 'ga ae mu'akwaawi mama'e are. A'eramū ae ajemogyau esage Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū mama'e tywera otywe'emamū ae pype. Nanuara tee Janeruwarete 'ga afutat.

⁵ Jarejuwarete 'ga remifutar are pejejeapyoe'emamū pejeje'ega 'ga upe: "Ku'jyp. Nakwaawi ete je. Najereapyoi ete je eneremifutar are. A'eramū ene je mueapyou jereko esage are", 'jau ki pēē 'ga upe. A'eramū 'ga pē mu'akwaapa ee. Nije'eg wyrafena'uweri 'ga janee. Naoje'eg wyrafen imū rūi 'ga jane mu'ei ojeupe ae je'egamū.

⁶⁻⁸ A'eramū pēē "je mu'akwaaw ape" 'ga upe 'e re pejemogypyka etee 'ga ree. "Marān sipo 'ga je mu'akwaawi 'wei", pe'je kasi ne. Aipo 'jaramū ae 'y 'jawe. Sā'ā ywytua 'y pya ko katy. A'eramū 'ā 'y ryjuapi rerawau kwe katy. A'ere 'ā ipyau kwe katy nū. A'eramū 'ā erua ko katy nū. Nan ae Jarejuwarete 'ga rerowiaraiparamū. Werowiare'emamū 'ga, "mama'e mū emut jee", ojeupe pēē'eramū, 'ga namura'uweri pē nupe ojeupe pēnemienūjā. A'eramū pēē, "mama'e mū emut jee", 'ga upe 'jau, 'ga ree etee futat peje-jemogypyka pejejemogyau. A'eramū te 'ga iapoi pē nupe, a'jea futat ojee pejemogypygamū.

Janeku'i jane Jarejuwarete 'ga ree

⁹ Jarejuwarete 'ga ree ojemogypyk ma'e 'gā aku'iramū ajemogyau. Nitywi agawewi futat 'gā mama'ea. A'etea 'gā iku'iete futat ajemogyau. "Ku'jywa 'ga te nā'ā Jeruwaretea re'ā", 'jau ete 'gā ajemogyau. Okaraemā kwai re taetu

amusipo 'ā 'gā ku'iramū okaraemā are etee? Naani. Jarejuwarete 'ga ree etee 'gā ku'ireteramū.

¹⁰⁻¹¹ Amumera 'gā nipo Janeruwarete 'ga rerowiaara 'gā okaraemā kwa-jamū. A'eramū sipo aipo 'gā okaraemā are aku'iramū? Naani. Jarejuwarete 'ga ree te 'gā ku'iramū. Okaraemā ojewi teepawamū sipo 'ga 'arasigamū okaraemā are? Naani. Jarejuwarete 'ga ree tee 'gā jemogypyygi ikaraemāe'ema 'gā 'jawe futat. Nakaraemā are rūi 'gā jemogypyygi. Ikaraemā kwai ma'e 'gā werowiat wejue Ku'jywa 'ga. A'eramū 'ga ikaraemāe'ema 'ga 'jawe etee futat akou aku'iramū. Sā'ā 'ywotyra, jū mewara. Kwaraya imomŷijaga imototoka. Nan tee futat ika'aranūū kwai ma'e 'gā. A'eramū pēē ika'aranūū kwai ma'eramū pejeka'aranūū are pejejerowiaraipe'ema. Jarejuwarete 'ga ree te ki pejerowiar ete. Ka'aranūū are ae rorypawera teepaw etee ae wi. Amanūmū erujewi jui. To. A'eramū futat atee pawamū aerorywa. A'ere Jarejuwarete 'ga ree aerorywa te nateepawa'uweri.

Mama'eaya ojesaukat janee

¹² Mama'eay upe aeruagamū a'jea futat werowiar awi ae poire'emamū nipo Janeruwarete 'ga 'jau janee: “A'jea futat je rerowiat pejepe ra'e. A'eramū pēē pejejua 'au je pyri ywag ipe. Nakwaparimū warāu rūi futat pejejemogyau 'au je pyri”, 'jau nipo 'ga janee. Aipo e'i futat 'ga janee afutaaramū najuejue etee futat. Aipo are jarejea'aramū jane jareku'iramū jarejemogyau 'awamū.

¹³ A'ere kasi mama'e tywer are pejeparuapoweramū pekwa ekoete Jarejuwarete 'ga ne. “Janeruwarete 'ga mama'eay wesaukat jee. A'eramū 'ga mama'e tywera apoukaa jee”, pe'je kasi ne. Niparuapowera'uweri 'ga mama'e tywer are. Mama'e tywera peapo, ne'ia'uweri 'ga janee.

¹⁴ Ae tee futat mama'e tywera wapo ekoete. Mama'e tywera peapo, naa'erāu rūi ae iapoi. Ae tee futat ea'at ekoete mama'e tywera apo are. A'eramū ae nanuaramū “'ga te mama'e tywera wapoukat jee”, 'jawe'em.

¹⁵ 'Gā tee futat wapo mama'e tywera. A'eramū 'ga wemifutar imū etee futat mama'e tywera apou. A'ere ae mama'e tywera apoaramū ako re noa'uweri Jarejuwarete 'ga pyri. Mama'e tywera apoara 'gā nupe Janeruwarete 'ga “'au pejot je pyri”, ne'ia'uweri. “Muku pekwap pejejemogyau je wi nakamēsī rūi futat. Ywawuje futat peo muku je wi”, 'jau nipo Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā nupe.

¹⁶ Kunumīmet, kūjāmet. Jepyntuna 'jawe pejemogy jee. Jepromutat je pē nee. A'eramū je 'jau pē nupe: “Pejemorytee kasi ne. Janeruwarete 'ga mama'eay wesaukat jee. A'eramū 'ga mama'e tywera apoukaa jee ai'i” 'jara 'ga l' me te ajemogyau. Na'ga rūi mama'e tywera wapoukat pē nupe.

¹⁷ A'jea futar iki pēnoryp Jarejuwarete 'ga ree. 'Ga 'ā mama'e esagea juejue amut janee. 'Ga futat 'ā 'ara wapo rakue. Kwat, jay, jaytata. 'Ara 'ā 'ga iapou janee rakue. Ku'emamū 'ā kwara opoa janee. A'ere 'ā okaaruwamū kwara osou nū. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga nanarūi. Nateepawa'uweri 'ga 'ūina jane wi. Noa'uweri 'ga jane wi. Janeruwarete 'ga esage esage futat. Nitywi futari mama'e tywera 'ga ree.

¹⁸ Wemifutar imū futat 'ga 'ā ae apou rakue. A'eramū 'ga a'jea futat oje'ega rerowiaaramū jane mogyau wa'yramū. Jane ree 'ga jemuaēmi. A'eramū 'ga a'eramū oje'ega rerowiaaramū jane mogyau wa'yramū.

¹⁹ Kunumĩmet, kũjãmet. Peapyaka ki je ree. Pejejeupe 'gã amũ porogytaramũ ki peenuw etee ra'ne 'gã pejejupa. Kamẽsĩete kasi 'ga peje'egawar ine. Pejemara'ne'emamũ kamẽsĩete 'gã nee ne.

²⁰ Ae mara'nea naJaneruwarete 'ga remifutara rũi. A'eramũ pẽẽ pejekowe'em tesirũgatu 'ga upe. Ae mara'nea nuapoarũi Jarejuwarete 'ga remifutara.

²¹ A'eramũ ki pẽẽ mama'e tesirũ apowe'em. Mama'e tesirũ apo awi pejeipoia. Nanuara te Janeruwarete 'ga afutat. A'eramũ pẽẽ Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee futat mama'e apou. 'Ga je'eg are tee ki peapyaka pejejemogyau. A'e are pejejea'aramũ. A'eramũ futat pejejeapyoramũ ee. 'Ga rerowiaa nanẽ pejejemogyau nũ. 'Ga je'eg are eapyo ma'eramũ jane 'ga remifutara kwaawi. Oporogyta jane erowiarãmũ 'ga jane katu'ogi jane mogyau wemiayuwamũ. A'eramũ nipo 'ga anure jane rerawau ywag ipe jane mogyau ojepyri futat.

²² 'Ga je'ega renuparamũ pẽẽ pejejemoryteewe'em. A'jea futat pẽẽ pejejea mĩyina 'ga je'eg are. A'jea futat pejejeapyoramũ 'ga je'eg are. Amumeramũ te nipo ajee 'ga je'ega pekwaap futat tee. A'ere nipo nepeapoi mama'ea 'ga je'eg imũ etee. A'eramũ nipo pẽẽ pejejemoryteeu pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga porogyta renupar ekoeteara 'gã nuapoi mama'ea Jarejuwarete 'ga je'eg imũ.

²³⁻²⁴ Sã'ã ae u'aga resaga weraweraw are. A'ere 'ã ae ojesag ire awau ojepe'au jui. A'eramũ futat 'ã ae ojemoka'jama nũ. Nan ae Jarejuwarete 'ga porogyta renuwaiparamũ. Enuwĩ futari numiamũ. A'ere 'gã nuerowiari te. Nuapoi 'gã mama'ea 'ga je'eg imũ. Naea'aru'jawi 'gã 'ga porogytafer are.

²⁵ A'ere nipo amumera 'gã Jarejuwarete 'ga porogyta renuwĩ katu katu futat. Oporogyta renupara 'gã Janeruwarete 'ga ikatu'oka. A'eramũ ikatu'ogipyrrera 'gã wea'aramũ ajemogyau 'ga je'eg are au'jeteramũ. Eapyo 'gã ajemogyau 'ga porogytafer are. A'eramũ 'gã mama'e apou Jarejuwarete 'ga 'eawer imũ etee futat, 'ga remifutar imũ etee futat. 'Ga je'eg imũ mama'e apo re jane poiri mama'e tywera apo awi. A'eramũ Janeruwarete 'ga u'eawera rupi etee mama'ea jane iaporamũ ojejukau esage jane ree. Ae poaa 'ga mama'e apou wemifutar imũ.

²⁶ Amumera 'gã ojemoryteeu ojee ajemogyau. Ajuago'wau ekoete, ojoje'ẽwu'jaga ajaupe. Ojoje'ẽwu'jag ire 'gã 'jau, "Je Jarejuwarete 'ga rerowiaara. Je Jarejuwarete 'ga muorypara", 'jau futatee 'gã ajemogyau. Aipo e'i nipo 'gã numiamũ. Ojeupi tee futat 'gã jemoryteei. Nanarũi jane Jarejuwarete 'ga muorywi.

²⁷ Ku'jywa 'ga, Janeruwarete 'ga 'ã jane mu'e wemifutar are. "Pejuereko esage ki. Kũjã imen manũ ma'e are ki pejejuka esage. Kunumĩjare'ema 'gã nee nanẽ pejejejukau esage nũ. Mama'e tywera kasi peapo ne, Je rerowiare'ema 'gã 'jawe ne", 'jau 'ga 'ã rakue. Nanuara pyu te jane Ku'jywa 'ga muorywi.

2

Sajejuka pãwẽ ete futat 'gã nee

¹ Kunumĩmet. Kũjãmet 'jau. Peapyaka ki jeje'eg are. Janejararete 'ga Jejui Kristu 'ga 'ã esagesage ma'ea. 'Ga 'ã perowiat pejejemogyau. A'eramũ pẽẽ 'ga 'jawe etee futat pejejejukau pãwẽ pãwẽ pejejee.

²⁻³ 'Gã amũ nipo 'ua owaẽma pẽjatykaaw ipe, Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Waity esage munepa erua ofãyrũ esage reewe. A'eramũ nipo pẽẽ mũ 'jau pejejaupe: "Kuu. Kũima'eteete 'ga nipo kwe", 'jau nipo pẽẽ pejejaupe. A'eramũ nipo pẽẽ aipo 'ga ree pejejejukau esage 'ga rerawau apykwaw esage

'arimū 'ga muapyka. A'eramū nipo ajepeja 'ga 'ua osou pē nupe nū. A'eramū nipo pēē aipo 'ga raity are pejemā'jāu nū. "Kuu. Nia'wyrui 'ga raitya ra'e nū'ū", 'jau nipo pēē 'ga upe. "Efu'am etee futat e'ama kūi. Eapygiweramū wyyu etee eapyk ekoete futat kūi", 'jau nipo pēē aipo 'ga upe.

⁴ Aipo 'ga upe 'jaramū nepereko esagei 'gā aju'jawe. Aipo pē'ea, "Ikaraemā ma'e 'gā etee esage", pē'je. "Ikaraemā'e'ema 'gā nia'wyrī", pē'je te pejejaupe poromū. A'ere naani. Aipoa nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. Najū'jawe rūi 'gā pereko. Ikaraemā kwai ma'e 'gā nee etee pēpota'waa nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe.

⁵ Peapyka jeje'eg are. Janeruwarete 'ga ikaraemā'e'ema 'gā amū'ē wa'yra 'ga, Jejuī 'ga rerowiaaramū. A'eramū ae a'jea futat 'ga rerowiarareteramū 'ga futaa. A'e 'gā etee Janeruwarete 'ga omogy wemiayuwamū 'gā nerawau ywag ipe ojepyri 'gā manū re.

⁶⁻⁷ A'ere 'ā nepereko esagei ikaraemā'e'ema 'gā. "Ywyu etee eapyk ekoete futat", 'jau ete nipo pēē 'ga nupe pejejejukawe'em 'gā nee. Naikaraemā'e'ema 'gā nūi agawewi 'ā pē nereko tywet. Ikaraemā kwai ma'e 'gā agawewi 'ā pē nereko tywerete. 'Gā futat 'ā pē nerawau 'wyrīara 'gā nowase, pē je'ēwu'jaga ekoete 'ā Jejuī 'ga rerowiarāmū ajaupe. A'eramū 'ā ikaraemā kwai ma'e 'gā pē nereko tyweaete, Jejuī 'ga kurapa pē nupe jepi. Ma'eramū sipo ajeē ikaraemā kwai ma'e 'gā nee tee pejejuka? pejejejukau pāwē ete'em 'gā nee? Pejejuka esage pāwē ete futat 'gā nee.

⁸ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are rakue. "Sā'ā pejejuka esagea pejejee. Nan tee futar iki pejejuka pejejee", 'jau 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are rakue. Aipoa 'ga je'ega rupi pejejemogyau esage 'ga upe.

⁹ Ikaraemā kwai ma'e 'gā nee etee pēporomutara sipo esage Janeruwarete 'ga upe? Naani. Aipoa nia'wyrī 'ga upe. Na'ga je'eg imū rūi aipoa peapo pejejemogyau 'ga upe.

¹⁰ 'Ga amū nipo 'jau: "Jarejuwarete 'ga porogyta je aenupap ja'wyja'wy", 'jau nipo 'ga akou. "Amume'ri are ete te aje je najeparuapoweri. A'eramū je iapowe'em", 'jau nipo aipo 'ga akou. Aipo 'ga nia'wyrī Jarejuwarete 'ga upe. Nuenupawī katu katu 'ga 'ga porogyta. Ināinānī'ī etee 'ga enuwi. Aipoa nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. A'eramū 'ga ojekwau Ku'jywa 'ga upe.

¹¹ Janeruwarete 'ga 'ā 'jau janee rakue: "Peko awi pejejemirekoe'ema kūjā are", 'jau 'ga janee rakue. "Peporojuka awi", nanē nū 'jau 'ga janee rakue. A'eramū nipo amumera 'ga okowe'em futat wemirekoe'ema kūjā are numiamū. A'ere nipo 'ga 'ga amū jukai. A'e 'ga ojemotywet Jarejuwarete 'ga upe 'ga amū juka re. 'Ga nuenupawī katu Jarejuwarete 'ga porogyta.

¹²⁻¹³ A'eramū ki pēē 'ga je'ega renupa katu katu. 'Ga 'eawer imū etee futat pejejemogyau 'ga upe. Oporogyta renuw ire 'ga pē katu'ogi. A'eramū futat 'ga pē mueapyou oje'eg are, mama'e tesirū apoukare'ema pē nupe. A'eramū 'ga 'jau pē nupe: "Jeoporogyta peenup katu katu ra'e. A'eramū pēē pejeje-sageramū jee", 'jau nipo 'ga pē nupe. A'eramū ki pēē 'ga je'eg imū etee futat mama'e mome'wau 'gā nupe. Pejeoporogytau esage pejejemogyau 'gā nupe 'ga je'eg imū etee futat. Anure nipo Janeruwarete 'ga ae majatykai wowase tapy'yi tesirūmera reewe futat. Aipoa 'ara rupi nipo 'ga jane mome'wau 'gā nupe 'gā nowase. Ajuee ae jemuaēme'emawera rerapoa 'gā nupe. Aipo 'gā nee Janeruwarete 'ga ajemuaēme'ema. Ajuee ajemuaēm ma'efera 'gā nee etee te nipo 'ga jemuaēmi. A'eramū nipo 'ga ajuee ajemuaēm ma'efera 'gā nereko tywere'ema, wowase ae majatykaawa 'ara rupi.

Jejuī 'ga rerowiaararete 'gā ojopoa

14 Kunumimet. Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū 'ā pēē jerenyra 'jawe. A'eramū ki pēē jeje'ega renupa katu. 'Gā amū nipo, "Je Jejui 'ga rerowiaaramū ako", 'jau nipo 'gā ajaupe. A'ere nipo 'gā nako esagei Jarejuwarete 'ga je'eg imū. A'jea sipo poromū futat 'ga 'eawera? Naani. E'i ekoete 'ga akou. Jejui 'ga rerowiaararete 'gā ajemogy esage ete 'ga je'eg imū. A'eramū nipo 'ga werowiaararete 'gā etee imonou imogyau ojepyri 'gā manū re.

15 Jejui 'ga rerowiaara 'ga amū nipo 'ua owaēma pē nupe waity torotoro'gi rerekou. Wemi'urame'emamū nanē nipo 'ga 'ua owaēma pē nupe 'eramū sipo pēē 'ga mama'e tywe'ema resakawe maran 'ga rerekou? Ma'ja sipo peapo 'ga upe?

16 A'ere nipo mama'e mū nepemonoi agawewi 'ga upe. A'etea nipo pēē, "Ere ewau epy'a'wyre'emamū ekou. Ejemi'war iki ekou. Ejaitya nanē imojopy'rau nū", 'jau nipo pēē 'ga upe. A'eramū 'ga ma'ja 'wau? Pemono sipo mama'e mū 'ga upe aipo 'ga upē 'jawamū? Pemono nipo taity ape 'ga upe "emajapy'ru ejaitya" 'ga upe 'jawamū? Naani. Aipo 'ga upe pe'e ekoetea sipo esage? Naani. Aipo pe'je ekoete te pejejemogyau 'ga upe. Nan ki peapo, ne'ia'uweri Janeruwarete 'ga janee rakue. "Pejopoar iki. Pēpota'wa esage ki pejejee", e'i te Janeruwarete 'ga janee rakue.

17 A'eramū pēē Jejui 'ga rerowiaaramū pejejopoa esage pejejejukau esage pejejee. Nan te ae 'ga porogyta renuparamū iapol. Nanuara te Janeruwarete 'ga afutat. Jarejuwarete 'ga porogyta renupare'emamū pēē peje'eg ekoete, "Je 'ga rerowiaara", pe'je ekoete te.

18 Jejui 'ga rerowiaaramū nipo pēē mū 'jau, "Je nanē Jejui 'ga rerowiaara", 'jau nipo pēē. A'ere nipo nepeenuwi katu katu 'ga porogyta. A'ere nipo aipo 'e reewi nepejopoi, pejejemuaēme'ema pejejee. A'eramū nipo a'jea futat Jejui 'ga rerowiaararete 'ga 'jau aipo 'jara 'ga upe: "Jejui 'ga rerowiaara je, ere 'ā. A'ere 'ā nerepoi 'gā ekou. Je te 'ā a'jea futat 'ga rerowiararete. Esak je 'ga je'eg imū etee 'gā poara", 'jau nipo 'ga upe. A'eramū je a'eramū 'jau pē nupe: Jarejuwarete 'ga rerowiarareteramū ae 'ga porogyta renuwī. Opota'wa esageramū ajuee. 'Ga je'eg imū mama'e apoare'emamū ae 'ga rowiare'ema 'gā 'jawe etee futat ae rekoi. A'eramū pēē Jejui 'ga rerowiarareteramū mama'e apou 'ga je'eg imū etee futat. A'eramū 'gā pē nesaka, 'ga je'eg imū mama'e aporamū. "Kuu. Nan te ae Jejui 'ga rerowiaaramū ra'e", te'i 'gā pē nesaka 'jau.

19 "Ku'jywa 'ga etee futat Janeruwarete. Nirūi futari 'ga", te'i 'ga pē nesaka 'jau. A'jea futat aipoa morogyta. A'ere 'ā pēē 'ga porogyta renupare'emamū mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwāuwe pejemogy. Mama'eukwaawa nanē 'ā Janeruwarete 'ga okwaap futat numiamū. "Oporogyta renupare'ema 'gā 'ga omono tata rakuwa upe 'gā nerekou tyweaete" 'e 'ā ikwaapa futat numiamū. A'etea 'ā nuerowiari 'ga porogyta. Mama'e tywera apo are etee futat 'ā wea'aramū. Oyyita futat tee Janeruwarete 'ga wi. Ikyjea erekou imoyyita futat tee. A'etea 'ā nuerowiari 'ga porogyta.

20 Pejeagairanamū etee 'ā pejejemogyau. "Jarejuwarete 'ga rerowiaara je", 'jau nipo pēē numiamū. A'ere nipo pē'me ate. Peenuw ete agawewi futat 'ga porogyta numiamū. A'etea pēē enupare'ema 'jawe ete peko, 'ga je'ega rupi etee pejejemogyawe'em. A'eramū pēē a'eramū pejejemoryteeu pejejemogyau.

21 Pēnea'ar iki Abraão 'ga ree. Abraão 'ga 'ā janeypya. 'Ga 'ā ako Jarejuwarete 'ga porogyta renuparareteramū rakue. Ma'ja ajeje 'ga wapo ojefturakaawamū Jarejuwarete 'ga upe rakue? Majepēi tee 'ā Abraão 'ga ra'yra 'ga rakue. A'eramū 'ā 'ga oporomutaramū nanimenime wa'yra 'ga ree rakue.

A'eramũ 'ã Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe rakue: "Eja'yra 'ga ejuka iapyau jee, a'e pa je 'ga upe kwy. Taesak 'ga a'jea futat tejerowiara 'jau kwy", 'jau 'ã Janeruwarete 'ga ojeupe rakue. A'eramũ 'ã 'ga 'jau Abraão 'ga upe rakue: "Eja'yra 'ga eroo wytyra apyte'rarimũ. Peu 'ga terejuka iapyau jee 'jau", 'jau 'ã 'ga 'ga upe rakue. A'eramũ 'ã Abraão 'ga wã'yra 'ga rerawau 'ga 'eawer ipe rakue. A'ere 'ã Janeruwarete 'ga je'egi erujewi 'ga upe rakue nũ. A'eramũ 'ã 'ga 'ga ra'yra 'ga jukaukare'ema 'ga upe rakue. "A'jea futat je rerowiar ape ra'e. Je muoryw ape ipyu, jeporogyta renũwa pyu. Ene 'ã eneresagesage jee", 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue.

²² Abraão 'ga werowiat 'ga porogyta rakue. A'eramũ 'ga 'ga 'eawer imũ etee futat mama'e apou akou Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'jauwã Abraão 'ga upe. "Ene 'ã a'jea futat je rerowiar ape", 'jau 'ga 'ga upe rakue.

²³ Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga Abraão 'ga remiapofera kwasiarukari ka'aran are 'gã nupe rakue. A'jea futat aipo 'ea. "Abraão 'ga a'jea futat je rerowiaararetea. Jejekoty'aawaretea nanẽ 'ga nũ. A'eramũ 'ga a'jea futat wesageramũ jee", 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are 'gã nupe rakue.

²⁴ Jane nanẽ nũ, "Jarejuwarete 'ga je arowiat" 'e re mama'ea siapo 'ga je'eg imũ etee. Oje'ega rupi etee mama'e apoare'ema 'gã nupe 'ga, "esagesage 'ga jee", ne'ia'uweri. Opörogyta renupara 'gã nupe etee 'ga 'i, "esage 'ga jee", 'jau.

²⁵ Nan tee Raape eẽ rakue. Kũjãmene'ema agawewi eẽ rakue. A'etea eẽ Janeruwarete 'ga rera renupawe werowiat akou rakue. A'eramũ eẽ 'ga remiayua 'gã mima oje'wyr ipe 'gã a'gwau 'gã nee ifuwet ma'e 'gã nui rakue. Kaaruwamũ eẽ 'jau 'gã nupe: "Ajepeja pe rupi pekwap pejeka'jama wã nui", 'jau eẽ 'gã nupe rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'jau eẽ upe: "Je rerowiar ape ekou ra'e. Jeremiyuwa 'gã nee erejeka esage ra'e. A'eramũ ene ejesageramũ jee. A'eramũ je ene rerekou tywere'em eneremiapofer are", 'jau 'ga eẽ upe, wemiayua 'gã eẽ iapisiukare'emamũ rakue.

²⁶ Sã'ã wyrapara a'wyre'ema u'wyre'eme. Nan tee futat jane. "Jarejuwarete 'ga je arowiat", 'jarekoetearamũ 'ga je'ega rupi etee mama'ea niapoi. Ia'wyre'emamũ ae rekoi. A'eramũ ki pëe, "Jarejuwarete 'ga je arowiat" 'jaramũ mama'e apou 'ga je'ega rupi ete nanẽ nũ.

3

Au'je pejeje'egaiw ire

¹ Kunumĩmet. Kũjãmēt. Pëe mũ nipo pënekowet Jarejuwarete 'ga porogytafer are pejebamũ'jaramũ. A'ere ki pëneapyo ra'ne 'ga je'eg are pejebamũ are. Kasi a'e pe 'ga pë nereko tyweretei pejebamũ tyweramũ ne. Moromu'jaramũ tee 'gã 'jawe kasi pëe ne, pejebamũ re peo pejemogyau mama'e tywera apou 'gã nupe ne. Nanuaramũ pejamũ'e futat numiamũ. A'ere pejebamũ'e reewi mama'e tywera apou nũ 'ea nia'wyri. Kasi a'e pe nanuaramũ pënemimu'efera 'gã 'i ajaupe ne: "'Ga 'jawe tee futat jane iapoi", 'jau 'ga remimu'efera 'gã ajaupe ne. A'eramũ nipo Janeruwarete 'ga ajamũ'e tywera 'ga rerekou tyweaete, oje'eg are 'gã mu'e tyweramũ. Moromu'jatywera 'gã akotee ma'e 'gã tywera wapyraap Jarejuwarete 'ga upe.

² A'je futat 'ã ae mama'e tywera apoare'emamũ nokoi amũ. Jeju 'ga rerowiaaramũ miamũ 'ã jane jare'aka'jãmaiwamũ mama'e tywera apou. 'Ga amũ iypy we ajaupe oje'egaiwe'em ire amunipo 'ã 'ga amũ rekoi wesageramũ. A'ere 'ã ae nitywi futari amũ iypy we ajaupe ije'egaiwe'emamũ rakue.

Ipyy we 'ga amū ajaupe oje'egaiwe'em ire amunipo 'ā 'gā wesageramū futat ajemogyau. Nuapoi futari amunipo 'ā 'ga mama'e tywera. A'ere 'ā ae nitywi te nanuaramū rakue.

³ Sā'ā ae kawaruu 'arimū wapyg enune imory'weawa monoa ijuru pe. A'eramū 'ā ae imory'weawa iāma koka opo pe. A'eramū 'ā ae kwe katy ikwawiweramū kwe katywara iāma matāu jupe. Ko katy ikwawiweramū 'ā ae ko katywara iāma matāu jupe nū. Inugagatu pe rupi. Ee oporomory'weweramū 'ā ae imory'weawa iāma matāu pāwē jupe. A'eramū futat 'ā opytau. Niapoi'i agawewi futat 'ā imory'weawa. A'etea 'ā wereko.

⁴ Sā'ā yaruu ku'ookawa nanē nū 'ā niapoi'i agawewi. A'etea 'ā iku'ookara 'ga anugatu iku'ooka'wi pyu, 'y rypojuaga rupi inuga esage.

⁵ Nan tee futat 'ā janekūa. Niapoi'i agawewi futat. A'etea 'ā ae morogytauu mome'wau ipyu.

Tata 'ywa nanē 'ā niapoi'i agawewi nū. A'etea 'ā kouu pype amu'aramū enyu ko pype ojejoje'ogukare'ema weny re.

⁶ Nan tee futat 'ā janekūa nanē nū. Morogyta mome'u re opike'ema futat nū okwasi'wau 'ā. Jarejemote'arukaa 'ā jareje'egaiwa pyu, jarejemogyau ipyu futat 'ā jarejoje'ēwu'jaga. Niapoi'i agawewi 'ā janekūa 'upa janejuru pe. A'etea 'ā jane ipyu futat jarejemote'aa. Ipyu futat jane 'ā jareje'egaiwamū jarejemogyau. NaJarejuwarete 'ga je'eg imū rūi jane 'ā jarejoje'ēwu'jaga jarejemogyau. Mama'eukwaawa 'wyriara je'eg imū te jane joje'ēwu'jagi.

⁷ Sā'ā ae wyra'yra pyyga imota'waa weymawamū. Wyra'yra 'ā ae ipyyka. Owewe ma'ea 'ā ae wyra'ia'yra pyyka. Jowosipewa'yra 'ā ae ipyyka. Pira'yra 'ā ae ipyyka. Mīmēra 'ā ae ipyyka weymawamū imota'wau. Ota'wa re 'ā ojerekoukaa esage ae upe.

⁸ A'ere janekūa nanarūi. Nimota'waarūi futari jane jarekūa. Nitywi ae amū akū mota'waaramū. Sā'ā mota'afuaga rerekoa ajuru pe ae apisawa. Nan tee futat jane jarejomote'aawa rerekoi jarejuru pe. Jarekū mū futat jane jarejoje'ēwu'jaga.

⁹ Majepei tee agawewi futat 'ā janekūa. Ipyu etee futat 'ā jareporogytau esage Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'ā jane anurenure'i ipyu futat jarepytuna 'gā ago'wau nū 'jau. Janeruwarete 'ga 'ā jane apo oje'jawe futat rakue. Ma'eramū sipo ajeje jane juago'oi? 'ga 'jawewaramū jane juago'oi?

¹⁰ "Ene 'ā eneresagesage", 'jau futatee agawewi 'ā jane Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'ā jane aipo 'ga upe 'e re aipo 'ga upe 'jare'ema 'jawe etee jarewau morogyta tywera mome'wau nū 'jau. A'ere nanuara nia'wyri. Peapo awi nanuara.

¹¹ 'Ya te aje 'ā najane 'jawe rūi. 'Ywu'ywura rupi 'ā 'y esagea etee 'ua. Natypykureri 'ā 'ya 'ua 'ywu'ywura rupi. Iky'a ma'ea iky'a ma'ea etee futat nū. Iky'ae'ema 'ā iky'ae'ema etee futat nū. A'ere ae nanarūi. Ae wi morogyta paraparawamū 'ua. Majepeja aejuru rupi etee futat ae oporogytau esage oporogytau tywet 'jau.

¹² Sā'ā 'y'wa o'yw are etee futat 'ā. Nopopori 'ā 'y'wa'aa ojo'yw ekoete are. O'yw are etee te 'ā 'y'wa'aa opopoa. 'Y'waiwa'aa 'ā nopopori amyneju 'yw are. Mamāūū'a 'ā opopore'ema 'yypo are. Nan tee futat 'ā ae 'y ky'a awi 'y esage pyyke'ema. Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: kunumimet, kūjāmet 'jau. Jarepytuna 'gā ago'oaramū jarejemogy re maran Jarejuwarete 'ga muorypa? "Ene te 'ā eneresagesage", Jarejuwarete 'ga upe 'e re jarepytuna 'gā ago'wau 'ea nia'wyri Janeruwarete 'ga upe, a'e je pē nupe.

13 Pěē mū te nipo ajee i'akwaap ma'eramū peko. Eapyo ma'e 'gā mama'e esagea tee wapo. Oje'ega esage etee ajemogyau. Eapyo ma'e 'gā ajemuaēma ajuee. Esagesage 'gā. Eapyo ma'e 'gā nojerowiaraiwi ojee etee. Nan te ae Jarejuwarete 'ga remimueapyoferamū. A'eramū nipo aipo 'ga resakara 'gā 'jau: "Ga 'ā eapyo ma'ea", 'jau nipo 'gā 'ga resaka.

14 A'ere nipo pēē mū iporerekoaywet ma'eramū peko. Pēē mū nipo imara'ne ma'eramū. Pēē mū nipo pejejeupe tee mama'e apou. A'ere poromū pē'me ate, "je te 'ā je'akwaap katu katu" pēē 'jawamū.

15 Nanarūi ae Jarejuwarete 'ga remimu'akwaaweramū. Naojee te rūi ae Jerowiaraiwi. Ojee tee ojerowiaraip ma'eramū pēē naJarejuwarete 'ga 'Agesage arūi pē mueapyoi. Pejemuēapyo ekoete te. Mama'eukwaawa 'wyrriara te pē mu'akwaaw ekoete mama'e tesirūmer are.

16 A'eramū nipo iporerekoaywet ma'e 'gā ajamueu. Ojee etee ea'at ma'e 'gā netee nipo 'gā ajamueu oje'eg are. A'eramū futat nipo 'gā ojomotywea Jarejuwarete 'ga upe.

17 A'ere jane Jarejuwarete 'ga remimueapyoferamū jane nanarūi. 'Ga porogyta kwaaparamū jane niapoi futari mama'e tywera. Jane 'ā jarejamueukare'ema. 'Ga porogyta kwaawa 'ā jane mojejukaukar esage etee te jarejuee. Sā'ā y'wa 'yw esagea. Y'wa esagea etee 'ā i'aa y'wa 'yw esage are. Nan tee futat jane 'ga porogyta renuparamū. Mama'e esagea etee iapoi. Jarepota'wa pāwē pāwēnamū ete futat jarejemogyau jarejuee. 'Gā amū te nipo ajee ako esage janeremiesagamū etee. A'ere janereatywi akowarūe'em. Ojomoryteeu akou. A'ere jane nanarūi 'ga porogyta renuparamū. Jane a'jea futat jane reko esagei. Jarejueatywi miamū futat jane reko esagei.

18 Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū nipo oje'ega ajaupe, "au'je pejemara'ne re pejejuee", 'jau nipo 'gā ajaupe. "Pēpota'wa esage etee pejejuee", 'jau nipo 'gā ajaupe. A'eramū nipo ajuee imara'ne awi ojomosīara 'ga wesageramū akou Jarejuwarete 'ga upe.

4

Jarejuwarete 'ga remiayuwarete

1 Ma'eramū sipo pēē mū au'jeteramū pejejamueu? Pejejee etee te pēnea'at. Pejejemuaēma mama'e are etee pejejemogyau. A'eramū pēē a'eramū au'jeteramū pejejamueu pejejemogyau.

2 Mama'e mū nipo pefutat pejejemogyau. A'ere nipo nepētywi pejejemifutara pyu. A'eramū nipo pēē pejefuweramū pejejemifutara rerekwara 'gā juka are. "Maran ajee jane nanē janetywi ipyu 'ū?" 'jau nipo pēē pejejuerekoayau pejejomama'e are. A'eramū nipo pēē pejejamueu pejejemifutar are. Ma'eramū sipo pēē nanē nepētywi pejejemifutara pyu nū? Nepeenūi te Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū pēē a'eramū pejetywe'emamū pejejemifutara pyu.

3 Ma'eramū sipo 'ga imure'ema pē nupe ojeupe pēē enūjamū? Pejemaku'i eteeawamū te peenūi 'ga upe. A'eramū 'ga a'eramū imure'ema pē nupe.

4 Ma'eramū sipo pepoit Jarejuwarete 'ga rerowiar awi? Omen awi opoit ma'e 'jawe pēē. Nepekwaawi nipo "ywy pewara mama'e are etee ea'at ma'eramū ae rekoī Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'emamū" 'ea? 'Ga rerowiare'ema 'gā nemifutar imū mama'e apoara 'gā nanē ajemogy Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'emamū nū.

5 Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari U'agesage are rakue. Nakwasiarukari tee 'ga ee. U'agesagea 'ā 'ga amut werowiaaramū janee.

A'jea futat 'ga 'Agesagea iro 'jau ae ree, 'ga wi ae poira futare'ema. Sã'ã ae kũjã are iro ae 'ea. Nan tee futat 'ga 'Agesagea iro'i ae ree.

⁶ A'ere 'ga 'Agesagea te jane mogyi jane mamuakaa 'agamũ mama'e tywera apoukare'ema ae upe. Ymã te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari aipo 'gã nupe rakue:

“Je poar ape 'jara 'gã je apoat tejemifutar imũ mama'e apoukaa 'gã nupe.

Je nafutari 'ga tepoara 'jara 'gã te ajee je napoari.

Aipo 'jara 'gã ajemogy je ree iporomutare'emamũ”,
'jau 'ga inugukaa ka'aran are rakue.

⁷ A'eramũ ki pẽẽ Jarejuwarete 'ga rerowiaaramũ “ore mu'e ape ejemifutar are. Taruenup eneje'ega 'jau”, 'jau ki pẽẽ Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega. Mama'eukwaawa 'wyriara pejejeupe ije'egamũ ki pe'je jupe “Naeneje'ega rũi je aenup. A'eramũ ene ejepe'au je wĩ”, 'jau ki pẽẽ jupe. A'eramũ ojepe'au pẽ nui.

⁸ Ojee te pẽnea'aramũ Janeruwarete 'ga jekwaawukari pẽ nupe. Pejetywer awi pepoit. Pejemogy esage 'ga upe. “Je Jarejuwarete 'ga je'ega aenup”, 'jau nipo pẽẽ mũ pejejea'aramũ. A'ere nipo pẽẽ aipo 'e re mama'e tywera apou 'ga remifutare'em imũ nũ. A'eramũ 'ga je'ega renupare'ema 'gã 'jawe te pejemogy ne. Au'je nanuara apo re. 'Ga remifutar imũ a'jea futat pẽẽ iapoa te esage 'ga upe.

⁹ Pejetywera peru'arasig erajemogyau. Pejoo'o pejetywera upe. Pejeku'lawera peroo'o erajemogyau, eru'arasiga.

¹⁰ Ajemotywet je enee ojeupe pẽẽ 'eramũ Janeruwarete 'ga pẽtywera tomoit pẽ nui 'jau. Pejetywera pejejewi imoir ire pẽnesage pejejemogyau 'ga upe nũ.

Au'je pejejuago'o re

¹¹ “Ga 'ã nia'wyrĩ akou Jarejuwarete 'ga upe”, pe'je awi pejejaupe. Au'je pejuago'o re. Janeruwarete 'ga 'ã “pejuereko esage ki”, e'i 'ga 'ã janee rakue. A'eramũ pẽẽ pejejuago'oramũ 'ga porogyta renupe'ema. 'Ga porogyta renupa katuare'ema 'gã 'ga kurapara 'jawe ajemogy 'ga upe. 'Ga porogyta renupare'emamũ nanẽ pẽẽ 'ga kurapara 'jawe pejemogy 'ga upe. 'Ga porogyta kuraparamũ nanẽ nepeenuwi 'ga porogyta. “Je te 'ã je'akwaap Jarejuwarete 'ga apyraap”, 'jau nipo pẽẽ 'ga porogyta kuraparamũ.

¹² Janeruwarete 'ga te jane kwaap. 'Ga te oje'ega amut janee. Oje'ega renupare'ema 'gã 'ga ikwaapa futat. Aeremiapofera nanẽ 'ga ikwaapa futat. 'Ga te ae katu'ok aetywer awi. 'Ga te e'iarũ janee, “tata pe ekwap”, e'iarũ janee. Aerefetee aipo ne'i arũi ajaupe. Nijokwaawi jane. Nikwaawi jane jarejotywera. A'eramũ ki pẽẽ, “ga nipo 'ã nia'wyrĩ akou Jarejuwarete 'ga upe”, 'jawe'em pejejaupe.

Janeremiaporam

¹³ Peapyaka ki jeje'eg are. Pẽẽ mũ nipo pejeporogytau pejejaupe. “Ai'iwe je oi kwẽ pe ajepeja amunaw ipe teporowykyau, tejeka'aranũũ ruga tekou. Teka'aranũũ re nipo tejua ikokwar are nũ”, 'jau nipo pẽẽ pejejaupe. A'ere kasi aipo pe'je ne.

¹⁴ Nikwaawi jane jarejemiaporama ai'iwe. Nikwaawi jane ai'iwe jaruete jarejekoa. Nikwaawi jane jaremanũa. Ywysiga 'jawe jane. Sã'ã ywysiga jywa ai'iwetetewe. A'ere 'ã kamẽsiete ojeupiapap nũ. Nan tee futat jane. 'Awamũ jaruete jane jemogy numiamũ. Ai'iwe nipo jane maran gatu jaruete'em jarejemogyau. Nikwaawi jane.

¹⁵ A'eramũ ki pẽẽ aipo 'jau te pejeje'ega: “Jarejuwarete 'ga ifutar ire nipo je oi peu teporowykyau”, 'jau ki pẽẽ pejeje'ega.

16 A'ere 'ā pēē aipo nepe'jei. Peje'ēran ekoete te 'ā pejemogyau. Pejemiyoram are ete 'ā pejerowiarap. Mama'e are pejejea'awamū ete 'ā pēparuapowet mama'e are. "Je te futat mama'e aapo tejee. Najepoarukari je Jarejuwarete 'ga upe", 'jau nipo pēē pejemogyau numiamū. A'ere aipo 'ea nia'wyrī.

17 Jarejuwarete 'ga remifutara 'ā pekwaap. A'eramū pēē 'ga remifutar imū mama'e apoe'em ire pejemotywea Jarejuwarete 'ga upe.

5

Ika'aranūū kwai ma'e 'gā neko tyweawam

1 Ika'aranūū kwai ma'eramū ki peapyaka jeje'eg are. Pēē mū 'awamū ika'aranūū kwai ma'eramū futat numiamū. A'ere nepeenuwi Jarejuwarete 'ga porogyta. A'eramū nipo pēē anure pejekou tywet. Pē'arasiga nipo pē nerekou. Peje'arasiga nipo pēē erajaa'wau erajemogyau.

2 Pēkaraemā nipo i'mu'muga etee i'wau. Pēnaitya nipo kupi'ia tee i'waupap.

3 Pēka'aranūū ywope'ia nipo weposipopopawamū etee 'upa. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga wowase ae majatykaaw ipe, tekotee 'gā 'jau pē nupe: "Esak ika'aranūū kwai ma'e 'gā. Ika'aranūū kwai agawewi 'gā 'ā jepi. A'etea 'gā 'ā akate'em ajaupe jepi. Nomonoi'i futari 'gā ape 'gā nupe. Weposipopopawamū etee futat 'upa. A'eramū i'mu'muga etee futat i'waupap tuwamū", 'jau nipo 'gā pē nupe. Sā'ā mirurua aero'o moto'oma ae mōjero'wua. Nan tee futat nipo pēē ika'aranūū kwai ma'eferamū. Pēka'aranūū mu'mugera pēnakate'emawera resaukari. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē nerekou tywet ee.

4 Ka'aranūūa 'ā pemono'og ekoete jepi. A'ere 'ā nepemepyi pejemiyauwa 'gā jepi. A'eramū nipo 'gā pē mome'wau Jarejuwarete 'ga upe. "Kwaiwete agawewi 'gā ka'aranūūa. A'etea 'gā nomepyi ojeupe ore porowykyramū ikue", 'jau nipo 'gā pē mome'wau Jarejuwarete 'ga upe, Pājēeteete 'ga upe.

5 'Awa ywy pe pejemogyau kwaiwete futat pēka'aranūūa. A'eramū 'ā pēē pejeporowykawe'em. Pejemifutara etee 'ā pēē iapou. Sā'ā pēē pejejeymawa mū moky'ra i'upyrāmū. A'eramū 'ā pēē imoporowykyukare'ema. A'eramū 'ā pēē iky'ra re ijukau. Nan tee futat pēē. Nepeporowykyi. Pejemifutara etee 'ā iapou. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē monoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe pē nerekou tyweaete.

6 Ika'aranūū kwai ma'eramū pēē mū pejejajukaukaa ekoete pejejaupe. 'Wyrīara upe nipo pēē 'gā amū nerawau ekoete 'gā je'ēwu'jaga. "Ekoay 'gā mama'e tywera apou jee. Ejukaukat 'gā", 'jau nipo pēē 'wyrīara upe. A'eramū nipo pēē 'gā jukaukaa ekoete. Nuapoi agawewi nipo 'gā mama'e tywera. A'etea nipo 'gā 'gā jukaukaa ekoete. Nuerowiari tāmējē 'gā, "naapoi je mama'e tywera" 'gā 'eramū. Nika'aranūūi wejue 'ga. A'eramū 'ga ojep-yare'ema.

Peapesak Jarejararete 'ga rura

7 Pēē 'ā jepytuna 'jawe jee. Pejereko tyweramū kasi pejepyat ne. Janeruwarete 'ga te nipo pē nepyat anure. Jarejararete 'ga jewyra ete ki peapesak pejemogyau pejemogegekowe'em futat. Sā'ā aeko jaramū ae jemogya ko pypīara tyarū rapesaga. Najema'nēma'nēi 'ā ae ityarū are.

8 Nan tee futat pejemogy Jarejararete 'ga rura rapesakaramū. Pejorypaw'emamū futat pejemogyau. Anurenure'i nipo 'ga ruri nū. Ko futat nipo iwaēmi ja'wyja'wy 'ga ruawa upe. A'eramū pēē pejemogypyka etee futat pejemogyau 'ga rura rapesaka.

⁹ Pejuago'o awi tesirūgatu Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā amū nekoramū. Najane rūi sajuereko jarejeape. Jeju'i 'ga te jane rereko weape. Anurenure'i futat nipo 'ga ruri. A'eramū 'ga te "nepēa'wyri pēē Jarejuwarete 'ga upe", 'jauarū janee. Jane, nepēa'wyri pēē Jarejuwarete 'ga upe jarejaupe jane 'e re nipo Janeruwarete 'ga jane rereko tyweretei aipo jarejaupe 'eawer are.

¹⁰ Kunumīmet. Kūjāmet 'jau. Pēnea'ar iki Jarejuwarete 'ga porogyta mome'warera 'gā nee. Ymā 'ā 'gā jemogyi Janeruwarete 'ga porogyta mome'waramū 'gā nupe rakue. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga porogytafer are iporenuwiwere'ema 'gā 'gā nereko tyweretei rakue. A'ere 'ā 'gā wereko tywereteramū miamū 'gā nopoiri futari Jarejuwarete 'ga mome'u awi rakue. Uag ma'e 'gā te ajemogy wereko tywera upe. Ojemouaga etee futat wereko tyweramū. A'ere 'gā jero'wuro'wui etee futat Jarejuwarete 'ga porogyta mome'u are.

¹¹ "Jarejuwarete 'ga porogyta mome'warypyara 'gā iku'i ajemogyau rakue", sa'e 'ā jane 'gā mome'wau jepi. "Nopoiri futari 'ā 'gā Jarejuwarete 'ga porogyta mome'u awi rakue", 'jau jane 'ā jepi. Sā'ā Jo 'ga rakue. Jo 'ga rerekawer are pēnea'at. Jo 'ga 'ā ojemouaga etee futat akou wereko tywera upe rakue. Opoire'ema futat Jarejuwarete 'ga rerowiar awi rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe: "Esagesage Jo 'ga jee. Wereko tywerete agawewi 'gā 'ga je ree. A'etea 'ga nopoiri futari je rerowiar awi", 'jau Janeruwarete 'ga Jo 'ga upe, ojerowiaa Jo 'ga ree rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage monou Jo 'ga upe. Janeruwarete 'ga 'ā a'jea futat ajemuaēm jane ree. Opota'waramū futat 'ga jane ree. A'eramū 'ga mama'e esage mua janee.

¹² 'Awamū je mama'e mū ree pē mu'ei. Pejejaupe pejeporogytau ki peporogyta esage etee futat. Mama'e a'jea etee futat ki pemome'u pejejaupe. "Mama'ea je aapo", 'jau ki a'ea peapo peje'eawer imū etee. Amumera 'gā nipo o'me ekoeteramū, "ywagipewara 'gā neape je mama'e apoi. Ywy apoarera 'ga reape nanē je iapoi nū. Je kwaap 'gā. Okwaap 'gā jeremimome'ua a'jea futat", 'jau futatee nipo 'gā ajemogyau. A'ere kasi pēē aipo pe'je ne. "Je renūi ekoete kasi pejepe ne", 'jau 'ā Janeruwarete 'ga janee rakue. Aipo pē'e ekoeteramū nipo Janeruwarete 'ga 'i pē nupe: "Nepēa'wyretei jee", 'jau nipo 'ga pē nupe, pē monou muku ojewi.

Pemono ki pejeje'ega 'ga upe

¹³ I'arasig ma'eramū pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Iku'i ma'eramū maraka ra'aga 'ga muorypa. "Ene te 'ā eneresagesage oree", 'jau ki pēē pejemaraka'aga Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁴ Pejekaruaramū ki Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā 'wyriara 'gā peenūi amū. "Pejot pejeje'ega monou Ku'jywa 'ga upe je ree", 'jau ki pēē 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ua Jeju'i 'ga rer imū miarakawenana monou pēapye'rarimū oporogytau Jarejuwarete 'ga upe pē nee.

¹⁵ Ojeupe werowiaara 'gā porogyta re Janeruwarete 'ga pēkaruara pe'ai pē nui. Pētywera reewe ipe'au pē nui.

¹⁶ Pēē mū nipo mama'e tywera apo awi pejejeateea'ne'emamū. A'eramū ki pejemome'u pejejaupe. A'eramū pēē pejeje'ega pejejotywer are Jarejuwarete 'ga upe. Aipo 'jau: "Kiapi'ni. Mama'e tywera 'ga wapo akou. A'eramū 'ga 'awamū otywera reru'arasiga erekoo. A'eramū ene 'ga katu'oka 'ga tywer awi. Emoit 'ga tywera 'ga wi", 'jau ki pēē pejeje'ega Jarejuwarete 'ga upe pejejee. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga katu'oka nū, 'ga mueateeu mama'e tywera apo awi. Ojeupe ako esage ma'e 'ga je'egamū Janeruwarete

'ga 'ga porogyta renuwi futari. Mama'ea 'ga wapo a'jea futat 'ga je'eg imū. Aeremiapoe'ema miamū 'ga wapoukat ae upe ojeupe enūi re.

17-18 Pēnea'at Eliasi 'ga ree. Esage ma'e 'ga. Ymā 'ā 'ga je'egi Jarejuwarete 'ga upe rakue. “Amana kyre'ema je afutat”, 'jau 'ga 'ā oje'ega Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'ga 'eawera rupi ete futat muapyra kwara magwapa amana mogyrukare'ema rakue. A'eramū 'ā Eliasi 'ga muapyra kwara kwaw ire oje'ega Jarejuwarete 'ga upe rakue nū. “Ere amana mogyrukaa nū”, 'jau 'ga 'ā oje'ega Jarejuwarete 'ga upe rakue nū. A'erauwe 'ā Janeruwarete 'ga amana mogyrukaa rakue nū. A'eramū futat 'ā temi'ua ojeupa rakue nū. Maira te Eliasi 'ga rakue? Naani. Aea futat 'ga, jane 'jawe futat 'ga.

19-20 Kunumīmet, kūjāmet. Janeruwarete 'ga porogyta 'ā a'jea futat agawewi. A'etea nipo pēē mū Jarejuwarete 'ga porogyta rerowiaraipe peje-poia 'ga wi. A'ere ki Jarejuwarete 'ga porogytafer awi ipoire'emamū peje'eg 'ga wi opoit ma'e 'gā nupe. Maran gatu nipo 'gā 'ā ojewyre'ema 'ga rerowiara upe nū. A'eramū nipo werowiaru'jawanū Jeju 'ga 'gā tywera pe'au 'gā nui nū, 'gā katu'oka 'gā mogyau nū. A'eramū 'gā awawe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe. Jeju 'ga 'gā monoukare'ema peu. Werowiaru'jawanū wejue 'ga 'gā nomonoukari 'gā mama'eukwaawa rapyaw ipe.

Pēnoryw iki pejemogyau morogyta esage are, kunumīmet, kūjāmeramū nanē nū je 'i pē nupe.

Kweramū etee jeremimome'ua.

1 Pedro

Pedro 'ga, Jeju'i 'ga remimu'efera 'ga, 'awa ka'arana kwasiaa imonou Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā nupe rakue. Jeju'i 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerowiaara 'gā nerekou tyweaete. A'eramū Pedro 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'ga rerowiaara 'gā nupe 'gā mu'akwaapa ee rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesage ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe rakue.

¹ Je Pedroramū ka'arana akwasiat imonou pē nupe. Je Jeju'i Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā 'ga je monoi kwe pe ojemome'waukaa jee ikue. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe. Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga remiaiyuwa. Pē'wyr awi 'ā 'gā amū pē mokwasi'wau rakue. 'Awamū aje 'ā pejemogy pejekwasi'wau tekotee 'gā ywy pe. Pōtu ywy pe, Garasi ywy pe, Kapatosi ywy pe. Asia ywy pe, Pitini ywy pe. Mīmer imū 'ā pejekwasi'wau pejemogyau rakue. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe.

² Ymā Janeruwarete 'ga pē pyyrūi ojeupe rakue. Wemifutar imū etee futat 'ga pē mū'jāu mama'eukwaawa 'wyrīara remiaiyuw awi. A'eramū 'ga 'Agesagea pē mogyau Janeruwarete 'ga remiaiyuwamū, pē muesageu 'ga upe. "Agera 'gā je amū'ē teja'yra 'ga je'ega renuparamū", 'jau Janeruwarete 'ga pē nupe rakue. "Jera'yra 'ga amanū 'gā tywer are ako ikue", 'jau 'ga 'ā rakue. "A'eramū je Jeju'i Kristu 'ga ree je jemogypygyi tekou 'gā 'eramū je 'gā tywera moia 'gā nuī", 'jau 'ga 'ā pē nupe rakue.

A'eramū je 'jau 'ga upe pē nee: "Eneresagea 'gā nerekoa je afutat, ki Ku'jyp. Emopy'ata'wa nanē ki 'gā imogyau", 'jau je Jarejuwarete 'ga upe pē nee.

Pēku'i ki Jeju'i 'ga ree

³ "Ene te 'ā eneresage oree, sa'e ki Jeju'i Kristu 'ga Ruwarete 'ga upe, Jarejararete 'ga Ruwarete 'ga upe", 'jau je pē nupe. 'Ga manū re 'ā Janeruwarete 'ga Jeju'i Kristu 'ga moferapa rakue nū. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga wa'yrarete 'ga rerowiaaramū jane mogyau wa'yramū. Jane ree 'ga poriaa te nipo 'ga rerekou. A'eramū nipo 'ga jane mogyau wa'yramū, wa'yrarete 'ga rerowiaaramū. A'eramū jane a'eramū Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogy rapesaka jarejemogyau. Jeju'i Kristu 'ga 'ga imoferapa. Jeju'i 'ga moferawe'em ire amunipo 'ā jane nanē niferawa'uweri nū. A'ere 'ā 'ga ferawi rakue. A'eramū jane "Jeju'i 'ga 'jawerimū etee futat jareferapa nū, 'ga jane moferapa jane rerawau ojeypyri nū" 'e are jarejemogygyka jarejemogyau.

⁴ A'eramū jane jarejeupe mama'e esagea 'ga imura rapesaka. Ojeypyri jane oramū 'ga mama'e esage mua wemiayuwamū janee. 'Awamū futat 'ga janee wemimurama m'yina gatu ojeypyri. Peu jane upe 'ga remimurama nateepawi. Peu nitywi futari jypemeruwa, mama'e 'wara. Nitywi futari mama'e mote'ara. Ma'eramū 'ā 'ga im'yī gatu pe futat janee.

⁵ Werowiaaramū 'ga ojejukau jane ree. Wemifutar imū etee futat 'ga mama'eay resaukaa janee, ojee janejemogygyka resaukaawamū. 'Ga opājē mū jane momoirukare'ema ojewi. A'eramū nipo 'ur ire Jeju'i 'ga jane rerawau ywag ipe jane mogyau ojeypyri nakwaparimū warāu rūi futat. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga jane upe wemim'yī gatufera mua janee. A'eramū nipo 'ga jane mueapyou jarejeupe wemiapofer are.

⁶ 'Awamū nipo mama'eaya jesaukari pē nupe kwaiwete. A'eramū nipo peje'arasigamū pejemogyau. A'ere 'ga pyri pejeo are pēnea'at pejeku'iramū pejemogyau.

⁷ Mama'eay upe pënuagamũ pë nesakara 'gã 'jau: "Na pa je ra'e. Werowiat 'gã Jejui 'ga a'jea futat. Nopoiri futari 'gã 'ga wi ojeupe mama'eay jesaukaramũ miamũ", 'jau nipo pë nesakara 'gã. Sã'ã ourua. Itarewara 'ga 'ã ita rapyau ouru resakawamũ. Nan tee futat Janeruwarete 'ga mama'eay resaukari pë nupe ojee pejemogyppyya resaukaawamũ. "Teesak tejerowiaararete 'gã amũ 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe, mama'eay resaukaa janee. Ojeupe mama'eay jesaukaramũ 'ga rerowiaraipara 'gã poiri 'ga rerowiar awi. A'ere 'ga rerowiaararete 'gã nopoiri futari 'ga wi. Wuagamũ etee futat jupe. Mama'eay upe pejejuagamũ pëe pejemogyppyyka etee te Kristu 'ga ree. A'eramũ 'gã amũ pë momoirukare'ema 'ga rerowiar awi. Ouru 'ã epy ete numiamũ. A'ere anure ourua miamũ teepawamũ. A'ere Jejui 'ga rerowiaaramũ jane nanarũi. 'Ga etee te erowiarãmũ nitywi futari 'ga rerowiar awi pë momoirukaara 'ga amũ. A'eramũ nipo Janeruwarete 'ga, Jejui 'ga ruaw ipe, 'jau pë nupe: "Jera'yrarete 'ga perowiat nanimenime. Nepepoiri futari 'ga rerowiar awi pejejeupe mama'eay jesaukaramũ miamũ. A'eramũ pëe pejejesageramũ jee", 'jau nipo 'ga pë nupe. A'eramũ 'ga pë monou ojeypyri nakwaparimũ warãu rũi futat, pë pojeuwukaa oje'jawe 'gã nupe.

⁸ Nepeesagi agawewi Jejui 'ga rakue. A'etea pëporomutat 'ga ree. 'Awamũ nanë 'ã pëe 'ga resake'ema nũ. A'etea perowiarete 'ga. A'eramũ pejeku'iramũ pejemogyau 'ga ree. Saa'e ywagipewara 'gã ku'ia 'ga ree. Nan tee futat pëku'i 'ga ree.

⁹ Ma'eramũ sipo pëku'i pejemogyau 'ga ree? Jejui 'ga perowiat nanimenime pejemogyau. A'eramũ 'ga pë katu'oka. Anure nipo 'ga pë mogyau ojeypyri nakwaparimũ rũi. A'eramũ ki pëku'i pejemogyau.

¹⁰⁻¹¹ Ymã, Jejui 'ga rure'emauwe, Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã Jejui Kristu 'ga rura mome'ui ojeypyriwara 'gã nupe rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gã mu'akwaawukaa'i 'ga rur are. A'ere 'gã naeapyoi katui ee. A'eramũ 'gã 'jau: "Anure nipo Janeruwarete 'ga 'ga amũ muri ae katu'okawamũ. A'eramũ nipo 'ga rerowiare'ema 'gã 'ga rerekou tyweaete, 'ga jukau. A'ere nipo 'ga manũ re Janeruwarete 'ga mama'e esage apoi 'ga upe", 'jau 'gã nakue. A'ere 'gã naeapyoi katui ee. Nokwaawi nanë 'gã Kristu 'ga ruawa nũ. A'eramũ 'gã oporokwaawiweramũ ee. "Maranime sipo Janeruwarete 'ga 'ga muri?" 'jau 'gã ojeupe. "Maran sipo 'ga ruri?" 'jau 'gã ajemogyau. A'ere 'gã naeapyoi katui 'ga ree.

¹² "Pejejeupe jeremimome'ufera pemome'u 'gã nupe", 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega mome'wara 'gã nupe rakue. "Na'awamũ ako ma'eramũ pë nupe rũi je 'i aipo 'jau. Anure ojeup ma'eramũ 'gã nupe ijeaporama te je amome'u pë nupe. A'eramũ ojeapowe'em pë nekoramũ", 'jau 'ga 'gã nupe rakue. 'Awamũ 'ã 'gã amũ awau Jejui 'ga mome'wau pë nupe ra'i. Ymã Janeruwarete 'ga U'agesage muri ywag awi janee ikue. A'eramũ 'ga 'Agesagea 'awamũ Jejui 'ga mome'waukaa 'gã nupe pë nupe. Ywagipewara 'gã 'ã weapyoweramũ Jejui 'ga mome'u are numiamũ. A'ere 'gã 'ã naeapyoi futari ee. "Najereapyoi je Jejui 'ga remiapofer are", 'jau 'gã 'ã ojeupe.

Peipoir iki mama'e ekoete apo awi

¹³ Janeruwarete 'ga pë katu'oka wa'yra 'ga pëe erowiarãmũ. A'eramũ ki pëe pejeipoia mama'e ekoete apo awi. 'Ga remifutar imũ etee futat pëe mama'e apou. Pënea'at kasi mama'e ekoete apo are ne. Pejejea m'yina 'ga ree. Pejemogyppyyka etee ki pejemogyau 'ga rur are. Anure nipo, Jejui Kristu 'ga ruaw ipe nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi pë nupe. Aipoa ki peapesak pejemogyau.

¹⁴ Jarejuwarete 'ga ra'yramū pejemogy. A'eramū ki pēē 'ga je'ega renupa katu katu pejejemogyau. 'Ga rerowiare'ema ako pēē mama'e apou pejejemogyau pejejemifutar imū etee ikue. A'ere kasi 'awamū peapo mama'ea pejejemifutar imū etee pejejemogyau ne.

¹⁵ Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee ki 'awamū mama'ea peapo. Ymā te 'ā 'ga pē mū'ēi mama'e tywera apoara 'gā nui, pē mogyau wemiayuamū rakue. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. Niparuapoweri nanē 'ga mama'e tywer are nū. Mama'e esagea etee 'ga iapou. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga 'jawe.

¹⁶ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: “Naapoi futari je mama'e tywera. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage je 'jawe. Pēē nanē mama'e tywera apowe'em nū, je 'jawe nū”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

¹⁷ Jarejuwarete 'ga jane enūina, Kiapi'ni, 'jau jane 'ga upe. 'Ga 'ā ojejuka pāwē pāwē jane ree. A'eramū 'ga anure jane mepyau janeremiapofer are. Mama'e tywera apoara 'gā 'ga erekou tyweaete. Mama'e esage apoaramū 'ga jane rerekou esage. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage etee, 'ga pojeupa, 'ga pyri pejewawe'ēwe futat.

¹⁸⁻¹⁹ Ymā te 'ā jane jemogy ekoetei tee rakue, ymāwarera jareypy 'eawer imū etee rakue. A'ere jane 'awamū “Jejui 'ga janetywera omepy, jane mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui” 'e kwaawi. Ma'ja pyu sipo 'ga janetywera mepyi? Ouru pyu sipo 'ga imepyi? Naani. Prata pyu sipo 'ga imepyi? Naani. Jejui 'ga 'ā amanū janetywera mepyau rakue. Anure ouru, prata, mīmera miamū teepawamū etee futat. A'ere Jejui 'ga te 'ga manūi janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe janee. Sā'ā ore judeuramū karupa'mī jukaa wy reko'woga orotywera mepyawamū ikue. Karupa'mī esagea etee ore ijukau 'ga upe. Karupa'mī teua ore narajukaa'uweri iapyawe'em Jarejuwarete 'ga upe. Nan tee futat Jejui 'ga ojejukaukaa 'gā nupe, owy reko'wogukaa 'gā nupe janetywera mepyawamū rakue. 'Ga etee te 'ā esageay ma'ea. A'eramū 'ga etee futat janetywera mepyarūmū. Epy ete te 'ā janetywera repya, karupa'mī repy apyraapa.

²⁰ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ywy apoe'emauwe, Jejui 'ga pyyrūi janetywera mepyawamū rakue. 'Awamū futat aje 'ā 'ga 'ga muri ywy pe pē poaawamū rai'i. A'eramū 'ga 'ga kwaawukaa pē nupe rai'i.

²¹ Janeruwarete 'ga 'ā 'ga moferapa, 'ga mogou 'ga mŷina 'wyririamū janee. A'eramū 'ā pēē Kristu 'ga ree Jarejuwarete 'ga rerowiaa pejejemogyau. Kristu 'ga ree pejejeupe Jarejuwarete 'ga remiaporama rapesaka pejejemogyau.

²² Jejui 'ga je'ega peenup katu katu pejejemogyau. A'eramū pēē pejepoia mama'e tywera apo awi, pejejekatu'oka 'ga upe. A'eramū pēē pejeporomutaramū Jejui 'ga rerowiaaramū pejejee. A'eramū ki pēē 'awamū taetu pejeporomutaramū pejejee.

²³ Sā'ā ae kūima'eramū ae ja'yrapya. A'eramū 'ā u'ar ire kunumā aje-mogyau ta'yriara 'ga ra'yramū. A'ere 'ā anure tuwa amanūmū etee juu. A'ere nanarūi Janeruwarete 'ga rekoi janeruwamū. Namanūi futari 'ga. 'Ga je'ega nanē atepawe'emamū nū. A'eramū 'ga oje'ega pēē erowiarāmū Janeruwarete 'ga pē mogyau wa'yramū oje'jawe.

²⁴ Ymā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue: “Sā'ā 'ywyotyra.

A'eramū 'ā ipotyra kamēšiete te futat opŷijagamū.

Kamēšiete te futat 'ā ipotyra u'aa o'yw awi.

Nan tee futat aea.

Kamēšiete te ae pawii.

²⁵ A'ere Janeruwarete 'ga je'ega nateepawi futari", 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

Aipoa 'ga je'ega a'jea futat. Pē nupe Jeju'i 'ga ree morogyta esage mome'uramū 'gā aipoa 'ga je'ega futat 'gā imome'wau pē nupe.

2

Pejemu'e ki Jeju'i 'ga ree

¹ 'Ga je'ega renuparamū pēē pejekatu'oka pejemogyau 'ga upe. A'eramū ki pēē a'eramū pejepoia mama'e tywera apo awi. Pē'me kasi ne. Pejuerekoay kasi mama'e are ne. Pejakurap kasi ne. Peapo kasi mama'e tywera ne.

² Kunumīakya 'jawe ki pejemogy. Sā'ā kunumīakya 'gā oy kamy uwejuweja. Nan tee futat ki pēē. Pejemu'e ki 'ga je'eg are au'jeteramū. Oy kamy are kunumīakya 'gā opifuakaramū ajemogyau. Nan tee futat pēē 'ga je'ega renuw ire pejemogyau 'ga rerowiaarareteramū. 'Ga je'ega wesageramū etee futat pē nupe. Nitywi futari mama'e tywera ipype. A'eramū ki pēē 'ga je'eg are pejemu'eweramū pejemogyau. 'Ga je'eg are etee pejemu'e re 'ga remifutara kwaapa pejemogyau.

³ Ymā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe rakue. "Janejararete 'ga esage", 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue. Janeruwarete 'ga pē katu'oka rakue. A'eramū pēē "Janejararete 'ga esage" 'e kwaapa.

⁴ Jarejuwarete 'ga perowiat rakue. A'eramū ki 'awamū taetu pēē 'ga rerowiaa pejemogyau. 'Oga apoara 'jawe Janeruwarete 'ga. Sā'ā 'oga apoara 'gā 'yw esagea etee imū'ēa tupaa'mywareteramū. 'Yw esagea etee nanē 'gā erawau inuga tupaa'mywarū. Itaoga apoara 'gā nanē ita esagea etee imū'jāu nū. A'eramū 'ā itaoga apoara 'ga ita amū monou imomoa ojewi. Aipoa ita nia'wyr'i 'gā nupe. Nan tee futat judeuramū ore'wyr'iara 'gā Jeju'i 'ga reroyrūmū. A'eramū 'gā 'ga jukaukaa jefaruu 'gā nupe ikue. A'ere Janeruwarete 'ga 'gā nemiroyrūmera 'ga mogoi 'wyr'iaramū wemiayuwarū janee. "Esage 'ga. A'eramū je 'ga mogou 'wyr'iareteramū orojemiyuwa 'gā nupe", 'jau 'ga rakue.

⁵ Itaoga apoara ita esage etee imū'jāu wog are. A'eramū 'ga imūyina tenaw ipe te tee. Nan tee futat Janeruwarete 'ga pē mū'jāu wemiayuwarū. A'eramū ki pēē pejemogyaukaa 'ga upe 'ga remifutar imū etee futat. Ymā judeuramū ore mama'e rerooi mainana 'gā nupe ikue: "Emono Jarejuwarete 'ga upe jee", 'jau ore erawau 'gā amū nupē ikue. Mainana 'gā etee te oporowyky 'ga upe ikue. A'ere jane 'awamū jane jemogyi mainana 'jawe 'ga upe. Kristu 'ga rerowiaaramū jane juejue etee futat saporowyky 'ga upe. Ymā 'ā judeuramū ore orojemymawa monou 'ga upe rakue. A'ere jane 'awamū jane jemogyi 'ga upe oporowyky ma'eramū. "Ga 'Agesage pājē mū je mama'e apoi 'ga upe, 'ga muorypa", 'jau pēē 'ā 'awamū. Jeju'i Kristu 'ga 'ā pēē erowiaa pejemogyau. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'jau pē nupe: "Esage 'gā porowyky jee", 'jau nipo 'ga pē nupe.

⁶ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are Isai 'ga upe rakue:

"Sā'ā itaoga apoara 'gā.

Itapewuu renuēma jui.

A'eramū 'ā 'ga aipoa ita monou imojypa iypy pe.

A'eramū 'ā aipoa ajepeja ita koka imotypa.

A'eramũ futat 'ã aku'jawe'em. Nan tee futat je tejemimono 'ga monoi Siã
'jaw ipe,* 'ga rerowiaara 'gã nupe a'eramũ futat nipo.

A'eramũ futat nipo 'ga rerowiaara 'gã aku'ipawe'emamũ futat 'ga ree",
'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

⁷ Jejuí 'ga rerowiaaramũ pëë 'jau: "Ita esage 'jawe 'ga", 'jau pëë 'ga upe.
A'ere nipo 'ga rerowiare'ema 'gã niporomutari 'ga ree. Ymã te 'ga amũ
ka'arana kwasiari 'ga ree rakue:

"Itaoga apoara 'gã weroyrũ amũ itaa numiamũ.

Nia'wyrí aipoa itaa 'gã nupe. A'ere ajepeja 'ga ruri 'gã nemiroyrũmera ita
pyyka imonou 'oga ypykokaramũ",
'jau 'ga ikwasiaa rakue.

⁸ Anure Isai 'ga ikwasiaa ee nũ:

"Aipo ita are nipo kwaiwete 'gã 'ari.

Aipo ita 'gã netygukaa",

'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

Nan tee futat nipo Jejuí 'ga rerowiare'ema 'gã jemogyi ita are u'at
ma'e 'jawe. Niporenuwiweri 'gã 'ga mome'u are. Niparuerowiariveri
'gã Jejuí 'ga ree. A'eramũ 'gã ojereko tywerukaa Janeruwarete 'ga upe.
Nan Janeruwarete 'ga jane rerekoi Jejuí 'ga mome'u are janeporenuwi-
were'emamũ. Ymã we futat 'ã Janeruwarete 'ga 'i rakue: "Teja'yra 'ga
rerowiare'ema 'gã je areko tywet", 'jau 'ga 'ã ojeupe rakue. A'eramũ 'ga
wemifutar imũ etee futat 'gã nerekou tyweaete.

⁹ A'ere nanarũi Kristu 'ga rerowiaaramũ jane. Ymã we Janeruwarete 'ga
jane mũ'jãu 'gã nui, jane mogyau wemiayuwamũ. Janeruwarete 'ga futat 'ã
jane 'wyríararetereteramũ. Ojeupe oporowyky ma'eramũ 'ga jane mogyau.
Wemiayuwamũ futat 'ga jane mogyau. Janeruwarete 'ga kwaapare'ema
'gã pyytunimũ wata ma'e 'jawe. 'Gã nui futat 'ã 'ga jane mũ'jãu jane
mogyau okwaaparamũ. A'eramũ 'ã jane jarejemogyau 'arimũ wata ma'e
'jawe mama'e apou 'ga remifutar imũ. 'Ga jane mũ'jãu 'gã nui wemiapofera
mome'waramũ. Janeruwarete 'ga esage. "Mama'e esagea etee 'ga wapo" 'e
mome'waramũ 'ga jane mũ'jãu mama'e tywera apoara 'gã nui.

¹⁰ Ymã te 'ã pëë na'ga remiayua rũi rakue. A'ere 'awamũ pejemogy
'ga remiayuwamũ. Ymã te 'ã pëë "Janeruwarete 'ga ajemuaëm jane ree"
'ea nepekwaawi pejemogyau rai'i. A'ere pëë 'awamũ pejemogy 'ga remi-
ayuwamũ. A'eramũ pëë "Janeruwarete 'ga ajemuaëm jane ree" 'e are
jejeapyoramũ pejemogyau.

Janeruwarete 'ga remiayup

¹¹ Pëë 'ã jejekoty'aawaretea. A'eramũ je pë mu'akwaapa mama'e are.
Napeje'wyr ipe rũi pejemogy. Tekotee 'gã 'wyr ipe te pejemogy ra'ne. 'Au
'ã jane jemogyi kwaparimũ warãu etee futat. Ywag ipe oo ma'ereatea te
jane. Aipoa te jane'wyraretea. A'eramũ ki pëë mama'e tywera apowe'em
pejemifutar imũ etee ne. Pejemifutar imũ etee mama'e apo re pëë
mama'e tywera peapo pejemogyau ne.

¹² A'ere ki pejemogy esage Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gã pype.
"Mama'e tywera 'gã wapo", e'i futatee agawewi nipo 'gã pë nupe. A'etea
ki pejemogy esage 'gã pype, mama'e esagea etee iapou pejemogyau 'gã
pype. A'eramũ 'gã pejemogy esage resaka. A'eramũ nipo 'gã 'jau: "Na pa
je ra'e. Ajemogy esage 'gã", 'jau nipo 'gã ojeupe. A'eramũ nipo 'gã anure
Jarejuwarete 'ga muorypa pë nee. 'Ga rowase jarejatykaaw ipe nipo 'gã 'jau:

* 2:6 Siãoa Jerusarega rer irũ.

“Ene te 'ā eneresage. Ejerowiaara 'gā eremogy esage jepi”, 'jau nipo pē nee i'me ma'efera 'gā Jarejuwarete 'ga upe.

13-14 Pēē 'ā Jarejararete 'ga rerowiaara. A'eramū ki pēē peje'wyrriara 'gā je'ega nanē enupa pejejemogyau nū. Aipoa Janejararete 'ga amuekōēāi. Pē'wyrriara 'ga nipo 'gā amū mŷina 'wyrriariramū pē nupe opoaawamū. “Mama'e tywera apoara 'gā nupe tereje'eg jee 'jau”, 'jau 'ga 'gā amū nupe. “Mama'e esage apoara 'gā nupe nanē ene eje'ega nū. ‘Mama'e esagea peapo’, pe'je ki mama'e esage apoara 'gā nupe jee”, 'jau nipo 'ga 'ga upe. A'eramū ki pēē 'wyrriari 'ga je'ega nanē enupa nū.

15 Jare'wyrriara 'gā je'ega renupa nanē jane Jarejuwarete 'ga remifutararete apou. 'Ga remifutar imū etee janejemogy resag ire jane resakara 'gā i'me ma'e 'gā je'ega rerowiaara'ema ajemogyau. A'eramū futat nipo i'me ma'e 'gā o'meu'jawe'emamū janee.

16 Nitywi futari mama'ea pē nupe iapoukaara 'gā amū. Pēē tee futat mama'ea peapo pejejemifutar imū etee futat. A'ere Janeruwarete 'ga janejararetea. A'eramū 'ga pē mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui. A'eramū ki pēē pejejewyre'ema mama'e tywera apo upe. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat ki pēē mama'e apou pejejemogyau.

17 Pejejuka esage pāwē pāwē ki pejejee. Pejeporomutaramū Jejui 'ga rerowiaaramū pejejee. Peje'wyrriara 'gā ki pepojeup. Jarejuwarete 'ga taetu pēē ipojeupa.

18 'Ga amū upe pejeporowykyau ki pejerekwara 'ga je'ega peenup. Pēnerewara 'gā amū nipo opota'waramū pē nee. A'eramū pēē 'gā je'ega taetu enupa etee. Pēnerewaramū nipo pē nerekou tyweaete agawewi. A'etea pejeporowykyau esage ete futat pejejemogyau 'gā nupe.

19-20 Pejejereko tyweara 'gā je'ega pēē enuwete re Janeruwarete 'ga mama'e esage apoi pē nupe ee. “Je rereko tywerete agawewi nipo 'gā amū. A'etea je 'ga je'ega aenuw ete futat tekou”, pe'je ki. Aipoa Janeruwarete 'ga afutat. A'eramū ki pēē pejejuagamū jupe. Jupe pēnuag ire Janeruwarete 'ga mama'e esage apou pē nupe ee. Mama'e tywera apo are pejereko tywera upe pēnuagamū Janeruwarete 'ga nuapoi mama'e esagea pē nupe. Pēē tee futat pejereko tywerukaa pejerekwara 'ga upe. Mama'e esage pēē iaporamū nipo 'gā pē nerekou tyweaete 'eramū te Janeruwarete 'ga jejukai pē nee, mama'e esage apou pē nupe ee.

21 Pejereko tywer ekoete upe pēnuaga Janeruwarete 'ga ifutaa.

Jejui Kristu 'ga 'ā mama'e esage etee agawewi wapo. A'etea 'gā 'ā wereko tywerete 'ga. Janetywera mepyawamū 'ga 'ā ojereko tywerukaa 'gā nupe. A'eramū ki pēē 'ga 'jawe futat pejejemogyau.

22 Nuapoi agawewi futat 'ga 'ā mama'e tywera. Ni'mei 'ga nanē nū.

23 Okurawamū miamū 'ga 'gā kurape'ema. Wereko tywereteramū miamū 'ga ojepeke'ema 'gā nee: “Je rereko tywet pejepe. A'eramū je pē nerekou tyweaete”, 'jawe'em 'ga 'gā nupe. 'Uwarete 'ga ree etee 'ga jemogyppygi. “Jeruwarete 'ga te nipo 'gā wereko 'gā nemiapofer are”, 'jau etee 'ga ojeupe 'Uwarete 'ga ree ojemogyppyka. A'eramū ki pēē pejejemogyau 'ga 'jawe futat.

24 Ypeywar are omafu'amamū Jejui Kristu 'ga janetywera mepyau. Na'ga tywer are rūi 'gā 'ga rerekou tywet. Janetywer are te 'gā 'ga rereko tyweri. Aipoa 'ga iapou janetywer awi jane mueateewamū. Jane katu'okawamū 'ga manū janetywera mepyau. 'Ga manū enune 'gā 'ga mopimopika. Omopig are 'ga jane katu'oka janejero'wu awi.

25 Ymã 'ã neperowiari Jejui 'ga rakue. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã karupa'mĩ ka'jama 'jawe. Sã'ã karupa'mĩ ka'jama. A'eramũ 'ã oka'jam ire karupa'mĩa ojewyre'ema ojetee. A'eramũ 'ã ijara 'ga awau weymawa rekaa. Wesag ire 'ã awau 'ga rewiri nũ. Nan tee futat 'ã pẽẽ nakue. Oka'jam ma'e 'jawe pejemogy. A'ere 'awamũ Jejui 'ga pẽ nekari pẽ nerawau ojeupi 'Uwarete 'ga rape rupi.

3

Imen ma'e

1-2 'Awamũ je imen ma'eramũ pẽ mu'akwaawi pejemogy are. Pejemena 'gã je'ega ki peenuw ete. Amumeramũ nipo pẽmena Jejui 'ga rerowiare'ema. A'ere ki pejemogy esage. A'eramũ nipo 'gã pejemogy esage resaka 'gã nanẽ Jejui 'ga rerowiaa nũ. Jejui 'ga nipo pẽẽ imome'wawe'em agawewi 'gã nupe. A'etea nipo 'gã Jarejuwarete 'ga rerowiaa pejemogy esage resag ire.

3 "Tajemokaturam wã nupe 'jau kwy", 'jau nipo pẽẽ pejejeupe. Maran sipo Jejui 'ga rerowiaaramũ kũjãnamũ pejekatu'oka 'gã nupe? Taity esage munewa sipo pẽ katu'ok? Pejewaga munewa sipo pẽ katu'ok? Pejeakagawirywa sipo pẽ katu'ok? Naani. Pejeweaga pyu pejekatu'oka sipo pẽ katu'ok? Naani.

4 Pẽneko esagea etee pẽ katu'ok pẽ mogyau a'jea futat. Pejemuawapira te pẽ katu'ok pẽ mogyau. Pejejeue pejepota'wa nanẽ pẽ katu'ok pẽ mogyau nũ. Aipo kũjã esage ajemogyau Jarejuwarete 'ga upe. Nateepawi futari eẽ resagea 'ga upe.

5 Ymã kũjã 'gã amũ Jarejuwarete 'ga rerowiari nanimenime rakue. "Anure nipo Janeruwarete kĩa je rerooi ojepyri", e'i 'gã ojeupe rakue. Poromũ 'gã omena 'gã je'ega renuwi etee rakue. Nan 'gã jekatu'ogi Jarejuwarete 'ga upe rakue.

6 Sã'ã Sara eẽ rakue. Omena 'ga je'ega eẽ enupa ete, Abraão 'ga je'ega eẽ enupa ete rakue. "Je Ku'jyp", 'jau eẽ 'ga upe rakue, 'ga pojeupa rakue. A'eramũ ki pẽẽ eẽ 'jawe pejemogyweramũ pejemogyau esage. Mama'e awi nanẽ pejekyjawe'em nũ. A'eramũ nipo pejemogyau Sara eẽ ra'yra 'jawe.

Emireko ma'e

7 'Awamũ je emireko ma'eramũ pẽ mu'akwaawi pejemogy are. Pẽnemireko 'gã nifuakari pẽ 'jawe. A'eramũ ki pẽẽ pejemireko 'gã nerekou esage. Pejejekujukau esage 'gã nee. Anure nipo Jejui 'ga pẽ nerooi pẽ mogyau ojepyri. Pẽnemireko 'gã nanẽ 'ga rerowiaa nũ. A'eramũ 'ga pẽnemireko 'gã nanẽ erawau imogyau ojepyri nakwaparimũ rũi nũ. A'eramũ ki pẽẽ 'gã nerekou esage etee futat. Kasi a'e pe Janeruwarete 'ga nuenuwi pẽje'ega ojeupe peje'egamũ ne.

Pejepyk kasi 'gã nee ne

8 Ka'arana kwasiapawe'emaue je pẽ mu'akwaawi pãwẽ pãwẽ, kũima'eferamũ, kũjãmeramũ 'jau. Majepei 'yweteewara 'jawe ki pejemogy. Pejepota'waramũ pejejeue. Jejui Kristu 'ga ree pejemogyppyka pejemogyau. A'eramũ pẽẽ pejemogyau pejejopytuna 'jawe. A'eramũ ki pẽẽ pejeporomutaramũ pejejeue. Jejui 'ga rerowiaaramũ ae ojopytuna tee te 'jawe futat. A'eramũ ki pejepota'waramũ pejejeue. Pejejopoa mama'e are. Pejerowiaraip kasi pejejee ne.

9 Pejepyk kasi 'gã nee ne. Pejejeupe mama'e tywera 'ga amũ iaporamũ kasi mama'e tywera peapo 'gã nupe ne, pejejepyke'ema 'gã nee. Mama'e esagea etee ki peapo 'gã nupe. 'Gã amũ nipo pẽ kurapa. A'ere kasi pekurap 'gã ne.

Pejekuraw ire pejeporogytau esage etee 'gã nupe, pejemara'ne'emamũ 'gã nee. Mama'e tywera apoara 'gã nui pẽ mũ'e re nipo Janeruwarete 'ga 'jau pẽ nupe: "Mama'e esagea taapo pẽ nupe 'jau", 'jau 'ga pẽ nupe wemiayuwamũ pẽ mogyau. A'eramũ ki pẽẽ mama'e esagea etee iapou pejejaupe.

10 Ymã te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari aipo are 'ga amũ upe rakue:

"Pejejekõẽãiweramũ ki peojet pejejuago'o awi.

Peje'eg tywet kasi pejejaupe ne.

Au'je ki pẽ'me re.

11 Au'je ki mama'e tywera peapo re.

Mama'e esagea etee ki peapo.

Pejepota'waramũ etee pejejemogyau pejejuue.

12 Janejararete 'ga ojejuka esage mama'e esage apoara 'gã nee.

Ojeupe 'gã je'egamũ 'ga mama'e esage apoara 'gã je'ega renupa.

A'ere 'ga mama'e tywera apoara 'gã nopoari",

'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amũ upe rakue.

13 Mama'e esagea pẽẽ iapo re sipo 'gã pẽ nereko tyweri ee? Naani. Pẽ nereko tywerete ekoete te 'gã. Napẽnemiapo esage are rũi 'gã pẽ nereko tyweri.

14 A'ere ki pẽku'i etee pejejemogyau ee 'gã amũ pejereko tyweramũ mama'e esage apo are. Janeruwarete 'ga mama'e esagea wapo ee pẽ nupe. A'eramũ ki pejekyjawe'em pejereko tywera 'gã nui. Pẽpy'a'wyt kasi 'gã nee ne.

15 Pejemogypyk 'ã Kristu 'ga ree. 'Ga 'ã pẽjararetea. A'eramũ ki pẽẽ 'ga muorypa, 'ga je'ega renupa. 'Ga amũ nipo oporonupa ee: "Ma'eramũ pẽẽ pejejemogypyka Jejui 'ga ree?" 'jau nipo 'gã pẽ nupe. A'eramũ ki pẽẽ 'gã muepyau ee.

16 Pejeporogytau esage etee 'gã nupe. 'Gã nupe imome'uramũ kasi pemue 'gã ne. A'eramũ pẽẽ mama'e esagea etee iapo re pẽẽ pejejenosõue'em pejejemiapofera renosõue'em. Pejemogy esage. A'eramũ nipo "Kristu 'ga rerowiara 'gã mama'e tywera etee wapo" pẽ nupe 'jara 'gã ojenosõu u'eawer are.

17 Amumẽ Janeruwarete 'ga pẽ nereko tywerukat 'gã nupe mama'e esage etee pẽẽ iapo re. "Taesak 'gã tejerowiara 'jau kwy" 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ pẽ nereko tywera wesageramũ 'ga upe. Maranuara ajee esage 'ga upe? Pẽnemiapo tywer are 'gã pẽ nereko tywera? Pẽnemiapo esage are te ra'u nũ? Pẽnemiapo esage are 'gã pẽ nereko tywera esage 'ga upe.

18 Sã'ã Kristu 'ga. Nuapoi 'ga mama'e tywera. A'etea 'gã 'ga wereko tywet 'ga jukau. Nan tee futat 'ga rerowiara'ema 'gã pẽ nereko tyweretei. Jejui Kristu 'ga esage ma'ea. Naotywer are rũi 'ga manũi ikue. Nitywi futari mama'e tywera 'ga pype. Janetywer are te 'ga manũi janetywera mepyawamũ 'Uwarete 'ga upe ikue. Namanũu'jau'jawi 'ga. Majepei tee futat 'ga amanũmũ mama'e tywera apoaramũ jane katu'okawamũ. Amanũmũ 'ga janetywera mepyaupap. Esage ma'e 'ga amanũ itywet ma'eramũ jane ree. 'Uwarete 'ga pyri werowiaramũ jane reroowamũ te 'ga manũi. 'Ga rerowiara'ema 'gã 'ga jukau ikue. 'Ga manũ re 'ga remiayuwa 'gã amũ Jejui 'ga rerawau inuga ita kwara pype. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesage 'ga moferawi nũ.

19 Ita kwara pype 'ga ruwamũ futat 'ga 'aga uẽma 'ga wi. A'eramũ 'ga 'aga oje'ega ae'agera upe. Ae'agera rupaw ipe awau. A'ere ae'agera nũ'ẽa'uweri pe awi. A'eramũ Jejui 'ga awau oje'ega jupe. "Nepeenuwi Jeruwarete 'ga je'ega rakue. A'eramũ nipo 'ga anure pẽ monou mama'eukwaawa rapyaw ipe", 'jau 'ga oje'ega jupe.

²⁰ Ymã te Janeruwarete 'ga ruagamũ aepy 'gã tywera upe rakue. Nue 'ga yaruu apo 'ga poromukuramũ 'ga wuagamũ 'gã tywera upe. A'ere 'gã nuerowiari futari 'ga. A'eramũ 'gã osowe'em futat yaruu pype. A'eramũ 'gã opapa 'y pyu rakue. Nue 'ga etee, opytuna 'gã netee awau osou jui. Ose ma'e 'gã pytuna oito etee. Oito 'gã etee osou 'y awi. A'eramũ 'gã amanũme'em 'y pe.

²¹ Yara pype 'gã sea Jeju 'ga rerowiaara 'gã pymĩawama resaukaawamũ rakue. Sã'ã yara pype ose ma'e 'gã manũ'ema. Nan tee futat Jeju Kristu 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferawi jane katu'okawamũ. Werowiarãmũ Jeju Kristu 'ga jane katu'oka. A'eramũ jane jarejepymĩãukaa 'y pe 'ga amũ upe, Jeju 'ga rerowiara resaukaawamũ. Najarepiky'a awi jarepireitawamũ rũ jane jarejepymĩãukaa 'y pe 'gã amũ nupe. Jeju 'ga rerowiara resaukaawamũ te jane jepymĩukari 'y pe 'ga amũ upe. 'Y pe jarejepymĩ enune jareje'ega Jarejuwarete 'ga upe: "Jetywera emoit je wi. Taenup eneje'ega 'jau" 'ga upe 'e re te jarejepymĩãukaa 'y pe 'gã amũ nupe.

²² Amanũ re 'ã Jeju 'ga oferapa nũ, awau ojewya 'Uwarete 'ga pyri. Peu owaẽm ire 'ga reni 'Uwarete 'ga pyri, 'Uwarete 'ga jakwatawa katy. A'eramũ 'gã 'ũina 'wyrĩaramũ ywagipewara 'gã nupe. Ywagipewara 'gã nupe, 'gã 'wyrĩara 'gã nupe. Mĩmera 'gã nupe Jeju 'ga 'ũina 'wyrĩaramũ. 'Ga je'ega 'gã wenup pãwẽ pãwẽ ajemogyau.

4

Kristu 'ga 'jawe ki pejemogy

¹ Kristu 'ga ako wayrũnamũ jane ree ikue. Amanũmũ nanẽ nũ ako 'ga janetywera mepyawamũ ikue. "Najerayrũwari je 'gã nee", 'jawe'em futat 'ga rakue. A'eramũ ki pẽẽ pejemogyau 'ga 'jawe. 'Ga mome'u are nipo 'gã amũ pẽ nerekou tyweaete. A'ere ki pẽnuag pejereko tywera upe. Wereko tywera upe uag ma'e 'gã opoit nanẽ mama'e tywera apo awi nũ. Nuapou'jawi futari 'gã mama'e tywera.

² A'eramũ ki pẽẽ mama'e apou Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee futat, wyy pe pejemogyau. Pejemifutar imũ pẽẽ mama'e apou'jape'ema.

³ Ymã te 'ã mama'ea peapo pejemifutar imũ etee pejemogyau rakue. Neperowiari wejue Jeju Kristu 'ga rakue. A'eramũ pẽẽ mama'e tywera apou pejemogyau rakue. A'eramũ pẽẽ pejemirekoe'em are pejekou rakue. Kũjãnamũ pẽẽ pejemene'em are pejekou. Kawĩajaiwa rykua pejemogyau. Maraka pẽẽ iapou kawĩajaiwa rykua pejemogyau rakue. Mama'e tyweretea pẽẽ iapou maira'me a'agaw are pejorypawamũ rakue. A'ere 'awamũ neapou'jawi aipoa.

⁴ A'eramũ 'awamũ Jeju 'ga rerowiare'ema 'gã oporesagamũ etee pẽ nee, mama'e tywera pẽẽ iapou'jawe'emamũ. A'eramũ 'gã pẽ naykau ojepyri mama'e tywera pẽẽ iapoe'emamũ. A'eramũ 'gã pẽ je'ẽwu'jaga ekoete, pẽ kurapa.

⁵ A'ere nipo 'gã anure werekwawera mome'ui Jarejuwarete 'ga upe. 'Gã nerekawera 'gã imome'u re nipo Janeruwarete 'ga 'gã mepyau ee. Wowase ae majatykaaw ipe nipo 'ga najuejue etee jane mepyau janerekwawer are. Amanũ ma'efera 'gã 'ga imepyau. Imanũ'emamũ nanẽ 'ga jane mepyau nũ. Oje'ega renupara 'gã 'ga erawau imogyau ojepyri. Oje'ega renupare'ema 'gã 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe.

⁶ Ma'eramũ 'ã 'gã amũ ruri Jeju 'ga mome'wau pẽ nupe rakue. Pẽpytuna 'gã amũ 'ã amanũ rakue. Jeju Kristu 'ga rure'emauwe wyy pewaramũ 'ã jane manũ. A'eramũ pẽpytuna 'gã amũ amanũmũ rakue. A'ere 'ã 'gã amanũme'ẽwe

Kristu 'ga rerowiari rakue. A'eramū 'gā awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū warāu rūi futat.

Mama'ea ki peapo pejejopoaawamū

7 Niporomukui futari nipo Kristu 'ga 'ua. A'eramū nipo 'ga remi-
apofera mama'ea atee pawamū. 'Ga rerowiaaramū jane jarewau 'ga pyri.
'Ga rerowiare'ema 'gā awau mama'eukwaawa rapyaw ipe ajemogyau.
Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: Pemȳi kasi mama'e tywera apo are pejejea ne.
Pejemogypyk pejemogyau Jarejuwarete 'ga ree, je 'i pē nupe. Pejeje'ega
monou au'jeteramū 'ga upe mama'e are.

8 Pejeporomutaramū pejejee. Pejejee pēporomutara esage futat Ku'jywa
'ga upe. Pejejee pejeporomutaramū pēē pejejea'are'emamū au'jeteramū
pejejotywer are.

9 Pejejeupe Jejui 'ga rerowiaara 'ga amū ruramū pēē 'ga mua pejejog ipe,
pejejukau esage 'ga ree, pejeku'iramū 'ga ree.

10 Janeruwarete 'ga 'ā mama'ea wapoukat janee. Najareju'jawe etee rūi
jane 'ā mama'e apoi. Amumeramū 'ga 'ā jane mogyau moromu'jaramū jare-
jaupe, mama'e are jarejamu'jaramū. Amumera 'gā 'ga imogyau 'wyriaramū
'gā nupe. A'eramū ki jane mama'e apou jarejopoaawamū Jarejuwarete 'ga
muorypawamū etee futat.

11 Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū pēē 'ga je'ega etee futat
imome'wau a'jea futat. 'Gā nupe mama'e esage apoaramū pēē mama'e apou
Jarejuwarete 'ga pājē mū etee futat. A'eramū pē nesakara 'gā Jarejuwarete
'ga muorypa pē nee, pēneko esage are. Jejui Kristu 'ga remiayuwamū jane
jemogyi. A'eramū jane 'jau Jarejuwarete 'ga upe: "Ene te 'ā eneresage. Ene
te 'ga pājērete. Neneteepawi futari 'ā e'ȳina", 'jau jane 'ga upe. A'jea futat
jane'ea.

Pēnuag iki mama'eay upe

12 Pēē 'ā jejekoty'aawaretea. A'eramū je pē mueapyou pejemogy
are. 'Awamū pētywerete pejemogyau. Mama'eaya ojesaukaa pē nupe,
pē nerekou tyweaete. Jejui Kristu 'ga ree pejemogypyka pejemem-
ogyau. A'eramū pēē 'ga ree pejemogypyg are mama'eaya pejejeupe ije-
saukaramū ki pejemogypyka etee te pejemogyau 'ga ree. A'eramū pēē
pejepya'wyr'e'amamū pejemogyau ee. "Ma'eramū je tejereko tywerukaa
'ga ree 'ū", 'jawe'em pēē pejejeupe.

13 Ymā 'ā Kristu 'ga jereko tywerukari pē nee rakue. A'eramū pēē pe-
jeku'iramū etee 'ga ree pejejerereko tyweramū. 'Ga ree pejejerereko tywerukar
ire nipo pejeku'iramū anure 'ga ruramū. Najuejue etee futat jane 'ga resage
resaka 'ga pājē reewe. A'eramū jane jareku'iramū 'ga ree, 'ga ruramū.

14 Pēē 'ā Kristu 'ga remiayua. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ā pē nerekou.
'Ga 'Agesagea esage ete ma'ea. Poromū pē nerekou. A'eramū nipo 'gā amū
pē kurapa 'ga ree. 'Ga 'Agesagea pē nerekoe'em ire amunipo 'ā 'gā nepē
kurawa'uweri. A'ere 'ā 'ga 'Agesagea pē nerekoi. A'eramū 'gā pē kurapa.
A'ere ki pēku'i etee pejekurawamū.

15 Mama'e tywera pēē iapo re 'gā pē nerekou tyweaete a'jea futat
pēnemiapofer are. 'Ga amū pēē ijuka re te amunipo 'ā 'gā pē nerekou tyweretei
ee. Mama'e are pemunarū re te amunipo 'ā 'gā pē nerekou tyweretei ee.
Mama'e tywera pēē iapo re te amunipo 'ā 'gā pē nerekou tyweretei. Peje-
jamuawapirukare'em are. Mimer are amunipo 'ā 'gā pē nerekou tyweretei
a'jea futat. A'ere kasi peapo mama'e tywera ne. Mama'e tywera apo are 'gā
pejejerereko tyweramū nipo pejepoyje'amamū pejemogyau.

16 A'ere kasi Kristu 'ga ree 'gã pejereko tyweramũ pejenosĩ ne. Naani. Pejerowiat Kristu 'ga remiayuwamũ pejejemogy are. "Au'jete je mogo ape Kristu 'ga remiayuwamũ", pe'je ki Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa ee.

17 Owaẽm futat 'ã jarejau Janeruwarete 'ga jane mojo'oga upe. 'Awamũ miamũ futat 'ga werowiaraiparamũ jane rereko tyweri' janeremiapofera tywer are, mama'e tywera apo awi jane momoirukaawamũ. Anure taetu nipo 'ga werowiare'ema 'gã nereko tyweretei 'gã werowiare'em are, 'gã mojo'oka werowiaramũ jane wi, 'gã monou mama'eukwaawa rapyaw ipe.

18 Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Sarumãu 'ga upe rakue:

"Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gã ojereko tyweruka'ri ywag ipe o enune.

A'ere 'ga remiayuwe'ema 'gã anure 'gã jereko tywerukari.

Nooi futari 'gã ywag ipe.

A'eramũ taetu 'gã ojerekou tyweaete ojere'emamũ futat nipo",

'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

19 Wemifutar imũ jane jereko tywerukar ire Janeruwarete 'ga ojejukau esage jane ree. 'Gã amũ jarejereko tywerauwe kasi sapoit 'ga wi ne. A'eramũ jane jarejemogypyka 'ga ree, jareapoarera 'ga ree. U'eawer imũ etee futat 'ga mama'e apoi. A'eramũ ki jane mama'e apou 'ga remifutar imũ etee futat, jarejemogypyka 'ga ree.

5

Jeju 'ga rerowiaat

1 'Awamũ je Jeju 'ga rerowiaara 'gã 'wyririamũ pẽ mu'akwaapa mama'e are. Je nanẽ 'ga rerowiaara 'gã 'wyrira nũ. Ymã te je Kristu 'ga rayrũ resagi ikue. 'Ypeywar are 'ga manũnamũ je 'ga resaka ikue. Anure nipo je Kristu 'ga ruaw esage enyfuga rupi je oi tekou 'ga pyri. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Janeruwarete 'ga pẽ mũ'ẽ, pẽ mogyau werowiaara 'gã 'wyririamũ rai'i.

2 A'eramũ ki pẽẽ pejejekau esage 'ga rerowiaara 'gã nee. Sã'ã karupa'mĩ are omaenun ma'e 'gã jejuka esagea weymaw are. Nan tee futat pejejuka esage Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gã nee. Pejeku'iramũ pejejemogyau 'gã nee pejejuka esage are. Ojeupe pejeporowyky are pẽku'ia Janeruwarete 'ga ifutaa. 'Gã nee pejeporowyky repy are etee kasi pẽnea'ar ine. 'Gã poawamũ te ki pejejuka esage 'gã nee.

3 Pẽẽ 'ã 'gã 'wyrira. A'ere kasi pemoywrafen pejeje'ega 'gã nupe ne. Peko esage etee 'gã pype. A'eramũ nipo 'gã ojemu'jau pẽ nee.

4 Kristu 'ga 'ũi 'wyriarareteramũ werowiaaramũ jane 'wyririamũ. 'Ga 'ã jane rerekou weape namutat. A'eramũ 'ga werowiaara 'gã nee pejejuka esageramũ pẽ mepyau 'gã nereko esage are, pẽ nerawau pẽ mogyau ojepyri.

5 'Awamũ je pẽ mu'akwaawi mama'e are kunumĩeramũ, kũjãmukuferamũ 'jau. Peenup katu katu ki iymanera 'gã je'ega. Nepekwaapawi we mama'ea. A'eramũ ki pẽẽ 'gã je'ega renupa.

'Awamũ je 'i pẽ nupe najuepe etee futat. Pejepopoa pãwẽ ete nanẽ mama'e apo are. Pejopoar iki mama'e apo are. A'ere kasi pejerowiaaip pejepopoar are ne. Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Sarumãu 'ga upe ee rakue:

"Janeruwarete 'ga imara'ne ojee tee ojerowiaaip ma'e 'gã nee.

Nopoari futari 'gã 'gã mama'e apo are.

Ojee tee ijerowiaraiwe'ema 'gã etee te 'ga opoat mama'e apo are",

'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are rakue.

6 A'eramū ki pēē pejejerowiaraipe'ema pejejee. Peenup katu katu Jarejuwarete 'ga je'ega. Pājēreteā 'ga. A'eramū 'ga oje'ega renupara 'gā poaa. A'eramū nipo 'ga anure pē mogyau 'wyrriaramū wemifutara 'ara rupi.

7 Pejemuaēm kasi mama'e are pejejemogyau ne. Janeruwarete 'ga pē nereko weape. A'eramū pēē pejepy'ata'waramū pejejemogyau.

8 Pejea'gu ki mama'eukwaawa 'wyrriar awi. Sā'ā 'miara ioa ijemi'uekara. Nan tee mama'eukwaawa 'wyrriara rekoi jane rewiri jane mu'akwaawukare'ema jane rekoramū. A'eramū Jarejuwarete 'ga je'ega renuwukare'ema janee.

9 A'eramū ki pēē Jejui 'ga ree te futat pejejemogypyka pejejemogyau. Perowiat kasi mama'eukwaawa 'wyrriara je'ega ne. Pēfuakar iki jupe. Pēnea'ar iki pejejewirera 'jawewara 'gā nee, Jejui 'ga rerowiaara 'gā nee. 'Gā nanē 'ā ojereko tywerukaa ajemogyau nū. 'Ga rerowiare'ema 'gā 'gā nerekou tyweaete. A'eramū 'gā ajemogyau tyweaete pē 'jawe futat. Amunawa moyka 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerowiaaramū jane rerekou tyweaete.

10 A'ere nipo 'gā ināinānī'ī etee pē nereko tyweri pejemogyramū. A'ere nipo anure nepeko tyweru'jawi. Janeruwarete 'ga esage ma'ea. Wa'yra 'ga jane erowiarāmū 'ga jane mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui, jane mujaa Kristu 'ga ree jane mogyau. A'eramū nipo 'ga anure jane rerawau jane mogyau ojepyri nakwaparimū rūi. Janeruwarete 'ga te 'ā pē mouagukaa mama'eay upe. A'eramū 'ā pēē pejepoire'ema Jejui 'ga rerowiar awi, pejejeupe mama'eay jesaukaawamū. Janeruwarete 'ga etee futat pē mojemogypygukaa etee te Kristu 'ga ree.

11 Janeruwarete 'ga 'wyrriarareteramū 'ūi janee najuejue etee. Uēme'ema futat 'wyrriaramū 'ūi awi. A'jea futat aipo 'ea.

12 Teje'ega je akwasiarukat Silasi 'ga upe ka'aran are. Natuwiiu rūi je ikwasiarukari 'ga upe. Ka'aran kwasia'ria te je aapoukat 'ga upe. Silasi 'ga Jejui 'ga rerowiaararetea. A'eramū 'ga akou janerewirera 'jawewaramū. Ajemogypyk je 'ga ree tekou. A'eramū je teje'ega kwasiarukaa ka'aran are 'ga upe tejee. "Tamojemogypyk tāmējē 'gā Kristu 'ga ree 'jau kwy", 'jau je tejeupe. A'eramū je ka'arana kwasiarukaa imonou pē nupe, Kristu 'ga ree pē mojemogypygukaawamū. Janeruwarete 'ga ojejuka esage jane ree a'jea futat. A'eramū je a'e are ka'arana kwasiarukaa Silasi 'ga upe. A'eramū taetu ki pēē pejejemogypyka Kristu 'ga ree.

13 Pēnewirera 'jawewara 'gā, Papiromi pewara 'gā oje'ega omono pē nupe, pē futaa. 'Gā nanē Janeruwarete 'ga imū'jāu imogyau wemiayuwamū nū. Jera'yra 'jawewara 'ga, Maku 'ga, nanē oje'ega monou pē nupe, pē futaa nū.

14 Kristu 'ga remiayuwamū pēē pejejomana pejeporomutaramū pejejee. Afutat je Jarejuwarete 'ga Kristu 'ga remiayuwamū pē mopy'ata'waa. Kweramū jeje'ega pē nupe.

2 Pedro

Pedro 'ga 'awa ka'arana kwasiaa imonou Jejuu 'ga rerowiaara 'gã nupe najuejue etee futat. 'Gã amũ awau 'gã mu'jau tywet. A'eramũ Pedro 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gã nupe, 'gã mu'akwaapa ee. "Peje'gu ki moromu'jat tywera 'gã nui. Perowiat kasi 'gã ne" 'jau 'ga ikwasiaa imonou 'gã nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramũ 'ga ikwasiaa imonou 'gã nupe rakue.

¹ Je Simão Pedroramũ ka'arana akwasiat imonou pẽ nupe. Jejuu Kristu 'ga Jejararetea. 'Ga upe futat je teporowykyau tekou. 'Ga remimonoferamũ futat je tekou. Ymã 'ga je monoi kwe pe omome'waramũ ikue. A'eramũ je ka'arana kwasiaa imonou Jejuu Kristu 'ga rerowiaaramũ pẽ nupe. Ore 'jawe futat perowiat 'ga. Jejuu Kristu 'ga jane katu'okararetea. 'Ga futat 'ã Maireteetea, 'Uwa 'ga 'jawe. 'Ga futat mama'e tywera apowe'em. Mama'e esage etee futat 'ga iapou akou. 'Agamũ 'ã ojerowiarukaa janee.

² Jarejuwarete 'ga pekwaap. Jarejararete 'ga, Jejuu 'ga nanẽ 'ã pẽẽ ikwaapa nũ. A'eramũ je 'gã pẽ mopy'ata'waa taetu ifutaa. Pẽ nee 'gã jejuka esagea nanẽ je ifutaa nũ.

Wemiayuwamũ 'ga jane pyyrũawet

³ Okwaaparamũ janee Kristu 'ga opãjẽ mua, wemifutar imũ mama'ea jane iapoawamũ. 'Ga 'ã jane mũ'jãu 'gã nui jane mogyau okwaaparamũ. "Tamũ'ẽ 'gã 'gã nui 'jau, tejepyri mama'e esage apoawamũ 'jau", 'jau 'ga ojeupe rakue. "Anure 'gã tamut 'au tejepyri 'jau", 'jau 'ga ojeupe rakue.

⁴ Opãjẽ mũ futat Kristu 'ga mama'e esage apou janee, oje'jawe jane mogyau. U'eawer imũ etee futat 'ga iapou janee. "Je rerowiat pejepe pejemoggyau. A'eramũ je pẽ mogyau tejemiayuwamũ, pẽ katu'oka tejeupe, pẽ nupe te'eawer imũ etee futat. A'eramũ nipo je pẽ mogyau teje'jawe etee futat, mama'e esage etee futat iapoukaa pẽ nupe", 'jau 'ga janee. A'eramũ 'ga u'eawer imũ etee futat jane mogyau oje'jawe futat. 'Ga rerowiare'ema 'gã te nipo ajee wea om'yi mama'e tywera apo are etee futat. A'eramũ nipo 'gã mama'e tywera etee futat iapou ajemoggyau. A'ere pẽẽ na'gã 'jawe rũi. Kristu 'ga opãjẽ omono pẽ nupe oje'jawe pẽ mogyawamũ, mama'e esagea pẽ nupe iapoukaawamũ.

⁵ Mama'e esagea Kristu 'ga wapo pẽ nupe ikue. A'eramũ ki pejemoggyau 'ga ree pejemoggyau. A'eramũ ki pẽẽ pejemoggyau esage 'ga upe nũ. Mama'e esagea etee iapou pejemoggyau. Jarejuwarete 'ga remifutar are te pejemu'jau pejemoggyau.

⁶ Mama'e tywera apo are pejejea'aramũ ki pẽẽ kamẽsiete pejemu'akwaapa mama'e tywera apoe'em are. Pejemouaga mama'eay upe. Kristu 'ga je'eg imũ etee futat pẽẽ mama'e apou pejemoggyau.

⁷ Pejepota'wa esageramũ pejejee, pejeporomutaramũ pejejee.

⁸ Nanuara pẽẽ iapo pejemoggya tepẽ nesowo'gõk pẽ mogyau kamẽsiete pejeapeyoramũ 'ga remifutar are. Jejuu Kristu 'ga 'jawerimũ pejemoggy re, pẽẽ 'ga kwaapa katu katu pejemoggyau.

⁹ Nanuara apoare'ema 'gã ajemogy eae'ema 'gã 'jawe futat. Naeapyoi 'gã ojeupe Kristu 'ga remiapofer are. Aipo 'ga Kristu 'ga otywera ojewi imoiawer are wea'aru'jawe'emamũ.

10 Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: “jerewirera 'jawewaramū ki pēnea'at pejejeupe Jarejuwarete 'ga remiapofer are”, je 'i pē nupe. Jerenyra 'jawewaramū nanē pēē pejejea'aramū ee nū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga jane mū'ēi 'gā nui ojeupe rakue. A'eramū ki jane jarejemogyau esage 'ga je'eg imū etee futat mama'e apou. Jaremū'ēawer are jarejeapyo re jarepoire'ema futat 'ga rerowiar awi.

11 A'eramū nipo anure Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga, ojewi jane poire'emamū jane rerawau jane mogyau ojepyri ywag ipe nakwaparimū warāu rūi. Anure nipo jane katu'okarera 'ga 'ūina 'wyrjararetereteramū janee. A'eramū 'ga jane rerawau jane mogyau ojepyri ywag ipe.

12 Ymā we futat 'ā pēē Jejui 'ga mome'u renupa rakue. A'eramū 'ā pēē enupa ypy we pejejemogypyyka 'ga ree pejejemogyau rakue. A'etea je amuea'at pēē ee nū.

13 “Temanūme'ēwe tamuea'at 'gā Kristu 'ga porogytafer are 'jau nū”, 'jau je tejeupe. A'eramū je pē muea'aa ee tekou.

14 Anurenure'i nipo je manūi. Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga, je mueapyou je manū are ai'i. A'eramū je “Anurenure'i nipo je manūi re'ā”, 'jau tekou.

15 A'eramū je, temanūme'ēwe, pē muea'aa 'ga je'eg are tekou. A'eramū nipo pēē je manū re pejejea'aramū pejejemogyau 'ga je'eg are.

Orojemiesagera mome'uawet

16 Natekotee 'gā 'me are rūi ako ore pē mu'ei ai'i. Jejui Kristu 'ga rur are te ako ore pē mu'ei ai'i. “Anure nipo Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga ruri ojewya nū”, 'jau ako ore pē nupe, pē mu'jau 'ga ree ai'i. “Ua nipo 'ga opājē resaukaa janee”, 'jau ore pē nupe, pē mueapyou 'ga rur are. Namorogyta teea rūi ore oromome'u pē nupe. Aruesak te ako ore orojeau 'ga resagea ikue. A'eramū ore ikwaapa.

17-18 Ymā ore oi ywyty'rarimū Kristu 'ga rupi ikue. Peu ore rekoramū 'ga Ruwarete 'ga 'ga muesagamuteeu 'ga raity muenyfugaiwayau 'ga ree. 'Ga reakwara nanē wenyfugamū nū. Ywag awi Janeruwarete 'ga oje'ega mua 'ga upe ikue. “Koromū 'jera'yrarete 'ga. 'Ga ete je muekōēājay ojee”, 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywag awi 'ga upe ore ikue. Oje'wyr awi 'ga oje'ega mua ore ikue.

19 A'eramū jane Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā je'ega rerowiaa jarejemogyau, Jejui Kristu 'ga ree 'gā ka'arana kwasiari rakue. A'eramū ki pēē nanē pejejeukau 'gā nemikwasiarer are. Sā'ā ae tata monyga ypytunimū mama'e resakawamū. A'ere 'ā ae tata mowepa kwara por ire. Nan Jejui 'ga rure'emauwe jane Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nemikwasiarera mogytaw etee. A'eramū jane 'ga remifutara kwaapa. Kristu 'ga rura jaytataua ku'ema reruara 'jawe. Sā'ā ku'emamū ae mama'e resak katu katu. Nan tee futat Jejui 'ga 'ur ire jane mueapyo katu katui 'Uwarete 'ga ree.

20-21 Naojetee rūi Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā ka'arana kwasiari rakue. Janeruwarete 'ga Agesagea te 'ga je'ega omome'u 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā ikwasiaa ka'aran are. A'eramū jane nanē jarejeapye'emamū jarejetee 'ga je'eg are. 'Ga 'Agesagea etee jane mueapyo 'ga je'eg are.

2

Moromu'jar a'wyr'em

1 Ymā te 'ā 'gā amū oi janepyty 'gā mu'jau tywet rakue. “Jarejuwarete 'ga je'eg are je pē mu'ei”, 'jau futatee 'gā 'gā nupe rakue. A'ere o'meramū

te 'gã 'i rakue. Nan tee futat nipo 'gã amũ nuri pẽ mu'jau tywet. Oporogytau ekoete pẽ nupe pẽ mu'jau 'ua. "Simorytee 'gã 'jau", 'jau nipo 'gã pẽ nupe. Jeju 'ga rerowiar awi pẽ momoirukaawamũ te nipo 'gã nuri pẽ mu'jau tywet. Aiporamũ Jarekatu'okara 'ga rerowiar awi opoit ma'efera 'gã. Wea'aru'jawe'emamũ futat Kristu 'ga otywera mepyawamũ 'ga manũawer are. Opoia 'ga rerowiar awi. Gã tywera mepyawamũ agawewi Jeju 'ga amanũmũ rakue. A'etea 'gã ojemote'at Jarejararete 'ga upe. Opoia 'gã 'ga rerowiar awi. A'eramũ nipo anure 'gã te futat ojemonoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe.

² A'eramũ nipo 'gã amũ ojemu'jau 'gã nee kwaiwete. A'eramũ nipo 'gã nesakara 'gã 'jau: "Nia'wryi Jeju 'ga rerowiaara 'gã na'e. Mama'e tywera etee te 'ã 'gã wapo ajemogyau", 'jau nipo 'gã. A'eramũ nipo 'gã 'jau: "Jeju 'ga nanẽ nipo nia'wryi futari", 'jau nipo 'gã nesakara 'gã, mama'e tywera 'gã iapo resag ire.

³ Mama'e tywer are moromu'jara 'gã nanẽ nipo 'jau ojeupe: "Mama'e are je 'gã mu'ei. A'eramũ nipo 'gã je mepyau ka'aranũu pyu", 'jau nipo 'gã ojeupe. A'eramũ 'gã ajamu'jau wea'ar are etee. A'ere Janeruwarete 'ga 'gã kwaawi. Ymã we futat 'ã Janeruwarete 'ga 'i rakue: "Mama'e tywer are moromu'jara 'gã nipo je areko tywerete, 'gã monou mama'eukwaawa rapyaw ipe", 'jau 'ga rakue. Anure nipo Janeruwarete 'ga aipo 'gã nerekou tyweaete u'eawer imũ etee futat. A'eramũ 'ga 'awamũ 'gã nemiapo tywera resaka 'ũina.

⁴ Ymã nanẽ 'ã ywagipewara 'gã amũ nuenuwi etee Janeruwarete 'ga je'ega rakue. A'eramũ 'ã Janeruwarete 'ga 'gã mũ'jãu ywag awi rakue, 'gã monou 'ã 'gã mogyau ypytunainaiwa pype. Peu futat 'gã ajemogyau 'awamũ miamũ futat Jeju 'ga wowase ae majatykaawa 'ara upe iwaẽma rapesaka. Aipoa 'ara rupi tãmẽjẽ nipo Jeju 'ga 'gã nesaka nũ. A'eramũ futat nipo 'ga 'gã monou 'gã rapyaw ipe.

⁵ Pẽnea'ar iki Nue 'ga rekwawer are: Ymã Nue 'ga rekoramũ 'ã Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gã momapa 'y pyu rakue. Nue 'ga 'ã 'jau agawewi 'gã nupe rakue numiamũ: "Au'je mama'e tywera apo re. Pejemogy esage Jarejuwarete 'ga upe", 'jau agawewi 'ga 'ã 'gã nupe rakue numiamũ. A'ere 'ã 'gã nuenuwi 'ga je'ega rakue. A'eramũ 'ã Janeruwarete 'ga Nue 'ga etee ia'gwau 'y awi 'ga pytuna 'gã neewe rakue. A'eramũ 'ga yaru apoukaa 'gã nupe 'y awi 'gã a'gwawamũ rakue. A'eramũ 'ã sete 'gã etee awau osou 'y awi Nue 'ga retee rakue. Aipo 'gã etee futat amanũme'em 'y pyu rakue.

⁶ Pẽnea'ar iki nanẽ Sodoma pewarera 'gã nee, Gomora pewarera 'gã nee nanẽ nũ. Mama'e tywera etee 'ã aipoa amunaw ipewara 'gã iapou 'upa rakue. A'eramũ 'ã Janeruwarete 'ga aipoa amunawa mateepapa, ipypewara 'gã neewe futat. Tata pyu 'ã Janeruwarete 'ga 'gã momapa rakue. A'eramũ 'ã 'ga Lo 'ga etee 'ga muẽma pe awi rakue. Mĩmera 'ã mama'e tywera apoarera 'gã nereko tyweawera wesaukat janee. A'eramũ nipo 'ga mama'e tywera apoarera 'gã monou 'gã mogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ea nanẽ jane ikwaapa nũ.

⁷ Lo 'ga 'ga 'ã imuẽmukaa Sodoma 'jaw awi tata monowe'ẽwe futat rakue. Namama'e tywera apoara rũi Lo 'ga. A'eramũ 'gã nemiapo tywera 'ga mogekogekou etee 'ga mu'arasĩrasiga rakue.

⁸ Lo 'ga 'ã esage ma'ea rakue. A'ere 'ga mama'e tywera apoara 'gã pype 'ga reko rakue. 'Gã nemiapo tywera resaga 'ga mu'arasiga ete 'ga mogou 'gã nee rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'ga muẽmukaa 'gã nui, 'gã momape'emawe rakue.

⁹ Ma'eramũ 'ã jane 'i jarejaupe: "A'jea futat. Janeruwarete 'ga jejuka esagei mama'e esage apoaramũ jane ree, jane a'gwau mama'e tywer awi", 'jau 'ã jane jarejaupe. Mama'e tywera apoara 'gã 'ga wereko tywerete, wowase ae majatykaawa 'ara upe iwaẽme'emauwe miamũ futat.

¹⁰ Wemifutar imũ mama'e tywera apoara 'gã, oje'ega renupare'ema 'gã. Mĩmera 'gã taetu nipo 'ga erekou tyweaete.

Mama'e ekoete are moromu'jara 'gã nojenosĩ mama'e tywera apo awi. Ojerowiaraiapa etee wemiapo tywer are. Nokyjei 'gã ywagipewara 'gã kuraw awi. Akurap futat 'gã ywagipewara 'gã.

¹¹ Ywagipewara 'gã te ipãjẽ moromu'jar a'wyre'ema 'gã pãjẽ apyraapa. A'etea 'gã nakurawi 'gã Jarejuwarete 'ga upe.

¹² A'ere 'agera moromu'jar a'wyre'ema 'gã ni'akwaawi ajemogyau. Sã'ã 'miara 'ã naea'ari mama'e are. Opajai ekoeteramũ etee. A'eramũ 'ã awau ojejukaukaa ae upe. Nan tee futat moromu'jar a'wyre'ema 'gã. Naeapyoi mama'e are. Wemikwaawe'ema mama'ea 'gã ikurapa etee. A'eramũ nipo anure Janeruwarete 'ga 'gã momapa. A'eramũ nipo 'gã awawe'em futat Jarejuwarete 'ga pyri amanũ re. Awau muku 'ga wi.

¹³ Moromu'jar a'wyre'ema 'gã nipo wemimu'e 'gã nerekou tyweaete. A'eramũ nipo Janeruwarete 'ga 'gã nerekou tyweaete 'gã mepyau 'gã nemi- apofer are. Ko'aramuku te 'ã 'gã mama'e tywera apoi ajemogyau ajueape ojenosõue'em. Wemiapo tywera renosõue'em. Aipo 'gã nipo ajatykau pẽ nee ojemĩ'waa numiamũ. "Ore 'ã Jejui 'ga rerowiaaramũ pẽ 'jawe", 'jau futatee nipo 'gã pẽ nupe. A'ere 'gã mama'e tywera etee iapoi pẽjatykaawa pype. Ojenosõue'em futat 'gã mama'e tywera apou ajuowase. Amumera 'gã nanẽ weawyrywamũ ajemogyau nũ. Ojemote'at ae nanuaramũ ajemogyau ojopype.

¹⁴ Kũjã resakaibe'ema. Kũjã eẽ mũ resakawe owy'aa tãmejẽ eẽ ree. "Tako eẽ ree 'jau kwy", 'jau 'gã ojeupe. Wojere'emamũ 'gã mama'e tywera apo awi. I'akwaawe'ema 'gã 'gã imoryteeu. A'eramũ 'gã ojemotywea Jarejuwarete 'ga upe. Oka'aranũu kwai are etee 'gã wea'aramũ ajemogyau. A'eramũ nipo anure Janeruwarete 'ga 'gã nerekou tyweaete 'gã monou mama'eukwaawa rapyaw ipe.

¹⁵ Jarejuwarete 'ga rape awi opia ma'e 'gã poromũ. A'eramũ futat 'gã oka'jama. Nuesagu'jawi futari 'gã 'ga rapea. Parãu 'ga ree 'gã jemu'ei. Ymã 'ã Parãu 'ga, Peo 'ga ra'yra 'ga, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramũ rakue numiamũ. A'ere 'ã 'ga noporomu'earũi rakue. 'Ga amũ wejue e'i 'ga upe: "Tamono ka'aranũa enee 'jau. A'eramũ ene ewau Israeu juapyrera 'gã mu'jau mama'e tywera apo are 'jau", 'jau 'gã 'ga upe rakue.

¹⁶ A'eramũ 'ga awau. A'eramũ 'ga waw ipe Janeruwarete 'ga 'ga reymawa moje'egukaa 'ga upe rakue. Ae 'jawe futat 'ga reymawa oje'ega, kawaru'ia oje'ega 'ga upe. Oje'egayau 'ga upe: "Ma'eramũ te ereapo mama'e tywera?" 'jau 'ga reymawa 'ga upe. A'eramũ futat Parãu 'ga opoia wemiaporamer awi.

¹⁷ 'Y ky'a 'jawe moromu'jar a'wyre'ema 'gã jemogyi. Sã'ã ae 'y resakawe jane 'ea jarejaupe: "Ay'u pa je kwy" 'jau 'ã ae ojeupe. A'ere 'ã ae natykura'uweri 'y ky'aa. Nan tee moromu'jar a'wyre'ema 'gã. Naa'jea rũi futat 'gã je'ega. Amana rowoky'a 'jawe nanẽ 'gã je'ega nũ. Sã'ã ae amana rowoky'a tee resakawe jane 'ea jarejaupe: "Okyt nipo kwe amana", 'jau jane 'ã. A'ere 'ã ywyttuu ruri etee ipyau imonou kwe katy. A'eramũ 'ã amana okwapa etee okyre'ema. Nan tee futat ae. Moromu'jar a'wyre'ema 'gã nesakawe ae 'i: "Mama'e a'je are jane mu'jawamũ nipo 'gã nuri", 'jau nipo jane jarejaupe. A'ere naani. O'meramũ te 'gã 'i. A'e 'gã nipo Janeruwarete

'ga omono muku ojewi, ppytunaiwa pype 'gã mogyau. Nakwaparimũ warãu rüi futat 'gã oi ajemogyau.

18 Ojerowiarai pa 'gã ojee etee futat. I'akwaawe'ema 'jawe nipo 'gã 'jau 'gã nupe: "Pe'je pejejua pejemu'jau ore ree. Esage futat jarejamuesage pãwẽ gatu etea", 'jau futatee nipo 'ga mama'e tywer awi opoir yau ma'e 'gã nupe. A'ere 'gã 'gã moryteei etee ojee. Wemifutat tywer are etee 'gã 'gã mu'ei.

19 "Nitywi futari nepeapoi nanuara 'jara 'gã amũ", 'jau futatee 'gã 'gã nupe. "A'eramũ pẽẽ mama'e apou pejemifutar imũ etee futat", 'jau nipo 'gã 'gã nupe. 'Gã tywera 'gã nerekou. Aipo 'gã mu'jaukaa. Nopoirauweri 'gã mama'e tywera apo awi. Mama'e tywera apoa etee 'gã nemiapoa. Mama'e tywera siapou'jau'jap 'eramũ janeremiapou tywera rekoj janejara 'jawe janee. A'eramũ jane a'eramũ taetu iapou'jau'japa jareojere'emamũ. Nan tee futat 'gã.

20 Amumera 'gã nipo Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga rerowiaa ajemogyau numiamũ. Aipo 'gã nipo 'ga okatu'ok futat 'gã tywer awi numiamũ. A'ere nipo 'gã jewyri tee otywera upe nũ. Otywera upe ojewyt ma'e 'gã ojemote'at futat Jarejuwarete 'ga upe. Jejui 'ga rerowiare'emawe futat 'ã 'gã nia'wyri Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'eramũ 'gã Jejui 'ga rerowiar awi opoir ire taetu 'gã wa'wyre'emamũ futat 'ga rerowiare'emarete 'gã apyraapa.

21 Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga 'gã erowiaa futat numiamũ. A'ere 'gã poiri ete 'ga rerowiar awi. Jejui 'ga rerowiar enune 'gã wa'wyre'emamũ Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'eramũ 'gã 'ga rerowiar awi opoir ire taetu wa'wyre'emareteramũ 'ga rerowiare'ema 'gã apyraapa 'ga upe. Ma'eramũ gatu nipo 'ã 'gã 'ga rerowiari rakue?

22 A'eramũ jane mama'e tywera apo upe ojewyt ma'e 'gã nesag ire 'jau jarejaupe: "A'jea futat aipo jane'ea. Sã'ã kasurua. Opy'apoyi re ijewyra opoy'apoy upe i'ua. Nan tee otywera upe ojewyt ma'e 'gã. Tajaaurana nanẽ 'ã amuug ire ojewya awau tujururu upe ojerejerepa ipype nũ. Nan tee futat mama'e tywera apo upe ojewyt ma'e 'gã", 'jau jane 'gã nesag ire.

3

Jejui 'ga ruawam

1-2 Ka'arana ako je akwasiat imonou pẽ nupe ai'i. A'eramũ je 'awamũ je ka'arana kwasiaru'japa pẽ nupe nũ. Pẽẽ 'ã jejekoty'aawaretea. A'eramũ je 'jau tejeupe: "Ka'arana pa je akwasiaru'jap imonou 'gã nupe nũ kwy", 'jau je tejeupe. "Tamuea'at 'gã Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nemikwasiarer are 'jau kwy", 'jau je tejeupe. Janejararete 'ga, jane katu'okara 'ga futat 'ã ore mu'jau wemifutar are ikue. A'eramũ ako ore 'ga remimonoferamũ imome'wau ako pẽ nupe ikue. Aipo are nanẽ je pẽ muea'aa nũ.

3 Pẽnea'ar iki je'eawer are. "Anure nipo Jejui 'ga rure'emauwe 'ga rerowiare'ema 'gã nuri pẽ nerekoemãu pẽ jaita ete Jejui 'ga pẽẽ erowiarãmũ. Wemifutar imũ te nipo aipo 'gã mama'e tywera apoi", 'jau je pẽ nupe.

4 "Anure je ruri nũ", e'i Jejui 'ga ore ikue, 'jau pẽẽ pejemogoyau. A'eramũ nipo 'gã aipo pẽẽ 'eramũ "Manamũ ajee 'ga ruri", 'jau nipo 'gã pẽ nerekoemãu etee pẽ jaita. "Ymã te 'ã 'ga aipo 'ga 'i rakue a'i kũi. A'etea 'ga 'ã 'ure'emawe. 'Ga je'ega renuparera 'gã 'ã opapapa rakue. A'etea 'ga 'ã 'ure'emawe", 'jau nipo 'gã pẽ nupe pẽ jaita etee. "Ywya jeapo ppyrauwe futat 'ã mama'ea nan etee futat rakue. Te marana'ape mama'e jesowo'gõgi nũ", 'jau nipo 'gã pẽ jaita etee. "Aipo 'jau amunipo 'ã 'ga ruri ymã we mama'e mojoy'raupap rakue", 'jau ete nipo 'gã pẽ jaita etee.

⁵ A'ere nipo aipo 'jara 'gā o'meramū te 'gā 'i. Naea'ari 'gā Janeruwarete 'ga remiapofera mama'e are. Ymā Janeruwarete 'ga ywy apoi oje'eg imū etee futat rakue. Ywaga nanē 'ga iapou oje'eg imū etee futat nū. Nuapoi 'ga mama'ea opou rakue. Najane 'jawe rūi 'ga. Oje'eg etee te 'ga jupe. 'Y upe 'ga 'jau: "Ejepe'a ywy awi", 'jau 'ga 'y upe. A'eramū futat ywy ojesaukaa 'ya ojepe'au jui.

⁶ Anure 'ga 'y pyu wemiapofer ymanera momapa rakue.

⁷ Oje'eg imū te 'ā 'ga ywy apou rakue. Ywaga reewe 'ga 'ā iapoi rakue. Oje'eg imū etee futat 'ga 'auwara 'gā mogyau nū. A'eramū nipo 'ga a'jetete pa "'gā naje rerowiari ra'e pa", 'jau 'gā momapa tata pyu nū. A'ere 'ga ae majatykai ra'ne nipo wowase. A'eramū nipo 'ga rerowiare'ema 'gā mū'jāu imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa 'ara rupi 'ā 'ga ywy a'wyre'ema mateepapa tata pyu ywag a'wyre'ema reewe.

⁸ Najane 'jawe rūi Janeruwarete 'ga. Jane upe te 'ā 'arakwawa ipytunū ma'e 'jawe rēwējēmī. Kwara 'ara we 'ā opytunamū rēwējēmī janee nū. A'ere Janeruwarete 'ga upe nanarūi. Aju'jaju'jawe etee 'ara 'ga upe. Miu anu majepei 'ara 'jawe ete 'ga upe. Majepei 'ara nanē miu anu 'jawe ete 'ga upe nū. Majepei 'yweteewara 'jawe mīmera mama'ea 'ga upe.

⁹ A'eramū 'gā "Ma'eramū sipo 'ga poromukuramū? Ma'eramū sipo 'ga 'ure'ema? Nuri futari nipo 'ga nū'ū", 'jau nipo 'gā pē nupe. A'ere 'ga ruri futari. U'eawer imū etee futat 'ga ruri. Ajemuaēm wejue 'ga werowiare'ema 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā werowiaara rapesaka 'ūina. Kwaiwete wejue 'ga rerowiare'ema 'gā jemogyi. A'eramū 'ga a'eramū oporomukuramū. Nafutari 'ga jane mū oa muku ojewi numiamū. A'eramū 'ā 'ga wa'yra 'ga murukara'ne'ema.

¹⁰ 'Ua Janejararete 'ga ruri muna'ywa 'jawe. Sā'ā ae muna'ywa rura kwaawe'ema. Nan tee futat jane 'ga rura nikwaawi. Muna'ywa rura 'jawe futat nipo Kristu 'ga ruri janee. Nikwaawi jane 'ga ruawa. 'Ga ruramū nipo ywag aunuga. Ipojoy te nipo iunuga. Mama'ea nipo opapa. Iunuga renupawe nipo 'ga rerowiare'ema 'gā opiryjamū ajemogyau. Ipojoy te nipo ywag aunuga. Kwat, jay, jaytata. Mīmera ukaitapap. Ywya nanē opyipiara reewe ukaitapap Kristu 'ga ruramū.

¹¹ "Anure nipo mama'e tywera kaipawi" 'ea pēē 'ā ikwaapa. A'eramū ki pēē 'ga rerowiamū pejemogyau esage 'ga upe, mama'e apou 'ga je'eg imū etee futat.

¹² Anure nipo Janeruwarete 'ga wa'yrarete 'ga murukari futari. A'eramū pēē pejemogyau esage 'ga upe 'ga rura rapesaka. 'Ga mome'wau pe'je pejewau 'ga rerowiarūkaa 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. Jejuī 'ga ruawa rupi Janeruwarete 'ga jane majatykai wowase Jejuī 'ga rerowiaaramū jane mopojo'oka 'ga rerowiare'ema 'gā nui. A'eramū futat 'ga mama'e tesirūmera rapyau. Kwat, jay, jaytata. Mīmera 'ga wapypap.

¹³ Ymā we futat 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue: "Mama'e tywera rapy re je ywy yau apou ywag yau reewe nū. Aipoa jeremiapo yau pype nitywi futari mama'e tywera. Mama'e tywera apoara 'gā nanē otywe'emamū futat nū", 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa inuga janee rakue. A'eramū jane 'ga remiaporama rapesaka jarejemogyau.

¹⁴ Pēē 'ā jejekoty'aawaretea futat. A'eramū je 'jau pē nupe: "'Ga ruawa rapesakaramū pēē pejemogyau esage Jarejuwarete 'ga upe. Mama'e tywera kasi peapo ne. 'Ga je'eg imū etee ki mama'ea peapo pejemogyau 'ga upe, 'ga rapesakaramū. A'eramū pēē pejejesageramū pejemogyau 'ga upe, 'ga rowase peje'amaw ipe", 'jau je pē nupe.

¹⁵ Pejeku'iramũ nanē ki pejemogyau Jarejuwarete 'ga poromuku are. A'eramũ 'ga nanē ajemogekowe'em 'ũina nũ. "Jeporomukuramũ nipo 'gã jemogypygeteetei je ree re'ã", 'jau 'ga ojeupe. Janerewirera 'ga, Paulo 'ga 'ã nanē ka'arana kwasiaa ee nũ, imonou pē nupe rai'i. Paulo 'ga 'ã janejekoty'aawaretea. Janeporomutat jane 'ga ree. 'Ga nanē Janeruwarete 'ga amu'akwaap wemiaporam are. A'eramũ 'ga ka'arana kwasiaa ee pē nupe.

¹⁶ Kwe pewara 'gã nupe ikwasiaa Paulo 'ga 'gã mueapyou katu Kristu 'ga rur are. A'ere 'ga namueapyo katui 'gã ajepeja wemikwasiarer are. Mama'eay are nanē 'ga ka'arana kwasiari nũ. Aipo 'ga remikwasiarer are jane jarejeapyoa'ne'emamũ. A'eramũ i'akwaawe'ema 'gã amũ ajamu'jau tywet Paulo 'ga remikwasiarer are. Jejui 'ga rerowiaa'ri 'gã nanē ajamu'jau tywet ee. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nemikwasiarer are nanē 'gã ajamu'jau tywet nũ. A'eramũ 'gã ojereko tywerukaa 'ga upe, ojemonoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga upe.

¹⁷ A'eramũ ki pēē pejejea'gwau Jarejuwarete 'ga je'eg are moromu'jat tywera 'gã nui. Perowiat kasi 'gã je'ega ne. Kasi a'e pe pepoit Kristu 'ga rerowiar awi ne.

¹⁸ Jejui Kristu 'ga ree taetu pejemogypyka pejemogyau. 'Ga je'eg imũ taetu pejemogyau esage. A'eramũ nipo pēē Jarejararete 'ga kwaapa katu katu. A'eramũ taetu jane katu'okarera 'ga opota'waramũ pē nee. A'eramũ ki jane 'ga muorypa jarejemogyau. 'Awauwe futat, anure miamũ futat jane 'ga muorypa jarejemogyau, jareojere'emamũ. Nan iki sajemogy, a'e je pē nupe. Kweramũ etee jeje'ega pē nupe.

1 Juā

Ymā we 'gā 'i "Juā 'ga 'awa ka'arana kwasiari" 'gā 'i rakue. Nokwasiari gawewi 'ga wera 'awa ka'aran are. A'etea 'gā e'i "Juā 'ga remikwasiarera futat", e'i 'gā jupe. Juā 'ga Jejui 'ga remimu'efera.

"Pēporomutat ki pejejee", e'i 'ga ikwasiaa imonou Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe rakue.

Janeruwarete 'ga kwaawukaat

¹ Ka'arana je akwasiat imonou pē nupe. Jarejeupe Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga ree je ikwasiari. Kristu 'ga ree je ikwasiari. Oje'ega rerowiaaramū 'ga jane mogyi ojepyri nakwaparimū rūi. Okoeteete ma'ea Kristu 'ga. Ymā te 'ā 'ga rekoī, ywy apoe'emauwe Kristu 'ga rekoī rakue. A'ere ore 'awa ywy pe 'ga rekoramū ore 'ga resagi orojeau ikue. Orovyka 'ga pir are ikue. 'Ga je'ega ore enupa ikue. Aipoa ore oromome'u pē nupe.

² Ymā we te 'ā 'ga rekoī rakue. 'Awamū aje 'ā 'ga ruri 'awa ywy pe ojesaukaa oree ikue. A'ea ore oromome'u pē nupe. Ymā we futat te 'ā 'ga rekoī Jarejuwarete 'ga pyri aetywe'emauwe rakue. A'ere 'ga 'awamū 'ga jesaukari oree ikue.

³ A'e resakawera ore oromome'u pē nupe. Orojemienuwera nanē ore imome'wau pē nupe nū. 'Ga rerowiarukaawamū ore imome'wau pē nupe. A'eramū pēē pejemujaa Jarejuwarete 'ga ree ore pyri, 'ga ra'yrate 'ga Jejui Kristu 'ga ree 'jau. A'eramū jane jarejemogyau 'ga ree etee futat jarejea m̄yina.

⁴ A'eramū je 'agamū ikwasiaa ka'aran are jarejemuorypawamū.

'Ara renyfuga 'jawewat

⁵ Jejui 'ga je'ega ore enupa ikue. Ma'eramū 'ā ore orojeupe 'ga 'eawera mome'ui pē nupe. Aipo 'jau 'ga imome'wau oree ikue. "Janeruwarete 'ga esagesage. Nitywi futari 'ga mama'e tywera pyu. 'Ara renyfuga 'jawe te 'ga. Nitywi futari ypytuna 'ga pyri", 'jau 'ga imome'wau oree ikue.

⁶ 'Gā amū te nipo "Je Jarejuwarete 'ga remiayuwa", 'jau futatee. A'ere nipo aipo 'jara 'gā nekoi ypytunimū wata ma'e 'jawe. 'Gā nuetygi mama'e tywera apoa. A'e 'gā o'meramū te 'gā 'i. Na'ga remiayuwa rūi aipo 'gā. Nuenuwi 'gā mama'e a'jea. Nuapoi 'gā Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'ea.

⁷ Ku'jywa 'ga 'ara renyfuga 'jawe futat. Nuapoi 'ga mama'e tywera. Mama'e esagea etee te 'ga wapo. 'Ga 'jawe jarejemogy re jarejekoty'aa esage ete jarejee. Oje'jawe jane jemogy re 'ga wa'yra 'ga, Jejui Kristu 'ga ry pyu jane p̄reita akou, janetywera moia akou jane wi.

⁸ "Je najetywi tetywera pyu" 'jaramū jane jare'meramū Jarejuwarete 'ga upe. Jarejemoryteeu jane tee futat. Aipo 'e re mama'e a'jea apowe'em.

⁹ A'ere ojeupe jaretywera jane imome'uramū, Janeruwarete 'ga imoiri jane wi, jane katu'oka. U'eawer imū etee futat 'ga janetywera moia jane wi. Namama'e tywera apoara rūi te 'ga. Mama'e esagea etee futat 'ga ree. A'eramū 'ga janetywera moia jane wi. "Epe'a jetywera je wi", ojeupe jane 'eramū 'ga imoiri jane wi.

¹⁰ Najuejue etee futat aetyweramū. Nokoi futari ae mū itywere'emamū. "Je najetyweri" 'jaramū ae Jarejuwarete 'ga 'me are ako ma'eramū te ae poromū. 'Ga futat 'ā e'i rakue: "Nepetywi futari pēē mū pejetywere'ema pyu",

'jau 'ga 'ã rakue. A'eramũ ae "je najetyweri" 'jaramũ Jarejuwarete 'ga 'me are jarejemogyau. 'Ga je'ega rerowiare'emamũ te ae poromũ ae 'i.

2

Kristu 'ga jane poaa

¹ Pěẽ ã jejeuwa 'jawe jee. A'eramũ je ka'arana kwasiaa pẽ nupe mama'e tywera apo awi pẽ momoiawamũ. "Au'je mama'e tywera apo re" 'ea je ikwasiaa ka'aran are imonou pẽ nupe. A'ere jane mama'e tywera jane iaporamũ Jejui Kristu 'ga je'egi 'Uwarete 'ga upe jane ree. "Aipo 'ga je rerowiaara 'ga. Mama'e tywera 'ga wapo. A'ere 'ga nopoiri futari jane rerowiar awi. A'eramũ ki eta'waramũ etee e'ỹina 'ga upe", 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe oje'ega rerowiaaramũ jane ree. Jejui 'ga 'ã naitywet ma'ea rũi. Esage ma'e 'ga te.

² 'Ga futat 'ã janetywera mepyyau 'Uwarete 'ga upe janee. Amanũmũ janetywera 'Uwarete 'ga upe jane wi imoiawamũ. A'ere 'ga najanema'e etee rũi janetywera mepyi. Ywy pewaramũ janetywera juejue futat 'ga omepey.

³ Jarejuwarete 'ga je'ega renuw ire jane a'jea futat 'ga remiayuw. 'Ga remiayuwaretea 'ã jane 'ga je'ega renuparamũ.

⁴ Gã amũ nipo 'jau, "Akwaap je Jarejuwarete 'ga", 'jau. A'ere aipo 'jara 'ga o'meramũ te 'ga 'i Jarejuwarete 'ga je'ega renuwe'em ire. I'me ma'eramũ te ae poromũ ae 'i akou.

⁵ 'Ga je'ega renuparamũ jane 'ga futaa a'jea futat. A'eramũ te ae a'jea futat ae 'i. "Je Jarejuwarete 'ga remiayuw futat", 'jau jane.

⁶ Aipo 'jaramũ ki mama'e esage etee peapo, Jejui Kristu 'ga 'jawerimũ etee futat.

Pěporomutar iki pejejuee

⁷ Tejekoty'aawamũ pẽ nupe je ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga je'eg are. "Pěporomutar iki pẽ pejejuee. Pejejuka esage ki pejejuee", 'jau 'ga rakue. Na'awamue rũi te 'ga 'ã aipo 'ga 'i janee rakue. Jejui 'ga rerowiaa ypy we futat te 'ã pejemu'e aipo are rakue. A'eramũ pẽẽ aipo 'ga 'eawera kwaapa pejejemogyau.

⁸ Aipoa morogyta are je ka'arana kwasiari pẽ nupe. A'ere aipoa morogyta ymanera jemu'jagi morogyta yau 'jawe. Jejui 'ga aipoa morogyta are jane mu'eramũ morogyta yau 'jawe futat janee. Jejui 'ga a'jea futat iporomutat jane ree. A'eramũ ki jane 'ga 'jawe futat jareporomutaramũ jarejuee. A'eramũ nipo jane resakara 'gã 'jau, "A'jea futat Kristu 'ga 'ea ra'e", 'jau nipo 'gã. 'Ga rure'emamũ 'ã janepyy 'gã weapyoe'emamũ 'ga ree rakue. A'ere ako 'ga ruri jane mueapyou ojee ikue. Janereapyo'e'em awi jane mueapyou ikue. Sã'ã jay renya ypytuna mjesa'gia numiamũ. A'ere 'ã nomojesa'gi katu. Nan tee futat ako janepyy 'gã neapyo'iramũ etee Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Jejui 'ga te ajee 'ã 'ut 'ara renyfuga 'jawe mama'e kwaawukaa katu katu janee, Jarejuwarete 'ga kwaawukaa janee. Jay reny 'jawewar awi jane mũ'jãu 'ara renyfuga pype jane monoara 'jawe.

⁹ Gã amũ nipo 'jau, "je 'ara renyfuga pypewara futat", 'jau nipo 'gã. A'e reewi nipo 'gã niporomutari opytuna 'gã nee. A'eramũ jane aipo 'gã kwaapa. Aipo 'gã ypytunaiwa pypewara futat. Poromũ o'meramũ.

¹⁰ Opytun are iporomutat ma'eramũ te ae 'arimũ wata ma'ea. Nitywi futari mama'e tywera pyu, jarejomote'aawa pyu Jarejuwarete 'ga upe.

¹¹ A'ere ae opytuna 'gã nee iporomutare'emamũ ae ypytunaiwa 'jawewara pype wata ma'ea. Ypytunaiwa pype wata ma'eramũ ae awawa kwaape'ema. Ypytunaiwa esaukare'ema ae upe. Eae'ema 'jawe ae mogyaukaa.

12-14 Pěē 'ā jejeuwa futat. Peenuw esage ki jeje'ega. Jejui Kristu 'ga ree 'ā 'ga Ruwarete 'ga pētywera moia pē nui pē katu'oka pē mogyau 'awamū. Jarejuwarete 'ga 'ā pēē ikwaapa. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe.

Sawa'eramū pē nupe nanē je ka'arana kwasiani nū. Ywy apoe'emauwe Ako ma'e 'ga pekwaap pejemogyau rakue. A'eramū je pē nupe nanē ka'arana kwasiaa nū.

Kunumīmet. Kūjāmet. Jejui 'ga perowiat pejemogyau. A'eramū 'ā pēē mama'e apowe'em mama'eukwaawa 'wyriara remifutar imū. Jejui 'ga pājē mū pejejepojekau mama'eukwaawa 'wyriara remiyauw awi. Jarejuwarete 'ga je'ega renupa pejemogyau. A'eramū pēē mama'e apou'jape'ema mama'eukwaawa 'wyriara je'eg imū. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe.

15 Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā 'ja'jawe ete kasi pēē pejemogy ne. 'Gā nemifutara kasi pefutar ine. 'Gā nemifutar are pejejea mýine'ema. Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā 'jawe tee mama'e apo re pēē nanē nepēporomutari Jarejuwarete 'ga ree ne.

16 Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā mama'e tywera apo are etee ifuwet ajemogyau. Mama'e tywera resag ire 'gā aipo futaa. A'eramū futat ojerowiaripa ajemogyau wemiapo a'wyre'em are etee futat. A'ere naJanerwarete 'ga remifutara rūi aipoa. 'Ga ree iporomutare'ema 'gā nemiapoa te poromū.

17 A'ere nipo anure Janerwarete 'ga werowiare'ema 'gā nemiapofera mateepapa etee. 'Gā nemifutara nanē nipo 'ga imateepapa etee 'gā nui nū. A'ere jane Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee mama'e apoaramū nipapawi. 'Ga pyri te jane oi jarejemogyau jareku'iramū nakwaparimū rūi futat.

Jejui 'ga ree iporomutare'emarete

18 Kunumīmet. Kūjāmet 'jau. Jeje'ega ki peenup. Anurenure'i nipo mama'e teepap katu katuramū. Peenup futat 'ā Jejui 'ga ree iporomutare'emarete 'ga rerā rai'ī. "Anurenure'i nipo Jejui 'ga ree iporomutare'emarete 'ga ruri", 'jau 'gā imome'wau pē nupe. A'jea futat 'gā 'ea. 'Awamū miamū kwaiwete Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gā jemogyi. A'eramū 'ā jane a'e are ikwaapa "owaēm ja'wyja'wy ywy mateepaawa upe ra'e" 'e kwaapa.

19 Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gā awau ojepe'au muku jane wi. Na-jane pyri 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nūi tāmējē futat. Jane pyri 'ga ree oporomutar ire amunipo 'ā 'gā nojepe'ai jane wi. Jane wi 'gā ooa 'gā jepe'aa 'gā okwaawukat janee. A'eramū jane 'jau jarejaupe: "Najane pyri 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nūi tāmējē futat 'gā", 'jau jane jarejaupe.

20 Jejui Kristu 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage mua pē nupe rakue, pē mu'jawamū rakue. A'eramū pēē mama'e a'je kwaapa, Jejui 'ga mome'ua 'jea futat.

21 Pěē 'ā Jejui 'ga ree mama'e a'jea porogyta pekwaap. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe. "Nepekwaawi", 'jawe'em je ikwasiaa pē nupe. Jejui 'ga mome'ua a'jea futat pēē ikwaapa. Mama'e a'je kwaaparamū ae mama'e a'jea etee futat imome'ui ajaupe. Nai'me ma'eramū rūi ae morogyta esage mome'ui.

22 Awýja te i'me ma'ea? "NaJejui 'ga rūi Janerwarete 'ga remimurera" 'jara 'gā te poromū e'i i'me ma'eramū. Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gā futat poromū. 'Gā nuerowiari futari Jarejuwarete 'ga je'ega, 'ga ra'yra 'ga je'ega nanē nū.

23 "NaKu'jywa 'ga rūi Jejui 'ga Ruwaretea" 'e rerowiaara 'gā naJarejuwarete 'ga remiyauwa rūi ajemogy. A'ere "Jejui 'ga Jarejuwarete 'ga ra'yraretea" 'e rerowiaara 'gā a'jea futat Jarejuwarete 'ga remiyauwa.

²⁴ Jejuí 'ga je'ega renupa ypy we futat 'ã pêê 'ga rerowiaa rai'i. Aipoa morogyta ki a'jea futat perowiat pejemogyau. Aipoa morogyta a'jea futat perowiat pejemogyramû, Janeruwarete 'ga ree pejemujaa a'jea futat. 'Ga ra'yra 'ga ree nanê pejemujaa nû.

²⁵ Ymã we futat 'ã Kristu 'ga 'i oree ikue: "Tomogy pêê orojeypyri nakwaparimû warãu rûi", 'jau 'ga oree ikue.

²⁶ 'Gã amû nipo awau pê pyri o'meramû pê nupe. "Tamomoirukat 'gã Jejuí 'ga rerowiar awi 'jau kwý", 'jau 'gã ojeupe. Aipoa 'gã nee je ka'arana kwasiari imonou pê nupe.

²⁷ A'ere Jejuí 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage muri pê nupe. A'eramû 'ga 'Agesagea pê mu'jara. A'eramû ki pêê mü moromu'jara futaru'jape'ema. 'Ga 'Agesagea a'jea futat pê mu'e mama'e a'je are. Ni'mei futari 'ga 'Agesagea. A'eramû ki pêê 'ga 'Agesagea pejemu'e renupa katu katu. A'e renupa pêê pejemujaa Jejuí 'ga ree.

²⁸ Kunumîmet, kûjãmet 'jau. Jejuí 'ga ree etee ki pejemujat. A'eramû pêê anure 'ga ruramû pejejenosôue'em pejewau 'ga repejãna. Mama'e tywera apo re pejenosi 'ga rowase pejewaw ipe ne.

²⁹ Sikwaap jane 'ga jarejemogyau. "Jejuí Kristu 'ga esagesage. Nuapoi 'ga mama'e tywera" 'ea jane ikwaapa. A'eramû "ae mama'e tywera apoare'emamû Janeruwarete 'ga ra'yramû futat ajemogyau" 'ea nanê jane ikwaapa nû.

3

Jejuí 'ga rerowiaat

¹ Pênea'ar iki "Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree" 'e are. A'eramû 'ga wa'yra 'ga Kristu 'ga rerowiaaramû 'jau jane: "Jera'yra pêê", 'jau. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã nokwaawi 'ga. A'eramû 'gã "Jejuí 'ga rerowiaara 'gã Janeruwarete 'ga ra'yra futat" 'e are weapyoe'emamû.

² A'ere 'ã pêê jejekoty'aawa. Jeje'eg are ki peapyaka. A'jea futat a'e je pê nupe. 'Awamû futat 'ã jane jemogyi Jarejuwarete 'ga ra'yramû. Maran sipo 'ga jane rerekoi, sa'e te aje 'ã jane. Nikwaawi we jane aipoa. Esage te nipo 'ea etee aje 'ã jane sikwaap. Anure te nipo jane Jejuí 'ga ruramû jane 'ga resagi. "Nan tãmêjê pa 'ga ra'e", 'jau nipo jane 'ga resaka. A'eramû te nipo "jane jemogyi 'ga 'jawe katu katu" 'ea jane sikwaap.

³ A'eramû nipo jane 'ga rapesakaramû juejue jarepoia jaretywer awi jarejekatu'oka. Jejuí 'ga re'ã mama'e tywera pyu otywe'emamû futat. A'eramû jane 'ga rapesakaramû jarepoia mama'e tywera apo awi.

⁴ Mama'e tywera apoara 'gã Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiare'ema futat ajemogyau. Aipo 'gã futat itywet Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga je'ega renupare'ema 'gã itywetywet 'ga upe.

⁵ "Au ywy pe ako Jejuí 'ga 'ua aetywera moiawamû ikue" 'ea jane ikwaapa. Nitywi futari mama'e tywera 'ga ree.

⁶ A'eramû jane 'ga ree ojemujat ma'eramû jarepoia mama'e tywera apo awi. Mama'e tywera apo awi ipoire'ema 'gã na'ga remiayuwa rûi. Nokwaawi 'gã 'ga.

⁷ Kunumîmet. Kûjãmet 'jau. Perowiat kasi i'me ma'e 'gã ne. "Jejuí Kristu 'ga esagesage" 'jaramû ae 'ga rerowiaramû futat. Mama'e esagea etee futat iapou. Aipo 'gã wesageramû Jejuí 'ga 'jawe.

⁸ Mama'e tywera apoara 'gã te aje 'ã nia'wyri futari 'ga upe. Mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa futat 'gã. Iypy we futat 'ã

mama'eukwaawa 'wyriara mama'e tywera etee futat iapoi akou rakue, ywya Janeruwarete 'ga iapo ypyrauwe rakue. A'ere 'ã Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga ruri mama'eukwaawa 'wyriara pãjê pojekau jui. A'eramũ 'ga ifuakara muapap jui. Mama'eukwaawa 'wyriara remiapoa mateepapa nanê 'ga ruri nũ.

⁹ A'eramũ wa'yramũ ae rekoramũ Janeruwarete 'ga U'agesage mua ae upe. A'eramũ jane jarepoia mama'e tywera apo awi. Wa'yramũ 'ga jane mogyi. A'eramũ jane a'eramũ mama'e tywera apou 'jape'ema jarejemogyau.

¹⁰ Jarejuwarete 'ga ra'yramũ jarejemogyau jane sikwaap. Mama'eukwaawa 'wyriara remiyuwa 'gã jemogya nanê jane ikwaapa. Mama'e tywera apoara 'gã, ajuee iporomutare'ema 'gã. Mímera 'gã mama'eukwaawa 'wyriara remiyuwa futat. NaJaneruwarete 'ga ra'yra rũi 'gã.

Pêporomutar iki pejejee

¹¹ Peenup futat 'ã Jejuí 'ga 'eawera, "pêporomutar iki pejejee" 'ea 'ã pêẽ enupa futat. 'Ga rerowia ppy we futat 'ã pêẽ aipo 'eawera renupa rakue.

¹² Kaĩ 'ga 'jawe kasi sajemogy ne. Mama'eukwaawa remiyuwa futat aipoa kũima'e 'ga, Kaĩ 'ga rakue. A'eramũ 'ga wewirera 'ga, Apeu 'ga jukau ekoete rakue. Ma'eramũ sipo 'ga wewirera 'ga jukau ekoete rakue? 'Ga rewirera 'ga, Apeu 'ga, mama'e esagea etee wapo. Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee 'ga mama'e apoi. A'ere Kaĩ 'ga mama'e tywera etee iapoi. A'eramũ 'ga wewirera 'ga rerekoayau ee. A'eramũ 'ga 'ga jukau rakue.

¹³ Pêẽ 'ã jerewirera 'jawe jee. Kũjãmeramũ 'ã pêẽ jerenyra 'jawe 'jau. Jejuí 'ga rerowiaaramũ pejejemogyau. A'eramũ nipo Jejuí 'ga rerowiare'ema 'gã oporomutare'emamũ pê nee. A'ere kasi pênea'at aipo 'gã nee pejejemogyau ne.

¹⁴ Jejuí 'ga rerowiamũ 'ã aeporomutaramũ ajuee. A'eramũ jane namama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e arũi. Jarewawa jane ikwaapa, "Ywag ipe jane oi Jarejuwarete 'gã pyri" 'ea jane ikwaapa. 'Ga rerowiare'ema 'gã te ajee 'ã mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'ea futat. Nojejuka esagei 'gã ajuee. Oporomutare'emamũ nanê 'gã ajuee nũ. A'eramũ aipo 'gã awawe'em futat Jarejuwarete 'ga pyri. Muku te 'gã oi 'ga wi.

¹⁵ "Oporojuka ma'e 'gã nooi Jarejuwarete 'ga pyri ywag ipe" 'ea jane sikwaap. A'ere ajuee iporomutare'emamũ ae oporojuka ma'e 'jawe Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ "ajuee iporomutare'emamũ ae awawe'em 'ga pyri" 'ea nanê jane ikwaapa nũ.

¹⁶ Jejuí Kristu 'ga ako amanũmũ janee ikue, jane ree 'Uwarete 'ga poromutara resaukaawamũ janee ikue. "A'jea futat 'ga poromutaramũ jane ree" 'ea jane 'ã ikwaapa. A'eramũ ki jane jareporomutaramũ jarejee 'ga 'jawerimũ etee futat. "Je najemanũweri 'gã nee tejemuaemaw ipe", pe'je kasi ne. Pêpota'wa ki pejejee.

¹⁷ Amumeramũ nipo jane jaremama'e tywe'emamũ. A'eramũ ki imama'e ma'eramũ pemono amũ pejejaupe. Nan ae Jejuí 'ga rerowiaaramũ mama'e apoi. Mama'ea ajaupe imonoare'emamũ sipo ae "Je Jarejuwarete 'ga arowiat", 'jau? Naani. O'meramũ te ae 'i poromũ.

¹⁸ A'eramũ ki pêẽ pejeapyakau je'e are. Ajuee iporomutat ma'eramũ ae jopoiari mama'e apou, mama'e monou ajaupe. Nanuara aporamũ janeporomutaramũ a'jea futat jarejee. Mama'ea pejejaupe imonoare'emamũ kasi "Jeporomutat je ene ree", pe'je ekoete pejejaupe ne.

¹⁹ Jarejee iporomutat ma'eramũ jane Jarejuwarete 'ga je'eg imũ etee futat iapou. 'Ga 'eawer imũ etee mama'e apo re "ae 'ga ra'yramũ futat ae jemogyi"

'ea jane ikwaapa. A'eramū ae 'ga 'eawer imū etee mama'e apou ajemogyau ojenosōue'em 'ga rowase awaw ipe.

²⁰ Jarejuwarete 'ga rerowiar ire nipo pēē mū mama'e tywera apou. A'eramū nipo pēē pejepoyje'emamū Jarejuwarete 'ga upe. "Awamū Janeruwarete 'ga niporomutari je ree", 'jau nipo pēē. A'ere 'ga 'ā mama'e kwaapararetea. A'eramū 'ga jarejeupe jane 'e kwaapa. A'ea 'ga okwaap agawewi futat. A'etea 'ga niporomutapawi pē nee, mama'e tywera pēē iapo re.

²¹ A'eramū jane 'ga jarefutara kwaaw ire jarejenosōue'em jareje'ega 'ga upe.

²² Oje'ega jane enuwamū 'ga mama'e mua janee. Ojeupe jane enūjamū 'ga imua jane upe. Janeremienūiwera mua janee, wemifutar imū etee jane mama'e apo re.

²³ "Perowiar iki jera'yraretea, Jejui Kristu 'ga", 'jau 'ga janee ikue. "Pēporomutar iki pejejuee Kristu 'ga 'eawer imū etee futat", 'jau 'ga janee ikue.

²⁴ Jarejuwarete 'ga je'ega renuparamū jane jarejemujaa 'ga ree. 'Ga nanē akou jane pype futat nū. U'agesagea 'ga imua janee ikue. A'eramū 'ga 'Agesagea jane mueapyou jane pyri 'ga reko are.

4

Janeruwarete 'ga 'Agesage

¹ Kunumīmet, kūjāmet 'jau. Pēē 'ā jejekoty'aawa. A'eramū je 'jau pē nupe: Perowiat kasi kamēšiete tekotee 'gā porogytaa ne. Kwaiwete 'ā 'gā jemogyi okwasi'wau oporogytau tesirūmeruu. "Jarejuwarete 'ga 'Agesagea je mut pē mu'jaukaa jee", 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. A'ere kasi 'gā porogytaa perowiaraiw ine. 'Gā amū Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u teearā. Peenup katu katu ra'ne ki 'gā je'ega. "A'jea futat sipo 'gā Jarejuwarete 'ga je'eg imū 'gā 'i akou", 'jau etee ki pēē pejejaupe.

² "Maranuara sipo Janeruwarete 'ga 'Agesagea wereko?" 'jau nipo pēē pejejeupe. Tamu'e pēē ee 'jau. 'Gā je'ega peenup katu katu. "Jejui 'ga futat Jarejuwarete 'ga remimurera. Ae 'jawe futat 'ā 'ga wa'ya 'ga muri janee rakue. Sā'ā ae 'ara kunumīakoramū ra'ne. A'ere 'ā ae waranupa. Nan tee futat 'ga wa'ya 'ga muri kunumīakoramū janee rakue, 'awa ywy pe rakue" 'jara 'gā tee 'ga 'Agesagea wereko.

³ "Naaeramū rūi nipo Jejui Kristu 'ga ruri. Ināinā'nī te nipo 'ga ruri" 'jara 'gā 'ga 'Agesage rerekware'ema futat. Aipo 'jara 'gā 'ga ree iporomutare'ema 'gā te poromū. "Anure nipo Jejui 'ga ree iporomutare'emarete 'ga ruri" 'ea 'ā pēē enupa. A'ere 'ā 'awamū futat 'ga 'jawewara 'gā amū nuri akou o'meramū janee.

⁴ Kunumīmet, kūjāmet 'jau. Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga ra'ya. A'eramū 'ga 'ā U'agesage mua pē nupe, pēnerekwaramū rakue. 'Ga pājēa te 'ā a'jea futat ifuakat, 'au ywy pewara 'gā pājē apyraapa. A'eramū pēē 'ā a'eramū wejue i'me ma'e 'gā porogyta rerowiare'ema. I'me ma'e 'gā 'ā mama'eukwaawa 'wyrriara remiayua. A'ere pēnerekwara pājēa 'ā mama'eukwaawa 'wyrriara pājē apyraawi 'ā a'jea futat.

⁵ Janeruwarete 'ga 'Agesage rerekware'ema 'gā 'awa ywy pewara etee omome'u ajemogyau. A'eramū Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā etee futat 'gā je'ega rerowiaa ajemogyau.

⁶ Jane 'ā Jarejuwarete 'ga remiayua futat. A'eramū 'ga kwaapara 'gā wapykau janeje'eg are. A'ere 'ā 'ga remiayuwe'ema 'gā nuapyakai janeje'eg are. A'eramū jane 'gā kwaapa. Janeje'ega renupara 'gā Jarejuwarete

'ga 'Agesagea wereko. 'Ga 'Agesagea jane mu'jau mama'e a'je are tee. A'eramū 'ga 'Agesage rerekwara 'gā wapyakau janeje'eg are. A'ere i'me ma'e rerowiara 'gā mama'eukwaawa 'wyriara remiyauwa futat. A'eramū 'gā wapyakawe'em janeje'eg are.

Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'e

7 Kunumīmet, kūjāmet 'jau. Janeruwarete 'ga a'jea futat iporomutat jane ree. A'eramū 'ga oje'jawe futat jane moporomutarukaa jarejuee. Jarejuee iporomutat ma'eramū jane Jarejuwarete 'ga ra'yramū futat. 'Ga kwaapa nanē nū jane.

8 Ywawuje etee 'ā Janeruwarete 'ga poromutaramū ae ree pāwē pāwē etee futat. 'Ga futat te 'ā ae ree ipota'wa ma'ea ako. A'eramū ajuee iporomutare'ema 'gā 'ga kwaape'ema futat.

9 Wa'yrarete 'ga ako 'ga imua jane katu'okawamū ikue. Majepei tee agawewi 'ga ra'yrarete 'ga. A'etea ako 'ga 'ga amut wemiarame'ema 'jawe ikue. Jane ree jemuaēmaw ipe te 'ga wa'yra 'ga murukari ijukaaukaa 'au wyy pe janee, jane katu'okawamū. Ma'eramū 'ā jane a'jea futat Jejui 'ga rerowiaramū nipo 'ā jane jemogyi jareku'iramū. Nakwaparimū rūi futat nipo 'ā jane jarewau jarejemogyau jareku'iramū 'ga pyri. A'eramū 'ā jane "Ga 'ā iporomutat jane ree" 'e kwaawi.

10 Najane ra'ne rūi te 'ā Jarejuwarete 'ga ree janeporomutat rakue. 'Ga ra'ne tāmējē futat te 'ā iporomutat jane ree rakue. A'eramū ako 'ga wa'yra 'ga muri janetywera jane wi imoiawamū ikue. A'e are jane 'ā Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree 'e kwaapa. Jarejeapyoramū 'ā jarejemogyau jarejee 'ga poromutar are.

11 Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree. A'eramū ki jane nanē jareporomutaramū jarejemogyau jarejuee.

12 Nitywi futari ae mū Jarejuwarete 'ga resakaramū. A'ere jarejuee janeporomutaramū Janeruwarete 'ga rekoi futari jane pyri. Ma'eramū 'ā jane poromutaramū a'jea futat 'ga ree.

13 Janeruwarete 'ga 'ā U'agesage mua imogeu jane pype. A'eramū 'ā 'ga 'awamū ajemogyau jane pyri. Jane nanē jarejemujaa 'ga ree. Aipoa jane sikwaap.

14 Orojemiesagera ete ore imome'wau: "Janeruwarete 'ga ako wa'yrarete 'ga amut 'awa wyy pewaramū ae katu'okawamū ikue" 'ea ore imome'wau. Ore 'ā 'ga ra'yra 'ga Jejui 'ga resakarera futat. Ma'eramū 'ā ore imome'ui pē nupe.

15 "Jejui 'ga Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga futat" 'jara 'gā pyri etee Janeruwarete 'ga rekoi. Aipo 'jara 'gā 'ga jekoty'aawa futat.

16 "Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree" 'ea nanē 'ā jane ikwaapa erowiaa 'jau 'ā jane. A'jea futat aipo 'ea.

Janeruwarete 'ga iporomutat ae ree. A'eramū jane jarejuee iporomutat ma'eramū jarejemujaa 'ga ree. Jane pyri futat 'ā 'ga rekoi.

17 'Ga ree ojemogyyyk ma'eramū jane jareporomutaramū 'ga ree. Jareporomutaramū jarejuee nanē nū. A'eramū jane wowase 'ga jaremajatykaaw ipe jarejenosōue'em jarejatykau 'ga upe. Jejui 'ga rekwawera 'jawerimū jareko re jane nikyjei futari 'ga pyri jareo awi.

18 Janeporomutat jane 'ga ree. A'eramū jane jarekyjawe'em futat 'ga wi. Wea'are'emamū ae wereko tywer are. Naerereko tywera'uweri 'ga ojee iporomutat ma'eramū. 'Ga je'ega rerowiare'ema 'gā tee a'jea futat okyje ajemogyau 'ga wi.

¹⁹ Janeruwarete 'ga ra'ne futat oporomutaramū jane ree rakue. A'eramū jane 'awamū jarejemogyau 'ga ree iporomutat ma'eramū. Jarejuee nanē jareporomutaramū nū.

²⁰ 'Ga amū nipo 'jau "Jeporomutat je Jarejuwarete 'ga ree", 'jau nipo 'ga. A'ere nipo 'ga aipo 'e reewi niporomutari Jejuí 'ga rerowiaara 'gā amū nee. Maran sipo 'ga a'eramū Jejuí 'ga rerowiaara 'gā nee oporomutare'em ire "Jarejuwarete 'ga ree jeporomutaramū", 'jau akou. Wesak agawewi te 'ā 'ga Jejuí 'ga rerowiaara 'gā. A'etea oporomutare'emamū 'gā nee. Nuesagi futari 'ga Jarejuwarete 'ga. A'jea sipo aipo 'ga Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'ea? Naani.

²¹ Ymā te Jejuí Kristu 'ga 'i ikue: "Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'eramū ki pēporomutat pejejuee", 'jau 'ga janee ikue.

5

Mama'e tywera apo awi opoit ma'e

¹ "Jejuí 'ga Janeruwarete 'ga remimurera futat" 'e rerowiaara 'gā juejue Janeruwarete 'ga ra'ya. Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nanē oporomutaramū 'ga ra'yramū ajuee nū.

² A'jea futat jareporomutaramū Jarejuwarete 'ga ree, 'ga remimu'efer imū etee futat jane mama'e apou jarejemogyau. A'eramū te ae "a'jea futat jeporomutaramū 'ga ra'ya 'gā nee" 'e kwaawi nanē nū.

³⁻⁴ Jarejuwarete 'ga ree jareporomutaramū jane 'ga je'ega renupa katu katu. 'Ga je'ega renuw ire jane jarejemogyau 'ga ra'yramū futat. Opājēa 'ga imua janee. A'eramū 'ga je'ega renuwa waye'emamū janee. Werowiaaramū Jejuí 'ga jane mamuakaa mama'e tywera apo awi.

⁵ Maranuarāmū sipo ae poiri mama'e tywera apo awi? Jejuí 'ga rerowiaara 'gā etee te. "Jejuí 'ga a'jea futat Jarejuwarete 'ga ra'yraretea" 'jara 'gā etee te nuapoi mama'e tywera.

Jejuí 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea

⁶ Jejuí Kristu 'ga ako ojepymūkaaw ipe ojesaukaa katu katu janee ikue. Pykau 'jawe futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua ojypa 'ga ree ikue. A'e are 'ga ojekwaawukaa katu janee. "Janeruwarete 'ga ra'ya futat 'ga ra'e" 'e kwaawukaa katu janee ikue. A'ere jane na'ga pymāwer are etee rūi 'ga kwaawi. 'Ypeywar are 'ga omu'amaw ipe owy reko 'wokawer are nanē futat 'ga jekwaawukari janee. Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejuí 'ga kwaawukaa janee. A'jea futat aipoa. Ni'mei futari 'ga 'Agesagea.

⁷ Aipo resakawera Jejuí 'ga kwaawukaa janee.

⁸ Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejuí 'ga pymī are 'ga kwaawukaa janee. 'Ga ry reko 'wokawer are nanē nū. Mīmera mama'e resakawer are jane "Jejuí 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea futat" 'e kwaapa 'agamū.

⁹ Jarejo'eawera 'ā jane erowiaa jepi. A'ere Janeruwarete 'ga 'ea ae mū 'eawera apyraawi. Jejuí 'ga upe 'ga 'jau: "Koromū jera'yrarete 'ga", 'jau 'ga Jejuí 'ga mome'wau ore. U'eawer imū etee 'ga wa'ya 'ga rerowiarukaa janee.

¹⁰ Jarejuwarete 'ga ra'ya 'ga rerowiarāmū ae 'jau ojeupe. "A'jea futat Janeruwarete 'ga 'i", 'jau ae akou ojeupe. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā 'i "o'meramū te 'ga 'i", 'jau etee 'gā 'ga upe, 'ga je'ega rerowiare'emamū. Nuerowiari futari 'gā 'ga ra'ya 'ga mome'ua. "Koromū futat jera'yrarete 'ga" 'ea 'gā nuerowiari ajemogyau.

¹¹ "Jera'yrarete 'ga amanū pē katu'okawamū. A'eramū 'ga werowiaaramū pē mogyau namufat oje'jawē. A'eramū nipo pēē pejemanū re pejējua 'au

pejejemogyau ore pyri jera'yra 'ga rerowiaaramū pēē nakwaparimū warāu rūi futat", 'jau Janeruwarete 'ga janee rakue.

¹² 'Ga ra'yra 'ga rerowiaara 'gā ajemogyau namutat 'ga 'jawe. Amanū re awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū warāu rūi futat. A'ere 'ga ra'yra 'ga rerowiare'ema 'gā nooa'uweri 'ga pyri amanū re. Muku te 'gā oi 'ga wi.

Jeju 'ga ree ki pejemogyapyk

¹³ Jejui 'ga ree pejemogyapyk pejejemogyau. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe, pē mu'jau Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogy are.

¹⁴ "Ojeupe mama'ea jane enūjamū 'ga apyakai janeje'eg are, wemifutara mama'ea ojeupe jane enūjamū" 'ea 'ā jane ikwaapa. A'eramū jane 'ga remifutar imū mama'e renūi awi jarekyjawe'em futat.

¹⁵ "Janeje'ega renuw ire 'ga janeremienūiwera mama'e mua janee" 'ea jane ikwaapa futat.

¹⁶ Jejui 'ga rerowiaara 'ga amū nipo mama'e tywera apou akou. A'ea nipo pēē esaka. A'ere aipoa namama'eukwaawa rapyaw ipe ae monoukara rūi nipo aipo 'ga remiapofera mama'e tywera. A'eramū pēē pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe, aipo mama'e tywera apoarera 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga tywera moia 'ga wi 'ga momyauu nū. A'ere mama'e tywera mū mama'eukwaawa rapyaw ipe ae monoawa futat. Aipoa mama'e tywera apoara 'ga ree te kasi ajee peporogyta Jarejuwarete 'ga upe ne, a'e je pē nupe.

¹⁷ Mama'e tywera juejue iapoa nia'wryi Janeruwarete 'ga upe. A'ere 'ga ajepeja mama'e tywera moiri jane wi ojeupe jane je'egamū.

¹⁸ Jarejuwarete 'ga ra'yramū jane mama'e tywera niapoi futari jarejemogyau au'jeteramū. Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga te 'ā jane a'gu mama'eukwaawa 'wryiar awi. A'eramū jane pojekawarūme'em Jejui 'ga wi.

¹⁹ Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū jane 'ga remiyauwa futat. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā mama'eukwaawa 'wryiara remiyauwamū futat 'gā jemogyi najuejue etee.

²⁰ Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga, Jejui 'ga 'ā, 'ua 'awa ywy pe 'Uwarete 'ga kwaawukaa janee. 'Ga Ruwarete 'ga Maireteetea futat. A'eramū 'ā jane 'awamū jarejemujaa 'ga ree. 'Ga ra'yra 'ga, Jejui Kristu 'ga ree nanē jane jarejemujaa nū. Janeruwarete 'ga 'ā a'jea futat ae mogyararetea. A'eramū "je rerowiaara 'gā amanū re 'ua je pyri ajemogyau nakwaparimū warāu rūi futat", 'jau 'ā 'ga rakue. A'jea futat aipo 'ga 'ea.

²¹ A'eramū je 'jau pē nupe: "Pēnoryp kasi maira'me a'agaw are ne. Jarejuwarete 'ga te ki pemuoryp, 'ga ra'yra 'ga reewe", 'jau je pē nupe.

Kweramū etee jeremimome'ua.

2 Juā

'Awa ka'arana upe nanē 'gā 'i, "Juā 'ga remikwasiarera", e'i 'gā ymā we rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe.

¹ Ka'arana je akwasiat enee, Waip. Je 'ā Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'wyr-iarāmū. Ene 'ā Jarejuwarete 'ga remipyryūmeramū. A'eramū je ka'arana kwasiaa enee. Enera'yra 'gā nupe nanē je ikwasiari ene reewe nū. Jejekoty'aawa 'ā pēē. A'ere 'ā najejekoty'aawa etee rūi pejemogy. Morogyta a'je rerowiarareteramū ore najuejue etee ore oroporomutaramū pē nee.

² Morogyta a'jea te 'ā jane sirowiat. A'eramū 'ā jane 'agamū jareporomutaramū jarejemogyau jarejuee. Morogyta a'je renuparamū 'ā jane ee etee futat jarejea'aramū jarejemogyau. Nateepawi aipoa.

³ Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea. Jejuī Kristu 'ga 'ā 'ga ra'yraretea futat. Afutat je 'gā nesagea jarejerekoa. Jarejee 'gā jemuaēma nanē je ifutaa nū. Jaremopy'ata'waa nanē je ifutaa nū. Morogyta a'je kwaaparamū jane jareporomutaramū jarejuee.

Janeporomutar iki jarejuee

⁴ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i janee rakue: "Jeje'ega morogyta a'jea futat. A'eramū ki pēē enuparamū enupa katu. Je'eawer imū etee mama'e apou pejemogyau", 'jau 'ga rakue. Ma'eramū 'ā enera'yra 'gā amū Jarejuwarete 'ga je'ega renuwi ajemogyau. Morogyta a'jeu etee 'gā mama'e apoi ajemogyau e renupa teku'iramū.

⁵ A'eramū je 'awamū 'jau enee ī: Janeporomutar iki jarejuee, jarejujukau esage jarejuee, 'jau je enee ī. Nomorogyta yau arūi te 'ā aipoa. Jejuī 'ga rerowia ypy we futat te 'ā aipo 'ea ereenup rai'i.

⁶ 'Ga ree jareporomutaramū Jarejuwarete 'ga je'ega renupa jarejemogyau. 'Ga kwaapa ypy we 'ā "Ga je'ega peenup" 'ea pēē ikwaapa.

⁷ Kwaiwete 'ā 'ga je'ega renupare'ema 'gā jemogyi. Ae moryteeara 'gā. A'eramū je 'jau pē nupe: Pejea'gu ki pejemogyau 'gā nui. I'me ma'ea 'gā. "Naee 'jawe rūi Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga muri ikue. Ināinā'nī te 'ga 'ga muri", 'jau futatee 'gā awau kwe pewara 'gā mu'jau. A'ere aipo 'jara 'gā i'me ma'ea te. Aipo 'jara 'gā niporomutari Jejuī Kristu 'ga ree.

⁸ A'eramū ki pēē aipo 'gā nui pejejea'gwau. Perowiat kasi 'gā 'mea ne. 'Gā 'mea pēē erowiarāmū pejejoia Jarejuwarete 'ga rerowiar awi. A'eramū 'ga ojeupe pēporowyky repya namuri pē nupe ne. Ojewi pepoire'em ire te nipo Janeruwarete 'ga pē mepyau ojeupe pēporowyky are.

⁹ Kristu 'ga je'eg awi opoit ma'e 'gā naJaneruwarete 'ga remiayuwa rūi. A'ere Kristu 'ga je'ega rerowiaara 'gā jemogyi Jarejuwarete 'ga remiayuwareteramū. Kristu 'ga remiayuwamū nanē 'ā aipo 'gā nū. Aipo 'gā pyri Janeruwarete 'ga rekoi, wa'yrarete 'ga retee futat.

¹⁰ A'eramū ki pēē pejeje'wyr ipe pejemu'jat tywera 'gā amū waēmamū, 'gā mogeukare'ema pejejog ipe. Peapeje'eg nanē kasi 'gā ne.

¹¹ Kasi a'e pe pejejog ipe 'gā moge re pēē 'gā 'jawe ete pejemogy ne. Pejejog ipe i'me ma'e 'gā moge re nipo pēē 'gā 'jawe futat pejemogy. A'eramū pēē pejejea'gwau i'me ma'e 'gā nui.

¹² Kwaiwete jeporogytaweramū enee. A'ere je ka'aran are najeporomome'uweri enee. Je retea tāmējē tamome'u enee 'jau, peu ene pyri teo re

'jau. A'eramũ te nipo jane porogyta esagei jarejaupe kwaiwete. A'eramũ nipo jane jareku'iramũ jarejemogyau ee.

¹³ Enykiera ẽẽ nanẽ Jarejuwarete 'ga remipyyrũmera nũ. A'eramũ ẽẽ ra'yra 'gã oje'ega monou pẽ nupe, pẽ futaa.
Kweramũ etee jeremimome'ua.

3 Juā

'Awa ka'arana upe nanē 'gā 'i, "Juā 'ga remikwasiarera", e'i 'gā ymā we rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou Gaio 'ga upe.

1 Ka'arana je akwasiat imonou enee, ki Gaio. Jejui 'ga rerowiaara mū 'gā nupe 'wyririamū je 'ā. Ene 'ā nanē 'ga rerowiaaramū. A'eramū ene jejekoty'aawareteramū ekou.

2 Afutat je enerekoa jaruete. A'eramū je teje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe ene ree: "Gaio 'ga ojemujat ene ree rai'i. Eneje'ega 'ga werowiat nanimenime akou. A'eramū 'ga akou esage ene upe. A'eramū je jaruete 'ga reko futaa. 'Ga jero'wue'ema je ifutaa. 'Ga upe mama'e mura nanē je ifutaa nū", 'jau je 'ga upe ene ree te 'yina.

3 Janerewirera 'jawewara 'gā 'uramū ene mome'wau jee. "Morogyta esageu ete futat Gaio 'ga reko'i mama'e apou", 'jau 'gā jee, ene mome'wau. A'ea je maku'iu kwaiwete ene ree.

4 "Enera'yra 'jawewara 'gā ajemogy Jarejuwarete 'ga je'ega renupa. Morogyta a'jeu etee 'gā jemogyi mama'e apou" 'ea je maku'iu kwaiwete, mama'e mū ree jeku'i apyraapa.

5 Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee futat 'ā ene jarejewirera 'jawewara 'gā nerekou esage. Epojajuka esageramū 'gā nee. Eneremiesage'ema 'gā agawewi 'ā. A'etea 'ā ene epojajuka esageramū 'gā nee. Nanuara futat te 'ā Janeruwarete 'ga amuoryp.

6 'Au ore pyri 'gā 'ua ene mome'wau oree jepi. "Esage te Gaio 'ga oree. Ore poaa esage", 'jau 'gā 'ua ene mome'wau oree jepi. Jarejuwarete 'ga muorypaw ipe ore jatyka ore ruwamū 'gā imome'wau oree ai'i. Ejewi 'gā amū ataramū ki ene 'gā poaa mama'e monou 'gā nupe 'gā nemirerooramū. Jarejuwarete 'ga upe te 'ā 'gā porowykyi ajemogyau. A'eramū ene 'gā poaa. Jarejuwarete 'ga rereko 'jawe ene 'gā nerekou esage.

7 Kwe pe awau Jejui 'ga mome'wara 'gā nuenūi mama'ea 'ga rerowiare'ema 'gā nupe.

8 A'eramū jane te ki mama'e monou 'gā nupe 'gā poaa. Jane 'gā poaa 'eramū jane 'gā pyri oporowyky ma'e 'jawe jarekou 'gā nupe.

9 Ka'arana je omono ikwasiaa peu ene pyriwara 'gā nupe ai'i, Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe ai'i. A'ere Tiotrifi 'ga nuerowiari etee jeje'ega ai'i. "Je te toko 'wyririamū 'gā nupe 'jau kwy", 'jau etee 'ga ojeupe. A'eramū 'ga wapyakawe'em jeje'eg are.

10 Ma'eramū nipo je ene pyri teo re 'ga tywera mome'ui pē nupe. Oje'egaiwamū 'ga jee ai'i. A'ere 'ga 'mea te 'ga rereko'i. A'ere naporomū etee rūi futat 'ga tywera. Ojeupe janerewirera 'jawewara 'gā Jejui 'ga mome'wara 'gā waemamū 'ga 'gā mogerukare'ema wog ipe. Tekotee 'gā nog ipe 'gā nekoa miamū futat 'ga ifutare'ema. Jejui 'ga rerowiaara 'gā jatykaaw awi 'ga 'gā mogearama 'gā mū'jāu.

11 Mama'e esage apoar are etee ki ejemu'e ekou. Mama'e tywera apoara 'gā nee kasi erejemu'e ne. Mama'e esage apoaramū ae Jarejuwarete 'ga remi-ayuwamū futat. Mama'e tywera apoara 'gā nokwaawi futari Jarejuwarete 'ga.

12 "Demetriu 'ga te ajee esage ma'eramū ako", 'jau janerewirera 'jawewara 'gā jee ai'i. Nanuara te a'jea esage imome'ua. A'eramū Janeruwarete 'ga

'Agesagea nanuara 'gã poaa aipo mome'waukaa 'gã nupe. Je 'ã a'jea futat 'ga mome'wararetea. A'jea futat 'ã je'ea je rekoramũ. Aipoa 'ã erekwaap futat.

¹³ Kwaiwete je remimome'ua numiamũ. A'ere je ka'aran are najeporomonoweri ee enee.

¹⁴⁻¹⁵ Je retea tãmẽjẽ taporogyta enee 'jau. Jeowet je ene pyri. Anurenure'i nipo je oi. A'eramũ tãmẽjẽ saporogyta jarejupa 'jau.

Epy'ata'wa ki ekou. "Janejekoty'aawa 'ga oje'ega amut janee rai'i", ere ki jarejekoty'aawa 'gã nupe najuejue etee futat. Enejekoty'aawa 'gã nanẽ oje'ega monou enee, ene futaa nũ.

Kweramũ etee jeremimome'ua.

Judas

Judas 'ga 'awa ka'arana kwasiaa rakue. “Tiago 'ga rewireramū je” 'jau 'ga. A'eramū 'ga nanē Jejuī 'ga rewirera nū. (Maku 6.3)

Ka'arana 'ga ikwasiaa imonou Jejuī 'ga roweiaara 'gā nupe 'gā mu'akwaawamū. “Pejea'gu ki moromujat tywera 'gā nui. Perowiat kasi 'gā ne”, 'jau 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe.

¹ Je te 'ā Judas. Jejuī Kristu 'ga upe mama'e apoara je. Tiago 'ga rewireramū je 'ā. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe, Jarejuwarete 'ga remimū'ēmeramū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga pē mū'ēi pē mogyau wa'yramū rakue. Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea futat. Oporomutaramū 'ga pē nee. A'eramū Jejuī Kristu 'ga pē a'gwau mama'e tywer awi. A'eramū je pē nupe ka'arana kwasiaa inuga.

² Afutat je Jarejuwarete 'ga jemuaēma kwaiwete pē nee. Pē mopy'ata'wa, pē nee 'ga poromutat. Mīmera nanē je ifutaa nū.

³⁻⁴ Pēē 'ā jejekoty'aawamū. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe. “Janeruwarete 'ga jane katu'ok jane mogyau wemiayuwamū” 'ea takwasiat imonou 'gā nupe 'jau kwy, 'jau je tejeupe te'ŷina numiamū. Janeruwarete 'ga oje'ega mua janee, jane erowiarāmū. A'e are je teporokwasiariweramū te'ŷina. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā amū oi o'meramū pē nupe rai'i. Jemime 'gā oi morogyta 'me mome'wau pē nupe rai'i. Jejuī Kristu 'ga etee te 'ā Janejararetea. A'ere 'ā i'me ma'e 'gā 'ga mome'u kwakuwi etee. “Najanejara rūi Jejuī Kristu 'ga. Jarejemifutar imū etee te jane mama'e apoi”, 'jau futatee 'ā i'me ma'e 'gā pē nupe rai'i. A'ere 'ā nanuara 'gā nee Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari inuga ymā we rakue. “Mama'e ekoete are ete ajamu'jara 'gā mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'ea futat”, 'jau 'ga ka'arana kwasiarukaa inuga rakue. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe, i'me ma'e 'gā je'ega rowiar awi pē mosiawamū. Pepoit kasi morogyta a'je awi ne, 'jau je pē nupe. Jejuī 'ga ree etee futar iki pejemogyppyyk.

⁵ A'eramū je pē muea'aa pēnemikwaawer are. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Israeu juapyrera 'gā nenū'ēi Egitu ywy awi rakue. A'etea 'ga 'ā anure werowiare'emamū omomap wemienū'ēmera 'gā amū rakue. Nuerowiari 'gā 'ga. A'eramū 'ga 'gā momapa rakue.

⁶ Ywagipewara 'gā amū nanē 'ā rakue nū. “Tejemifutar imū etee te je mama'e apoi tekou”, 'jau 'gā 'ā ojeupe rakue. Nuenuwi ete 'gā Janeruwarete 'ga je'ega. A'eramū 'gā ū'jāu ywag awi rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā monou ypytunaiwa pype 'gā pofaa 'gā mogyau. Namutamutat 'ga 'gā mu'ama peu. Peu futat 'gā u'ama Jejuī 'ga rowase ae jatykaawa 'ara upe iwaēma rapesaka. Aipo 'ara rupi tāmējē nipo 'ga 'gā nesaka nū. A'eramū futat nipo 'ga 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe.

⁷ Sodom ipewara 'gā nee nanē je pē muea'aa nū. Gomora pewara 'gā nee, ipyriu'í ajemogy ma'e 'gā nee nanē nū. Ywagipewara 'gā 'jawe 'gā Ku'jywa 'ga je'ega nuenuwi. A'eramū 'gā kūima'erauwe ojo'wau. A'eramū Janeruwarete 'ga tata monou imojypa 'gā nee, 'gā apisaupap rakue. A'eramū jane 'Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā wereko tyw-erete” 'e kwaapa. Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā monoukari mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa tataa owepe'ema futat.

⁸ Nan nipo pē mu'jar a'wyre'ema 'gā mama'e tywera apoi ymā ako ma'efera 'jawerimū. A'eramū nipo 'gā nanē ojemote'aa Jarejuwarete 'ga upe

nū. Ku'jywa 'ga je'eg are jēmī nipo 'gā wea'are'emamū. Mama'e tywera apo are etee nipo weapyoramū. Ywagipewara 'gā we nipo 'gā ikurapa ekoete ajemogyau.

⁹ A'ere ywagipewara 'gā 'wyriara 'ga miamū te 'ā, Migeu 'ga naku-rawi mama'eukwaawa 'wyriara rakue. Moisesi 'ga manūnamū Migeu 'ga mama'eukwaawa 'wyriara muei Moisesi 'ga reumer are rakue. A'etea 'ga nakurawi mama'eukwaawa 'wyriara "Je taroo Moisesi 'ga reumera", 'jau ojeupe mama'eukwaawa 'wyriara 'eramū rakue. "Janeruwarete 'ga te nipo ene rereko tywerete", 'jau ete Migeu 'ga, oje'ega moywyrafene'ema jupe rakue.

¹⁰ A'ere 'ā pē nupe 'ut ma'e 'gā nanarūi. Ajamue ekoete 'ā wemik-waawe'ema mama'e are. Wemiapoapoa etee futat ae mama'e wapo. Sā'ā kasurua 'ā wea'are'ema mama'e are. Mama'e upe 'ā opajai ekoeteramū etee. Nan tee futat moromu'jar a'wyre'ema 'gā. Naea'ari mama'e esage are.

¹¹ Anure nipo Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are. Ymā 'ā Kaī 'ga oporerekoaywereteramū wewirera 'ga ree rakue. Nan pē mu'jar a'wyre'ema 'gā Kaī 'ga 'jawe 'ga jemogyi. Parāu 'ga 'ā mama'e a'je'ema ete iapou ka'aranūū are rakue. Kore 'ga nanē 'ā Janeruwarete 'ga je'ega renupe'ema rakue. Mīmera 'ga 'ā oje'eganuwe'emamū Jarejuwarete 'ga upe rakue. Aipo 'gā 'jawe ajeē 'ā pē mu'jar a'wyre'ema 'gā jemogyi pē pype. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā 'jawerimū etee futat 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe anure.

¹² Pejejomajatykau pejejomojemi'waa pejejuee pejeporomutara resaukaawamū. A'ere nipo 'gā amū poyjeteeteramū 'ūina ojetee ojemi'waa mama'e 'waupap ajai. Weawyrywamū nanē nipo 'gā amū ajemogyau nū. Ojemote'aa ae nanuramū ajemogyau ojopype. Amana rowoky'a tee 'jawe 'gā. Sā'ā amana rowoky'a tee resakawe ae "Kwe amana ruri janeē", 'jau 'ā jane. A'ere 'ā nokyri. Nan tee futat moromu'jar a'wyre'ema 'gā jemogyi pē pype. Moromu'jara futat 'gā numiamū. A'ere 'gā mama'e a'je are nepē mu'ei. Sā'ā y'wa 'ywa 'ae'ema ypiwera 'jawe i'ae'ema. A'eramū 'ā ijaramū etyka, apo mososoka ywy awi. A'eramū taetu 'ā u'ae'emamū. Oypiwamū taetu. Nan pē mu'jar a'wyre'ema 'gā nuapoi mama'e esagea.

¹³ Sā'ā 'y ryjuapia mama'e tywera rerooa ejara ywy'a'marimū. Nan pē mu'jar a'wyre'ema 'gā mama'e tywera apoi pē neape. Jaytatajāna 'ā ae esaka. 'Ye'ē raapara 'gā 'ā jaytata are amā'jāu wape kwaapawamū. A'ere jaytatajān are amā'ē re amunipo 'ā 'gā ka'jami etee. Nan pē mu'jar a'wyre'ema 'gā. Nepē mu'e esagei 'gā Jarejuwarete 'ga ree. A'e 'gā Janeruwarete 'ga omono muku ojewi anure. Ypytunaiwuu pype imomytau nakwaparimū warāu rūi futat.

¹⁴⁻¹⁵ Enoki 'ga 'ā ymā we Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā mome'wau tāmējē rakue, pē mu'jar a'wyre'ema 'gā mome'wau tāmējē rakue. "Anure nipo Janejararete 'ga ruri ae resaka. Kwaiwete nipo 'ga ywagipewara 'gā nerua ojeupi. A'eramū nipo 'ga ojee iporomutare'ema 'gā nupe 'jau: 'Mama'e tywera etee peapo jepi. Je kuraw etee jepepe jepi", 'jau nipo 'ga ojee iporomutare'ema 'gā nupe. A'e 'gā nipo 'ga omono mama'eukwaawa rapyaw ipe ojewi", 'jau Enoki 'ga rakue.

Ymā ae ypyfera 'ga Atāu 'ga juapyrera 'ga te poromū Enokiramū rakue. Pē nupe owaēm ma'e 'gā 'ga omome'u pē nupe rakue.

¹⁶ I'me ma'e 'gā oje'egaiwamū mama'e are. 'Gā mara'nea 'gā nerekou. Naekōēāi futari 'gā. Tekotee 'gā 'gā iago'wau. Wemifutar imū te 'gā jemogyi mama'e tywera apou. "Ore te 'ā oreresage", 'jau futatee 'gā ojerowiaraiapa

oje. “Pěē naně 'ā pēnesage nū”, 'jau futatee 'gā ajaupe. Ojee ojoporo-mutaawamū te 'gā 'i poromū “pēnesage pēē”, 'jau futatee. Mama'e ojeupe imurukaawamū te 'gā 'meramū ajaupe.

¹⁷ A'ere ki pēnea'at Jarejararete 'ga remimonofera 'gā 'eawer are.

¹⁸ “Anure nipo Jeju 'ga rure'emauwe Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā nuri pē jaita ekoete Jeju 'ga pēē erowiaramū. Wemifutar imū te aipo 'gā mama'e tywera apoi”, 'jau Jeju Kristu 'ga remimonofera 'gā janee ikue. Aipo 'gā futat owaēma pē nupe ra'i.

¹⁹ “Simote'at 'gā 'jau, 'gā mopojo'oka ajau 'jau”, e'i te nipo nanuara 'gā pē nupe. NaJarejuwarete 'ga 'Agesage pājē mū rūi 'gā nekoi. NaJarejuwarete 'ga remifutar imū rūi 'gā nekoi mama'e apou. Wemifutar imū te 'gā mama'e apo ekoetei.

²⁰ A'ere kasi pēē nanarūi ne. Jeju Kristu 'ga rerowiaara pēē. A'eramū pēē 'awamū taetu 'ga rerowiaa a'jea futat. 'Ga je'eg imū etee futat mama'e apou. Jarejuwarete 'ga 'Agesage pājē mū etee futat pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

²¹ Janeruwarete 'ga pē futaa a'jea futat. A'eramū pēē pejejemogypyka katu katu 'ga ree pejejemogyau. Pejepoire'ema futat 'ga rerowiar awi. 'Ga je'ega pēē enupa katu pejejemogyau. Jeju Kristu 'ga ajemuaēma jane ree. A'eramū 'ga anure jane rerawau ywag ipe jane mogyau ojeypyri, nakwaparimū warāu rūi futat jane mogyau. A'eramū ki pēē aipo 'ga 'eawera rapesaka pejejemogyau.

²² 'Gā amū nipo Jeju 'ga rerowiaa'i etee. A'ere kasi pejeje'ega pemoywrafen 'gā nupe ne. Pepoar ete ki nanuara 'gā Jeju 'ga rerowiararete are.

²³ 'Gā amū nipo mama'eukwaawa rape are etee wea'aramū. A'eramū ki pēē Jeju 'ga rerowiarukaa 'gā nupe. Sā'ā tata pe 'ga amū 'ara ja'wyja'wy. Nan tee 'gā. Pepyk 'gā tata awi. Pejemuaēm iki tekotee 'gā nee. A'eramū ki pēē itywet ma'e 'gā nee pejejemuaēma. 'Gā tywer awi 'gā momoirukaa. “Gā te ajemogy otyweramū”, pe'je ete kasi 'gā nupe ne. 'Gā tywera kasi pefutar ete ne. Kasi a'e pe pēē nanē peapo mama'e tywera 'gā 'jawe ne.

²⁴ Janeruwarete 'ga opājē mua janee. Opājē mū mama'e tywera apoukare'ema janee. Jane muesageu opājē mū futat. A'eramū nipo 'ga anure jane rerawau jane mogyau wowase. Aipo 'ara rupi nipo jarejesageramū. Aipo 'ara rupi futat nipo jane jareku'iramū jarejemogyau 'ga rowase.

²⁵ “Ene tee te 'ā Oreruwaretea”, 'jau ki jane 'ga upe. “Orojararete 'ga, Jeju Kristu 'ga ore erowiaa. Ene 'ā ore katu'oka ete, Jeju 'ga manū are. Enesagea tekotee 'gā nesagea apyraapa”, 'jau ki jane. “Ene 'ā a'jea futat ipojewipyrete. A'jea futat 'ā enepājērete pājēnana 'gā pājē apyraapa. Ma'eramū 'ā ene a'jea futat Orejararetea. Ore'wyriarareteramū 'ā ekou oree a'jea futat. Na'awamue rūi te 'ā ereko. Nakwaparimū rūi futat oree. 'Okoteete ma'ea je', 'jau ako ene oree ikue. Ywy tywe'emauwe 'ā ene ekou rakue. A'ea morogyta a'jea futat rakue”, 'jau ki jane Jarejuwarete 'ga upe.

A'ea je anug ikwasiaa.

Apocalipse

Juã 'ga, Jejui 'ga remimu'efera 'ga, 'awa ka'arana kwasiaa rakue. Janeruwarete 'ga wemiaporama resaukaa Juã 'ga upe rakue. A'eramũ Juã 'ga ka'arana kwasiaa wemiesager are imonou Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe rakue.

¹ 'Awamue je ka'arana kwasiari mama'e jeapowam are. Janeruwarete 'ga Jejui Kristu 'ga upe ra'ne esaukaa rakue. A'eramũ 'ga 'jau wa'yra 'ga upe rakue:

—Anurenure'i jeremiesaukara jeapoi. A'eramũ ene ejemiesagera resaukaa ejemiayuwa 'gã nupe— 'jau 'ga wa'yra 'ga upe rakue.

A'eramũ 'ga aipoa 'uwa 'ga ojeupe esaukaripyra resaukaa jee ai'i.

Je Juãnamũ. Jejui Kristu 'ga upe mama'e apoaramũ je rekoi. A'eramũ 'ga ywagipewara 'ga amũ mua imojyppa ijeapoawama resaukaawamũ jee, ijeapoawama je upe ikwaawukaawamũ.

² A'eramũ je tejemiesager are ka'arana kwasiaa inuga. Jarejuwarete 'ga remimome'ufer are, Jejui Kristu 'ga remimome'ufer are. Mimer are je ka'arana kwasiari inuga.

³ 'Aga morogytaa Janeruwarete 'ga ma'ea te. A'ea ojopyter ipe imogytaara 'gã iku'i te ajemogyau. Janeruwarete 'ga muorypaw ipe ajatyka ma'e 'gã pyter ipe imogytaara 'gã jaruete ajemogyau. Enupara 'gã nipo aku'iramũ ajemogyau enupawe. Jee 'ga remiesaukara nipo ojeparou kamêsiete futat.

Juã 'ga ka'arana kwasiaawet

⁴ Je 'ã Juãnamũ Jejui 'ga rerowiaaramũ pẽ nupe je ka'arana kwasiari imonou. Asia wyy pe pejemogyau pejemomajatykau 'ga je'ega renuwamũ. Sete pẽ'wyrarete pytuna. A'eramũ je pẽ'wyrara 'gã nupe ka'arana monou ikwasiaa pẽ moymoyka.

Jarejuwarete 'ga resagea pẽ nerekoa je afutat, pẽ mopy'ata'wa pẽ mogya nanẽ nũ. Janeruwarete 'ga Okoeteete ma'ea. Wyy apoe'ewe 'ga rekoi rakue. 'Awamũ futat 'ga rekoi. Anure miamũ futat 'ga akou. 'Ga upe je 'i: “Mama'e esage emut 'gã nupe. Nuapoi agawewi 'gã mama'e esagea enee. A'etea ki mama'e katurama emut 'gã nupe”, 'jau je 'ga upe pẽ nee. 'Ga 'Agesagea nanẽ mama'e esage amut pẽ nupe nũ, Jarejuwarete 'ga renawa rowase ajemogo ma'ea nũ.

⁵ Jejui Kristu 'ga taetu mama'e esage amut pẽ nupe nũ. Jejui 'ga morogyta a'jea futat omome'u janee 'Uwarete 'ga ree. Jejui 'ga Jarejuwarete 'ga remimoferaw ypy pyfera. 'Ga 'ũina 'wyrarareteramũ wyy pewaramũ janee najuejue etee. Akotee ma'eramũ jane upe, 'wyrara 'gã nupe. Mĩmera upe 'ga 'ũina 'wyrarareteramũ.

Jejui 'ga oporomutaramũ jane ree. Amanũ 'ga owy reko'wogukaa janetywera moiaawamũ jane wi, mama'e tywera apoukaru 'jape'ema janee.

⁶ 'Ga werowiaaramũ jane mogyau 'Uwarete 'ga upe oporowyky ma'eramũ. Jarejuwarete 'ga upe jareporogytau jarejepyrwara 'gã nee. Jarejepyrwara 'gã nupe nanẽ Jarejuwarete 'ga mome'wau nũ. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Simuoryp Jejui 'ga jarejemogyau 'jau, 'jau je pẽ nupe. 'Ga pãjērete. Nateepawi 'ga pãjēa. A'eramũ ki jane 'ga muorypa jarejemogyau. A'eramũ ki jane 'ga mome'wau nanẽ 'gã nupe nũ.

⁷ Pẽnea'ar iki 'ga ree. Anurenure'i nipo Jejui 'ga ruri ojyppa ywasiga rupi. Najuejue etee futat nipo jane 'ga resaka. 'Ga kutukarera 'gã miamũ nipo 'ga resaka nũ. Nikoi'i futari nipo jane mũ wyy pewaramũ 'ga resakare'emamũ.

'Ga resakawe nipo 'gā ajaa'wau 'ga ree. Wereko tyweram awi nipo 'gā okyjau ajaa'wau 'ga ree. U'eawer imū etee futat nipo 'ga iapoi. A'jea futat je'ea.

8—Je Okoeteete ma'ea. Ywy apoe'emauwe je rekoī. 'Awamū miamū 'ā je rekoī. Anure taetu nipo je rekoī temanūme'em futat. Je pājēreteā te 'gā pājē apyraapa—'jau Janejararete 'ga.

Jejuī Kristu 'ga jesaukaawet

9 Je futat ako Juānamū. Pēē 'jawe je jemogypygyi Jejuī 'ga ree. A'eramū je pēneki'yramū tekou. Pēē 'jawe futat je rekoī, tejerekou tywerukaa 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. Je rereko tywerete futat 'gā. Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega perowiat. Je nanē 'ga je'ega arowiat nū. 'Ga jejararetea. Pēē 'jawe jeruagamū tejereko tywera upe. Napoiri futari je Jejuī 'ga rerowiar awi. 'Ga jane rereko. A'eramū 'ga jane mamuakarukaa mama'e tywera upe.

'Ypō'ō pype je rekoī ikue. Jejuī 'ga porogyta a'jea je imome'wau kwe pewara 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega nanē je imome'wau kwe pewara 'gā nupe tekou ikue. A'eramū 'ga rerowiare'ema 'gā je rerawau je rejaa 'ypō'ō me ikue, Patimu 'jaw ipe ikue. Moromunepawa pypewara 'jawe tekou 'ypō'ō pype ikue.

10 Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rereko je pojekau ojeupe morowykye'ema rupi. A'eramū je teatykupe katy 'ga amū je'ega renupa. Jeatykupe katy oje'eg ma'e 'ga jumi'aranūū fu 'jawe wafukaita jee:

11—Ejemiesaga ekwasiat ka'aran are. Ikwasiapaw ire ene imonou je rerowiaara 'gā nupe. Sete amunawa pype ajatyka ma'e 'gā nupe. Efesu, Esmirna, Pergamū, Tiatira, Sardes, Filadelfia, Laodiceja. Mīmēra amunawa pype je rerowiaara 'gā jatykai wapyakau jeje'eg are. A'eramū ene 'gā nupe ka'arana monou ejemiesaga kwasiar ire—'jau 'ga jee, jeatykupe katy u'ama.

12 Aipo renupawe je tejerowaka tejakyfet katy tejeupe oje'eg ma'e 'ga resaka. Tejerowakawe je sete tatarana renawa resaka. Tatarana renawa ouru apopyrera.

13 Tatarana renawa pyter imū 'ga amū akou, kūima'e 'jawewara 'ga akou. Weteyrū fukua 'ga erekou imunepa. 'Ga raitya 'ga ree imotypawa ouru apopyrera. 'Ga pasi'a 'arimū imotypawa 'upa 'ga ree.

14 'Ga 'awa waparasiagamū amyneju 'jawe. Karupa'mī rawa 'jawe waparasiagamū. 'Ga rea wenyfugamū tata reny 'jawe.

15 Itaju 'jawe, prōsi 'jawa 'jawe, 'ga pya wenyfugamū. Sā'ā wapy re prōsi 'jawa renyfuga. Nan tee 'ga pya. Oje'ēporogūūnamū ytuu pyamu 'jawe etee.

16 Opo pe 'ga jaytataa rerekou. Sete 'ga jaytata rerekoi opo pe, ojakwatawa katy. Jyuua 'ua uēma 'ga juru awi. A'ere nu'ari futari 'ga juru awi. Waime juowajamū 'ua uēma 'ga juru awi. A'ere nu'ari 'ga juru awi. 'Ga reakwara wenyfugamū, aje kwara kwawa 'jawe wenyfugamū.

17 'Ga resakawe je te'aa 'ga rowase, amanū ma'e 'jawe. A'erauwe 'ga opo monou, ojakwatawa katywara monou, jeapyte'rarimū.

—Erekyje awi je wi. Ymā we ako ma'eferamū je. Ywy apoe'emauwe je rekoī ikue. Mama'e teepaw ire miamū nipo je etee futat je rekoī 'au—'jau 'ga jee.

18—Okoeteete ma'ea 'ā je. Amanū je ako ikue. A'ere ako je ferawī etee ikue nū. Namanūū'jawa'uweri je. 'Awamū je ywy pewara 'gā manūawa kwaapawī. Je futat nipo 'gā moferapa nū—'jau 'ga jee.

19—'Awamū ejemiesager are ka'arana ekwasiat. 'Awamū 'ā je ojeapo ma'e resaukari enee. Anure ojeapo ma'ea nanē nipo ene esaka nū. Aipoa ejemiesager are juejue ka'arana ekwasiat—'jau 'ga jee.

20 —Nenereapyoi ejemiesager are. A'eramū je 'awamū ene mueapyou ee. Sete jaytataa je areko tepo pe, tejakwatawa katy. Sete tatarana renawa nanē 'ā ene esaka. Sete tatarana renawa 'jawe futat je rerowiaara 'gā. Sete amunaw ipe 'gā jemogyi ajatykau ajamu'jau je ree. Jarejuwarete 'ga ree 'jau 'gā ajamu'jau akou. A'eramū 'gā tatarana 'jawe ajemogyau. Sā'ā tatarana mama'e resaukara ae upe. Nan tee futat je rerowiaara 'gā jamu'ei je ree, Jeruwarete 'ga ree 'jau. Je rerowiaara 'gā 'wyrriara* 'gā ajemogy jaytata 'jawe— 'jau Jejui 'ga jee.

2

Efesu pewara 'gā nupe Jejui 'ga 'eawet

¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau jee:

—Jeje'ega ekwasiat inuga Efesu pewara je rerowiaara 'gā 'wyrriara 'ga upe— 'jau 'ga jee.

—Sete je jaytata areko tejakwatawa katy tepo pe. Sete tatarana renawa pyterimū je teatau tekou. Ouru apopyrera pyterimū tekou teatau. Je 'ā amu'akwaap pēē mama'e are.

² Pēnemiapofera je akwaap. Kwaiwete 'ā pejeporowykyau jee. Je rerowiare'ema 'gā 'ā pē nerekou tyweaete je rerowiamū. A'ere 'ā pejejereko tywera upe pēnuag pejejemogyau pejepoire'ema je rerowiar awi. Mama'e tywera apoara 'gā nee 'ā pejeporomutare'emamū. 'Gā amū 'ā 'ua owaēma pē nupe ai'i. "Jejui 'ga 'ā ore mut pē mu'jau oje'eg are", 'jau futatee 'ā 'gā 'ua pē nupe rai'i. A'ere 'ā neperowiaara'nei 'gā nai'i. "A'jea sipo Janeruwarete 'ga 'gā muri?" 'jau ete 'ā pēē pejejaupe rai'i. 'Gā je'ega renup katu re 'ā pēē 'gā kwaapa rai'i, 'gā 'me kwaapa rai'i.

³ Mama'eay upe 'ā pēnuag je ree. Nepepouri 'ā jeporowyky awi rai'i— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

⁴ —A'ere je mama'e mū re je je'egayi pē nupe. Je rerowiaa ppy ppy we 'ā pejeporomutaramū je ree nanimenime rakue. A'ere 'ā pēē 'awamū ināinānī'i etee pejeporomutaramū je ree.

⁵ Pēnea'aru'jaw iki je rerowiar ppy ppyawer are. Je rerowiaa ppy ppy 'ā pēē pejeporomutaramū nanimenime je ree rakue. Mama'ea 'ā pēē iapou jeremifutar imū etee rakue. A'ere 'ā pēē 'awamū nai'jawe rūi pejemogy. A'eramū ki pēē pejejoia pejetywer awi. Je rerowiar ppy ppyawera upe ki pejejewya nū. Kasi a'e pe je tatarana apykawa pe'ai pē nui ne. A'eramū nipo pēē jeje'ega mome'wau'jape'ema pejejaupe.

⁶ A'ere pēē, je 'jawe futat, Nikurai 'ga remiayuwa 'gā nemiapo are nepēporomutari. Aipoa esage jee. Nikurai 'ga remiayuwa 'gā o'me are ajamu'jau. A'eramū je 'gā nemiapofer are teporomutare'emamū tekou— 'jau Jejui 'ga ikwasiarukaa jee.

⁷ —Ee pejepeapyoweramū ki Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega peenuw esage je rerowiaara 'gā nupe 'ga je'egamū. Jarejuwarete 'ga je'ega renupara 'gā nipo awau amanū re 'ga pyri. Peu futat je y'wa mū monou 'gā nupe. Aipo y'wa 'wau 'gā ajemogyau nakwaparimū ete rūi 'ga pyri. Aipoa y'wa 'ywa u'am Jarejuwarete 'ga rupaw ipe— 'jau 'ga jee.

Aipoa 'ga 'eawera je ikwasiaa inuga Efesu pewara 'gā nupe 'ga je'eg imū etee futat.

Esmirna pewara 'gā nupe Jejui 'ga 'eawet

⁸ Aipo 'e re 'ga 'jau jee nū:

* 1:20 Pastor 'jawa poromū.

—'Awamū jeje'ega ekwasiat inuga Esmirna pewara je rerowiaara 'gā 'wyr-
iara 'ga upe, a'e je enee— 'jau 'ga jee.

—Je ako ypy ma'ea. Maapawera nanē je nū. Je amanū ikue. A'ere je
ferawi etee ako ikue nū. Je teje'ega kwasiarukaa 'ga upe imonou pē nupe.

⁹ Akwaap katu futat je pēē. Mama'eay upe pēnuag pejemogyau je
ree. Nepētywi pēē mama'e pyu 'au. A'ere pēē imama'e kwai ma'erama futat
pejemogy. Jeremiyuwa pēē. A'eramū pēē iporiae'ema futat. 'Gā amū nipo
pē ago'wau je ree. Aipo 'gā nipo 'jau: "Judeuretea futat ore. A'eramū ore
Jarejuwarete 'ga remiayuwaretea futat. Ore te futat 'ga remiayuwaretea.
Pēē naani", 'jau nipo 'gā pē nupe. O'meramū te 'gā 'i. NaJaneruwarete
'ga remiayuwa rūi agawewi 'gā. Mama'eukwaawa remiayuwa te 'gā.
Mama'eukwaawa 'wyriara tee 'gā amuoryp ajemogyau.

¹⁰ Pekiye awi pejereko tyweram awi. Anurenure'i nipo
mama'eukwaawa 'wyriara pēē mū munewukaa pē mu'ama
moromunepawa pype. "Taesak 'gā 'ga rerowiar awi 'gā pōira 'jau", 'jau
nipo mama'eukwaawa 'wyriara pē nupe. A'ere nipo teis etee peset 'gā pē
nereko tyweretei. A'ere kasi pepoit Jarejuwarete 'ga rerowiar awi ne. Pē
apisi agawewi nipo 'gā. A'ere kasi pepoit futat Jarejuwarete 'ga rerowiar
awi ne. 'Ga rerowiar awi pepoire'emamū je pē mogyi nakwaparimū ete rūi
Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

¹¹ —Ee pejejeapyoweramū ki Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupa
esage, je rerowiaara 'gā nupe 'ga je'egamū. Jarejuwarete 'ga je'ega
renupara 'gā nipo awau 'ga pyri amanū re. Oje'ega renupara 'gā 'ga
nomonoukari mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau 'ga jee.
Aipoa 'ga 'eawera je ikwasiaa inuga Esmirna pewara 'gā nupe 'ga je'eg imū
etee futat.

Pergamū pewara 'gā nupe Jeju 'ga 'eawet

¹² A'eramū Jeju 'ga 'jau jee nū:

—'Awamū jeje'ega ekwasiat inuga Pergamū pewara, je rerowiaara 'gā
'wyriara 'ga upe— 'jau 'ga jee.

—Je jyuua areko, ajuowai aime ma'ea rerekou tejuru pe.

¹³ Akwaap je pē'wya. Mama'eukwaawa 'wyriara futat 'ūi 'wyriaramū
aipo 'wyr ipewara 'gā nupe. A'etea nepepōiri je rerowiar awi. Naje kwakuwi
pejepe 'gā nui. Ātipasi 'ga je mome'wau akou 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā 'ga
jukau peu futat je mome'uramū rakue. A'etea nepepōiri je wi rakue. Aipoa
esage jee.

¹⁴ A'ere je mama'ea pēē mū iapōa nafutari. Pēē mū Parāu 'ga je'egera
rerowiaa. Ymā te Parāu 'ga Paraki 'ga mu'ei maira'me a'agawa muoryw
are rakue. "Amu'e je ene ee. A'eramū ene Israeu 'ga juapyrera 'gā mu'jau
maira'me a'agawa muoryw are", 'jau 'ga 'ga upe rakue. Kwe pewara 'gā wya
monou ijukau inuga maira'me a'agawa rowase, imuorypawamū. "Pe'u kasi
aipo wyro'o ne", 'jau Janeruwarete 'ga Israeu 'ga juapyrera 'gā nupe rakue.
A'ere Parāu 'ga 'i 'ga upe: "Maira'me a'agawa rowase imonopyrera pe'u, ere
ki 'gā nupe", 'jau 'ga Paraki 'ga upe. "Peko ki pejemirekoe'em are, ere ki
kūima'efera 'gā nupe", 'jau 'ga Paraki 'ga upe rakue. "Pejemene'em are ki
peko, 'jau ki ene kūjāmera 'gā nupe", 'jau 'ga Paraki 'ga upe rakue. A'eramū
Paraki 'ga 'jau 'gā nupe rakue. A'ere 'ā pēē mū 'awamū miamū mama'ea
peapo pejemogyau 'ga 'eawerimū etee futat.

¹⁵ Pēē mū Nikurai 'ga je'egera rerowiaa pejemogyau. Aipo nanē
nia'wyrī jee nū.

¹⁶ Pepoit pejetywer awi. Kasi a'e pe je oi mama'e tywera apoara 'gā
nowajaa tejuru pewara teyyu pyu ne— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

17 —Ee pejejeapyoweramū ki Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega peenup, je rerowiaara 'gā nupe 'ga 'Agesage je'egamū. 'Ga je'ega renupara 'gā nupe tamono mana 'jawa 'jau, 'gā nemi'urama 'jau. Imimipyrrera tamono 'gā nupe 'jau. Ita siga nanē tamono 'gā nupe 'jau. Ita sig are 'gā ner yaua tamono ikwasiaa 'gā nupe 'jau. Tekotee 'gā nipo nokwaawi futari 'gā ner yaua. Jeremie'rogera 'gā tee te nipo wer yaua okwaap— 'jau 'ga jee. Aipoa 'ga 'eawera je ikwasiaa inuga Pergamū pewara 'gā nupe 'ga je'eg imū etee futat.

Tiatira pewara 'gā nupe Jejui 'ga 'eawet

18 Aipo 'e re Jejui 'ga 'jau jee nū.

—Tiatira pewara, je rerowiaara 'gā 'wyrriara 'ga upe aipo are ekwasiat inuga— 'jau 'ga jee.

—Je te 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yrraretea. Jerea enyfuk noko jee tata 'jawe. Itaju enyfuga 'jawe 'ā jepya wenyfugamū.

19 Je aje'eg pē nupe. Akwaap je pēē. Pēnekoa je akwaap. Jarejuwarete 'ga ree 'ā pejeporomutaramū 'ga rerowiaa nanē nū. Pēē pejejopoa 'ā mama'e apo are. Mama'eay upe 'ā pēē pejejuagamū pejejemogyau. Je rerowiar ppy we te 'ā mama'e esagea peapo jee. Ma'eramū 'ā 'awamū taetu mama'e esagea peapo pejejemogyau jee kwaiwete. Aipoa esage jee.

20 A'ere mama'e mū nia'wryi jee. Jesepeu ēē jeremiayuwa 'gā mu'jau tywet mama'e tywer are. “Je Jarejuwarete kīā je'ega mome'wara”, 'jau futatee ēē 'gā nupe. A'ere ēē 'mea te ēē rerekoi. Mama'e tywera apo are ēē jeremiayuwa 'gā mu'jau. “Pejejemirekoe'em are pēnekoa esage”, 'jau futatee ēē 'gā nupe. “Pejemene'em are pēnekoa esage”, 'jau futatee 'gā nupe, 'gā mu'jau tywet. “Maira'me a'agawa upe imonopyrrera esageay pēnemi'uramamū”, 'jau futatee ēē 'gā nupe. A'etea 'ā ēē nepemuēmi pejejewi. A'eramū je te'arasigamū tekou pē nee.

21 Nareko tywera'nei je ēē ēē tywer are. Otywer awi ēē poira rapesaka te'ŷina. A'ere ēē nopoiri futari otywer awi.

22 Otywer awi ēē rerowiaarera 'gā poire'emamū nipo je 'gā nereko tyweaete 'gā tywer are. Ēē nipo je imomoa ēē seawa reewe futat. Ēē je'ega rerowiaara 'gā nanē nipo je

23 iapisau ēē reewe futat. A'eramū nipo je rerowiaara 'gā 'jau: “'ga a'jea futat ae kwaap”, 'jau nipo 'gā ajaupe. “Janerea'awa 'ga okwaap. Janeremifutara nanē 'ga ikwaapa nū. A'eramū nipo 'ga 'gā nekoawera repy monou 'gā nupe najuejue etee”, 'jau nipo 'gā ajaupe. Mama'e tywera apoara 'gā je areko tywerete. A'ere je tejerowiaara 'gā nupe mama'e esage monoi— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

24-25 —Jesepeu ēē rerowiaara 'gā 'jau: “Mama'eukwaawa 'wyrriara remimu'efera ayay ikwaapa ore. A'eramū ore orojeapyoa'ne'emamū ee”, 'jau 'gā. A'etea 'ā pēē mū neperowiari ēē je'ega. Nepeenuwi mama'eukwaawa 'wyrriara je'ega pejejemogyau. A'eramū je pē nupe 'jau: Pepoir awi Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiar awi je rura'ne'emamū. Mama'e mū ree je namu'ei pēē. A'ere kasi pepoit iymaner awi ne— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

26-28 —Pejemanūme'ēwe pejejemogyau mama'e apou Jarejuwarete 'ga 'eawer imū ete 'eramū je anure pē mogyau i'wyrriaramū teje'jawe tejeypyri pejemogyramū. Sā'ā Jeruwarete 'ga je mogoa 'wyrriaramū je rerowiare'ema 'gā nupe. Nan tee futat je pē mogyau 'wyrriaramū teje'jawe. “Pejeje'ega renuwe'emamū ki pereko tywerete 'gā”, 'jau nipo je pē nupe. Sā'ā japepoa. Japepo jara 'ā ia'wrye'emamū imonoa ikaikaa. A'eramū

futat imateepapa. Nan tee futar iki pejejerowiare'emamũ 'gã pereko, 'jau nipo je pẽ nupe. Jaytataua tamut pẽ nupe 'jau— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

²⁹ —Ee pejejeapyoweramũ ki Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupa, je rerowiaara 'gã nupe 'ga 'Agesage je'egamũ. Aipo ki peanup— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

Aipoa 'ga 'eawera je ikwasiaa inuga Tiatira pewara 'gã nupe 'ga je'eg imũ etee futat.

3

Sardes pewara 'gã nupe Jeju 'ga 'eawet

¹ Aipo 'e re Jeju 'ga 'jau jee nũ:

—Sardes pewara, je rerowiaara 'gã 'wyrriara 'ga upe aipo are ekwasiat inuga— 'jau 'ga jee.

—Je Jarejuwarete 'ga 'Agesagea areko. Jaytata nanẽ je tepo pe erekou sete. Akwaap je pẽẽ. Pẽnemiapofera je akwaap. “Gã 'ã Jarejuwarete 'ga je'ega renupara. Ajemogy ma'e 'jawe 'gã”, e'i pẽ nesakara 'gã pẽ nupe. A'ere pemorytee te 'gã pejejee. Amanũ ma'e 'jawe futat pejemogy. Nepeenuwi futari Jarejuwarete 'ga je'ega.

² Pe'je pejepaka. Oset ma'e 'jawe etee pẽẽ. Au'je Jarejuwarete 'ga je'ega renuwaĩw ire. Peenup katu katu 'ga je'ega.

³ Pẽnẽa'at pejejemienuwer are. Je rerowiar ppy we ako jeje'ega peenup ikue. A'eramũ pẽẽ 'awamũ pejejea'aru'jawamũ ee nũ. Aipoa ki perowiat. Pe'je pejepoia pejetywer awi. Oset ma'e 'jawe pejemogy. Pejepake'ema nipo je rura nepekwaawi. Sã 'ã ae muna'ywa rura kwaawe'ema. Nan tee je rura nepekwaawi ne, pejetywer awi pejepoire'ema ne. Pejejekatu'oke'ema pejejemogyau 'eramũ nipo je ruru'jawa nepeesagi.

⁴ A'ere nipo pẽẽ mũ nepejemotyweri. Mama'e tywera apoare'emamũ te nipo aje anure pejot pejejemogyau je pyri. Taity aparasiga rerekwara 'jawe pẽẽ. Nepejemoky 'ai Jarejuwarete 'ga upe.

⁵ Jarejuwarete 'ga je'ega renuparamũ je pẽtywera moiri. Taity aparasiga nanẽ je imonou pẽ nupe nũ. Naywi futari je pẽnẽra Jarejuwarete 'ga ka'aran awi. Orojepyri pẽẽ mũ oramũ nipo je pẽ nesaukari Jarejuwarete 'ga upe. “Agamũ jeremiayuwa 'gã”, 'jau nipo je 'ga upe. Ywagipewara 'gã nupe we futat nipo je pẽ nesaukaa— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

⁶ —Ee pejejeapyoweramũ pẽẽ Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupa katu, je rerowiaara 'gã nupe 'ga je'egamũ— 'jau Jeju 'ga ikwasiarukaa jee. Aipoa 'ga 'eawera je inuga ikwasiaa Sardes pewara 'gã nupe 'ga je'eg imũ etee futat.

Filadelfia pewara 'gã nupe Jeju 'ga 'eawet

⁷ Aipo 'e re Jeju 'ga 'jau jee nũ:

—Filadelfia pewara, je rerowiaara 'gã 'wyrriara 'ga upe aipo are ekwasiat inuga— 'jau 'ga jee.

—Je Jarejuwarete 'ga remiayuwaretea. Nitywi futari mama'e tywera je pype. Mama'e a'jea etee te je amome'u. Saawia je areko. Ymã 'wyrriararete 'ga ma'ea rakue, Davi 'ga ma'ea rakue. A'ere 'awamũ jema'ea. 'Okwara je iawopytymo'wog ire, nitywi 'ga amũ iawopytymawa pyu. Je iawopytym ire 'gã nuawopytymo'woga'uweri aipo 'okwara.

⁸ Akwaap je pẽnemiapofera. Akwaap je inãinãni'ĩ etee pẽpãjẽa. A'etea pẽywyrafen jeje'ega rerowiaa. Je'eawer imũ etee futat 'ã pẽẽ mama'e apou pejejemogyau. A'eramũ je 'ã teporowykya apoukaa pẽ nupe. Nitywi futari pẽmomoira 'gã amũ.

⁹ Mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwa 'gã amũ te nipo aje ajesakut futat amũ pẽ nupe. "Ore judeuretea. A'eramũ ore Jarejuwarete 'ga remi-ayuwareteramũ arakou", 'jau futatee nipo 'gã. A'ere ki pẽywyrafen aipo upe. Aipo upe pẽywyrafenamũ nipo mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwa 'gã amũ 'jau: "A'jea futat Jeju 'ga pẽ futari ra'e", 'jau nipo 'gã pẽ nupe. "Judeue'ema agawewi futat pẽẽ. A'etea 'ga iporomutat pẽ nee pẽ mogyau wemiayuamũ" 'jau nipo 'gã pẽ nupe.

¹⁰ "Pejejeupe mama'eay ijesakaramũ pejepoire'ema jeje'eg awi", 'jau ako je pẽ nupe ikue. Aipo je'ea 'ã pẽẽ enupa pejejemogyau. A'eramũ je a'eramũ pẽ a'gwau mama'e tywer awi. Anure nipo mama'e tywera apoara 'gã nuri je rerowiaara 'gã nerekou tyweaete. "Toromomoirukat 'gã Jeju 'ga rerowiar awi 'jau kwy", 'jau nipo 'gã 'ua. A'ere nipo je pẽ a'gui 'gã nui.

¹¹ Anure te nipo je oi nũ. A'ere kasi pepoit je rerowiar awi ne. Je rerowiar awi pepoir ire nipo Jeruwarete 'ga oporoywera monoi tekotee 'gã nupe etee. Je wi ipoire'ema 'gã nupe etee 'ga oporoywera monoi— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

¹² —Jarejuwarete 'ga je'ega renupara 'gã nipo je imogyau 'ga remi-ayuwareteramũ. Sã'ã 'oga rupaa'mywaretea. Nitywi 'ga amũ 'oga ru-paa'mywarete maku'jara. Nan tee futat je rerowiare'ema 'gã nomo-moirukari je rerowiararete 'gã je rerowiar awi. A'eramũ nipo je Jare-juwarete 'ga rera kwasiaa 'gã nee. A'eramũ 'gã Jarejuwarete 'ga remi-ayuwa futat ajemogyau. Sã'ã ae mama'e jaramũ wera kwasiara imogya okaraemã are. A'eramũ 'ã tekotee 'gã ijara kwaapa. Nan tee 'gã Jare-juwarete 'ga rera rerekwara 'gã kwaapa, 'ga remiayuwa 'gã kwaapa. Jare-juwarete 'ga 'wyrarete rera nanẽ nipo je ikwasiaa 'gã nee nũ. Anure nipo Jerusareg yau ruri ojypa ywag awi. Aipoa Janeruwarete 'ga 'wyraretea. Tejer yaua nanẽ nipo je ikwasiaa 'gã nee— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

¹³ —Ee pejejeapoweramũ pẽẽ Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupa esage, je rerowiaara 'gã nupe 'gã je'egamũ— 'jau 'ga jee. Aipo 'ga 'eawera je akwasiat inuga Filadelfia pewara 'gã nupe, 'ga je'eg imũ etee futat.

Laodiceja pewara 'gã nupe Jeju 'ga 'eawet

¹⁴ —Awamũ aipo are jeje'ega kwasiari Laodiceja pewara, je rerowiaara 'gã 'wyrriara 'ga upe— 'jau Jeju 'ga jee.

—Tejuwarete 'ga je'eg are je 'jau, "Nan etee futat nanẽ je'ea nũ", 'jau. Mama'e 'a'je mome'wara te 'ã je. Oje'jawe etee futat Jeruwarete 'ga mama'e apoukari jee ikue.

¹⁵ Akwaap je pẽẽ. Pẽnemiapofera nanẽ je akwaap nũ. Naje futaruui 'ã pejepe. A'ere pẽẽ naje ree iporomutare'ema rui. Inãinãni'f etee je futara nia'wyrri jee. Kwaiwete jefutara te esage jee. Je futare'ema ywawuje tãmẽjẽ pepoit je wi.

¹⁶ Sã'ã 'y taku'wia. 'Y taku'wia otykuramũ ae mopy'apojy etee. Nan tee futat je pẽ monoi tejewi. 'Y taku'wi 'jawe etee pẽẽ.

¹⁷ "Ika'aranũ kwai ma'ea ore. A'eramũ ore orotywe'emamũ futat mama'e tywe'ema pyu", 'jau futatee pẽẽ. A'ere je 'i pẽ nupe: Pẽ'me ate pejemogyamũ nepẽa'wyrri futari Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ pẽẽ mama'e tywe'ema 'jawewara futat. Neperowiari Jarejuwarete 'ga. A'eramũ pẽẽ pejejemogyau taitye'ema 'jawewaramũ futat. Nepẽneapyoi Jarejuwarete 'ga ree. Eae'ema 'jawe nanẽ pejejemogyau.

¹⁸ A'eramū je 'jau pē nupe: Ourua pemut je wi. Je wi imuripyrrera nateep-awī futari. Aiporamū tee pēē ika'aranūū kwai ma'e 'jawe futat peko. Taity aparasiga pemut pejejemimunewamū, pejejenosī mateepawukaawamū. Muaga nanē pemut je wi pejejeape imonopyramū. Pejetywera pemoirukat jee. Aipoa ouru je wi imuripyrrera 'jawe. Pejemiesageukat jee. Aipoa taity aparasiga munewa 'jawe jee. Pejemiesapyoukat jee. Aipoa aerea fuaga 'jawe jee.

¹⁹ Mama'e tywera 'gā iapo re je tejemifutara 'gā mu'akwaawi ee, 'gā nerekou tywe'ria 'gā mueapyoukaa ee. 'Gā futare'em ire amunipo 'ā je 'gā mueapyowe'em futat mama'e are. A'eramū ki pēē pejeipoia futat pejetywer awi. Pepoit 'me kasi pejetywer awi ne.

²⁰ Sā'ā ae oa ojo'wyr ipe. A'eramū 'ā aeoga jaramū 'Ere ejua esou', 'jau ajaupe. A'eramū 'ā ae 'ere ejua esou' 'eramū etee osou ojo'wyr ipe. Nan tee futat je 'Ere ejua esou' tejeupe 'e rapesagi tekou. 'Ere ejua esou' tejeupe pēē 'eramū je reseī futari tewau pē pype tekou— 'jau Jejui 'ga ikwasiarukaa jee.

²¹ —Jarejuwarete 'ga je'ega je aenup katu katu— 'jau 'ga jee. —A'eramū 'ga je muapyka ojepyri, je mogou 'wyriaramū oje'jawe. A'eramū je oroje'ega renupara 'gā muapyka orojepyri, 'gā mogyau 'wyriaramū oroje'jawe— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

²² —Ee pejejeapyoweramū ki Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega peenup katu, je rerowiaara 'gā nupe 'ga je'egamū— 'jau Jejui 'ga ikwasiarukaa jee. Aipoa 'ga 'eawera je ikwasiaa inuga Laodiceja pewara 'gā nupe 'ga je'eg imū etee futat.

4

Janeruwarete 'ga muorypap

¹ Tejeupe aipo 'epaw ire je amuteea ete esaka nū. 'Okwara rawopytymo'woga je esaka ywag ipe. Pe awi 'ga amū oje'ega jee:

—Ere ejua 'au ejeupia je pyri. Anure mama'ea ijeaporama taesaukat enee 'jau— 'jau 'ga jee.

Jumi'aranūū fu 'jawe 'ga wafukaita jee. Je upe oje'eg ppy ma'efera 'ga futat oje'egu'japa jee nū.

² A'erauwe Janeruwarete 'ga 'Agesagea je pojekau je rerawau ojeupi ai'i. Peu futat je 'wyriararete renawa resaka ai'i. Peu futat 'ga amū 'ūina wapyka i'arimū ai'i.

³ I'arimū wapyk ma'e 'ga wenyfugamū futat 'ūina ita esage 'jawe. Ita owy 'jawe, jasipi 'jawa 'jawe. Ita piraga 'jawe nanē nū, saritonia 'jawa 'jawe. 'Ga renawa ywyrī je'ywa okwapa imamana. Aipoa je'ywa okawuramū esimerauta 'jawa 'jawe. Esimerauta 'jawa ita esagea futat.

⁴ Wīti kwaturu 'wyria'ri renawa 'wyriararete renawa mamana. Aipo 'arimū wīti kwaturu 'gā wapyka ajemogyau, 'wyria'ri 'gā. Aipo 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega wenup katu katu futat. Taity aparasiga nanē 'gā erekou nū. 'Wyriara akagyriūa nanē 'gā erekou waka'garimū. Aipo akagyriūa ouru apopyrrera te.

⁵ Ipyter ipewara, 'wyriararete renawa wenyfugamū 'ūina tupā werawa 'jawe. Aunuga nanē 'ūina nū. Aman aunuga 'jawe futat 'ūina aunuga. Tupā 'jawe nanē afuramū 'ūina. 'Wyriararete renawa rowase sete tata yyga 'jawewara wenyramū 'upa. Aipo tata yyga 'jawewara 'ga 'Agesagea futat.

⁶ 'Wyriararete renawa rowase je ypiauu resaka. 'Y rypy esagea te poromū. Werawerawuu 'jawe typya ojesaka katu katu futat. 'Wyriararete renawa pyri katu katu ma'ja katu je esaka, eae'yi ma'ea. Ea ipira moyka. Irūpāwē

'gã. 'Wyriararete renawa rowase eae'yi ma'e mû akou, iyse katy amû akou, iyse owajara katy amû akou, ikupe katy 'jau eae'yi ma'e mû akou. Irûpawê eae'yi ma'e pytuna.

⁷ Ajepei tee eae'yi ma'ea 'miara 'jawewara. Ajepeja eae'yi ma'ea kwatau 'jawewara. Ajepeja aereakwara 'jawewara rerekou. Maapawera kwanûwewe 'jawewara.

⁸ Aipoa eae'yi ma'ea kwaiwete ipepokaga ipir are, seis ipepokaga. Aipo jywa nanê ea moyka nû. Jarejuwarete 'ga upe amaraka'aga. Wojere'emamû futat 'gã 'upa amaraka'aga.

“Esage te 'ã Janeruwarete 'ga.
Pãjêrete te 'ã 'ga.

Mama'e jararete te 'ã 'ga.

Ymã we te 'ã 'ga rekoi rakue.

'Awamû 'ã 'ga rekoi.

Anure nanê nipo 'ga rekoi je.

Okoeteete ma'e 'ga futat”,

'jau 'upa amaraka'aga Jarejuwarete 'ga upe.

⁹ Nan futat eae'yi ma'ea 'wyriararete renawa 'arimû wapyk ma'e 'ga muorypa, amaraka'aga 'ga upe. 'Ga remiapofer are 'gã 'ga muorypa. “Okoeteete ma'e 'ga” 'jau 'gã 'ga muorypa.

¹⁰⁻¹¹ 'Ga muorywauwe witi kwaturu 'wyria'ri 'gã wããpyramû Okoeteete ma'e 'ga rowase, Aejararete 'ga rowase. Eae'yi ma'e 'gã 'ga muorywauwe 'gã nanê 'ga muorypa nû:

“Ene te 'ã eneresage oree.

Ene te 'ã pãjêrete.

A'eramû ore ene etee imuorypa.

Ene te 'ã mama'ea ereapo rakue.

Nitywi futari eneremiapoe'ema.

Ejemifutar imû etee 'ã ene mama'e apou.

A'eramû 'ã ore ene etee ene muorywi”,

'jau 'gã wããpyramû oje'ega 'ga upe. Wakagyruã 'gã imososoka imonou inuga 'ga rowase, 'ga muorypawamû.

5

Ka'arana jemaman

¹ A'ere je ka'arana jemamana resaka 'ga po pe, 'wyriararete renawa 'arimû wapyk ma'e 'ga po pe, 'ga jakwatawa katy. Aipoa ojekwasiaa ajuowai. Ikupe katy, waipy katy 'jau ojekwasiaa. Ikwasiapaw ire 'ga imoga mairarata 'jawewara pyu. Aipoa ka'arana mogu 'jau 'japa, sete imogawera.

² A'eramû je ywagipewara 'ga amû resaka, ifuakat ma'e 'ga amû resaka. wafukajayau oje'ega mua:

—Esage ma'ea tee nipo ka'arana omopojo'ogarû ajau ore. Awÿja te wapo oree?— 'jau 'ga wafukaita.

³ A'ere nitywi futari imopojo'okara 'ga amû. Ywag ipe nanê nû nitywi futari. Ywy pe nanê otywe'emamû nû. Amanû ma'e rupaw ipe nanê otywe'emamû futat nû.

⁴ A'eramû je teje'arasigamû tejaa'wau te 'ÿina ee.

⁵ A'eramû 'wyria'ri 'ga amû 'jau jee:

—Erejo'o awi ee. Emã'ê 'ga ree, Juda 'ga juapyrera 'ga ree. Nokyjei 'ga mama'e awi. A'eramû ore 'jau 'ga upe 'miara 'jawewara 'ga, 'jau ore. Davi 'ga

juapyrera 'ga te 'ā. Ojee iporomutare'ema 'ga 'arimū 'ga kwawi. A'eramū 'ga imopojo'okarūmū— 'jau 'ga jee.

⁶ A'eramū je temā'jāu ee nū. Peu 'wyriararete renawa pyri 'ga amū 'ami. Eae'yi ma'e'gā, 'wyria'ri'gā netee 'ga renawa mamana. Karupa'mī 'jawewara 'ga. Sā'ā 'gā karupa'mī juka otywera mepyawamū. Nan tee 'ga. Karupa'mī pikutukawera 'jawe 'ga iporerā rerekou. Aipo 'ga sete 'ga rasia. Sete 'ga rea 'jau. 'Ga rea upe je 'jau, Janeruwarete 'ga 'Agesagea futat, 'jau. Janeruwarete 'ga U'agesagea wvy pe imuāina futat.

⁷ A'eramū aipo 'ga awau ka'arana rekyita 'wyriararete renawa 'arimū wapyk ma'e 'ga po awī.

⁸ Ka'arana 'ga ipyyg ire irūpāwē eae'yi ma'e'gā awau wapyka wenupy'āu 'ga rowase, 'ga muorypa. 'Wyria'ri'gā, wīti kwaturu 'gā nanē awau wapyka wenupy'āu 'ga rowase nū. Maraka apoawa 'gā erekou opo pe. Harpa 'jawa 'gā erekou opo pe. Y'a nanē 'gā erekou opo pe nū. Aipo y'a ouru apopyrera. Aipoa y'a pype 'gā jany kasiga 'jawewara rerekou. Aipo jany kasiga 'jawewara Janeruwarete 'ga upe 'ga remiayua 'gā je'ega. Karupa'mī 'jawewara 'ga rowase wapyg ire 'gā amaraka'aga 'ga upe.

⁹ Maraka yaua 'gā iapou 'ga upe:

“Ene te 'ā eneresage.

Ma'eramū 'ā ka'arana eremopojo'ok ajau.

Ene te 'ā erejujukaukat 'gā nupe.

Emanūmū 'ā wvy pewara 'gā tywera mepyau, 'gā mua ejeupe.

Namajepeja 'ga etee rūi 'ā ene imua ejemiayuwamū.

Najuejue te 'ā ene 'gā mua 'gā mojuawyawyau 'gā mua.

Tapy'yi, towajat, 'wyrarete pewat, ka'a pewat.

Mīmera 'gā 'ā ene imua ejeupe.

Ma'eramū 'ā ka'arana eremopojo'ogukat ajau.

¹⁰ Ene te 'ā ejemiayua 'gā eremoporowykyukat Jarejuwarete 'ga upe, 'gā 'wyriararete 'ga upe 'jau.

Ene 'ā 'gā mogyau 'wyriaramū wvy pewara 'gā nupe”,

'jau 'gā amaraka'aga karupa'mī 'jawewara 'ga upe.

¹¹ A'ere je mā'ēi ee. Ywagipewara 'gā je'ega je enupa. Kwaiwete ywagipewara 'gā je esaka. A'eramū je 'gā mojopyrūme'em. Kwaiwete te 'gā. A'eramū je 'gā mojopyrūme'em futat. 'Wyria'ri'gā nipo peu ajemogyau 'gā wyteripe. Irūpāwē eae'yi ma'ea nanē ajemogyau 'gā wyteripe nū. Nikwaa-pawī 'gā. Kwaiwete te 'gā. A'eramū je 'gā mojopyrūme'em.

¹² A'eramū ywagipewara 'gā amaraka'aga:

“Esage te 'ā karupa'mī 'jawewara 'ga, karupa'mī jukapyrera 'jawewara 'ga.

Pājēreteā te 'ga. Mama'e jararetea te 'ga”

'jau 'gā 'upa.

“T'akwaap te 'ga.

Ifuakat nanimenime 'ga nanē nū.

'Ga 'ā eteete ma'ea. Esage ma'ea te 'ga.

A'eramū jane 'ga muorypa”,

'jau 'gā amaraka'aga 'ga upe.

¹³ A'erauwe je tekotee 'gā je'ega renuwi. Ywag ipewat, wvy pewat, amanū ma'efera rupaw ipewat, 'yē'ē mewat, 'y pewat. Mīmera 'gā je'ega je enupa.

“Pēē 'ā eteete ma'ea.

Pēē 'ā ore aramuoryp.

Pēē 'ā ore nanē ipojeupa nū.

Pēē 'ā pājēreteā.

A'eramū ore, pēnemiapofer are juejue pē muorypa, aruojere'emamū”,

'jau 'gã amaraka'aga 'gã nupe, 'wyrirarete renawa 'arimũ wapyk ma'e 'ga upe, karupa'mĩ 'jawewara 'ga upe 'gã 'jau.

¹⁴ Irüpawē eae'yi ma'e 'gã 'jau:

—Nan tee ore 'jau nũ. Simuoryp 'gã 'jau— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'eramũ 'wyriri'ri 'gã awau wapyka wenupy'au 'gã nowase 'gã muorypa.

6

Ka'arana mogawa mopojo'okawam

¹ Je reape karupa'mĩ 'jawewara 'ga ka'arana mogawa mopojo'oka. Ajepeja etee ra'ne 'ga imopojo'oka. Imogawypya 'ga imopojo'ogauwe je eae'yi ma'e 'ga amũ je'ega renupa.

—Ere ejua— 'jau 'ga.

Aman aunuga 'jawe 'ga je'ega.

² A'erauwe 'ga amũ 'ua, kawaruu siga 'arimũ 'ga 'ua. I'arimũ wapyk ma'e 'ga wyrapara rerekou opo pe. 'Ga amũ 'wyrira akagyryũ monou 'ga upe.

—Ere ewau ekou amunap tesirymer ipewara 'gã nowajaa 'gã fuakara mateepapa 'gã nui. Ekwap 'gã 'arimũ— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramũ kawaruu siga 'arimũ wapyk ma'e 'ga awau.

³ A'eramũ karupa'mĩ 'jawewara 'ga ka'arana mogawa mopojo'oka ajai nũ. A'erauwe eae'yi ma'e 'ga amũ oje'ega nũ:

—Ere ejua.

⁴ A'erauwe 'ga amũ 'ua kawaruu piragay 'arimũ 'ua nũ. A'eramũ eae'yi ma'e 'ga 'jau i'arimũ wapyk ma'e 'ga upe:

—Ere ewau kwe pe 'gã nowajarukaa ekou ajaupe, 'gã juapisaukaa— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramũ 'ga jyyu monou 'ga upe. A'eramũ 'ga awau. Ojeupe jy mur ire kawaruu piragay 'arimũ wapyk ma'e 'ga awau.

⁵ Aipo apo re karupa'mĩ 'jawewara 'ga ka'arana mogawa mũ mopojo'oka jui nũ. Imuapyra mopojo'oka jui nũ. A'eramũ eae'yi ma'e 'ga amũ oje'ega nũ:

—Ere ejua.

A'erauwe 'ga amũ 'ua, kawaruu ũna 'arimũ 'ua nũ. I'arimũ wapyk ma'e 'ga wereko mama'e momoyitawa resakawa opo pe.

⁶ 'Ga resakawe je 'ga amũ je'ega renupa, eae'yi ma'e 'gã pyter ipewara 'ga je'ega renupa:

—Epy ete temi'urama. Majepi 'ara rupi etee aeporowykyawera repya teepawamũ temi'uram are. Epy te temi'urama. Eremojopype kasi 'miara kawera 'y are tuwuu ma'e 'jawe ne. Y'waya nanē kasi eremojopype 'y are tuwuu ma'e 'jawe ne.

⁷ A'ere karupa'mĩ 'jawewara 'ga ajepeja ka'arana mogawa mopojo'oka jui nũ. A'eramũ maapawera eae'yi ma'e 'ga 'jau:

—Ere ejua.

⁸ A'erauwe 'ga amũ 'ua, kawaruu jukyryuu 'arimũ 'ua. I'arimũ wapyk ma'e 'ga rera Teumet. Aipo 'ga rewiri ajepeja 'ga 'ua nũ. Aipo 'ga rera amanũ ma'efera rupap 'jau. A'eramũ eae'yi ma'e 'ga amũ oje'ega Teumera 'ga upe:

—Ere ewau kwe pe 'gã apisau, 'gã pytuna myterajeuu etee iapisau— 'jau 'ga 'ga upe. —Ere 'gã amũ apisaukaa maruowajara 'gã nupe, 'gã amũ apisaukaa ty'ara upe, amumera apisaukaa jero'wu pyu, 'gã amũ apisaukaa 'miara upe— 'jau 'ga 'ga upe. —Eroo 'gã ejeupi amanũ ma'efera rupaw ipe ejewya.

⁹ Aipo re karupa'mĩ 'jawewara 'ga ka'arana mogawa mũ mopojo'oka jui nũ. A'erauwe je Jarejuwarete 'ga rerowiaara 'gã 'agera resaka. Wyrarapyawa 'wyrimũ 'gã 'upa. Jarejuwarete 'ga je'ega 'gã imome'wau kwe

pewara 'gã nupe rakue. Jejui 'ga nanē 'gã imome'wau kwe pewara 'gã nupe rakue nū. A'eramū ia'wyrē'ema 'gã 'gã apisau.

¹⁰ A'eramū 'gã 'agera wafukaita Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ã pājēreteā. Ene 'ã orejararetea. Ene 'ã eneresage. Mama'e a'jea etee 'ã eremome'u oree. A'eramū ene e'eawer imū etee futat mama'e apou— 'jau 'gã wafukaita 'upa 'ga upe. —Maranime te ore repyar ape? Maranime te ore apisiarera 'gã erereko tywerete ore ree?— 'jau 'gã 'upa Jarejuwarete 'ga upe.

¹¹ A'eramū 'ga amū taity aparasiga monou 'gã nupe najuejue etee. Taity fukua poromū. Otywer awi 'gã opoia rakue. A'eramū 'gã taity aparasiga monou 'gã nupe, 'gã tywere'ema resaukaawamū.

—Pe'je pejepytu'wau pejejemogyau ra'ne— 'jau 'ga 'gã nupe. —Tene 'gã iapisipawi ra'ne. Anure nipo ia'wyrē'ema 'gã pēpytuna 'gã amū apisi, Jejui 'ga rerowiaara 'gã apisi. Pē apisipaw ire te Janeruwarete 'ga pē nepyari— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹² Aipo 'e re karupa'mī 'jawewara 'ga ka'arana mogawa mū mopojo'oka jui nū. A'erauwe ywya oyyita. Kwaiwete oyyita. Kwara ojemopytunaipa. Taity ūna 'jawe akou. Jaya ojemomiraga wy 'jawe.

¹³ Jayataa ototoka ywyu 'ua. Sā'ā y'wa kyra ywyruu ruramū itotoga o'yw awi. Nan ototoka 'ua.

¹⁴ A'eramū ywaga owoka ojemamana ka'arana jemamana 'jawe. Ywytyt, 'ypō'ō. Mīmera wapopenamū awau ojepe'au wenaw awi.

¹⁵ A'eramū ywy pewara 'gã juejue awau ajemima ita kwara pype, itauu pyter ipe 'jau awau ajemima. 'Wyriat, 'wyriana'nī, jefaruu 'wyriat, ikaraemā kywi ma'e, ifuakat ma'e, akotee ma'e. Mīmera 'gã juejue awau ajemima. 'Gã kyjea 'gã nerekou.

¹⁶ A'eramū 'gã wafukaita itauu upe:

—Pe'je pejejua pejejemono'oga ore 'arimū ore mima 'wyriararete renawa 'arimū wapyk ma'e 'ga wi. Karupa'mī 'jawewara 'ga imara'ne ore ree. A'eramū pēē ore au'jau ore a'gwau 'ga wi— 'jau nipo 'gã wafukaita itauu upe numiamū.

Ywytyra upe nanē nipo 'gã aipo 'jau nū. A'ere nu'ari futari 'gã 'arimū.

¹⁷ —'Awamū iwaēmi 'gã jane rereko tyweawa upe. Imara'ne 'gã jane ree. 'Awamū futat 'gã jane rereko tyweretei. Aw'ya sipo uag jupe?— 'jau 'gã wafukaita ajaupe.

7

Israeu 'ga juapyret

¹ A'ere je irūpāwē ywagipewara 'gã nesaka. Ywyu 'gã u'ama. Kwara poawa katy 'ga amū, kwara resaawa katy 'ga amū, iyse katy 'ga amū, iyse owajara katy ajepeja 'ga u'ama. 'Gã futat ywytu pyykara ajemogyau. Ywy pyaukare'ema jupe, 'y pyaukare'ema jupe, ka'a nanē ipyaukare'ema jupe nū.

² A'eramū je ajepeja ywagipewara 'ga resaka. Kwara poawa katy awi 'ga ruri ojeupia. Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gã mojewakawa 'ga erekou opo pe. Okoeteete ma'e 'ga remiayuwa 'gã 'ga imojewaka aipo pyu. A'eramū imojewakawa rerekwara 'ga wafukaita opytuna 'gã nupe, irūpāwē ywagipewara 'gã nupe. “Pe'je pejewau ywy mote'aa. 'Yē'ēa nanē ki pēē imote'aa nū”, 'jau 'ga 'gã nupe.

³ A'eramū majepeja 'ga ywagipewara 'ga wafukaita 'gã nupe:

—Tene ra'ne. Pemote'ara'ne awi ywya. 'Yē'ē, 'yp. Mīmera pemote'ara'ne awi— 'jau 'ga 'gã nupe. —Tene ki ore Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gã

mojewapawi ra'ne. 'Gã neapykaga toromojewapap ra'ne 'jau. A'eramũ 'gã nesakawe, tekotee 'gã 'gã kwaapa: Kweramũ Jarejuwarete 'ga remiyauwa 'gã na'e, te'i 'gã 'gã nupe 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁴ Aipo 'e re 'ga 'gã pytuna mome'wau jee:

—Sētu kwarētai kwaturu miu 'gã Janeruwarete 'ga remiyauwa 'gã— 'jau 'ga jee. —Israeu juapyrera 'gã te 'ã ore oromojewak— 'jau 'ga imome'wau jee.

⁵ A'eramũ 'ga 'jau jee nũ:

—Tusi miu Juda 'ga juapyrera 'gã.

Tusi miu Rupē 'ga juapyrera 'gã.

Tusi miu Gade 'ga juapyrera 'gã.

⁶ Tusi miu Ase 'ga juapyrera 'gã.

Tusi miu Nafitari 'ga juapyrera 'gã.

Tusi miu Manase 'ga juapyrera 'gã.

⁷ Tusi miu Simeão 'ga juapyrera 'gã.

Tusi miu Levi 'ga juapyrera 'gã.

Tusi miu Isaka 'ga juapyrera 'gã.

⁸ Tusi miu Sepurō 'ga juapyrera 'gã.

Tusi miu Jose 'ga juapyrera 'gã.

Tusi miu Pējamī 'ga juapyrera 'gã—

'jau 'ga imome'wau jee.

Mytuna 'gã 'ga esaka

⁹ Aipo 'eramũ je temã'jãu mytuna 'gã nee. Kwaiwete 'gã. Nomopopyrũmawa'uweri te ae 'gã. Tapy'yja 'wyrarete tesirũmer awi tee 'gã nuri ojopypepypeu. Ka'a tesirũmer ipewara 'gã nanē 'ut ojopypepypeu nũ. 'Wyr-iararete renawa rowase 'gã 'ua 'upa. Karupa'mī 'jawewara 'ga rowase nanē 'gã 'upa nũ. Taity aparasiga 'gã erekou. Pinowa 'gã imowawaka 'gã muorypa.

¹⁰ A'eramũ 'gã wafukaita 'gã muorypa.

—Ku'jywa 'ga 'ã Janeruwaretea.

'Ga 'ã wapyk 'ũina 'wyr-iararete renawa 'arimũ.

Karupa'mī 'jawewara 'ga retee ore katu'oka 'ũina.

A'eramũ ore 'gã muorypa—

'jau 'gã.

¹¹ A'e pype tekotee 'gã ajemogyau 'wyr-iararete renawa ywyr- imamana. Ywagipewat, eae'yi ma'e, 'wyr-ia'ri. Mīmera 'gã ajemogyau iywyr- imamana. Jarejuwarete 'ga renawa rowase ajatyka ma'e 'gã je'ega renupawe iywyr- iwar- 'gã juejue anuruka ywyu Jarejuwarete 'ga rowase. A'eramũ 'gã 'ga muorypa.

—Janeruwarete 'ga 'ã orejararetea.

¹² A'jea futat ki Jarejuwarete 'ga etee simuoryp.

'Ga te 'ã eteete ma'ea. 'Ga 'ã i'akwaap ma'ea.

'Ga 'ã mama'e amut janee. A'eramũ jane 'jau 'ga upe:

"Ene te 'ã eneresage oree", 'jau jane 'ga upe mama'e are.

'Ga 'ã ore'wyr-iararetea. 'Ga 'ã pājēretea.

Namutat 'ga rekoī nakwaparimũ ete rūi—

'jau 'gã, Jarejuwarete 'ga mome'wau.

¹³ Aipo re 'wyr-ia'ri 'ga amũ 'jau jee:

—Awỹja te taity aparasiga rerekwara? Mō awi ajee 'gã nuri?— 'jau 'ga jee.

¹⁴ —Tee nũ'ũ. Ene te 'ã erekwaap— 'jau je 'ga upe.

A'eramũ 'ga 'jau jee nũ:

—'Gã 'gã wereko tywerete agawewi. A'etea 'gã nopoiri Jarejuwarete 'ga rerowiar awi. Ojekatu'ogukaa Jarejuwarete 'ga upe, ojepirejukaa. Sã'ã kūjã

taity poeja. Nan tee 'gã jepirejukari otywer awi karupa'mĩ 'jawewara 'ga ry pyu.

¹⁵ Ma'eramũ 'ã 'gã nuwi Jarejuwarete 'ga rowase wapykawarete 'arimũ 'ga renamũ. Wojere'emamũ futat 'gã 'upa 'ga muorypa. A'eramũ 'wyriararete renawa 'arimũ wapyk ma'e 'ga 'gã a'gwau mama'e tywer awi. 'Ga 'gã wereko— 'jau 'ga jee.

¹⁶⁻¹⁷ —Karupa'mĩ 'jawewara 'ga ako 'wyriararete renawa pyri. A'eramũ nipo 'ga ojejukau esage 'gã nee. Sã'ã wyra jara 'ga jejuka esagea weymaw are. Nan tee nipo 'ga jejuka esagei wemiayuwa 'gã nee. A'eramũ nipo ty'ara otywu'jawe'emamũ. Ni'yuweju jawi 'gã. 'Ga 'gã weroo 'ywu'ywur ipe. Aipoa 'ya 'gã omogy namutamutat. Nitywi kwaraya 'gã nupe. Nipirakuwi 'gã peu— 'jau 'ga jee. —Janeruwarete 'ga nipo 'gã neaya amukag 'gã nea awi. A'eramũ 'ga ajaa'wau'jape'ema peu— 'jau 'ga jee.

8

Imogawa maapawera mopojo'okawam

¹ Aipo apo re karupa'mĩ 'jawewara 'ga imoga maapawa mopojo'oka jui. Aiporamũ 'arapiguua te futat ojeupa ywag ipe. Inãinãn etee te a'eramũ miãmũ 'gã opika.

² A'eramũ je sete ywagipewara 'gã nesaka, Jarejuwarete 'ga rowasewara 'gã nesaka. A'eramũ 'ga amũ jumi'aranũũ monou 'gã nupe najuejue etee.

³ A'ere ajepeja ywagipewara 'ga jany kasiga rapya'wia rerua enafu'ama opo pe. Jany kasiga rapyawuua pyri 'ga enafu'ama. 'Wyriararete renawa rowase aipo jany kasiga rapyawuua reni. Jany kasiga rapya'wia ouru apopyrera. 'Ga amũ jany kasiga monou 'ga upe, kwaiwete. A'eramũ 'ga 'jau 'ga upe:

—Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gã oporogytau 'upa 'ga upe au'jeteramũ. Sã'ã ae jany kasiga rapyramũ watasimora. A'eramũ 'ã ikasiga okwasi'wasi'wau 'oga pype. Ikasiga 'ã awau ojeupia Janeruwarete 'ga upe. Nan tee futat 'ga remiayuwa 'gã porogyta oi ojeupia 'ga upe. A'eramũ ene jany kasiga rapyau. A'eramũ ikasiga ojeupia ojopypeu awau 'gã porogyta are 'ga upe— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴ A'eramũ 'ga imonou jany kasiga rapyawuu 'arimũ iapyau. A'eramũ ikasiga awau ojeupia ojopypeu awau 'gã porogyta are 'ga upe.

⁵ A'eramũ ywagipewara 'ga tata pyyka iapyawuu 'ar awi. A'eramũ 'ga imonou imyina iapyawu'wi' pype. A'eramũ 'ga imonou imomoa ywy are. Aipo aporamũ tupã awau u'aa, owerapa tupã werawa 'jawe ee. Ywya oyyita nanẽ nũ.

Jumi'aranũũa

⁶ A'eramũ jumi'aranũũ rerekwara 'gã jumi'aranũũ pyyka erajemogyau eromaenuna tenunewara 'ga oma'e py rapesaka.

⁷ A'eramũ tenunewara 'ga oma'e pyau. Ipy pyyrauwe ama'na 'ua u'aa tataa reewe. Wy reewe 'jau 'ua u'aa ywy are. A'eramũ ywy ape awau ukaita myterajeu'iu etee. 'Yp, juop, worryorywamũ. Mĩmera futat ukaitapap.

⁸ A'erauwe ajepeja 'ga jumi'aranũũ pyau nũ. Ipyrauwe je wytyra 'jawe-wara ikajamũ resaka nũ. A'eramũ 'ga amũ ipyyka imonou imomoa 'yẽ'ẽ pype.

⁹ A'eramũ 'yẽ'ẽ ara awau ojemu'jaga wyramũ. Tyajeu'iu etee ojemu'jaga wyramũ, 'y ojemu'jaga wyramũ. Wyramũ ojemu'jag ma'e katywarã 'gã opapapap wyra reewe futat. Yaruua we futat ateepawamũ. Wyra tesirũmera opapap. Nitywi'i futari ako ma'e amũ.

10-11 Aipo re ajepeja 'ga jumi'aranũũ pyau. Ipyrauwe jaytatauua mũ 'ua u'aa ywag awi. Yyga reny 'jawe 'ua u'aa. Aipoa jaytatauua u'aa 'ua 'yrete pype, 'ywu'ywura pype 'jau u'aa 'ua. A'e ry pyterimũ futat irowa kwasi'oi. Nitykuawi futari. Aipo jaytatau rera irop ma'ea 'jau jupe. A'eramũ 'y moropa oje'jawe etee futat. Aipo 'y rykur ire itykuarera 'gã opapa kwaiwete.

12 Aipo re ajepeja 'ga oma'ea jumi'aranũũ pyau. A'erauwe kwara renya oorareferamũ. Opyytunaiwuuramũ etee. Jay reny, jaytata reny 'jau. Kwara jerewypyrauwe kwara owepa. Ai'iwe tãmẽjẽ opoa nũ. Ypytunimũ nanẽ nũ. Ypyajeu'i jay reny owepa nũ, jaytata reny 'jau. Awau ku'em enuneu weny jesagamũ jaya nũ, jaytata reewe futat weny jesagamũ nũ.

13 A'eramũ je kwanũ 'jawewara resaka iwewe ekoramũ. Ywatewate owewiau akou. A'eramũ pe awi futat wafukaja mua:

—Muapya 'gã ywagipewara 'gã nopyi we jumi'aranũũa. 'Gã ipy rauwe ywy pewara 'gã mama'e tywerete resaka. A'eramũ muapyt wẽjẽmĩ futat mama'eay ijesaokare'emawe nũ. Aipoa te ia'wyre'emetea— 'jau kwanũ 'jawewara wafukaja mua.

9

1 Aipo kwanũ 'jawewara 'e re ajepeja 'ga jumi'aranũũ pyi. A'eramũ je jaytata 'jawewara 'ga resaka. Ywag awi 'ua u'aa ywy pe. A'eramũ 'ga amũ saawi monou 'ga upe. Aipoa saawia ywy kwawukuu rawopytymo'wokawa ma'ea. Ywy ywy pe te aipo ywy kwawukuua oi.

2 A'eramũ 'ga ywy kwawuku rawopytymawa mopoka jui. A'erauwe tatasiga 'ua ũ'jãu jui. Tatasigawiũwiũna te 'ut ũ'jãu 'ara moypyunaipa. A'eramũ tatasiga kwara reny mowepa ywasiga 'jawe.

3 Tatasigawiũna rupi futat tukuruu 'jawewara 'ua ũ'jãu. Tukuruua futat numiamũ. A'ere Janeruwarete 'ga te ifuaga monoi jupe, jawa'jyra 'jawe.

4 A'ere 'ga 'jau tukuruu 'jawewara upe:

—Pe'je pejewau kwe pe. Jeremimojewage'ema 'gã etee ki pekutuk— 'jau 'ga jupe. —'Ywa kasi pekutug ine, pemomaw ine. Juo'wia 'jau kasi pẽẽ i'wau ne— 'jau 'ga jupe.

5 A'eramũ awau Janeruwarete 'ga remimojewage'ema 'gã kutuka 'gã mayrũmũ 'gã mogyau. Sã'ã jawa'jyra raya. Nan tee tukuruu 'jawewara 'gã mayrũmũ 'gã mogyau. A'ere 'gã nopawi futari ay upe. Sĩku jaya moka'jama 'gã mayrũmũ 'gã mogyau.

6 Ay upe 'gã manũweramũ ajemogyau numiamũ. A'ere 'gã namanũa'uweri.

7 Aipoa tukuruu 'jawewara kawaruu 'jawe. Sã'ã kawaruu jara 'gã maruowajaaw ipe oo enune itajuaity pyu kawaruu roowa. Nan tee aipo tukuruu 'jawewara. A'ere aipoa tukuruu 'jawewara 'wyrriara akagyru rerekoi. Ouru apopyrera aipoa akagyrua. Tukuruu reakwara aereakwara 'jawe.

8 I'awa kũjã 'awa 'jawe. 'Ãja 'miara rãja 'jawe.

9 Itajuaity rerekou opasi'a are. Owewiau. 'Ywa'yata 'jawe futat opyamuramũ owewiau. Sã'ã kawaruu 'ywa'yata renujãna maruowajaaw ipe. Nan ipyamua.

10 Jawa'jyra raja 'jawe waja. Ipopiawa wai are futat. Aipoa opopiawa pyu ae mayrũmũ, Ku'jywa 'ga remimojewage'ema 'gã mayrũmũ. Sĩku jay magwapa 'gã mayrũmũ 'gã mogyau.

11 Tukuruu 'jawewara 'wyrriara ywy kwawukuu pypewara 'wyrriara nanẽ futat nũ. Judeu 'gã je'eg imũ era Apatõ. Grego 'gã je'eg imũ era Aporiãu 'jau. Aeje'eg imũ era mama'e mateepaara 'jau.

¹² Aiporamū futat mama'eaya ojesaukaa 'gā nupe, kwanū 'jawewara 'eawer imū etee. A'ere mukūja nojesaukari we.

¹³⁻¹⁴ Aipoa re ajepeja 'ga ojumi'aranūu pyau nū. A'erauwe 'ga amū 'jau 'ga upe:

—Ere ewau epytuna 'gā faaro'woka. Peu futat irūpāwē 'gā nuwi ajekupyfaa Eufrates 'yrete pyri— 'jau 'ga 'ga upe, jumi'aranūu rerekwara 'ga upe.

Aipoa oje'eg ma'e 'ga u'ama jany kasiga rapyawa rapefā me. Aipoa ouru apopyrera te. A'ea 'upa Janeruwarete 'ga rowase.

¹⁵ A'eramū 'ga awau 'gā kupyfaaro'woka. Owaēma irūpāwē ikupyfaripyra 'gā paruapisawa upe. A'eramū Ku'jywa 'ga 'gā kupyfaaro'wogukaa wyy pewara 'gā apisawamū. Akupyfaaro'wog ire irūpāwē 'gā 'jau ajaupe:

—Soo wyy pewara 'gā apisau 'gā pytuna jo'roka'i etee 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁶⁻¹⁷ A'erauwe je kawaruu resaka, jefaruu 'gā je esaka kawaruu 'arimū 'gā nekoa. Kwaiwete 'gā. Tusētu mijōis 'gā pytuna. A'eramū je 'gā pyamu renupa. Jefaruu 'gā naitya itajuaitya etee te. 'Gā wereko opasi'a 'arimū. 'Gā amū ma'ea opiragayayramū. 'Gā amū ma'ea wowayayramū, safira 'jawa 'jawe. 'Gā amū ma'ea ojukyryayramū, aipoa ēsōfyria 'jawa 'jawe. Kawaruua akaga 'miara akaga 'jawe. Ijuru awi tataa 'ua ū'jāu. Tata sig, itatata. Mīmera 'ua ū'jāu ijuru rupi.

¹⁸ Kwaiwete wyy pewara 'gā opapa kawaruu juru rupi 'ut ma'e pyu.

¹⁹ A'eramū kawaruua 'gā apisau kwaiwete ojuru awi 'ut ma'e pyu. Owaja pyu nanē 'gā apisau nū. Kawaruu raja moja akaga 'jawe. A'eramū 'gā kutuka owaja pyu 'gā apisau.

²⁰ Aipoa iapisipyrrera 'gā opytunera 'gā nesaka agawewi. A'etea 'gā nopoiri futari otywer awi. Ni'arasigi 'gā ajemogyau otywer are. A'eramū 'gā mama'eukwaawa etee imuorypa ajemogyau. Maira'me a'agawa nanē nū 'gā imuorypa nū. Ouru, prōsi, prata, ita tee, 'yp. Mīmera 'gā iapou omairamū. A'ea te 'gā imuorypa ajemogyau. Aipoa 'gā maira nuesaga'uweri amū. Nuataa'uweri ajemogyau. Nuenuwi agawewi mama'ea. A'etea 'gā amuoryp ekoete ajemogyau.

²¹ Nopoiri futari 'gā mama'e tywera apo awi. Nopoiri futari 'gā aparupisi awi. Nopoiri 'gā ajuee opājāgaw awi ajemogyau. Nopoiri 'gā wemirekoe'em are oko awi, omene'em are oko awi. Mīmer awi 'gā nopoiri. Amunarū awi nanē opoire'ema nū. Kwaiwete agawewi 'gā 'gā apisi resagi. A'etea 'gā nopoiri futari mama'e tywera apo awi.

10

Ka'ara'nī'ia

¹ A'eramū je ywagipewara 'ga amū resaka nū. Ifuakat te aipo 'ga. Ywasiga pype 'ga 'ua ojypa. 'Ga aka'garimū je'ywa mū 'upa. 'Ga reaktwara wenyramū kwara 'jawe futat. 'Ga retymakaga tupaa'mywa 'jawe. 'Ga retymakaga ojopy'wau werekoramū. Sā'ā 'yw ypiwera kaja tena. Nan futat 'ga retymakaga.

² Opo pe 'ga ka'ara'nī'ī jepypeka rerekou enafu'ama. Ojakwatawa katywarā 'ga opy monou 'yē'ē pype imojypa. Ojau katywarā 'ga opy nuga wyy 'arimū.

³ A'eramū 'ga waemamū u'ama. 'Miara 'jawe 'ga waemamū. 'Ga rae-mauwe, tupā afuramū 'ga upe, sete tupā afuramū.

⁴ Ifurauwe je 'jau tejeupe: “Akwasiat pa je ka'aran are kwy”, 'jau je tejeupe numiamū. A'ere 'ga amū oje'ega muri ywag awi jee:

—Erekwasiat kasi ee ne. Eremome'u kasi ne— 'jau 'ga jee.

⁵ A'erauwe 'yē'ē pype opyrug ma'e 'ga opo mowya, ojakwatawa katywara.

⁶ A'eramū 'ga oje'ega Ku'jywa 'ga remianuwamū. Ku'jywa 'ga Okoeteete ma'ea. 'Ga te 'ā mama'ea wapo etee rakue. Ywak, ywy, 'yē'ē. Mīmera 'ga 'ā iapou ipypewara reewe rakue. A'eramū 'ga remianuwamū ywagipewara 'ga 'jau:

⁷ —Ymā te Ku'jywa 'ga 'i oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue: “Jeremifutara 'ara rupi mama'ea jeapoi, je'eawer imū etee”, 'jau 'ga wemiayuwa 'gā nupe rakue. 'Ga je'ega renupara 'gā weapyoe'emamū ee rakue. Nomo-jeapoukara'nei Ku'jywa 'ga. A'ere, 'awamū maapawa 'ga jumi'aranūū pyramū mama'ea jeypyrugi Janeruwarete 'ga 'eawer imū— 'jau 'ga jee.

⁸ A'erauwe ywag awi oje'eg ma'e 'ga oje'egu'japa jee nū:

—Ere ewau ka'ara'nī'i pypeka rekyita ywagipewara 'ga po awi— 'jau 'ga jee.

⁹ A'eramū je tewau 'ga pyri:

—Ka'ara'nī'ia emut jee— 'jau je 'ga upe.

A'eramū 'ga imua jee.

—Kweramū— 'jau 'ga jee. —Ere ipyyka i'wau. Enejuru pe akou nipo ē'ēnamū futat, eira 'jawe. A'ere nipo omokon ire, irowamū ene upe— 'jau 'ga jee.

¹⁰ A'eramū je ka'ara'nī'i pyyka 'ga po awi. Ipyykawe je i'wau. Jejuru pe akou wē'ēnamū eira 'jawe futat. A'ere je omokon ire je mopy'amukai etee.

¹¹ A'erauwe Janeruwarete 'ga 'jau jee:

—Jeje'ega emome'uu'jap 'gā nupe. Ywy pewar are je je'egi. 'Gā 'wyriar are nanē je je'egi nū. Aipoa emome'uu'jap 'gā nupe— 'jau 'ga jee.

11

Mukūja 'ga je'ega mome'wara 'gā

¹ A'ere 'ga amū mama'e ra'agawyawa mua jee. Ywyrā 'jawe aipoa. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau jee:

—Ekwap jemogytaawa ra'agawyau. Jany kasiga rapyawa nanē ki ia'agawyau nū. Je muorypara 'gā emojopyrū, 'gā pytuna kwaapa— 'jau 'ga jee.

² —Jemogytaawa osoma te kasi ajee erea'agawy ne. Jemogytaawa osoma je rerowiare'ema 'gā ma'ea futat. Kwarētai tois je rerowiare'ema 'gā jemogyi peu jay magwapa, je'wyrarete pe futat, imote'aa— 'jau 'ga jee.*

A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau jee nū:

³ —Teje'ega mome'wara 'gā, mukūja 'gā tomono kwe pe teje'ega mome'waukaa 'gā nupe 'jau. Saku tywera etee 'gā tuereko waityamū u'arasiga resaukaawamū 'jau. Ku'jywa 'ga rerowiare'ema 'gā tywer are mukūja 'gā 'arasigamū akou. Kwarētai tois jaya magwapa 'gā awau akou jeje'ega mome'wau— 'jau 'ga jee.

⁴ Aipo 'gā, 'ga je'ega mome'wara 'gā, oriweira 'ywa 'jawe. Tatarana renawa 'jawe 'gā nanē nū. Ywy jara 'ga rowase 'gā 'ami. Tatarana reny 'jawe 'gā mama'e resaukaa ajaupe.

⁵ Kwaiwete 'gā 'jau:

—Sireko tywet 'gā 'jau— 'jau 'ga ajaupe.

A'ere 'gā juru awi tata ruri wereko tywearera 'gā apisau.

⁶ Jarejuwarete 'ga pājēa 'gā wereko. A'eramū amunipo 'ā 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u pype ifutar ire amana mogryukare'ema. 'Y mu'jaga amunipo 'ā wyramū. Mama'e tyweramū mojeapoukaru'jau'japa, amunipo 'ā 'gā ywy pewara 'gā nereko tyweru'jau'japa.

* **11:2** Jerusarega upe 'gā 'jau Ku'jywa 'ga 'wyraretea 'jau. Peu futat judeu 'gā awau 'ga muorypa rakue. A'eramū Ku'jywa 'ga 'jau jupe, Je'wyraretea, 'jau 'ga jupe.

⁷ Ku'jywa 'ga je'ega mome'upaw ire nipo ja'waraiwa ruri. Ywy kwawukuu awi nipo ũ'jâu 'gã nowajaa 'gã apisau.

⁸ A'eramũ nipo 'gã neumer a 'upa 'gã 'wyrarete rukawõ'õ me. Ymã te peuwara 'gã mukũja 'gã jararete 'ga pokutugi 'ga monou 'ga mu'ama 'ypeywar are rakue. Aipoa oje 'wyrarete pewara 'gã nupe 'gã 'jau: "Mama'e tywera 'gã wapo Sodom ipewara 'gã 'jawe. Egitu ywy pewara 'gã 'jawe 'gã 'gã nereko tyweri", 'jau 'gã aipo 'wyrarete pewara upe. Aipo 'gã 'wyrarete pe Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã jukau.

⁹ Imuapyra 'ara rupi 'gã amã'jâu 'gã neumer are. Tapy'ÿja 'wyrarete tesirũmer awi tee 'gã nuri. Ka'a tesirũmer ipewara 'gã nanẽ 'ua ojopypepypeu nũ. Tesirũmerete 'gã 'ua amã'jâu 'gã nee.

—Peroo kasi inuga ita kwar ipe ne— 'jau 'gã ajaupe.

¹⁰ A'eramũ ywy pewara 'gã worrywamũ 'gã neumer are. Oporoywera 'gã imonou ajaupe 'gã neumer are aku'iramũ.

—Jane rereko tywerete ako 'gã ai'i. A'ere 'ã 'gã manũ. 'Gã manũa esage janee— 'jau 'gã ajaupe.

¹¹ A'ere muapyt 'gã ser ire Janeruwarete 'ga 'gã moferapa opytuu nũ. A'eramũ 'gã afu'ama. 'Gã fu'amauwe 'gã fu'ama resakara 'gã okyjau kwaiwete 'gã nui.

¹² A'erauwe 'ga amũ oje'ega mua ywag awi oferap ma'e 'gã nupe:

—Pe'je pejejua pejejeupia— 'jau 'ga oje'ega mua 'gã nupe, imoferawipyrera 'gã nupe.

A'eramũ 'gã awau ojeupia ywasiga rupi. Ojee iporomutare'ema 'gã neape 'gã awau ojeupia 'gã nui.

¹³ 'Gã jeupirauwe ywya oyyita kwaiwete. A'eramũ kwaiwete 'oga u'aa.

Kwaiwete 'gã amanũmũ. Sete miu 'gã amanũmũ. A'ere sesẽta miu 'gã namanũ. A'eramũ 'gã 'jau jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ã pãjẽrete— 'jau 'gã 'ga upe, 'gã kyjea 'gã nerekou.

¹⁴ Poromũ futat mama'eaya irũa ojesaukaa, kwanũ 'jawewara 'eawer imũ. A'ere nipo imuapyra niporomukui futari ojesaukaa nũ.

Jumi'aranũũ maapawet

¹⁵ Aipo re ywagipewara maapawa 'ga jumi'aranũũ pyau nũ. A'erauwe je ywagipewara 'gã je'ega renupa. Wafukajayau oje'ega mua:

—Janeruwarete 'ga 'ã 'ũina ywy pewara 'gã 'wyriarareteramũ. Wemi-monofera 'ga nanẽ imogou 'wyriaramũ ojeypyri nũ. Nitywi futari 'gã je'ega renupare'ema 'ga amũ. Ywy pewara 'gã juejue futat 'gã je'ega renupa. Atepeawe'emamũ futat 'gã 'ũina 'wyriarareteramũ— 'jau 'gã wafukaita.

¹⁶ A'erauwe 'wyria'ri 'gã wapyka wenupy'au wããpyramũ Ku'jywa 'ga rowase, 'ga muorypawamũ. Witi kwaturu 'gã, 'wyria'ria renawa 'arimũ wapyk ma'e 'gã ajemogyau wããpyramũ 'ga muorypa.

¹⁷ "Ene 'ã pãjẽrete, Kiapi'ni.

Ene 'ã Okoeteete ma'ea. Nitywi 'ga amũ ene 'jawe.

'Awamũ 'ã ene 'wyriarareteramũ e'ÿja ppyruga oree.

A'eramũ ore ene muorypa ee.

¹⁸ 'Awamũ iwaẽmi ene rerowiare'ema 'gã nereko tyweawa upe.

'Awamũ futat 'gã nee emara'nea ereesaukat 'gã nupe.

A'eramũ 'gã ajemogyau amara'neramũ ene ree.

Amanũ ma'efera 'gã nanẽ ene imoferapa imua ejowase.

Ejemiyuwa 'gã juejue nipo ene erua imogyau ejeypyri.

'Ene 'ã jeje'ega renupara. Aipoa esage jee.

A'eramũ ene ejua 'au je pyri', 'jau nipo ene 'gã nupe.

Eje'ega mome'warera 'gã nupe, emuoryparera 'gã nupe.
 Eje'ega renupare'ema 'gã nipo ene imonou muku ejewi.
 Wereko tywera ojere'ema pype nipo 'gã awau a'eramü futat.
 'Pêê 'ã jeje'ega nepeanuwi. A'eramü pêê pejewau muku je wi', 'jau nipo ene
 'gã nupe",
 'jau 'gã 'ga upe.

¹⁹ A'e pype Janeruwarete 'ga mogytaawa rokware ojeawopytymo'woka, ywaga pype 'üi ma'ea rokware ojeawopytymo'woka. A'eramü futat Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ita kwasiara ryrüa ojesaka. 'Okwara jeawopytymo'wogawupe tupã u'aa, aman aunuga, amana werawa, ywy moyyita, ama'na ototoka nanê kwaiwete nü. Mímera ojeapou 'okwara ijeawopytymo'wogamü 'gã nupe.

12

Küjä êê tejuuranüü retee

¹ A'eramü je temopiriyitawa mü resaka. Küjä êê mü ojesaukaa jee ywag ipe. Küjäeteete êê te. Êê resakawe je teporesagamü êê ree te'yina. Êêreteyrüa kwara futat. Wapyka êê 'üina. Opya êê imonou jay 'arimü inuga. Jaytataa mamana enüina wakag are, akãmaawa 'jawe. Tusi jaytata renüina waka'garimü.

² Wa'yrayramü êê 'üina. A'eramü êê 'üina wa'yray upe waemamü.

³ A'erauwe mama'e mü ojesaukaa ywag ipe jee nü. Tejuuranüüa ojesaukaa jee. Piragüü ma'ea. A'eramü je teporesagamü ee. Kwaiwete iakaga. Sete tee iakaga. 'Wyriara akagyru'í'i mogyau wakag are, najuejue etee. Teis asia.

⁴ Owaja pyu jaytataa pe'au ywag awi. Jaytata myterajeu'i etee ipe'aupap owaja pyu. Ywy pe imonou imomopoa. A'eramü awau 'upa küjä êê rowase. Êê ra'ya 'ar are omaenuna 'upa. "T'arauwe ta'u êê ra'ya 'jau kwy", 'jau tejuuranüüa 'upa ojeupe.

⁵ A'ere êê ra'ya 'ari êê wi. Anure nipo êê ra'ya 'ga 'üina 'wyriaramü ywy pewara 'gã nupe. A'eramü ywy pewara 'gã juejue 'ga je'ega renupa. Oje'ega renupare'ema 'gã nipo 'ga erekou tyweaete. A'eramü aipo êê ra'ya 'ga 'arauwe 'ga amü êê ra'ya 'ga pyka erawau Jarejuwarete 'ga upe, 'wyriararete renawa 'arimü 'ga renamü.

⁶ A'eramü küjä êê awau ujãna oka'jama jui. Amunawe'em ipe êê awau ojeupe Jarejuwarete 'ga reminuger ipe. Peu futat 'gã ojejukau êê ree, kwarêtai tois jay magwapa.

⁷ A'eramü ywagipewara 'gã tejuuranüü rowajaa. Migeu 'ga ywagipewara 'gã 'wyriara. A'eramü Migeu 'ga wemiayuwa 'gã nerawau tejuuranüü rowajaa, emiayuwa reewe. Ywag ipe futat 'gã juowajari.

⁸⁻⁹ A'eramü Migeu 'ga wemiayuwa 'gã netee tejuuranüü fuakara apyraapa emiayuwa reewe. A'eramü Janeruwarete 'ga tejuuranüü mü'jáukaa ywag awi, emiayuwa reewe. Nopytaa'uweri ywag ipe. Ymã te tejuuranüü jesaukari mojamü rakue. Aipo mama'eukwaawa 'wyriara futat. Eraretea Satanasi. A'ea ae moryteeara futat. Ywy pe Migeu 'ga imonou imü'jáu ywag awi.

—Pejewyt kasi ne— 'jau 'ga jupe.

¹⁰ A'erauwe 'ga amü oje'ega mua ywag awi:

—Uêm futat tejuuranüü ywag awi. Wojere'emamü janerewirera 'jawe-wara kwaukaa akou Janeruwarete 'ga upe rai'i. A'ere 'awamü Janeruwarete 'ga imonoi imuëma ywag awi. A'eramü nipo Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gã katu'okapap mama'e tywer awi. Opãjêa resaukaa janee. A'eramü

'ga 'ã ajemogou 'wyrirareteramũ wemimonofera 'ga reewe janee. 'Ga 'ã werowiaara 'gã kwaukaara muẽmukaa ywag awi. Janerewirera 'jawewara 'gã kwau Janeruwarete 'ga upe akou. Wojere'emamũ 'gã kwau Janeruwarete 'ga upe. A'ere 'awamũ Janeruwarete 'ga imuẽmukari ywag awi— 'jau 'ga oje'ega mua ywag awi.

¹¹ —Janerewirera 'gã okyjawe'em amanũ awi. A'eramũ 'gã Jejui 'ga rerowiar awi opoire'ema. “Karupa'mĩ 'jawewara 'ga owya weko'wogukat janetywera moiawamũ jane wi” 'e renupawe 'gã erowiaa ajemogyau. A'eramũ 'gã nanẽ mama'eukwaawa 'wyrirara pãjẽ mateepapa nũ.

¹² A'eramũ ywaga aku'iramũ, ywagipewara 'gã neewe. Janeruwarete 'ga mama'eukwaawa 'wyrirara amuẽmukat ywag awi. A'eramũ ki pẽẽ pejeku'iramũ ee. A'ere wyy poria'y'iramũ, 'yẽ'ẽ reewe. Jupe mama'eukwaawa 'wyrirara oi ojyapa. Amara'neramũ akou. “Anurenure'i nipo Janeruwarete 'ga je monoi tata pe” 'e kwaapa akou numiamũ. “A'eramũ je inãinãn etee te je ae rereko tyweri” 'e kwaapa akou.

¹³ Ywag awi ojyapa ppy we tejuuranũa kũjã ãẽ rerekou tyweaete, ta'y'ra ma'efera ãẽ rerekou tyweaete. “Areko tywet pa je ãẽ kwy”, 'jau ojeupe numiamũ.

¹⁴ A'eramũ Janeruwarete 'ga kwanũũ jywafera monou ãẽ upe, amunawe'em ipe ãẽ wewiawamũ, ãẽ ree jejukaaw ipe. “Peu futat nipo wã je a'gui tejuuranũũ awi re'ã”, 'jau ãẽ ojeupe. Kwarẽtai tois jay magwapa ãẽ opytau peu akou.

¹⁵ A'eramũ tejuuranũũa 'y mua imuna ojuru awi. “Tauptit ãẽ 'y pyu 'jau kwy”, 'jau ojeupe numiamũ. 'Yrete 'jawe imua imuna ojuru awi ãẽ rupiawamũ numiamũ.

¹⁶ A'ere Janeruwarete 'ga ãẽ poari. A'eramũ Janeruwarete 'ga wyy mowoka tejuuranũũ juru awi 'ut ma'efera upe. A'eramũ 'ya awau ojejagamap iwoga rupi etee ãẽ wi.

¹⁷⁻¹⁸ A'eramũ tejuuranũũa amara'neramũ akou kũjã ãẽ ree. A'eramũ awau ãẽ pytuna 'gã nowajaa. ãẽ pytuna 'gã Ku'jywa 'ga je'ega renupara 'gã, Jejui Kristu 'ga je'ega rerowiaara 'gã nanẽ nũ. A'eramũ 'gã nowajaa awau. A'eramũ tejuuranũũa awau opytau u'ama 'yisiga pype.

13

Mukũja ja'waraiw

¹ A'ere je ja'waraiwa resaka nũ. 'Yẽ'ẽ awi iẽma resaka. Sete iakaga. Teis asĩa. 'Wyrirara akagyru'ĩĩ erekou asĩ are, najuejue etee. Teis 'wyrirara akagyru'ĩĩa. Iakaga jewaga Janeruwarete 'ga kurawa rerekou wakag are.

² Ja'wapinima 'jawe aipo ja'waraiwa. Ipya ursu 'jawa py 'jawe futat. Leão 'jawe ijuraa. A'ere tejuuranũũa imogoi 'wyriraramũ ojepyri. Opãjẽ mua jupe. A'eramũ wyy pewara 'gã najuejue etee ije'ega renupa.

³ Aipo ja'waraiwa akaga mũ waiwamũ. A'eramũ amanũmũ werewi jupe. A'ere ikã'ẽi jui nũ. A'eramũ wapikutukawera porera etee erekou. A'eramũ wyy pewara 'gã juejue amã'jãu iporer are.

—Kuu. Namanũi jupe ra'e nũ— 'jau 'gã ja'waraiwa apikutukawera porera resag ire.

A'eramũ 'gã ja'waraiwa rerowiaa ije'ega renupa.

⁴ Tejuuranũũa ja'waraiwa mogou ajuru irũnamũ. A'eramũ wyy pewara 'gã juejue tejuuranũũ muorypa nanẽ nũ. Ja'waraiwa nanẽ 'gã muorypa nũ.

—Nitywi 'gã amũ ja'waraiwa 'jawe, ipãjẽ apyraapa— 'jau 'gã ajaupe. —Nitywi futari iowajara 'ga amũ. Nitywi futari imomapara 'gã amũ— 'jau 'gã amũ ajaupe.

⁵ Janeruwarete 'ga ojekurawukaa ja'waraiwa upe. Kwarētai tois jaya magwapa im̄jyukaa 'wyrriaramū wyy pewara 'gā nupe.

A'eramū ja'waraiwa oje'ega:

—Je pājērete. Je Pēnuwarete 'ga aapyraap— 'jau futatee 'ūina, ojerowiaa ojee. A'ere o'meramū te 'i.

⁶ A'eramū Janeruwarete 'ga kurapa 'ūina. Mama'e tywera 'jau 'ūina 'ga kurapa. Mama'e tywera te 'jau 'ūina Jarejuwarete 'ga rupawa upe. Ywag ipe ako ma'e 'gā nupe juejue nanē 'jau 'ūina nū. Mīmera upe mama'e tywera 'jau 'ūina.

⁷ Ku'jywa 'ga wemiayuwa 'gā nereko tywerukaa ja'waraiwa upe. A'eramū 'gā nowajaa, gā nerekou tyweaete okwapa 'gā arimū. A'eramū wyy pewara 'gā nupe juejue ja'waraiwa 'ūina 'wyrriaramū. Tapy'jya 'wyrarete tesirūmer ipewat, ka'a tesirūmer ipewat. Mīmera 'gā nupe ja'waraiwa 'ūina 'wyrriaramū.

⁸ Wyy pewara 'gā ja'waraiwa muorypa. A'ere 'gā amū namuorywi ja'waraiwa. Wyy apoe'ēwe Ku'jywa 'ga 'gā amū nera kwasiaa ka'aran are rakue, karupa'mī 'jawewara 'ga ka'aran are rakue. Karupa'mī 'jawewara 'ga ojejukaukaa werowiare'ema 'gā nupe ikue. A'eramū 'gā werowiaara 'gā mogyau ojepyri nakwaparimū ete rūi. Aipo 'gā nera ojekwasiaa 'ga ka'aran are rakue. A'eramū aipo 'gā ja'waraiwa muorype'ema. 'Ga ka'aran are ijekwasiare'ema 'gā etee ja'waraiwa amuoryp.

⁹ Mama'ea tomome'u pē nupe 'jau. Ee iporokwaawiwet ma'eramū pēē pejeapyakau ee.

¹⁰ Ifaripyrama 'gā nipo oje'ega futat. Jyuu pyu iapisipyrama 'gā nipo 'gā iapisau futat jyuu pyu. A'eramū Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā 'ga ree etee ojemogypyka ajemogyau. 'Gā 'gā nerekou tyweaete agawewi. A'etea 'gā 'ga ree etee futat ojemogypyka.

¹¹ Poje je ja'waraiwa mū resaka nū. Wyy awi 'ua uēma. Mukūja wasī rerekou, karupa'mī rasī 'jawe futat. Ije'ega wapefuramū tejuuranūū je'ega 'jawe.

¹² A'eramū 'yē'ē awi 'ut ma'efera imogou opoirūnamū. A'eramū 'yē'ē awi 'ut ma'efera reape wyy awi 'ut ma'efera 'ūina 'wyrriaramū wyy pewara 'gā nupe. A'eramū wyy awi 'ut ma'ea 'yē'ē awi 'ut ma'e muorywukaa wyy pewara 'gā nupe najuejue etee. “'Yē'ē awi 'ut ma'ea amanū werewi. A'ere iferawi etee nū. A'eramū pēē imuorypa najuejue etee”, 'jau wyy awi 'ut ma'efera 'gā nupe.

¹³ A'eramū wyy awi 'ut ma'efera aeremiapoe'ema apou. Tataa miamū imua etyka ywag awi wyy pe. Wyy pewara 'gā neape futat imurukaa.

¹⁴ Wemiapofera apou 'yē'ē awi 'ut ma'efera reape. A'eramū wyy pewara 'gā moryteeu. Wemiapofer are 'gā moryteeu 'gā mogyau.

—Pe'je ita apou 'yē'ē awi 'ut ma'efera ra'agawamū. Jyuu pyu ijukau werewi. A'ere iferawi. A'eramū pēē ia'agawa apou ipojeupawamū— 'jau wyy pewara 'gā nupe.

¹⁵ Ia'agawa apopawauwe Ku'jywa 'ga imogoukaa wyy awi 'ut ma'efera upe. Opytu mujāna ia'agawa rupi. A'eramū ojepytuekyita oje'ega. A'eramū omuorypare'ema 'gā apisau.

¹⁶⁻¹⁷ “Wyy pewara 'gā juejue 'yē'ē awi 'ut ma'efera remiayuwa. Tomojewak 'gā 'jau kwy”, 'jau wyy awi 'ut ma'efera ojeupe. A'eramū 'yē'ē awi 'ut ma'efera rera kwasiarukaa wyy pewara 'gā po are, 'gā jakwatawa katywar are ikwasiarukaa. 'Gā neapykag are 'jau era kwasiarukaa. Ikaraemā kwai ma'e 'gā nee, ikaraemāe'ema 'gā nee, kūima'eeteete 'gā nee, akotee ma'e 'gā nee. Mīmera 'gā nee era kwasiarukaa. Era kwasiare'ema numeru etee inuga 'gā nee. Ijewage'ema 'gā namuri mama'ea. Nome'ega'uweri mama'ea 'jau.

18 Pe'je pejejea'aramū aipo are. Ee pejejea'aramū nipo numeru are pēneapyo. 'Yē'ē awi 'ut ma'efera numerua aema'ea futat, 666.

14

Jarejuwarete 'ga upe 'gā maraka'ag

1 Aipo resag ire je temā'jāu ee nū. Poje karupa'mī 'jawewara 'ga u'ama wwytyra apyte'rarimū. Siāo 'jawa apyte'rarimū. 'Ga pyri kwaiwete 'gā ajemogyau. Sētu kwarētai kwaturu miu 'gā ajemogyau Siāo 'jawa apyte'rarimū 'ga pyri. Karupa'mī 'jawewara rera ojekwasiaa 'gā neapykag arē rakue, 'ga ruwa 'ga rera nanē ojekwasiaa ee rakue nū.

2 A'erauwe je 'ga amū je'ega renupa nū. Ywag awi 'ga oje'ega mua jee. Sā'ā ytuu pyamua. Nan 'ga oje'ega mua jee. Tupā 'jawe 'ga imua jee. A'ere esageramū futat 'ga je'ega. Maraka 'jawe futat, harpa 'jawa 'jawe futat esageramū.

3 A'eramū 'ga rera rerekwara 'gā amaraka'aga 'upa 'ga upe. 'Wyrriararete renawa rowase 'gā 'upa maraka yau ra'aga. Irūpāwē eae'yi ma'e, 'wyrriari. Mīmera 'gā nowase sētu kwarētai kwaturu miu 'gā nuwi amaraka'aga 'ga upe. Jarejuwarete 'ga remikatu'ogera 'gā etee te amaraka'aga 'upa 'ga upe. Jeju 'ga 'ā owy weko'wogukat 'gā tywera mepyawamū rakue, 'gā mogyau wemiayuwamū rakue. Aipo are 'gā amaraka'aga 'upa. Okatu'okawer are 'gā 'ga muorypa. A'eramū ikatu'ogipyrrera 'gā etee te ojemu'jau ee, aipo maraka ra'aga 'ga upe.

4 Aipoa maraka ra'agara 'gā nuapoi futari mama'e tywera. Namuorywi 'gā maira'me a'agawa. Jarejuwarete 'ga etee te 'gā amuoryp. Nokoi futari 'gā wemirekoe'em are 'jau. Karupa'mī 'jawewara 'ga je'ega 'gā wenup katu katu ajemogyau. Ojemujat 'gā 'ga ree. Janeruwarete 'ga 'gā mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui rakue.

—Tamogy 'gā tejemiayuwamū 'jau, karupa'mī 'jawewara 'ga remiayuwamū 'jau kwy— 'jau Janeruwarete 'ga, 'gā mū'jāu ojee rakue.

5 'Gā ni'mei futari. Nuapoi futari 'gā mama'e tywera.

Muapyra ywagipewara 'gā

6 Poje je ywagipewara 'ga amū resaka. Ywate katu 'ga owewiau akou. Morogyta esage mome'wau 'ga awau. Aipoa morogyta esagea nateepawi futari. Ywy pewara 'gā nupe 'ga oi imome'wau 'gā moymoyka. Tapy'ŷja 'wyrarete tesirūmer ipewat, ka'a tesirūmer ipewat. Mīmera 'gā nupe 'ga awau imome'wau.

7 A'eramū 'ga wafukaita oje'ega mua ywy pewara 'gā nupe:

—Pejejuwarete 'ga ki pepojeup. Ene te 'ā eneresage oreē ekou, pe'je ki 'ga upe. 'Awamū iwaēmi wemiayuwā 'gā nui ae mojo'okawa upe. 'Awamū futat 'ga oje'ega renupare'ema 'gā mojo'ogi oje'ega renupara 'gā nui. “Nepeenuwi futari jeje'ega. A'eramū pēē pejejore'ema je pyri. Tata pe pekwap”, e'i 'ga 'awamū futat oje'ega renupare'emamū 'gā nupe. Oje'ega renuparera 'gā nupe etee te 'ga 'i: Pe'je pejejua pejejemogyau je pyri. Jeje'ega peenup katu katu. Mama'e apoarera 'ga etee te 'ā pemuoryp. 'Ga te 'ā ywaga wapo rakue. Ywy, 'yē'ē, 'ywu'ywut. Mīmera 'ga 'ā iapou rakue. A'eramū 'ā pēē 'ga etee imuorypa— 'jau 'ga wafukaita ywy pewara 'gā nupe.

8 A'ere ajepeja ywagipewara awau owewiau 'ga rewiri nū. Aipo 'ga 'jau:

—'Gā 'wyraretea nipo 'gā wetyk futat, Papironi 'jawa. Aipoa amunaw ipewara 'ga oporomotyweriweramū ajuee. “Pe'je pejejua māma'e tywera apou ore pyri”, 'jau 'gā ajaupe. Sā'ā kawīajaiwa 'wara 'gā juenūja kawīajaiwa

'uukara ajaupe. Nan futat aipo amunaw ipewara 'gã. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'gã 'wyrarete mateepapa 'gã neewe futat— 'jau 'ga owewiau awau oje'ega.

⁹⁻¹⁰ Poje ajepeja ywagipewara 'ga awau 'gã newiri wafukaita nũ:

—'Yē'ē awi 'ut ma'efera muoryparera 'gã, ia'agawera muoryparera 'gã neewe ojemote'aa Ku'jywa 'ga upe. 'Yē'ē awi 'ut ma'efera rera 'ga okwasiarukat oje. Opo are ikwasiarukare'ema weapykag are ikwasiarukaa. Weapykag are ikwasiarukare'ema opo are ikwasiarukaa. Aipo 'gã ite'at futat Ku'jywa 'ga upe. A'eramũ Ku'jywa 'ga amara'neramũ 'gã nee. A'eramũ 'ga 'gã monou 'gã nereko tyweawa tata pype, itatata pype, ēsōfyri 'jawa pype. Aipo ēsōfyri 'jawa jutayyga 'jawe. Nowewi futari aipoa tata. Ateepawe'emamũ futat ae wĩ. A'eramũ 'ga 'gã monou peu futat 'gã nereko tyweawa pype. Ywagipewara 'gã nowase nipo 'gã mayrũmũ. Karupa'mĩ 'jawewara 'ga rowase nanē nipo 'gã mayrũmũ nũ.

¹¹ Tatasiga awau nipo au'jeteramũ futat ojeupia. Nowewi'i futari. Wojere'emamũ futat 'yē'ē awi 'ut ma'efera muoryparera 'gã mayrũ 'gã nerekou. Era rerekwara 'gã nanē 'gã mayrũmũ ojere'ema futat— 'jau ywagipewara 'ga awau wafukaita 'gã nupe.

¹² A'eramũ ki pēē Jarejuwarete 'ga remiyuwamũ 'ga je'ega renupa katu katu. Jejui 'ga nanē erowiaa nũ.

¹³ A'ere je 'ga amũ je'ega renuwi. Ywag awi 'ga oje'ega muri jee.

—Jeje'ega ekwasiat ekou ka'aran are— 'jau 'ga jee. —Jarejuwarete 'ga rerowiaara 'gã amũ nipo ojejukaukat 'ga rerowiare'ema 'gã nupe. Nopoiri futari 'gã 'ga rerowiar awi. A'eramũ 'ga rerowiare'ema 'gã 'gã apisau futat. A'ere aipo 'gã nekōēājamũ ajemogyau— 'jau 'ga jee. —A'ea ekwasiat ka'aran are— 'jau 'ga jee.

A'erauwe Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'jau jee:

—A'jea futat aipoa. Oporowyky te 'gã 'ā ajemogyau Ku'jywa 'ga upe. A'ere 'awamũ 'gã pytu'ui oporowyky awi. Anure nipo Ku'jywa 'ga 'gã mepyi ojeupe 'gã porowykyawer are— 'jau 'ga 'Agesagea jee.

Werowiaare'ema 'gã nereko tyweawam

¹⁴ A'eramũ je temã'jãu ee nũ. Poje je 'ga amũ resaka. Kũima'e 'jawewara 'ga je esaka. Ywasiga 'arimũ 'ga apygi 'ũina. 'Wyriara akagyriã 'ga erekou waka'garimũ. Aipoa ouru apopyrera te. Jyaparuu aimea 'ga enũina opo pe.

¹⁵ A'erauwe majepeja 'ga ywagipewara 'ga 'ua uēma Janeruwarete 'ga mogytaaw awi. Wafukaita 'ua uēma.

—Ekwap ywy pewara 'gã nesaka. Sã'ã ae ko pypira isinigamũ imonooga. Nan tee futat ekwap Ku'jywa 'ga je'ega renupare'ema 'gã momapa. Ku'jywa 'ga je'ega renupare'ema 'gã apisawa upe iwaēmi. A'eramũ ene ewau 'gã momapa— 'jau 'ga 'ga upe.

—Nai'i— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁶ A'eramũ 'ga awau 'ga je'ega renupare'ema 'gã momapa. Ywasiga 'arimũ wapyk ma'e 'ga awau 'gã momapa.

¹⁷ A'erauwe majepeja 'ga ywagipewara 'ga 'ua uēma Janeruwarete 'ga mogytaaw awi. Jyaparuu aimea 'ga nanē erua nũ.

¹⁸ A'erauwe majepeja 'ga ywagipewara 'ga 'ua jany kasiga rapyaw awi nũ. Aipo 'ga tata rerekwara 'ga wafukaita jyaparuu aime rerekwara 'ga upe:

—Ekwap ywy pewara 'gã nesaka. Sã'ã ae y'wa'aa monooga imomoa y'wa pykawa pype. A'eramũ 'ã ae y'wa pikau. Nan tee futat ekwap Ku'jywa 'ga je'ega renupare'ema 'gã nerekou tyweaete. Ku'jywa 'ga imara'ne 'gã nee— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁹ A'eramũ 'ga awau 'gã apisau.

20 Y'wa pikara 'jawe te 'gã nya. Iapisipyrrera 'gã ny awau kwe pe 'yatawuu 'jawe. 'Y 'jawe futat awau wypojugamũ tresêtu kilometro 'gã ny oi aepasi'a ajeu te ikwawi 'gã ny rypya.

15

Aea'wyre'ema 'gã nereko tyweat

1 Poje je mama'e mũ resaka nũ. Aipoa je mopiryyita. Irãã'ã sete ywagipewara 'gã nuwamũ Janeruwarete 'ga je'ega renupare'ema 'gã nereko tyweara 'gã. Anurenure'i nipo 'gã 'gã nereko tywerete. Aipo teepaw ire 'gã 'gã nerekou tyweru'jape'ema nũ. Teepap futat. 'Gã nerekoa resag ire nipo esakara 'gã te'i 'jau: A'jea futat. Imara'ne futat Janeruwarete 'ga oje'ega renupare'ema 'gã nee, te'i 'gã 'gã nesag ire 'jau.

2 A'eramũ je temã'jãu nũ. Ypiauu je esaka. Werawerawuu 'jawe. Oje-sagete ma'ea. Tata are ojopype ma'ea. Aipo ypiauu 'arimũ 'gã kwaiwete 'upa, 'yê'ê awi 'ut ma'e renupare'ema 'gã 'upa. Ia'agawa nanê 'gã imuorype'ema nũ. Era nanê 'gã ikwasiarukare'ema weapykag are. Aipo 'gã 'upa ypiauu 'arimũ. Janeruwarete 'ga maraka apoawa monou 'gã nupe rai'i, harpa 'jawa monou 'gã nupe rai'i. A'eramũ 'gã aipo renafu'ama, maraka apou ipyu.

3 Amaraka'aga 'gã 'upa. Ymã te Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gã nenũ'ëukari Egítu ywy awi Moisesi 'ga upe rakue. Aipo are 'gã amaraka'aga 'upa. A'ere karupa'mi 'jawewara 'ga jejukaukari 'gã nupe rakue. Aetywera moiawamũ 'ga jejukaukari 'gã nupe rakue. Aipo are nanê 'gã amaraka'aga 'upa.

"Ene te 'ã Orejararetea, Kiapi'ni.

Ene te 'ã pãjêrete tekotee 'gã apyraapa.

Ene te 'ã Oreruwaretea.

Ene te 'ã aeremiapoe'ema ereapo ekou.

Erejejuka esage 'ã ore ree.

Nereapoi 'ã mama'e tywera.

Ene 'ã ywy pewaramũ ore'wyriraretea.

4 Nitywi 'ga amũ ene muorypare'ema 'gã.

Ore te 'ã najuejue etee ene muorypara.

Ene te 'ã eneresage oree, 'jau 'ã ore enee jepi.

Ene etee te 'ã eneresage. Nitywi 'ga amũ ene 'jawe.

Amunawa tesirũmerete awi nipo 'gã nuri ajatykau ene muorypa, eneremi-
apofera mome'wau ajaupe.

Ejemiapofera ereapo ae reape futat.

A'eramũ 'gã imome'wau ajaupe",

'jau 'gã amaraka'aga 'ga upe.

5 'Gã maraka'ãmaw ire je temã'jãu ywag are nũ. Janeruwarete 'ga mogytaawa je aesak. Imy'jamy'jap te Janeruwarete 'ga rupawa. Ojeawopy-
tymo'woka 'ũina jee.

6 Pe awi Janeruwarete 'ga je'ega renupare'ema 'gã nereko tyweara 'gã 'ua uẽma. 'Gã naitya waparasisgamũ. Wenyfugamũ 'gã naitya. 'Gã pasi'a 'arimũ imotyapawa okwapa. Ouru apopyrrera 'gã naity motypawa.

7 A'eramũ eae'yi ma'e 'ga amũ y'a monou Janeruwarete 'ga je'ega renupare'ema 'gã nereko tyweara 'gã nupe juejue 'gã moyka. Y'a ouru apopyrrera. Aipoa itay'a pype 'gã Janeruwarete 'ga mara'ne monou imatyneema ywagipewara 'gã nupe. Okoeteete ma'e 'ga mara'nea 'gã imonou 'gã nupe.

8 Poje tatasiga 'jawewara 'ua Janeruwarete 'ga wi, 'ga renyfug awi 'ua. Pãjêrete 'ga wi 'ua. A'eramũ aipo tatasiga 'jawewara Janeruwarete 'ga mogytaawa matyneema. Nosea'ũweri 'gã amũ 'ga mogytaawa pype. Ae

a'wyre'ema 'gã nereko tywera teepaw ire etee 'gã osou'japa 'ga mogytaaw ipe.

16

Janeruwarete 'ga mara'nea

¹ A'erauwe 'ga amũ oje'ega sete ywagipewara 'gã nupe. Janeruwarete 'ga mogytaaw awi 'ga oje'ega mua 'gã nupe:

—Pe'je pejewau Jarejuwarete 'ga mara'ne reko'woka itay'a awi ywy are— 'jau 'ga 'gã nupe.

² A'erauwe majepeja 'ga awau eko'woka ywy are. A'erauwe mirurua opopoa 'yē'ē awi 'ut ma'efera rera rerekwara 'gã nee, ia'agawa muoryparera 'gã nee 'jau opopoa. Aipoa mirurua ayay te.

³ Aipo reko'wog ypyrauwe ajepeja 'ga oma'e mojerepa imonou 'yē'ē me nũ. A'erauwe 'yē'ēa ojemu'jaga wyramũ, teumera wy 'jawe ojemu'jaga. A'eramũ 'yē'ē pypewara juejue opapa.

⁴ Aipo 'ga oma'e reko'wog ypyrauwe ajepeja 'ga oma'e reko'woka nũ. 'Yrete pype nũ, 'ywu'ywura pype 'jau 'ga oma'e monou eko'woka. A'erauwe 'ya ojemu'jaga wyramũ.

⁵ A'erauwe 'ga oy'a mojerew ire 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ã eneresage oree— 'jau 'ga 'ga upe. —Mama'e tywera nereapo ekoetei. Mama'e tywera apoara 'gã etee 'ã erereko tywerete. Ene te 'ã ereko ete rakue. 'Awamũ nanē 'ã ekou nũ— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe.

⁶ —Ywy pewara 'gã 'ã eneremiayuwa 'gã wapisi, 'gã ny reko'woka, eneje'ega mome'wara 'gã nanē iapisau rakue nũ. Ma'eramũ 'ã 'ya wyramũ eremu'jag 'gã nemitykuramũ eje'ega mome'wara 'gã nepyaa— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe.

⁷ A'erauwe wyra rapyawa pyri afu'am ma'e 'ga je'egi nũ:

—Ene te 'ã Oreruwaretea, Kiapi'ni— 'jau 'ga 'ga upe. —Ene te 'ã pãjēretea. Mama'e a'jea etee 'ã ene iapou. A'eramũ ene eje'ega renupare'ema 'gã nereko tyweretea wesageramũ futat— 'jau 'ga 'ga upe.

⁸ A'erauwe ajepeja ywagipewara 'ga itay'a mojerepa kwar are. Ae rapyaukaa kwara upe. Tata pyu kwara ae rapyau.

⁹ A'eramũ kwara tata monou ae rapyau. A'eramũ kwara remiapyfera 'gã Janeruwarete 'ga kurapa.

—Ene sare te 'ã mama'e tywera eremut oree— 'jau tata remiapyfera 'gã Janeruwarete 'ga upe, 'ga kurapa.

A'ere 'gã nopoiri futari otywer awi. Ni'arasigi futari 'gã otywer are. A'eramũ 'gã aku'iramũ etee ajemogyau. “Ene te 'ã pãjēretea. Je katu'og ape”, 'jawe'em 'gã Janeruwarete 'ga upe.

¹⁰ A'erauwe ajepeja 'ga itay'a mojerepa 'yē'ē awi 'ut ma'e renaw are nũ. A'erauwe opytunaiwamũ jupe, emiayuwa 'gã nupe 'jau. Ay upe waemamũ ajemogyau.

¹¹ A'eramũ 'gã Janeruwarete 'ga kurapa ay rerekou, opirakuwa ray rerekou, opiruru raya nanē 'gã erekou nũ. Ywaga jara 'ga 'gã ikurapa wereko tyweramũ. A'etea 'gã nopoiri futari mama'e tywera apo awi.

¹² A'eramũ ajepeja ywagipewara 'ga itay'a mojerepa nũ, ajepeja 'yrete mũ ree nũ, Eufrates ty are 'ga eko'woka. A'eramũ otypawamũ 'gã naperamũ. Aipo pe rupi 'wyriara 'gã amũ nuri kwara poawa katy awi.

¹³ A'eramũ je mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa resaka. Muapyra je esaka. Majepeja 'ua uēma tejuuranũ juru awi. Ajepeja 'ua uēma 'yē'ē awi 'ut

ma'efera juru awi. Ajepeja 'ua uēma 'yē'ē awi 'ut ma'efera je'ega mome'wara juru awi. Ju'i 'jawewara 'ua ū'jāu jui.

¹⁴ Aipo ju'i 'jawewara ū'ē re awau aeremiapoe'ema apou ae rowase. Awau oporogytau wyy pewara 'gā 'wyrriara 'gā nupe:

—Pe'je pejejua Ku'jywa 'ga rowajaa. Pejemiayuwa 'gā nerua 'ga rowa— 'jau awau 'gā nupe.

A'eramū Janeruwarete 'ga ojee iporomutare'ema 'gā majatykaukaa oje-owajarukaa 'gā nupe.

¹⁵ Poje Jejui 'ga 'jau:

—Anure'ure'i nipo je oi, muna'ywa 'jawe. Nepekwaawi muna'ywa rura. Nan tee futat nepekwaawi jeruawa. Aku'iramū futat je rapesakara 'gā ajemogyau. Sā'ā 'ga amū rapesakara 'gā sere'ema futat. Nomosogi waitya. Nan tee je rapesakaramū pēē nepejenosī pejejueape aitye'ema 'jawe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁶ A'eramū ju'i 'jawewara wyy pewara 'gā 'wyrriara majatykau 'gā nemiayuwa 'gā neewe. Jū me 'gā majatykau. Epyreu 'gā je'eg imū 'gā 'jau Arimageto 'jau 'gā aipo jū upe.

¹⁷ A'erauwe ywagipewara 'ga maapawera 'ga oy'a mojerewa ywytu are. A'erauwe 'ga amū oje'ega afukaja mua Janeruwarete 'ga mogytaaw awi:

—Awamū futat Ku'jywa 'ga amara'ne resaukapawi— 'jau 'ga wafukaja mua, 'wyrriarete renaw awi oje'ega mua.

¹⁸ A'erauwe tupā u'aa wyy pe. Aman aunuga 'jawe 'jau. Ywya oyyita kwaiwete. Wapopyramū ako wyya noyyi i'jawe rakue.

¹⁹ Janeruwarete 'ga wea'aramū 'gā nemiapofer are, 'gā 'wyrarete pypewara 'gā nemiapofer are, Papironia 'jawa pypewara remiapofer are. Mama'e tywera 'gā wapo kwaiwete. A'eramū 'ga aipo 'gā 'wyrarete mowowowoka mytera rupi. Amara'neramū 'ga 'gā nee 'gā tywer are. A'eramū 'ga 'gā nerekou tyweaete. 'Gā 'wyraretea juejue 'gā etykapap 'gā nui.

²⁰ 'Ypō'ōa oka'jamamap najuejue etee. Ywytyra nanē oka'jama nū. Nue-sagu'jawi 'ga amū.

²¹ Ama'nauu u'aa wyy are. Tuwi tuwi te aipo ama'nauua. Ipoyi te. Kwarēta kirua te ipoyja. A'eramū wyy pewara 'gā amara'neramū Janeruwarete 'ga ree ama'na are. Janeruwarete 'ga kurakurapa mama'e tywer are.

—Nia'wryi futari Ku'jywa 'ga. Ama'nauua 'ga omototogukat janee. A'eramū 'ga wa'wrye'emamū futat— 'jau 'ga 'ga kurapa.

17

Kūjāmene'ema ēē

¹ A'eramū itay'a rerekwarera 'ga amū 'ua oje'ega jee:

—Ere ejua. Taesaukat 'gā 'wyrarete pewara rereko tywera enee 'jau— 'jau 'ga jee.

'Gā 'wyrarete mū upe 'gā 'jau kūjāmene'em, 'jau 'gā jupe. Aipo pewara 'gā ia'wrye'ema futat. A'eramū 'gā 'jau kūjāmene'em 'jau jupe, Papironia 'jawa upe. Aipoa 'gā 'wyraretea 'up 'yrete jo'ojo'oga pyri.

² Wyy pewara 'gā 'wyrriara 'ua mama'e tywera apou aipo 'gā 'wyrarete pewara 'gā pyri. Sā'ā eawryyp ma'e 'gā. Nan tee wyy pewara 'gā nekoi mama'e tywera apo are u'akwaawe'emamū.

³ Poje Janeruwarete 'ga 'Agesagea je pojekau. Ywagipewara 'ga je rerawau amunawe'em ipe. Peu futat je kūjā ēē mū resaka. Wapyka ēē 'ūina ja'waraiwa kupe 'arimū. Piragay ma'e 'arimū ēē 'ūina wapyka. Ku'jywa 'ga

kurapawa ojekwasiaa ja'waraiw are. Kwaiwete 'ga kurapawa ojekwasiaa ee. Aipoa ja'waraiwa sete iakaga, teis asġa.

⁴Taity piraga aipoa kŭjā ēē erekou. Taity umy'gia nanē ēē erekou imunepa nŭ. Ouru apopyrera ēē wereko, ita esage, itafu'a'i, perua 'jawa 'jau ēē erua ojemuesageawamŭ. Opo pe ēē itay'a'i renŭina. Itay'a'ia ouru apopyrera. Itay'a wyneegatugaturamŭ mama'e tywetywera pyu. Mama'e tywer are etee wea'aramŭ. A'eramŭ aipoa pyu nanē ojematyneema nŭ.

⁵Ēē reapykag are 'ga amŭ era kwasiaa inuga. Naeapyoi ae aipo er are.

Je 'ā aipo 'wyrā, papironia 'jawa 'jawewara.

Je 'ā kŭjāmene'ema jararetea.

Je 'ā mama'e tywera apoara wā ya,

'jau ojekwasiaa ēē reapykag are 'upa.

⁶Eawyryp ma'e 'jawe ēē u'akwaawe'emamŭ. Jejuī 'ga rerowiaara 'gā apisi are aku'iramŭ. Aipo 'gā nopoiri Jejuī 'ga rerowiar awi. A'eramŭ 'ga rerowiare'ema 'gā 'gā apisau. A'e are ēē aku'iramŭ eawyryp ma'e 'jawe.

Ēē resaga je mopiryyita etee.

⁷A'eramŭ ywagipewara 'ga 'jau jee:

—Ma'eramŭ te enepiryyi e'ŷina? Amueapyo je ene ee— 'jau 'ga jee. —Kŭjā ēē ree, ja'waraiw are. Mīmer are je ene mueapyoi— 'jau 'ga jee.

⁸—Aipoa ja'waraiwa ako futat watau rakue. A'ere 'awamŭ nokou'jawi. Anure te nipo turi uēma ywy kwawukuu awi nŭ. A'ere jui iēm ire nipo 'gā imomawi etee— 'jau 'ga jee. —A'eramŭ nipo ywy pewara 'gā opiryyjamŭ ja'waraiw awi. Ku'jywa 'ga ka'aran are et jekwasiare'ema 'gā nipo opiryyjamŭ ja'waraiwa resaka. ŷwy apoe'ēwe te 'ā 'gā nera nojekwasiari 'ga ka'aran are rakue. Aipo 'gā oporesagamŭ ajemogyau ee. 'Ja'waraiwa ako futat rakue. A'ere ipawi rakue. A'ere 'awamŭ ekou'jawi nŭ', 'jau nipo 'gā ajaupe oporesagamŭ ee— 'jau 'ga jee.

⁹—I'akwaap ma'e 'gā etee weapyoramŭ ee. Sete ja'waraiwa akaga. I'jawe etee iakagawytyra. Aipo 'arimŭ kŭjā ēē 'ŷina wapyka. A'ere aipoa 'wyrīara juejue futat.

¹⁰Siku 'gā akoupap 'wyrīaramŭ. A'ere iēmi 'wyrīaramŭ ako awi. Majepeja ojesaukat 'awamŭ. A'ere maapawera 'ga nojesaukari we. Maapawera 'ga jesaukaramŭ ināinānete 'ŷina 'wyrīaramŭ.

¹¹Anure ja'waraiwa etee 'ŷina 'wyrīaramŭ ywy pewara 'gā nupe nŭ. Ja'waraiwa ako ma'e rakue. A'ere 'awamŭ nokou'jawi. Anure te nipo ekou'jawi nŭ. Sete 'gā 'ŷina 'wyrīaramŭ enunewe. A'ere 'gā py'rau teni 'wyrīaramŭ. A'ere nipo 'gā ja'waraiwa momawi— 'jau ywagipewara 'ga jee.

¹²A'eramŭ 'ga 'jau jee nŭ:

—Amueapyo je ene ja'waraiwa rasī are nŭ. Asġa teis 'gā 'wyrīa'ria. Nuapygi we 'wyrīa'riramŭ ajemogyau. A'ere ja'waraiwa 'gā mogyi opoirŭnamŭ. Majepei ora rupi etee nipo 'ŷina 'wyrīa'riramŭ.

¹³Najuejue etee 'wyrīa'ri 'gā akou majepi tee tup ma'e 'jawe. Opājēa 'gā imonou ja'waraiwa upe. A'eramŭ ja'waraiwa mama'e apou 'gā pājē mŭ, 'gā je'eg imŭ 'jau iapou.

¹⁴Karupa'mī 'jawewara 'ga 'gā iowajaa. A'ere Karupa'mī 'jawewara 'ga 'gā pājē apyraawī. 'Ga 'ā Janejararetea. 'Ga 'ā 'Wyrīararetea. A'eramŭ 'ga a'eramŭ 'gā pājē'oka wemiayuwa 'gā netee. Wemiayuwa 'gā 'ga amŭ'ē ajauī rakue. 'Ga je'ega 'ga remiayuwa 'gā wenup katu katu. Aipo 'gā netee 'ga 'gā pājē'oka— 'jau ywagipewara 'ga jee.

¹⁵A'eramŭ 'ga 'jau jee nŭ:

—ŷrete jo'ojo'oga nanē ene esaka nŭ. 'Gā 'wyrarete 'up 'yrete pyri. Aipo 'yrete aea futat. Tapy'ŷja 'wyrarete tesirŭmer ipewat, ka'a tesirŭmer ipewat.

Mīmera 'gā 'yrete 'jawe ajemogyau. Kwaiwete 'gā. A'eramū 'yrete 'jawe ajemogyau.

¹⁶⁻¹⁷ Ja'waraiwa rasīa 'ā ereesak. “Aipo ywy pewara 'gā 'wyrīara” a'e je ako enee ko 'jau. Ku'jywa 'ga wemifutara futarukaa aipo 'wyrīara 'gā nupe najuejue etee futat. A'eramū 'gā Ku'jywa 'ga remifutara apou. A'eramū 'gā opājē monou ja'waraiwa upe, imogou 'wyrīaramū. Ku'jywa 'ga remifutara apopawe'emaue nipo 'gā 'ga remifutara etee iapoi— 'jau 'ga jee. —A'eramū aipoa 'wyrīara 'gā, ja'waraiwa reewe, oporomutare'emamū aipo 'wyrarete pewara 'gā nee. A'eramū nipo 'gā 'gā karaemā pojekau 'gā nui. Sā'ā uruwua wyra reumera ro'ofera 'upawa. Nan tee futat 'gā mama'e pojekai 'gā nui. A'eramū nipo 'gā 'gā 'wyrarete rapyau— 'jau 'ga jee.

¹⁸—Aipoa kūjā ēē, eneremiesagera ēē, 'gā 'wyraretea futat, Papironia 'jawa futat. Ywy pewara 'gā 'wyrīara 'gā juejue aipo 'wyrarete pewara 'gā je'ega renupa, 'gā nemifutara apou— 'jau 'ga jee.

18

Papironi 'jawa retykawam

¹ A'ere je ajepeja ywagipewara 'ga resaka nū. Ywag awi 'ga 'ua ojypa. Ipājē ma'e 'ga 'ua. Wenyfugamū 'ga 'ua ywy mojesakapap.

²⁻³ A'eramū 'ga wafukaita:

—Papironia 'gā wetyk 'awamū. Ippewara 'gā nia'wyrī futari. Tekotee 'gā nupe 'gā 'jau rakue: “Pe'je pejejua mama'e tywera apou ore pyri”, 'jau 'gā ajaupe rakue. A'eramū 'gā ojemotywea 'gā pyri. Sā'ā eawryyp ma'e 'gā kawīajaiwa monoa ajaupe. Nan tee 'gā 'jau ajaupe. “Pe'je pejejua mama'e tywera apou ore pyri”, 'jau 'gā ywy pewara 'wyrīara 'gā nupe. Karaemā me'egara 'gā ojemoka'aranūmū mama'e tywer are etee futat. A'eramū 'gā 'gā apisaupap. 'Awamū mama'eukwaawa etee ijemogyi peu, wyra tywera reewe. Mama'e tywera 'wara juejue etee wyraa ajemogy peu— 'jau 'ga wafukaita.

⁴ A'eramū ajepeja 'ga amū oje'ega ywag awi nū.

“Pe'je pejewau, jeremiayuwamū, kamēšiete peje'jāu aipo 'gā 'wyrarete awi. Kasi a'e pe mama'e tywera peapo 'gā pyri ne.

Mama'e tywera pēē iaporamū je pē nereko tyweri 'gā neewe ne.

⁵ Mama'e tywera 'gā wapo kwaiwete.

A'eramū Ku'jywa 'ga wea'aramū 'gā tywer are.

Tuereko tywet 'ga 'gā ee 'jau.

⁶ Pē nereko tywet 'gā nakue.

A'eramū pēē 'awamū pejewau pejejepyka 'gā nee.

Pejereko tyweawera apyraapa pēē 'gā nereko tyweaete.

⁷ 'Awamueuu futat 'ā 'gā ipājē ma'ea rai'i.

Ikaraemā kwai ma'ea 'gā nai'i.

A'ere 'awamū pēē te 'gā pereko tywerete kwaiwete, 'gā mu'arasiga kwaiwete.

'Ore te 'ā ywy pewara 'gā 'wyrīararetea.

Namajawera 'jawewara rūi 'ā ore.

Norojemayrūi ore mama'e are', 'jau aipoa oje'wyrarete pewara 'gā.

⁸ A'eramū 'gā wayramū futat ojee ojerowiaraipaw ipe etee futat.

Majepeja 'ara rupi etee futat mama'e tywera jeapoi 'gā nupe jupiwewe futat. Ay 'gā ajemogyau. Ojemayrūmū 'gā ajemogyau.

Ty'ara 'gā wereko.

A'ere nipo 'gā 'gā 'wyrarete rapyau.

Majepeja 'ara rupi etee futat nipo aipo mama'ea ojeapoupap.

Ku'jywa 'ga 'ā pājēreteā.

'Ga 'ā 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are",
'jau 'ga wafukaja mua ywag awi.

⁹ A'eramū nipo tatasiga resakawe ywy pewara 'gā 'wyrariā 'gā oje-mayrūmū 'gā nee. "Ukaipap nipo kwe 'gā", 'jau nipo 'gā ajaupe. Mama'e tywera 'gā iapou aipoa oje'wyrarete pewara 'gā pyri. Ojemoka'aranūūmū mama'e tywera pyu. A'eramū nipo 'gā ajaa'wau ee.

¹⁰ Muku'i 'gā nekoī jui. Okyje 'gā wereko tywer awi.

—Ipyri jane oramū 'ga jane rapyi 'gā neewe ne— 'jau 'gā ajaupe.

—Iporiay'i Papironi pypewarera 'gā— 'jau 'gā. —Aipoa oje'wyrarete pypewara 'gā ojemoka'aranūūmū numiamū. A'ere Ku'jywa 'ga ywawuje tee 'gā nereko tyweretei 'gā tywer are— 'jau 'gā ajemogyau, okyjau wereko tywer awi.

¹¹ Karaemā jara 'gā ajaa'wau ajemogyau ee.

—Papironi pewara 'gā orekaraemā amut ore wi jepi— 'jau 'gā. —A'ere 'awamū nitywi futari orekaraemā muara 'gā— 'jau 'gā ajaa'wau ee.

¹² Kwaiwete 'gā karaemā. Ouru, prata, ita esage, itafu'a'i perua 'jawa, taity esage, taity pirag, 'ywa kasig, mama'e ryrū esage ita apopyret, itaju apopyret, 'yw esage apopyret 'jau.

¹³ Kumi kasig, jany kasig, y'way, 'miara kawet, awasiku'iuu, juowuurana ra'yi, kwatau, karupa'mī, kawaruu, kamijā'i. Mīmera 'gā karaemā. 'Awamū nitywi futari 'gā karaemā muara. Oporomuriwere'emamū 'gā wemifaja 'gā nee. Nitywi futari mama'e muara. A'eramū karaemā jara 'gā 'jau aipo oje'wyrarete kaiwer ipewarera 'gā nupe 'upa:

¹⁴ —Teepap katu katu pēnemifutara. Pēkaraemā nanē atEEPawamū nū. Ouru miamū atEEPawamū pē nui— 'jau 'gā 'gā 'wyrarete rapy resaka.

¹⁵ A'eramū 'gā nupe okaraemā me'egarera 'gā ajemogyau muku'i jui. Ojemoka'aranūū 'gā 'gā nee. A'ere 'gā kyjei wapy awi. "Ipyri jane o re nipo 'ga jane rapyau 'gā neewe", 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā awawe'em ipyri. U'arasigamū etee ipypewarera 'gā nee. A'eramū 'gā wafukaita:

¹⁶ —Iporiay'i 'wyrarete pewara 'gā ajemogyau. Taity esagea 'gā amunep ojewi numiamū, taity piraga 'jau. Kwaiwete 'gā ouru apopyrera pyu 'gā ojemojewaka, ita esage pyu, itafu'a'i pyu 'jau, perua 'jawa pyu 'jau.

¹⁷ A'ere 'awamū ikaipawi ywawuje tee— 'jau 'gā ajaa'wau ee.

Iapyramū 'gā tatasiga resaka. Yaruu wararera 'gā, ipypewarera 'gā, iapoara 'gā, iperugara 'gā. Mīmera 'gā nipo tatasigūū resaka ikajamū.

¹⁸ Tatasiga resag ire nipo 'gā ajemogyau muku'i jui.

—Nuesagi'i 'ga amū aipo 'wyrarete 'jawewara— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁹ 'Gā 'arasiga 'gā muafukajukaa:

—Iporiay'i ipypewarera 'gā— 'jau 'gā wafukaita. —'Gā 'ā okaraemā werookat yaruu jara 'gā nupe. A'eramū 'gā yaruu jara 'gā mepyau 'gā moka'aranūūmū. Ywawuje tee nipo 'gā karaemā atEEPawamū— 'jau 'gā u'arasigamū ee.

²⁰ Pe'je pejeku'iramū ywag ipe oo ma'eferamū ee. 'Gā 'ā pē nereko tywerete rai'i. A'eramū Janeruwaretē 'ga wemiayuwamū pē nepyaa, 'gā nerekou tyweaete pē nee. Jejuī 'ga remimonoferamū pē nee, 'ga je'ega mome'waramū pē nee. Mīmeramū pē nee 'ga 'gā nereko tyweretei.

²¹ A'ere ywagipewara 'gā amū, ifuakat ma'e 'ga amū itauu pyyka imomoa 'yē'ē me. Ipojjuu agawewi. A'etea 'ga opyyk imomoa imonou 'yē'ē me. A'eramū 'ga 'jau:

—Sā'ā je itauu momora. Nan tee futat nipo 'gā Papironi retygi, ipypewara 'gā momapa. A'eramū 'gā etyg ire imyju'jape'ema futat.

²² Nopyu'jawi 'gā maraka apoawa ipype. Nomaraka'agu'jawi 'gā ipype. Nitywi futari mama'e apoara peu. Nitywi futari u'i apoara 'gā.

²³ Naenyfugu'jawi tatarana. Nuerekoi katu 'gā amū aipoa oje'wyrarete pype. Ka'aranūū are ojerowiaraip ma'efera 'gā nitywi peu. Opājāgaiwa pyu ajamoryteeara 'gā nanē nitywi nū.

²⁴ —Ymā te peuwara 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisi rakue. 'Ga rowiawara 'gā nanē 'gā iapisau kwaiwete rakue nū. Tekotee 'gā nanē 'gā apisau rakue nū. Ma'eramū 'ā Ku'jywa 'ga 'gā nereko tywerukari 'gā nemiapofer are, 'gā 'wyrarete retygi 'gā nui— 'jau 'ga.

19

¹ A'eramū je mytuna 'gā je'ega renupa. Ywag ipe 'gā nuwi oje'ega:

—Simuoryp Jarejuwarete 'ga 'jau— 'jau 'gā 'upa. —'Ga te 'ā jane katu'ok. 'Ga te 'ā esage janee. 'Ga te 'ā pājēreteā.

² 'Ga te 'ā ae kwaap. A'eramū 'ga jane rerekou a'jeteetewi futat. Werowiare'ema 'gā nipo 'ga erekou tyweaete. A'ere 'ga werowiara 'gā nereko esagei— 'jau 'gā oje'ega. —Ma'eramū 'ga 'ā Papironi pewara 'gā nereko tyweretei. Jane mū 'gā 'ā iapisau rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga jane repyaa. A'eramū jane a'e are 'ga muorypa— 'jau 'gā oje'ega mua ywag awi.

³ —Aipoa 'gā 'wyrarete rapy re tatasiga awau ojeupia wojere'emamū futat. A'eramū jane Jarejuwarete 'ga muorypa ee— 'jau 'gā ajemogyau.

⁴ A'erauwe wīti kwaturu 'wyrīa'ri 'gā awau, irūpāwē eae'yi ma'e 'gā netee 'gā wapyka wenupy'āu Jarejuwarete 'ga rowase 'ga muorypa. 'Wyriararete apykawa 'arimū 'ga renamū 'gā awau 'ga muorypa.

—Nan tee ore 'jau. Simuoryp Jarejuwarete 'ga 'jau— 'jau 'gā.

Karupa'mī 'jawewara maraka

⁵ A'erauwe 'wyriararete renawa pyri 'ūi ma'e 'ga amū 'jau nū:

—Nan tee je 'i pē nupe. Pe'je pēē taetu 'ga muorypa. 'Ga remiayup, 'Ga pojeupat, 'wyriana'nī, akotee ma'e. Mīmeramū pēē 'jau 'ga upe: “Ene te 'ā eneresage oree”, pe'je ki 'ga upe— 'jau 'wyriararete renawa pyri ako ma'e 'ga 'gā nupe.

⁶ A'erauwe je kwaiwete 'gā je'ega renupa nū. Jarejuwarete 'ga muorypa 'gā ajemogyau. Ytuu pyamu 'jawe 'gā je'ega. Tupā 'jawe nanē afuramū.

—Pe'je ki Jarejuwarete 'ga muorypa. 'Ga 'ā Orejararetea. Pājēreteā 'ga 'gā apyraapa. 'Wyriararetereteā 'ga 'ā— 'jau 'gā 'ga muorypa 'upa.

⁷⁻⁸ —Owaēm karupa'mī 'jawewara 'ga remirekoawa upe. 'Ga remirekoram ēē ojekatu'opap 'ga upe. Janeruwarete 'ga taity aparasiḡayay monou ēē upe. A'eramū ēē taity esage munepa, taity aparasiḡayay munepa. A'eramū jane jarejekōējamū jarejemogyau 'gā nee— 'jau 'ga jee.

'Ga remirekoram ēē raitya 'jawewara Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā nemiapofera, mama'e esage apoawera.

⁹ A'erauwe ywagipewara 'ga 'jau jee:

—Ka'arana ekwasiat Jarejuwarete 'ga je'eg are. “Maraka nipo ore aruapo Karupa'mī 'jawewara 'ga rekokatuawamū. Maraka are imo'wy'wyrīpyrera 'gā aku'iramū ajemogyau”, 'jau Janeruwarete 'ga. Aipoa ekwasiat ka'aran are. A'jea futat 'ga 'eawera— 'jau 'ga jee.

¹⁰ A'erauwe je teapyka tejenupy'āu ywagipewara 'ga rowase 'ga muorypawamū. A'ere 'ga 'i jee:

—Ene'me awi. Ereapo awi nanuara. Jarejuwarete 'ga rowase te eapyk ejenupy'āu 'ga muorypa— 'jau etee 'ga jee. —Je rowase ereapo awi. 'Ga

remiayuwa te je, ene 'jawe futat, enerewirera 'gã 'jawe 'jau. Jejui 'ga je'ega renuparamũ jane jareju'jaju'jawe etee futat— 'jau 'ga jee.

—Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga 'Agesage je'egi 'ga je'ega mome'warera 'gã nupe rakue. 'Gã je'ega 'jawe te futat Jejui 'ga je'ega— 'jau 'ga jee.

Kawaruu siga 'arimũ wapyk ma'e

11 A'ere je ywaga woga resaka. A'eramũ je kawaruu siga mũ resaka iwoga rupi. I'arimũ wapyk ma'e 'ga mama'e a'je mome'wara futat. A'eramũ jane 'ga ree etee jarejemogygygarũmũ. 'Ga te 'ã mama'e a'jea etee wapo. Mama'e a'jea etee futat 'ga omome'u. Ojee iporomutare'ema 'gã etee 'ga iowajaa.

12 'Ga rea wenyfugamũ tata 'jawe. Kwaiwete 'ga 'wyrriara akagyřũ 'jawe-wara rerekou waka'garimũ. Ojee 'ga wera kwasiaa. Nitywi 'ga amũ 'ga rera kwaapara. 'Ga tee futat wera kwaapa.

13 'Ga piara ojeumakỹma 'ga ry pype. "Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga", 'jau 'gã 'ga upe.

14 'Ga rewiri ywagipewara jefaruu 'gã akou. Kawaruu siga 'arimũ nanẽ 'gã wapyka nũ. Taity aparasiga 'gã erekou.

15 Tenune 'ut ma'e 'ga juru awi jyyu aime juowai ma'e 'ua uẽma. A'ere nu'ari 'ga juru awi. Aipo pyu 'ga werowiare'ema 'gã fuakara pojekau 'gã nui. A'eramũ 'ga 'ũina 'wyrriaramũ 'gã nupe. Oje'ega renuwe'emamũ 'ga 'gã nerekou tyweaete. Janeruwarete 'ga pãjẽrete. Amara'neramũ 'ga werowiare'ema 'gã nee. A'eramũ 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gã apisau 'gã ny reko 'wogukaa 'gã nui. Sã'ã ae y'way apikaa. Nan.

16 'Ga piar are 'ga reramũ ojekwasiaa.

"Ae'wyrriararetea. Aejarareteretea"

'gã 'ea ojekwasiaa 'upa 'ga piar are, 'ga 'uw ppy are 'jau ojekwasiaa 'upa.

17 A'ere je ywagipewara 'ga amũ resaka nũ. Kwara 'arimũ 'ga u'ama. A'eramũ 'ga wafukaita wyra upe, ywate owewe ma'e upe:

—Pe'je pejejua pejejemũ'waa. Janeruwarete 'ga futat mama'ea omono pẽ nupe pẽnemi'uramamũ.

18 Pe'je pejejua 'wyrriara reumera 'wau. Jefaruu reumet, jefaruu 'wyrriara reumet, kawaruu reumet, kawaruu 'arimũ wapyk ma'e'era 'gã neumet, akotee ma'e 'gã neumet. Mĩmera reumera 'wau pejejua— 'jau 'ga wafukaita wyra wewe upe.

19 A'ere je 'yẽ'ẽ awi 'ut ma'e'era resaka nũ. Peu ajatykau ywy pewara 'gã 'wyrriara reewe, jefaruu reewe. Kawaruu siga 'arimũ 'ũi ma'e 'ga rowajaa 'gã nuri, 'ga remiayuwa 'gã neewe.

20 A'eramũ 'gã 'yẽ'ẽ awi 'ut ma'e'era pyyka ipofaa, 'yẽ'ẽ awi 'ut ma'e'era je'ega mome'wara retee. Aipoa aeremiapoe'ema apou rakue, 'yẽ'ẽ awi 'ut ma'e'era rera rerekwara 'gã moryteeu ojee rakue. Ia'agawa muorypara 'gã nanẽ imoryteeu nũ. A'eramũ 'gã 'yẽ'ẽ awi 'ut ma'e'era momoa imonou tata pe, 'yẽ'ẽ awi 'ut ma'e'era je'ega mome'wara nanẽ nũ. Sã'ã 'ywygyga kaja fufura iãja. Nan tee futat tuwi wenyramũ. Ypiauu 'jawe mama'eukwaawa rapyawa. Itatata nanẽ 'upa ypiauu pype nũ, ẽsõfyria 'jawa 'upa ipype nũ. Ekoa futat 'gã imonou imomoa mama'eukwaawa rapyawa pype.

21 Kawaruu siga 'arimũ 'ũi ma'e 'ga ja'waraiwa remiayuwa 'gã apisaupap ojyyu pyu. Ojuru awi 'ut ma'e pyu iapisaupap. A'eramũ wyra eumera 'wau wewegamũ jui.

1 A'eramū je ywagipewara 'ga amū resaka nū. Ywag awi 'ut ma'e 'ga. Opo pe saawi rerekou. Itajuua nanē 'ga erekou opo pe nū. Aipo saawia ywy kwawukuu rawopytymawa ma'ea.

2 A'eramū 'ga tejuuranū pyyka ikupyfaa itajuu pyu. Aipoa tejuuranūa mama'eukwaawa 'wyrriara futat. Satanasi 'jau 'gā jupe. Ymā ijesaokari mojamū aeypy upe rakue. Aipoa ywagipewara 'ga ikupyfaa itajuu pyu.

3 A'eramū 'ga imomoa imonou ywy kwawukuu pype.

—'Au e'yi. Miu kwara magwapa e'yiina ywy kwawukuu pype— 'jau 'ga jupe imomor ire.

A'eramū 'ga iawopytymawa motypa saawi pyu ee. A'eramū mama'eukwaawa 'wyrriara uēme'ema ywy kwawukuu awi. A'eramū ywy pewara 'gā moryteeu'jape'ema. Miu kwara kwaw ire te 'gā imuēmukari kamēsiūū etee.

4 A'eramū je 'wyrriara renawa amū resaka nū. I'arimū wapyk ma'e 'gā nupe Janeruwarete 'ga opājē monou, 'gā mogyau 'wyrriaramū Jejui 'ga pyri. Jejui 'ga ree je ijuwonogipyrera 'gā 'agera resaka nū. Jarejuwarete 'ga je'ega 'gā omome'u rakue. Jejui 'ga porogyta a'jea nanē 'gā imome'wau nū. A'eramū ia'wyre'ema 'gā 'gā juwonoka rakue. Aipo 'gā namuorywi futari 'yē'ē awi 'ut ma'efera. Ia'agawa nanē 'gā imuorype'ema futat nū. Nomojowagukari 'gā weapykaga 'yē'ē awi 'ut ma'efera remifutar imū. Opo are nanē 'gā imojewagukare'ema rakue. A'eramū Jejui 'ga 'gā mū'jāu tywy awi, 'gā moferapa, 'gā mogyau 'wyrriaramū ojepyri. Miu kwara 'gā 'ūina imagwapa Kristu 'ga pyri.

5 'Gā tee ra'ne Jejui 'ga imū'jāu tywy awi aipo 'ara rupi. A'eramū 'gā tywy awi ae mū'ēypyawet 'jau jupe. Tekotee 'gā 'ga imū'jāu jui miu kwara kwaw ire etee.

6 Imoferaw ppy ppyfera 'gā aku'iramū ajemogyau. Janeruwarete 'ga remiayua futat 'gā. A'eramū 'gā awawe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau. Jarejuwarete 'ga upe 'gā oporowykyau. Jejui 'ga upe nanē 'gā oporowykyau nū. Miu kwara magwapa 'gā ajemogyau Jejui 'ga poirūnamū.

Iapyaw ipe mama'eukwaawa 'wyrriara monoawam

7 Miu kwara kwaw ire nipo 'gā mama'eukwaawa 'wyrriara muēma ywy kwawukuu awi. A'eramū futat nipo 'gā itajuu rawi ikupy awi.

8 A'eramū nipo mama'eukwaawa 'wyrriara awau ywy pewara 'gā moryteeu nū. "Wyy pewara 'gā tomomoit 'gā Nuwarete 'ga rerowiar awi 'jau kwy", 'jau nipo mama'eukwaawa 'wyrriara awau 'ūina numiamū. Goga 'jaw ipe awau. Magoga 'jaw ipe nanē awau nū. A'eramū nipo mama'eukwaawa 'wyrriara wemimoryteefera 'gā majatykau 'gā moparuowajaa. Kwaiwete nipo 'gā ajatykau. Nomojopyrūa'uweri te nipo ae 'gā. Sā'ā 'yisigeau pytuna. Nan te nipo 'gā pytuna. Nimojopyrūawi futari.

9 Mama'eukwaawa 'wyrriara remimoryteefera 'gā awau okwasi'wau Janeruwarete 'ga remiayua 'gā nupawa mamana, 'gā 'wyrarete mamana. Aipoa 'gā 'wyraretea Janeruwarete 'ga afutat. A'eramū 'ga tata mua imojypa ywag awi, imamanara 'gā napyaupap.

10 A'erauwe 'ga 'gā moryteeara, mama'eukwaawa 'wyrriara monou imomoa mama'eukwaawa rapyaw ipe. Peu futat akou tywet 'yē'ē awi 'ut ma'efera pyri, 'yē'ē awi 'ut ma'efera je'ega mome'wara pyri. Peu futat awau oteweramū ajemogyau tyweaete. Nateepawi futari 'gā nereko tywera.

Mama'eukwaawa rapyaw ipe werowiaare'ema 'gā monoawam

11 A'eramū je 'wyrararete renawuu resaka nū. Aipoa waparasiḡayramū. I'arimū wapyk ma'ea nanē je esaka nū. Ywya awau oka'jama 'ga wi, ywaga retee. Ika'jam ire nitywi 'gā amū oka'jam ma'efera resakara.

12 A'eramū je amanū ma'efera 'gā nesaka. 'Wyrararete renawa rowase 'gā nuri ajemogyau. 'Wyriara 'gā, akotee ma'e 'gā netee 'ua 'upa 'ga rowase. A'eramū 'ga amū ka'arana pypekau imogytau. Ywy pewara 'gā nemiapofera rerekwara pypekau ra'ne esaka. A'eramū Jarejuwarete 'ga remiāyuwa rerekwara ka'arana nanē ipypekau nū. Aipoa ka'aran are Janeruwarete 'ga wemiāyuwa 'gā nera kwasiarukaa rakue. 'Gā tee ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū rūi futat. A'eramū 'gā 'jau "ajemogy ma'ea ka'arana", 'jau 'gā aipoa ka'arana upe. Ywy pewara 'gā nemiapofera rerekwara ra'ne 'ga amū imogytau. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā mepyau 'gā nemiapofer are.

13 Yē'ē pype amanū ma'ea nanē 'ua nū. 'Gā nanē 'ga imepyau. Amanū ma'efera 'gā juejue 'ua u'ama 'ga rowase. A'eramū 'ga 'gā mepyau najuejue etee futat.

14 Ae momapawa 'gā imonou imomoa mama'eukwaawa rapyaw ipe. Ma'eramū 'ā ae namanū'jawi futari numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga werowiare'emamū ae pe'ai ojewi. A'eramū ae awau ajemogyau muku 'ga wi wayrūnamū nakwaparimū rūi futat. Nitywu'jawi ae'agera rupawa. Ippewarera nanē 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa tata ypiāuu 'jawe.

15 A'ere 'ga ajemogy ma'ea ka'arana resaka. Janeruwarete 'ga ree ojemogypyk ma'e 'gā nera juejue ajemogyau ee. A'eramū ee ijekwasiare'ema 'gā 'ga imonou imomopoa mama'eukwaawa rapyaw ipe. Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e 'gā amanū'jap ma'e 'jawe futat. Sā'ā janeanūa jane mopojo'oga janepytun awi. Nan tee mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e 'gā pojo'ogamū Jarejuwarete 'ga wi.

21

Ywag yaua ywy yau retee

1 A'erauwe je ywag yau resaka, ywy yau retee. Ywag ymanera atee-pawamū ywy ymanera retee. Yē'ēa nanē oka'jama nū.

2 A'eramū je Jarejuwarete 'ga 'wyrarete yau resaka, Jerusareg yaua je esaka. Kwe 'ua ojyapa yau awi. Janeruwarete 'ga futat imojewaka iapou imua. Sā'ā kūjāmuku ijemusagea akokatuaw are. Nan tee futat turi ojyapa.

3 A'erauwe je 'ga amū je'ega renupa: "Awamū nipo Janeruwarete 'ga rekoi ywy pewara 'gā pype" 'ea je enupa. "Awamū nipo 'gā juejue Jarejuwarete 'ga remiāyuwa. 'Ga 'ā 'gā Nuwaretea" 'ea je enupa.

4 "Ga nipo 'gā neaya amukag 'gā nui. Nojoo'ou'jawi 'gā. Namanū'jawi futari 'ga amū. Nitywi futari ae mu'arasigawa. Nitywi futari mama'eaya. A'eramū 'gā ajaa'wawe'em. Mama'e ymanera oka'jamap jui" 'ea je aenupap. 'Wyriara renawa pyri oje'eg ma'e 'ga 'ūina.

5 A'eramū 'wyrararete renawa 'arimū wapyk ma'e 'ga 'jau:

—Mama'e ymanera teepap. 'Awamū ipyau etee je iapoi ipy'rau nū— 'jau 'ga. A'eramū 'ga 'jau jee:

—Jeje'ega ekwasiat ka'aran are. A'jea futat je'ea. A'eramū pēē ee pejejemogypygarūmū— 'jau 'ga jee.

6 —Teporowykya je aapopap. Mama'e apoe'emawe te 'ā je rekoi. Mama'ea teepaw ire miamū futat je rekoi nū. Nakwaparimū warāu rūi je. I'yuwei ma'e

'gā nupe 'ya tomono 'jau. Aipoa 'y rykuara 'gā ajemogy namawi rūi. A'eramū je 'gā mogyau tejepyri futat.

⁷ Teje'ega renupara 'gā je amogy teja'yramū futat. Je te 'ā 'gā Nuwaretea—'jau 'ga jee.

⁸ —A'ere amumera 'gā oi mama'eukwaawa rapyaw ipe eewe futat. Je rerowiar awi opoit ma'e 'gā, je rerowiare'ema 'gā, mama'e tywera apoara 'gā, oporojuka ma'e 'gā, mama'eukwaawa 'wyrriara pājē pyu ipājē ma'e 'gā, maira'me a'agaw are oryp ma'e 'gā, i'me ma'e 'gā. Mīmera 'gā awau opytau mama'eukwaawa rapyawa pype, ypiauu 'jawewara pype. Ēsōfyri 'jawa iapyau ipype. Ēsōfyri wenyramū niry'wei futari. A'eramū wayramū 'gā nupe, 'gā nerekou tyweaeete. Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e 'gā amanū'jap ma'e 'jawe futat. A'ere 'gā namanūi futari. Janeruwarete 'ga te 'gā nuerowiari. A'eramū 'ga 'gā monou muku ojewi amanū'jap ma'e 'jawe—'jau 'ga jee.

Jerusaregyau

⁹ A'ere ywagipewara 'ga amū 'ua oje'ega jee nū. Itay'a'i rerekwarera 'ga amū, Janeruwarete 'ga je'ega rerowiare'ema 'gā nereko tywerarera 'ga amū 'ua oje'ega jee:

—Ere ejua je rupi. Taesaukat karupa'mī 'jawewara 'ga remirekorama enee 'jau—'jau 'ga jee.

¹⁰ A'erauwe Janeruwarete 'ga 'Agesagea je pojekau ojeupe. A'eramū ywagipewara 'ga je rerawau ywytyt ywate 'arimū. Pe awi 'ga Jerusareg yau resaukaa jee. Janeruwarete 'ga 'wyr yau resaukaa jee. 'Ua ojpa ywag awi.

¹¹ Wenyfugamū 'ua. Peu futat Janeruwarete 'ga rekoī. A'eramū Janeruwarete 'ga renyfuga 'ga rerua erojypa. Ita esage 'jawe wenyfugamū, jasipi 'jawa 'jawe. Ojesagete ma'ea futat, kristau 'jawa 'jawe.

¹² Janeruwarete 'ga 'wyraretea ojeosōu. Iosoma ianam te, iywateuua nanē nū. Tusi iosoma rokvara. Ywagipewara 'gā iosoma rokvara rarūmū. Iosoma rokwar are Israeu 'ga ra'yra 'gā nera ojekwasiaa.

¹³ Kwara poawa katy muapyra iosoma rokvara. Kwara resaawa katy muapyra iosoma rokvara. Iyse katy muapyra iosoma rokvara, iyse owajara katy muapyra 'jau.

¹⁴ Itauua ra'ne 'gā imonou imyina. A'ere 'gā iosoma iapou itauu 'arimū. Tusi itauua. Aipoa itauu are Karupa'mī 'jawewara 'ga remimonofera 'gā nera ojekwasiaa.

¹⁵ Je upe oje'eg ma'e 'ga ywyr wereko opo pe. Ouru apopyrera 'ga ywyr. Aipo pyu 'ga 'wyrarete ra'agawyau. Iosom, iosoma rokwat. Mīmera 'ga wa'agawy ipyu.

¹⁶ Janeruwarete 'ga 'wyrarete yau ojoumykakaga 'jawe etee futat ipytu'ēa. Opytu'ē pāwē pāwēnamū futat. Tois miu tusētū kilometro pytu'ēa. Tuwi tuwi te Jerusareg yaua. 'Ga 'wyrarete ywatea ipytu'ē 'jawe etee futat.

¹⁷ Iosoma nanē 'ga ia'agawyau nū. Sesētai kwaturu metro ianama. Ywy pewara mama'e ra'agawyawa pyu futat 'ga ia'agawyau.

¹⁸ Ita esage 'ga iapou oje'wyrarete osomamū. Jasipi 'jawa apou iosomamū. Ouru 'ga iapou oje'wyrareteramū. Wenyfugamū werawerawuu 'jawe.

¹⁹ Itauu 'arimū 'gā iosoma apou. Aipo itauua ita esagea futat. Epy ete aipoa ita esagea. Ajepeja ita owyay ma'ea, jasipi 'jawa. Ajepeja ita owy ma'ea, safira 'jawa. Ajepeja ita warumama'wiramū, agata 'jawa. Ajepeja ita owyay ma'ea, esimerauta 'jawa.

²⁰ Ajepeja ita warumama'wisigamū, saritonia 'jawa. Ajepeja ita piraga, satiu 'jawa. Ajepeja ita ijukyryay ma'ea, krisoritu 'jawa. Ajepeja ita owya, periru 'jawa. Ajepeja ita ijukyryū'nī topasiu 'jawa. Ajepeja ita siga, krisopasi 'jawa. Ajepeja ita owy ma'ea, jasītu 'jawa. Maapawa ita uny'gi ma'ea, ametisita 'jawa.

²¹ Iosoma rokwara majepi tee ita fu'asigūa apopyrera, perua 'jawa apopyrera. Peuwara aeatawapy'apykawa ouru apopyra etee futat. Okawuramū werawerawuu 'jawe.

²² Naesagi je Janeruwarete 'ga mogytaawa peu. Peu futat Janeruwarete 'ga rekoi, pājērete 'ga rekoi, Karupa'mī 'jawewara 'ga retee. A'eramū peuwara 'gā 'gā muorypa au'jeteramū ajemogyau. Nooa'uweri 'gā sigaty 'gā muorypa.

²³ Nitywi futari kwara. Jaya nanē otywe'emamū nū. Janeruwarete 'ga ete wenyfugamū, Karupa'mī 'jawewara 'ga retee. A'eramū oypytnaiwe'emamū.

²⁴ Ywy pewara 'gā juejue Janeruwarete 'ga remiayuwa. 'Gā nupe nanē opyytunaiwe'emamū nū. 'Gā 'wyrriara 'gā nipo okaraemā esage rerua aipoa oje'wyrarete pe Jarejuwarete 'ga upe.

²⁵ Nuawopytyimi futari 'gā iosoma rokwara. Niypytuni futari peu. A'eramū 'gā iosoma rokwara rawopytyme'ema futat.

²⁶ Ywy pewara 'gā nipo okaraemā rerua Jarejuwarete 'ga upe.

—Ene te 'ā mama'ea ereapo rakue. A'eramū ore erua ene upe nū— 'jau nipo 'gā erua Jarejuwarete 'ga upe.

²⁷ A'ere 'gā mama'e tywera nuerura'uweri erosou aipoa 'ga 'wyrarete pe. Mama'e tywera apoara 'gā nanē aipoa 'ga 'wyrarete pe nosei nū. I'me ma'e 'gā nanē nosei nū. Karupa'mī 'jawewara 'ga ka'aran are ijekwasiaripyra 'gā etee te ose aipo 'ga 'wyrarete pe, ajemogy ma'ea ka'arana are ikwasiaripyra 'gā etee.

22

¹ A'ere ywagipewara 'ga 'yrete resaukaa jee.

—Koa 'y rykuara 'gā ajemogy nakwaparimū ete rūi— 'jau 'ga jee.

Aipoa 'ya wypysige'emamū futat okwapa. Ojesaka etee futat typya, kristau 'jawa 'jawe. Janeruwarete 'ga renawa 'wyr awi futat turi. Karupa'mī 'jawewara 'ga ma'e 'wyr awi nanē 'ua nū.

² 'Gā 'wyrarete pyterimū futat okwapa, ukawō'ō pyterimū futat okwapa. 'Yrete reme'y'warimū y'wa 'ywa u'ama ajuowai. Aipoa y'wa 'ywa 'u re ae mogyau nakwaparimū ete rūi. Aipoa y'wa 'ywa namajepei tee rūi i'aa. I'au'jau'jap futat. Majepi tee jaya moka'jami u'aramū nū. Majepi jaya moka'jam ire u'aramū nū 'jau. Oowa muaga futat. Ywy pewara 'gā katu'okawa futat oowa.

³ Nitywi futari mama'e tywera aipoa 'wyrarete pype. Nitywi futari "mama'e tywera jee" Janeruwarete 'ga 'jawa.

Janeruwarete 'ga renawa 'ūi aipoa 'ga 'wyrarete pe futat. 'Ga remiayuwa 'gā 'ua 'ga muorypa au'jeteramū futat peu.

⁴ Peu futat 'ga remiayuwa 'gā 'ga reakwara resaka. 'Ga rera 'gā erekou ikwasiaa weapykag are.

⁵ Nitywi futari ypytunaiwa peu. A'eramū 'gā tata reny futare'ema peu. Kwara renya nanē 'gā ifutare'ema nū. Janeruwarete 'ga futat 'ūi wenyfugamū 'gā nupe. A'eramū opyytunaiwe'emamū. Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gā mogyau 'wyrriaramū ojepyri. A'eramū 'gā ajemogyau 'wyrriaramū nakwaparimū ete rūi.

Jeju 'ga ruawam

⁶ A'eramū ywagipewara 'ga 'jau jee.

—A'jea futat aipoa morogytaa. A'eramū pēē pejejemogyppyka futat ee. Janeruwarete 'ga 'ā U'agesagea omono oje'ega mome'wara 'gā nupe. 'Ga 'ā je mut mama'e ijeapoarama resaukaawamū wemiayuwamū pē nupe— 'jau ywagipewara 'ga jee. —Niporomukui futari nipo enermiesagera ojeapou— 'jau 'ga jee.

⁷ A'eramū Jeju 'ga 'jau:

—Pe'je pejeapyakau jeje'eg are. Anurenure'i nipo je oi nū. A'eramū pēē jeje'ega renuparamū pejejekōējamū pejejemogyau. Teje'ega je akwasiarukat ene upe. Anurenure'i nipo mama'ea jeapoi je'eawer imū etee futat— 'jau 'ga jee.

⁸ Je Juānamū. Je 'ga je'ega renupara ai'i, tejeupe 'ga remiesaukarera resakarera nanē je nū. Tejeupe esaukapaw ire je teapyka tejenupy'āu ywagipewara 'ga rowase, tejeupe esaukaara 'ga rowase, je 'ga muory-paramet ee.

⁹ A'ere 'ga 'i jee:

—Ereapo awi nanuara. Jarejuwarete 'ga te emuoryp. Ene 'jawe futat je 'ga remiayuwamū, 'ga je'ega mome'wara 'gā 'jawe 'jau. 'Aga ka'arana rerowiaara 'gā 'jawe 'jau. Jareju'jawe jane rekoi. Jarejuwarete 'ga etee emuoryp— 'jau 'ga jee.

¹⁰ A'eramū 'ga 'jau jee nū:

—Eremim kasi ejemikwasiarera ne. Niporomukui futari nipo ene upe esaukaripyra ojeapou.

¹¹ Mama'e tywera apoara 'gā nipo mama'e tywera apou etee futat akou— 'jau 'ga jee. —Mama'e esage apoara 'gā nipo mama'e esagea etee iapou akou. Jarejuwarete 'ga upe mama'e apoara 'gā nipo mama'e apou 'ga upe etee futat. Nojopy'ruarūi 'awamū pēnemiapoa. Teepap ja'wyja'wy— 'jau ywagipewara 'ga jee.

¹² A'eramū Jeju 'ga 'jau jee nū:

—Pe'je pejeapyakau jeje'eg are. Nojeporomukui futari nipo je tewau nū. Pēnekwawera repya nipo je erawau pē mepyau, pēnemiapofera mepyau— 'jau 'ga jee.

¹³ —Je futat 'ā wyy apoe'emauwe ako ma'ea. Mama'e teepaw ire miamū futat je rekoi. Je mama'e aapo ikue. A'eramū je futat imateepapa nū— 'jau 'ga jee.

¹⁴ —Ekōēāi nipo ojepirei ma'e 'gā, jery pyu ojepirei ma'e 'gā. Aipo 'gā nipo y'wa 'wau. “Aga y'wa 'wara ajemogyau nakwaparimū ete rūi” 'jawa y'wa 'wau. Jarejuwarete 'ga 'wyrarete pe nipo 'gā awau osou 'gā 'wyrarete osoma rokwaru rupi— 'jau Jeju 'ga jee.

¹⁵ —A'ere ijepireje'ema 'gā nosei futari. Mama'e tywera apoara 'gā, mama'eukwaawa 'wyriara pājē pyu ipājāgaip ma'e 'gā, wemirekoe'em are ako ma'e 'gā, omene'em are ako ma'e 'gā, oporojuka ma'e 'gā, maira'me a'agaw are oryp ma'e 'gā, i'me ma'e 'gā. Mīmera 'gā osowe'em futat Janeruwarete 'ga 'wyrarete pe. Muku 'gā oi ajemogyau 'ga 'wyrarete awi— 'jau Jeju 'ga jee.

¹⁶ —Je te 'ā Jejumū. Ywagipewara 'ga amū amono teje'ega mome'waukaa pē nupe, tejerowiaaramū pē nupe. Je Davi 'ga juapyrera. Je jaytata ku'ema reruara 'jawewara— 'jau Jeju 'ga.

¹⁷ Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'jau Karupa'mī 'jawewara 'ga remirekorama ēē retee:

—Ere ejua!

Jejui 'ga je'ega renupara 'gã nanẽ 'jau:

—Ere ejua!

I'yuwei ma'eramũ pe'je pejejua. “Aga 'yrykuara 'gã ajemogy nakwaparimũ ete rũi” 'jawa petykut. A'eramũ pẽẽ pejejemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimũ ete rũi. Aipoa 'ya Janeruwarete 'ga imonou “'y emut ara jee” 'jara 'gã nupe. Nepemonoi ka'aranũũa 'y muawamũ. Janeruwarete 'ga omono ekoete te futat enũinara 'gã nupe.

¹⁸ Je Juãnamũ. Mama'e a'jea futat je amome'u pẽ nupe, Jejui 'ga je'ega renuparamũ pẽ nupe. Jeje'ega etee pemome'u pejejaupe. Irãinãn kasi pemome'u pejejaupe ne. Irãinãn pẽẽ imome'uramũ nipo Janeruwarete 'ga pẽ nereko tyweretei ikwasiaripyreer imũ etee.

¹⁹ 'Gã imome'upawe'emamũ 'aga y'wa Janeruwarete 'ga i'waukare'ema futat 'gã nupe, “aga y'wa 'wara 'gã ajemogy nakwaparimũ ete rũi” 'jawa 'waukare'ema 'gã nupe. Aipo 'gã nosei futari Janeruwarete 'ga 'wyrarete pe.

²⁰ A'eramũ imome'u katuara 'ga 'jau:

—A'jea futat. Anurenure'i nipo je oi nũ— 'jau 'ga.

A'eramũ je 'jau 'ga upe:

—Ere ejua, ki Jejui. Ene te 'ã ore'wryiarareteretea— 'jau je 'ga upe.

²¹ Janejararete 'ga Jejui 'ga resagea pẽ nerekoa je afutat.

Kweramũ tejemiesagera mome'ua.